

BIBLIOTHECA
SCRIPTORUM GRAECORUM
ET ROMANORUM
TEUBNERIANA

LIBANIUS

EDIDIT

R. FOERSTER

V.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

JVC

DIESES·BUCH·GEHÖRT

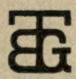
LIBANII OPERA

RECENSUIT

RICHARDUS FOERSTER.

VOL. V.

DECLAMATIONES I—XII.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MCMIX.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

GERASIMO PATRIARCHAE
HIEROSOLYMITANO BEATAE MEMORIAE

A. PAPADOPULO KERAMEUS

S.

PRAEFATIO.

Postquam primis quattuor voluminibus orationes comprehensae prodierunt, sequitur altera tetras quae μελέτας continet. Quarum agmen ducunt declamationes. Quae ut multo magis per medium aevum lectitatae sunt quam orationes pluribusque codicibus ad nostram aetatem pervenerunt, ita et librariorum oscitantia et lectorum licentia maiorem labem contraxerunt.

Codices integritate tantum eminentes quantum in orationibus Augustanus et Chisianus desunt. Maior igitur emendationi locus datur. Codices vero quos Morellus et Reiskius adhibuerunt non solum novicii sed etiam peioris notae erant. Multo igitur pluribus locis quam in orationibus textus harum editionum relinquendus et emendandus erat.

Etiam compages 'corporis' satis vetusta aetate solutae sunt, ut paucissima tantum eius vestigia dispiciantur in eclogis quae illius locum occupaverunt diversissimo ordine declamationes praebentes. Morellus vero tantum afuit ut vestigiis codicis Parisini gr. 3014 quem potissimum secutus est insisteret, ut ordinem quo is declamationes exhibet, haud raro relinqueret multasque ut ei se praebebant insereret. Editio vero quae a Reiskia instituta est ordinem illius tenuit quas prima exhibet declamationes non secundum argumenti similitudinem suo quamque loco inserens, sed in fine agglutinans. Quae cum ita sint cum compages 'cor-

poris' certo restitui iam non queant, ordo vero Morellianus et Reiskianus ratione careat, viam ab his diversam ineundam esse censui ut secundum argumenta declamationes praeberem initium faciens a mythographicis, quae etiam in 'corpore' agmen duxerunt, pergens ad historicas, finiens ethicis, in fronte tamen omnium ponerem apologiam Socratis ut quae orationibus maxime sit cognata.

Scribebam Vratislaviae nonis Maiis anni MCMIX.

Richardus Foerster.

I.

Quam agmen ducere volui *ἀπολογίαν Σωκράτους*, quamvis in parte librorum inter orationes legatur, revera esse declamationem paucis demonstratur. Nam Libanius non, ut in orationibus *ὑπὲρ τῶν ὀρχηστῶν* (t. IV p. 420 sq.), *περὶ δουλείας* (t. II p. 538 sq.), *περὶ ἀπληστίας* (t. I p. 354 sq.), *ὅτι τὸ πλουτεῖν ἀδίκως τοῦ πένεσθαι ἀθλιώτερον* (t. I p. 373 sq.), *περὶ πενίας* (t. I p. 385 sq.), ipse loquitur, sed amicum Socratis pro reo loquentem accusationique Anyti refutandae operam dantem inducit. Eminet autem prae ceteris declamationibus et prope stat ab orationibus quas modo enumeravi imprimisque ab ea quam primo loco nominavi — id quod etiam de tempore[1]) dictum esse volo — cum copia rerum in medium prolatarum tum singulari studio argumenti summi demonstrandi curaque quadam accusati defendendi. Prodit enim animum fato illius perquam motum: sensit quasi, ut qui et ipse esset magister iuvenum, cum illo vindice humanitatis antiquae[2]) cuius mnemosyna Athenis visere ei licuerat. Unde simul explicatur quod corruptelam iuvenum prae *ἀσεβείας* crimine tractavit. Maxime personae Socratis et condicioni rerum illius temporis cognoscendae operam dedit. Sed ut in oratione *ὑπὲρ τῶν ὀρχηστῶν* nullam aliam nisi quae ab Aristide contra hos scripta erat impugnavit[3]), ita in hac declamatione se orationem Anyti sibi refutandam sumpsisse diserte dicit p. 16, 6 et 17; 20, 11 sq. Orationem vero scriptam eum ante oculos habuisse multis locis[4]) patet, quam modo copiose refutavit

---

1) Anno 362 nondum scripta erat, sed de ea Libanium cogitasse est cur ex epistula 306 concludas.

2) Etiam Maximum cum eo componit ep. 606.

3) Similiter res in *Ἀχιλλέως ἀντιλογίᾳ* (t. IV p. 47 sq. R) se habet.

4) Hos plane neglexit Roggius, Libanii apologia Socratis, Amstelodami 1891 p. 7 sq. Libanium singula quaeque argumenta a Platone et Xenophonte mutuatum esse arbitratus.

modo obiter respexit modo tecte significavit, paene ut obscuritas quaedam oriatur[1]). Nulla autem, quatenus scimus, alia fuit *κατηγορία τοῦ Σωκράτους* nisi quam Polycrates scripserat, quamquam id e verbis Aeliani var. hist. XI 10 *Ζωίλος Πολυκράτους μὲν ἀκουστὴς ἐγένετο, οὗτος δὲ ὁ Πολυκράτης καὶ τὴν κατηγορίαν ἔγραψε τὴν κατὰ Σωκράτους* certo colligere non licet[2]). Illa autem non revera in iudicio habita, sed postea ficta est, ut primus R. Bentleius[3]) conclusit e verbis Diogenis L. II 5, 18, 39 *Φαβωρῖνος δέ φησιν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἀπομνημονευμάτων μὴ εἶναι ἀληθῆ τὸν λόγον τὸν Πολυκράτους. ἐν αὐτῷ γάρ, φησί, μνημονεύει τῶν ὑπὸ Κόνωνος τειχῶν ἀνασταθέντων, ἃ γέγονεν ἐν ἔτεσιν ἓξ τῆς Σωκράτους τελευτῆς ὕστερον. καὶ ἔστιν οὕτως ἔχον.* Atque ita eam fictam esse non ut ipse, sed Anytus loqueretur paene certum fit verbis quae his antecedunt apud Diogenem 38 *συνέγραψε δὲ τὸν λόγον Πολυκράτης ὁ σοφιστής, ὥς φησιν Ἕρμιππος, ἢ Ἄνυτος, ὥς τινες* collatis cum aliis testimoniis ut Themistii or. XXIII p. 296 b *οἱ δικασταὶ ὑπ' ἀγνωμοσύνης τὸ παραυτίκα ἐξηπατήθησαν καὶ ἐγοητεύθησαν ὑπὸ τοῦ λόγου ὃν ξυνέγραψε Πολυκράτης, Ἄνυτος δὲ ἐμισθώσατο*, scholiastae ad Isocr. Busir. *τοῦτον τὸν λόγον γράφει πρὸς Πολυκράτη τινὰ σοφιστήν — αὐτὸς γάρ ἐστιν ὁ παρασχὼν τὸν λόγον τῆς κατηγορίας Σωκράτους τοῖς περὶ Ἄνυτον καὶ Μέλητον, ἵνα κατηγορηθεὶς ἀποθάνῃ*, Suidae s. v. *Πολυκράτης Ἀθηναῖος ῥήτωρ δεινός τε καὶ τοὺς κατὰ Σωκράτους λόγους δύο Ἀνύτῳ καὶ Μελήτῳ γράψας.* Et revera pauca quae ex illa oratione ad nos pervenerunt[4]) habent quae cum Libanio congruant. Nam quod Polycratem in oratione Alcibiadem malum Socratis discipulum dixisse constat testimonio Iso-

---

1) Hac re, non, ut Arnoldus Hug in commentatione inscripta: *Des Rhetor's Libanius Apologie des Socrates.* N. Schweiz. Mus. I p. 189 censuit, ambagibus expositionis obscuritas explicatur.

2) Cf. R. Hirzel Mus. Rhen. XLII 241.

3) Dissertat. de epistolis Socratis 6.

4) Cf. Oratores att. ed. Mueller t. II p. 313 sq. M. Schanz, Plat. Apol. comm. p. 34 sq.

cratis qui eum Bus. 2 p. 222 c alloquitur *Σωκράτους δὲ κατηγορεῖν ἐπιχειρήσας, ὥσπερ ἐγκωμιάσαι βουλόμενος, Ἀλκιβιάδην ἔδωκας αὐτῷ μαθητήν, ὃν ὑπ' ἐκείνου μὲν οὐδεὶς ᾔσθετο παιδευόμενον, ὅτι δὲ πολὺ διήνεγκε τῶν ἄλλων, ἅπαντες ἂν ὁμολογήσειαν*, id apud Libanium p. 91, 1 sq. ita redit ut Alcibiades cum Critia pro exemplo iuvenis a Socrate corrupti ab Anyto proferatur[1]). Et versus de Ulixe ex Iliadis secundo sumpti aeque apud Libanium atque apud Polycratem occurrunt quamquam diversa ratione usurpati. Nam Polycrates Socrati vitio verterat quod coram adulescentibus laudanda Ulixis ratione plebis imperium eversum iverat, si fides habenda est scholiastae ad Aristid. de IV viris orat. t. III p. 480 Dind. *οἶδε τὸν Σωκράτη πρὸς τοὺς νέους ἀεὶ τὸν Ὀδυσσέα θαυμάζοντα διὰ τὴν τοιαύτην πρᾶξιν. ὡς Πολυκράτης ἐν τῷ κατ' αὐτοῦ λόγῳ φησὶ καὶ Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Πολυκράτην ὑπὲρ αὐτοῦ, ὁ μὲν συνιστῶν ὅτι τὴν δημοκρατίαν ἐκ τούτου καταλύειν ἐπεχείρει ἐπαινῶν τὸν Ὀδυσσέα τοῖς μὲν βασιλεῦσι παραινοῦντα λόγῳ, τοὺς δὲ ἰδιώτας τύπτοντα, ⟨ὁ δὲ⟩ οὐδένα* (pro *οὐδὲν* Hirzel) *λέγων φροντίζειν μᾶλλον αὐτοῦ τῆς τάξεως*. Libanius vero variandi studio ductus rem ita invertit ut neque Anytus neque Socrates sed orator ipse hos aeque atque alios versus proferat et poetae ita opprobrio det, ut se quidem nullum poenae periculum subire posse profiteatur (p. 66, 2 sq.).

Quae res docet Libanium non serviliter Polycratis vestigia pressisse, quae fuit opinio virorum doctorum, postquam Ludovicus Dindorf[2]) primus: *Libanii* inquit *apologia fere conservata est declamatio Polycratis* et paulo post Cobetus[3]): *Libanius nihil aliud quam Polycratis τὴν τοῦ Σωκράτους ἀπολογίαν refutat* edixit, sed, qui fuit eius mos, paulo liberius versatum esse, etsi non eo procedemus, ut etiam res graviores ab eo fictas et excogitatas esse cum Roggio p. 8 statuamus.

---

1) E verbis ipsis apparere in hoc crimine refutando Libanium e Xenophonte pendere iniuria Roggius p. 8 contendit.
2) Xenoph. Mem. Socr. Oxonii 1862 praef. p. XXIV.
3) Mnem. N. S. III p. 156.

Etiam minus probari poterit opinio eorum[1]) qui Libanium non Polycratis *κατηγορίαν*, sed orationem qua Lysias hanc refutaverat secutum esse arbitrantur. Nam non tam miselli Libanius fuit ingenii, ut nihil nisi ab aliis dicta recoqueret. Neque sunt quae in Lysiae apologia cum eo conveniant. Versus de Ulixe Homericos alterum altero consilio protulisse ex iis quae supra attuli perspicitur. Mentio *τῆς βυρσοδεψικῆς* Anyti a Socrate facta neque Lysiae[2]) neque Libanii (p. 28, 14 sq.) propria fuit. Quid vero Palladii mentione effici credes, si Lysias[3]) id a Diomede, Libanius (p. 72, 10) ab Ulixe raptum esse dixit? Sed etiam tota persona quam rhetor induit a Lysia aliena est.

Etiam in argumentis orationi Polycratis opponendis Libanius magna libertate usus est. Plurima e Platonis apologia, nonnulla ex aliis huius philosophi dialogis quos bene noverat[4]), imprimis e Gorgia[5]), nonnulla e Xenophontis commentariis et quae eius fertur apologia, pauca e Socratis et Socraticorum quae ferebantur epistulis[6]), multa ex aliis de Socrate scriptis hausit.

At quamquam, ut dixi, summam curam huic declamationi scribendae impendit, tamen ea, sive quod difficultatibus nimis plena visa est sive quod Socratis persona iam

1) Zeller Hist. phil. Graec. II 1, 193⁴. Duemmler Herm. XXVII 276 not. 2. Hirzel Mus. Rhen. XLII 245 sq. Gercke Platon. Gorgias p. XLVIII.

2) Schol. ad Plat. apol. p. 330 ed. Bekker.

3) Schol. ad Aristid. t. III p. 320, 1 sq. et 23 sq. ed. Dind.

4) Cf. Franc. Zambeccari und die Briefe des Libanios p. 213.

5) Hoc fugit Wilamovitzium (Rel. acad. Berol. 1899 p. 781) qui concludere posse sibi visus est Polycratem contra explicationem versus Pindarici a Platone in Gorgia p. 484 B prolatam pugnasse, qua de re rectius in contrariam partem sensit Gerckius Plat. Gorg. p. XLIV sq., qui etiam de versu Pindari non a Socrate illic male explicato, sed a Polycrate nonnihil mutato agi (*ἐτόλμησε μεταγράψαι* p. 62, 14) perspexit, etsi perperam de paraphrasi prosaica cogitavit (p. XLVIII). De his propediem peculiari dissertatione Vratislaviensi Hier. Markowski aget.

6) Qua de re Allatius in dialogo de scriptis Socratis (Socratis et Socraticorum quae feruntur epistolae rec. Orelli p. 355) rectius iudicavit quam Bentleius diss. de ep. Socr. 2.

non tantum animos hominum allexit, non ita multorum lectorum gratiam iniit. Nullus ex ea locus a florilegiorum auctoribus vel grammaticis laudatus est et paucis iisque fere recentioribus codicibus ad nostram aetatem pervenit. Qui sunt hi 19:

1. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIV fol. 335^{v}. Numerum habet oratio νδʹ, in margine (sed in ras.) ξεʹ. Folium 335 desinit voce *πρόνοιαν* p. 15, 6, folium 336 superne detritum incipit voce *ἄνυτος* p. 97, 16. Media inter has pars orationis periit. Vide t. I p. 10 sq. et t. III p. 164. Contuli. 165

2. Monacensis gr. 483 olim Augustanus (= A) saec. X fol. 228^{v}. Item numerum habet νδʹ. Aeque atque in C folium 228 desinit voce *πρόνοιαν* p. 15, 6, folium 229 incipit voce *Ἄ]νυτος* p. 97, 16 et media pars orationis periit. Folia 231 et 230 locum mutaverunt. Vide t. I p. 15 sq. Contuli.

2. Matritensis 4679 olim N-49 (= Ma) saec. XIV fol. 211^{v}. Vide t. I p. 362 sq. et t. IV p. 410. Contuli.

4. Monacensis gr. 99, antea numero CLXXII signatus[1]), olim Fuggerorum, postea Alberti V ducis Bavariae,[2]) chartaceus saeculi XVI continet post Davidis in Categorias commentarium et *Πολέμωνος σοφιστοῦ ἐπιτάφιον εἰς Καλλίμαχον καὶ Κυναίγειρον* (fol. 187—197) inde a folio 197 *Λιβανίου ὑπὲρ σωκράτους ἀπολογία*, sed desinit in fine folii 216^{v} verbis *ἡλίκα χρέα* (p. 100, 18). Sequuntur alia manu scripta inde a folio 217 *Βίκτορος πρεσβυτέρου ἀντιοχ. ἑρμηνεία εἰς τὸ κατὰ μάρκον εὐαγγέλιον* aliaque quae recensere non est huius loci.

Lectionum singularium cum Matritensi codice consensus vitiorumque ratio talis est, ut dubitari vix queat quin ex hoc ipso vel huius gemello fluxerit. Inspexit initiumque gratiose meum in usum contulit Georgius Leidinger.

5. Parisinus gr. 3017 (= Par) saec. XV fol. 20^{v} fluxit e

---

1) Cf. Catalog. graec. manuscr. codd. qui asservantur in bibliotheca Bavariae Ducis, Ingolstadii 1602 p. 66 (= Montfaucon Bibl. Manuscr. I p. 590 a).

2) In indice manuscripto huius bibliothecae anno 1565 confecto numerum habet: *Stat. 6 Nr. 47.*

fonte simili atque Matritensis et Athous, sed pretio his cedit, nam multa novavit iniuriaque Roggius[1]) eum inter optimos Libanii codices haberi dixit. Vide t. II p. 4 sq. Inspexit Bastius[2]), contulerunt Gasda et Roggius qui eum littera *p* insigniverunt.

6. Ambrosianus I 49 sup. anno 1488 a Michaele Suliardo ex eodem quo Parisinus 3017 exemplari descriptus fol. 16^{v}. Vide t. I p. 363 sq.

7. Parisinus gr. 3014 saec. XIV ineuntis fol. 87^{v}. Vide t. II p. 375 sq. E simili nisi eodem exemplari fluxit quo Parisinus 3017. Nam in lacunis concinunt sed suas uterque habet lectiones modo genuinas modo corruptas, ita tamen ut Parisinus 3017 hunc fide superet. Fundamentum est editionis Morelli, cuius manu verba *Collata Integra Edit. anno 1612* margini adscripta esse verisimile mihi visum est (cf. t. II p. 380). Initium mihi contulit Sturmius Luxemburgensis Caroli Graux olim discipulus.

166 8. Leidensis Vossianus gr. qu. 18 chartaceus miscellaneus continet inter alia[3]) foliis 61—95 excerpta e Libanii declamationibus manu Henrici Stephani facta e Parisino gr. 3014 et aeque atque in hoc inscripta *Βιβλίον ῥητορικόν. Λιβάνιος σοφιστής.* Declamationes ipsas quoniam in codice Parisino describendo t. II p. 375 sq. omnes enumeravi, satis erit hoc loco adnotasse in folio 63^{v} legi apologiae inscriptae *π̅θ̅ τοῦ αὐτοῦ λιβανίου σοφιστοῦ σωκράτους ἀπολογία* verba prima *Οὐδ' εἰ* usque ad *σωκράτει* (p. 13, 1—2). Examinavi anno 1875.

9. Mutinensis CLXXXI (III F 3) saec. XV fol. 66 et ipse ex eodem quo Parisinus 3017 fluxit fonte. Vide t. II p. 48 sq.

10. Athous Laurae S. Athanasii *Ω* 123 (= Ath) saeculi XIII fol. 16 e simili fonte fluxit atque Matritensis. Vide t. I p. 323 sq. Meum in usum contulit Alexander Lauriotes quem nuper morte abreptum lugeo.

---

1) Libanii apologia Socratis p. 21.

2) Cf. Comment. palaeogr. p. 836 ed. Schaefer.

3) Cf. Val. Rose Anacr. praef. p. IV. Kayser Philostr. imag. ed. Turic. praef. p. VII.

11. Vaticanus gr. 941 saec. XV fol. 22ᵛ ex eodem exemplari descriptus est quo Athous sed minore cum fide. Vide t. I p. 228 sq. Initium contuli.

12. Laurentianus LVII 20 saec. XV fol. 17 item ex eodem exemplari quo Athous exaratus est sed minore cum cura. Vide t. I p. 39 sq. et 236 et 432. Initium contuli, totam orationem Henricus Rostagno in usum Roggii contulit qui eum littera L insignivit.

13. Vaticanus Ottobonianus gr. 69 saec. XVI/XVII fol. 1 item ex eodem fonte quo Athous, Vaticanus 941, Laurentianus LVII 20 derivatus. Vite t. I p. 222 et 236 et 432.

14. Ambrosianus L 64 saec. XIV fol. 217 ad eandem familiam pertinet atque quos modo nominavi codices Athous, Vaticanus, Laurentianus, Ottobonianus. Cf. t. I p. 426 sq.

15. Vaticanus Urbinas gr. 126 (= U) anno 1316 exaratus fol. 123ᵛ. Vide t. I p. 216 sq. Contuli.

16. Vaticanus gr. 81 (= Va) saec. XV fol. 268. Vide t. I p. 209 sq. et 236. Contuli collationemque eius atque Urbinatis Roggio misi, sed eum parum accurate de iis rettulisse cognovi[1]).

17. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 195ᵛ ex eodem quo Vaticanus 81 exemplari descriptus. Vide t. I p. 211 sq. et 236.

18. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 439. Declamatio inscripta est *μγ'*. Vide t. I p. 24 sq. et 236. Contuli.

19. Escurialensis T—II—15 (151 in catalogo Mille- 167
riano) chartaceus formae folii duabus manibus saeculi XVI exeuntis exaratus, olim Francisci Patritii, qui e Cypro advexit testibus inscriptionibus folii 1: *Libanii orationum volumen secundum.*[2]) | *de los de francisco Patricio* |. *E Cypro extractum advexit Franciscus Patritius*[3]), continet

1) Cf. Deutsche Litteraturzeitung 1892 n. 15 col. 495 sq.

2) Primum est codex T—II—11 (147) eadem manu exaratus et inscriptus *Libanii orationum volumen primum.* Cf. Graux, les origines du fonds grec de l'Escurial p. 127. E. Iacobs, Zentralbl. f. Bibl. XXV 37.

3) In indice graeco Nicolai Turriani (Cod. Escur. X—I—16) numerum habet 165 (*Μελέται ἐν φύλλῳ.*) Cf. Miller l. l. p. 343

fol. 1 *στρατηγοῦ ἀπολογίαν* inde a verbis *ἄξιον πλουτεῖν ἀλλ' οἷς* (= t. IV 494, 3 R) usque ad finem;

fol. 4 *Φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πλούσιον τῇ τοῦ πένητος γυναικί* (t. IV 552 R)

10ᵛ *Νόμος τὸν τύραννον μὴ θάπτεσθαι* (t. IV 447 R)

15 *τύραννος ᾔτησεν ἐξ ἀστυγείτονος πόλεως μειράκιον* (t. IV 459 R)

22 *ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ* (t. IV 639 R)

28 *πλούσιος ἀριστεύσας-τυραννίδος ἐπιθέσεων κρίνεται* (t. IV 540 R)

33ᵛ *ἔχων τις δύο παῖδας — ἀποκηρύττει τὸν γράψαντα* (t. IV 669 R)

40ᵛ *Δύο τις ἔχων παῖδας — ἀξιοῖ καὶ αὐτὸς ἀποκηρύττεσθαι* (t. IV 687 R)

49ᵛ *Φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πατέρα τῇ τοῦ παιδὸς γυναικὶ* (t. IV 568 R)

54ᵛ *Λοιμὸς ἐπεῖχε πόλιν* (t. IV 723 R)

60ᵛ *Τὰς πλείους ψήφους κρατεῖν ὁ νόμος* (t. IV 502 R)

64ᵛ *Ἐγράψατό τις τὸν ἑαυτοῦ παῖδα* (t. IV 841 R)

70ᵛ *πλούσιος ἐν λιμῷ τρέψειν* (sic) *ὑπισχνεῖτο* (t. IV 227 R)

74 *παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς* (t. IV 150 R)

79 *κωλύουσι σωκράτην — διαλέγεσθαι*[1])

83 *σωκράτους ἀπολογία*

108 .... *κρίνονται ἀθηναῖοι ὑπὸ κορινθίων ἀσεβείας* (t. IV 348 R) sed mox medio in folio 109ᵛ desinit verbis *ἀπῳκίσαμεν ἐπὶ τοῖς ἴσοις καὶ* (= 352, 1 R).

Intermisso folio uno neque numerato neque exarato sequuntur alia manu scriptae

fol. 110 *λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολαί,*

α' κλεάρχῳ· Ἔμελλον γράφων δεήσεσθαι (1 W)

β' μοδέστῳ· εἰ περὶ τὰς τῶν δυνατῶν (532)

γ' σελεύκῳ· Ὁμολογῶν ἀδικεῖν (414)

δ' κληματίῳ· κράτιστον μὲν ἀγαθῆς (328)

(fol. 110ᵛ) *ε' ἰαμβλίχῳ· μή σοι φαινέσθω* (330)

quae sunt epistulae primae collectionis Lacapenianae. Folium

1) Cf. t. I p. 34 et infra p. 123.

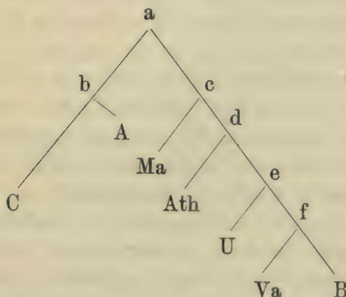
111 est vacuum. Inde a folio 112 usque ad 130 sequuntur epistulae

τ΄ *Λαυρακίῳ· σὺ μὲν ἐπήνεις* (500)
τα΄ *ἀρισταινέτῳ· ᾐσχύνθην οἷς ἔγραψας* (501) usque ad
τξη΄ *μαξίμῳ· ὑπὲρ ἀδελφοῦ* (718)
τξθ΄ *θεμιστίῳ· ᾤμην ἀφεῖσθαι* (729)
το΄ *ἀταρκίῳ· τῶν μουσῶν νόμισον* (732), quae desinit in folio 130ᵛ eoque ultimo verbis *εἴσονται δὲ πάντες*, i. e. epistulae delibatae e sylloge codicibus Vaticano 85 et Vossiano comprehensa[1]).

Codex quatenus declamationes continet simul cum T-II-11 si minus e Barberino ipso, certe ex eodem fonte fluxit.

Mea causa inspexit anno 1876 Carolus Graux; partem ipse anno 1880 contuli.

Inter hos codices[2]) quae ratio intercedat, ex iis quae dixi satis apparet. Quos autem in censum vocandos esse duxi septem codices *CAMaAthUVaB* quonam cognationis vinculo inter se coniuncti sint, hoc te stemma docet

1) Cf. De Libanii libris manuscriptis Upsaliensibus p. 15.

2) Duo alii codices qui declamationem continere dicti sunt, Parisinus gr. 1310 a Boissonadio Anecd. V 372, Escurialensis Ψ-IV-1 (471) a Roggio p. 9, revera non continent. De priore vide quae t. I p. 78 dixi. Alter vero fol. 276ᵛ non praebet quam Miller in catalogo p. 349 dicit: „*Apologie d'Achille*“, sed est *ἀντιλογία ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα περὶ τῆς πρεσβείας, πρὸς δὲ ἀριστείδην ἀνασκευή*.

Atque in *b* quidem archetypo codicum secundae familiae quaterniones quibus maxima pars declamationis continebatur perierant, cum saeculo X ab *A*, saeculo XI/XII et ubi hoc apographum periit iterum saeculo XIV a *C* describeretur, quo factum est ut in utroque codice initium superstes fine folii desinat, pars residua epilogi a novo folio, in *A* etiam a novo quaternione, incipiat. Cum autem codex prioris familiae quae secundam fide in universum superat praeter *C* et *A* non exstet, — nam Palatinus 282, Vaticanus 939, Patmius, Monacensis 101 eam non continent — facile explicatur haud parvum numerum esse locorum qui labem contraxerunt, praesertim cum nullus codex familiae secundae aetate saeculum decimum tertium excedat. Inter hos autem *Ma* et *Ath* propius a priore familia stant quam *UVaB*, propius *U* quam *VaB*, propius *Va* quam *B*.

Quae cum ita sint, etiam magis dolendum est, quod, ut supra commemoravi, ne unus quidem locus declamationis ab aliis auctoribus laudatus est.

In lucem eam primus protraxit anno 1606 Fed. Morellus Lib. opp. t. I p. 635—688 (=Mor) e codice Parisino gr. 3014, id quod lectionibus ipsis utriusque collatis certum fit[1]), cum Morellus in praefatione de libris ab ipso adhibitis haec attulisse satis habuerit: *cur regium (Libanium tuum) vocas? nonne ex dedicatoria superiore et hendecasyllabis nostris satis constat plures vetustos Codd. mnsc. ex Bibliotheca Reg. nobis suppeditatos fuisse a clariss. eius custodibus et moderatoribus? unde tot nova praeexercitamenta et Declamationes aliaque scripta hactenus ἀνέκδοτα, desumpta sunt exceptis Actionibus quibusdam Demosthenis nomine praetextis, quarum exempla ex pervetusto Cod. mnsc. quem nobis liberaliter concessit C. V. Io. Veillart Reg. Cons. et Logorthota seu Corrector ordinarius in Rationum Reg. Camera* et in Notatis ad Libanium quae textum antecedunt f. VII ad Decl. XXIX: *In Socratis Apologia unico tantum veteri mnsc. Reg. ab antiquo ταχυγράφῳ non tam accurate et castigate quam expedite exarato*

1) Cf. quae dixi in Deutsche Litteraturzeitung 1892 col. 496.

usi sumus[1]). Cum codex sit unus e pessimis, qui Morellum novit, nihil textus mendositatem (ut cum Augustino loquar) mirabitur.

Reiskius (=Re) textum Morellianum ipsum paucis locis e codice Augustano mutavit, creberrimis face ingenii collustravit atque emendavit, Reiskia vero post mariti obitum, ut solebat, folia editionis Morellianae intacta relinquens, ut ne aperta quidem operarum vitia corrigeret, typographis tradidit et quae maritus invenerat sub textu adnotasse satis habuit t. III p. 1—67. Cuius rei plane ignarum fuisse patet Roggium, cum p. 10 *Reiskius* inquit *Augustanum unum ad partes vocare potuit. Quum tamen textus maior pars evanuerit, tota fere Apologia e Morelli editione ei, hic illic stultissima quaeque vitia corrigenti, describenda fuit*, *ut facile quis intelligat*, *quibus maculis adhuc Reiskiana editio inquinata sit*, sed etiam nullo iniquius, nullo perversius est iudicium quod de opera critica a Reiskio Libanio adhibita ferre ausus est his verbis p. 32 not. 50: *Inter Reiskii in Libanium emendationes multae sunt, e quibus apparet eum curis et senectute depressum pristinum mentis acumen perdidisse.*

Post Reiskium de apologia emendanda praeclare meruerunt Fr. Iacobsius, qui quae invenerat et Lectionum volumini mense Octobri anni 1813 scripto (= Lect) commisit[2]) et typis publici iuris fecit cum alibi[3]) tum 'Notis in Libanii Apologiam' prius in Actis philol. Monac. t. II fasc. 3 p. 435—468 et fasc. 4 p. 471—488 posteaque separatim anno 1817 editis[4]) (= Not), Sintenis, qui pauca publicavit in Hermae volumine primo p. 48 sq., plura margini exemplaris Reiskiani[5]) adscripsit, Gasda[6]), qui textui emendando

1) Bastius Comm. palaeogr. ed. Schaefer p. 759: *pro certo non dicam quo numero codex a Morello usurpatus nunc insigniatur.*

2) Cf. t. I p. 77.

3) Cf. t. I p. 76 not. 4.

4) Hanc editionem secutus sum.

5) Cf. t. I p. 78.

6) Kritische Beiträge zu Libanios. III. Lauban 1871.

non solum e codice Parisino 3017 sed etiam e suo ingenio opem tulit saluberrimam, Cobetus[1]).

His fere atque nonnullis Cobeti Naberique copiis ineditis usus aeque atque quattuor codicum Urbinatis, Laurentiani, Vaticani, Parisini 3017 lectionibus quibus tamen recte uti nescivit[2]), qui novissimam curavit editionem Roggius[3]) (= Rog) textus formam multo meliorem reddidit sed in iis quae suo Marte mutavit manum fere infelicem exhibuit. Pauca ad textum Roggianum corrigendum protulerunt Theodorus Gomperz[4]), Rudolphus Hirzel[5]), Martinus Schanz[6]), plura praeclare inventa per litteras mecum communicavit Ernestus Hefermehl.

---

1) Mnemos. N. S. III p. 141—156; Collect. p. 255.

2) Cf. quae dixi in Deutsche Litteraturzeitung l. l.

3) Libanii apologia Socratis. Recensuit notisque instruxit Y. H. Rogge Amstelodami 1891.

4) Beiträge zur Kritik und Erklärung griechischer Schriftsteller. VII (Sitzungsberichte der Kais. Akad. der Wiss. in Wien. Philos. hist. Classe, vol. CXLIII p. 13 sq.).

5) Mus. Rhen. XLII, 243 sq.

6) Plat. apol. comment. p. 37 et 44.

I.

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

1. *Οὐδ' εἰ πλείους, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν* R III 1 *νυνὶ τούτων αἰτιῶν ἐπάγοι τις Σωκράτει πείθων ὑμᾶς ὡς ἀνάγκη κακῶς οἰκεῖσθαι τὴν πόλιν μὴ τούτου δόντος δίκην, οὐκ ἄν μοι δοκῶ τὸ μὴ οὐ φίλος αὐτῷ καὶ γεγονέναι καὶ πάντα χρῆσθαι τὸν χρόνον ἐν ὑμῖν ἀρνήσασθαι. οὔτε γὰρ ἧς ἐφ' ἑκάστου καὶ λόγου καὶ*

C = codex Chisianus
A = Monacensis olim Augustanus
Ma = Matritensis 4679 (N-49)
Ath = Athous Laurae S. Athanasii
U = Vaticanus Urbinas gr. 126
Va = Vaticanus gr. 81
B = Barberinus II 41

---

2 Dem. p. 550, 22

---

1 Inscr. *στοχασμὸς ἁπλοῦς ἐκ πολλῶν ὁ διάφορα πράγματα ἐφ' ἑνὶ προσώπῳ τῷ Σωκράτους ζητῶν, τήν τε περὶ τὸ θεῖον ἀσέβειαν καὶ τὴν τῆς πόλεως ὕβριν καὶ τὴν τῶν νέων διαφθοράν* in marg A^2

ν̄δ' ante *σωκράτους A*, post *ἀπολογία C* sed in hoc *ξε'* in ras in marg, *μᾱ* in marg *Ma* 1 *Ἀθηναῖοι* inserui e *Ma* cum Rog coll p. 34, 13 et 55, 13 om reliqui libri Mor Re 2 *ἐπάγοι* scripsi ex *A* auctore Gasda *ἐπάγει CMa* Mor Re *ἐπάγοιτό* reliqui libri Rog 4 *φίλον* Mor 5 *καὶ* (1)] *πάλαι* coni Cobet | *ὑμῖν U* sed *υ* eras *ἡμῖν Va* Mor

ἔργον δικαιοσύνης αὐτῷ σύνοιδα τὴν τῶν ἀδίκως ἐπ' αὐτὸν συνεστηκότων βλασφημίαν καλῶς ⟨ἂν⟩ εἶχεν ἰσχυροτέραν ἡγήσασθαι πολλῆς τ' ἂν ἦν κακίας ᾧ συνῆν τε πρότερον καὶ περὶ τῶν ἐμαυτοῦ σύμβουλον ἐποιούμην, τοῦτον, ἐπειδὴ πάσχει κακῶς, ἐγκαταλείπειν. 2. *οὕτω δὲ ἔχοντα γνώμης πρέποι μὲν ἂν καὶ συνεύχεσθαι Σωκράτει καὶ τοὺς θεούς, οἳ κάλλιστα τὸν τοῦδε βίον ἐπίστανται, καλεῖν ἐπὶ τὸν παρόντα ἀγῶνα, δεῖ δὲ ἴσως καὶ λόγῳ βοηθοῦντα φαίνεσθαι καὶ μηδὲν ἀφ' ὧν ἂν δόξαιμι τὰ δίκαια ποιεῖν παρελθεῖν. καὶ γὰρ ἂν εἴη δεινὸν ἐπὶ μὲν Μελήτῳ καὶ ταῖς παρ' ἐκείνου λοιδορίαις Ἄνυτον ἀναβῆναι λόγον κακοήθη τε καὶ μακρὸν κομίζοντα καὶ πάλιν ἐπὶ τούτῳ Λύκωνα μηδεμιᾶς ἀποσχέσθαι τέχνης, ὅπως εἷς ὑμῶν ἀποθάνῃ, ἡμᾶς δέ, οὓς λυπεῖν ὡμολόγηκεν Ἄνυτος τοῖς κατὰ* R III 2 *Σωκράτους λόγοις, ἀφώνους | ὡς οὐκ ἀνιωμένους ἑστάναι καὶ γενέσθαι χείρονας τῆς τῶν κατηγόρων ἐλπίδος, ἄλλως θ' ὅτε ἐν τῷ τὰ προσήκοντα*

---

9 cf. t. IV 16, 7 sq. R   11 sq. cf. p. 115, 19 sq. Plat. apol. p. 23 E sq. p. 36 A. Diog. L. II 5, 18, 39

---

1 *ἀδίκων* Ath   2 *ἂν* inserui auctore Gasda cum Rog om libri Mor Re   3 *πολλῆς* *Ma* sed *ῆς* in ras m²   4 *σύμβολον* *Ma*   5 *ἐγκαταλιπεῖν* *MaUVaB* Rog   6 *δ'* Re | *πρέπει* Mor | *ἂν* om *Ma* Mor | *συνάχθεσθαι* *UVaB*   7 *Σωκράτει* Mor sed *γρ Σωκράτη* in marg   8 *τούτου* Mor   10 *τὰ* om Mor   11 *Μελήτῳ* scripsi ex *A* sed *ι* supra *η*, *MaAthUB* cum Rog *μελίτῳ* reliqui libri Mor Re | *ἐκείνῳ* Mor   13 *μικρὸν* *ἤ* *UVaB*   14 *μὴ δὲ μιᾶς* *A* | *ὑμῶν* *Ma* *ἡμῶν* *UVaB*   15 *ὡμολόγησεν* *UVa*   16 *τοῦ* ante *σωκράτους* *UVaB* | *λόγοις* inser *Ma²*   18 *θ' ὅτε* scripsi coll. t. III 337, 11; t. IV 211, 1 *τε* libri Mor Re *τε καὶ ὅπου* coni Re *τε εἰ* Iacobs Lect 193 Not 2 (*τε εἴ τῳ* Add in Athen 204) *τε καὶ εἰ* Gasda Rog

τῇ φιλίᾳ πληροῦν καὶ ⟨τὸ⟩ τοὺς δικάζοντας ὑμᾶς ἐξελέσθαι τῆς ἐπιορκίας ἔνεστιν. ὁ γὰρ τὴν τῶν ἐπηρεαζόντων ἀπάτην οὐκ ἐῶν ἰσχύσαι φύλακας ἀκριβεῖς ποιεῖ τοὺς ψηφιζομένους τῶν ὅρκων. ὥστε οὐ τῷ φεύγοντι συνηγορήσων μᾶλλον ἀνέβην ἢ τῶν ὑμῖν συμφερόντων ποιησόμενος πρόνοιαν.

3. Σωκράτει μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, βραχὺς τοῦ θανάτου λόγος, οὔτε γὰρ ἐν οἷς ἀεὶ ζητῶν διετέλει τοῦ ζῆν τὸ τεθνάναι χαλεπώτερον εὗρε τόν τε κεκρατηκότα τῶν ἡδονῶν, ὧν ἕνεκα ζῆν ἐπιθυμοῦσιν οἱ πολλοί, καὶ τὴν ἐνθένδε μετανάστασιν ἀνάγκη ῥᾳδίως φέρειν· ἔτι δὲ οἷς οὐκ ὀλίγοι τῶν φανερῶς ἀδικούντων, τῷ τε παρ' ὑμῶν ἐλέῳ καὶ δάκρυσι τοῖς αὑτῶν καὶ παίδων ἱκετείαις, εὕραντο σωτηρίαν, τοσοῦτον ἀπέσχε διὰ τούτων αὑτὸν ἐξαιτήσασθαι, ὥστ' ἤδη τινὰς ὑμῶν ᾐσθόμην τραχύτερον ἐσχηκότας πρὸς αὐτὸν τῷ μηδενὶ τούτων ἀξιῶσαι χρήσασθαι. 4. ἐγὼ δὲ οὐ διὰ τοῦτο τῆς συνηγορίας ἀπέστην, ὅτι σμικρός τε ὁ λειπόμενος Σω-

---

7 Plat. apol. p. 28 E sq; 40 C; Phaed. p. 64 sq. [Xen.] apol. § 23 9 cf. p. 110, 16 sq. 13 cf p. 112, 5 sq. Plat. apol. p. 34 C sq. 38 D

---

1 *πληροῦντα Ath* | *τὸ* inserui 3 *ἰσχῦσαι*? at cf. ad t. IV 251, 5 6 *πρόνοιαν* voce des *C* fol. 335 *A* 228 quae sequuntur usque ad *ἀπειλοῦσιν* p. 97, 15 om *CA* 7 *οὖν* inserui ex *UVaB* cum Rog *τοίνυν Ma* om Mor Re 8 *ζῶν MaVa* sed in hoc *ω* ex *ήτω* corr m², *B* 11 *μετανάστασιν* scripsi auctore Cobeto Mnem. III 142 cum Rog coll t. II 462, 16 et t. III 195, 2 *μετάστασιν* libri Mor Re | *ἔστι Ma* 13 *τοῖς* ante *δακρύοις Ath* | *αὑτῶν* scripsi e *Ma* cum Rog *αὐτῶν* reliqui libri Mor Re 14 *εὕραντο* scripsi ex *AthUVaB* coll. p. 118, 6; t. II 238, 15; t. IV 273, 17 *εὗρον Ma* Mor Re *εὕροντο* Boissonade (Anecd. V 372) Gasda Rog (e Par 3017) 15 *αὐτὸν B* 17 *διατοῦτο B* 18 *σμικρός τε* scripsi ex *Ath UVaB* *σμικρὸς* reliqui libri edd

κράτει χρόνος καὶ φόβος οὐδεὶς τῆς τελευτῆς, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον πρέπειν ἡγούμενος τὸν τοιοῦτον τῇ φύσει μηδὲν ἀδίκως ἐν ὑμῖν παθεῖν καὶ ἅμα τοῦ μὴ πολλὰ τοιαῦτα ἐν τῇ πόλει τολμᾶσθαι μηδὲ ἀναγκάζεσθαι τοὺς μὲν δικάζοντας ἀσεβεῖν, κοινῇ δὲ ἀδοξεῖν Ἀθηναίους παρεκελευσάμην ἐμαυτῷ τὴν Ἀνύτου συκοφαντίαν ἐλέγξαι. 5. *τοῦτο δὲ γένοιτ' ἂν ὑμῶν ἀκούειν εὐμενῶς ἐθελόντων. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἐμπείρως ἔχων τῶν ἐν τοῖς δικαστηρίοις λόγων Σωκράτης πρὸς τὰς τούτων παρασκευὰς ἱκανῶς ἐτύγχανεν ἡγωνισμένος, ἴσως ἂν ὑμῖν ἐξήρκει παρ' ἐκείνου καὶ περὶ ὧν κρίνεται* R III 3 *διδαχθεῖσι τὴν ψῆφον ὀρθῶς | φέρειν· ἐπεὶ δέ, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων, οὕτω καὶ νῦν ἐν ὑμῖν διείλεκται, τῇ παρούσῃ μὲν οὐ συμφερόντως χρείᾳ, μίαν δ' οὖν αὐτῷ λύσας διαβολήν, ὡς οὐκ ἄρα εἴη δεινὸς λέγειν, ἡμῶν, ὦ ἄνδρες, πρὸς θεῶν, ἀνάσχεσθε τῶν οὐ δυναμένων μὲν ἐξισοῦσθαι πρὸς τὸν Ἀνύτου λόγον, ἴσως δὲ ὑμῖν τι συμβαλουμένων καὶ τἀληθῆ μᾶλλον ἐρούντων ἢ οὗτοι.*

---

1 cf. p. 110, 16. Plat. apol. 29 A; 38 D sq. 3 Plat. apol. p. 17 B sq.; 27 B. Xen. comm. IV 4, 4

---

1 *ὦ* ante *καὶ* Par. 3014 edd delevi cum Gasda | *ὁ* ante *φόβος* e Par. 3017 Gasda 2 *πρέπειν ἡγούμενος* scripsi e *MaAthUVaB* *ἡγούμενος πρέπειν* Par 3014 edd | *τὴν φύσιν Ma* 3 *τοῦ μὴ* om *B* 4 *μὴ δὲ MaB* 5 *τοὺς* ante *Ἀθηναίους* inser Rog 11 *καὶ* inserui ex *AthUB* om reliqui libri edd 13 *δικαστηρίων Ma* | *ὑμῖν* scripsi e *MaUB* cum Iacobsio Not 4, Sinteni Rog *ἡμῖν* reliqui libri Mor Re 14 *συμφερόντως χρείᾳ* scripsi e *MaUVaB* auctore Re cum Rog *συμφέροντες χρείαν Ath* Mor Re | *δὲ* Rog 15 *οὖν* del Iacobs Not 4 *γοῦν* Rog | *αὐτῷ* scripsi e *Ma* auctoribus Iacobsio Lect 193 et Gasda cum Rog *αὑτῷ* reliqui libri Mor Re *Ἀνύτου* Iacobs Not 4 | *οὐκ* cancellavit Rog coll Plat. apol. p. 17 B | *ἄρ'* Rog 17 *μὲν* om *B* 18 *ἐρόντων Ma* sed *ο* in *ου* corr m², Par 3017 19 *οὗτος*? at cf. p. 21, 12.

6. *Οἶδα μὲν οὖν ὅτι διαβολή τις κατεσκέδασται Σωκράτους ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς συνουσίαις τοὺς παρ' ἐκείνου μὴ φερόντων ἐλέγχους, οἳ δικαιότερον ἂν αὑτοῖς ἐπιτιμῶντες, ὅτι τῆς αὑτῶν διανοίας ἠμέλουν, τὸν οὐκ ἐῶντα ῥᾳθυμεῖν περὶ τὰ μέγιστα τῶν ἐν ἀνθρώποις ἐμίσουν καί τινας καθίεσαν τοὺς τὰ τοιαῦτα λέγοντας· τὸν μιαρόν, τὸν ὄλεθρον, τὸν λυμεῶνα τῶν νέων.* 7. *ἃ δὴ καὶ τούτοις ἔδωκε θαρρῆσαι τὴν γραφὴν ἀπενεγκεῖν, ἐπεὶ καὶ πρῴην τινὸς προσελθόντος αὐτοῖς καὶ λέγοντος οὐ σφόδρα συνήδεσθαι τοῖς διώκουσιν, οὐδὲ γὰρ οὐδ' ὁρᾶν εἰς τὸ κρατήσειν ἀφορμάς, τὸ τῶν δικαζόντων πρὸς τὸν κινδυνεύοντα μῖσος μεγάλην ἔφασαν σφίσιν αὐτοῖς ὑπάρχειν πλεονεξίαν. πάλαι γὰρ αὐτὸν ἐπιθυμεῖν ὑπὸ ταῖς ψήφοις λαβεῖν, ὥστ' αὐτοῖς ἀρκεῖν φανῆναι. ἃ γὰρ αὐτὸς ἄν, εἴπερ ἐδίκαζεν, Ἄνυτος ἐποίει καὶ οἱ μετὰ τούτου, ταῦτα παρ' ὑμῶν προσδοκᾷ. κακῶς ἐλπίζων. διὰ τί; ὅτι πρῶτον μὲν ἐν ὑμῖν οὐκ ὀλίγους ἑώρων πολλάκις ἠσθέντας,*

1 cf. p. 127, 5. Plat. apol. p. 18 B 5 cf. p. 111, 16 sq.
7 Plat. apol. p. 23 D

1 *κατεσκεύασται UVaB κατασκεύασται Ath* cf. Plat. l. l. *οἱ ταύτην τὴν φήμην κατασκεδάσαντες* 2 *ταῖς* om *Ma* 3 *ἐκείνων B* | *αὑτοῖς* scripsi cum Rog *αὐτοῖς* libri Mor Re 4 *αὑτῶν* reposui e libris cum Rog *αὐτῶν* Mor Re 6 *καὶ* ante *καθίεσαν Ma* edd delevi | *καθίστασαν*? | *τὰ* om *AthUVa* 8 *ἔδωκε* scripsi cum Cobeto Mnem III 142 et Sinteni coll p. 116, 6 *ἐδίδου* e Par 3017 Gasda Rog *ἐδόκει* reliqui libri Mor Re *τούτους ἐδόκει θαρρῦναι* Iacobs Not 5 10 *οὐ* inserui ex *AthUB*, ut coni Re, cum Rog om reliqui libri Mor Re | *σφόδρα μὲν συνήδεσθαι* Iacobs Not 6 *συνάχθεσθαι* Cobet 11 *οὐδὲ γὰρ οὐδ'*] *οὐδὲ ἀρκούσας* Iacobs l. l. | *οὐδ'*] *οὐχ Ma* cancellavit auctore Re Rog *οὐδ' ⟨ἰσχυρὰς⟩ ὁρᾶν* coni Re 13 *δὲ* post *αὐτοῖς Ath* 17 *καλῶς Ma* | *διατί B* 18 *ὀλίγοι ⟨κάθηνται, οὓς⟩ ἑώρων* Cobet Coll 255

ὁπότε Σωκράτης τοὺς ἀλαζόνας ἐλέγχοι, καί, νὴ Δία
R III 4 γε, καὶ πρὸς ἀρετὴν διὰ τοῦτον | ἐπιδεδωκότας οὐ μικρόν. 8. ἔπειτα, εἰ καὶ τὰ μάλιστα δυσχερῶς εἴχετε πρὸς αὐτὸν ἅπαντες καὶ κοινὸς ἦν τοῦ δικαστηρίου πολέμιος, οὐκ ἂν ἦν ἐνταῦθα τῇ δυσμενείᾳ χαρίσασθαι. καὶ γάρ, ὦ ἄνδρες, τὸ χωρίον οὐκ ἔχθρας ἐστὶν ἢ χάριτος οὐδὲ συνέρχεσθε ἐνταῦθα τὸν ἑτέρωθι λυπήσαντα ἀμυνούμενοι ἢ ⟨τῷ⟩ πρότερον εὖ πεποιηκότι χάριν ἀποδώσοντες, ἀλλ' ἀπὸ τῶν πραγμάτων, ἐφ' οἷς ἡ κρίσις, ἢ σώσοντες ἢ κολάσοντες. 9. ταῦτα γὰρ δήπου καὶ ὁ Σόλων εἰδὼς καὶ νομίζων τῶν ἀγωνιουμένων τοὺς μὲν ἐν φίλοις τοῖς δικάζουσι δώσειν λόγον, τοὺς δὲ ἐν χαλεπῶς ἔχουσιν, ἵνα μηδετέρωθεν καταβλάπτοιτο τὸ δίκαιον, ὅρκον ἔταξεν οὐκ ἐῶντα χάριν ἢ δυσμένειαν ἤ τινα πρόφασιν ἄλλην ἄδικον ἐνοχλῆσαι τῇ κρίσει. καὶ νῦν μισεῖ τις Σωκράτην, ἀλλ' ὀμώμοκεν ἥκιστα ἐμπλήσειν τὸν αὑτοῦ θυμόν, ἀλλ' οἱ θεοὶ πρὸς τὴν ψῆφον βλέπουσιν, ἣν ὁ θέμενος οὐ δικαίαν

---

6 sq. Plat. apol. p. 35 C 14 Dem. Tim. p. 746, 19 sq; Eubul. p. 1318, 25 cf. M. Fraenkel Herm. XIII 452 sq.

---

2 *διατοῦτον B* *τοῦτον* reposui e libris, ut coni Re, cum Rog *τοὺς* Mor Re *τοῦτ'* Sintenis *δι' αὐτοῦ* Iacobs Not 6 3 *ἔπειτα* scripsi e *B* *ἐκεί Ath* *ἐπεὶ* reliqui libri edd sed *εἶτ'* coni Re | *εἰ* inserui e libris auctore Re cum Rog om Mor Re | *ταμάλιστα VaB* | *εἴχετε* scripsi e *Ma* auctoribus Re et Gasda cum Rog *ἔχετε* reliqui libri Mor Re 5 *πόλεμος Ath* | *ἐνταῦθα* inserui e libris cum Rog om Mor Re 6 *καὶ* om *Ath* | *ἐστὶν* om *Ath* 8 *ἀμυνούμενοι Ma* sed *ου* ex *ο* corr m[2] | *τῷ* inserui auctore Gasda om libri edd 11 *ὁ* inserui ex *Ath UB* om reliqui libri edd 12 *λόγον δώσειν Ath* 13 *μηδ' ἑτέρωθεν Ath Va* *μὴ δ' ἑτέρωθεν UB* 15 *ἐνοχλήσειν UVaB* 16 *ὀμώμοκεν B* 17 *ἥδιστα Ath* cf. Suidas s. v. | *ἐμπλήσειν* scripsi e *B* auctore Nabero cum Rog *ἐμπλῆσαι* reliqui libri Mor Re | *αὑτοῦ* scripsi ex *UVaB* cum Iacobsio Not 6 et Rog *αὐτοῦ* reliqui libri Mor Re

ὑποτέθεικεν ὀργῇ καὶ αὑτὸν καὶ παῖδας καὶ οἰκίαν καὶ γένος καὶ σμικρᾶς ἡδονῆς μεγάλην ὑπέσχε τὴν δίκην.

10. *Μηδὲ τοῦτό τις ὁράτω μόνον, ὅτι Σωκράτην ἀπεκτονὼς ἔξεισιν ἀπηλλαγμένος τῆς τούτου παρρησίας, ἀλλὰ κἀκεῖνα προσενθυμείσθω, τίς αὑτὸν διαδέξεται δόξα καὶ τίνες ἐλπίδες. ἐν θεάτρῳ μὲν γὰρ κωμῳδίας ἀκροωμένους γελάσαι καὶ συνεπιθέσθαι τῷ κακῶς ἀκούοντι καὶ χαρίζεσθαι τῷ ποιητῇ καλὰ μὲν οὐδ' ἐκεῖνα, δόξαι δ' ἂν οὐ παντάπασιν ἀλλότρια Διονυσίων εἶναι καὶ ὁ γέλως ἀκίνδυνος· ἐν δικαστηρίῳ δὲ ὁ τῷ διώκοντι δοὺς ἑαυτὸν καὶ πᾶν ἀληθὲς ἡγούμενος καὶ συνταράττων καὶ βασανίζων οὐδὲν καὶ πρὸς τὴν τοῦ κατηγόρου μεθιστάμενος τάξιν ἀπὸ τῆς οἰκείας μείζω ζημιώσας αὑτὸν ἢ ⟨ὃν⟩ οἴεται κακῶς παθὼν μᾶλλον ἢ δεδρακὼς ἄπεισιν. ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἔχει τοῦ κινδύνου κοινωνοὺς τοὺς παῖδας, ὁ δὲ πᾶσιν ἐφεξῆς τοῖς αὑτοῦ τὴν συμφορὰν ἐπάγει.*

11. *Καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε εὔλογον ὑπὲρ εὐσεβείας δοκοῦντας ἀγανακτεῖν αὐτοὺς | ἀσεβοῦντας* R III 5

---

1 *ὑποτέθεικεν*] *ὑποκαταδίκην ὢν καὶ Ma* | *ὀργῇ* scripsi ex *AthUVaB* *ὅρκον Ma* *ὅρκῳ* edd | *αὑτὸν* scripsi ex *UVaB* cum Rog *αὐτὸν* reliqui libri Mor Re 2 *σμικρᾶς* scripsi ex *Ath UVaB* *μικρᾶς Ma* edd 3 *Μηδὲ* scripsi *μὴ δὲ MaUB* *μὴ δὴ* reliqui libri edd 5 *ἀλλ' ἐκεῖνα Ath* | *αὑτὸν* scripsi *αὐτὸν* libri edd 7 *ἀκροώμενος MaAth* *ἀκροώμενον UB* 10 *δὲ* reposui e libris auctoribus Iacobsio Lect 193 Not 6 et Sinteni cum Rog *τε* Mor Re 11 *πανάληθες Ath* | *συνταράττων* in suspicionem vocaverunt Iacobs Not 7, Gasda qui *ἐξετάζων*, Naber qui *συμπράττων*, Rog qui *συντάττων* coni, frustra cf. p. 37, 14 ne *συνεξετάζων* quidem (ut p. 23, 3) necessarium 13 *οἰκίας Ma* sed *ι* in *ει* corr m², *UVa* 14 *ἑαυτὸν UB* | *ὃν* inserui auctore Sinteni om libri edd | *καὶ* ante *κακῶς* inser coni Cobet 16 *αὑτοῦ* scripsi e *MaB* cum Rog *αὐτοῦ* reliqui libri Mor Re 18 *οὐδ'* scripsi ex *UB* cum Rog *οὐδὲ* reliqui libri Mor Re

ἁλῶναι καὶ τῆς οὐδαμῶς δυναμένης ἐλεγχθῆναι πονηρίας οἰομένους δίκην λαμβάνειν αὐτοὺς ἐν τοῖς ὀφείλουσι τοῖς κρείττοσι δίκην γενέσθαι.

12. *Περὶ μὲν οὖν τοῦ μὴ δεῖν, εἴ τις ὑμῶν ἀγανακτῶν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν τούτῳ πρὸς ἐνίους γεγενημένων λόγων δεῦρ' εἰσελήλυθε, τοῦτο ἀναμιγνύναι τῇ παρούσῃ κρίσει καὶ τοῦ δεῖν μεμνημένους τῶν θεῶν, οὓς ὀμωμοκότες ἥκετε, τήν τε ἀκρόασιν ἅπασαν ποιεῖσθαι καὶ τὴν διάγνωσιν ἐνῆν μὲν πλείω λέγειν, οἶμαι δὲ οὐδὲν δεῖσθαι τούς γε εὖ φρονοῦντας πλειόνων.*

13. *Ἤδη δὲ ὑμᾶς διδάξω, πόθεν ποτὲ Ἄνυτος ἐπέθετο Σωκράτει καὶ ὡς οὐκ ἐκ τῆς πρὸς ὑμᾶς εὐνοίας οὐδ' αὖ φροντίζων τῆς τῶν ὑμετέρων παίδων ἐπιεικείας, ἀλλ' ἑτέρωθεν. διορίσασθαι δέ, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ αὐτὸς ὥσπερ καὶ οὗτος βούλομαι. ἐὰν ⟨δ'⟩ ἐπιδείξω Σωκράτην οὐδενὶ πώποτε διδάσκαλον γενόμενον οὔτ' ἀδί-*

---

12 cf. p. 29, 15 sq.; 30, 3. Plat. apol. p. 24 C 13 cf. p. 31, 17 sq. Plat. apol. p. 25 C; 26 A sq. 16 sq. Xen. comm. I 2, 62 sq.; apol. § 25

---

1 *οὐδαμοῦ UVa* Rog 3 *δίκην τοῖς κρείττοσι Ath* 4 *Καὶ* ante *περὶ* inserendum coni Iacobs Not 7 | *οὖν* inserui ex *Ath UB* auctore Re cum Rog om reliqui libri Mor Re 5 *τούτων Ath* | *γεγενημένων* inserui e*MaUVaB* cum Rog om *Ath* Mor Re 6 *εἰσελήλυθεν Ma* | *τοῦτον Ma* sed *ν* add m², *UVa B* 7 *μεμνημένους Ma* sed *ου* ex *ο* corr m² 8 *ὀμωμοκότες* scripsi ex *AthUVa* auctore Re cum Rog *ὁμωμοκότες Ma* *ὀμωμοκότας B* Mor Re 8 *τ'* Rog | *ἀκρόασιν ἅπασαν* reposui e libris *ἀκρασίαν πᾶσι* Mor Re qui *ἀκρόασιν ἴσην πᾶσι* coni *ἀκρόασιν πᾶσι* Rog 10 *καὶ* ante *οὐδὲν* et *τῶν* ante *πλειόνων* Mor Re delevi cum Rog | *τε Ath* 11 *δείξω Ath* 13 *ὑμετέρων* reposui e libris auctore Re cum Rog *ἡμετέρων* Mor Re 15 punctum post *βούλομαι* posui cum *B*, colon Rog, comma reliqui libri Mor Re | ⟨*δ'*⟩ inserui 16 *ὦ Ἀθηναῖοι*, ante *οὐδενὶ Ath* Mor Re delevi cum Rog | num *ἀδίκου* ⟨*λήμματος οὔτε*⟩ *κλοπῆς* coll p. 28, 1? at cf. p. 71, 14 sq. *οὐδενὸς ἀδίκου, οὔτε* vel *ἀδίκου, οὔτε* coni Sintenis

κου κλοπῆς οὔτε ἀπάτης οὔτε ἱεροσυλίας οὔτε ἐπιορκίας οὔτ' ἀργίας οὔθ' ὑπεροψίας τῶν νόμων οὔτε δήμου καταλύσεως, ἁπάσης δὲ σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης ἡγεμόνα καὶ πάντων ὑμῖν εὐνούστατον καὶ γεγενημένον καὶ ὄντα, πείσατε Ἄνυτον ἐγκαλύψασθαι.

14. *Σκοπεῖτε δέ. Σωκράτης, ὦ ἄνδρες, γενόμενος ἐκ πατρὸς Ἀθηναίου καὶ τραφεὶς ἐν τοῖς ἡμετέροις νόμοις λογισμὸν ἔλαβε μείζω μὲν ἴσως τῆς οἰκίας τῆς ἑαυτοῦ, πρέποντα δὲ τῇ πόλει καὶ τῷ τῆς πόλεως γνωρίσματι. καὶ διήνεγκε τῶν πολλῶν, ὁμολογῶ, οὐκ ἐξενεχθεὶς ἐπὶ τὰ χείρω καὶ βουληθεὶς γενέσθαι κάκιστος, ὡς οὗτοί φασιν, ἀλλὰ τῷ μάλιστα δὴ τῶν μνημονευομένων ἀρετῆς ὀρεχθῆναι καὶ νομίζειν ζηλωτὸν τὸ κτῆμα.* 15. *τὸ μὲν γὰρ ἐν βαναυσίᾳ δι-* R III 6 *άγειν ἢ γῆν ἐργάζεσθαι ἢ πελάγη περᾶν ὑπὲρ χρημάτων ἢ τὰ ἀπὸ τῶν μετάλλων ζητεῖν ἢ μνηστεύειν ἀρχὰς ἢ τὴν ἐπὶ τοὺς ἰδιώτας ῥητορείαν συλλέγειν καὶ διὰ ταύτης τῆς μελέτης καρποῦσθαι τοὺς ἀπράγμονας ταῦτα ᾔδει μὲν τοῖς μετιοῦσι καὶ δυνάμεις καὶ τὰς θαυμαζομένας ὑπὸ τῶν πολλῶν ὠφελείας φέροντα καὶ φοβεροὺς ποιοῦντα τοῖς ἐν ταῖς εὐπορίαις, οὐ μὴν ἐδυνήθη Σωκράτης τούτων οὐδὲν οὔτε μέγα οὔτε*

---

2 *οὔτε* (1) *B* 5 *ποιήσατε* coni Sintenis 7 *ἡμετέροις B* sed *η* ex *υ* corr *ὑμετέροις* Rog 8 *οἰκείας Ath* | *τῆς ἑαυτοῦ* scripsi e *MaUVaB* *αὐτοῦ Ath* Mor Re *τῆς αὐτοῦ* Rog 11 *ἐξενεχθεὶς* reposui e libris cum Rog *ἐνεχθεὶς* Mor Re 13 *ἀρετῆς ὀρεχθῆναι* scripsi *ἀρετῇ στηριχθῆναι* libri Mor Re *ἀρετῆς τ' ὀρεχθῆναι* Cobet Mnem. III 143 Rog 14 *βαναυσίᾳ* scripsi ex *AthUVaB* auctoribus Bastio Greg. Cor. p. 836 ed. Schaef. et Gasda cum Rog *βαναυσίω Ma* *βαναύσῳ* Mor Re qui *βαναύσων* coni 16 *μετάλων UVaB* 21 *τοῖς* scripsi auctoribus Sinteni Gasda Cobeto cum Rog *τοὺς* libri Mor Re

εὔδαιμον ἡγήσασθαι, νομίσας δὲ πάντων εἶναι κτημάτων ἀνθρώπῳ θειότατον τὴν ψυχὴν καὶ τὸν ταύτην καθαρὰν κακίας παρεχόμενον τοῦτον εἶναι τὸν ὡς ἀληθῶς εὐδαίμονα, δύνασθαι δὲ κακίας ψυχὴν ἐλευθεροῦν φιλοσοφίαν καὶ τοῦτο αὐτῇ μέγιστον ἐξευρῆσθαι φάρμακον, ἀφ' ὧν μὲν ἦν τρυφᾶν καὶ δύνασθαι, ταῦτα ἑτέροις ἀφῆκε, δι' ὧν δὲ ἦν μηδὲν τῷ σώματι χαριζόμενον πάντα τρόπον τὴν ψυχὴν ἀμείνω ποιεῖν, ἐπὶ ταῦτα ἧκε. 16. τὸ μὲν οὖν τὴν τοῦ οὐρανοῦ διερευνᾶσθαι φύσιν καὶ τὸν ἥλιον ὅ τι ποτέ ἐστι σκοπεῖν καὶ περὶ τῆς σελήνης ἀνευρίσκειν λόγους καὶ πόθεν ἀστραπαὶ καὶ τί τὸ βροντᾶν ποιοῦν, τὴν μὲν περὶ ταῦτα διατριβὴν ἔφυγε νομίζων μάταιον ἅπασαν μάθησιν ἀφ' ἧς οὐδὲν ἂν ἔργον τοῖς ἐπισταμένοις γένοιτο· ἐπὶ δὲ τὸ ζητεῖν τὸ δίκαιον καὶ τίνα χρὴ νομίζειν ἀνδρεῖον καὶ τίς εἰκότως ἂν καλοῖτο σοφός, ὃ μέγιστον τῶν ἀγαθῶν καὶ οἴκῳ καὶ πόλει καὶ πᾶσιν ἔθνεσιν, ἐπὶ ταῦτα ὥρμησε καὶ τούτοις ἐνέμεινε διδάσκαλον

---

1 Plat. apol. p. 30 B; Phaedr. p. 241 C; leg V p. 726 A; 731 C 6 Xen. comm. I 2, 4 9 Plat. apol. p. 19 C. Xen. comm. I 1, 11 sq. Diog. L. II 5, 6, 21 15 Xen. comm. I 1, 16 18 Plat. apol. p. 33 A. Xen. comm. I 2, 3

---

3 ὡσαληθῶς *B* 4 δὲ om *VaB* 7 ἀφῆκεν *AthUB* 9 οὖν inserui e *MaAthVaB* cum Rog om *U* Mor Re 10 ὅ τι scripsi e *B* cum Rog ὅτι reliqui libri Mor Re 12 μὲν inserui e *MaAthUB* cum Rog om *Va* Mor Re 13 ἅπασαν reposui e libris cum Rog πᾶσι Mor Re πᾶσαν Sintenis 14 ἂν ἔργον scripsi auctoribus Iacobsio Lect 193 App Pors 320 Not 7 et Cobeto Mnem. III 143 cum Rog ἐνεργὸν libri Mor Re qui οὐδὲν ἔργον coni | τοῖς om *UVaB* | ἐπισταμένο ς cum ras 1 litt *U* ἐπισταμένας *Va* 15 ἐπὶ reposui e libris auctore Re cum Rog ἐπεὶ Mor Re | τί δίκαιον coni Rog 16 <καὶ> ὃ Gasda 18 καὶ τούτοις ἐνέμεινε in marg *Ma*

μὲν αὐτὸν οὐδενὸς οὐδαμοῦ προσειπὼν οὐδὲ ἀργύριον πραξάμενος, ὡς ὁ μιαρὸς σοφιστής, ἐν δὲ τῷ τοῖς | R III 7 *πλησιάζουσι συνεξετάζειν τὴν ἑκάστου πράγματος φύσιν τὸν βίον ποριζόμενος.* 17. *καὶ ταῦτα ἔπραττεν οὐ πολλῶν κεκληρονομηκὼς ταλάντων οὐδὲ τῆς ἔνδον αὐτῷ περιουσίας παρεχούσης ἐπ' ἐκεῖνα σχολήν. ὀγδοήκοντα γάρ, ὦ ἄνδρες, μνᾶς αὐτῷ τοῦ πατρός, ἡνίκα ἐτελεύτα, παραδόντος καὶ ταύτας ἡλικιώτου τινὸς ἐπ' ἐργασίᾳ λαβόντος ἔπειτα περὶ τὴν ἐργασίαν ἀτυχήσαντος σιγῇ τὸ συμβὰν ἤνεγκεν ὁ Σωκράτης. καὶ μᾶλλον ἄν τις τῶν μὴ προεμένων τὸ ἀργύριον ἐμνήσθη περὶ τούτου ἢ αὐτὸς ὁ δεδωκώς. λοιπὸν οὖν ἦν ζῆν ἐν ἀμυθήτῳ πενίᾳ.* 18. *τί οὖν ἐποίησεν; οὐ μετέβαλε τὴν τάξιν, ἐπειδὴ τῶν ἀφορμῶν ἐστέρητο, οὐδ' ᾠήθη δεῖν ἕτερος ἐν ἑτέροις γενέσθαι καιροῖς, ἀλλ' ἐτήρησεν ἀκίνητον τὴν γνώμην διὰ τέλους οὔσης αὐτῷ γυναικὸς καὶ παίδων. ἀντὶ γὰρ τοῦ ζητεῖν εὐπορίας οὐ καλὰς*

---

2 Plat. apol. p. 19 D. Xen. comm. I 2, 5 4 Plat. apol. p. 23 B; 38 B sq. 5 cf. p. 87, 5 sq. 6 Dem. Phal. apud Plut. Arist. 1, 9 cf. Boeckh Staatshaushalt. I 143[3]. Zeller Gesch. der Phil. II 1, 44[3]

---

1 *αὑτὸν* scripsi e *MaU* cum Rog *αὐτὸν* reliqui libri Mor Re | *οὐδὲν* ante *οὐδενὸς B* 2 *ὡς* inserui e *MaUVaB* auctore Re cum Rog 3 *ἑκάστου* reposui e libris auctore Sinteni cum Rog *ἐκείνου* Mor Re 6 *ἑβδομήκοντα* e Par 3017 Rog fortasse recte, cum fidem facere videatur Demetrius Phalereus apud Plutarchum l. l. 7 *γάρ*] *μὲν Ma* 8 *ἐτελεύτησε B* | *ταύτας* scripsi ex *AthUB* *ταῦτα* reliqui libri edd 10 *ἤνεγκεν ὁ Σωκράτης* reposui e libris *ἤνεγκε Σωκράτης* edd 15 *γενέσθαι καιροῖς* reposui e libris cum Rog *καιροῖς γενέσθαι* Mor Re | *ἐτήρησεν* reposui ex *AthUVaB* auctore Re cum Rog *ἐτήνησεν Ma* *ἐκίνησεν* Mor Re 16 *διατέλους MaB* 17 *γὰρ* om *Ma* | *ζητεῖν* reposui e *MaAthVaB* auctore Re cum Rog *ζῆν U* Mor Re | *οὐ* om *Ath*

καὶ σκοπεῖν ὅθεν ἂν ἀντὶ τῶν οἰχομένων αὐτῷ γένοιτο χρήματα τῆς δαπάνης ἀφεῖλε καὶ μᾶλλον ⟨πρὸς⟩ τὸ μὴ δεῖσθαι τοσοῦτον ἐπαίδευσεν ἑαυτὸν ἢ ὅθεν ἂν ἔχοι δαπανᾶν ἐσκέψατο, τρίβωνι μὲν ἑνὶ δι' ἔτους χρώμενος, ὕδωρ δὲ πίνων ἥδιον ἢ Θάσιον οἶνον ἕτεροι τό τε πεινῶν ἐσθίειν ἀντὶ Περσικῆς ποιούμενος τραπέζης. τῆς δὲ οὕτως ἐχούσης τροφῆς ἔμελε δήπου τοῖς ἐπιτηδείοις Σωκράτους οὐδὲν ἐνοχλοῦντος. 19. *τοιοῦτος ὢν καὶ διάγων, ὡς ἔφην, ὥσπερ τις κοινὸς πατὴρ καὶ τῆς πόλεως ὅλης κηδεμὼν περιενόστει τὰς παλαίστρας, τὰ γυμνάσια, τὸ Λύκειον, τὴν Ἀκαδημίαν, τὴν ἀγοράν, ὅπου μέλλοι ⟨πλείστοις⟩ ἐντεύξεσθαι, λειτουργῶν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, λειτουργίαν οὐδὲν ἐοικυῖαν ταῖς ἐν τοῖς Παναθηναίοις ἢ τοῖς Διονυσίοις, ὧν ἡ χάρις παρέρχεται, ἀλλ' ἐγρηγορὼς καὶ φροντίζων, ὅπως κακίαν μὲν εἰς δύναμιν ἐξελάσειεν, ἀρετὴν δὲ πείσειεν ἀγαθόν τι νομίζειν.* 20. *καὶ οὐδὲν ἐπαύσατο τῶν στρατηγεῖν καὶ*

2 Xen. comm. I 2, 1 6 cf. t. II 544, 6 11 cf. p. 31, 9 sq.; 44, 6 sq.; 98, 19 sq. Plat. Euthyph. p. 2 A; Euthyd. p. 271 A; Lys. p. 203 A; conv. p. 223 D 12 Xen. comm. I 1, 10 | cf. p. 113, 3

1 *σκοποῖ Ma* | *ἀπὸ Ma* | *αὐτῷ* scripsi *αὑτῷ* libri edd 2 *καὶ μᾶλλον* scripsi auctore Cobeto Mnem III 143 cum Rog *μᾶλλον καὶ* libri Mor Re | *πρὸς* inserui cum Rog coll. Xen. l. l. om libri Mor Re 3 *τοσοῦτον* scripsi ex *AthUVaB* *τοσούτων Ma* edd 7 *ἔμελε* scripsi e *Ma* sed *λ* ex *λλ* corr m², *UB* auctore Re cum Rog *ἔμελλε AthVa* Mor Re *οὕτω δὲ τῆς τροφῆς ἐχούσης ἔμελλε — Σωκράτης οὐδὲν ἐνοχλεῖν* coni Gasda 11 *λύκιον AthUVaB* Mor | *Ἀκαδήμειαν* Rog 12 *ὅπου* reposui e libris auctoribus Sinteni et Cobeto Mnem. III 143 cum Rog *ὅποι* Mor Re | *μέλλοι* scripsi ex *UVaB* auctoribus Gasda et Cobeto cum Rog *μέλλ$\overset{οι}{ει}$ Ma* *μέλλει Ath* Mor Re *ποτ' ἔμελλεν ἂν τεύξεσθαι* Sintenis | *πλείστοις* inserui post *μέλλοι* hiatus vitandi causa coll Xen. comm. l. l., post *ὅπου* auctore Cobeto Rog om libri Mor Re 13 *τὴν Ma* *τοῖς B* 16 *ἐξελαύνειν Ma*

ἄρχειν ὑμῶν βουλομένων καὶ τὰ κοινὰ διοικεῖν ἐνίους ἐλέγχων, ὅτι πρὶν ὅπως ἐπιμελήσονται τῶν | ὑμε- R III 8 τέρων καὶ πῶς ἂν εὐδαίμων γένοιτο πόλις μαθεῖν, ὅπως ἐν ταῖς ἀρχαῖς γένοιντο διαπράττονται. καὶ ταῦτα ἔλεγεν, οὐ μὰ Δί', οὐκ ἐκείνους ἐν αἰσχύνῃ ποιεῖν βουλόμενος, ἀλλ' ἵνα εἰδῶσιν, ὅτι ἔστιν ὁ μεμψόμενος τοῖς ἀμελοῦσι καὶ ἐξετάσων καὶ λόγον ἀπαιτήσων, ἵν' ἢ μὴ παρασκευάζοντες αὑτοὺς χρησίμους ἀπέχωνται τῶν ὑμετέρων ἢ παρέχοντες αὑτοὺς εἰς τὴν χρείαν ἐπιτηδείους συμφέρωσιν ὑμῖν ἄρχοντες.

21. *Καὶ διὰ τοὺς τοιούτους, ὦ Ἀθηναῖοι, λόγους* Σωκράτης μὲν πολλοῖς ἀπήχθετο, τὰ δὲ ὑμέτερα, ἐὰν ἄνευ φθόνου σκοπῇ τις, πολλαχῇ βέλτιον ἔσχεν ἐγκαλοῦντος ἀεὶ τούτου καὶ ὀνειδίζοντος, ὅτι χρημάτων μὲν Ἀθηναίοις ἐστὶ πολλὴ φροντὶς καὶ περὶ τοῦτο ἐσπουδάκασι, τῶν δὲ ψυχῶν ὅπως ἄρισται γενήσονται

11 sq. Plat. apol. p. 23 A

2 *ἐπιμελήσωνται MaAth* 3 *ὅπως* auctore Cobeto Mnem. III 143 Rog 4 *ὅπως* reposui e libris anctoribus Iacobsio (Lect 193 Not 8) Sinteni Cobeto cum Rog *εἴπως* Mor Re 6 *ἵν'* Rog | *εἰδῶσιν* reposui e libris auctore Cobeto cum Rog *ἴδωσιν* Mor Re | *μεμψόμενος* scripsi auctoribus Gasda et Cobeto cum Rog *μεμφόμενος* libri Mor Re 7 *ἐξετάζων B* | *ἀπαιτήσων* reposui e libris auctore Re cum Rog *ἀπαρτήσων* Mor Re | *ἵν'* inserui e libris cum Rog om Mor Re | *ἢ* scripsi e *Ma* cum Rog *εἰ* reliqui libri Mor Re *ἢ εἰ* e Par 3017 Gasda 8 *αὑτοὺς* scripsi ex *U* cum Rog *αὐτοὺς* reliqui libri Mor Re | *χρησίμους* — 9 *αὑτοὺς* in marg *Ma* | *ἀπέχωνται* reposui e *MaAthUVa* cum Rog *ἀπέχονται B* Mor Re *ἀντέχονται* coni Re 9 *αὑτοὺς* reposui e *MaUVB* cum Rog *αὐτοὺς Ath* Mor Re 10 *συμφέρωσιν* reposui e *MaUVa* auctore Gasda cum Rog *συμφέρουσιν AthB* Mor Re | *ἡμῖν Ma* 12 *ἀπήχθετο* reposui e *MaAthUVa* cum Rog *ἀπήχθητο B* Gasda *ἀπήχθηται* Mor Re 15 *μὲν* om *Ath* | *ἐστὶ* scripsi auctore Iacobsio Not 8 cum Rog *οὖσι* libri Mor Re | *τούτου VaB* 16 *ὅπως ὡς ἄρισται* auctore Cobeto Mnem. III 143 Rog | *γενήσωνται Ma* *γένωνται* reliqui libri corr Mor

καὶ αὐτῶν καὶ παίδων, οὐδὲ εἷς λόγος. ὧν καθ' ἑκάστην λεγομένων ἡμέραν καὶ ταυτησὶ τῆς παιδείας Σωκράτους συνεχῶς προϊούσης δεῖ νομίζειν τοὺς μὲν ἄγαν κακῶς διακειμένους οὐδὲν ὄνασθαι, τοὺς δὲ εἰδότας ἐρυθριᾶν καὶ πεισθῆναι καὶ γενέσθαι βελτίους. 22. *καὶ μὴν ἐν οἷς τοῖς ἅπαντας γοητεύουσιν ἐντυγχάνων σοφισταῖς, τῷ Πρωταγόρᾳ, τῷ Γοργίᾳ, τῷ Προδίκῳ, τῷ Θρασυμάχῳ, τοῖς ἄλλοις οὓς ὁ μισθὸς ἐπὶ πᾶν χωρίον εἷλκεν, ὥσπερ ὁ θαλλὸς τὰ πεινῶντα θρέμματα, ὅτε τούτους ἐν τοῖς ἐρωτήμασιν ἐδείκνυ πολὺ τῆς δόξης ἣν εἶχον ἐλάττους καὶ φρονοῦντας ὡς εἰπεῖν οὐδ' ὁτιοῦν περὶ ὧν ἔφασαν ἑτέρους διδάσκειν ἔχειν, τότε ὁμοῦ μὲν τὴν νεότητα τῆς πόλεως ἐξῃρεῖτο τῆς ἠλι-*
R III 9 *θίου συνηθείας, ὁμοῦ δὲ | σοφίας ὑμῶν εἰς ἅπαντας ἀνθρώπους ἀπέστελλεν ὄνομα, εἰ τοὺς ὥσπερ δαίμονας πανταχοῦ θαυμαζομένους ἐπὶ τοῖς λόγοις οὓς ἀνεγίνωσκον ἐπὶ τῷ λαβεῖν, τούτους ἀπέφηνε ῥημάτων συλλογὴν παρεχομένους κενήν, νοῦ δὲ ὅτι πλεῖστον ἀπέχοντας καὶ τοῦ τὴν φύσιν εἰδέναι περὶ ὧν ἐπεχείρουν λέγειν καὶ δικαιότερον ἂν τελέσαντας ἀργύριον*

---

6 Plat. Prot. p. 315 A; soph. p. 235 A; Euthyd. p. 288 B; Crat. p. 384 B 7 cf. p. 114, 15 sq. 8 Plat. apol. p. 20 A 9 Plat. Phaedr. p. 230 D. Aen. Gaz. Theophr. p. 72, 16 ed. Boiss. 15 Thuc. V 16, 3

---

1 *καὶ* (2) om *AthVaB* 2 *παιδείας* scripsi auctore Gasda cum Rog *πολιτείας* libri Mor Re | „*malim Σωκράτει*" Re 3 *ἄγαν*] *ἀναιδῶς* Cobet 4 *κακῶς* inserui e *MaAthB* cum Rog om reliqui libri Mor Re qui *ἀνιάτως* inserendum coni 6 *τοῖς* reposui e libris auctore Re cum Rog *τοὺς* Mor Re 9 *θρέμματα* reposui e libris cum Rog *πρόβατα* Mor Re 11 *ὡσειπεῖν B* *ὡς* om *Ath* 14 *συνηθείας Ma* sed *υνη* in ras m² 17 *ἀργύριον* ante *λαβεῖν* inser auctore Nabero Rog delevi 18 *νοῦ δὲ* reposui e *MaUVaB* auctore Re cum Rog *οὐδέ Ath* *νοῦν δὲ* Mor Re 20 *τελέσοντας MaAthUVa*

ἐπὶ τῷ μαθεῖν ἢ λαμβάνοντας ὥς τι τῶν δεόντων δυναμένους διδάσκειν. 23. διὰ ταῦτα πάντα αὐτοί τε συνθέοντες περιειστήκειτε τὸν Σωκράτην, ὁπότε τῶν τοιούτων ἐλέγχων ἅπτοιτο, καὶ τοὺς ἐπὶ σοφίᾳ φρονοῦντας ὁρῶντες καταδυομένους καὶ μᾶλλον τῶν ἀνδραπόδων ἰλιγγιῶντας καὶ ἀποροῦντας καὶ περιβλέποντας ὅποι φύγοιεν ἐγελᾶτε. καὶ ἅμα πρὸς ἐπιμέλειαν παιδείας ἀληθινῆς ἐτρέπεσθε τοῖς τε παισὶ παρῃνεῖτε τοῦ ταῦτα ποιοῦντος ἔχεσθαι νομίζοντες μεῖζον εἶναι κέρδος αὐτοῖς καὶ μικρὸν τῶν ἐκείνου μετασχεῖν καλῶν ἢ τὸν ἐπὶ γῆς ἅπαντα χρυσόν.

24. Ὧν ἦν ποτε καὶ Ἄνυτος ὁ πικρὸς νυνὶ κατήγορος. καὶ γὰρ οἱ τούτου παῖδες καὶ προσῄεσαν καὶ ἔχαιρον τῷ νῦν φεύγοντι τὴν δίκην, καὶ οὗτος οὔτε ἀπέτρεπεν οὔτε ἐμέμφετο, ὥσπερ οὐδ᾽ ὑμεῖς τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν. εἰκότως. ἠπίστασθε γάρ, ὡς ὁ μὲν ὁμιλῶν κἂν θαυμάσειεν, ὁ δὲ θαυμάζων κἂν ζηλώσειε καὶ τῷ πυκνῷ τῆς συνουσίας ἐγγένοιτ᾽ ἄν τις ἐπιθυμία μιμήσεως, ἐπιθυμήσαντες δὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων Σωκράτους ἔσονται τῶν πολλῶν εὐθὺς ἀμείνους γαστριμαργίας μὲν

9 Plat. leg V p. 728 A 13 [Xen.] apol. § 30

2 *διαταῦτα B* 3 *συνθέοντες* reposui e libris (*συνθέντες Ath*) cum Rog *σωθέντες* Mor Re qui *συνιόντες* aut *συσπειραθέντες* coni *ἠσθέντες* coni Iacobs Add 53 Lect 193 Sintenis Cobet Mnem. III 144 *ὠσθέντες* Iacobs Not 8 | *περιειστήκειτε* reposui ex *UVaB* cum Rog *περιστήκειτε Ma* *περιεστήκει δέ Ath* 7 *ὅπη Ath* 10 *καὶ* scripsi auctore Re *κἂν* auctoribus Iacobsio Add 53 Lect 193 Not 9 et Cobeto Rog *καίτοι* Sintenis 11 *ὑπὸ* coni Naber | *ἔχειν* post *χρυσὸν* inserendum coni Iacobs Lect 193 Not 9 12 *τότε Ma* 13 *προσῆσαν* Rog 14 *ἔχαιρον Ma* sed *εχαι* in ras m² 15 *οὐδ᾽* scripsi e libris *οὐδὲ* edd 18 *ἐγγένοιτ᾽* scripsi ex *Ath UB* *ἐγγένοιτο Ma Va* edd 20 *τῶν πολλῶν*] *πολλῷ* Naber

καὶ μέθης καὶ λήμματος ἀδίκου καὶ ζεούσης ὀργῆς καὶ θωπείας ἀνελευθέρου καὶ τῶν τούτοις ἐοικότων νοσημάτων γεγονότες κρείττονες, κρυμὸν δὲ καὶ θάλπος τῷ σώματι καθάπερ ἀδαμαντίνῳ δεχόμενοι καὶ μήτε δίψῃ μήτε πείνῃ πιεζόμενοι, οἵους ὄντας ᾔδειτε R III 10 *φοβεροὺς | μὲν ἐπὶ στρατείας τοῖς ἐναντίοις ἐσομένους, ἀγαθοὺς δὲ ἐν βουλαῖς τὸ συμφέρον ἰδεῖν.* 25. *τί οὖν ἡμῖν τὸν χρηστὸν Ἄνυτον ἐξέμηνε; πόθεν ἀποκτεῖναι βούλεται τοῦτον ᾧ πολλάκις ηὔξατο γενέσθαι τοὺς υἱεῖς παραπλησίους; ἐν τοῖς λόγοις, ὦ ἄνδρες, τοῖς τἀληθὲς ζητοῦσιν ἔδει τῷ δηλώσοντι σαφῶς ὃ προὐθυμεῖτο παραδειγμάτων δή τινων, ὃ ποιεῖν ἅπαντες εἰώθαμεν καὶ οὐδὲ τῷ πάνυ βουλομένῳ τοῦτο φυγεῖν ἔνεστι.* 26. *μεμνημένος δὴ σκυτοτόμων καὶ βυρσοδεψῶν καὶ τῶν ἁλουργὰ ποιούντων ἔρια καὶ τῶν ἐπὶ ταῖς ἄλλαις τέχναις καὶ λέγων, ὡς ἐφ' ὅτῳ τις διατρίβοι, τοῦτ' ἂν εἰδείη μᾶλλον ἑτέρου καὶ καλῶς ἂν κατίδοι φαυλότητα τῶν ἐν αὐτῷ καὶ τοὐναντίον, ὑπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἐπὶ τοῦτον Ἄνυτον ἤγετο, ᾧ τὸ μὲν ἀπὸ βυρσῶν εὐπορεῖν οὐκ ἐφαίνετο δεινόν,*

15 cf. [Xen.] apol. § 29. [Socr.] ep. 14

2 *εἰκότων Ma* 3 *μὲν* ante *δὲ* Mor Re delevi cum Rog 5 *εἰδῆτε AthUVaB* 8 *ἡμῖν* om *Ma* 10 *τοὺς υἱεῖς γενέσθαι Ma* | *ὦ ἄνδρες* in marg *Ma*[2] 11 *τἀληθὲς* scripsi auctore Re cum Rog *ἀληθὲς* libri Mor Re | *ζητοῦσιν* reposui e *MaAthB* cum Rog *ζητοῦσι UVa* Mor Re | *τί σαφὲς Ath σαφὲς UVaB* 12 *παράδειγμα τῶν δέ τινων Ath* | *ᾧ Ath* 13 *πάλαι Ma* 14 *καὶ βυρσοδεψῶν* om Rog 15 *ἀλουργὰ VaB* cf. t. II 22, 8; 320, 3 17 *διατρίβοι* reposui e libris cum Rog *διατρίβῃ* Mor Re *ἂν διατρίβῃ* Hirzel Mus. Rhen. XLII 246 | *εἰδείη Ma* sed *εἰ* in ras m[2] 18 *τὴν MaUVaB* Gasda Rog | *αὐτῷ* scripsi e *MaU* cum Gasda et Hirzelio *ἑαυτῷ AthVaB* edd

τῷ δὲ λόγῳ τῆς ἐργασίας ἀγανακτεῖ, καὶ τὸ μὲν ἔργον οὐκ ἔφευγε, δυσχεραίνει δὲ τὸ ῥῆμα. 27. ὑμῶν δὲ ἕκαστος πολλάκις μέμνηται τῆς αὑτοῦ τέχνης καὶ πρός γε χάριν οἶδε τῆς ἀπ' αὐτῆς προσόδου, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς Σωκράτης πολλάκις ἂν εἰπὼν τὸν αὑτοῦ πατέρα Σωφρονίσκον προσέθηκεν ἂν καὶ τὰ περὶ τοὺς λίθους καὶ τὴν τῆς μητρὸς οὐκ ἀπεκρύπτετο τέχνην. 28. ᾧ δῆλον ὡς οὐκ ἐφ' ὕβρει τὰς τῶν ἄλλων παρέφερεν, ἀλλ' ὅπως οἱ διάλογοι τὰ αὑτῶν λαμβάνοιεν καὶ μηδὲν τῶν ὀφειλόντων εἰρῆσθαι σιγῷτο. διὰ τοῦτο Ἀπολλόδωρος μὲν ἤκουε πρᾴως καὶ Ξενοκλείδης οὐ γέγραπται, μόνου δέ, ὡς ἔοικεν, Ἀνύτου καθάπερ τυράννου κίνδυνον ἔχει μνησθῆναι καὶ ἃ ποιεῖν τούτῳ δέδοκται, ταῦτα οὐδενὶ συγκεχώρηται λέγειν.

29. Ἀλλ', ὅπερ ἔφην, μηδεὶς οἰέσθω τοῦτον ἀπὸ τῆς πρὸς ὑμᾶς εὐνοίας καὶ τοῦ τὴν λύμην, ᾗ χείρους ποιεῖ τοὺς ὑμετέρους παῖδας, ἐθέλειν ἐξελεῖν | ἐπὶ R III 11
τοῦτον ἥκειν τὸν ἀγῶνα. εἰ γὰρ Σωκράτης ὑπερέβαινε

---

3 cf. ad t. III 344, 23 6 Plat. Euthyd. p. 297 E sq. Diog. L. II 5, 18 7 Plat. Theaet. p. 149 A 10 Plat. conv. p. 173 D cf. Kirchner prosop. Att. I 102 15 cf. p. 20, 12

---

1 καὶ — 2 ῥῆμα cancellavit Rog 2 ἔφευγε scripsi auctore Sinteni ἔφυγε libri edd | ὑμῶν scripsi e libris ἡμῶν edd 3 αὑτοῦ scripsi ex *UVaB* cum Rog αὐτοῦ *MaAth* Mor Re 4 οἶδεν *Ma* 5 ἀνειπὼν coni Sintenis | αὑτοῦ scripsi cum Rog αυτοῦ *U* αὐτοῦ reliqui libri Mor Re 6 προσέθηκε Rog | ἂν del Rog | καὶ (1) inserui ex *Ath Va* cum Rog om reliqui libri Mor Re 7 ἀπεκόπτετο *Ma* 8 τὰς inserui e *Ma UVaB* cum Rog om *Ath* Mor Re 9 αὑτῶν scripsi αὐτῶν libri edd 10 διατοῦτο *MaB* 11 Ξενοκλῆς architectus (Plut. Per. 13)? | οὐ scripsi ex *U* auctore Re cum Rog οὗ reliqui libri Mor Re 13 δέδοκται scripsi e *Ma* et Par 3017 auctore Gasda cum Rog δέδοται reliqui libri Mor Re | δὲ ante οὐδενὶ *Ma* 16 λύμην *Ma* sed λ in ras m² 17 ἐξελθεῖν *Ma VaB* 18 ἥκειν *Ma* sed ν add m²

τἀληθὲς καὶ τοῦτον ἐσέμνυνε φάσκων ἀρχαῖον παρειληφέναι πλοῦτον, οὔτ' ἂν ἠδίκησθε ὑμεῖς οὔτ' ἂν ἠσέβητο τὸ θεῖον οὔτ' ἂν ἡ νεότης διέφθαρτο. νῦν δὲ οὐχ ὑμῖν βοηθῶν, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτοῦ λυπούμενος, οὐδ' ὑπὲρ τῆς πόλεως τιμωρούμενος, ἀλλ' ἀγανακτῶν, εἰ ὅσπερ ἐστὶ καὶ δόξει, πλάττειν αἰτίας καὶ συκοφαντεῖν ὑπέμεινε πριάμενος τὸν ἐπὶ δραχμῇ πάντα ἂν ποιήσαντα Μέλητον. 30. μέγα δὲ ὑμῖν ἐρῶ τεκμήριον, ὡς ἑτέρωθεν κινούμενος τὸ ὑμέτερον προΐσταται. ἤδη γὰρ τῆς γραφῆς ἀπενηνεγμένης καὶ τῆς αἰτίας κεκηρυγμένης περὶ σπονδῶν προσέπεμπε Σωκράτει τὸν μὲν ἀξιῶν ἀποστῆναι τοῦ μεμνῆσθαι τῆς τέχνης, αὐτὸς δὲ ὑπισχνούμενος διαγράψεσθαι τὴν γραφήν. τοῦ δὲ φήσαντος οὐ παύσεσθαι τῶν ἀληθῶν, ἕως ἂν ἐμπνέῃ, χρήσεσθαι δὲ τοῖς αὐτοῖς περὶ τῶν αὐτῶν λόγοις καὶ οὐ τοσοῦτον ἰσχύσειν τὴν

---

7 cf. p. 97, 17. [Xen.] apol. § 29. [Socr.] ep. 14 10 Plat. Men. p. 90 A. 91 C. 92 A sq. 14 Plat. apol. p. 29 D

---

1 ἐσήμηνε *Ma* sed η (2) in ras m² 2 οὔτ' (1) — 3 θεῖον om *Ma* 2 ἠδίκησθε scripsi auctoribus Gasda et Cobeto Mnem. N. S. III 144 cum Rog ἠδικεῖσθε *AthUVB* Mor Re 3 ἠσέβει *UVaB* 4 ὑμῖν *Ma* sed υ ex η corr m² | αὑτοῦ scripsi ex *U* cum Rog αὐτοῦ reliqui libri Mor Re 5 εἰ ὅσπερ reposui ex *AthUVaB* cum Rog εἰς ὥσπερ *Ma* sed ς del m² εἰ ὅπερ Sintenis et Cobet εἴπερ Mor Re εἰ περίεστι Iacobs Lect 194 App Pors 308 Not 9 6 πλάττειν δεινὸς αἰτίας coni Re
7 δραχμῇ reposui e *MaUVaB* cum Rog δραχμαῖς *Ath* Mor Re δέκα δραχμαῖς Cobet | ποιήσαντα scripsi ex *AthB* cum Rog ποιήσοντα *MaUVa* Mor Re 8 Μέλητον reposui e libris cum Rog Μέλιτον Mor Re | ἐρῶ *Ma* sed ῶ in ras m²
10 σπονδῶν *Ma* sed ον in ras m² 11 Σωκράτει reposui e libris auctore Iacobsio Lect 194 Not 9 cum Rog Σωκράτη Mor Re 12 διαγράψεσθαι scripsi e *B* auctore Cobeto cum Rog διαγράψασθαι *MaAthUVa* Mor Re 14 ἀληθινῶν *Ma* | κηδόμενος vel tale quid post ἀληθῶν inserendum coni Re | ἐμπνέοι *UVaB* | χρήσασθαι *AthUVa*

κατηγορίαν, ὡς ἃ πρὸ αὐτῆς ἐνόμιζε προσήκειν λέγειν, ταῦτα ἐπ' ἐκείνῃ σιγᾶν, οὕτως ἤδη παρέδωκεν εἰς ὑμᾶς τὸν οὐδὲν ὧν ἐνόμιζε δικαίων προδεδωκότα τῷ φόβῳ. 31. ὥστε καὶ τοῦ νυνὶ κρίνεσθαι Σωκράτην, εἰ δεῖ καὶ τοῦτ' εἰπεῖν, οὐκ Ἄνυτος οὐδὲ Μέλητος αἴτιος, ἀλλ' αὐτὸς Σωκράτης. εἰ γὰρ οὗτος τὴν ἐπικηρυκείαν ἐδέξατο καὶ τοσοῦτον ἔπεισεν αὑτὸν ἢ καθάπαξ ἔξω μνήμης ἀφιέναι τοῦτον ἢ μεμνημένος κοσμεῖν ἀπὸ τῶν οὐ προσηκόντων, νῦν ἂν ἦν ἐν Λυκείῳ λέγων ἅπερ εἰώθει. 32. ἀλλ' οὐκ ἦν ἔμφυτον τῷ γενναίῳ τούτῳ πτῆξαι καὶ ταπεινωθῆναι τῇ γραφῇ καὶ μισθὸν τῆς αὑτοῦ σωτηρίας καταθεῖναι τούτῳ τὴν περὶ αὐτοῦ σιωπήν, ἀλλ' ἠξίου τοῖς βεβιωμένοις σῴζεσθαι καὶ καταστὰς ὑπὸ ταῖς ὑμετέραις ψήφοις διά γε τὴν ἀλήθειαν ⟨ἀπελθεῖν⟩ ἀθῷος, ἀλλ' οὐ ταῖς παρὰ τῶν κατηγόρων ἐπονειδίστοις | διαλλαγαῖς. R III 12

33. Ὡς μὲν οὖν οὔτ' Ἄνυτος διαφθορᾶς τὴν

---

6 Dem. p. 61, 23

---

2 ταῦτ' Rog | ἐκείνῃ scripsi auctore Re („*aut ἀπ' ἐκείνης leg. aut ἐπ' ἐκείνῃ*") cum Rog ἐκείνης libri Mor Re 5 Μέλητος reposui e *MaUVaB* cum Rog μίλητος *Ath* Μέλιτος Mor Re 6 ἐπικηρυκίαν *UVaB* 7 αὑτὸν scripsi ex *UVaB* cum Rog αὐτὸν *MaAth* Mor Re 9 λυκίῳ *UVaB* Mor | λέγειν *Ath* 12 αὑτοῦ scripsi cum Rog αυτοῦ *U* αὐτοῦ reliqui libri Mor Re | τούτῳ reposui e libris auctore Re cum Rog τούτου Mor Re τοῦτον, τὴν περὶ Ἀνύτου σιωπήν Iacobs Not 9 13 βεβαιουμένοις *Ma* et Par. 3017 (Bast comm. pal. p. 752 ed. Schaefer) 15 ἀπελθεῖν inserui coll t. I 138, 13; II 171, 20; III 422, 11 ἀπιέναι vel ἀφεθῆναι inserendum coni Re, εἶναι Iacobs Not 9 | ἀθῷος *MaVaB* | „*mallem* καὶ τὰς — ἐπονειδίστους διαλλαγάς" Re at cf. Iacobs Anth Pal III 467 | πρὸς τὸν κατήγορον coni Gasda 16 ἐπονειδίστοις *Ma* sed οι in ras m^2 ἐπονείδιστος *U* ἐπονειδιστὰς *Va* 17 οὔτ'] ὄντα *Ma*

νεότητα ῥυόμενος καὶ ζημίαν αὑτοῦ νομίζων εἶναι, εἴ τις τοὺς ὑμετέρους παῖδας ποιήσει κακούς, Μέλητον τουτονὶ γράψασθαι Σωκράτην ἀνέπεισε Σωκράτει τε ἐξὸν ἀπηλλάχθαι τοῦ νῦν παρόντος κινδύνου θαρρεῖν ἐπῆλθε τὴν κρίσιν τῷ μηδὲν αὑτῷ συνειδέναι φαῦλον μηδὲ τιμωρίας ἄξιον, ἐκ τούτων ὑμῖν δεδηλῶσθαι νομίζω. ἥσθην δὲ οἷς ἐνίων ἤκουσα λεγόντων, ἡνίκα ἐκληροῦσθε. πάνυ γάρ τισιν ἐπῄει θαυμάζειν, εἰ πάλαι πονηρευομένου Σωκράτους καὶ διατριβὰς ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν νέων ποιουμένου τοσούτοις ὕστερον χρόνοις διὰ ταῦτα ἀγανακτῶν ὤφθη καὶ τὸ τοῦ πράγματος αἴτιον ἐζήτει παρ' ἄλλοις.

34. Ἐντεῦθεν δὴ καὶ αὐτὸς ποιήσομαι τὴν τῶν ἐλέγχων ἀρχήν. ἐξ ὧν καὶ διότι κατήγορος ὀψέ ποτε ἐπέστη, μᾶλλον εἴσεσθε. ἐρωτῶ δὲ ὑμῶν ἐναντίον τὸν

---

8 cf. Mus. Rhen. XXX 284 sq. 12 cf. p. 39, 15 15 Plat. apol. p. 24 B

---

1 *αὑτοῦ* scripsi cum Rog *αὐτοῦ* libri Mor Re 2 *κακῶς Ma* Rog | *Μέλητον* reposui e *MaUVaB* cum Rog *μέλισον Ath Μέλιτον* Mor Re 3 *τουτωνὶ Ath* | *ἐνέπεισε Va* | *Σωκράτης* Sintenis at cf. t. IV 122, 8 | *τε* inserui e libris auctore Re cum Rog om Mor Re 5 *αὑτῷ* scripsi ex *UVaB* cum Rog *αὐτῷ MaAth* Mor Re | *συνειδέναι* reposui e libris auctoribus Re et Bastio Greg. Cor. p. 249 ed. Schaefer cum Rog *συνεῖναι* Mor Re 6 *μὴ δὲ MaB* 7 *ἥσθην* reposui e libris cum Rog *ἔστι* Mor qui *ἔτι* coni, Re qui *νομίζω ἔτι ὧν* coni *ἔτι δὲ καὶ ἐνίων* Iacobs Not 10 *ἔστι δὲ ὧν* Sintenis ut p. 37, 13 | *οἷς* scripsi auctore Nabero cum Rog *ὡς* libri Mor Re *ἃ* coni Gasda 8 *ἐπῄει* scripsi *ἔπεισι* libri edd 9 *πονηρευομένου Ma* sed *νη* inser m[2] 10 *διαταῦτα B* 11 *καὶ* inserui e libris cum Rog om Mor Re qui „*hic deesse quaedam videntur*“ adnotavit 12 *ἐζήτει* scripsi *ἐζητεῖτε* libri edd *ἐζητεῖτο* Sintenis *τούτου πράγματος αἴτιον μὴ ζητεῖτε παρ' ἄλλοις, ἐντεῦθεν δ' ᾗ καὶ αὐτὸς* Iacobs Not 12 | *ἀλλήλων* coni Cobet Mnem. III 144

φιλόπολιν Ἄνυτον· εἰπέ μοι, πρὸς θεῶν, ὁ γέρων οὗτος ὁ γεγονὼς ἑβδομήκοντα ἔτη χθὲς καὶ πρῴην ἐγένετο πονηρῶν διδάσκαλος, πέρυσι, τῆτες, τὸν δ' ἄλλον ἅπαντα χρόνον χρηστὸς ἦν οὐδὲν οὔτε μικρὸν οὔτε μεῖζον βλάπτων τὴν πόλιν, καὶ δεῖ δήπου διὰ μὲν ἐκεῖνον ἐν ᾧ βέλτιστος ἦν ἐπαινεῖσθαι, διὰ δ' αὖ τὴν συμβᾶσαν μεταβολὴν μισεῖσθαι; 35. τί φῄς, Ἄνυτε; τί σιγᾷς; ἄνωθεν ἦν μιαρὸς ἄνθρωπος ἢ πρὸς γῆρας ἥκων ἐπήνεσε κακίαν; καὶ μὴν καὶ σιγῶν ἀποκέκρισαί μοι. ὅτε γὰρ ἀνδρῶν τεθνεώτων ἐμέμνησο φάσκων ὑπὸ μὲν ἐκείνων κακῶς πεπονθέναι τὴν πόλιν, αὐτοὺς δὲ ὑπὸ τούτου διεφθάρθαι, ὡμολόγεις μὴ νῦν ἡμῖν ἦρχθαι τῆς διαφθορᾶς τὸν Σωκράτην, ἀλλ' ἐξ οὗπερ εἰς | R III 13
τὸ φιλοσοφεῖν κατέστη. 36. διὰ τί οὖν, ὦ κηδεμὼν τῶν νέων, ἀρχαία μὲν ἡ πονηρία, βραδεῖα δὲ ἡ γραφή, καὶ πάλαι μὲν ἡμᾶς ἑώρας ἀδικουμένους, ὀψὲ δὲ ἥκεις βοηθήσων; οὐκ ἐπεδήμεις γενεὰν ὅλην καὶ ἔτι πλέον; οὐχ ἑώρας τοὺς ἐρῶντας αὐτοῦ νεανίσκους; οὐκ ἐπήκουες τῶν λόγων; καὶ γὰρ οὐχ ὧδε ἔσται ἀναχωρεῖν σοι, ὅτι ἄρα καταδὺς οὗτος εἰς γωνίαν καὶ θύρας ἐπιθεὶς καὶ καταλαβὼν ὅρκοις τοὺς συνόντας ἦ μὴν κρύ-

1 Plat. apol. p. 17 D 2 cf. t. IV 250, 15 3 cf. t. IV 361, 5 10 cf. p. 90, 15 20 cf. p. 78, 1. Plat. Gorg. p. 485 D

2 *πρώην Ma* 3 *πονηρῶν* scripsi auctoribus Re et Gasda coll p. 42, 16 et 90, 15 *πονηρὸς* libri edd 7 ; scripsi ,*B* .reliqui libri edd | *φῄς* scripsi cum Rog. coll. t. III 223, 1; t. IV 9, 20 R *φήσ MaVaB* *φῇς* reliqui libri Mor Re 9 *τὴν* ante *κακίαν* edd delevi 10 *τεθνεώτων ἀνδρῶν Ath* 12 *ὑμῖν Ath VaB* 14 *διατί Ma* 19 *οὐχ ὧδε* scripsi *οὕτω γε MaUVaB* *οὐ τόγε Ath* *οὐ τῷ γε* Mor Re qui *οὐχ ὧδέ γε* coni *οὐ τῇ γε* Iacobs Lect 194 Not 13 Anth Pal III 896 *οὐχ οὕτω γε* Gasda *οὔτοι γ'* Nabero auctore Rog 20 *γωνίαν* reposui e libris auctore Re cum Rog *ἀγωνίαν* Mor Re 21 *μὴν* reposui e *MaAthUVa* auctore Re cum Rog *μὴ B* Mor Re

ψειν τὴν ἀκρόασιν καὶ θῦμα θυσάμενος δι' ἀπορρήτων ἐδίδασκε τοὺς λυμεῶνας λόγους, οἷς τὸν μὲν ἄλλον ὑπῆρξε λανθάνειν χρόνον, ὕστερον δὲ εἰς φῶς ἐλθεῖν συνέβη τῶν τὴν γλῶτταν ἀκολάστων τινὸς ἐκλελαληκότος. 37. *ἀλλ' ἴστε ὅτι τῶν τόπων τοὺς ὅτι πλείστους συνάγοντας ἀνθρώπους ἀνὴρ ἠγάπα καὶ τοσοῦτον ἀπεῖχε τοῦ χαίρειν ταῖς ἐρημίαις, ὥστε μᾶλλον ἄν τις αὐτῷ τὸ τὰ πλήθη διώκειν ἐπ' αἰτίαν ἤγαγεν ἢ τὸ τοῖς νέοις οὐδενὸς παρόντος ὁμιλεῖν. εἷς οὖν ᾖσθα τῶν ἀκουόντων καὶ τὴν ζημίαν οὐκ ἀγνοούντων καὶ φανερῶς ἐφ' ὃ χωρεῖ τὸ πρᾶγμα συνιέντων.* 38. *τί οὖν ἔδει τὸν εὔνουν ποιεῖν; ἀγανακτεῖν, βοᾶν, μὴ διδόναι τῷ κακῷ βαδίζειν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγειν, ἐπὶ τοὺς νόμους ἀσκεῖ Σωκράτης τοὺς νέους. ἡ πολιτεία κινδυνεύεται. θρασεῖς ἡμῖν καὶ τυραννικοὺς καὶ ἀφορήτους καὶ τὸ ἴσον ὑπερορῶντας ὁ σοφιστὴς ἀνθρώπους δημιουργεῖ. οὐ* R III 14 *κωλύσομεν; | οὐκ ἐπισχήσομεν; οὐκ ἐκβαλοῦμεν τοῦτον, πρὶν ⟨ἂν⟩ τὴν τῶν νόμων ἰσχὺν*

---

1 *θυσάμενος* reposui e *MaAthVaB* auctore Re cum Rog *θυσάμενον U* Mor Re 3 *δ'* Rog 4 *συνέβη* in marg inser *Ma*[2] | *τῶν* inserui e *MaAthVaB* auctoribus Iacobsio Add 53 Lect 194 App Pors 287 Not 13 et Sinteni qui *τὴν* delevit, Cobeto cum Rog om *U* Mor Re qui *ἀκολάστου* coni 5 *ὅτι τὰ τῶν Ma* | *τοὺς* om *Ma* | *ὅτι* inserui ex *UVaB* cum Rog om *Ma* Mor Re *οὗτάς τι Ath* 6 *συναγαγόντας* libri Rog corr Mor | *ὁ ἀνὴρ* Iacobs Lect 194 Not 13 Gasda *ἀνὴρ* Rog at cf. t. II 455, 10; III 371, 23; I 184, 18 8 *αὐτῷ* scripsi *αὐτοῦ* libri edd | *νῦν* ante *ἐπ'* inseruit Rog delevi | *ὑπ' Ma* fortasse recte 11 *ὃ* scripsi cum Rog *ἃ AthU* sed in hoc in *ὃ* corr, *Va* Mor Re *ἣ Ma ὧ B* | *συνιέντων* reposui ex *UVaB* auctore Re cum Rog *συνιόντων Ath* Mor Re *συνιὼν Ma* 12 *ἀγανακτεῖν; βοᾶν;* Mor Re 13 *ὁδῷ* ante *βαδίζειν* inserendum coni Re 14 *σωκράτους Va* 15 *ὑμῖν UVaB* Rog at cf. l. 18 *κωλύσομεν κτλ.* 16 *ἶσον MaB* 19 *ἂν* inserui secundum usum Libanii om libri edd

ἐκβάλωσιν οἱ παρὰ τούτῳ τρεφόμενοι; ταῦτ' ἔδει λέγειν καὶ πρὸς τούτῳ τί ποιεῖν Ἄνυτον; τὸν γραφόμενον κινεῖν, εἰ μὴ αὐτός γε ἐβούλετο. 39. ἦν βασιλεὺς ἡμῖν ἀρχὴ καὶ τὸν ἄλλον ἅπαντα χρόνον, Ἄνυτε, ἦσαν Εὐμολπίδαι, ἦν ἅπασα ἁπλῶς ἡ περὶ τὴν εὐσέβειαν φυλακή. λέγε δὴ τουτοισὶ τὴν αἰτίαν τῆς βραδυτῆτος. ἀπράγμων ἦσθα; καὶ μὴν ἡ νυνὶ παρασκευὴ καὶ τὸ μηδενὸς ἀπέχεσθαι πρὸς τὸ τὸν ἄνθρωπον ἀναρπάσαι πᾶν τοὐναντίον μαρτυρεῖ. ἀλλ' οὔπω τὸν δῆμον ἐφίλεις καὶ διὰ τοῦτ' οὐκ ᾤου δεῖν φροντίζειν, εἴ τινες εἰς ἄνδρας ἐλθόντες ἐκ πονηρῶν ἀκουσμάτων καταλύσουσιν αὐτόν. 40. πότερον ⟨οὖν⟩ σὲ μὲν δεῖ κατηγορεῖν, τοῦτον δὲ ἀποθνήσκειν, ἢ τὸν μὲν ὧν ἔβλαπτε, σὲ δὲ ὧν ἔχων ἐλέγχειν ἐπέτρεπες ἀδικεῖν ὑπέχειν δίκην; μετὰ γὰρ τοῦ κακῶς ποιοῦντος τὸν παρὸν κωλύειν οὐκ ἐθελήσαντα θετέον. ἢ οὖν οὐδὲν ἠδίκει Σωκράτης καὶ κατὰ τοῦτο ἡσυχάζων νῦν ὡς οὐ δικαίως ἐπεξέρχῃ δεικνύεις ἢ κακῶς ποιεῖν ἐπιτρέπων

---

4 Plat. Euthyphr. p. 2 A; Theaet. p. 210 D 5 Dem. Andr. p. 601, 25 sq. c. schol. cf. Meier-Schoemann-Lipsius, Att. Proc. p. 131 12 Thuc. II 81. Dem. p. 170, 13 15 Thuc I 69, 1

---

1 *ἐκβάλωσιν* scripsi *ἐκβαλοῦσιν* libri edd | *τούτῳ* reposui e libris auctore Sinteni *τούτου* libri edd | *ταῦτ'* reposui e libris cum Rog *ταῦτα* Mor Re 2 *τι* Iacobs Add 289 Not 13 | *Ἄνυτον;* scripsi auctore Re cum Rog *Ἄνυτον.* libri Mor Re | *αὐτόν, ἢ* Iacobs | *τὸν* inserui e *MaUVaB* cum Sinteni om *Ath* edd | *γραψάμενον U* 4 *ἡμῖν*] *ἦν* Gasda | *ἀρχὴ* auctore Cobeto cancellavit Rog 7 signum interrogationis posui e *B*, punctum reliqui libri edd 8 *τὸ* (1) inserui e libris cum Rog om Mor Re 10 *διατοῦτ' B* *διατοῦτο Ma* 12 *οὖν* inserui auctore Cobeto | *σὲ μὲν* scripsi ex *UVaB* auctore Re cum Rog *μὲν σὲ MaAth* Mor Re 13 *δὲ* om *Ath* 15 *ὑπέχειν — τὸν* om *Ma* 16 *τὸ* ante *παρὸν* Mor Re delevi auctoribus Re et Cobeto cum Rog | *παρόντα Ath* 17 *ἡσύχαζε Va* *ἡσυχαζ* cum duabus litteris deletis *U* 18 *ἐπεξέρχει* Rog

τὴν πόλιν συνηδίκεις ἐν τῷ περιορᾶν ἃ παῦσαι πρόχειρον ἦν.

41. *Ἀλλ' οὐχ ἡμάρτανεν, ὦ Ἀθηναῖοι, Σωκράτης, οὐδ' ὀφείλει δίκην Ἄνυτος ὑμῖν τῷ συγκεχωρηκέναι τοσαῦτα τολμᾶν ἐκείνῳ, ἀλλὰ τὸν οὐδὲν ἀδικοῦντα συκοφαντεῖ νῦν. οὐ γὰρ ἀδικοῦντος ἐφείδετο πρότερον, ἀλλὰ μηδὲν ἀδικοῦντα κρίνει νῦν. οὐδὲ γὰρ ἐν ταῖς ἰδίαις οἰκίαις οὓς ἴσμεν τῶν οἰκετῶν κλέπτας ὄντας*
R III 15 *καὶ περὶ τὰ σκεύη κακούργους, ἐφέντες | τούτοις ἀεί τι τῶν ἔνδον ὑφαιρεῖσθαι περιμένομεν ἐν γήρᾳ παρ' αὐτῶν δίκην λαβεῖν, ἀλλ' εὐθὺς κολάζομεν, καὶ πέδαι καὶ μάστιγες καὶ μύλων. καὶ ὅτε πρῶτον ἁλοῖεν, στρεβλοῦνται. Σωκράτους δὲ δοκεῖ τὸ πᾶν ὑμῖν ἀνασχέσθαι τοσοῦτον χρόνον Ἄνυτος διορύττοντος τὴν δημοκρατίαν καὶ παρασκευάζοντος ὑμῖν ὀλέθρους πολίτας;*

---

12 cf. p. 98, 22

---

4 *ὑμῖν* scripsi ex *UVaB* cum Rog *ἡμῖν MaAth* Mor Re 5 *οὐδὲν* reposui e libris cum Rog *μηδὲν* Mor Re 6 *συκοφαντεῖ* — 7 *ἀδικοῦντα* inserui e libris om edd | *οὐ γὰρ* — 7 *νῦν* post *ἐκείνῳ* ponenda coni Rog | *ἀδικοῦντα Ath* | *ἐφείδετο Ma* sed *είδε* in ras m² 7 *συκοφαντεῖ* Rog | *οὐ Ath* 8 *κλέπτας ὄντας* scripsi auctore Re *κλέπτοντας* libri edd 9 *τὰ* inserui e libris cum Rog om Mor Re | *ἐφέντες* reposui e libris auctore Re cum Rog *ἐφέντας* Mor Re | *τούτοις* scripsi *αὐτοῖς* libri edd 10 *αἰεὶ MaB* | *ἔνδον* scripsi auctore Cobeto Mnem. III 145 *ἔργων* libri edd | *παραμένομεν AthUVaB* 12 *μύλων* cf. p. 98, 22 et ad t. II 543, 10 | *ἁλοῖεν* reposui e libris cum Rog *ἑλοῖεν* Mor Re qui *ἁλῷεν* aut *ἕλοιμεν* coni 13 *Σωκράτους* scripsi e *MaVaB* auctore Re cum Rog *σωκράτης U* sed *ου* supra *η* m² *σωκράτην Ath* Mor Re | *τὸν πάνυ* vel *τοῦ πάνυ* coni Re *τὸν πάντα* Gasda *τὸν πάνθ'* Sintenis *τολμᾶν* Iacobs Add 309 Lect 194 Not 14 at cf. Plat. leg. XII p. 959 A; apol. p. 32 E 14 *τοῦτον Ma* 15 *ὀλέθρους* scripsi e *MaUVaB* coll. t. I 183, 10 *ὀλεθρίους Ath* edd

42. Ἀλλ' ἐῶ τουτὶ καὶ θῶμεν Ἄνυτον ὑπὸ τοῦ μᾶλλον ἑτέροις πράγμασι προσέχειν τὸν νοῦν κεκωλύσθαι ταῦτα ἰδεῖν τὰ πονηρεύματα. ἔστι μὲν γὰρ οὐδὲ τοῦτο ἄξιον, ὦ Ἀθηναῖοι, συγγνώμης. μὴ γὰρ ἔστω μηδενὶ τοσαύτη τῶν οἰκείων πρόνοια, δι' ἣν ἐπὶ τὸ σχῆμα τῆς πολιτείας ὁρῶν ἰόντα κίνδυνον περιόψεται. ὅμως δ' οὖν ἀφείσθω τῆς μέμψεως, εἰ τῶν κοινῶν ὑπ' ἀσχολίας τῆς ἀπὸ τῶν ἰδίων ἠμέλησεν.

43. Ἀλλὰ καὶ τούτου σιγῶντος πῶς οὐχ ἧκεν ἄλλοθεν κατηγορία καὶ κρίσις; οὐ μεστὸν μὲν τὸ βῆμα τῶν λεγόντων ἐστὶν ἐπ' ἐκκλησίας, πλήρη δὲ τὰ δικαστήρια τῶν γραφομένων τῶν μὲν ἐπὶ τοῖς ὄντως ἀδικήμασι, τῶν δὲ δι' ἔχθραν καὶ συκοφαντίαν, ἔστι δὲ ὧν ἐπὶ τῷ ταράξαι καὶ λαβεῖν ἀργύριον; οὐ μεστοὶ γεγόναμεν τῶν πρὸ τῶν Ἐπωνύμων ἐκκειμένων ὁ

---

11 Thuc. VIII 81 15 Dem. p. 705, 19; 707, 13

---

1 *τουτὶ* scripsi cum Gasda *τουτοὶ MaUVaB τουτονὶ Ath* Mor Re „*τοῦτο νῦν vel τουτὶ*“ Sintenis *τοῦτο νῦν* auctore Cobeto Rog 2 *κεκωλῦσθαι Ma* Rog at cf. ad t. IV 431, 6 3 *οὐδὲ τοῦτο* scripsi e *Ma οὐδὲν τούτων AthUVaB* Mor Re *οὐδὲ τοῦτ'* auctore Re Rog 4 *Ἀθηναῖοι* scripsi e *Ma* auctore Cobeto Mnem. III 148 cum Rog *θεοὶ AthUVaB* Mor Re 5 *τοσαύτη* et *πρόνοια* scripsi auctoribus Iacobsio Lect 194 App Pors 321 Not 14 et Sinteni *ὃς τῇ* et *προνοίᾳ* (in *Ma* evanuerunt) libri edd | *οἰκείᾳ Ath* 6 *ὁρῶν ἰόντα*] *ἐφέρποντα* Hefermehl 7 *ὑπ'* reposui e libris auctore Re cum Rog *ἀπ'* Mor Re 8 *ἐμέλησεν B* 11 *ἐπ'* inserui ex *UVaB* coll. Thuc l. l. „*deest aliquid*“ Re „*ἐπ' ἐκκλησίας vel ἐν ἐκκλησίαις*“ Sintenis *μεστὴ δ' ἡ ἐκκλησία* auctoribus Iacobsio Add 262 Lect 194 (et sine *δ'* App Pors 321 Not 15) et Cobeto Rog 12 *ἀδικήσασι* Sintenis 14 *ὧν* in ras *Ma*[2] 15 *πρὸ τῶν Ἐπωνύμων* scripsi auctore Re cum Rog *πρώτων ἐπωνυμιῶν* libri Mor Re | *ἐγκειμένων UVaB*

R III 16 *δεῖνα τοῦ δεῖνος τὸν δεῖνα* | *ἐγράψατο; ἀλλ' οὐχ ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος Σωκράτην Ἀλωπεκῆθεν οὔτε ἀσεβείας οὔτε λύμης τῶν νέων, οὐχ ὕβρεως, οὐκ ἄλλου τινός.* 44. *ἀλλ' οἱ φιλοτιμούμενοι καὶ τὰ αὐτῶν εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκοντες καὶ προστάται τῆς πόλεως ἐπιθυμοῦντες ἀκούειν καὶ τῷ τὰ κοινὰ θεραπεύειν σεμνυνόμενοι καὶ τὰς ἀντὶ τούτων τιμὰς παρ' ὑμῶν λαμβάνοντες διὰ μὲν κλοπὰς καὶ μνᾶς ὀλίγας οὐκ ὤκνουν γράφεσθαι καὶ κατηγορεῖν νομίζοντες τὴν ἐπὶ τῶν ἐλαττόνων ἀκρίβειαν τῶν μειζόνων εἶναι περιφανῆ σωτηρίαν· ἄνθρωπον δὲ ὁρῶντες ὑποσπῶντα τὰ τῆς πόλεως ἰσχυρὰ καὶ τοσαύτῃ χρώμενον κατὰ τῶν νόμων τρυφῇ, ὥστε ἐν μέσῳ μηδὲν ὑποστελλόμενον πράττειν ⟨τὴν⟩ τῆς πολιτείας κατάλυσιν, εἴων, ἐπέτρεπον, συνεχώρουν, μόνον οὐ δωρεῶν ἠξίουν; καὶ τίς ἂν πιστεύσειε;* 45. *καίτοι τίς ὑμῶν οὐκ οἶδε, πηλίκον τινὲς ὑμῶν παρ' ὑμῖν δυνηθέντες ἐν εὐδαιμονούσῃ*

---

2 Plat. Gorg. p. 495 D 3 Plat. leg. XI p. 919 C 13 cf. t. I 131, 7 | cf. t. II 166, 16 16 Plat. apol. p. 32 B sq.; Axioch. p. 368 D sq.

---

1 *ἀλλ' Ma* sed *λλ'* in ras m² 3 *οὐχ ὕβρεως Ma* sed *οὐχ ὕβρε* in ras m² 5 *αὑτῶν* scripsi cum Rog *αυτῶν U αὐτῶν* reliqui libri Mor Re | *ὑμᾶς* in ras *Ma*² 6 *τὸ* Mor 8 *κλοπὰς* scripsi auctore Sinteni *κώπας* libri edd „*malim δραχμὰς*" Re *κῶπας* Iacobs Lect 194, *σκῶπας* Anth Pal III 356 *κωπέας* Cobet Mnem. III 145 9 *κατηγορεῖσθαι* Iacobs Anth l. l. 10 *ἀπὸ* Mor | *περιφανῆ* reposui e libris cum Rog *πέρι* Mor Re qui delendum censuit *πατρίδι* Iacobs Not 16 *περιεργίαν* Sintenis 12 *μετὰ Ma* sed *με* in ras m² 14 *τὴν* inserui auctoribus Iacobsio Lect 195 App Pors 287 et Gasda cum Rog om libri Mor Re 15 *μόνον οὐ* scripsi e *MaAthB* coll. t. II 326, 18; III 152, 18 *μονονοὺ UVa* edd | signum interrogationis posui, punctum libri edd 16 *οἶδεν πηλίκα Ma* 17 *ὑμῶν* om *VaB*

καὶ μέγιστον ἰσχυούσῃ τῇ πόλει στρατηγοῦντες καὶ τὸν δῆμον ἄγοντες καὶ τὸ μὲν ὄνομα τῇ δημοκρατίᾳ τηρήσαντες, τῷ δὲ ἔργῳ εἰς μίαν τὴν αὑτῶν ἀρχὴν μεταθέντες καὶ πόλιν ὅλην Λακεδαιμονίων εἰς τὸν φθόνον τὸν αὑτῶν κεκινηκότες καὶ ναυμαχίας νενικηκότες καὶ νήσους εἰληφότες ὅμως οὐ διέφυγον τὸ μὴ δοῦναι λόγον ἐν τουτοισὶ τοῖς δικαστηρίοις; οὐδὲ τοὺς βουλομένους κατηγορεῖν ἀπέστησε τῆς γραφῆς τὸ τῶν κριθησομένων ἀξίωμα, ἀλλ' ἔφευγον, ἠγωνίζοντο, ἀπελογοῦντο. 46. *ταχύ γ' ἂν οὖν ἔδεισαν τὴν πενίαν Σωκράτους καὶ τὴν τῶν δικανικῶν ἀγώνων ἀπειρίαν οἵ τὸν ποικιλώτατον τῶν ῥητόρων καὶ πολέμου καὶ εἰρήνης καὶ τῶν ὅλων κύριον κρίναντες. τί οὖν ἦν τὸ τῆς σιωπῆς αἴτιον; οὐ τὸ μὴ εἶναι τοὺς τὰ ἀδικήματα δρῶντας, ἀλλὰ τὸ τοῦτον νῦν τὸ συκοφάντου πρᾶγμα ποιεῖν. καὶ μὴν εἰ τὸ πολλάκις κεκρί-*

---

12 Periclem. cf. Thuc. II 65. Dem. p. 802, 18. Plut. Per. 35

---

1 *μέγιστον Ma* sed *μέγιστ* in ras m² | *καὶ* — 3 *τηρήσαντες* inserui ex *AthUVaB* cum Rog om *Ma* Mor Re 2 *τῆς δημοκρατίας Ath* 3 *τῷ δὲ ἔργῳ* scripsi auctore Sinteni Herm. I 470 *τὸ δὲ ἔργον* libri edd *πᾶν δὲ συνεργὸν* Iacobs Not 16 | *τὴν πόλιν ὅλην* e sequentibus ante *εἰς* inserendum coni Sintenis coll. Thuc. II 65, 6 | *αὑτῶν* scripsi cum Rog *αυτῶν U αὐτῶν* reliqui libri Mor Re 4 *ὅλην* delendum coni Sintenis | *τῶν* Nabero auctore inseruit Rog | *Λακεδαιμονίων* scripsi e *MaAthU* cum Rog *λακεδαιμόνων VaB* Mor Re 5 *αὑτῶν* scripsi cum Rog *αὐτῶν MaAth* et ex *αὐτὸν* corr *B*, Mor Re *αὐτὸν UVa* | *ναυμαχίας* scripsi ex *UVaB* cum Rog *ναυμαχίαν MaAth* Mor Re 10 *ταχύ γ' ἂν οὖν* scripsi *ταχὺ γοῦν* libri Mor Re *ταχύ γ' ἂν* auctoribus Gasda et Cobeto Rog | *"δεισαν* cum ras 1 litt *U ἤδεισαν Ath* 13 *καὶ τῶν* reposui e libris auctore Re cum Rog *τὸ τὸν* libri Mor Re *τὸν τῶν* Gasda 14 *τὸ* (1) inserui e *MaAthUB* cum Rog om *Va* Mor Re 15 *τὸ* om *Ath* | *τοῦτον νῦν*] *τὰ Ma* sed inser m², *UVaB* | *τὸ* scripsi *τοῦ Ma* sed *ῦ* in ras 2 litt m², *UVaB* om *Ath* edd 16 *πρᾶγμα* scripsi ex *Ath* auctore Cobeto cum Rog *πράγματα* reliqui libri Mor Re | *κεκρίσθαι* reposui e libris cum Rog *κεκρῖσθαι* Mor Re

σθαι τὸν φεύγοντα πρὸς τῶν κατηγόρων ἐστίν, ᾧ γε μήτε ταύτην μήτ' ἄλλην ἐπήνεγκεν αἰτίαν μηδὲ εἷς, πῶς οὐκ ἂν οὗτος τούτῳ πρὸ τῶν ἄλλων ἀποφεύγοι;

R III 17 47. | *Πολλῶν δὲ ἐνόντων εἰπεῖν τὸ μὲν ἁπάντων ἀτοπώτατόν ἐστι τὸν ἐν Λυκείῳ διατρίβοντα καὶ πάντα τὸν βίον ἐν τῷ διαλέγεσθαι καὶ ζητεῖν ἀνηλωκότα τῶν ῥητόρων αἰτεῖν γραφάς. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ' ὅτι τῶν τὰ κοινὰ πραττόντων καὶ ἐπὶ τὸ βῆμα ἀνιόντων καὶ γνώμας ἀγορευόντων καὶ ψηφίσματα γραφόντων τούτων ἐστὶ τὸ τοῖς τοιούτοις ἐπιχειρεῖν, οἳ τὸ δύνασθαι βλάπτειν τὸν δῆμον ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ παρὰ τῷ δήμῳ δύνασθαι λαβόντες ἔχουσιν. εἰ δέ τις ἐν ταῖς παλαίστραις πρὸς τοὺς σοφιστὰς ἤ τινας ἄλλους τῶν ἀεὶ συγγινομένων περὶ τῶν ἀεὶ παραπιπτόντων φιλοσοφεῖ, πῶς ἂν οὗτος οἷός τε εἴη τὴν πολιτείαν μετακινεῖν;*

---

7 Dem. p. 1137, 6

---

1 *ᾧ γε* reposui e *MaAthUVa* auctore Re cum Rog *ὥς γε* *B* Mor Re 2 *μήτε Ma* | *μηδὲ εἷς* om *Ma* *μὴ δὲ B* 3 *ἀποφεύγοι* reposui e libris cum Rog *ἀποφεύγῃ* Mor Re 5 *ἀτοπώτατον* reposui ex *UVaB* auctoribus Iacobsio Lect 195 Not 16 et Sinteni cum Rog *ἀτοπώτατον* (supra: *ερον*) *Ma* *ἀτοπώτερον Ath* Mor Re *ἐρῶ* post *ἀτοπώτατον* inserendum coni Cobet Mnem. III 146 | *ἐστι* scripsi *ἐπὶ* libri edd | *λυκείῳ Ma* sed *κει* in ras m² *λυκίῳ AthUB* 7 *τὰς κατὰ* ante *τῶν* Cobeto auctore Rog | *αἰτεῖν* scripsi auctore Re *αἰτεῖ* libri edd *ἄγει* coni Gasda | *γὰρ* inserui e *MaAthUVa* cum Rog om *B* Mor Re *δὲ* coni Re 9 *ἀγορευόντων* scripsi auctore Re cum Rog *ἀναγορευόντων* libri Mor Re 10 *οἳ* scripsi ex *UVaB* auctore Iacobsio Lect 195 Not. 17 cum Rog *οἱ MaAth* Mor Re sed fortasse praeferendum *ὅτι* 11 *τούτου* inserui ex *AthUVaB* om *Ma* edd 12 „*circa ἔχουσιν deest aliquid, e. c. ἀφορμὴν τοῦ κακουργεῖν*“ Re 14 *παραπιπτόντων* scripsi coll t. IV 50, 21 R *περιπιπτόντων* libri *πιπτόντων* Mor Re qui *συμπιπτόντων* coni *προσπιπτόντων* auctore Cobeto Mnem. III 146 et Misc. 158 Rog *ἐμπιπτόντων* Sintenis 15 *τ'* Rog | *εἴη* reposui e libris cum Rog *ᾖ* Mor Re

48. *Τουτὶ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, τοσοῦτον ὂν ἐῶ, ἐκεῖνο δ' αὐτὸν ἐρήσομαι· Σωκράτης ἐμίσει τὴν δημοκρατίαν, Ἄνυτε, καὶ τύραννον ἡδέως ἂν εἶδεν ἐφεστῶτα τῇ πόλει; τίνα τοῦτον; ἤ, πρὸς Διός, αὐτόν; ῥᾳδίως γ' ἂν ὁ ἄνθρωπος ἐμισθοδότησε δορυφόρους καὶ ξενικὸν συνεστήσατο καὶ πολλοὺς οἰκέτας ὥπλισεν.*

49. *Ἀλλ' αὐτὸς μὲν οὐκ ἐδεῖτο τοῦ σχήματος, ἑτέρους δ' ἐνῆκε. πάλιν τοίνυν ὥσπερ ἠδίκει μὴ πάλαι κρίνων Σωκράτην, ... εἰ γὰρ ὅσοι τούτῳ συγγεγένηνται διεφθαρμένοι τυγχάνουσι καὶ καταφρονεῖν ἐπαιδεύθησαν τῶν νόμων, τί μαθὼν οὐ πάντας ὑμῖν τούτους παρέδωκε; τί μὴ κατὰ πάντων ἀπενήνοχε* ¦ R III 18 *γραφάς; οὐ γὰρ δὴ τὸν μὲν παρακαλοῦντα πρὸς τὰ πονηρὰ δίκης ἄξιον νομιστέον, δι' ὧν δὲ τὰ ἔργα ἐπράχθη, τούτοις δὴ δεῖ πρᾴως ἔχειν. οὐδὲ γὰρ ἐν*

---

5 Dem. p 265, 13 8 Thuc. VI 29, 3 8 cf. p. 35, 12 sq.

---

1 *οὖν* inserui ex *AthUVaB* cum Rog om *Ma* Mor Re 5 *γὰρ ἂν* Iacobs Lect 195 | *ὁ ἄνθρωπος* scripsi ex *Ath* *ἀνθρώπους* *MaUVaB* Rog *ἄνθρωπος* Mor Re | *δορυφόροις* *Ath* 7 *οὐκ ἐδεῖτο* reposui e libris auctore Re cum Rog *οὐ δεῖτο* Mor Re 8 *ἐνῆκε* scripsi e *MaUVaB* coll Thuc. l. l. *ἐνῆγε* *Ath* edd | *ὥσπερ* delendum censuit Re *πῶς οὐκ* Iacobs Add 357 *οὗτος* Lect 195, *ὡς πάρος* Not 18 (at *πάρος* ab usu Libaniano abhorret) *ὡς πρότερον* Sintenis | *ἠδίκ* cum ras 2 litt *U* *ἡ δίκη* *Va* *ἀδικεῖ* Sintenis | *πάλαι* reposui e libris auctoribus Iacobsio et Sinteni cum Rog *πάλιν* Mor Re qui delendum censuit 9 post *Σωκράτην* lacunam indicavi cum Cobeto Mnem. III 146 qui *οὕτω καὶ νῦν ἀδικεῖ μόνον ἐξ ἁπάντων κρίνων Σωκράτην* excidisse coniecit 11 *τῶν νόμων* reposui e libris auctore Re cum Rog *τὸν νόμον* Mor Re | *παθὼν* Rog | *ὑμῖν* reposui e libris *ἡμῖν* edd 12 *ἀπενήνοχε* reposui e libris sed evanuit in *Ma* *ἐπενήνοχε* edd 13 *τὰς* ante *γραφάς* edd delevi 15 *ἂν* ante *ἐπράχθη* libri edd delevi auctore Gasda | *δὴ* inserui e libris om edd | *πράως* *UB*

τοῖς φονικοῖς νόμοις οὕτως ὁρῶμεν διῃρημένον, ἀφεῖσθαι μὲν αἰτίας τὸν δράσαντα, ἄγειν δὲ εἰς κρίσιν τὸν αἴτιον, ἀλλὰ τὸν ἀνδροφόνον προσειπὼν τούτῳ τὸν αἴτιον τοῦ φόνου προσέθηκε μιαρώτερον ἡγούμενος τὸν πράξαντα τοῦ πεπεικότος. 50. *ἀλλὰ νῦν ὁ μὲν πείθων ἀνελεῖν τοὺς νόμους Σωκράτης κρίνεται, τῶν δὲ ἐπιθησομένων τῇ τούτων καταλύσει λόγον οὐδεὶς ἀπαιτεῖται. καίτοι τὸν φάσκοντα τῶν νόμων φροντίζειν διὰ πάντων τῶν ⟨τῇ⟩ δημοκρατίᾳ δυσμενῶν χωρεῖν προσῆκεν, ἀλλ' οὐ τοὺς μὲν ὑπερπηδᾶν, ἑνὶ δὲ πολεμεῖν μόνῳ. δῆλον γὰρ ὅτι καὶ Σωκράτους ἀποθανόντος οἵ γε ὑπὸ τούτου διεφθαρμένοι κακοὶ περὶ ὑμᾶς ἔσονται. τίς ἂν οὖν ἰατρὸν ἀποδέξαιτο παντὶ μὲν ὀφείλοντα βοηθῆσαι τῷ σώματι, τηροῦντα δὲ ἐν τῷ πλείονι τὸ νόσημα;* 51. *εἰ μὲν οὖν Σωκράτην ᾔδει μὲν πονηρὸν Ἄνυτος οὑτοσί, πονηρῶν δὲ αὖ οὐκ ἠπίστατο διδάσκαλον, καλῶς ἂν ἐπὶ μόνον ᾔει· νῦν δὲ*

---

3 Dem. Aristocr. p. 631, 28; 632, 6; 630, 5; 232, 20
6 Aeschin. p. 87, 25 11 cf. p. 115, 9 sq. Plat. apol. p. 39 C sq

---

1 *φο νικοῖς* cum ras 1 litt post ο *Va* | *διειρημένον* auctore Cobeto Rog 3 *ἀλλὰ* — 4 *αἴτιον* om *Ma* | *ἀλλ' ὁ τῷ ἀνδροφόνῳ προειπὼν* auctore Gasda Rog 6 *Σωκράτης* auctore Cobeto cancellavit Rog 7 *ἐπιθησομένων* scripsi auctore Cobeto cum Rog *πεισθησομένων* libri Mor Re 7 *του ο* cum ras 1 litt ante et post ο *U* *τούτου* *Ath Va* 8 *τῶν νόμων* *Ma* sed *ν* finalia suprascr m² 9 *τῇ* inserui cum Rog om libri Mor Re 10 *ἀλλ' οὐ τοὺς* *Ma* sed *λ' οὐ τ* in ras m² | *ὑπερπηδᾶν* *Ma* sed *πη* in ras m² 13 *οὖν ἂν* *MaUVaB* 14 *δ'* Rog 15 *ᾔδει μὲν* scripsi ex *Ath* *μὲν ᾔδει* reliqui libri edd 16 *πονηρῶν* reposui e libris coll p. 33, 3 auctore Re cum Rog *πονηρὸν* Mor Re | *αὖ* scripsi ex *Ath* auctore Iacobsio Lect 195 App Pors 308 Not 18 cum Rog *αὐτὸν* reliqui libri *οὖν* Mor Re qui delendum censuit aeque atque Iacobsius Add 267 et Sintenis | *ᾔδει* coni Re 17 *δ' ἂν* Iacobs Add 267 Not 19 | *ἐπίμονον* *Ath* | *ᾔει* reposui e *MaUVaB* auctore Iacobsio cum Rog *εἴη* *Ath* Mor Re

τῆς νεότητος ὑμῖν, ὡς ὅδε φησί, διεφθαρμένης καὶ ποθούσης ἑτέραν πολιτείαν διὰ τοὺς τούτου λόγους κοινὴν ἔδει δήπου καὶ τὴν κατηγορίαν εἶναι. τοῦτο γὰρ ἂν ἦν θαρρεῖν ὑμῖν τελέως παρέχοντος, ἀλλ' οὐ ποιοῦντος τοὺς μαθητὰς χαλεπωτέρους τῷ τοῦ διδασκάλου θανάτῳ.

52. *Πόθεν οὖν Σωκράτης κρίνεται μόνος; ἐνεθυμήθη πρὸς αὑτὸν ὁ κατήγορος, ὅτι ταῖς μὲν πράγμασι καὶ ταῖς ἀληθείαις οὔτ' ἂν τοῦτον οὔτ' ἂν ἄλλον οὐδένα τῶν τούτῳ πεπλησιακότων ἕλοι, τὰ δ' ὄντα αὐτῷ κατὰ Σωκράτους οὐκ ἂν ὑπάρχοι κατὰ τῶν ἄλλων. ταῦτα δ' ἐστὶ τί; σοφιστὴς καλεῖται. πολλοῖς προσκέκρουκε. κεκωμῴδηται. τῶν εἰσφερόντων οὐκ ἔστιν. ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοὺς νέους ταῦτ' ἂν εἶχεν ἐφόδια. καθ' ὧν οὐκ ἐρρύησαν διαβολαί, τούτους ἔδεισεν ἐν δικασταῖς αἰτιάσασθαι, ἐπεὶ καὶ κατὰ τούτου ψευδέσι διαβολαῖς, οὐκ ἐλέγχοις πιστεύων διώκει.*

54. | *Σκέψασθε δέ. μισόδημος, φησίν, ἐστὶ* R III 19
καὶ τοὺς συνόντας πείθει τῆς δημοκρατίας καταγελᾶν. τί ποιῶν, Ἄνυτε, πρὸς θεῶν; λόγους συνθεὶς

9 Dem. p. 875, 7; 1041, 9; 1081, 13

1 *ὑμῖν* scripsi ex *AthUVaB* cum Rog *ἡμῖν Ma* *ἡμῶν* Mor Re | *ὅδε* inserui e libris cum Rog om Mor Re 3 *ἔδει Ma* sed *"δ* in ras m² 4 *ὑμῖν* reposui ex *AthUVaB* cum Rog *ἡμῖν Ma* sed *η* in ras, Mor Re | *τελέως* scripsi e *MaUVaB* cum Rog *τελείως Ath* Mor Re 5 *ποιοῦντας B* 8 *αὑτὸν* scripsi ex *UB* auctore Sinteni cum Rog *αὐτὸν MaAthVa* Mor Re 9 *ταῖς ἀληθείαις* scripsi e *Ma* sed *ει* inser m², *UVaB* *τοῖς ἐκ τῆς ἀληθείας Ath* Mor Re *τῇ ἀληθείᾳ* e Par 3017 Rog 9 *ἂν* (2) om *B* 10 *αὐτῷ* scripsi *αὑτῷ* libri edd 11 *ὑπάρχοι* reposui e libris auctore Re cum Rog *ὑπάρχει* Mor Re . 14 *ταῦτ'* scripsi ex *UVaB* cum Rog *ταῦτα MaAth* Mor Re | *δ' ἂν Ma* 15 *δ'* ante *οὐκ* inser Rog delevi | *τούτους* reposui e libris cum Rog *τοῦτ'* Mor Re 20 *λόγους* scripsi ex *AthUVaB* *λόγον Ma* edd

ἀνέγνω τοῖς ἑταίροις κατὰ τῆς δημοκρατίας; ἀλλ' οὐκ ἔγραψε μὲν οὐδὲ ἀνέγνω. εἶπε δὲ ἀπὸ στόματος οὗτος ὡς δεῖ μεθιστάναι τὴν πόλιν; ἤκουσέ τις αὐτοῦ λέγοντος μικρὰν μὲν γεγονέναι τὴν πόλιν νόμοις διοικουμένην, εἶναι δ' ἂν μεγάλην, εἰ τυράννων ἐξουσίαις ἤγετο; ποῖον Λύκειον τοιούτους ἐδέξατο λόγους; ποία παλαίστρα; ποῖον ἐργαστήριον; 54. *καίτοι τί τὸ κωλύον ἦν ἐπὶ μοναρχίαν προτρέπειν ἀποκεκαλυμμένως καὶ μηδὲν παραλιπεῖν ⟨εἰπεῖν⟩ ὧν εἰκὸς τὸν ἐρῶντα μεταστάσεως; εἰ μὲν γὰρ ὑφεωρᾶτο κίνδυνον ἐκ τῶν λόγων, ὅλως ἂν ἐσίγα ταῦτα δι' ἅπερ νῦν κρίνεται· νομίζων δ' ἐν φίλοις τοῖς ἀκροωμένοις ἐρεῖν, ἧκεν ἂν ἐπὶ γυμνὴν τὴν παραίνεσιν, ἐπῄνεσεν ἂν Πεισίστρατον, ἐθαύμασεν ἂν Ἱππίαν, ἠγάσθη ἂν Ἵππαρχον, ἐκάλεσεν ⟨ἂν⟩ εὐδαιμονίαν τῶν Ἀθηνῶν ἐκεῖνον τὸν χρόνον.* 55. *οὗτος τῶν συμβουλευόντων ὁ τρόπος διαρρήδην εἰπεῖν ἃ φρονεῖ τις, πάντα φθέγξασθαι λόγον, πᾶν ᾧ*

7 cf. t. III 74, 17 13 Plat. Theag. p. 124 D

1 *ἀνέγνω τοῖς Ma* sed *ω τοῖς* in ras m² | *ἑταίροις* reposui e libris auctore Re cum Rog *ἑτέροις* Mor Re | 1 et 3 ; posui e *B* auctore Sinteni . reliqui libri edd 2 *οὗτος* scripsi *οὕτως* libri edd 3 *ὡς* delendum censet Sintenis 3 *δεῖ* scripsi e *MaUVaB* auctore Re cum Rog *δεῖν Ath* Mor Re quod ut infinitivum Boissonadius Aen. Gaz. 204, ut participium Usener annal. philol. 1872, 741 defenderunt 5 *δ' ἂν* reposui e libris auctore Cobeto Mnem. III 147 cum Rog *δὲ* Mor Re 6 *λύκιον MaAthUB* 7 *κωλῦον* Rog at cf. ad t. I 166, 13 8 *ἀποκεκαλυμμένως* scripsi ex *UVaB* cum Rog cf. ad t. I 101, 24 *ἀποκεκαλυμμένων Ma ἀποκεκαλυμμένον Ath* Mor Re 9 ⟨*εἰπεῖν*⟩ inserui coll t. II 18, 6 om libri edd 12 *δ'* scripsi e *MaUB* cum Rog *δὲ AthVa* Mor Re | *ἧκεν ἂν* reposui e libris auctore Gasda *οὐκ ἂν ἦν* Mor Re *οὐκ ἂν ἧκεν* Rog *οὐκ ἂν ᾔει* Iacobs Add 267 *οὐκ ἂν ᾔειν* Sintenis 13 *ἐπῄνεσιν Ma* sed *ε* (3) ex *α* corr m² *ἐπήνεγκεν Ath* 14 *ἂν* (2) scripsi *τὸν* libri Mor Re *ἂν τὸν* Rog 15 *ἂν* inserui cum Rog om libri Mor Re 17 *φρονεῖν Ma* | *ᾧ* scripsi auctore Re *ὃ* libri edd

μέλλει πείσειν προσαγαγεῖν, ἡσθῆναι πείσαντα, χαλεπῶς ἐνεγκεῖν ἁμαρτόντα. ὧν οὐδὲν ἂν ἔχοι δεῖξαι πεποιηκότα Σωκράτην ὁ φάσκων αὐτὸν συμβεβουλευκέναι τοῖς νέοις ζητεῖν ὅπως ἡ πόλις δουλεύσει. 56. *εἰκὸς δ' ἦν, ὦ ἄνδρες, καὶ εἰ σφόδρα τὴν πρώτην ἐδεδοίκει τὸ τῆς συμβουλῆς σαφὲς καὶ διὰ τοῦτο οὕτως ἔλεγεν ἐπικρυπτόμενος, ὥστ' ἄδειαν εἶναι μὴ πείσαντι, χρόνου γε προϊόντος καὶ τοῦ πράγματος τοῖς νέοις οὐκ ἀπαρέσκοντος τολμῆσαι καὶ φανερῶς εἰπεῖν. ἢ νέους* | R III 20 *μὲν ἐν τῷ δήμῳ λέγοντας οὐδὲ τοῦ θορύβου τὸ μέγεθος ὧν ἐσπουδάκασιν ἀφίστησιν, ἀλλὰ πᾶν ὑπομένουσιν ἐπὶ τῷ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς καταστῆσαι κύριον, Σωκράτης δὲ καθ' ἡσυχίαν ἐξὸν τοὺς ἀκροωμένους λαβεῖν ἀντιλέγοντος οὐδενὸς προὐδίδου τὴν ἐπιθυμίαν τὴν αὑτοῦ δίκαιον οὐκ ἔχων λόγον;* 57. *τὸ δὲ πάντων μέγιστον, μετέπεσε δὶς ἡμῖν ἤδη τὸ σχῆμα τῆς πολιτείας Σωκράτους ἐπιδημοῦντος καὶ ὄντος Ἀθήνησι,*

---

1 *προσαγαγεῖν* scripsi cum Rog *προσάγειν* libri Mor Re 2 *ἁμαρτόντα* reposui e *MaUVaB* auctore Re cum Rog *ἁμαρτόντος Ath* Mor Re 2 *ἔχοι* reposui e libris cum Rog *ἔχῃ* Mor Re 4 *τοῖς νέοις ζητεῖν* reposui e *MaUVaB* *ζητεῖν τοῖς νέοις Ath* edd | *δουλεύσει* scripsi cum Gasda *δουλεύσῃ MaAth* Mor Re *δουλεύσαι UVa* *δουλεῦσαι B* *δουλεύσοι* Rog 5 *τὴν πρώτην* scripsi auctoribus Iacobsio Add 267 Lect 195 Not 19 et Cobeto Mnem. III 147 cum Rog *τὴν πόλιν* libri Mor Re qui delenda censuit aeque atque Sintenis 6 *διατοῦτο Ma* | *οὗτος* Mor 9 *φανερῶς* reposui e libris cum Rog *φανερὸν* Mor Re 12 *τῷ* scripsi e *MaAthB* auctore Re cum Rog *τοῦ UVa* Mor Re | *αὑτοῖς* scripsi *αὐτοῖς* libri edd | *σωκράτην MaU* *σωκράτη VaB* 14 *προὐδίδου* scripsi e Par 3017 auctore Gasda cum Rog *προυδίδουν* reliqui libri *προὐδίδει* Mor Re | *τὴν* om *B* 15 *αὑτοῦ* scripsi cum Rog *αὐτοῦ* libri Mor Re | *ἔχων* scripsi auctoribus Sinteni et Hefermehlio *ἔχοντα* libri edd 16 *μετέπεσεν ἡμῖν δὶς UVaB* | *ἤδη* om *AthUB*

τοῦτο μὲν μετὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ συμφοράν, τοῦτο δὲ μετὰ τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ἀτυχίαν. ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι μετέσχεν ἀνὴρ τῆς τῶν τετρακοσίων ὀλιγαρχίας ἢ τῆς τῶν τριάκοντα παρανομίας; τὸν Πείσανδρον ἐμιμήσατο; μετὰ Θηραμένους ἐξήτασται; τῷ Φρυνίχῳ ταὐτὰ ποιῶν ὤφθη; 58. ἀλλ' οὐκ ἔδειξεν αὑτὸν ἐν μέσῳ, λάθρα δὲ τὸ πρᾶγμα συνέθηκεν ὡς ἄν ⟨τις⟩ ὄχλῳ μὲν οὐκ εἰωθὼς χρῆσθαι, τῶν δ' αὐτῶν ἐκείνοις ἐπιθυμῶν; ἑτέρου ταῦτα ἦν τοῦ καὶ τῶν τετρακοσίων ἑνὸς καὶ λόγον ὕστερον ὧν ἔδοξεν ἀδικεῖν δεδωκότος. Σωκράτης δὲ οὔτε φυομένου συνεφήψατο τοῦ πράγματος οὔτε ἀκμάζοντος ἐκοινώνησεν οὔτε πεπραγμένου κέκριται. 59. οὐ μὴν οὐδὲ τερπόμενός γε ἐφάνη ποτὲ τῇ μεταστάσει καὶ συνευχόμενος τοῖς ἔχουσι τὴν ἀρχήν, ὡς ἄν τις δειλίᾳ μὲν φεύγων τὴν κοινωνίαν, πονηρίᾳ δὲ χαίρων τῷ κακῶς πάσχειν τὸν δῆμον. οὐ τοίνυν οὐδὲ τῶν τριάκοντα ἦν οὔτε συνάρχων οὔτ'

---

1 Thuc. VIII 1; 63. Diod. Sic. XIII 36   4 Thuc. VIII 53 et 54   5 Thuc. VIII 54 | Dem. p. 376, 9 | Thuc. VIII 68   9 Antiphontis cf. Thuc. VIII 68

---

3 *μετέσχεν ὅτι Ma* | *ἀνὴρ* Rog auctore Gasda qui *ὁ ἀνὴρ* vel *ἀνὴρ* melius scribi dixit at cf. ad p. 34, 6   4 *τῆς* inserui e libris auctore Sinteni cum Rog om Mor Re   5 *μετὰ Θηραμένους* scripsi auctore Re cum Rog *μετ' ἀραμένους* libri *μετὰ 'Ραμένους* Mor Re   6 *ταὐτὰ* reposui e *MaUVaB* auctore Re cum Rog *ταῦτα Ath* Mor Re | *αὑτὸν* scripsi ex *UVa* cum Rog *αὐτὸν MaAthB* Mor Re   7 *ἂν* scripsi auctore Re *ἐν* libri Mor Re quod del Rog | *τις* inserui coll l. 15 om libri edd   8 *εἰωθὼς* reposui e libris auctore Re cum Rog *εἰωθὸς* Mor Re | *χραίνεσθαι* Iacobs Lect 195 Not 20 secundum Eur. Or. 919 | *ἐπιθυμιῶν.* Sintenis   11 *δ'* Rog | *τοῦ πράγματος συνεφήψατο UVaB*   12 *οὔτ' UB* Rog   13 *γ'* Rog   15 *μὲν* inserui e libris cum Rog om Mor Re   16 *ἐπιχαίρων* coni Rog

ἐπαινέτης, ἀλλ' οὕτως οὐκ ἤρεσκον ἀλλήλοις, ὥσθ' ὁ μὲν κατηγόρει τῶν ὑπ' ἐκείνων πραττομένων, Κριτίας δὲ ὁ μαθητής τε καὶ φίλος σιγῆς ἐτιμᾶτο τῷ διδασκάλῳ. ἔστιν οὖν ὅπως ⟨ἂν⟩ ἄνθρωπος τυραννικὸς ἀποῦσαν μὲν κατασκευάζοι τὴν τυραννίδα, παρούσῃ δὲ ἄχθοιτο, καὶ εὔχοιτο μὲν ἂν ἰδεῖν ἄκυρον τῶν πραγμάτων τὸν δῆμον, ὁρῶν δὲ λυποῖτο; | 60. ποῦ R III 21 τοίνυν ὁ τυραννοδιδάσκαλος; ἐπίδειξον. ἄγων τοὺς νέους ἧκε παρὰ τὸν Δρακοντίδην καὶ Χαρικλέα καὶ Μηλόβιον καὶ τοὺς ἄλλους καὶ παράδειγμα βίου καλλίστου τούτους ἐκέλευσεν ἡγεῖσθαι, καὶ τῶν μὲν ἐδεήθη μεταπέμπεσθαι τοὺς νεανίσκους, τοῖς δὲ παρῄνεσεν εἰς ἐκείνους βλέπειν καὶ σκοπεῖν ὅπως διαδέξονται τὴν τυραννίδα; 61. καὶ τούτων ἂν ἐπιδείξῃ ⟨τι⟩ τήμερον

2 Xen. comm. I 2, 32 sq.; IV 4, 2. Plat. apol. p. 32 D 3 cf. p. 99, 6; 123 not. 1 6 Plat. Theaet. p. 169 E. Dem. p. 700, 16; 732, 10 8 Plat. Theag. p. 125 A 9 sq. Xen. Hell. II 3, 2 14 cf. p. 20, 15

1 *ἐπαινέτης* reposui e libris cum Rog *ἐπαινετής* Mor Re 2 *κατηγόρει* scripsi auctore Re cum Rog *κατηγορεῖ* libri Mor Re | *ἐκείνοις πραγμάτων Ma* 3 *σιγῆς* scripsi auctore Cobeto Mnem. III 147 cum Rog *τιμῆς* libri Mor Re *τῆς ἐσχάτης τιμωρίας* coni Re *ποινῆς* Iacobs Lect 195 Not 20 *τιμήματος* Gasda 4 *ἂν* inserui auctore Sinteni ante *ἄνθρωπος*, ante *τὴν* auctore Gasda Rog om libri Mor Re 5 *κατασκευάζοι* scripsi auctore Re cum Rog *κατασκευάζων* libri *κατασκευάζει* Mor Re | *δ'* Rog 6 *ἄχθοιτο*] *εὔχοιτο Ma* | *καὶ εὔχοιτο* scripsi auctore Cobeto om libri *καὶ τέρποιτο* edd quo servato *ἐλπίζων* ante *τὸν* inserendum coni Gomperzius Krit. Beitr. VII (Rel. acad. Vind. 1900 t. CXLIII) 13 7 *ποῦ* scripsi e *MaAthUB* cum Rog *πῶς Va* Mor Re 8 *τύραννος διδάσκαλος Ma* signum interrogationis post *τυραννοδιδάσκαλος* posui ex *Ath*, colon *B*, comma reliqui libri Mor Re, nullum signum Rog | *ἐπιδείξων Ma* 9 *Περικλέα* e Par 3017 Rog 10 *καὶ* ante *καλλίστου Ath* 13 *διαδέξονται* scripsi cum Rog *διαδέξωνται* libri Mor Re 14 *καὶ τούτων* reposui e *MaU VaB* *τοῦτον Ath* Mor Re qui *τοιοῦτον* coni *τοῦτο* Sintenis

Ἄνυτος, δίκαιός ἐστι κατήγορος ⟨καὶ⟩ κήδεται τῆς πόλεως, εἰ καὶ βραδέως. εἰ δ' ἀπὸ μὲν καιρῶν ἱκανῶν δεῖξαι φύσιν τυραννικὴν οὐκ ἂν δύναιτο τὸν ἄνθρωπον ἐλέγχειν, αἰτίας δὲ συναγαγὼν οὐκ οὔσας παροξύνει τοὺς ὀμωμοκότας, μὴ λανθανέτω μετὰ Σωκράτους ἀδικῶν οὓς ἐπιορκεῖν ἀναγκάζει.

62. Τί οὖν ἐστι δι' ὃ γράψασθαι τετόλμηκε καὶ οὕτω τεθαρρηκότως τηλικαύτην αἰτίαν ἐπήνεγκεν; Ἡσιόδου, φησίν, [ἔπη] καὶ Θεόγνιδος καὶ Ὁμήρου καὶ τῶν Πινδάρου μελῶν, τοὺς δὲ ποιητὰς τούτους καὶ δόξης καὶ τιμῶν τετυχηκέναι παρά τε τοῖς ἄλλοις καὶ ἡμῖν, τούτων, φησί, τῶν ἀνδρῶν ἐπιλαμβάνεται καὶ τῶν εἰρημένων οὐκ ὀλίγα δείκνυσι πονηρῶς ἔχοντα. 63. πρᾶγμα ποιῶν, Ἄνυτε, πολλῆς ἐξουσίας, ἐπεὶ καὶ ἐμοὶ καὶ σοὶ καὶ τοῖς πολίταις ἅπασι καὶ τοῖς ξένοις καὶ νέοις καὶ πρε-

---

8 sq. cf. p. 3 et Xen. comm. I 2, 56 sq.

τοῦτ' Cobet *τοῦτό γ'* Iacobs Not 21 *τούτων* auctore Gasda Rog | *τι* inserui auctore Gasda cum Rog om libri Mor Re 1 *καὶ* inserui auctore Iacobsio Not 21 cum Rog om libri Mor Re 4 „*malim παροξύνεις*" Re cui oblocuti sunt Iacobs Add 146 et Gasda 5 *ὀμωμοκότας* libri sed ' in ' corr Ma^2 6 *ἀναγκάζει* reposui ex *AthUVaB* auctore Cobeto cum Rog *ἀναγκάζεται Ma* Mor Re 7 *διὸ Ath* 8 *οὕτω* scripsi e *Ma UVaB* cum Rog *οὕτως Ath* Mor Re 9 *ἔπη* cancellavi ut ortum ex antecedenti *ἐπήνεγκεν* auctore Hefermehlio post *ἔπη* aliquid deesse suspicatus est Re, negavit Iacobsius Not 21 anacoluthiam statuens 11 *τετυχηκέναι Ma* sed *τετυχη* in ras m^2 12 *ὑμῖν AthUVaB* Rog | *τούτων, φησί* scripsi *φησι τούτων* libri edd 13 *καὶ* inserui e libris auctore Morello cum Rog om Mor Re | *τῶν ⟨ὑπ' αὐτῶν* vel *αὐτοῖς⟩ εἰρημένων* coni Re 14 *δεικνὺς* coni Iacobs Add 133 Lect 195 Not 21 et Sintenis | *πράγματα Ath Va πραγμα* cum ras 2 litt *U* 15 *ἐπεὶ* inserui e libris cum Rog om Mor Re qui *καὶ γὰρ ἐμοὶ* coni

σβυτέροις καὶ τῷ βουλομένῳ δέδοται παρὰ τῶν νόμων κατὰ τὸ παριστάμενον μνησθῆναι τῶν ποιητῶν. ὁ μὲν ἐπήνεσεν, ὁ δὲ οὐκ ἠβουλήθη. κρίνεται δὲ οὐδέτερος, οὐδ' εἰ τῆς ἀληθείας ἑκάτερος ἀποτυγχάνοι. ὥσπερ γὰρ τοῖς ἄγαλμα θεωμένοις ἔξεστι τοῖς μὲν θαυμάσαι, τοῖς δὲ οὔ, καὶ μέμψασθαί | τι τῶν μερῶν, εἰ δὲ βούλοιτό τις, καὶ τὸ πᾶν, οὕτω καὶ περὶ τῶν ποιημάτων καὶ τῶν καταλογάδην συγγραμμάτων οἱ μὲν τὴν ἀμείνω ψῆφον, οἱ δὲ τὴν ἑτέραν φέρουσι. καί, νὴ Δία γε, τὸν αὐτὸν ἂν εὕροις ἃ τήμερον ᾠήθη χρηστὰ μετὰ ταῦτα ὕστερον ἄλλης ἀξιοῦντα δόξης. τὸ γὰρ πολλάκις ἐξετασθὲν μᾶλλον ἔδειξε τῷ βασανίζοντι τὴν φύσιν. κἂν ἄγῃ τις εἰς δικαστήριον δώσοντα δίκην τὸν ἃ πρὶν ἐπήνεσε ψέγοντα, γέλως ἂν εἴη. R III 22

64. *Ἀλλὰ πῶς δεῖ ποιεῖν; βοηθεῖν λόγῳ τοῖς ἐγκαλουμένοις ἀπ' αὐτῆς τῆς περὶ τῶν ἐπῶν φιλονεικίας*

---

2 Luc. Char. 13 8 Isocr. p. 16 B

---

1 *δέδοκται Ma* | *κατὰ τὸν νόμον* e Par. 3017 Rog 2 *κατὰ*] *καὶ Ath* | *κατὰ τὸ* in ras *Ma*[2] | *καὶ* ante *ὁ* inserendum coni Iacobs Not 22 3 *ἐβουλήθη UVaB* 4 *ἀποτυγχάνοι* reposui e libris *ἀποτυγχάνει* edd *ἀποτυγχάνῃ* coni Re 5 *τοῖς* (1) reposui e *MaUVaB* auctore Iacobsio Not 22 cum Rog *τὸ Ath* Mor Re *τι* coni Sintenis 7 *τι UVaB* | *περὶ* scripsi *ἐπὶ* libri edd 8 *συγγραμμάτων οἱ* scripsi cum Rog *συγγραμμάτων· οἱ* libri Mor Re 10 *ἂν* inserui auctore Iacobsio Add 16 Lect 196 Not 22 cum Rog post *αὐτὸν*, post *εὕροις* Sintenis | *εὕροις* reposui e *Ma* auctoribus Iacobsio et Sinteni cum Rog *εὕρῃς Ath* Mor Re om *UVaB* | *μεταταῦτα B* 12 *τὴν φύσιν τῷ βασανίζοντι UVaB* 13 *τὸν δώσοντα Ath* 14 *γέλως* reposui e libris auctore Re cum Rog *γέλωτος* Mor Re qui etiam *γέλωτος ἄξιος* coni *γελαστὸς* Iacobs Add 16 Lect 196, *καταγέλαστος* vel *γελοῖος* Not 22 *γελῷος* Gasda 15 signum interrogationis inserui cum Rog, colon *B* om reliqui libri Mor Re 16 *ἀπ'* scripsi auctore Re cum Rog *ἐπ'* libri Mor Re | *τῆς περὶ* om *Ma* | *τὰ ἔπη* coni Re | *φιλονεικίας* reposui e libris *φιλοτιμίας* edd

καὶ τὸν ἐπιτιμῶντα μωραίνοντα ἐλέγχειν. αὕτη γὰρ ἱκανὴ τοῖς φιλοσοφοῦσι δίκη, τὸ δὲ κρίνειν καὶ τίμημα θάνατον ἐπάγειν ἐπ' ἄλλοις τέτακται. γνοίητε δ' ἂν ἐκείνως μᾶλλον τὴν ἀτοπίαν. 65. *ἠγωνίσατό ποτε Ὁμήρῳ Ἡσίοδος καὶ τοῦτο αὐτὸς Ἡσίοδος ἐν ἐπιγράμματι διδάσκει φιλοτιμούμενος καὶ λέγων νενικηκέναι τὸν Ὅμηρον. οὐκοῦν εἰ μὲν ἁπάσαις Ἡσίοδος ἐνίκα, πάντες δήπου ληρεῖν ἡγοῦντο τὸν Ὅμηρον· εἰ δ' οἱ μὲν τοῦτον ἡγοῦντο βελτίω, παρὰ δὲ τοῖς πλείοσιν εὐδοκίμει τὰ τοῦ Ἡσιόδου, τῶν οὐκ ἐπαινούντων ἑκάτερος ἐτετυχήκει καὶ δῆλον ὡς τοῦ συλλόγου διαλυθέντος οἱ μὲν τούτῳ θέμενοι τὸν Ἡσίοδον ἐκάκιζον, οἱ δὲ ἐκείνῳ τοῦτον. αὐτοῖς γὰρ οὕτω γε ἐβοήθουν ἄν.* 66. *εἶπεν οὖν τις τῶν τὰς ἱστορίας συντεθεικότων, ὅτι δίκην τις ἔδωκεν ἐν Χαλκίδι διὰ τὸν Ἡσιόδου ψόγον ἢ τὸν Ὁμήρου; οὐδείς. πῶς οὖν οὐ δεινὸν τοῖς μὲν πάλαι τῶν ποιητῶν αὐτῶν λεγόντων ἀκηκοόσιν*

---

5 Cert. Hes. et Hom. 205 p. 444 ed. Rzach 12 cf. ad t. II 272, 14

---

1 *αὕτη* reposui e libris auctoribus Iacobsio Lect 196 Not 22 et Sinteni *αὐτὴ* Mor Re *αὐτὴ* Rog 2 *καὶ* om *Ma* 3 *θάνατον ἐπάγειν* scripsi ex *AthUVaB* *ἐπάγειν θάνατον Ma* edd | *γνοίητε* reposui e libris auctore Re cum Rog *γένοιτο* Mor Re | *δ'* scripsi e libris cum Rog *δὲ* Mor Re 5 *καὶ — Ἡσίοδος* om *Ma* | *ἐπιγράμμασι B* 7 *οὐκοῦν* scripsi e *MaUVaB* cum Rog *οὐκ οὖν Ath* Mor Re 8 *ἡγοῦντο* scripsi e *B* auctoribus Sinteni Gasda Cobeto cum Rog *ἡγοῖντο MaAthUVa* Mor Re 10 *εὐδοκίμει* reposui e *MaUVaB* auctore Re cum Rog *εὐδοκιμεῖ Ath* Mor Re 14 *τις* scripsi e *MaB* cum Rog *τίς AthUVa* Mor Re 15 *τις* scripsi e *B* cum Rog *τίς* reliqui libri Mor Re 16 *ὅμηρον AthUVaB* 17 *ἀκηκοόσιν* scripsi e Par 3017 auctoribus Iacobsio Lect 196 Not 22 et Cobeto cum Rog *ἀκηκοότων* reliqui libri Mor Re

ἐξεῖναί τι καὶ ἐπιτιμῆσαι, τῶν δ' ὕστερον τοὺς οὐ χρηστόν ⟨τι⟩ παρ' ἐκείνοις δρῶντας ἢ σιγᾶν ἢ ἀπολωλέναι; 67. *Σοφοκλῆς | δέ, ὦ πρὸς Διός, καὶ Εὐρι-* R III 23 *πίδης καὶ Αἰσχύλος ἆρά σοι δοκοῦσιν οὐκ ἂν εἰκότως ἐν σοφοῖς ἀριθμεῖσθαι; καὶ τίς οὐκ ἂν συνεύξαιτο τοῖς αὑτοῦ παισὶ τὸ φανῆναι τοῖς Ἕλλησιν ἐν Διονυσίοις; οὐδεὶς οὖν τῶν τεθεαμένων ἀπελθὼν ἐπελάβετο τῶν ἰαμβείων; οἱ δὲ καὶ λεγομένων ἔτι μυρίοι· καὶ μέλει γε αὐτοῖς οὐδέν, εἰ δήξονται τοὺς ποιητάς. ἡ δέ γε κωμῳδία τὸ πλεῖστον τῆς ἡδονῆς ἐκ τοῦ κακῶς λέγειν τὰς τραγῳδίας εἰσφέρεται.* 68. *εἶτ' ἂν μὲν Ἀθηναίων τοὺς δοκοῦντας παιδείᾳ διαφέρειν φῇ τις ἐν οἷς ποιοῦσιν ἁμαρτάνειν, ἀνεύθυνος· ἂν δ' Ἀθηναίων τις πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους ταὐτὸ τοῦτο ποιῇ, κριθήσεται; καὶ Σωκράτην μὲν ἐξῆν Ἀριστοφάνει κωμῳδεῖν καὶ πᾶς ὁ μετὰ ταῦτα χρόνος ἕξει τὰ σκώμ-*

---

3 Dem. p. 854, 7 15 Plat. apol. p. 19 B sq.

---

1 *τῶν*] *τοὺς Ma τοῖς UVaB* | *οὐ χρηστόν*] *ἄχρηστόν* Iacobs Add 133 Lect 196 App Pors 321 Not 22 2 *τι* inserui auctoribus Re et Iacobsio cum Rog om libri Mor Re 4 *δοκοῦσιν* reposui e libris cum Rog *δοκοῦσι* Mor Re | *ἂν* del Sintenis 5 *ἂν* inserui e *MaAthUB* auctoribus Re et Sinteni cum Rog om *Ath* Mor Re | *εὔξαιτο* Iacobs Add 358 Lect 196 Not 23 Anth Pal III 84 at cf t. IV 470, 5 6 *αὑτοῦ* scripsi cum Rog *αὐτοῦ* libri Mor Re | *τὸ φανῆναι* scripsi e *MaVaB* cum Rog *τῷ φανῆναι AthU* Mor Re qui *οὕτω σοφοὺς φανῆναι* coni *οὕτω φανῆναι* Iacobs Add 358 Not 23 Anth Pal III 84 *τοιούτους φανῆναι* Lect 196 *ἴσους φανῆναι* olim conieci Mus. Rhen. XXXII 96 *στεφανωθῆναι* Sintenis 8 *μυρίοι* scripsi ex *UB* cum Rog coll t. III 285, 6 *μύριοι AthVa* Mor Re *μυρίων Ma* 9 *μέλει* scripsi e *Ma* auctore Re cum Rog *μέλλει AthU* sed in hoc prius *λ* eras, *Va* Mor Re *μέλλοι B* 12 et 14 *τίς B* 15 *Ἀριστοφάνει* reposui ex *UVaB* auctore Re cum Rog *ἀριστοφάνη Ma* sed *η* paene evanuit *ἀριστοφάνῃ Ath* Mor Re 16 *μεταταῦτα B*

ματα, γέγραπται γάρ, καὶ ὁ τὰ γεγραμμένα ἐξαλείψων οὐκ ἔσται· Σωκράτει δὲ οὐ δώσομεν ἐλέγχειν Ὅμηρον ἤ τινα ποιητὴν ἕτερον καὶ ταῦτα οὐ φυλαττομένων βιβλίῳ καὶ γραφῇ τῶν ἐλέγχων; εἰ γὰρ ἐκεῖνα νόμῳ Διονυσίων γεγένηται, καὶ ταῦτα κοινῷ νόμῳ τῶν ἀνθρώπων εἴρηται, καθ᾽ ὃν ποιητῶν καὶ λογογράφων δοκιμαστής ἐστι τῶν ἐντυγχανόντων ἕκαστος. 69. οὕτως ἐπιλαμβάνεται Πινδάρου Σωκράτης, ὡς σὺ Σωκράτους, μᾶλλον δὲ οὐχ οὕτως. ὁ μὲν γὰρ δικαίως, σὺ δὲ ἀδίκως, καὶ ὁ μὲν βλάπτοντος, σὺ δὲ ὠφελοῦντος, ἀλλὰ
R III 24 τό γε ⟨πρᾶγμα⟩ τῆς | αὐτῆς ἐξουσίας. πῶς οὖν οὐκ ἄνισον αὐτὸν μὲν ἀξιοῦν ψέγειν τῶν πολιτῶν τοὺς λόγους, τῶν δὲ πολιτῶν μηδενὶ τὰ τῶν ἄλλων ἐπιτρέπειν εἰς ἐξέτασιν ἄγειν, ὥσπερ νόμῳ φύσεως ἠναγκασμένον τοὺς μὲν ἐκ Βοιωτίας ἢ οὐκ οἶδ᾽ ὁπόθεν σοφίᾳ διαφέρειν, τοὺς δὲ τῆς Ἀθηνᾶς τροφίμους ἀμαθίᾳ συνοικεῖν; καίτοι τοὐναντίον ἐδόκει τὸν ἔμπροσθεν χρόνον. σὺ δὲ οὐκ ἐᾷς. 70. καὶ μὴν εἰ τὸ τῶν ἐπῶν κατηγορεῖν ἕν τι τῶν ἀδικημάτων ⟨ἦν⟩, ἦν ἂν καὶ περὶ τούτου νόμος, ὥσπερ ἀμέλει καὶ περὶ

---

6 Thuc. I 21

---

1 γάρ reposui e *MaUVaB* auctore Re cum Rog δὲ *Ath* Mor Re | τὰ γεγραμμένα scripsi τὸ δρᾶμα *UVa* τὸ δράμα *AthB* τὸ πρᾶγμα *Ma* Mor Re τὸ γράμμα e Par 3017 Rog | ἐξαλείψων scripsi auctore Cobeto cum Rog ἐξαλείφων libri Mor Re 9 δ᾽ bis Rog | οὕτως reposui e libris οὕτω edd | σὺ δὲ in ras *Ma*² 11 πρᾶγμα inserui om libri edd sed „*aut* ἀλλὰ τό γε ἔργον τῆς αὐτῆς ἐξουσίας *aut* τό γε τῆς ἐξουσίας ταὐτὸ" Re ἀλλ᾽ ἀπό γε τῆς αὐτῆς ἐξουσίας auctore Iacobsio Not 23 Rog | οὖν om *UVaB* 15 ἢ τοὺς *Ath* | οὖν ante ἐκ Mor del Re 17 καίτοι] οὐ *Ath* 18 δ᾽ Rog | ἐᾷς; *Ma* 19 ἦν inserui auctore Iacobsio Not 24 cum Rog om libri Mor Re 20 τουτονὶ *U* sed post ο (2) ras, *VaB* | μῶμος *AthU* sed in hoc in νομος corr, *VaB* | παρὰ *Ath*

τῶν ἄλλων ἀδικημάτων, οἷον ὁ μέν τις λέγει μὴ δωροδοκεῖν, ὁ δὲ μὴ τύπτειν, ὁ δὲ μὴ λωποδυτεῖν. καὶ τῶν ἄλλων ὅπως ἀπεχώμεθα, γέγραπται τιμωρία καθ' ἑκάστων· ἀλλ' οὐκ ἐὰν ἐπιλαμβάνηταί τις τῶν παλαιῶν ποιητῶν, ἀποθνησκέτω τῶν νόμων οὐδαμοῦ γέγραπται. ἀλλ' οὐδὲ ἐν τοῖς ψηφίσμασιν ἐν οἷς ἐτιμῶντο ταύτην ἔλαβον τὴν δωρεὰν εὐφημεῖν ἅπαντας Ἀθηναίους περὶ τῶν ἐκείνοις γεγραμμένων ἁπάντων. τί τοίνυν ὁ κρινόμενος παραβὰς ἠδίκηκεν, εἰ μήτε ἐν νόμῳ κεκώλυται δεικνύναι τι τῶν Ἡσιόδου βλαβερὸν μήτε ψήφισμα θάνατον ἀπειλεῖ τῷ μή γε πανταχοῦ τὰ βέλτιστα τὸν Πίνδαρον εἰρηκέναι λέγοντι· 71. *καίτοι τὼ δύο τούτω ποιητά, τόν τε Ἡσίοδον καὶ τὸν Ὅμηρον λέγω, πρεσβυτέρους εἶναι συμβαίνει τοῦ Σόλωνος. εἴ γ' οὖν ἡγεῖτο δεινὸν ὁ Σόλων εἶναί τινα κατὰ τῶν ἐπῶν ἐξουσίαν τῷ βουλομένῳ, πάντως ἂν ἔθηκε νόμον εἴργοντα τοὺς Ἀθηναίους τῆς βασάνου τῶν ἐπῶν, εἰ δὲ μὴ | Σόλων, ἕτερος ἄν, ὡς περὶ* R III 25 *τῶν ὀνομάτων Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος ἔδοξεν*

19 Herod. Att. apud Gell. IX 2, 10 cf. Lambertz, Die griech. Sklavennamen I (Vindob. 1907) p. 23 sq.

4 *ἑκάστων* scripsi *ἕκαστον* libri Mor Re qui „*aut ἑκάστου aut ἑκάστων*" coni *ἑκάστου* Rog 6 *οὐδ' Ma* Rog 8 *ἅπαντας* scripsi auctore Iacobsio Not 24 cum Rog *δὲ πάντας* libri Mor Re *δὴ πάντας* Sintenis 10 *ἐν* delendum censet Sintenis contra usum Libanii | *τί MaB* 11 *γε AthU* Re delendum censet Sintenis *τε MaVaB* Mor 12 *πανταχοῦ* scripsi e *MaUVaB* cum Rog *πανταχῆ Ath* Mor Re 13 *δύο* scripsi ex *UB* cum Rog *δύω MaAthVa* Mor Re 15 *γοῦν MaAthB* *δ' οὖν* Sintenis | *εἶναι* — 18 *Σόλων* in marg *Ma*² 17 *εἴργοντα* scripsi *εἴργων* libri *εἴργοντ'* edd | *τοὺς* inserui e *Ma* om reliqui libri edd | *τῆς* scripsi ex *UB* cum Rog *τοῦ* reliqui libri Mor Re 18 *ὡς περὶ* reposui e libris auctore Re cum Rog *ὥστε* Mor Re *ὥς γε* Sintenis 19 *τῶν* — *Ἀριστογείτονος* delenda censet Sintenis

ἡμῖν μηδένα δοῦλον τοῖς τὸν τύραννον καθελοῦσι ποιεῖν ὁμώνυμον καὶ πειθόμεθα. 72. *πῶς οὖν τῆς αὐτῆς προνοίας οὐκ ἠξίωται τὰ ἔπη; ὅτι τὸ μὲν ὕβριν ἂν εἶχε κατὰ τῶν εὐεργετῶν διὰ τῶν οἰκετῶν, τὸ δὲ τὰ τῶν τυράννων ἂν ἐδίδου τοῖς ποιηταῖς, οὓς τοὺς ἀρχομένους ἐπαινεῖν ἀνάγκη, κἂν ὑπερβάλλωσι πάντας ἀνοίᾳ καὶ κακίᾳ. Σωκράτης δὲ Ὅμηρον οὐκ ᾔδει τύραννον Ἀθηνῶν οὐδὲ Θέογνιν οὐδέ γε, εἰ τυραννοῦντας ἑώρα, κολακεύειν ἂν ὑπέμεινεν, ἀλλ' εἰ πρὸς τὸ τῆς πόλεως ἄρχειν ἐπῆγε, καὶ τυραννούμενος ἂν ἐξήτασε τὰ ποιήματα, καθάπερ τῶν τριάκοντα τὰ ἔργα. σὺ δ' ἐν δημοκρατίᾳ καὶ παρρησίᾳ παλαιοὺς ποιητὰς ἐφίστης τοῖς περὶ τοὺς λόγους διατρίβουσι δεσπότας καὶ τὰ στόματα τοῖς δεξιωτέροις ἐμφράττεις καὶ σιγὴν Ἀθήνησιν εἰσηγῇ.* 73. *καὶ Πεισίστρατος μὲν ὁ μάλιστα σπουδάσας περὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν οὐδένα τῶν πολιτῶν ἀπέκτεινε λαβὼν ἔπους ἐπιλαμβανόμενον, εἰκὸς δὲ*

---

16 Plat. Hipparch. p. 228 B. Ael. var. hist. XIII 13

---

1 *ὑμῖν AthUVaB* et auctore Iacobsio Not 24 Rog | *τὸν* inserui ex *Ath* om reliqui libri edd 2 *ἐπειθόμεθα UVaB* 5 *ἂν ἐδίδου* reposui ex *UVaB* cum Rog *ἐνεδίδου Ath ἐδίδου Ma* Mor Re 8 *εἰ* inserui e *MaUB* auctore Re cum Rog om *AthVa* Mor Re | *τυραννοῦντας* scripsi e *MaUVaB* auctore Re cum Rog *τυραννοῦντος Ath* Mor Re 9 *ἑωρακὼς* coni Iacobs Lect 196 App Pors 321 Not 25 | *ἂν* inserui e libris cum Rog, ut post *ὑπέμεινεν* Iacobs Add 270 Lect 196 App Pors 321 Not 25 om Mor Re | *εἰ πρὸς Ma* sed *εἰ πρ`* in ras m² | *τῶ* libri corr Mor 10 *ἐπῆγε* scripsi auctore Sinteni *ἐπῆν UVaB ἐπῆ Ma* sed *ῆ* evanuit, *Ath* Mor Re qui *ἐπεχείρει* coni *ἐπῆρε* auctore Iacobsio l. l. Rog | *ἐξήτασε* scripsi auctore Sinteni *ἐξήταζε* libri edd 13 *ἐφίστας Ath ἐφιστὰς MaB ἐφιστᾶς UVa* corr Mor 16 *πολιτῶν* scripsi ex *UVaB* cum Rog *ποιητῶν Ma πώποτε Ath* Mor Re

πολλὰ τοιαῦτα γεγονέναι τῶν Ὁμήρου συλλεγομένων· σὺ δ' ἐν δημοκρατίᾳ ποιεῖς τυραννίδος χαλεπώτερα καὶ ταῦτα ἐπαινῶν τὸν Θησέα τοῦ τῆς ἀρχῆς ἣν εἶχεν ἀποστῆναι. ὃς οὐ διὰ τοῦτο τὴν ἐλευθερίαν τοῦ δήμου πρὸ τῆς ἐξουσίας ἐποιήσατο τῆς αὑτοῦ, ἵνα Ἄνυτος καὶ Μέλητος κωλύωσι διαλέγεσθαι τὸν βουλόμενον Ἀθήνησιν, ἀλλ' ἵνα παντὸς ἀπηλλαγμένοι δέους καὶ τὰς ψυχὰς ἀσκῶμεν μαθήμασι καὶ τὰ σώματα γυμνασίοις. 74. καὶ διὰ τοῦτο καλὸν καὶ ἥδιστον αἱ Ἀθῆναι θέαμα καὶ πανταχόθεν | δεῦρο φοιτῶσι καὶ ναυσὶ R III 26 καὶ πεζῇ καὶ οἱ μὲν κατέμειναν, οἱ δὲ μόλις ἀπῆλθον, οὐχ ὅτι τραπέζαις νικῶμεν Σύβαριν οὐδ' ὅτι πυρῶν ἡμῖν εὔφορος ἡ γῆ, τοὐναντίον γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς ἔξω τικτομένοις τρεφόμεθα, ἀλλ' ὅτι λόγων ἐστὶν ἐργαστήριον ἡ πόλις. ὁ μὲν ἤρετο, ὁ δὲ ἀπεκρίνατο. τῷ μὲν ὑπῆρξε μαθεῖν, ὁ δὲ ἐδίδαξε. τὸν μὲν ἴδοις ἂν ἐπαινοῦντά τι τῶν τοῖς ἔμπροσθεν εἰρημένων, τὸν δὲ αἰτιώμενον, τὸν δὲ δόξαν οὐ καλὴν λύοντα. 75. ταῦτα ἄξια τῆς ἐν ἀκροπόλει θεοῦ, ταῦτα τῶν ὑπὸ θεῶν πεπαιδευμένων, ταῦτα τοῦ Θησέως, ταῦτα τῆς πολιτείας. ταῦτα ποιεῖ τὴν πόλιν χαριεστέραν τῆς Λακε-

---

3 Arist. rep. Ath. 41, 2 8 Plat. Prot. p. 313 C; rep. II p. 376 E; III p. 410 12 cf t. I 520, 9; II 297, 8 13 Thuc. I 2 14 cf t. I 156, 19 19 Hom. Il. β 547 sq.; h. in Cer. 473 sq.

---

1 *πολλοὺς τοιούτους* Gasda | *ἀπανταχόθεν* ante *συλλεγομένων* inserendum coni Re 3 *ἣν* reposui e libris sed *Ma* in ras m² quod usui Libanii magis convenit quam *ἧς* edd 4 *διατοῦτο B* 5 *αὑτοῦ* scripsi cum Rog *αυτοῦ U* *αὐτοῦ* reliqui libri Mor Re 6 *Μέλητος* scripsi ex *AthUVaB* cum Rog *μέλιτος Ma* Mor Re 9 *διατοῦτο B* 12 *οὐδ'* reposui e *MaAthUB* cum Rog *οὐδὲ Va* Mor Re | *ὑμῖν AthUVa* 13 *εὔφορος ὑμῖν Ath* | *γάρ, ὦ* om *Ma* 21 *τάξιν Ma*

δαίμονος. διὰ τοῦτο τῶν φοβερῶν ἐν τοῖς ὅπλοις οἱ τὴν σοφίαν τιμῶντες σεμνότεροι. τοῦτο πολὺ τὸ μέσον ἡμῖν πρὸς τοὺς βαρβάρους πεποίηκεν. 76. *ὁ τοίνυν τὴν ἐν τῷ διαλέγεσθαι παρρησίαν ἀναιρῶν οὗτός ἐστιν ὁ τὰ τῆς δημοκρατίας καταλύων ἐπιχώρια καὶ καθάπερ σώματος ἐξορύττων ὀφθαλμοὺς ἢ τὴν γλῶτταν ἀποτέμνων. ὃν ἔγωγε ἡδέως ἂν ἐροίμην, εἰ καὶ τῶν δείπνων ἐξαιρεῖ τοὺς εἰωθότας λόγους. οὗτοι δέ εἰσι μνησθῆναι ποιητῶν, τοῦ μὲν ὡς εὖ λεχθέντος ἀγασθῆναι, τὸ δέ τι καὶ ἐπανορθῶσαι.* 77. *εἰ μὲν οὖν κἀνταῦθα σιωπᾶν νομοθετεῖ κελεύων ἀφώνους ἐσθίειν καὶ πίνειν, ἀνδραποδώδη ποιεῖ τὰ συμπόσια τῶν ἐλευθέρων τῇ γαστρὶ μετρεῖν ἀναγκάζων τὰς συνουσίας, καὶ τίς ἂν ἔλθοι κληθεὶς ἐπὶ δεῖπνον οὐ μέλλων εὑρήσειν τὴν χρησιμωτέραν ἡδονήν; εἰ δ᾽ ἐκείνων μὲν οὐκ ἀφαιρεῖται τὴν περὶ ταῦτα ἐξουσίαν, τὰς παλαίστρας δὲ τῶν λόγων ἀποστερεῖ, μᾶλλον δὲ εἰ τοῖς μὲν ἄλλοις πανταχοῦ δίδωσι λέγειν, Σωκράτει δὲ οὐδαμοῦ, πεισάτω τοὺς δικάζοντας ὑμᾶς ὅτι τὸ ἄνισον τοῦτο τῶν*
R III 27 *δικαίων ἐστί.* | 78. *καὶ τί δεῖ λέγειν τοὺς ποιητάς;*

6 cf t. III 110, 20

1 *διατοῦτο B* 3 *ὑμῖν AthUVaB* Rog 4 *οὗτος δι᾽ ὃ τὰ Ma* 5 *καὶ* cancellavit Rog 6 *τὴν* inserui e libris om edd 9 *ποιημάτων* Rog at cf. l. 20 et ad t. IV 45,4 *ποιητῶν τοῦ μέν, ὡς εὖ λεχθέντος, ἐπιτηδείου ᾀσθῆναι, τὸ δ᾽ ἔτι καὶ δέον ἐπανορθῶσαι* coni Re | *λεχθὲν* Sintenis | *ἀγασθῆναι* reposui ex *AthUVaB* auctore Cobeto cum Rog *ἠσθῆναι Ma ἀσθῆναι* (i. e. *ᾀσθῆναι*) Mor Re quod delendum censet Iacobs Lect 196 10 *τοῦ* Sintenis at cf. Xen. Hell. VI 4, 7 et 8 14 *ἔλθοι* reposui e libris auctore Iacobsio Not 26 cum Rog *ἔλθῃ* Mor Re 15 *ἐκείνων* scripsi ex *UVaB* *ἐκεῖνον Ath* *ἐκεῖ Ma* edd | *μὲν* om *Ath* 19 *ὅτι* scripsi *εἰ* libri edd | *τοῦτο* reposui e libris auctore Re cum Rog *τούτῳ* Mor Re

ἀλλὰ τοῦ Διὸς οὐχ ὕοντος καὶ πάλιν ἔξω τοῦ μετρίου βοῶμεν ὡς ἀδικούμενοι καὶ τί ποιῶν δίκαιος ἂν ἦν περὶ τὴν γῆν λέγομεν. καὶ ταύτας τὰς κατηγορίας οὐκ ἠγνόει Θέογνις ὁ Μεγαρεύς. εἶτ' ἐνιαυτοῦ μὲν καὶ ὡρῶν καὶ αὐτοῦ γε τοῦ Διὸς ἐπιλαμβανόμεθα καὶ οὐδεὶς ἐπιφέρει γραφήν· ἂν δέ τις ὅτι τὸν Πίνδαρον ἐξέφυγέ τι τῶν σεσιγῆσθαι βελτιόνων εἴπῃ πρὸς νέους ἢ πρεσβυτέρους, τοῦτον εὐθὺς ἐπὶ κώνειον ἄγεσθαι δίκαιον, ὁ δὲ μὴ καταψηφιζόμενος ἀπολλύει τὴν πόλιν; 79. *καὶ τίς ἂν εὖ φρονῶν φήσειε; καὶ γὰρ εἰ καὶ σφόδρα παρὰ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων τετίμηνται, μισθὸς τοῦτό γέ ἐστι τῶν εἰς τὴν πόλιν ἐπαίνων βραχέων δή τινων ὄντων, οὐ τοῦ πάντα τοῖς ποιηταῖς ὑγιῶς εἰρῆσθαι τεκμήριον. ἀλλ' ὅτι ὁ μὲν Μενεσθέως ὡς δεινοῦ τάττειν στρατιώτας ἐμνήσθη, τῷ δ' ὅτι τῆς Ἑλλάδος ἡ πόλις ἔρεισμα προσερρήθη, λόγους ἔργοις ἀμειβόμε-*

---

4 Theogn. 25 11 Plat. Ion. p. 530; Hipparch. p. 228 B. Isocr. antid. § 166. Aesch. ep 4, 2 15 Il. *β* 552 sq. cf. Her. VII 161. Thuc. II 41, 2 16 Pind. fr. 76 Schr.

---

2 *ὡς* om *B* 3 post *λέγομεν* pro signo interrogationis quod *MaAthUVa* Re Rog habent punctum posui e *B* cum Mor *λεγόμενος* coni Gasda contra sensum loci 4 *ὁ* reposui ex *AthUVaB* auctore Re cum Rog *ὅτι Ma* Mor sed *ὁ* scribendum coni Not ad Lib. f. VII[v], Re | *καὶ* om *Ma* 6 *τὸν* om *MaUVaB* cf. p. 53, 12 | *ἐξέφυγέ τι* reposui e libris auctore Re cum Rog *ἐξεφύγετε* Mor Re 9 *ὁ δὲ* reposui ex *UVaB* cum Rog *οὐδὲ Ma* *ὃ Ath* *ὁ* Mor Re *καὶ ὁ* Sintenis *καὶ* Iacobs Lect 197 Not 26 | *ἀπολύει Ma* 10 *εὖ φρονῶν* reposui e libris auctore Re cum Rog *εὔφρων ὢν* Mor Re | *καὶ* (2) inserui ex *AthUB* om *MaVa* edd 11 *ὑμετέρων AthUVa* 12 *ἐστι* inserui e libris cum Rog om Mor Re 13 *τοῦ* reposui e *Ma UVaB* cum Rog *τῷ Ath* Mor sed *τοῦ* scribendum coni l. l., Re 15 *τῷ δ'* scripsi auctore Re cum Rog *τῶδ'* libri *τόδε* Mor sed *ὁ δὲ* scribendum coni l. l., Re 16 *προσερρέθη UB* *προσερέθη MaAth* | *ἀμειβόμενοι* reposui ex *UVaB* auctore Re cum Rog *ἀμειβόμενος Ath* Mor Re *ἀμείβομαι Ma*

νοι καὶ διὰ τὴν ἔμφυτον μεγαλοψυχίαν ὧν ἐν ταῖς πράξεσι τὴν μαρτυρίαν εἶχον, τούτων τοῖς ἐπαινοῦσιν ἀξιοῦντες εἰδέναι χάριν ἐκόσμουν ἐν τῷ μέρει καὶ αὐτοὶ τοὺς ποιητὰς οὐ δούλην ποιοῦντες τὴν πόλιν οὐδ' ὁμολογοῦντες πρὸς αὐτούς, ὡς ἂν ὕστερον Σωκράτης μὴ πάντα ἐπαινῇ τἀκείνων, ἀποθανεῖται. κωλύει δ' οὐδέν, ὦ Ἀθηναῖοι, τοὺς αὐτοὺς καὶ τὰ ὄντα περὶ
R III 28 τῆς πόλεως ὑμνηκέναι καὶ συμβούλους | οὐ πάντα ἀγαθοὺς γεγονέναι.

80. Ὁ αὐτὸς τοίνυν ἔστι μοι λόγος καὶ περὶ τοῦ μέμφεσθαι, φησίν, αὐτὸν τῶν ἐθῶν τισι τῶν παρ' ἡμῖν. εἰ μὲν γὰρ ὅλως Σωκράτης κατὰ τῆς πόλεως διεξέρχεται λόγους καὶ πείθει λυσιτελεστέραν εἶναι τὴν ἀντὶ τῶν νόμων ἑνὸς ἄφρονος βουλήσει διοικουμένην, ἐν ᾗ δορυφόρων ἀσέλγεια καὶ περὶ γάμους ὕβρις καὶ χρημάτων ἁρπαγαὶ καὶ παρθένοι παροινούμεναι καὶ παῖδες ἀδικούμενοι καὶ φυγαὶ καὶ φόνοι καὶ

10 sq. Xen. comm. I 2, 9 16 Dem. p. 403, 8

1 ἔμψυχον *Ma* | ἐν om *Va* 4 αὐτὸς Mor 5 τις σωκράτης *Ath* 6 πάντα ἐπαινῇ reposui e libris (sed ἐπαινεῖν *Ath*) cum Rog ἀντεπαινῇ Mor Re | τἀκείνων reposui e *MaAth UVa* auctore Iacobsio Not 26 cum Rog κἀκείνων *B* κἀκεῖνον Mor Re κἀκείνους Sintenis 7 δέοντα coni Hefermehl 8 πάντα reposui e libris auctore Iacobsio Lect 197 cum Rog πάντας Mor Re qui πάντως coni 10 τοῦ Mor τούτων *Ma UVaB* τῶν *Ath* οὗ Iacobs Not 26 11 φησίν] τισιν e Par 3017 Rog ὥς anteponendum coni Re καθά praetulerim sed particulam necessariam esse nego | τισι del Par 3017 et Rog 12 ἡμῖν scripsi e *MaUVaB* ὑμῖν *Ath* edd | ὅλως reposui e libris cum Rog ὅτι Mor Re qui delendum aut ὁ scribendum coni ut Iacobs Not 26 | πόλεως reposui e libris πολιτείας edd sed cf. Xen. Cyr. VIII 2, 28; Hier. II 12 sq 16 ὕβρεις auctore Cobeto Rog | παροινούμεναι reposui e *MaUVaB* auctore Re cum Rog παροινούμενοι *Ath* Mo Re

οἰμωγαὶ καὶ δακρύων συνέχεια, εἰ τούτων ἐρᾷ καὶ ταῦτα παιδεύει, θαυμάζω εἰ ⟨τὸν⟩ πολύν, ὦ ἄνδρες, βεβίωκε χρόνον πάλαι θάνατον ὀφείλων Ἀθηναίοις· εἰ δὲ δημοκρατεῖσθαι μὲν ὑμᾶς βούλοιτ' ἄν, ἔστι δὲ ἃ τῶν ἐθῶν οὐ καλῶς ἔχειν ἡγεῖται καὶ λέγει, κατὰ τοὺς τῆς δημοκρατίας, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τοῦτο νόμους ποιεῖ. 81. τίς γὰρ ὑμῶν οὐκ οἶδεν ὡς τὸ τοὺς βλάπτοντας νόμους λύειν ἐξ αὐτῶν ἐστὶ δεδομένον τῶν νόμων; ὁ μὲν γὰρ θεὶς ἡγησάμενος συμφέρειν ἔγραψεν, ὁ δ' εὑρὼν οὐ τοιοῦτον ἔλυσεν αὐτοῦ καλοῦντος ἐφ' ἑαυτὸν τοῦ νόμου. εἰ γὰρ μὴ λυσιτελῶ τοῖς χρωμένοις ἐφ' ὅπερ ἐγράφην μηδὲ τοῖς ἔργοις βεβαιῶ τὴν ὑπόσχεσιν, κίνει τὰ γράμματα, κατηγόρει, μηδὲν ὑποστέλλου. 82. καὶ ταύτην τὴν ἴασιν, ὦ Ἀθηναῖοι, χρόνον οὐδένα διαλε-

11 Dem. Lept. p. 484, 10 sq. Timocr. p. 706, 7 sq.

1 *δακρύων συνέχεια* scripsi ex *UVaB* *συνέχεια δακρύων* *MaAth* edd 2 *τὸν* inserui om libri edd 4 *ὁ δὲ* Iacobs Add 5 Lect 197 App. Pors. 312 | *ἠβούλετ' ἂν UVaB* *βούλεται* auctore Nabero Rog 5 *ἡγεῖτο UVaB* *ἡγεῖται, καὶ ψέγει καὶ τὰς δημοκρατίας* auctore Iacobsio ll. ll. et Not 27 Rog | *κατὰ τοὺς τῆς* scripsi *κατὰ τοὺς MaUVa* *κατὰ τῆς AthB* Sintenis *καὶ τὰς* edd sed deesse nonnulla coni Re *οὐ τὰς δημοκρατίας, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τοὺς νόμους λύει* coni Rog | *καὶ τοῦτο* reposui e libris cum Sinteni *καὶ τούτους* edd *αἳ τούτους* vel *τοιούτους* coni Iacobs 7 *νόμος UVaB* *νομιστέον* coni Sintenis | *ποιεῖ.* scripsi *μοι. εἴ MaAth* *μοι. ἢ UVaB* *μοι.* edd *μὴ λύουσιν* Iacobs | *τὸ* inserui ex *AthUB* cum Rog om *MaVa* Mor Re 8 *βλάπτοντας Ma* sed *βλ* in ras m² 10 *αὐτὸν Ath* 12 *τοῖς* inserui auctore Re cum Rog om libri Mor Re | *ὅπερ* scripsi e *MaUVaB* coll p. 68, 21. Plat. Gorg. p. 508 B *ὥνπερ Ath* Mor Re *ὥπερ* Rog | *μὴ δὲ MaB* 14 *καὶ* ante *κατηγόρει MaUVaB* | *ὑποστέλλου* reposui e libris *ὑποστελλόμενος* edd 15 *ὦ* — 60, 1 *προσάγοντες* scripsi ex *UVaB* *τῇ πολιτείᾳ προσάγοντες οὐδένα διαλελοίπαμεν* (*λελοίπαμεν Ma*) *ὦ θεοὶ χρόνον MaAth* edd | *Ἀθηναῖοι* scripsi auctore Cobeto

λοίπαμεν τῇ πολιτείᾳ προσάγοντες νέους ἀντὶ τῶν R III 29 παλαιῶν τιθέμενοι νόμους. ἐντεῦθεν τὸν | μὲν ἀνείλομεν, τὸν δὲ ἐγράψαμεν. καὶ τὸ πρεσβύτερον ὑπεχώρησε τῷ κρείττονι. πόσους Δράκοντος, πόσους Σόλωνος, πόσους λελύκαμεν Κλεισθένους; τὸ γὰρ χρησιμώτερον ἀντὶ τοῦ φαυλοτέρου κρατεῖ καὶ τὴν ἐκείνου χώραν λαβὸν ἀντ' ἐκείνου καθίσταται κύριον. 83. εἶπον δ' ἂν ὑμῖν καὶ ἀπηριθμησάμην τούς τε κατεγνωσμένους καὶ τοὺς ἀντ' ἐκείνων γραφέντας, εἰ μὴ μαρτύριον ἦν ἱκανὸν ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ οὐχ ἅπαντα νῦν ἃ πρότερον ἔχουσα. καὶ οὐδὲν ἀντιλέγει νομίζουσα δεῖν εἴκειν τοῖς νεωτέροις νόμοις οὖσί γε ἀμείνοσιν. εἰ ⟨δὲ⟩ περὶ ὧν ἔξεστιν εἰπεῖν ἐν τῷ δήμῳ καὶ καθ' ὧν ὑπάρχει δικαστηρίῳ χρήσασθαι κατηγοροῦντα τὰς ψήφους τ' ἔνι λαβεῖν, εἰ τούτων μνησθείη τις ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων ἠκριβῶσθαι τὴν πολιτείαν εὐχόμενος, οὗτος ἄχθεται τῷ τὸν δῆμον κρατεῖν;

84. Εἰ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, τὸ μὲν ἐξὸν πεποιῆσθαι τοὺς τοιούτους τῶν λόγων ὑπῆρχε Σωκράτει, βλάβη

3 sq. Plat. Axioch. p. 365 D 11 Arist. rep. Ath. 25 et 27; Dem. Aristocr. p. 641, 28 sq. 13 sq. Xen. comm. I 2, 9

Mnem. III 148 cum Rog θεοὶ libri edd | οὐδένα reposui e libris auctoribus Re et Cobeto cum Rog οὐδὲ Mor Re

7 λαβὸν reposui e *MaUVaB* cum Rog λαβὼν *Ath* Mor Re | ἐπίσταται *Ma* 8 καὶ ἀπηριθμησάμην scripsi ἀπηριθμησάμην libri κἀπηριθμησάμην edd 11 ἃ reposui e libris ἅπερ edd | ἀντιλέγει νομίζουσα scripsi cum Rog ἀντιλέγειν νομίζουσα libri ἀντιλέγει· νομίζουσα Mor Re 13 δὲ inserui, δὴ auctore Gasda Rog om libri Mor Re 14 ὑπάρχει reposui e libris cum Rog ὑπέρχει Mor Re 15 τ' scripsi auctore Re cum Rog γ' libri Mor Re 20 λόγους post τοὺς Mor Re delevi cum Rog τῶν] ἀνοήτων Iacobs Lect 197 | ὑπῆρχεν ἀρχὴ Σωκράτει Iacobs | βλάβης δέ τι e Par 3017 Rog

δέ τις ἐφαίνετο διὰ τῆς ἐξουσίας, πρῶτος ἂν αὐτοῦ κατεψηφιζόμην ἐγώ, καίτοι τὸ τῆς ἐξουσίας μέρος ἤδη τινὰς ἀγωνιζομένους σέσωκεν, ἀλλ' οὐ Σωκράτει γε ἡ τοιαύτη πρέπουσα σωτηρία. πῶς οὖν ἀπολογεῖσθαι καλὸν ὑπὲρ ἀνδρός, ὥς γε ἐμαυτὸν πείθω, φιλοῦντος τὴν πόλιν;

85. *Σωκράτης, ἐρῶ δὲ τἀληθές, νὴ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον, πολλαχοῦ μὲν μέμνηται τῶν ποιητῶν, οὐκ ἀεὶ δὲ μετὰ ψόγου. ἀλλ' οὓ μὲν τὸν ἀκούοντα ποιοῦσι βελτίω, καὶ σοφοὺς καὶ γενναίους καὶ θείους καὶ τὰ τοιαῦτα καλεῖ· ζημιοῦντας δὲ ὅταν ἴδῃ καὶ τὸν πειθόμενον εἰς μέγιστον ἄγοντας κακόν, ἐναντιοῦται καὶ δείκνυσι τὸν κρημνὸν οὐκ ἐῶν νέων ψυχὰς εἰς ὄλεθρον ἐμπεσούσας φέρεσθαι.* 86. *ἐν δὴ τοῖς ἐλέγχοις τούτοις ἔρχεταί τινα καὶ τοιαύτην ὁδόν, ἣν ἀρπάσας Ἄνυτος συκοφαντεῖ. ἐρωτᾷ τὸν συνόντα,* | R III 30 *εἰ μὴ σοφὸς Ἡσίοδος. ἀνάγκη τὸν ὑπὸ τῆς φήμης κατειλημμένον ὁμολογεῖν. τί δ'; οὐχ οὗτος ἔργον πᾶν ἐπαινεῖ φάσκων οὐδὲν ἔργον ὄνειδος εἶναι;*

---

19 Hes. opp. 311. cf Plat. Charm. p. 163 B. Xen. comm. I 2, 56

---

1 *ἐφαίνετο* reposui e libris cum Rog *φαίνοιτο* Mor Re *φαίνοιτο οὐδεμία, τὸ τῆς ἐξουσίας μέρος* Iacobs | *τὸ* ante *τῆς* inser *Ma* | *πρῶτος* — 2 *ἐξουσίας* inserui ex *AthUVaB* cum Rog om *Ma* Mor Re *πρῶτος* scripsi e *VaB* cum Rog *πρῶτον AthU* 2 *κατεψηφιζόμην* scripsi *καταψηφιζοίμην* libri Rog 3 *τίνας* Rog | *ἀγωνιζομένους* scripsi ex *AthUVaB* *ἀγωνισαμένους Ma* *ἠγωνισμένους* edd 4 *ἀπολογιεῖσθαι VaB* *λογιεῖσθαι Ma* 5 *ὥς γε* scripsi ex *AthUVaB* cum Rog *ὡς Ma* Mor Re 9 *ἀεὶ δὲ* scripsi auctore Re cum Rog *ἀεί γε* libri | *τὸν ἀκούοντα ποιοῦσι* scripsi ex *AthUVaB* *ποιοῦσι τὸν ἀκούοντα Ma* edd 10 *καὶ* (1) del? 13 *τὰς τῶν* ante *νέων* inseruit Rog 14 *δὴ* scripsi e *MaAthUVa* *δὲ B* edd 15 *τούτοις* om *Va* 17 *ἀνάγκη Ma* sed ´ *κ* in ras m²

τοῦτο δεύτερον ἐρομένου Σωκράτους οὐκ ἔστιν ἄρνησις. οὐκοῦν ὁ τοῖχον διορύττων καὶ τάφον ἔχει μάρτυρα σοφὸν ἄνδρα, τὸν Ἡσίοδον, τοῦ μηδὲν ἀδικεῖν. ἐνταῦθα ἀνάγκη τὸν μὲν ἐρωτώμενον ἀπορεῖν, τοὺς δὲ παρόντας γελᾶν, οὐδένα δὲ ἀπὸ τῶν λόγων ἐπὶ τὰ πονηρὰ κέρδη τρέχειν, ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον. ἐξεληλεγμένου γὰρ τοῦ ποιητοῦ καὶ γέλωτα ὀφείλοντος ἴσασιν ὡς οὐ πᾶσιν ἐγχειρητέον ἔργοις ἑξῆς.

87. *Οὕτω καὶ περὶ Πινδάρου διαλέγεται δεδοικὼς αὐτοῦ τὴν διδαχὴν καὶ φοβούμενος μή τις τῶν νέων ἀκούσας ὡς ὑπερτάτῃ χειρὶ βιάζεται τὸ δίκαιον ἀμελήσας τῶν νόμων ἀσκῇ τὼ χεῖρε. καὶ τοῦτο οὕτως εἰκότως ὑφορᾶται Σωκράτης, ὡς ὁ σοφώτατος Ἄνυτος ἐτόλμησε μεταγράψαι τὸ τοῦ ποιητοῦ καθάπερ ἐν Σκύθαις διαλεγομένου καὶ οὐκ εἰσομένοις ἀνθρώποις, τί μὲν Ἀνύτου, τί δὲ Πινδάρου. ἀλλὰ τοῦτο μὲν καλῶς*

11 Pind. fr. 169 apud Plat. Gorg. p. 484 B et 488 B; leg. IV p. 714 D; III p. 690 B; Prot. p. 337 D; Aristid. t. II 68 D cf praef. p. 4 14 Valer. M. VI 4 ext. 2. Lys. fr. CXII ed. Thalh.

1 *ὁμολογεῖ καὶ* ante *τοῦτο* inserendum coni Re, *καὶ* Iacobs Lect 197 Not 28 | *τοῦτο — Σωκράτους* delenda coni Sintenis | *ἔστιν ἄρνησις* reposui e libris cum Rog *ἔστι γὰρ ἄρνησις* Mor Re *ἐστὶν ἀπάρνησις* coni Sintenis 2 *οὔκουν* Rog | *διορύσσων AthUB* 5 *οὐ δὲ* coni Iacobs Not 28 | *δὲ* inserui e *MaUVaB*, *δ'* auctore Re Rog om *Ath* Mor Re 6 *εἰκὸς* excidisse coni Gasda | *πᾶν* reposui e libris cum Rog *πρὸς* Mor Re 7 *ὀφλόντος* auctore Nabero Rog 8 *ἔργον VaB* 9 *περὶ Πινδάρου* scripsi auctore Gasda cum Rog *πινδάρῳ* libri Mor Re | colon post *διαλέγεται* libri Mor Re, delevi cum Rog | *γὰρ* post *δεδοικὼς* inserendum coni Re 11 *ὁ νόμος* post *ὡς* inseruit auctore Iacobsio Not 28 Rog at obloquitur l. 12 *ἀμελήσας τῶν νόμων* 12 *ἀσκῇ* scripsi auctore Re cum Rog *ἀσκεῖ* libri Mor Re | *οὕτως* inserui e libris cum Rog om Mor Re 15 *διαλεγόμενος* auctore Gasda Rog at cf. l. 9 16 *μὲν* (2) inserui ex *AthUB* om *MaVa* edd

ἐποίησε κακουργῶν. ἐν γὰρ τῷ μεταθεῖναι τὸ τοῦ ποιητοῦ κατηγόρηκε τοῦ Πινδάρου καὶ τὸν Σωκράτην ἐπήνεσεν.

88. *Ἔτι τοίνυν σκέψασθε, πότερον Θέογνις ὀρθῶς φρονεῖ νομίζων πάντα δεῖν ποιεῖν ὑπὲρ χρημάτων ὡς τῆς πενίας σιγᾶν ἀναγκαζούσης ἢ οὗτος οἰόμενος τὸν ἐν πενίᾳ πολλάκις γ' ἂν τῶν εὐπορούντων ἄμεινον εἰπεῖν δύνασθαι. καὶ ἤρκει μὲν ⟨ἂν⟩ αὐτὰ τὰ παρὰ τοῦ διώκοντος εἰς τὴν ἀπολογίαν ἡμῖν, ὁ Λάμπρος, ὁ Φειδίας, ὁ μὲν ἐν τῷ περὶ τῶν ἀγαλμάτων λόγῳ νικῶν ἂν Ἰσχόμαχον, ὁ δ' Ἱππόνικον ἐν τῷ περὶ μουσικῆς· εἰ δὲ δεῖ τι προσθεῖναι, τίς οὐκ οἶδεν ὡς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πολλοὶ μὲν τῶν τὰς οὐσίας κεκτημένων ἀποροῦντες γνώμης ἄφωνοι | κάθηνται, πολ-* R III 31
λοὶ δε τῶν καταδεῶν ἃ συνοίσει λέγουσι; πάλιν τοίνυν ὑφ' ἑκατέρων γνωμῶν λεγομένων οἷς τε μεγάλοι πλοῦτοι καὶ παρ' οἷς μικρὸν ἀργύριον οἱ μὲν ἔδοξαν οὐκ εὖ φρονεῖν, οἱ δὲ τὰ ἄριστα παραινεῖν. ὀρθῶς οὖν

---

4 Theogn. 173—182 cf. t. IV 983, 10 R 9 Plat. Menex. p. 236 A 11 ep. 258. cf Plat. Prot. p. 311 C; Men. p. 91 D; Hipp. mai. p. 290 A. Lys. or. 19, 46 | Lys. or. 19, 48

---

4 *Θέογνις ὀρθῶς* scripsi e *MaUVaB* *ὀρθῶς θέογνις Ath* edd 5 *δεῖ B* 7 *γ' ἂν* scripsi e *B* *γἂν Ath* *ἂν MaUVa* Mor Re quod auctore Gasda delevit Rog 8 *ἂν* inserui 9 *τὴν* om *Ma* | *ἡμῖν* scripsi e *MaUVa* auctore Iacobsio Not 28 cum Rog *ὑμῖν B* *ἡμῶν Ath* Mor Re *τῇ μὲν* coni Re | *Λάμπρος* scripsi cum Sinteni Cobeto Rog (Mus. Rhen. XXXII 32) *λαμπρὸς* libri Mor Re qui *Ὄλυμπος* coni 10 *ὁ*] *τῇ δὲ* coni Re | *τῶν* om *UVaB* 11 *ἂν Ἰσχόμαχον* scripsi (Mus. Rhen. l. l.) *ἀνισόμαχον* libri Mor Re *Ἰσχόμαχον* auctore Cobeto Rog *Λυσίμαχον* coni Re 12 *οἶδεν* scripsi e *MaAthUB* cum Rog *εἶδεν Va* Mor Re 13 *τῶν τὰς*] *τὰς τῶν Ath* 15 *καταδεῶν* reposui e libris auctore Re cum Rog *καταδέων* Mor Re 16 *ὑφ'* scripsi auctore Gasda cum Rog *ἀφ'* libri Mor Re

ὑπολαμβάνει Σωκράτης τῶν πεπαιδευμένων, ἀλλ' οὐ τῶν εὐπορούντων τὸ δύνασθαι λέγειν ἡγούμενος. 89. καὶ μὴν Ἀθηναίων γε πλουτοῦσι μὲν οὐ πολλοί, συχνοὶ δὲ οἱ πενόμενοι. κατὰ μὲν οὖν Σωκράτην ἔστιν ὑμῶν τοῖς πολλοῖς λέγειν, κατὰ δὲ Θέογνιν ἄτιμον τοῦ δήμου τὸ πλέον. πότερον οὖν βελτίων, ὦ Ἀθηναῖοι, σύμβουλος καὶ πόλει καὶ ἰδιώταις ὅστις ἐκμαίνει περὶ χρημάτων ἐπιθυμίαν καὶ πείθει καλοὺς ἡγεῖσθαι τοὺς ὑπὲρ τούτων πόνους καὶ κινδύνους καὶ τολμήματα καὶ θανάτους ἢ ὅστις ἐπὶ τὴν φρόνησιν μᾶλλον ἢ τὸν πλοῦτον παρακαλεῖ; 90. τοῦτο τοίνυν παρ' ὑμῶν καὶ τοῦ τῆς πόλεως ἤθους· ἐπαιδεύετο Σωκράτης καὶ ἢ μεθ' ὑμῶν ἡμάρτανεν ἢ μεθ' ὑμῶν ἀφεῖται τῆς αἰτίας. ὑμῖν γὰρ ἐξῆν, ὦ Ἀθηναῖοι, κοινωνῆσαι βασιλεῖ τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων χρημάτων καὶ μερίτας γενέσθαι τῆς οὔσης εὐδαιμονίας αὐτῷ, ὅτε τῇ μεγάλῃ ναυμαχίᾳ πληγεὶς ⟨τῇ⟩ περὶ τὴν νῆσον ταύτην τὴν πλησίον τὰς ἀπὸ τῶν ὁπλισμῶν ἐλπίδας προέμενος ἐπὶ τὸ διὰ πλούτου κτᾶσθαι τὴν πόλιν ἤρχετο καὶ πέμπων ἐπηγ-

---

5 Theogn. 847 7 cf t. III 421, 7 19 Her. VIII, 140 et IX 4

---

3 γε om *UB* | οὐ reposui e *MaUB* auctore Re cum Rog οἱ *AthVa* Mor Re 4 ἡμῶν *Ma* ὑμῖν Iacobs Not 28 6 τὸ om *Ma* | πότερον scripsi e *MaUVaB* πότερος *Ath* edd | οὖν scripsi auctore Re cum Rog ἂν libri sed α eras *U*, Mor Re | ὦ βελτίων θεοὶ *Ma* | Ἀθηναῖοι scripsi auctore Cobeto Mnem. III 148 cum Rog θεοὶ libri Mor Re 7 ἐκβαίνει *AthVa* ἐμβαίνει *U* sed ιν eras, *B* 8 ἐπιθυμίαν scripsi e *VaB* cum Rog ἐπιθυμίας *MaAthU* Mor Re | πολλοὺς *AthUVaB* 9 καὶ ante πόνους *MaAthUVa* edd delevi 11 τοῦτο *Ma* sed ˜ ο in ras m^2 13 ἡμῶν (1) *AthUVaB* 14 ἐξῆν om *Ath* 16 ἐν τῇ coni Rog 17 τῇ inserui om libri edd | περὶ reposui e libris παρὰ edd 18 ὁπλισμῶν scripsi λογισμῶν libri Mor Re ὅπλων auctore Cobeto Rog

γέλλετο τάλαντα ἀμύθητα χωρὶς τῆς εἰς ἅπαντα τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον εὐνοίας. ἀλλ' οὐκ ἀνεμνήσθησαν οἱ τῆς γῆς ἐκβεβλημένοι καὶ τὰς τριήρεις οἰκοῦντες τῶν Θεόγνιδος ἐπῶν οὐδὲ ἔλαβον, δίκην μὲν οὖν ἔλαβον παρὰ τοῦ τολμήσαντος εἰπεῖν ὡς δεῖ λαβεῖν. καίτοι τῶν γε ταλάντων ἐκείνων οὔτε πλοῦς οὔτ' ἄλλη τις ἡγεῖτο ταλαιπωρία. ἀλλ' οὐκ ἠνείχοντο πλουτεῖν μετὰ τῆς θητείας, ἣν ἀναγκαῖον ἦν εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν ὑπὸ τῷ Μήδῳ γεγενημένην. 91. *τί οὖν; ᾔδει Σωκράτης συμβαίνων τῷ τρόπῳ | τῆς πόλεως, ὡς ὁ Θέογνις* R III 32
οὐκ ἀσφαλῆ ταῖς πόλεσι ταῦτα εἰσηγεῖται. εἰ γὰρ 11
[ὡς] οἱ νῦν παρ' ὑμῖν λέγοντες καὶ πολιτευόμενοι μετ' ἀχρηματίας ἐπὶ τὰς ἐμπορίας τραπόμενοι τὸ βῆμα τοῖς πλουσίοις μέν, ἥκιστα δὲ τὸ δέον εὑρίσκουσιν ἀφεῖσαν, ἐνθυμεῖσθε ποῖ ποτ' ἂν ἀφῖκτο τῇ πόλει τὰ πράγματα.

92. *Ἵνα τοίνυν ὅτι τὰ χρησιμώτατα τῷ δήμῳ ποιοῦντος ἐν ταῖς συνουσίαις Σωκράτους οἶδε συκο-*

---

3 Her. IX 3 4 cf. p. 63, 5 6 Plat. leg. V p. 730 C 7 Isocr. p. 306 A 13 t. IV 161, 26; 682, 28 R. cf. Thuc. I 11

---

1 *τάλαντα*] *πάντα AthUVaB* 2 *μετὰ ταῦτα* om *B* 4 *καὶ* ante *δίκην* Mor Re delevi auctore Re cum Rog 5 *τῶν γε* om *Ma* 6 ⟨*ἀντὶ*⟩ *τῶν γε ταλάντων* — *ἠτεῖτο* coni Gasda *ἤρτητο*? 8 *θείας MaU* sed in hoc *ει* eras, *VaB* 10 *συμβαίνων* scripsi auctore Gasda *συμβαῖνον* libri Mor Re ⟨*τὸ*⟩ *συμβαῖνον* auctore Iacobsio Lect 197 Not 29 Rog | ⟨*καὶ*⟩ *ὡς* Iacobs Not 29 12 *ὡς* cum sequenti *οἱ* in *ὅσοι* corrigendum coni Re, delendum vel in *ὧς* vel *οὕτως* mutandum coni Iacobs Add 231 Lect 198 Not 29, auctoribus Iacobsio et Cobeto delevi cum Rog 13 *μετ' ἀχρηματίας* reposui e libris auctore Iacobsio cum Rog *μετὰ χρημασίας* Mor Re *μετ' ἀχρημασίας* Cobet Mnem. III 14 15 *ἀφεὶς ἂν Ath* | *ποῦ VaB* *πού U* 18 *ποιοῦντος* scripsi ex *UVaB* auctoribus Iacobsio Lect 198 Not 30 et Sinteni cum Rog *ποιοῦντες MaAth* Mor Re qui *παραινοῦντα* et *Σωκράτην* coni *συκοφαντοῦσιν* reposui e libris auctoribus Re Iacobsio Sinteni cum Rog *συκοφαντοῦντες* Mor Re

φαντοῦσιν ἔτι σαφέστερον μάθητε, σεσιγῆσθαι μὲν ἐκείνῳ τἄλλα θῶμεν, λεγέσθω δὲ παρ' ἐμοῦ νῦν πρὸς τοὺς ὑμετέρους παῖδας, βλαβερὰ δὲ Ἄνυτος αὐτὰ δεικνύτω κἂν ὑμῶν ἕνα τοῦτο πεῖσαι δυνηθῇ, τὴν αὐτὴν καὶ παρ' ἐμοῦ λαμβάνετε δίκην.

93. Οὐκ ὀρθῶς, ὦ νέοι, πεποίηκεν Ὅμηρος ἐν Ἰλιάδι τοὺς μὲν τοῦ δήμου τυπτομένους ὑπ' Ὀδυσσέως, ὅτ' ἀποπλεῖν ὥρμηντο, τοὺς δ' ἐν τέλει λόγοις κατεχομένους καὶ τούτοις ἡμέροις. οὐ γὰρ ταῖς τύχαις ἔδει τὸ δίκαιον ὁρίζειν, ἀλλ' εἰ μὲν ἀδίκημα ἦν πληγῶν δεόμενον τὸ καθέλκειν τὰς ναῦς, πάντας ἐχρῆν τύπτεσθαι· εἰ δ' ἁμάρτημα μέμψεως ἄξιον, οὐ τοὺς μὲν ἐπιτιμᾶσθαι, τοὺς δὲ τύπτεσθαι χρῆν, ἀλλ' ἀρκεῖν ἐφ' ἑκατέρων τὸν λόγον. οὐ γὰρ δὴ βελτίους τὴν φύσιν τούς γε ἐν ἀξιώμασι τῶν πολλῶν κρίνων διὰ τὴν ἐν τοῖς τρόποις ἀρε-

7 Il. β 188. Polycr. apud schol. in Aristid. or de IV viris t. III p. 480, 31 ed. Dind. Xen. comm. I 2, 58 sq. cf p. 3

2 *ταῦτα* coni Re | *δὲ*] *μὲν* *Ma* | ⟨*τὰ*⟩ *νῦν* coni Rog 5 *καὶ* om *Ma* | *λαμβανέτω* auctore Nabero Rog 6 *ὧν ἐπεποίηκεν* *Ath* 7 ⟨*τῇ*⟩ *Ἰλιάδι* auctore Gasda Rog | *μετὰ* *Ma* *ὑπ'* scripsi ex *AthUVaB* cum Rog *ὑπὸ* *Ma* Mor Re 8 *ὅτ'* reposui e libris cum Rog *ὅτι* Mor Re | *ὥρμηντο* reposui e *Ma AthVaB* auctore Re cum Rog *ὥρμητο* *U* Mor Re quod tuetur Iacobs 14 *τύπτεσθαι χρῆν* reposui e *MaUVaB* *ἕπεσθαι χρῆν* *Ath* *ἕπεσθαι ἐχρῆν* Mor Re qui *ἐπαινεῖσθαι ἐχρῆν* coni *παίεσθαι ἐχρῆν* coni Iacobs Add 302 Lect 198 Lobeckius Phryn. 508 Sintenis Cobetus R. Hirzel Mus. Rhen. XLII 243 *ἐχρῆν τύπτεσθαι* Rog 15 *βελτίους ἦσαν τὴν φύσιν* cancellavit auctore Cobeto Rog 16 *ἦσαν* ante *τὴν* edd sed *γρ ἦν* in marg Mor delevi | *οὐδ' ὀρθῶς τοὺς ἐν* coni Re *οὐδὲ τοὺς ἐν* Hirzel | *τοὺς δὲ* Iacobs Lect 198 Not 31 | *ἀξιώματι* Gasda at cf. Isocr. p. 134 d 17 *προκρίνων* auctoribus Re et Iacobsio (et Hirzelio) Rog | ⟨*οὐ*⟩ *διὰ* Iacobs | *τρόπων* *Ma* sed *τρο* in ras m²

τὴν οὕτω διῄρει τὸ δίκαιον. ἔστι γὰρ καὶ εἰς δῆμον τελοῦντα εἶναι χρηστὸν καὶ τῶν ἄλλων ὑπερέχοντα τύχῃ γέμειν κακίας. 94. ὅ γέ τοι τὴν Κασάνδραν ἐν ὀφθαλμοῖς αἰσχύνας τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῶν μεγίστων συμφορῶν αἴτιος τῇ στρατιᾷ καταστὰς οὐ τῶν ἐκ δήμου τις ἦν, | ἀλλὰ τῶν στρατηγούντων. εἰ μὲν οὖν R III 33 Ὀδυσσεὺς ἠγνόει τοῦθ' οὕτως ἔχον, οὐκ ἦν σοφός· πῶς οὖν ἐπαινεῖται; εἰ δ' ὁ μὲν οὐδένα ἔτυπτεν, ὁ δὲ ποιητὴς ἔφησεν, ἀδικεῖται μὲν Ὀδυσσεύς, βλάπτονται δὲ οἱ λοιποί. 95. μή μοι μηδὲ τὰς ἀδίκους Αὐτολύκου κλοπὰς μηδὲ τὰς ἐπιορκίας Ἑρμοῦ δῶρα ἡγεῖσθε μηδὲ μισθὸν τῶν πολλῶν καὶ κεχαρισμένων θυσιῶν. ὧν γὰρ εἰώθασι δίκην ἀπαιτεῖν οἱ θεοί, πῶς ἂν ταῦτα ἐν ἀμοιβῆς μέρει τοῖς ἀνθρώποις διδοῖεν;

96. Τί φῄς, Ἄνυτε; χείρους ἐγὼ πεποίηκα νυνὶ τοὺς ἀκούσαντας τῶν λόγων; οὐκ ἔστιν, οὐκοῦν οὐδὲ Σωκράτης, ἀλλὰ μᾶλλον ἀμείνους οὐκ ἐῶν πάντα ἐφεξῆς Ὁμήρῳ πιστεύειν. οὐκ ἂν οὖν δίκαιος εἴην δοῦναι

---

4 Qu. Smyrn. XIII 421; Hyg. fab. 116 cf. t. II 529, 2; 180, 9
12 sq. Od. τ 394 sq. Plat. rep. I p. 334 A sq.

---

1 οὕτω] οὐκ vel οὐκ εὖ Iacobs 3 ὅ γέ scripsi auctoribus Gasda et Hirzelio cum Rog ὁ δέ libri Mor Re | τι *Ma* 4 Κασάνδραν reposui e *MaUVaB* cum Rog Κασσάνδραν *Ath* Mor Re 6 στρατιᾷ reposui e libris cum Rog στρατειᾷ Mor Re | τίς *MaB* 7 μὲν inserui auctore Sinteni om libri edd 12 (1 et 2) et 13 μὴ δὲ *MaB* 13 δῶρα reposui e libris δῶρ' edd | ἡγεῖσθαι *Ath* 15 δίκην ἀπαιτεῖν om *Ma* 17 φῄς scripsi φής libri Rog φῇς Mor Re 19 ἀλλὰ — 68, 1 Σωκράτης inserui e libris cum Rog om Mor Re | πάντας *Ma* 20 οὐκ ἂν καὶ Σωκράτην ante οὐκ *Ath* | οὖν om *Ath*

δίκην, οὐκοῦν οὐδὲ Σωκράτης, ὅστις οὐ ποιητὴς αὐτὸς ὢν οὐδὲ φθονῶν ἐκείνοις τῆς δόξης εἰς τὸ δεικνύειν ἐν οἷς βλάπτουσι τοὺς ἀκούοντας ἧκεν, ἀλλὰ τῶν περιπεσουμένων ὅπως μὴ διαφθαρεῖεν προνοῶν ἀφαιρῶν τὴν δόξαν ἣν ὡς περὶ σοφῶν εἶχον ὡς οὐκ ἂν δυναμένων σοφούς τε νομίζειν ὁμοῦ καὶ μὴ πιστεύειν αὐτοῖς.

97. Ἀλλ' Ἄνυτος ὥσπερ τῆς φύσεως ἐπὶ τἀναντία πορευσομένης, εἴ τις Ἀθηναίων φρονιμώτερος ἀναφανείη τῶν ἑτέρωθι γεγενημένων ἀνδρῶν, ἀγανακτεῖ καὶ κελεύει παραδοῦναι τοῖς ἕνδεκα δέον σωτῆρα τῶν νέων νομίζειν ἐν τοῖς περὶ τῶν ποιητῶν λόγοις. ἰδοὺ γάρ σε πάλιν ἐρωτῶ· πρὸς τίνα ἀνθρώπων τὰς παρ' Ὀδυσσέως κατὰ τοῦ δήμου πληγὰς ἐπαινέσας ἐπέθηκε·
R III 34 καὶ σὺ τοίνυν τῶν μὲν μέγα δυναμένων | καὶ λαμπρῶν ἀπέχου, τοὺς δὲ πενεστέρους ἔλαυνε; τίνα δὴ τῶν οὐ τοῦτο πεποιηκότων ὡς ἀπειθοῦντα τῆς πρὸς ἑαυτὸν συνουσίας ἀπέκλεισεν;

98. Εἰ δὲ λέγεις· αὐτὸν μὲν ἀξιόπιστον οὐκ ἐνόμιζεν ἔσεσθαι, τῇ δὲ δόξῃ τῶν ποιητῶν ἐπὶ τὸ πείθειν ἐχρῆτο, τὸ μὲν ὡς ἐναντία σαυτῷ λέγεις

21 Plat. apol. p. 27 A

1 οὐκοῦν om Rog 4 ἀφῄρει? 6 μὴ om *Ma* 9 πορευσομένης scripsi e *MaAthB* cum Rog πορευσομένοις *Va* πορευομένης *U* Mor Re 10 καὶ om Re 11 κελεύει παραδοῦναι scripsi e *MaUVaB* cum Rog παραδοῦναι κελεύει *Ath* Mor Re | δέον reposui e libris auctore Cobeto cum Rog δὲ Mor qui ὃν δεῖ coni, Re ἑαυτὸν δὲ Sintenis 12 τῶν inserui ex *AthUB* om *MaVa* edd 13 πάλιν σε ἐρῶ *Ma* 14 καὶ *Ma* | ἐπέφησε coni Re quod iure Iacobsius Sintenis Rog improbaverunt 15 αὐτῶν *Ath* | μὲν om *Ma* 17 δὴ reposui ex *AthUVa* δὲ *MaB* edd | οὐ om *Ma* 18 πρὸς ἑαυτὸν reposui e libris cum Rog παρ' ἑαυτῷ Mor Re 19 αὑτὸν *MaUVaB* 21 τῷ *Ma* cf. p. 59, 12

παρίημι τοτὲ μὲν ὡς κατηγοροῦντα, τοτὲ δὲ ὡς ἐπαινοῦντα τοὺς αὐτοὺς διαβάλλων, πολὺ δέ σοι τούτου λόγον ἰσχυρότερον ἀντιθήσω. 99. *φέρε γάρ, ἐπὶ τίνα τῶν θεῶν ἐν τοῖς ἀδήλοις καταφεύγομεν καὶ παρὰ τοῦ τἀληθὲς ὑπὲρ ἑκάστου μανθάνομεν; οὐκ ἐπὶ τὸν τὰ μέσα τῆς γῆς ἐπὶ μαντείαις κατέχοντα, τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον, οὗ τοῖς χρησμοῖς ἀκολουθοῦντες τὰ μέγιστα τῶν ἔργων ἐπράξαμεν;* 100. *οὗτος τοίνυν ὁ τῇ πόλει πατρῷος ἅπαντας τοὺς ἄλλους ὑπερβὰς τὸν νυνὶ κρινόμενον ἀνεῖπε σοφώτατον, οὐ τὴν ὑπὸ τῶν πολλῶν θαυμαζομένην, πολλοὺς γὰρ πρὸ τοῦδε ταύτην προσεῖπεν, ἀλλ' ἧς ἐστι τὸ περὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ταύτης ζήτησιν διατρίβειν. καὶ γέγονεν ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας [ὁ Σωκράτης] ζηλωτός, ὡς οὐχ ἕτερος, μεῖζον μὲν οὐ φρονήσας ἢ πρόσθεν οὐδὲ φυσηθεὶς*

---

6 cf. p. 117, 14 9 Plat. apol. p. 26 E sq. 10 cf. p. 117, 9 sq. 141, 4; t. IV 431, 13. Plat. apol. p. 20 E 11 Her. I 65 15 Xen. comm. I 2, 25. Dem. p. 1377, 29

---

2 *μοι Ma* 3 *ἰσχυρότερον* scripsi auctoribus Morello Iacobsio Not 31 Sinteni cum Rog *ἰσχυρὸν* libri Mor Re 4 *παρὰ τοῦ* reposui e *MaUVaB* auctoribus Sinteni Gasda Cobeto cum Rog *παρ' αὐτοῦ Ath* *παρὰ τούτου* Mor Re 6 *ἐπὶ μαντείαις* in marg. *Ma* 9 *πατρῶος B* 10 *σοφίαν* inserendum coni post *τὴν* Mor, post *θαυμαζομένην* Re, at mente supplere sufficit similiter atque t. I 475, 22; II 465, 5; IV 45, 4 11 *ταύτην* scripsi *ταύτῃ* libri edd 12 *προσεῖπεν* scripsi auctoribus Mor Sinteni Gasda *προσειπεῖν* libri Mor Re *γὰρ ἂν — προσεῖπεν* Nabero auctore Rog *προσεῖπεν ἂν* Iacobs Add 2 Lect 198 Not 31 *προσειπεῖν εἶχεν ἂν δεινούς* coni Re ¦ *ἄλλης Ath* 13 *τὴν περὶ ταύτης UB* 14 *ὁ Σωκράτης* quod abest a libris cancellavi ¦ *ζηλωτὴς Ma* ¦ *ὡς* inserui ex *UVaB* auctoribus Iacobsio Add 2 et 151 Lect 198 Not 31 Sinteni, Cobeto cum Rog om *MaAth* Mor Re 15 *φυσιωθεὶς AthUVaB*

ὑπὸ τῆς μαρτυρίας, τῶν δ' αὖ φθονούντων εἰκόντων αὐτῷ τῆς ἐφ' ἑκάστου γνώσεως. 101. ἐν οὖν τοῖς πρὸς τοὺς νέους λόγοις τί ἂν ἔδει Πινδάρου καὶ Σιμωνίδου καὶ ποιητῶν μετὰ τὰς ἐκ Δελφῶν φωνάς; ὥσπερ ἄν τις ἔχων μάρτυρας τοὺς δικαστὰς τοῦτ' ἀφεὶς ἀνθρώπῳ καπήλῳ προσέχειν ἀξιοίη πᾶν ἀργυρίου ποιήσοντι. ἐνῆν τοίνυν τῷ Σωκράτει παρακαλοῦντι
R III 35 πρὸς τὰ χείρω τοῖς οὐκ ἐνδιδοῦσι λέγειν, | ὅτι ταῦθ' ὑμῖν νομίζετε τὴν Πυθίαν παραινεῖν, ταῦτα τὸν ὑπὸ τῷ Παρνασσῷ μαντευόμενον θεόν. ἐκεῖνός με κέκληκε σοφώτατον. εἰς ἐκεῖνον, ἄν τις ἀντιτείνῃ, πλημμελεῖ. τούτων οὐδεὶς οὐδένα ἀκήκοε τῶν λόγων οὐδὲ τολμήσει Ἄνυτος καὶ τοῦτο ψεύσασθαι καίτοι κατατολμῶν τῶν μεγίστην δόξαν ἐχόντων ἐπὶ σοφίᾳ. τῷ τοίνυν ἐνταῦθα δόξης ἑστηκότι τί περιόδων ἔδει μέγιστον ἐφόδιον εἰς πειθὼ τὴν ἐπὶ σοφίᾳ φήμην ἔχοντι; 102. νέοι δὲ πατέρων

---

10 [Xen.] apol. § 14 17 Xen. comm. I 2, 49 et 51 sq. apol. § 20

---

1 εἰκότων *Ma* 2 ἑκάστω *Ma* 3 ἂν] δὴ coni Hefermehl 4 ⟨τῶν λοιπῶν⟩ ποιητῶν? | Δελφῶν reposui e libris cum Rog Δελφοῦ Mor Re 5 τούτους coni Re et Naber oblocutus est Iacobs Lect 198 Not 32 7 ἀργυρίον *B* sed ιον in ras m² 8 οὐκ ἐνδιδοῦσι scripsi ἐν οἷς διδοῦσι *MaU* sed ἐ et ῖ eras, *VaB* ἐν ᾗ διδοῦσι *Ath* ἐνδιδοῦσι Mor Re qui συνοῦσι coni μὴ ἐνδιδοῦσι Iacobs Lect 198 Not 32 ἐνδημοῦσι e Par 3017 Rog ὁμιλοῦσι Cobet 9 ἡμῖν Mor 11 θεὸν *B* sed ὸν in ras m² | ἐκεῖνος μὲν *VaB* γὰρ post μὲν *B* 12 ἄν scripsi e libris ἐάν edd | πλημελεῖ *MaUVaB* cf. t. III 343, 4 | οὐδεὶς om Rog 13 οὐδ' ἐτόλμησεν coni Sintenis τολμήσαι *Ath* 14 κατατολμῶν scripsi auctore Iacobsio Add 64 Not 32 (κατατολμώντων Lect 199 App Pors 321) κατὰ τῶν λόγων libri edd καταβοῶν Cobet Mnem. III 150

τε πρότερον ἄγοντες ἐκεῖνον, ὡς λέγεις, καὶ πρεσβυτέρων ἀδελφῶν ὑπερορῶντες καὶ καθάπερ ὑπὸ γόητος ἑλκόμενοι τοῦ Σωκράτους τί πλέον ἂν ἐζήτησαν τοῦ νεῦσαι τὸν ἄνθρωπον; οὔτ' οὖν οὗτος ἂν ἔχρῃζε τῶν ποιητῶν εἰς τὸ πείθειν γονεῖς τε ὑβριζόμενοι καὶ ἀδελφοὶ καταφρονούμενοι πάντως ἂν ἤλγησαν καὶ παρωξύνθησαν καὶ πρὸς δικαστήριον ἧκον καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν ἠνάγκασαν σωφρονεῖν, τὸν δὲ ἔπαυσαν ἀπολλύντα τοὺς νέους. 103. *τίς οὖν πατὴρ ἀπεκήρυξε τὸν αὑτοῦ φάσκων πονηρὸν διὰ Σωκράτην γεγονέναι; τίς οἴκοι καθεῖρξε τὸν υἱόν, ὅπως μηκέτ' ἀκούοι τῶν διαφθειρόντων ῥημάτων; οὐδείς. ᾔδεσαν γὰρ τά τε ἄλλα ἃ πρὸς ὑμᾶς νῦν διῆλθον καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἃ δίειμι, τοῦ τε κλέπτειν καὶ τῆς ἱεροσυλίας καὶ τῆς ἀπάτης. ταυτὶ γὰρ οὐκ εἰσάπαξ ἡγεῖτο δεινὰ καὶ τοῖς νόμοις ἐναντία· γίγνεσθαι γὰρ αὐτοῖς παρὰ τῶν πολέμων τὸν καιρόν. καὶ στρατηγὸς ἀμείνων ὁ κλέπτων τοῦ δεδιότος μὴ διὰ κλοπῆς νικήσῃ. κἂν ἀπάτην ὥσπερ*

---

18 Plat. rep. III p. 389 B sq.

---

1 *τε* inserui e libris om edd 3 *ἐλαυνόμενοι B* 4 *οὔτ' οὖν* reposui e *Ma VaB* auctore Sinteni et Cobeto cum Rog *οὔτ' ἂν Ath U* Mor Re *οὐ γὰρ* Iacobs Lect 199 Anth. Pal. III 558 *οὔτ' ἄρα* Not 33 | *ἔχρῃζε* scripsi cum Rog *ἔχρηζε* libri Mor Re cf. t. II 472, 17; t. III 130, 16 5 „*malim δέ*" Re 6 *πάντως* scripsi e *Ma U* auctore Iacobsio Lect 199 Not 22 cum Rog *πάντες Ath VaB* Mor Re 7 *δικαστήριον* scripsi e *Ma Ath U Va* auctore Iacobsio Lect 199 Not 33 cum Rog *δοκιμαστήριον B* Mor Re 8 *αὑτῶν* scripsi auctore Re cum Rog *αυτῶν U* *αὐτῶν Ma Ath VaB* Mor Re 10 *αὑτοῦ* scripsi e *VaB* cum Rog *αυτοῦ U* *αὐτοῦ Ma Ath* Mor Re 11 *καθείρξας B* | *ἀκούοι* scripsi e *Ma U VaB* cum Rog *ἀκούῃ Ath* Mor Re 12 *ἄλλα* scripsi ex *U* cum Rog *ἀλλὰ Ma Ath VaB* Mor Re 13 *ἃ*] *τὰ Ath* et *γρ* in marg Mor *νῦν δὴ* Cobet, *νυνδὴ* Rog 14 *ἱερωσύνης B* 15 *εἰσάπαξ* scripsi e *Ma UB* *εἰς ἅπαξ Ath Va* edd *εἰσάπαν* Sintenis 16 *γίνεσθαι Ma* 18 *νίκης, ἢ κἂν Ath* | *ἀπάτην* scripsi auctoribus Sinteni et Cobeto cum Rog *ἀπατῶν* libri Mor Re

μηχανὴν προσαγάγῃς τοῖς ἐχθροῖς, ἔννομα δέδρακας. 104. *Οὕτως ὁ Θεμιστοκλῆς ἐκεῖνος δυοῖν ἀπάταιν* R III 36 | *τῇ μὲν ἐτείχισε τὴν πόλιν, τῇ δ' ἔσωσε τὴν Ἑλλάδα. καὶ μὴν καὶ τοὺς ἰατροὺς ὁρῶμεν τὰς τῶν καμνόντων ἐπιθυμίας ἀπάταις ἀναβάλλοντας. ἤδη δέ που καὶ πρὸς ὑγιαίνοντας τοῦτο ποιοῦμεν, ὅταν ᾖ κρεῖττον τοῦ τἀληθὲς ἀκοῦσαι τὸ παρακρουσθῆναι.* 105. *τί οὖν ἠδίκει Σωκράτης ἢ Μέλανθος ὡς ἐνίκησε λέγων, ἔστω γάρ τοι καὶ ψεῦδος ἐν μάχαις, δέχεται γὰρ ὁ περὶ τῆς ψυχῆς ἀγὼν τὸ κλέμμα, ἢ τὸν Ὀδυσσέα φάσκων ἐπὶ τῇ τοῦ Παλλαδίου τιμηθῆναι κλοπῇ; τὰ γὰρ τῶν Τρώων ἔκλεπτε τῶν τὰ τιμιώτατα τοῦ Μενελάου κεκλοφότων προτέρων.* 106. *ἀλλ' οἴεσθε Σωκράτην, εἰ κατὰ τῶν πολιτῶν καὶ φίλων παρεκάλει τοὺς νέους, ἐχθρῶν ἂν εἰς ἐχθροὺς ἔργα παρενεγκεῖν νόμῳ πολέμου συνερρωγότων, ὥσπερ οὐχ ἥξοντος αὐτῷ παρὰ τῶν ἀκουόντων ὅτι τῆς συμβουλῆς ἀπᾴδει τὰ*

---

2 Thuc. I 90 sq. cf. Busolt, Beitr. z. alten Gesch. V 255 sq. | Her. VIII 75 sq. 8 t. I 119, 15. cf. Harpocr. s. v. *Ἀπατούρια*. schol. ad Arist. Ach. 146; ad Plat. symp. p. 61, 25; ad Tim. p. 947, 16 sq. 11 Lys. contra Polycr. fr. CXIII Thalh. (schol. in Aristid. III 320, 4 et 25) cf. p. 4 12 cf. t. IV 23, 1 sq. R

---

2 *οὕτως* ex *οὗτος* corr *Ma*^{2} 3 *δὲ ἔλαβε Ma* 8 *ἂν Ma* | *ὡς* ⟨*εὖ*⟩ Iacobs Lect 199 Not 34 | *Μέλανθον*? cf. p. 79, 18
9 *τοι* scripsi ex *UVaB* *τι MaAth* edd 12 *τῶν* ante *τοῦ* edd delevi *τοῦ*] *τῶν Ma* 13 *προτέρων* scripsi auctoribus Iacobsio Add 143 Lect 199 Not 34 Anth Pal III 328 et Hirzelio Mus. Rhen. XLII 248 *προπατέρων MaAth* Mor Re *προπατόρων UVaB* *πρότερον* auctore Cobeto Rog 16 *συνερρωγότων* scripsi e *B* sed *ω* ex *ο* corr m^{2}, cum Rog *συνερρογότων Ath* Mor Re *συνερρηγότων Ma* *συνερρ γότων* cum ras 1 litt *U* *συνερ̈ρ̈γότων Va* | *ὥσπερ οὐχ ἥξοντος* scripsi e *Ma* *ὥσπερ οὐχ εἴξοντος Ath* *ὥσπερ οὐκ εἴξοντος B* *ὥσπερ οὐκ εἴξοντος Va* *ὥσπερ οὐκ ʺξοντος* cum ras 1 litt *U* *ὡς οὐκ εἴξοντος* Mor Re *ὡς οὐχ ἥξοντος* auctore Re Rog

παραδείγματα; ἀλλ', οἶμαι, δεικνὺς ἔστιν οὗ τὴν κλοπὴν τῶν χρησίμων ἐμέμνητο τῶν περὶ τὴν Τροίαν λέγων οὐδὲν καινόν, ἀλλ' ἃ ποιεῖτε πολεμοῦντες ὑμεῖς ⟨καὶ⟩ Λακεδαιμόνιοι καὶ | πάντες ἁπλῶς οἳ ὅταν κατα- R III 37
σκάπτωσι τῶν πολεμίων πόλεις, οὐδὲ τῶν ἱερῶν ἀπέχονται χρημάτων πᾶν κέρδος τὸ παρὰ τῶν δυσμενῶν ὅσιον κρίνοντες. 107. ὁ δὲ Θυέστης καὶ τὸ τοὺς Ἕλληνας ὑπὸ τῶν ὑμετέρων ἐξηπατῆσθαι πατέρων ἐμβέβληται παρὰ τῆς Ἀνύτου πονηρίας εἰδότος ὡς ἀπὸ μὲν τῶν εἰς τοὺς Τρῶας καὶ τὸν ἄρχοντα τῶν Βοιωτῶν οὐκ ἂν δόξαι κακοὺς ἀπεργάζεσθαι τοὺς ἀκούοντας ὁ Σωκράτης, ἀπὸ δὲ τούτων ἃ προστέθεικεν αὐτός. ἀλλὰ καὶ Σωκράτης μέντοι καλῶς, Ἄνυτε, ἠπίστατο μαχομένοις ⟨ἂν⟩ πρὸς ἄλληλα χρησάμενος παραδείγμασιν, εἴ τόν τε Ὀδυσσέα καὶ τὸν Θυέστην καὶ Μέλανθον καὶ τοὺς προγόνους ἀναμίξας ὡς

---

7 cf. p. 74, 8. Hyg. fab. 258. Diog. L. VI 2, 73 8 Her. VIII 75 10 Xanthum cf p. 72, 8

---

1 οὖσαν post δεικνὺς inserendum videtur | ἔνεστιν *UVaB* 3 καὶ inserui auctore Re cum Rog om libri Mor Re 4 Λακεδαιμονίοις *B* | καὶ inserui e *B* auctore Iacobsio Not 34 cum Rog om *MaAthUVa* Mor Re 5 ⟨τὰς⟩ πόλεις Rog 7 κρίνοντες reposui e libris auctore Sinteni cum Rog κρίναντες Mor Re 8 ἐξηπατῆσθαι scripsi ἐξαπατᾶσθαι libri edd 10 τῶν (2) inserui e libris om edd 11 δόξαι reposui e libris cum Rog δόξῃ Mor Re δόξειε Hirzel 12 προστέθεικεν scripsi ex *AthUVaB* cum Rog προσέθηκεν *Ma* προστέθηκεν Mor Re 13 καὶ] γὰρ coni Re | μέντοι reposui e libris cum Rog μὲν σοὶ Mor Re 14 ἂν inserui et χρησάμενος reposui e libris χρησόμενος edd 15 καὶ Μέλανθον καὶ τὸν Θυέστην transpos Schanz Plat. apol. comm. p. 44 16 ἀναμίξας scripsi auctore Re ἀναμίξεις καὶ Sintenis ἀναμίξειεν libri ἀναμὶξ Iacobs Add 143 Lect 199 | ὡς — 74, 1 ἐμνήσθη pro scholio marginali ad τοὺς προγόνους habuit Rog

ἐξαπατησάντων τοὺς Ἕλληνας οὕτως ἐμνήσθη. 108. *ὥστ' εἰ μὲν ὑπ' εὐηθείας τοῦτο πέπονθεν ὁ Σωκράτης, πόρρω δήπου κακοτεχνίας καὶ δεινότητος ἂν εἴη καὶ τοῦ ῥᾳδίως ἔχειν ἐξαπατᾶν· εἰ δ' ἐπὶ πλεῖστον ἥκει σοφίας, πάντως ἂν ἐφυλάξατο τὰ τὸν λόγον αὑτῷ βλάψοντα τῶν παραδειγμάτων καὶ ἢ ταῦτα ἂν ἢ ταῦτα παρέλιπε. τῷ μὲν γὰρ δικαίους βουλομένῳ ποιεῖν οὐκ εἶχε καιρὸν μνησθῆναι τῶν τοὺς οἰκείους ἠπατηκότων, τῷ δὲ ἀδίκους ἄκαιρον ἂν ἦν λέγειν ἃ πολέμιοι πολεμίους ἔβλαψαν.*

R III 38 109. *Ἀλλὰ τί ταῦτα θαυμάζω | ἀφεὶς ἐφ' ᾧ μᾶλλον ἄν τις σχετλιάσειε; διδάσκει γάρ, φησίν, ἐπιορκεῖν. ὁ μηδ' ἐν οἷς εὐορκεῖν μέλλει τοὺς θεοὺς ὀμνύων, ἀλλ' ἀποχωρῶν εἰς ἕτερ' ἄττα καὶ συνεθίζων ἐν τοῖς ὅρκοις τοὺς αὑτοῦ μὴ ῥᾳδίως προσιέναι τοῖς ὀνόμασι τῶν θεῶν; ὥσπερ ἂν εἴ τις τὸν οὐδ' ἀπὸ γῆς ἰδεῖν τολμῶντα τὴν θάλατταν φάσκοι τοὺς ἄλλους ἀναπείθειν χρῆσθαι τῇ θαλάττῃ καὶ τῷ πλεῖν.* 110. *δεί-*

---

8 t. II 75, 20 14 Plat. apol. p. 21 E cum scholio

---

3 *δεινότ τος* cum ras 1 litt *U* 4 *δὲ Ma* | *ἐπιπλεῖστον MaB* 5 *τὸν λόγον* reposui e libris auctore Re cum Rog *τῶν λόγων* Mor Re | *αὑτῷ* scripsi cum Rog *αὐτῷ* libri Mor Re 7 *παρέλιπε* scripsi ex *AthB* *παρέλιπεν MaUVa* edd 9 *δὲ* om Rog | *ἄκαιρον* reposui e libris cum Rog *καιρὸς* Mor Re 12 *σχετλιάσειεν* Rog | *ἐπιορκεῖν ὁ* Rog 13 *μὴ δ' MaB* *μηδ' ἐν*] *μηδὲν AthUVa* | *ἐπιορκεῖν Ath* 14 *ἑτεράττα* libri corr Mor 15 *τοὺς αὑτοῦ* scripsi auctore Re cum Rog *τοῖς αὑτοῦ Ath* Re *τοῖς αὐτοῦ MaB* Mor *τοῖς αντοῦ U* *τοιάντου Va* 16 signum interrogationis posui e *B* punctum reliqui libri edd 17 *θάλατταν* scripsi e *MaB* cum Rog *θάλασσαν AthUVa* Mor Re | *φάσκοι* reposui ex *UVaB* auctoribus Iacobsio Not 35 et Sinteni cum Rog *φάσκῃ Ma* *φάσκει Ath* Mor Re 18 *ἀναπείθειν Ma* sed *ειν* in ras m[2] | *θαλάσσῃ B*

ξας, ὦ τάν, ἐπιωρκηκότα πολλαχοῦ τὸν ἄνθρωπον καὶ συγχέαντα πίστεις οὕτω φάσκε τοὺς ἄλλους ὑπ' αὐτοῦ πεπαιδεῦσθαι τῶν θεῶν ὀλιγωρεῖν. καὶ περὶ τῶν λοιπῶν δὲ ταὐτὸν αἰτιῶν λέγω. δείξας ἱεροσυλήσαντα, κεκλοφότα, βεβιασμένον οὕτω φάσκε πολλοὺς αὑτῷ παραπλησίους εἰργάσθαι. εἰ δὲ τοὺς μὲν λόγους αὑτοῦ φῄς εἶναι πονηρούς, οὐδὲ γὰρ τοῦτο δεικνύεις, τοῖς δ' ἔργοις οὐκ ἔχεις ἐγκαλεῖν, οἷς ἀνάγκη τὰ βεβιωμένα δοκιμάζειν, τούτοις ἃ τοὺς λόγους αἰτιᾷ συκοφαντῶν ἐλέγχῃ. 111. τὸν ἐπαινοῦντα λῃστείαν ⟨ἢ μοιχείαν⟩ οὐχ ὁρῶμεν ἀπεχόμενον τῶν ἀλλοτρίων ἀγαθῶν, ἀλλὰ τὸν μὲν διακόπτοντα συζυγίας, τὸν δὲ τοίχους διορύττοντα, καὶ ὅλως ἐν τοῖς τοιούτοις ἀκολουθοῦντα τὰ ἔργα τοῖς λόγοις. εἰ δέ τις ἐφ' ἃ τοὺς ἄλλους ἄγειν ἀξιοῖ, τούτων αὑτὸν ὡς πορρωτάτω φυλάττοι, τὴν ἐκ τῶν λόγων συμβουλὴν τῇ παρὰ τῶν ἔργων λέλυκε τῷ μὲν ἀσθενεστέρῳ παρακαλέσας, τῷ κρείττονι δὲ ἀποτρέψας. οἷον εἴ τις ἐπιδιδόναι τῷ δήμῳ χρήματα παραινῶν αὐτὸς φείδοιτο τῶν αὑτοῦ, κεκώλυκε τὴν ἐπίδοσιν οἷς περὶ

1 Xen. comm. I 2, 28   8 Dem. p. 315, 5   18 Dem. p. 266, 21; 285, 19

1 ὦ τάν scripsi e *MaUVaB* ὦταν *Ath* edd cf. t. IV 7, 16 R | ἐπιωρκηκότα scripsi ex *U* auctore Re cum Rog ἐπιορκηκότα *MaAthVaB* Mor Re 2 συγχέαντα scripsi e *Ma* sed α (1) ex ο corr m², auctore Re συγχέοντα *AthUVaB* edd 5 αὑτῷ scripsi αὐτῷ libri edd 6 αὑτοῦ scripsi αὐτῷ libri edd 7 φῄς scripsi φὴς *UVaB* Rog φῇς *MaAth* Mor Re 9 δοκιμάζειν scripsi θαυμάζειν libri edd | τοῖς λόγοις *Ma* 10 ἐλέγχει Rog | λῃστείας *Ma* | ἢ μοιχείαν inserui cum Rog μοιχείαν ἢ λῃστείαν coni Re 11 ἀγαθῶν scripsi γάμων libri edd sed auctore Re cancellavit Rog | 11 et 12 τὸν e τῶν corr *B²* 14 τούτων e τοῦτον corr *Ma²* 15 αὑτὸν scripsi ex *UVaB* cum Rog αὐτὸν *MaAth* Mor Re | φυλάττοι scripsi ex *AthUVaB* φυλάττει *Ma* edd 16 περὶ *Ath* 19 αὑτοῦ scripsi e *B* cum Rog αὐτοῦ *MaAthUVa* Mor Re

τῶν ἑαυτοῦ βεβούλευται. εἰ ⟨δέ⟩ τις ἐν μάχῃ προσπίπτειν τοῖς ἐναντίοις κελεύων ἐπὶ τοῖς λόγοις τούτοις λείποι τὴν τάξιν, πάντας ἐποίησε δειλοὺς ἔργῳ φοβήσας μᾶλλον ἢ θρασύνας τῷ λόγῳ. καὶ ὅλως ἐν τοῖς
R III 39 *τοιούτοις σύμβουλος | πιθανὸς ὁ πρῶτος τῶν πράξεων ὧν ἔχεσθαι συνεβούλευσεν ἁπτόμενος.* 112. *εἰ τοίνυν Σωκράτης ἐπιορκεῖν καὶ κλέπτειν καὶ βιάζεσθαι καὶ τἄλλ' ἅ φησιν Ἄνυτος ἐδίδασκεν αὑτὸν τἀναντία πεπεικώς, αἰδεῖσθαι θεούς, χρημάτων καταφρονεῖν, μέτριον εἶναι, σώφρονα, ἐπιεικῆ, παίζειν ἂν ἔδοξε τοῖς λόγοις οὐ τοιοῦτος ἐπὶ τῶν ἔργων δεικνύμενος καὶ καλὰ νομίζειν ὡς ἀληθῶς οὐχ ἅπερ ἔφασκεν, ἀλλ' ἐν οἷς ἐφαίνετο ζῶν. ὥστε μᾶλλον ἀμελήσαντες τῶν λόγων ἐκεῖνα ἐζήλωσαν ἄν. οὐδὲ γὰρ ἂν τοῦτο δὴ ὑπέλαβον, ὡς Σωκράτης ἃ τοῖς ἄλλοις ἄγαν προὐξένει, τούτων ἂν αὑτὸν ἀπεστέρει καὶ τοῖς μὲν ὁμιλοῦσιν ἐδήλου τὰς ἐπὶ τὸ βέλτιον ὁδούς, αὐτὸς δὲ ᾑρεῖτο τὴν πρὸς τὰ χείρω φέρουσαν.* 113. *ἀλλ' οὔτε λόγοις οὔτε ἔργοις οὗτός ποτε πρὸς κακίαν ἡγήσατο τοῖς νέοις, ἀλλ' οἱ*

1 *τῶν Ma* sed *ὧν* ex *ὃν* corr m² | *δέ* inserui auctore Gasda cum Rog om libri Mor Re | *τῇ μάχῃ B* 3 *λείποι* scripsi e *Ma* *λείπει Ath* edd *λίπῃ UVaB* 4 *θ σύνας* cum ras 2 litt *U* *θαρσύνας* Rog | *ὅλος UVaB* 5 *πρώτως VaB* 6 *ἔχεσθαι* om *B* 8 *αὑτὸν* scripsi e *B* cum Rog *αυτὸν U* *αὐτὸν AthVa* Mor Re *αὐτῷ Ma* 10 *παίζων Ma* 11 *ὁ VaB* 12 *ὡσαληθῶς B* | *ἐν* scripsi auctoribus Re et Gasda *ἐφ'* libri edd 13 *ζῶν* scripsi e *B* auctore Re cum Rog *ζῆν MaAthUVa* Mor Re | *ἀμελήσαντας MaVaB* Rog *ἀμελήσας Ath* 14 *ἐζήλωσαν ⟨ἂν⟩* scripsi *ζηλώσειν* libri Rog om Mor Re qui *ἐδίωκον* vel simile quid inserendum coni 16 *ἂν* delendum censuit Gasda | *αὑτὸν* scripsi ex *UVaB* cum Rog *αὐτὸν MaAth* Mor Re | *ἀπεστέρει* scripsi e *MaB* auctore Gasda cum Rog *ἀποστέρει U* *ἀποστερεῖ Va* *ἀποστερῇ Ath* Mor Re *ἀποστεροῖ* coni Sintenis 17 *βέλτιον* scripsi ex *UVaB* *βέλτιστον MaAth* edd 18 *οὔτε* (2) reposui e libris *οὔτ'* edd 19 *τοῖς νέοις* reposui e libris cum Rog *τῶν νέων* Mor Re

μηδὲν ἐοικότες τούτῳ καὶ γράφονται γραφὰς ἀδίκους καὶ κατηγοροῦσι τὰ ψευδῆ. κἂν ἀναρπάσαι δυνηθῶσι τῶν πολιτῶν τινα, τοῦτο ἡγοῦνται λαμπρὸν ἐρωτῶντες, τί ἄν, εἰ περὶ αὐτοῦ ταῦτα λάθρα ἔλεγον, ἐπεπόνθεσαν. οὐδὲν κακόν, εἴπερ ἐπ' οὐδενὶ κακῷ, καθάπερ οὐδ' οὗτος ἐχρῆτο τοῖς λόγοις, ὑπὲρ οὗ καὶ τοῦτ' αὐτὸ γίγνεται τὸ μὴ λάθρα ποιεῖσθαι τοὺς λόγους. ὡς τοῖς μὲν ἀδικοῦσι καὶ κακουργοῦσιν ἐν σκότῳ οὗ λήσειν ἐλπὶς τὰ τοιαῦτα πράττεται, τοῖς δ' ἁπλῶς καὶ δικαίως ζῆν αἱρουμένοις ἐν μέσῳ καὶ πάντων ὁρώντων ἅπαντα γίγνεται.

114. Διὸ καὶ θαυμάσαι τις ἂν Ἀνύτου πείθοντος ὑμᾶς δεινότερα τῶν φανερῶν τἀφανῆ νομίζειν. εἰ γὰρ ἃ μὴ κρύπτει, φησί, Σωκράτης, οὕτως ἂν εἴη βλαβερά, τίς ἂν εἴη καὶ τί συμβουλεύοι ἂν μόνους ἔχων τοὺς ἐραστάς; ποῦ; πότε; τί ταῦτα

13 cf. p. 33, 20 sq.

2 ἀναρπάσαι scripsi e *MaAth* auctore Cobeto Mnem. III 150 cum Rog ἁρπάσαι *UVaB* Mor Re 3 τοῦτον *B* | post λαμπρὸν colon *B*, punctum reliqui libri edd locus labem contraxit ante ἐρωτῶντες Gasda, post ἐρωτῶντες Rog lacunam statuit nisi ἐρωτῶντες delendum sit 4 ἄν] οὖν Sintenis | εἰ reposui e *MaUVaB* cum Rog οὐ *Ath* Mor Re | ἔλεγεν *AthU* sed in hoc in ε (3) ras, *Va* | ἐπεπόνθει ἂν Sintenis punctum post ἐπεπόνθεσαν inserui 6 τοῦτ' αὐτὸ scripsi e *MaU VaB* ταυτὸ *Ath* Mor Re τοῦτ' αὐτῷ Rog 7 γίγνεται reposui e libris cum Rog γίνεται Mor Re 9 λ σειν cum ras *U* λύσειν *Va* 11 τὰ πάντα *Ath* 12 ἂν inserui e *B* auctoribus Iacobsio Not 35 Sinteni Gasda cum Rog om *MaAthUVa* Mor Re 14 κρύπτει scripsi ex *Ath* auctore Gasda cum Rog κρύπτειν *MaUVaB* Mor Re κρύπτων Sintenis 15 ἂν εἴη] ἐστί Gasda | τί reposui e *MaUVaB* auctore Re cum Rog τίς *Ath* Mor Re | ἂν inserui e *MaUVaB* cum Rog om *Ath* Mor Re 16 ποῦ; πότε; scripsi auctore Re cum Rog ποῦ· πότε *B* ποῦ ποτε *UVa* που ποτὲ *Ath* Mor Re τοῦ αὐτοῦ *Ma* ἐραστάς πού ποτε Iacobs Not 36 et Gasda

ἀναισχυντεῖς, Ἄνυτε; τίς συνουσία Σωκράτους ἔξω τῶν γνωρίμων τόπων; τίς οἶκοι; τίς ἐπ' ἀγροῦ; τίς R III 40 *ἑτέρωθι;* 115. *ἀλλ' ἵνα μὴ καὶ τοῦτ' αὐτὸ | φάσκων λανθάνειν εἰς ἀδίκημα θῇς, τοσοῦτον ἀπόκριναι· πότερον ταῦτα ἃ κατηγορεῖς, τὰ δῆλα, τὰ πολλοὺς ἔχοντα μάρτυρας βλάπτοντός ἐστι καὶ παρανομοῦντος ἢ οὔ; εἰ μὲν γὰρ οὐδὲν ἂν ἀπ' αὐτῶν γένοιτο κακὸν οὐδὲ συμβέβηκεν, ὡμολόγηκας συκοφαντεῖν· εἰ δ' ἔστιν οἷα κατηγορῶν εἴρηκας, πολλὴν ἀνδρίαν, μᾶλλον δὲ ἀπόνοιαν τοῦ Σωκράτους λέγεις.* 116. *τί οὖν μαθὼν τὰ μὲν εἰς μέσον ἔφερε, τὰ δὲ ἀπεκρύπτετο; ἢ γὰρ δεδοικὼς κίνδυνον πάντα ἂν ἦγεν εἰς τὸ ἀφανὲς ἢ φιλοκίνδυνος ὢν οὐκ ἔστ' ἐφ' ὅτῳ τῶν πάντων ἔδεισεν ἄν. οὐ γὰρ δὴ μείζω γε τῶν ἐν τῷ φανερῷ φήσεις ἕτερα τολμᾶσθαι. τί γὰρ ἂν τοῦ διαφθείρεσθαι τοὺς νέους καὶ καταφρονεῖσθαι τοὺς νόμους καὶ κινεῖσθαι τὴν πολιτείαν δεινότερον γένοιτο;*

---

4 Plat. rep. IV p. 437 C

---

1 *σοι* ante *συνουσία* edd delevi 3 *καὶ* om *Ath* | *αὐτὸ φάσκων* scripsi ex *AthUVaB* *ἀποφάσκων Ma* edd 4 *λανθάνειν* scripsi ex *AthUVaB* *λανθάνω Ma* *λανθάνων* edd | *εἰς*] *ὡς* ut Dem. p. 292, 20? | *θῇς* reposui ex *AthUVaB* auctore Sinteni cum Rog *θεὶς Ma* Mor Re *εἰς ἀδύνατα ἀπαχθῇς* Gasda 5 *ταῦτα ἃ* scripsi auctore Re cum Rog *ταῦτα εἰ MaUVa* *εἰ ταῦτα B* *ταῦτα Ath* Mor Re Iacobs Not 36 | *κατηγόρεις Ath* | *τοὺς Ma* 6 *ὡς βλάπτοντός* Iacobs 8 *οὐδὲ* scripsi e *MaUVaB* auctore Re cum Rog *οὐδὲν Ath* Mor Re | *ὡμολόγηκας* scripsi e *Ma* *ὡμολόγησας AthUVaB* Rog *ὡμολόγηκε* Mor Re | *δὲ Ma* 9 *κατηγορεῖν Ma* | *ἀνδρίαν* scripsi e *MaVaB* sed in hoc ras supra *ι* *ἀνδρείαν AthU* edd 10 *παθὼν* Rog cf. t. IV 120, 15 17 *γένοιτο* reposui e libris cum Rog *καταγένοιτο* Mor Re qui adnotat: „*aut γένοιτο simplex leg. aut δεινότερον καὶ ἀσεβέστερον γένοιτο*“ *κακὸν γένοιτο* Iacobs Lect 199 Anth. Pal. III 681

117. Ὅταν δὲ λέγῃ τοῖς μὲν νέοις αὐτὸν διαλέγεσθαι, τοῖς πρεσβυτέροις δὲ οὐκ ἐθέλειν, ψεύδεται. καὶ οὕτως ἐστὶν ἀναιδής, ὥστ' ὁρῶν ἐν ὑμῖν καὶ τοῖς περιεστηκόσιν οὐκ ὀλίγους τῶν χαιρόντων καὶ συνόντων καὶ χρωμένων καὶ ὧν εἰώθει λέγειν ἀκηκοότων ὅμως φησὶν αὐτὸν φεύγειν μὲν τοὺς ἄνδρας, θηρεύειν δὲ τὴν νεότητα. νομίζει γὰρ ὑμᾶς ὧν αὐτοῖς σύνιστε παρὰ πάντα τὸν χρόνον ἃ νῦν ἀκούετε πιστότερα θήσεσθαι. 118. χωρὶς δὲ τούτων, εἰ μὲν αὐτὸν μὲν διδάσκαλον, οἴκημα δέ τι διδασκαλεῖον προσειπὼν ἐνταῦθα ἱδρυθεὶς θυρωρὸν ἀποδείξας τοῖς μὲν εἰσιέναι παρίει, τοῖς δὲ μή, μᾶλλον δὲ νόμον ἐτεθείκει νέοις μὲν εἰσελθεῖν εἶναι, πρεσβυτέροις δὲ μή, τάχ' ἄν τις ὑπώπτευε τὴν συνουσίαν· εἰ δ' οὔθ' ὑπέσχετο διδάξειν οὔτε μόνους τοὺς νέους, πανταχοῦ δὲ οὗ τῶν διαλεξομένων λάβοιτο, τοῦτ' ἦν αὐτῷ χωρίον διατριβῆς φάσκοντι μανθάνειν ἐπιθυμεῖν κύκλῳ τε αὐτὸν ὄχλος τῶν βουλομένων περιέρρει, τί δεῖ τοῦτον λέγειν ὡς τοῖς μὲν συνῆν, | τοῖς δὲ οὔ; οὐ γὰρ Σωκράτης R III 41

---

3 cf. Plat. apol. p. 30 A

4 ὀλίγοις *Ma* Mor | καὶ ante χαιρόντων libri edd delevi 7 νομίζει cum ras 1 litt post ι(2) *Ma* | ἂν ante αὐτοῖς *UVaB* Mor Re et inser *Ma* delevi auctore Cobeto Mnem. III 151 cum Rog | αὐτοῖς scripsi ex *UVa* auctore Gasda cum Rog αὑτοῖς *Ma* sed ᾿ in ῾ corr m^2, *AthB* Mor Re 8 ἀκούετε reposui e libris auctore Re cum Rog ἀκούεις Mor Re | φήσεσθαι *Ma* sed φ in ras m^2 9 αὐτὸν scripsi cum Rog αυτὸν *U* αὑτὸν reliqui libri Mor Re 10 δὲ ὅτι *Ma* | διδασκάλιον εἰπὼν *Ath* 11 ἱδρυθεὶς scripsi e *VaB* cum Rog ἱδρυνθεὶς *Ma* sed νν in ras m^2 ἱδρυσθεὶς *AthU* Mor Re 12 παρείη *Ma* | δὲ(2)] δεῖ *Ath* | νόμον *Ma* sed ο(2) in ras m^2 15 τε *Ath* | οὔ *Ma* 16 οὖν *Ma* 17 τ' Rog 18 ⟨ἀκούειν⟩ post βουλομένων supplevit Cobetus | δὲ *Ath* δὴ *B* | τοῦτον scripsi cum Par 3017 τοῦτο reliqui libri edd | λέγειν *Ma* sed ν in ras m^2

τοὺς τῆς ἀκοῆς ἐπιθυμοῦντας ἀπήλαυνεν, ἀλλ' οἱ μηδὲν δεόμενοι τῶν λόγων οὐ προσήεσαν Σωκράτει. σὺ δὲ παραπλήσιον ποιεῖς ὥσπερ ἂν εἰ τοῖς ἀνέμοις ἐγκαλοῖς ὑπὲρ τῶν πλεῖν οὐ βουλομένων, ἤ, νὴ Δία γε, ταῖς κρήναις ὑπὲρ τῶν οὐχ ὑδρευομένων. 119. *εἰ δὲ δεῖ καὶ τὴν αἰτίαν εἰπεῖν, πόθεν νέοι μᾶλλον ἢ πρεσβύτεροι μετεῖχον τῶν λόγων, οὐδὲν ἐρῶ ποικίλον, ἀλλ' ὅ παρὰ τοῖς μουσικὴν καὶ γράμματα καὶ τὰ ἄλλα διδάσκουσι πλείους ποιεῖ τοὺς νέους, τοῦτο καὶ παρὰ τῷδε. τί οὖν τοῦτο ἔστι; τὸ τοὺς μὲν ἐν τῇ τῶν μανθανόντων ὄντας ἡλικίᾳ τούτῳ μόνῳ προσέχειν τὸν νοῦν τῶν ἄλλων ἀφειμένους, ὑμῖν δέ, ὦ ἄνδρες, οἶμαι μυρίας πανταχόθεν περικεχύσθαι τὰς φροντίδας, γυναῖκας, παῖδας, τὴν οἰκίαν, πρεσβείας, δημηγορίας, συλλήβδην εἰπεῖν τὴν ὑπὲρ τῶν κοινῶν πρόνοιαν, ἃ καὶ τοῖς σφόδρα βουλομένοις ἐν οἷσπερ οἱ νέοι διατρίβειν ἐμποδὼν ἂν εἴη.* 120. *μὴ δὴ τοῦτο λεγέτω τις, ὡς νέοι Σωκράτει συνῆσαν, ἀλλ' εἴ τις τῶν πρεσβυτέρων εἴρχθη συνεῖναι βουλόμενος. τὸ μὲν γὰρ ἦν ἂν τοῦ*

---

11 Plat. apol. p. 23 C

---

2 *προσίεσαν MaUVa* 3 *ἂν* inserui e libris cum Rog om Mor Re *ὡσπερεὶ* Iacobs Lect 199 | *εἴ ⟨τις⟩* coni Iacobs Add 100 Not 37 et Cobet *οἱ — ἐγκαλοῦντες* coni Re | *ἐγκαλοῖς* scripsi e *Ma* cum Rog *ἐγκαλεῖς AthUVaB* *ἐγκαλεῖν* Mor Re *ἐγκαλοίη* Iacobs et Cobet *ἐγκαλῶν* coni Sintenis 8 *τὴν B* | *τἄλλα UB* Rog 9 *τούτῳ Ath* 12 *ἀφειμένους* reposui e *MaAthVaB* auctore Re cum Rog *ἀφειμένων U* Mor Re | *δέ* inserui e *MaAthUB* auctore Re cum Rog om *Va* Mor Re | *εἰ μοι Ath* 15 *πρόνοιαν Ma* sed *προ* in ras m² 17 *ἐμποδὼν* scripsi e *Ma* sed *ὼ* ex *οῖ* corr m², *UVaB* cum Rog *ἐν ποδοῖν Ath* Mor Re | *εἴη* scripsi cum Rog *εἶεν* libri Mor Re 18 *μόνοι* post *νέοι* inseruit Rog, *μᾶλλον ἢ πρεσβύτεροι* praetulerim coll l. 6 19 *γὰρ Ma* sed *γ* in ras m² | *ἦν ἂν* scripsi auctoribus Iacobsio Lect 199 App. Pors 321 et Sinteni *εἴη ἂν* Iacobs Not 38 *ἕνεκα* libri edd

φθονήσαντος ὧν εἶχεν, τὸ δ', εἴπερ ἦγον σχολήν, ἐκείνων ἥ γε μὴν αἰτία τῶν κεκωλυκότων πραγμάτων. καὶ μὴν τοσοῦτόν γε ἀπεῖχε τοῦ φεύγειν διώκοντας, ὥστ' ἐνίους φεύγοντας ἐδίωκεν. οὓς δὲ σφῶν αὐτῶν ἀμελοῦντας εὕρισκεν, ἐπαινεῖν μὲν οὐκ εἶχε, μεμφόμενος δὲ ἐλύπει. ὥστ' εἰ πᾶσιν Ἀθηναίοις ἐπῆλθε Σωκράτει συνημερεύειν ἀνθέλκοντος οὐδενός, ἤκουον ἂν ἅπερ οἱ νέοι. ταῦτα δὲ ἦν μανθάνειν μὲν ἅττα λέγουσιν οἱ ποιηταί, μιμεῖσθαι δὲ τοὺς κυβερνήτας καὶ τὰ ὕπουλα φυλάττεσθαι τῶν ἐπῶν ὥσπερ ἐκεῖνοι τὰς ὑφάλους.

121. Ἀλλὰ τί βούλεσθε περὶ τῆς Ἀθηνᾶς, ὦ Ἀθηναῖοι, πιστεῦσαι εὐθὺς τοὺς ὑμετέρους υἱεῖς, ὡς ἀνθρώπου φύσιν ὑποδῦσα τὸν Πάνδαρον ἤγειρε | R III 42 συγχέαι τοὺς ὅρκους, καὶ περὶ τῆς Ἥρας ὡς ὑπὸ τοῦ Διὸς ἀγανακτοῦντος κρεμασθείη χοίνικας ἔχουσα, καὶ περὶ τῆς Ἀφροδίτης ὡς νῦν μὲν μαστροπὸς Ἀλεξάν-

7 Xen. comm. I 4, 1 10 cf. t. IV 45, 26 R; t. IV 363, 5 14 Il. δ 81 sq. Plat. rep. II p. 377; 379 E 15 Il. ο 18 sq. 16 Arist. Plut. 276. Dem. p. 270, 8 17 Il. γ 383 sq.

1 *εἶχεν* scripsi auctoribus Iacobsio et Sinteni *εἶχον* libri edd | *τῶ Ma* | *ἦγον Ma* sed *γον* in ras m² *εἶχον Va* et Iacobs Lect 199 App Pors 321 2 *ἐκείνων* scripsi e *MaAthB* auctoribus Iacobsio et Sinteni cum Rog *ἐκείνῳ UVa* Mor Re | *ἥ γε μὴν αἰτία* scripsi *ἥ γε μὴν αἰτία* libri edd *εἰ δὲ μή, ἡ αἰτία* Iacobs Lect 199 App Pors 321 et Gasda *εἰ μή, ἥ γε μὴν αἰτία* Iacobs Not 38 4 *ἐδίωκεν Ma* sed ´*ωκ* in ras m² 5 *εὕρισκεν* reposui e libris cum Rog *εὕρηκεν* Mor Re 6 *ἐπῆλθε Ma* sed ε (1) ex α corr m² 7 *ἂν* inserui auctoribus Iacobsio Not 38 Sinteni Nabero cum Rog om libri Mor Re 9 *τὰ ὕπουλα* scripsi auctore Iacobsio Add 84 Lect 200 coll. Dem. cor. p. 327, 29 *τὰ πολλά* libri Mor Re qui *τἀπατηλὰ* coni *τὰ πονηρὰ* auctore Cobeto Mnem III 151 Rog 12 *περὶ* scripsi *πρὸς* libri edd *περὶ τῆς Ἀθηνᾶς* ante *πιστεῦσαι* edd delevi 13 *τίς πιστεῦσαι Ath* 15 *συγχέειν B*

δρῷ γένοιτο, νῦν δὲ αὐτή τε καὶ Ἄρης ὑπὸ Διομήδους τρωθεῖεν; ἀλλὰ τὴν Ἀπόλλωνος καὶ Ποσειδῶνος θητείαν οἴεσθε νέοις λυσιτελεῖν; ἀλλὰ τὸν μικροῦ δεθέντα ⟨Δία⟩ παρὰ τῶν ἐπ' αὐτὸν συνθεμένων θεῶν; ἀλλὰ τὴν πάντων θεῶν πρὸς ἀλλήλους μάχην; ἀλλὰ τὸν περὶ τῆς ἐκτομῆς λόγον ἣν ὁ Κρόνος ἐτόλμησεν, ἀλλὰ τὴν δίκην ἣν οὗτος αὐτὸς ἔτισε τὰ ἔσχατα μὲν ἐργασάμενος τὸν ἑαυτοῦ πατέρα, τούτων δὲ οὐ κουφότερα παρὰ τοῦ παιδὸς παθών;

122. Ἆρα διαφθείρει Σωκράτης τοὺς νέους ἢ διαφθείρεσθαι κωλύει; καίτοι ποῦ καλὸν Ὅμηρον μὲν βλασφημήσαντα περὶ τῶν θεῶν τοσαῦτα τιμῶν τυχεῖν, Σωκράτην δὲ τὰ μὲν ἐπαινοῦντα τῶν ἐκείνου, τὰ δὲ οὐ δυνάμενον ἀποθανεῖν καὶ ταῦτα τοῦ κατηγόρου σφόδρα κακῶς εἰρηκότος Ὅμηρον, ὡς δέον τοῦ αὐτοῦ τοὺς μὲν ἄλλους δίκην ὑπέχειν, τοῦτον δὲ μηδὲ διδόναι λόγον;

123. Ἵνα τοίνυν μήτ' αὐτὸς ἀπιστῇ μήθ' ὑμεῖς, ὡς κακῶς εἴρηκε τὸν Ὅμηρον, ἀναμνήσω τι τῶν αὐτοῦ

---

1 Il ε 334 et 855 sq. 2 Il. φ 442 sq. 4 Il. α 397 sq. 5 Il. υ 31 sq. Plat. rep. II p. 378 B sq. 6 Hes. theog. 180. Plat. rep. II p. 377 E sq. 8 Il. ξ 204

---

2 τὴν reposui e libris cum Rog τὸν Mor Re 3 μικρὸν *Ath* 4 Δία inserui auctore Cobeto cum Rog, πατέρα Iacobsius Not 40 om libri Mor Re 4 αὐτῶν *Ath* 7 ἔσχατα reposui e libris auctore Cobeto cum Rog αἴσχιστα Mor Re 9 διὸς *Ath* 11 post κωλύει; lacunam statuit Gasda | καὶ τὸ *Ma* | ποῦ scripsi e *MaUVa* coll. t. III 444, 6 et 391, 1 που *AthB* Mor Re πῶς Rog 16 τοὺς μὲν ἄλλους reposui e libris auctore Cobeto cum Rog τοῖς μὲν ἄλλοις Mor Re | μηδὲ scripsi auctore Cobeto μὴ libri edd 18 μήτ' αὐτὸς ἀπιστῇ scripsi auctore Re cum Rog μήτ' αὐτὸς ἐπιστῇ libri sed ἐπι eras *U* μὴ ταὐτὰ ἐπιστῇ Mor Re μὴ ταῦτα ἀπιστῆτ' ὑμεῖς coni Sintenis 19 τι scripsi cum Rog τί libri Mor Re

μικρόν. ὅτε τοίνυν ἔφασκεν Ὀδυσσέα διὰ τὴν ἱεροσυλίαν τὰ καὶ τὰ πεπονθέναι, τὰ μὲν ἐν γῇ, τὰ δὲ καὶ ἐν θαλάττῃ, καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ κομιδῇ, τὰ δὲ οἴκοι, τότε τούτοις ἅπασι τὸν Ὅμηρον ἤλαυνε. πῶς; ὅτι πᾶς τις ὁμολογήσειεν ἂν ἐγκώμιον ἐκείνῳ τοῦ πολυπλανοῦς ἀνδρὸς τὴν Ὀδύσσειαν πεποιῆσθαι καὶ δεδόσθαι παρ' Ὁμήρου τούτῳ μόνῳ τοσοῦτον ὁπόσον τοῖς ἄλλοις ἅπασι. τὴν μὲν γὰρ Ἰλιάδα κοινὸν ἔπαινον συγκεῖσθαι, θατέρᾳ δὲ τὸν Ὀδυσσέα τετιμῆσθαι. 124. *διὰ τοῦτο τὴν Ἀθηνᾶν αὐτοῦ ποιεῖ τῆς σωτηρίας ἐπιμελουμένην καὶ οὐ μόνον τἆλλα συμπράττουσαν, ἀλλὰ καὶ τὸ εἶδος αὐτῷ τρέπουσαν, νῦν μὲν εἰς αἶσχος, νῦν δὲ εἰς κάλλος, | ὡς ἑκατέρου δεήσειεν. ἀλλὰ καὶ τὴν* R III 43
αἰτίαν αὐτῷ τῆς τοῦ Ποσειδῶνος ὀργῆς οὐκ ἐποίησε δικαίαν. ὁ μὲν γὰρ ὑπὲρ τοῦ Κύκλωπος τυφλωθέντος ἤχθετο, ὁ δὲ τὸν Κύκλωπα ἀμυνόμενος ταῦτ' ἐδεδράκει καὶ προσέτι γε σώζων αὐτόν. οὐκοῦν ἐν μὲν οἷς

---

1 Antisth. Ulix. 3 sq. 3 Her. VII 170; VIII 19; 108; IX 73; 107 5 sq. cf. t. IV p. 925, 1 sq. R 7 Antisth. Ulix. 1 10 Od. ε 382 sq. 11 cf. t. IV 166, 25 12 Od. ν 189 sq.; ϑ 18 sq. 16 Od. ι 316 sq. α 68 sq.

---

3 *τῇ* scripsi e *MaUB* auctore Re cum Rog *τοῖς AthVa* Mor Re | *ἀνακομιδῇ* auctore Re Rog *οἴκαδε ἀνακομιδῇ* coni Cobet 4 *ἤλαυνε* scripsi *ἐλαύνει* libri edd | *τις* om *AthUVaB* 5 *ἂν* inserui e libris auctoribus Iacobsio Not 40 et Sinteni cum Rog om Mor Re | *ἐκείνῳ* reposui e *MaUVaB* cum Rog *ἐκεῖνον Ath* Mor Re 7 *ὁμήρῳ Ath* 8 *ἅπασι. τὴν μὲν γὰρ* reposui e libris auctore Sinteni cum Rog *ἅπασι τὴν μὲν* Mor Re 9 *διατοῦτο MaB* 10 *ποιεῖ* reposui e libris auctoribus Gasda et Cobeto *ποιεῖται* Mor Re 11 *τἆλλα* scripsi ex *UVaB* cum Rog *τὰ ἄλλα MaAth* 14 *οὐκ ἐποίησε* reposui e libris *ἐποίησεν οὐ* edd 15 *ὑπὸ Ma* 16 *ἀμυνόμενος ταῦτ'* scripsi ex *AthUVaB* *ταῦτα ἀμυνόμενος Ma* Rog *ταῦτ'* om Mor Re „*desideratur τοῦτο aut κακῶς*“ Iacobs Not 40 17 *σῴζων* Rog cf. t. III praef. p. IX | *αὐτόν* scripsi e *MaVaB* cum Rog *αὐτὸν AthU* Mor Re | *ἐν*] *εἰ UVa* | *οἷς*]*ἐν οἷς B*

ἐπλανᾶτο ἠδικεῖτο, ἐν οἷς δὲ τοσούτων κακῶν κρείττων ἦν ἀρετὴν κεκτημένος ἐδείκνυτο. 125. τῷ μὲν οὖν Ὁμήρῳ ποιεῖν ἐπῆλθεν εἰς ἄνδρα θαυμαστὸν ἔπαινον, Ἄνυτος δὲ ὃν ἐκεῖνος τά τε ἄλλα γενναῖον ἡγεῖτο καὶ μόνον ἐπιθεῖναι τῷ μακρῷ πολέμῳ τέλος, πάντων ἀθλιώτατον ἀποφαίνει καὶ τὸν αὐτὸν ἀσεβῆ καὶ κακοδαίμονα. τί οὖν ἄν τις μᾶλλον Ὁμήρου κατηγορήσειεν ἢ τὸ τὸν κάκιστον τῶν ἐπ' Ἴλιον στρατευσάντων ἐκλεξάμενον περὶ τοῦτον οὕτω πολλὴν εἰσενέγκασθαι σπουδήν; 126. πότερον οὖν δίκην ὑπὲρ Ὁμήρου λαμβάνειν οὗτός ἐστι δίκαιος ἢ διδόναι μᾶλλον, ὃς τὴν ὑπόθεσιν αὐτῷ καταφέρει πρόρριζον αὐτὸς ὑπὲρ ἐπῶν οὐ πολλῶν ἐγκαλῶν ἑτέροις; εἰ γὰρ ὁ τὴν χεῖρά τῳ λωβησάμενος κολάζοιτ' ἂν εἰκότως, τόν γε ἀποκτείναντα πῶς ἔνι μὴ μείζω παθεῖν; ἀλλ' οὔτ' Ἄνυτος οὔτε Σωκράτης ἀδικοῦσιν, εἴ τι τῶν τοῖς ποιηταῖς εἰρημένων καταμέμφονται.

127. Ἀλλ' ἀργούς, φησίν, ἐποίει Σωκράτης. τίνα τρόπον; εἰπὲ τὸ καθῆσθαι ποιοῦντα μηδὲν τοῦ

5 cf. t. IV 166, 25. Od. α 2. Antisth. Ulix. 14   12 Her. I 32; VI 86   18 sq. Plat. Gorg. p. 515 E sq.

5 ἡγεῖτο ⟨γενέσθαι⟩? | ⟨ἱκανὸν⟩ μόνον Rog auctore Gasda qui ἱκανὸν vel μόνον ἱκανὸν vel in sequentibus ἐπιθεῖναι ⟨ἂν⟩ scribendum coni   6 εὐσεβῆ libri corr Mor   7 μᾶλλον Ὁμήρου scripsi e *MaUVaB* Ὁμήρου μᾶλλον *Ath* edd | ποιήσειεν *Ma*   8 τὸ om *Ma*   11 λόγον *MaUVaB*   14 τῳ om *Ma* | γε reposui e *MaUB*, ut coni Mor Iacobs Not 40 Sintenis τε *Ath Va* Mor Re γ' Rog   15 ἀποκτείναντα scripsi cum Sinteni ἀποκτένοντα libri ἀποκτείνοντα edd   16 οὔτε scripsi e Par 3017 cum Rog οὗτος ἢ libri Mor Re οὐθ' οὑτοσὶ Iacobs Not 40 | τοῖς ποιηταῖς reposui e libris cum Rog ποιητῶν Mor Re qui ποιηταῖς aut ὑπὸ τῶν ποιητῶν coni ὑπὸ ποιητῶν Iacobs   18 ποιεῖ coni Schanz Plat. apol. comm. 37   19 εἶπε *B* Mor sed vertit *cedo* εἰπέ reliqui libri Re ὅτι εἶπε Iacobs Add 215

μετιέναι τὰς ἐργασίας ποτὲ βέλτιον καὶ συνεβούλευσε τοῖς μὲν χειροτέχναις ἀποστῆναι τῶν τεχνῶν, τοῖς γεωργοῖς δὲ μισῆσαι τὴν γῆν, τοῖς ἐμπόροις δὲ ἐκλιπεῖν τὴν θάλασσαν, τοῖς δὲ ναύταις καθεύδειν, τοῖς δὲ ναυκλήροις μὴ κατασκευάζειν τὰ πλοῖα, πᾶσι δὲ ἁπλῶς πάσης ἀφεμένοις πράξεως εἰς τὸν οὐρανὸν βλέπειν ὡς ἐκεῖθεν ἀφιξομένης τροφῆς; εἷς ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων | παρελθὼν μαρτυρησάτω καὶ σιωπήσομαι. R III 44 *εἰ δὲ τὸ μὲν ἀργεῖν οὐκ ἐπῄνει, τὸ δὲ τῇ κτήσει τῶν χρημάτων ἢ τῇ τῆς ψυχῆς ἀρετῇ πλείω νέμειν τὴν σπουδὴν ἡγεῖτο τῶν ἀτόπων λέγων τιμιώτατον μὲν ἀνθρώπῳ τὴν ψυχὴν εἶναι, δεύτερον δὲ τὸ σῶμα, τρίτον δὲ τὰ χρήματα, πῶς ταῦτα πείθοντος ἦν ἀργεῖν;* 128. *ὃς τὸ μὲν ἔργῳ τῳ προσέχειν οὐκ ἐκάλει κακίαν, ἠξίου δὲ μὴ τὰ τῇ φύσει δεύτερα πρὸ τῶν ἀμεινόνων ἄγειν. ἐπειδὴ γὰρ ἑώρα πολλοὺς τοὺς μὲν*

---

10 Plat. apol. p. 36 B sq. 12 cf. p. 22, 1 sq. Plat. leg. IV p. 724 A; V p. 726 A sq. VIII p. 870 B

Not 40 *εἰ εἶπε* Rog (*εἰ εἶπέ* Par 3017) | *μηδὲν τοῦ* scripsi ex *AthUVaB* auctoribus Re et Iacobsio Add 215 Lect 200 Not 40 cum Rog *μηδέν τε Ma* *μηδὲν τὸ* Mor Re

1 *πότε βέλτιον* ⟨*εἶπεν εἶναι*⟩ *καὶ* coni Re 3 *ἐκπεσεῖν Ma* 4 *θάλατταν Ma* Rog | *δὲ* om *Ma* 5 *μὴ* om *Ma* 6 *ἀφεμένοις* reposui e *MaVaB* *ἀφεμενος U* sed *ο* eras *ἀφεμένης Ath* Mor Re *ἀφειμένοις* auctore Re Rog | *πάσης πράξεως Va* 7 *αὐξομένης Ma* | signum interrogationis posui e *MaB*, punctum reliqui libri edd 10 *πραγμάτων Ma* | *τῇ*] *τὸ Ath*

11 *λέγων* reposui e libris auctoribus Iacobsio Not 40 Sinteni Cobeto cum Rog *λόγων* Mor Re 12 *τῷ* ante *μὲν* Mor Re, post *μὲν* auctoribus Re et Cobeto Rog delevi | *τὴν* inserui e libris cum Rog om Mor Re 13 *τὰ* inserui e *Ma* om *AthUVaB* edd 14 *ὡς Ath* | *τὸ* reposui e *MaUVaB* auctore Re cum Rog *τῷ Ath* Mor Re | *ἔργῳ τῳ* scripsi auctore Re cum Rog *ἔργῳ τῷ Ath* *ἐργώ τῳ U* *ἐργώ τω VaB* *ἔργῳ τὸ Ma* Mor Re | *προέχειν Ath*

υἱεῖς ἐν ἴσῳ τοῖς ἀνδραπόδοις τρέφοντας καὶ οὔτε τὴν ψυχὴν παιδεύοντας οὔτε τὸ σῶμα γυμνάζοντας, πανταχόθεν δὲ πλοῦτον ἀγείροντας ὡς μιᾶς οὔσης εἰς εὐδαιμονίαν ἀφορμῆς, ἵνα παιδεύσειε κακῶς φρονοῦντας, ἐπετίμα καὶ μεθίστη καὶ μετεπαίδευε παραινῶν μὴ τὰ προσήκοντα περὶ ταῦτα ἀγνοεῖν μηδ' ἃ μὲν πλείστην ἀπαιτεῖ πρόνοιαν, περὶ ταῦτα ῥαθύμως ἔχειν, ἃ δ' ἐλάττονός ἐστι λόγου, περὶ ταῦτα πονεῖν. τοῦτο δὲ ἦν εὐπορεῖν τε τοὺς αὐτοὺς βουλομένου καὶ νοῦν ἔχειν.

129. *χωρὶς δὲ τούτων, εἰ μὲν οἷς ἀπὸ τῶν χειρῶν ὁ βίος, τούτους ἀφεῖλκεν ὅθεν ἕξων, ὥστ' ἀνάγκην εἶναι προσαιτεῖν, τάχ' ἂν ἠδίκει· εἰ δ' οἷς οἰκέται πολλοί, καὶ σὺ δὲ τοῦτο ὡμολόγηκας, Ἄνυτε, πλησιάζειν Σωκράτει λέγων οὐ τοὺς ταπεινοτάτους, πῶς ἄσπορον ἐποίει τὴν χώραν καὶ τὴν γῆν ἀπεστέρει γεωργῶν, εἰ*

---

5 Luc. Anach. 17; Lexiph. 21; Pseudol. 13 14 Dem. p. 279, 4

---

1 *ἐν ἴσῳ* om *UB* 3 *δὲ* om *Va* | *ἀγείροντας* reposui e *MaUVaB* auctoribus Iacobsio Lect 200 Not 41 et Cobeto cum Rog *ἐγείροντας Ath* Mor Re | *μιᾶς οὔσης* et *ἀφορμῆς* scripsi e *MaUB* *μιᾶς οὔσης* et *ἀφορμὴν Va* *μίαν οὖσαν* et *ἀφορμὴν Ath* edd 5 utrumque *καὶ* om *Ma* 6 *μὴ δ' MaB* | *ἃ μὲν* reposui e *MaUVaB* cum Rog *ἂν μὲν Ath* *ἂν* Mor Re qui *ἃ* coni 7 *ἀπαιτεῖ* reposui e libris auctore Re cum Rog *ἀπαιτεῖν* Mor Re 8 *λόγου* reposui e libris auctore Re cum Rog *λόγον* Mor Re | *τοῦτο* reposui ex *AthUVaB* auctoribus Re et Sinteni cum Rog *τὸ Ma* *τοῦ* Mor Re | *δ'* Rog 9 *εὖ φρονεῖν* coni Naber | *γε Ma* | *τοὺς* inserui e libris om edd 10 *τῶν* inserui e libris om edd 11 *ἀφεῖλκεν* reposui e libris auctore Cobeto cum Rog *ἀφεῖλεν* Mor Re 12 *δ' οἷς* reposui e libris auctoribus Sinteni et Cobeto cum Rog *δὲ* Mor Re *εἰ δὲ οἰκέται συνῆσαν αὐτῷ οὐ πάνυ πολλοί, καὶ οὐδὲ τοῦτ' αὐτὸς ὡμολόγηκας* coni Re | *ἱκέται Ath* *ἐργάται οὐ πολλοὶ ἐπλησίαζον Σωκράτει* Iacobs Lect 200 14 *ἄπορον UVa* 15 *ἐποίει* reposui e libris sed post *ι* (2) ras 1 litt *Ma*, auctore Re cum Rog *ἐποίειν* Mor Re | *τῆς γῆς Ath*

τοῖς τοὺς ἀγροὺς κεκτημένοις καὶ τὰς περιουσίας πρὸς τῷ τῆς ψυχῆς φροντίζειν καὶ τῆς γῆς ὑπῆρχεν ἐπιμελεῖσθαι;

130. Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους οὐκ ἀπέτρεπεν ἔργων, αὐτῷ δὲ οὔτε χωρίον ἦν παρὰ τοῦ πατρὸς οὔτε ναῦς τό τε ἀργύριον ὅπερ ἦν, ὡς ἔφην, ἀπολώλει | καὶ R III 45 προσῆν τὸ ῥᾷστα φέρειν πενίαν. οὔκουν οὐδεὶς ἀνθρώπων, ὡς οὗτος, ἐκράτησε λιμοῦ. ὥστ᾽ εἰ κατὰ τὴν Σωκράτους φύσιν οἷόν τε ἦν συστῆναι στρατόπεδον, οὐκ ἂν ἦν ἕτερον ἀληπτότερον. ποῖον μὲν γὰρ οὐ δίψος, ποῖον δὲ οὐ θάλπος τοῖς τοιούτοις ἄλυπον; τί δ᾽ ἂν ἄνυδρον χωρίον οὐχ ὡς ἕν τι τῶν καταρρύτων διῆλθον; 131. τῆς ἀργίας Σωκράτους εἰλήφατε πεῖραν, ὦ Ἀθηναῖοι, τοῦτο μὲν ἐπὶ Δηλίῳ, τοῦτο δ᾽ αὖ ἐν Ἀμφιπόλει, ὅτε δὴ τῇ πρὸς ἅπαντα καρτερίᾳ τοὺς στρα-

---

1 Dem. p. 37, 20. Isocr. p. 224 c 6 cf. p. 23, 6 sq. 10 Thuc. I 143, 4 14 Plat. apol. p. 28 D; conv. p. 219 sq.; Lach. p. 181 B. Diog. L. II 5, 6, 22 sq.

---

2 *τῷ* reposui e libris auctore Sinteni *τὸ* edd | *ἐπιμελεῖσθαι* scripsi *ἐπιμέλεσθαι* libri edd 4 *οὖν* om *UVaB* | *ἀπέτρεπεν ἔργων* reposui ex *UVaB* auctore Re cum Rog *ἀπέτρεπεν ἔργον Ma* *ἐπέτρεπεν ἔργον Ath* Mor Re 6 *τό τε* scripsi e *B* *τότε* reliqui libri Mor Re *τό τ᾽* Rog *τὸ δ᾽* Iacobs Not 41 | *ἀπωλώλει Ma* sed ω (1) ex ο corr, Rog 7 *προσῆν* reposui e libris cum Rog *προσῆγε* Mor Re | *τῷ ῥάστῳ Ma* | *οὔκουν* scripsi ex *UVaB* auctore Gasda *οὐκοῦν MaAth* Mor Re 9 *οἷόν τε* reposui e libris cum Rog *ἂν* Mor Re 10 *ἂν ἦν*] *ἐνῆν* Cobet Mnem. III 152 | *μὲν* inserui e libris om edd 11 *δ᾽* ⟨*οὐκ*⟩ *ἂν* coni Re 12 *οὐχ ὡς* scripsi auctoribus Sinteni Gasda Cobeto cum Rog *ὡς οὐχ* libri Mor Re | *καταρρύτων* reposui e libris cum Rog *καταρρῶν* Mor Re 13 *πεῖραν* inserui e libris cum Rog om Mor Re qui *παραδείγματα εἰλήφατε* coni *τέκμαρ* Iacobs Add 123 Lect 200 *σημεῖα* Cobet 14 *δ᾽ αὖ* scripsi e *Ma VaB* auctore Iacobsio Add 123 cum Rog *δὲ Ath* *δ᾽ ἂν U* Mor Re qui adnotat „*malim aut ἂν abesse aut eius loco legi αὖ*“ 15 *ἅπαντας B*

τιώτας πρὸς αὑτὸν ἐπέστρεφεν ὁμοίως νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν. ἐῴκει γὰρ σιδηρῷ τινι. τοσοῦτον κατεγέλα τοῦ περὶ Θρᾴκην χειμῶνος. καίτοι τῇ μὲν ἀργίᾳ τὴν μαλακίαν, τῇ μαλακίᾳ δὲ τὸ μηδὲν τῶν τοιούτων φέρειν ἀκολουθεῖν ἀνάγκη. ὁ δὲ τῆς τῶν ὡρῶν ὑπερβολῆς κρείττων ἦν. καὶ τῇ περὶ τὸ Δήλιον τύχῃ φεύγων μετὰ τῶν ἄλλων μόνος ἦν τοῖς πολεμίοις κἀν τῇ φυγῇ φοβερός. οὕτως ὑπὸ τῆς ἀργίας τό τε σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν διέφθαρτο.

132. *Ἔοικε δὲ Ἄνυτος ἐνεργοὺς νομίζειν τοὺς συκοφάντας μόνους, τοὺς δὲ παιδείᾳ προσέχοντας καὶ τὴν αὑτῶν διάνοιαν ἐκκαθαίροντας οὐδὲν ἔργον πράττειν. καὶ τοὺς μὲν ἀθλητὰς οὐ κακίζει, καίτοι τί τῆς ἰσχύος αὐτῶν εἰς ἕτερον ἂν διαβαίη; τοὺς δὲ ἀντὶ τῶν σωμάτων τὰς ψυχὰς ἀσκοῦντας, ὧν κἂν ἄλλος ἀπολαύσειεν, ἀχρήστους ἀποκαλεῖ. καὶ οὐ νομίζει ὡς μέγι-*

---

1 cf. t. III 243, 13 2 cf. t. IV 134, 13 13 Isocr. or. IV § 2

---

1 *αὑτὸν* scripsi e *Ma* sed ʽ e ʼ corr m², *B* cum Rog *αὐτὸν* *AthUVa* Mor Re | *ἀπέστρεφεν* *MaAthVa* *υπέστρεφεν* *U* | *μεθημέραν* *Ma* 2 *σιδηρῷ* scripsi ex *AthVaB* auctore Re cum Rog *σιδήρῳ* *MaU* Mor Re | *γὰρ* ante *κατεγέλα* Mor Re delevi cum Rog 4 *τῶν* om *AthUVaB* | *τοιοῦτον* *UVaB* 6 *κρείττων* reposui ex *AthUVaB* auctore Re cum Rog *κρεῖττον* Mor Re | *ἦν καὶ τῆς περὶ τὸ Δήλιον τύχης ἢ φεύγων* coni Re *κἀν* auctoribus Iacobsio Add 123 Lect 200 Not 42 Sinteni Cobeto Rog at talem dativum causae in deliciis habuit Libanius | *μάχῃ* auctore Cobeto Rog 8 *τότε* *MaAthUVa* Re 12 *αὑτῶν* scripsi e *VaB* cum Rog *αὐτῶν* *MaAthU* Mor Re 14 *ἕτερον* reposui e *MaUVaB* auctoribus Morello Iacobsio Lect 200 Not 42 Anth. Pal. III 560 Cobeto cum Rog *ἑταῖρον* *Ath* Mor Re | *δὲ* scripsi ex *AthUB* *δ'* *MaVa* edd 16 *ἀποκαλεῖ* *Ma* sed *εῖ* in ras m² | *νομίζει ὡς*] *νομίζεις* Iacobs Lect 200 App Pors 321 | *ὡς* aut delendum aut cum *πάντων* mutandum censuit Re delevit Rog

στον ἔργον, εἰ διὰ | τὰς παρὰ Σωκράτους μέμψεις R III 46 *οἱ τὰ κοινὰ πράττοντες φροντίζοιεν ἀρετῆς.*

133. *Οὐ λέγει παριών. μετὰ πολλῶν γε Ἀθηναίων, δεδωκότος γε τοῦ Σόλωνος, οὐκ ἔχων φύσιν δήμῳ δυναμένην ὁμιλεῖν, ὃ καὶ τῶν ἄλλων πολλοὺς ἰδιώτας τετήρηκεν. ἀλλ' ἐὰν ἴδῃ νέους πρὶν ὥραν ἥκειν ἐπὶ τὸ βῆμα πηδῶντας, ἐπιλαμβάνεται, κατέχει, τοῖς κοινοῖς ἐμμελετᾶν οὐκ ἐᾷ. τοῦτ' ἴδιον Σωκράτους ἔθος, ᾧ πολλάκις ἐξείλετο τὴν πόλιν κυβερνητῶν ἀπείρων. οὗτος ἀργῶν Ἀθήνησι διαγέγονεν; ἐργαζόμενος μὲν οὖν τὰ πάντων ὠφελιμώτατα, ἐξαιρούμενος δὲ ἀνεπιστημόνων ῥητόρων τὸ πλῆθος; ἐγὼ δὲ ὅστις μὲν ἠναντίωται τοῖς βλαβεροῖς, εὐεργέτην ἡγοῦμαι τῶν οὐ γευσαμένων τῆς βλάβης· ὃν δ' εὐεργέτην ἔξεστι προσειπεῖν, πῶς ἔτ' ἂν ἀργόν τις καλοίη;*

134. *Τραπεζίτης γὰρ οὐκ ἔστι. κρείττων ἴσως*

---

8 Plat. Phaedr. p. 228 E 16 Plat. polit. p. 268 B

---

2 *φροντίζοιεν* reposui e libris cum Rog *φροντίσειεν* Mor Re 3 *παριών* scripsi auctore Re cum Rog *περιιὼν* libri Mor Re | *γε* om *MaB* 4 *ἔχω* *MaUVaB* 5 *καὶ* inserui e libris cum Rog om Mor Re 7 *βῆμα* *U* sed *β* e *ρ* corr, B *ῥῆμα* *MaAthVa* 8 *ἐμμελετᾶν* scripsi auctore Cobeto Mnem. 1874 p. 377 et N. S. III 153 cum Rog *μελετᾶν* libri Mor Re qui aliquid deesse coni *ἐμπηδᾶν* coni Gasda | *Σωκράτους ἔθος, ᾧ*] *Σωκράτους εἶθ' ὅστις* Iacobs Add 180 Lect 200 Not 42 9 *ᾧ* scripsi coll l. 11 *τι* libri Mor Re *ὃ* auctore Re Rog 10 *παραγέγονεν* *Ma* | signum interrogationis inserui auctore Sinteni cum Rog 11 *ἐξαιρούμενος*] *καὶ κατεχόμενος* *Ath* | *δὲ* inserui ex *AthUVaB* *δ'* Rog om *Ma* Mor Re 12 signum interrogationis posui 13 *βλαβεροῖς* scripsi auctore Re cum Rog *βαρβάροις* libri Mor Re 16 *ἔστι. κρείττων* scripsi *ἔστι κρείττων* libri edd *ἔστι. κρείττων εἰ Σωκράτους νέων ἡγεῖσθαι τραπεζίτης, ἀδικεῖ* Iacobs Lect 200 App Pors 322 Not 42 „*locum hunc hiulcum non intelligo*“ Re et Rog at *ἴσως* cum ironia dictum | *ἴσως* om *Ath*

τῶν νέων ἡγεῖσθαι τραπεζίτης. ἀδικεῖ. σὺ δ' ὅτι μὲν οὐκ εὐπορεῖ, μέμφῃ, τὸ δ' ὡς πρᾳότατα τὴν πενίαν φέρειν οὐχὶ θαυμάζεις; καὶ Λακεδαιμονίους μὲν ἄριστα πολιτεύεσθαι νομίζεις οὐ φύντος αὐτόθι σοφιστοῦ, τοῦτον δὲ μετ' ἐκείνων πενόμενον τοῦτο καθ' ὃ προσέοικεν ἐκείνοις ἀδικεῖν λέγεις; 135. ἦν δὲ οὐ ταῦτα πρότερον ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἐγκλήματα, τὸ μὴ πλουτεῖν, τὸ μὴ χρυσὸν κεκτῆσθαι, τὸ μὴ συνεωνῆσθαι γῆν, ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον, ὅτι οὗτος μικρὰ παραλαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς χρημάτων ὄγκον συνείλεκται μέγαν καὶ γεωργεῖ καὶ γέγονεν ἐξαίφνης ὑπὲρ τοὺς πολλούς. τίς οὖν ἡ μεταβολὴ καὶ πόθεν; Σωκράτης δὲ κινδυνεύει μόνος ἀνθρώπων διὰ τὸ τοῖς παροῦσιν ἀγαπῆσαι δοῦναι δίκην.

136. Πονηρῶν δέ, ὦ ἄνδρες, ἔργων διδάσκαλον ⟨αὐτὸν⟩ Ἄνυτος καλῶν καὶ φάσκων ὑμῖν ὑπ' αὐτοῦ
R III 47 διεφθάρθαι τοὺς νέους οὐκ ἔσχε | πλὴν Ἀλκι-

11 cf t. II 293, 12   17 Polycr. apud Isocr. Bus. § 5. Xen. comm. I 2, 12 sq. Aristid. rhet. t. II 110, 27 sq. Dind. cf p. 2 sq.

1 τῶν scripsi e *Ma* τῶν οὐ *UVaB* οὐ *Ath* τοῦ edd ἡγεῖσθαι reposui e libris cum Rog ἡγῆσθαι Mor Re   2 πρᾳότατα scripsi cum Rog πραότατα libri Mor Re   3 φέρειν inserui e libris auctore Iacobsio Lect 201 cum Rog om Mor sed φέρει in marg, Re | signum interrogationis e *Ma* posui cum Rog punctum reliqui libri Mor Re   5 τὸν Cobet | καθὸ *Ath* 6 signum interrogationis e *MaB* posui cum Rog punctum reliqui libri Mor Re   9 ὅτι — 10 πατρὸς inserui e libris cum Rog om Mor Re   10 παρὰ τοῦ πατρὸς παραλαβὼν *Ma* 12 ἡ inserui e *MaAthVaB* cum Rog om *U* Mor Re 15 Πονηρὸν *MaUVaB* Rog | δέ inserui auctore Gasda om libri edd | ὦ reposui e *MaUVaB* cum Rog om *Ath* Mor Re | πονηρῶν ante ἔργων libri edd delevi | διδάσκαλος *Ath*   16 αὐτὸν inserui om libri edd | ὑμῖν reposui e *MaUVaB* cum Rog ἡμῖν *Ath* Mor Re | ὑπ' αὐτοῦ om *Ma*

βιάδου καὶ Κριτίου μνησθῆναι. περὶ ὧν ἐστὶ μὲν ἀπολογεῖσθαι ῥάδιον, πάνυ δ' ἂν αἰσχυνοίμην, εἰ δόξαιμι καταλιπεῖν Ἀλκιβιάδην ἐν κοινωνίᾳ τῆς Κριτίου δόξης τοῦ τὰ κοινὰ γνώμῃ βεβλαφότος τὸν πολλὰ μὲν εὖ πεποιηκότα, πάντα δὲ κωλυθέντα, λυπῆσαι δὲ ἠναγκασμένον. πῶς οὖν μοι δοκεῖ; μικρὰ χωρὶς ὑπὲρ ἐκείνου διαλεχθέντα μετὰ ταῦτα συγχωρῆσαι μὲν ἴσην ἀμφοῖν εἶναι τὴν ἀδικίαν, δεῖξαι δὲ οὐδὲν μετὸν τῆς ἀδικίας Σωκράτει.

137. *Τί οὖν ἄν τις Ἀλκιβιάδου κατηγοροίη; πότερον ὅτι τὸν Ἀλκμαίωνα καὶ τὸν Ἱππόνικον ἀκούων καὶ προαιρέσεις γενναίας καὶ πράξεις ἐφαμίλλους καὶ Κλεινίαν καὶ μάχας καὶ τελευτὴν ἔνδοξον φρονήματος*

---

1 Aesch. Tim. § 173   2 Isocr. Busir. p. 222 c   8 Xen. comm. I 2, 25 sq.   11 Plat. Alc. I p. 112 C. Her. VI 125. Isocr. big. § 25   13 Her. VIII 17. Plut. Alc. 1. Xen. comm. I 2, 14 et 24. Isocr. big. p. 351 c sq. et 352 c

---

1 *καὶ Κριτίου* scripsi auctore Re cum Rog *καὶ τούτου κριτίου MaUVaB* *καὶ τούτου Ath* Mor Re *Κριτίου τε* Iacobs Lect 201 | *ἐστὶ* scripsi ex *Ath* *ἔστι MaUVaB* *τὸ* edd *τοῦ* Sintenis   4 *τὰ κοινὰ* reposui e *MaUVaB* coll. Xen. comm. I 2, 12 cum Rog *τινὰ Ath* Mor Re *τίνα* coni Re *τίνα* (vel *τί*) *οὐ* (vel *οὐκ*) Iacobs Lect 201 Not 43 *τὰ κακὰ* Hefermehl | *γνώμης Ath* *παρανόμως* vel *ἀνόμως* Iacobs | *βεβλαφότος* scripsi coll. Dem. p. 398, 4 *δεδρακότος* libri edd   5 *πάντα*] *πολλὰ* Gasda   6 *πρέπον* coni Re *πάντως* IacobsAdd 158 Lect 201 App Pors 322 Not 34 *προσήκειν* auctore Cobeto Rog | signum interrogationis inserui ex *U* sed eras, *B* cum Sinteni | *μικρὰ* om *Ma*   7 *μεταταῦτα Ma* | *μὲν* om *Ma*   8 *μετὸν U* sed *ον* maximam partem eras *μετὰ MaVa*   10 *Τί οὖν; τίς ἂν Ἀλκιβιάδου* Iacobs Lect 201 App Pors 322 | *ἂν*] *εἴ* coni Gasda | *κατηγοροίη; πότερον* scripsi auctore Cobeto Mnem. III 154 cum Rog *κατηγοροίη ποτὲ* libri Mor Re   11 *ὅτι — ἀκούων* om *Ma*   12 *καὶ* (1) reposui e libris auctore Re cum Rog *τὸ* Mor Re *ὅτι* Sintenis | *καὶ Κλεινίου μάχας καὶ τελευτὴν* Cobet   13 *ὅτι φρονήματος Ma UVaB*

ἔγεμε δυοῖν οἰκίαιν γνωριμωτάταιν πρέποντος; ἢ ὅτι καλὸν αὐτὸν ἡ μήτηρ ἔτεκε καὶ θαυμαστὸν τὴν ὥραν; ἢ ὅτι τὴν τῶν προγόνων διεδέξατο τάξιν καὶ πρὸς τὸ τὴν πόλιν εὖ ποιεῖν ὥρμησεν; ἢ ὅτι τοὺς ὁμόρους πρὸς τὴν Σπάρτην ἐξεπολέμωσε καὶ τὴν τῆς Ἀττικῆς φθορὰν ἐπὶ τὴν ἐκείνων μετέστησεν; ἢ ὅτι φαυλότερα τῆς ὑμετέρας ἀξίας τὰ ὄντα ἐνόμισε καὶ τὰ ἀπόντα ἐζήτησεν; 138. ἀλλ' εἰ τοὺς ἀφαιροῦντας τῶν ὑπαρχόντων μισεῖτε, τάς γε προσθήκας πῶς οὐκ ἂν ἐπαινοῖτε; ἐκεῖνος τοίνυν εἶδεν ἐπὶ τὸν Ἰόνιον, εἶδε νῆσον μεγάλην, ὠρέχθη Σικελίας, ἐπεθύμησεν Ἰταλίας, ἤλπισεν ἕξειν Λιβύην, ἔγνω περιστῆσαι Πελοποννήσῳ τὴν Ἑσπερίαν, ἐπεθύμησε λῦσαι τὸν πόλεμον τέλει καλῷ καὶ προσπεσεῖν Λακεδαιμονίοις προσαυξήσας τῇ πόλει τὴν ῥώμην. ἀλλ' οἱ φθονοῦντες καὶ κωλύοντες,
R III 48 ἐπειδὴ λέγοντες | οὐκ ἐκράτουν, ἠσέβουν μὲν

---

2 cf t. III 99, 5   4 Thuc. V 43. Isocr. big. p. 349 d   6 cf t. IV p. 197 R. Aristid. de IV viris t. II p. 167 sq. Dind.

---

1 ἔγεμεν *Ath* | γνωριμωτάτοιν Rog | πρέποντος; ἢ scripsi πρέποντος· ἢ libri πρέποντος, ἢ Mor Re πρέποντος καὶ Rog 2 ἔτεκε scripsi auctore Iacobsio Lect 201 Not 44 τέκοι libri edd 4 ὁμόρους reposui e *MaUVaB* auctore Re cum Rog ὁμήρους *Ath* Mor Re 7 ὑμετέρας scripsi e *MaAthUB* cum Rog ἡμετέρας *Va* Mor Re | τὰ (2)] ταῦτα *AthUVaB* 8 ἐζήτησεν scripsi e *MaAth* auctoribus Iacobsio Not 44 et Sinteni cum Rog coll p. 100, 4 ἐξήτησεν *UVaB* Mor Re 10 εἶδεν prius delendum censuit Iacobs Lect 201, alterum Not 44 et delevit Rog | ἐπὶ scripsi e *MaUVaB* ὑπὲρ *Ath* edd | εἶναι Sintenis Herm. I 469 12 περιστῆσαι scripsi e *MaUVaB* παραστῆσαι *Ath* Rog παραστῆναι Mor Re et A. Hug, Schweiz. Mus. I (1861) p. 187 vertens: *dem Peloponnes beistehen würde* | πελοπονήσῳ *Ma* πελοπόννησον *Ath* πελοπόνησον *UVaB* 13 Ἑσπερίαν scripsi auctore Sinteni ἑσπέραν libri edd 14 κακῷ *Ath* | προπεσεῖν *Ma*

αὐτοὶ καὶ περιέκοπτον τοὺς Ἑρμᾶς, τὰ δ' αὐτῶν κακὰ φέροντες ἐκείνῳ περιῆπτον, καὶ μέτοικοι καὶ μυστήρια καὶ σκευωρία καὶ πᾶσα τέχνη καὶ μηχανή. 139. *σκοπεῖτε δέ· δοῦναι λόγον ἤθελεν, οἱ δὲ ἐκέλευον πλεῖν. ἔπλει τὸν Ἰόνιον, οἱ δὲ τὸν δῆμον ἠρέθιζον. προσήγετο τὴν νῆσον, οἱ δὲ ἐκάλουν εἰς ὄλεθρον. τί οὖν ἐποίησεν; ὃ πᾶς τις ἂν εὖ φρονῶν. ἔσωσεν αὑτὸν καὶ τὸ βάραθρον ἐφυλάξατο. καὶ ἡγήσατο τότε παρὰ τῆς Σαλαμινίας ἀκούειν· φεῦγε τὴν ταχίστην, Ἀλκιβιάδη. φεῦγε. ζήτει σωτηρίαν ὡς Ἀθήνησί γε οὐκ οὔσης. δοκεῖς μὲν ἐπὶ κρίσιν, καλῇ δὲ ἐπὶ θάνατον. πίστιν ἔχουσιν αἱ διαβολαί. καὶ πάντα τοῦτον κατηγοροῦ τὸν χρόνον.* 140. *τί οὖν θαυμαστόν, εἴ τις ἀδίκως οὐκ ἠθέλησεν ἀποθανεῖν; τί δ', εἴ τις ὅθεν προσεδόκησεν ἀσφάλειαν, ἐκεῖσε ἔπλευ-*

1 Thuc. VI 27. Andoc. myst. § 15 sq. 2 Andoc. l. l. 3 Dem. p. 1272, 8 | Thuc. VI 53 et 61 4 Thuc. VI 29, 3 9 Thuc. VI 61, 5 sq. Plut. Alc. 21. Apostol. paroem. XV 31

1 *τοὺς Ἑρμᾶς* reposui e *MaUVa* auctoribus Iacobsio Lect 201 App Pors 322 Not 44 Sinteni Cobeto cum Rog *τὰς ἑρμᾶς* *B* sed ˜ e ˋ corr *τὰς ὁρμὰς Ath* Mor Re | *αὐτῶν* reposui e *Ma* cum Rog *αὑτῶν AthUVaB* Mor Re 3 *σκευωρία* scripsi ex *AthVaB* *σκευάρια MaU* edd 4 *ἤθελεν* scripsi auctoribus Sinteni Gasda Cobeto cum Rog *ἦλθεν* libri Mor Re 5 *ἔπλει* scripsi auctoribus Iacobsio Lect 201 et Sinteni *ἐπὶ* libri Mor Re *πλεῖ* Iacobs Add 130 App Pors 322 Not 44 *ἔπλει ἐπὶ* auctore Cobeto Rog | *προσήγετο* reposui e libris cum Rog *προσῆγε* Mor Re 7 *ἂν* inserui ex *AthVaB* cum Rog om *MaU* Mor Re | *αὑτὸν* scripsi ex *UVaB* cum Rog *αὐτὸν Ma Ath* Mor Re 8 *τὸ βάραθρον* reposui e libris auctoribus Iacobsio Lect 202 App Pors 322 Not 45 Sinteni Cobeto cum Rog *τὸν βάρβαρον* Mor Re 11 *οὔσης* vitio laborare censet Rog perperam | *καλεῖσθαι* post *κρίσιν* inserendum coni Re cui illud e sequenti *καλῇ* suppleri iure opposuit Iacobs Lect 202 Not 45 15 *ὅθεν* inserui e *MaAthUVa* cum Rog *ὅθεν καὶ B* om

σεν. ὁ δὲ ἦν μὲν ἐν Σπάρτῃ, τὰς Ἀθήνας δὲ ὠνειροπόλει. καὶ οὐκ ἔφθη πιστευθεὶς καὶ μεθ' ὑμῶν ἦν τὴν γνώμην μεταφέρων μὲν ἐς τὴν τῆς πόλεως χρείαν τὴν βασιλέως ῥοπήν, καταλύων δὲ τὸ Λακεδαιμονίων ναυτικὸν ἀπορίᾳ μισθοῦ, τῶν δὲ προσδοκωμένων τριήρων ἀποστερῶν. καὶ οὐ πρότερον ἐπαύσατο καταπολεμῶν ἐκείνους φυγὰς ὤν, Ἄνυτε, καὶ τὸν δῆμον εἰδὼς ἐπικείμενον αὐτῷ, πρὶν αἰσχυνθέντες ὑμεῖς ναυμαχίας καὶ μάχας καὶ νίκας καὶ πόλεις προσγεγενημένας ἐψηφίσασθε τὴν κάθοδον καὶ τὰς ἀρὰς ἀνελύσατε. ὁ δὲ
R III 49 τοῖς μυστηρίοις ὁ κάκιστος ἐκεῖνος ἀπέδωκε τὴν | ἀρχαίαν ὁδόν. 141. καὶ ἐῶ λέγειν ἁρμάτων πλῆθος καὶ μεγάλας ὑπὲρ ὑμῶν Ὀλυμπίασι δαπάνας ἀφ' ὧν δόξαν ὑμεῖς εἰς τὸ κοινὸν ἰσχύος ἐσχήκατε. φανεῖται

---

1 Isocr. big. p. 348 d 3 Thuc. VIII 45 sq. 4 Thuc. VIII 46 et 80 10 Thuc. VIII 81 11 Plut. Alc. 33 et 34 12 Isocr. big. p. 353 b sq. 14 Thuc. VI 16 | Plat. leg. III p. 681 C

Mor Re qui οὗ inserendum coni, ἧ Sintenis ἧ pro τις scribendum coni Iacobs Lect 202 App Pors 332 Not 45 | ἔπλευσε Re 2 ὑμῶν scripsi ex *AthUVaB* cum Rog coll l. 8 ἡμῶν *Ma* Mor Re 4 λακεδαιμόνιον *Ma* 5 τριήρων reposui e *MaUVaB* cum Rog τριήρεων *Ath* Mor Re 7 ἐκείνας *B* 8 αὐτῷ scripsi ex *U* cum Rog αὗτῶ *B* αὐτῷ *MaAthVa* Mor Re | ὑμεῖς scripsi e *MaUVa* cum Rog ἡμεῖς *AthB* Mor Re | ναυμαχίας scripsi ex *UVaB* cum Rog ναυμαχίαν *MaAth* Mor Re 9 καὶ μάχας inserui ex *AthUVaB* om *Ma* edd | γεγενημένας libri corr Mor 11 ἀπέδωκε τὴν scripsi auctore Iacobsio Not 45 ἀπέδωκεν libri ἐπέδωκεν Mor Re qui ἀπέδωκε coni ut Iacobs Add 290 ἀπέδωκεν τὴν Rog qui perperam adnotat: *aut deest sententiae prior pars aut manum librarii cuiusdam agnoscere debemus* 13 ἡμῶν *Ma* | Ὀλυμπίασι scripsi cum Rog ὀλυμπιάσι libri Mor Re 14 τὸ κοινὸν reposui e libris cum Rog τόνον Mor Re εὐτόνου vel συντόνου Iacobs Not 45 λόγον coni Sintenis Herm. I 470 coll Thuc. VI 16

τοίνυν κἂν τοῖς δευτέροις κυβερνήτου προπετείας, οὐχ ἑαυτοῦ κακίας ὑποσχὼν δίκην καὶ ὅλως τῶν μὲν ἔξω κεκρατηκώς, βασκανίας δὲ τῆς παρ' ὑμῖν ἡττηθείς, πολὺ δὲ τῶν ἐκβαλόντων αὐτὸν χρησιμώτερος τῇ πόλει.

142. Καὶ ταῦτα διῆλθον οὐκ Ἀλκιβιάδου καὶ Σωκράτους χάριν μᾶλλον ἢ ὑμῶν καὶ τῆς ὑμετέρας, ὦ Ἀθηναῖοι, δόξης. δεῖ γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἀσεβεῖ διηλλάχθαι δοκεῖν, ἀλλὰ τὸν οὐδὲν ἠδικηκότα καταδεδέχθαι. ἵνα δὲ ὅσον περίεστι τῷ νυνὶ κρινομένῳ τῶν δικαίων ἔτ' ἄμεινον μάθητε, ἔστω μὲν Ἀλκιβιάδης μηδὲν Κριτίου βελτίων, ἔστω δὲ Σωκράτης διδάσκαλος ὁ μηδαμοῦ μηδενὶ τοῦτο ὑποσχόμενος. ἐξεταζέσθω δὲ παρ' ὑμῖν, εἰ τῆς τῶν οὐκ ἐθελησάντων ἢ μὴ δυνηθέντων γε μαθεῖν κακίας ὁ διδάξαι γε βουληθεὶς ὑπεύθυνος. εἰ γὰρ ὁ μὲν ἔλεγεν ὃ ποιοῦσιν ἂν συνήνεγκεν, οἱ δὲ οὐ προσεῖχον τὸν νοῦν ἑτέρων αὐτοῖς ἀρεσκόντων, τί δεῖ Σωκράτην ἀντ' ἐκείνων μισεῖν; ὥσπερ ἂν εἴ τις γεωργὸν μηδὲν παραλιπόντα τῶν περὶ τὴν γῆν πόνων, ἀλλὰ καὶ χερσὶ καὶ σκεύεσι καὶ βουσὶ καὶ σπέρμασι

---

1 Xen. Hell. I 5, 11 sq. 12 Polycr. apud Isocr. Bus. § 5 p. 222 d 16 Plat. Euthyph. p. 2 D

---

1 *ἐν Ath* | *δευτέρας Ath* *ὑστέροις χρόνοις* coni Naber 3 *ὑμῖν* scripsi ex *Ath UVaB* *ἡμῖν Ma* *ὑμῶν* edd 4 *αὐτὸν* scripsi auctore Gasda *αὐτὸς* libri edd 9 *καταδεδέχθαι* scripsi auctore Cobeto cum Rog *δεδέχθαι* libri Mor Re 13 *μηδενὶ* reposui ex *Ath UVaB* *μηδὲν Ma* edd | *τοῦτο* inserui e libris om Mor Re *τοιοῦτο* auctore Gasda Rog | *ὑμῖν* reposui e libris *ὑμῶν* edd 14 *εἰ τῆς* reposui e *MaUVaB* auctore Re cum Rog *εἴ τις Ath* Mor Re 16 *οἱ* et 17 *προσεῖχον* reposui e libris auctore Re cum Rog *ὁ* et *προσεῖχε* Mor Re 18 *εἴ* inserui auctoribus Gasda et Cobeto Mnem. III 151 cum Rog om libri Mor Re 19 *παραλείποντα Ath UVaB*

καὶ τῷ περὶ ταῦτα νόμῳ χρησάμενον, ἔπειτα μηδ' ὁτιοῦν παρ' αὐτῆς κεκομισμένον οὐκ οὔσης ἀγαθῆς R III 50 *αἴτιον τοῦ συμβάντος ἡγοῖτο, ἀλλ' | ἕτοιμον αὐτῷ καὶ περὶ τῆς αὑτοῦ διεξελθεῖν τέχνης καὶ δεῖξαι τὴν γῆν.* 143. *ὁρῶμεν δὲ κἀν ταῖς ἄλλαις τέχναις τοὺς μὲν παριόντας τὸν διδάσκαλον, τοὺς δὲ πρὸς ἴσον ἐρχομένους, τὸν δὲ ἐλάττω λαμβάνοντα, τὸν δὲ οὐδ' ὁτιοῦν. ἐντεῦθεν σκυτοτόμου σκυτοτόμος ἀμείνων καὶ τέκτονος τέκτων κἀν τοῖς ἄλλοις ἕτερος ἑτέρου τῶν αὐτῶν τετυχηκότες διδασκάλων. ἔστι γάρ, ὦ Ἀθηναῖοι, βιαιότερον καὶ μᾶλλον ἰσχυρὸν μαθήσεως φύσις. ὅταν ᾖ πονηρά, καθέλκει πρὸς ἑαυτὴν καὶ πᾶσαν παίδευσιν ἀπέφηνε μάταιον. εἰ δὲ μὴ τοῦτο τοιοῦτον ἦν, ἐν ἅπασιν ἂν τοῖς ὁμοτέχνοις τὸ ἴσον τῆς ἐπιστήμης ἔκειτο. εἰ δὲ τῆς φύσεως πανταχοῦ τὸ κράτος ἐχούσης οὐχ οὕτω τοῖς ἀνθρώποις ἐδόκει, ἀλλ' ἐν ταῖς τῶν φοιτητῶν ἀπειρίαις τοὺς διδασκάλους ἐκόλαζον, κατα-*

---

3 Plat. rep. VIII p. 567 A 11 cf. t. IV 450, 4 sq.

---

1 *καὶ* inserui e *MaUVaB* om *Ath* edd | *μὴ δ' Va μηδοτιοῦν U* 4 *αὑτοῦ* scripsi ex *UVaB* cum Rog *αὐτοῦ MaAth* Mor Re 5 *γῆν*] *ο ην* cum ras 2 litt *U* *ην* cum ras 3 litt ante *η Va* *ὀργήν B* 6 *τὸν μὲν διδάσκαλον Ath* | *ἶσον Ma* 7 *ἐλάττω* scripsi ex *AthUVaB* *ἔλαττον Ma* edd 8 *σκυτοτόμου* inserui ante *σκυτοτόμος* e *MaUVaB*, post *σκυτοτόμος* Rog auctore Re om *Ath* Mor Re 9 *τέκτονος τέκτων* reposui e *MaUVaB* *τέκτων τέκτονος Ath* edd 10 *Ἀθηναῖοι* scripsi cum Par et Rog auctoribus Gasda et Cobeto Mnem. N. S. III 148 *θεοὶ* libri Mor Re 11 *ἡ γὰρ φύσις* ante *ὅταν* inser auctore Cobeto Rog et Gercke Plat. Gorg. p. XLIX | *ὅτ' ἂν Ath* 12 *ᾖ* reposui ex *UVaB* auctoribus Iacobsio Lect 202 Not 45 Anth Pal III 62 et Cobeto cum Rog *ἦν Ath* Mor Re *ἡ Ma* | *ἑαυτὴν* reposui e libris auctoribus Re et Iacobsio Not 45 cum Rog *ἑαυτὸν* Mor Re 13 *ματαίαν* coni Iacobs Not 45 contra usum Libanii 14 *ἂν*] *οὖν Ath* | *ἶσον MaB* 16 *οὕτως Ath* 17 *καταλέλυντ' ἂν αἱ* scripsi auctoribus Sinteni et Gasda cum

λέλυντ' ἂν αἱ τέχναι μηδενὸς τολμῶντος διδάσκειν ἐπὶ τῷ μὴ κακῶς παθεῖν. ἀλλ', οἶμαι, τοῖς μὲν διδασκάλοις πανταχοῦ χάρις ὀφείλεται, τῶν προσιόντων δὲ τὸ μὴ μαθεῖν ἔγκλημα. 144. καὶ μὴν τούς γε νομοθέτας οὐδὲν ἕτερον ἢ διδασκάλους πάντες ἄνθρωποι νομίζουσιν οὐ μιᾶς τινος ἡλικίας οὐδὲ ἔθνους ἑνὸς τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν, ἀλλ' ὁμοίως μὲν νέων, ὁμοίως δὲ γερόντων, ἔτι δὲ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ ἀστῶν καὶ ξένων καὶ δούλων καὶ ἐλευθέρων. καὶ διὰ τοῦτο πρῶτοι τιμῶνται μετὰ τοὺς θεούς, ὅτι παρ' αὐτῶν μεμαθήκαμεν ἅ τε δεῖ ποιεῖν ὧν τε ἀπέχεσθαι. ἀκούομεν δὲ οὐ ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ δωρεὰς καὶ ζημίας, ὧν αἱ μὲν ἕπονται τοῖς ἀπειθοῦσιν, αἱ δὲ τοὺς ἐπιεικεῖς ἀμείβονται. ἀλλ' ὅμως οὐδὲ τούτων ἀμφοτέρων ἐλπίδες ἀρκοῦσιν ἐκκόψαι πονηρίαν. ἀλλ' οἱ μὲν ἀπειλοῦσιν, Ἄνυτος δὲ ἀδικεῖ. οἱ μὲν ἐπαγγέλλονται, Μέλητος | δὲ οὐκ ἐπιθυμεῖ τιμῆς, ἀλλ' αἱρεῖται μισθοῦ R III 51
μᾶλλον συκοφαντεῖν ἢ τῶν χρηστῶν νομισθεὶς θαυ-

---

5 Plat. conv. p. 209 D sq.; Gorg. p. 514 E sq. 18 cf. p. 30, 7

Rog coll t. IV 85, 11 et III 26, 8 *κατελέλυντ' ἂν αἱ B* et coni Cobet et Gercke Plat. Gorg. p. XLIX *κατ λέλυνται* cum ras 1 litt *U* *καταλέλυνται* reliqui libri Mor Re

2 *μὴ* inserui ex *UVaB* om *MaAth* edd | *τοὺς μὲν διδασκάλους Ma* (et Par) 3 *πανταχοῦ* — 5 *διδασκάλους* om *Ma* (et Par) 4 *μὴ* inserui e libris auctoribus Iacobsio Lect 202 Not 46 Sinteni Cobeto cum Rog om Mor Re qui *μηδὲν* inserendum coni 9 *διατοῦτο MaB* 11 *ἅ τε* scripsi auctore Cobeto *ὅ τι* libri edd 12 *δ'* Rog | *οὐδὲ Ma* 15 et 16 *αἱ* Rog auctore Gasda at cogitatione e lin. 4 repetendi sunt *οἱ νομοθέται* 16 *Ἄνυτος* voce denuo incipiunt *C* (fol 336) *A* (fol 229) in quo *Ἄ* deest | *οἱ A* Mor | *μὲν* scripsi auctore Re *δὲ AthUB* *δ'* reliqui libri edd | *μέλιτος UVaB* sed in hoc *ι* ex *η* corr, Re *Ἄνυτος* Mor 17 *δ' C AthVa* Re 18 *ἢ* — *θαυμασθῆναι* om *Ma* (et Par) | ** *θεὶς* Mor | *φαντασθῆναι B*

μασθῆναι. 145. τολμωμένων οὖν τῶν ἀδικημάτων ἁπάντων μετὰ τοὺς νόμους καὶ τὴν ἐπιζήμιον ἀπείθειαν κατεβόησέ τις τοῦ Σόλωνος ἢ κακῶς εἶπε τὸν Δράκοντα καὶ δεινὸν ποιησάμενος τὸ φθῆναι τελευτήσαντας πρὸ τοῦ δοῦναι δίκην ἐκέλευσεν ἀχρήστους νομίζειν καὶ λυμεῶνας; οὐδείς. ἀλλὰ τοὺς μὲν σωτῆρας νομίζομεν, τοὺς δὲ παρανομοῦντας κολάζομεν. 146. τί δ' ἄν τις εἴποι περὶ τῶν πολὺ φοβερωτέρων διδασκάλων, ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, τῶν δικαζόντων; οἳ οὐ λόγῳ συμβουλεύετε τὰ δίκαια ποιεῖν, ἀλλ' ἔργῳ, δημεύοντες, ἐξελαύνοντες, τοῖς ἕνδεκα παραδιδόντες ἐπὶ θανάτῳ. ⟨ὧν⟩ οὐδὲν οὔτε τοὺς πονηροὺς ἔπαυσεν ἀδικοῦντας οὔθ' ὑμᾶς καταγινώσκοντας, ἀλλ' οἱ μὲν τήμερον ἀποθνήσκουσιν, οἱ δὲ τῆς ὑστεραίας ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἁλίσκονται. καὶ οὐδὲν μήποθ' εὕρῃ νομοθέτης εἰς τιμωρίαν οὕτω πικρὸν ὃ ποιήσει πάντας δικαίους. 147. εἶτα τῶν ἐν τοῖς δικαστηρίοις κινδύνων ἐξεληλεγμένων καὶ τῆς κακίας τολμᾶν ἐπισταμένης, εἰ μὴ Σωκράτης ἀπὸ τῶν ἐν Λυκείῳ λόγων ἅπαντας ἁπλοῦς ἐποίησεν εἶναι, ἀδικεῖ; καὶ τοὺς μὲν οἰκέτας, ἐφ' οὓς οὐδὲν δεῖ δικαστηρίου καὶ γραφῆς, ἀλλ' ἐξουσία τοῖς δεσπόταις μύλωνος, πεδῶν, μαστίγων, στίξαι, στρεβλῶ-

6 Dem. p. 807, 19 22 Arist. Vesp. 1296

1 *μενόντων Ma* 3 *κατεβόησε τίς* Gercke Plat. Gorg. p. L 4 *τὸ* om Mor 7 *κολάζομεν* — 8 *πολὺ* om *Ma* 8 *φοβερωτέρων τῶν διδασκάλων Ma* 9 comma post *διδασκάλων* inserui om libri edd | *θεοὶ MaAthUB* Mor 12 *ὧν* inserui auctore Sinteni om libri edd sed *ἀλλ' ὅμως* inserendum coni Re, *δ'* (post *οὐδὲν*) Iacobs Not 46 13 *καταγινώσκοντας* scripsi e *CMaUVaB καταγιγνώσκοντας AAth* edd 15 *ὁδὸν Ath* *οὐδέποτε AthUVa οὐδήποτε B* | *εὕρῃ*^{οι} *B* *εὕρε* Iacobs Lect 202 17 *δικαίως C* 19 *λυκίῳ MaAthUVa* | *ἁπλῶσ* cum ras *U* *ἁπλῶς Va* 20 *οἷς Ath* Re 21 *ἐξουσίας* Mor 22 *μυλῶνος CA* cf p. 36, 12 et ad t. II 543, 10 | *πέδων Ma* Mor

σαι, τούτους μέν, ἂν ὦσι πονηροί, οὐκ ἂν μεταβάλοιμεν τοῖς αἰκισμοῖς, τῶν δ' ἐλευθέρων καὶ φρόνημα παρὰ τῆς εὐγενείας ἐχόντων δεσπότης ἦν ἀκριβέστερος Σωκράτης ἢ τῶν ἀργυρωνήτων ὑμεῖς;

148. *Κριτίας ἐλύπησε τὸν δῆμον. καὶ γὰρ Σωκράτην. ὑμᾶς ἀφείλετο τὴν | παρρησίαν. καὶ* R III 52 *γὰρ ἐκεῖνον τὰς εἰωθυίας συνουσίας. ἆρ' οὖν ὑμῖν, εἰ μαθητὴς ἀκριβῶς ἦν Σωκράτους καὶ τῶν ἐκείνου καὶ λόγων καὶ τρόπων λίαν ἐπιθυμητής, τοιούτους ⟨ἂν⟩ ἀποδοῦναι δοκεῖ τῷ διδασκάλῳ τοὺς μισθοὺς καὶ παρελέσθαι τοῦ βίου τὴν τάξιν ἐν ᾗ τοσοῦτον ἐβεβιώκει χρόνον, καὶ ὁ μὲν κακῶς λέγειν τὴν ἀρχήν, ὁ δ' οἷς μάλιστα λυπήσειν ἔμελλεν ἐπιτάττειν, ἀλλ' οὐκ ἂν ὁ μὲν τὴν ὠμότητα θαυμάζειν, εἴπερ ταύτην ἐδίδασκεν, ὁ δ' ἀντιτιμᾶν τοὺς παρασκευάσαντας;* 149. *τούς γέ τοι παιδοτρίβας ἴσμεν ἐν τοῖς στεφάνοις τῶν ἀθλητῶν οὔτ' ἀχθομένους πρὸς αὐτοὺς οὔθ' ὑβριζομένους ὑπ' αὐτῶν, ἀλλ' ἄμφω συνηδομένους ἀλλήλοις, Σωκράτης*

---

5 Xen. comm. I 2, 12 sq. 7 cf p. 47, 2; 135, 2. Xen. comm. I 2, 31 8 Plat. apol. p. 33 A

---

1 *μεταβάλλοιμεν UB* 3 *καὶ* ante *παρὰ Ma* | *ἦν* om *Ma* 5 *σωκράτη* cum ras 1 litt *U* *σωκράτης MaVa* Mor 6 *ἡμᾶς Ma* 7 *συνουσίας C* sed *ουσ* in ras m², *Ma* sed *συνουσι* in ras m² 8 *ἀκριβὴς C* sed *ὴς* in ras m², et coni Gasda *ἀκριβέστερος VaB* | *καὶ* (2) om *Ma* 9 *τρόπων καὶ λόγων C* | *ἂν* inserui post *τοιούτους*, post *ἀποδοῦναι* Rog auctore Gasda 10 *τοὺς* om *Va* 11 *βεβίωκε AthUVaB* 12 *λέγειν C* sed *ν* suprascr, *A* sed *ν* add m² *λέγει AthUVaB* | *τηναρχὴν B* | *δ A* *ὃ Ma* Mor | *δὲ CVa* Re 13 *λυπήσειεν* Mor | *ἐπιτάττειν* scripsi cum Rog *ἐπιτάξειν* libri Mor Re *ἐπιτάσσειν* Gasda 14 *θαυμάσειεν* Mor 15 *ὃ A* *ὃ MaB* | *δὲ CVa* Re 16 *τοι* om *U* sed ras 3 litt, *B* *τοὺς MaAthVa* Mor 17 *οὔτε* (1) *Ma* | post *ὑβριζομένους* ras 5 litt *CA*

δὲ οὕτως ἦν ἄτοπος, ὥσθ' ὁρῶν αὐτοῦ τὴν σπουδὴν τετελεσμένην καὶ τοὺς νόμους ἀσθενεῖς καὶ τὸν δῆμον οὐδαμοῦ καὶ Κριτίαν τύραννον· ἔψεγεν ἀρχὴν ἣν ἀποῦσαν ἐζήτει, καὶ κινδυνεύειν ᾑρεῖτο μᾶλλον ἢ τοῖς ἐκείνῳ δοκοῦσιν ὑπηρετεῖν;

150. *Σὺ δ' Ἀλκιβιάδην μὲν καὶ Κριτίαν λέγεις, πολλοὺς δὲ χρηστοὺς παραλείπεις, ὧν, εἰ καὶ τῶν κοινῶν ἀφεστᾶσιν, ἔστιν ὅμως ἄγασθαι τὸν τρόπον, ἐπεὶ κἂν τοῖς ἰδίοις γένοιτ' ἂν ἀπόδειξις ἀρετῆς. τί γὰρ ἂν σὺ καταγνοίης Πλάτωνος; τί δ' ἂν Κρίτωνος; τί δ' Αἰσχίνου; τί Χαιρεφῶντος; τί μυρίων ἑτέρων; ποίας οὗτοι φιλίας προὔδοσαν; ποίοις πολεμίοις συνεύξαντο;* R III 53 *τίνας νόμους ἀνεῖλον; τίνας τυράννους | κατέστησαν; ἢ τὰ ἔπη μὲν συνείλοχας οἷς ἤλπισας ἐξαπατήσειν, ἃ δ' ἀφιστάμενος τῶν ποιητῶν διελέγετο Σωκράτης ὑπερπεπήδηκας; οὐχ ὑπὲρ ἐγκρατείας πρὸς Ἀρίστιππον διείλεκται πείθων μὴ δουλεύειν τῇ γαστρί; οὐ Λαμπροκλεῖ μητρὸς ἀμελοῦντι διδάσκων ἡλίκα χρέα γονεῦσιν ὀφείλομεν; τί κάλλιον ὧν ὑπὲρ διαλλαγῶν*

---

6 Xen. comm. I 2, 48 10 cf p. 120, 8. Plat. apol. p. 33 E sq. 11 Plat. apol. p. 20 E sq. Diog. L. II 5, 5, 20 17 Xen. comm. II 1 18 Xen. comm. II 2. Diog. L. II 5, 12, 29 19 Xen. comm. II 3

---

1 *αυτοῦ U αὐτοῦ AMaVaB* Mor 2 *ἀνόμους* Mor 3 *ἔλεγεν Ma* Mor 4 *ἀποῦσαν B* sed *ἀπ* in ras m² 6 *δὲ AthVa* Re 7 *οὓς AthUB* | *εἰ μὴ καὶ Ma* 8 *ἀφεστῶσιν Ma ἐφεστᾶσιν* Mor | *τὸν τρόπον* scripsi e *CA* sed in hoc ὁ supra ῶ m¹ et ο(2) supra ω m², auctore Gasda *τῶν τρόπων* reliqui libri edd 12 *συνηύξαντο Ma* 14 *ἢ τὰ*] *εἰ τὰ UVa* *γαστρὶ* *εἶτα B* Mor | *συνείληχας MaAthUVaB* Mor 17 *σαρκὶ CA* 18 *οὐ Λαμπροκλεῖ* scripsi Mus. Rhen. XXXII 90 cum Rog *οὐκ ἀρικλεῖ Ma οὐκ ἀριστοκλεῖ* reliqui libri Mor Re | *οἷα CA*

πρὸς Χαιρεκράτην καὶ τὸν ἀδελφὸν διεξῆλθε; τί βέλτιον ὢν περὶ φίλων πρὸς Ἀντισθένην; 151. *ἀλλὰ μὴν Γλαύκωνά τε τὸν Ἀρίστωνος καὶ τὸν Γλαύκωνος Χαρμίδην, τὸν μὲν ἐπεγείρας δημηγορεῖν ὀκνοῦντα, τὸν δ' ἐπισχὼν οὔπω δυνάμενον ὠφελεῖν, ἐξ ἀμφοτέρων εὔνουν πολίτην ἔδειξεν. ἤκουσε καὶ Περικλῆς ὁ Περικλέους τῶν ἐπὶ στρατηγίαν παρακαλούντων λόγων. καὶ τί δεῖ καθ' ἕκαστον ἐξαριθμεῖν; εἰ γὰρ ἐθέλοιμι καλέσαι τοὺς περὶ δικαιοσύνης, τοὺς περὶ σωφροσύνης, τοὺς ὑπὲρ ἀνδρίας, τοὺς ὑπὲρ πρᾳότητος, τοὺς περὶ μαντικῆς καὶ τῶν ἄλλων ἀκηκοότας ἀγαθῶν, πᾶσαν ἂν πλὴν τῶν τούτοις ἐοικότων καλοίην τὴν πόλιν, οὐχ ὡς οὐχὶ καὶ τούτων ἀκηκοότων, ἀλλ', οἶμαι, ψεύσονται καὶ τοὐναντίον ἐροῦσιν.* 152. *οὐ μὴν ὑμῶν γε, ὦ ἄνδρες, τἀληθὲς οὐδεὶς ἐξαρνήσεται οὐδὲ πείσει καταψηφίσασθαι Σωκράτους, ὅτι Θησεὺς μὲν συνῴκισε τὴν πόλιν καὶ τὴν ἀρχὴν ἣν εἶχεν ἀφῆκε, Σόλων δὲ Σαλαμῖνά τε προσηγάγετο καὶ χρεῶν ἀποκοπὰς εἰσηγάγετο καὶ ταῦτα*

---

1 *Χαιρεφῶντα* 2 Xen. comm. II 5 3 Diog. L. l. l. 4 Xen. comm. III 7. Diog. L. l. l. 5 Xen. comm. III 6 6 Xen. comm. III 5 9 Plat. leg. XII p. 964 B; Phaed. p. 69 B 18 Plat. rep. VIII p. 566 A; leg. III p. 684 E. Plut. Sol. 15

---

1 *χαιρεκράτη UVaB* Rog 3 *τε τὸν* Re *τόν τε* libri *τὸν* Mor *τόν τ'* Rog | *γλαύκωνα* (2) *Ma* 4 *τόν δ' MaB* 6 ⟨*ἑαυτὸν*⟩ *εὔνουν πολίτην ἔδειξεν* vel *εὔνους πολίτης ὢν ἔδειξεν* coni Gasda 8 *καθέκαστον Ma* | *ἐθέλοιμι* scripsi *θέλοιμι* libri edd 10 *ἀνδρίας* reposui e libris *ἀνδρείας* edd | *πραότητος B* Mor 12 *τῶν* inser C^2 13 *ψεύσεται* Mor sed *ψεύσονται* coni 15 *ἐξαρνήσεται* scripsi auctore Nabero cum Rog coll. t. I 137, 9 *ἐξαιρήσεται* libri Mor Re 16 post *Σωκράτους* maiorem lacunam statuit Gasda | *ὅτι* scripsi e *CA* sed in hoc in ras 2 litt *ἣ MaAthU* sed in hoc *ἡ* eras, *Va* *εἰ B* edd 17 *ἀφῆκε B* sed *ε* in ras m² *ἀφῆκεν Ma* | *κατηγάγετο* Mor 18 *καὶ — εἰσηγάγετο* om *Ma*

R III 54 πέντε ταλάντων ὀφειλομένων αὐτῷ. ταυτὶ γάρ, ὦ Ἀθηναῖοι, τοῖς μὲν πεποιηκόσι δόξαν ἂν εἰκότως φέροι, τοὺς δὲ ἄλλους οὐκ ἂν δικαίως ἀποκτεῖναι. εἰ γὰρ τοὺς ⟨ἢ⟩ μὴ συνοικίζοντας τὴν πόλιν τήν γε συνῳκισμένην ἢ μὴ Σαλαμῖνα κτωμένους τήν γε ἡμετέραν οὖσαν ἀποθνήσκειν δέοι καὶ ὅλως τοὺς ἢ μὴ γράφοντας νόμους ἢ μὴ στρατηγοῦντας, ἐπιλείψει τὸ κώνειον ὑμᾶς. ἔχει Θησεὺς τὰς προσηκούσας τιμάς, ὡς δηλοῖ τὸ Θησεῖον, ἕστηκεν ἐν ἀγορᾷ χαλκοῦς ὁ Σόλων, τὸ δ' ἀποθνήσκειν τινὰς Ἀθηναίων διὰ τὰς ἐκείνων εὐεργεσίας οὐκ οἶδ' ἥν τινα ἂν ἔχοι τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις τιμήν.

153. *Λεγέτω* τοίνυν τὴν πρὸς τοὺς σοφιστὰς *ὑμῶν* ὀργήν, τὸν Ἀναξαγόραν, τὸν Πρωταγόραν, τὸν Διαγόραν. δώσει γάρ μοι πάλιν ἐρωτᾶν· πῶς οὖν οὐ τῆς αὐτῆς ἀπέλαυσε Σωκράτης, εἴπερ οἷς ὁ δῆμος

8 Plut. Thes. 36, 2 9 Dem. c. Aristog. II § 23 p. 807, 18 16 cf. t. I 466, 12

1 πέντε scripsi Mus. Rhen. XXXII 92 cum Cobeto Mnem. III 155 coll. Plut. Sol. 15, 7 ἐπὶ libri Mor Re ἐπὶ πέντε Rog 2 δόξαν εἰκότως φέρει Mor | φέροιτο *Ma* 3 ἀποκτεῖναι *MaB* Mor ἀποκτείνοι Rog 4 ⟨ἢ⟩ inserui | τήν τε *C* τήνδε *UVaB* τὴν δὲ *Ma* | voce συνῳκισμένην des *A* fol 229, ἢ inc fol 231 συνωκισμένον Re 5 ἢ *U* sed η eras εἰ *MaVaB* Mor 6 ὅλως scripsi e *Ma* coll. t. II 534, 17 ὅλους libri Mor Re ὅλον e Par auctore Gasda Rog 9 θήσειον *AthUVaB* 11 οἶδα *AthUVaB* | ἥν τινα ἂν scripsi auctore Iacobsio Lect 202 (οὐκ οἶδ' ἥντιν' ἂν ἔχοι) ἄν τινα libri ἂν εἴ τινα auctore Cobeto Mnem. III 155 Rog coll Xen. Cyr. V 4, 12; Plat. Tim. p. 26 B ἥν τινα coni Gasda 13 λεγέτω scripsi ut coni Rog, μὴ λέγε Naber λέγει libri edd | νῦν coni Rog | ὑμῶν scripsi τούτων libri edd 15 δώσεις coni Naber | οὐ] οὐκ ἀδίκως et 103, 1 ⟨μὴ⟩ προσόμοιος coni Gomperz Beitr. VII (Rel. ac. Vindob. t. CXLIII) 14, perperam, ut ipse professus est Beitr. VIII (l. l. t. CLII) 31 convictus a M(asquera)y Rev. crit. 1901 n. 10 p. 188 16 ἀπήλαυσε *C* | σωτηρίας post ἀπέλαυσε *AthUVaB*

ὠργίζετο προσόμοιος ἦν; χρῆν γὰρ αὐτὸν ταὐτὰ ἐπιτηδεύοντα τοῖς αὐτοῖς κεκολάσθαι. εἰ μὲν γὰρ οὐδεὶς σοφιστὴς ἔδωκε δίκην, ῥᾳθυμία τοῦτ' ἂν ἦν περὶ τοὺς θεοὺς τῆς πόλεως, ὑφ' ἧς ἂν ἔφη τις καὶ τοῦτον διαλαθεῖν· ὄντων δὲ πρὸς οὓς ἔσχετε πικρῶς ὁ μὴ τοιούτων ὑμῶν πεπειραμένος δέδεικται καθαρεύων τῆς κατ' ἐκείνων αἰτίας. 154. *Ἀναξαγόρας ἐδέθη δικαίως ἀσεβῶν περὶ ἡλίου τε καὶ σελήνης. Πρωταγόραν ἐξεκηρύξατε καλῶς καὶ προσηκόντως ζητοῦντα περὶ θεῶν εἴτ' εἰσὶν εἴτ' οὐκ εἰσί. τῷ τὸν Διαγόραν ἀποκτενοῦντι μισθὸν ὑπέσχεσθε σωφρονοῦντες. | τὴν γὰρ Ἐλευ-* R III 55 *σῖνα καὶ τὰς ἀρρήτους ἐκωμῴδει τελετάς. Σωκράτους δὲ τίς εἰπεῖν ἔχει βιβλίον, τίς δὲ ῥῆμα περὶ τῶν θεῶν ἐναντίον νόμοις; οὐ δυνάμενος δ', Ἄνυτε, δεῖξαι, κἂν μυρίους λέγῃς σοφιστὰς ἀπολωλότας, οὔπω Σωκράτην ἐλέγχεις. οὐ γὰρ ἡ τῶν ἠδικηκότων τιμωρία τῶν ἀναμαρτήτων πονηρία γένοιτ' ἄν.*

---

7 Diog. L. II 3, 9 § 12 sq. 8 Diog. L. IX 8, 3 § 51 sq. 10 Diod. S. XIII 6

---

1 *ταυτα U ταῦτα AthVaB* 2 *ἐπιτηδεύματα Ma* 5 *πρὸς] πολλῶν Ma* | *ἔσχε C* 6 *ὑμῶν τε VaB* | *κατ'* om *B* 7 *τούτων B* | *κακίας Ath* | *ἐδεήθη MaAth* | *δικαίως ἀσεβῶν περὶ* scripsi auctoribus Iacobsio Add 154 Lect 202 App Pors 323 Not 46 et Sinteni cum Rog *δικαιώσ ασ ὥσπερ CA δικαιώσας ὥσπερ Ath δικαίως ὥσπερ MaUVaB δικαίως ἃς *** ὥσπερ* Mor *δικαίως ας* Re qui *δικαίως, ἀσεβῆ δοξάσας περὶ* coni *δικαίως ἀσεβήσας περὶ* Iacobs Anth Pal III 239 9 *περὶ τῶν θεῶν* Mor 10 *ἀπεκτενοῦντι* scripsi e *MaUVaB ἀποκτείνοντι AAth ἀποκτείναντι C* edd 13 *τίς Ma* sed *ς* del | *ἂν* post *τίς* inserendum coni Iacobs Lect 202 Not 46 Anth Pal III 109, post *εἰπεῖν* inser Sintenis Rog | *ἔχοι CA* Re Sintenis Rog | *τί Ma* 14 *ἃ* ante *οὐ* inserendum coni Iacobs Lect 202 Not 46, *ὃ* Anth Pal III 109 | *δ'* inser Re, om libri Mor delendum coni Iacobs ll. ll. 16 *ἡ* om Mor | *τῶν — 17 πονηρία* om *Ma* | *ἁμαρτημάτων* Mor 17 *γένοιτο MaAthU*

155. *Καὶ διεξήει τοὺς τοῖς σοφισταῖς οὐ συγγενομένους ὡς ἀγαθοὺς ἄνδρας γεγενημένους, τὸν Μιλτιάδην, τὸν Θεμιστοκλέα, τὸν Ἀριστείδην, οὐκ ἐνθυμηθείς, ὡς ὁ μὲν Μιλτιάδης δεδεμένος ἀπέθνησκεν, ὁ δὲ μέγας ἐν τῇ ναυμαχίᾳ Θεμιστοκλῆς ἔφευγε. καίτοι ταῦτα, Ἄνυτε, τίνος ἐστὶν* ⟨*ἀρετῆς*⟩ *καὶ καλοκἀγαθίας; καὶ μὴν οὐ τούτων γε αἱ τιμωρίαι, ἀλλ' ἀδικίας καὶ πονηρίας. ποῦ τοίνυν τοῦ μὴ σοφισταῖς ὡμιληκέναι τὸ κέρδος; ἀλλ' οἱ μὲν ἦσαν βέλτιστοι, πονηρὸς δὲ ὁ δῆμος; ὑπὸ ποίου σοφιστοῦ διεφθαρμένος;* 156. *καὶ μὴν οἱ μὲν ἄμοιροι τῆς τῶν σοφιστῶν συνουσίας εἰς τοῦτο ἦλθον κακῶν, ὁ δὲ Ἀναξαγόρου μαθητής, ὁ Ξανθίππου Περικλῆς, ἄνευ τοῦ πλεῖστον ἐν τῇ πόλει δυνηθῆναι καὶ τῇ τοῦ Διὸς προσηγορίᾳ*
R III 56 *κοσμηθῆναι καὶ ταῖς τιμαῖς | ἐντελευτῆσαι καὶ ὅτε δὴ χαλεπῶν ἔτυχε τῶν πολιτῶν, ὀξέως ὑπὸ τοῦ δήμου πρὸς τὰ καλλίω κεκλῆσθαι τοῦτον αὐτὸν τὸν διδάσκαλον δεδεμένον ἐξῃτήσατο καὶ διέσωσεν. οὕτως ἠξίου τὸν Περικλέα μηδενὸς ὧν ἐπαγγείλειεν ἀτυχεῖν. καίτοι τὰς τηλικαύτας δωρεὰς οὐ τοῖς φαύλοις διδόναι νόμος, ἀλλ' οἷς ἀνάκειται τῶν κοινῶν ἡ φυλακή.*

---

2 sq. Plat. Gorg. p. 516 D sq.; p. 503 C sq.; Men. p. 93 B sq. 4 cf. p. 134, 1 sq. 13 Plat. Phaedr. p. 270 A 14 Plut. Per. 3. Plin. n. h. 34, 74 18 Plut. Per. 32. Diog. L. II 3, 9, 13

---

3 *τὸν Ἀριστείδην* pro insiticio habet Rog 5 post *ἔφευγε* mentionen Aristidis (num *ὁ δὲ Ἀριστείδης ἐξωστρακίζετο*?) excidisse coni Gasda at cf p. 105, 17 et p. 106, 3 6 *ἀρετῆς* scripsi *ἢ* libri Mor Re qui *ἢ ἀρετῆς καὶ* aut *ἢ δικαιοσύνης καὶ* coni *δικαιοσύνης* auctore Nabero Rog | *καὶ* om *MaVaB* *ἢ* auctore Nabero Rog 7 *οὐ*] *ἐκ Ma* | *ἀλλὰ AthU* Re 11 *σοφῶν* libri corr Mor 12 *κακόν* Mor 15 *κἂν Ma* 19 *ὧν ἂν* coni Iacobs Not 46 | *ἀδικεῖν Ath*

οὐκοῦν ἄνδρα σπουδαῖον ἡγοῦντο τὸν ὁμολογοῦντα συγγεγονέναι τῷ σοφιστῇ καὶ δι' αὐτό γε τοῦτο βοηθοῦντα, διότι συγγένοιτο.

157. *Δάμων δέ, εἰ μὲν ἠδίκει, καλῶς ἐκβέβληται· εἰ δ' ἐσυκοφαντεῖτο, κρεῖττον ἦν μηδ' ἐκεῖνον τοῦτο παθεῖν ἢ δι' ἐκεῖνον καὶ Σωκράτην. καίτοι φησὶν ἐπ' ἐλάττοσιν αἰτίαις ἐξελαθῆναι τὸν Δάμωνα, ἔτι δὲ μηδὲ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν αἰτίαν τοῦ καταλύειν τὸν δῆμον λαβεῖν, ὥσπερ τὸν νυνὶ κρινόμενον. ἔστι δὲ τοῦτο μὲν τεκμήριον τοῦ μετριωτέρων ἐκεῖνον ἐχθρῶν τυχεῖν, κωλύει δὲ οὐδὲν ἐλάττω τε δικαίως αἰτιαθῆναι καὶ μείζω μὴ προσηκόντως.*

158. *Ἀλλὰ γὰρ τίς οὐκ ἂν στενάξειε Βίαντος κακῶς ἀκούοντος, τοῦ Σόλωνος ἑταίρου, ⟨τοῦ⟩ φίλου τῷ Πυθίῳ, τοῦ πάντας ἀνθρώπους ἐκ Δελφῶν νουθετοῦντος, καὶ μετὰ Βίαντος πολλῶν ἑτέρων δι' οὓς σεμνὴ γέγονεν ἡ Ἰωνία; οὐ διὰ Μέλισσον καὶ Θαλῆν καὶ Πυθαγόραν ἤρχθησάν τε καὶ ἐστασίασαν οἱ τὰς πόλεις ἔχοντες, ἀλλ' αἱ μὲν στάσεις κοινὸν τῆς ἀνθρω-*

---

4 Plut. Arist. 1; Per. 4. Aesch. Socr. ep. 14, 2 15 cf t. IV 486, 2

---

4 *ἐμβέβληται B* 5 *δὲ συκοφαντεῖ, τὸ Ma* Mor qui *δ' ἐσυκοφάντει* coni Not ad Lib. fol VII^v | *κρείττων VaB* 6 *Σωκράτη CA* 7 *ἔτι δὲ* scripsi coll t. III 417, 24, ut coni Mor l. l. *αὕτη δὲ* libri Mor Re qui se non intellegere professus est, delenda censuit Iacobs Add 336 *ἀρχὴν δὲ* auctore Iacobsio Lect 202 Not 47 Rog et Schanz Plat. apol. comm. 39 | *μὴ δὲ B καὶ Ma* 8 *τῶν* om Mor | *αἰτίαν — 9 νυνὶ* om *Ma* Mor 14 *τοῦ* inserui 15 *τοῦ πυθίῳ Va τοῦ πυθίου MaB* et coni Sintenis | *τῷ* et *νουθετοῦντι* coni Re cui oblocutus est Iacobs Lect 203 Anth Pal III 544 17 *μέλλισον C μέλησσον Ma* | *θαλλῆν C* 18 *εἴρχθησαν MaUVaB* Mor *ἠρεθίσθησαν* coni Rog | *διεστασίασαν Ma εἰστίασαν* Mor sed *ἐστασίασαν* coni 19 *αἱ μὲν στάσεις* scripsi auctore Iacobsio Not 47 *ἐμένετ' ἂν* (*ἂν* om *Ath*)

R III 57 πείας φύσεως νόσημα, τὸ | δ' ὑπακούειν ἐκ τοῦ βασιλείαν σφίσιν ἐφορμεῖν μεγάλην συνέβη, τὴν δὲ Περσῶν ἰσχὺν οὐ Πυθαγόρας οὐδὲ Μέλισσος, ἀλλὰ Κῦρος Κροῖσον καθελὼν ἐποίησε καὶ μετ' ἐκεῖνον Δαρεῖος. 159. ἐπεὶ ὅτι ταῦτά γε οὐκ ἐνιᾶσιν οἱ σοφισταὶ οὐδ' ἀγαπῶσιν εἰ ἔστι, μαρτυροῦσι Λακεδαιμόνιοι καὶ στασιάσαντες ἐφ' ὅσον οὐχ ἕτεροι χρόνον καὶ τὴν τῶν ἀρχομένων τάξιν μεταλαβόντες, οὐκ ἐπειδὴ σοφισταῖς ἀνέῳξαν τὴν Σπάρτην, ἀλλ' ὅτι Παυσανίας ἀσελγὴς ἦν καὶ βαρὺς καὶ τοῖς Ἕλλησιν οὐ φορητὸς ὁ μηδεπώποτε σοφιστὴν ἰδών. 160. . . . . . . οὓς δὴ καὶ περὶ Θρασυβούλου καὶ Κόνωνος, ὅτι Θρασύβουλος μὲν καὶ Κόνων ἤστην ἂν ἀμείνους περὶ λόγους δια-

---

2 Dem. Ol. III p. 30, 18 9 Thuc. I 95; 96; 130, 2 12 Dem. Lept. p. 474, 29 sq. et 477, 12 sq.

εἰς libri Mor qui adnotavit: „*Lacunae in Graec. in quibus non liquet,*" Re ἐνέπεσον εἰς auctore Cobeto Mnem. III 155 Rog

1 νόσημα, τὸ scripsi auctoribus Iacobsio Lect 203 Not 47 et Cobeto cum Rog νοσήματος libri Mor Re | ἀκούειν *Va* 2 ἐφορμὴν Mor sed γρ ἐφ' ὁρμὴν in marg ἐφορμᾶν Rog qui ἐφορμεῖν sine sensu esse dicit iniuria cf t. I 507, 16 et Dem. l. l.

4 ἐποίησεν *A* 5 ταῦτά γε reposui e libris γε ταῦτα edd | ἀνιῶσιν *MaUVaB* 6 οὐδὲ Mor Re | ἀγαπῶσιν εἰ scripsi coll t. III 393, 12 ἀγαπῶσι, τί libri edd sed ἀγαπῶσι, τίνες ἔτι μαρτυροῦσι; coni Re ἀγαπῶσι, τίνες ⟨μᾶλλον⟩ μαρτυροῦσιν ⟨ἢ⟩ Λακεδαιμόνιοι coni Iacobs Lect 203, ἀγαπῶσι, πᾶσι μαρτυροῦσι Not 48 8 μεταβαλόντες *Ma* μεταβάλλοντες Mor 11 μηδὲ πώποτε *C* μὴ δὲ πώποτε *AB* | lacunae signum posui auctore Re cum Rog qui perperam addit: „*nisi verba inde ab* οὓς *usque ad* Θρασύβουλος μὲν καὶ Κόνων *e margine in textum irrepserunt*" | οὓς δὴ] ὥστ' ἤδη coni Gomperz Beitr. VII (Rel. acad. Vind. CXLIII) 14 12 Κριτίου τε καὶ Ἀλκιβιάδου τολμῴην ἂν εἰπεῖν καὶ περὶ inter περὶ et Θρασυβούλου inser coni Gomperz parum recte 13 κόνων *C* sed ο in ras m² | ἤστην ἂν] ἤτην ἂν *UVaB* Rog ἢ τὴν ἂν *Ath* κατήναν *Ma* om Mor cf t. I 162, 18; II 484, 16; III 320, 22; IV 146, 5 | ἀμεί-

τρίψαντες, Κριτίας δὲ καὶ Ἀλκιβιάδης πολὺ φαυλοτέρω μηδ' ἁψαμένω. τοὺς μὲν γὰρ ἴσως τι οὐκ ἐχαλίνωσαν ⟨ἄν⟩, οἳ δ' ἂν ἦσαν χαριέστεροι.

161. Περὶ μὲν οὖν τούτων ἀποχρώντως εἴρηται, πάνυ δὲ ἀνδρῶν ἔργον ἀγαθῶν ἐποιεῖτε, ἡνίκα ὑμῖν ἐνέπεσεν ⟨ὀργή⟩, ὅτι Μέλητος ἢ οὗτος Ἄνυτος τὸν Σωκράτην διδάσκει τὰ δίκαια. καὶ δεῖ μὲν οὐδὲν ἴσως λόγων πρός γε τοὺς οὕτω διατεθέντας, ὅμως δὲ ἐρῶ καὶ περὶ τοῦδε.

162. Τί σοι τὸν ἄνθρωπον ἐβούλου ποιεῖν; θεοὺς θεραπεύειν ὥσπερ ἡ πόλις; οὕτω τεθεράπευκεν ἐν τοῖς ἁπάντων ὀφθαλμοῖς. γονεῖς εὖ | ποιεῖν; καὶ R III 58
τοὺς ἄλλους ἐπὶ τοῦτο ἤγαγε. μηδένα ἀδικεῖν; περὶ πάντας γέγονε δίκαιος. ἀρχόντων ἀκούειν; πότ' οὖν ὑπερεφρόνησε; τοῖς νόμοις πείθεσθαι; παραβέβηκεν

---

14 Arist. Nub. 1400

νους scripsi *ἀμείνω* libri edd | *διατρίψαντε* Rog et coni Hirzel Mus. Rhen. XLII 245 at pluralis usui Libaniano bene convenit
1 *δὴ Ath* 2 *τί VaB* Mor *„mallem οὐδέν τι ἐχαλίνωσεν"* Re cui oblocutus est Iacobsius Lect 283 Not 48 | *οὐκ* delendum censeo cum Hirzelio | *ἐχαλίνωσεν B* Rog qui *τί ἐχαλίνωσεν ἄν* (*quid enim eorum furorem frenasset?*) coni 3 *ἄν* inserui | *οἳ MaB* | *ἀνήεσαν Ath* 4 *οὖν* om *Ma* 6 *ἐνέπεσε A* sed in *ἐνέπεσεν* corr m², Rog *ἐνέπεσέ Ath* | *ὀργή* inserui, *γέλως* ante *ὑμῖν* Cobet Mnem. III 155, *θαῦμα* vel simile Gasda om libri edd | *τί A* sed in *ὅτι* corr m², Re Rog *εἰ* Cobet | *μέλιτος UVaB* Mor Re | *οὗτός γ'* coni Re 7 *Σωκράτη CA* | *διδάσκοι AMaAthUVa* Re Rog *διδάσκειν δικαιοῖ* Sintenis at cf p. 108, 4
11 *θεραπεύειν θεοὺς Ma* | *θεοὺς δὲ Ath* | signum interrogationis post *πόλις* posui cum *B* (comma *Ma*), post *θεραπεύειν* reliqui libri edd 12 *εὐποιεῖν CAUVaB* Re *εὖ ποιεῖς Ath* 13 *τοῦτ'* Re Rog | *ἤγαγεν Ma* | *μηδὲν A* sed in *μηδένα* corr, *UVaB* 14 *πότ' οὖν*] *πότε* Mor 15 *ὑπερεφρόνησεν* Rog *ὑπὲρ οὐδένα ἐφρόνησε Ma* | signum interrogationis post *ὑπερεφρόνησε* posui cum Rog, colon *MaB*, comma *Ath*, punctum Mor om reliqui libri Re

οὐδένα. τῶν οἰκείων ἐπιμελεῖσθαι; καὶ τῶν ἔξω τοῦ γένους ἐφρόντισε. 163. *τί οὖν ἃ ποιῶν τε γεγήρακε καὶ τοὺς ἄλλους ποιεῖν ἀξιῶν, ταῦθ' ὡς ἀγνοοῦντα διδάσκεις; ὥσπερ ἂν εἴ τις Μέλητον διδάσκοι, πῶς ἂν [τις] τεχνικῶς συκοφαντοίη. μεθ' οὗ κατηγορῶν, ὦ πάντων ἀναιδέστατε, σὺ τολμᾷς καλεῖν Σωκράτην τυραννικόν; πόθεν ἐλπίσας εἶναι πιθανός; ἐκ τῆς ἀπονοίας; ἐκ τοῦ θράσους; ἀπὸ τοῦ χρημάτων ἐρᾶν; ἀπὸ δείπνων πολυτελῶν; ἀπὸ τῆς ἐσθῆτος; ἀπὸ τῶν ἀκολούθων; εἰ γάρ τις ἄλλοθεν ἐπελθὼν καὶ μικρὸν χρόνον ἐνδιατρίψας καὶ κρίνων ἑκάστου τὴν γνώμην οἷς ἑώρα παραγόμενος εἰς τὸν δῆμον ἠναγκάζετο λέγειν, ὃν ἡγοῖτο δημοτικώτατον, οὐκ ἂν ὑμῖν δοκεῖ Σωκράτει δοῦναι τὴν ψῆφον, ὃν ἑώρα κρείττω μὲν πλούτου, κρείττω δὲ ἡδονῶν, περὶ δὲ τοῦ τῆς Ἀσίας δεσπότου μὴ συγχωροῦντα εὐθύς, ὡς εὐδαίμων εἴη; καὶ τί ποτ' ἂν οἴοιτο τὰς μικρὰς τυραννίδας ὁ τὴν οὕτω λαμπρὰν οὔπω νομίζων εὐδαιμονίαν; πῶς δ' ἂν ἐπεθύμησε πολιτείας ᾗ τὸ μηδένα παιδείᾳ προσέχειν λυσιτελεῖ;* 164. *καὶ τί δεῖ μακρολογεῖν ἐξὸν ἐναργεστέροις καὶ σαφε-*

12 Lys. p. 132, 37 15 Plat. Gorg. p. 470 E; Lys. p. 209 D sq.

3 *ταῦτα Ma* 4 *μέλιτον* Mor Re | *διδάσκοι μέλητον (μέλιτον VaB) UVaB* 5 *τις* libri Re Rog cancellavi *τι* Mor Gasda | *συκοφαντοῖ Ma συκοφαντῆ AthUVaB* 9 *ἀκολουθούντων C* 12 *προαγόμενος Va παραγενόμενος B* 13 *ἡγοῖτο* scripsi cum Gasda *ἡγεῖτο* libri edd | *δοκιμώτατον AthUVaB* | *δοκοῖ Ma δοκῆ AthUVaB* 16 *καὶ*] *καίτοι* auctore Re Rog | *τί* scripsi auctore Re cum Rog *ὅ τί MaB* *ὅ τι* reliqui libri Mor Re 19 *ᾗ* e Par Mor et auctore Iacobsio Lect 203 Not 49 Rog *ἢ Ma εἰ* reliqui libri Re | *ἔχειν Ma* | *λυσιτελεῖν Ath* 20 *ἐναργεστέροις B* sed *ἐν* in ras m²

στέροις ἐπιδεῖξαι σημείοις, ὡς οὐκ ἐπαινεῖ τὰς δυναστείας; τοῦτον γάρ, ὦ Ἀθηναῖοι, πολλοὶ τῶν τυράννων ἐπεθύμησαν ἰδεῖν πολλῶν παρ' αὐτοῖς ἐκπεπληγμένων τὴν ἀρετὴν Σωκράτους νομίζοντες πρέπειν ταῖς ἐξουσίαις αὐτῶν καὶ ταύτην τὴν | θέαν. 165. *καὶ* R III 59 *διὰ τοῦτο ἐκάλει μὲν* [ὁ] *Εὐρύλοχος ὁ Λαρισαῖος, ἐκάλει δὲ Σκόπας ὁ Κρανώνιος, οὐχ ἥκιστα δὲ ὁ Μακεδόνων ἄρχων Ἀρχέλαος, δεόμενοι, πέμποντες τοὺς ἄξοντας, ἐπιστέλλοντες, ὑπισχνούμενοι. πῶς οὖν ὁ τοὺς νέους ἐθίζων ὑπερορᾶν τῶν νόμων; αὐτῶν ἔδει μὲν τῶν ἐπιστολῶν, ἐν ἐκείναις τὸν ἄνθρωπον κάλλιστα ἂν εἴδετε, μᾶλλον δέ, τί δεῖ γραμμάτων τοῦ πράγματος αὐτοῦ βοῶντος; τριῶν γάρ, ὦ ἄνδρες, κατεγέλασε τυράννων καὶ δώρων τῶν παρ' ἐκείνων καὶ τρυφῆς καὶ ποικίλων ἡδονῶν αἰσχυνόμενος τοὔδαφος τῶν Ἀθη-*

---

6 sq. Diog. L. II 5, 9 § 25 7 Plat. Prot. p. 339 A 8 Plat. Theag. p. 124 D; Gorg. p. 470 D. Dio Chrys. XIII p. 432 R 10 Socr. epist. 1

---

5 *αυτῶν U αὐτῶν* reliqui libri Mor Re 6 *δια τοῦτο Ma διατοῦτο B* | *ὁ* ante *Εὐρύλοχος CAMa* Mor Re cancellavi cum Rog | *Εὐρύχολος* Mor | *Λαρισαῖος* scripsi cum Cobeto Mnem. N. S. III 156 coll Diog. L. l. l. et t. IV 136, 15 *Λαρισσαῖος* auctore Menagio obss. in Diog. l. l. t. II (25) p. 84 (cf. Iacobs Not 49) Rog *χαρίσιος* (*χαρήσιος Ma*) libri *χαρίστιος* Mor *Καρύστιος* Re 7 *σκοπᾶς CA* sed in hoc in *σκόπας* corr m², *MaAth* Mor Re *σκωπᾶς UVaB* | *οὐχήκιστα B* 9 *ἄξοντας C* sed *τ* in ras m² *ἀξιοῦντας AthUVaB* | *οὖν*; Re 10 *ὑπερορᾶν Ma* sed *αν* in *α* corr m² | post *νόμων* lacunam statuerunt Mor Gasda Rog perperam | *αὐτὸς UVaB* | *ἔδει μὲν* scripsi auctore Hefermehlio *ἐδεόμην* (*δὲ ἐδεόμην Ma*) libri edd et Bentley (Socr. epp. ed. Orelli p. 408) 11 *τῶν* om *Ath* | *γὰρ* post *ἐκείναις* inseruit auctore Iacobsio Not 49 Rog | *κάλλιστ' Va* Re Rog 12 *εἴδητε Va ἴδητε MaUB ἴδοιτε* Bremi Epist. Socr. ed. Orelli p. 132 et Iacobs l. l. | *μάλιστα* Mor delendum et *καὶ* pro *δέ* scribendum censuit Bremi | *παραδειγμάτων Ma* 14 *ἐκείνων* scripsi *ἐκείνοις* libri edd

ναίων καὶ τοὺς νόμους καθ' οὓς αὐτός τε ἐγένετο τῷ πατρὶ καὶ παῖδας ἐποιήσατο νομίζων οὐκ εἶναι τῆς αὐτοῦ φύσεως οὔτε θεραπεύειν τύραννον οὔτε εὖ πάσχειν ὑπὸ τυράννου. 166. *οὐ τοίνυν ὡς καλοῦντες διήμαρτον, ἀφίσταντο τῆς πείρας, ἀλλ' ἀκούοντες ἀνάλωτον εἶναι χρήμασιν οἴκοι καθημένῳ προὔτεινον. ὁ δ' οὐ μετριώτερον ἡγούμενος τοῦ βαδίζειν ἐκεῖσε ἐκεῖθεν τὸ κερδαίνειν διεώσατο καὶ δυνάμενος εὐπορεῖν τούτων μᾶλλον οἷς ἀπὸ τοῦ συκοφαντεῖν ἡ πρόσοδος ἔμεινεν ἐπὶ τῆς πενίας ἡδέως οὐδ' ἂν Θετταλίαν ὅλην, εἴ τις ἐδίδου, λαβών.*

167. *Τοῦτον οὖν ἀποκτενεῖτε καὶ διὰ τοὺς Ἀνύτου λόγους ὑπερόψεσθε τοὺς ὅρκους; οὐ δείσετε τὴν ὀργὴν τῶν θεῶν; οὐ πρὸς τὰ ἔργα βλέψετε τὰς βλασφημίας*
R III 60 *ἀφέντες; οὐκ ἐγκαλέσετε | τοῖς ποιηταῖς ἀντὶ τῶν ἐλεγχόντων; αὐτὸς μὲν Σωκράτης οὐ δεινὸν ἡγεῖται τὸ τεθνάναι, ταῦτα γὰρ αὐτὸν ⟨ἡ⟩ φιλοσοφία πέπεικεν, ὡς ἐκεῖ τῆς ἀρετῆς κομιούμενον τὰ ἆθλα, ὡς ἕξοντα κἀκεῖ θεοὺς δεσπότας, ὡς ἐντευξόμενον αὐτόθι τοῖς ποιηταῖς, ὡς ἐρησόμενον· ὑμεῖς δὲ μὴ σκοπεῖτε,*

---

8 Diog. L. II 5, 9, 25 10 Plat. apol. p. 31 B 17 cf ep. 606. Plat. apol. p. 40 E sq.; Phaed. p. 63 C

---

3 *αὐτοῦ MaVaB* Mor *αυτοῦ U* | *θεραπεύειν B* sed *ερ* in ras m[2] 4 *τοῦ τυράννου Ma* 6 *καθημένωι A* sed *γρ καθήμενον* in marg m[2] *καθημένων Ath* *καθήμενον CMaUVaB* Mor qui *καθημένῳ* coni | *προύτεινον A* sed ·*πι*· supra *τει p* *προὔπινον C* | *ὃ A* 7 *τοῦ C* sed *οῦ* in *ὁ* corr m[2] *„malim transpositis vocabulis τὸ ἐκεῖθεν κερδαίνειν“* Re 8 *διεώσατο A* sed *ε* in ras, *B* sed *ε* in ras m[2] *διεσώσατο C* sed *σ* eras, *MaU* sed in hoc *σ* eras, *Va* Mor | *δυνάμεως Ma* 10 *πενίας Ma* sed *ενι* in ras 4 litt m[2] | *οὐδὲ* Re 11 *ἥτις C* | *λαβεῖν Ath* 15 *ἐγκαλέσετε C* sed *ε* (3) in ras m[2] 17 *ἡ* inserui auctore Re cum Rog om libri Mor Re | *πεποίηκεν Ma* 20 *σκοπῆτε B*

τί τῷδε κοῦφον, ἀλλὰ τί τοῖς νόμοις συμβαῖνον. οὐ γὰρ κατὰ τὴν Σωκράτους ἐπιθυμίαν ὀμωμόκατε ψηφιεῖσθαι, κατὰ δὲ τοὺς νόμους τοὺς κειμένους, ὧν οὐδεὶς κωλύει μεμνῆσθαι ποιητῶν. 168. *μεγάλοι μὲν οὖν αὐτὸν ἐν Ἅιδου περιμένουσι μισθοὶ βίου σώφρονος καὶ κοσμίου, λαβέτω δὲ καὶ παρ' ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, τοὺς ὀφειλομένους, ὅτι πένης ἄνθρωπος γυναικὶ συνοικῶν, παιδία τρέφων, ἐπὶ μὲν τὸ συλλέγειν ἀργύριον καὶ δι' ὧν ἂν ὑπῆρχε τρυφᾶν οὐκ ἐτράπετο, διδάξας δὲ τοὺς ἔνδον ἀνέχεσθαι τῆς τύχης κοινὸς ἐπίτροπος περιήει τῶν πολιτῶν ζητῶν καὶ πυνθανόμενος, εἴ τῳ παῖς ὑπὸ μέθης ἢ κύβων ἤ τινος ἄλλου διέφθαρται κακοῦ, καταβοῶν πατέρων ῥαθυμούντων, ἐπεγείρων στρατηγοὺς καθεύδοντας, ἐνάγων εἰς φροντίδας ῥήτορας, λυπῶν λύπην τὴν λυσιτελοῦσαν. ἑώρα γὰρ καὶ τοὺς ἰατροὺς ταύτην ἰόντας.* 169. *τούτων ἦν μιμητὴς περὶ τὸ βέλτιον μέρος. οἱ μὲν γὰρ τοῖς σώμασι βοηθοῦσιν, ὁ δὲ τὴν ψυχὴν ἐπηνώρθου. τοῖς μὲν οὖν τὸ φαυλότερον ἰωμένοις ἔχετε χάριν, καὶ καλῶς ποιεῖτε, τὸν δ' ὑπὲρ τοῦ τιμιωτέρου πεπονηκότα ἀποκτενεῖτε; καὶ τοῦτο λήψεται μισθόν, ὅτι πάντας Ἀθηναίους ἐβούλετο καλοὺς κἀγαθοὺς εἶναι; καὶ | ὁ μὲν* R III 61

15 Plat. Prot. p. 340 E 22 Plat. apol. p. 30 A sq.

2 *τὴν τοῦ σωκράτους* Ma | *ὀμωμόκατε* MaB 4 *οὖν* om Mor 5 *μισθοὶ περιμένουσι* UVaB 6 *δὴ* B | *ὑμῶν* B sed *ων* in ras m^2 *ἡμῶν* Mor | *θεοί* Ath 8 *τῷ* Ma 11 *ἐπήει* Ath | *τις* Mor 12 *ἢ*] *καὶ* AthUVaB 14 *στρατοὺς* Mor *στρατούς, στρατηγοὺς καθεύδοντας ἐνάγων εἰς φροντίδας, ῥήτορας λυπῶν* coni Re, cui oblocutus est Iacobs Lect 203 15 *τὴν λύπην τὴν* Rog | *τινα?* 17 *βέλτιστον* VaB 18 *οἱ* et *ἐπηνώρθουν* Ma 20 *τιμιωτάτου* Mor | *ἀποκτενεῖτε* scripsi auctore Cobeto Mnem. III 156 cum Rog *ἀποκτείνετε* libri Mor Re

πολλῶν υἱέσιν ἀμείνων ἐγένετο τῶν πατέρων, ὑμεῖς δὲ τοὺς τούτου παῖδας εἰς ὀρφανίαν ἐμβαλεῖτε, μᾶλλον δὲ εἰς ἀτιμίαν; ποῦ γὰρ ἔτι φανοῦνται; ποῦ φθέγξονται; ποῦ παρρησιάσονται τῆς τοῦ πατρὸς συμφορᾶς οὐκ ἐώσης; 170. κλαύσατε, παιδία δυστυχῆ. κλαῦσον, Ξανθίππη ταλαίπωρε. Σωκράτης μὲν οὐδέποτε τοῦτο ποιήσει, θαρρεῖ γὰρ τὴν τελευτὴν καὶ τὴν ἀποδημίαν οὐ δέδοικεν. πολὺ γὰρ τῶν ἐνταῦθα τόπων ἡδίων, ὡς λόγος, ὁ τοῖς δικαίοις ἡτοιμασμένος. οὔκουν αἰσχρὰν ζητήσει σωτηρίαν οὐδὲ τὴν μελετηθεῖσαν ἀνδρίαν ἐν τῷ δικαστηρίῳ καταλύσει νομίζων ἀμφοτέροις αἰσχρὰν εἶναι τὴν ἱκετείαν, καὶ αὐτῷ καὶ τῇ πόλει, τῷ τὸν δοκοῦντα σοφὸν ὥσπέρ τινα βάρβαρον φρίττειν τὸν θάνατον. ἀλλ' ὑμεῖς δεήθητε τῶν δικαστῶν, ἀντιβολήσατε, δακρύσατε. 171. καὶ αὐτὸς δὲ οὐκ ὀκνήσω μεθ' ὑμῶν. ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φίλον εἰλικρινῆ, χρηστὸν ἄνδρα, σύμβουλον ἀγαθόν, πολίτην δίκαιον, λυπηρὸν μὲν ἐνίοις, συμφέροντα δὲ τοῖς εὐνοοῦσι σώσατε, διατηρήσατε. στρατηγεῖν μὲν οὐκ ἂν δύναιτο, σωφρονίζειν δὲ ἐπίσταται. στόλον μὲν ἄγων οὐκ ἂν ἐκπλεύσειεν, ἐκπλεῖν δὲ πολλοὺς νέους εἰς ὕβριν οὐκ ἂν ἐφῄη. μέγα μὲν ὑμῖν οἱ νόμοι καὶ ἡ τῶν δικαζόντων ψῆφος, μικρὸν δὲ οὐδὲ Σωκράτης τηρῶν πλημμελοῦν-

9 cf p. 129, 17

2 τοὺς om Mor 3 φεύξονται *Ma* 7 πείσει vel παύσει coni Iacobs Lect 203 | θαρρεῖ *Ma* sed ε in ras m² 8 δέδοικε *MaU* | ἡδίων, ὡς] ἢ δίωνος *Ath* 9 αἰσχρὰν post σωτηρίαν in marg inser *Ma* 10 σωτηρίαν *B* sed σωτη in ras m² | ἀνδρείαν *U* | ἐν om Mor 12 τῷ] τὸ *MaAth* Mor 16 εἰλικρινῆ *MaB* 18 νοοῦσι *Ma* 20 στόλον μὲν ⟨νεῶν⟩? cf. Thuc. I 31,1 21 νέους εἰς scripsi ἐνεὶς *CAAth* Mor Re ἐνιεὶς *MaUVaB* εἰς auctore Re Rog 22 μὲν om *C* 23 πλημμελοῦντας *MaB*

τας, μεμφόμενος ἀδικοῦσι, συνεχῆ τινα ταύτην, ὅπερ ἔφην, λειτουργῶν ἤδη λειτουργίαν τῇ πόλει. 172. πόσους | οἴεσθε διὰ τοῦτον ἀμελήσαντας ἂν υἱέων R III 62 ἐπιμεμελῆσθαι; πόσους πολεμήσαντας ἂν ἀδελφοῖς οὐ τολμῆσαι; πόσους κακώσαντας ⟨ἂν⟩ γονεῖς τεθεραπευκέναι; πρὸ γὰρ τῶν δικαστηρίων ἐφοβοῦντο τὰς ἐπιτιμήσεις Σωκράτους εἰδότες ὅτι κατήγορον μὲν ἔνι ἐκπρίασθαι, λογιστὴν δὲ τοιοῦτον καὶ τῶν δικαίων φύλακα τῶν ἀμηχάνων διαφυγεῖν ἢ πεῖσαι σιγᾶν. διὰ τοῦτ' οὖν ἀποθανεῖται καὶ δώσει δίκην, ὅτι βελτίους ἐν οἷς ἔδακνε καθίστη; 173. καὶ τῶν μὲν παρ' ἐκείνου λόγων ἀπαλλαγῆναι ζητεῖτε, τὸν δὲ ἐπὶ τούτοις ἐσόμενον οὐ δεδοίκατε λόγον, ὅτι Ἀθηναῖοι βουλόμενοι περὶ πάντα μᾶλλον ἢ τὰς ψυχὰς ἐσπουδακέναι καὶ πλουτεῖν μετ' ἀφροσύνης πολίτην τινὰ αὑτῶν ταῦτα οὐκ ἐπιτρέποντα, ἀλλ' αἰσχυνόμενον καὶ λυπούμενον καὶ προσιόντα καὶ νουθετοῦντα ⟨καὶ⟩ κοινόν τινα πάντων ἐπιμελητὴν περινοστοῦντα, καθάπερ τινὰ πολέμιον τῶν πολλάκις δῃωσάντων τὴν χώραν, ἀπέκτειναν οὐ βίον, οὐ λόγους, οὐ πράξεις, οὐκ αὐτὸ τὸ γῆρας αἰδεσθέντες; μικρὰν οἴεσθε ταῦτ' εἶναι βλάβην; ἢ

2 cf. p. 24, 12

2 *λειτουργίαν ἤδη λειτουργῶν* Re Rog 3 *τούτων* Mor 4 *ἐπιμελεῖσθαι MaB* Mor 5 *τετολμηκέναι*? | *ἂν* inserui auctore Re cum Rog om libri Mor Re 7 *ἐκπρίασθαι* scripsi auctore Cobeto Mnem. III 156 cum Rog coll Lys. p. 159, 20 *καὶ πρίασθαι* (*πριᾶσθαι CA*) libri Mor Re 9 *διατοῦτ' Ma διατοῦτο B* 10 *οὖν* om *B* 12 *δ' CMaVa* Re Rog 13 *οὐκ ἐδεδοίκατε Ma* sed *οὐκ* ins m² 15 *μὲν μετ'* Mor | *αὑτῶν* scripsi cum Rog *αὐτῶν* libri Mor Re 16 *αἰσχυνόμενον* scripsi *αἰσθανόμενον* (*αἰσθόμενον Ma*) libri edd 17 *καὶ* inserui auctore Gasda cum Rog om libri Mor Re 20 *λόγον UVaB* Mor

21 *αἰδεσθέντας* (ε supra α) *C* | signum interrogationis posui cum Mor, punctum libri Re Rog | *ταύτην* Cobet

δόξειν ποτὲ τὴν τοιαύτην ⟨πόλιν⟩ πρὸς ἑτέρους ἔσεσθαι μετρίαν, ὅταν τοὺς παρ' αὐτῇ βελτίστους ὠμῶς μεταχειρίζηται; 174. *νῦν μέν τις ζῶντα βλέπων ἴσως ἐπιθυμεῖ τεθνεῶτα ἰδεῖν, ἀποθανόντος δὲ καὶ λωφήσαντος τοῦ θυμοῦ καὶ λογισμῷ τοῦ πράγματος δρωμένου πολλὰ στενάξειν οἶμαι πάντας καὶ μέμψεσθαι καὶ κατηγόροις καὶ ψήφῳ καὶ πᾶσι καὶ σφίσιν αὐτοῖς, ὅταν ἡ φωνὴ Σωκράτους, ὅταν αἱ διατριβαὶ τὴν μνήμην εἰσίωσιν, ὅταν οἱ συνήθεις ἐκείνῳ πενθῶσιν,* R III 63 | *ὅταν οἱ φίλοι κλάωσιν, ὅταν οἱ ξένοι καταπλέωσι μὲν ὡς συνεσόμενοι τἀνδρί, τεθνεῶτα δὲ εὑρόντες ζητῶσι τὸν τάφον, ὅταν ἕτερος πρὸς ἕτερον λέγῃ δεικνὺς ἅμα τὸν τόπον· ἐνταῦθα περὶ σωφροσύνης ἐποιήσατό ποτε λόγους, ἐνταῦθα περὶ ἀνδρίας, ἐνταῦθα περὶ δικαιοσύνης. Πρόδικον ἐνταῦθα λέγων ἐνίκα, Πρωταγόραν ἐκεῖ, τὸν Ἠλεῖον ἄλλοθι, τὸν Λεοντῖνον ἑτέρωθι.* 175. *τίς οἴσει τὴν μνήμην ἀδακρυτὶ τῶν τροπαίων τούτων;*

---

6 Plat. apol. p. 39 C sq. Diog. L. II 5, 23, 43   10 Socr. ep. 17, 3 sq. Suid. s. v. *Σωκράτης Σωφρονίσκου*   15 sq. cf p. 26,7; 138, 16 sq.; 139, 18 sq.

---

1 *δόξαν* Mor quod defendit Iacobs Lect 204 Not 50 | *πόλιν* inserui, subintellegendum censuerunt Sintenis Cobet Rog   2 *παρ' αὐτῇ* scripsi ex *A* cum Rog *παρ' αὐτῇ CMaAthU* Mor Re *παρ' αὐτῆς VaB* *παρ' ὑμῖν* vel *περὶ ὑμᾶς* coni Re, *τὴν ἀρετὴν* Iacobs Not 50   3 *μεταχειρίζητε B* sed *τε* in ras m², et coni Re | *μὲν τίς MaVaB* Mor   5 *λογισμοῦ Ma* sed *ου* in *ω* corr m²   6 *στενάζειν UVaB* | *μέμψασθαι UVaB* Mor   7 *ψήφοις* Mor | *καὶ πᾶσι* om *MaAthUVaB*   9 *εἰσίασιν Ma* | *πενθοῦσιν Ath*   10 *κλαίωσιν Va* *κλαύσωσιν* Mor   11 *τῷ ἀνδρὶ Ma*   14 *ἐνταῦθα περὶ ἀνδρίας* post *λόγους* posui e *C* sed in hoc *ἀνδρείου*, *AMaU* sed in hoc *ἀνδρείας*, *VaB*, post *τόπον Ath* edd   15 *δικαιοσύνης* scripsi *δικαίου* libri edd   16 *τὸν Ἠλεῖον ἄλλοθι* om *B*   17 *τόνδε* post *ἑτέρωθι Ma*   18 *γνώμην*

πῶς ἀλλήλους ὀψόμεθα μετὰ τὸ κώνειον; πολλά, ὦ Ἀθηναῖοι, πολλὰ παρόντα μὲν δυσχεραίνεται, πεπαυμένα δὲ ποθεῖται. μὴ δὴ ποιήσητε τοὺς ἐν ταῖς παλαίστραις λόγους ὑπὲρ χρημάτων τοῖς συνοῦσιν εἶναι μηδ' ἐπικίνδυνον ἀποφήνητε τῆς σοφίας τὴν κτῆσιν ἐν τῇ λήξει τῆς Ἀθηνᾶς μηδ' ἀναμείνητε θέαμα δεινὸν καὶ τῆς πόλεως ἀλλότριον, ἐκφερόμενον μὲν ἀπὸ τοῦ δεσμωτηρίου Σωκράτην, ἔρημον δὲ τὸ ἄστυ τῆς ἐκείνου φωνῆς, ὥσπέρ τινος ἀηδόνος, τοὺς δ' ἑταίρους ἐν μὲν τῷ θάπτειν σιγῇ καταρωμένους ὑμῖν, ἔπειτα δὲ φεύγοντας ἄλλον ἄλλοσε, τοὺς μὲν εἰς Μέγαρα, τοὺς δὲ εἰς Κόρινθον, τοὺς δὲ εἰς Ἦλιν, τοὺς δὲ εἰς Εὔβοιαν, μεταφέροντας ἑτέρωσε τὸ τῆς Ἀττικῆς ἄνθος, λέγοντας παρ' οὓς ἴοιεν· δέχεσθε τοὺς Ἀθήνηθεν, ὦ ἄνδρες, φυγάδας, οὐ προδότας οὐδ' ἀστρατεύτους οὐδὲ τὴν ὥραν ἀποδομένους οὐδ' ὧν ἐν τοῖς νόμοις αἱ τιμωρίαι τετολμηκότας οὐδέν, ἀλλ' ἐγκαλουμένους ἔρωτα λόγων καὶ παιδείας. ταῦτα πέπεικε Λύκων, ταῦτ' εἰσηγήσατο Μέλη-

6 cf ad t. II 21, 1 Eur. Palam. fr. 588 N[2] 9 cf p. 141, 2. Diog. L. II 5, 23, 44. 19 sq. cf p. 14, 13 sq.

Mor sed γρ μνήμην in marg | μετὰ ante τῶν Mor sed γρ κατὰ in marg
2 πολλὰ delendum? | δυσχεραίνετε *MaAthUVaB* Mor 3 ποθεῖτε *MaAthVaB* Mor | μηδὲ Mor 4 συνοῦσιν scripsi συνιοῦσιν libri edd 5 μὴ δ' *B* μὴ δὲ *Ma* 6 μὴ δ' *B* μὴ δὴ *Ma* 7 μὲν om Mor 9 δ' om *Ma* Mor 12 δ' *Va* Re Rog | τούς (1 et 2) *Ma* | δ' (1 et 2) *CMaVa* Re Rog 13 μεταφέροντ ς cum ras 1 litt *U* μεταφέροντες *VaB* 14 λέγοντας παρ' οὓς ἴοιεν reposui e libris παρ' οὓς ἴοιεν λέγοντας edd 15 προδότας scripsi e *Ma* cum Mor προδόντας reliqui libri sed ν eras *B*, Re Rog 19 ταῦτα *VaB* | μέλιτος *VaB* Mor

R III 64 τος, ἐπὶ τούτοις Ἄνυτος ἐδίωκεν. εἴδομεν | Σωκράτην κρινόμενον, εἴδομεν κατεγνωσμένον, εἴδομεν δεδεμένον, εἴδομεν ἀποθνήσκοντα. ταῦτα παρήνεσε φεύγειν, ταῦτα ζητῆσαι καταφυγήν. 176. οὐκοῦν καὶ ἀσμένως δέξονται καὶ παραμυθήσονται καὶ δώσουσι θαρρεῖν. οἱ δὲ ἱδρυθέντες ὡς ἑκάστῳ συμβαίνει καὶ μεταδιδόντες ὧν ἔχουσι πρῶτον μὲν πολλὰς πόλεις σεμνοτέρας τῶν Ἀθηνῶν ἀποδείξουσι κατά γε τὴν σοφίαν, ἔπειτα τοῖς λόγοις ἀμυνοῦνται τοὺς αὐτόχειρας Σωκράτους, οὐ τοὺς κατηγορηκότας, ὦ Ἀθηναῖοι, τουτουσὶ μόνους, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς καὶ τὴν ἄλλην πόλιν ὡς τῶν ἐπιτρεψάντων ἐν τῷ μὴ κωλύσαι δεδρακότων. οὐκοῦν ἀνεξάλειπτον πρόσεισι τοὔνειδος καὶ χρόνος οὐδεὶς στήσει τὴν φήμην. ὅταν γὰρ οἱ τῷ λέγειν διαφέροντες εἰς γραφὴν ἐγκατάθωνται πράξεις ἢ χείρους ἢ βελτίους, ἀνάγκη ταύτας ἐστὶν ἀθανάτους μένειν. 177. οὐχ ὁρᾶτε τὸν Μίνω δεινὰ πάσχοντα ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διὰ τοῦ τῆς Πασιφάης ἔρωτος ἐν αἰσχύνῃ γεγενημένην; ταῦτα μέντοι πολλοὺς ⟨ἂν⟩ ἀν-

17 sq. cf t. IV 467, 5. Plat. Min. p. 318 E sq.

1 ἐδίωκε *Ma* | 1 et 2 ἴδωμεν *AthUVaB* 2 κατεγνωσμένον — 3 εἴδομεν om *UVaB* 4 ταύτην coni Mor | ζητῆσαι *Ma* sed ητ inser m² 6 συμβαίνει scripsi e *C* cum Mor συμβαίνοι reliqui libri Re Rog 10 ἀλλ' ante οὐ *MaUB* 11 μόνον *B* | ἀλλὰ ante καὶ (2) Mor 12 κωλῦσαι *CMa* fortasse recte at cf ad t. I 272, 5 13 πρόεισι *MaUVaB* 14 γὰρ] δὲ *Ma* | τῷ *Ma* sed ῷ e τὸ corr m² 15 ἐγκατάθ ωνται cum ras 1 litt *A* ἐγκαταθέωνται *Ath* ἐγκαταθῶνται *MaUVaB* 16 ἐστὶν inserui e *MaUVaB* et γρ in marg Mor, post ἀθανάτους *Ath* om *CA* edd 17 Μίνω δεινὰ] μὲν ὁ δεῖνα *C* sed ὁ eras, *AAth* Mor qui ὡς δεινὰ coni μὲν δεῖνα *MaUVaB* corr Re 19 τοίνυν *CA* sed in hoc γρ μέντοι in marg | ἂν ante ἀνθρώπους inserui, post ἔλαθεν auctore Gasda Rog

θρώπους ἔλαθεν, εἰ μὴ πανταχοῦ τὸν λόγον αἱ τραγῳδίαι διέσπειραν. νῦν δ' ἀνθ' ὧν τῇ πόλει χαλεπῶς προσενήνεκτο δύναμιν ἔχων ἐν τῇ θαλάττῃ διὰ τῶν ποιητῶν καὶ τελευτήσας κολάζεται. μὴ τοίνυν πολλὰς γλώττας ἐφ' ὑμᾶς αὐτοὺς κινήσητε μηδὲ τοὺς τὸ πρᾶγμα ἐλαύνοντας ἐχθροὺς τῇ πόλει ποιήσητε.

178. *Καὶ τί δεῖ τοῖς ἐσομένοις συγγράμμασι πείθειν μὴ βουλεύεσθαι κακῶς; τὸν Πύθιον, ὦ Ἀθηναῖοι, δείσατε. τὸν χρησμὸν αἰδέσθητε, τὴν ἀπὸ Δελφῶν μαρτυρίαν, καὶ μὴ | τὸν τοῖς ἐκ τοῦ τρίποδος κεκοσμημένον ἀπολέσητε ψήφοις μηδὲ μιμήσησθε τὸν θρασὺν ἐκεῖνον Ἴδαν, ὃς ἔλαβε τόξον, ὥς φασιν, ἐπὶ τὸν θεόν. πόλεμός ἐστι καὶ τοῦτο πρὸς τὸν Ἀπόλλω, πόλεμος ἐξ Ἀττικοῦ δικαστηρίου πρὸς τὰ μέσα τῆς γῆς. ἐκεῖθεν μὲν ὁ θεὸς κηρύττει· σ ο φ ώ τ α τ ο ς ἀ ν δ ρ ῶ ν Σ ω κ ρ ά τ η ς, ἐντεῦθεν δὲ ἀ π ο κ τ α ν θ ή τ ω Σ ω κ ρ ά τ η ς βοᾶτε. 179. πῶς οὖν πέμψετε θεωροὺς εἰς*

R III 65

3 Thuc. I 4, 1 4 Plat. Min. p. 321 A 6 cf ad t. IV 392, 6 9 cf. p. 69, 9 sq. 12 cf t. IV 73, 9 et 736, 6 R et ad t. IV 317, 1 14 cf p. 69, 6

5 ἡμᾶς *UVa* | κινήσετε Mor | μὴ δὲ *CAMaB* | τὸ πρᾶγμα ἐροῦντας *Ma* τὸ πράγματι ἐμμένοντας *Ath* τῷ πράγματι ἐροῦντας *UVaB* Rog τὸ πρᾶγμα ἐμέοντας Mor sed ἐλεοῦντας coni „*malim* ἐλάσοντας" Re ἐκλαλοῦντας coni Iacobs Lect 204 7 γράμμασι *A* sed συγ antep m² 8 βουλεύεσθε *U* βούλεσθε *VaB* βούλεσθαι Mor 10 μηδὲ *CA* Re Rog | τὴν *Ma* | τοῖς om *Ma* Mor ταῖς *AthUVaB* 11 κεκομισμένον *Ma* et auctore Iacobsio Lect 204 Not 50 Rog | ψῆφον *Ma* Mor „*malim* ψήφῳ" Re at cf p. 119, 7 | μὴ δὲ *MaB* 12 ἴθαν *Ma* ἴδην Mor | φασιν *Ma* sed α in η corr m² 15 σοφώτατον et Σωκράτην Mor 16 ἐντεῦθεν — Σωκράτης inserui e *MaUVaB* cum Rog om *CAAth* Mor Re qui ὑμεῖς δὲ π ο ν η ρ ό τ α τ ο ς ἀ ν δ ρ ῶ ν Σ ω κ ρ ά τ η ς inserendum coni, quem secutus ἐντεῦθεν δὲ ὑμεῖς π ο ν η ρ ό τ α τ ο ς ἀ ν δ ρ ῶ ν Σ ω κ ρ ά τ η ς Cobetus 17 βοᾶτε *A* sed αι supra ε m² βοᾶται *Ath*

τὰ Πύθια; πῶς θύσετε πορευθέντες; πῶς εὔξεσθε; πῶς, ἤν τι δέῃ, χρήσεσθε τῷ τρίποδι πολλὴν φλυαρίαν τῶν λογίων κατεγνωκότες; καίτοι τίνες ἂν ὑμῶν δικαιότερον ἂν συμπράττοιεν εἰς δόξαν τῷ μαντείῳ; δι' οὗ τὰς ἀποικίας ἐπέμψατε, δι' οὗ Μήδους ἀπωλέσατε, δι' οὗ κακῶν ἑτέρων εὕρασθε λύσεις, δι' οὗ τὴν προηροσίαν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων θύετε. 180. φέρε, εἴ του πιέζοντος, ὃ μὴ γένοιτο, ⟨ἥκοιτε⟩ ζητοῦντες παρὰ τοῦ θεοῦ, καθάπερ ἔμπροσθεν, λύσιν, ὁ δ' ὑμᾶς, ὥσπερ τὸν Ἀρχιλόχου φονέα, διαρρήδην ἐξελαύνοι τοῦ νεὼ

R III 66 | Μουσῶν ὑμᾶς ἀπεκτονέναι καὶ αὑτοῦ θεράποντα ὑπειπών, καλήν γ' ἂν εἴημεν δόξαν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐσχηκότες. καὶ τούτῳ μὲν ἦν εἰς τὸν τοῦ πολέμου νόμον ἀναχώρησις, ὑμᾶς δὲ τί τῶν ἁπάντων παραιτήσεται; 181. τοὺς αὑτοῦ ποθ' ἱερεῖς οὗτος αὐτὸς ὁ

---

5 Aristid. Panath. t. I p. 181, 14 sq. D | Her. VII 141 sq. 7 cf t. IV 367, 14 R. Arist. l. l. p. 318, 23. Schol. Arist. Eq. 729 10 cf ad t. I 119, 20; t. II 145, 9 11 Galen. adh. 9. Archil. fr. 1. cf Hes. theog. 100. Theogn. 769. Arist. Av. 909. Hom. h. XXXII 20 13 Plut. de ser. num. vind. 17 cum nota Wyttenbachii. Suid. s. v. Ἀρχίλοχος

---

13 τούτῳ] τῷ τοῦ Ἀρχιλόχου φον[εῖ] δηλονότι A

---

1 θύσετε scripsi auctore Re cum Rog οἴσετε libri Mor Re ἄσετε Iacobs Add 349 Lect 204 3 λόγων Mor | ὑμῶν om B 4 συμπράττειεν C sed οι supra ει m² 5 οἰκίας C 6 προσηγορίαν C sed προηροσίαν suprascr m² 7 εἴ του scripsi auctore Re εἰ του U εἰ τοῦ reliqui libri edd et defendit Iacobs Not 51 8 ἥκοιτε inserui ante ζητοῦντες auctore Sinteni, ante παρὰ Re, cui oblocutus est Iacobsius l. l. om libri edd 9 ὃ A ὅ B | δὲ Re 10 ἐξελαύνει (οι supra ει) B ἐξελαύνει Mor | νεῶ Re 11 μισῶν Ma sed ι in ου corr, UVaB | αὐτοῦ CAUVaB Mor 13 τοῦτο UVa 15 αὑτοῦ scripsi ex AMa cum Rog αυτοῦ U αὐτοῦ reliqui libri Mor Re

θεὸς ὑπὲρ Αἰσώπου χαλεπαίνων περιέβαλε κακοῖς. καίτοι τίς ἂν μὴ φιλονεικῶν ἀπεικάσειεν Αἴσωπον τὸν Φρύγα Σωκράτει τῷ ὑμετέρῳ; πῶς οὖν δεῖ νομίζειν πρᾴως οἴσειν τὸν τοῦδε θάνατον, ᾧ δεινὸν ἔδοξεν ἐκεῖνος ὁ πρότερος; καλήν γε δόξαν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἕξομεν ἄνευ τοῦ τι πείσεσθαι καὶ ζημίας. καὶ γὰρ εἰ ψήφοις ἀποθανεῖται καὶ δικαστηρίου ἔσται σχῆμα, μείζων αἰτία τὸ μηδ' ὀργῇ προσθεῖναι τὸ κακὸν ἐξεῖναι. τὸ δὲ καὶ τὴν πρύμναν ἐστέφθαι τοῦ πλοίου τοῦ τὸν χορὸν εἰς τὴν Δῆλον ἄγοντος οὐ φαίνεται δηλοῦν ὡς ἐμποδὼν ὁ θεὸς ἵσταται τῇ τελευτῇ καὶ τὴν σῴζουσαν φέρει; 182. μέλει τοῖς κρείττοσιν, ὦ Ἀθηναῖοι, μέλει τῶν φιλομούσων. σημεῖον δέ, Λειβήθριοι μετὰ

---

1 cf ad t. II 528, 7 6 Isocr. Areop. p. 145 a; Panath. p. 263 b 8 cf ad t. IV 269, 3 9 cf. p. 143, 12 sq. et 146, 10. Plat. Phaed. p. 58 A sq. 11 cf t. II 154, 17; 43, 6

---

1 περιέβαλλε Mor 2 φιλονικῶν Rog 3 ἡμετέρῳ? | δεῖ om *Ma* 4 πράως *MaB* | οἴσειν] ὡς οἴσει *Ath* | ᾧ in ras C^2 ὃ *A* | δεινὸς *MaUVaB* 6 ἄνευ τοῦ τι πείσεσθαι καὶ ζημίας scripsi ἄνευ τι πέσωμεν καὶ ζημίας *CA* Re Rog ἄνευ τι πεύσομεν καὶ ζημίας *Ath* ἄνευ τί πεύσομεν καὶ ζημίας *UVaB* αἰευτεπέσωμεν καὶ ζημίας *Ma* ἄνευ τι * καὶ ζημίας Mor qui τιμωρίας pro τι coni ἄνευ τῆς ζημίας coni Re κἂν μὴ περιπέσωμεν ζημίαις Iacobs Lect 204, κἂν μὴ περιπέσωμεν ἄλλῃ ζημίᾳ idem Not 51 ἂν μή τι πάθωμεν καὶ ζημίας olim conieci Mus. Rhen. XXXII 96 7 δικαστηρίῳ *Ma* δικαστηρίοις *UVaB* | ἔσται scripsi τι *CAAth* Mor Re τί *MaUVaB* τι ἔσται auctore Nabero Rog προσέσται τι coni Re 8 τῷ μηδὲ ὕβριν προσθεῖναι τῷ κακῷ ἐξεῖναι coni Gasda | μεῖζον αἰτίας *MaUVaB* | μὴ δ' *MaB* μηδὲ Mor Re 9 ἐστ φθαι cum ras 2 litt *U* ἐστράφθαι *VaB* 11 ἐμποδῶν *A* | σῴζουσαν Rog 12 φέρειν *Ma* sed ν del | φέρει. Re | θεοί *MaAth* 13 δέ, scripsi e *Ma* cum Mor et Gasda coll t. IV 146, 6. Dem. p. 525, 17 δὲ reliqui libri Re Rog | λιβίθριοι (ει supra) *A* λειβέθριοι *Ma* λιβέθριοι Re λειβήθριον Mor | οἳ post Λειβήθριοι inser auctore Ia-

τὸν Ὀρφέως φόνον δι' ἀμουσίας ἔδοσαν δίκην καὶ κατέχεται τὸ χωρίον ἀπαιδευσίᾳ συχνῇ. καίτοι τοῦτο ποίας οὐ νόσου δεινότερον, τίνων οὐκ αὐχμῶν βλαβερώτερον καὶ τετυφλῶσθαι τὴν διάνοιαν καὶ ζῆν ἐν
R III 67 ἀγνοίᾳ τῶν καλῶν καὶ μηδὲν διαφέρειν | βοσκημάτων; ἀλλ' ὑμεῖς μὴ ἁμάρτοιτε τοιοῦτον μηδὲν μηδὲ πάθοιτε.

182. Κρίτων, ἡλικιῶτα Σωκράτους καὶ δημότα, λέγε πρὸς τούτους ἃ σύνοισθα τῷ φίλῳ. ποῦ τοῦ Σαλαμινίου Λέοντος οἱ παῖδες, ἐφ' ὃν ὑπὸ τῶν τριάκοντα πεμπόμενος οὗτος ἀπῆλθεν οἴκαδε; φανεῖται μεμνημένος δημότης τῆς προαιρέσεως; καὶ τῶν ἀμφὶ Θράσυλλον καὶ Περικλέα τοὺς οἰκείους καλῶ τῶν, τὸ Σωκράτους μέρος, οὐκ ἀπολωλότων ἀκρίτων.

183. Παῦσαι θορυβῶν, Ἄνυτε. δεῖσον τὸ μέλλον. μὴ νίκην νίκα Καδμείαν. ὅρα μὴ τήμερον ἡσθεὶς ὕστε-

---

1 Paus. IX 30, 5. cf p. 141, 21 sq. 3 Plat. rep. IX p. 586 A 8 Plat. apol. p. 33 E; Gorg. p. 495 D 10 p. 136, 14. Plat. apol. p. 32 C; ep. VII p. 324 E sq. Andoc. de myst. § 94. Xen. comm. IV 4, 3; Hell. II 3, 39. Dio Chr. t. II p. 191, 10. Socr. ep. 7, 1. Diog. L. II 5, 8, 24 13 p. 134, 2. Plat. apol. p. 32 B. Xen. comm. I 1, 18; Hell. I 6, 29 et 7, 15. Diog. L. l. l. 16 cf t. II 55, 2 17 Xen. Hell. I 7, 35

---

cobsio Lect 204 Not 52 Anth. Pal. III 217 Rog | μετὰ om in ras 1—2 litt *C*

1 δι' del Iacobs τὴν coni Re cui oblocutus est Gasda | ἔδωκεν Mor sed γρ ἔδωκαν in marg 6 ἁμάρτοιτε scripsi ex *AthUVaB* (abreptum est in *Ma*) ἁμάρτητε *CA* Re Rog ἁμαρτάνοιτε Mor | οὐδὲν *AthUVaB* | μηδὲ scripsi e *CA* auctore Gasda cum Rog μήτε reliqui libri Mor Re 7 πάθητε *Ma* 10 οἱ om *C* | ὑφ' Mor 12 μεμνημένος *Ma* | δημότης δημότου coni Re | τῆς om *Ma* | signum interrogationis posui punctum libri edd | τὸν *MaUVaB* Mor | ἀμφιθράσυλλον *U* 14 ἀκρίτως Mor

ρον ὀδύρῃ σαυτόν. εἷλε καὶ Καλλίξενος τοὺς στρατηγούς, ἀλλ' ὅμως ἑλὼν ἀπώλλυτο. φύλαξαι δὴ τὸ παράδειγμα καὶ λῆξον λοιδορῶν. λύει τὰς βλασφημίας Φαίδων μετὰ τὸν χείρω βίον φιλοσοφῶν. οὕτως εἴωθε Σωκράτης διαφθείρειν τοὺς νέους.

---

3 Diog. L. II 9, 1, 105

---

2 *λιμῷ* vel *ἑλὼν λιμῷ* olim conieci Mus. Rhen. XXXII 94
3 „*malim λοιδοριῶν*" Re | *λύει* scripsi *λύεις* libri *λῦσον* Mor *λύει σοῦ* Re qui *λύσεις τὰς βλασφημίας, ὡς Φαίδων* coni *λύε* auctore Nabero Rog 5 *τοὺς* inserui e *MaUVaB* cum Rog om *CAAth* Mor Re *τέλος τῆς σωκράτους ἀπολογίας* subscr *A*, *σωκράτους ἀπολογία Va*

Apologiae Socratis succedere iussi alteram de illo declamationem, quae in uno codice — Barberinum dico — ei antecedit, sed paucissimis libris servata in editionibus Morelliana et Reiskiana desideratur.

II.

Declamatio inscripta *Κωλύουσι Σωκράτην ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ διαλέγεσθαι καὶ ἀντιλέγει τις* qua unus e discipulis Socratis frustra oblocutus ne Athenienses Anyto et Meleto auctoribus illum damnatum conversatione hominum arceant[1]), petit ut sibi saltem pridie eius diei quo cicutam bibat cum illo colloqui liceat, non ita multorum tulit lectorum plausum et aetate satis antiqua paene a corpore declamationum abrepta et in paucas eclogas recepta est. Paucissimis igitur iisque recentibus codicibus ad nostram aetatem pervenit.

Qui sunt hi sex:

1. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 436. Est codex 'corporalis'. Vide t. I p. 24 sq. Descripsi anno 1869 sed apographum quod cum codice Matritensi comparandum Hausero misi in itinere anno 1870 periit. Alterum apographum amicitiae Hugonis Hinckii debui.

Huius codicis tria servata sunt apographa:

2. Escurialensis T—II—15 (151 in catalogo Milleriano) saec. XVI exeuntis fol. 79. Vide supra p. 7 sq. Consentit fere cum B, nisi quod non omnes illius lacunas spatiis intermissis indicavit. Contuli anno 1880.

3. Vaticanus gr. 1940 saec. XVII part. 2 fol. 1. Vide t. IV p. 384. Consentit cum B. Inspexi anno 1896.

4. Vallicellanus Allat. CXXXV (211 in catalogo 168

---

1) Quae res ficta est, quin etiam abhorret a testimonio cum apologiae quae fertur Xenophontis tum Phaedonis cuius vestigia praeter ceteros dialogos Platonis in reliquis Libanius maxime pressit. Ansam praebuisse videtur quod Socrates nondum reus a Critia colloqui vetitus est. Cf p. 47, 2; 99, 7 et p. 135, 1 sq. Talem fictionem non prorsus a Libanio alienam censeo idemque dixerim de lectione Vitarum sophistarum Philostrati (p. 140, 11) quae uno loco apparet. Et quamquam in dictione imprimisque verborum collocatione nonnulla sunt insolita quae dubitationes de authentia declamationis moveant, tamen eam a Libanio praesertim adulescente scribi potuisse negare nolo.

codicum graecorum bibl. Vallicell. edito a Martinio p. 225) continet duos fasciculos ab Allatio exaratos quorum priore continetur declamatio *φιλάργυρος ἐρασθεὶς ἑταίρας καὶ μισθὸν ἀπαιτούμενος ἑαυτὸν προσαγγέλλει* (t. IV p. 827 R), altero *κωλύουσιν Σωκράτην ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ διαλέγεσθαι καὶ ἀντιλέγει τίς.* Consentit cum B, sed desinit verbis *λαλίστεροι. καὶ τόν γε κροίσου τοῦ* p. 137, 14. Mea gratia anno 1903 inspexit Eduardus Scheer.

5. Matritensis 4679, olim N—49 (= Ma) saec. XIV fol. 175. Vide t. I p. 362 sq. et t. IV p. 410. Collationem meum in usum cum apographo codicis Barberini anno 1872 ab Eduardo Geppert factam ipse anno 1880 retractavi.

169 6. Marcianus gr. 514 (= M) chartaceus formae octavae saeculi non XIV, ut dixit Zanettius in catalogo p. 277, sed XV, ut visum est Ioanni Veludo, miscellaneus continet post Nicomachi Arithmeticae libros (fol. 6), Sophoclis Aiacem (48), Ioannis Pediasimi de laboribus Herculis (94), Canones grammaticales (108), Maximi Tyrii orationes (164), Philostrati Heroicum (211) et imagines (260), Synesii ad Arcadium Imp. de Regno (331), Homeri Iliadis libros duos priores cum paraphrasi Manuelis Moschopuli (352)

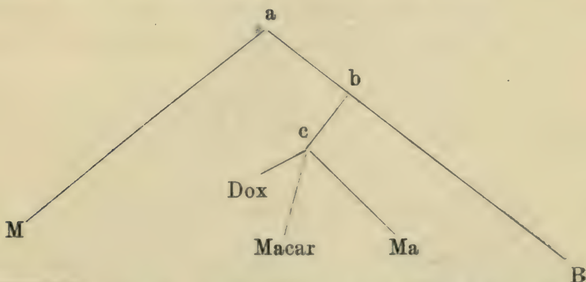
foliis 415—422 *Κωλύουσι Σωκράτην ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ διαλέγεσθαι καὶ ἀντιλέγει τις. λιβανίου*[1]) *μελέτη.* Descripsit et Venetiis anno 1785 publici iuris fecit Iacobus Morelli in libro inscripto: *Aristidis oratio adversus Leptinem. Libanii declamatio pro Socrate. Aristoxeni rhythmicorum elementorum fragmenta. ex bibliotheca Veneta D. Marci nunc primum edit.* p. 190—265. Sed male cecidit quod illum praef. p. XXXII, unico loco quo numerum codicis indicavit, calamus fefellit, — scripsit enim numerum 524 — neque, dum ego Venetiis versor, reperiri potuit. Ioannis demum Veludo bibliothecarii et veteris amici perseverantiae debui ut codex anno 1874 reperiretur et ab ipso cum pulvisculo excuteretur. Nuper a me rogatus gratiose inspexit Carolus Frati.

1) Haec vox est valde compendiata. Totum libellum indicare omisit Zanettius.

De vinculo quo tres codices *BMaM* coniuncti sunt quaerentibus aeque atque in apologia Socratis artior inter *B* et *Ma* apparet necessitudo. Nam haud semel in lectionibus sive genuinis sive pravis concinunt, ubi *M* sive pravam sive genuinam servavit. Sed in universum *M* archetypum maiore cum fide reddit quam *MaB*. Horum autem melior est *Ma* quam *B* qui cum multa alia tum quae legere aegre posset omisit.

Haud parvus est numerus locorum a grammaticis, rhetoribus, florilegiorum auctoribus laudatorum. Atque inter hos sunt etiam satis vetusti, ut auctor *περὶ συντάξεως* Coislinianus (lexici Segueriani tertii) qui unum locum e declamatione sub nomine *Δημοσθένους τοῦ μικροῦ*[1]) attulit (s. v. *διψῶ· γενικῇ. Δημοσθένης ὁ μικρὸς ἐν τῇ σιωπῇ Σωκράτους· καὶ διψᾷ τοῦ κωνείου*) aeque atque Melissa Augustana, et Ioannes Doxapatri in commentario ad Hermogenis *περὶ εὑρέσεων* librum[2]). Quattuor eosque haud parvi ambitus locos in *ῥοδωνιὰν* recepit Macarius Chrysocephalus[3]) (= Macar) usus ille quidem aeque atque Ioannes Doxapatri codice proxime ad *Ma* accedenti.[4])

Necessitudinis igitur vinculum quo codices et testimonia coniuncta sunt hoc tibi stemma ante oculos ponit

1) De hac Libanii appellatione cf quae dixi Mus. Rhen. XXXII 87 et edit. t. I p. 74 not. 3.

2) Cf t. II p. 86. Praeter Baroccianum 175 etiam lectiones Parisini 2922 a Graeveno excerptas et a Rabio mecum communicatas adhibui. 3) Cf t. I p. 351. 4) Cf p. 145, 1 et 9.

Prima huius declamationis notitia ad viros doctos venit per Leonem Allatium qui in praefatione Excerptorum Variorum Graecorum sophistarum ac rhetorum Romae anno 1641 excusorum p. 4 eam inter inedita codicis Barberini „quae esset operae pretium aliquando edi“ recensuit nil nisi titulum et principium proferens. Quae repetivisse satis habuit Fabricius Bibl. gr. t. VII p. 412. Quattuor locos a Macario allatos publici iuris fecit Villoisonus Anecd. gr. t. II p. 13 sq. atque ex hoc Reiskia t. I praef. p. XXVIII sq. Declamationem integram e Marciano satis accurate descriptam et per Stephanopulum cum Barberino sed parum accurate collatam una cum versione latina notisque bonae frugis plenis Venetiis anno 1785 libro cuius titulum supra indicavi Iacobus Morelli (= Mor) edidit haud quidem male — certe scientia linguae Graecae Federicum Morellum aliquanto superavit — sed ut multa mihi corrigenda relinqueret. Sed vel sic non unum mendum latet.

II.

ΚΩΛΥΟΥΣΙ ΣΩΚΡΑΤΗΝ ΕΝ ΤΩΙ ΔΕΣΜΩΤΗΡΙΩΙ ΔΙΑΛΕΓΕΣΘΑΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΕΓΕΙ ΤΙΣ.

1. *Χαλεπὸν μὲν εἰπεῖν τι καὶ τῶν πάνυ δι-* Mor p. 190
καίων ὑπὲρ Σωκράτους ἐν ὑμῖν προκατεγνωκόσι καὶ
τὰς πρώτας προσειμένοις | *κατ' αὐτοῦ διαβολάς,* Mor p. 192
ἀναγκαῖον δὲ τῶν συκοφαντῶν ὑπερβολῇ χρωμένων καὶ μὴ Σωκράτην μόνον ἀδικούντων, ἀλλά τινα κοινὸν ἁπάντων τῶν ἀτυχούντων νόμον τοσοῦτον εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι πολλῶν ἤδη καταψηφισθέντων ἐν ὑμῖν καὶ τῶν μὲν ἀδίκως, τῶν δὲ δικαίως ἀποθανόντων οὐδεὶς ἀπόλωλε σιωπῇ. 2. *ἀποθνήσκειν μὲν οὖν ἐκελεύσατε*
Σωκράτην καὶ πάνυ | *πράως πείθεται, οἱ δὲ καὶ* Mor p. 194
δευτέραν ἐπιτάττουσιν αὐτῷ τιμωρίαν τὸ καὶ πρὸ τῆς

M = Codex Marcianus gr. 514
Ma = Matritensis 4679 (N-49)
B = Barberinus II 41

6 cf. p. 17, 1; 129, 15   8 Dem. c. Lept. p. 504, 17 sq.

1 *κωλύει τίς Ma* quocum facit Macarius fol 87ᵛ *τῆς μελέτης ἐν ᾗ κωλύοντός τινος ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ Σωκράτην διαλέγεσθαι ἀντιλέγει τις*   2 *καὶ* om *Ma*   3 *τις* om *Ma* *τίς B* | *ἀντίληψις* post *ἀντιλέγει*: *Ma*, *λιβανίου μελέτη M*   4 *τί Ma*   6 *προσειμένοις* scripsi *προσιεμένοις MB* Mor *προσιεμένους Ma*   9 *πάντων B*   11 *θανόντων Ma*   13 *σωκράτη B* | *πράως MaB* | *καὶ* om *Ma*

τελευτῆς σιωπᾶν καὶ μὴ διαλέγεσθαι μηδενὶ ἀποκτείνοντες αὐτὸν καὶ πρὸ τοῦ κωνείου. Σωκράτει μὲν οὖν καὶ τοῦτο ῥᾴδιον, δύναται γάρ, ὥσπερ καὶ λέγειν, καὶ σιωπᾶν, ὑμῖν δὲ εὐλαβείας ἄξιον μὴ καὶ παρὰ θεῶν καὶ παρὰ ἀνθρώπων αἰτίαν λάβητε τοῦ κοινοῦ καλοῦ πᾶσι τοῖς ἔτι ζῶσι Σωκράτην ἀποστερήσαντες καὶ τήν τε ψυχὴν ἅμα καὶ πρὸ ταύτης ἤδη καὶ τὴν φωνὴν ἀφελόμενοι. 3. ἐγὼ δέ εἰμι μὲν εἷς τῶν φοιτώντων παρὰ Σωκράτην καὶ τῶν ἀκροωμένων, καὶ γάρ ἐστι τὸ πρᾶγμα θαύματος ἄξιον, ἐν δεσμωτηρίῳ φιλοσοφῶν καὶ φαιδρῶς ἀποθνήσκων, ἀνέστην δὲ ἀντερῶν τῷ τὴν χαλεπὴν γνώμην ταύτην εἰρηκότι νομίζων οὐκ ἐκείνῳ τοῦτο, ἀλλ' ἡμῖν οἴσειν ζημίαν, εἰ μηδὲ ὀλίγα κερδανοῦμεν Σωκράτους τὰς λοιπὰς ἡμέρας.

Mor p. 196 4. Ὅτι μὲν οὖν παρὰ πάντα τὰ δίκαια συκοφαντηθεὶς καὶ λαβὼν αἰτίας ψευδεῖς καὶ τῆς αὑτοῦ φιλοσοφίας ἀναξιωτάτας ἀπολεῖται Σωκράτης ἁπάντων μὲν ἀνθρώπων θεοσεβέστατος γενόμενος, ἁπάντων δὲ ὠφελιμώτατος τοῖς νέοις, καὶ τοῖς μὲν νόμοις τῆς πόλεως πεισθεὶς ἀεὶ καὶ πολιτευόμενος καὶ στρατευόμενος, τοῖς δὲ τυράννοις καὶ ταῖς ὀλιγαρχίαις ἀντιπαραταξάμενος, μόνος χρήματα τῆς συνουσίας καὶ μισθὸν μὴ πραξάμενος

---

5 Plat. apol. p. 38 C 13 Dem. p. 118, 16 22 cf. p. 95, 12. Xen. comm. I 2, 60

---

2 *καὶ* om *Ma* 3 *δύναται* scripsi *δύναιτο* libri Mor | *καὶ* (3) inserui e *Ma* om *MB* Mor 5 *αἰτίαν* scripsi e *Ma* coll l. 16 et t. III 361, 18. Plat. l. l. Thuc. II 18, 2 *ἀτιμίαν MB* Mor 8 *σωκράτει MaB* 12 *ταύτην γνώμην B* | *τοῦτο* scripsi e *Ma* *ταύτην MB* Mor 13 *τὴν ζημίαν M* Mor | *μηδὲ* scripsi *μὴ δὲ MaB* *μὴ M* Mor 16 *αὑτοῦ* scripsi *αὐτοῦ* libri Mor 17 *ἀναξιωτάτας* scripsi e *Ma* *ἀναξιώτατα M* Mor *ἀναξιω* cum lacuna 2—3 litt *B* 21 *ἀντιπαραταξάμενος* scripsi e *Ma* *ἀντιταξάμενος MB* Mor 22 *χρήματα καὶ μι-*

τοὺς φοιτῶντας αὐτῷ καὶ ἰδίων μὲν φύσεων πονηρῶν ὡς οἷόν τε ἦν κρείττων γενόμενος, πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ἀγαθοὺς ἡμῖν ἀπεργασάμενος, καὶ τὴν πόλιν εὐδόκιμον καὶ περίβλεπτον ἐν τοῖς Ἕλλησι ποιῶν τοῖς τε ξένοις τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἀφικνουμένοις καὶ τοῖς λόγοις τοῖς πανταχόσε παρ' αὐτοῦ διαπεμπομένοις.

5. *Ὅτι μὲν οὖν τοιοῦτος Σωκράτης ὢν σεσυκοφάντηται | καὶ θᾶττον ἢ δίκαιον ἦν ἤνεγκαν οἱ δικασταὶ τὴν ψῆφον,* Mor p. 198 *δείξειν οἴομαι τὸν χρόνον καὶ τοὺς θεούς, καὶ γένοιτό γε μετὰ μηδεμιᾶς ὀργῆς καὶ δημοσίας βλάβης τῇ πόλει, καὶ τοῦτ' εὖ οἶδα, ὅτι μετέγνωσαν ἂν οἱ δικάσαντες, εἴ τις αὐτοῖς δευτέραν παρεῖχε περὶ τῶν αὐτῶν κρίσιν, ὥσπέρ ποτε καὶ περὶ Μιτυλήνης μετέγνωτε.* 6. *ἐπειδὴ δ' οὖν ἐκράτησαν οἱ διὰ τοὺς ἔτι τῶν λόγων ἐλέγχους φθονήσαντες Σωκράτει, τοῦ μὲν ἠκούσατε κἀν τῷ δικαστηρίῳ φιλοσοφοῦντος, οὔτε γὰρ ἔκλαυσεν οὔθ' ἱκέτευσεν οὐδὲ αἰσχρὰν οὐδὲ ἀναξίαν φιλοσοφίας σωτηρίαν εὕρατο, ἀλλὰ πείθεται τῷ πρὸς ταύτην ἄγοντι τὴν τελευτὴν θεῷ καὶ τοῖς ἕνδεκα εὐδαιμόνως ἠκολούθησε καὶ παρῆλθε φαι-*

---

8 Plat. apol. p. 38 C 11 Diog. L. II 5, 23, 43 14 cf. t. II 460, 20 sq. Thuc. III 36 sq. 15 cf. p. 17, 2 17 cf. p. 112, 6 18 cf. p. 112, 11 20 Plat. Phaed. p. 59 E; 85 B

σθὸν τῆς συνουσίας Ma | *τῆς* inserui e libris om Mor | *μὴ πραξάμενος τοὺς φοιτῶντας αὐτῷ] τοὺς φοιτῶντας οὐκ αἰτῶν Ma* 1 *συνόντας B* | *ἰδίων* scripsi *διὸ Ma* *δύο MB* Mor 3 *ἄλλους ἀγαθοὺς* scripsi *ἀγαθοὺς ἄλλους* libri Mor | *ἡμῖν* inserui e *Ma B* om *M* Mor | *ἐργασάμενος MaB* 5 *τοῖς* om Mor | *καθ' αὐτὸν Ma* 6 *ἀπὸ Ma* | *τούτου MaB* | *διαπεμπομένοις* scripsi e *MaB* *πεμπομένοις M* Mor 7 *οὖν* om *Ma* | *τοιοῦτος καὶ τοιοῦτος Ma* 8 *δίκαιον* scripsi *δικαιότατον* libri Mor 10 *μετὰ* om *Ma* 11 *τοῦτ'* scripsi *ταῦτ'* libri Mor | *οἶδ' Ma* 12 *ἂν* inserui e *Ma* ut coni Mor om *MB* Mor 13 *περὶ* om *MMa* 16 *κἂν M* Mor 17 *οὔτε* scripsi e *MaB* *οὐ M* Mor 18 *σωτηρίαν* om *B*

δρὸς εἰς τὸ δεσμωτήριον ὡς εἰς Λύκειον, ὡς εἰς Ἀκα- Mor p. 200 *δημίαν, | ὡς ἐπὶ τὸν Ἰλισσόν, ὡς ἐπὶ τὰς ἄλλας αὑτοῦ διατριβάς, ἔμελλε δὲ κἀκεῖ φθέγξεσθαι καὶ λαλήσειν. πῶς δὲ οὐκ ἄν τις ἄνθρωπος ὢν καὶ ζῶν ἔτι; ὁ δὲ καὶ προθύμως τοῖς ἑταίροις συμφιλοσοφεῖ, Σωκράτης γάρ ἐστι καὶ δεδεμένος οὐδὲ κατέπληξεν αὐτὸν ἡ τοῦ σώματος συμφορά, καὶ τοιούτους διεξέρχεται λόγους οὕτω θείους καὶ καλούς, ὥστε εἰ πάντες ὑμεῖς αὐτῶν ἠκούσατε, πάντως ἂν αὐτὸν ἐλύσατε.*

7. *Σωκράτην μὲν οὖν μακαρίζειν ἄξιον, ὅτι γε τοῦ θανάτου παρεστηκότος χαίρει καὶ λέγει καὶ φιλοσοφεῖ τοῖς δὴ ἀκούουσι καὶ παρακερδᾶναί τι δυναμένοις εἰς τὸν ὅλον βίον μὴ φθονῶν· Ἄνυτος δὲ ἄρα καὶ Μέλη-* Mor p. 202 *τος | ἦσαν καὶ τοῦ δεσμοφύλακος χαλεπώτεροι. ὁ μὲν γὰρ συγχωρεῖ παρεῖναι παρὰ Σωκράτην, οἱ δὲ ἀνόνητον ποιοῦσιν ἡμῖν τήν τε σωτηρίαν αὐτοῦ καὶ καινὰ δεσμὰ ταῦτα εὑρίσκουσιν ἐπὶ Σωκράτην, μὴ χεῖρας μόνον καὶ πόδας δεδέσθαι πρὸ τοῦ θανάτου Σωκράτην, ἀλλὰ καὶ τὴν γλῶτταν αὐτοῦ.* 8. *ὢ τοῦ φθόνου καὶ τῆς σκαιότητος, ὢ τῆς ἀπαιδεύτου πονηρίας. μὴ λαλήσῃ Σωκράτης, Ἄπολλον, ἔτι ζῶν ⟨καὶ⟩ ἔχων φωνήν; ἀλλ' ἐπ' ἀνδρὶ γράφει ψήφισμα τοιοῦτον*

11 Il. π 853

1 *λύκιον MaB* cf. p. 24, 11; t. IV 353, 11 3 *αὑτοῦ* scripsi *αὐτοῦ* libri Mor | *φθέγξασθαι MaB* | *λαλῆσαι B* 4 *τις* inserui e *Ma* om *MB* Mor 5 *ἑταίροις Ma* sed *ταίροις* in ras m[2] 8 *οὕτω καὶ θείους M* sed *καὶ* eras | *οἱ Ma* 9 *πάντες Ma* | *ἂν* om *Ma* 10 *μὲν* om *Ma* 12 *δὲ MaB* 13 *φθονῶν* scripsi ut coni Mor *φθονεῖν* libri Mor | *Μέλητος* reposui e libris *Μέλιτος* Mor ut constanter in hac declamatione cui oblocutus est Boissonadius Anecd. V 324 sq. 17 *δεσμὸς M* | *εὑρίσκουσι ταῦτα Ma* | *σωκράτει MaB* 21 *καὶ* inserui om libri Mor 22 *τοιοῦτον* reposui e libris *τοιοῦτο* Mor

ὁ Σόλων ἄντικρύς τε καὶ διαρρήδην ἀπειρημένον ὑπὸ τῶν νόμων μηδὲ γράφειν ἐπ' ἀνδρὶ νόμον ἢ ψήφισμα ὅπερ ἂν μηδὲ κοινὸν ἐφ' ἅπασιν Ἀθηναίοις ᾖ; 9. πονηρός τε καὶ κατεψηφισμένος ὤν. | ἔστω πονη- Mor p. 204 *ρός. μηδὲν ἄπιστον ἔστω τῆς γραφῆς μηδὲ τῆς Ἀνύτου καὶ Μελήτου καταβοῆς. εὖ οἶδα ὡς ἔσται χρόνος ἐν ᾧ ποτε σεμνυνεῖσθε Σωκράτει, ὡς Ἡρακλείτῳ μὲν Ἐφέσιοι, Πυθαγόρᾳ δὲ Σάμιοι καὶ Χείλωνι Λακεδαιμόνιοι καὶ Θάλητι Μιλήσιοι καὶ Πιττακῷ Λέσβιοι καὶ Περιάνδρῳ Κορίνθιοι καὶ ὑμεῖς αὐτοί ποτε Σόλωνι. πᾶσι γὰρ τοῖς σοφοῖς ζῶσι μὲν ὁ παρὰ τῶν πλησίον φθόνος ἀνταγωνίζεται, | ἀποθανόντων δὲ καθα-* Mor p. 206 *ρῶς ἐξ ἀλύπου τῆς αἰσθήσεως ἡ σοφία κρίνεται.*

10. *Νῦν δὲ οὕτω δοκοῦντα ἔστω ταῦτα, ὡς ἔδοξεν. οὐκοῦν ἅπερ ἔδοξεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ταῦτα κρίνεσθαι προσήκει. ἔδοξε δὲ πιεῖν Σωκράτην κώνειον, ὥσπερ καὶ ἄλλος τις ἤδη τῶν κατεψηφισμένων. τοῦτο μὲν οὖν οὐκ ἀναίνεται Σω|κράτης οὐδ' ἂν ἀπο-* Mor p. 208

---

1 Dem. p. 352, 12; 1075, 10 2 Andoc. myst. § 87 et 89. Dem. Timocr. § 59; Aristocr. § 86; Steph. II § 12. Aen. Theo. p. 24, 8 ed. Boiss. 6 Thuc. I 73, 1 cum nota Kruegeri 11 Thuc. II 45, 1. Dem. p. 330, 3; 441, 29 17 Lys. c. Erat. p. 394, 13

---

1 *ἄντικρύς τε καὶ διαρρήδην*] *ἂν* cum lacuna 8 litt *B* | *καὶ* om *Ma* | *ὑπὸ* scripsi e *MaB* *ἀπὸ* *M* Mor 3 *μὴ δὲ* *B* | *πονηρός τε καὶ κατεψηφισμένος ὤν* om in lac 10 litt *B* 4 *καὶ* om *Ma* | *ὤν*] *ἐστί* coni Mor 6 *καταβοῆς* scripsi e *MaB* *καταβολῆς* *M* Mor 7 *σεμνυνεῖσθαι* *M* | *Σωκράτει* om *Ma* 8 *χίλωνι* *MaB* 9 *καὶ Περιάνδρῳ Κορίνθιοι* om *Ma* 10 *αὐτόν* *Ma* 11 *πᾶσι* — 13 *κρίνεται* omissa *γὰρ* particula citat Macar fol 87ᵛ (Villoison Anecd. II 13; Lib. t. I p. XXVIII R) | *ζῶσι μὲν* om *B* | *πλησίον* scripsi e *MaB* Macar *πλησιόνων* *M* Mor 12 *προσφύεται* Macar 14 *νυνὶ* *Ma* | *ὥσπερ* *Ma* | *ἔδοξαν* *MB* 15 *πράττεσθαι* *Ma* 18 *ἀποδραίη* scripsi *ἀποδρῴη* *M* Mor *ἀποδρώη* *MaB*

δραίη ποτὲ τὴν παρ' ὑμῶν δίκην οὐδ' ἂν ἐξέλθοι, κἂν τῶν ἄλλων οἱ μὲν αὐτὸν εἰς Βοιωτίαν θέλωσιν ἁρπάσαι, οἱ δὲ εἰς Πελοπόννησον, οἱ δὲ εἰς Θετταλίαν, ἅπασαι δ' αὐτὸν αἱ τῶν Ἑλλήνων καλῶσι πόλεις, οὐδ' ⟨ἂν⟩ ἀνάσχοιτο κλοπιμαίαν σωτηρίαν, ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως ὑμῶν αὐτὸς μᾶλλον πρὸς τὴν τελευτὴν ἐπείγεται καὶ διψᾷ τοῦ κωνείου. 11. ἃ δὲ μήτ' ἔδοξε τῷ δικα- Mor p. 210 στηρίῳ μήτε | οἱ κείμενοι περὶ τῶν ἑαλωκότων νόμοι κελεύουσι, ταῦτα πῶς οὐ δεινὸν καὶ παράνομον προσεπιτάττειν ἐκ ψηφίσματος; δεῖ γὰρ μήτε πλείω τοῖς δικασθεῖσι προστιθέναι τὴν φιλανθρωπίαν ἕκαστον τῆς τεταγμένης ἀνάγκῃ ὑπὸ τῶν νόμων μήτ' αὖ πικροτέρους εἶναι τῶν νενομισμένων, ἑκάτερον γάρ ἐστι, καὶ τὸ προστιθέναι τι τῷ κατεψηφισμένῳ καὶ τὸ τοῖς οὕτω πράττουσιν ἐπιεικὲς ἀφελεῖν, παρὰ τοὺς νό-

5 Luc. Icar. 20   11 Plat. rep. V p. 558 A

1 ἡμῶν *Ma* | ἐξέλθοι scripsi e *MaB* cum Boissonadio An III 199 ἐξέλθῃ *M* Mor | κἂν — 4 πόλεις om *Ma* κἂν] οὐδ' ἂν *B* 2 τῶν ἄλλων om *B* 3 θετταλούς *B* 4 ἁρπάσαι *B* | καλοῦσι *B* 5 ἂν inserui 7 verba καὶ διψᾷ τοῦ κωνείου citat auctor Coisl. περὶ συντάξεως ed. Bekker Anecd. p. 135, 22 s. v. διψῶ· γενικῇ. Δημοσθένης ὁ μικρὸς ἐν τῇ σιωπῇ Σωκράτους· καὶ διψᾷ τοῦ κωνείου atque hinc auctor metricus περὶ γραμματικῆς v. 198 (Boiss. An. II 350 cf. Add. p. 485) διψῶ κωνείου γενικῇ παρὰ τῷ Δημοσθένει et codex Suidae A in marg s. v. διψῶ· Δημοσθένης· διψῶ τοῦ κωνείου cf. Mus. Rhen. XXXII 87 9 δεῖν *Ma* sed in δεινὸν corr m rec 10 δεῖ — 15 νόμους citat Melissa Augustana (Mon. gr. 429 fol. 16ᵛ) τοῦ μικροῦ δημοσθένους· δεῖ γὰρ — νόμους et omissa γὰρ particula Macar fol 87ᵛ (Villois. Anecd. II 13 Lib. t. I p. XXVIII R) δεῖ — 11 δικασθεῖσι] οὔτε πλείω τοῖς δικασθεῖσι χρὴ Macar | προστεθῆναι Meliss κατατιθέναι *Ma* Macar | τὴν inserui e *M* om reliqui libri Mor | φιλανθρωπία Meliss 12 ἀνάγκῃ scripsi ἀνάγκης libri Mor | ὑπὸ scripsi e *MaB* Meliss Macar παρὰ *M* Mor 13 πικροτέρας *Ma* 14 ἐστι] ἐστιν ἄτοπον Meliss | τὸ om Meliss | προσθεῖναί *Ma* Macar πρὸς τὸ τιθέναι Meliss | τὸ] τῶ Meliss 15 ἐπιεικείας Meliss ἐπιεικίας Macar

μους. οὐ τοίνυν οὐδ' ὁ τοῦ δικαστηρίου κῆρυξ ἀνεῖπε τὴν τῶν ἕνδεκα ἀρχὴν παραλαμβάνειν Σωκράτην καὶ προστάττειν αὐτῷ μέχρι τοῦ θανάτου σιωπᾶν μηδὲ λαλεῖν Σωκράτην, ἀλλ' ἀποθνήσκειν | μόνον. Mor p. 212
12. *καὶ ὑμεῖς δέ, Σωκράτους κατήγοροι, τιμώμενοί ποτε αὐτῷ θανάτου* [*καὶ*] *σιωπῆς οὐ προσετιμήσατε. δύο γὰρ ἂν ἦν οὕτω τὰ τιμήματα. ὃ τοίνυν οὐδ' ὑπ' αὐτὴν τὴν τῆς ὀργῆς ἢ τῆς ἐξαπάτης τῶν δικαστῶν ἀκμὴν οὐ προσεθήκατε, τοῦτο νῦν προσεξευρίσκετε τῶν ἐψηφισμένων πλεῖον.* 13. *εἰ μὲν γὰρ ἄλλο τι καινότερον ἀδικεῖ Σωκράτης, καὶ προστίθετε τὰς αἰτίας μετὰ τὴν ψῆφον τῶν δικαστῶν παρὰ τὰ γεγραμμένα πρότερον ἐν τῇ γραφῇ, εἴπατε, διδάξατε· εἰ δ' ὅτι φθέγγεται καὶ λαλεῖ, τίς τούτου πώποτε ἀνθρώπων ἔδωκε δίκην; τῷ δὲ ἀπηγόρευτο καταδικασθέντι σιωπᾶν; τίς δ' ἐπὶ τὸν δῆμον ἤχθη λαλῶν; πότε δὲ Ἀθήνησι τῶν τεθνηξομένων τις γλῶτταν ἀπεκόπη; Θρᾷκας ἡμᾶς ἀντ' Ἀθηναίων ποιεῖς καὶ ἀντὶ Ἑλλήνων βαρβάρους.*

---

6 Dem. p. 790, 20 8 Dem. p. 487, 10; 1116, 2 9 Isocr. p. 75 e. [Luc.] salt. § 61. Arist. Eq. 1283

---

1 *ὅδ'* *B* | *κήρυξ* *MB* Mor cf ad t. IV 316, 7 | *ἂν εἶπε* *MaB* 2 *σωκράτη* *Ma* 3 *μὴ δὲ* *B* 5 *γε* *MaB* 6 *καὶ* cancellavi | *σιωπῆς* scripsi e *M* coll Dem l. l. *σιωπῇ* *MaB* Mor 7 ὃ] *οὐ* *M* 9 *ἀκμὴν* scripsi e *MaB* *ἀκοὴν* *M* Mor | *οὐ* om *Ma* | *νῦν* scripsi e *Ma* ut coni Mor *τοίνυν* *MB* Mor | *προσεξευρίσκετε* scripsi e *B* *προσευρίσκετε* *Ma* *εὑρίσκετε* *M* *ἐξευρίσκετε* Mor 10 *γὰρ* om *Ma* 13 *φθέγγεται* scripsi coll p. 130, 3 et 137, 19 *φθείρεται* *MMa* Mor in lac 5—6 litt om *B* 14 *δέδωκε* *Ma* 15 *ἀπηγορεύετο* *B* | *καταδικασθέν τι* *B* *καταδικασθέν τα* *Ma* | *τίς* *Ma* sed ς add m rec 16 *δ'* inserui e *Ma* om *MB* Mor | *ἤχθη* scripsi e *MaB* *ἤχοη* *M* *ἦκοι* Mor 17 *τίς* *B* om *Ma* | *γλῶττα* *Ma* | *ἀπεκόπη* scripsi e *Ma* *ἀπέκοπτε* *MB* Mor | *ἡμᾶς* *Ma* sed *ἡ* in ras m²

14. *ἐδέθη ποτὲ καὶ Μιλτιάδης παρ' ὑμῖν, οὐκ ἐσιώπα*
Mor p. 214 *δὲ δεδεμένος. κατεψηφίσασθέ ποτε* | *τῶν ἐννέα*
στρατηγῶν ἀθώων ἄκοντος καὶ μὴ κοινωνοῦντος τῆς
παρανομίας ἐκείνης Σωκράτους, ἀλλὰ τὸν νόμον τῆς
Mor p. 216 *ὀργῆς περὶ πλείονος ποιουμένου,* | *καταψηφισά-*
μενοι δ' οὖν οὐδ' ἐκείνοις σιωπᾶν ἐπετάξατε. 15. *δει-*
νὸν δέ, ὅταν τῶν ἀνδροφόνων καὶ ἱεροσύλων καὶ
προδοτῶν καὶ τῶν τὰ μέγιστα κακὰ τετολμηκότων δί-
κην μὲν διδόντων, σιωπᾶν δὲ καὶ μὴ διαλέγεσθαι
κελευομένων ὑπὸ μηδενός, ἀλλὰ τῶν μὲν ἐπισκηπτόν-
των τοῖς φιλτάτοις, τῶν δὲ τοῖς οἰκείοις διαλεγομένων,
τῶν δὲ τοῖς φίλοις καὶ τοῖς ἀναγκαίοις, ἄλλων δὲ τοὺς
θεοὺς ἀνακαλούντων, ἑτέρων δὲ τὴν ἑαυτῶν μοῖραν
ὀδυρομένων ἐνὶ μόνῳ τούτῳ τῶν ἐκ παντὸς τοῦ χρό-
νου προσταχθήσεται τεθνηξομένῳ μὴ λαλεῖν τῷ μάλι-
στα λαλεῖν ἀξίῳ.

---

1 cf p. 104, 4   2 cf. p. 120, 13. Xen. comm. I 1, 18

---

1 *ἐδέθη* — 16 *ἀξίῳ* citat Ioann. Doxap. comm. ad Hermog. de inv. IV 1 (Rhet. gr. t. III p. 145, 16 Walz; t. II p. 234, 20 Speng.) cod. Barocc. 175 fol 175; Par. 2922 fol 231 (Cramer Anecd. Ox. IV 164, 7 sq. cf Mélanges Graux p. 629 sq.) *καὶ τὸν Λιβάνιον εὗρον τούτῳ (τῷ ἁπλοῦντι σχήματι) χρησάμενον ἐν τῷ τοῦ Σωκράτους ζητήματι τοῦ κωλυομένου ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ φιλοσοφεῖν· καὶ γὰρ ἐκεῖ ἔστι μὲν ἐπιχείρημα ὅτι οὐ δεῖ τοὺς τελευτῶντας δίκην διδόναι, ὅτι τελευτῶντες φθέγγονται, εἶτα ἐργασία ἐκ παραδείγματος ὅτι ἐδέθη κτλ — 2 δεδεμένος καὶ πάλιν ἑτέρα ἐργασία· κατεψηφίσασθε κτλ. — 6 ἐπετάξατε, εἶτα τὸ ἐνθύμημα ἡπλωμένως ἐξενεχθὲν· δεινὸν δὲ ὅταν κτλ.* | *ἡμῖν* Dox | *οὐκ ἐσιώπα δὲ* scripsi e *Ma* Dox *καὶ οὐκ ἐσιώπα MB* Mor 2 *ποτε* inserui e Dox om libri Mor 3 *ἀθώων* — 5 *ποιουμένου* om Dox *ἀθέων M* | *ἄκοντος* scripsi *εἴκοντος Ma ἑκόντες MB* Mor | *κοινωνοῦντες B* 5 *ποιούμενοι Ma* 8 *τὰ μέγιστα*] *ἄλλα* Dox | *κακὰ* inser *Ma*[2] 10 *κωλυομένων ὑπ' οὐδενός* Dox | *ἐπισκεπτόντων MaB* 12 *ἄλλων Ma* sed *ν* add m rec 14 *ἐπὶ* Dox | *ἐκ τοῦ παντὸς τοῦ B* 15 *τεθνηξομένῳ*

16. *Τοῦτό ποτε ⟨τὸ⟩ πρόσταγμα μόνος προσέταξε Κριτίας Σωκράτει μὴ διαλέγεσθαι τυραννῶν, Κριτίας ὃς ἀνεπιτήδειος μαθητὴς φανεὶς κατεψηφίσατο Σωκράτους. μιμητὴς οὖν ὁ δῆμος τοῦ τυράννου γεγένηται καὶ ψηφισαμένοις |Ἀθηναίοις γράφεται ταῦτα* Mor p. 218 *τοῖς τῶν τυράννων ἴσα προστάγμασι.* 17. *καίτοι Κριτίας μὲν μόνοις ἀπηγόρευσε Σωκράτην τοῖς νέοις διαλέγεσθαι, οὗτοι δὲ παντάπασι μὴ λέγειν, ἀλλ' ἀπέχεσθαι τῶν εἰκόνων [καὶ] τῶν νομέων καὶ τῶν βουκόλων χαλεπαίνων τῆς Σωκράτους εἰκόνος, τὸ κακῶν εἶναι νομέων τὴν ποίμνην ἐλαττοῦν, ὃν δὴ κατὰ τῶν τυράννων ἐτύγχανε Σωκράτης εἰρηκὼς λόγον· σὺ δὲ καθόλου μηδὲν διαλέγεσθαι Σωκράτην, μηδὲ τῷ δεσμοφύλακι μηδὲ τῇ Ξανθίππῃ μηδὲ τοῖς παιδίοις, | ἀλλ' ἂν ἔρηταί* Mor p. 220 *τι Λαμπροκλῆς ἢ Σωφρονίσκος τὸν πατέρα, μηδὲν ἀποκρινεῖται Σωκράτης, ἀλλὰ περιμενεῖ τὸ κώνειον ἐγκεχαλινωμένος καὶ τῆς κοινῆς ἅπασιν ἀνθρώποις καὶ*

---

1 Plat. rep. IV p. 423 C 2 cf 47, 2; 99, 7 8 Xen. comm. I 2, 37 9 Plat. Tim. p. 22 D 10 Xen. comm. I 2, 32 15 cf. p. 100, 18. Diog. L. II 5, 10 17 Her. III 14, 2

---

scripsi e *Ma* Dox *τεθνηξομένων MB* Mor | *τούτῳ ποτὲ* ante *μὴ MB* Mor, quod delevi ut anticipatum e p. 135, 1, *ποτε Ma*
1 *τοῦτό ποτε τὸ* scripsi *τούτῳ ποτὲ* libri Mor qui *τοῦτο* scribendum coni 3 *μαθητὴς* scripsi *μαθητῶν* libri Mor 5 *γράφεται* scripsi e *MaB* *γράφετε M* Mor 6 *ἴσα MaB* 7 *ἀπηγόρευσε Ma* sed *σε* in ras m² | *τοῖς νέοις διαλέγεσθαι σωκράτην Ma* 8 *οὗτοι — λέγειν* om *B* | *οὗτοι MMa* | *πᾶσι Ma* | *μὴ λέγειν* om *Ma* | *ἐπέχεσθαι Ma* | *τῶν — 9 βουκόλων* in lac 25 litt fere om *B* 9 *τεκτόνων* olim conieci Mus. Rhen. XXXII 93 coll. Xen. l. l. | *καὶ* cancellavi | *τῶν* (2) om *Ma* 10 *τὸ* delendum vel in *τοῦ* mutandum videtur cf t. IV 79, 6 R
11 *ὃν δὴ*] *ᾧτινι MaB* | *καὶ B* 12 *μηδὲ M* *μὴ δὲ Ma* 14 *ἂν ἔρηταί*] *ἂν ἄρηταί Ma* *ἀνήρηταί B* 15 *Λαμπροκλῆς — 16 Σωκράτης* in lac 24 litt om *B* 16 *ἀποκρίνηται Ma*
17 *τοῖς κοινοῖς Ma* sed in *τῆς κοινῆς* corr m rec, *B*

δυστυχέσι καὶ πονηροῖς ἀδείας στερούμενος; 18. φύσει μὲν γὰρ ἄνθρωπος λάλον, τὸ δὲ Ἀθηναίων γένος φιλόλογόν τε καὶ πολύλογον, ὅταν δὲ ὑπόγυιος θάνατος (Mor p. 222) | ᾖ, καὶ φιλολαλία τις λαμβάνει καὶ φιλοτιμία τοῦ πολλὰ μὲν ἀκοῦσαι, πολλὰ δὲ εἰπεῖν ὡς ἂν αὐτίκα παυομένης ταύτης τῆς ἐξουσίας. ἀνεπίφθονον γὰρ εἰπεῖν ὅσα βούλεται μέλλοντά γε εὐθὺς σιωπήσεσθαι σιωπὴν μακράν.

19. Ὁ δὲ περιμενέτω, φησί, τὸ κώνειον, καὶ γὰρ Θηραμένης ἀπέθανε σιγῶν. ἀλλὰ κἀκεῖνος ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἑστίας πολλὰ πρότερον εἰπών. οὐδὲ ἐπὶ τῆς ὀλιγαρχίας πιόντων κώνειον πεντακοσίων σχεδὸν ἐπὶ χιλίοις, ὧν ἕνεκα Σωκράτους (Mor p. 224) | οὐδὲ εἷς ἀπέθανεν, ἐπὶ Λέοντα γὰρ πεμφθεὶς τὸν Σαλαμίνιον ἀπελθεῖν οὐκ ἠθέλησεν οὐδὲ ἦγε τοῖς τυράννοις ἄνθρωπον ἀποθανούμενον ὁ νῦν τεθνηξόμενος οὗτος, τοσούτων οὖν γενομένων τῶν τότε ἀπολωλότων σιωπῇ τὸ φάρμακόν φασι πιεῖν μηδένα. μήτε γὰρ φθέγξασθαι μήτε μαρτύρασθαι πρὸ τῆς τελευτῆς μηδὲ ἓν μηδένα οὐ Δρακοντίδης ἐκέλευσεν, οὐ Πείσων, οὐ Χαρικλῆς, οὐκ ἄλλος αὐτῶν. 20. Σωκράτει δὲ τούτῳ πολὺ σχετλιώτερον ἐπιτάττετε τῶν ἐν τῇ πικροτάτῃ τυραν-

---

2 Plat. leg. I p. 641 A 3 Isocr. p. 310 d; 418 b 6 cf t. III 443, 10. Dem. p. 331, 23 11 Xen. Hell. II 3, 52. Aesch. fals. leg. § 45 p. 34, 9 12 Aesch. Ctes. p. 87, 21 14 cf. p. 120, 10 20 cf. p. 47, 9; t. II 134, 15

---

1 *καὶ* inser *Ma* m rec 2 *γὰρ* om *Ma* | *φιλολόγον B* Mor 3 *πολυλόγον* Mor | *ὑπόγυος Ma ὑπόγυος B* 4 *φιλολαλιά MaB* 9 *καὶ γὰρ*] *οὐδὲ Ma* 13 *χιλίων MaB* | *ἕνεκα* scripsi secundum usum Libanii *εἵνεκα* libri Mor | *σωκράτης Ma* 15 *ἦγε μὲν Ma* 16 *αὐτός Ma* 17 *δ' οὖν Ma* 18 *μηθένα Ma* 19 *μὴ δὲ MaB* 20 *οὐ* (3) om *M* 22 *ἐπιτάττεται M*

νίδι γενομένων. καὶ τοῖς μὲν τεμνομένοις ἀνάγκη στένειν, καὶ κεκλεισμένος τις ᾤμωξεν, ὁ δὲ αὐτὴν αὐτίκα ἀφήσων τὴν ψυχὴν μηδὲν ἐπὶ μηδενὶ | Mor p. 226 *ἀντηχῶν ἐν λόγοις ἀποθάνῃ, ἀλλ' ἤδη καὶ πρὸ τῆς τελευτῆς νεκρὸς ἄφωνος; πολλοὺς τοῦ Σωκράτους θανάτους ποιεῖς.*

21. *Καὶ τοῖς μὲν εἰδώλοις οἱ φιλοσοφοῦντές φασιν εἶναι φωνὴν καὶ λείπεσθαι τοῦτο καὶ ταῖς σκιαῖς καὶ τοῦτο ἔοικε καὶ Ὅμηρος ἐνδείκνυσθαι. ποιῶν γὰρ τὴν Πατρόκλου ψυχὴν πάντα ἐλθεῖν ὁμοίαν ἐκείνῳ λέγει καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν φωνήν· σὺ δὲ ἔτι ζῶντος Σωκράτους* | *ἐκκόπτεις τὴν φωνήν. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι* Mor p. 228 *πάντες ἄνθρωποι ἀτυχοῦντές εἰσι λαλίστεροι καὶ τόν γε Κροίσου τοῦ Λυδοῦ φασι παῖδα κωφὸν ὄντα πρότερον ῥῆξαι φωνὴν ἐν τῇ τοῦ πατρὸς συμφορᾷ· Σωκράτης δὲ μόνος μηδὲ ὀδύρηται μηδὲ ἀνακαλέσῃ θεοὺς ἐν τῇ παρούσῃ τύχῃ;* 22. *οὐ Σωκρατικὰ μέν ἐστι ταῦτα, κοινὰ δὲ καὶ τούτῳ φυλακτέα. ἀλλὰ τῶν μὲν ἄλλων ἕκαστος τῶν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ φθέγγεται καὶ λαλεῖ, κἂν ἰδιώτης κἂν ἀπαίδευτος ᾖ, πλησίον γενόμενος τοῦ τέλους καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ θανάτου φιλο-*

---

2 cf. p. 143, 8 11 Il. ψ 65 sq. 14 Her. I 85, 2

---

2 *τίς B* 3 *ἀφήσων τὴν ψυχὴν αὐτίκα Ma* | *μηδενὶ* in lac 6 litt om *B* *μηδὲν Ma* 4 *αὐτὶ χ' ὡς Ma* | *ἀποθάνῃ* scripsi e libris sed *η* in *οι* corr *M* *ἀποθάνοι* Mor 11 *ὄμμα* olim conieci Mus. Rhen. XXXII 88 12 *φωνήν; Ma* Mor | *καὶ* om *B* | *μὲν γὰρ Ma* 13 *πάντες* — 15 *συμφορᾷ* citat Macar fol 87[v] 14 *γε* in ras *Ma*[2] | *τοῦ* om *Ma* | *παῖδά φασι* Macar *φασι* om *Ma* 15 *τὴν* ante *φωνὴν* Mor delevi coll t. II 400, 1 et Her l. l. | *ἐπὶ M* 16 *μὴ δὲ* (1 et 2) *B* 17 *ἐπὶ M* | *τύχῃ;* scripsi e *Ma* *τύχῃ· MB* Mor 18 *φυλακτέα* scripsi *φυλάττεται* libri sed pro *αι* lac 2 litt *B*, Mor 19 *φθέγγεσθαι καὶ λαλεῖν MaB* 20 *πλησίον* — 21 *τέλους καὶ* om *B* 21 *φασὶ φιλοσοφεῖ Ma* *φασὶ φιλοσοφεῖν B*

σοφεῖ· Σωκράτει δὲ μηδὲ ὁ αὐτὸς ὅρος γένηται τοῦ βίου καὶ τῆς φιλοσοφίας;

23. *Λέγει γὰρ οὐκ ἐπιτηδείους οὐδὲ δικαίους λόγους, ὥς αὐτοί φασιν. οὐκοῦν ταῦτ' ἐστὶν ὧν δὴ* Mor p. 230 *ἀπολεῖται χάριν; οὐδὲν οὖν ἔχοντες | ἐγκαλεῖν πλέον ὧν ἕνεκεν ἑάλωκε μηδενὸς μηδὲ τιμᾶσθε τῶν τιμηθέντων μείζονος. ἀλλὰ διαφθείρει. τί γὰρ εἰς τὸ δεσμωτήριον μειράκιον παρελήλυθεν; Ἀπολλόδωρος καὶ Κρίτων καὶ Φαίδων καὶ Σιμμίας καὶ Κέβης, Ἑρμογένης, Ἐπιγένης, Ἀντισθένης, Αἰσχίνης, ἄνδρες γέροντες, ὁμιληταὶ Σωκράτους. οὗτοι δέ, εἰ μὲν βλαβεροὺς καὶ πονηροὺς λόγους λέγει Σωκράτης, πάλαι δήπουθέν εἰσι διεφθαρμένοι· εἰ δ' ὠφελίμους καὶ καλούς, οὐδὲ νῦν ἀποστερεῖσθαι τούτων εἰσὶ δίκαιοι.*

24. *ἔασον οὖν καὶ μὴ παρὰ τοῦτο ποιήσῃς. πῶς γὰρ οὐ δεινὸν Γοργίαν μὲν καὶ Πρωταγόραν λέγειν καὶ Πῶλον καὶ Πρόδικον τὸν ἀλαζόνα καὶ Ἱππίαν, τοὺς* Mor p. 232 *σοφιστὰς καὶ καπήλους τῶν λόγων, | καὶ τούτων ἀκούειν καὶ ἰδίᾳ καὶ κοινῇ τοὺς Ἕλληνας μισθοδοτοῦντας αὐτοῖς, ἀνθρώποις Ἠλείοις καὶ Κείοις καὶ Ἀβδη-*

---

8 cf p. 29, 10; 100, 10; 144, 1 et 2. Plat. Phaed. p. 59 B 13 Plat. apol. p. 34 A 16 cf p. 26, 7; 114, 15 sq. 18 Plat. Prot. p. 313 D

---

1 *μὴ δὲ B* | *ὅρος* in ras *Ma*[2] 2 *φιλοσοφίας· B* 5 *οὐδενὸ αὖ B* 6 *ἑάλωκεν Ma* | *μηδὲ* in lac 4 litt om *B* *μὴ δὲ Ma* | *τιμᾶσθαι MaB* 7 *τί*] *τὸ Ma* 9 *καὶ Κρίτων* et *καὶ Σιμμίας* et 10 *Ἀντισθένης* et 12 *λέγει* om *Ma* 14 *εἰσὶν οἱ δίκαιοι Ma* 15 *γὰρ ἂν οὐ Ma* 17 *καὶ Ἱππίαν*] *ἱππίαν καὶ Ma* 19 *ἰδία καὶ κοινῇ MaB* 20 *αὐτοῖς ἀνθρώποις* om in lac 8 litt *B* *αὐτοῖς τἄνοίς Ma* unde olim Gepperto *ταναγροις* scriptum esse testanti fidem habens *Ἀκραγαντίνοις* post *καὶ Κείοις* scribendum conieci Mus. Rhen. XXXII 96 quod iam improbo | *Κείοις* scripsi *χίοις* libri *Κίοις* Mor | *αὐδηρίταις Ma*

ρίταις καὶ Λεοντίνοις, τὸν δὲ Ἀθηναῖον Σωκράτην μηδὲ πρὸ τοῦ θανάτου λαλεῖν;

25. Ἐμφορηθήσεσθε, ὦ βάσκανοι, τῆς τοῦ Σωκράτους σιωπῆς. ἄφωνον μὲν ἔσται τὸ Λύκειον, ἄφωνος δὲ ἡ Ἀκαδημία, ἄλογοι δὲ αἱ παλαῖστραι. ἁπάσας δὲ τὰς διατριβὰς τῶν καλῶν ἀμουσία καθέξει καὶ σιωπή. οὐκ ἐν τοῖς γυμνασίοις ἐρεῖ Σωκράτης, οὐκ ἐν ταῖς στοαῖς, οὐκ ἐν τῇ βασιλείῳ διαλέξεταί τισιν, οὐκ ἐπὶ τῆς ποικίλης, οὐκ ἐν ταῖς | τραπέζαις, οὐκ ἐν Mor p. 234 τοῖς δικαστηρίοις, οὐκ ἐν Ἀγάθωνος, οὐκ ἐν Καλλίου, οὐκ ἐν Δάμωνος, οὐκ ἐν ἄστει Σωκράτης, οὐκ ἐν Πειραιεῖ, οὐχ ὑπὲρ Ἰλισσὸν ὑπὸ τῇ πλατάνῳ τῇ καλῇ, ἀλλ' ἐκεῖ μὲν οἱ τέττιγες ᾄσονται, οὐκ ἐν Ποτιδαίᾳ | Σωκράτης, οὐκ ἐπὶ Δηλίῳ, οὐ περὶ δικαιοσύνης Mor p. 236 πρὸς Θρασύμαχον, οὐ περὶ σωφροσύνης πρὸς Χαρμίδην, οὐχ ὑπὲρ ἀνδρίας πρὸς Λάχητα, οὐχ ὑπὲρ φιλαδελφίας πρὸς Χαιρεφῶντα, οὐχ ὑπὲρ ἀρετῆς πρὸς Μένωνα, οὐχ ὑπὲρ τοῦ καλοῦ πρὸς Ἱππίαν, οὐ περὶ ῥητορικῆς

---

10 Plat. conv. p. 174 A 11 Plat. Prot. p. 311 A | rep. III p. 400 B; 424 C; Axioch. p. 364 12 Plat. rep. I p. 327 A; 328 C | Plat. Phaedr. p. 229 A; 230 B 13 Plat. Phaedr. p. 230 C; 258 E 14 cf ad p. 87, 14 15 Plat. rep. I p. 336 A sq. cf. ad p. 26, 8 | Plat. Charm. p. 154 A sq. 16 Plat. Lach. p. 178 A sq. 17 Xen. comm. II 3 cf p. 101, 1 | Plat. Men. p. 70 A sq. 18 Plat. Hipp. mai. p. 286 sq. | Plat. Gorg. p. 447 sq.

---

3 *ἐμφορηθήσεσθαι Ma* sed *αι* in *ε* corr m rec | *τοῦ* om *Ma* 4 *μὲν* om *M* 6 *καθέξει Ma* sed *έ* in ras m[2] 11 *Δάμωνος* scripsi *ἄμμωνος* libri Mor qui *Δάμωνος* coni, sed fortasse *οὐκ ἐν ἄμμωνος* nihil nisi lectio varia ad *οὐκ ἐν Ἀγάθωνος* fuit 14 *οὐκ ἐν Ἀμφιπόλει* ante *οὐκ ἐπὶ Δ.* excidisse coni Mor | *Δηλίῳ* scripsi e *Ma δήλῳ BM* Mor qui *Δηλίῳ* coni 15 *χαρώνδαν B* 16 *ἀνδρείας B*

πρὸς Γοργίαν, οὐ πρὸς Πρωταγόραν περὶ τῶν τῆς ἀρετῆς ἐπιτηδευμάτων, οὐχ ὑπὲρ ⟨τοῦ⟩ ὁσίου πρὸς Εὐθύφρονα, οὐ πρὸς Ξενοφῶντα ⟨περὶ τοῦ μὴ⟩ φιλεῖσθαι τὸν καλόν. ἐμφορηθήσεσθε τῆς ἐρημίας Σωκράτους. πολλὰς ὑμῖν σιωπήσει σιωπάς.

Mor p. 238 26. | *Νῦν οὖν ἕως ἔστι μεθ' ἡμῶν, τὴν μίαν αὐτῷ καὶ τὰς δύο ταύτας ἡμέρας λαλῆσαι δότε. νῦν μάλιστα σοφία Σωκράτους βασανίζεται, εἰ καὶ δεδεμένος οὐκ ἀλγεῖ καὶ τεθνηξόμενος οὐ θρηνεῖ ⟨καὶ⟩ τῆς τελευτῆς ἐφεστώσης φιλοσοφεῖ. λεγέτω καὶ δεδεμένος. ἐγὼ καὶ Ξενοφῶντα ἐπῄνεσα, ὅτι κἀκεῖνος ἐν Θήβαις δεδεμένος οὐκ ἠμέλησε τῶν Προδίκου λόγων, ἀλλ' ἐγγυητὴν καταστήσας ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν ἦλθε. σὺ δὲ ἀξιοῖς φιλοσοφώτερον εἶναι διδασκάλου τὸν μαθητὴν καὶ Σωκράτην σιωπᾶν ἀναγκάζεις παυσόμενον αὐτίκα; τί δ' αὐτὸν ὅμοιον ποιεῖς λυπουμένῳ; λεγέτω μάλιστα πρὸ τῆς τελευτῆς, ὅτι καὶ ἐγγυτέρω τῆς ἀληθείας γίνεται.*

27. *Φιλοσοφείτω νῦν, ἀλλά μοι καὶ μαντευέσθω Σωκράτης· ᾄδουσι μὲν πρὸ τῆς τελευτῆς κύκνοι καὶ* Mor p. 240 *τὴν | ψυχὴν ἀφιᾶσιν ἐν τῷ μέλει, μουσικὸς δὲ*

---

1 Plat. Prot. p. 319 sq. 2 Plat. Euthyp. p. 10 C sq. 3 Xen. comm. I 3, 8 sq. 11 Philostr. vit. soph. I 12 20 Plat. Phaed. p. 84 E sq. Aesch. Ag. 1398

---

2 *τοῦ* inserui coll Plat. Eutyp. l. l. om libri Mor 3 *οὐ* — 4 *καλόν* inserui e *MaB* om *M* Mor | *περὶ τοῦ μὴ* inserui om libri 4 *τὸν καλόν* scripsi e *Ma* om in lac 5 litt *B* 7 *αὐτῷ* in ras Ma^2 8 *βασανίζεται· εἰ MaB* 9 *καὶ* (2) inserui om libri Mor 10 post *δεδεμένος* verba (9) *οὐκ ἀλγεῖ* — *θρηνεῖ* repetivit *Ma* sed del m^2 et 11 *ἐγὼ* — 12 *λόγων* in marg scr m^2 13 *ἦλθεν Ma* 15 *καὶ* om *MaB* | *ἀναγκαξ B* | *παυσόμενος B* 16 *τί δ' αὐτὸν* om *B* 17 *ὅτι καὶ* in lac 7 litt om *B* *ὅτε τίς Ma*

θάνατος ὄρνιθος μουσικοῦ. ἔα δὲ ᾄδειν καὶ τὴν ἀηδόνα τὴν Ἀττικὴν καὶ τὸν κύκνον. ὁμόδουλός ἐστιν ἐκείνων Σωκράτης, καὶ οὗτος Ἀπόλλωνος ἱερός. σὺ μὲν ἀνεῖπές ποτε, ὦ Πύθιε· | ἀνδρῶν ἁπάν- Mor p. 242 των Σωκράτης σοφώτατος. ὁ δὲ σοφώτατος κελεύεται νῦν ἀσόφως ἀποθανεῖν.

28. Ἐγένοντό ποτε καὶ πρότερον ἄδικοι κρίσεις. ἔδοξέ ποτε καὶ Παλαμήδην τὸν σοφώτατον τῶν τότε Ἑλλήνων παρὰ δίκην ἀποθανεῖν, ἦσαν γὰρ κἀν Ἰλίῳ τινὲς Ἄνυτοι καὶ Μέλητοι, ἀλλ' οὐδὲ ἐκεῖνος πρὸ τοῦ θανάτου σιωπᾶν ἐκελεύετο, ἀλλ' ἐξῆν αὐτῷ καὶ λέγειν καὶ γράφειν, καὶ γράψας ἐπὶ τοῦ ξύλου τοῦ ναυτικοῦ τὴν ἑαυτοῦ τύχην ἔπεμψε τῷ ἑαυτοῦ πατρὶ Ναυπλίῳ τὴν ἐπιθανάτιον ἐπιστολήν. 29. Σωκράτης δὲ κακόηθες μὲν οὐδὲ ἓν οὐδὲ πικρὸν γράφει οὐδὲ μνησικακεῖ τῷ δικαστηρίῳ, ἀλλὰ καὶ χαίρων ἀποθνήσκει | Mor p. 244 καὶ παρὰ θεοὺς ἀπιέναι πείθεται. ὥσπερ δὲ ἐν τῷ βίῳ λέγων, οὕτω καὶ νῦν ἐν λόγοις. καὶ μὴ θαυμάσῃς. αὕτη φύσις τῶν σοφῶν. οὐκ ἀπολείπεται τὸ σοφὸν αὐτῶν οὐδ' ἐν ταῖς χαλεπαῖς τύχαις. 30. οὐδὲ μετὰ τὸν θάνατον ἡ μουσικὴ Ὀρφέα κατέλιπεν. ἀλλὰ κἀκεῖνον μὲν διέσπασαν αἱ Θρᾶτται γυναῖκες, ὥσπερ οἱ

---

1 cf ad p. 115, 9 2 Plat. Phaed. p. 85 B 4 Diog. L. II 5, 18, 37 9 sq. Eur. Palam. fr. 578 sq. N[2]. Arist. Thesm. 770 c. schol. 14 cf t. IV 588, 26 R 22 cf p. 119, 13 sq.

---

2 *κατὰ Ma* 5 *σοφώτατος* scripsi e *Ma* *σοφώτερος MB* Mor 7 *ἐγένοντο καὶ πρότερόν ποτε* (ε in ras m[2]) *Ma* 8 *ποτε* inserui e *Ma* om *MB* Mor | *τῶν Ma* sed *ων* in ras m[2] 9 *κἀν* scripsi *ἐν* libri Mor 13 *τύχην* in ras *Ma*[2] 14 *ἐπιθαλάττιον Ma* | *καὶ* post *δὲ Ma* 16 *ἀλλὰ* om *B* 17 *ἐπιέναι Ma* | *πείθεται Ma* sed *πειθ* in ras m[2] | *τῷ* om *Ma* 18 *οὕτως Ma* | *νῦν* om *M* 19 *τὸ* om *Ma* 20 *αὐτὸν Ma* 21 *τὸν* om *Ma* 22 *θράττιαι B* *θρακίαι Ma*

συκοφάνται Σωκράτην, ὁ δὲ καὶ ἐσπασμένος ἔτι ᾖδεν. Ὀρφέως ἡ κεφαλὴ διὰ τοῦ ποταμοῦ κατέβαινε τοῦ Mor p. 246 Στρυμόνος τῶν ἑαυτῆς μελῶν μνημονεύουσα. | αὐλητὴς δὲ Φρὺξ Μαρσύας ὁ κεκολασμένος ἀμείβειν δῶρα βούλεται καὶ τοῦτο μὲν ἀδυνατεῖ, ἄλλου δὲ αὐλοῦντος ἀκούει καὶ ἀναβιώσκεται τῷ μέλει. τοιοῦτον καὶ τὸ Σωκράτους ἐστίν.

Mor p. 248 31. | Μὴ δὴ φθόνει μηδὲ φιλοσοφίᾳ ἀπίστει. τί δέδοικας μὴ θεοῖς εὔξηται καθ᾽ ὑμῶν, ἂν διαλέγηται; ἀλλὰ λέγων μὲν οὐδὲν τοιοῦτον εἶπε, ταῦτα δ᾽ ἄν τις δύναιτο καὶ σιωπῶν. ὀκνεῖς τὸ κώνειον προσενεγκεῖν αὐτῷ λαλοῦντι; σιωπῶν γὰρ οὐ Σωκράτης ἐστίν. ἔασον αὐτὸν ⟨ὡς⟩ κἀν συμποσίῳ λαλεῖν. εἰπάτω τι πρὸς τὴν τοῦ δαιμονίου φιλοτησίαν.

32. Ἐγὼ μὲν νῦν μάλιστα ᾤμην ἐληλέγχθαι τοὺς συκοφάντας Σωκράτους, ὅτε φαιδρὸς ὤφθη καὶ γεγηθὼς ἐκεῖνος ἐν τῇ συμφορᾷ, ὅτε καὶ τοιούτους λόγους διεξῆλθεν οἱόνπερ καὶ νῦν λέγει. τίσι λόγοις σιωπᾶν ἐπι- Mor p. 250 τάττετε; τί κατὰ | τῆς πολιτείας, τί κατὰ τῶν νόμων, τί κατὰ τῶν ἀρχῶν ἢ τῶν πατρίων λέγει; τὰ δὲ δὴ νῦν καὶ τὰ ἱερώτατα ὑπὲρ τῶν νόμων φιλο-

4 Ael. var. hist. XIII 20 14 cf Ael. var. hist. I 16; XII 49

2 ἡ κεφαλὴ *Ma* sed ἡ κεφα in ras m^2 | κατέβαινεν *Ma* 4 ὁ κεκολασμένος scripsi Mus. Rhen. XXXII 96 οὐ κεκολασμένου *MaB* οὐ κεκολασμένα *M* Mor | ἀμείβεσθαι δώροις olim conieci δώρια αὐλήματα coni Mor 5 ἀλλ᾽ οὐδὲ *Ma* 9 ἡμῶν *Ma* 12 punctum post ἐστίν posui, signum interrogationis libri Mor 13 ⟨ὡς⟩ κἀν scripsi κἂν ἐν libri sed ὡς ante ἐν inser Ma^2, Mor 15 μὲν νῦν reposui e libris νῦν μὲν Mor 16 σωκράτης *M* | ὅτε scripsi e *Ma* ὅτι *MB* Mor 17 τοιούτους λόγους scripsi e *MaB* τοιοῦτον λόγον *M* Mor 18 οἱόνπερ] οἷα γὰρ *MaB* 19 τί — πολιτείας om *M* 20 πατρίων scripsi e *B* πατέρων *MMa* πατρικῶν Mor | τὰ δὲ] τάδε *B* et coni Mor 21 νῦν καὶ] καὶ νῦν *B*

σοφεῖ καί φησιν οὐκ ἀποδράσεσθαι τούτους τοὺς δεσπότας οὐδ' ἔσεσθαι μέτοικος Μεγαρέων ἢ Βοιωτῶν οὐδὲ ξένος Πελοποννησίων ἢ Θετταλῶν, ἀλλ' αὐτοῦ μενεῖν καὶ πείσεσθαι τὸ δοκοῦν Ἀθηναίοις.

33. *Ὦ νομιμώτατε Σώκρατες καὶ φιλαθηναιότατε διὰ τέλους πάντων ὧν οἶδα ἐγώ, οὐδὲ νῦν ἐξ Ἀθηνῶν ἀποδημῆσαι θέλεις. ἀλλὰ καὶ μουσικὴν ἐργάζεται καὶ ποιεῖ καὶ κεκλεισμένος τοὺς θεοὺς ὑμνεῖ καὶ νῦν εἰς τὸν Ἀπόλλω ποιήματα ᾄδει. τελευτῶν γὰρ Σωκράτης καὶ ποιητὴς ἐγένετο. σὺ δὲ καὶ τὰ πεζὰ κελεύεις σιωπᾶν Σωκράτην.* 34. *ἐναντία ταῦτα | ἐπιτάττεις* Mor p. 252 *τῷ θεῷ. ὦ Ἄπολλον, σὺ μὲν κατέχεις ἐξεπίτηδες τὴν Δηλίαν ὅμηρον τοῦ Σωκράτους καὶ τὴν ἱερὰν ναῦν οὐ πέμπεις Ἀθηναίοις πλείους ποιῶν τῷ σῷ θεράποντι τὰς βιωσίμους ἡμέρας καὶ τὰ πνεύματα κελεύεις ἐπ' Ἀθήνας μὴ φέρειν, ἵνα μακρότερα φιλοσοφῇ Σωκράτης· οὗτοι δ' ἀνόνητον ποιοῦσι τὴν σὴν χάριν.*

35. *Μὴ λαλείτω, φησί, μηδ' εἰ ἀκροαταὶ πάρεισι μηδὲ εἰ τοῦτο αἱρεῖται Σωκράτης. ἡνίκα δὲ ἀλγῶν ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ | τὸ σκέλος ἀνατείνας* Mor p. 254 *ἀναπαύεται, μηδὲ περὶ τούτου λέγῃ; μηδὲ περὶ συγγε-*

---

1 Plat. ep. 8 p. 354 E 3 Plat. Crit. p. 53 B sq.; 45 C 7 Plat. Phaed. p. 60 D. Dio Chr. or. 43 t. II p. 580 R 8 Socr. fr. 2 Poet. lyr. fr. ed. Bergk II p. 287[4] 13 cf p. 119, 9 sq.; 146, 10. Plat. Phaed. p. 58 A sq. 15 Eur. Alc. 650 21 sq. Plat. Phaed. p. 60 B sq.

---

4 *μενεῖν* scripsi ut coni Mor *μένειν* libri Mor 8 *καὶ* om *Ma* | *κεκελευσμένος Ma* sed ε et ελ in ras m[2] | *καὶ* ante *τοὺς MaB* 9 *ποιήματα* in lac 7 litt om *B* *πᾶσαν Ma* 15 *θεράποντι Ma* sed ερ in ras m[2] 17 *ἀνόητον B* 19 *εἰ* inserui e libris om Mor 20 *τηνίκα δὲ Ma* *τηνικάδε B* 21 *ἀποτείνας Ma* 22 *μὴ δὲ* (1 et 2) *B* | *τούτου* scripsi e *MaB* *τοῦτο M* Mor

νοῦς ἡδονῆς καὶ λύπης φιλοσοφῇ; ἐρωτῶσί τι Σιμμίας καὶ Κέβης ὑπὲρ ψυχῆς. μηδὲ ὑπὲρ τούτου λέγῃ; ἀλλ' Ἀθηναῖοι μὲν φιλοσοφοῦσιν, ἄνθρωπος δὲ Ἀθηναῖος σιωπᾷ; φαιδρός ἐστιν ἀποθανούμενος. τοῦτο θαυμάζουσι μᾶλλον οἱ ἐκείνου φίλοι. μὴ διαλέξηται, πόθεν; ⟨μηδέ⟩, εἴ τις ἀθάνατον ψυχὴν εἶναι πείθεται; ἂν ὀφείλῃ θυσίαν τινὶ τῶν θεῶν, μηδὲ ταύτην ἀποδοῦναι κελεύσῃ τῶν ἑταίρων τινί; κἂν μέλλῃ πιεῖσθαι τὸ κώνειον, μὴ σπείσῃ μηδὲ εὔξηται τὸ σύνηθες αὐτῷ; 36. τί γὰρ περίεργον, τί δὲ ἄκαιρον λέγει; ἄλλος μέν τις τελευτῶν ὑπὲρ χρημάτων ἢ παίδων ἐπισκήπτει καὶ περὶ τοῦ σώματος ἢ τῆς ταφῆς, Σωκράτης δὲ κάθηται
Mor p. 256 λέγων, ὡς οὐ χρὴ | κλαίειν καὶ στένειν οὐδὲ τὸν παρόντα βίον μόνον ἔσεσθαι νομίζειν, ἀλλ' ὡς ἐκδέχεταί τις ἡμᾶς ἕτερος μακρότερος τοῦ σὺν τῷ σώματι ⟨καὶ⟩ ἐπειδὰν λυθῶμεν ὀστῶν τε καὶ σαρκῶν καὶ τοῦ παντὸς τούτου δεσμωτηρίου, εἴτε σώματος εἴτε σήματος χρὴ λέγειν, ἄπιμεν ἐπὶ τὴν ἀξίαν ἕκαστοι διανομήν, καὶ χρὴ ζῶντας μὲν φιλοσοφεῖν καὶ θανάτου

---

4 Plat. Phaed. p. 117 B 7 Plat. Phaed. p. 118 A
9 Plat. Phaed. p. 117 B sq. 13 Plat. Phaed. p. 117 D
17 Plat. Gorg. p. 493 A; Cratyl. p. 400 B

---

2 περὶ *B* | ἀλλ' om *Ma* 5 μὴ — 6 πείθεται om in lac fere 27 litt *B* | διαδέξῃ *Ma* 6 μηδέ inserui | λέγων ante ἀθάνατον εἶναι τὴν ψυχὴν *Ma* | πείθεται scripsi e *Ma* πύθεται *M* Mor 8 κελεύσῃ scripsi κελεύσειε *M* Mor ἐκέλευσε *MaB* | τινὶ τῶν ἑταίρων *Ma* | μέλη ποεῖσθαι *Ma* 9 μηδ' Mor | εὔχηται *B* | αὐτῷ scripsi αὑτῷ libri Mor 12 κάθηται om *M* κάθεται Mor 15 ἡμῶν *B* 16 καὶ inserui auctore Mor om libri | τε om *B* 18 ἔπιμεν *Ma* 19 χρὴ — 145, 1 βίον citat Macar fol 88r post 145, 5—13 τοὺς μὲν — τιμωρίαι ταμιεύονται addita particula διὸ ante χρὴ (Villois. Anecd. II p. 14. Lib. t. I praef. p. XXVIII R) | μὲν] ἡμᾶς Macar

μελέτην ποιεῖσθαι τὸν βίον ἀναμιμνησκομένους τὰ πολλὰ τῶν ἀρχαίων | μαθημάτων ἐν οἷς ἐνταῦθα Mor p. 258 *δοκοῦμεν μένειν, ἐλθούσης δὲ τῆς μοίρας τῆς εἱμαρμένης κούφους καὶ μετεώρους φέρεσθαι παρὰ δεσπότας θεοὺς καὶ δαίμονας ψυχῶν δικαστάς, οἳ νέμουσι τοῖς μὲν καθαρῶς καὶ δικαίως βεβιωκόσι καὶ μετὰ φιλοσοφίας ἀληθοῦς ἀνασχομένοις τῶν ἐν τῇ γῇ πραγμάτων θεῶν ἀκολουθίαν καὶ τὴν ὑπερουράνιον περίοδον καὶ θέαν αὐτοῦ ⟨τοῦ⟩ δικαίου καὶ καλοῦ καὶ ἀθανάτου καὶ ψυχῶν εὐδαιμόνων, τοῖς δὲ ἀθέσμως καὶ ἀδίκως βιώσασι καὶ πολλῶν τὰς ψυχὰς μεστοῖς ἀνοσιουργημάτων Τάρταροί τε καὶ Κωκυτοὶ καὶ Πυριφλεγέθοντες ὑποδοχαὶ καὶ δειναὶ κολάσεις καὶ πολυχρόνιοι τιμωρίαι ἐν | πυρὶ καὶ σκότῳ καὶ ἀλλοκότοις ῥεύμασιν ἄληκτον ἐλαυνομένοις φοράν.* Mor p. 260

37. *Ταῦτ' ἐστὶν ἃ λέγει Σωκράτης, ταῦτα ἡμῖν ἐπισκήπτει, αὗται διαθῆκαι Σωκράτους. τίς φθονήσει ἡμῖν τῆς Σωκρατικῆς ἀθανασίας; ἔασον ἡμᾶς ἀκοῦσαι*

---

1 Plat. Phaed. p. 81 A 2 Plat. Phaed. p. 72 E 8 Plat. Phaed. p. 82 C 9 Plat. Phaedr. p. 247 C sq. 11 Plat. leg. X p. 905 B; ep. VII p. 335 B 12 Luc. luct 3

---

1 *μελέτην* scripsi e *Ma* Macar coll Plat. l. l. *μνήμην MB* Mor | *τὸν πάντα βίον* Macar 5 *μένουσι MaB* | *τοὺς μὲν* Macar 6 *καθαροῖς B* | *δικαίοις B* *καὶ βιοῦσι καὶ Ma* | *βεβιωκότας* et 7 *ἀνασχομένους* Macar 8 *ἀκολουθίαι δέχονται καὶ ἡ ὑπερουράνιος περίοδος καὶ θέα αὐτοῦ τοῦ δικαίου* Macar 9 *καὶ θέαν αὐτοῦ* inserui e *Ma* Macar om *MB* Mor | *τοῦ* inserui 10 *καὶ* inserui e Macar om libri Mor | *ψυχῶν εὐδαιμόνων* scripsi e Macar *ψυχὴν εὐδαιμόνων Ma* *ψυχῆς εὐδαίμονος M* Mor *ψυχῆς* cum lac 8 litt *B* | *ἀθύμως* Macar 11 *καὶ — ἀνοσιουργημάτων* om Macar 12 *πυριφλεγέθοντος M* 13 *ταμιεύονται* post *τιμωρίαι* Macar *ἐν*] *καὶ Ma* 16 *ταῦτα* scripsi e *MB* *ταῦτ' Ma* *ταῦθ'* Mor | *ἡμῖν ἐπισκήπτει* in lac 7 litt om *B*

πάλιν καὶ πιστώσασθαι ταύτας τὰς τῆς εὐδαιμονίας ἐλπίδας. Σωκράτει μὲν γὰρ οὐδὲν χεῖρον, κἂν μὴ λέγῃ, μακρὸς αὐτὸν βίος περιμένει καὶ λόγοι πολλοὶ καὶ ἀκροαταὶ θεοί, πρὸς ἐκείνους ἐρεῖ, φιλοσοφήσει λελυμένος, ἅπαντα ἐκείνοις διηγήσεται· ἡμῖν δὲ τοῖς καταλειφθησομένοις Σωκράτους ὀρφανοῖς τοῦτο δεινόν ἐστιν, εἰ μήθ' ὑπὲρ ὧν ἀμφισβητεῖ τις ἡμῶν, μηδὲ περὶ τούτων ἐρήσεται μηδ' ἀπολαύσει τις ἡμῶν ἔτι τῆς Σωκράτους ἐπιδημίας.

38. Ἄπολλον, ἔτι μοι τὴν ναῦν κάτασχε, ἔτι μοι περὶ Δῆλον ἡ θεωρία βραδυνάτω. ἔχω τι καὶ | (Mor p. 262) περὶ λόγου καὶ σιωπῆς καὶ σωτηρίας Σωκράτην ἐρέσθαι. ὑμεῖς δέ, ὦ συκοφάνται, δότε ἡμῖν ὄνασθαι, μέχρι περίεστι, Σωκράτους. οἴμοι, τήμερον γὰρ ἴσως ἡ ναῦς ἀφίξεται. τοῦτο ὄναρ προερρήθη Σωκράτει. μὴ φθονήσητε ἡμῖν τῆς μιᾶς ἡμέρας. ἦ που καὶ νῦν ἐγὼ μὲν ἐνταῦθα ἀσχολοῦμαι, Σωκράτης δὲ ἑταίροις λαλεῖ. καὶ ταῦτα ἔνι μὲν καὶ παρὰ τῶν ἑταίρων τῶν ἀκουσάντων μαθεῖν, οὐδὲν δὲ οἷον Σωκράτους ἀκούειν αὐτοῦ.

---

12 Plat. Phaed. p. 58 B sq. Xen. comm. IV 8, 2 15 Plat. Crit. p. 44 A

---

1 τὰς inserui e libris om Mor 2 λέγῃ reposui e libris λέγει Mor 3 μακρὸς γάρ? 4 θεαί *Ma* | ἐκείνοις in marg add *Ma* 7 ἔσται? | μήποθ' *Ma* 8 ἀπολαύσει scripsi e *MaB* ἀπολαύσῃ *M* Mor | τίς *B* | ἐστι *Ma* 10 κάτεσχε *Ma* 12 ἐρέσθαι scripsi ἐρήσεσθαι *MB* Mor om *Ma* 14 με ante μέχρι *B* δ' ἂν post μέχρι *Ma* | Σωκράτους scripsi σωκράτης libri Mor | ἴσως ἡ ναῦς *M* 15 προερρήθη scripsi e *MaB* προὀρήθη *M* προειρήθη Mor 16 φθονήσητε scripsi e *MaB* φθονήσετε *M* Mor | ἦ scripsi e *B* ἤ *Ma* εἰ *M* Mor | καὶ om *B* | ἐγὼ μὲν scripsi e *Ma* μὲν ἐγὼ *BM* Mor 17 ἑταίροις scripsi ἑτέροις libri Mor

39. *Τὰ ἐναντία σοῦ δέομαι, Σώκρατες, ἢ οὗτοι κελεύουσι, λέγειν μὴ ἔτι ζῶντα μόνον μηδὲ ἀπὸ τούτου τοῦ στόματος, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸ κώνειον λέγειν. καὶ | μὴ παύσῃ λέγων μηδ' ὅταν ἀποθάνῃς. ψυχὴ* Mor p. 264 *μὲν πᾶσα ἀθάνατος, καὶ σοὶ πείθομαι, ἡ δὲ σὴ καὶ μᾶλλον ἑτέρας. εἰ δέ τις τῶν σοφῶν δαιμόνων ἐπιφοιτᾷ ταῖς τῶν φίλων ψυχαῖς, μὴ σιώπα καὶ δι' ὀνείρων ἡμῖν λάλει, Σώκρατες, ὡς νῦν οἱ θεοί.*

---

6 Plat. Cratyl. p. 398 A.; Theag. 128 D sq.; Phaedr. p. 242 B

---

1 *εἰ MaB* 2 *κελεύουσιν* Mor | *λέγειν μήτι ζῶντα* e *ζῶντα μήτι λέγειν* corr *Ma* | *μὴ ἔτι* scripsi *μήτι* libri Mor 3 *λέγειν* scripsi e *MaB λέγε M* Mor 4 *λέγων* scripsi e *Ma λέγειν MB* Mor 5 *καὶ* (2) inserui e libris om Mor 6 *ἑτέρων MaB*

Sequuntur *μελέται* quae vulgo dicuntur. Quae primum uno corpore constabant pluribus voluminibus comprehenso, sed mox id mutilari coeptum est, donec ad singulas binasve declamationes devenit. Corpus integrum codicum qui hodie exstant nullo repraesentatur, mutilatum multis. Ab his quidem 'corporalibus' codicibus seiungendi sunt 'eclogarii' qui spreto ordine corporis eclogas declamationum ad libidinem factas praebent. Quorum numerus illis etiam maior est, maximus vero scholasticorum codicum[1]) qui nihil nisi singulas illas binasve declamationes scholis tractatas continent, *πρεσβευτικοὺς Μενέλεω* et *Ὀδυσσέως* quae agmen in corpore duxerunt, vel *δύσκολον γήμαντα λάλον γυναῖκα* quae lepore animos legentium cum maxime allicuit. Illas etiam in editione agmen ducere necesse visum est.

---

1) Cf t. 1 p. 321.

III. IV.

Πρεσβευτικοὶ πρὸς τοὺς Τρῶας ὑπὲρ τῆς Ἑλένης singulari arte, de qua Libanius ipse in protheoria disseruit, conexae, quibus Menelaus, tum Ulixes legati ut Helena Graecis a Troianis reddatur petunt, cum omnium declamationum maxime lectitatae fuerint,[1]) plurimis codicibus ad nostram aetatem pervenerunt. In plurimis sunt coniunctae, in multis prior, in paucis altera sola exstat.

1) Praeter Homeri studium lectio Herodoti et imitatio Demosthenis eminent.

III.

Ac primum quidem hoc loco enumerandi sunt codices qui utramque, tum qui *Μενέλεω* declamationem solam continent. Qui *Ὀδυσσέως* solam continent, infra in declamatione IV locum invenient.

Initium vero facio a ‘corporalibus’.

170 1. Hierosolymitanus bibliothecae patriarchalis[1]) S. Sepulcri 107 (= H) bombycinus formae folii saeculi XIV continet praemisso indice quaternionibus κγ[2]) *Λιβανίου σοφιστοῦ μελέται*

fol 2 α *Πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρώας ὑπὲρ τῆς ἑλένης: μενέλαος*

4^{v} β′ *Πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρώας ὑπὲρ τῆς ἑλένης: ὀδυσσεύς* cum protheoria

13 γ *Πρὸς τὸν ὀδυσσέως ἐν λιταῖς πρεσβευτικὸν, ἀντιλογία ἀχιλλέως*

22 δ *Ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος, ἐπὶ τὴν οἰκείαν διῆγε σκηνὴν ὠργισμένος· πρεσβεύεται πρὸς αὐτὸν ἀγαμέμνων, μετὰ πλείστων τὴν κόρην ἀποδιδοὺς δωρεῶν· καὶ γέγονεν ἄπρακτος αὐτὴ πρεσβεία καὶ βρισηίδι καὶ δώροις· χρόνος ἐν μέσῳ βραχὺς, καὶ προσθήκη ταῖς ἑλλήνων ἀτυχίαις πολλή. ἤσθετο πάτροκλος καὶ συνήλγησε· καὶ τὰ μὲν, δακρύων, τὰ δὲ, νουθετῶν, διαλλάξαι πειρᾶται τὸν ἀχιλλέα τοῖς ἕλλησι. μελετῶμεν τὸν πάτροκλον* cum theoria

30 ε *Μετὰ τὴν τροίας ἅλωσιν* cum protheoria

---

1) Cf Papadopuli *Ἱεροσολυμιτικὴν Βιβλιοθήκην* I p. 183 sq. Videtur idem esse atque is quem Coxius (Report of Her Majesty's Government on the Greek Manuscripts yet remaining in Libraries of the Levant, Londini 1858 p. 51) perperam ita describit: *N. 73 Libanii epistolae etc. chart. in fol. sec. XIV.*

2) In folio 38^{v} exstat ε, 57^{v} θ, 70^{v} ια, 77^{v} ιβ, 83^{v} ιγ, 89^{v} ιδ, 95^{v} ιε, 101^{v} ις, 107 ιζ, 115^{v} ιη, 123^{v} ιθ, 131^{v} κ, 139^{v} κα, 147^{v} κβ, 155^{v} κγ.

36ᵛ ϛ ἐξήτησεν ὁ φίλιππος τὸν δημοσθένην· κατέφυγεν ἐπὶ τὸν ἐλέου βωμόν (253 R). Desinit in folio 39ᵛ verbis πολεμεῖν γὰρ 262, 24.

40 [Δημοσθένης] incipit verbis ὑμῖν μακεδόνας ὑποπεπτωκότας 266, 6; desinit in folio 43 verbis ἀδικήσαντα πλείω (279, 24). Succedit in eodem folio

43 Μετὰ τὰ ἐν χαιρωνείᾳ φίλιππος (817)

47 η (rubr) ἐκδοθεὶς φιλίππῳ δημοσθένης ἀφεθεὶς καὶ μὴ πολιτευόμενος κρίνεται δημοσίᾳ (280). Folium 52ᵛ desinit verbis θᾶττον οἰμώζομαι (305, 19); 53 incipit verbis eiusdem declamationis φίλιππον· ἢ φιλῶ (310, 5). Media perierunt.

56 θ' οἱ ποτιδαιάται ἀλλήλων ἐγεύσαντο πολιορκούμενοι ὑπὸ τῶν ἀθηναίων desinit in folio 62ᵛ verbis μεστούς. τίς δ' ἂν (371, 26), quae in eadem linea excipiuntur verbis τουτουσὶ πένητας οἳ δεῦρ', quae sunt declamationis πλουσίου ἀξιοῦντος ἀποθανεῖν 228, 18. Haec desinit in folio 66 verbis ultimis πρὸς τὸν δῆμον εὔνοιαν (240, 10).

66 ι' Ἔχων τίς γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὸς ἀπεδήμησεν cum theoria (639)

70 ια Φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν θαλλὸν στεφάνου (622)

75 ιβ Διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ γενομένου τὸν ἑαυτοῦ πατέρα cum protheoria (739)

84ᵛ ιγ φθονερὸς τοῦ γείτονος αὐτοῦ πλουτήσαντος ἐξαίφνης ἑαυτὸν προσαγγέλλει (159)

91 ιδ' Δύσκολος γήμας λάλον γυναῖκα (134)

96 ιε φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κάμνοντος ηὔξατο τῷ ἀσκληπιῷ τάλαντον δώσειν cum theoria (654)

100 ιϛ Παράσιτος τοῦ τρέφοντος αὐτὸν φιλοσοφήσαντος ἑαυτὸν προσαγγέλλει (216)

103 ιζ Παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς (150)

105 ιη Τύραννος ᾔτησεν ἐξ ἀστυγείτονος πόλεως μειράκιον ὡραῖον (459)

110 ιθ' Δύσκολος ὤλισθεν· ὁ παῖς παρὼν ἐγέλασε (612)

112^{v} κ̅ φιλάργυρος ἐρασθεὶς ἑταίρας (827)

117^{v} κα̅ Τίμων ἐρῶν ἀλκιβιάδου ἑαυτὸν προσαγγέλλει (181)

122 κβ̅' Ἐν κορίνθῳ γέγονεν ἑταίρα τίς εὐπρεπὴς Λαΐς cum theoria (432)

127 κγ̅' Νόμος ἐν λακεδαίμονι τὸν εἴσω τριάκοντα ἐτῶν μὴ δημηγορεῖν cum theoria (420)

130 κδ̅' Πλούσιος ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν τοὺς φυγάδας ἐπανελθεῖν (540)[1])

133. κε̅ Ἡ διάλεξις πεποίηται μὲν πρὸς τὸ δεῖν ἀποδοῦναι τῆς μελέτης τὸ λεῖπον, βραχέα δὲ φθέγγεται τῷ λόγῳ χαριζομένη[2]) (= Choric. ed. Boiss. p. 203)

134 φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πατέρα τῇ τοῦ παιδὸς γυναικί κϛ̅ (568)

138 Δικάζεται ποσειδῶν ἄρει κζ̅ (402).

140 Nullo spatio intermisso sequitur antilogia in margine inscripta ἐκ τοῦ ἐναντίου ἄρης (410)

143^{v} κη̅ Τῷ κατορθώσαντι πόλεμον ἐπέτρεπεν ὁ νόμος cum theoria (514)

152 Ἡ διάλεξις ἔχει μὲν τὸ ῥόδον ὑπόθεσιν, ἐπισταμένη δὲ διακορεῖς ὑμᾶς ὄντας τοῦ μύθου καινότερόν τι συνεισφέρει διήγημα: κθ̅ (= Choric. ed. Boiss. p. 202)

152^{v} Οὐκ ἀντεῖπε τῷ φιλίππῳ γινομένῳ ἀμφικτύωνι ὁ αἰσχίνης λ (= t. III 396 R). Folium 156^{v} desinit verbis τὸ σῶμα; ναῦς (412,19); 157 incipit ἐπέθεντ' ἂν (416,20); media duo folia abrepta sunt. Folium 157^{v} desinit verbis ἀναμιμνησκέσθω τῆς εἰς πύλας (421, 9). Reliqua perierunt.

Conτuli Hierosolymis anno 1896.

171 2. Vaticanus gr. 940 (= V) membranaceus formae quartae saeculi XIII/XIV[3]) continet declamationes

1) In indice praemisso ante hunc titulum scriptum exstat κδ̅· Νόμος τὸν θορύβου καὶ στάσεως αἴτιον ἀποθνήσκειν sed κδ̅ deletum et in margine additum est: τοῦτο ἔλιπ[εν] ἀπὸ τοῦ βιβ[λίου] καὶ οὐκ ἐγρά[φθη].

2) Cf t. I p. 224 not. 1 et p. 365.

3) Idem esse videtur atque is qui in inventario codicum graecorum auspiciis Nicolai V concinnato ita describitur: *Item aliud ejusdem forme de pergameno sine copertis, et intitulatur*

fol 1 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης. μενέλαος*

3 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. ὀδυσσεύς* desinit verbis *τοσοῦτον ἀπέχουσι* p. 257, 2 quibus folium 7ᵛ finitur. Reliqua desunt. Quaternio novus folio 8 incipit verbis *ἑτοίμων καὶ ὧν* quae sunt *ἀντιλογίας Ἀχιλλέως* p. 63, 6 R et usque ad finem eius pergit.

fol 12 *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος* (80 R)

20 *μετὰ τροίας ἅλωσιν καὶ τὸν ἀγαμέμνονος φόνον ὀρέστης ἀποκτείνας τὴν αὐτοῦ μητέρα κρίνεται φόνω* (110)

26 *ἐξήτησεν ὁ φίλιππος τὸν δημοσθένην. κατέφυγεν ἐπὶ τὸν ἐλέου βωμὸν ὁ δημοσθένης κτλ.* (253)

29 *μετὰ τὰ ἐν χερωνεία ἔπεμψε φίλιππος ὑπισχνούμενος τοὺς δισχιλίους αἰχμαλώτους κτλ.* (266)

32 *μετὰ τὰ ἐν χερωνεία φίλιππος ἐξήτησε τὸν δημοσθένην. ὁ δῆμος ἤτησε πέντε ἡμέρας εἰς διάσκεψιν κτλ.* (817)

35 *ἐκδοθεὶς φιλίππω δημοσθένης ἀφεθεὶς καὶ μὴ πολιτευόμενος κρίνεται δημοσία* (280)

43ᵛ *οἱ ποτιδαιάται ἀλλήλων ἐγεύσαντο κτλ.* (348)

49ᵛ *πλούσιος ἐν λιμῶ θρέψειν ὑπισχνεῖτο τὴν πόλιν, εἰ ἐκδιδοίη κτλ.* (227). Desinit in folio 53ʳ cuius pars dimidia aeque atque folium versum vacua remansit.

54 *ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ κτλ.* (639)

57ᵛ *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ἤτησεν εἰς τὴν δωρεὰν θαλλὸν στεφάνου καὶ ἀποκηρύσσεται παρὰ τοῦ ἰδίου πατρός* (622)

62ᵛ *διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ γενομένου τὸν ἑαυτοῦ πατέρα* (739)

70ᵛ *φθονερὸς τοῦ γείτονος αὐτοῦ πλουτήσαντος ἐξαίφνης ἑαυτὸν προσαγγέλλει* (159)

Libanii Declamationes (Muentz et Fabre, La Bibliothèque du Vatican au XVᵉ siècle, Paris 1887, Bibl. des écoles françaises d' Athènes et de Rome fasc. 48 p. 336) et in indice codicum Vaticanorum Rehdigerano ab Haasio in Serapei volumine XII n. 9 sq. edito p. 623 sub numero 603 describitur *Λιβανίου τοῦ σοφιστοῦ μελέται* sed nunc in fine mutilus est, qua re factum esse potest, ut cum fine ultimae declamationis (fol 104) liber in indice sub finem indicatus *Φιλοστράτου εἰς τὸν Τυανέα Ἀπολλώνιον* periret.

76^{v} *δύσκολος γήμας λάλον γυναῖκα ἑαυτὸν προσαγγέλλει* (134)

81 *φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κάμνοντος ηὔξατο τῷ ἀσκληπιῷ τάλαντον δώσειν κτλ.* (654)

85 *παράσιτος τοῦ τρέφοντος αὐτὸν φιλοσοφήσαντος ἑαυτὸν προσαγγέλλει* (216)

88 *παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς κτλ.* (150)

91 *τύραννος ᾔτησεν ἐξ ἀστυγείτονος πόλεως μειράκιον ὡραῖον κτλ.* (459)

96 *δύσκολος ὤλισθεν· ὁ παῖς παρὼν ἐγέλασε κτλ.* (614)

98^{v} *φιλάργυρος ἐρασθεὶς ἑταίρας κτλ.* (827)

103^{v} *τίμων ἐρῶν ἀλκιβιάδου ἑαυτὸν προσαγγέλλει* (181) desinit folio 104 in verba *καὶ ἡ συνήθης ἐρημία* p. 186, 4. Contuli annis 1869 et 1870.

3. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIII/XIV fol. 1 et 3. Vide t. I p. 10 sq. Correctus est pluribus manibus. Ad eas quas t. I p. 12 distinxi accedit in his declamationibus una quae atramento fulvo usa est. Hanc quae prior quam *f* est littera *j* significavi. Contuli.

Hi tres codices ad communem redeunt fontem, apographum factum e codice cuius hodie tantum reliquiae in codice palimpsesto misere lacerato exstant. Atque is est

172 4. Hierosolymitanus Sanctae Crucis (*Τιμίου Σταυροῦ*) 57 (= Cr) in bibliotheca patriarchali olim monasterii S. Sabae[1]) membranaceus formae octavae palimpsestus saeculi XI/XII continet sub actis apostolorum et epistulis Novi Testamenti fragmenta declamationum Libanii fol 3^{vr} [*Τίμων*] 194, 14 *καὶ δημηγόρος* — 197, 1 *τῆσ πολιτείασ*

5^{vr} [*Λαΐς*] 440, 7 *ἀτο*]*πίας ῥημάτων* — 442, 21 *ἡμᾶς*

6^{v} [*Τίμων*] 197, 2 *τὴν φύσιν* — 198, 5 *τὸν θάνατον:*

6^{vr} [*φθονερὸς τοῦ γείτονος*] 159, 1 — 160, 21 *αὐτῶν*

8^{vr} [*Λαΐς*] 442, 21 *πεπλημμεληκότων* — 445, 4 *μέχρι*

11^{vr} [*φθονερὸς τοῦ γείτονος*] 160, 21 *κακοῖς* — 163, 7 *πόρρωθεν*

---

1) Cf Papadopuli *Ἱεροσολυμιτικὴν Βιβλιοθήκην* III 114 sq. et quae dixi Relat. Acad. Berol. 1896, 1321 sq.

12ᵛ [*Θεμιστοκλῆς*] 392, 25 *τί ταῦτα*

15ʳ [*Νεοκλῆς*] 382, 13 . . . *ἀλγεῖν ποιούντων* — 383, 16 *εἰδόσιν ὡς*

16ᵛʳ [*Τίμων*] 192, 6 *ἐξεβιάζετο* — 194, 14 *τὸν ὀλύμπιον*

17ᵛʳ [*Θεμιστοκλῆς*] 399, 16 *τὰ ἔργα* — 401, 30 *ὧν ἔπαθον*:

[*Λόγος πλουσίου φεύγοντος*] 540, 4

20ᵛʳ [*Πάτροκλος*] 96, 16 *καὶ μενέλαος* — 99, 10 *διὸς ἀπόλλω*

21ᵛʳ [*πατρὸς ἀπολογία*] 465, 10 *καὶ δὴ τοῦτον* — 467, 29 *κίνδυνος*

22ᵛʳ 462, 11 *χάριν ἔχειν* — 465, 10 *καθῆσθαι*

25ᵛʳ [*παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον*] 151, 27 — 154, 23 *τῶν θε*[*ατῶν*]

26ᵛ [*δύσκολος γήμας λάλον*] 149, 9 *ἐγὼ δὲ* — 150, 4 *λάλον οὐκ ἤνεγκεν*

26ᵛʳ [*παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον*] 150, 5 — 151, 27 *ἐπιτρέπει μοι*

27ᵛʳ [*Πάτροκλος*] 88, 7 *ὡς γὰρ εὐτελὲς* — 90, 23 *τοὺς*(?) *θεούς*

31ᵛʳ [*Ποτιδαιᾶται*] 359, 22 *εὐ*]*σέβειαν* — 362, 2 *ἁπάντων· ὡς*

33ᵛʳ [*φιλαδέλφου ἀπολογία*] 679, 17 *τὴν ὀργὴν ἐπράυνεν*(?) — 682, 18 *ἀπολογίας οὔσης*

34ᵛʳ 682, 19 *ὅτι ἐμὲ* — 685, 4 *τούς τε*

35ᵛʳ [*Ποτιδαιᾶται*] 362, 2 *τά γε ἐπὶ τοῖς* — 364, 6 *οὐδ᾽ ἃ*

39ᵛ [*μάγου κατηγορία*] 738, 6 *ἐπανῆλθε* — 26 *κερδαίνειν*:

39ᵛʳ [*Δημοσθένης—βωμόν*] 253, 6 *ἐξήτησεν ὁ φίλιππος* — 255, 1 *ἑλλήνων*

41ᵛʳ [*δύσκολος γήμας λάλον*] 138, 11 [*στρω*]*μάτων ἐπυνθάνετο* — 141, 12 *πάλιν*

42ᵛ [*Νεοκλῆς*] 387, 30 *τίς ταῦτα* — 388, 9 *τῆς ἑορτῆς*:

42ᵛʳ *ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ θεμιστοκλῆς* 388, 10 — 390, 17 *δυνάμενος*

43ᵛʳ [*Νεοκλῆς*] 385, 25 *τῶν περιεστηκότων* — 387, 30 *καρπούσθω*

44ᵛʳ [*Μενέλαος*] 9, 12 *ἔχοντες* — 12, 22 *μάλιστα*

45[vr] [*Ἀχιλλέως ἀντιλογία*] 65, 15 *ἐκεῖνος θεραπεύσει* — 68, 11 *λήσομεν*

46[vr] [*Δημοσθένης — βωμόν*] 255, 1 *προνοίας* — 257, 12 *πολλὰ τὸν*

47[vr] [*Τίμων*] 187, 17 *οὐκ εἰς τὸ βάραθρον* — 189, 28 *δικαιότερον*

49[vr] [*Ποτιδαιᾶται*] 364, 6 *νῦν ἀθηναῖοι* — 366, 14 *διαιροῦντες*

50[vr] [*πλούσιος ἀξιοῖ ἀποθανεῖν*] 233, 14 *τυ*]*ράννωι χαρίζεται* — 237, 4 *διερευνησάμενοι*

52[v] [*φιλάργυρος ἐρασθείς*] 840, 9 *ὀρφανὰ μικρὸν* — 21 *λαβὼν θησαυρόν*:

52[vr] *Τίμων ἐρῶν ἀλκιβιάδου* 181, 1 — 183, 7 *στρατεία*

53[vr] [*φιλάργυρος ἐρασθείς*] 834, 26 *τοὺς θεούς* — 836, 22 *τὸ μὲν γὰρ ζώνιον*

55[vr] [*πλούσιος ἀξιοῖ ἀποθανεῖν*] 231, 7 *ἐμέμ*]*νητο πρὸς* — 233, 14 *μόνωι τυ*[*ράννῳ*]

56[vr] [*Ποτιδαιᾶται*] 357, 7 *τε εἰρήνης* — 359, 22 *θεῶν εὐ*[*σέβειαν*

58[vr] [*Δημοσθένης - βωμόν*] 262, 22 *τῶ βωμῶ* — 265, 9 *ἐλεήσει*

59[vr] [*Ποτιδαιᾶται*] 366, 15 *ὁ παρατυχὼν* — 369, 3 *μεγαρέας*

61[vr] [*Ἀρχίδαμος*] 421, 4 *τῆσ ἐμῆσ* — 424, 8 *ἡ σπάρτη*

62[vr] [*Δημοσθένης - βωμόν*] 260, 4 *ἀλλ' εὐθὺς* — 262, 21 *τῶν πώποτε*

63[vr] [*μάγου κατηγορία*] 732, 18 *παρὰ τὸν θεὸν βαδίζοντας* — 735, 17 *οὐκ ἐμὲ σφάττει*

66[vr] [*Ποτιδαιᾶται*] 354, 3 *ἔχουσί τινα* — 357, 6 *ἐπὶ πολλῆς*

67[vr] [*μάγου κατηγορία*] 729, 19 *ἦν καθαρὸν* — 732, 18 *ἡμᾶς παρὰ*

68[r] lin. 5 [*λόγος πλουσίου φεύγοντος*] *μόλις ἀπαλλαγέντα* 548, 7

69[vr] [*πλούσιος ἀξιοῖ ἀποθανεῖν*] 237, 5 *τὸ κοινὸν* — 240, 10 *εὔνοιαν*: ∼

72vr [φιλάργυρος ἀποκηρύττων] 663, 25 οὐδὲν ἂν τούτων — 666, 8 πάλιν

73vr [φιλάργυρος ἀποκηρύττων] 658, 22 διαφθαρήσεται — 661, 11 ἔπειθον. καὶ

75v [κατὰ μοιχῶν] 570, 27 τοῦτο ὁ γάμος — 572, 2 προὔπεμψεν

76vr [πλούσιος ἀξιοῖ ἀποθανεῖν] 228, 18 τουτουσὶ πένητας — 231, 6 ἐπισταμένης

77vr λόγος πλουσίου φεύγοντος 540, 1 Ὁ μὲν εὐσεβὴς ὅδε — 542, 28 τῶν βελῶν(?)

77vr [Δημοσθένης-βωμόν] 257, 12 οὐκ ἔτ' ὠφελεῖν — 260, 4 ταῦτα τῆς ἐμῆς ψυχῆς

80vr [φιλάργυρος ἀποκηρύττων] 666, 8 πάλιν ἡμῖν — 669, 4 τροφή:

82vr [Ἀχιλλέως ἀντιλογία] 68, 11 ἀφαιρήσεται — 71, 2 πολλὰ ὧν οὐκ

83vr 54, 4 τῶι πρεσβύτηι· — 56, 29 κίνδυνον ταῖς ναυσὶ

83αvr [πατρὸς ἀπολογία] 476, 12 παλαίστραις — 478, 12 καταμέμψομαι:

Sequitur declamatio nova φιλαργύρου(?) παῖς ..... παραινεῖ, cuius in prima linea tantum vocabula τῶν ἑλλήνων, in secunda τί προσηκτο, in tertia τί γεγένηται legi potuerunt.

84vr [φιλάργυρος ἀποκηρύττων] 656, 13 βαρυτέραν — 658, 22 τῶ γαμοῦντι

86vr [μάγου κατηγορία] 735, 17 σφάττει· — 738, 6 νεκροὺς

88rv [φιλαδέλφου ἀποκηρυττομένου ἀπολογία] 673, 26 μὴ πάντα — 676, 30 οὐ προ[λελυπημένος

95rv [Λαΐς] 432, 9 τὸ συμφέρον — 434, 24 λαμβάνειν

96vr Οἱ ποτιδαιᾶται ἀλλήλων ἐγεύσαντο 348, 11 — 351, 8 ἡμέτεροι

97r [δύσκολος γήμας λάλον] 148, 7 τὰ ἄστεα — 149, 8 τὴν ἀηδίαν

99vr [Πάτροκλος] 99, 10 μὴ γὰρ οἶον — 102, 8 ἀψιμαχίαν (?)

102vr 85, 17 τῆσ νίκησ — 88, 7 κόρη

104^{vr} [*πατρὸς ἀπολογία*] 467, 29 *δὲ ἦν* — 471, 2 *μειρακίου κάλλος*

105^{v} [*Δημοσθένης - βωμόν*] 265, 9 *τοὺς ἐμοὺς* — 25 *τὸν βωμόν*

105^{vr} *φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς* 654, 3 — 656, 13 *ἵνα μοι μὴ*

122^{vr} [*Πάτροκλος*] 82, 12 *μεταφέρων αἰδεῖσθαι* — 85, 17 *ἀποδοῦναι.*

Primus Papadopulus Cerameus litteris animum meum ad codicem convertit. Anno 1896 per liberalitatem Gerasimi patriarchae Hierosolymitani mihi carissimi, cuius mortem praematuram sincero luctu prosequor, in bibliotheca patriarchali eum excutere mihi permissum est.

5. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 280 et 282. Vide t. I p. 30 sq. Contuli.

6. Parisinus gr. 3014 (= Pa) saec. XIV fol. 65^{v} et 68^{v}. Vide t. II p. 375 sq. Scatet vitiis sed correctus est manu secunda ex alio codice, rarius tertia. Contulerunt meum in usum anno 1875 Carolus Graux et Sturm Luxemburgensis.

173 7. Laurentianus LVII 21 chartaceus formae quartae saeculi XIV/XV anno 1418 a Christophoro de Bondelmontibus a Cosimo Medice in Graeciam ad codices acquirendos misso Candiae emptus teste inscriptione folii 307: *M.CCCC.XVIII. ego presbyter Christophorus emi librum istum Candiae* praemisso indice fol. 1—3 continet

fol 4 *Πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. μενέλαος*

8 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. ὀδυσσεύς.*

22 *Ἀριστείδου πρεσβευτικὸς πρὸς ἀχιλλέα. ὀδυσσεύς*

28 *Ἀπολογία ἀχιλλέως πρὸς τὸν ἐν λιταῖς πρέσβιν ὀδυσσέα*

41^{v} *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας* (p. 622 R)

48 *πλούσιος ἐν λιμῷ θρέψειν ὑπισχνεῖτο τὴν πόλιν, εἰ ἐκδιδοίη τὸν ἐχθρὸν αὐτῷ. ἡ μὲν οὖν ἔδωκεν· ὁ δὲ ἀξιοῖ ἀποθανεῖν· κατὰ τὸν τοῦτο διδόντα νόμον* (227)

53^{v} *ἔχων τίς γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὸς ἀπεδήμησεν κτλ.* (639)

59ᵛ οἱ ποτιδαιάται ἀλλήλων ἐγεύσαντο (348)
69ᵛ ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος (80)
81ᵛ μετὰ τὴν τῆς τροίας ἅλωσιν (110)
92 ἐξήτησεν ὁ φίλιππος τὸν δημοσθένην (253)
98ᵛ μετὰ τὰ ἐν χερωνείᾳ ἔπεμψε φίλιππος (266)
104ᵛ μετὰ τὰ ἐν χερωνείᾳ φίλιππος ἐζήτησε τὸν δημοσθένην Inc. Ὃν μὲν ἐβουλόμην ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι (817)
110 ἐκδοθεὶς φιλίππῳ δημοσθένης (280)
127ᵛ διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ γενομένου (739)
142ᵛ φθονερὸς τοῦ γείτονος αὐτοῦ πλουτήσαντος (159)
153 δύσκολος γήμας λάλον (134)
160ᵛ φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κάμνοντος (654)
168 παράσιτος τοῦ τρέφοντος αὐτὸν φιλοσοφήσαντος (216)
172ᵛ παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς (150)
176ᵛ τύραννος ᾔτησεν ἐξ ἀστυγείτονος πόλεως (459)
185ᵛ δύσκολος ὤλισθεν (612)
189ᵛ φιλάργυρος ἐρασθεὶς ἑταίρας καὶ μισθὸν αἰτούμενος ἑαυτὸν προσαγγέλλει (827)
198 τίμων ἐρῶν ἀλκιβιάδου (181)
206ᵛ νόμος τὸν ξενίας ἁλόντα (323)
212 φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πλούσιον (552)
219ᵛ ἐγράψατό τις τὸν ἑαυτοῦ πατέρα βουλεύσεως (841)
227 νόμος τὸν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ὀφθέντα (478)
239 πλούσιος ἀριστεύσας ᾔτησεν (540)
245 δικάζεται ποσειδῶν ἄρει (402)
248ᵛ ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ ἄρης (410)
253ᵛ ἐν κορίνθῳ γέγονεν ἑταίρα τίς (430)
261ᵛ νόμος ἐν λακεδαίμονι (420)
267 ἔχων τὶς δύο παῖδας (669)
275 νόμος τὸν θορύβου καὶ στάσεως αἴτιον (707)
282 νόμος τὸν τύραννον μὴ θάπτεσθαι (447)
289 τὰς πλείους ψήφους κρατεῖν (502)
294 λοιμὸς ἐπεῖχε τὴν πόλιν (723)
300ᵛ νόμος τὸν εὑρόντα θησαυρὸν (198).

Examinavi anno 1869. Nuper mea causa inspexit Hieronymus Vitelli.

Ordinem declamationum corporis magis turbatum praebet codex

8. Parisinus gr. 3019 saec. XIV/XV fol. 29 et 34. Vide t. IV p. 306.

Corpus quidem mutilatum reddunt codices

9. Athous S. Dionysii 342 saec. XV fol. 1 et 5^{v}. Vide t. II p. 117.

10. Athous Iberon 193 saec. XIV/XV fol. 2 et 18. Vide t. II p. 228 sq.

11. Vaticanus Palatinus gr. 275 saec. XV fol. 9 et 12^{v}. Vide t. II p. 192 sq.

12. Escurialensis Σ-I-14 (70) saec. XV fol. 1 et 4^{v}. Fluxit ex eodem exemplari quo Palatinus 275. Vide t. II p. 187 sq.

13. Mutinensis II D 7 (CVI) saec. XV fol. 1 et 3. Vide t. II p. 53 sq.

Cum hoc codice concinit

174 14. Vaticanus Palatinus gr. 154 chartaceus formae octavae maioris saeculi XVI qui continet post Eustathii in Dionysii Periegesin *παρεκβολὰς* (fol 1) et hanc ipsam (fol 157^{v})

fol. 185 praemisso titulo *λιβανίου σοφιστοῦ καὶ κοιαίστορος μελέται:*

πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας περὶ τῆς ἑλένης. μενέλαος

189 [*ὀδυσσεύς*] Inc. *ὤμην μὲν ὦ τρῶες*

205 [Aristidis *πρεσβευτικὸς πρὸς Ἀχιλλέα*] Inc. *ἄριστε ἀχιλλεῦ*

212 [*ἀντιρρητικὸς πρὸς τὸν Ἀριστείδου Ὀδυσσέα*] Inc. *ὅτε πρῶτον ὑμᾶς*

225 [*Πατρόκλου πρὸς Ἀχιλλέα μελέτη*] Inc. [*Ὤι*]*μην ὦ ἀχιλλεῦ*

239[1]) [*Μ*]*ετὰ τὴν τροίας ἅλωσιν κτλ.* p. 110 R.

Inspexi anno 1868.

---

1) Folia 237 et 238 vacua relicta sunt.

14. Escurialensis Ψ-IV-12 (482) saec. XVI fol. 336 et 345^{v}. Vide t. I p. 326 sq.

15. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 1^{v} et 5. Vide t. I p. 44 sq.

16. Parisinus Coislinianus 180 saec. XV/XVI fol. 1 et 30^{v}. Vide t. II p. 54.

17. Marcianus gr. 422 saec. XV fol. 165 et 167^{v}. Vide t. II p. 3.

18. Ambrosianus C 47 sup. saec. XV fol. 63^{v} et 67^{v}. Vide t. II p. 56 sq.

19. Bodleianus Baroccianus gr. 63 saec. XIV fol. 166 et 168. Vide t. II p. 51 sq.

20. Parisinus gr. 2961 saec. XV fol. 15 et 16^{v}. Vide t. II p. 188 sq.

21. Parisinus gr. 3001 olim CIↃCLXXII, 1286, 3276 175
chartaceus formae quartae minoris saeculi XVI in bibliothecam Regiam saeculo XVII illatus continet post Demosthenis adversus Leptinem, de corona, de falsa legatione orationes cum argumentis Libanii (fol. 1—165^{v}) alia manu scriptas inde a folio 167 *λιβανίου σοφιστοῦ κοιαίστορος μελέται·*

πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρώας ὑπὲρ ἑλένης, μενελάου

171^{v} *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης: ὀδυσσεύς*

186^{v} *πρεσβευτικὸς πρὸς ἀχιλλέα· ὀδυσσεὺς ὑπὲρ ἑλλήνων, ἀριστείδου τοῦ ῥήτορος*

194 *λιβανίου πρὸς τὸν ὀδυσσέως ἐν λιταῖς πρεσβευτικὸν, ἀντιλογία παρ' ἀχιλλέως*

210 *δύσκολος λάλον γήμας*

218 *ἐκδοθεὶς φιλίππω δημοσθένης ὑπ' ἀθηναίων* (253 R). Desinit fol. 225^{v}.

228 *ἑρμογένους τέχνη ῥητορικὴ περὶ τῶν στάσεων.*

Inspexi anno 1880.

Denique e corpore nihil nisi caput id est utraque declamatio hic illic una vel duabus aliis aucta remansit. Cuius generis sunt codices:

22. Marcianus gr. 440 anno 1423 exaratus fol. 1 et 49^{v}. Vide t. II p. 229 sq.

23. Vaticanus gr. 481 saec. XV fol. 72^{v} et 76. Vide t. I p. 369 sq.

176 24. Monacensis gr. 490 olim Augustanus[1]) chartaceus formae quartae saeculi XV continet

fol. 51 *Λιβάνιος ἀνατολίῳ· παρεκαθήμην τῷ θείῳ* (423 W)
52^{v} *βηλαίω· Ἐγένετό μοι φίλος* (730)
fol 121 *Ἰουλιανὸς λιβανίῳ· ἐπειδὴ τῆς ὑποσχέσεως* (Iul. ep. 3 ed. Hertl.)
122 *Λιβάνιος ἰουλιανῷ· Εἰ ταῦτα γλώττης* (1588)[2])
fol 155^{v} *Λιβανίου ἐπιστολαὶ*
α̅΄ Ἀκούω παῖδα γεωργὸν (= ep. 961 W)
β̅΄ ὀνωράτῳ· Νῦν μοι τοὺς μεγάλους (ep. 303) sed desinit verbis *ἀπέφηνας τὴν τῶν καλῶν* lin. 5)
γ̅ Νοταρίῳ: Οἱ λόγοι τὴν φύσιν (i. e. Basilii ep. 333[3]) ed. Maur.)
Οὔπω μοι τῆς λύπης (1586 W)
δ̅΄ βασίλειος λιβανίῳ· Τὸ μὴ συνεχῶς μὲν (1589 W)
156 *Βασιλείῳ· Κᾶλλον* (*K* rubr.) *ὅτι σοι μὴ πάλαι* (1590)
Λιβανίῳ· Δεχομένοις μὲν (1601)
Βασίλειος Οἱ ταῦτα γλώττης (1588)
Λιβάνιος Λέλυταί σοι 160 (1595)
Βασίλειος Πᾶς μὲν ἐπίσκοπος (1592)
Λιβάνιος Εἰ τὸ κερδαίνειν (1593)
Βασίλειος Διὰ χρόνου (1591)
fol 235 *Λιβανίου*
[*Πατρόκλου πρὸς ἀχιλλέα*] *ᾤμην ὦ ἀχιλλεῦ* (p. 83 R)
249^{v} [*Μενέλαος*] *εἰ μὲν ἐβούλετο*
255 [*Ὀδυσσεύς*] *Ὤμην ὦ τρῶες*

---

1) In catalogo bibliothecae Reipublicae Augustanae studio Ehingeri Augustae Vindelicorum anno 1633 edito ita describitur p. 865: „*n. LVI n. 7 Libanii epistolae duae et n. 39 Libanii ad Basilium et Basilii ad Libanium*“.

2) Cf. quae in annalibus Fleckeisenianis 1876, 497 sq. dixi.

3) Cf. quae in annalibus Fleckeisenianis 1876 p. 495 dixi.

Desinit folio 258^{v} in verba *ἐκείνων οὓς περιεργάζονται* (p. 242, 5). Inde a folio 259 sequuntur *ἐπιστολαὶ ἰουλιανοῦ*.

Correctus est manu secunda, ut videtur, e Matritensi N-49 (cf. p. 170). Contulit Reiskius qui Augustanum secundum appellavit. Inspexerunt mea gratia Georgius Laubmann et Georgius Leidinger.

26. Monacensis gr. 480 olim Augustanus[1]) bom- 177
bycinus formae quartae foliorum 27 saeculi XIII continet

fol 1 *λιβανίου σοφιστοῦ καὶ κοιαίστορος μελέται*

Πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. μενέλαος

7 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης. ὀδυσσεύς.* Desinit folio 23 in verba *αἷς ἂν προβάλλοντες* (p. 283, 12).

Inde a folio 24 sequuntur tres fabulae non, ut Hardtius dixit, Aesopi sed Libanii

Οἱ λύκοι παρὰ τῶν προβάτων (853)

Σεμνὸς ἦν ὁ ἵππος

Ἔδοξε τῷ Διὶ

et folio 25 tres narrationes eiusdem

Δηιάνειραν τὴν οἰνέως (855)

Ἀκούεις ἄνθος ὑακίνθινον

Ἔρως ἅπτεται ποταμοῦ

denique (fol 25^{v}) chria *Ἀλέξανδρος ἐρωτηθεὶς παρά τινος ποῦ ἂν ἔχοι τοὺς θησαυροὺς* (856). Des. fol. 27 *καὶ τοὺς ἀδικοῦντας* (857, 27).

Inspexerunt mea gratia Georgius Laubmann et Georgius Leidinger.

27. Matritensis N-98 saec. XV fol. 102^{v} et 113. Vide t. II p. 54.

28. Atheniensis bibliothecae nationalis 1062 (olim 8)[2]) 178

---

1) In catalogo bibliothecae Reipublicae Augustanae studio Ehingeri Augustae Vindelicorum anno 1633 edito describitur ita p. 863: „*Inferior. bibl. libri Ms. Graeci in armario 1 in fol. n. LIV Libanii πρεσβευτικὸς. Μενέλαος. Declamationes duae*". Antea Marci Welseri fuisse et ab hoc anno 1617 bibliothecae Reipublicae donatus esse videtur.

2) Vide Sakkelionis catalogum p. 189 (v. infra p. 166 n. 2).

chartaceus formae octavae maioris saeculi XV/XVI olim Cyrilli archiepiscopi Constantinopolitani secundum inscriptionem folii 1ᵛ *Κύριλλος ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος κωνσταντινουπόλεως ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς* et folii 2 *Κύριλλος ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος κωνσταντινουπόλεως*, deinde monasterii Thessalici *ἐκ τῶν μεγάλων πυλῶν* secundum inscriptionem folii 1ᵛ *ἡ βίβλος αὕτη πέφεκε τοῦ μοναστηρίου, ἐκ τῶν μεγάλων πυλῶν ἄνωθεν* et folii 2ᵛ *ἡ βίβλος αὕτη. πέλει τῆς μονῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· ἐκ τῶν μεγάλλων πυλῶν·* miscellaneus continet post scholia Iliadis (3), Aristophanis Plutum (54) et Nubes (88), Euripidis Hecubam (130), Lycophronem (170), Pindari carmina Olympica cum scholiis Thomae Magistri et Manuelis Moschopuli (226), Iliadis et Odysseae libros nonnullos (307), Batrachomyomachiam (471), Gregorii Nazianzeni carmina (495), Maximi Planudis versiones Boethii de consolatione philosophiae libri primi (518ᵛ) et Catonis distichorum (520ᵛ), Michaelis Syncelli *περὶ τῆς τοῦ λόγου συντάξεως* (552), Theodori Balsamonis *στίχους ἡρωικοὺς* (569) et opusculum *περὶ τῆς ὀνομασίας τῶν ῥημάτων καὶ γενικῆς συντάξεως κατὰ παλαιούς* (576) inde a

folio 584 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῷας ὑπὲρ τῆς ἑλένης ∵ ὀδυσσεὺς* cum protheoria (rubr.)

Folium 587ᵛ desinit verbis *πᾶσι βουλόμεθα* (p. 253, 2) quae excipiuntur in folio 591 verbis *καταστῆσαι σαφές*. Finis *εἰ τοῦθ' ὑμῖν ἀρέσκοι* (p. 286, 3) est in folio 596.

Tria folia interposita 588—590 continent

λιβανίου σοφιστοῦ κοιαίστορος μελέται· πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας: ὑπὲρ ἑλένης μενέλαος: Succedit in folio 596 *περὶ ῥητορικῶν. Προγύμνασμά ἐστιν ἄσκησις μετρίων πρὸς μειζόνων ἐπίρρωσιν πραγμάτων* (i. e. Matthaei Camariotae epitome ed. Walz Rhet. gr. I p. 121 sq.)

fol 597 *ἀφθονίου σοφιστοῦ προγυμνασμάτων γένεσις εἰς τὰ προοίμια τῆς ῥητορικῆς*

603 *διαφορὰ φωνῆς* (Studemund Anecd. mus. p. 288)

ὀνόματα μηνῶν ῥωμαίων, αἰγυπτίων, ἑλλήνων, ἀθηναίων, ἑβραίων

603ᵛ *περὶ δικαστῶν.*

Inspexi anno 1903.

Quam gratam autem vel recens aetas Hellenismi reviviscentis non solum Menelai sed etiam Ulixis declamationem habuerit, documento sunt multi codices saeculo XVIII scripti qui utramque declamationem modo meram modo cum paraphrasi neograeca modo cum commentario exhibent. Cuius generis sunt

29. Therapnaeus codex monasterii XL sanctorum 52 179
(antea 60) chartaceus formae octavae saeculi XVIII continet post opuscula Gregorii Nazianzeni, Luciani, Ioannis Chrysostomi, Basilii, Isocratis ad Demonicum, Nicoclem, Euagoram inde a folio 224

Λιβανίου ἀποκηρυττόμενον (t. IV p. 639 R) et fol. 267 *πρεσβευτικὸν πρὸς Τρῶας ὑπὲρ Ἑλένης Μενελάου* et fol. 282ᵛ *Ὀδυσσέως.*

Descripsit Nicus A. Bees in *Καταλόγῳ τῶν χειρογράφων κωδίκων τῆς ἐν Θεράπναις μονῆς τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα* typis mandato in *Φιλολογικῷ Συλλόγῳ Παρνασσῷ ἔτ. η΄, ἐν Ἀθήναις* 1904 p. 132, cui uni codicis notitiam debeo.

30. Constantinopolitanus[1]) S. Sepulcri 58 mona- 180
sterii chartaceus formae octavae maioris saeculi XVIII miscellaneus continet foliis 201—205

ΛΙΒΑΝΙΟΥ Πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης Μενέλαος

Folium 206 rursus incipit verbis *ἔργον ἐκείνου, τὸ δὲ βούλευμα κοινὸν ἁπάντων ἀποδείξει* (p. 202, 13) et folium 207ᵛ desinit *ὁμολογοῦντας ἔχον, ἀπηλλάχθης πραγμάτων· ἀλλ' οἶμαι* (p. 211, 10).

208 inc. *τοῦ αὐτοῦ πρεσβευτικὸς β′ πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης, ὀδυσσεύς* cum protheoria. Desinit folium 218ʳ in verba *τῆς μετὰ τῶν φιλτάτων διατριβῆς πεποιήμεθά* (256, 13). Reliqua pars folii vacua est.

Inspexi anno 1896.

31. Athous *Παντελεήμονος* 543 chartaceus formae 181
octavae saeculi XVIII continet inde a pagina 219

1) In catalogo Papadopuli (*Ἱεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη* t. IV p. 1 sq.) deest. Qui in hoc p. 79 sq. sub numero 58 recensetur codex alius est.

Λιβανίου πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης. Μενέλαος

235 *τοῦ αὐτοῦ πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης. ὀδυσσεύς.*

Descripsit Spyr. Lambros Catalogue of the Greek Manuscripts on Mount Athos II p. 392 n. 6050.

182 32. Athous Iberon 129 chartaceus formae octavae saeculi XVIII/XIX continet inde a folio 74 usque ad 121 *Λιβανίου πρεσβευτικὸν α΄ καὶ β΄* cum exegesi.

Descripsit Lambros l. l. II p. 24 n. 4249.

183 33. Marcianus appendicis class. IX 25 antea XCI, olim Nanianus 293 qui anno 1800 bibliothecam Marcianam intravit chartaceus formae quartae anno 1752 scriptus miscellaneus scholasticus continet post varia Homeri, Demosthenis, Lysiae quae recenset Catalogus[1])

fol 145 *λιβανίου πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης· μενέλαος* et 150 *τοῦ αὐτοῦ πρεσβευτικὸς β΄ πρὸς τοὺς ἕλληνας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. ὀδυσσεύς* cum neograeca paraphrasi.

Inspexi anno 1869.

Solam versionem neograecam continet codex

184 34. Atheniensis bibliothecae nationalis 1298[2]) (olim 243) chartaceus formae quartae saeculi XVIII/XIX. Incipit prior declamatio fol. 75 *α^{ου} λόγου τοῦ πρὸς τοὺς τρῷας τοῦ Λιβανίου. Μενέλαος. ὦ τρῷες ἂν ἴσως ὁ ἀλέξανδρος ἤθελεν εἶχε σκοπὸν νὰ εἶναι κατά τι δίκαιον τώρα λοιπὸν δὲν ἦτο χέδα μήτε ὅπλων* et desinit fol. 83ᵛ *παρακινούμενοι ὑπ᾽ ἄλλων ὑφ᾽ ἡμῶν δηλ. μὴ ἀναδιδόντων τὴν ἑλένην. τέλος,*

altera incipit fol. 84 *τοῦ αὐτοῦ πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῷας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. Ὀδυσσεύς.*

Ὦ τρῷες ἐνόμιζον, ὅτι δὲν θέλετε χροασθῇ ὑμὸς πλέον οὐδενὸς λόγου ὃς τὸ νὰ θελήσητε ἑκουσίως νὰ πράξητε. Quae folium 86 finiunt verba *ὅτι φαίνονται,* ea excipiuntur in

1) (Mittarelli) Graeci codices manuscripti apud Nanios, Bononiae 1784 p. 489.

2) Cf. *Ἰω. Σακκελίων, Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης Ἑλλάδος*, Athenis 1892, p. 236.

folio 36 verbis *τα νὰ κατορθώνῃ ὅ,τι ἂν βούληται, καὶ νὰ νομίζωμεν* sed desinit versio in folio 57^{v} verbis *ἔγινε τὸ πονήρευμα τοῦ ἀλε*

Sequuntur fol. 137 *τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν γρηγορίου τοῦ θεολόγου εἰς τὸν πατέρα σιωπῶντα διὰ τὴν πληγὴν τῆς χαλάζης* et fol. 180 *εἰς τὸν εἰδωλογητικὸν ἢ περὶ ἱερωσύνης* et 181 *ἀνάπτυξις τοῦ εἰδωλογητικοῦ.*

Inspexi anno 1903.

Soli commentarii exstant in duobus codicibus, qui sunt

35. Athous *Δοξειαρίου* 264 chartaceus formae octa- 185
vae maioris saeculi XVIII qui continet Danielis Ceramei Patmii *ἐξηγήσεις* in Libanii *λόγους πρὸς τοὺς τρῶας* et *μελέτην ἔχων τις γυναῖκα* (639 R) teste Spyr. Lambro (Catalogue of the Greek Manuscripts on Mount Athos I p. 262 n. 2938)

et 36. Athous *Καρακάλλου* 239 chartaceus formae 186
octavae saeculi XVIII qui continet inter alias exegeses in *Λιβανίου πρὸς τοὺς Τρῶας πρεσβευτικὸν α′ β′, περὶ δυσκόλου ἀνδρὸς καὶ Ἀποκηρυττομένου λόγους* (*ἔχων τις γυναῖκα* 639 R) teste eodem Lambro l. l. I p. 149 n. 1752.

Iam accedimus ad codices 'eclogarios', qui ut diversam seriem, ita utramque declamationem non in fronte, sed media in serie diversis locis exhibent.

Huius generis sunt primum duo codices, in quibus aeque atque in Parisino 3019 (cf p. 160 n. 8) utraque declamatio *Ἀχιλλέως ἀντιλογίαν* in fronte positam continuo vel paulo post sequitur:

37. Vallicellanus F 14 saec. XVI fol. 53^{v} et 70^{v}. Vide t. II p. 196

et 38. Athous Iberon 186 saec. XV fol. 194 et 213. Vide t. II p. 228 sq.

Multo maioris dignitatis sunt codices qui eclogas declamationum non solum ampliores sed etiam lectionum probitate conspicuas praebent.

Inter quos primo loco nominandus est codex vel aetate insignis

187 39. Marcianus gr. 439 (= M) membranaceus formae quartae saeculi XII/XIII olim Bessarionis[1]) continet quaternionibus λα inde a folio 1 *λιβανίου σοφιστοῦ μελέται*

Νόμος τὸν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ὀφθέντα ξένον ἀποθνήσκειν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ κτλ. (478 R)

15^{v} *β΄: φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πλούσιον τῇ τοῦ πένητος γυναικὶ* (552)

24^{v} *γ΄ πλούσιος ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν τοὺς φυγάδας ἐπανελθεῖν* (540)

32^{v} *δ΄ διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ γενομένου τὸν ἑαυτοῦ πατέρα* (739)

49 *ε΄ Τῷ κατορθώσαντι πόλεμον ἐπέτρεπεν ὁ νόμος* (512)

66 *ς΄ ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ* (639)

74 *ζ΄ φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ᾔτησεν* (622)

83^{v} *η΄ δύσκολος ὤλισθεν* (612)

88^{v} *θ΄ νόμος τὸν θορύβου καὶ στάσεως αἴτιον ἀποθνήκειν* (707)

98 *ι΄ φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πατέρα τῇ τοῦ παιδὸς γυναικί* (568)

168 *ια΄ τύραννος ᾔτησεν ἐξ ἀστυγείτονος πόλεως μειράκιον ὡραῖον* (459)

116^{v} *ιβ΄ φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτῷ κάμνοντος ηὔξατο* (654)

125 *ιγ΄ μετὰ τὴν τῆς τροίας ἅλωσιν* (110)

138^{v} *ιδ΄ οἱ ποτιδαιάται ἀλλήλων ἐγεύσαντο* (348)

153 *ιε΄ ἔχων τις δύο παῖδας* (669)

163 *ις΄ νόμος τὸν τύραννον μὴ θάπτεσθαι* (447)

170 *ιζ΄ νόμος ἐν λακεδαίμονι τὸν εἴσω τριάκοντα ἐτῶν μὴ δημηγορεῖν* (420)

---

1) In „tabula librorum quos Cardinalis Nicaenus ac Episcopus Albanensis dono dedit Serenissimo Ducali Venetiarum Dominio“ (Lami, Delic. erud. XI p. 128 sq.) est in capsa signata F codex 5: *Libanii declamationes in pergamenis;* in inventario bibliothecae Marcianae cod. Lat. cl. XIV 14 (Omont, Inventaire des manuscrits grecs et latins donnés par Bessarion en 1468, Paris 1894 p. 32) est 294: *Item ejusdem (Libanii) declamationes, in pergameno;* in indice codicis Parisini gr. 3064 (Montfaucon Bibl. Mst. p. 474 A) 16 γ: *Libanii declamationes in pergamenis.*

176^{v} ιη΄ φθονερὸς τοῦ γείτονος αὐτοῦ πλουτήσαντος (159)
188^{v} ιθ΄ πλούσιος ἐν λιμῷ θρέψειν ὑπισχνεῖτο (227)
195^{v} κ ἐν κορίνθῳ γέγνονεν ἑταίρα (430)
205 κα΄ λοιμὸς ἐπεῖχε τὴν πόλιν (723)
213 κβ΄ τὰς πλείους ψήφους κρατεῖν (502)
219 κγ πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. ὁ μενέλαος
224^{v} κδ πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. ὀδυσσεύς
242 πρὸς τὸν ὀδυσσέα ἐν λιταῖς πρέσβιν ἀντιλογία ἀχιλλέως (47). Desinit folio 243^{r} in verba καὶ τὸ δόρυ τὸ πατρικόν (p. 50, 1 R).

Folium 243^{v} continet γνωμικά manu saeculi XIV exarata.

Codex correctus est pluribus manibus: a librario ipso (= m), raro a manu secunda (= f) et tertia (= n) et quarta (= x), crebro a quinta (= y).

Contuli anno 1870.

Ab hoc proxime stat codex

40. Vindobonensis Philos. et Philol. IV 82 (= Vi) 188
chartaceus formae folii saeculo XIV exeunte litteratura vetustatis studiosa exaratus olim Ioannis Sambuci teste inscriptione folii 1: *Ioan. Sambuci. Hist. N° 13* continet quaternionibus κα post εἰκόνας Φιλοστράτου quae folia hodie numeris 186—210 signata implent

fol. 1 λιβανίου σοφιστοῦ μελέται
Νόμος τὸν ἄνδρα τὴν προῖκα (582 R)
10 οἱ ποτιδαιάται ἀλλήλων (348)
18 ἐν κορίνθῳ γέγονεν ἑταίρα (430)
23^{v} ἀλκίππη θυγάτηρ ἄρεος (402)
26 ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ ἄρης (410)
29 ὁ κίμων αἰτῶν ὑπὲρ τοῦ πατρὸς δεθῆναι (335)
33 πλούσιος ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν τοὺς φυγάδας (540)
38 διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ cum protheoria in folio 37 manu secunda correctrice addita (739)
47 νόμος τὸν θορύβου καὶ στάσεως (707)
52^{v} φθονερὸς τοῦ γείτονος (159)

59^{v} μετὰ τὰ ἐν χαιρωνεία ἔπεμψε φίλιππος (266)
63^{v} ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς (80)
73 ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ (639)
77^{v} φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ἤτησεν εἰς τὴν δωρεὰν θαλλοῦ στέφανον (622). Desinit in folio 82^{v}.

Folium 83 incipit verbis αὐτὸν οὐχ ὅπως οὐκ εὐεργέτην et 87^{v} desinit verbis περιστήσας δὲ τοὺς κόλακας, quae sunt declamationis antecedentis νόμος τὸν θορύβου καὶ στάσεως 709, 20 usque ad 722, 2

88 νόμος τὸν τύραννον μὴ θάπτεσθαι (447)
91^{v} νόμος τὸν ἐπὶ ἐκκλησίας ὀφθέντα (478)
99 φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πλούσιον (552)
104 τύραννος ἤτησεν ἐξ ἀστυγείτονος πόλεως μειράκιον (549)
109^{v} παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς (150)
113 δύσκολος γήμας λάλον (134)
118 πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης. μενέλαος
121 ἀντιλογία ἀχιλλέως πρὸς τὸν ἐν λιταῖς πρέσβιν ὀδυσσέα
131 πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης. ὀδυσσεύς
141 μετὰ τροίας ἅλωσιν (110)
148 ἐξήτησεν ὁ φίλιππος τὸν δημοσθένην (253). Desinit folio 152^{v}.

Inde a folio 153 sequuntur epistulae Aeschinis, Platonis, Euripidis, Hippocratis, Heracliti, Diogenis.

Manus secunda lectiones in margine posuit sumptas, ut videtur, e Marciano 439 (*M*). Cf. p. 216, 8 et 217, 3.

Contuli codicem Rostochium missum anno 1879.

Sequitur par codicum ex eodem exemplari profectorum qui sunt

41. Matritensis 4679, olim N-49 (= Ma) saec. XIV fol. 86 et 88. Correctus est passim e codice alterius classis, fortasse ex ipso Marciano correcto[1]), manu secunda[2]),

---

1) M^{m} et Ma^{2} idem praebent scholion p. 245, 4. Cf. etiam p. 208, 11; 265, 6; 266, 14; 269, 1.

2) Cf. p. 248, 14 ubi οἶδεν delevit manus secunda in margine adnotans ἐν ἄλλῳ βιβλίῳ λείπει.

rarius manu tertia. Vide t. I p. 362 sq. et t. IV p. 410. Contuli.

et

42. Berolinensis gr. 195 olim Claromontanus (= Cl) saec. XIV fol. 97^{v} et 99^{v}. Cf. t. IV p. 410 sq. Hodie incipit (fol. 1) a declamatione *Νόμος ἦν μετὰ τοῦ τυράννου*, sed huic quattuor antecessisse elucet ex apposito *ε̃*, illarum vero, quae hodie codice Bodleiano Miscell. 208 continentur, aeque atque in Ma prima fuit: *διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ*, et folii primi codicis Berolinensis numerus antiquus fuit 210, foliorum vero codicis Bodleiani 73 et 88 quibus quattuor illae declamationes comprehensae sunt, numeri antiqui 194 et 209. Contuli.

Diversus est ordo declamationum in quattuor codicibus qui sunt:

43. Vaticanus gr. 82 saec. XIV fol. 7 et 80^{v}. Vide t. I p. 48 sq. Menelai declamationem contuli.

44. Vaticanus gr. 84 anno 1425 exaratus fol. 72 et 75. Vide t. I p. 415 sq.

45. Ambrosianus I 49 sup. anno 1488 exaratus fol. 333 et 338. Vide t. I p. 363 sq.

46. Parisinus gr. 854 (olim 1067. 2431) bombyci- 189
nus formae folii saeculo XIV nitidissime exaratus olim cardinalis Nicolai Rodulphi[1]) continet post alia quae recenset catalogus undecim quaternionibus *α-ια* (fol. 245—327) *Λιβανίου μελέται* atque in folio quidem 245 usque ad 247 finem *Ἀρχιδάμου* inde a verbis *οὐδ' ἵνα τῆς* (IV 423, 18 R). Initium declamationis quae fuit prima in codice uno folio amisso periit.

fol 247 *β̄ τὰς πλείους ψήφους κρατεῖν* (502)
250^{v} *γ̄ τῷ κατορθώσαντι πόλεμον* (512)
259 *Διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ* (739)

---

1) In indice librorum (manuscriptorum) Nicolai cardinalis Rodulphi qui codice Parisino graeco 3074 continetur est inter „Libros Graecos promiscue“ capsae 25 signatus numero 38: *Λιβανίου μελέται πολλαί*. Cf. Montfaucon Bibl. man. II p. 778 c n. 38.

Folium 259v desinit in verba *ἡμῖν πρὸς τοῦτο* (741, 16), quae excipiuntur folio 320 (quaternione $\bar{\gamma}$) verbo *παρεχομένης*.

Desinit folio 327v (σπ) in verba *καὶ φιλανθρωπίας ὅτε γαμηλίοις μὲν* (768, 26), quae excipiuntur in folio 312 (σπα) verbis *δαίμοσι καὶ νόμοις*. Desinit declamatio in folio 312v in verba *μᾶλλον λυσιτελέστερος* (770, 22). Succedit in eodem folio

ε̄ *Ἐν κορίνθῳ γέγονεν ἑταίρα* (430) et fol 317v (σπς) ς̄ *Φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κάμνοντος* (654). Folium 319v (σπη) desinit in verba *ἁπλοῦν μὲν* (662, 1), quae excipiuntur folii 304 versi (σπϑ) verbis *οὐδὲν οὐδὲ δίκαιον* et recti *ταύτην ἐστέναξα* (663, 19). Folium 304r desinit verbis *ὑγεία μοι ταῦτα* (665, 7), quae excipiuntur folio 305 (σϙ). Desinit folio 306 (σϙα). Succedit in eodem folio

ζ̄ *Τίμων ἐρῶν ἀλκιβιάδου ἑαυτὸν προσαγγέλλει* (181). Desinit folio 311.

fol 311v (σϙς) η̄ *Σκέμμα ὃ πομπηιανὸς προὔβαλεν. ἔχων τις γυναῖκα* (639). Desinit folium 311v verbis *τοὺς μὲν μισοῦμεν* (641, 3), quae excipiuntur verbis *τοὺς δὲ ἐλεεῖν* folii 296 (σϙζ). Desinit folio 299v (τ). Succedit in folio 300 (τα)

ϑ̄ *μετὰ τροίας ἅλωσιν* (110). Desinit folium 301v (τβ) verbis *προφέρεις τὴν πρᾶξιν ὁ τοῦ* (117, 25), quae excipiuntur verbis *παιδὸς περὶ* (118, 1) folii 297v (τγ). Folium 297r desinit verbis *ποιοῦντας τοσούτῳ* (121, 13), quae excipiuntur verbis *δεινοτέρους ὅσον* folii 300 (τδ). Folium 300 desinit verbis *τῇ μητρὶ* (125, 1), quae excipiuntur verbis *τὴν κατηγορίαν* folii 288 (τε). Desinit in folio 290v.

Sequitur in eodem folio

ι̅ *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. ὀδυσσεύς.* Folium 295 (τιβ) desinit in verba *ἐπὶ τούτοις* (p. 262, 1), quae excipiuntur verbis *εὔβοια κρήτη* folii 281 (τιγ). Desinit declamatio in folio 284v.

Succedit in eodem folio

ια πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης, μενέλαος. Desinit in folio 287ᵛ (*τιθ´*).

Succedit in eodem folio *ιβ Ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος* (80). Folium 287ᵛ desinit in verba *αἰσχύνοιτο μᾶλλον* (82, 8). Sequentia usque ad *συνεκπέμψαι* (85, 27) uno folio (ultimo quaternionis *η*) amisso perierunt. Folium proximum 273 (*τκ*) incipit verbis *τί οὖν* (85, 27) quae sunt Choricianae *μελέτης Πατρόκλου.* Haec desinit fine folii 279ᵛ verbis *ἐκκλίνων τὸν θόρυβον* (110, 12).

Folio 280ʳ incipit *Πρὸς τὸν ὀδυσσέως ἐν λιταῖς πρεσβευτικὸν ἀντιλογία ἀχιλλέως* (47, 1). Folium 280ᵛ (*τκζ*) desinit verbis *τῶν ὁπλιτῶν* (50, 23), quae excipiuntur folii 265 (*τκη*) verbis *καὶ τῶν ἱππέων.* Declamatio in folio 272ᵛ (*τλδ*) desinit in verba *εἴη δυσμενεῖ παρασκευάζειν* (78, 11); finis periit una cum initio declamationis sequentis *πατρὸς ἀπολογίας* quae incipit in folio 264 (*τλε*) verbis *ἐγνώκειν ὦ ἄνδρες* (461, 10). Folium 264ᵛ desinit verbis *ἡ μὲν ὕβρις ἀφόρητον* (464, 27), quae excipiuntur folii 260 (*τλϛ*) verbis *τελευτὴ δὲ οὐ τοσοῦτον.* Declamatio desinit folio 263 (*τλθ*) in verba *οὗτος ἀπολελογημένος εἶναι* (478, 11).

Foliorum igitur et quaternionum ordo qui hodie valde perturbatus est hic esse debet: 245—251 (*α*), 252—259 (*β*), 320—327 (*γ*), 312—319 (*δ*), 304—311 (*ε*), 296—303 (*ϛ*), 288—295 (*ζ*), 281—287 (*η*), 273—280 (*θ*), 265—272 (*ι*), 264. 260—263 (*ια*).

Examinavi anno 1880.

Commune est septem codicum quod a declamatione *ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ* (639 R) initium faciunt. Atque hi quidem sunt:

47. Parisinus gr. 3018 (olim CIƆIƆCCL, 1912, 3287) **190**
chartaceus formae octavae maioris saeculo XV ineunte exaratus et saeculo XVII in bibliothecam Regiam illatus continet quaternionibus *α-λ* inde a folio 1 *λιβανίου σοφιστοῦ μελέται*

ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ cum protheoria (639)

5ᵛ *φιλαργυρίου παῖς ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν θαλλοῦ στέφανον* (622)

12 *νόμος τὸν εὑρόντα θησαυρὸν* (198)

16v *πλούσιος ἀριστεύσας ἥτησεν εἰς τὴν δωρεὰν τοὺς φυγάδας* (540)

20v ε *φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πλούσιον τῇ τοῦ πένητος γυναικί* (552)

26 ϛ *Τῷ κατορθώσαντι πόλεμον ἐπέτρεπεν ὁ νόμος* cum protheoria (512)

36 *τύραννος ἥτησεν ἐξ ἀστυγείτονος πόλεως μειράκιον* (459)

41v *ἐν κορίνθῳ γέγονεν ἑταίρα τίς* cum protheoria (430)

47 θ *νόμος ἐν λακεδαίμονι τὸν εἴσω τριάκοντα ἐτῶν* (420)

50 *διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ γενομένου* cum protheoria (739)

60 ια *μετὰ τροίας ἅλωσιν* cum protheoria (110)

68v ιβ *δύσκολος γήμας λάλον* (134)

72 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. μενέλαος*

75v ιδ *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. ὀδυσσεύς*

86 *αἰλίου ἀριστείδου ῥήτορος πρεσβευτικὸς πρὸς ἀχιλλέα: ὀδυσσεύς*

92 *λιβανίου ἀντιρρητικός: ἀχιλλεύς* (47)

102 *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος* (80)

111v *δύο τις ἔχων παῖδας τὸν ἕτερον ἀπεκήρυξεν* (687)

118 ιθ *φθονερὸς τοῦ γείτονος αὐτοῦ πλουτήσαντος* (159)

126 *ἔχων τίς δύο παῖδας πρὸς τὸν ἕτερον ἐχθρῶς διέκειτο* (669)

132 *παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς* (150)

134v *τὰς πλείους ψήφους κρατεῖν νόμος* cum protheoria (502)

138 *πλούσιος ἐν λιμῷ θρέψειν* (227)

142 κδ *φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτῷ κάμνοντος* (654)

147v κε *λοιμὸς ἐπεῖχε πόλιν* (724)

153v κϛ *δύσκολος ὤλισθεν* (612)

157 *Τίμων ἐρῶν ἀλκιβιάδου* (181)

163 *ὁ κίμων αἰτῶν ὑπὲρ τοῦ πατρὸς δεθῆναι* (335)

167^v κϑ´ οἱ ποτιδαιάται ἀλλήλων ἐγεύσαντο (348)

176^v λ´ νόμος τὸν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ὀφϑέντα (478)

184^v λα´ φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πατέρα τῇ τοῦ παιδὸς γυναικί (568)

189 μετὰ τὰ ἐν σαλαμῖνι ἀναλαμβάνειν ἀξιοῖ νεοκλῆς (374)

194^v $\overline{λγ}$ ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ ϑεμιστοκλῆς (388)

200 δικάζεται ποσειδῶν ἄρει ὑπὲρ ἁλιρροϑίου (402)

203 ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ ἄρης (410)

206^v νόμος τὸν ϑορύβου καὶ στάσεως αἴτιον (707)

213 νόμος τὸν τύραννον μὴ ϑάπτεσϑαι (447)

217 ἐξήτησε τὸν δημοσϑένη φίλιππος (253)

222 νόμος τὸν ξενίας ἁλόντα πιπράσκεσϑαι. ὁ δημοσϑένης (323)

226 $\overline{μ}$ νόμος τὸν ἄνδρα τὴν προῖκα τῆς μοιχευϑείσης (582). Desinit folio 235 in verba κακουργεῖν ἀνεύϑυνον ἔδοτε (612).

Folio 235^v nova incipit manus: τοῦ ἁγίου συνεσίου πρὸς τοὺς ἐπισκόπους. Desinit folio 237.

Examinavi et e parte contuli anno 1880.

In primis 11 declamationibus cum hoc concinit, postea vero tantum excerpta ex eadem ecloga continet

48. Parisinus gr. 3015 antea CIϽCIϽLVI, 2274, 191
3289 bombycinus formae octavae saeculi XIV olim Ioannis Huralti Boistallerii[1]) teste inscriptione folii praefixi: *opera atque impensis Huraltii Boistallerii liber hic lacer et mutilus huic formae est restitutus Venetiis Anno 1562* continet inde a folio 1 Λιβανίου σοφιστοῦ μελέται (rubr)

1 ἔχων τίς γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ (639 R)

6 φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν ϑαλλοῦ στέφανον (622)

11 νόμος τὸν εὑρόντα ϑησαυρὸν (198)

17 πλούσιος ἀριστεύσας ᾔτησεν (540)

21^v φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πλούσιον (552)

---

1) In indice codicum huius bibliothecae, de quo t. IV p. 416 not. 2 verba feci, est n. 48 λιβανίου σοφιστοῦ λόγοι.

26^{v} *τῷ κατορθώσαντι πόλεμον* (512)

35 *τύραννος ᾔτησεν ἐξ ἀστυγείτονος πόλεως* (459)

41 *ἐν κορίνθῳ γέγονεν ἑταίρα* (430)

46^{v} *νόμος ἐν λακεδαίμονι* (420)

50^{v} *διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ γενομένου* (739)

61^{v} *μετὰ τροίας ἅλωσιν* cum protheoria (110). Desinit folium 64^{v} in verba *ἄγει τοὺς βίους* 120, 29, quae excipiuntur verbis folii 74 *καὶ διασπᾷ τὰ γένη*. Desinit declamatio in folio 78 verbis *σωφροσύνῃ καὶ νόμοις* (133, 24).

69^{v} *κίμων αἰτῶν ὑπὲρ τοῦ πατρὸς δεθῆναι: ἡ μελέτη* (335)

73^{v} *φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πατέρα* (568). Desinit verbis *οὕτω μοι παρασκευάσας* (568, 6), quae excipiuntur verbis *ὥστ' ἤδη καὶ νόμους* folii 120. Declamatio desinit in folio 125 verbis ultimis *δεήσομαι βοηθεῖν* (581, 25).

78 *δύσκολος γήμας λάλον* (134)

83^{v} *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. μενέλαος*

86^{v} *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. ὀδυσσεύς* cum protheoria

98 *ἀντιλογία ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα περὶ τῆς πρεσβείας, πρὸς δ' ἀριστείδην ἀνασκευή* (47)

108^{v} *ἀφαιρεθεὶς ὁ ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος* (80)

118^{v} *τίμων ἐρῶν ἀλκιβιάδου* (181). Folium 119^{v} desinit verbis *ἴδοιμι ἄνθρωπον καὶ τὴν* (184, 29), quae excipiuntur verbis *ἐμαυτοῦ σκιὰν* folii 65. Declamatio desinit in folio 69^{v} verbis *τὸν θάνατον* (198, 4).

Examinaverunt mea gratia Carolus Graux et Henricus Lebègue.

Eclogam eandem atque Parisinus 3018 non solum capite sed etiam nonnullis membris privam continet codex:

192 49. Laurentianus LVII 23 bombycinus formae octavae saeculo XIV litteris valde minutis exaratus posteaque multis rasuris et correctionibus affectus. Atque folio quidem 1 continentur finis declamationis *νόμος τὸν εὑρόντα θησαυρὸν* inde a voce *καταλαμβάνῃ* usque ad *ἀφαιρουμένους* (= t. IV

p. 215, 4—216, 3 R) et *πλούσιος ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν* (540)

6v *φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πλούσιον τῇ τοῦ πένητος γυναικί* (552)

12 *ϛ'*[1]) *δύο τις ἔχων παῖδας τὸν ἕτερον ἀπεκήρυξεν* (687); pars extrema inde ab *ἀμνημονῆσαι* (705, 11) in folio 20v et 21 manu correctrice saeculi XV quae iam in foliis prioribus versata est suppleta est

22 *ζ' τῷ κατορθώσαντι πόλεμον* (511)

35 *η' τύραννος ᾔτησεν ἐξ ἀστυγείτονος πόλεως* (459)

43 *ἐν κορίνθῳ γέγονεν ἑταίρα* (430)

50 *νόμος ἐν λακεδαίμονι* (420)

54 *ια διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ* (739)

66 *μετὰ τροίας ἅλωσιν* (110)

74 *δύσκολος γήμας λάλον* (134)

79v *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. μενέλαος*

83 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. ὀδυσσεύς.*

Incipit nova manus.

94 *ιϛ' φθονερὸς τοῦ γείτονος πλουτήσαντος* (159)

106 *ἀντιρρητικὸς πρὸς τὸν ἀριστείδου ὀδυσσέα: ἀχιλλεύς. ιζ* cum multis lacunis, correcturis, rasuris

118v *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος* (80)

128 *τίμων ἐρῶν ἀλκιβιάδου ιθ* (181)

133v *κ ὁ κίμων αἰτῶν* (335)

137 *κα οἱ ποτιδαιάται ἀλλήλων* (348)

144v *κβ νόμος τὸν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας* (478)

152 *κγ φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πατέρα τῇ τοῦ παιδὸς γυναικί* (552)

156 *κδ μετὰ τὰ ἐν σαλαμῖνι ἀναλαμβάνειν* (374)

161v *κε ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ θεμιστοκλῆς* (388)

167 *κϛ δικάζεται ποσειδῶν ἄρει* (402)

---

1) Ex hoc et sequentibus numeris praeter initium primae duas integras declamationes, quae fuerunt *ἔχων τις γυναῖκα* et *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας*, in initio codicis periisse concludendum est.

169 κζ *ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ ἄρης* (410)
172v κη *νόμος τὸν θορύβου καὶ στάσεως* (707)
178v κθ *νόμος τὸν τύραννον μὴ θάπτεσθαι* (447)
182v λ *ἐξήτησε τὸν δημοσθένη φίλιππος* (253)
187 λα *νόμος τὸν ἄνδρα τὴν προῖκα* (582)
197 λβ *τὸν ξενίας ἁλόντα πιπράσκεσθαι* 323. Desinit folio 199 in verba *εἰς ἀεὶ μένωσιν ἐπὶ τῆς* (332, 7).

Examinavi et e parte contuli anno 1869; nonnulla collata debeo Henrico Rostagno.

Ex hoc descriptus, sed postea nonnullis locis mutilatus est

193 50. Ambrosianus E. 92 sup. (olim F. n. 88; 301 in catalogo a Martinio et Bassio edito) olim Francisci Cicerei teste inscriptione: *Fuit ab haeredibus Francisci Cicerei*[1]) *emptus* et anno 1603 in bibliothecam Ambrosianam illatus chartaceus formae quartae saeculi XIV/XV valde mutilatus. Continet Libanii declamationes atque a folio 1 quidem finem declamationis β[2]) *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας* inde a verbis *τὸν νόμον ἐκβαλεῖν* (633, 17) usque ad *αἴτησαι χρυσίον* (638, 23)

2v *νόμος τὸν εὑρόντα θησαυρὸν* γ' *μελέτη* (198)

8 *πλούσιος ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν τοὺς φυγάδας* δ̃ *μελέτη*. Desinit folium 8v verbis *μικροψύχου νομίζων ἀνδρὸς* (542, 3), folium 9 incipit verbis *παῖδας ἐλευθέρους δι' ἐμὲ* ( )

10v *φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πλούσιον τῇ τοῦ πένητος γυναικί*. Desinit folium 12 verbis *δυνάμενα τὴν πόλιν* 560, 10, folium 13 incipit verbis *εἰσφέροντες τοῦτο λάβωσιν* 567, 14

13 *κατὰ ῥήτορας μελέτη πραγματική: δύο τις ἔχων παῖδας τὸν ἕτερον ἀπεκήρυξεν* ς' (687)

20 *τῷ κατορθώσαντι πόλεμον ἐπέτρεπεν* ζ' (511) desinit folio 20v in verba *ἦν τὴν πόλιν* (514, 4).

21 [*πατρὸς ἀπολογία*] inde a *καταποντίσατε* (466, 12) usque ad *καταμέμψομαι* (478, 12) η'

---

1) Cf Arelati, Bibl. script. Mediolan. t. I p. II col. 429 sq.
2) Prima quae periit fuit *ἔχων τις γυναῖκα* (639).

24v ἐν κορίνθω γέγονεν ἑταίρα desinit in verba λύειν τὸ ψήφισμα (431, 18)[1])

25 [τυφλοῦ φιλοπάτορος ἀπολογία] inde a θεραπεύειν (746, 3) usque ad finem λυσιτελέστερος (770, 27) ια'

33 μετὰ τροίας ἅλωσιν ιβ' (110)

40v δύσκολος γήμας λάλον ιγ' (134)

46v πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. μενέλαος ιδ' Desinit folio 48v in verba εἰ δὲ μὴ (p. 217, 10).

49 [πρεσβευτικὸς ὀδυσσέως] inde a περὶ ὧν ἀπεστάλμεθα (231, 2) usque ad fol 56v ἀκολουθῆσαι· οὐκοῦν ἐξαπατήσαντος (275, 8) ιε

57 [πρὸς τὸν Ἀριστείδου Ὀδυσσέα ἀντιρρητικὸς] inde ab ἢ μεῖζον ὢν οὐκ ἄμεινον (60, 12) usque ad finem τὸ δόρυ (80, 2) ις'

63v ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς ιζ' desinit verbis ἐν τοῖς ἔπεσι (81, 9 R)

64 ὅπως κινεῖται τὸ θεῖον 91, 2—69v ὡραιζόμενον 109, 23

70 διαλλαγῶν 84, 28—70v κἂν εὕρῃς ἐκεῖνον ἢ μήπω 88, 4

71 [Τίμων ἐρῶν Ἀλκιβιάδου] inde ab ὁμογενέσι τῶν θηρίων (183, 8) usque ad finem ἀγέτω τὸν θάνατον (198, 4) ιη'

76v ὁ κίμων αἰτῶν usque ad fol 79v εἰ δ' ἀεί τινος ἔδει παραδείγμ[ατος] (346, 2) ιθ'

80 [Κορινθίων λόγος] inde ab ὦ ἄνδρες ἕλληνες τοιαῦτα ἐστιν (349, 12) usque ad finem ἡ ποτίδαια (373, 24) κ'

88 νόμος τὸν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ὀφθέντα (478) κα'

96v φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πατέρα desinit folio 100v in verba ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὸ μέντοι (579, 20) κβ'

101 [ὁ Νεοκλῆς] inde a verbis καθάπερ ἠδικημένος (374, 7) usque ad finem κοινωνήσει τῆς ἑορτῆς (388, 8) κγ'

107 ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ θεμιστοκλῆς (388) κδ

112v δικάζεται ποσειδῶν ἄρει (402) κε'

115v ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ ἄρης (410) κς'

---

1) Periit declamatio ι' νόμος ἐν Λακεδαίμονι (420).

119 *νόμος τὸν θορύβου καὶ στάσεως* desinit folio 124^{v} in verba *ἀνευρίσκων ὁ τιθεὶς* (721, 19) *κζ'*

125 [*Καλλαίσχρου λόγος*] inde a verbis *κριτίαν αὐτοὺς* (448, 2) usque ad finem *τυραννεῖν καλόν* (459, 14) *κη*

129^{v} *ἐξήτησε τὸν δημοσθένη φίλιππος* (253) *κθ'*

134 *νόμος τὸν ξενίας ἁλόντα* (323) *τριακοστή*:

138^{v} *πρώτη πέφυκε τριακοστὴ μελέτη*: (rubr.) *νόμος τὸν ἄνδρα τὴν προῖκα τῆς μοιχευθείσης ἀποκερδαίνειν λα'*. Folium 140 desinit verbis *πρὸς καλόν τι τῆς* (587, 27); 141 incipit verbis *ἐπέ*]*δωκε προῖκα* (590, 9); 145 desinit verbis *τὴν παθοῦσαν τὴν* (601, 4); 146 incipit verbis *τὸ πᾶν ἀφῃρημένος* (603, 20) et folium 147 desinit in verba *καὶ πυριφλεγέθων* (611, 6).

Examinavi et e parte contuli annis 1870 et 1895.

Alius est ordo declamationum in ecloga quam exhibet
194 51. Mosquensis bibliothecae synodalis 489 antea 317 (304 in catalogo Mattheiano[1]) olim *τῶν Ἰβήρων* in monte Athoo monasterii teste inscriptione folii 1 *ρμζ'* i. e. centesimus quadragesimus septimus inter eos qui anno 1658 per Arsenium hieromonachum Mosquam advecti sunt, chartaceus formae quartae foliorum 261 saeculi XV continet post Eunapianam vitam Libanii (inc. *Λιβάνιον Ἀντιόχεια μὲν ἤνεγκεν*) (fol 1 et 2) declamationes Libanii

fol 3^{v}[2]) [*ἔ*]*χων τὶς γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ* (639)

8^{v} *γ̃ Φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν θαλλοῦ στέφανον* (622)

14 *δ̃ Φθονερὸς τοῦ γείτονος αὐτοῦ πλουτήσαντος* (159)

21^{v} *ε̃* [*Φ*]*ήμη ἦν συνεῖναι τὸν πλούσιον τῇ τοῦ πένητος γυναικὶ* (552)

---

1) Accurata codicum graecorum Mss. notitia et recensio, Lipsiae 1805. In Schiadae Arcanis bibliothecae Synod. et Typogr. Moscuens. sacr. ed. Kapp Lipsiae 1724 p. 35 ita describitur: *Orationes Libanii Sophistae.*

2) Folium 3^{r} vacuum relictum est. Folio 4 nova incipit manus quae usque ad finem manet.

27 ͞ϛ Νόμος τὸν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ὀφθέντα ξένον ἀποθνήσκειν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ (478)

35 ͞ζ Νόμος τὸν θορύβου καὶ στάσεως αἴτιον ἀποθνήσκειν (707)

40ᵛ ͞η νόμος τὸν τύραννον μὴ θάπτεσθαι (447)

45 ͞θ Τύραννος ᾔτησε ἐξ ἀστυγείτονος πόλεως μειράκιον ὡραῖον (459)

51ᵛ ͞ι ἔχων τίς δύο παῖδας, πρὸς τὸν ἕτερον ἐχθρῶς διέκειτο (687)

57ᵛ ͞ια δύσκολος λάλον γήμας γυναῖκα ἑαυτὸν προσαγγέλλει (134)

63 Ἐγράψατό τις τὸν ἑαυτοῦ παῖδα βουλεύσεως (841)

68 ͞ιγ: Παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς (150)

70ᵛ Διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ γενομένου (739)

80 ͞ιε: Τὰς πλείους ψήφους κρατεῖν νόμος ἐκέλευσεν (502)

83ᵛ ͞ιϛ: πλούσιος ἐν λιμῷ θρέψειν ὑπισχνεῖτο τὴν πόλιν (227)

87ᵛ ͞ιζ: φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κάμνοντος εὔξατο τῷ ἀσκληπιῷ τάλαντον δώσειν (654)

93 οἱ ποτιδαιᾶται ἀλλήλων ἐγεύσαντο (348)

102ᵛ [Ἀχιλλέως ἀντιλογία] Inc. [Ὅ]τε πρῶτον ὑμᾶς εἶδον ἐπὶ τὰς θύρας ἥκοντας (47)

114 Ἀφαιρεθεὶς ὁ ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος (80)

123ᵛ ͞κα: ἐζήτησεν ὁ φίλιππος τὸν δημοσθένην — γράφει παρ' ἀθηναίοις ἀνελεῖν τὸν βωμόν (253)

128ᵛ [Ὑπερίδης] Οἵας μὲν ἐκτείνω τὰς χάριτας (323)

132 Αὐτὸ τοῦτον ὦ πολῖται πάντα τρόπον (724)

137 κε Νόμος ἐν λακεδαίμονι τὸν εἴσω τριάκοντα ἔτη μὴ δημηγορεῖν (420)

140ᵛ Δύσκολος ὤλισθεν (612)

143ᵛ κϛ [Μενέλαος] Εἰ μὲν ἐβούλετο ἀλέξανδρος

147 κζ' πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. ὀδυσσεύς

159 νόμος τὸν εὑρόντα θησαυρὸν (198)

166 Δύο τίς ἔχων παῖδας τὸν ἕτερον ἀπεκήρυξεν (687)

174ᵛ τῷ κατορθώσαντι πόλεμον (511)

185 *Ἐν κορίνθῳ γέγονεν ἑταίρα τίς* (430)
191v *μετὰ τροίας ἅλωσιν* (110)
200v *τίμων ἐρῶν ἀλκιβιάδου* (181)
207v *ὁ κίμων αἰτῶν ὑπὲρ τοῦ πατρὸς δεθῆναι* (335)
212 *φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πατέρα τῇ τοῦ παιδὸς γυναικί* (568)
217 *μετὰ τὰ ἐν σαλαμῖνι ἀναλαμβάνειν ἀξιοῖ νεοκλῆς* (374)
223v *Δικάζεται ποσειδῶν ἄρει* (402)
233 *Ἀπὸ τοῦ ἐναντίου ὁ ἄρης* (410)
237 [*Ν*]*όμος τὸν ἄνδρα τὴν προῖκα τῆς μοιχευθείσης ἀποκερδαίνειν* (582)
249 [*ψόγος ὀργῆς*] Inc. [*Κ*]*αὶ αὐτός ποτε βλαβεὶς* (984)
251 [*ἐγκώμιον βοὸς*] Inc. [*Π*]*ερὶ δὲ βοὸς τί μεῖζον* (959)
252v [*σύγκρισις ἀγροῦ καὶ πόλεως*] Inc. *Μεγέθει μὲν ἡττᾶσθαι* (1005)
254 [*ἔκφρασις δρόμου*] Inc. [*Ἤ*]*κουσας μὲν ὅπως ἔδραμον* (1056)
[*ἔκφρασις ἑτέρας γραφῆς*] Inc. [*Ἐ*]*ν δὲ ἑτέρα γραφῇ ταῦτα εἶδον* (1057)
254v [*ἔκφρασις ἔαρος*] Inc. [*Τ*]*ὸ δὲ ἔαρ φιλῶ* (1051)
255v [*ἔκφρασις καλανδῶν*] Inc. [*Τ*]*ὰς ἑορτὰς* (1053)
256v [*ἔκφρασις μέθης*] Inc. [*Τ*]*ὸν οἶνον ἢν πίνῃ* (1050)
257 [*ἔκφρασις πεζομαχίας*] Inc. [*Ἄ*]*νθρωποι δὲ ἐπειδὰν* (1046)
259 [*ἔκφρασις αὐλῆς τῆς ἐν τῷ βουλευτηρίῳ*] Inc. [*Ἐ*]*ν δὲ τῇ αὐλῇ* (1048).

Inspexit et excerpsit mea gratia Theodorus Korsch anno 1871.

Excerpta ex hac ecloga sed ordine valde mutato continet
195 52. Parisinus gr. 2988 olim CIƆCCCCLXXXX, 1625, 3271 antea cardinalis Nicolai Rodulphi[1]) (*N° 18 undecimae* sc. *capsae*) initio membranaceus, inde a folio 224 chartaceus formae octavae maioris saeculi XIV exeuntis con-

1) Est in „indice librorum domini Nicolai cardinalis Rodulphi“ qui codice Parisino gr. 3074 continetur: *„Libri greci oratori et altri autori in prosa de umanita n. 18*: *λιβανίου, μελέται ιδ*“ Cf. Montfaucon Bibl. II p. 771.

tinet foliis palimpsestis inde a 201 (olim 92) Libanii declamationes

201 *σκέμμα ὁ πομπηιανὸς προύβαλλεν. λιβανίου μελέται τοῦ σοφιστοῦ* (rubr.)

ἔχων τίς γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ cum theoria (639)

208^{v} *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας* (622)

217 *φθονερὸς τοῦ γείτονος αὐτοῦ πλουτήσαντος* (159)

228 *κυροῦ νικηφόρου τοῦ βασιλάκη* (rubr) *τίνας ἂν εἴποι λόγους δανάη ὑπὸ διὸς εἰς χρυσὸν μεταβληθέντος διαπαρθενευθεῖσα* Inc. *Ὦ πάτερ ἀκρίσιε* (Walz Rhet. gr. I 476)

229 *Δύσκολος γήμας λάλον* (134)

237 *λοιμὸς ἐπεῖχε τὴν πόλιν* (724)

244 *ἔχων τις παῖδας δύο πρὸς τὸν ἕτερον ἐχθρωδῶς* (669)

252^{v} *φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κάμνοντος* (654)

259^{v} *μετὰ τροίας ἅλωσιν* (110)

270 *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος* (80)

282^{v} *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. ὀδυσσεύς*

295^{v} *πρὸς τὸν ὀδυσσέως ἐν λιταῖς πρεσβευτικόν, ἀντιλογία ἀχιλλέως*

308 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. μενέλεως* cum theoria et scholiis interlinearibus

312 *τὰς πλείους ψήφους κρατεῖν* (502). Des. fol 316^{v}.

Inspexi et e parte contuli anno 1880. Protheoriam et theorema (cf. p. 210) contulit Henricus Lebègue.

Iterum alius est ordo declamationum in ecloga quam praebet codex

53. Vaticanus Palatinus gr. 213 partim (fol 1—40) **196**
chartaceus partim (41 sq.) bombycinus formae quartae maioris saeculi XIV qui continet post *προλεγόμενα τῆς ῥητορικῆς* et *Ἀφθονίου προγυμνάσματα* (quae saeculo XV in chartis f. 1—40 scripta sunt) et post *Ἑρμογένους τέχνην ῥητορικὴν* (f. 41—137) et post Luciani dialogos (f. 141[1])—240) et Moschi Amorem fugitivum (243) inde a folio 244 Libanii declamationes hasce:

---

1) Folia 138—140 aeque atque 241 et 242 vacua relicta sunt.

244 ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ (639)

248v μετὰ ἐν χερωνεία φίλιππος ἐξήτησε κτλ. (818)

251v ἐκδοθεὶς φιλίππῳ δημοσθένης ἀφεθεὶς καὶ μὴ πολιτευόμενος κρίνεται δημοσίᾳ (280)

261 Ἤτησε τὸν δημοσθένην ὁ φίλιππος· κατέφυγεν ἐπὶ τὸν ἐλέου βωμόν. ἀποσπασθεὶς ἐξεδόθη. ἀφεθεὶς ὑπὸ φιλίππου γράφει παρ' ἀθηναίοις ἀνελεῖν τὸν τοῦ ἐλέου βωμόν (253)

264v μετὰ τὴν τῆς τροίας ἅλωσιν καὶ τὸν ἀγαμέμνονος φόνον ὀρέστης (110)

270v πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης: μενέλαος

273v ὀδυσσεύς

281v παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς βουλόμενος θᾶττον ἀπαντῆσαι κτλ. (150)

283v δύσκολος ὤλισθεν. ὁ παῖς παρὼν ἐγέλασε (612) desinit folio 284v in verba καὶ σὺ μὲν ἴσως ἐστήξῃ γελῶν (618, 2).

Folia 285—290 chartacea aeque atque 296 et 297 vacua relicta sunt; foliorum 292 et 293 tantum dimidia pars servata est.

fol 298 finis φιλαργύρου ἀποκηρύττοντος inde a verbis ἐγώ σε νῦν usque ad τροφή (668, 15—669, 4): -τέλος [ἔκφρασις καλανδῶν] (1053).

Examinavi anno 1869.

Atque haec quidem de codicibus qui utramque declamationem servaverunt.

Proximum est ut eos qui tantum Menelai orationem exhibent recenseamus.

Atque initium faciamus ab eclogariis.

54. Laurentianus LVII 44 (= La) saec. X fol. 95v pertinet ad eclogam a declamatione ἔχων τις γυναῖκα (cf. p. 173) incipientem. Vide t. I p. 224 sq. Contuli.

55. Vaticanus gr. 224 saec. XV fol. 238 pertinet ad eandem eclogam. Vide t. II p. 194 sq.

56. Matritensis N-130 saec. XVI fol. 1. Vide t. I p. 428 sq.

57. Laurentianus LIX 30 saec. XIV fol. 291. Vide t. I p. 417 sq.

58. Vaticanus gr. 937 saec. XV fol. 97. Vide t. I p. 329 sq.

59. Vaticanus Ottobonianus gr. 69 saec. XVI/XVII fol 51. Vide t. I p. 222 sq.

60. Marcianus gr. 445 saec. XV fol. 147^{v}. Vide t. II p. 51. Contulit Bastius, ut testatur Boissonadius ad p. 4, 10 R (cf. t. I p. 78).

61. Neapolitanus II E 19 saec. XV fol. 99. Vide t. I p. 331 sq.

62. Monacensis gr. 529 olim Augustanus[1]) bomby- 197
cinus formae quartae saeculi XIV continet Libanii declamationes in margine scholiis instructas inde a

fol 150 *Λιβανίου ῥήτορος δύσκολος ὤλισθεν. ὁ παῖς παρῶν ἐγέλασε καὶ ἀποκηρύττει αὐτόν.* Inc. *ἐπειδή ποτε ῥᾷον ἔσχον* (612)

156 *φιλαργύρου παῖς* (655)

166 *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς* (83)

184 *τοῦ αὐτοῦ λιβανίου ῥήτορος ἔκφρασις ἔαρος συγγραφικῷ χαρακτῆρι* (1051)

186 *δύσκολος λάλον γήμας* (134)

196 *παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς* (150)

201 *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας* (622)

211 *ἐν κορίνθῳ γέγονεν* (430)

221 *μελέτη πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. μενέλαος*

227 *παράσιτος τοῦ τρέφοντος αὐτὸν φιλοσοφήσαντος ἑαυτὸν προσαγγέλλει* (216).

Inspexerunt mea gratia Georgius Laubmann et Georgius Leidinger.

---

1) In H. Wolfii catalogo Bibliothecae Reipublicae Augustanae anno 1575 impresso est n. 92: *opusculum medicum. Declamationes nescio cuius*, in catalogo Hoescheliano anni 1595 p. 56 est CXVIII: *Libanii quaedam*, in catalogo Wolfiano anni 1600 p. 26 est codex IX plutei IV: *Libanii Declamationes 4 cum scholiis in margine.*

198 63. Vindobonensis iuridicus gr. VIII chartaceus formae folii saeculi XV teste inscriptione ab Augerio de Busbecke Constantinopoli comparatus continet duabus columnis exaratas declamationes Libanii

fol. 125 *φιλαργύρου παῖς ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν αὐτοῦ στέφανον θαλλοῦ* (622)

129ᵛ *διέσωσέ τις* (739)

138 *νόμος τὸν εὑρόντα θησαυρὸν* (198)

143ᵛ *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης. μενέλαος*

146ᵛ *δύσκολος λάλον γήμας* (134)

151 *νόμος τὸν τύραννον μὴ θάπτεσθαι* (447). Desinit eodem folio in verba *ἡγήσῃ τῆς πατρίδος κάλλιον* (448, 28).

Folium ultimum 151ᵛ vacuum relictum sed schedula agglutinata est quae verba continet *ὁ μέγας προτοσίγιλλος προςμονάριος καινοτάριος τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως μονεμβασίας ἐμμανουὴλ ἱερεὺς ὁ σαμίος.*

Inspexi anno 1870.

199 64. Bodleianus Canonicianus gr. 41, antea, ut videtur, Ioannis Rhodii, apud quem Paduae codicem Libanii Sophistae Declamationum formae quartae chartaceum fuisse scimus[1]), continet primum duo folia bombycina saeculi XIII chartae agglutinata quibus continetur finis declamationis Libanii *πλουσίου φεύγοντος* inde a *τρίτ*[*ην*] (545, 25) usque ad [*ἀτ*]*υχεῖς ἐάσας πολίτας* (552, 2).

Sequitur *τυραν*]*νοκτόνος: ~ λουκιανοῦ μελέτη* et post varia quae recenset Coxius in Catalogo, inde a folio 103 chartis manu saeculi XV exaratis pars declamationis *φιλαργύρου ἀποκηρύττοντος* inde a verbis *σῖτον αἱρουμένη* (625, 1) usque ad fol 104ᵛ *τὴν οἰκίαν ἐκείνου* (633, 9).

fol. 105 [*Ἀρχίδαμος*] omissa protheoria inc. *Χάριν ἔχω* 421, 1

108 *παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς* (150)

110 *δύσκολος γήμας λάλον γυναῖκα* (134)

---

1) Cf. Tomasini, Bibliothecae Patavinae manuscriptae, Utini 1639 p. 139, e quo hausit Montfaucon Bibl. Manuscr. p. 489.

114ᵛ *λιβανίου μελέτη· ἀντιλογία τοῦ ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα* ✢

124ᵛ *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης μενέλαος*

127 *φήμη ἦν συνεῖναι τὸν πλούσιον τῇ τοῦ πένητος γυναικὶ* (552).

Inspexi et e parti contuli anno 1880.

Paulatim numerus declamationum eclogae diminuebatur. Menelai oratio remansit cum paucis aliis imprimis *πρεσβευτικοῖς* et declamatione *δύσκολος γήμας λάλον γυναῖκα* (cf. p. 148).

Cuius generis sunt codices

65. Sinaiticus 1198 (= S) saec XIV fol. 1. Initio priva declamatio incipit a verbis *πῶς ἄν τις* (p. 207, 12). Vide t. I p. 335 sq. Mihi descripsit N. Gregorius Bernardakis.

66. Neapolitanus II E 18 saec. XV fol. 44. Vide t. I p. 47 sq.

67. Cantabrigiensis Universitatis Dd. XI 54 saec. XIV/XV fol. 151. Vide t. II p. 55 sq.

68. Monacensis gr. L saec. XVI fol. 90. Vide t. II p. 58 sq.

69. Escurialensis Ψ-IV-1 (471 in catalogo Mille- 200
riano) deinceps Ioannis syncletici Cyprii, Alexandri Lascaris, Francisci Patricii[1]) testibus inscriptionibus *Ἄλλοις μὲν πάλαι, νῦν δὲ Ἰωάννου συγκλητικοῦ Κυπρίου τὸ κτῆμα, Ἀλέξανδρος Λάσκαρις μέγας δούκας, De los de Francisco Patricio*, chartaceus formae quartae saeculi XV/XVI miscellaneus continet

fol. 259ᵛ *μενελάου πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας*

263ᵛ *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος* (80)

276ᵛ *ἀντιλογία ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα περὶ τῆς πρεσβείας*,

---

1) Cf. Graux, les origines du fonds grec de l'Escurial p. 127. Iacobs, Zentralbl. f. Bibl. XXV 30. In 'cathalogo librorum graecorum manuscriptorum quorum plerosque Franciscus Patricius e Cypro advexit, alios ex insulae direptione Venetias allatos coemit atque ad catholicum Hispaniarum Regem Philippum II attulit' (Iacobs l. l. p. 34) est quadragesimus.

πρὸς δὲ ἀριστείδην ἀνασκευή.[1]) Desinit folio 282ᵛ in verba *λαμπρᾶς καὶ γῆς καὶ πατρίδος* (61, 1). Folium 283 est vacuum relictum.

284 inc. *ἔδει μὲν ὦ βουλὴ* i. e. *δύσκολος γήμας λάλον.* Desinit folio 292ᵛ verbis *γυναῖκα λάλον οὐκ ἤνεγκεν* (150, 3).

Sequuntur inde a folio 305 epistulae S. Gregorii, Basilii, Iuliani, Synesii, aliorum, inter quas sex mutuae Libanii et Basilii

βασίλειος λιβανίῳ· πολλοὶ περιτυχόντες (1596 W)
λιβάνιος βασιλείῳ· ἰδοὺ πέπομφα (1597)
βασίλειος λιβανίῳ· ἀνέγνων τὸν λόγον (1598)
λιβάνιος βασιλείῳ· νῦν ἔγνων εἶναι (1599)
βασίλειος λιβανίῳ· δεχομένοις μὲν (1601)
βασίλειος λιβανίῳ· λέλυταί σοι τὸ (1595).

Denique in folio 380 exstat ethopoeia *τίνας ἂν εἴποι λόγους πόρνη σωφρονήσασα* (p. 1044 R).

Inspexi anno 1880.

201 70. Parisinus gr. 2731 (olim CIↃCCCCXXXVII, 1568, 2531) chartaceus formae folii saeculi XVI continet post varia quae recenset catalogus Omontii imprimisque post (*Ἐπιφανίου*) *περὶ ἐπιστολιμαίου χαρακτῆρος* inde a folio 144 manu Iacobi Diassorini[2]) exaratas Libanii declamationes

fol 144 *λιβανίου μελέτη, ἀντιλογία τοῦ ἀχιλλέως πρὸς τὸν ὀδυσσέα*

158ᵛ *τοῦ αὐτοῦ ἑτέρα μελέτη· πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρώας ὑπὲρ τῆς ἑλένης μενέλαος*

165 *τοῦ αὐτοῦ δύσκολος γήμας λάλον* (134)

176 *ἐπιτάφιος λόγος ἐπὶ τῷ ἐνδοξστάτῳ καὶ ἐκλαμπροτάτῳ μακαρίτῃ μεγάλῳ δουκὶ κυρῷ λουκᾷ τῷ νοταρᾷ: Ἰωάννου τοῦ μόσχου.*

Inspexi anno 1880.

202 71. Parisinus gr. 3023 (olim DCCCLXXVI, 956, 3248) chartaceus formae octavae maioris saeculi XV/XVI continet

1) Cf. codicem Parisinum 3015 (cf. p. 176) et Chalcenum Trin. 145 (p. 224).

2) Cf. Leop. Cohn, Philol. Abhandl. f. Martin Hertz p. 136.

fol. 1 *λιβανίου μελέτη. ἀντιλογία τοῦ ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα*

16^{v} *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης μενέλαος*

24 *τῆς βασιλίδος θεοδώρας ἐπιστολὴ πρὸς βελισάριον* Inc. *Ἃ μὲν εἴργασο ἡμᾶς*

24^{v} *περὶ βαρβαρισμοῦ*

32 [*Λιβανίου*] *δύσκολος γήμας λάλον* (134)

Desinit in folio 43^{v} voce *ἤνεγκεν* cum subscriptione rubricata: *ὥσπερ ξένοι χαίρουσιν ἡδεῖαν τὴν πατρίδα καὶ ὥσπερ οἱ θαλατένες χαίρουσιν ἠδεῖν τὰ λημένα οὕτως καὶ οἱ γραφέες χαίρουσιν ἤδειν τοῦ βιβλίου τέλος*

46^{v} [*Σπληνίου περὶ γενέσεως ἀνθρώπου*][1]) inc. *τὸ σπέρμα ἐν τῇ μήτρα καταβαλλόμενον*

46^{v} *νόμος ἦν ἐν λακεδαίμονι.* Desinit folium verbis *αὐτὸ καταλιμπάνων ἀνεύθυνον* (420, 7).

Inde a folio 48 sequuntur opuscula ethica Plutarchi.

Inspexi anno 1880.

72. Laurentianus LX 25 chartaceus formae quartae 203
saeculi XIV continet post varia rhetorica quae recenset Bandinius t. II p. 615

fol 309^{v} *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης. μενέλαος*

314 *δύσκολος λάλ(ον) γήμας ἑαυτὸν προσαγγέλλει* ✝ sed desinit in verba *ὥστε καὶ τῶν* (des. fol. 318^{r}) *τεττίγων* (inc. fol. 318^{v}) *ὁ μὲν* (146, 9).

Examinavi anno 1869, nuper meum in usum Hieronymus Vitelli inspexit.

Singularis est classis codicum 'scholasticorum' qui declamationem Menelai cum *προσφωνητικῷ Ἰουλιανοῦ*, tribus orationibus ethicis *περὶ ἀπληστίας, ὅτι τὸ πλουτεῖν ἀδίκως τοῦ πένεσθαι ἀθλιώτερον, περὶ φίλων, ψόγῳ ὀργῆς, βοὸς ἐγκωμίῳ, συγκρίσει ἀγροῦ καὶ πόλεως*, certis quibusdam *ἐκ-*

---

1) Cf. quae in annalibus Fleckeisenianis 1876, 215 dixi.

φράσεσι[1]), ecloga epistularum et vita Eunapiana coniunctam exhibent. Ad eam pertinent[2])

73. Vaticanus gr. 113 (= Va) saec. XV fol. 92. Vide t. I p. 338 sq. Contuli.

74. Vaticanus gr. 1588 saec. XV fol. 198. Vide t. I p. 339 sq.

75. Mutinensis III B 3 (LV) saec. XIV fol. 82^{v}. Vide t. I p. 341 sq.

76. Bodleianus Baroccianus gr. LXVIII saec. XV fol. 102. Vide t. I p. 342 sq.

77. Parisinus gr. 963 saec. XV/XVI fol. 31. Vide t. I p. 333 sq. Usus est eo Boissonadius.

78. Vaticanus gr. 1534 A saec. XIV fol. 251. Vide t. I p. 336 sq.

79. Taurinensis CCCLVI (b I 27) saec. XV fol 219^{v}. Vide t. I p. 343 sq. Sed incendio isto diei 26 mensis Ianuarii anni 1904 interiisse videtur, si quidem inter eos quos ut superstites Gaetano de Sanctis Riv. di filol. XXXII p. 426 enumeravit, non exstat.[3])

80. Bodleianus Laudianus gr. 16 saec. XV fol. 216. Vide t. I p. 346.

81. Laurentianus LXX 13 saec. XV fol. 209^{v}. Vide t. I p. 346 sq.

82. Vaticanus gr. 2243 saec. XIV fol. 3. Vide t. I p. 281 sq.

83. Vaticanus Palatinus gr. 209 saec. XIV/XV fol. 77. Vide t. I p. 370.

84. Ambrosianus D 39 sup. saec. XIV fol. 5^{v}. Vide t. IV p. 407 sq.

85. Leidensis Vulcanii F 2 saec. XV fol. 122. Vide t. I p. 381 sq.

---

1) Cf. t. I p. 321.

2) Codex Marcianus append. XCII 7 saec. XV fol. 179 titulum tantum, declamationem ipsam non praebet. Cf t. I p. 338.

3) Etiam codicem Antonii Augustini qui Menelai orationem continuit incendio bibliothecae Escurialensis interiisse videri t. I p. 347 dixi.

86. Taurinensis gr. CLXXII saec. XV fol. 116^{v}. Vide t. II p. 58.

Denique Menelai declamatio sola remansit.

Cuius generis sunt codices:

87. Vaticanus gr. 199 saec. XV fol. 127^{v}. Vide t. II p. 200.

88. Escurialensis Σ-II-7 (83) saec. XV fol. 332^{v}. Vide t. II p. 201 sq.

89. Bodleianus Baroccianus gr. 72 chartaceus for- 204
mae quartae minoris saeculi XV exeuntis qui continet post *ἐγχειρίδιον ἡφαιστίωνος* (fol 1—14; 161—176) inde a

fol. 75 [*Εὐναπίου βίου Λιβανίου*] Inc. *Λιβάνιον ἀντιόχεια* usque ad *ἐπηρείᾳ τύχης συμβάντων* (t. I p. 4—8). Sequitur[1])

fol. 76^{v} titulo priva declamatio Menelai. Des. fol 81 voce *ἀναγκαζόντων*.

Folia 81^{v} et 82 aeque atque 86—88 vacua sunt relicta.

83 *λιβανίου σοφιστοῦ πρὸς ἀνθύπατον μόντιον ἀξιώσαντα αὐτὸν γράψαι οἵ κτλ.* Des. fol 95^{v} *ἑκάστων ἰδίοτητα.*

89 [Ioannis Pediasimi] *διὰ στίχου οἱ δώδεκα ἀγῶνες τοῦ ἡρακλέους.* Inc. *τὸν ἐν Νεμέᾳ λέοντα* (Westermanni Mythogr. p. 349 et XVII)

95^{v} *κορνούτου περὶ οὐρανοῦ* (i. e. *περὶ τῆς τῶν θεῶν φύσεως*)

149 *λέξεις ἐκ τῆς τοῦ ἡσιόδου βίβλου*

150 *Περὶ τοῦ ἰαμβικοῦ κτλ.*

176^{v} *Περὶ ἰαμβικοῦ μέτρου τοῦ σοφοῦ λιβανίου* Inc. *Τὸ ἰαμβικὸν μέτρον* opusculum pseudepigraphum, de quo dixi in annalibus Fleckeisenianis 1876, 215.[2])

Inspexi anno 1880.

Proxime ab hoc stat codex

90. Musei Britannici Harleianus 5728 olim 148 A 205
6 antea teste inscriptione Collegii Agenensis[3]) Societatis Iesu chartaceus formae quartae minoris saeculi XV/XVI qui continet

---

1) Cf. codicem Harleianum 5728 (205).

2) Cf. Studemundi Anecdota mus. p. 104. 150. 164.

3) Cf. Omont Bibl. de l'École des chartes XLV (1884) p. 323.

fol. 49 *λιβανίου σοφιστοῦ πρὸς ἀνθύπατον μόντιον ἀξιώσαντα αὐτὸν γράψαι οἵ τόν τε δημοσθένους βίον καὶ τὰς ἁπάντων τῶν λόγων αὐτοῦ ὑποθέσεις.* Inc. *Ἐπειδὴ κράτιστε.* Des. fol. 51 *κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων ἑκάστων ἰδιότητα.*

81 *γένος λιβανίου ἀντιοχέως τοῦ ῥήτορος* i. e. *βίος Εὐναπίου* (t. I p. 4—8). Sequitur

fol. 82^v titulo priva declamatio Menelai quae desinit folio 85^v in verba *πολλαχόθεν οἶμαι δῆλον εἶναι* (p. 216, 4).

Inspexi anno 1880.

Etiam huius generis exstant codices recentissimi, ut

206 91. Athous *Καρακάλλου* 70 chartaceus formae octavae saeculi XVIII qui continet

fol. 4 *Λιβανίου πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας* cum exegesi (fol. 14).

Descripsit Spyr. Lambros, Catalogue of the Greek Manuscripts of the Mount Athos I p. 136 n. 1583.

207 92. Athous *Παντελεήμονος* 544 chartaceus formae octavae saeculi XVIII qui continet

Λιβανίου λόγος πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ ἑλένης.

Descripsit Lambros l. l. II p. 392 n. 6051.

208 93. Rysiensis scholae urbis *Ῥυσίου* quae hodie vocatur Aretzu Bithyniae 53 chartaceus scriptus annis 1754 et 1755 qui continet

fol. 74 *τυραννοκτόνον* et

89 *ἀποκηρυττόμενον* Luciani t. II p. 74 et 84 ed. Iacobitz. bibl. Teubn.

133 *Πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης Μενέλαος.*

Vidit anno 1888 et descripsit Papadopulus Cerameus. Mihi anno 1896 inspicere volenti codicem bibliothecarius surreptum desiderari respondit.

209 94. Atheniensis bibliothecae nationalis 1122 (olim 68) chartaceus formae quartae scriptus anno 1787 teste inscriptione folii 365^v *ὑπὸ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ Κωνσταντίνου ναουσαίου ἐγράφθη παραδεδομένα ὑποτοῦ κὺρ Παναγιώτου Παλαμᾶ.*

1787 φευρουαρίου 26. εἰς Μεσολόγγι continet post τὸν κανόνα τῆς τοῦ χριστοῦ γεννήσεως φέροντα ἀκροστιχίδα τήνδε (fol. 1) Ioannis Chrysostomi orationes (141), Basilii homilias (195)

fol 267—278 λιβανίου πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης μενέλαος cum versione interlineari neograeca.

Sequuntur alia Basilii, Themistii περὶ φιλίας (335—365), γνῶμαι μονόστιχοι κατὰ στοιχεῖον ἐκ διαφόρων ποιητῶν (383), χρηστοήθεια (411).[1]

Inspexi anno 1903.

Agmen claudat codex qui editionis instar est

95. Cantabrigiensis Collegii Trinitatis R. 9. 26 210
(= 827 in catalogo Iamesiano[2])), olim Abrahami, postea Iacobi Golii Ortelii, ut elucet ex inscriptione folii 26 *Jacobi Golii Orteliani 1598*, anno 1657 ab Hugone Petro donatus teste inscriptione folii primi versi: *Me sibi vendicat Bibliotheca Collegii | Trinitatis in Academia Cantabrig. | ex dono sui Hugonis Petri. A. D. 1657* chartaceus formae octavae ab Erasmo anno 1503 Lovanii exaratus, id quod testatum fit nota Abrahami Ortelii versioni latinae subscripta: *Scriptus est liber manu ipsius interpretis, D. Erasmi Roterodami nempe constat hoc mihi ab. Ortelio.* Continetur eo

fol. 1 *Declamatio Libanii sophistae sub persona Menelai pro concione Troianorum Helenam et res repetentis, ni reddant, armis iniuriam ulturum se denunciantis Latina facta Erasmo Desiderio interprete* praeviis *Scazonte trimetro ad libellum: Avibus secundis vade charteum munus | Exile quamquam te brevis dicat vates: | Liceat modo placere presuli docto: Precio lapillos viceris et erythreos* et epistula dedicatoria rubricata litteris minusculis: *Reverendo in Christo Patri Nicolao Ruterio Episcopo Atrebatensi insignis ac florentissimae Lovaniensium Academiae Dignissimo Atque ornatissimo Can-*

---

1) Cf. Sakkelionis catalogum p. 203.

2) James, The Western Manuscripts in the library of Trinity College, Cambridge t. II p. 268 sq. Cf. Catal. codd. Angl. et Hibern. t. I p. 101: *class. 26. ser. secunda N. 618. 28.*

cellario illustrissimi Archiducis Austriae et cet. Philippi Consiliario Salutem Pl. Dicit Erasmus Desiderius Canonicus ordinis Divi Augustini. In fine (fol 26[r]) exstat subscriptio: *Finis declamationis Libanii sophistae e Graeco sermone in Latinum conversae Erasmo Desiderio Canonico ord. Divi Aur. Augustini qui dicitur interprete a. s. milles. quingentes. tercio mense novembre.*

In folio 27 sequitur praemisso titulo graeco

Τίνας ἂν εἴποι λόγους Μήδεια μέλλουσα ἀποσφάττειν τοὺς ἑαυτῆς παῖδας versio latina ethopoeiae

et fol. 32 *Quae dixerit Andromache interfecto Hectore.*

Textus graecus succedit.

fol. 35 *Μελέτη Λιβανίου σοφιστοῦ*

Εἰ μὲν ἐβούλετο ἀλέξανδρος. Desinit in folio 49 et sequitur subscriptio: *Τοῦ Λιβανίου σοφιστοῦ τῆς μελέτης τέλος· σὺν θεῷ· Ἀρχὴν ἁπάντων καὶ τέλος ποιοῦ θεόν. | ἀρκεῖτ' ἐν μεγάλοις καὶ τὸ θέλημα μόνον. ἔρρωσθε*

50 *Εἶχον ἄρα* i. e. *Μήδεια* (= 1009 R)

54[v] *Τίνας ἂν εἴποι λόγους Ἀνδρομάχη ἀναιρεθέντος Ἕκτορος* (= 1011 R).

Est exemplar Nicolao Ruterio ab Erasmo dedicatum.

Inspexi anno 1880.

E tanto codicum numero duodecim in censum vocandos duxi: e 'corporalibus' fragmentum palimpsesti Hierosolymitani Sanctae Crucis (= *Cr*), Hierosolymitanum Sancti Sepulcri (= *H*); Vaticanum 940 (= *V*), Chisianum (= *C*), Barberinum (= *B*), Laurentianum LVII 44 (= *La*), Parisinum 3014 (= *Pa*); ex 'eclogariis' Marcianum 439 (= *M*), Vindobonensem phil. IV 82 (= *Vi*), Matritensem N-49 (= *Ma*), Berolinensem olim Claromontanum (= *Cl*), e 'scholasticis' Vaticanum 113 (= *Va*).

Codicis eclogarii Vaticani 82 et scholastici Sinaitici quos collatos habeo lectiones in apparatum criticum recipere abs re mihi visum est. Prior enim plerumque cum *M Vi Ma Cl* facit, alter in parte servata, nam ne integer quidem est, cum *Va*.

Hi quoque codices in duas discedunt classes.

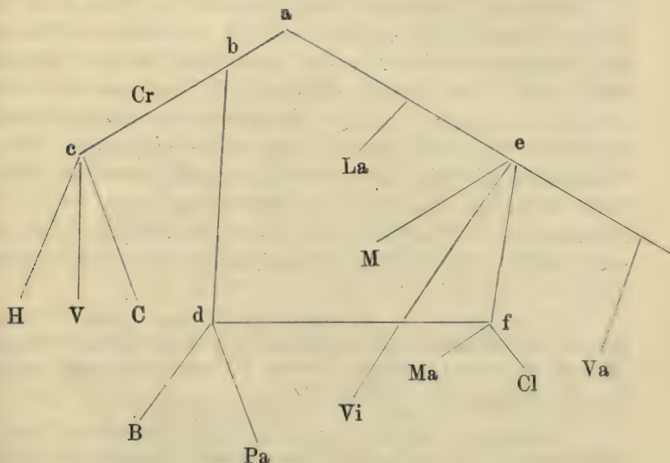
Prioris quidem classis sunt codices *Cr H V C*, alterius

LaMViMaClVa, ex utraque mixtae, ita tamen ut prior praevaleat, *BPa*.

HVC vero ad apographum redeunt factum e codice cuius reliquiae in palimpsesto *Cr* exstant; item *B* et *Pa* ad communem fontem eiusdem familiae redeunt, in quem simul lectiones e codice cognato cum *MaCl* fluxerunt.

Alterius classis tres sunt familiae statuendae, quarum prior codice *La*, secunda codicibus *MViMaCl*, tertia codice *Va* continetur. Codex *Vi* inter *M* et *MaCl*, propius tamen a *M* stat. *Ma* et *Cl* ex eodem fluxerunt exemplari quod ab interpolationibus haud liberum fuit. Cf. p. 280, 5.

Ratio igitur quae inter hos codices intercedit hoc fere stemmate illustratur:

Si de pretio quaeris, hic quoque prior classis alteram fide in universum superat.

Προθεωρία Libanii in plerisque codicibus periit. Servata est codicibus *Pa* et Parisino 2961 (p. 161 n. 20) et 2988 (p. 182 n. 52), quos insigni erga me benevolentiae Henrici Lebègue collatos debeo. Ad communem redeunt

fontem iam gravi labe affectum, ita tamen ut saepius *Pa* et Parisinus 2961 consentientes iustam lectionem servaverint quam Parisinus 2988.

Θεώρημα Libanii ad p. 210, 6 solo codice Parisino 2988 fol 310, qui sine dubio fons fuit Morello[1]), servatum esse videtur. Hoc quoque Henricus Lebègue mihi contulit.

Magno codicum numero respondet testimoniorum copia.

Maximus Planudes[2]) in florilegio novem locos e declamatione excerpsit usus ille quidem codice simili atque *B Ma Cl Va*, in scholiis ad Aesopum unum (p. 205, 8), Macarius Chrysocephalus[3]) quinque, auctor lexici Vindobonensis, qui fuit Andreas Lopadiota[4]), duos.

Editionem principem fecit Desiderius Erasmus qui primus Germanorum operam criticam in Libanio collocavit. Qui postquam codicem nactus anno 1503 Lovanii declamatione simul cum duabus ethopoeiis in Latinum sermonem vertenda periculum suae in lingua Graeca facultatis fecit, versionem cum textu graeco, quae hodie continentur codice Cantabrigiensi Trin. R. 9. 26 (vide supra p. 193) ad Nicolaum Ruterium episcopum Atrebatensem misit.[5]) Versio latina anno 1519 a Th. Martensio Lovanii typis mandata est[6]), versio cum epistula dedicatoria et textu graeco Basi-

---

1) Is p. 199 se id „*ex altero Ms. C. Reg.*“ praebere testatus est et in Notatis ad Libanium f 1 eum *veterem Codicem Regium* appellavit, Reiskius in fine declamationis p. 14 posuit.

2) Cf. t. I p. 73. t. IV p. 344.

3) Cf. t. I p. 351 sq. 4) Cf. t. I p. 238.

5) Dedicatoria epistula etiam in opus epistularum editum ab Alleno t. I p. 390 n. 177 recepta est. De opera sua Erasmus etiam in epistula die XXVII mensis Novembris anni 1503 ad Wil. Herman data (Allen, Opus epistolarum Des. Erasmi t. I p. 393 n. 178) verba fecit: *Verti nuper declamatiunculas aliquot, unam Libanii Sophistae, duas incerto authore; eas dicavi donavique domino Nicolao Ruterio episcopo Atrebatensi huius Academiae cancellario. Is magnopere nostro munusculo delectatus quamquam perquam pusillo ad convivium vocavit — et misit aureos decem.*

6) Cf. Allen l. l. p. 390. Ego eam non vidi.

leae anno 1522 sub hoc titulo: *Libanii Sophistae Graeci declamatiunculae aliquot, eaedemque Latinae, per Des. Erasmum Rot. Cum duabus orationibus Lysiae itidem versis, incerto interprete, et aliis nonnullis. In inclyta Basilea ex aedibus Io. Frob. Mense Martio Anno MDXXII.*[1])

Atque haec quidem editio excepta epistula dedicatoria repetita est primum Coloniae apud Ioannem Soterem Anno MDXXV sub hoc titulo: *Contenta in hocce libello. Eloquentiae encomium autore Philippo Melanchthone. De primis apud rhetorem exercitationibus praeceptiones autore Petro Mosel. Aphthonii sophistae graeca progymnasmata. Eadem latina Ioanne Maria Catanaeo interprete. Libanii Sophistae graecae declamationes tres. Eaedem latinae Erasmo Roterodamo interprete* (fol 74 —88)[2]); iterum cum epistula dedicatoria in operum Erasmi a Beato Rhenano Basileae anno 1540 editorum volumine primo p. 459—466. Menelai declamatio sola repetita est in calce editionis Dictyos Cretensis de bello Troiano quae prodiit Basileae anno 1529.

Textus graecus solus repetitus est editione quae titulum habet: *Λιβανιου Μελέται Parisiis Apud Ioannem Lodoicum Tiletanum, ex adverso collegii Remensis MDXL* et continet

fol. 1 *Μελέτη τίνας ἂν εἴποι λόγους ὁ Μενέλαος πρὸς τρῶας ἀπαιτῶν τὴν Ἑλένην* (id est declamatio Menelai)

fol. 5 *Μελέτη· Τίνας ἂν εἴποι λόγους Μήδεια μέλλουσα ἀποσφάττειν τοὺς ἑαυτῆς παῖδας*

fol. 6 *Μελέτη· τίνας ἂν εἴποι λόγους Ἀνδρομάχη ἀναιρεθέντος Ἕκτορος*

cum subscriptione (fol 6^v): *Parisiis Excudebat Ioannes Lodoicus Tiletanus MDXL.*[3])

Codex quem Erasmus (= Er) usurpavit fuit unus e scholasticis, simillimus Vaticano 113, id est peioris notae. Textus igitur graecus mendosissimus, versio vero latina, qua cum Cicerone (opt. gen. or. § 14) non verba annumeranda, sed

---

1) Editio picturis initialibus Io. Holbeinii ornata est.
2) Hac editione quae penes me est usus sum.
3) Usus sum exemplari bibliothecae nationalis Parisinae.

sententias modo sibi putavit appendendas, non solum elegans est, sed etiam eum fere verba recte intellexisse prodit.

Nihil igitur mirandum quod Fed. Morellus Lib. opp. t. I p. 189—199 (= Mor) versionem Erasmi recepit. Sed etiam eam retinuit, ubi ab eius graeco textu recessit. Nam quamquam etiam hunc fundamentum suae editionis fecit, ut vel e vitio quale *οἴεσθαι* pro *οἴεσθε* p. 206, 11 apparet, tamen multis locis correxit et protheoria auxit[1]) usus codice Parisino 3014,[2]) e quo etiam multas lectiones praemisso *γρ* in margine posuit, et Parisino 2988 (cf. p. 195 sq.).

Reiskius (= Re) textum Morellianum nonnullis locis ex *Augustano secundo* id est Monacensi gr. 490 (p. 162 n. 24), item codice recentiore et peioris notae, haud paucis ex ingenio emendavit, Reiskia (t. IV p. 1—14) vero fere textum Morellianum prelis subiecit et emendationes mariti in notas ablegavit.

Nonnulla Boissonadius[3]) e Parisino gr. 963 correxit, alia Fr. Iacobsius in Additamentis animadversionum in Athenaei Deipnosophistas (Ienae 1809) (= Add), 'Lectionibus' manuscriptis[4]) (= Lect) aliisque locis, Augustus Gasda[5]), Cobetus emendaverunt.

---

1) Hanc in exemplari quod manibus habuit defuisse verba ipsa eius testantur: *Προθεωρία. Haec nunc primum e vetustis Codd. Reg. Suasoriae Menelai legati ad Troianos praeposita est.*

2) Cf. supra p. 10.

3) Cf. t. I p. 78.

4) Cf. t. I p. 76 sq. Eorum quae illic exposui si nuper memor fuisset Iul. Nicole Herm. XLIII p. 229, et plura et rectiora praebere potuit.

5) In programmate gymnasii Lubanensis anno 1874 sub titulo: „Kritische Bemerkungen zu den Declamationen des Libanios" edito p. 1.

III.

ΠΡΕΣΒΕΥΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΡΩΑΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ. ΜΕΝΕΛΕΩΣ.

Προθεωρία.

1. *Ἔχεις προλαβὼν παρ' Ὁμήρου τοὺς χαρα-* R IV 1
κτῆρας τῶν ῥητόρων. περὶ μὲν γὰρ τοῦ Μενέλεώ φησιν ὅτι παῦρα μὲν λέγοι, μεθ' ἡδονῆς δὲ παρέχοιτο τοὺς λόγους, τὴν δὲ Ὀδυσσέως ῥητορείαν εἰκάζει νιφάδων

Cr = codex Hierosolymitanus Sanctae Crucis 57
H = Hierosolymitanus S. Sepulcri 107
V = Vaticanus gr. 940
C = Chisianus R VI 43
B = Barberinus II 41
Pa = Parisinus gr. 3014
La = Laurentianus LVII 44
M = Marcianus gr. 439
Vi = Vindobonensis philos. et philol. IV 82
Ma = Matritensis (N-49) 4679
Cl = Berolinensis gr. 195 olim Claromontanus
Va = Vaticanus gr. 113

---

6 sq. Il *γ* 214 sq.; cf. Cic. Brut. XIII 50; Quintil. inst. XII 10, 64

---

1 *Λόγος* ante *πρεσβευτικὸς* Mor Re *Πρεσβευτικὸς* — 2 *Μενέλεως* om Er | *τοὺς* om *C* 2 *τῆς* om *La Vi* Mor Re | *ὁ* ante *μενέλαος M* *μελέτη ιϛ* post *μενέλαος* in marg *La* sed *ϛ* in *ε* corr *s*, *ιϛ Ma*[2], *κγ M* | *Μενέλεως* scripsi *Μενέλαος* libri Mor Re 3 *προθεωρία Pa* *πρότασις La*[s] om reliqui libri 4 *Ἔχεις* — 200, 18 *γεγένηται Pa* Par 2961 Par 2988 om reliqui libri | *Ὁμήρου* reposui e *Pa* Par. 2961 *Ὁμήρῳ* Par. 2988 Mor Re 6 *λέγει Pa* et e *λέγειν* corr Par 2961 7 *εἰκάζειν Pa* et in *εἰκάζει* corr Par 2961

πυκνότητι. τὸν μὲν οὖν κανόνα τοῦτον πειρασόμεθα φυλάττειν ἐπὶ τῶν λόγων, ἐκεῖνο δὲ μάλιστα κατιδεῖν R IV 2 *ἄξιον, ὅπως διὰ τῶν αὐτῶν πολλαχοῦ κεφαλαίων | ἐν ἑκατέρῳ βαδίζοντες ἐν μὲν τῷ προτέρῳ συστέλλομεν, ἐν θατέρῳ δὲ τὴν ἐργασίαν ἐκτείνομεν ἐκεῖ μὲν χαλιναγωγοῦντες τὰς ἐννοίας, ἐνταῦθα δὲ εἰς πλῆθος ἀφιέντες τὴν εὕρεσιν.* 2. *κἀκεῖνο μέντοι θεατέον, ὅπως ἐπιτηδεύομεν, ὡς δι' αἰνιγμάτων, ἀντιθέσεων ἐνίας καὶ ὅπως τὰς πλείους ἀποδεδώκαμεν Ὀδυσσεῖ πρὸς λύσιν, τοῦτο μέν, ὅτι πρέπον ἦν ὑπὸ τούτου μᾶλλον αὐτὰς ἢ θατέρου λύεσθαι, τοῦτο δέ, ὅτι λόγον ἔχει τὸ πλέον τοῦ ἀγῶνος εἰς τὸν δεινότερον ἐλθεῖν ῥήτορα. ὁ μέντοι τύπος τὴν μίξιν ἐπιδείξεται.* 3. *ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ τὴν ἱστορίαν οὐχ Ὁμήρῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἡροδότῳ προσχρώμεθα τὰ μὲν παρ' ἐκείνου, τὰ δὲ παρὰ τούτου πρὸς τὸ συμφέρον λαμβάνοντες. εἰ δὲ φαίνοιντο οἱ Ἕλληνες ἀποβάντες εἰς τὴν χώραν τῶν Τρώων, εἶτα πρεσβευόμενοι, παρὰ Ἡροδότου τοῦτο γεγένηται.*

---

4 cf. p. 203, 5 5 cf. p. 202, 18 19 Her. II 118

---

1 *πυκνότητα* Par 2988 2 *παρατηρεῖν* Par 2988 et γρ in marg Mor 3 *ὅπως* scripsi e Par 2988 *ὅπερ* *Pa* Par 2961 Mor Re | *αὐτοῦ* *Pa* et γρ in marg Mor 4 *συστέλλωμεν* et 5 *ἐκτείνωμεν* *Pa* Par 2961 5 *τὰς ἐκκλησίας* Par 2988 et in marg Mor 7 *ὅπερ* Par 2961 et γρ in marg Mor | *ἐπιτηδεύομεν* scripsi *ἐπιτήδειον* libri Mor Re 8 *ἐνίους* *Pa* Par 2961 et γρ in marg Mor | *ὅπως* scripsi e *Pa* Par 2988 et marg Mor *ὅπερ* Par 2961 Mor Re 9 *τοὺς* *Pa* Par 2961 | *ἀποδεδώκαμεν* scripsi *ἀποδέδωκεν* *Pa* Par 2961 Mor Re *ἀπέδωκεν* Par 2988 sed *ἀποδέδωκεν* in marg 11 *ἔχει* scripsi e *Pa* Par 2961 et γρ in marg Mor *εἶχε* Par 2988 Mor Re 13 *ὑποδείξεται* Par 2988 et γρ in marg Mor 14 *μοναχῷ* Par 2988 15 *προσχώ-* τὰ *μεθα* *Pa* Par 2961 | *τοὺς* (bis) Par 2961 16 *δὴ* Par 2988 17 *ἀναβάντες* *Pa* Par 2961 et γρ in marg Mor 18 *τοῦτο* om *Pa*

Ἡ μελέτη.

1. *Εἰ μὲν ἐβούλετο Ἀλέξανδρος, ὦ Τρῶες,* R IV 3 *καὶ κατὰ μικρὸν εἶναι δίκαιος, οὔτ' ἐκκλησίας ἔδει νῦν οὔθ' ὅπλων οὔτε πρεσβείας, ἀλλ' ἡμεῖς τ' ἂν οἴκοι διετρίβομεν ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς ὑμῖν τ' ἂν ἔξω φόβων καθειστήκει τὰ πράγματα· ἐπειδὴ δὲ τὴν τοῦ δικαίου τάξιν δευτέραν πεποίηται τῆς ἡδονῆς, ἥκομεν, ὦ Τρῶες, ἀδικήσοντες μὲν οὐδένα, τὰ δὲ ἡμέτερα αὐτῶν κομιούμενοι, ἐάνπερ ἄρα ἐξῇ.* 2. *τὸ μὲν οὖν στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν ἀπὸ τῶν τειχῶν ὁρᾶτε δήπου καὶ τὸ πλῆθος ὅσον καὶ τῆς παρασκευῆς τὸ μέγεθος, ἡμεῖς δὲ τοσαύτῃ προνοίᾳ κεχρήμεθα τοῦ μηδὲν ἀνεπιεικὲς ποιεῖν, ὥστε τὰ ὅπλα παραστήσαντες προτέροις χρώμεθα*

---

12 Thuc. III 66, 1

---

1 *Ἡ μελέτη*] *Ὁ λόγος Pa* om reliqui libri 2 *μὲν* in ras *Cf* *δὲ καὶ HV* sed in hoc del et *μὲν* suprascr m^2 | *ὁ ἀλέξανδρος V* 3 *καὶ* scripsi e *LaVa* *κἂν* reliqui libri sed inser *Mγ Ma*^{3}, edd | *κατὰ* inser *Pa*^{2} *μετὰ* Er et *γρ* in marg Mor | *οὔτ' ἐκκλησίας* ex *οὔτὲ ἐκκλησίας* corr *Ma*^{3} *οὔτ' ἂν ἐκκλησίας Pa* *οὔτ' — 4 ὅπλων*] *οὔθ' ὅπλων ἔδει νῦν οὔτ' ἐκκλησίας Vi* et *γρ* suprascr *Pa*^{2} *οὔθ' ὅπλων οὔτ' ἐκκλησίας ἔδει νῦν M* | *ἔδει νῦν* reposui e *HVCBPaMViMaCl* *νῦν ἔδει LaVa* edd 4 *τὲ MaCl* et suprascr *γρ Pa*^{2} 5 *ἐν* inser *Cf* et in marg *La*^{s} om *HVVa* Er | *τὲ HLaMVi* et suprascr *Pa*^{2} *τε V* | *φόβον C* Mor sed in hoc *γρ φόβων* in marg 6 *ἐπεὶ BLaMViMaCl* et suprascr *Pa*^{2} 8 *δ' BPa* sed in hoc *δὲ* suprascr m^2 | *δίκαια MaCl* 9 *ἐάνπερ*] *ἂν MaCl* et suprascr *Pa*^{2} et *γρ* in marg Mor | *ἐξῇ Pa* sed *βούλησθε* suprascr m^2 *βούλοισθε B* sed *γρ ἐξῇ* suprascr, *MaCl* *γρ βούλησθε* in marg Mor 10 *ἑλλήνων Pa* sed *ἀχαιῶν* suprascr m^2, et *γρ* in marg Mor | *ὁρᾶται Pa* 11 *τε LaVi* 12 *χρώμεθα* in marg *Vi*^{2} et suprascr *γρ Pa*^{2} et Er Mor sed in hoc *γρ κεχρήμεθα* in marg 12 *ἂν ἀπεικὸς BM* et *γρ* in marg *Ma*^{2} et suprascr *Pa*^{2} *γρ ἀπεικὸς* in marg Mor | *πράττειν MaCl* 13 *καὶ* ante *τὰ* edd delevi

τοῖς λόγοις, ἵν' εἰ μὲν ἐκ πρεσβείας τῶν δικαίων τύχοιμεν, εὐθὺς ἀπίωμεν, εἰ δὲ μή, τά γε δεύτερα πράττωμεν. οὔτε γὰρ εἰς ἔργον παραχρῆμα καθίστασθαι τῶν ἡμετέρων τρόπων ἀπράκτου τε τῆς πρεσβείας ἀπελθούσης ἡσυχάζειν οὐκ ἔνεστιν. ἔστι τοίνυν ἐφ' ὑμῖν ἢ περὶ πλείονος ποιήσασθαι τὴν ἡδονὴν Ἀλεξάνδρου τῆς R IV 4 ὑμετέρας αὐτῶν | ἀσφαλείας ἢ μετὰ τῆς Ἑλένης ἀπηλλάχθαι καὶ τοῦ πολέμου.

3. Μέχρι μὲν οὖν τῆς παρούσης ἡμέρας Ἀλεξάνδρῳ μόνῳ τὴν ἁρπαγὴν λογιζόμεθα καὶ τῶν εἰς ἡμᾶς ἠσελγημένων οὐδὲν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Τρώων πεποιῆσθαι νομίζομεν, τὸ δὲ τῆς νῦν ἐκκλησίας τέλος ἢ βεβαιώσει ταύτην τὴν δόξαν ἢ τὸ μὲν ἔργον ἐκείνου, τὸ δὲ βούλευμα κοινὸν ἁπάντων ἀποδείξει. ἐν μὲν γὰρ τῷ τὴν Ἀλεξάνδρου θεραπεύειν χάριν κοινωνεῖν ἐστι τῶν πεπραγμένων, ἐν δὲ τῷ καὶ παρὰ τὴν ἐκείνου γνώμην μέτριόν τι ποιεῖν ἐθέλειν ἐν ἐκείνῳ τὴν μέμψιν ὁρίζειν. 4. ἀεὶ μὲν οὖν ἔμοιγε σύνηθες μὴ μακροὺς

---

1 ἐκ reposui e *HVCPaLaMViMaCl* ἀπὸ *B* edd om *Va* | τῆς ante πρεσβείας *CB* edd om *Va* delevi | πρεσβείας om *Va* | τύχοιμεν reposui e *BPaMViMaClVa* τύχωμεν reliqui libri edd 2 πράττομεν *Pa* sed ω supra ο m² 3 καθίστασθαι παραχρῆμα (παρὰ χρῆμα *Cl*) *MaCl* 4 ὅπλων *M* sed γρ τρόπων in marg | τε reposui e *VPaLaMViMaClVa* δὲ reliqui libri edd 5 οὐκ ἔστιν ἡσυχάζειν *MaCl* 6 ποιήσασθαι *Pa* sed suprascr γρ θεῖναι ποιήσεσθαι *Cl* 7 αὐτῶν om *HVC* 8 καὶ inser *V* om *HCPa* sed in hoc inser m², *LaMaCl* 9 ἄχρι *BMa* sed in hoc γρ' μέχρι in marg m² χρι cum ras 2 litt ante χ *Pa* 11 ὑπὸ scripsi ἀπὸ libri edd 13 ταύτην om *MaCl* 14 ἀποδείξει *Ma* sed η supra ει m² 15 χάριν θεραπεύειν *M* | ἐστι om *La* in marg add *Vi*² 16 καὶ om *HVC* | περὶ *Vi* 17 θέλειν *La* | ἐν om *HVC* | ὁρίζειν scripsi e *PaVi* ὁρμίζειν reliqui libri edd 18 ἀεὶ scripsi e *VCBPa MViMaVa* αἰεὶ reliqui libri edd | τοῦτο σύνηθες e Marc 445 Bast (cf. p. 185) | μὴ — 203, 2 ποιεῖν in marg add *Pa*³

ἀποτείνειν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων τοὺς λόγους, καὶ τοῦτ' εἰκότως οὕτω μοι δοκῶ ποιεῖν, ὑπὲρ μὲν γὰρ τῶν ἀδίκων οὐδ' ἂν εἴποιμι τὴν ἀρχήν, τὰ δὲ δίκαια βραχείας ἡγοῦμαι δεῖσθαι ῥήσεως· οἶμαι δέ, εἰ καὶ μακρολογεῖν εἰώθειν, τό γε παρὸν πρᾶγμα συστεῖλαι ἂν ὡς εἰς ἐλάχιστον τοὺς λόγους. τουτὶ γὰρ μόνον τῶν ἁπάντων οὐδὲν ἀπαιτεῖ ποικίλον οὐδὲ σοφόν, ἀλλ' ἀπὸ ψιλῆς τῆς ἐρωτήσεως ἑλεῖν ἔστι τὸν ἀνθιστάμενον.

5. *Καί μοι ἀπόκριναι, πρὸς Διὸς ξενίου, 'Αλέξανδρε.* ἔλαβές τι τῶν οὐ σοὶ προσηκόντων; οὐκοῦν ἀπόδος. ἔλαβες ἀδίκως; οὐκοῦν προσοφείλεις δίκην. δεῖ γὰρ δήπου δυοῖν θάτερον, ἢ τὸ μηδὲν εἰληφέναι δεικνύναι ἀδίκως ἢ τοῦθ' ὁμολογοῦντα μηδὲν ἀντιτείνειν ἔτι.

---

1 Plat. Prot. p. 361 A; Gorg. p. 465 E 4 Eur. Phoen. 494 sq.

---

1 *ἀποτείνειν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων* scripsi e *BLaMViMa ClVa* *ὑπὲρ τῶν πραγμάτων ἀποτείνειν* reliqui libri edd | *ὑπὲρ* in ras *Ma*[2] *περὶ Vi* sed *ὑπὲρ* in marg m[2], *Va* *ἀπὸ Cl* | *τῶν* om *B* | *τοὺς* om *BPaLaMViMaClVa* | *τοῦτ'* scripsi ex *HV CLaMViVa* *τοῦτο* reliqui libri edd 2 *μὲν* om *Vi* 3 *οὐδὲν BPa* sed in hoc *γρ οὐδ'* suprascr m[2], *MaClVa* 4 *καὶ* ante *βραχείας HVC* Er Mor del Re *κἂν* Iacobs Lect 91 | *καὶ εἰ* Re 5 *μακρηγορεῖν BLaViMaClVa* | *εἰώθει Pa* sed *ν* add m[2] | *τὸ δὲ* Er Mor sed in hoc *γρ τό γε* in marg | *πρᾶγμα* om Er *γράμμα Ma* sed in *πρᾶγμα* corr m[2], *Cl* *πρᾶγμα γὲ* Mor 6 *ὡς* om *BLaMaCl* | *εἰς* om Er | *ἐλαχίστους HV* sed in hoc *υς* in *ν* corr m[2], *C* | *τοὺς* om *HC* | *τοῦτο Pa* sed in *τουτὶ* corr m[2] | *μόνον* om *HVC* 7 *ἀπαιτεῖται Vi* sed *ἀπαιτεῖ* in marg m[2] | *δύσκολον* Er Mor sed in hoc *γρ ποικίλον* in marg 8 *τῆς* om *HVC* Er Mor | *ἔνεστι ViMaClVa* *ἔνεστιν La* | *τὸ Va* 12 *δεῖ* om *Va* 13 *δυεῖν C* | *τὸ* om *B* | *μὴ C* sed *ἡ* in ras *f* | *δικαίως* ante *δεικνύναι M* sed in *ἀδίκως* corr *y* | *δεικνύναι* reposui e libris (*δεικνῦναι Vi*) *δεικνύειν* edd 14 *ἀδίκως* scripsi e *Ma* sed *γρ δικαίως* in marg m[2],

R IV 5 6. Ὡς μὲν οὖν οὐκ ἀφείλου | με τὰ τιμιώτατα πάντων, οὐκ ἀξιώσεις ἀρνεῖσθαι, ἀκούω γάρ σε σεμνύνεσθαι τοῖς ἀδικήμασι, τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος ὁ τοῦ δικαίου λόγος ἀποστῆναί σε τῶν ἡμετέρων ἔταξεν, ἐφ' ἃ τῷ κοινῷ μὲν νόμῳ τῶν ξένων εἰσεδέχθης, διέθηκας δὲ τῶν πολεμίων πικρότερον. μὴ γὰρ οἴεσθε τὴν ἐπιβουλὴν αὐτὸν ἡμῖν ἐμφανῆ καταστήσαντα τοσαῦτα δεδυνῆσθαι μηδὲ οὕτω μήτε τοῦτον εἶναι θαυμαστὸν μήθ' ἡμᾶς ὑπτίους, ὥστε τὸν μὲν ἐκ προρρήσεως ταῦτ' ἂν ποιῆσαι, ἡμᾶς δὲ προειδότας ταῦτ' ἂν παθεῖν.

7. Ἀλλ' ὅπως ἔσχε τὸ πρᾶγμα, ἀκούσατε. Ἀλέξανδρος μὲν γὰρ οὐχ ὡς ἔμελλε τἀληθὲς φυλάξειν, ἀλλ' ὡς ᾤετο αὐτῷ συνοίσειν, οὕτως ἴσως πρὸς ὑμᾶς ἀπηγ-

---

9 Dem. p. 114, 2

Cl *δικαίως LaViVa* et suprapos *V*² et *Pa*³ om *HVC* edd | *ἀντιτείνειν. ἔτι ὡς* Mor

1 *μὲν οὖν* inser *Pa*³ *οὖν* om *Cl* | *με* om *MaCl* *μου* suprascr *Vi*² 2 *γάρ σε σεμνύνεσθαι* scripsi ex *HVCPaLaMViCl* *γὰρ σεμνύνεσθαι BMa* sed in hoc ` in ras et *σὲ* post *γὰρ* inser m² *γὰρ σεμνύνεσθαί σε Va* edd 4 *λόγος Ma* sed *γρ' νόμος* suprascr m² *„variam lect. dat Aug. νόμος. quod malim“* Re 5 *εἰσεδείχθης Vi* sed *ε* supra *ει* m² *εἰσεδέχθη Pa* 6 *πικροτέραν Pa* sed *πικροτερον* adscr m² *πικρότερα Va* et *„in castigatiore Reg. mns.“* Mor | *μὴ δὲ* Er Mor qui *„in castigatiore Reg. mns.“* *μὴ γὰρ* legi adnotavit 7 *αὐτὸν ἡμῖν*] *ἡμῖν αὐτὸν M* *αὐτὸν ὑμῖν* Mor *ἡμῖν BMaCl* *αὐτὸν LaViVa* 8 *μήτε τοῦτον* in ras 4—5 litt *Ma*² *μήτε* om *Cl* 9 *ὑμᾶς* Mor | *ὡς τοῦτον* Er Mor sed in hoc *γρ ὥστε τὸν* in marg 10 (1 et 2) *ταῦτα MaCl* | *ποιῆσαι Pa* sed *σθαι* suprascr m², *Vi* sed *ποιεῖσθαι* in marg m² *πονῆσαι Cl* 13 *μὲν γὰρ*] *οὖν HV* (abreptum in *C*) om Er | *ἔμελε La* 14 *ᾤετο* reposui e libris *ᾤετ'* edd | *αὐτῷ* scripsi cum Vaticano 82 *αὐτῷ* reliqui libri edd | 15 *ἀπέσταλκε Ma* sed *γρ' ἀπήγγελκε* in marg

γελκε κλέπτων ψευδολογίᾳ τὴν πονηρίαν. οὐδεὶς γὰρ πώποτε τῶν ἠδικηκότων ὡμολόγηκεν ἃ τετόλμηκεν, ἀλλὰ πάντα τρόπον διαστρέφουσι τἀληθὲς ἐκ μὲν τῶν ἀδικημάτων πλέον ἔχειν, ἐκ δὲ τῆς ἀρνήσεως χρηστοὶ δοκεῖν εἶναι βουλόμενοι.

8. *Τὸ μέντοι πρᾶγμα τοῦτον ἐσκευωρήθη τὸν τρόπον. κατέπλευσεν εἰς τὴν Λακωνικὴν Ἀλέξανδρος σχῆμά τε περιβεβλημένος οὐ φαῦλον καὶ θεραπείαν ἐπαγόμενος ἀφ' ἧς εἰκάζετο οὐ τῶν τυχόντων εἶναι. ἀναβὰς δὲ εἰς τὴν Σπάρτην τά τε ἄλλα πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας ἐφιλανθρωπεύετο καὶ πρᾳότητα πολλὴν καὶ σωφροσύνην πλαττόμενος ἐδεῖτο ξενίζεσθαι.* 9. *ἀκούων δ' ἐγὼ ταῦτα καὶ πρὸ τῶν ἄλλων ἐμαυτῷ προσήκειν*

---

1 cf. p. 214, 4. Aesch. Ctes. § 142 p. 73 extr. 10 Plat. Prot. p. 340 E

---

1 *ψευδολογίᾳ Vi* sed *ψευδῆ λόγω* in marg m², *Ma* sed *γρ ψευδεῖ λόγω* suprascr m², Mor sed *γρ ψευδεῖ λόγῳ* in marg *ψευδολόγω M ψευδεῖ λόγω Va* | *οὐδεὶς* — 5 *βουλόμενοι* citant Plan fol 105ᵛ et Macar fol 82ᵛ | *γὰρ* om Macar 2 *ποτὲ Pa* sed *γρ' πώποτε* in marg m² | *ὡμολόγησεν* Macar 6 *ἐσκευωρήθη Pa* sed *ἐσκαιωρήθη* suprascr m², *Vi* sed *εω* supra *ευ* m² *ἐσκαιωρήθη MMaCl* 8 *τε* scripsi e *LaMViMaClVa* Par 963 (Boisson. Anecd. V 397) *τι HVCB* Re om *Pa* sed *τε* suprascr m², Er Mor | *οὐ φαῦλον* — *ἐπαγόμενος* respexit Andr. Lopadiota lex. Vind. s. v. *θεραπεύει* p. 101, 1 *θεραπεία τὸ πλῆθος τῶν θεραπόντων, ὡς καὶ Λιβάνιος· καὶ θεραπείαν ἐπαγόμενος οὐ φαύλην ἀντὶ τοῦ θεράποντας πλείστους* et Plan ad Aesopi fab. 34 (ed. Hausrath Byz. Zeitschr. X 100) *θεραπεία τὸ τῶν θεραπόντων ἔργον καὶ αὐτοὶ οἱ θεράποντες, ὡς καὶ παρὰ Λιβανίῳ· μετὰ θεραπείας οὐκ ἀγεννοῦς* 10 *εἰς τὴν σπάρτην Pa* sed *γρ εἰς σπάρτην* in marg m² | *πρὸς τοὺς* in marg inser *Ma*, om *Cl* | *παρατυγχάνοντας* scripsi ex *HVCBPa* *ἐντυγχάνοντας MVi* et (in marg inser) *Ma* Re om *Cl* *προστυγχάνοντας LaVa* *προτυγχάνοντας* Er Mor sed in hoc *γρ παρατυγχάνοντας* in marg et *προστυγχάνοντας* scribendum coni 11 *πρᾳότητα Ma* | *πολλὴν* om *M* 12 *ἐδέετο Pa* sed *ἐδεῖτο* m², *Ma* sed *εῖ* supra *έε* m², *Cl* 13 *δὲ VCBPaMaClVa* Re | *προσῆκον Ma*

ἡγούμενος τῷ ξένῳ πάντα ὑπηρετεῖν ἀνέῳξά τε τὴν
R IV 6 *οἰκίαν καὶ εἰσήγαγον | ἀσμένως ἐπὶ παῖδα καὶ γυναῖκα, τὰ τιμιώτατα, οὐδέν, ὦ Τρῶες, ἐννοῶν ὧν ὕστερον ἔπασχον. συναγωγέα γὰρ τοῦ πράγματος ἡγούμενος εἶναι τὸν Δία τὴν αὐτὴν ᾤμην αἰδῶ σώζεσθαι πρὸς τὸν θεὸν ὑπό τε τοῦ δεξαμένου τὸν ξένον καὶ τοῦ τετυχηκότος φιλανθρωπίας, μᾶλλον δὲ πλείω παρὰ τοῦ ξένου καὶ τοσούτῳ γε ὅσῳπερ ὁ παθὼν εὖ τοῦ πεποιηκότος μεῖζον κεκέρδακεν, ἐπεὶ καὶ νῦν ἡμεῖς, ἐγώ τε καὶ Ὀδυσσεύς, Ἀντήνορα τουτονὶ τὸν βέλτιστον πῶς οἴεσθε θαυμάζομεν καὶ συνευχόμεθα τὰ βέλτιστα καὶ βουλοίμεθ' ἂν αὐτῷ μηδὲν τοιοῦτον περὶ τὸν*

---

2 cf. Chor. Patr. t. IV p. 97,1 R 10 Il. γ 205 cf. p. 238,12. 232,10.

---

1 *τῷ ξενίῳ διὶ πάντα BPa* sed in hoc *γρ τῷ ξένῳ πάντα* in marg m², *Ma* sed *διὶ* eras et *γρ τῷ ξένῳ πάντα* in marg m², *Cl* Mor Re | *πάντα* om *MaCl* *πάνθ' Vi* | *τε* om *HVC* Er Mor 2 *οἰκείαν* Er Mor | *εἰσάγων* Er | *ἀσμένως* reposui ex *HVCBLa MViMaClVa* *ἄσμενος Pa* sed *ἀσμένως* suprascr m², edd | *εἰς PaMa* sed *ἐπὶ* suprascr *Pa²Ma²,Cl* | *παῖδας Pa* sed *παῖδα* suprascr m², Mor | *τε* ante *καὶ Ma* sed inser m², Re delevi 3 *εἰς* ante *γυναῖκα Pa* sed del m², *Ma* sed eras, *Cl* Mor Re delevi cum Gasda | *καὶ* ante *τὰ PaLaViMa* sed in hoc eras, *ClVa* 4 *ἔπασχον ὕστερον Pa* | *ἐσύστερον M* *εἰς ὕστερον La* 5 *εἶναι ἡγούμενος τὸν Δία HV* *εἶναι τὸν δία ἡγούμενος MaCl* | *τὴν αὐτὴν* — 9 *κεκέρδακεν* citat Plan fol 105ᵛ | *ᾤμην* ⟨*ἂν*⟩ *αἰδῶ* Iacobs Add 355 | „*malim σωθήσεσθαι*" Re 6 *ὑποδεξαμένου* ex Aug. secundo Re 7 *πλεῖον Pa* sed *ω* supra *ον* m² | *περὶ Vi* sed *παρὰ* in marg m² 8 *καὶ τοσούτῳ γε* om *Va* Plan Er *τοσοῦτον BMaCl* *τοσοῦτο Pa* sed ᾽ *ω* suprascr m² | *ὅσον Pa* sed *ω* supra *ον* m², *MaCl* | *μείζω τοῦ πεποιηκότος BMaCl* 9 *εὖ* post *πεποιηκότος* Plan | *μεῖζον* scripsi ex *HVCLaViVa* Plan *μείζω BMMaCl* edd *μείζονα Pa* sed *ω* supra *ονα* m² | *κεκέρδηκεν MMaCl* Er cf t. III 93, 20 10 *ὁ* ante *ὀδυσσεὺς VC* 11 *οἴεσθαι* Er Mor | *γὰρ* ante *τὰ MaCl* | *βέλτιστα* scripsi e *Pa* sed *βελτίω* suprascr m², *MaCl* *βελτίω* reliqui libri sed *τιστα* suprascr *B*, edd sed *γρ βέλτιστα* in marg Mor 12 *βουλοίμεθ' M* sed *ι* inser *y* *βουλόμεθα LaViMaCl* |

οἶκον συμβῆναι. 10. *οὕτω τοίνυν καλὴν καὶ γενναίαν ἐμοῦ δεξιότητα περὶ τὸν ξένον ἐνδεικνυμένου καὶ τοῦ χρόνου προϊόντος εἰπάτω παρελθὼν Ἀλέξανδρος, εἴ τινος δεηθεὶς ἠτύχησεν, εἰ τῷ πλείονι τῆς διατριβῆς δυσχεραίνοντες ὤφθημεν, εἰ μικρὸν ἢ μεῖζον ἀποστραφέντων ᾔσθετο, εἰ μικροψυχίαν ἡμῶν οἶδε καταγνοὺς ἢ πρὸς ἑαυτὸν ἐνιδὼν ἀηδίαν, εἴ τινος ὅλως ἐπιλαμβάνεται τῶν περὶ ταῦτα. λεγέτω, δεικνύτω, καὶ πολλοστὸν ὧν ὀφείλομεν ὁμολογήσομεν πεπονθέναι. ἀλλ' οὐκ ἂν ἔχοι. διόπερ οὐκ ἀνίσταται.* 11. *ὄντων οὖν ἡμῶν ἀφυλάκτων ὡς ἂν πρὸς φίλον καὶ γνώριμον καὶ τῆς πίστεως εἰς ῥαθυμίαν ἀγούσης, πῶς ἄν τις χρήσαιτο τοῖς λόγοις; μετέθηκεν, ὦ Τρῶες, τὸν περὶ* | R IV 7
ταῦτα θεσμὸν εἰς πᾶν τοὐναντίον καὶ ἠμείψατο τὴν

---

12 Plat. Hipp. mai. p. 299 B

---

7 *ἀηδίαν*] *ἢ ἐπιλαμβάνεται κατὰ συνεκδοχὴν ἢ τὸ οἶδε καταγνοὺς ἀπὸ κοινοῦ MMa*^{2}

μηδέν τι MaCl | *τοιοῦτο LaViVa* Er Mor | *πρὸς Pa* sed *περὶ* suprascr m^2, Mor sed *γρ περὶ* in marg

1 *καὶ γενναίαν* om *Va* Er | *γιγνομένην HVC* sed in hoc *γρ' γενναίαν* in marg *f*, *B* sed *γενναίαν* suprascr, *LaVi* sed in hoc *γενναίαν* in marg m^2, *γινομένην Pa* sed *γενναίαν* suprascr m^2 4 *δεηθεὶς* in marg *Ma* om *Cl* *δεηθις La* sed *ι* in *εἰ* corr *f* | *ἠτύχηκεν HVC* | *ἢ* coni Gasda 5 et 6 *εἰ* reposui e libris cum Boissonadio Anecd. V 394 *ἢ* edd 5 *μικροῦ Va* | *ἀποστραφέντων* (*ας* suprascr.) *Ma* *ἀποστρεφέντων Cl* *ἀποστραφέντας PaMViVa* Par 963 (Boiss. Anecd. V 403) Mor *ἀποστραφέντες* Er 7 *ἢ* scripsi ex *HVCPaLaViMaClVa* cum Gasda *εἰ BM* edd | *ἀδικίαν Va* Er Mor sed in hoc *γρ ἀηδίαν* in marg | *ἢ εἴ* Vat. 82 *καὶ εἰ* coni Gasda 9 *ὀφείλομεν* (*ω* suprascr.) *Va* 10 *ἔχοι* reposui e libris cum Boissonadio Anecd. II 432 *ἔχῃ* edd | *οὖν* om *HV* sed in hoc inser m^2, *C* 11 *τὸν* ante *φίλον* Er Mor del Re 13 *λόγοις* scripsi ex *HVCPa* sed in hoc *λοιποῖς* suprascr m^2, *MaCl* *λοιποῖς* reliqui libri edd sed *γρ λοιποῖς λόγοις* in marg Mor

μὲν φιλανθρωπίαν ἀδικίᾳ, τὴν δὲ φιλοξενίαν πονηρίᾳ, τὴν δ' ὑποδοχὴν ἁρπαγῇ, τὴν δὲ τιμὴν ὕβρει, τὴν δὲ πίστιν ὠμότητι οὐ θεοὺς φοβηθείς, οὐ τοὺς εὖ πεποιηκότας αἰδεσθείς, οὐχ ὑμᾶς αἰσχυνθείς, οὐ τὸν πατέρα Πρίαμον, ὃν ἀκούομεν περί τε τὸ θεῖον ἐσπουδακέναι καὶ ὅλως ἐν φροντίδι πεποιῆσθαι τὸ μηδὲν δοκεῖν ἐξαμαρτάνειν. 12. *ταῦτα πάντα καὶ ἔτι πλείω τούτων παρὰ φαῦλον θέμενος ἀφείλετο μὲν τὸ γύναιον, προσαφείλετο δὲ χρημάτων ὄγκον, οἰκέτας δὲ σιωπῶ καὶ πολλὰ πρὸς τούτοις ἕτερα. τί γὰρ ἂν τις μηκύνοι πρὸς εἰδότας ἀκριβῶς; ἐκ γὰρ ὧν εἰς ὑμᾶς ἧκεν ἄγων ὅσων ἡμᾶς ἀπεστέρησεν ἔδειξε καὶ πλουτεῖ νῦν ἐκ τῶν ἡμετέρων κακῶν.* 13. *καὶ ὅστις βούλεται τὴν παροινίαν σαφῶς καταμαθεῖν, οὐχ ἑτέρου δεήσεται, ἀλλ' εἰσελθὼν οἴκαδε ὡς Ἀλέξανδρον ἐρέσθω· τουτὶ τὸ γύναιον,*

5 Il. *δ* 46 sq.

1 *ἀηδία LaVi* 2 *δὲ BMaCl* 3 *εὖ* om *La* 5 *τὸν* ante *πρίαμον PaMaCl* | *τε* inser *Pa*[2] 6 *φροντίσι M* | *πεποιῆσθαι Vi* sed *πε* del m[2] 7 *ἐξαμαρτάνειν* reposui ex *HVCB PaLaMViMaCl* *ἐξαμαρτεῖν Va* edd | *πάντα ταῦτα BPaMa Cl* | *ἔτι* om *MaCl* | *τούτων πλείω M* 8 *παραφαῦλον LaM ViMa* | *τιθέμενος Ma* sed *γρ' θέμενος* in marg m[2], *Cl* Re 9 *καὶ* ante *χρημάτων* Mor Re 10 *μηκύνοι Vi* sed *αι* supra *οι* m[2] *μηκύνῃ HV* 11 *εἰδότας ἀκριβῶς* scripsi ex *HVCBLa MViMaCl* *ἀκριβῶς εἰδότας PaVa* edd | *εἰς ὑμᾶς ἧκεν* scripsi ex *HVCLaVi* *εἰς ἡμᾶς ἧκεν BPa* sed in hoc utrum *η* an *υ* incertum, *M* *ἧκεν εἰς ὑμᾶς MaClVa* *ἧκεν εἰς ἡμᾶς* edd | *ὅσον MMa* 12 *ἀπεστέρησεν* scripsi ex *HVCBViMaCl* *ἀπεστέρηκεν PaLaMVa* edd | *πλουτεῖν Vi* 13 *καλῶν?* | *ἡμετέραν* ante *παροινίαν M* et in marg *Vi*[2]*Ma*[2] 14 *καταμαθεῖν σαφῶς HVC* | *οὐχ* — 15 *Ἀλέξανδρον* in marg *Ma*[2] om *Cl* 15 *τοῦτον* ante *ἐρέσθω MaCl* | *τουτὶ* scripsi ex *HVCLaMViVa* ut e *codice castigatiore Regio* scribendum coni Mor *τοῦτο BPaMaCl* Mor Re *τουτοὶ* Er | *γὰρ* ante *γύναιον* Er Mor qui delendum censuit, ut delevit Re

ὦ τάν, πόθεν ἔχεις λαβὼν καὶ τίνι τρόπῳ; ἆρ' ὥσπερ ὁ πατήρ σου τῇ μητρὶ τῇ σῇ συνῴκηκεν, οὕτω καὶ αὐτὸς Ἑλένῃ συζῇς νόμον τῆς κοινωνίας ἡγησαμένου; ἢ γὰρ ψεύσεται τὴν πρᾶξιν αἰσχυνόμενος ἢ τἀληθῆ λέγων ὁμολογήσει τὸ κακούργημα.

14. *Μηδεὶς δὲ ὑμῶν, εἰ μετὰ παρρησίας οἱ λόγοι γίγνοιντο, τοῦτο ποιείσθω δυσχερές. πρῶτον μὲν γὰρ οὔτ' ἂν ἡμεῖς τῶν δικαίων τύχοιμεν οὔτ' ἂν ὑμεῖς ἃ προσήκει γνοίητε, εἰ μὴ τοὺς προσήκοντας λόγους τὰ πράγματα λάβοι. ἔπειτα δ' ἐντεῦθεν καὶ μάλιστα ἄν τις κατίδοι, πόσην ἔχει τὰ πεπραγμένα τὴν ἀτοπίαν. εἰ γάρ, | ἐάν τις ἃ πέπονθεν ἀποκεκαλυμμένως* R IV 8 *εἴπῃ, τοῦτο τῶν δεδρακότων ὕβρις, πῶς εἰκὸς τοὺς πεπονθότας ὑπ' αὐτῶν τῶν ἔργων διακεῖσθαι; χωρὶς δὲ τούτων οὐκ ἔνι τὴν πρεσβείαν φανῆναι δικαίαν, ἂν μὴ τὸν εἰργασμένον ἀδικοῦντά τις ἐπιδείξῃ.*

15. *Ὁρᾶτε οὖν ὡς ἁπλᾶ καὶ δίκαια παρέχομαι. δύο γὰρ δήπου τοὺς ἐγκαλουμένους ἀφιέναι τῆς αἰτίας*

---

1 *τάν* scripsi e *Vi* *τἂν M* *τᾶν* reliqui libri edd cf p. 75, 1 | *καὶ τίνι τρόπῳ* om *Va* Er | *ἄρα C* *ἄρα HV* 2 *ὥσπερ Vi* sed *ὡς* in marg m² *ὡς Ma* | *σου* om *M* | *τῇ μητρὶ* om *Va* | *συνώκησεν Vi* *συνῴκισεν MaCl* 3 *αὐτὸς* Mor sed *γρ σὺ* in marg 6 *ὑμῖν* Er Mor 7 *ποιεῖσθαι Vi* 9 *προσῆκε BMa Cl* 10 *λάβῃ MaCl* | *δὲ M* Er Mor om *Pa* 11 *πόσην* scripsi e *VCBPaLaViMaClVa* *ὁπόσην HM* edd 13 *εἴπῃ* Mor sed *γρ' ἂν εἴπῃ* in marg *εἴποι HVCPaLaMViClVa* | *εἰκῶς La* 14 *διακεῖσθαι* Mor sed *γρ ἀδικεῖσθαι* in marg 15 *τούτου B* | *ἔνι Vi* sed *ἔστι* in marg m² 16 *ἀδικοῦντα τίς BMMaCl* | *ἐπιδείξειεν Pa* sed *η* supra *ειεν* m² *ἀποδείξῃ M* et in marg *Vi*² 17 *Ὁρᾶτε* scripsi ex *HVCBPa LaMViCl* *ὁρᾶτ' MaVa* edd | *παρέχομαι* scripsi ex *HVCBLa ViMaClVa* *παρέχομεν Pa* *παρεχόμεθα M* Er Mor sed in hoc *γρ παρέχομαι* in marg, Re | *δύο* — 210, 2 *πεπραγμένα* omissa *γὰρ* particula citat Macar fol 82ᵛ 18 *δήπου* inser *Ma*² om *Cl* | *τῆς αἰτίας ἀφιέναι BMaCl*

πέφυκεν, ἢ τὸ μηδ' ὁτιοῦν πεποιηκέναι τὴν ἀρχὴν ἢ τὸ τῆς δικαίας εἶναι τάξεως τὰ πεπραγμένα. ὅταν οὖν μήτ' ἀρνεῖσθαι τὴν ἁρπαγὴν οἷός τε ᾖ μήτε ὡς οὐκ ἀδίκως ἐτολμήθη διδάσκειν, δῆλον δήπου τὸ λειπόμενον.

16. *Τίς οὖν ὁ σεμνὸς λόγος; ἔλαβον, φησί, καὶ*

1 *μηδ' ὁτιοῦν* scripsi *μὴ δ' ὁτιοῦν HVBLaMVi* Macar *μηδοτιοῦν CPaMaClVa* edd 2 *τῆς* om *BMaCl* | *εἶναι τάξεως τὰ πεγραγμένα* scripsi e *LaMVi* *τάξεως εἶναι τὰ πεπραγμένα* Macar *πράξεως εἶναι τὰ πεπραγμένα HVC* *εἶναι τὰ πεπραγμένα τάξεως Va* Er *εἶναι πράξεως τὰ πράγματα BPa* sed in hoc *γρ τάξεως* suprascr m², *MaCl* *εἶναι τὰ πεπραγμένα πράξεως* Mor Re | *οὖν* inser *Pa²* 3 *μήτε Pa* *μήτις Ma* *μή τι Cl* | *οἷός τε ᾖ*] *οἷός τ' ἦν M* sed *ν* eras *οἷόν τε ᾖ BPaVi* *οἷός τε* Er Mor sed in hoc *γρ οἷόν τε ᾖ* in marg | *μήτε* scripsi ex *HVCLaViMaCl* *μήθ' CBPaMVa* edd | *οὐκ* om *M* inser *Pa²* 6 *τί HVCPa* sed in hoc *τίς* suprascr m², *La* | *λέγειν C*

R IV 14

Θεώρημα

1. *Χωρίσας δὲ τὴν πρότασιν ἀπὸ τῆς κατασκευῆς ἀντιθέσεις πεποίηκα δύο. κέχρηται δὲ τῷ θεωρήματι καὶ Δημοσθένης· τί δὲ ἂν εἴποις περὶ Δημοσθένους, ὃς τῶν συμπρέσβεων κατηγορεῖ; καὶ χωρὶς ἀπαντήσας πάλιν ἀντέθηκε τὴν τούτου κατασκευήν· ποῦ δ' ἅλες; ποῦ τράπεζαι; ποῦ σπονδαί; καὶ λύει.* 2. *ἔστι δὲ καὶ ἄνευ τούτου βαρβάρῳ πρέπων ὁ λόγος καὶ πρός γε Ἀλέξανδρον. μαρτυρεῖ δὲ καὶ Ὅμηρος. ποιεῖ γὰρ ἐν συλλόγῳ τὸν Ἀλέξανδρον λέγοντα*

4 Dem. fals. leg. § 188 p. 400, 5 7 ib. § 189 p. 400, 16 10 Il. *η* 362

1 Theorema in margine Parisini 2988 fol. 310 ad. lin. 6 sq. exstat. cf. p. 196 2 *κατασκευῆς* scripsi *παρασκευῆς* cod. sed *κατα* (suprascr. *παρα*) in marg, edd

ἔχω καὶ μὴ ἐνόχλει. ἀλλ' οὐκ ἀρκεῖ λαβεῖν οὐδὲ ἔχειν, Ἀλέξανδρε. ἔστι γὰρ καὶ λαβεῖν ὅθεν οὐκ ἄξιον καὶ ἔχειν τὰ ἀλλότρια. οὐ γὰρ ἐν τῷ λαβεῖν ἐστι τὸ δικαίως κεκτῆσθαι, ἀλλ' ἐν τῷ δικαίως κτήσασθαι τὸ χωρὶς ἐγκλημάτων ἔχειν. οὔκουν δεῖ τὴν λῆψιν ἁπλῆν σκοπεῖν, ἀλλὰ πολὺ πρὸ ταύτης τὸν τρόπον. ἀπὸ γὰρ τούτου κἀκείνη δοκιμάζεται. ὁρᾷς ὡς οὐδὲ τοῖς ἱεροσύλοις ἀκίνδυνον τὸ τὰ τῶν θεῶν εἰληφέναι; καίτοι γε, εἰ τὸ ἔχειν ἰσχυρὸν ἦν, ἐχρῆν ὁμολογοῦντας ἔχειν ἀπηλλάχθαι πραγμάτων. ἀλλ', οἶμαι, τοῦτ' ἔστι καὶ οὐδὲν ἕτερον ἔγκλημα παρὰ τὸ τὰ μὴ προσήκοντα

---

11 Plat. Phaed. p. 74 A. Dem. cor. p. 274, 12

---

1 *ἐνώχλει B* et ex *ἐνόχλει* corr *M*^{y} | *οὐδὲ* scripsi ex *HVCBPaLaMVi* *οὐδ' MaClVa* edd 3 *καὶ* in marg *Vi*^{2} | *οὐ* — 5 *ἔχειν* citant Plan fol 105^v et Macar fol 82^v | *οὐ γὰρ* supra *ἀλλ' οὐκ Pa*^{2} *οὐκ* Macar 4 *δικαίως*] *μεῖζον* Plan | *κτίσασθαι* Er *κτήσασθαι* Mor sed *γρ κεκτῆσθαι* in marg | *ἀλλ' ἐν*] *ἀλλὰ* Er Mor sed in hoc *γρ ἀλλ' ἐν* in marg | *δικαίως κτήσασθαι* om Er Mor sed in hoc *γρ* in marg | *κεκτῆσθαι HVC* | *καὶ* ante *τὸ Vi* *τὸ* om *HVC* Er Mor sed in hoc *γρ* in marg
5 *οὔκουν* scripsi ex *HVCBViMaCl* *οὐκοῦν οὐ Pa* sed *οὐ* suprascr m^2, *LaViVa* *οὐκοῦν* edd | *ἁπλῶς BPa* sed in hoc *ῆν* supra *ῶς* m^2, *M* 7 *ὁρᾷς, ὡς οὐδὲ*] *ὁρᾷς; οὐδὲ PaLaM*
8 *ἔχειν* ante *εἰληφέναι LaVi*, *ἔχειν ἢ MaCl* 9 *ἦν* om *MaCl*
10 *τοῦτ' M* sed *αὐτὸ ἐκεῖνο* in marg *m* *τοῦτό BPa* *αὐτ' Cl* 11 *οὐδὲν Pa* sed *ν* suprascr m^2 | *ἕτερον ἔγκλημα* scripsi ex *HVCBPaLaMViVa* *ἔγκλημα ἕτερον MaCl* Re qui *οὐδὲν ἔγκλημα ἕτερον δεῖ προφέρειν παρὰ τὸ τὰ μὴ προσήκοντα ἔχειν* coni

---

ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω.

3. *καὶ ψιλῆς πάσης αἰτίας ἡ πρότασις, ὥστ' εἰ καὶ μὴ προσῆν ἐνταῦθα τὸ τῆς κατασκευῆς, ὑπῆν ἄν τις ἐκ τοῦ προσώπου λόγος.* 4

---

3 *ὑπῆν* Mor *προσῆν* cod.

R IV 9 *ἔχειν.* 17. *οὕτως οὐκ ἀρκεῖ | τὸ λαβεῖν, ἀλλὰ καὶ προσεῖναι δεῖ τὸ χωρὶς ἀδικήματος. οὐδὲ γάρ, εἰ τὸν πατέρα τὸν αὑτοῦ παρώσας Ἀλέξανδρος καὶ τὸ σκῆπτρον ἁρπάσας αὐτὸς ἀντ' ἐκείνου τοῖς ὑμετέροις ἐφεστηκέναι πράγμασιν ἠξίου, μέτριον ἄν τι ποιεῖν ἐνομίσθη καὶ ἀνεκτόν, οὐδ' ἂν ἤνεγκε σιωπῇ οὔτε Πρίαμος ὁ ἠδικημένος οὔτε ὑμεῖς οἱ συνειδότες, ἀλλ' εὐθὺς ἂν ἅπαντες ᾤεσθε δεῖν καταλεύειν ὡς οὐχ ὅσια ποιοῦντα. μὴ δὴ τοῦτο λέγε, ὡς ἔλαβες, ἀλλὰ δεῖξον, εἰ μηδεὶς οἷς ἔλαβες ἠδίκηται. τὸ γὰρ δίκαιον, ἄν τ' ἐπ' ἐμοῦ τις ἄν τ' ἐπὶ Πριάμου λογίζηται, τὴν αὐτὴν ἰσχὺν ἔχει.*

18. *Καὶ μὴν πολέμιοί γε, φησίν, ἡμεῖς τε οἱ ταύτην ἔχοντες τὴν ἤπειρον καὶ ὑμεῖς οἱ τὴν ἑτέραν, τὰ δὲ τῶν δυσμενῶν ἔξεστιν ἄγειν καὶ*

ἕτερον om Er Mor *οὐ δεῖ* (vel *οὐδὲν δεῖ*) *ἔγκλημα ἕτερον ὁρᾶν τὸ* vel *οὐδὲν ἔγκλημα ἕτερον ὁρατέον, τὰ* Iacobs Lect 91 | *παρὰ* scripsi *ἄρα BPa* sed in hoc inser m², *LaMViMaClVa* edd om *HVC*

1 *καὶ* om *HVCBPaLaVa* Er Mor 2 *ἔχειν* post *ἀδικήματος* Mor del Re | *εἰ*] *οὐδὲ HVCPa* sed in hoc *εἰ* suprascr m² 3 *αὑτοῦ* scripsi e *CVa* *αὐτοῦ* reliqui libri edd 4 *ἐφεστηκέναι τοῖς ὑμετέροις MaCl* 5 *πράγμασιν ἐφεστηκέναι M* | *ἀξιῶν HVC* | *βέλτιον πρᾶγμα Pa* sed *μέτριον ἄν τι* suprascr m² | *ἄν* om *B* | *ἀντιποιεῖν* Er Mor 7 *οὔτε ὑμεῖς* scripsi ex *HVCLaViMaCl* *οὔθ' ὑμεῖς MVa* Er Mor *οὔθ' ἡμεῖς BPa* Re 8 *ἂν* om *HV* inser *C²My* | *καταλεύειν Vi* sed *σειν* in marg m² *καταλύειν V* sed *υ* in *ευ* corr m², *Pa* sed *ευ* supra *υ* m² | *ποιοῦντος HVC* 9 *ἀλλὰ* — 10 *ἔλαβες* om *La* | *ἀλλ' ViVa* Er Mor | *δεῖξον* om *Vi* | *δεῖξον* — 10 *ἠδίκηται*] *ὡς οὐκ ἠδίκηται δεῖξον Va* Er Mor sed in hoc *γρ εἰ μηδεὶς οἷς ἔλαβες ἠδίκηται* in marg 10 *ἠδίκημαι* coni Re 11 *τε* Er Mor | *ἐπὶ* om Er Mor sed in hoc *γρ* in marg | *λογίζηται* reposui e libris *λογίσεται* Er *λογίσηται* Mor Re 13 *ὑμεῖς HVC* | *τε* om *HVCBPaVa* 14 voce *ἔχοντες* inc *Cr* fol 44ᵛ sed verba usque ad 15 *ἄγειν* parum certo legi possunt | *ἡμεῖς CrHVC* 15 *τὰς CrHVC* | *τῶν* om *CrHVC*

φέρειν καὶ ληίζεσθαι. καλῶς. παρὰ δὲ τοῖς ἐχθροῖς, Ἀλέξανδρε, καταλύειν ἔξεστι καὶ ξενίων τυγχάνειν καὶ φιλανθρωπίας ἀξιοῦσθαι; σὺ τοίνυν ὧν ἐδεήθης τούτων ἔτυχες. 19. *ἐχρῆν δέ σε, ὦ βέλτιστε, τὴν ἀρχὴν ἀποφεύγειν οἰκίαν ἀνδρὸς δυσμενοῦς καὶ μηδαμῶς ἀγαπᾶν τὰς παρὰ τῶν πολεμίων εὐεργεσίας μηδὲ ὁμωρόφιον γίγνεσθαι τοῖς ἐκ παλαιῶν χρόνων, ὡς σὺ φῄς, εἰς ἔχθραν διῃρημένοις. ἢ τότε μὲν ὡς ἐπιτηδείοις ἐχρῶ, μικρὸν δὲ ὕστερον ὡς* | *πολεμίους ἐκάκους;* R IV 10 *καὶ μὴν οὐδὲν ἐν τῷ μεταξὺ παρ' ἡμῶν εἰς σὲ δυσχερὲς ὑπῆρξεν οὐδ' ἂν ἔχοις εἰπεῖν.* 20. *εἰ μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς πολεμίους ἐνόμιζες, τί οὐκ ἔλεγες; τί δὲ οὐ σύμφωνον παρείχου τῇ γνώμῃ τὸ σχῆμα. εἰ δὲ ὕστερον*

---

1 *καλῶς ἀλέξανδρε MaCl* Re | *παρὰ* — 2 *ἔξεστι* citat Andr. Lopadiota lex. Vind. p. 114, 17 s. v. *καταλύειν καὶ ἀντὶ τοῦ κατασκηνοῦν. Λιβάνιος·* | *δὲ* inser *Ma*² om *Cl* 2 *ὦ* ante *ἀλέξανδρε* Lopad. *Ἀλέξανδρε* om *MaCl* Re | *ξενίων* Mor sed *γρ ξενίας* in marg 4 *χρῆν CrHVCCl* | *δέ*] *γὰρ V* | *σε* om *CrH VC* *γε BLaCl* 6 *παρὰ* parum certum in *Cr* om *C* *γὰρ H* *πρὸς V* sed in ras m² | *ἐχθρῶν Pa* sed *πολεμίων* suprascr m² | *μὴ δὲ CrHBLaViMaCl* *μηδ' M* | *ὁμωρόφιον* reposui e *Cr HVCPaLaViMaClVa* *ὁμορόφιον M* Mor Re *ὁμωφόριον B* *ὁμοφόριον* Er cf ad t. III 261, 20; IV 111, 10 7 *γίνεσθαι B MMaCl* | *φῄς* scripsi coll t. III 223, 1 *φηὶσ Cr* *φὴς* reliqui libri *φῇς* edd 8 *καὶ Ma* sed *ἢ* antepos m² 9 *μικρὸν* reposui e libris sed in *Cr* parum certo legitur et *ῶ* supra *ὸν* *Pa*² *μικρῶ Va* edd | *ὕστερον* om *Va* | *πολεμίοις* sine *ἐκάκους* Er Mor sed in hoc *γρ πολεμίους ἐκάκους* in marg | signum interrogationis posui punctum libri edd 10 *οὐδὲν M* sed *ἐν* in *ὲ* corr *y* *οὐδ' BPaMaCl* et coni Re | *δυσχερὲς εἰς σὲ CrHVC*
11 voce *ὑπῆρξεν* des *La* fol 97, excidit unum folium quo continebantur sequentia usque ad p. 219, 10 *ἀπο*]*δοῦναι* | *οὐδὲν* ante *οὐδ' M* sed in ras *y*, *MaCl* Re | *ἐξαρχῆς M* 12 *ἔλειπες Pa* sed *ἔλεγες* suprascr m² | *δὲ* om *MaCl* | *οὐ* Mor sed *γρ μὴ* in marg 13 *σύμφωνον* — *σχῆμα* citat Plan fol 105ᵛ | *παρείχου Vi* sed *χες* supra *χου* m² *παρεῖχες MMaCl* *παρείχετο* Plan | *τὴν γνώμην τῷ* |*σχήματι ViVa* Plan Er Mor sed in hoc *γρ τῇ γνώμῃ τὸ σχῆμα*, et supra *τῇ γνώμῃ τὸ σχῆμα Pa*² | *δ' CrHMaCl*

μεταβληθεὶς ᾤου δεῖν λυπεῖν, εἰπέ, πρὸς θεῶν, ἀνθ' ὅτου. ἀλλ' οὐκ ἂν ἔχοις. ἀλλὰ πρᾶγμα πάντων ἀνοσιώτατον εἰς νοῦν λαβὼν εἰσῆλθες μὲν ὡς ξένος, ἀπῆλθες δὲ ὡς δυσμενής. κλέψας δὲ τὴν ἐπιβουλὴν εὔφημον ὄνομα τοῖς κακουργήμασι τίθεσαι. ἀλλ' οὐ δὴ πείσεις οὐδένα ἀνθρώπων. πόθεν; οὐ γὰρ τοῖς ῥήμασιν ἕπεται τῶν πραγμάτων ἡ φύσις, τῇ δὲ τῶν πραγμάτων φύσει τὰς προσηγορίας ἀκολουθεῖν ἄξιον. 21. *εἰ μὲν οὖν πλοίοις μακροῖς καὶ στρατοπέδῳ καταλάμποντι τοῖς ὅπλοις προσενεχθεὶς τῇ Λακεδαίμονι καὶ τὴν ἔχθραν ἐν φανερῷ καταστήσας καὶ χεῖρας ἀνταράμενος καὶ βέλος ἀφεὶς καὶ δόρυ δεξάμενος καὶ λόχον ἐπιφερόμενον ἐνεγκὼν ἢ τῆς τύχης ἢ τῆς ἀρετῆς νικῆσαι*

1 Dem. p. 205, 21 et 29; 349, 24; 404, 13   11 Thuc. III 32, 1

1 *μεταβληθεὶς* scripsi e *CrHVCBPa* sed in hoc *μεταβαλὼν* suprascr m², *MViMaCl* *μεταβαλὼν Va* edd cf Dem. l. l. | *διὸς PaMMaCl* et *γρ* in marg Mor | *ἀνθ' ὅτου* in *ἀνθότου* corr *My*   2 *πραγμάτων M* | *πάντων* om *M* add *Pa²* | *ἀνοσιωτάτων M*   3 *βαλῶν Pa* | *ἀπηλλάγης BPa* sed in hoc *ἀπῆλθες* suprascr m², *MaCl* et *γρ* in marg Mor   4 *δ' MaCl* | *δὲ* om *Pa*   5 *δὴ* om *HVC* *δὲ Ma*   6 *ἀνθρώπων Ma* sed *ἄνθρωπον* suprascr m² *ἄνθρωπον Vi* sed *ἀνθρώπων* in marg m² | *οὐ* — 8 *ἄξιον* citant Plan fol 105ᵛ et omissa *γὰρ* particula Macar fol 83   7 *πραγμάτων Pa* sed *ἀνθρώπων* suprascr m², Mor sed *γρ ἀνθρώπων* in marg *ἀνθρώπων Va* Plan Er | *τῶν πραγμάτων* inserui post *δὲ* e *CrHVCBPa*, post *φύσει MaCl* et *γρ* in marg Mor om reliqui libri edd   10 *προσενεχθεὶς M* sed *ε* (1) et *εις* in ras *y*   11 *καὶ χεῖρας* — 13 *ἐνεγκὼν* citat Plan l. l. | *χεῖρας* scripsi e *CrHVCBPaMViVa* Plan *χεῖρα Ma* sed in *χεῖρας* corr m², *Cl* edd   12 *βέλος Ma* sed *λος* in ras m² | *ἀφεὶς* scripsi e libris Plan *ἀφιεὶς* edd | *καὶ λόχον ἐπιφερόμενον* inserui e libris Plan om edd sed *γρ* in marg Mor *δόρυ ἐπενεγκὼν καὶ λόχον ἐπιφερόμενον δεξάμενος* coni Re (*γρ λόχον*) | *λόγον Ma* *λόγον Cl*   13 *διενεγκὼν MaCl* | *τῆς ψυχῆς διὰ τὴν ἀρετὴν νίκην παρεχούσης Ma* sed *γρ ἢ τῆς τύχης ἢ τῆς ἀρετῆς νικῆσαι παρασχούσης* in marg m², *Cl* | *νίκην CrHVC*

παρασχούσης εἷλε μὲν τὸ ἄστυ, τῶν δὲ σωμάτων ἐκράτησεν, ἐν λαφύρων δὲ μοίρᾳ τὴν Ἑλένην ἐκτήσατο, ἐχέτω, τρυφάτω, ληροῦμεν ἡμεῖς ἔγκλημα ποιούμενοι τοῦ πολέμου τὰ ἆθλα· εἰ δὲ πάντα εἰρηναῖα προδείξας, τὸν κατάπλουν, τὴν σκευήν, τοὺς λόγους, τὸ σχῆμα, τὴν ὁμιλίαν, | τὰς διατριβάς, ἐναντίον ἐξήγαγε τῷ προοιμίῳ τὸ R IV 11 *τέλος, ἴστω ὅτι πολὺ διενήνοχε νίκη κλοπῆς καὶ πολέμου κράτος μεμηχανημένης ἀπάτης. τὸ μὲν γὰρ τοῦ κρείττονος ἀπόδειξιν ἔχει, τὸ δὲ τοῦ χείρονας εἶναι τοὺς ἀπάτῃ πειρωμένους ἑλεῖν ἃ δι' ἀνδρείας οὐ δεδύνηνται.* 22. *τὸ μὲν οὖν εἰς τοὺς κρείττους τὰ τῶν ἡττόνων ἰέναι κτήματα λόγον ἴσως ἂν ἔχοι καὶ δίδωσιν ὁ τοῦ πολέμου νόμος· τὸ δὲ τοὺς μηδ' ὁμολογῆσαι τὴν ἔχθραν ὑπομείναντας τὰ τῶν βελτιόνων λαμβάνειν εἰς ἀδικήματα τελεῖ καὶ δέοιτ' ἂν ζημίας.*

---

7 Dem. fals. leg. p. 381, 12 13 Dem. Phil. I p. 41, 24

---

1 *νίκην παρεχούσης Pa* sed *γρ νικῆσαι παρασχούσης* suprascr m^2 | *ἐκράτησε Pa* 2 *ἐν δὲ λαφύρων BPaMMaCl* | *μοίρᾳ* reposui e libris *μέρει Va* edd 5 *σκευήν ViMa* sed in utroque *κατασκευήν* in marg m^2 | *λόχους Pa* sed *γ* supra *χ* m^2 6 *τῷ προοιμίῳ Pa* sed *τῶν προοιμίων* suprascr m^2, Mor sed *γρ τῶν προοιμίων* in marg *τῶν προοιμίων CrViMa* sed in hoc utroque *τῷ προοιμίῳ* suprascr, *ClVa* Er 7 *πολὺ* — 10 *δεδύνηνται* citat Plan l. l. 8 *τὰ Ma* sed *ο* supra *α* m^2, *Cl* 9 *χείρονος VCBPa* sed in hoc *ας* suprascr m^2, *M* sed *ο* in *α* corr *y*, *Ma* sed *ο* in *α* corr m^3, *Cl* Par 963 et Boisson. Anecd. V 327 *τοῦ χείρονος. ⟨ἀνάγκη γὰρ χείρονας⟩ εἶναι* coni Re 10 *ἀνδρείας Ma* sed *γρ' ἀνανδρίας* in marg *ἀνδρίας BM* Plan *δι' ἀνανδρίαν CrVPa* sed in hoc *δι' ἀνδρίας* suprascr m^2 *δι' ἀνανδρείαν HV* 11 *οὖν* om *V* | *κρείττονας Pa* | *χειρόνων BPaMa* sed in hoc *γρ' ἡττόνων* suprascr m^2, *Cl* *κρειττόνων C γρ χείρονας* in marg Mor 12 *ἰέναι* reposui e *CrHVCBPaMViVa*, ut coni Iacobs Add 225 *εἶναι Ma* (*ἰέναι* suprascr.) *εἶναι Cl* edd sed *γρ ἰέναι* in marg Mor | *χρήματα BPaCl* et *γρ* in marg Mor *ἂν ἴσως ViMaCl* 13 *μὴ δ' HViMaCl* 14 *ὑπομένοντας Ma* 15 *μὴ* ante *δέοιτ' Ma* sed del, *Cl* | *δέοιντ' B* | *ζημίας Vi* sed *αν* supra *ας* m^2

23. Ὅτι μὲν οὖν ὑβρισμένοι καὶ τὰ δεινότατα πεπονθότες ἐστρατεύσαμεν εἰς γῆν τὴν ὑμετέραν καὶ οὐκ ἄρχοντες, ἀλλ᾽ ἀμυνόμενοι καὶ πλὴν ἀναισχυντίας οὐδὲν Ἀλεξάνδρῳ λείπεται, πολλαχόθεν οἶμαι δῆλον εἶναι· ἡμεῖς δὲ πρὸ τῶν χειρῶν τοῖς λόγοις εἰκότως χρώμεθα πολλῶν ἕνεκα. 24. πρῶτον μὲν γὰρ τὸ τὰ δίκαια τῷ λόγῳ πειρᾶσθαι λαμβάνειν, ἀλλὰ μὴ ⟨τῷ⟩ τοῖς ὅπλοις ἐπιπηδᾶν ἀνθρωπινώτερον δήπουθεν. δεύτερον δὲ οὐκ ἄξιον κρίνομεν ὧν εἷς ἠδίκηκε παρὰ πάντων τὴν δίκην λαμβάνειν, ὅπερ εἰς πολέμων κατάστασιν ἀναγκαῖον ἤδη γίγνεται. οὐ γὰρ ἔνεστι τηνικαῦτα τοὺς ἀναιτίους φυλοκρινεῖν, ἀλλ᾽ ἀνάγκη τοὺς παραπεπτωκότας ἀπο-

12 cf. Chor. Patr. t. IV 107, 20 R

2 *ἐστρατεύσαμεν Ma* sed *γρ´ ἐστράτευσε μὲν* in marg m² | *τὴν* post *εἰς* in marg inser *Vi²* | *τὴν ὑμετέραν γῆν MaCl* *γῆν* om *B* et *γρ* in marg Mor | *τὴν* om *CrHV* | *ὑμετέραν Pa* sed *υ* in *η* corr m² 3 *καὶ πλὴν* — 4 *λείπεται* post *οἶμαι δῆλον εἶναι BPa* | *τῆς* ante *ἀναισχυντίας M* 4 *ἀλεξάνδρῳ οὐδὲν CrHVC* | *οἶμαι δῆλον εἶναι* scripsi e libris sed *εἶναι* om *M* *εἶναι δῆλον οἶμαι* edd 5 *δὲ* om Re | *εἰκότως τοῖς λόγοις MaCl* | *εἰκότως* om *Va* 6 *εἵνεκα MViMaCl* cf t. IV 103, 3 | *καὶ* ante *πρῶτον MaCl* | *γὰρ*] *ὅτι MaCl* et *γρ* in marg Mor Re | *τὸ* inserui e *BPa* sed in hoc *ὁ* in *ω* corr, *MVi* om *CrHVC MaClVa* edd | *τῷ λόγῳ δίκαια Ma* sed *ᾶ* in *ὰ* corr m³ *τῷ λόγῳ τὰ δίκαια Cl* et *γρ* in marg Mor | *τῷ* om *B* 7 *τῷ* inserui auctore Gasda om libri edd 8 *ἐπιπηδᾶν Vi* sed *ἀποπηδᾶν* in marg m² | *ἀνθρωπικώτερον M* et in marg *V²* | *δ᾽* Re 9 *ἠδίκηκε* reposui e libris *ἠδίκησε B* edd | *τὴν* om *B* 11 *γίνεται BMaCl* | *οὐδὲ M* | *ἀναιτίους Vi* sed *ἐναντίους* in marg m² *αιτίους* cum ras 2 litt ante *α V* *αἰτίους Va* Er 12 *φυλοκρινεῖν* scripsi e *CrHVVi* *φιλοκρινεῖν CMVa* Er et coni Cobetus Coll 279 *φαυλοτέρους κρίνειν PaMa* sed in hoc *γρ´ τοὺς ἀναιτίους φιλοκρινεῖν* in marg, *Cl* *τῶν φαύλων διακρίνειν B* *καὶ* (sed *γρ ἢ* in marg) *τοὺς φαυλοτέρους κρίνειν* Mor Re *ἐξετάζειν* vel *ἐξετάζοντα φιλοκρινεῖν* coni Iacobs Add 87 cf t. II 180, 14. Thuc. VI 18, 2. Phryn. lex. ed. Bekker Anecd. p. 71, 8 | *ἀλλ᾽* scripsi e *VPaMViMaClVa* *ἀλλὰ CrHCB* edd | *παραπεπτωκότας M* sed *αρα* in ras *y*, *Vi* sed *πτω* supra *πω* m² *πεπτωκότας CrHVC* cf. t. II 423, 14

λωλέναι. ἵνα οὖν μὴ τοῦτο γένηται μηδ' ὧν οὐκ ἄν τις βούλοιτο λυπῆσαί τινα προαχθῇ, πρεσβείᾳ καὶ ψήφῳ δεξαίμεθ' ἂν τὰ διάφορα κριθῆναι. 25. | *πρὸς* R IV 12 *δὲ τούτοις μεγάλην μὲν ῥοπὴν ἐν τοῖς τοῦ πολέμου πράγμασι τὴν τοῦ θεοῦ εὔνοιαν ἡγούμεθα. ταύτην δὲ ὁρῶμεν οὐ τοῖς θρασυτέροις, ἀλλὰ τοῖς ἐπιεικεστέροις ὑπάρχουσαν. διὰ τοῦτο τὸν θυμὸν ἐπισχόντες ἀπὸ πρεσβείας ἀρχόμεθα, ἵνα, εἰ μὲν ἀρκέσειεν αὕτη πρὸς τὸ τῶν ἀμφισβητησίμων πέρας, μηδενὸς ἔτι προσδεήσῃ· εἰ δὲ μή, τῇ τοῦ δαιμονίου συμμαχίᾳ διὰ τὴν ἐπιείκειαν πιστεύοντες οὕτως ἤδη πρὸς τὰ δεύτερα τρεπώμεθα.* 26. *ὁρᾶτε οὖν ἀμφότερα καὶ παραθέντες τῷ συλλόγῳ τὰς μάχας καὶ τοῖς λόγοις τὰ ὅπλα καὶ πρὸς τὴν παροῦσαν εὐδαιμονίαν ἀπιδόντες καὶ τὴν ἀπ' ἐκείνων δυσχέρειαν ἐξετάσαντες γένεσθε τοῦ κρείττονος.*

27. *Δεῖ δέ, ὦ Τρῶες, ὑπὲρ τῶν τοιούτων μὴ ῥᾳθύμως βουλεύεσθαι ἐκεῖνο εἰδότας, ὡς οὐκ ἔστιν ἅπαξ*

---

1 *οὖν*] *δὴ VCViVa* *δὲ Pa* Er Mor | *γρ καὶ τοῦτο* in marg Mor | *μὴ δ' HVi* *μὴ δὲ MaCl* 2 *τινα Pa* sed *α* ex *ι* corr m^2 | *προαχθείη CrHVC* 3 *ἐδεξάμεθα M* *ἐδεξάμεθ'* in marg Vi^2 et coni Gasda at cf. Plat. Alc. I p. 115 C. Thuc. I 113, 2 | *ἂν* om *M* 4 *πρὸ δὲ τούτων M* 5 *τῶν θεῶν BPaMaCl* cf. p. 219, 15 7 *διατοῦτο HViMaCl* 8 *ἵνα* scripsi e *CrHVCViMaCl* *ἵν' BPaMVa* edd | *ἀρκέσει Cl* et in marg Vi^2 9 *αὕτη* scripsi e *CrHVBPaVi* sed in hoc *αὐτὴ* in marg m^2, *MaClVa* Par 963 cum Boissonadio Anecd. V 417 *αὐτὴ CM* edd | *ἀμφισβητήσεων M* 10 *προσδεήσῃ* scripsi e *Cr* (sed *η* parum certum) *HVCPaViVa* cum Boissonadio *προσδεήσει BMa* sed in hoc *εν* add m^2, *Cl* edd *προσδεήσειεν M* et coni Re | *συμμαχίᾳ* om *Pa* 11 *πιστεύσαντες B* 12 *τραπώμεθα MVMa* Re *τρεπόμεθα Pa* sed *ω* supra *ο* m^2, *Vi* sed *α* supra *ε* m^2, Er | *ὁρᾶτε* reposui e libris *ὁρᾶτ' Va* edd 13 *τὰ* et 14 *τὴν* om *Pa* 15 *γένεσθε MaCl* sed *ε* (3) in *αι* corr Ma^2Cl, *γένεσθαι H* *γενέσθαι Pa*

ἁμαρτόντας αὖθις γενέσθαι βουλῆς κυρίους. πρὶν μὲν γὰρ ἅψασθαι τοῦ πολέμου ἔνεστιν αὐτῷ καθάπαξ μὴ περιπεσεῖν λογισμῷ βελτίονι τὸ προσιὸν ἀναστείλαντας, εἰσελθόντας δὲ εἰς τὸ ἔργον αὐτὰ τὰ πάθη κατέχει μέχρι πόρρω, καὶ τῇ νίκῃ τὰ πολλὰ κρίνεται τὸ τέλος, ἀλλ' οὐ κατὰ συνθήκας μετρίας. ὁρᾶτε οὖν μὴ παρὸν μὲν γνῶναι τὰ δέοντα πολεμεῖν ἕλησθε, τῷ δὲ πολέμῳ λυπηθέντες αὖθις ἐπιθυμήσητε βουλεύσασθαι, ἡνίκα τοῦτο οὐκέθ' ἕξετε.

28. *Μάλιστα μὲν οὖν, εἰ καὶ μηδεὶς ἐπῆν ἀγὼν μηδὲ κίνδυνος, ἐχρῆν αὐτὸ καθ' αὑτὸ τὸ δίκαιον αἰδεσθῆναι, τοῖς γὰρ οὕτω γνώμης ἔχουσιν ἐξ οὐρίας φιλεῖ τὰ πράγματα φέρεσθαι, νῦν δέ γε, εἰ δεῖ μὴ ληρεῖν, οὐδὲ βουλομένοις ὑμῖν ἔνεστιν ἑτέρως ποιεῖν.* 29. *οὐχ*

---

1 *ἁμαρτόντας* scripsi e *CrHCBMVi* sed in hoc *ἁμαρτάνοντας* suprascr, *Va* *ἁμαρτάνοντας VPaMa* sed in hoc *όν* supra *άνον*, *Cl* edd 2 *πολέμου Ma* sed *γρ' πολεμεῖν* in marg m² *πολεμεῖν CrHPaMViCl* Er Mor | *ἐν αὐτῷ Va* Er et *γρ* in marg Mor 3 *βέλτιον CrHVC* | „*post προσιὸν videtur κακὸν deesse aut δεινόν*" Re 6 *ὁρᾶτε* scripsi e *CrHPaViMaCl* *ὁρᾶτ' VCBMVa* edd | *παρὸν μὲν* scripsi e *CrHVCBViVa* *παρὸν MaCl* edd *πρὶν μὲν Pa* et *γρ* in marg Mor *τῷ μὲν οὐ M* sed *παρὸν μὲν* in marg 7 *κρῖναι C* | *δέοντα M* sed *δίκαια* in marg | *ἕλοισθε M* *ἔλθητε Ma* sed *ἕλησθε* in marg m², *Cl* | *δὲ πολέμῳ* scripsi e *CrHVCBMViMaCl* *πολέμῳ δὲ PaVa* edd 8 *ἐπιθυμήσετε M* 9 *οὐκέθ' ἕξετε Ma* sed *γρ οὐχ* in marg m² *οὐχ ἕξετε MViVa* Er Mor *οὐκ ἐξέσται CrHVCPa* 10 voce *μάλιστα* desinit *Cr* fol 44 | *γὰρ Va* Er Mor sed in hoc *γρ οὖν* in marg | *καὶ* om Er Mor | *ὑπῆν HC* 11 *οὐδὲ MaCl* 12 *τοῖς* — 13 *φέρεσθαι* citant Macar fol 83 et subscripto *Λιβανίου* Michael Apostol. prov. XIII 46[e] (Arsen. XLI 30) *τοῖς γὰρ* om Michael *γὰρ* om Macar | *οὕτω γνώμης ἔχουσιν*] *καθ' ἑαυτοὺς τὸ δίκαιον αἰδουμένοις* Macar | *ἕξουσιν Vi* sed *ἔχουσιν* suprascr m² | *ἐξουρίας CVa* Macar | *οὐρίων PaMa* sed in hoc *ας* supra *ων* m², *Cl* cf t. I 358, 13; II 126, 17; III 338, 18 13 *με Va* 14 *ὑμῖν* scripsi ex *HVCMViVa* *ἡμῖν BPaMaCl* edd | *οὐχ ὁρᾶτε* — 219, 3 *χῶρον* citat Plan fol 105[v]

ὁρᾶτε τοὺς Ἀχαιοὺς κατὰ τῆς ᾐόνος | καὶ τοῦ R IV 13 *πεδίου κεχυμένους καὶ μικρὸν ἀποφαίνοντας τῷ πλήθει τὸν χῶρον; οὗτοι μέντοι πάντες ἐκ πολλῶν μὲν συνεληλύθασι πόλεων, μίαν δὲ γνώμην ἐσχήκασιν ἀμῦναι τοῖς ὑβρισμένοις εἰς τέλος καὶ τοσαύτῃ μὲν προθυμίᾳ κέχρηνται πρὸς τὰ ἡμέτερα πράγματα, ὅση καὶ χωρὶς ὅρκων ἤρκεσεν ἄν. τοσαύτη δέ ἐστιν ἡ τῶν ὅρκων ἀνάγκη, ὅση καὶ μὴ βουλομένους προθυμεῖσθαι πάντως ἂν ἐπαναγκάσαι.* 30. *τίς οὖν οὕτως ἠλίθιος, ὅστις οὐκ ἂν ἕλοιτο χωρὶς τοῦ τι παθεῖν δεινὸν ἀποδοῦναι ταῦτα ὧν μετὰ συμφορᾶς ἀποστήσεται; ὅτι, νὴ Δία, ἄδηλον τὸ τοῦ πολέμου τέλος; οὐ, μὰ τοὺς θεούς, οὐδαμῶς τὸ τοῦ παρόντος ἄδηλον, εἴπερ μηδὲ τοῦτο ἄδηλον, πότερον ὁ τῆς δικαιοσύνης καρπὸς ἢ τῆς πονηρίας ἀμείνων καὶ πότερον ἐκείνην τὴν τάξιν ὁ θεὸς*

---

1 *ἀπὸ* (*κατὰ* supra) *B* *ἀπὸ Pa* sed *κατα* suprascr m² | *ᾐόνος HPaVi Ma* Plan cf. t. II 325, 22 | *καὶ*] *ἐπὶ Pa* 2 *ὑποφαίνοντας Pa* Mor sed in hoc *γρ ἀποφαίνοντας* in marg 3 *μέντοι* om *M ViVa* Er *μὲν HVCMaCl* | *μὲν* om *HVCBPaMaCl* 4 *συνεληλύθησαν Ma* *συνεληλύθεισαν Cl* 5 *καὶ τοσαύτῃ* — 9 *ἐπαναγκάσαι* citat Plan l. l. 6 *κέχρηνται Vi* sed *κέκτηνται* in marg m² | *ἡμέτερα* inser *Ma*² om *HVCBPaClVa* Plan Er Mor | *ὅσῃ* Er Re 7 *ἐστιν* om *Va* Plan 8 *βουλόμενος Ma* sed in *βουλομένους* corr m³ *βουλομένοις Pa* 9 *ἐπαναγκασαι B* (*ἐπηνάγκασε* supra) *ἐπηνάγκασε Va* *ἐπηνάγκασεν* Plan | *οὖν* inserui e *BPaM ViMaClVa* om *HVC* edd 10 *ὃς MaCl* | *τουτὶ Vi* *τοῦ τί HMMaCl* | *παθεῖν τι Va* Er Mor | voce *ἀπο*]*δοῦναι* inc *La* fol 98 11 *ὧν Ma* sed *ν* e *σ* corr m³ | *συμφορὰς La* | *μὴ* Er Mor 12 *Δία* scripsi ex *HVCPaMaCl* *δί' BMViVa* edd | signum interrogationis posui ex *HM*, comma reliqui libri edd | *οὔ ViCl* 13 *οὐδαμῶς* scripsi e *CBPaMViMa* sed in hoc *ῶς* in ras m² *οὐδαμὼς La* *οὐδαμοῦ HVClVa* edd | *εὔδηλον Pa* sed *ἄ* suprascr m² | *εἴπερ* reposui e libris *ὅτι* edd | *μὴ δὲ HViCl* *μὴ δὲ καὶ Ma* *μὴ καὶ BPa* | *τοῦτο* reposui e libris *τοῦτ' Va* edd 14 *ἄδηλον Ma* sed *γρ´ δῆλον* in marg m² *δῆλον MVi* | *ὁ* ante *τῆς* (2) *BPa* 15 *τάξιν* reposui

τιμᾷ ἢ τοῖς τάδε πράττουσι συναίρεται. εἰ γὰρ μηδέτερον τούτων ἀμφισβητήσιμον, κἀκεῖνο σαφὲς εὐθὺς τὸ μεθ' ὧν ἂν ᾖ τοῦ κρείττονος ἡ μερίς, τούτοις ἀποκεῖσθαι τὸ τῶν ἐναντίων κρατεῖν.

31. Περὶ τοίνυν τῶν συμμαχησόντων ὑμῖν, οἶμαι γάρ τινας ἐννοεῖν ὡς οὐκ ὀλίγους ἕξετε βοηθούς, ἐκεῖνο λέγω, ὅτι κἂν ἅπαν τὸ λοιπὸν στρατόπεδον ἡσυχίαν ἄγῃ, Ὀδυσσεὺς οὑτοσὶ μόνος γέλωτα τοὺς ὑμετέρους ἀποφανεῖ συμμάχους τῇ συνέσει τὸ πλῆθος ἐλέγχων.

32. Ταῦτα οὔτε ὀκνῶν τὸν πόλεμον οὔτ' ἐπιθυμῶν πραγμάτων εἴρηκα. πλείω μέντοι διεξιέναι πρόχειρον μέν, μάταιον δὲ καὶ κενόν. εἰ γὰρ μὴ τούτοις προσέ-
R IV 14 ξετε τὸν νοῦν, οὐδὲ τοῦ πλείονος | οὐδὲν ὄφελος. μαρτύρομαι δὲ Δία τε ξένιον καὶ πάντας θεούς τε καὶ

---

e libris πρᾶξιν edd sed γρ τάξιν in marg Mor | ὁ θεὸς τιμᾷ et 220, 1 συναίρεται scripsi ex *HVCLaMViVa* coll p. 217, 5 οἱ θεοὶ τιμῶσιν et συναίρονται *BPaMaCl* edd

1 μηδέτερον scripsi e *CViMaCl* μηδ' ἕτερον reliqui libri edd 3 ἂν om γρ in marg Mor | ᾖ *BMaCl* Re | τῶν κρειττόνων *PaMa* sed in hoc γρ´ τοῦ κρείττονος in marg m², *Cl* et γρ in marg Mor | ἡ inserui e *PaMaClVa* ἡ *BLa* εἰ inser *My* γρ ἂν in marg Mor om *HVCVi* edd | τούτῳ Er Mor om Re | ἀποκείσθαι *M* sed θαι ex εται corr *y* αποκειται *Pa* sed προσκείσεται suprascr et in marg m² ἀποκείσεται *HVCVi* ἀπὸ κείσεται *La* ἀποκείσεσθαι *Va* Er Mor sed in hoc γρ ἀποκεῖσθαι in marg om Re 4 τὸ inserui e libris om *Va* edd 5 παρὰ *Pa* sed in περὶ corr m² 7 λοιπὸν om *HVCM* | τὴν ante ἡσυχίαν *BPaMaCl* 8 ἄγῃ *M* sed η ex ει corr *y* | οὑτοσὶ μόνος ὀδυσσεὺς *M* οὗτος (τοσὶ suprascr) *H* 9 ἡμετέρους Er Mor | ἀποφαινεῖ *Pa* sed ἀποφανεῖ in marg m² ἀποφαίνει *LaMaClVa* sed in hoc in ἀποφανεῖ corr m² ἀποφήνει *Vi* | τῇ om *HVC* 11 Ταῦτα scripsi ex *HVCB PaLaViMaCl* ταῦτ' *MVa* edd | οὔτε scripsi e libris οὔτ' edd | οὔτε *MMaCl* 12 πλεῖον *MaCl* 14 οὐδὲ *V* 15 τὸν *Ma* | θεοὺς ἅπαντας *PaMaCl* et γρ in marg Mor τοὺς θεοὺς *HVC* | τε om *HVCPaLaMaCl* et γρ in marg Mor

δαίμονας ὅσοι τήνδε κατέχουσι τὴν γῆν, ὅτι καὶ τὴν ἀρχὴν ἀδικούμενοι προσέσχομεν Ἰλίῳ καὶ νῦν λόγῳ διαλύεσθαι προαιρούμεθα καὶ πολεμήσομεν ἑτέρων ἀναγκαζόντων.

---

1 *τὴν* om *HVCVa* 2 *προσέσχομεν Vi* sed *χ* pro *σχ* in marg m[2] | *ἡλίῳ Ma* sed *ἡ* in *ι* corr m[3] 3 *Τρώων* coni Gasda

IV.

Πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς Τρῶας ὑπὲρ τῆς Ἑλένης Ὀδυσσέως quamvis nonnullis maxime placuerit, tamen paulo minus lectus et paucioribus codicibus ad hanc aetatem propagatus est quam *πρεσβευτικὸς Μενέλεω*.

Codices qui utramque declamationem continent supra p. 150 sq. sub numeris 1—53 recensui. Superest ut hoc loco eos enumerem qui solam Ulixis declamationem exhibent. Sunt autem hi duodecim:

Ac 'corporalium' quidem numero habendi sunt codices

54. Laurentianus LVII 27 anno 1392 exaratus fol. 10 qui ex eodem quo Chisianus exemplari fluxit. Vide t. I p. 59 sq. et 69.

55. Wolfenbuttelanus 511 saec. XV fol. 10ᵛ qui e Laurentiano LVII 27 descriptus est. Vide t. I p. 64 sq. Contulit Reiskia.

Corpus mutilatum exhibent codices:

211 56. Chalcenus bibliothecae *τῆς μονῆς τῆς Θεοτόκου* hodie in schola emporica repositae 158 chartaceus formae octavae saeculi XV qui continet

fol. 1 *ἐπιστολαὶ Βασιλείου τοῦ μεγάλου*

102 *ἐπιστολαὶ Συνεσίου κυρηναίου μητροπολίτου πτολεμαΐδος*

154 *δημοσθένους ὀλυνθιακοὶ λόγοι*

170—263 *λιβανίου σοφιστοῦ μελέται* rubr.

170 *πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης ὀδυσσέως* cum protheoria

187 *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηΐδος* (80 Choricii)

202 *ἀντιλογία παρ' ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα πρεσβεύοντα ἀποθέσθαι τὴν μῆνιν* (47)

220 *δύσκολος λάλον γήμας γυναῖκα* (134)

229 *φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κάμνοντος* (654)
237 *μετὰ τροίας ἅλωσιν* (110)
248ᵛ *διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ γενομένου* (739)
264—265 *λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολαί*, quarum *α' Κλεάρχῳ· Ἔμελλον γράφων* (1 W)
ultima *ε' Μοδέστῳ· Ἄκουε δὴ καὶ ἕτερον* (197).
266 *Αἰσχίνου ῥήτορος κατὰ τιμάρχου.*

Codicem a Papadopulo Cerameo (*Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικὸς φιλολογικὸς σύλλογος. παλαιογραφικὸν δελτίον. παράρτημα τοῦ ις' τόμου, ἐν Κωνσταντινουπόλει* 1885 p. 42) descriptum anno 1896 in bibliotheca Chalcena examinavi.

54. Cremonensis 12228 saec. XV fol. 27. Vide t. II p. 186 sq.

Cum hoc prorsus consentit in declamationibus

58. Ambrosianus P 116 sup. (638 in catalogo Mar- 212
tinii et Bassii) olim Michaelis Sophiani teste inscriptione folii 1: *codex non admodum antiquus; ex insula Chio advectus 1606. Fuit ex libris Michaelis Sophiani,* chartaceus formae folii saeculi XV qui continet post Boethii de consolatione librum a Maximo Planude in linguam graecam versum et Luciani dialogos inde a folio

119 *ἀριστείδου τοῦ ῥήτορος πρεσβευτικὸς πρὸς τὸν ἀχιλλέα*
122 *λιβανίου σοφιστοῦ καὶ ῥήτορος ἀντιλογία ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα. λόγος δεύτερος*
130 *λιβανίου πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς τρῶας ὑπὲρ τῆς ἑλένης ὀδυσσεύς*
138 *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς* (80)
146 *μετὰ τὴν τροίας ἅλωσιν* (110)
152ᵛ *τῷ κατορθώσαντι πόλεμον* (511)
161ᵛ *δύσκολος ὤλισθεν* (612)
164ᵛ *δύσκολος γήμας λάλον* (134)
169ᵛ *ἔχων τις γυναῖκα καὶ ὢν ὑπὸ πατρὶ* (639)
174 *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν θαλλοῦ στέφανον* (622)
179 *νόμος τὸν θορύβου καὶ στάσεως* (707).

Inspexi annis 1870 et 1895.

59. Vaticanus Palatinus gr. 278 saec. XV fol. 235. Vide t. II p. 195 sq.

In 'eclogariorum' numerum referendi sunt codices:

60. Parisinus gr. 3017 saec. XV fol. 273^{v} descriptus ex eodem exemplari quo Ambrosianus I 49 (cf p. 171 n. 45). Vide t. II p. 4 sq. Contulerunt Boissonadius et Gasda.

61. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 347^{v}. Vide t. I p. 211 sq.

62. Athous Batopaedii 367 saec. XIV/XV. Vide t. II p. 185 sq.

213 63. Chalcenus monasterii in insula Chalce Sanctae Trinitatis[1]) 145 formae octavae e diversis fragmentis codicum compactus continet

I fol. 1—56 chart. saec. XV Euripidis Hecubam cum scholiis marginalibus et interlinearibus et initium Orestis (v. 1—20)

II fol. 57 saec. XVI *λογικάς τινας σημειώσεις περὶ ὅρου*

III fol. 58—59 saec. XV *Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ εἰς τὸν μέγαν Βασίλειον ἐπικήδειον*

59—67 [*Ἡσιόδου ἔργα*]

95—134 [*Αἰσχύλου Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας*]

137—152^{v} [*Σοφοκλέους Αἴαντα*]

IV fol. 153—287^{v} saec. XIV Sophoclis Aiacis finem, Electram, Oedipum Regem

V fol. 288—365 saec. XV *μελέται λιβανίου ῥήτορος*

292^{v} *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος* (80 Choricii)

306 *ἀντιλογία ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα περὶ τῆς πρεσβείας, πρὸς δὲ ἀριστήδου ἀνασκευή* (47)

321 *ἔχων τίς δύο παῖδας πρὸς τὸν ἕτερον ἐχθρῶς διέκειτο* (687)

329^{v} [*Παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς*] Inc. *Ἰσχύω μὲν οὐδ' ἃ πέπονθα* (150)

---

1) In folio 6^{v} manu saeculi XVII scripti sunt versus:
Ἡ βίβλος αὕτη πέφυκε τῆς παντουργοῦ τριάδος
τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ τε μονῆς τε τοῦ ἐσόπτρου·
καὶ εἴ τις βουληθῇ ποτε ταύτης ἀποστερῆσαι,
χεχωρισμένος ἔσεται τριάδος τῆς ἁγίας·
ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ γε καὶ τῷ ἐλευσομένῳ.

332v *Νόμος ἐν λακεδαίμονι* (420)

337 [*Πρεσβευτικὸς*] *τοῦ ὀδυσσέως* cum theoria desinit folio 342 in verba *εἰδέναι βούλεται τὸ παράπαν* (250, 1). Reliqua desunt. Folium 343 vacuum est relictum.

344 *Ἀριστείδου ῥήτορος πρεσβευτικὸς πρὸς τὸν ἀχιλλέα.* Folium 351 vacuum est relictum.

352 [*Ὀρέστης*] cum *θεωρία* (inc. *τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων ὕλη*) (110 R).

VI fol 366—371 saec. XVII inc. verbis *δ' ἡγούμενος παρακύψαι κτλ* quae sunt *ἀχιλλέως ἀντιλογίας* 78, 27 R usque ad finem.

366v (*π*)*αράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς* (158)

370v [*Ὀρέστης*] Inc. *Ὦι*]*μην μὲν ὦ ἄνδρες* (112, 1 R). Folium 371 vacuum est relictum.

VII fol 372—400 saec. XV [*Λιβανίου ἐπιστολαί*]

Ἀρισταινέτῳ· (*ἔ*)*μελλές ποτε* (357)

Ἰοβιανῷ (*Ὅ*)*τι μέμνησαι ἡμῶν* (1083)

Μαξίμῳ (*ε*)*ἴτε μὴ βοηθῇς* (360)

Ultima est 61 *Τατιανῷ* (*ε*)*ἴ με θέλεις* (827).

Descripsit et excerpsit mea gratia anno 1885 Papadopulus Cerameus, pauca contulit Carolus Foy. Mihi ipsi anno 1896 in insula Chalce versanti codicem propter terrae motum in hypogaeo collocatum et capsa inclusum inspicere non licuit.

Ulixis declamationem solam cum Achillis antilogia continet codex

64. Escurialensis Σ-III-16 (112) saec. XV fol. 212. Vide t. I p. 430.

Denique etiam hoc loco propter commentarium[1]) nominandus est codex

65. Athous *Παντελεήμονος* 683 chartaceus formae 214
octavae saeculi XVIII quem pag. 777 usque ad 821 *ἐξήγησιν εἰς τὸν* β^{ov} *τοῦ λιβανίου περὶ πρεσβείας λόγον* continere dicit Spyr. Lambros, Catalogue of the Greek Manuscripts on the Mount Athos II p. 413 n. 6190.

---

1) Cf. supra p. 163 n. 28—36 et p. 192 n. 91—94.

Quos ex his in censum vocandos duxi codices fere iidem sunt atque in Menelai declamatione *HVCBPaMViMaCl*.

Etiam de ratione quae inter hos intercedit ad ea te delego quae supra p. 195 exposui. Stemma idem valet, nisi quod *CrLaVa* in hac declamatione desunt.

Maximus Planudes[1]) unum, Macarius Chrysocephalus[2]) decem locos e declamatione excerpsit.

Ad antilogiam scribendam ea allexit Manuelem Palaeologum imperatorem, qui Antenorem non quidem ad Menelai, verum ad Ulixis orationem respondentem induxit. Utrum perfecerit necne ambigas: utut est, prooemium tantum servatum est codice Parisino gr. 3041 chartaceo saeculi XIV fol 46ᵛ inscriptum: *προοίμιον ἀντήνορος πρὸς ὀδυσσέα* (sic) *πρεσβεύοντα μετὰ μενελάου ὑπὲρ τῆς ἑλένης*. Verba quae Boissonadius Anecd. gr. II 308 et 309 ex hoc codice edidit haec sunt:

Ἀντήνωρ.

1. *Τὸ μὲν πρὸς Μενέλεων ἀπολογεῖσθαι πειρᾶσθαι καὶ λόγων ἅπτεσθαι δίκης καὶ ἀποδείξεσι χρῆσθαι, ὡς Ἀλεξάνδρῳ μόνῳ δέον ἐγκαλεῖν, ὁ δὲ καὶ ἡμῖν ἐγκαλῶν ὡς καὶ παρ' ἡμῶν ἠδικημένος ἀδικεῖ, περίεργόν μοι παντάπασι φαίνεται. ἅτε γὰρ ἐζημιωμένος ἧς διαφερόντως ἤρα τοῦ κάλλους ὑπερθαυμάζων τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ψυχῆς τεταραγμένους ἔχει. καὶ αὔξει τούτῳ τὸ πάθος ὁ τῆς ἀφαιρέσεως, ὡς ἴστε, τρόπος. οὐ γὰρ δεῖ πρὸς εἰδότας τηνάλλως διατρίβειν. ὥσπερ οὖν ἐν σκότῳ ἢ νυκτὶ διάγων ὑπὸ ζηλοτυπίας οὐ τὸν πολέμιον βάλλει, ἀλλὰ τοὺς προστυχόντας ἡμᾶς. ἀπὸ τῆς αὐτῆς γοῦν ταύτης αἰτίας ἧς προήχθη τουτὶ ποιῆσαι δῆλός ἐστιν ὡς οὐδέποτ' ἂν πεισθείη εὖ καὶ δίκαια λέγουσιν. ὥσπερ τοίνυν ἔφθην εἰπών, τῷ μὲν αὐτὸν πείθειν ἐθέλειν μηδὲ ἐγχειρητέον, πρὸς σὲ δ', ὦ φίλε Ὀδυσσεῦ, ἐπιτρέποντος τοῦ δήμου καὶ τῆς βουλῆς πειράσομαι ὑπὲρ αὐτῶν, ὡς οἷός τέ εἰμι, συντόμως δοῦναι λόγον περὶ ὧν ἠξίωσας τὴν πόλιν ἡμῖν διαβαλεῖν.*

1) Cf. supra p. 196 t. I p. 73. t. IV p. 344.
2) Cf. t. I p. 351 sq.

2. *Ἔφησθα*[1]) *τοίνυν ἀνάγκην ἔχειν ἡμᾶς ἢ τὸν Ἀλέξανδρον θαυμάζειν τῆς ἁρπαγῆς ἢ ταύτην ἀποδοῦναι τὴν πρᾶξιν κακίζοντας ἢ ὧν Ἀλεξάνδρῳ μεμφόμεθα ταῦτα μὴ διορθούμενοι* (*διορθουμένους?*) *παρὸν τούτοις ἐξ ἀνάγκης* (*ἐξανάγκης* Par) *ἐνέχεσθαι*[2]).

Ulixis declamationem primus typis vulgavit anno 1606 Fed. Morellus Lib. opp. t. I p. 200—227 usus ille quidem codicibus Parisino gr. 3014 et 2988.

Hunc textum admodum mendosum Reiskius cum e Wolfenbuttelano ab uxore collato et Augustano secundo id est Monacensi 490 codice parum integro tum ex ipsius ingenio correxit, uxor vero magis quam par erat eius emendationes in notas ablegare quam in textu reponere maluit (t. IV p. 15—47).

Nonnullos locos correxerunt Fr. Iacobsius in 'Lectionibus' aliisque libris[3]), Boissonadius e Parisino gr. 3017, Gasda[4]) qui eodem codice usus est, Cobetus; paucos tentavit Maur. Schmidtius.[5])

---

1) Cf. p. 238, 7 sq.
2) Signo finis posito sequitur in folio 47 *συμβουλευτικὸς πρὸς τοὺς θεσσαλονικεῖς, ἡνίκα ἐπολιορκοῦντο.*
3) Cf. t. I p. 76 sq.
4) Cf. p. 198.
5) Philol. X 626.

IV.

ΠΡΕΣΒΕΥΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΡΩΑΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ. ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

R IV 15 *Προθεωρία.*

Ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ μάλιστα παρατηρεῖν ἄξιον τῆς τε εὑρέσεως τὸ πλῆθος καὶ τῆς δεινότητος τὴν ὑπερβολὴν καὶ τῶν περιόδων τοὺς κύκλους, οὐ μέντοι γε οὐδὲ ἀκμῆς ἀμοιρεῖ.

Ἡ μελέτη.

1. *Ὤιμην μέν, ὦ Τρῶες, μηδενὸς ὑμᾶς ἔτι προσδεήσεσθαι λόγου πρὸς τὸ πάνθ' ἃ προσῆκεν ἐθελῆσαι*

H = Codex Hierosolymitanus S. Sepulcri 107
V = Vaticanus gr. 940
C = Chisianus R VI 43
B = Barberinus II 41
Pa = Parisinus gr. 3014
M = Marcianus gr. 439
Vi = Vindobonensis philos. et philol. IV 82
Ma = Matritensis (N - 49) 4679
Cl = Berolinensis gr. 195 olim Claromontanus

---

1 *Λόγος δεύτερος·* ante *πρεσβευτικὸς Pa δεύτερος* post *πρεσβευτικὸς B*, *Ὀδυσσέως* edd 2 *τῆς* om *ViMaCl* | *Ὀδυσσεύς* inserui e libris om edd | *β* rubr in marg *HB*, *κθ' M ιξ Ma*[2] 3 *Προθεωρία* om *HVCViMaCl* 4 *παρατηρεῖν ἄξιον μάλιστα BMVi* 5 *τε* om *PaMVi* | *τὴν* om *HV* 6 *τῶν* om *Vi* | *οὐ* om *MVi* 7 *οὐδὲ* reposui e libris *οὐδ'* edd 8 *ἡ μελέτη* om *PaViMaCl* *ὀδυσσεύς* post *ἡ μελέτη. B* edd, *Ὁ ὀδυσσεύς M* 9 *μέν* om *HVCMa* | *ὑμᾶς* om *Pa* et *γρ* in marg Mor inser *Cl*[2] 10 *πάντα PaMaCl* | *προσῆκον PaMa*

ποιεῖν, ἀλλὰ τὴν τελευτὴν τῆς Μενέλεω δημηγορίας ἀρχὴν τῶν εἰς ἡμᾶς δικαίων ἔσεσθαι· ἐπειδὴ δὲ ὁρῶ τοὺς μὲν ὅλως τὴν ἡσυχίαν ἄγοντας ὡς ἂν οὔτε ἡμῶν κατεγνωκότας οὔτε Ἀλεξάνδρῳ προσκρούειν ἐθέλοντας, τοὺς δὲ θορύβου πολλοῦ τὴν ἐκκλησίαν πληρώσαντας, τοὺς | δὲ καὶ διαρρήδην εἰπόντας ὅτι προσῆκεν R IV 16 *ἡμᾶς ἀποκτεῖναι λαβόντας, ἀνέστην τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀχαιῶν συνερῶν ὅ τι ἂν δύνωμαι. καὶ γὰρ ἄτοπον ἔργῳ μὲν ὑπὲρ αὐτοῦ τοσοῦτον ὑπομεῖναι πόνον ὥστε μήτε πλοῦν μακρὸν μήτε τῶν οἰκείων ἀπόλειψιν μήτ' ἄλλο μηδὲν ὑπολογίσασθαι πρὸς τὸ μὴ πάνθ' ὑπουργεῖν, τῆς δὲ βοηθείας εἰς λόγους ἡκούσης ἢ μηδὲν εἰπεῖν τὴν ἀρχὴν ἢ ῥᾳθυμότερον τῇ δημηγορίᾳ χρήσασθαι.*

2. *Ἓν μὲν οὖν ἐκεῖνο χρὴ πρῶτον ὑμᾶς εἰδότας ὑπάρχειν, ὅτι κἂν αἰκίσασθαι κἂν διαφθεῖραι κἂν ἄλλο τι τῶν ἀπειρημένων εἰς τοὺς πρέσβεις ὑμῖν ἐπέλθῃ τολμῆσαι, οὐ τοὺς παθόντας ἔσεσθε μᾶλλον ἢ ὑμᾶς αὐτοὺς ἐξημιωκότες. ὁ μὲν γὰρ ἀδίκως ἀποθανὼν ὑπ'*

---

6 Antimachum cf. p. 305, 1. Il. λ 139   10 Thuc. VII 75, 1

---

2 *ἐπεὶ HVBVi*   3 *τὴν* om *Pa* | *ὡσὰν H* *καὶ Pa* et *γρ* in marg Mor | *ἂν* om *MaCl* | *οὔθ' PaMaCl* et *γρ* in marg Mor   5 *ἐμπλήσαντας BPaMaCl* et *γρ* in marg Mor   6 *καὶ* om *HC* inser V^2 8 *συναιρῶν C* *συναίρων Pa* et *γρ* in marg Mor *συναινῶν ViMaCl* | *ὅτι Vi* *ὃ MaCl*   9 *ἔργῳ μὲν*] *ἡγοῦμαι MaCl*   10 *ἐνεγκεῖν* post *μακρὸν MaCl* Re delevi | *ἀπόληψιν PaM* sed in hoc *η* in *ει* corr *y*, Re | *μήτε Vi*   11 *ὑπολογήσασθαι HVM* sed in hoc *η* in *ι* corr *y* | *πάντα PaMaCl* 12 *ἢ* om Mor   13 *τηναρχήν B* om *MaCl*   15 *Ἓν* — 16 *αἰκίσασθαι* om *H* inser in marg V^2C^2 | *οὖν* om *Pa* 17 *ἡμᾶς MMaCl* „*an ὑμῖν vulg. an ἡμᾶς ex Aug. praeferam ambigo*" Re | *ἐπέλθοι CVi*   18 *παρόντας Vi* | *ἔσεσθε Cl* sed *ἔ* in ras m² *ἔσεσθαι H*   19 *ἐξημιωκότες Cl* sed *ες* ex *ι* corr m² | *ἀποθανὼν* scripsi ex *HVCBPaMVi* *παθὼν MaCl* edd

οὐδενὸς ἂν πονηρὸς νομισθείη καὶ τοῦτ' ἂν εἴη πεπονθὼς ὃ μικρὸν ὕστερον αὐτόματον ἔπεισι, τοῖς δὲ ἀδίκως ἀπεκτονόσι καὶ πρὸς θεοὺς καὶ πρὸς ἀνθρώπους ὁ λόγος γίγνεται καὶ τὰ τῆς ἀδικίας εἰς ἅπαν τὸ γένος. 3. ὑπὲρ μὲν οὖν τούτου ταύτην ἔχειν τὴν γνώμην ἄξιον, δεῖ δὲ ὑμᾶς μηδὲ τοὺς ὑπὲρ τοῦ πράγματος λόγους ἡγεῖσθαι φορτικούς, ὅπως ἂν γίγνωνται. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἀναγκαῖον ἦν τὴν ψῆφον εὐθὺς ἕπεσθαι τοῖς εἰρημένοις, καλῶς ἄν τις ἐδυσχέραινε τὴν ἀκρόασιν ὡς ἂν ὑπ' αὐτῆς ἀφαιρούμενος ἃ ἂν προαιρῆται κυρῶσαι· ἐπεὶ δὲ τὸ μὲν εἰπεῖν τῶν πρέσβεων, ἡ δὲ ὑπὲρ τοῦ παντὸς γνῶσις ἐν ὑμῖν, οὐδὲν ἂν δήπου βλάβος εἴη διὰ τέλους ἀκούσασι πρᾶξαι τὸ παριστάμενον.

R IV 17 4. *Τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ἅπασιν ὅσοι* | παρ' οὕς τινας ἦλθον πρεσβεύοντες τὸ μὴ τυχεῖν ὑπὲρ ὧν ἀφί-

---

3 sq. Antiph. tetral. γ, α p. 125, 26

---

1 τοῦτο *MaCl* 2 αὐτομάτως *B* | ἐπῇ *H* ἐπῆν *C* ἐπίῃ *Pa* et γρ in marg Mor | δ' *Pa* 4 γίνεται *BM* om *MaCl* delendum censet Gasda | καὶ τὰ] κατὰ *Pa* et γρ in marg Mor *„corrupta haec sunt. fortasse desunt nonnulla“* Re 5 ὑπορρεῖ post γένος excidisse coni Iacobs Lect 91 | τούτων *MaCl* | ἔχει *Vi* 6 μὴ δὲ *HBMViMaCl* | τοὺς inser *Pa*[2] 7 γίγνωνται reposui e libris cum Boissonadio Anecd. II 315 γίγνονται edd 10 ὑφ' αὐτῆς *Pa* | ἂν om *MViMaCl* ὧ *C* | προαιρῆται scripsi προεἰρηται *H* προείρηται (η supra) *VC* Mor sed in hoc γρ ἂν προήρητο in marg, Re qui προήρηται vel potius προήρητο coni προήρηται *B* προήρητο *Pa* ἦν βουλόμενος *MViMaCl* et γρ in marg Mor προέληται Cobet Coll 279 12 ὑπὲρ om *MaCl* | δήπου om *MaCl* 15 ἅπασι καὶ *HVC* ἅπασι πράγμασιν *Pa* sed πρέσβεσι supra πράγμασιν m[2] ἅπασι πρέσβεσι e Par 3017 Gasda γρ πράγμασιν ὅσοι πρέσβεσιν ὅσοι in marg Mor | οὕς τινας *M* sed in οὕς τιναςοῦν corr *y* οὕς τινας οὖν *Pa* et e Par 3017 Gasda 16 πρεσβεύσοντες *B*

κοντο τῶν ἐσχάτων ἀτυχημάτων εἶναι δοκεῖ, ἡμῖν δέ, ὡς ἔοικε, τό τε διαπράξασθαι περὶ ὧν ἀπεστάλμεθα τῶν ἡδίστων ἐστὶ καὶ τὸ διακενῆς ἀπελθεῖν οὐδὲν λυπηρόν. τὸ μὲν γὰρ πρότερον πραγμάτων ἡμᾶς ἀπαλλάττειν φαίνεται καὶ διατριβῆς, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μειζόνων ἔργων ἐλπὶς ὕπεστιν. ὡς οὖν ὑπὲρ ὑμῶν ὄντος μᾶλλον ἢ ἡμῶν τοῦ συλλόγου καὶ προσέχοντες ἀκούσατε καὶ τὴν ἐξέτασιν μὴ πρὸς τὸ ἥδιστον μᾶλλον ἢ τἀληθὲς ποιήσασθε.

5. *Πάλαι μὲν οὖν, ὦ Τρῶες, πρὸς τὴν Ἀλεξάνδρου γνώμην τὸ κοινὸν τῆς πόλεως ἦθος ἐξετάζοντες κακίστους ἁπάντων ἀνθρώπων, δότε γὰρ εἰπεῖν μετ' ἐξουσίας, καὶ δυσσεβεστάτους ἐνομίζομεν καὶ πάντων ὠμοτάτους βαρβάρων· νῦν δέ γε πεῖραν ὑμῶν καὶ τῶν ὑμετέρων νομίμων λαμβάνοντες καὶ συνηθείας καὶ τάξεως καὶ τῶν ἄλλων οἷς γνωρίζεται πόλεως τρόπος τὴν μὲν κοινὴν ὑμῶν προαίρεσιν ἀγάμεθα, ἕνα δὲ γενέσθαι φαῦλον ἐν πόλει δεξιῶς ἐχούσῃ θαυμαστὸν οὐδὲν ἡγούμεθα, ἐπεὶ κἀν τοῖς Ἕλλησιν αὐτοῖς ἐν ταῖς*

---

1 *ἀδικημάτων HVC* | *δ' MaCl* 3 *ἐστὶ* om *HVC* | *τὸ* om *BPaMaCl* et *γρ* in marg Mor | *ἀπελθοῦσιν BPaMaCl* et *γρ* in marg Mor et e Par 3017 Gasda | *οὐδὲ ἓν BPaHVViCl* Mor *οὐδὲ καθ' ἓν* coni Re 4 *καὶ* ante *πραγμάτων BPaMaCl* | *ἀπαλλάξον* coni Re 5 *τριβῆς HVCBPa* et *γρ* in marg Mor 6 *λόγων B* | *ἐλπίς ἐστιν Vi* 7 *μᾶλλον* om *MaCl* | *ὑπὲρ* ante *ἡμῶν MaCl* Re | *καὶ* om *CB* 9 *ποιήσασθε M* sed *θε* in ras *y* *ποιήσατε B* sed *σθε* suprascr, *ViMaCl* 10 *οὖν* om *HVC* 12 *μετεξουσίας Ma* 13 *καὶ* (2) inser *Cl*[2] 14 *βαρβάρων ὠμοτάτους MaCl* | *γε* om *MaCl* 15 *νομίμων* om *Cl* | *λαβόντες MaCl* Re | *καὶ τάξεως* om *Pa* 16 *τρόπος γνωρίζεται πόλεως MVi* 17 *ἀγόμεθα Pa* sed *α* suprascr m[2] | *ἕνα* — 19 *ἡγούμεθα* praemissis verbis *Τοῦ πρεσβευτικοῦ πρὸς τρῶας ὀδυσσέως: μελέτ.κᾶ* citat Macar fol 83 | *δὲ*] *τινα* Macar 18 *τῇ* ante *πόλει* e Par 3017 inser coni Gasda 19 *οὐδὲ* Macar | *καὶ B* | *ἐν* — 232, 1 *πόλεων* in marg *C*[2]

εὐνομουμέναις τῶν πόλεων εὕροις ἄν τινα τὸν αὑτοῦ βίον ἐναντίως τῷ κοινῷ καταστησάμενον σχήματι, διόπερ καὶ κολάζεται νόμῳ. ἀλλ' οὐ τῶν πόλεων, οἶμαι, ταῦτα κατηγορήματα, τοῦ δὲ πεποιηκότος ἀδικήματα. 6. ἃ τοίνυν θαυμάσαντες ὑμῶν ἔχομεν, ἐκεῖνά ἐστι. πρῶτον μέν, ὅτι τὸ χρῆμα τῶν πρέσβεων ἐπίστασθε καὶ τοὺς ἥκοντας προσήκασθε καὶ οὐκ ἀπεστράφητε,
R IV 18 ὡς ἠκούσατε, ἀλλ' ἀνοίξαντες τὰς πύλας | τοῦτο μὲν ἐδέχεσθε ἐν τῇ πόλει πρᾴως, τοῦτο δὲ ἐξενίζετε λαμπρῶς, λέγω γὰρ νῦν ὑμετέραν πρᾶξιν τὴν φιλανθρωπίαν Ἀντήνορος. 7. ἐπὶ τούτοις βωμοὶ πανταχοῦ τῆς πόλεως ὁρώμενοι καὶ κάλλη νεῶν καὶ πλῆθος ἀναθημάτων καὶ συνεχεῖς θυσίαι καὶ πανηγύρεις συχναὶ καὶ τεταγμένος ἑκάστου χρόνος, ταῦτα γὰρ ἀκούειν ἐνῆν, καὶ μαντικὴ τίμιος οὐκ ἐῶσα τὸ μέλλον ἐν ἀδήλῳ κεῖσθαι καὶ ὅλως τὰ πλείω πρὸς Ἑλληνικὸν ἁμιλλώμενα κόσμον, ἐκκλησίαι, ῥήτορες, τὸ βουλῇ χώραν εἶναι, τὸ λέγειν εἰς μέσον ἐξεῖναι, τὸ μὴ τῷ θυμῷ πλέον ἢ τῷ δικαίῳ δεδόσθαι. τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους

11 Il. γ 207 | Il. δ 48; ω 69 12 Dem. p. 35, 15 13 Il. ζ 88 et 269 sq. 15 Il. μ 200 sq. 17 Il. γ 209; η 345

1 τινα om *HV* sed in hoc suprascr m², *CMVi* | τὸν bis *M* | αὑτοῦ scripsi αὐτὸν *Pa* sed αὐτοῦ suprascr m² αὐτοῦ reliqui libri edd 2 ἐναντίως inser *Ma*² | κοινὸν *Pa* sed κοινῷ suprascr m² 3 μὲν post πόλεων e Par 3017 inser coni Gasda 5 ὑμᾶς *Pa*² 6 πρεσβειῶν *M* Re 7 προσεδέξασθε *Pa* sed προσήκασθε suprascr m² 9 ἐδέξασθε *HVCBMVi* | πρᾴως *HViMaCl* Mor | δὴ *Vi* | ξενίζετε *HVCMVi* Mor 10 [γὰρ] δὲ *Ma* | νῦν om *BMaCl* οὖν *Pa* et γρ in marg Mor | ἡμετέραν *H* | comma post πρᾶξιν edd delevi 11 βαβαὶ *MaCl* 12 ὁρώμενα *Cl* om *Ma* | καὶ om *MaCl* | ναῶν *MaCl* | κάλλος *MaCl* 14 ἐνῆν ἀκούειν *Pa* Mor 17 ἁμιλλᾶται *Vi* et supra ἁμιλλώμενα *C*² | ἐκκλησίαι scripsi ἐκκλησία libri edd | τῇ ante βουλῇ *Pa* 19 δίδοσθαι *BMViMaCl* Re

βαρβάρους ἀκούομεν ὀργῇ μᾶλλον ἢ λογισμοῖς τὰ καθ' ἑαυτοὺς ἐπιτρέψαντας ἐγγύτατα τῶν θηρίων διάγειν καὶ τοσοῦτον ἐπ' ὠμότητι καὶ πονηρίᾳ φρονεῖν ὅσον εἰκὸς ἦν ἐπὶ τοῖς ἀμείνοσι. τὰ δ' ὑμέτερα πρὸς τὸ βέλτιον δρῶμεν πάντα συνηρμοσμένα καὶ συγχαίρομέν γε ὑμῖν τῶν τε ἐθῶν καὶ τῆς καθεστώσης τάξεως. 8. *ἔστι δ' ὑμῖν ἀπ' αὐτῶν ὧν εὐδοκιμεῖτε τὸ τὰ δίκαια πανταχοῦ φυλάττειν ἀναγκαῖον. καὶ δι' ἀρετῶν ὧν ὑμᾶς ἐπαινεῖν ἔχομεν θαρρεῖν ἡμῖν ὑπὲρ ὧν ἥκομεν ἔπεισι. τοῖς μὲν γὰρ ἐξ ἀρχῆς παρὰ φαῦλον τὸ καλῶς ἀκούειν θεμένοις ἴσως ἂν ἐνέγκαι τινὰ συγγνώμην τὸ* | *ῥᾳδίως ἐπὶ τὰ χείρω καταφέρεσθαι, οὐδὲν γὰρ ὑπεναντίον οἷς ἔγνωσαν ἄνωθεν δοκοῦσι διαπράττεσθαι καὶ τῇ συμφωνίᾳ τῶν ἔργων ἀφαιροῦσι τῆς μέμψεως τὸ πλέον· ὅσοι δὲ ἀρχὴν ἐνστησάμενοι καλὴν* | *καὶ γενναίαν εἶθ' ἑκόντες ἁμαρτάνουσιν, αὐτῶν* R IV 19 *κατήγοροι γεγόνασιν οἷς ἔκριναν εὖ ἔχειν ὑπεναντία*

1 *λογισμοῖς Cl* sed *ογισ* in ras m[2] *λογισμῷ Ma* Re *λόγοις HVC* 2 *αὐτοὺς PaMaCl* | *ἐγγυτάτω Ma* 3 *πονηρίᾳ* om *Vi* 4 *ἦν εἰκὸς MVi* | *δὲ BPaMaCl* Re 6 *γε* om *MVi MaCl* | *ἡμῖν BPa* Re | *τε* om *MaCl* | *ἐθνῶν Vi* sed *ν* eras *θεῶν MaCl* *γρ ἠθῶν* in marg Mor 7 *δὲ BPaMaCl* | *εὐδοκιμεῖται H* 8 *δι' ἀρετῶν ὧν* scripsi e *B* *ἀρετῶν δι' ὧν H VCVi* edd *δι' ὧν PaMMaCl* et *γρ* in marg Mor *δι' ὧν ἀρετῶν* coni Iacobs Lect 91 „*videtur leg. ἀπὸ τῶν ἀρετῶν δι' ἃς*“ Re
9 *ἂν* ante *ὑμᾶς MaCl* | *ἡμεῖς Cl* | *ὑμῖν B* | *ὧν τε Vi*
10 *τοῖς — 234, 1 τολμῶντες* citant Plan fol 38 et Macar fol 83 | *γὰρ* om *Vi* Macar *οὖν* Plan | *ἐξαρχῆς CM* Plan Macar | *τὸ καλῶς ἀκούειν παραφαῦλον MaCl* Plan 11 *καλῶς* scripsi ex *HBViMaCl* Plan Macar et *γρ* in marg Mor *κακῶς VCPaM* edd | *μὲν MaCl* 12 *χείριστα HVCB* Mor sed in hoc *γρ χείρω* in marg 13 *ἂν* post *οἷς Vi* | *ἔγνωσαν ἄνωθεν* scripsi ex *HVC MVi* *ἄνωθεν ἔγνωσαν BPaMaCl* Plan Macar edd 15 *πλεῖον MVi* | *γὰρ H* 16 *εἶτα BPaMaCl* Plan Macar | *αὑτῶν HVi Ma* sed in hoc ' in ' corr m[2], *Cl* 17 *εὖ ἔχειν ἔκριναν* (*ἔκλιναν Vi*) *MVi* | *ὑπ' ἐναντία MaCl*

τολμῶντες. 9. ποῦ τοίνυν ἂν εἴη τῶν αὐτῶν φοβεῖσθαι μὲν τοὺς θεούς, πάλιν δὲ αὐτῶν καταφρονεῖν, καὶ θύειν μὲν ὑπ' εὐσεβείας, δυσσεβεῖν δὲ διὰ τῶν χειρίστων, καὶ τὸν μὲν Δία τιμᾶν καὶ διὰ πολλῆς τῆς ἐπιμελείας θεραπεύειν νῦν μὲν ἐν ταῖς κορυφαῖς τῆς Ἴδης, αὖθις δὲ ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως, πάλιν δὲ αὐτοῦ τοῦ Διὸς οὕτως ὀλιγωροῦντας φαίνεσθαι, ὥστε τὴν μεγίστην αὐτοῦ τῶν τιμῶν εἰκῇ διαφθείρειν; τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὡς ὁ ξένιος Ζεύς, ὅπερ κεφάλαιόν ἐστι τῶν ἐπωνυμιῶν αὐτοῦ, καὶ ὅτι παντὸς μὲν ἀναθήματος ἥδιον ἐκείνῳ τὸ τὰ περὶ τοὺς ξένους εὖ ἔχειν, πάσης δὲ δεινότερον ἱεροσυλίας, εἴ τι συμβαίνει δυσχερὲς ἢ τῷ ξένῳ παρὰ τοῦ δεξαμένου ἢ τῷ δεξαμένῳ παρὰ τοῦ τυχόντος εὐνοίας; 10. οὐ τοίνυν ἐστὶ τῶν αὐτῶν ὑβρίζειν τε ὁμοῦ καὶ θεραπεύειν τὸν θεόν. εἰ μὲν γὰρ οὐκ ὀργίζεται παροινούμενος, τί περὶ τὴν θεραπείαν ἐσπουδάκαμεν; εἰ δὲ τοῦ τιμᾶσθαι ποιεῖται λόγον, εἰκὸς δήπου καὶ τοῖς ὑβρίζουσιν ἄχθεσθαι. 11. εἰ

---

6 Il. ϑ 48; χ 171 sq.

1 *τὸν αὐτὸν HV* sed in hoc in *τῶν αὐτῶν* corr m², *C* sed *τῶν αὐτῶν* suprascr m² 2 *τοὺς* om *BPaViMaCl* *τὸν HVC* sed in hoc *τοὺς* suprascr m² | *θεὸν HVC* sed in hoc *θεοὺς* suprascr m² | *δ' MaCl* | *αὐτοῦ HC* sed in hoc *αὐτῶν* suprascr m² 3 *ὑπ'* scripsi *ὑπὲρ* libri edd 4 *Δία* scripsi e *V* sed in ras m², *BPaM ViMaCl* *θεὸν HC* edd sed *γρ Δία* in marg Mor 7 *τοῦ Διὸς* delendum censet Iacobs App Pors 324 Anth. Pal III 354 | *θεοῦ HV CMVi* Mor sed in hoc *γρ Διὸς* in marg 8 *διαφθείρει H* 9 *ὡς*] *ὅσος* coni Iacobs | *θεὸς HV* sed in hoc *γρ. ζεὺς* suprascr, *C* | *ὅπερ* scripsi e *Pa* et *γρ* in marg Mor om *M* *ὅτιπερ Vi* *ὅτιπρο H* *ὅτι περ* reliqui libri edd 10 *ἐπωνυμιῶν Ma* sed *ἐπων* in ras m² *ἐπιθυμιῶν Cl* | *τοῦ θεοῦ PaMaCl* et *γρ* in marg Mor

11 *τὸ τὰ* scripsi auctore Re *τὸ BPaMViMaCl* et *γρ* in marg Mor *τὰ HVC* edd 12 *ἢ* — 13 *ἢ* om *MaCl* 15 *δία B PaMaCl* et *γρ* in marg Mor Re 16 *παροιούμενος Ma* sed *ν* inser m², *Cl* 17 *ἐσπούδακεν VC* 18 *ὑβρισμένοις M* sed *γρ ὑβρίζουσιν* in marg | *ἄχθεσθαι V* sed *εσθαι* in ras m² *ἄχθαι H*

μὲν τοίνυν οὐ παραπλησίων ἔνεστι τῶν θεῶν τυχεῖν οὐδὲ τοιούτων ὁποίους ἂν ἡμᾶς αὐτοὺς παρέχωμεν, ἀλλ' ἔστι μὲν ἀδικοῦντας τῆς ἐκείνων προνοίας ἀπολαύειν, ἔστι δὲ τὰ δίκαια προῃρημένους μηδὲν ἄμεινον τῶν | πονηρῶν πράττειν, καθαιρετέον μὲν βωμούς, R IV 206 *ἀμελητέον δὲ θυσιῶν, παροπτέον δὲ πανηγύρεις, ἐν οὐδενὸς δὲ μέρει τὸ θεῖον ἑκτέον ἁπλῶς τε νομιστέον καὶ εἰκῇ φέρεσθαι τὰ ἀνθρώπινα καὶ τὸ προστυχὸν ἰσχύειν, τῆς δὲ τοῦ βελτίονος τάξεως μηδὲν εἶναι τὸ κέρδος τοῖς οὕτω ζῆν ἐθέλουσι. καὶ τί δεῖ δικαιοσύνην ἀσκεῖν, πρᾶγμα ἐπιζήμιον, ἐξὸν προτιμήσαντας πονηρίαν ἡδονὴν ἀκίνδυνον καρποῦσθαι; εἰ δὲ ταῦτα μὲν οὐδὲ λέγειν καλόν, ᾗ που γε τὸ πράττειν οὐκ ἄξιον. ἀλλ' εἰ τοῖς μὲν ὁσίοις αἱ βελτίους ἐλπίδες ἀπόκεινται, τοῖς δὲ ἑτέρως ζῆν ᾐρημένοις καὶ τὰ παρόντα δυσχερῆ*

---

1 *παραπλήσιον Ma* sed *ησίων* suprascr m[3], *Cl* | *τῶν θεῶν* scripsi e *BPaMVi* et *γρ* in marg Mor *τοῦ θεοῦ HVC* Mor *τὸ θεῶν Ma* sed *ῶν* supra *ὁ* m[3], *Cl* *θεῶν* Re 2 *τοιούτου* Mor sed *γρ τοιούτων* in marg | *αὐτῷ* Mor sed *γρ αὐτοὺς* in marg | *παρέχωμεν* scripsi ex *HCMMaCl* *παράσχωμεν BVi* *παρέχομεν VPa* edd 3 *ἀδυναμοῦντας Ma* sed in *ἀδικοῦντας* corr m[3] | *ἐκείνου HVCVi* Mor sed in hoc *γρ ἐκείνων* in marg 5 *τῷ πονηρῷ Vi* 6 *πανηγύρεις Ma* sed *εις* in ras m[2] 7 *οὐδενὶ HV* Mor sed in hoc *γρ οὐδενὸς* in marg | *δὲ* om *Pa* | *ἑκτέον CMa* sed *ά* suprascr *C*[2]*M*[3] *ἀκτέον M* *ἐκτέον HPa* | *ἄλλως δὲ* coni Iacobs Anth. Pal. III 122 8 *καὶ* (1) om *BMMaCl* cancellavit Boissonadius Anecd. II 319 | *τὸ* inser *Ma*[3] om *Cl* 9 *μοίρας καὶ* ante *τάξεως M* Mor | *τὸ κέρδος μηδὲν εἶναι MaCl* *τὸ* om *Pa* 10 *ἐθέλουσι* — 15 *ἑτέρως* in marg *Pa*[2] 11 *προτιμήσαντας* Mor sed *γρ παρατιμήσαντας* in marg | *πονηρίαν* scripsi e *VC* sed in hoc *αν* ex *ας* corr m[2], *Pa*[2]*MViMa* sed in hoc in marg m[2] *πονηρίας HBCl* edd 13 *ᾗ που* scripsi e *MViMaCl* *ἤπου Pa*[2] et *γρ* in marg Mor et Re *ὅπου HVC* sed in hoc *ἤπου* suprascr m[2], *B* Mor *γε* om *PaMaCl* et *γρ* in marg Mor | *τὸ* om *MVi* | *οὐδὲ HVC* sed in hoc del *n*, Mor sed *γρ τὸ* in marg 14 *ἀλλ' εἰ* scripsi *ἀλλὰ* libri edd 15 *ὡς* ante *ἑτέρως HVCBPaMVi* edd delevi

καὶ τὰ μέλλοντα φόβου μεστά, πολὺ δήπου κάλλιον, ὦ Τρῶες, ἐκείνης εἶναι τῆς μερίδος ἣ τὰ χρηστὰ προξενεῖ. 12. καὶ οὐκ ἐπιτιμῶμεν ὑμῖν ὡς οὐχ οὕτω φρονοῦσιν, ἀρχὴν δὲ οὐδ' ἂν συνεβουλεύομεν ὑμῖν, εἰ μὴ τοῦτον διέκεισθε τὸν τρόπον, ἀλλ' ἐπειδὴ ταῦθ' ὑμᾶς δικαίως δρῶμεν ἐπιτηδεύοντας, οὐκ ἂν βουλοίμεθα τὴν πόλιν ὑμῖν ἐξ ἡμισείας εἶναι δικαίαν οὐδὲ τὰ ἄλλα ἀνεγκλήτους ὄντας ἐν τοῖς περὶ τὴν Ἑλένην δοκεῖν ἁμαρτάνειν. πάντων γὰρ ἀτοπώτατον τῆς μὲν ἐγχειρήσεως καὶ τῶν ἔργων ἀφεστηκέναι, ἐν δὲ τῇ περὶ τῶν πεπραγμένων βουλῇ τῆς αἰτίας τοῖς πεποιηκόσι κοινωνῆσαι.

13. *Εἰ μὲν οὖν κοινῷ δόγματι τῆς πόλεως τὸ ἀδίκημα τετόλμηται καὶ τὸν Ἀλέξανδρον ὑμεῖς ἐπὶ καλὴν οὕτω πρᾶξιν ἐξεπέμψατε, σαφῶς εἴπατε μηδὲν
R IV 21 ὀκνήσαντες καὶ | οὐδὲν ἔτι φθεγξόμεθα, τίς γὰρ ἂν νοῦν ἔχων αὐτοῖς τοῖς εἰργασμένοις δικασταῖς ὧν ἠδίκησαν χρήσαιτο; εἰ δέ, ὅπερ ἀληθές ἐστιν, ὁ μὲν ἐφ' ἑαυτοῦ βαλόμενος ἔπραττε τὸ τερπνόν, ὑμῶν δὲ

18 Her. III 71, 3; 155, 2; IV 160, 1; V 73

1 δὲ ante *δήπου MVi* et inser C^2 2 *δήπου* ante *τῆς Cl* ἣ ex ἡ corr *Ma*² | *τῷ χρηστὰ προεξενέγκαι* post *προξενεῖ Pa* Mor sed in hoc del *γρ* del Re 4 *δὲ*] *δ' ἂν HV* | *οὐδ' ἂν*] *ἂν οὐδὲ Vi* | *συνεβουλεύομεν* scripsi auctore Re *ἐβούλευον Ma Cl* *συνεβούλευον* reliqui libri edd 5 *διέκεισθε Ma* sed ε(1) in α corr m² | *ταῦτα MaCl* | *ὑμᾶς* om *MaCl* 6 *δικαίως* inserui e *MViMaCl* om *HVCBPa* edd 7 *ὑμῖν* scripsi ex *HVCPaMVi* *ὑμῶν BMaCl* edd | *ἐξημισείας H* | *τἄλλα B MaCl* 8 *ὑπὲρ τῆς ἑλένης MViMaCl* 9 *πάντων* scripsi ex *HVCBPaMVi* *ἁπάντων MaCl* edd | *ἐγχειρήσεως* (ι suprascr.) *M* 10 *περὶ* om *BMaCl* *παρὰ Vi* 11 *ἐναντίας τοῖς πεπραχόσι Pa* sed *αἰτίας* in marg, et *γρ* in marg Mor 13 *τῆς* om Mor | *τῆς πόλεως* om *MaCl* 14 *ὑμεῖς* om *B* 16 *γὰρ* om *M* 18 *δ' BPa* 19 *ἐφ'* scripsi e *PaViMaCl* et *γρ* in marg Mor *ἀφ'* reliqui libri edd | *βαλόμενος* scripsi auctore Re („*malim βαλόμενος*“)

τὸ κοινὸν οὐ μετεῖχε τῶν γιγνομένων, δείξατε τοὺς δεδρακότας ἐν τῇ ψήφῳ καὶ τῇ χειροτονίᾳ τῆς αἰτίας ἐξέλεσθε τὴν πόλιν.

14. *Καὶ μὴν ἔγωγε πολλοὺς ὑμῶν οἶδα τῷ μὲν Ἀλεξάνδρῳ δυσκόλως ἔχοντας, ἡμῖν δὲ τοῖς πεπονθόσι συναλγοῦντας, δεῖ δὲ τόν γε ἀληθῶς ἁπλοῦν καὶ γενναῖον οὐ πλάττεσθαι τὴν καλοκἀγαθίαν, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἔργων τοῖς ἠδικημένοις ἀμύνειν καὶ τοῦ νόμου τῆς ἐκκλησίας διδόντος παρρησίαν ἀποδοῦναι κελεύειν τὴν Ἑλένην, ἀλλ' οὐκ ἰδίᾳ σεμνολογεῖσθαι τὴν πρᾶξιν δημοσίᾳ μὴ αἰτιώμενον.*

15. *Καὶ μὴν εἴ τις ὑμᾶς ἔροιτο, τί μαθόντες οὔτε πρότερον οὐδὲν τοιοῦτον εἴργασθε οὔτ' ἐπειδήπερ Ἀλέξανδρος ὧν ἐπεθύμει κύριος ἦν ἐξηλώσατε τὴν ἁρπαγήν, εὖ οἶδ' ὅτι φήσαιτ' ἂν ἅπαντες ὅτι καὶ πρότερον καὶ μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου παροινίαν πονηρᾶς εἶναι φύσεως τὸ ἅρπαγμα κατεγνώκαμεν καὶ οὐ διὰ τοῦτο χρηστόν, ὅτι τῷ δεῖνι τῶν*

---

coll Her. l. l. *λαβόμενος Pa* et coni Iacobs Lect 92 *γρ λαβόμενος ἐ.βουλόμενος* in marg Mor *βαλλόμενος* reliqui libri sed *βουλευόμενος* suprascr *Ma*², edd *σαυλούμενος* M Schmidt Philol. X 626

1 *τῶν κοινῶν Pa* sed *τὸ κοινὸν* suprascr m² 2 *τῇ* om *MaCl* 4 *καὶ μὴν* Mor sed *γρ οὐ μὲν* in marg 5 *ὑμῖν Pa* 6 *ξυναλγοῦντας Vi* | *δεῖ* — 8 *ἀμύνειν* citat Macar fol 83 | *δὲ* om Macar | *γε* om Macar *τε H* 7 *μὴ BVi* | *πράττεσθαι Pa* sed *πλάττεσθαι* suprascr m² 8 *τοῖς* om Mor 11 *δημοσίᾳ μὴ* om *HVPa* in marg inser *C*² *δημοσίᾳ* om *γρ* in marg Mor 12 *μὴ H* | *παθόντες MaCl* | *οὐδὲν τοιοῦτον οὔτε πρότερον* Mor 13 *οὔτε MaCl* 14 *ἐπιθυμεῖ MaCl* | *ὧν MaCl* 15 *οὐκ Ma* sed *γρ εὖ δ' ὅτι* in marg m², *Cl* | *φήσαιτ' ἂν* scripsi e *Pa* *φήσαιτε ἂν Ma* et *γρ* in marg Mor *φήσετε ἂν Cl* *φήσετε MVi* *φήσαιτε* Re *φήσειαν HVCB* Mor | *ὅτι* om *PaMaCl* 16 *τοῦ* ante *Ἀλεξάνδρου HVCB* edd delevi | *ἢ ὅτι* ante *πονηρᾶς ViMaCl* 17 *κατέγνωμεν PaMaCl* et *γρ* in marg Mor 18 *οὐ* inser *V*²*Cf* om *H* *οὐδὲ Pa* et *γρ* in marg Mor | *διατοῦτο HViMaCl* *γρ διότι* in marg Mor | *τοῦτό τι* coni Iacobs Lect 92 | *διότι BPaMaCl* et *γρ* in marg Mor

Τρώων ἤρεσε. 16. *τούτοις μέντοι τοῖς λόγοις οὐ συμβαίνει τὸ συμπράττειν Ἀλεξάνδρῳ καὶ συναγωνίζεσθαι πρὸς τὸ μηδὲ παύσασθαι τῶν ἀδικημάτων ποτέ. εἰ μὲν γὰρ ἐπαινεῖτε τὸν ἄνθρωπον, τί οὐ μιμεῖσθε; εἰ δὲ καταμέμφεσθε, τί οὐ κωλύετε; οὐ γὰρ δήπου λόγον ἔχον ἐστὶ ταῦτα διαφυλάττειν εἰς τέλος ἃ μηδὲ* R IV 22 *γενέσθαι τὴν ἀρχὴν | βέλτιον ἦν. ἢ τὴν μὲν ἁρπαγὴν αἰτιασόμεθα, τὸ δὲ μηδ' ἀποδοῦναι βούλεσθαι τοῦτο θαυμασόμεθα;*

17. *Ὅλως δέ, εἴ τις ἀκριβῶς λογίζεσθαι βούλοιτο, οὐ Μενέλεως ἠδίκηται μόνος ἐν τοῖς τετολμημένοις, ἀλλὰ καὶ τὰ κράτιστα τῶν ἀνθρωπίνων συγκέχυται καὶ κεκίνηται. εἰ γὰρ Ἀντήνωρ ὁ βέλτιστος ἐνεθυμήθη πρὸς ἑαυτόν, ὅτι νῦν ἐγὼ Μενέλεων καὶ Ὀδυσσέα παρ' ἐμαυτῷ καταλύειν ἀνέξομαι τὸν μὲν εἰς τὰ τιμιώτατα βεβλαμμένον, τὸν δὲ συνωργισμένον τῷ πεπονθότι; ἂν*

7 Manuel. Palaeol. antil. supra p. 227,1 sq. 12 cf. p. 232,11

2 *συμβαίνειν H* | *πράττειν Vi* 3 *μὴ δὲ HBViMa* sed in hoc *δὲ* eras, *Cl* *μὴ M* *μηδὲν Pa* Mor 6 *τοῦ λόγου HV* sed in hoc *λόγον* corr m², *C* sed in *τὸν λόγον* corr m², Mor sed *γρ λόγον* in marg | *ἔχοι Ma* sed *ἔχον ἐστὶ* suprascr m² *ἔχον* om *HV* sed in hoc inser m², *C* Mor sed in hoc *γρ ἔχον* in marg | *ἐστὶ* inser *Cj* om Re | *διαπράττειν ViMa* sed in hoc *διαφυλάττειν* suprascr m², *Cl* | *μὴ δὲ HMViMaCl* 7 *τὴν ἀρχὴν γενέσθαι Ma* sed ` et ' eras, *Cl* | *εἶναι HVC* sed in *ἦν* corr *V²Cf* | *καὶ Pa* et *γρ* in marg Mor 8 *αἰτησόμεθα HV* sed in hoc *ια* supra *η*, *C* sed *η* in *ια* corr *n* | *τὸ — 9 θαυμασόμεθα* in marg *Pa²* | *μὴ BMViMaCl* 9 signum interrogationis posui 11 *μενέλεως M* sed *ε*(3) inser *y* *μενέλαος PaMa* sed *εως* suprascr m², *Cl* 12 *καὶ* om *Pa* | *ἀνθρωπίων VM* *ἀνθρωπείων Vi* *ἀνθρώπων BPaMa* sed in hoc *γρ' ἀνθρωπείων* in marg m², *Cl* *γρ ἀνθρώπων ἢ ἀνθρωπείων* in marg Mor 13 *γρ εἰ καὶ γὰρ* in marg Mor 14 *αὑτόν PaMa* *αὑτὸν Cl* | *ἐγὼ* om *HVC* | *μενέλαον Cl* 15 *τὸν* ante *Ὀδυσσέα BPaMaCl* edd delevi 16 *βεβλημμένον H* *βεβλημένον V* 17 signum interrogationis posui, comma *ViMa*, colon reliqui libri punctum edd | *ἆρ'* Iacobs Anth. Pal. III 696

οὖν ἀποχρήσωνται πρός τι τῶν δυσχερῶν τῇ παρ' ἐμοὶ διατριβῇ, παρ' ἡμῶν δὲ αὐτῶν ἔχουσι τῶν τοιούτων τὸ παράδειγμα, καλῶν γ' ἂν εἴην ἀπολαύων ξενίων· εἰ ταῦτα διαλογισάμενος προσιόντας ἀπήλαυνε καὶ μηδαμῇ προσίετο, ἆρ' οὐκ ἂν ἦν θέαμα δεινὸν καὶ πάντων ἐλεεινότατον ἄνδρας ξένους ἠδικηκότας οὐδὲν ἐπ' ἀγορᾶς κυλινδεῖσθαι; οἶμαι γὰρ ἂν καὶ τοὺς ἄλλους τοῦτον μιμήσασθαι τῷ φόβῳ τῶν πεπραγμένων πρὸς ἀπιστίαν ἀγομένους. ταῦτα τοίνυν τὸ μὲν Ἀλεξάνδρου μέρος ἂν συμβεβήκει, ἡ δὲ Ἀντήνορος καλοκἀγαθία κρείττων ἐφάνη τῆς ὑποψίας.

18. Μάλιστα μὲν οὖν, ὦ Τρῶες, καὶ τὸ περὶ ὁτιοῦν εἰς τὸν ὑποδεξάμενον ἁμαρτεῖν τῶν δεινοτάτων ἐστί, τῆς γὰρ αὐτῆς παροινίας ἀπόδειξιν ἔχει τὸ πραττόμενον ἅπαν, ἕως ἂν ἐκβαίνῃ τὸ προσῆκον, Ἀλέξανδρος

10 cf. t. IV 56, 20 R 15 cf t. IV p. 114, 19 R

1 ἀποχρήσωνται reposui e libris cum Boissonadio Anecd. II 331 ἀποχρήσονται edd 3 τὸ om *MaCl* | καλὸν *HVPa Ma* sed in hoc καλῶν suprascr rubr, *Cl* et γρ in marg Mor | γ' om *MaCl* δ' *HVC* γὰρ *Vi* | ἂν om *Vi* | εἴη *B ViMa* sed in hoc ν add rubr et γρ in marg m², *Cl* 4 ἀπολαύων scripsi ex *H VCM* sed in hoc ἀπολαύειν in marg, et γρ in marg Mor ἀπολαύειν reliqui libri sed ειν in ων corr *Ma* rubr, edd ἀπολαύσων Iacobs Add 124 | ξενίων scripsi auctoribus Re („*mihi videtur leg. aut* καλῶν γ' ἂν εἴην ἀπολελαυκὼς ξενίων *aut* καλόν γ' ἂν εἴη ἀπολαύειν τῷ ξένῳ") et Iacobsio ξένον *Pa* ξένων reliqui libri edd | ἐπ' αὐτὰ *HVC* sed in εἰ ταῦτα corr V^2C^n 5 μηδαμοῦ *Vi* 6 ἐλεεινότερον *MaCl* 7 ἠδικηκότας οὐδὲν om *MaCl* 8 τοῦτον om *HVC* sed in hoc τοῦτο post μιμήσασθαι inser *j* τοῦτο *MVi* οὕτω *BMa* sed in hoc γρ τοῦτον suprascr m², *Cl* 9 εἰς *Ma* sed γρ' πρὸς suprascr m², *Cl* 10 τῷ et μέρει *V* | ἂν συμβεβήκει scripsi συμβέβηκεν (ξυμβέβηκεν *Vi*) libri edd | εἰ *Pa* sed ἡ suprascr m² 11 κρεῖττον *H* 12 οὖν om *MaCl* | ὦ om *HV* | τιοῦν *Ma* sed ὁ antepos m², *Cl* 13 ἁμαρτεῖν scripsi ex *HVCMVi* et γρ in marg Mor ἐξαμαρτεῖν *BPaMaCl* ἐξαμαρτάνειν edd 15 ἕως inser γρ' *Ma²* ὡσὰν *Cl* „*unde confici possit* ὅταν. *aut possit* ἕως *plane*

δὲ παρανομεῖν ἐπιχειρήσας ἐν τῷ μεγίστῳ τὴν παρανομίαν ἔδειξεν. R IV 23 | *οὐκ ἤρκει θεραπαίνας καὶ χρυσία καὶ ὅσα εἰς ἐσθῆτα φέρει λαβόντα οἴχεσθαι καὶ τούτοις ὁρίσαι τὰ ἀδικήματα, ἀλλ' ἐπὶ τὸ γύναιον ἐπιθυμίαν ἀκόλαστον ἐκίνησε καὶ τοῖς αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦτον μὲν δεξιούμενος, τὴν δὲ Ἑλένην εἶδεν ἐφ' ὕβρει.* 19. *καὶ οὐκ ἔστησεν ἐπὶ τῆς ἐννοίας τὸ ἐγχείρημα, ἀλλὰ προσέθηκε τὴν πρᾶξιν, ὑπὲρ ἧς καὶ τὸ βουλεύσασθαι τῶν ἐσχάτων ἂν ἦν. καὶ εἰ μὲν οὐχ ἑώρα παιδίον αὐτοῖς γεγονός, ὃ μάλιστα δὴ πάντων εἰς οἰκειότητα τοὺς γονέας συνάγει, ἦν μὲν ἂν οὐδὲ οὕτω μικρόν, τοῦ δὲ νῦν εἰργασμένου μετριώτερον· νῦν δὲ οὔσης αὐτοῖς Ἑρμιόνης τοσαύτης ἀφορμῆς εἰς κοινωνίαν Ἀλέξανδρος διέσπασεν ἃ συνῆπτο θεσμῷ καλλίονι.*

20. *Οἶδα τοίνυν ὡς ἐρεῖ τις ὅτι δικαίως ἂν στέρ-*

---

6 cf. t. IV 114, 20 R 10 cf. p. 206, 2. Chor. Patr. t. IV 97, 1 R

---

omitti et ἂν pro ἐὰν accipi" Re | *τὸ προσῆκον* reposui e libris sed *γρ τοῦ προσήκοντος* suprascr *Pa*² *τὸ τοῦ προσήκοντος* edd sed *γρ τὸ προσῆκον* in marg Mor

2 *χρυσία V* sed *ὸν* suprascr m² *χρυσὸν BPaMaCl* 4 *ἐπεὶ HVi* Mor sed in hoc *γρ ἐπὶ* in marg | *γύναιον V* sed *γύν* in ras m² *δίκαιον HC* sed in hoc del et *γύναιον* suprascr *f* | *εἰς* ante *ἐπιθυμίαν* Mor del Re 6 *τὸν γρ* in marg *Pa*² et coni Iacobs Ach. Tat. 944 | *μὲν* om *Cl* inser *Ma*² | *δεξιούμενος Ma* sed *ς* in *ν* corr m², Mor sed *γρ δεξιούμενον* in marg, et tuetur Iacobs Phil 672 *δεξιούμενον V* sed *ν* m², *CBPaM* et *γρ* in marg Mor et Re | *εὐλαβῶς* post *δεξιούμενον γρ* in marg *Pa*² et Mor et inseruit Re delevi cum Iacobsio | *δὲ* om *Ma* sed *δ'* inser m², *Cl* | *εἶλεν Pa* sed *γρ εἶδεν* suprascr m² 7 *τὰς Vi* *ταῖς MaCl* (*αῖς* suprascr.) *τῆς M* *ἐννοίαις MaCl* *εὐνοίας Pa* sed *γρ ἐννοίας* suprascr m² *γρ ἀνοίας* in marg Mor 8 *καὶ* ante *τὴν MaCl* Re delevi 9 *ἂν ἦν* om *HVC* *γἂν MaCl* *γάρ*; *Pa* | *ἦν* om *PaCl* inser *Ma*² 10 *δὴ μάλιστα Vi* 11 *εἰσάγει MVi* et *γρ* in marg Mor | *οὐδ' BPaMaCl* 15 *καλλίστῳ* coni Gasda 16 *ὡς ἐρεῖ τις* om *Pa* sed in marg add m², *Ma* sed *φαίη τις ἂν ὡς* inser m², *Cl* | *ὅτι* om

γοιμεν ταὐτὰ πάσχοντες ἅ ποτε πεποιήκαμεν. οἷον ὑμεῖς, φησίν, ἐκ μὲν Φοινίκης Εὐρώπην, ἐκ δὲ Κόλχων ἡρπάσατε Μήδειαν. τί τοίνυν ἀσχάλλετε ταὐτὰ ὑπομένοντες ὧν ὑπήρξατε; 21. *ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν αὐτὸ τοῦτο τεθαύμακα εἰ ὧν ὡς ἐγκλημάτων μέμνησθε, ταῦθ' ὁμολογεῖτε μιμήσασθαι. εἰ μὲν γὰρ μηδὲν ἡμάρτανον οἱ τότ' ἐκεῖνα πράττοντες, πῶς εἰς ἔγκλημα προφέρετε; εἰ δὲ οὐκ ἦν ἔξω τοῦ ψέγεσθαι, πῶς ἃ ψέγειν οἴεσθε δεῖν ἐζηλώσατε;* 22. *καὶ μὴν καὶ κατ' αὐτὸν τοῦτον τὸν λόγον εἰς τοὺς βαρβάρους ἔρχεται τὸ ἔγκλημα. εἰ γὰρ τὸ μὲν τῶν ἀδικημάτων ἄρχειν παρὰ τὸν νόμον ἐστί, τὸ δὲ ἀμύνασθαι τοὺς ὑπάρξαντας εἰς τὸ δίκαιον τελεῖ, εἰπάτω μοί τις, πότερον | Κρῆτες πρότερον τὴν Εὐρώπην ἐκ* R IV 24

14 Her. I 2

Vi | *στέργωμεν Ma* *στέργομεν* Mor sed *γρ φέροιμεν* in marg 1 *ταὐτὰ* scripsi auctore Re „*malim ταὐτὰ πάσχοντες ἃ πρίν ποτε*“ *ταῦτα* libri edd | *ποτε* om *HV* sed in hoc suprascr m², *CBVi* | *πεποιήκαμεν Ma* sed *αμεν* in ras m² *γρ προπεποιήκαμεν* in marg *Pa*² et Mor | *οἷον*] *ὡς ἐμὸν· οἷον ViMa* sed in hoc *ὡς* et *οἷον* inser m² et *ἐμὸν* del m² *ὡς ἐμὸν. Cl* 3 *μήδειαν ἡρπάσατε MaCl* 4 *ταῦτα ὑπομένοντες ὧν ὑπήρξατε ἀσχάλλετε MaCl* *ταὐτὰ* scripsi ex *HVCB* auctore Re *ταῦτα* reliqui libri edd | *προήρξατε PaMaCl* et *γρ* in marg Mor 5 *δὲ* om *Pa* | *πρῶτον* om *Cl* inser in marg *Ma*² et suprascr *Pa*² | *τοῦτο αὐτὸ M* | *οἵων Pa* sed *γρ´ ὧν* suprascr m² 6 *ταῦθ' ὁμολογεῖτε μιμήσασθαι* om *Pa* sed in marg add m² | *ταῦτα MaCl* 7 *μὲν* om *V* | *οὐδὲν BPaMa* sed in hoc *γρ μηδὲν* suprascr m², *Cl* | *τότε BPaMaCl* | *ἐκεῖνο Pa* sed *γρ ἐκεῖνα* in marg m², *MaCl* 8 *τι τοῦτο BPa Ma* sed in hoc *γρ πῶς* in marg m², *Cl* et *γρ* in marg Mor | *οὐ Ma* sed in *εἰ* corr m² | *δ' BMaCl* | *ἦ H* *εἶ Vi* *εἰσὶν M* 9 *ψεύδεσθαι C* sed *υδ* in *γ* corr *j*, et *γρ* in marg Mor 10 *καὶ* om *Pa* 11 *τὸ ἔγκλημα ἔρχεται MVi* | *μὲν γὰρ τὸ MaCl* et coni Gasda 13 *μοι τίς HViMaCl* 14 *πρότερον κρῆτες πότερον Ma* sed *γρ πότερον ἐρεῖ τις κρῆτες* in marg m² | *κρῆτες πρότερον* om *Vi* inser *My* | *πότερον Cl* | *ἐρεῖ τίς* ante *τὴν Vi*

Φοινίκης ἥρπασαν ἢ Φοίνικες ἐξ Ἄργους Ἰὼ τὴν Ἰνάχου; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι τῶν Φοινίκων γεγενῆσθαι τὴν ἀρχήν. 23. καὶ οὐκ ἐπαινοῦμεν οὐδὲ τοὺς Κρῆτας πρὸς τοῦτο ἐλθόντας. πάντων γὰρ ἀλογώτατον τῶν ἠδικημένων ἀντεπιβουλεύειν οὐ προῃρημένων ἐκείνους περιεργάζεσθαι. ἔπειτα εἰ καὶ πλέον τῶν πεπονθότων ἤχθοντο, δῶμεν γὰρ ὅτι καὶ μᾶλλον ἤλγουν Ἰνάχου, οὐχ ἁρπαγῇ τὴν ἁρπαγὴν μετιέναι ἐχρῆν, ἀλλὰ ταὐτὰ ποιεῖν ἅπερ ἡμεῖς νῦν, πρεσβείαν ἀποστέλλειν, στρατόπεδον συγκροτεῖν, πόλεμον ἀπειλεῖν. τοῦτο μὲν γὰρ ἦν μηδὲν τοιοῦτον μήτ' ἐν γῇ μήτ' ἐν θαλάττῃ βουλομένων τολμᾶσθαι, ἐκεῖνο δὲ πολλὰ παρασκευαζόντων παραπλήσια γίνεσθαι. ἐπαινεῖν μὲν οὖν ἐκείνους οὐκ ἔχομεν, εἰ δὲ ἰσχυρόν τις εἶναι νομίζει τὸ χρῆναι τοῖς

---

1 Her. I 1. Lyc. 1291 sq. cum scholiis 5 Thuc. I 33, 3

---

1 *ἥρπασαν ἐκ φοινίκης Vi* 2 *μὲν* om *VCl* inser *Ma*^{2}
3 *οὐκ ἐπαινῶ μὲν BPaMa* sed in hoc *γρ οὐκ ἐπαινοῦμεν* in marg m^{2}, *Cl* et *γρ* in marg Mor 4 *εἰς PaMa* sed in hoc *γρ πρὸς* su-
εἰς
prascr m^{2}, *Cl* et *γρ* in marg Mor *πρὸς B* | *ἦν* post *ἀλογώτατον* inserendum coni Gasda | *τῶν ἠδικημένων* in *τὸν ἠδικημένον* mutan-
πεπονθότων
dum coni Re et Iacobs Lect 92, tuetur Gasda 5 *ἠδικημένων*
V | comma post *ἀντεπιβουλεύειν* edd delevi | *προειρημένων Pa* *προῃρημένον* coni Iacobs | *ἐκείνων οὓς BMViMaCl γρ ἐκείνους οὓς* in marg Mor 6 *περιεργάζεσθε Pa* sed *αι* suprascr m^{2}, *γρ* in marg Mor *περιεργάζονται BMViMaCl* | *εἰ* om *Cl* inser *Ma*^{2} 7 *ὅτι* inserui e *BPaMVi* et *γρ* marg Mor cum Gasda om reliqui libri sed inser *Ma*^{2} et in marg *V*^{2}, Re *εἰ* Mor quod del Re 9 *ποιεῖν* om *Cl* inser *Ma* | *πρέσβεις B Ma* sed *γρ' πρεσβείαν* suprascr m^{2}, *Cl* *πρέσβιν Pa* et *γρ* in marg Mor 11 *μήτε* (1 et 2) *BPaMaCl* | *μήτε ἐν γῇ* inser *Pa*^{2} | *τῇ* ante *γῇ* et *θαλάττῃ Vi* 12 *ἐκεῖνο* scripsi e *C* sed *ο* ex *α* ras corr, *ViMaCl* *ἐκεῖνα* reliqui libri edd 13 *γενέσθαι Ma* sed *γρ γίνεσθαι* suprascr m^{2}, *Cl* | *οὖν* om *PaCl* inser *Ma*^{2} 14 *δ' PaMaCl* | *νομίζοι B*

ἴσοις ἀμύνασθαι, λόγος τίς ἂν αὐτοῖς λείποιτο; πλὴν ἕν γε ἐκεῖνο ἴσμεν, ὅτι Φοινίκων τὸ ἔγκλημα γίνεται τῶν καταβεβληκότων τὸ σπέρμα τῆς ἁρπαγῆς. 24. τί οὖν Μήδειαν Ἰάσων ἐλάμβανεν; ἄλλος μὲν ἄν τις ἔφησεν, ὅτι πρὸς τὰ τῶν Φοινίκων παρωξυμμένος καὶ προσδεῖν ἡγούμενος τῇ τιμωρίᾳ, ἐγὼ δὲ οὐ τὸν Ἰάσονα τῆς Μηδείας ἐπιθυμήσαντα σκοπῶν εὑρίσκω, τὴν δὲ Μήδειαν ἁλοῦσαν Ἰάσονος. 25. ὡς μὲν οὖν συνέπραξεν αὐτῷ πρὸς τοὺς ἄθλους αὐτόματος ὁρμήσασα εἰς τὴν ἐπικουρίαν καὶ ὡς ἀπέκτεινε τὸν ἀδελφὸν ἀποσπᾶν | ἐπιχειροῦντα καὶ ὡς ἀβίωτον R IV 25 ἡγεῖτο τὸν βίον, εἰ μὴ ἐκεῖνον ὄψεται, καὶ ὅσα τῶν ἐρώντων ἐστὶ παραλείψω, τί γὰρ ἄν τις μακρηγοροίη;

---

4 sq. Her. I 2 et 3 5 Her. I 2 6 Dem. p. 1299, 17. Aesch. Tim. p. 68, 11 R 8 Eur. Med. 8 10 cf. t. IV p. 1010, 6 sq. R 11 [Apollod.] bibl. I 9, 24

---

1 *ἴσο* cum ras 1—2 litt *Ma* | *ἀμύνεσθαι HVCB* | *λόγος C* sed *ος* in ras *j* *λόγοις H* et *γρ* in marg Mor | *τί HC* sed in hoc *ς* add *j*, et *γρ* in marg Mor | *ἂν* inserui e *B* et *γρ* in marg Mor, ut coni Re | *λίποιτο Vi* 2 *γίγνεται Ma* sed *γίγν* in ras 5—6 litt m[2] *γέγονε B* 4 signum interrogationis post *οὖν* delevi et post *ἐλάμβανεν* posui | *οὖν* post *μὲν* edd delevi 5 *παρωξυμμένος* scripsi e *BPaMaCl* et *γρ* in marg Mor coll. Dem. et Aesch. l. l. *παροξυνόμενος* reliqui libri edd 6 *καὶ προσδεῖν ἡγούμενος* praemisso *ἐλλείπει* in marg *Ma*[2] om *BPa* sed in hoc suprascr m[2], *Cl* 7 *Ἰάσονα* reposui e *MaCl* *ἰάσον' MVi* *ἰάσωνα* reliqui libri edd cf l. 8 et p. 248, 4 | *ἐπιθυμήσαντα τῆς μηδείας M* | *τῆς* scripsi e *BPaM* et *γρ* in marg Mor cum Iacobsio Phil. 619 *αὐτῆς* reliqui libri sed *αὐτ* in ras *Ma*[2], edd | *σκοπὸν HC* sed in hoc *ῶν* in *ὸν* corr *j*, *Vi* | *εὑρήσω HC* sed in hoc *ησ* in *ισκ* corr *j*, et *γρ* in marg Mor 8 *Ἰάσονος* reposui e *MaCl* *ἰασονι Pa* sed *ωνος* suprascr m[2] *ἰάσωνος* reliqui libri edd 9 *ἐνέπραξεν* Mor sed *γρ συνέπραξεν* in marg 11 *ἀβίοτον M Vi* 13 *ἐρώντων* scripsi auctoribus Iacobsio Add 268, Lect 92 et Cobeto Coll 279 *πρώτων* libri edd *ποιητῶν* Gasda 13 *μακραγοροίη Pa* sed *α* (2) in *η* corr m[2]

ἀλλ' ἐπειδὴ τῆς Ἑλλάδος ἦσαν ἐν Κορίνθῳ, ὁ μὲν ἄλλην ἐμνήστευεν, ἡ δὲ ἐδάκρυεν, καὶ ὁ μὲν ἣν ἐβούλετο ἤγετο, ἡ δὲ οὐκ εἶχεν ἥτις γένηται. οὕτω σφόδρα αὐτὴν Ἰάσων ἠγάπα καὶ τὰς Συμπληγάδας ὑπὲρ ἐκείνης διέπλευσεν, ὥσπερ Ἀλέξανδρος ὑπὲρ τῆς Ἑλένης τὸν Αἰγαῖον. πότερον οὖν Ἰάσων Μηδείας ἑαλώκει ἢ Μήδεια τὸν οὐδὲν δεόμενον αὐτῆς ἠνώχλει; τὰ μὲν γὰρ πράγματα τὸ δεύτερον βεβαιοῖ. 26. εἰ δὲ ἐκεῖνό τις φήσειεν, ὅτι καὶ τὴν Ἑλένην παραπλήσιος λογισμὸς ἀκολουθεῖν Ἀλεξάνδρῳ συνέπεισεν, οὐ χαλεπὸν εὑρεῖν τὴν ἀλήθειαν. εἰπάτω πρὸς αὐτὴν ἀπαλλαγῆναι τῆς οἰκίας, ἕτερον ἐγγυάσθω γύναιον, κἂν προσκαθημένη δακρύῃ, χαίρειν ἐᾶν. καὶ τότε εἰσόμεθα οἷς ἐγκαλεῖν ἄξιον. καὶ ὥσπερ ἄν, εἰ τότε Αἰήτης ἀπῄτει τὴν

1 Eur. Med. 19 sq. 4 Eur. Med. 2. Chor. Patr. t. IV p. 103, 9 R. cf. t. II 20, 9 7 cf. p. 276, 7 13 Dem. p. 1311, 20

1 ἐπεὶ *BPaMa* sed in hoc in ἐπειδὴ corr m² ἐπὶ *Cl* 2 ἐμνήστευεν scripsi e *VCPaMViMaCl* ἐμνήστευσεν *HB* edd | ἐβούλετο scripsi e *VViMa* ἠβούλετο reliqui libri edd 3 εἴ τις *HVMa* sed in hoc ἥτις suprascr m² | γένηται *B* sed οιτο suprascr m² γίνηται *HV* γρ γένοιτο in marg Mor | οὕτω — 6 Αἰγαῖον in suspicionem vocavit Gasda | οὕτω scripsi e *B* οὔτε *Vi* οὕτως reliqui libri sed ς eras *Ma*, edd 4 συμπληγάδας *Pa* et πέτρας suprascr m² 5 ὡς καὶ *Ma* sed γρ ὥσπερ suprascr m², *Cl* | ὁ ante ἀλέξανδρος *PaMViCl* et γρ suprascr *Ma*² | ἐπὶ *MVi* 6 τὸ *HVC* cf. t. I 89, 5 | πρότερον *HC* | οὖν om *Cl* inser *Ma*² | τῆς ante μηδείας *MaCl* | ἡ *H* 8 οὖν *Pa* et γρ in marg Mor | δ' *PaMaCl* | ἐκεῖνο τίς *HMViCl* 9 λογισμὸς παραπλήσιος *Vi* 11 εἰπάτω — 12 κἂν in marg *Vi* | ἀπαλλαγῆναι *Pa* sed ἀποστῆναι suprascr m² 12 οἰκείας Mor sed γρ οἰκίας in marg | ἐγγυάσας *Vi* | προκαθημένη *HVC* 13 δακρύειν *Vi* | ἐᾷ *Vi* | καί ποτε *Pa* sed γρ καὶ τότε suprascr m² 14 καὶ om *B* | ἀπῄτει scripsi auctore Gasda coll Her. I 2 et 3 ᾔτει *B* ἂν ᾔτει reliqui libri sed ἂν del *Pa*², edd

Μήδειαν πόλεμον ἀπειλῶν, εἰ μὴ λάβοι, ῥᾷστα ἂν Ἰάσων ἀπέδωκε πρὸς τῷ χάριν εἰδέναι τοῖς ἥκουσιν, οὕτω νῦν Ἀλέξανδρος δειξάτω μηδὲν τῆς γυναικὸς δεόμενος. ἀλλ' οὐ ποιήσει τοῦτο ἑκὼν εἶναι. πόθεν; οὔκουν Ἰάσων ἠδίκει τότε, ἀλλ' ἡ παῖς ἠδίκει τοὺς γονεῖς ἑκοῦσα παρ' αὐτὸν ἀπελθοῦσα. 27. τί οὖν ἄν τις παραδείγμασι χρῷτο τούτοις ὧν πολὺ τὸ παρὸν ἀποστατεῖ; τὸ δὲ μέγιστον καὶ ᾧ σαφῶς εἴσεσθε ποίῳ τινὶ κεχώρισται τὰ πράγματα, οὔτε γὰρ ἦν οἱ Φοίνικες οὔτε ἦν οἱ Κρῆτες | ἔλαβον, ἀλλ' οὐδὲ ἡ Μήδεια R IV 26 συνοικοῦσαί τισιν ἤδη τοῦτο ἔπασχον οὐδὲ διεσπᾶτο γάμος οὐδὲ εὐνὴ κατῃσχύνετο οὐδὲ παίδων διαδοχὴ διεκόπτετο οὐδὲ ἐφ' ἃ θεοὶ γαμήλιοι παρεκλήθησαν, ταῦτα κατὰ πολλὴν ὕβριν ἀνῃρεῖτο, ἀλλ' ἦν κἀκεῖνα

4 Dem. p. 241, 18; 242, 25 12 Thuc. II 36, 1

4 ἰστέον ὅτι τὸ *εἶναι* ἔνθα εὑρεθείη μετὰ τοῦ *ἑκὼν* ἢ ἄλλης πτώσεως τῶν τριῶν γενῶν τῆς μετοχῆς ἀργόν ἐστιν $M^m Ma^2$

1 λάβῃ *Ma* | Ἰάσων ἀπέδωκε scripsi e *BM* ἰάσων ἀπέδοτο *MaCl* ἔδωκεν ἰάσων *Pa* ἀπέδωκε om *HV* sed in hoc post ἰάσων inser, *CVi* ἀπέδωκεν Ἰάσων edd 2 τὸ *HVCPaVi* | καὶ ante χάριν *M* edd delevi 3 γρ ὡς ante μηδὲν in marg Mor 4 ἑκὼν οἶμαι *V* sed οἶμαι in ras m² ἐκεῖνος *Ma* sed γρ' ἑκὼν εἶναι in marg m², *Cl* ἐκεῖνος ἑκὼν *B* ἐκεῖνον εἶναι *Pa* sed ἑκὼν suprascr et εἶναι del m² γρ ἐκεῖνος εἰπών in marg Mor 5 Ἰάσων om *Pa* | τό γε *H* 6 πρὸς *B* | παράδειγμα *C* 7 χρῆτο *MaCl* | τοιούτοις *MVi* 8 ᾧ scripsi auctore Re ὡς *Cl* ὃ reliqui libri sed in ras 2 litt *Ma*² et in ὢ corr *V*², edd sed γρ γὰρ in marg Mor | τοίνυν *HVC* sed in his duobus in τινὶ ras corr, et γρ in marg Mor 9 et 10 οἱ om *MVi* 10 οὐδὲ scripsi e *M* auctore Re οὔτε reliqui libri sed γρ' οὐδὲ suprascr *Ma*², edd 11 συνοικοῦσαι scripsi συνοικοῦσα libri sed α in αι corr *V*², edd | τοῦτ' *Vi* | ἔπασχεν *MViMaCl* | διεσπᾶτο *Ma* sed εσπᾶ in ras m² διέσπαστο *Pa* et γρ in marg Mor 13 οὐδ' *PaMa* Re 14 ἀνήρητο *BPaMViMaCl* | ἐκεῖνα *B*

δεινὰ μέν, οὐ μὴν εἰς τοσοῦτον ἀσεβείας ἥκοντα. εἰ δὲ δὴ κἀκεῖνα πολλῆς ἦν ἄξια τῆς ἀγανακτήσεως, πόσης γε εἶναι τὸ παρὸν ὀργῆς θήσομεν; 28. *ἔτι τοίνυν, οὐδὲ γὰρ τοῦτο μικρόν, τὴν μὲν Ἰνάχου παῖδα ναυκλήρου τινός φασι κλέμμα γενέσθαι οὔτε διαλεχθέντος οὔτε καταλύσαντος παρὰ τῷ πατρὶ τῆς κόρης, περὶ δὲ τῆς Εὐρώπης οὐδὲν οὐδέπω καὶ νῦν σαφὲς ἀκούομεν· Ἰάσων δέ γε δυσμενεστάτου πάντων ἐτύγχανεν Αἰήτου καὶ τοιαῦτα προβάλλοντος ἃ πρόδηλον εἶχε τῷ μετιόντι συμφοράν, ὥσθ', οὗτός γε εἴ τι καὶ δυσχερὲς ὕστερον εἰργάζετο τὸν Αἰήτην, τὸ προπεπονθέναι κακῶς δικαίαν ἐποίει τὴν πρᾶξιν αὐτῷ.* 29. *τούτων ἕκαστος, Ἀλέξανδρε, τοῖς γε σεσυλημένοις οὐχ ἁλῶν, οὐ σπονδῶν, οὐ τραπέζης ἐκοινώνησε, μᾶλλον δὲ οἱ μὲν οὐδενὸς*

---

4 Her. I 1, 2 7 Her. I 2 13 Dem. fals. leg. § 189 p. 400, 16 cf. supra theor. p. 210, 7

---

13 *τὸ ἅλας οἱ παλαιοὶ ἐτίθουν ἐν ταῖς τραπέζαις, ἵνα ὡς τοῦτο συνεκτικόν ἐστιν, οὕτω καὶ οὗτοι συνάφειαν πρὸς ἀλλήλους καὶ ὁμόνοιαν ἔχωσιν Ma*[2]

---

1 *μὲν δεινὰ MaCl* | *δ'* ante *εἰς MVi* 2 *δὴ* om *Cl* inser *Ma*[2] | *τῆς* om *V* | *πάσης Pa* sed *πόσης ὀργῆς* suprascr m[2] 3 *γε* om *BMaCl* *γ' MVi* 4 *γὰρ* om *HVCPaMVi* Mor sed in hoc *γρ* in marg 5 *φησι MVi* 7 *σαφὲς καὶ νῦν B* | *καὶ νῦν* om *Cl* inser *Ma*[2] | *σαφὲς* Mor sed *γρ σαφῶς* in marg 8 *γε* om *B* | *δυσμενεστάτου Ma* sed in *δυσμενέστατος* corr m[2] *δυσμενέστατος* (ου suprascr) *M* *δυσμενέστατος HCBVi* *γρ δυσμενέστατος (καὶ) δυστυχεστάτου* in marg Mor 10 *ὥσθ'* scripsi cum Gasda e *V* sed *ὥς* in ras m[2], *BPaMViMaCl* *εἶθ' HC* sed in hoc *ὥσθ'* suprascr *j*, Mor sed *γρ ὥσθ'* in marg, Re | *οὕτως Ma Cl* | *εἴ γέ τι B* | *ὕστερον* om *B* 11 *τῷ Pa* | *πεπονθέναι PaViMa* sed in hoc *προ* antepos m[2], *Cl* 12 *αὐτοῦ Vi* | *τούτω Ma* sed *ν* add m[2], *Cl* 13 *γε* om *Cl* 14 *ἐκοινώνησε* scripsi ex *HVCBPaVi* *ἐκοινώνησεν M* edd *ἐκοινώνησαν Ma* sed *γρ' ε* suprascr m[2], *Cl* | *μηδενὸς Ma*

τοιούτου μετεσχηκότες ἦσαν, ὁ δὲ καὶ διαρρήδην ἐπεπόνθει κακῶς, καὶ εἰ τὰ ἄλλα πάντα ἦσαν πονηροί, τοῦ τι περὶ τὸν ξένιον Δία πλημμελεῖν ἦσαν ἐλεύθεροι, καὶ τὸ μὲν ἐκείνων ἦν πλεονεξία, τὸ δὲ ⟨τούτου⟩ ἀσέβεια. πλεῖστον δὲ δήπου διαφέρει τῆς τοῦ πλείονος ἐπιθυμίας ἡττᾶσθαι ἢ τοῦ παρὰ τῶν θεῶν φόβου μείζονας εἶναι βούλεσθαι. 29. *μὴ τοίνυν ἀναισχυντῶμεν εἰς μέσον ἐκείνους φέροντες ὧν ἀτοπώτεροι πεφήναμεν. ἢ λήσομεν ἡμᾶς αὐτοὺς πλέον θέατρον ποιοῦντες. εἰ γὰρ ὧν ὡς δεινοτάτων κατηγοροῦμεν, ταῦτα ὑπερβάλλοντες ἁλισκόμεθα, | καθ' ἡμῶν αὐτῶν ἐκεῖνα* R IV 27 *κινοῦμεν.*

30. *Παρὰ πάντα δὲ ταῦτα ἐκεῖνο εἰπεῖν ἄξιον. πάντων ἐστὶν ἀλογώτατον, ὦ Τρῶες, τὰ μὲν ἐγκλήματα ἑτέρων εἶναι, τὴν δὲ τιμωρίαν ἑτέρους ὑπέχειν, καὶ*

---

1 *μετασχόντες Ma* sed *γρ´ μετεσχηκότες* suprascr m², *Cl* ; *ὁ* — 2 *ἐπεπόνθει κακῶς* in marg *Pa²* 2 *καὶ* om *Cl* inser *Ma²* | *εἰ δὲ καὶ Pa* et *γρ* in marg Mor | *τἄλλα B* 3 *τοῦ τι* scripsi *τουτὶ HCViCl* *τοῦ τὶ* reliqui libri edd | *παρὰ Vi* | *τῶν ξενιων Pa* sed *ον* supra *ων* m² *ξένον Ma* sed *ι* inser m², *Cl* | *Δία* om *Cl* inser *Ma²* | *διαπλημμελεῖν H* *πλημελεῖν PaMViMa* cf. p. 70, 12; t. III 343, 4; 397, 2 | *ἐλεύθερον Cl* 4 *καὶ* — 7 *βούλεσθαι* in marg *Pa²* | *ἐκείνων Ma* sed *ν* (2) add m² *ἐκείνου Cl* *ἐκείνῳ* Mor | *τούτου* inserui cum Gasda om libri edd 5 *πλεῖστόν τε* Gasda 6 *περὶ HCM* sed in hoc in *παρὰ* corr, *Vi* Mor sed in hoc *γρ παρὰ* in marg om in ras 4 litt *V* cf. Lyc. Leocr. § 130 p. 166, 20. Luc. Tim. 9 7 *μείζονος Vi* | *μὴ* — 12 *κινοῦμεν* in suspicionem vocavit Gasda 8 *ἐκεῖνον Ma* sed *είνους* suprascr m², *Cl* 9 *λύσομεν H* | *αὐτοὺς* om *Cl* inser *Ma²* | *θέατρον* scripsi e *ViMa* sed in hoc *γρ´ θάτερον* suprascr m², *Cl* et *γρ* in marg *M* *θάτερον* reliqui libri edd *τὴν ἀδικίαν* supra *θάτερον Mm* cf. Paul. ep. ad Cor. I 4, 9 12 *κινοῦμεν* scripsi cum *γρ* in marg *Mm* *κομιοῦμεν B* sed *κακιοῦμεν* suprascr, *MViMaCl* *κακιοῦμεν HVC* sed in hoc *κομιοῦμεν* suprascr *j*, *Pa* edd 13 *περὶ MVi* | *δὲ πάντα ταῦτα MVi* 14 *πάντων* — 15 *ὑπέχειν* omissis vocibus *ὦ Τρῶες* citat Macar fol 83r | *δὲ* ante *ἀλογώτατον Pa* sed *γὰρ* suprascr m² | *ἐστὶν* om Macar | *ἀλογώτερον Vi* 15 *ἑτέροις ὑπάρχειν VMVi*

τοὺς μὲν ἠδικηκότας ἀθῴους ἀφεῖσθαι, τοσούτοις δὲ ὕστερον χρόνοις ἄλλους ἀντ' ἐκείνων πάσχειν κακῶς. οἷον τί λέγω; Κρῆτες ἠδικήκασι; Κρησὶν ἐγκάλει. Ἰάσων ἥμαρτεν; εἰσπράττου τὴν τιμωρίαν τοὺς Ἰάσονος οἰκείους. νῦν δὲ Κρῆτες μὲν καὶ Θετταλοὶ κατὰ συμμαχίαν στρατεύουσι, Μενέλεως δὲ μηδὲν ἐγκαλούμενος ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῦ συμφορῶν ἐκείνους συνήγαγε. καὶ οἱ μὲν τὰς προφάσεις ἐνδεδωκότες ἄλλοις ἐπαμύνουσιν, ὁ δὲ καθαρὸς αἰτίας ἐκείνων εἰς ἐπικουρίαν δεδέηται. 31. καίτοι καὶ Κρησὶ καὶ Θετταλοῖς λόγος ἐστὶν ὑπάρχων ἰσχυρός. οὐ γὰρ ἡμεῖς γε, φήσουσιν, οἱ νῦν ὄντες οὐδὲν τοὺς βαρβάρους ἀφειλόμεθα, ἀλλ' οὐδὲ ἴσμεν τὸ παράπαν, εἴ τις Εὐρώπη γέγονεν. εἰ δὲ μὴ συκοφαντία ταῦτα ἦν, ἐχρῆν τοῖς προγόνοις ἐγκαλεῖν, οὓς καταμέμ-

---

3 Dem. p. 668, 9. Plat. Theaet. p. 206 E; 208 C 8 Dem. p. 280, 19

---

1 *ἀδικοῦντας B* | *ἀθῴους* scripsi *ἀθώους* libri sed inser *Ma*² et om *Cl*, edd cf. p. 31, 15 | *ὑφεῖσθαι Vi* | *τοσούτους* et *χρόνους Pa* sed *οις* bis suprascr m² *γρ τοσούτους* in marg Mor 2 *κακῶς* om *Cl* inser *Ma*² 4 *τὴν* om *MVi* | *γρ δίκην* in marg Mor | *τοῦ HVC* et *γρ* in marg Mor | *Ἰάσονος* reposui e *BPa MMaCl* *ἰάσωνος HVCVi* edd cf p. 243, 7 et 8 5 *οἰκείαν C* et *γρ* in marg Mor 6 *μενέλαος MVi* | *μὲν Vi* | *ἀδικῶν* / *ἐγκαλούμενος* *MaCl* et in ras 10—12 litt *V* *ἀδικῶν B* 7 *συνήγαγεν M* 8 *δεδωκότες C* | *ἄλλοις* scripsi e *V* sed ex *ἀλλήλοις* corr, *BMa* sed in hoc in *ἀλλήλοις* corr m², *Cl* cum Gasda *ἀλλήλοις* reliqui libri edd 9 *ἐκείνους C* 10 *δεδέχθαι HC* sed in hoc *δεδέηται* suprascr *j*, et *γρ* in marg Mor *δεδέητο V* sed *ητο* in ras m² 12 *ἀφειλάμεθα Pa* 13 *οὐδ' ἴσμεν Ma* *οὐδεὶς μὲν Cl* | *το παράπαν ViMa* 14 *οἶδεν* post *γέγονεν MViMa* sed in hoc del m² et in marg *ἐν ἄλλῳ βιβλίῳ λείπει*, *Cl* | *εἴ Pa* sed *ἢ* suprascr m² | *ταῦτ' BMaCl* 15 *καταμέμφεσθε Pa* sed *ἐγκαλεῖτε* suprascr m² *καταμέμφεσθαι V*

φεσθε ταῦτα ἡμαρτηκέναι. εἰ μὲν οὖν οὐ κατεμέμψασθε τὴν ἀρχήν, τί νῦν ἐνοχλεῖτε; τί δὲ μεταφέρετε τὰς αἰτίας ἐπὶ τοὺς ὕστερον γενομένους; εἰ δὲ μεμφομένων κατεγέλων, ἔδει τοῖς ὅπλοις χρήσασθαι.

32. *Ὅτε τοίνυν καὶ τοῖς ἐγγόνοις τῶν δοκούντων ἡμαρτηκέναι πολλῆς εὐηθείας ἐγκαλεῖν, ἦ που πλείστης ἀναιδείας τὸ τοὺς μηδὲν ἐκείνοις προσήκοντας ἀδικεῖν. οὕτω δὲ πανταχόθεν ἀνέστραπται τὸ πρᾶγμα, ὥστε οὐ μόνον ὁ μὲν χρόνος τῆς τιμωρίας πολὺ τῶν ἐγκλημάτων νεώτερος, οἱ δὲ μηδὲν ἠδικηκότες ἀντὶ τῶν ἡμαρτηκότων ἕλκονται, ἀλλὰ καὶ τὸ τρίτον τῆς αὐτῆς ἀλογίας, ἀντὶ Φοινίκων καὶ Σκυθῶν Ἀλέξανδρος ἐπὶ τὴν τιμωρίαν ἧκεν ὥσπερ ἐκείνων ἢ παροξύνεσθαι τοῖς γεγενημένοις οὐκ εἰδότων ἢ | δίκην ὑπὲρ* R IV 28 *αὑτῶν οὐ δυναμένων λαβεῖν. καὶ μὴν εἰ μὲν οὐδὲν ἐφρόντιζον ἐκεῖνοι τῶν πεπραγμένων, πῶς ὑμᾶς ἀγανακτεῖν ἄξιον; εἰ δὲ ἀλγοῦντες ὅμως ἡσύχαζον, τί δεῖ χαρίζεσθαι τοῖς ὑπὲρ αὑτῶν οὐ κινουμένοις;* 33. *θαυμάζω δὲ εἰ μελλούσης μὲν ὑμῖν κινδυνεύειν τῆς πό-*

---

1 *τοιαῦτα B* | *οὐκ ἐμέμψασθε MaCl* 2 *ἐνοχλεῖτε* Mor sed *γρ ἐγκαλεῖτε* in marg | „*δὲ malim abesse*“ Re recte tuetur Iacobsius Lect 92 Anth. Pal. III 355 7 *ἥπου M* *εἴπου H* *ἀδικίας*

8 *ἀναιδείας B* 9 *ἀντέστραπται B* sed *τ* (1) inser m², *MMa* 10 *μὲν ὁ* Re 11 *ἡμαρτηκότες MaCl* 12 *ἀδικημάτων Ma* sed *γρ ἡμαρτηκότων* in marg m², *Cl* | *ἀλλὰ* om *Ma Cl* | *αὐτῆς* om *HVC* sed in hoc suprascr m² 13 *ἀναλογίας HC* sed in hoc *ἀλογίας* suprascr m² 15 *γενομένοις Pa* sed *γεγενημένοις* suprascr m² *γρ γεγινομένοις* (*καὶ*) *ἠδικημένοις* in marg Mor 16 *αὑτῶν* scripsi e *M* *αὐτῶν* reliqui libri edd | *οὐκ εἰδότων Pa* | *μὲν οὐδὲν*] *μὴ δὲ MaCl* 19 *αὑτῶν* scripsi e *MMa* sed in hoc ʽ ex ʼ corr m² *αὐτῶν* reliqui libri edd 20 *μὲν* om *MaCl* | *ὑμῖν Pa* sed *ῶν* supra *ῖν* m² *ἡμῖν MaCl*

λεως οὐδεὶς ἐκείνων ἐπιστρέφεται οὐδ' εἰδέναι βούλεται τὸ παράπαν οὔτ' εἴ τις Ἀλέξανδρος ὑπὲρ αὐτῶν Ἑλένην ἥρπασεν οὔτ' εἴ τινες πολέμιοι προσβάλλουσιν ἀντὶ τούτων Ἰλίῳ, ὑμεῖς δὲ ὑπὲρ τούτων οὕτω διακειμένων παροξύνεσθαι φήσετε. μωρία ταῦτα καὶ οὐδὲν ὑγιές. 34. χωρὶς δὲ τούτων, εἰ μέν ἐστιν ἐφ' ὑμῖν μεχρὶ παντὸς παροινεῖν, δίκαιον μὲν οὐδαμῶς, χρῆσθε δέ, εἰ βούλεσθε, τούτῳ· εἰ δὲ μείζων ὁ φόβος τῆς ἐξουσίας καὶ τὸ προσκαθήμενον στρατόπεδον οὐκ ἐᾷ τρυφᾶν, τί ἄν τις ληροίη περὶ τῆς Εὐρώπης τῶν ὅπλων οὐκ ἐώντων μυθολογεῖν; καὶ γὰρ εἰ μὲν ἤρκει τοῖς Ἕλλησι ταῦτ' ἀκούσασι τὴν ταχίστην ἀποπλεῖν, εἶχεν ἂν ἴσως τι χρηστὸν ἡ περὶ ταῦτα διατριβή· εἰ δὲ δεῖ δυοῖν θάτερον, ἢ διὰ τοῦ ἐκστῆναι τῆς Ἑλένης

3 t. II 569, 8 14 cf. t. II 163, 4

1 οὐδὲ *PaMaCl* 2 το παράπαν *B* | οὔτε *BPaMaCl* 3 οὔτε *BPaMaCl* Re | πολέμιοι reposui e libris cum Gasda πόλεμον edd sed γρ πολέμιοι in marg Mor | προσβαλλοῦσιν *H* προσβαλοῦσιν *CBMVi* παραβάλλουσιν *MaCl* 4 τούτων(2)] τῶν *PaMaCl* et γρ in marg Mor | διακειμένων scripsi e *MViMaCl* cum Gasda ἀδικουμένων *Pa* sed διακειμένων suprascr m² γρ ἀδικουμένων καὶ διακειμένων in marg Mor διακείμενοι *HVCB* edd 5 φάσκετε *Ma* sed γρ φήσετε in marg m², *Cl* Gasda 6 μέν ἐστιν scripsi ex *HVi* μὲν ἔστιν *B PaMMaCl* μὲν ἐστὶν *VC* edd 7 χρῆσθαι *HC* sed in hoc ε supra αι *j*, *Pa* sed ε suprascr m², *MMaCl* 8 δ' *H* | τοῦτο *CMaCl* 10 ληροῖ *Pa* | τὴν εὐρώπην *HVPaVi* et γρ in marg Mor 12 ταῦτα *MaCl* | ἀκούσασιν ἀποπλεῖν *B* ἀκούσασιν ἀπελθεῖν *MaCl* | τὴν ταχίστην om *PaMaCl* την ταχίστην *B* 13 ἂν om *MaCl* | τινὰ λόγον *B* τινὰ λόγον (τί χρηστὸν) *Pa MMaCl* et γρ in marg Mor et defendit Iacobs Add 225 | τὰ τοιαῦτα *MaCl* 14 δεῖ in δυοῖν corr *Pa* om reliqui libri | δυοῖν om *Pa* δυεῖν *CMa* | τοῦ ἐκστῆναι inserui e *MaCl* τὸ ἐκστῆναι *MVi* et γρ in marg Mor om *HVCBPa* edd

ὑμᾶς πρίασθαι τὴν ἀσφάλειαν ἢ τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμοῦντας ὑπὲρ τῶν οἰκείων κινδυνεύειν, λάβετε λογισμὸν περὶ τῆς πρεσβείας ὀρθόν. 35. *τίς δὲ οὗτός ἐστι; τὸ μὴ μᾶλλον ὑπὲρ ⟨ἡμῶν⟩ τῶν ἀπεσταλκότων ἢ ὑμῶν τῶν δεξαμένων νομίζειν αὐτὴν γεγενῆσθαι μηδὲ ἀπεστερῆσθαί τινος ὑπολαμβάνειν, εἰ τὴν Ἑλένην ἡμεῖς ἀποληψόμεθα, ἀλλὰ τὰ μέγιστα ἡγεῖσθαι κερδαίνειν, εἰ τὴν Ἑλένην λαβόντες ἀρκεῖν ἡγησόμεθα. εἰ μὲν γάρ ἐστί τις ὑμῖν ἐγγυητὴς θεῶν καὶ τοῦτο οἱ μάντεις ὑπισχνοῦνται σαφῶς, ὡς, εἰ τὸ πρᾶγμα εἰς πόλεμον προβαίη καὶ τοῖς ὅπλοις τὴν κρίσιν ἐπιτρέψαιτε, ἧττα μὲν τοῖς ἠδικημένοις ἀπόκειται, τὰ δὲ τῆς Τύχης μεθ' ὑμῶν τῶν ἠδικηκότων στήσεται,* | R IV 29 *οὐκ ἂν παραινέσαιμεν ὑμῖν μὴ χρήσασθαι τοσαύτῃ πλεονεξίᾳ· εἰ δὲ τὸ μέλλον ἀκριβῶς μὲν οὐκ ἔστι προϊδεῖν, τοῖς δὲ λογισμοῖς ἀκολουθῶν τις οὐκ ἂν εὕροι χαλεπῶς ὁπο-*

---

9 Dem. p. 101, 26

---

1 *ἡμᾶς Vi* | *θηρᾶσθαι Ma* sed *γρ πρίασθαι* in marg m², *Cl* *πειρᾶσθαι Pa* sed *θηρᾶσθαι* suprascr m² *γρ πειρᾶσθαι καὶ θηρᾶσθαι* in marg Mor 3 *περὶ τῆς πρεσβείας λογισμὸν MVi* 4 *τὸ* inserui e *MMaCl* cum Boissonadio Anecd. II 285 *τὸ μὴ* inser *Pa²* om reliqui libri edd | ⟨*ἡμῶν*⟩ inserui om *τὸν* libri edd 5 *αὐτὴν B* *αὐτὸν Pa* | *μὴ δὲ HMViMaCl* | *ἀπεστερῆσθαι* scripsi e *MVi* et *γρ* in marg Mor *ἀποστερῆσθαι HVC* *ἀποστερεῖσθαι BPaMaCl* edd 7 *ἡγεῖσθαι* scripsi ex *HVPaMViMaCl* cum Boissonadio *ἡγεῖσθε CB* edd 9 *πάρεστι MaCl* | *τίς HCMa* | *πάντες Ma* sed *γρ μάντεις* suprascr m², *Cl* 11 *ἐπιτρέψαιτε* scripsi *ἐπιτρέψητε MViMaCl* *ἐπιτρέψαιμεν HVC* sed *τε* suprascr *V²C²*, *B* *ἐπιτρέψομεν Pa* sed *αι* suprascr m² | *εἴ τε ἡμῖν HC* sed in hoc del et *ἧττα* suprascr m² 13 *ἡμῶν Pa* | *παραινέσομεν Pa* sed *αι* supra *ο* m² 14 *μὴ* om *Cl* inser *Ma²* | *χρῆσθαι Ma* sed in *χρήσασθαι* corr m², *Cl* 16 *εὕροι Ma* sed *εὕρ* in ras m² *ἔροι Cl* | *ἀμφοτέροις Ma* sed *γρ' ὁποτέροις* suprascr m², *Cl* *ὁπότερα Vi*

τέροις μένει τὸ τοῦ πολέμου κράτος, ἐξετάσατε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, ποτέρως ἂν ὑμῖν ἔχοι καλῶς, πότερον εἰ μετὰ τοῦ τῆς Ἑλένης ὕστερον στέρεσθαι καὶ τὴν πόλιν προσαποβάλοιτε ἢ εἰ τὴν Ἑλένην ὑπὲρ τῶν ὅλων ἀποδοίητε.

36. *Εἶτά μέ τις ἐρωτᾷ· τί οὖν ἐξὸν ὑμῖν τῶν ἡμετέρων κρατῆσαι φείδεσθε τῶν δυσμενῶν; ὅτι νῦν οὐ κακὸν ποιήσοντες ἑτέρους ἥκομεν, ἀλλ' ἅ τε ἀφῃρέθημεν κομιούμενοι ὧν τε ἠδικήμεθα δίκας ἄνευ ὅπλων προσληψόμενοι. οὔκουν ἀξιοῦμεν πρὶν εἰ χωρὶς πραγμάτων τευξόμεθα τῶν δικαίων εἰδέναι πόλεμον ἐπιφέρειν τοῖς χωρὶς ἀνάγκης ἴσως ἄν τι βουλευσαμένοις μέτριον.*

37. *Ἵν' οὖν μὴ δῶμεν ἀφορμὴν τοῖς ἐπιθυμοῦσι βλασφημεῖν, ὡς οὐχ ἡ τῆς ὕβρεως ὀργὴ τὴν στρατείαν*

---

1 cf. p. 219, 14 | cf. ad p. 215, 7. Chor. Patr. t. IV p. 103, 2 R

---

1 *ἐξετάσετε Pa* sed *α* suprascr m², et *γρ* in marg Mor 3 *τοῦ* om *BMaCl* 4 *προσαπολάβοιτε HC* sed in hoc in marg *γρ προσαπόλοιτε f*, Mor *γρ προσαποβαίητε* in marg Mor 6 *τίς HMCl* | *ἡμῖν ἐξὸν B* | *ὑμῖν* inser *Pa²* *ἡμῖν HVCBViMaCl* 7 *φείδεσθε* scripsi e *MMaCl*, ut Mor, Boissonadius Anecd. II 321, Gasda coni *φείδεσθαι* reliqui libri edd | *δεσμῶν Ma* sed in *δυσμενῶν* corr m², *Cl* | signum interrogationis post *δυσμενῶν* posui ex *HC*, punctum reliqui libri edd 8 *κακῶς* (*κακὸν Pa*) *ἑτέρους* (sed *ους* in ras *Ma²*, *ἑτέροις BPa* sed in hoc *ους* suprascr m²) *ποιήσοντες BPaMaCl* | *ἀλλ' ἅ τε* scripsi *ἀλλάγε Vi* *ἀλλάγε ἃ BPaCl* et *γρ* in marg Mor *ἀλλ' ἅ γε HVCMMa* edd 10 *τῶν* ante *ὅπλων B* *ὅπλων V* sed *πλων* in ras m² *γρ ὅλων* in marg Mor | *προσληψόμενοι V* sed *σ* del *προληψόμενοι HVi* | *οὐκοῦν HC* sed in hoc in *οὔκουν* corr *f* *γρ οὐκ οὖν* in marg Mor | *πρὶν εἰ* scripsi *πρὶν ἢ εἰ HV* sed in hoc *εἰ* rubr, *Pa* et *γρ* in marg Mor et Iacobs Lect 92 *πρὶν ἢ καὶ B* edd *πρὶν ἢ* reliqui libri *πρὶν εἰ καὶ* Iacobs Not 49 12 *καὶ* ante *χωρὶς BPaMaCl* edd delevi | *ἴσως Ma* sed *ισω* in ras m² | *ἀντιβουλευσαμένοις HCMCl* | *βουλευσαμένοις Pa* sed *ο* supra *α* m² 15 *ὀργὴ* om *Pa* *αἰτία MaCl* *γρ αἰτίον* in marg Mor | *στρατιὰν MaCl*

παρεσκεύασεν, ἀλλ' ὁ πλοῦτος τῆς Πριάμου πόλεως, πᾶσι βουλόμεθα καταστῆσαι σαφὲς καὶ θεοῖς καὶ ἀνθρώποις, ὅτι καὶ Μενέλεῳ καὶ πᾶσιν ἡμῖν ἀπόχρη κατὰ πολλὴν ἡσυχίαν τῶν δικαίων τυχεῖν. ὑπὲρ μὲν οὖν τούτων πλείω λέγειν οὐκ οἴομαι δεῖν, οὐδὲν γὰρ ἐνδεῶς εἰρῆσθαι δοκεῖ, ἐπάνειμι δὲ ὅθεν ἐξέβην.

38. Ἅπασι μὲν ἀνθρώποις, ὦ Τρῶες, εἰρήνη μὲν καλόν, πόλεμος δὲ δυστυχές, καὶ τῆς μὲν ἀνθεκτέον, τὸν δὲ φευκτέον, ὡς ἐκείνης μὲν ὀρθούσης τὰς πόλεις, τούτου δὲ καταφέρειν εἰωθότος, καὶ τὴν μὲν ἄξιον καὶ παροῦσαν φυλάττειν καὶ ἀποῦσαν ὅπως ἔσται ζητεῖν, τὸν δὲ καὶ ἐπικείμενον λύειν καὶ προσδοκώμενον ὅπως μὴ γενήσεται προνοεῖν· | ἁπάντων δὲ ἀν- R IV 30
θρώπων εἰκότως ἂν ταύτην περὶ αὐτῶν ἐχόντων τὴν κρίσιν ὑμῖν πολὺ πλέον τῶν ἄλλων φροντιστέον καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ τοῖς πᾶσιν ἀγαθοῖς ἀνθοῦσαν

6 cf. t. IV 122, 6. Dem. p. 298, 12   16 Luc. Scyth. 9 (Bergk Poet. lyr. fr. adesp. t. III p. 693, 18[4])

2 *βούλεται Vi* | *σαφὲς* reposui e libris, ut coni Re *σαφῶς* edd | *θεοῖς* scripsi e *BPaMaCl* *θεῷ* reliqui libri edd   3 *Μενέλεῳ* scripsi *μενέλαος Vi* *μενέλεω* reliqui libri sed e *μενελέω* corr *Cf*, edd | *ὑμῖν ἀποχρήσει Vi*   4 *ὑπὲρ Ma* sed *ὑ* in ras m[2]   5 *τούτου Pa* | *οἶμαι Ma* sed in *οἴομαι* corr m[2], *Cl* | *οὐδὲν* scripsi e *Vi* *οὐδὲ* reliqui libri *οὐ* edd   6 *μοι* ante *δοκεῖ B* et (suprascr) *Pa*[2] edd delevi | *δοκεῖ* scripsi ex *HVPa* sed in hoc *δοκῶ* suprascr m[2], *Vi* *δοκῶ* reliqui libri sed *εῖ* supra *ῶ Ma*[2], edd   7 *γὰρ C* sed e *μὲν* corr *j*, *Pa* sed in hoc *μὲν* suprascr m[2], *MVi MaCl*   8 *δυστυχής HViCl* | *τῇ PaMa* sed in hoc *ς* add m[2], *Cl* et *γρ* in marg Mor | *προσεκτέον PaMa* sed in hoc *γρ' ἀνθεκτέον* suprascr m[2], *Cl* et *γρ* in marg Mor   10 *καταφέρειν* scripsi e *PaM ViMaCl* et *γρ* in marg Mor cf. t. I 147, 25; II 27, 2 *καταστρέφειν H VCB* edd   11 *καὶ ἀποῦσαν*] *ἀποῦσαν δὲ Pa* *ἀποῦσαν*] *μὴ παροῦσαν MaCl*   12 *δὲ* in *μὲν* corr *Ma*[2]   13 *μὴ* om *M* | *γένηται MVi* *γένοιτο MaCl* | *πονεῖν HV* *πράττειν B* sed *προνοεῖν* suprascr, *PaMViMaCl* et *γρ* in marg Mor   14 *καὶ περὶ αὐτὴν Pa* sed *περὶ αὐτῶν* suprascr m[2] | *τούτων B*   15 *μᾶλλον MaCl*   16 *τοῖς πᾶσιν*] *τοσούτοις MaCl* | *ἀνθεῦσαν* M. Schmidt Philol. X 626

οἰκεῖτε πόλιν καὶ λόγος πανταχοῦ πεφοίτηκεν εὐδαιμονέστατον ἀνθρώπων εἶναι Πρίαμον, καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς ἀρχομένους. ὅσοις μὲν γὰρ τῶν ἀνθρώπων οὐκ εὖ τὰ πράγματα ἕστηκε, τούτους μὲν οὐδὲν ἀπεικὸς ἑτοίμους ἐπὶ τὸ πολεμεῖν χωρεῖν, ἢ γὰρ κρατήσαντες ἀλλοτρίων ἀγαθῶν ἐγένοντο δεσπόται ἢ σφαλέντες οὐκ ἐν μεγίστοις ἐζημιώθησαν· ὑμῖν δὲ καὶ τοῖς ἐγγύτατα ὑμῖν εὐδαιμονίας ἥκουσι πολλῆς δεῖ τῆς βουλῆς, εἰ πόλεμον πρὸ εἰρήνης αἱρετέον, μᾶλλον δὲ οὐδὲ βουλεύσασθαι τοῖς οὕτως ἔχουσιν ἄξιον, εἰ μή, νὴ Δία, βουλῆς δεῖσθαι φήσουσιν εἰς τὸ μαθεῖν, πότερον ἡ τῶν ὑπαρχόντων ἀπόλαυσις ἄμεινον ἢ τούτων ἐστερῆσθαι.

39. *Ἐξετάσωμεν, ὦ Τρῶες, τὰ παρόντα ὑμῖν ἀγαθὰ τοῖς χαλεποῖς ἐκείνοις παραβάλλοντες. δεῖ δὲ οὐδὲν εὐλαβεῖσθαι τὸ βλάσφημον τοῦ λόγου. ἃ γὰρ ἐφ' ὑμῖν ἐστι μὴ παθεῖν, τί ἂν τὴν τούτων ἀκοὴν δυσχεραίνοιτε; ἆρ' οὖν ἴσον ἢ παραπλήσιον ἔξω κινδύνων ἐν εὐπαθείᾳ διάγειν ἢ μεθ' ὅπλων ἐν αἵματι, καὶ χρηστὰς*

---

1 *πόλιν οἰκεῖτε V* | *λόγοις HVi* | *πανταχῇ V* *γρ πάντων* in marg Mor | *πέφυκεν Pa* sed *γρ πεφοίτηκεν* in marg m^2 2 *ἀνθρώπων* om *B* 3 *τοὺς Ma* sed *ὺς* in ras m^2 4 *τούτοις MaCl* 5 *ἑτοίμους* inser *Ma*^{2} *ἑτοίμως*^{ους} *M* *ἑτοίμως PaCl* 7 *ὑμῖν* — 13 *παρόντα* in marg *Pa*^{2} 8 *ὑμῶν BVi* *τῆς ὑμῶν Pa*^{2}*MMaCl* et *γρ* in marg Mor | ⟨*εἰς λόγον*⟩ *εὐδαιμονίας* coni Re | *δεῖται MaCl* | *εἰς Ma* sed *ς* eras, *Cl* 9 *οὐδὲ* om *Cl* inser *Ma*^{2} | *οὐδὲ βουλεύσασθαι* om *Pa*^{2} sed *βουλεύσασθαι* inser m^3 10 *νὴ Δία* om *HVCB* 11 *φήσουσι V* | *εἰς* om *V* 12 *ἀμείνων Pa*^{2} | *τούτων*] *τὸ τῶν ὄντων BPa*^{2}*MaCl* et Boissonad. Anecd. II 482 | *ἐστερῆσθαι* reposui e libris *στερῆσθαι* edd 13 *οὖν* post *ἐξετάσωμεν M* 14 *παραβαλόντες M* | *δὲ* om *Cl* inser *Ma*^{2} 15 *ἐν Vi* 16 *ἔνεστιν ἢ παθεῖν ἢ μή C* sed ex *ἐστι μὴ παθεῖν* corr *f*, *BPaMViMaCl* et *γρ* in marg Mor cf. p. 250, 6 17 *ἆρ'* scripsi ex *HCViMaCl* *ἄρ' VBPaM* edd | *ἴσον M* *ἶσον* reliqui libri edd 18 *αἵματι*^{σι} *Pa*

ἔχειν ἐλπίδας περὶ τῶν συγγενῶν ἢ τὴν παροῦσαν ἡμέραν ἀεὶ τελευταίαν ἡγεῖσθαι καὶ καλεῖν συμμάχους, ὧν οἱ μὲν οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἥξουσιν, οἱ δὲ ἄκοντες ἐλθόντες ἐθελοκακήσουσιν ἐπὶ τῆς χρείας; ἐκεῖνο δὲ ἴσον ἢ προσόμοιον εὐφημίας ἢ μίσους παρὰ τῶν περιοίκων τυγχάνειν; 40. *οὐκ ἴστε ὅτι νῦν μὲν ἅπαντες ὑμῖν καὶ τοῖς ὑμετέροις πράγμασι συνεύχονται τὰ βελτίω, εἰ δὲ ὁ πόλεμος ἐμπέσοι, πρῶτοι τῶν ἀνιαρῶν αἰσθήσονται περιπλεόντων ἡμῶν καὶ ληιζομένων τὸ προστυχὸν καὶ τὰς μὲν τῶν πόλεων περικοπτόντων,* | R IV 31 *τὰς δὲ ἄρδην ἐξαιρούντων καὶ μήτε θάλατταν μήτε ἤπειρον τὴν ὑμῖν ὅμορον ἔξω τῶν κακῶν ἀφιέντων;* 41. *οἱ δὲ τοιαῦτα δι᾽ ὑμᾶς ὑπομένοντες, ὦ πρὸς θεῶν, ἔσθ᾽ ὅπως ἂν ὑμῖν ἔχοιεν εὐμενῶς; τί δ᾽ ἔστιν ὅπερ οὐκ ἂν ὑμῶν κατεύξαιντο τῶν σωμάτων αὐτοῖς εἰς θάνατον καὶ δουλείαν δι᾽ ὑμᾶς μεριζομένων; οὐκοῦν*

---

4 cf ad t. IV 254, 9

---

1 *ἔχειν* om *HVCBVi* | *καὶ* ante *περὶ Ma* sed eras, *ἔχειν καὶ Cl* | *γενῶν BPaMa* sed in hoc *συγ* antepos m², *Cl* et *γρ* in marg Mor | *ἢ* om Mor 3 *τὴν ἀρχὴν M* sed ' et ' eras *τηναρχὴν B* 4 *ἶσον HVCBMaCl* 5 *πρὸς ὅμοιον HMVi* | *περὶ M Vi* 6 *μὲν* om *MaCl* 8 *πέσοι MaCl* | *ἀνιαρῶν C* sed *νιαρῶν* in ras *f* (*ή* suprascr) *ἀριμασπῶν HV* et *γρ* in marg Mor | *αἰσθήσονται H* *ησθήσονται V* *αἰσθάνθονται Vi* *αἴσθονται Pa* sed *γρ αἰσθήσονται* (*αἰσθήσονται* suprascr) suprascr m², *MaCl* *αἴσθονται B* 11 *μήτε* (2) scripsi ex *HPaMViMaCl* *μήτ᾽* reliqui libri edd 13 *τὰ τοιαῦτα* e Par 3017 Boissonade Anecd. II 482 | *ὑμῖν Pa* sed *γρ δι᾽ ὑμᾶς* suprascr m² | *ὦ πρὸς θεῶν* om *Cl* in marg inser *Ma*² | *θεοὺς Vi* 14 *ἔσθ᾽ Ma* sed *ἔσ* in ras m² *εἶθ᾽ Cl* | *ὅπως Ma* sed *π* in ras m² *οὕτως Pa* sed *ὅπως* in marg m², *Cl* | *ἡμῖν* Re | *δ᾽* scripsi ex *HCMVi* *δέ BCl* *δὲ* reliqui libri edd | *ἔστιν* scripsi ex *HCVi* *ἔσθ᾽ M* *ἐστὶν* reliqui libri edd | *ὅπως VPa MVi* et *γρ* in marg Mor 16 *δι᾽ ὑμᾶς* om *MaCl* | *οὐκοῦν* scripsi ex *HCPaMViMa* *οὐκ οὖν* reliqui libri edd

πρὶν ἡμᾶς ἀπώσασθαι τοῖς ἀστυγείτοσι πολεμίοις χρήσεσθε; καί τοι τί τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀντάξιον τῆς τοσαύτης δυσμενείας;

42. Τὰ κελευόμενα ἡμᾶς ἄρα δεῖ ποιεῖν, ἐρεῖ τις, ὥσπερ οὐκ εἰδότας ὅτι μηδαμῶς εἴκειν τοῖς πολεμίοις ἀνδρῶν ἐστιν. ἡμεῖς δὲ τὸ μὲν ἀφίστασθαι τῶν οἰκείων τοῖς πλεονεκτεῖν ἐπιχειροῦσι φόβῳ τῶν κινδύνων αἰσχρὸν ἡγούμεθα καὶ τοῦτο ἔργῳ δῆλον πεποιήκαμεν. ὅπως γὰρ μηδεὶς Ἑλλήνων τῶν ὑπαρχόντων στεροῖτο μηδὲ καταγελάσειαν τῶν πεπονθότων οἱ δεδρακότες, πελάγη μὲν οὕτω μακρὰ διεβάλομεν, τιμιωτέραν δὲ τὴν τῶν λελυπηκότων τιμωρίαν τῆς μετὰ τῶν φιλτάτων διατριβῆς πεποιήμεθα, γνώμη δὲ αὕτη νενίκηκεν ἢ λαβεῖν ταῦθ' ὑπὲρ ὧν ἥκομεν ἢ μαχομένους πεσεῖν. 43. τοῖς μὲν οὖν ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἀγωνιεῖσθαι μέλλουσι τὸ μὴ τολμᾶν πολεμεῖν δειλίας αἰτίαν ἔχει, εἰ δέ τινες ἃ μὴ καλῶς ἔλαβον ἀποδοῦναι δέον πολεμεῖν μᾶλλον αἱροῖντο, οὐκ ἀνδρίας

---

1 *ὑμᾶς ἀποσπᾶσθαι Vi ἀποσπᾶσθαι ὑμᾶς HC* sed in hoc *οσπᾶ* in *ώσα* corr *f*, et *γρ* in marg Mor *ἀποσ ᾶσθαι ὑμᾶς V* sed *σ α* in ras m², | *χρῆσθε Pa* sed *χρήσεσθε* suprascr m², *MaCl* 2 *τῶν C* sed in *τῷ* corr *f* *τούτων Vi* | *ἀνάξιον Ma* sed *τ* inser m², *Cl* | *τῆς* om *BPaMaCl* 3 *τοιαύτης Cl* 4 *ὑμᾶς Pa* sed *γρ ἡμᾶς* suprascr m² | *ἆρα HVMVi* 5 *τίς HCl* | *ἥκειν HVi* 6 *πολεμίοις* scripsi ex *HVCBPa* sed in hoc *πολεμίοις λόγοις* suprascr m², *MVi* et *γρ* in marg Mor *πολεμίων λόγοις MaCl* edd 8 *δῆλον πεποιήκαμεν* scripsi ex *HV BPaMViMaCl* et *γρ* in marg Mor *δεδηλώκαμεν C* edd 10 *στέροιτο Vi* | *μηδὲ* scripsi cum Gasda *μὴ δὲ BPa μὴ Ma* sed in *μήτε* corr m², *Cl* *μήτε* reliqui libri edd 11 *διεβάλομεν* scripsi e *CB* *διεβάλλομεν HVVi* et *γρ* in marg Mor *διέβημεν PaMMaCl* edd 14 *αὐτὴ Pa* | *ταῦτα PaMaCl* 15 *μὲν* om *MaCl* | *τῶν* om *BPa* 16 *ἀγωνεῖσθαι Pa* sed *ι* ante *ει* eras, *Ma* sed *ι* ante *ει* inser m², *Cl* 18 *ἐροῖντο H* | *ἀνδρίας* scripsi e *BMVi* *ἀνδρείας* reliqui libri edd cf. p. 262, 4; II 326, 2; 474, 16; et ad IV 232, 19

οὗτοί γε δόξαν, ἀλλ' ἐμπληξίας λαμβάνουσι καὶ τοσοῦτον ἀπέχουσι τοῦ δοκεῖν τι βεβουλεῦσθαι λαμπρόν, ὥστε διπλοῦν φέρονται τοὔνειδος, ἐκ μὲν ὧν τὴν ἀρχὴν ἠδίκησαν, πονηρίας, ἐκ δὲ ὧν ἐπὶ πολλῷ κατέχουσιν, ἀναισθησίας. οὐ γὰρ ἐν τῷ πολεμεῖν ἁπλῶς τὸ τῆς εὐκλείας προσγίνεται, ἀλλ' αἱ τῶν πολέμων προφάσεις | R IV 32 *ἢ καλοὺς αὐτοὺς εἶναι δοκεῖν ποιοῦσιν ἢ μὴ τοιούτους. τῆς γὰρ αὐτῆς ἀτοπίας δειλίᾳ τε καταπροδοῦναι τὸ δίκαιον καὶ θρασύτητι τὸν ὑπὲρ τῶν οὐ προσηκόντων ἐπισπάσασθαι κίνδυνον.* 44. *εἰ μὲν οὖν μὴ παθόντες ἡμεῖς κακῶς μηδ' ἐπ' ἐγκλήμασι δικαίοις κεκινημένοι μηδὲ τῶν οἰκείων ἀμφισβητοῦντες, ἀλλὰ τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμοῦντες οὕτω πολλὴν καὶ μεγάλην στρατιὰν ἀγείραντες ἢ βοῦς ἀπηλαύ-*

---

1 Aeschin. p. 84, 30; 50, 9   4 Dem. p. 13, 22; 103, 2; 372, 1

---

1 *οὔτι M* | *ἐκπληξίας Pa* Mor | *καίτοι τοσοῦτον σχήσουσι Ma* sed *γρ καὶ τοσοῦτον ἀπέχουσι* in marg m², *Cl καίτοι τοῦτον ἴσχουσι Pa* sed *τοσοῦτον ἀπέχουσι* suprascr m²   2 voce *ἀπέχουσι* desinit *V* | *τι* om *B* *τί M* | *λαμπρῶς B*   3 *διπλῆ MaCl* | *φέρονται* reposui ex *HBPaMViMaCl* cum Gasda *φέροντα C* *φέροντας* edd | *τοὔνειδος* scripsi e *MVi* coll t. II 547, 2; IV 446, 18 *τὸ συνειδός Pa* *τὸ ὄνειδος* reliqui libri edd | *τηναρχὴν B* cf p. 255, 3; 264, 3   4 *πολλῶν HMVi* et *γρ* in marg Mor   6 *τὰ PaMaCl*   7 *αὐτοὺς Ma* sed *ου* in ras m² | *δοκεῖν ποιοῦσιν*] *δοκοῦσιν Pa* et *γρ* in marg Mor   8 *τίς γὰρ αὕτη ἀτοπία HC* sed in hoc in *τῆς γὰρ αὐτῆς ἀτοπίας* corr *f* | *δειλίαν τε καὶ Vi*   9 *μὴ* post *καὶ Vi*   11 *μὴ δ' MVi* *μὴ δὲ MaCl*   12 *δικαίως Pa* sed *γρ δικαίοις* suprascr m² | *κεκινημένοι — οἰκείων* om *Pa* sed *γρ* in marg m² | *μὴ δὲ MVi* | *τῶν οἰκείων ἀμφισβητοῦντες* scripsi e *MVi* et *γρ Pa*² et *γρ* in marg Mor *τῶν οἰκείων δικαίων ἀμφισβητοῦντες MaCl* *τῶν οἰκείων ἐπιζητοῦντες H* *τὰ οἰκεῖα ἐπιζητοῦντες CB* edd cf. p. 277, 10
14 *στρατείαν HMVi* | *ἀγείραντες* scripsi e *PaMViMaCl* cum Gasda et Cobeto Misc 156 *ἀνεγείραντες HC* sed in hoc *ἀγείραντες* suprascr *f* *ἐγείραντες B* et *γρ* in marg Mor *συνεγείραντες* coni Re | *ἀπελαύνομεν HC*

νομεν ἢ περιετεμνόμεθα γῆν ἢ τῶν ἐντὸς τείχους χρημάτων ἐζητοῦμέν τι μέρος, εἶθ' ὑμεῖς ὑπεκύπτετε ῥᾳδίως ἀγαπῶντες εἴ τις ἐάσει ζῆν, πάνυ ἂν ὑμῶν ἐμεμψάμεθα τὴν ἄγαν ἀπραγμοσύνην· εἰ δὲ τὰ μὲν ὑμέτερα βουλοίμεθα ἂν ὑμῖν ἀκέραια μένειν, αὐτοὶ δὲ ὑπὲρ ὧν ἀφῃρέθημεν ἥκομεν, οὐχ ὁρῶμεν ἥντινα ὑμῖν ἕξει λαμπρότητα τοῦ πολέμου τὸ σχῆμα. 45. οὐδὲ γὰρ εἰ σφόδρα πρόδηλον ἦν ὡς ἡ Τύχη μεθ' ὑμῶν παρατετάξεται, οὐκ ἂν ἦν ὑγιαινόντων ὑπὲρ τοιούτων κινδυνεύειν ἄθλων, ὧν τὸ μὲν διαμαρτεῖν εὔδαιμον, τὸ δὲ κρατῆσαι δυστυχές. τὰ γὰρ ἀδίκως κτηθέντα βέλτιον ἀποθέσθαι μᾶλλον ἢ διὰ τέλους κατέχειν. καὶ οἵ γε λογίζεσθαι δυνάμενοι μετὰ τοῦ προσθεῖναι χρημάτων πλῆθος ἥδιστα ἂν ἀπαλλαγεῖεν τοσαύτης συμφορᾶς.

---

1 Her. IV 159   2 cf. t. III 9, 10   10 cf. p. 110, 5

---

1 *περιετεμνόμεθα* scripsi auctore Gasda *παρατεμνόμεθα M παρετεμνόμεθα* reliqui libri edd | *χρημάτων* om *Pa* 2 *τι* scripsi auctore Gasda *τὸ* libri edd | *ὑπέκυπτε Ma* sed *τε* post *τε* add m², *Cl* *ὑπεκκύπτετε* Iacobs Phil. 393 3 *ἐάσει* scripsi ex *HCM* cum Iacobsio Add 30 Lect 92 *ἐάσῃ Vi* *ἐάσειε* reliqui libri edd | *ὑμῖν BPaMViMaCl* et *γρ* in marg Mor et Boissonade Anecd. II 356 4 *ἐμεμψάμην B* sed ex *ἐμεμψάμεθα* corr, *PaMaCl* et *γρ* in marg Mor | *τὴν ἄγαν ἀπραγμοσύνην* scripsi ex *HCB* et *γρ* in marg Mor *τῆς ἄγαν ἀπραγμοσύνης* reliqui libri edd | *μὲν* om *MaCl* 5 *βουλοίμεθα ἂν*] *βουλοίμεθ' Pa* *καταλίποιμεν MaCl* *βουλόμεθα* Iacobs Lect 92 | *ἐν* ante *ὑμῖν Ma* | *δ' B* 8 *παρατετάξεται* reposui ex *HCB MVi* et *γρ* in marg Mor cum Iacobsio Add 30 coll t. II 76, 7; IV 443, 11 et t. IV 816, 23 R *παρατάξεται Ma* sed *τε* antepos m², *Cl* et coni Gasda *παρατάξαιτο Pa* edd 10 *μὲν* om *Cl* inser *Ma*² | *διαμαρτάνειν B* *ἁμαρτεῖν HC* et *γρ* in marg Mor *διαμαρτυρεῖν Cl* 11 *δυσχερές B* | *τὰ* — 12 *κατέχειν* omissa *γὰρ* particula citat Macar fol 83ᵛ 12 *κατασχεῖν διὰ τέλους PaMaCl* et Boissonade Anecd. IV 429 | *διατέλους CB* 14 *ἥδιστ' MaCl* *ἥκιστα HC* sed *κ* in *δ* corr *f*, et *γρ* in marg Mor | *ἀπηλλάγησαν Ma* sed *γρ ἀπαλλαγεῖεν* suprascr m², *Cl* | *τοιαύτης Cl*

καίτοι ποῦ καλὸν ὑπὲρ τοιούτων ἀγωνίζεσθαι τοῖς σώμασιν, ἃ καὶ εἰ μηδὲ εἶεν οἱ ἀπαιτοῦντες, εἶχε καλῶς ἐκβαλεῖν; 46. *οὑτωσὶ δὲ σκοπῶμεν ἐν βραχεῖ. Ἑλένην κάλλιστον εἶναι κτῆμα τῶν ἐν Ἰλίῳ κρίνετε; οὐκ οἶμαί γε τοὺς σώφρονας. οὐκοῦν ἂν μὲν ἀποδῶτε τοῦτο, οὐχ ἕξετε ᾧ παρόντι δυσχεραίνετε· ἂν δὲ πολεμεῖν | ἕλησθε, κρατηθέντες μὲν μετὰ τοῦ τὴν* R IV 33 *πόλιν ἀποβαλεῖν οὐδὲ ἐκείνην ἕξετε, νικήσαντες δὲ κεκινδυνευκότες ἂν εἴητε ὑπὲρ ὧν οὐ χρῄζετε.*

47. *Εἰ δὲ δεῖ μηδὲν ὑποστειλάμενον εἰπεῖν, τοῦτο μόνον ἁπάντων πραγμάτων πρόδηλον ἔχει τὴν τελευτὴν καὶ ποτέρων ἔσται τὸ κράτος. μαντείας μὲν οὖν καὶ φήμας καὶ διοσημείας καὶ τὰ φαντασθέντα τὴν πρώ-*

1 cf. t. II 387, 14 4 Il. *γ* 156 10 Dem. p. 54, 28 13 Il. *β* 300 sq.

1 *που H* | *ἀγωνίζεσθαι* scripsi ex *HCBMViMaCl* *ἀγωνίσασθαι Pa* edd 2 *καὶ* om *BMaCl* | *εἰ μηδὲ εἶεν οἱ ἀπαιτοῦντες* scripsi ex *HCMVi* *μηδενὸς ἀπαιτοῦντος BPaMa* sed in hoc del et *καὶ εἰ μὴ δὲ εἶεν οἱ* in marg m², *Cl* edd 3 *ἐκβαλεῖν* scripsi e *BPaMViMaCl* *ἐκβάλλειν HC* edd | *δὲ* om *Pa* | *Ἑλένην κάλλιστον εἶναι κτῆμα τῶν ἐν* scripsi *ἑλένην κάλλιστον εἶναι κτημάτων* (*κτῆμα C*) *ἐν C* sed *ἑλένην* inser *f*, *M* *κάλλιστον εἶναι κτήματα* (*κτημάτων Vi*) *ἐν HVi* *κάλλιστον εἶναι τὴν ἑλένην κτῆμα MaCl* *κάλλιστον εἶναι κτῆμα τὴν ἑλένην ἐν B* *κάλλιστον εἶναι κτῆμα τὴν ἑλένην Pa* edd 5 *γε* om *Vi* | *μὲν ἂν Pa* 6 *ὡς HC* sed in hoc in *ᾧ* corr *f* | *δυσχεραίνετε Ma* sed *αι* in *α* corr et *γρ εἴτε* supra *ετε* m² | *καὶ Pa* sed *δὲ* suprascr m² 7 *ἕλοισθε MVi* *ἕλεσθε Ma* 8 *οὐδ' PaMVi* *οὐ σὲ Cl* | *ἕξετε Ma* sed *ε* (3) in *' ἂν* corr m² 9 *καὶ* ante *κεκινδυνευκότες HCBPa* edd delevi cum Sinteni | *οὐ χρῄζετε*] *ἐχρῄζετε ViMa* sed in hoc *οὐ* inser m², *Cl* 10 *μὴ δὲ H* *μηδὲν C* sed *ν* add *f* | *τοῦτο πρόδηλον ἁπάντων ἔχει μόνον Pa* et *γρ* in marg Mor 11 *πραγμάτων* om *Cl* inser *Ma*² 12 *καὶ ποτέρων* reposui ex *HPaMViMaCl* sed in hoc del et *ποτέρων* in marg m², et *γρ* in marg Mor *ὁποτέρων C* sed *ὁ* in *καὶ* corr *f*, *B* sed *ὁ* suprascr, edd | *τὸ* om *Vi* 13 *διοσημίας MaCl* *θεοῦ σημεῖα HCBVi* et *γρ* in marg

την ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ στρατοῦ καὶ ὅσα τοιαῦτα, παρίημι, μή τις ἀλαζονείας αἰτιάσηται τὸν λόγον. ἀλλὰ τίς οὐκ οἶδεν ὅτι δύο ταῦτα μάλιστα τοῖς ἀγωνιζομένοις τὴν νίκην φέρει, ἓν μὲν τὸ τῆς στρατιᾶς ὑπερβάλλον, ἕτερον δὲ τῶν κρειττόνων ἡ συμμαχία; 48. πότερον οὖν, ὦ Τρῶες, εἶναι νομίζετε Πρόνοιαν καὶ Δίκην καὶ Νέμεσιν καὶ περινοστεῖν τὰ ἀνθρώπεια καὶ τοὺς μὲν χρηστοὺς ἐπαινεῖν, τοῖς δὲ πονηροῖς ὀργίζεσθαι, καὶ τοῖς μὲν ἀποδιδόναι χάριν, παρὰ δὲ τῶν εἰσπράττεσθαι δίκην; ἔστι ταῦτα, ὦ Τρῶες, ἢ οὔ; ἔστιν, εἴ τε βούλεταί τις εἴτε μή. τί δέ, ὡς ἂν ἐθέλωσι, ταῦτα ἀνάγκη πράττεσθαι; ἀνάγκη. οὐκοῦν ἐκ τούτου δῆλον ὅτι κἂν

---

4 cf t. I 527, 3 6 Orph. hymn. prooem. 30

Mor | φαντασθέντα scripsi e *MVi* φοιβανθέντα *HC* φοιβαθέντα *B* edd sed γρ φανθέντα in marg Mor φαθέντα *Pa* φανέντα *MaCl* | κατὰ ante τὴν inserendum coni Re | τηνπρώτην *B*

1 ἐν τῇ συλλογῇ scripsi e *BPaMViMaCl* et γρ in marg Mor συλλογὴν *HC* edd | καὶ ὅσα τοιαῦτα om *Cl* in marg inser *Ma*² 2 τι *M* | ἀλαζονείας — τὸν λόγον scripsi e *MaCl* ἀλαζονείας et τῶν λόγων *CVi* ἀλαζονείαν et τῶν λόγων reliqui libri edd 3 μάλιστα inser *Pa*² 4 τῆς om *Pa* Mor | στρατιᾶς scripsi e *MaCl* Par 3017 cum Gasda στρατείας reliqui libri edd 5 πρότερον *HC* sed in hoc in πότερον corr *f* 6 Πρόνοιαν scripsi ex *HCMVi* et γρ in marg Mor θεοὺς reliqui libri edd | καὶ Νέμεσιν om *HC* et γρ in marg Mor 7 *„post περινοστεῖν deesse videtur ἐπισκοποῦντας“* Re at cf. Plut. conv. p. 155 C τὰ τεκτόνων καὶ λιθοξόων ἔργα περινοστεῖς | ἀνθρώπινα *B* sed εια suprascr, *Pa* et γρ in marg Mor 8 χρηστοὺς om *MaCl* 9 περὶ *HBVi* περὶ *C* (suprascr. αρὰ) 10 ὦ Τρῶες om *B* | ἢ οὔ; ἔστιν] ἔστιν (ἐστὶν *H*) ἢ οὔ *HCMVi* 11 ἐθέλωσι *C* sed ν οἱ θεοὶ add *f* οἱ θεοι suprascr *Pa*² | ἀνάγκη πράττεσθαι scripsi ex *HPaMViMaCl* πράττεσθαι ἀνάγκη *CB* edd 12 ἀνάγκη om *PaViMaCl* inser *Cf* | ὅτι om *Cl* inser *Ma*²

εἰ κομιδῇ τινας εὐαριθμήτους Μενέλεως ἀγείρας ἐπεστράτευσεν, ἔδει τὰ τῆς νίκης εἶναι τοῦ τὸ δίκαιον ἔχοντος σύμμαχον. 49. τοσαύτης δὲ οὔσης τῆς παρὰ τῶν κρειττόνων ἐπικουρίας τοσοῦτον συνερρύηκε πλῆθος ὥστε μηδένα λόγον τῆς ἀκριβείας ἐφικνεῖσθαι. πολλοῦ γὰρ χρόνου διελθόντος ἀφ' οὗ τὴν γῆν ἄνθρωποι νέμονται καὶ πολλῶν ἤδη συστάντων πολέμων, | τῶν μὲν πρὸς ὁμόρους, τῶν δὲ ἐπὶ τῆς ὑπερ- R IV 34
ορίας, οὐδεὶς οὔθ' ἑώρακεν οὔτ' ἀκήκοεν οὕτω πολλὴν κίνησιν τοῖς Ἕλλησι γεγενημένην. οὔτε γὰρ ναῦς οὔτε ἵππος οὔτε ἀνὴρ ὅπλα φέρειν δυνάμενος, οὐκ ἄρχων, οὐκ ἰδιώτης, οὐ τοξότης, οὐ ψιλὸς ἀπολείπεται τοῦ στόλου, ἀλλὰ πάντες πανταχόθεν ἀνήχθησαν. οὕτω πολὺς ἔρως τοῖς Ἕλλησιν ἐνέπεσεν ὑπὲρ τῶν δικαίων μάχεσθαι. 50. καὶ τίς ἂν ἐξαριθμήσαιτο τοὺς καθ' ἕκαστον, ὅπου γε καὶ τοὺς ἑκάστων βασιλέας οὐκ εὐχερές; ἀλλ' ἐν κεφαλαίῳ λέγω. πᾶσα μὲν ἧκεν ἡ Βοιωτία, πᾶσα δὲ ἡ Πελοπόννησος, Ἄργος Πελασγικόν,

---

1 cf. t. IV 284, 5 8 cf. t. I 522, 19 15 cf. Xen. Hell. VI 1, 19 17 Xen. Cyr. VI 3, 18 18 Il. β 494; 559 sq. 681 sq.

---

1 τινας *Pa* sed ὀλίγους suprascr m², Mor sed γρ ὀλίγους in marg | εὐαρίθμους *MVi* | ἐστράτευσεν *MVi* ἐστράτευεν *H CB* ἐπεστράτευεν *MaCl* 2 τὰ inser *Pa*² 4 ἀπερρύηκε *Ma* sed συν supra ἀπ m² ἐπερρύηκε *Cl* 5 ἀφικνεῖσθαι *HC* 6 δὲ *M* | οἱ ante ἄνθρωποι *Pa* edd delevi 7 πολέμων συστάντων πολλῶν ἤδη *B* Re πολέμων συστάντων πολλῶν *C* | πολέμων συστάντων *MaCl* | πολεμίων *M* 8 ὁμοίους *Pa* sed γρ ὁμόρους in marg | δ' *MaCl* 10 γενομένην *MaCl* | οὔθ' ἵππος οὔτ' *BPaMaCl* 12 οὐ ψιλὸς om *Cl* inser *Ma*² | ἀπολέλειπται? 13 ἀνηνέχθησαν *MaCl* et supra ἀνήχθεισαν *Pa*² | οὕτως *Cl* 15 καθέκαστον *PaMVi* 16 βασιλέας scripsi ex *HCMVi* βασιλεῖς (έας suprascr.) *B* βασιλεῖς *PaMaCl* edd 17 ἧκεν om *MaCl* 18 πελοπόνησος *CPaMMaCl* | πελαγικόν *Ma* sed σ inser m², *Cl*

ἡ τούτων ἐχομένη, ἐπὶ τούτοις Εὔβοια, Κρήτη, Κεφαλληνία, Σαλαμίς, Ἀθῆναι, πολλοὶ μὲν ἠπειρῶται, πολλοὶ δὲ ἀπὸ τῶν νήσων. καὶ τῶν ἀρχόντων οἱ μὲν ἀνδρίᾳ νικῶσιν, οἱ δὲ συνέσει κρατοῦσι, παρὰ δὲ τοῖς ἀμφοτέρων ἡ κτῆσις καὶ τοὺς αὐτοὺς εὕροι τις ἂν καὶ συμβουλεῦσαι δεινοὺς καὶ πολεμῆσαι κρατίστους. οἴεσθε δέ τινα καὶ σοφὸν εἶναι παρ' αὐτοῖς, εἰ δὲ βούλεταί τις, καὶ πανοῦργον, ἱκανὸν τὰ μὲν ἐκ τοῦ φανεροῦ κατεργάσασθαι, τὰ δὲ κλέψαι λανθάνοντα.

51. *Ἀλλὰ καὶ παρ' ἡμῖν, φησί, τινές εἰσιν ἄνδρες ἀγαθοὶ καὶ συμμάχους οὐκ ὀλίγους κεκλήκαμεν μεθ' ὧν διοίσομεν τὸν πόλεμον. ἔστι μὲν οὖν ὁ πρὸς ταῦτα λόγος φορτικώτερος, οὔτε γὰρ ἑαυτὸν ἐπαινεῖν τινα νοῦν ἔχειν ἡγοῦμαι τό τε ἑτέρους κακίζειν προχείρως μικροψυχίας ἄν τινος εἴη, δεῖ δὲ ὅμως χρήσασθαι παρρησίᾳ, τοὺς δὲ λόγους τῆς ἀνάγκης νομιστέον.* 52. *ὡς μὲν οὖν ἰσχὺς κράτιστον*

---

1 Isocr. p. 60 c | Il. β 536; 645; 631 2 Il. β 557; 546

---

1 *ἡ τούτων ἐχομένη Pa* sed *οἱ τούτων ἐχόμενοι* suprascr m² *οἱ τούτων ἐχόμενοι MViMaCl* et *γρ* in marg Mor 2 *ἠπειρῶται* scripsi *Ἠπειρῶται* edd 3 *καὶ* ante *οἱ Vi* 4 *ἀνδρίᾳ* scripsi e *BMVi* *ἀνδρείᾳ HCPa* edd *ἀνδρείως Ma* sed *α* suprascr m², *Cl* cf p. 256,18 5 *αὐτοὺς* om *Pa* sed *γρ* suprascr m² | *τίς HVi*
7 *δή MaCl* | *δὲ* om *Cl* inser *Ma*² 10 *ὑμῖν Ma* sed *υ* in *η* corr m² et *γρ ἡμῖν* in marg m², *Cl* | *φησίν Ma* sed *γρ φησι* in marg m², *Cl* | *τινές εἰσιν* om *Ma* sed *γρ* in marg m², *Cl* | *τινές* om *Pa* 11 *θαυμαστοὶ Vi* 12 *κεκλημένοι Ma* sed *γρ κεκλήκαμεν* in marg m², *Cl* | *ἡμῶν διοισομένους PaMa* sed in hoc *γρ ὧν διοίσομεν* in marg m², *Cl* *γρ ἡμῶν διοίσομεν* in marg Mor | *τὸν πόλεμον* — 17 *κράτιστον* om *Pa* 13 *δὲ ὁ μὲν Ma* sed *γρ μὲν οὖν ὁ* suprascr m², *Cl* | *οὔτε* — 15 *προχείρως* omissa *γὰρ* particula citat Macar fol 83ʳ 14 *ἐπαινεῖν ἑαυτὸν* Macar | *αὐτὸν Ma* sed ᾿ in ῾ corr m², *Cl* | *καὶ τὸ Ma* sed *γρ τό τε* suprascr m², *Cl* *οὔτε* Macar 15 *προχείρως κακίζειν MVi* et supra *κακίζειν προχείρως Ma*²

ἐν πολέμῳ καὶ ὡς εὐβουλία μεῖζον ἰσχύει χειρῶν πολλάκις καὶ ὥς, εἰ καὶ χειρῶν μάλιστα δεῖται πόλεμος, ταῦτα πάντα παρ' ἡμῖν μετὰ πολλοῦ τοῦ κρείττονος, ἐάσω. ἀλλ' ἐκεῖνο ἂν ἐροίμην ἡδέως ὑμᾶς, πότερον νοῦν ἔχοντας κεκλήκατε συμμάχους ἢ οὔ; εἰ μὲν οὖν ἀποπλήκτους καὶ τετυφωμένους, εὐχῆς ἂν εἴη τοῖς τοιούτοις προσπολεμεῖν· εἰ δὲ σώφρονας καὶ λογίζεσθαι δυναμένους, πῶς | ὑπακούσονται καλούντων εἰδότες ὡς ὑπὲρ τῶν ἀδίκων μαχοῦνται; καὶ πῶς κύρια ταῦτα καταστήσουσιν ὧν, εἴπερ φρονοῦσι, κατηγοροῦσι; R IV 35

53. *δύο γὰρ ἅπαντας ἀνθρώπους ἐπὶ τοὺς πολέμους παρακαλεῖν πέφυκεν, ἢ τὸ προειδέναι τὴν ῥοπὴν ἐφ' ἑαυτοὺς ἥξουσαν ἢ τὸ τὴν ὑπόθεσιν εἶναι τῶν κινδύνων θαυμαστήν, καὶ νῦν μὲν τὸ κέρδος διώκοντες, νῦν δὲ τὴν φιλοτιμίαν θηρεύοντες ἀξιόχρεως προφά-*

---

15 Her. I 156

---

1 *μείζων Pa* sed *μεῖζον* suprascr m² 2 *ὡσεὶ HMVi* *εἰ καὶ* om *C* 3 *πάντα* om *PaCl* inser *Ma²* | *κατὰ* in ras *Cf* 5 *κέκλητε H* | *οὖν* om *PaCl* inser *Ma²* 6 *ἀποπλήκτους* scripsi e *PaMViMaCl* et γρ in marg Mor *ἐμπλήκτους HCB* edd 7 *πρὸς πολέμω Ma* sed γρ *προσπολεμεῖν* suprascr, *Cl* 9 *πῶς* scripsi e *PaMaCl* *ὅπως HCBMVi* edd sed γρ *ὅπερ* in marg Mor 10 *καταστήσουσιν* scripsi e *Pa* *καταστήσουσι Ma* sed *ν* in marg add m², *Cl* *καταστήσωσιν HCBMVi* edd | *ὧν — κατηγοροῦσι* om *Cl* in marg inser *Ma²* | *φρονοῦσι* scripsi ex *HCMViMa²* *εὐφρονοῦσι BPa* edd 11 *δύο* — 264, 1 *νομίζουσιν* omissa *γὰρ* particula citat Macar fol 83ʳ | *ἅπαντας ἀνθρώπους ἐπὶ τοὺς πολέμους δύο ταῦτα* Macar 12 *ῥοπὴν C* sed γρ *νίκην* suprascr *f* | *τῆς νίκης* post *ῥοπὴν MMa* sed in hoc add m², et γρ in marg Mor et praeferendum censet Re 13 *ἑαυτοὺς* scripsi e *CBPaMMa* et γρ in marg Mor *ἑαυτοῖς HViCl* Macar edd sed *ἑαυτοὺς* praeferendum censet Re | *ἥξουσιν H* 14 *τοῦτο MVi* et γρ in marg *Ma²* et γρ in marg Mor 15 *ἀξιόχρεως προφάσεις* scripsi *ἀξιοχρέους προφάσεις MViMaCl* *ἀξιόχρεως πρόφασις H* *ἀξιόχρεω προφάσεις C* *ἀξιοχρε.....* (litterae evanuerunt) *φασεις Pa* *ἀξιόχρεω πρόφασιν B* *ἀξιόχρεων πρόφασιν* Macar edd

σεις ὑποκεῖσθαι τῷ πολέμῳ νομίζουσι. τούτων δὲ οὐδέτερον ὁ παρὼν πόλεμος τοῖς γε μεθ' ὑμῶν ἐσομένοις προδείκνυσιν, ὥστε ἢ τὴν ἀρχὴν οὐχ ὑπακούσονται νοῦν ἔχοντες ἢ τῇ παρουσίᾳ τὴν ἄνοιαν ἐπιδείξουσι. 54. χωρὶς δὲ τούτων ἡμεῖς μὲν ἀθρόοι συντεταγμένοι κατήρκαμεν καὶ τοῖς βασιλεῦσι τὰ τῶν συμμάχων οὐκ ἐν ἐλπίσιν ἐστίν, ἀλλὰ τοσούτους ἦλθον ἄγοντες ὥστε, εἰ Τροίας μόνης ἀποπειρᾶσθαι δεήσειε, πολλοὺς ἂν οὐκ ἔχειν εἰς ὅ,τι χρήσαιντο σφίσιν αὐτοῖς μικροτέρου τοῦ ἔργου καθεστῶτος τῆς τῶν ἐπελθόντων χειρός· ὑμῖν δέ, εἴ τινες ἄρα καὶ βοηθοῖεν, οἱ μὲν θᾶττον ἴσως, οἱ δὲ σχολαιότερον ἥξουσιν, ὅσον ἕτερος ἑτέρου κατὰ τὸν τόπον ἀφέστηκε, τοσοῦτον ὑστερίζων κατὰ τὸν χρόνον. 55. ἂν οὖν ὑμεῖς μὲν

---

6 Thuc. VIII 39, 3

---

1 *προκεῖσθαι Ma* sed *γρ ὑπο* suprascr m^2, *Cl* Par 3017 et probat Gasda 2 *οὐδὲν ἕτερον H* | *πόλεμος* om *HC* | *ἡμῶν Pa* 3 *τηναρχὴν B* | *οὐχ* om *M* 4 *παρρησία Ma* sed *γρ παρουσία* suprascr m^2, *Cl* | *ἄγνοιαν Pa* sed *γρ ἄνοιαν* suprascr m^2, et *γρ* in marg Mor 5 *δὲ* om *MaCl* | *ἀθρόοι Pa* sed *ῶς* suprascr m^2 *ἀθρόοι M* *γρ ἀθρόως* in marg Mor 6 *κατήρκαμεν* scripsi ex *HCMViMaCl* *κατήραμεν BPa* sed in hoc *γρ κατήρκαμεν* suprascr m^2, edd | *γρ βασιλεύουσι* in marg Mor 7 *γρ ἐστὶ* inser *Ma*^{2} *ἔτι Cl* et *γρ* in marg Mor 8 *ἀγῶνας Ma* sed *γρ ἄγοντες* suprascr m^2, *Cl* | *ὡς οὐ Ma* sed *γρ ὥστε εἰ* in marg m^2, *Cl* sed *ου* eras *ὥς οὐ Pa* | *μόνον Ma* sed *γρ μόνης* in marg m^2, *Cl* | *εἰ δεήσειεν Ma* sed *γρ δεήσειεν* in marg m^2, *Cl* *δοκήσειε Vi* 9 *δ'* ante *ἂν Pa* Mor del Re | *χρήσονται MaCl* 11 *οἵτινες HCVi* et in marg *Pa*^{2} | *βοηθοῖεν* scripsi ex *HCl* *βοηθεῖεν* reliqui libri edd sed *γρ βοηθεῖν ἐθέλωσιν* in marg *Pa*^{2} et Mor 12 *οἱ μὲν* inser *Cf* om *H* Mor sed in hoc *γρ οἱ μὲν* in marg | *ἴσος* Mor sed *γρ ἴσθι* in marg | *σχολαιότερον Ma* sed *γρ παλαιότερον* suprascr m^2 (*παλαιότερον* Ambr E 92 fol 54^v) 13 *ἀφέστηκε Ma* sed *ἐ* supra *ἀ* m^2 *ἐφέστηκε Cl* 14 *ὑστεριζόντων Ma* sed *γρ ὑστερίζων* in marg m^2, *Cl* cf. t. III 459,8; IV 480, 7

ἀντιτείνητε πρὸς τὴν πρεσβείαν, οἱ δὲ βοηθήσοντες ὑμῖν μελλήσωσι, τοῖς δὲ Ἕλλησι λοιπὸν ᾖ τὰ ὅπλα προσαγαγεῖν, ἆρ᾽ οὐ κατόπιν, εἰ καὶ δυσχερὲς εἰπεῖν, τῶν πραγμάτων παρέσονται καὶ τοῦ καιροῦ τῆς ὠφελείας παρελθόντος ἐπὶ τὴν τῶν συμφορῶν | ἀφί- R IV 36
ξονται θέαν; οὐ γὰρ δὴ ταύτην παρ᾽ ἡμῶν ἐπαγγελεῖτε τὴν χάριν οὐδέ γε πέμψαντες κήρυκας ἐκεῖνα ἐρεῖτε, ὅτι ὦ βέλτιστοι, τί ἐπείγεσθε; ἀναμείνατε Λυκίους ἡμῖν καὶ Παίονας ἐλθεῖν, ὥστε καὶ ἡμᾶς ἔχειν μεθ᾽ ὅσων παραταξόμεθα.

56. *Ἀλλὰ πάντα ἀφίημι ταῦτα καὶ θῶμεν ἢ πάντας ἤδη παρεῖναι τοὺς ἐπικούρους ὑμῖν ἢ καθεδεῖσθαι τοὺς Ἕλληνας ἀργοῦντας, ἕως ἂν εὐπορήσωσιν ἀντιπάλων· ἥξουσι πολλοὶ πολλαχόθεν συνδιασώσοντες Ἴλιον. οὐκοῦν τὸ μὲν πλῆθος ἴσον ἀμφοῖν, εἰ δοκεῖ, λογιζώμεθα, τὰς δ᾽*

---

8 Il. β 876 et 848

---

2 *μελλήσουσι PaMa* sed *ω* supra *ου Pa*^{2}*Ma*^{2} *μελήσουσι HC* | *δὲ Ἕλλησι* scripsi ex *HCBPaMVi* *δ᾽ ἕλλησι MaCl* *Ἕλλησι δὲ* edd 3 *προσαγαγεῖν Pa* sed *γρ προσάγειν* in marg m^2, Mor sed *γρ πρὸς ἁρπαγὴν* in marg *καὶ προσάγειν MMaCl* et *γρ* in marg *Pa*^{2} *πρὸς ἁρπαγὴν HCBVi* | *ἆρ᾽* scripsi ex *HCBPaMVi* *ἆρα MaCl* edd | *δὲ* ante *καὶ H* *καὶ* om *M*

5 *τῇ* et 6 *θέα Vi* 6 *ἐπαγγελεῖτε* scripsi *ἐπαγγέλλετε* (*λεῖ* supra) *M* *ἐπαγγέλλετε HVi* *ἐπαγγέλλεσθε CB* edd *ἀπαγγελεῖτε Pa* et *γρ* in marg Mor *ἀπαιτήσετε Ma* sed *γρ ἐπαγγέλετε* (*εῖ* supra) in marg m^2, *Cl* 7 *γε* om *Vi* 8 *μὴ Ma* sed *γρ τί* suprascr, *Cl* | *γρ ἐπάγεσθε* in marg Mor 9 *ὡς B* 10 *οἵων PaMa* sed in hoc *γρ ὅσων* suprascr m^2, *Cl* 12 *καὶ* ante *τοὺς H* | *καθεδεῖσθαι C* sed *δεῖσθαι* e *λεῖτε* corr *f* *καθελεῖσθαι H* *καθεδεῖσθε Vi*

14 *πολλαχόθεν* om *Cl* inser *Ma*^{2} | *διασώσοντες ViMa* sed in hoc *γρ συνδιασώσοντες* in marg m^2, *Cl* *διασώζοντες Pa* sed *σον* suprascr m^2 15 *ἶσον HMaCl* | *λογιζόμεθα HPa* sed in hoc *ο* (2) in *ω* corr m^2, *MMaCl* *λογισόμεθα Vi* | *τὰ δὲ ἀρετῆς Ma* sed *γρ τῶν δ᾽ ἀρετῶν* suprascr m^2, *Cl* | *δὲ Pa*

ἀρετὰς παραλλήλους θέντες ἐξετάσωμεν. 57. *εἰ δὲ ὑπερβολῇ προσήκει χρῆσθαι, δεδόσθω μήτ' Ἀχιλλέως μήτ' Αἴαντος ἑκατέρου μήτε Διομήδους μήτ' Ἰδομενέως, μὴ Τεύκρου, μὴ Σθενέλου, μὴ Μενεσθέως, ἐμαυτὸν γὰρ καὶ τοὺς βασιλεῖς ἀφήσω καὶ πολλοὺς ἄλλους καλοὺς κἀγαθοὺς στρατηγούς, δεδόσθω νῦν μηδενὸς εἶναι τούτων φαυλοτέρους ἐκείνους οἷς φατε πιστεύειν εἰς τὴν νίκην. ταῦτα κοινὰ θέντες τὴν ἀνάγκην σκεψώμεθα μεθ' ἧς ἑκάτεροι τῶν ἔργων ἀψόμεθα.* 58. *οὐκοῦν ἐκείνους μὲν ἄγει παράκλησις καὶ δέησις καὶ τὸ βούλεσθαι Πριάμῳ χαρίζεσθαι, ἡμῖν δὲ τὸ μὲν βούλεσθαι χαρίζεσθαι τοῖς Ἀτρείδαις κοινὸν πρὸς ἐκείνους ἐστί, πρόσεστι δέ γε καὶ τὸ τῶν ὑπηκόων δίκαιον. ἐκείνοις μὲν γὰρ ἔξεστιν ὅσον βούλονται χαρισαμένοις μηκέτι τοῦ λοιποῦ πρὸς ἀνάγκην ταλαιπωρεῖσθαι, ὥστε καὶ τῆς ἐπικουρίας καὶ τῆς ἀναχωρήσεως ὅρος αὐτοῖς ἡ γνώμη· ἡμῖν δὲ ἡ προαίρεσις οὐχ ἕξει μεταβολήν, βεβαιοῦται γὰρ τῇ*

---

1 *παρ' ἀλλήλους MVi* | *ἐξετάσομεν HPa* sed in hoc *ο* in *ω* corr m[2] 2 *προσῆκε Vi* | *χρῆσθαι* scripsi ex *HPaMViMa Cl* *κεχρῆσθαι C* edd *χρήσασθαι B* | *μήτε MVi* | *μήτε HPaM Vi* 3 *μήτε Vi* | *μὴ* scripsi ex *HBPaMVi* *μήτε CMaCl* edd 4 *μήτε* (2) *PaMaCl* 5 *καὶ* ante *ἄλλους HCVi* 6 *τούτων εἶναι* (*οἷς* supra) *MaCl* 7 *οἷς Ma* sed *γρ οὓς* suprascr m[2] *οὓς M* *οὓς Vi* 8 *τινα Pa* sed *κοινα* suprascr m[2] | *κινηθέντες* Mor sed *γρ κοινὰ θέντες* in marg 9 *ἀψόμεθα* reposui ex *HCPa MViMaCl* Par 3017 cum Boissonadio Anecd. II 316 *ἀψώμεθα B* edd 10 *ἄγει* scripsi ex *HCMVi* *ἐγείρει BPaMa* sed in hoc *γρ ἄγει* suprascr m[2], edd *ἐγείρει* (*ἀ* supra) *Cl* 11 *ἡμῖν* — 12 *χαρίζεσθαι* om *Pa* sed add in marg m[2], *ViMa* sed in hoc praemisso *κείμενον* in marg m[2], *Cl* 12 *δ'* ante *ἀτρείδαις Vi*, *δὲ Pa* | *τοῦτο* ante *κοινὸν ViMa*, *δὲ τοῦτο Cl* | *κοινόν ἐστι πρὸς ἐκείνους M* 13 *γε*] *τι Vi* 14 *ὅσοι Ma* sed *ν* supra *ι* m[2], *Cl* | *χαρισαμένοις Ma* sed *υ* supra *ι* m[2] *χαρισαμένους M* | *τοῦ Ma* sed ˜ eras *τουλοιποῦ BVi*

τῶν βασιλέων ἀνάγκη. 59. τὸ δέ γε ἔτι τούτου μεῖζον, πολὺ γὰρ βελτίοσι τῶν Ἀτρειδῶν βασιλεῦσι καὶ ἰσχυροτέροις ὁμολογίας δεδώκαμεν ἦ | μὴν ἐκπολιορ- R IV 37 κήσειν τοὺς ἀδικοῦντας τὸν Ἑλένῃ συνοικοῦντα, καὶ οὐδ' ἂν εἰ σφόδρα βουλοίμεθα προκαταλῦσαι τὴν προθυμίαν ἡμῖν ἀκίνδυνον. τί δὲ τοῦτο ἔστιν; ἔτι νέας οὔσης Ἑλένης κομιδῇ ἀνεῖπεν ὁ θεὸς ἔσεσθαί τινα περὶ τὸ γύναιον ταραχήν. ὡς οὖν πολλοὶ πολλαχόθεν οἱ κράτιστοι συνῆλθον μνηστεύοντες, ἔδοξεν ἔτι ἀδήλου τοῦ μέλλοντος ὄντος πίστιν ποιήσασθαι καὶ ὅρκους ἰσχυροὺς ἦ μὴν τοὺς ἀποτυγχάνοντας βοηθήσειν τῷ ληψομένῳ κατὰ τῶν ἀδικούντων. ᾤετο γὰρ ἕκαστος ἐν μετεώρῳ τοῦ πράγματος ὄντος αὑτῷ ταύτην ἀποτίθεσθαι τὴν ὠφέλειαν. 60. καὶ νῦν ἡμᾶς ἐπὶ τὴν στρατείαν ἤγειρεν ὁ Ζεύς, ὁ Ἀπόλλων καὶ πάντες οἱ

---

3 cf t. IV 925, 21. Eur. Iph. Aul. 58 sq. et 77 sq. Papyr. Berol. (Klassikertexte V 1) 12 cf t. III 438, 7

---

1 *τούτων Vi* 2 *πολλὴν HC* | *βελτίοσι καὶ ἰσχυροτέροις* (*ἰσχυροτέρας* Mor) *ὁμολογίας* (om Mor) *δεδώκαμεν βασιλεῦσιν ἥμεις ἐκπολιορκήσειν τοὺς ἀδικοῦντας τὰ* (*τὸν* Mor) *ἑλένῃ συνοικοῦντα Pa* et *γρ* in marg Mor 4 *ἀδικοῦντας τὸν Ἑλένῃ συνοικοῦντα* scripsi e *PaMViMaCl* cum Gasda qui *τῇ* ante *Ἑλένῃ* inseri vult *ἀδίκως τῇ ἑλένῃ συνοικοῦντας HC* sed in hoc in *ἀδικοῦντας τὸν ἑλένῃ συνοικοῦντα* corr *f*, *B* edd 5 *προκαταλύσαι HMaCl* *καταλύσαι Vi* 6 *ἀκίνδυνον ἡμῖν Vi* | *ἡμῖν* om *Pa* sed in marg inser m², *Cl* inser *Ma*² *γρ ἡμῶν* in marg Mor | *εἴη* post *ἀκίνδυνον* inserendum? | *ἑστὶ Ma* sed in *ἑστὶν*; *ἔτι* corr m², *Cl* | *ἔτι* om *PaMaCl* 7 *κομιδῇ τῆς ἑλένης Pa MaCl* *τῆς ἑλένης κομιδῇ* edd | *ἂν εἶπεν HVi* *εἶπεν MaCl* 9 *ἔδειξεν Pa* sed *γρ ἔδοξεν* in marg m², et *γρ* in marg Mor | *ἔτι* inserui ex *HC* Par 3017 et *γρ* in marg Mor cum Boissonadio Anecd. V 54 *ἔτ' PaMViMaCl* om *B* edd 11 *ἡμῖν Pa* sed *ἦ μὴν* in marg m² | *ἢ HCl* | *μὴν Ma* sed *η* corr m² | *τοὺς* inserui e libris cum Boissonadio om edd | *ἐπιτυγχάνοντας H* 13 *ἔτι BMa* sed in hoc *γρ ἐν* suprascr m², *Cl* et *γρ* in marg Mor | *μετεώρου BPaMaCl* | *αὐτῷ HCMViMaCl* 15 *ἤγειραν MaCl* | *καὶ* om *BPaCl* inser *Ma*²

θεοί. καὶ λιπεῖν τὴν τάξιν οὐκ ἔνεστιν, εἰ μή τις μέλλει τὰς τῶν βαρβάρων χεῖρας φεύγων περιπεσεῖσθαι ταῖς τῶν θεῶν καὶ τὰ ὅπλα δεδιὼς πολεμήσειν τοῖς κρείττοσιν. ἆρα ὑμῖν δοκεῖ Πρίαμος παραπλησίους στρατιώτας συλλέγειν καὶ τὴν αὐτὴν ἔχοντας τοῦ μέχρι παντὸς κινδυνεύειν ἀνάγκην; οὐ γὰρ εὔδηλον ὅτι, κἂν τὸ τυχὸν ἀντικρούσῃ, ταχέως μεμνήσονται τῆς οἰκείας οὐδενὸς ὄντος ὃ φοβερωτέραν ποιήσει τὴν ἀναχώρησιν τῆς μονῆς; ἀλλ' οὐ τά γε ἡμέτερα τοιαῦτα, ἀλλὰ τὸ μένοντας ἀποθνήσκειν μετριώτερον φαίνεται τοῦ μετ' ἐπιορκίας σώζεσθαι.

61. Φέρε δὴ καὶ τὰ λοιπὰ σκοπήσωμεν καὶ ὅπως εἰς ἄνισον πόλεμον ὑμᾶς αὐτοὺς ἐμβαλεῖν ἐπιθυμεῖτε ὑπ'

---

7 cf ad t. III 437, 10

---

1 ἔστιν *HCMVi* 2 μέλλει scripsi e *PaVi* μέλλοι *HCB MMaCl* edd | φεύγων χεῖρας *PaMaCl* φεύγειν *H* ἐκφεύγων *B* 4 κρείττοσιν reposui e libris κρείττοσι edd | ἆρ' *PaMaCl* ἄρα *M* | δοκεῖτε *Ma* sed γρ δοκεῖ suprascr m², *Cl* | Πρίαμος Mor sed γρ πριάμῳ in marg | παραπλησίως *Cl* et γρ in marg Mor 5 κινδυνεύοντας *Ma* sed γρ ἔχοντας suprascr m², *Cl* 6 γρ καὶ γὰρ in marg Mor | εὔδηλον scripsi e *PaMViMaCl* Par 3017 et γρ in marg Mor cum Boissonadio Anecd. II 483 ἄδηλον *HC* sed in hoc εὔ suprascr *f*, et coni Gasda ἔνδηλον *B* edd | ἐὰν Iacobs Ach. Tat. 800 7 τὸ om *MVi* | ταχέως om *Cl* inser *Ma*² | τῆς οἰκείας (οἰκίας *M*) μεμνήσονται *MVi* | τῆς om *Pa* | οἰκίας *HCPaMMaCl* 9 signum interrogationis posui e *M* punctum reliqui libri edd | γε om *HCMVi* | τοιαῦτα reposui e libris et γρ in marg Mor cum Gasda ταῦτα edd 10 φαίης *Ma* sed φαίνεται suprascr m², *Cl* 12 δὲ *Vi* 13 τὸν πρὸς ante ἡμᾶς in marg *Pa*² et edd, πρὸς *Ma* sed eras et παρ' ἄλλω βιβλίω λείπει ἡ πρὸς in marg m², *Cl* delevi | ὑμᾶς scripsi e *CBVi* et γρ in marg Mor ἡμᾶς *HPaMMaCl* edd | αὐτοὺς scripsi ex *HCBMVi* ἑαυτοὺς *PaMaCl* edd sed γρ αὐτοὺς in marg Mor | ὑπ' ὄψιν ἀγάγωμεν om *HCBMVi* ἐξηγάγομεν *Pa* sed ὑπ' ὄψιν ἀγάγωμεν in marg m², et γρ in marg Mor

ὄψιν ἀγάγωμεν. οὐκοῦν ἡμῖν μὲν παῖδες καὶ γυναῖκες καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθὰ πόρρω που τυγχάνει κείμενα ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου κἄν, ὃ μὴ γένοιτο, σφαλῆναι | συμβαίη, τῆς χείρονος οὐ μεθέξουσι R IV 38 τύχης, ἀλλ' ἐν τοῖς ἡμετέροις σώμασιν ὁ κίνδυνος ἵσταται· εἰ δὲ ὑμεῖς τι πταίσαιτε, τοῖς ὅλοις ἐπταικότες ἂν εἴητε καὶ δεῖ συναπολεῖσθαι τοῖς ἀποβαίνουσι τὸ τῆς πόλεως ἔδαφος. 62. καίτοι τίς οὕτω σφόδρα μεγαλόψυχος, ὅστις ἂν ὑπὲρ οὕτως ἀνομοίων ἄθλων ἀναρρίψειε τὸν κύβον μέλλων, εἰ μὲν κρατήσειεν, οὐδὲ μικρὸν κερδανεῖν, εἰ δὲ σφαλείη, τοῦ παντὸς στερήσεσθαι; ἔτι τοίνυν τὴν μὲν ἡμετέραν χώραν οὐδείς ἐστιν ὁ ποιήσων κακῶς, ἡ δὲ ὑμετέρα στρατόπεδον ἡμῖν γίνεται, καὶ τὴν τροφὴνποριοῦμεν ἀπὸ τῶν

---

3 Her. VII 172, 1 et 215 . 6 Dem. p. 155, 25. Thuc. II 43, 3; V 16, 4 8 Dem. p. 99, 19; 134, 14; 803, 29

---

1 *ἡμῖν μὲν οὖν M* | *μὲν* om *BPaCl* inser *Ma*^{2} | *οἷς* ante *παῖδες MaCl*, *οὖν οἷς Vi* 2 *τἄλλα M* 3 *γένηται H* 4 *συμβῇ Ma* sed *γρ συμβαίη* suprascr m^2, *Cl* et *γρ* in marg Mor et e Par 3017 Boissonade Anecd. II 322 *συ* . . . . . . (litterae evanuerunt) *Pa* cf. t. IV 49, 18 6 *δ' PaMaCl* | *ἡμεῖς M* | *τι* scripsi e *Ma* cum Iacobsio Anth Pal III 496 om *M Vi* et *γρ* in marg Mor *τί HCBPaCl* edd | *πταίσαιτε* scripsi *πταίσητε HM Vi* et *γρ* in marg Mor *πταίσετε CBPaMaCl* edd „*malim πτήσαιτε*" Re 7 *συναπολεῖσθαι* scripsi e *MaCl* *συνυποκεῖσθαι* reliqui libri sed *γρ συναπολεῖσθαι* in marg *Pa*^{2} et *γρ συναπολέσθαι* suprascr *Pa*^{3}, edd sed *γρ συναπολέσθαι* in marg Mor. De infinitivo futuri cf t. III praef. p. XXIX ad p. 275, 14; t. IV 404, 6 8 *οὕτω* — 9 *ὑπὲρ* om *Pa* | *οὗτος Vi*

9 *ἀναρρίψειε Ma* sed *γρ ἀναστρέψειε* suprascr m^2 et *παροιμία ἐπὶ τῶν ῥιψοκινδυνούντων ἀνθρώπων* in marg m^2 cf ad t. II 520, 5; IV 280, 19 10 *οὐδὲν Vi* 11 *μικρὸν* om *Vi* | *κερδάνεῖν Ma* sed ʹ eras *κερδαίνειν PaCl* et *γρ* in marg Mor | *στερηθήσεσθαι PaMaCl* 12 *μὲν* om *HCPa* sed in hoc inser m^2 | *χώραν τὴν ἡμετέραν Vi* 13 *οὖν* ante *ἐστιν Pa* sed del m^2 | *κακόν Ma* sed *ῶς* suprascr m^2, *Cl* | *εἰ δ' ὑμέτερον Pa* sed *ἡ δὲ ὑμετέρα* suprascr m^2 | *δ' MaCl* 14 *ἡμῖν* om *PaCl* inser *Ma*^{2} | *γίνεται* reposui e libris sed *ε* in ras *Ma*^{2} *γίγνεται* edd

ὑμετέρων καρπῶν καὶ βοσκημάτων, καὶ διχῇ δεήσει δαπανᾶσθαι τὸ Ἴλιον τῶν μὲν συμμάχων αἰτούντων, τῶν δὲ πολεμίων ἁρπαζόντων, καὶ τῶν μὲν οἰκειότητος ὀνόματι λαμβανόντων, τῶν δὲ πολέμου νόμῳ ληιζομένων. 63. καὶ μὴν οὐδὲ ἐκεῖνο παραπλήσιον. εἰ μὲν γὰρ μεθ' ὑμῶν τὸ δαιμόνιον γένοιτο καὶ τὰ πράγματα ἡμῖν εἰς ἔσχατον προβαίνοι κακοῦ, πρόχειρον καθελκύσασι τὰς ναῦς ἔξω γενέσθαι τῶν δεινῶν καὶ πρὸς βραχὺ τῷ καιρῷ παραχωρήσαντας αὖθις ἐπιπλεῖν, ἡνίκα βέλτιον· εἰ δ' ἐφ' ὑμῶν τὸ αὐτὸ συμβαίνει, τίς ὑμῖν ἔσται πόρος; τίς μηχανὴ τῆς ἀκαιρίας ἰσχυροτέρα; οὐ γὰρ δὴ τὴν πόλιν γε μεθορμιεῖτε πρὸς τὸ ἀσφαλές. ἀλλ' ἐγὼ μὲν εἰπεῖν οὐ βούλομαι, τοῦ δὲ πράγματος ἡ τελευτὴ καταφαίνεται.

64. Οἱ μὲν λογισμοὶ ταῦτα καὶ πολλὰ τοιαῦτα παριστῶσιν, ὦ Τρῶες, ἔστι δ' ἐφ' ὑμῖν μὲν ὁποτέραν βούλεσθε τραπέσθαι, βέλτιον δὲ ἐκείνην ἀφ' ἧς ὕστε-

2 cf. t. IV 123, 9 9 Plat. Prot. p. 336 B; leg. XII p. 959 E 11 cf. ad t. IV 380, 8 14 Her. III 69, 1

1 καλῶν *HCM* sed in hoc γρ καρπῶν in marg, et γρ in marg Mor | διχῇ libri edd cf t. IV 359, 13 5 οὐδ' *PaMaCl* | μὲν om *C* 6 ἡμῶν *M* sed η in υ corr *y*, *Vi* 7 γρ εἰς τὸ ἔσχατον in marg *Pa*² et Mor τὸ del Re | προβαίνοι scripsi e *MViMaCl* προβαίνει *Pa* προβαίνῃ *H* προβαίη *CB* edd | κακοῦ om *Pa* 8 τῶν δεινῶν γενέσθαι *MaCl* | προσβραχὺ *BMViMaCl* 10 δὲ *HVi* Mor | ἀφ' *Pa* sed γρ ἐφ' in marg m², et γρ in marg Mor | ἡμῶν *CMa* sed in hoc η ex υ corr m², γρ in marg *Pa*² Mor sed in hoc γρ ὑμῶν in marg | τὸ] τι Mor | συμβαίνοι *BPaMVi* συμβαίνῃ Re 11 ἡμῖν Re | ἔστω *HMVi* 12 γε om *Cl* inser *Ma*² 15 ταῦτα καὶ πολλὰ om *Vi* | πολλὰ om *Cl* inser post τοιαῦτα *Ma*² τὰ *M* 16 παριστᾶσιν *Pa* sed ω suprascr m² | δὲ *PaMaCl* | ἡμῖν Re | μὲν inserui ex *HBPaMMa* sed in hoc inser m², om *CViCl* edd

17 βούλεσθε scripsi e *CBPaViMaCl*, ut coni Re βούλεσθαι (ε suprascr) *M* βούλεσθαι *H* edd | τρέπεσθε *H* | ἐφ' *Ma* ὑφ' *M*

ρον ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπαινέσεσθε. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἅπαντες, ἐρῶ γάρ, εἰ καὶ φορτικώτερον ἀκοῦσαι, συνῳκεῖτε τῇ ἀνθρώπῳ, | τάχ' ἂν εἶχε συγγνώμην κοινὴν ἡδονὴν ὠνήσασθαι κινδύνου· εἰ δὲ τοῦτο οὐκ ἔνεστιν, οὐδ' ἂν γένοιτό ποτε, τίς ἡ πολλὴ πρόνοια τῆς Ἀλεξάνδρου τρυφῆς; ὅτι, νὴ Δία, κρατεῖ; τοῖς δὲ κρατοῦσιν ὑπουργεῖν ἄξιον, κἂν παρανομῶσιν, ὦ Τρῶες; κἂν ἀποσφάττωσι τοὺς ἀρχομένους; κἂν παῖδας καὶ γυναῖκας ἀνδραποδίζωνται, κἂν πυρπολῶσι τὴν πόλιν; R IV 39
65. *ταῦτα τοίνυν Ἀλέξανδρος ἐπενήνοχεν Ἰλίῳ. ὁ γὰρ τὴν ἀνάγκην παρεσχηκὼς τοῦ ταῦτα ποιεῖν ἑτέροις οὗτος ἂν αὐτόχειρ νομίζοιτο τούτων ὧν καθέστηκεν αἴτιος. εἶτα τοῦτον βασιλέα προσερεῖ τις εὖ φρονῶν τὸν οὐ καταλιπόντα ὧν βασιλεύσει; οὐκ οἶσθ' ὅτι τὸ τῆς ἀρχῆς ὄνομα τοῦ κρείττονός ἐστι,*

---

12 Isocr. Phil. p. 112 d

---

15 *τοῦ κρείττονος*] *ἀνθρώπου δηλονότι MMa*

---

1 *ἐπαινέσεσθαι HPaM* | *καὶ γὰρ* — 2 *συνῳκεῖτε* scripsi ex *HCB* *καὶ γὰρ εἰ μὲν ἅπαντες, ἐρῶ γάρ, εἰ καὶ φορτικώτερον ἀκοῦσαι, εἰ μὲν ἅπαντες συνῳκεῖτε MVi* *καὶ γὰρ ἐρῶ, εἰ καὶ φορτικώτερον ἀκοῦσαι, εἰ μὲν ἅπαντες συνῳκεῖτε PaMaCl* edd 3 *τάχα PaMaCl* 4 *ὠνεῖσθαι PaMa* sed *γρ ὠνήσασθαι* in marg scr et del m², *Cl* et *γρ* in marg Mor | *κοινοῖς κινδύνοις PaMa* sed in hoc *γρ κινδύνου* in marg scr et del m², *Cl* et *γρ* in marg Mor 6 signum interrogationis posui e *MCl* punctum reliqui libri edd 8 *καὶ PaMa* sed in hoc *γρ κἂν*(2) in marg m², *Cl* Mor | *κἂν HC* Re 9 *καὶ BMa* 10 *ταῦτα* — *Ἰλίῳ* in marg add *Pa²* 11 *ἀνθρωπίνην Cl* 12 *ἑτέρους Pa* sed *ους* m², et *γρ* in marg Mor | *αὐτόχειρ ἂν PaMViMaCl* *ἂν* post *αὐτόχειρ* repet Mor del Re 13 *τοῦτον* inserui e *PaMMaCl* *τὸν Vi* om *HCB* edd | *τίς HM* 14 *οὐ* om *Pa* sed *γρ* in marg m² *μὴ Ma* sed *οὐ* suprascr m² | *βασιλεύσει*; scripsi ex *HCBPaMVi* *βασιλεύσειεν. MaCl* *βασιλεύσειε.* edd 15 *οἶσθα MaCl* *ἴστ' M* | *τὸ* — 272, 5 *τάττοιτο* citat Macar fol 83ᵛ *τὸ* om *PaMaCl* | *τοὔνομα MaCl*

καὶ τοῦτ' ἔστι βασιλεύς, εἰ μὴ τὴν προσηγορίαν ἀρνοῖτο τοῖς ἔργοις, εὐδαιμονίας πρύτανις, δικαιοσύνης κανών, τῶν ἀρίστων παράδειγμα; 66. ὁ δὲ χείρω τῶν ὑπηκόων παρέχων ἑαυτὸν εἰκότως ἂν ἀφεὶς τὴν βασιλείαν εἰς τοὺς ἀρχομένους τάττοιτο. οὐ καλῶ κυβερνήτην ἐγὼ τὸν καταδύοντα τὸ σκάφος οὗ τοὺς οἴακας ἐπιστεύθη οὐδὲ τὸν ἐν οἷς ἐπιτηδεύει δεικνύντα τοῖς ναύταις ὡς ἀμελητέον εἴη τοῦ πλοίου οὐδέ γε τὸν ἃ μηδεὶς τῶν ναυτῶν πλημμελεῖ, περὶ ταῦθ' ἑκόντα πονηρὸν ὄντα. Ἀλέξανδρος τοίνυν ἄρχειν ἀξιῶν τῶν ἄλλων Τρώων ἃ μηδεὶς τῶν ἀρχομένων ἐτόλμησε, ταῦτα ἑαυτῷ προσήκειν ἡγήσατο.

67. Ἔοικα δὲ τηνάλλως μακρολογεῖν ἕτοιμον ὂν ἐπιστομίσαι τὸν ταῦτα προφασιζόμενον. νῦν γὰρ οὔτ' Ἀλέξανδρος οὔθ' Ἕλενος οὔτε Δηίφοβος οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς τῶν Πριάμου παίδων κρατεῖ τῶν ὑμετέρων πραγμάτων, ἀλλὰ Πρίαμος αὐτός. καὶ τοῦτο οὐκ ἀκοῇ μόνον ἔστιν εἰδέναι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὁρωμένοις δῆλον

---

1 τοῦτ' ἔστι reposui ex *HCMMaCl* τοῦτ' ἐστὶ *BPaVi* τοῦτό ἐστι Macar τοῦτο ἐστὶ edd | μὴ om *Pa* | οὐκ ἀρνοῖτο *Pa* ἀρνεῖται *C* 3 colon post παράδειγμα *H*, comma *B*, punctum Macar | χείρων *M* 5 πράττοιτο *HC* 8 ἤδη *Vi* 9 ναυτῶν — 11 τῶν in marg *Pa*² | αὐτῶν *H* γρ ἀρμένων in marg Mor | πλημελεῖ *MViMa* | ταῦτα *MaCl* 10 ἀρχὴν *H* | τῶν om *Cl* inser *Ma*² 11 ἀλλοτρίων *Vi* | Τρώων om *Vi* 12 ταῦθ' *MVi* 13 ἔοικε *Ma* sed ε in α corr m² | τηνάλως *HCBM* sed in hoc alterum λ inser *y*, *ViMaCl* τη *Pa* sed reliquae litterae evanuerunt γρ μάτην in marg Mor cf t. I 107, 3; III 154, 10; 170, 17; 203, 12; 340, 114; 370, 7; 395, 17; IV 31, 19; 491, 8 | δικαστοῦ ὄντος ad μακρολογεῖν in marg *Ma*² μακρηγορεῖν *Vi* cf. p. 203, 5 | ὂν om *MaCl* inser *Pa*² 14 οὔτε *BPaMaCl* 15 οὔτε *BPaMaCl* οὔτ' *MVi* | ἕλενος *MVi* | οὔτε *H* οὐδὲ *PaMaCl* 16 ἡμετέρων *MViMaCl* 18 μόνον scripsi ex *HCPaMViMaCl* μόνῃ *B* edd sed γρ μόνον in marg Mor | ἔστιν scripsi e *ViMa* ἐστὶν *HCBPaMCl* edd | τοῖς om *HC* | δῆλον om *Cl* inser *Ma*²

καθίσταται καὶ χωρὶς τούτων τοῖς ἁπανταχοῦ | R IV 40 νενομισμένοις. ταῦτα δέ ἐστι τί; τοὺς παῖδας τοῦ βασιλέως περιόντος μὲν αὐτοῖς τοῦ πατρὸς ἰδιωτεύειν, ἀπελθόντος δὲ εἰς τὴν ἐκείνου τάξιν παριέναι τὸν πρεσβύτατον, ἄλλως τε εἰ καὶ δεινὸς εἴη χρήσασθαι πράγμασιν, ἅπερ ἀμφότερα τὸ σκῆπτρον εἰς Ἕκτορα περιάξειν ἔοικε. τοσοῦτον ⟨οὖν⟩ ἀπέχει τοῦ νῦν Ἀλέξανδρος βασιλεύειν, ὥστε οὐδὲ ἐν ἐλπίσιν ἐστὶ τοῦ πράγματος, εἴ γε ζῶντος μὲν καὶ ὄντος Πριάμου οὐδεὶς εἰς τοῦτο τῶν ἐκείνου παίδων κληθήσεται, τελευτήσαντος δὲ Ἕκτωρ γίνεται τῆς ἀρχῆς τοῦ πατρὸς κληρονόμος.

68. οἶδα δὲ ὡς, εἰ καὶ Πρίαμος οἷάπερ Ἀλέξανδρος ἠσέλγαινεν, ἠσέλγαινε δὲ ἐπ' ὀλέθρῳ τῆς πόλεως, οὐκ ἂν ἠνέσχεσθε τῆς ἀκολασίας ἐκείνου τὴν δίκην αὐτοὶ διδόντες, ἀλλ' ἔσχετ' ἂν εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν μέτριά τε καὶ δίκαια καὶ αὐτῷ πεισθῆναι συμφέροντα· ὦ βασιλεῦ, ἡμεῖς μὲν ἡμᾶς αὐτοὺς ἐνεδώκαμέν σοι καὶ τῶν ὅλων προὐβαλόμεθά ⟨σε⟩ πραγμάτων οὐκ

---

6 [Apollod.] III 12, 5 17 Plat. rep. p. 605 D; p. 561 B. Dem. p. 128, 6 18 t. III p. 230, 17; IV 229, 16. Dem. p. 325, 27

---

2 τοῦ] τοὺς *Vi* 6 ἃ *Pa* | τὸ σκῆπτρον εἰς] τὸν *MaCl* | εἰς om *Pa* 7 πράξειν *Pa* ἐπιζητεῖν *MaCl* | οὖν inserui | καὶ τοσοῦτον νῦν Ἀλέξανδρος τοῦ Gasda | Ἀλέξανδρος scripsi e *BPaMViMaCl* cum Gasda ἀλέξανδρον *HC* edd 8 βασιλεύειν Mor sed γρ ἄρχειν in marg om *Pa* sed γρ ἄρχειν suprascr m², *MaCl* | εἴτε *H* ὥστε *C* et γρ in marg Mor 9 ὁρῶντος Iacobs Add 21 | εἰς τοῦτο om *HC* 13 ἠσέλγαινε δὲ om *BPaMaCl* 14 ἠνέσχεσθε *Pa* sed litterae έσχε evanuerunt ἀνέσχεσθε *Cl* ἠνέχεσθε Re | ἐκείνης *Pa* et γρ in marg Mor αὐτοῦ *MaCl* | αὐτὴν *HC* 15 διδόντος *C* | ἔσχετ' scripsi ex *HCVi* coll p. 274, 11 sq. εἴχετ' *BPaMMaCl* edd 17 μὲν om *BPaMViMaCl* | ἡμᾶς αὐτοὺς scripsi e *BPaMViMa* sed in hoc ἡμᾶς inser m² αὐτοὺς *Cl* ἑαυτοὺς *HC* edd 18 προὐβαλλόμεθα *HCViMaCl* προβαλλόμεθα *B* | σε inserui post προὐβαλόμεθα, post ὅλων inserendum coni Re om libri edd

ἐπὶ τῷ κακῶς ὑπὸ σοῦ παθεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ κἂν εἴ τις ἕτερος τολμήσειε, σὲ διακωλύειν, οὐδ' ἵνα πρὸς ἡδυπάθειαν ἀποχρήσῃ τῇ βασιλείᾳ, ἀλλ' ἵνα τὴν ὑπάρχουσαν εὐδαιμονίαν ἐπιτείνῃς τῇ προνοίᾳ· σὺ δὲ οὐκ εἰς καλὸν ἔοικας ἀπολαύειν τῶν δοθέντων σοι οὐδὲ τὰς ἐλπίδας ἡμῖν βεβαιοῦν, ἀλλ' ἃ μηδεὶς ἂν ἤλπισε, τούτοις ἐπιχειρεῖν καὶ δύο τὰ χείριστα ἐργάζεσθαι. σαυτὸν μὲν γὰρ πονηρότατον ἀποφαίνεις, δι' ὧν δὲ αὐτὸς ἀδικεῖς, τούτοις ἡμᾶς ἀπολλύεις. 69. ταῦτα καὶ ὑμᾶς ἂν εἰπεῖν οἶμαι καὶ Πρίαμον αἰσχυνθῆναι καὶ δευτέραν ποιήσασθαι τὴν ἑαυτοῦ ῥᾳστώνην τῆς τῶν ὅλων σωτηρίας. μὴ τοίνυν ἃ τὸν βασιλέα τολμῶντα ποιεῖν ἐκωλύετ' ἄν, ταῦτα τοῖς
R IV 41 οὔπω | τοσοῦτον ἰσχύουσιν ἐπιτρέψητε μηδὲ εἰς τοσοῦτον συγχέητε τὰ πράγματα ὥστε βασιλέα γε νομίζειν τὸν οὐκ ἔχοντα τὴν ἀρχὴν καὶ πλείω τούτῳ παρέχειν ἐξουσίαν ἢ παρ' οἷς ἐστι τὸ κρατεῖν.

70. *Οἶμαι* τοίνυν ἐρεῖν τινας, ὡς ἑκοῦσα συνη-

---

1 τὸ (1 et 2) *HC* 2 τολμήσειε scripsi e *M* sed τολμήσοι in marg τολμήσει *H* τολμήσῃ *CBVi* τολμοίη (σειε suprascr.) *Ma* τολμώῃ *Pa Cl* et γρ in marg Mor | σὲ om *HCBMVi* | διαλύειν *Ma* sed γρ διακωλύειν suprascr m², *Cl* 4 ἀλλ' ἵνα scripsi e *PaMa Cl* ἀλλὰ *HCBMVi* edd 6 σοι om *PaMaCl* 7 μήδ' ἂν εἰς *B* | ἂν inser *Pa²* 10 αὐτὸς om *MaCl* | τούτων ἡμεῖς *B* | ἀπολύεις *MViMaCl* ἀπολεῖς *H* ἀπολαύομεν *B* ἀπολαύειν *Pa* sed ἀπολύεις suprascr m² 11 ἡμᾶς *Vi* | ἂν om *Cl* inser *Ma²* | εἰπεῖν om *HCBPaVi* inser *Ma²* 12 τὴν αὐτοῦ ῥαστώνην ποιήσασθαι *MVi* | αὐτοῦ *C* αὐτοῦ *H* ἑαυτὴν Mor sed γρ ἑαυτοῦ in marg 13 ῥαστώνην *Ma* sed ἡδονὴν suprascr m² | ὅλων scripsi e *BPaMViMaCl* Par 3017 cum Boissonadio Anecd. II 482 ἄλλων *HC* edd 15 ἐπιτρέψατε *Ma* | μὴ δὲ *BMaCl* μὴ δ' *HCVi* 16 ἄλλωστε *Pa* sed ὥστε suprascr m² | γε om *BPaMaCl* | τε post νομίζειν *Pa* 19 ὡς οὐχ ἑκοῦσα *Pa*

κολούθησεν ἡ γυνὴ καὶ οὔτ' Ἀλέξανδρος οὐδὲν ἀδικεῖ Μενέλεώς τε πραγματωδέστερός ἐστι τοῦ προσήκοντος τὴν ἀποφυγοῦσαν ἀγαπῶν. ἔστι δὲ πρόχειρον μὲν εἰπεῖν ὡς Ἀλέξανδρος μὲν ἀδικεῖ τὴν οὐ βουλομένην ἀκολουθεῖν ἁρπάσας, Μενέλεως δὲ τὰ προσήκοντα ποιεῖ τὴν ἄκουσαν ἀπελθοῦσαν ἀξιῶν ἔχειν, ἀλλ' ἵνα μὴ ἀπέραντος ὁ λόγος εἴη, δεδόσθω βεβουλημένην ἀκολουθῆσαι. οὐκοῦν ἐξαπατήσαντος Ἀλεξάνδρου τοῦτ' ἐποίησεν. οὐ γὰρ πρότερόν γε οὐδὲν τοιοῦτον εἰργασμένη φαίνεται. 71. ἔστιν οὖν Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦτο ἀδίκημα. καὶ πολύ γε δεινότερον τὸ πεῖσαι γενέσθαι φαύλην τοῦ πρὸς ἀνάγκην καταισχῦναι. ἡ μὲν γὰρ βιασθεῖσα τὸ μὲν σῶμα ὕβρισται, τὴν δὲ γνώμην οὐ διέφθαρται καὶ προσέτι μισεῖ τὸν τὴν ἀνάγκην ἐπενεγκόντα, ἡ δὲ πεισθεῖσα θαυμάζειν

---

2 cf. t. II p. 563, 10   3 Il. γ 174. Eur. Tro. 946   4 Dem. p. 700, 10   5 Dict. I 3   7 Dem. p. 632, 20   12 Lys. Erat. § 32 p. 94, 39. Dem. p. 1125, 12

---

1 *οὔτε PaMaCl*   2 *ἐστι* om *Cl*   *ἔσεσθαι Pa* sed *ἔστι* suprascr m², et *γρ* in marg Mor   3 *ἀποφεύγουσαν B* sed *φυγοῦσαν* supra *φεύγουσαν* m², *Ma* sed *γρ ἀποφυγοῦσαν* suprascr m², *Cl* et *γρ* in marg Mor   4 *ὡς* — 5 *ἁρπάσας* om *Pa* | *γρ οὐδὲν ἀδικεῖ* in marg Mor   5 *μενέλεώς τε M*   7 *ἢ PaMaCl* cf. t. IV 281, 20 sq.   8 *βουλομένην PaMa* sed in hoc *γρ βεβουλημένην* in marg m², *Cl* et *γρ* in marg Mor | *οὐκοῦν* scripsi ex *HCBMViMaCl*   *οὐκ οὖν Pa* edd   9 *τοῦτο PaMa Cl* | *τοῦτο* — 11 *ἀλεξάνδρου* praemisso *κείμενον* in marg *Ma* | *γε* om *MVi*   10 *τοιοῦτον* om *MaCl*   11 *τὸ HC* sed in hoc in *τοῦτο* corr *f* | *δεινὸν* post *ἀδίκημα Pa* edd   delevi post *δεινὸν* e superioribus lin. 4 repetita *ὡς ἀλέξανδρος μὲν ἀδικεῖται οὐ βουλομένην ἀκολουθεῖν ἁρπάσας Pa* sed del m² | *δεινὸν BPa²Ma* sed in hoc *δεινότερον* suprascr m², *Cl*   12 *τὸ πεῖσαι* — 276, 3 *τρόπον* citat Macar fol 83ᵛ | *καταισχύναι HC MaCl* Macar cf t. IV 446, 17   *καταισχύνας Vi* | *δεινότερον* post *καταισχύναι* Macar   13 *μὲν*(2) om *MVi*   15 *εἰ HC* sed in hoc in *η* corr *f*

ἃ φεύγειν ἄξιον συνεπείληπται τῶν ἀδικημάτων καὶ γέγονε κοινωνὸς πονηρίας καὶ οὐδ' ἂν ἐπανόρθωσις εἴη τῷ πράγματι διεφθαρμένου τοῦ τρόπου. οὕτω κατ' ἀμφότερα Ἀλέξανδρος ἄδικος καὶ ἐν θατέρῳ πονηρότερος δείκνυται. 72. *ὑπερβολῇ δ' ἔγωγε χρήσομαι· οὐ παρεκρούσατο τὸ γύναιον Ἀλέξανδρος, ἀλλ' ἐκείνη μὴ βουλόμενον ἠνώχλησε. καλῶς. ἔδει τοίνυν ἐπισχεῖν ἁμαρτάνουσαν, ἀλλ' οὐ συλλαβεῖν ἀδικούσῃ καὶ ταύτην ἀντιδοῦναι τῷ ξενίσαντι τὴν χάριν, τὸ μὴ συμπράττειν εἰς ἃ μὴ προσῆκε τῇ γυναικί. οὐ γὰρ ἡ κοινωνία τῶν ἀδικημάτων ἐν τοῖς τοιούτοις ἐξαιρεῖται τὸν μετασχόντα τῆς μέμψεως, ἀλλ' εἰς ταὐτὸν τίθησι τῷ παρακεκληκότι τὸν ὑπακούσαντα καὶ*
R IV 42 *τοσοῦτον | αὐτῷ νέμει τῶν αἰτιῶν ὅσον καὶ τῶν*

---

5 Dem. p. 291, 24; 447, 25 7 cf. p. 244, 7 8 [Isocr.] Demon. p. 2 c

---

1 *συνεπείληπται* scripsi e *CBPa* sed in hoc *ει* supra *ι* m², *M* sed *ει* ex *ι* corr *y*, *Vi* cum Gasda *συνεπείλεπται H* Mor *συνεπίλειπται Ma* sed *ει* in *η* corr, *Cl* *συννυπείληπται* Re 2 *κοινωνὸς πονηρίας* reposui e *BPaMViMaCl* Macar *πονηρίας κοινωνός HC* edd | *καὶ* inser *Ma²Pa²* *γρ ἀλλ'* in marg Mor 3 *τῷ πράγματι* om *BPaMaCl* 4 *ἀμφότερον B* | *ἀδικῶν BPaMVi* et *γρ* in marg Mor | *καὶ* om *BPaMViMaCl* | *ἐν* om *HCMVi* Macar | *δὲ* post *θατέρῳ Vi* 5 *δὲ MaCl* 6 *οὐ — Ἀλέξανδρος* om *H* in marg inser *Cf* | *δίκαιον Vi* sed *γύναιον* in marg 7 *ἐκεῖνο ViMa* sed in hoc *ῖνο* in *ίνη* corr m², *Cl* | *ἠνώχλησε* scripsi ex *HCB* *ἠνώχληκε PaMVi* edd *ἠνώχληκεν MaCl* | *καλῶς* om *MaCl* 8 *ἀδικοῦσαν PaViMa* sed in hoc *οῦσαν* ex *ούσῃ* corr m² *ἀδίκως HCB* 9 *ἀντιδοῦναι* om *Cl* inser *Ma²* 10 *μὴ* om *HB* inser *Cf* | *εἰς* om *B* | *προσῆκον H* | *οὐ* — 277, 1 *μέτεστιν* omissa particula *γὰρ* citat Macar fol 83ᵛ *οὐχ* Macar 11 *ἐν τοῖς τοιούτοις* om Macar | *τοῖς* om *Cl* *ὕβρεως* inser *Ma²* 12 *μέμψεως B* 14 *τὸ αἰτίον Pa* sed *γρ των αἰτιῶν* suprascr m², et *γρ* in marg Mor | *ὅσον Pa* sed *ω* supra *ο* m² *ὅσον Cl* | *καὶ* om *B* *τὲ Pa* sed *καὶ* suprascr m², *MaCl*

ἔργων μέτεστιν. ὁ τοίνυν λόγος ὁ τοιοῦτος οὐ τοῦτον ποιεῖ καθαρὸν ἐγκλημάτων, ἀλλ' ἐκείνῃ συνδιαβάλλει, οὐδὲ Ἀλέξανδρος μετριώτερος, εἰ καὶ τὸ γύναιον ἐν αἰτίᾳ.

73. *Ἀλλὰ μὴν πρός γε τὸν φάσκοντα θαυμάζειν εἰ μὴ αἰσχύνοιτο Μενέλεως Ἑλένην ἀπολαμβάνειν ἐπιχειρῶν ἐκεῖνο λέγω· ἡμῖν ⟨μέν⟩, ὦ Τρῶες, μελήσει τῆς ἡμετέρας αὐτῶν δόξης, ὑμῖν δὲ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν φροντιστέον. θαυμάζω δὲ εἰ ἡμῖν μὲν τὸ τὰ οἰκεῖα κομίζεσθαι ζητεῖν αἰσχρόν, ὑμῖν δὲ τὸ τῶν οὐ προσηκόντων ἀμφισβητεῖν καλόν, καὶ Μενέλεως μὲν Ἑλένῃ συνοικῶν γέλωτα καὶ χλευασμὸν οἴσει, Ἀλέξανδρος δὲ κρείττων ἔσται κατηγορίας πάντα ἐκείνην ἡγούμενος.* 74. *πάντων δὲ ἀτοπώτατον ἣν ἑκοῦσάν φατε τοῖς χειρίστοις ἐπιδραμεῖν, ὑπὲρ ταύτης ἀποθνήσκειν ἐπιθυμεῖν. τίς δ' ἂν εἰδείη, τί ποτε χρήσεται τῇ γυναικί, εἴτ' ἐπὶ τιμωρίᾳ λαβεῖν βούλεται εἴτ' ἀποσφάξαι εἴτε*

---

2 [Dem.] Erot. p. 1404, 27 12 Dem. cor. p. 254, 3 13 Il. η 362 15 Thuc. IV 32, 1

---

1 ὁ(2) om *MaCl* | τοιοῦτος in οὗτος corr *Ma* | τοῦτον scripsi ex *HCBMVi* τὸν μὲν *PaMaCl* edd 2 καθαρῶν *Ma* | τὴν δὲ οὔ post ἐγκλημάτων· in marg *Pa*^{2} edd delevi | ἐκείνην *HCPa* sed in hoc ἐκείνῃ suprascr m^2, *M* sed ν eras, *ViMaCl*
3 ἀλέξανδρον μετριώτερον *Ma* sed bis ς supra ν m^2, *Cl* | ἐναντία *Ma* sed ν(2) in ι corr m^2 6 αἰσχύνεται *PaMaCl* | μενέλαος *MaCl* | ἀπολαμβάνων *MaCl* | ἐπιχειρῶν om *Cl* inser γρ *Ma*^{2} 7 μέν inserui om libri edd 8 αὐτῶν om *BPaMaCl* | ὑμετέρας om *H* ὑμῶν *Pa* et γρ in marg Mor 9 et 10 τῶ[ο] *M* | ἡμῖν μὲν τὸ scripsi auctore Gasda τὸ μὲν ἡμῖν libri edd
10 ζητεῖν inser *Ma*^{2} | οὐ om *B* 11 μενέλεω μὲν ἑλένη συνοικοῦσα *PaMaCl* 13 κρεῖττον *HC* sed in hoc κρείττων suprascr *f*
14 ἦν *C* 15 ὑπὲρ — ἐπιθυμεῖν om *H* in marg inser *Cf*
16 τί *Vi* | χρήσηται *H* Mor χρήσαιτο *Pa* 17 εἰ δ' (bis) *Ma* sed γρ εἴτ' suprascr m^2, *Cl* εἰ δὲ *Pa* | τῇ ante τιμωρίᾳ

καταποντίσαι εἴτε συνειδὼς αὐτῇ παρὰ γνώμην ἡρπασμένῃ τοῦ πεποιηκότος, ἀλλ' οὐ τῆς παθούσης τὸ ἀδίκημα κρινεῖ. τί ἄν τις περιεργάζοιτο ταῦτα περὶ ὧν ἀφεῖναι δεῖ δοκιμάζειν τὸν κύριον;

75. *Ἤδη τοίνυν τινὸς ἤκουσα τὸν Ἀλέξανδρον ἐπαινοῦντος, ὅτι βούλοιτο γυναικὶ συνοικεῖν καὶ γένει καὶ κάλλει διαφερούσῃ. τοῦτο δὲ κατηγορία μεγίστη τῶν ἁπασῶν ἐστιν. εἰ γὰρ σεμνόν τι τοῦτο καὶ πολλῆς εὐδαιμονίας γέμον καὶ ζηλωτὸν δεῖ κεκρίσθαι τὸν Ἑλένῃ συνοικοῦντα, μεγίστων ἀγαθῶν δήπουθεν ὁ Μενέλεως ἐστέρηται καὶ ὧν παρόντων εὐδαίμων ἦν, τούτων ἀπόντων ἠδίκηται, ὥστε ὁ τοῦτο λέγων ἡμῖν μὲν εὔλογον τὴν στρατείαν ἀποφαίνει, τὴν δ' ἀπολογίαν Ἀλεξάνδρου παραιρεῖται.* 76. *εἰ μὲν γὰρ οὐδενὸς ἄξιον Ἑλένη, τὸ κινδυνεύειν ὑπὲρ ταύτης εὔηθες,* R IV 43 | *εἰ δὲ πλείστου καὶ τοῦ παντός, μεθ' ὑπερβολῆς ἠδικήκατε. ὥστε ἢ μικρὸν τὸ πρᾶγμα νομίζοντες οὐ καθέξετε ἢ μέγιστον κρίναντες ἀποδώσετε. τὸ μὲν γὰρ*

---

16 cf. t. II 162, 4; IV 257, 18

Vi edd delevi *τιμωρίαν Pa μωρίᾳ Vi* | *βούλεται* om *Pa* | *εἶτ' H* 17 et 278, 1 *εἰ δὲ PaMa* sed in hoc *εἴτε* suprascr m², *Cl*

1 *αὐτὴν HC* | *παραγνώμην HVi* | *ἡρπαγμένηMVi ἡρπασμένην HC εἰργασμένη Pa* 2 *τὸ ἀδίκημα* scripsi ex *HBMVi MaCl τἀδίκημα CPa* edd cf. p. 284, 5 3 *κρινεῖ Pa* sed *κρίνει* suprascr m², Mor sed *γρ κρίνοι* in marg *κρίνει HCMVi κρίνῃ MaCl* 6 *ὅτι* scripsi ex *HViMa ὅ Pa* sed in marg *ὅ τι C BMCl* edd | *συνοικεῖν γυναικὶ MaCl* 9 *δὴ M* 10 *δήπουθεν ἀγαθῶν MaCl* 11 *μενέλαος MaCl* 12 *ἀπάντων H* | *τούτω Ma* sed in *τοῦτο* corr m³ *τούτον Cl* 13 *δὲ PaMaCl* 14 *παραιρεῖται* scripsi e *ViMa* et *γρ* in marg Mor ut coni Re *παρήρηται BPaCl* Par 3017 *παραιτεῖται HCM* edd | *εἰ Pa* sed in marg | *οὐδὲν MaCl* 15 *αὐτῆς BPaViMa* sed in hoc *ταύτης* suprascr m², *Cl* 17 *ἠδικήσατε B* | *εἰ Pa* sed *ἢ* in marg m² 18 *κρίνοντες PaMaCl*

ἀνόητον, τὸ δὲ ἄδικον. εἰ γὰρ οὗτος ἑκάστῳ παρασταίη λογισμὸς καὶ τὰς τῶν πλησίον γυναῖκας σκεψόμεθα καὶ τὰς ἀρίστας ἡμῶν αὐτῶν εἶναι μᾶλλον ἢ τῶν ἐχόντων βουλησόμεθα, ὁρᾶτε, ὦ Τρῶες, μὴ καὶ πρὸς ἀλλήλους τοῦτο πάθητε καὶ τὸ νόσημα πάσας ἐπέλθῃ τὰς πόλεις καὶ πονηρὸν ἔθος παρ' ὑμῶν ὁρμηθῇ. 77. θαυμάζεις τὴν παῖδα τοῦ Διός. ἀλλ' οὐ σοὶ δίδωσιν αὐτὴν ἡ Τύχη, ἀλλ' ἐξ ἁπάντων κηδεστὴν ποιεῖται Μενέλεων, τουτέστιν ὁ κλῆρος, ἡ γνώμη τοῦ Διὸς τοῦτον αἱρεῖται, τούτῳ τὸ θυγάτριον ἐγγυᾷ. πάντων δὲ σχετλιώτατον, εἰ οἱ μὲν ἐν Πελοποννήσῳ κατοικοῦντες καὶ πάντες ἁπλῶς οἱ τότε μνηστεύσαντες ἔστερξαν τῇ τύχῃ καὶ τοῦ δικαίου τὴν αὐτῶν ἰσχὺν οὐκ ἠξίωσαν προθεῖναι, ὁ δὲ μηδὲ μνηστεύειν τολμήσας πλέον ἕξει τοῦ λαχόντος.

7 Il. γ 426

1 οὕτως *HViMa* sed in hoc in οὗτος corr, *Cl* τοιοῦτος *Pa* | ἑκάστῳ om *Cl* inser *Ma*[2] 2 πλησίων *Pa* sed in πλησίον corr, Mor | σκεψώμεθα *MaCl* κλεψόμεθα coni Iacobs Add 146 3 ἀρίστους *HC* | αὐτῶν ἡμῶν *MVi* | μᾶλλον ἢ in ras *B*[2] | τῶν ἐχόντων om *ViMaCl* 5 πάθοιτε *Cl* Par 3017 | ἐπέλθῃ scripsi ex *HC* sed in hoc η ex οι corr *f*, *BPaMMaCl* Par 3017 cum Iacobsio Anth Pal III 292 Boissonadio Anecd. V 361 Gasda ἐπέλθοι *Vi* edd 6 ἦθος *H* et γρ in marg Mor | ἡμῶν Re | ὁρμισθῇ *HC* sed in hoc ισ in η corr *f* 7 οὐ σοὶ scripsi ex *HMVi* οὔ σοι *CBPaMaCl* edd 9 μενέλαον *Ma Cl* μενέ[λ] *Pa* | τουτέστιν ὁ κλῆρος del *Ma* 11 σχετλιώτερον *Ma* | ὅτι ante εἰ *C* edd delevi „*aut* ὅτι *aut* εἰ *est delendum*" Re | εἰ om *Vi* | οἱ — κατοικοῦντες om *HC* | οἱ om *M* | πελοπονήσῳ *BPaMCl* 12 καὶ om *C* | πάντες scripsi ex *HCBPa MMaCl* ἃ πάντως *Vi* ἅπαντες edd | μνηστεύσ[ον]αντες *B* μνηστεύοντες *H* 13 καὶ om *PaMaCl* | καὶ ante τὴν *MaCl* | αὐτῶν scripsi αὐτὴν *Vi* αὐτῶν reliqui libri edd | ἠξιώθησαν *Vi* 14 προσθεῖναι *Pa* sed in προθεῖναι corr m[2], *Ma* προσθῆναι *Cl* | μὴ δὲ *HBViMaCl* μὴ *PaM* 15 ἕξει scripsi auctore Re ἔχοι *HMVi* ἔχει *CBPaMaCl* edd

78. Ἀλλ' ἵνα μὴ διατρίβωμεν ἐν λόγοις τὸν χρόνον μηδὲ στρατόπεδον τοσοῦτον ἐν ἀργίᾳ καθέζηται πράξεως ἐπιθυμοῦν, τοσοῦτον εἰπὼν ὑμῶν ἀπαλλάξομαι· κατέχοντες μὲν Ἑλένην πολεμηθήσεσθε, διδόντων δὲ ὑμῶν αὐτὴν καὶ δίκας ἀνεξόμεθα. καὶ νῦν
R IV 44 ἐφ' ὑμῖν ἐστιν ἢ ζῆν ἀδεῶς ἢ κινδυνεύειν. | δότε οὖν ἡμῖν ἤδη τὰς ἀποκρίσεις καὶ τὴν ταχίστην ἀποπέμψατε. ὡς ἔγωγε πάντας μέν, μάλιστα δὲ τὸν Ἀχιλλέα καὶ τὸν Αἴαντα ζημίαν ἡγοῦμαι πεποιῆσθαι τὴν μέλλησιν καὶ νῦν μετέωρον εἶναι τὸ στρατόπεδον εἴς τε τὰ ὅπλα ἀποβλέπον καὶ τὴν ἀκοὴν ἀναμένον. εὖ δὲ ἐπίστασθε ὡς τὸ τῶν πρέσβεων ἄπρακτον προσθήκη πρὸς ἀγανάκτησιν τοῖς ἀπεσταλκόσι καθίσταται. ὁ γὰρ ἐπιεικείᾳ πρὸς τοὺς ἠδικηκότας χρησάμενος, ἐπειδὰν ὑπερφρονηθεὶς τύχῃ, χαλεπώτερος γίνεται τῶν ἀπ' ἀρχῆς εἰς χεῖρας ἰόντων πρὸς τοῖς ἀδικήμασιν ὑπὸ τῆς ὕβρεως κινούμενος. 79. καὶ νῦν εἰ μὲν ἀπὸ τῶν δυσχερῶν ἠρξάμεθα καὶ τῇ ἀποβάσει τὸ ἔργον ἠκολούθησε, τάχα ἂν ὕστερον δεομένοις σπονδῶν ἐνεδώκαμεν

9 Isae. p. 65, 39 et 85, 38 10 Thuc. II 8, 1 18 Thuc. I 108, 3; IV 10, 5; 13, 1; 29, 1

1 τρίβωμεν *HCVi* cf. t. I 271, 13 2 μὴ δὲ *HPaMViMaCl* | τοσοῦτον scripsi e *B* τοιοῦτον reliqui libri edd 3 ὑμῶν om *PaCl* ἡμῶν inser *Ma*² 5 ὑμῶν *Pa* sed ῖν suprascr m² | καὶ om *Cl* inser *Ma*² 6 ἔστιν *Cl* | ἢ ζῆν om *Cl* inser *Ma*² | ἢ τούτου ἀπαλλάξαι ὑμᾶς αὐτούς post κινδυνεύειν *Pa* sed in marg m², *MaCl* Mor del Re 7 δότ' *Pa* | τηνταχίστην *BVi* 8 μέν om *Cl* inser *Ma*² 9 ποιεῖσθαι *Ma* sed πε antepos m² et in marg ἀντὶ τοῦ ποιεῖσθαι ἐστὶν ἐνταῦθα m², *Cl* 10 μέλησιν *CB* μελισσὴν *H* 11 τε om *Cl* inser *Ma*² | ἦν, post ἀναμένον *Vi* | δ' *BPaMaCl* τὰ *Vi* 14 τοὺς om *PaMaCl* 15 τύχῃ scripsi ex *HBPaMViMaCl* Par 3017 cum Boissonadio Anecd. III 428 τύχοι *C* edd | γίγνεται *Pa* | ἀπαρχῆς *CM* 16 πρὸς om *Ma Cl* 17 ἀπὸ *Ma* sed ἀ in ὑ corr m² 19 τάχ' *MViMaCl*

καὶ τοὺς ἔχοντας τραχέως ῥᾷστον ἂν ἦν καταπραΰνειν, οὐ γὰρ διελέχθημεν τοῖς ἀνθρώποις οὐδ' αἱρέσεως κύριοι κατέστησαν· εἰ δ' ἄκοντες ἐπεσπάσαντο τὰ χείρω, Ἀλεξάνδρου τὸ πονήρευμα γέγονεν, ἡ δὲ πόλις οὐ συνηδίκηκε καὶ πολλὰ ἂν ἦν ἱκανὰ μεταστῆσαι τὴν ὀργὴν εἰς φιλανθρωπίαν. νυνὶ δὲ τίς ἂν ὕστερον εὑρεθείη λόγος μέτριος, δι' οὗ καταθήσεσθε τὸν πόλεμον, εἰ μὴ νῦν ἐθελήσετε; 80. *ἄνθρωποι τοσοῦτοι τὸ πλῆθος καὶ τοιοῦτοι τὰς ἀρετὰς ἐγκαλεῖν ἔχοντες τὰ μέγιστα, ὅπλα ἐν ταῖς χερσὶ φέροντες, ἐφεστηκότες τῇ τῶν λελυπηκότων γῇ, σαφῶς εἰδότες ὡς, εἰ μὴ τὰ πρῶτα τῶν ἀδικημάτων ἐπιστροφῆς τύχοι, φανεῖται ταχέως καὶ δεύτερα, ὅμως κατέχουσιν ἑαυτοὺς καὶ νικῶσι τῇ πρᾳότητι τὸν θυμὸν καὶ παρέχουσι τοῖς ἠδικηκόσιν ἀφορμὴν εἰς σωτηρίαν.* 81. *ἂν οὖν ὑμεῖς μὴ δέχησθε τὸ ἕρμαιον μηδὲ ἁρπάζητε τὴν δωρεάν,*

---

12 cf. ad t. III 365, 11

---

1 *ταχέως Ma* sed *γρ τραχέως* suprascr m^2, *Cl* | *καταπραῦναι MMaCl* 2 *διελέχθημεν* scripsi e *MVi* *διειλέχθημεν B PaMa* *διηλέχθημεν Cl* *διελέγχθημεν H* *διειλέχθη μὲν C* edd cf. ad t. III 221, 3 | *οὐδ'* scripsi ex *HCBMVi* *δὲ PaMaCl* edd 3 *κύριον MVi* | *εἰ ἑκόντες PaMa* sed in hoc *γρ εἰ δ' ἄκοντες* suprascr m^2, *Cl* *εἰ δ' ἑκόντες Vi* *ἢ ἑκόντες* Mor sed *γρ ἄκοντες* in marg | *ἀπεσπάσαντο Pa* 4 *γίγνεται M* et *γρ* in marg Mor 5 *συνηδίκηκεν HMa* *συνηδίκη^{κ}σε Vi* *συνηδίκησε M* | *ἂν* om *MaCl* | *καταστῆσαι Ma* 6 *νῦν CBMa* 7 *ὕστερος Vi* | *εὑρεθῇ MaCl* | *καταθήσεσθαι Vi* *καταθήσεται M* 8 *ἐθελήσετε* scripsi e *MaCl* *ἐθελήσητε HCBPaMVi* edd 9 *καὶ* om *B* 10 *ὅπλα ἐν ταῖς χερσὶ* scripsi ex *HCBMVi* *ἐν ταῖς χερσὶν ὅπλα MaCl* edd *ἐν ταῖς χερσὶ Pa* sed *ὅπλα* suprascr m^2 12 *εἰ Ma^3* *οἱ Cl* | *μὴ* om *Cl* inser *Ma^2* sed postea del | *μὴ* post *ἀδικημάτων* inser *Ma^3* 13 *ταχέως φανεῖται Ma* | *τὰ* ante *δεύτερα* edd delevi 15 *ἔχειν* ante *εἰς Pa* 16 *δέχεσθε MaCl* | *μὴ δὲ HBPaMViMaCl* | *τὴν δωρεάν*] *σωτηρίαν Pa*

R IV 45 *ἀλλ' | ἀποστρέφησθε τὴν εὐτυχίαν, εἶτα πταίσαντες ὕστερον πάνθ' ἕτοιμοι συγχωρεῖν ἦτε, ὧν καὶ πολλοστὸν μέρος ἤρκει τὴν πρώτην, ἀνταιτῆτε δὲ τοσοῦτον μὴ τὴν πόλιν ὑμῖν ἀπόλλυσθαι, ἆρ' ἂν ἀνασχέσθαι νομίζετε τοὺς ἐγγὺς ὄντας ἤδη ⟨τοῦ⟩ τὴν πόλιν ἔχειν; ταῦτ' οὖν ἐνθυμηθέντες καὶ παραθέντες ταῖς ἡδοναῖς Ἀλεξάνδρου τὸν περίβολον τοῦτον τοῦ ἄστεος, τοὺς νεώς, κάλλη δημοσίων οἰκοδομημάτων, κατασκευάς, ἰδίας εὐπορίας, πλοῦτον, ῥᾳστώνην, γεωργίας, παῖδας, γονεῖς, γυναῖκας, τὰ παρόντα ἀγαθά, τὰς μελλούσας ἐλπίδας ἐρωτήσατε ὑμᾶς αὐτούς γε, εἰ τοσούτων ἄξιον πρίασθαι τὴν πρὸς Ἀλέξανδρον χάριν.*

82. *Ἔστι δὲ ὑμῖν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων οἰκείοις σωφρονίζεσθαι παραδείγμασι καὶ τὸ γινόμενον κερδαίνειν ἀπὸ τῶν συμφορῶν. τοῦτο δέ ἐστι τῇ πείρᾳ τῶν προλαβόντων τὸ μὴ τοῖς αὐτοῖς περιπεσεῖν εἰδέ-*

---

8 cf. p. 232, 12 10 cf. t. III 339, 10. Dem. p. 255, 13 14 cf. t. IV 229, 13

---

1 *ἀποστρέφεσθε MaCl* | *εὐτυχίαν* Mor sed *γρ σωτηρίαν* in marg 2 *μὴ* ante *πάνθ'* inserendum coni Iacobs Add 268 Lect 93 | *πάντα Pa ἕτοιμοι πάντα MaCl* | *καὶ* Mor sed *τὸ* scribendum coni Not f II om *Pa* 3 *ἀνταιτεῖτε HCBPa* sed in hoc *ε* supra *αι* m², *ViMaCl* 4 *μὴ* scripsi auctore Iacobsio *μήτε* libri edd | *ἆρα Cl ἄρα Ma* | *ἂν* scripsi e *MVi οὖν HCB* edd *ου Pa* om *MaCl* 5 *νομίζητε MVi* | *τοῦ* inserui om libri *αρα* edd 6 *οὖν* om *M* | *περιθέντες H περιθέντες C* 7 *τοῦτον* scripsi ex *HCBMVi τουτονὶ PaMaCl* edd | *τοῦ ἄστεος* om *Pa MaCl* 8 *νεώ H* | comma post *δημοσίων* delevi et post *οἰκοδομημάτων* inserui | *οἰκοδομήματα HC* 10 *τὰς τοῦ μέλλοντος PaMaCl* et *γρ* in marg Mor 11 *γε* delendum? | *τοσοῦτον Pa* sed in *τοσούτων* corr m² 14 *σωφρονίζειν Vi σωφρονεῖν Pa* et *γρ* in marg Mor | *γινόμενον* scripsi ex *HCBPaMVi γιγνόμενον MaCl* edd 15 *τουτέστι PaMa* sed in hoc del m² et *καὶ* suprascr, *Cl ἔστι τί*; e Par 3017 Gasda 16 aut *εἰδέναι* aut *φυλάττεσθαι* delendum censet Gasda

ναι φυλάττεσθαι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι Λαομέδων ἀγνωμοσύνῃ πρὸς Ἡρακλέα χρησάμενος καὶ ὧν μὲν ἐδεήθη τυχών, ἃ δὲ ὑπέσχετο δώσειν οὐ παρασχὼν πολέμου καὶ κακῶν ἐπειρᾶτο καὶ ἡ πόλις ἔκειτο καὶ χρήματα ἤγετο καὶ σώματα εἵλκετο καὶ τῶν ἀπολλυμένων οἱ λειπόμενοι δυστυχέστεροι τῇ τῶν δεινῶν αἰσθήσει τῶν ἀπελθόντων πλεονεκτοῦντες; 3. τοῦτο μέντοι τὸ δεινὸν καὶ φρικῶδες Πρίαμον εἰσιὸν ταραττέτω καὶ μὴ βουλέσθω πολλὰ τοιαῦτα ποιεῖν παραδείγματα μηδὲ ῥᾳθυμότερον ἐχέτω περὶ τὴν πόλιν ἢ κυβερνήτης περὶ τὸ σκάφος. ἐκεῖνοι τὰς ὑφάλους αἷς ἂν προσβαλόντες τρώσωσι τὸ πλοῖον ἐπὶ τῆς δευτέρας ἀναγωγῆς φυλάττονται καὶ γίνεται τὸ πρότερον πάθος σωτηρία πρὸς τὰ δεύτερα. | ὑμεῖς δέ, εἰ μηδ' ἐξ ὧν πεπείρασθε σωφρονήσετε, πάνυ ἂν εἴητε δυστυχεῖς. R IV 46

84. Καίτοι τί τοσοῦτον ἐπεστράτευσε; τότε

1 Il ε 649 7 cf. t. I 140, 3 8 Andoc. myst. p. 5, 5 11 cf. p. 81, 10; t. IV 363, 5; III 399, 1 15 Dem. p. 187, 6

3 μὴ *MaCl* 4 ἡ om *MVi* 5 ἀπολλυμένων scripsi e *CBPaMViMaCl* ἀπολλωμένων *H* ἀπολλυομένων edd 7 signum interrogationis posui colon libri edd 8 πριάμον *Vi* | εἰσιὸν *Pa* sed ex ισον corr m^2 om *Cl* inser *Ma*^{2} εἰσιὼν *Vi* 9 βουλευέσθω *HCB* et γρ in marg Mor 10 μηδὲ scripsi μὴ δὲ *BPaMViMaCl* μήτε *HC* edd | περὶ om *Cl* inser *Ma*^{2} 11 γὰρ post ἐκεῖνοι inserendum coni Gasda | ὑφάλας *H* 12 προσβάλλοντες *HVi* παραβαλόντες *Pa* sed γρ προσβαλόντες in marg m^2, *MaCl* γρ παραβάλλοντες in marg Mor | τρώσουσι *HCM* | πλειον *Vi* 13 γίνεται reposui e libris γίγνεται edd | δ' αὖ ante πρότερον *Pa* 14 μὴ δ' *H Cl* μὴ *PaMMa* μὲν *Vi* 15 σωφρονήσετε reposui ex *HCM Ma* cum Iacobsio Add 146 Lect 93 σωφρονίσητε *Pa* σωφρονήσητε *BViCl* edd | εἴη *PaMViMaCl* et γρ in marg Mor | δυστυχές *PaM* et γρ in marg Mor δυστυχ' εἶ ἐς *B* δυσχερὲς *ViMaCl* 16 τί om *M* | τοσούτων *Vi* | ἐπεστράτευσε; τότε

ἓξ νεῶν Ἡρακλῆς ἐδεήθη πρὸς τὴν ἅλωσιν Ἰλίου, τὰ δὲ νῦν εἰς ἐπίδειξιν μᾶλλον ἢ χρείαν παρεσκεύασται χιλίαις ναυσὶ πελαγῶν καλυπτομένων καὶ τῆς ἠϊόνος οὐκ ἀποχρώσης. καὶ μὴν καὶ τὸ ἀδίκημα μετριώτερον τὸ Λαομέδοντος τοῦ νῦν τετολμημένου. πολὺ γὰρ ἔλαττον, οἶμαι, δοῦναί τι δέον μὴ βουληθῆναι ἢ τὰ μὴ προσήκοντα μηδαμόθεν ἁρπάσαντα ἔχειν. οὐδὲ φανεῖται τοσοῦτον χείρων ὁ Τελαμώνιος Αἴας τοῦ πατρὸς τοῦ συνεξελόντος Ἡρακλεῖ τὴν Τροίαν, ὥστ' ἐκείνου συνοργισθέντος ἐπ' ἐλάττοσιν αὐτὸς ἐφ' οὕτω μείζοσι μὴ μιμήσασθαι τὸν γεννήσαντα. 85. πάντων δὲ σχετλιώτατον, εἰ Θησέως μὲν αὐτὴν τολμήσαντος λαβεῖν νέαν οὖσαν κομιδῇ καὶ

1 Il ε 641 3 Aesch. Ag. 45. Eur. Iph. Aul. 174; Iph. Taur. 10; 140; Andr. 106. Thuc. I 10, 5 12 Her. IX 73. Plut. Thes. 31 sq.

scripsi *ἐπεστράτευσε τότε HCBM ἐπεστράτευσέ ποτε· Vi ἐπιστρατεύσαιτό τις Ma* sed *ἐπεστράτευσε τότε* suprascr m², *Cl* edd

3 *κατεσκεύασται M* | *καὶ* ante *πελαγῶν BMaCl* edd delevi | *κρυπτομένων M* 4 *ἰῶνος H* 5 *λαομέδοντος μετριώτερον MaCl* | *τὸ* scripsi e *PaMVi τοῦ HCB* om *MaCl* 8 *ἔχειν* om *Pa* | *οὐδὲ* scripsi e Par 3017 et γρ in marg Mor cum Boissonadio Anecd. IV 344 *οὐ δὲ PaMMaCl οὐ δὴ HCB* edd *εἰ δὲ Vi* | *τοσοῦτον* scripsi ex *HPaMViMaCl τοσούτῳ CB* edd | *χείρων* scripsi ex *HCMViMaCl*, ut coni Re *χεῖρον BPa* sed in hoc in *χείρω* corr, edd 9 *τοῦ* (2) om *Vi* | *συνεξελθόντος Vi* 10 *τὴν* inserui e *MViMaCl* om *HCBPa* edd | *ὥστε BMaCl* | *ἀπ' ἐλαττόνων Ma* sed γρ *ἐπ' ἐλάττοσιν* suprascr m², *Cl* 11 *μὴ* inserui e *BPaM* Par 3017 cum Boissonadio om *HCViMa* sed in hoc inser m², *Cl* edd | *τὴν ἀλήθειαν HC* 12 *καὶ γὰρ τὸ* ante *πάντων* Mor, *καὶ τὸ* Re, *τὸ HC* delevi | *δὲ* scripsi *γὰρ* libri om Mor sed γρ in marg 13 *αὐτὸν HVi* | *τολμήσαντα H ὁρμήσαντος MMa* sed in hoc γρ *τολμήσαντος* suprascr m², *Cl*

βουλομένου γυναῖκα ποιήσασθαι πρὸς τῷ μηδένα λυπεῖν, οὐ γὰρ συνῴκει γε οὐδενί, ἔδει μὲν κινεῖσθαι τὴν Πελοπόννησον, ἔδει δὲ πολέμου τὴν Ἀττικὴν ἐμπίπλασθαι καὶ τὰς Ἀφίδνας πορθεῖσθαι καὶ πάλιν Ἑλένην ἐπὶ Λακεδαίμονος εἶναι, τῶν δ' ἀλλοφύλων ταὐτὰ εἰργασμένων μετὰ γάμον, ὦ Ζεῦ, καὶ παῖδα μὴ πᾶν ὅσον ἐστὶν ἐν ἡμῖν πρὸς τιμωρίαν ζητῆσαι.

86. *Οἶμαι δὲ οὐ μόνον τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ καλῶς ἔχειν Ἀλεξάνδρῳ πείθεσθαι. νῦν μὲν γὰρ τοῦ σεσωκέναι τὴν πόλιν δόξαν ἀποίσεται· ἐὰν δὲ φιλονεικῶν πέρα τοῦ δέοντος ἐπάγῃ τὰ δυσχερῆ, ὀνείδη μὲν ὅσα ἀκούσεται σιωπῶ, ἀλλὰ καὶ συμφοραὶ δειναὶ παροξῦναι καὶ κατὰ τῶν οἰκείων τοὺς ἀνιωμένους. οὕτω τοῖς μὲν ἄλλοις ὁ πρὸς τοὺς ἔξω πολεμίους μόνος ἐστὶν ἀγών, τούτῳ δὲ καὶ πρὸς ἐκείνους καὶ πρὸς τοὺς οἰκείους καὶ τὸ τῆς ἀδοξίας ἐν ἐπιθήκῃ.*

---

17 Arist. Vesp. 1391

---

1 *βουλόμενον HC* | *τῶ Pa* sed *τὸ* suprascr m² *τὸ HCMa Cl* Mor *δὲ Vi* 2 *γε* om *Pa* 3 *πελοπόνησον HCBPa MCl* 4 *Ἀφίδνας* scripsi e *BPa* *ἀφνίδας HCVi* *ἀφίδας Cl* *ἀθῆνας M* *ἀθήνας Ma* sed *θήν* in ras m² *Ἀφύδνας* edd 5 *λακεδαίμοσιν MaCl* | *δ'* om *HC* *δὲ BMaCl* 6 *ταὐτὰ* scripsi *ταῦτα HPaMViMaCl* *ταῦτ' CB* edd | *εἰργασμένων Ma* sed *γρ ἐργασαμένων* suprascr m² 7 *μὴ δὲ MMa* sed in hoc *δὲ* inser m² *καὶ* (*μὴ* suprascr) *C* *καὶ HVi* et *γρ* in marg Mor 10 *γὰρ* om *MaCl* 11 *ἂν PaMaCl* 13 *ἀλλὰ καὶ Ma* sed *ἀλλ' αἱ* suprascr m² | *παροξύναι HCViMaCl* 14 *οἰκείους* ante *ἀνιωμένους* edd delevi 16 *τοῦτο HMa* sed in hoc *τούτω* suprascr m² et hoc in *τούτου* corr m³, *Cl* | *δὲ* — 286, 1 *διελθεῖν* in marg add *Pa²* | *ἐκείνους*] *τοὺς ἔξω MaCl* 17 *ἀξίας HC Vi* | *ἐπιθήκῃ Ma* sed *προσθήκη* in marg m²

R IV 47 87. | *Ταῦτα ἐχρῆν, ὦ Τρῶες, πρὸς ὑμᾶς διελθεῖν, ἵνα πολλὴν τὴν ἐπιείκειαν προδείξαντες μετὰ τῆς ἀγαθῆς τύχης ἁπτώμεθα τῶν ὅπλων, εἰ τοῦθ' ὑμῖν ἀρέσκοι.*

---

1 *διεξελθεῖν Vi* 2 *προσδείξαντες Vi* 3 *τῶν ὅπλων ἁπτώμεθα* (*ἁπτόμεθα Vi*) *MVi* | *ἁπτόμεθα H* | *τοῦτο PaMaCl* 4 *ἀρέσκει MaCl* et e Par 3017 Boissonade Anecd. II 317 ἀρέσκ$\overset{ει}{οι}$ *Pa*

V.

Πρὸς τὸν Ὀδυσσέως ἐν Λιταῖς[1]) *πρεσβευτικὸν ἀντιλογία Ἀχιλλέως* qua Libanius adversatus Aristidi t. II p. 584—608 ed. Dind. secundum Homerum in Iliadis nono v. 307 sq. Achillem respondere facit ad orationem qua Ulixes hunc imploraverat ut ira desisteret, posteritati non minus grata fuit quam qui antecesserunt *πρεσβευτικοὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλένης Μενέλεω* et *Ὀδυσσέως*. Maximus igitur est numerus codicum quibus ad hanc aetatem pervenerunt. Sunt non minus 76. Neque enim solum declamatio Aristidea in corpus Libanianum, sed etiam Libaniana in corpus Aristideum recepta est.[2]) Quae res etiam in titulum textumque declamationis vim habuit. Tria vero quae illinc evadere videntur genera codicum, Libanianorum merorum, Libanianorum Aristidea declamatione auctorum, Aristideorum declamatione Libaniana auctorum, non mera exsistunt, sed mixta multifariam. Ac ne illa quidem in codices corporales, eclogarios, solitarios tripartita divisio ad codicum memoriam describendam satis idonea est. Nam in his singulis tribus generibus numerantur codices plane diversae originis. Meliorem ad codicum genera distinguenda ansam praebet tituli diversitas.[3])

Ac primum quidem titulum

Πρὸς τὸν ὀδυσσέως ἐν λιταῖς πρεσβευτικὸν ἀντιλογία ἀχιλλέως

exhibent codices corporales:

1. Hierosolymitanus S. Sepulcri 107 (= H) saec. XIV fol. 13. Vide supra p. 150 sq. Contuli.

---

1) Cf. Plat. Crat. p. 428 B.

2) Similiter orationem *ὑπὲρ τῶν ὀρχηστῶν* in corpus Lucianeum transiisse t. IV p. 415 sq. docui et Patrocli declamationem Choricianam in corpus Libanianum transiisse infra (cf. p. 361) docebo.

3) Eandem rationem in monodia de templo Apollinis Daphnaeo t. IV p. 301 sq. secuti sumus.

2. Parisinus gr. 3014 saec. XIV fol. 76. Vide t. II p. 375 sq.

3. Vaticanus Palatinus gr. 275 saec. XV fol. 29. Vide t. II p. 192 sq.

4. Escurialensis Σ-I-14 (70) saec. XV fol. 20ᵛ qui ex eodem quo Palatinus 275 fluxit exemplari. Vide t. II p. 187 sq.

5. Parisinus gr. 3019 saec. XIV/XV fol. 1. Vide t. IV p. 306 sq.

Cognationis autem vinculum quod supra p. 195 exposuimus ansam nobis praebet hoc loco duos codices nominandi, quamquam titulo privi sunt.

Prior est fratellus[1]) Hierosolymitani

6. Vaticanus gr. 940 (= V) saec. XIII/XIV fol. 8 qui tantum verba inde ab *ἑτοίμων καὶ ὧν* p. 331, 7 usque ad finem servavit. Vide supra p. 152. Contuli.

Alter est avus

7. Hierosolymitanus Sanctae Crucis 57 (= Cr) saeculi XI/XII qui continet folio 83 verba 315, 16 *τῷ πρεσβύτηι* — 320, 11 *κίνδυνον ταῖς ναυσί*, folio 45 verba 336, 2 *ἐκεῖνος θεραπεύσει* — 340, 10 *λήσομεν*, folio 82 verba quae his succedunt 340, 10 *ἀφαιρήσεται* — 345, 9 *πολλὰ ὧν οὐκ*. Sed plurima posteriore scriptura obtecta sunt. Vide supra p. 154 sq. Contuli.

Eundem vero titulum exhibent etiam codices eclogarii:

8. Laurentianus LVII 44 (= La) saec. X fol. 85. Vide t. I p. 224 sq. Contuli.

9. Parisinus gr. 854 saec. XIV fol. 280. Vide supra p. 171 sq.

10. Parisinus gr. 2988 saec. XIV fol. 295ᵛ. Vide supra p. 182 sq.

11. Neapolitanus II E 19 saec. XV fol. 102ᵛ. Vide t. I p. 331 sq.

---

1) Alter fratellus, Chisianum dico, declamationem non continet.

Eundem titulum sed praepositione παρ' ante ἀχιλλέως posita auctum exhibent codices

12. Parisinus gr. 2961 saec. XV fol. 20ᵛ. Vide t. II p. 188 sq. et

13. Parisinus gr. 3001 saec. XVI fol. 194. Vide supra p. 161

et omissis verbis ἐν λιταῖς

14. Athous S. Dionysii 342 saec. XV fol. 28. Vide t. II p. 117

etiamque magis corruptum in formam ἀντιλογία πρὸς τὸν ὀδυσσέα πρεσβευτικὴ πρὸς ἀχιλλέα[1])

15. Athous Iberon 186 saec. XV fol. 177. Vide t. II p. 228.

Origo e genuina forma repetenda patet in titulo corruptela vocis ἀντιλογία in ἀπολογία affecto ἀπολογία παρὰ ἀχιλλέως πρὸς τὸν ὀδυσσέως πρεσβευτικόν, quem exhibet

16. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 291ᵛ. Vide t. I p. 30 sq. Contulit mihi Pius Franchi de Cavaleriis

et abbreviatum in ἀχιλλέως ἀπολογία πρὸςτὸν πρεσβευτικὸν

17. Vaticanus gr. 939 saec. XV fol. 20ᵛ. Vide t. I p. 44 sq.

vel in ἀπολογία ἀχιλέως. πρὸς τὸν ὀδυσσέα[2])

18. Vallicellanus F 14 saec. XVI fol. 13. Vide t. II p. 196 sq.

vel in ἀπολογία παρὰ ἀχιλλέως

19. Escurialensis Ψ-IV-12 (482) saec. XVI fol. 394. Vide t. I p. 326 sq.

vel corruptum in ἀχιλλέως ἀπολογητικὸς πρὸς τὴν πρεσβείαν ἀγαμέμνονος[3])

20. Escurialensis X-I-13 (352) saec. XIV fol. 196. Vide t. IV p. 300 sq.

vel etiam magis in ἀπολογητικὸς ἀχιλλέως πρός τε

---

1) Similis est forma tituli quam Gregorius Corinthius p. 326, 8 praebet.

2) Similem formam praebet Thomas Magister p. 324, 24; contra nihil nisi Ἀχιλλέως ἀπολογία p. 307, 3; 308, 17; 334, 4.

3) Similis est titulus ἀχιλλέως ἀπολογία πρὸς τὴν ἀγαμέμνονος πρεσβείαν in lexico Darmstadiensi p. 305, 9.

(delendum) τὴν πρεσβείαν ἀγαμέμνονος πεμφθεῖσαν εἰς αὐτὸν ἕνεκα τῆς διαφορᾶς τῆς εἰς ἀλλήλους

21. Neapolitanus II E 18 (53) saec. XV fol. 59ᵛ qui desinit folio 93ᵛ in verba μὴ προανα[στείλω p. 356, 11. Vide t. I p. 47 sq.

vel maxime in ἀπολισμὸς ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα καὶ φοίνικα

22. Parisinus Coislinianus 180 saec. XV/XVI fol. 11ᵛ. Vide t. II p. 54.

vel extentum in ἀχιλλέως ἀπολογία, ὅτε ἧκον οἱ πρέσβεις ὑπὲρ τοῦ ἀγαμέμνονος αὐτῷ πρεσβευσόμενοι

23. Ambrosianus L 64 saec. XIV fol. 165. Vide t. I p. 426 sq. et

24. Cantabrigiensis Universitatis Dd. XI 54 saec. XIV/XV fol. 183. Vide t. II p. 55 sq.

Forma genuina abbreviata est in ἀντιλογία (τοῦ) ἀχιλλέως πρὸς (τὸν) ὀδυσσέα quam exhibent

25. Ambrosianus P 116 sup. saec. XV fol. 122. Vide supra p. 223.

26. Vaticanus Palatinus gr. 278 saec. XV fol. 151. Vide t. II p. 195 sq.

27. Cremonensis 12228 saec. XV fol. 9. Vide t. II p. 186 sq.

28. Athous Iberon 193 saec. XIV/XV fol. 8. Vide t. II p. 227 sq.

29. Bodleianus Canonicianus gr. 41 saec. XIV fol. 114ᵛ. Vide supra p. 186 sq.

30. Parisinus gr. 3023 saec. XV/XVI fol. 1. Vide supra p. 188 sq.

31. Parisinus gr. 2731 saec. XVI fol. 144. Vide supra p. 188.

Praepositio παρ' ante ἀχιλλέως in titulo exstat quem praebet

32. Parisinus gr. 3017 saec. XV fol. 264. Vide t. II p. 4 sq.

Simul abbreviata simul amplificata est forma genuina

in *ἀντιλογία ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα περὶ τῆς πρεσβείας, πρὸς δὲ ἀριστείδου ἀνασκευή* quam exhibent

33. Parisinus gr. 3015 saec. XIV fol. 98. Vide supra p. 175 sq.

34. Escurialensis Ψ-IV-1 (471) saec. XV/XVI fol. 276^{v}. Desinit folio 282^{v} in verba *καὶ γῆς καὶ πατρίδος* (p. 327, 10). Vide supra p. 187 sq.

35. Chalcenus S. Trinitatis 145 saec. XV fol. 306. Vide supra p. 224 sq.

Parva est secundae partis mutatio qua titulus formam induit *πρὸς τὸν ὀδυσσέα ἐν λιταῖς πρέσβιν* (*πρέσβυν*) *ἀντιλογία ἀχιλλέως* in codicum genere eclogariorum, cuius sunt

36. Marcianus gr. 439 (= M) saec. XII/XIII fol. 242 quem iam folio proximo in verba p. 308, 6 *τὸ δόρυ τὸ πατρικὸν* desinere dolendum est. Vide supra p. 168 sq. Contuli.

37. Vindobonensis Philos. et Philol. IV 82 (= Vi) saec. XIV fol. 121. Vide supra p. 169 sq. Contuli.

38. Vaticanus gr. 224 saec. XV fol. 163. Vide t. II p. 194 sq.

39. Vaticanus gr. 82 saec. XIV fol. 68^{v}. Vide t. I p. 48 sq.

49. Escurialensis Σ-III-16 (112) saec. XV fol. 202^{v}. Vide t. I p. 430.

Rursus vox *ἀντιλογία* in *ἀπολογία* corrupta est in hac tituli forma quam exhibet codex

41. Laurentianus LVII 21 anno 1418 exaratus fol. 28. Vide supra p. 158 sq.

Ad eandem secundam partem pertinet mutatio in forma *ἀντιλογία παρ᾽ ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα πρεσβεύοντα ἀποθέσθαι τὴν μήνιδα* quam praebent[1]) codices Aristidei.

Quorum agmen ducit

42. Bodleianus Canonicianus 84 (= Can) membra- 215

---

1) Omissis verbis *ἀποθέσθαι τὴν μήνιδα* eam etiam Macarius Chrysocephalus fol. 95^{v} (cf. p. 304, 12) praebet.

naceus formae folii[1]) saeculi XI qui continet inter Aristidis orationes[2]) post *ἀριστείδου πρεσβευτικὸν πρὸς ἀχιλλέα* (fol. 90) inde a

folio 98 usque ad 116 *ἀντιλογία παρ' ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα πρεσβεύοντα ἀποθέσθαι τὴν μήνιδα: τοῦ λιβανίου.*

Contuli anno 1880.

Huic proximus est aetate

216 43. Laurentianus gr. LXXXV 9 (= Laur) membranaceus formae folii saeculo XIII nitidissime exaratus qui continet inter Aristidis orationes post *πρεσβευτικὸν πρὸς Ἀχιλλέα* (fol. 412ᵛ) inde a folio 414ᵛ *λιβανίου ἀντιλογία παρ' ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα πρεσβεύοντα ἀποθέσθαι τὴν μῆνιν.*

Sequuntur Xenophontis Oeconomicus et Convivium.

Contuli anno 1870. Collatione *πρεσβευτικοῦ* Aristidei a me facta usus est Guil. Krause dissertatione Vratislaviensi inscripta: „Coniectanea in Aelii Aristidis *πρεσβευτικὸν πρὸς Ἀχιλλέα*" et Glaciae anno 1875 typis impressa.

Sequuntur codices:

217 44. Vaticanus gr. 933 bombycinus formae octavae maioris diversis manibus saeculi XIV exaratus qui continet inter Aristidis orationes post *πρεσβευτικὸν πρὸς ἀχιλλέα ἀποθέσθαι τὴν μήνιδα* (223ᵛ—227) inde a

folio 227ᵛ *τοῦ λιβανίου ἀντιλογία παρ' ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα πρεσβεύοντα ἀποθέσθαι τὴν μήνιδα* et post Platonis Gorgiam (310—335) inde a folio 336 usque ad 340 *τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυροῦ γρηγορίου μελέτη εἰς τὸ ἐναντίον τῆς λιβανίου τῆς περὶ τῶν ποτιδαιατῶν ἀθηναῖοι ἀπολογούμενοι.*[3])

---

1) In folio 1, 9 etc. sunt numeri quaternionum $\overline{\mu\delta}$, $\overline{\mu\varepsilon}$ etc.

2) Cf. Aristidis quae supersunt ed Br. Keil t. I p. XI.

3) Hanc et sequentem declamationem e codice Leidensi (Vulcan. 49) edidit Maur. Schmidt, Ienae 1875 p. 5; 1876 p. 3; 1877 p. 3 sq. (Georgii Cyprii declamatio e codice Leidensi edita) et ex apographo Maximiliani Treu emendavit Otto Miller (Gregorii Cyprii declamatio inedita, Olsnae 1890 p. 1 sq. et 2 sq.)

340 *φιλόσοφος ἀνελθὼν εἰς ἀκρόπολιν καὶ τὸν ἐν αὐτῇ τύραννον ἀποστῆναι πείσας ὡς οὐκ ἀπεκτονὼς τύραννον ἀντιλέγεται*

342 *τοῦ αὐτοῦ μελέτη· φιλαργύρου νοσοῦντος ὁ παῖς ηὔξατο, ὁ δὲ ἀποκηρύττει*[1])

348—352 *τοῦ αὐτοῦ ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα κύριον ἀνδρόνικον κομνηνόν* (est inedita).

Inspexi et e parte descripsi anno 1869.

45. Vaticanus Reginensis 120 bombycinus formae 218
quartae diversis manibus saeculi XIV exaratus continet inter Aristidis orationes post *πρεσβευτικὸν πρὸς Ἀχιλλέα* (fol. 220) inde a

fol 222ᵛ usque ad 232ᵛ *ἀντιλογία παρ' ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα πρεσβεύοντα ἀποθέσθαι τὴν μήνιδα τοῦ λιβανίου*

Inspexi anno 1869.

46. Marcianus gr. 428 chartaceus formae quartae sae- 219
culi XV[2]) olim Bessarionis continet inter Aristidis orationes post *πρεσβευτικὸν πρὸς Ἀχιλλέα*

foliis 37ᵛ—48 *ἀντιλογία παρὰ ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα πρέσβευντα* (sic) *ἀποθέσθαι τὴν μήνιδα. τοῦ λιβανίου.*

Nuper mea gratia inspexit Carolus Frati.

47. Vaticanus gr. 932 saec. XV fol. 91. Vide t. IV p. 417.

48. Parisinus gr. 2953 saec. XIII/XIV fol. 286ᵛ. Vide t. IV p. 414.

49. Escurialensis R-I-20 (20) saec. XIV quatern. *να'*. Vide t. IV p. 414.

E corpore Aristideo extractam utramque declamationem atque ita quidem ut Libaniana Aristideae succedat continent

50. Bodleianus Laudianus gr. 16 saec. XV fol. 133. Vide t. I p. 346

et ordine inverso simulque *μήνιδα* in *μῆνιν* mutato

---

1) E codicis Leidensis apographo a Max. Treu facto edidit Miller l. l. p. 4 sq.

2) Cf. Keilium Aristid. or. t. II p. XV.

220 51. Vaticanus gr. 2250 chartaceus formae octavae saeculi XIV[1]) olim teste inscriptione folii 1 (D XXI) Ioannis Cardinalis de Salviatis, tum (LXXXIX) Columnensis continet post *ἰωάννου χρυσοστόμου λόγους* (*παραινετικὸν* fol. 3) et *γρηγορίου τοῦ θεολόγου ἀπολογίαν* (fol. 81) et *Βασιλείου τοῦ μεγάλου λόγους* (fol. 114) et *Πλάτωνος Φαίδωνα* (fol. 167) inde a

folio 203 *λιβανίου ἀπολογία* (*γρ΄ ἀντιλογία* in marg m[2]) *παρ᾽ ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα πρεσβεύοντα ἀποθέσθαι τὴν μῆνιν* cum subscriptione rubricata fol. 216 *τέλος λιβανίου ἀπολογία πρὸς ὀδυσσέα πρεσβεύοντα ἀποθέσθαι τὴν μῆνιν*

217 *Δημοσθένους λόγος περὶ στεφάνου*

249 *ἀριστείδου πρεσβευτικὸς πρὸς ἀχιλλέα*

253 *ὑπὲρ τῶν τεττάρων*

291 *πλουτάρχου περὶ πολυπραγμοσύνης*

300 *τὸν κόλακα τοῦ φίλου*

325 *λουκιανοῦ περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων*

339 *τοῦ αὐτοῦ λουκιανοῦ ἀπολογία περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων*

353v *φιλοστράτου εἰς τὸν ἀπολλωνίου βίον.*

Inspexi anno 1895.

Denique haec tituli forma etiam in codices transiit qui cum corpore Aristideo iam nihil commune habent. Cuius generis sunt:

52. Chalcenus Deiparae 158 saec. XV fol. 202. Vide supra p. 223 sq.

221 53. Ambrosianus E 81 sup. (295 in catalogo a Martinio et Bassio edito) olim Georgii Merulae Alexandrini teste inscriptione *ἔστι γεοργίου τοῦ ἀλεξανδρέως καὶ τῶν φίλων* chartaceus formae octavae maioris saeculo XV pluribus manibus exaratus miscellaneus qui continet post varia quae recenset catalogus l. l. p. 331 sq. inde a folio 261 usque ad 268 *λιβανίου ἐπιστολαί*, quarum primae

---

1) In folio 2v scriptum exstat *πόνος φιαλιτίδεω τοδὶ πέλει:·*

	δημητρίω·	*πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο* (442 W)
	δομνίνω·	*ἀρτέμων οὗτος* (447)
	μητερίω·	*ἐγὼ τοῦ φιλεῖν* (415)
ultimae	*διομήδει*	*ὥσπερ εἴ τι φαῦλον* (515)
	ἱερακίω	*ὁ τοῦ παιδός σου παῖς* (516)
	δημητρίω	*σύ με οὐκ ἐᾷς αἰτεῖν* (250).

Sequuntur alia manu scriptae fol. 269 declamatio *παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς* (150 R) et fol. 272v epistulae Libanii, quarum primae

	ἀνατολίω	*σή τοι σαφῶς ἐπιστολή* (494a)
	σπεκτάτω	*εἰ ᾔδεσαν οἱ ἄνθρωποι* (97)
ultimae	*μοδέστω*	*ἄκουε δὴ καὶ ἕτερον* (197)
	εὐγνωμονίω	*ἐγώ σε φίλον* (385) (fol. 276v)

et fol. 277 alia manu scripta

ἀ]ντιλογία παρὰ ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα πρεσβεύοντα ἀποθέσθαι τὴν μῆνιδα.

Ultima pars inde a folio 285 usque ad 290 alia manu exarata est.

Fol. 292v (Io. Tzetzae) *σημείωσαι τὴν ὅλην ὑπόθεσιν τοῦ ὀδυσσέως ἣν περὶ αὐτοῦ διηγεῖται ὁ ὅμηρος.*

296 *εὐσεβίω· μᾶλλον ἢ πρότερον* i. e. Libanii epistula 71. Desinit verbis *σὺ δὲ κρινό[μενος* lin. 14]. Folia 296v—298 aeque atque 290 et 291 vacua sunt.

310v ⟨Libanii⟩ epistulae 592. 136. 1117. 99.

Inspexi anno 1870

et duo codices qui idem quod Vaticanus 2250 (cf. p. 294) vitium *ἀπολογία* pro *ἀντιλογία* praebent.

54. Parisinus gr. 2844 anno 1728 in bibliothecam 222
Regiam illatus chartaceus formae octavae maioris saeculi XV qui continet primum foliis 1—179 Apollonii Argonautica cum subscriptione *Τέλος τῶν Ἀπολλωνίου ἀργοναυτικῶν ἐν Φλωρεντίᾳ ἔτη χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ ἐνενηκοστῷ ὀγδόῳ Λαυρέντιος Κύαθος διετέλεσε: δόξα τῷ θεῷ*, deinde (fol. 180—259) Demosthenis orationes 1) quarum prima contra Androtionem

1) Cf. Voemel, Demosthenis contiones p. 206 § 48. Drerup Rel. acad. Bav. class. phil. 1902 p. 295.

verbis τὴν ἀγορὰν ὕβριζεν p. 614, 17 incipit, denique inde a folio 260 usque ad 269 sed alia manu neglegentissime exaratum finem antilogiae inde a verbis ἐγὼ δὲ αἰγινήτης (p. 335,11) cum subscriptione: τέλος. λιβανίου ἀπολογία πρὸς ὀδυσσέα πρεσβεύοντα ἀποθέσθαι τὴν μῆνιν.

Inspexi anno 1880.

et

223 55. Barberinus I 132 chartaceus saeculi XVI qui continet post varias lectiones ad libros Aristotelis περὶ ζώων ἱστορίας e codice Marcelli Adriani descriptas a Bernardo Feliciano (fol. 1—9) et post memoriam a Niceta Choniata literarum monimentis consignatam pro statuis aeneis igni traditis post captam a latinis Constantinopolin e Vaticano 163 descriptam et latine versam a Francisco Arcudio (fol. 10—21) et Pindari Pythia (fol. 22—31[v]) inde a

folio 32 usque ad 43[v] λιβανίου ἀπολογία πρὸς ὀδυσσέα πρεσβεύοντα ἀποθέσθαι τὴν μῆνιν

fol. 45[v] Γάλλος Καισαρ Ἰουλιανῶ ἀδελφῶ χαίρειν (= Hercher epistol. p. 390, 7; Iul. p. 613, 157 ed. Hertlein).

Inspexi anno 1869.

Peculiare efficiunt genus codices in quibus vox ἀντιλογία cum ἀντιρρητικῶ mutata est. Cuius sunt et codices Libaniani et Aristidei.

Ad prius genus pertinent aperte codices qui exhibent formam tituli ἀντιρρητικὸς πρὸς τὸν ἀριστείδου ὀδυσσέα· ἀχιλλεύς:

56. Laurentianus LVII 23 saec. XIV fol. 106. Vide supra p. 176 sq.

57. Laurentianus LIX 30 saec. XIV fol. 325[v]. Vide t. I p. 417 sq.

58. Vaticanus gr. 937 saec. XV fol. 36. Vide t. I p. 329 sq.

224 59. Vaticanus gr. 1392 chartaceus formae octavae saeculi XV/XVI *„ex libris Fulvii Ursini“* [1]), antea Georgii

1) Videtur esse codex signatus in *„Nota de libri greci“* Ursini n. 111: *Libanii meletae* (Pierre de Nolhac, Bibliothèque de Fulvio Orsini p. 345).

Papae Cretensis sacerdotis munere Venetiis functi teste inscriptione folii praefixi *ἡ παροῦσα βίβλος γεωργίου τοῦ παπά ἐστιν*[1]), qui continet

fol. 1 *λιβανίου* (add m²) *Ἀντιρρητικὸς πρὸς τὸν ἀριστείδου ὀδυσσέα.* Adiecta est in margine alia manu versio latina quae incipit: *Quando primum vos vidi,* sed iam in folio 5ᵛ desinit.

20ᵛ *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς τῆς βρισηίδος ἐπὶ τὴν οἰκείαν διῆγε σκηνὴν ὠργισμένος. πρεσβεύεται πρὸς αὐτὸν ἀγαμέμνων μετὰ πλείστων τὴν κόρην ἀποδιδοὺς δώρων κτλ* (IV 80 R) cum protheoria. Est Choricii (p. 239 sq. ed. Boiss.)

38 *Οἱ ποτιδαιάται ἀλλήλων ἐγεύσαντο* (348 R)

54 *νόμος ἐστὶ τὸν εὑρόντα θησαυρὸν χιλίας πόλει διδόναι δραχμὰς* (198)

64 *δύσκολος λάλον γήμας γυναῖκα* (134)

72 *διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ* cum protheoria (740)

93[2]) *νόμος ἐν λακεδαίμονι τὸν εἴσω τριάκοντα ἐτῶν μὴ δημηγορεῖν* (420) cum versione latina quae incipit: *Apud Lacedaemonios erat lex*[3])

108ᵛ *αἰσχίνου ῥήτορος περὶ τῆς παραπρεσβείας*

142 *εἰσοκράτους.* Inc. *Οἱ μὲν εἰωθότες* id est [*πρὸς Νικοκλέα*]·

149ᵛ *εἰσοκράτους·* Inc. *εἰσί τινες οἳ δυσκόλως* id est Nicocles.

Inspexi et e parte contuli anno 1869.

Atque eidem generi quamvis titulo privus tribuendus est codex

60. Ambrosianus E 92 sup. saec. XIV/XV fol. 57 qui prorsus cum Laurentiano LVII 23 (p. 296 n. 56) concinit. Incipit demum a verbis *ἢ μεῖζον ὢν οὐκ ἄμεινον* p. 326, 5. Vide supra p. 178 sq.

et fortasse tribui possunt, quia similes sunt

---

1) Cf. inscriptionem codicis Ambrosiani B 101.

2) Folia 91 et 92 vacua sunt.

3) Videtur esse versio facta a Benedicto Bursa. Cf. *Francesco Zambeccari* p. 326 sq.

61. Mosquensis 489 saec. XV fol. 102^{v}. Vide supra p. 180 sq.

62. Mutinensis II D 7 (CVI) saec. XV fol. 23. Vide t. II p. 53 sq.

63. Vaticanus Palatinus gr. 154 saec. XVI fol. 212. Vide supra p. 160.

64. Marcianus gr. 440 anno 1423 exaratus fol. 15^{v}. Vide t. II p. 229 sq.

Nomen auctoris *Ἀριστείδου* deest in titulo quem exhibent

65. Marcianus gr. 422 saec. XV fol. 179. Vide t. II p. 3. et

225 66. Vaticanus gr. 930 bombycinus formae quartae saeculi XIV qui continet post Aristidis *πρεσβευτικὸν* inde a folio 202^{v} usque ad 215

λιβανίου σοφιστοῦ ἀντιρρητικὸς πρὸς ὀδυσσέα. ἀχιλλεύς.

Inspexi anno 1869.

Etiam *πρὸς τὸν Ὀδυσσέα* omittunt, ut Thomas Magister p. 309, 1,

67. Vaticanus gr. 84 anno 1425 exaratus fol. 89. Vide t. I p. 415 sq. et

68. Parisinus gr. 3018 saec. XV fol. 92. Vide supra p. 173 sq.

Paulo maior est mutatio in forma *λόγος ἀντιρρητικὸς ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα* quam exhibet

69. Ambrosianus I 49 sup. anno 1488 exaratus fol. 316. Vide t. I p. 363 sq.,

maxima in forma *ἀντιρρητικὸς τῇ μελέτῃ τοῦ ἀριστείδου τῇ ἀπὸ τὸν ἀχιλλέα* quam habent codices

70. Laurentianus LVII 27 anno 1392 exaratus fol. 120. Vide t. I p. 59 sq.

et qui ex eo fluxit

71. Wolfenbuttelanus Gud. 511 saec. XV fol. 131. Vide t. I p. 64 sq.

Originem e corpore Aristideo ductam prodit titulus

ἀντιρρητικὸς πρὸς τὸν προηγησάμενον λιβανίου in quo *λιβανίου* ad *ἀντιρρητικὸς* pertinet trium codicum qui sunt

72. Matritensis 4679 olim N-49 (= Ma) saec. XIV fol. 131 qui eo maiorem habet dignitatem, quod gemellus eius Berolinensis olim Claromontanus (= Cl) declamationem non servavit. Vide t. I p. 362 sq. et supra p. 170 sq. Contuli.

73. Matritensis N-86 chartaceus formae quartae 226
saeculi XV qui continet post duas Basilii orationes inde a folio 36 *λιβανίου σοφιστοῦ μελέται*

δύσκολος γήμας λάλον γυναῖκα ἑαυτὸν προσαγγέλλει (134)

39 *φιλάργυρος εὑρὼν θησαυρὸν* (198)

48v *παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς* (150)

52v *φθονερὸς τοῦ γείτονος αὐτῷ πλουτήσαντος ἑαυτὸν προσαγγέλλει* (159)

65 *παράσιτος τοῦ τρέφοντος αὐτὸν φιλοσοφήσαντος ἑαυτὸν προσαγγέλλει* (216)

70v *μετὰ τροίας ἅλωσιν καὶ ἀγαμέμνονος τελευτὴν ὀρέστης* (110)

83v *ἀριστείδου πρεσβευτικὸς πρὸς ἀχιλλέα*

91 *ἀντιρητικὸς πρὸς τὸν προηγησάμενον λιβανίου.*

Ut *πίναξ* in folio 3 praepositus et manus librarii docent, codex olim cum Matritensi N-78 cohaesit. Cf. t. I p. 420. Inspexi et e parte contuli anno 1880.

74. Bodleianus Miscellaneus 186 (= Auct. T. 1. 8) 227
olim Guilelmi Pelicerii episcopi Monspeliensis[1]), deinceps collegii Claromontani Parisiensis et inde ab anno 1764 Gerardi Meermanni[2]) qui post *ἰωσήπου ἰουδαίου βιβλίον ἱστοριῶν τῆς ἰουδαικῆς ἀρχαιολογίας* foliis 233 saeculo XIV duabus columnis exaratum[3]) continet septem foliis bombycinis in fine sed tractu et ordine inverso[4]) cum codice compactis finem declamationis Aristideae et initium Libanianae

1) In catalogo codicum graecorum e Parisino gr. 3068 ab Omontio (Catalogue des manucrits grecs de Fontainebleau) edito est 126: *Ἰωσήπου ἰουδαικῆς ἀρχαιολογίας βιβλία ια´, μετ' ἀρχῆς τοῦ ιβ´, βίβλος παλαιογραφωτάτη* (p. 412).

2) Bibl. Meerm. t. IV 377.

3) Cf. Niese, Iosephi Opp. I p. X.

4) Qua re factum est ut et Coxius in Catalogo et Niesius l. l. parum recte de hac re referrent.

atque ita quidem ut folia 239^{v}—237^{v} praebeant finem *πρεσβευτικοῦ πρὸς Ἀχιλλέα* Aristidis inde a verbis *τό τε τοῖς ὅρκοις* (= t. II 592, 8 Dind.) usque ad *ἅμα τῷ ἡλίῳ* (t. II 608) et folia 237^{v}—234^{v} et 240^{v}

Ἀντιρρητικὸς πρὸς τὸν προηγησάμενον λιβανίου: (*λόγος μβ* in marg m[2]) inde ab initio *Ὅτε πρῶτον ὑμᾶς εἶδον* (p. 303, 4) usque ad verba *τιτθίδα μεμίμηται* (334, 5).

Folia circumsecta nunc habent altitudinem fere 20 centimetrorum; scriptura ipsa 14 fere centimetros occupat et 35—39 lineas in unaquaque pagina exhibet. Mador codici imprimis in margine detrimentum intulit.

Examinavi anno 1880, denuo a me rogatus inspexit anno 1888 F. Madan.

Inscriptione privus est codex

75. Athous Batopaedii 367 saec. XIV/XV fol. 162 (vide t. II p. 186), sed ea suppleri potest in *ἀντιρρητικὸς πρὸς τὸν ὀδυσσέα ὡς ἐκ προσώπου ἀχιλλέως* et ad analogiam eius quam declamatio praecedens Aristidis in hoc codice gerit *ἀριστείδου ῥήτορος πρεσβευτικὸς πρὸς τὸν ἀχιλλέα ὡς ἐκ προσώπου τοῦ ὀδυσσέως* et ad analogiam codicis huic similis qui est

228 76. Athous Uspenskii chartaceus formae octavae scriptus anno 1439. Continet

Τοῦ Τζέτζου ἱστορίαι διὰ στίχων

Ἀπορίαι φυσικαὶ καὶ αἱ λύσεις αὐτῶν

Λιβανίου σοφιστοῦ μελέται

Τοῦ αὐτου ἀντιρρητικοὶ ὡς ἐκ προσώπου ἀχιλλέως Inc. *Ὅτε πρῶτον ὑμᾶς εἶδον*

Ἀριστειδου πρεσβευτικοὶ πρὸς τὸν ἀχιλλέα ἐκ προσώπου ὀδυσσέως. Inc. *Ἄριστε ἀχιλλεῦ*

Εἰκόνες φιλοστράτου

Κάτωνος γνῶμαι

Λόγος περὶ πανσέπτου ναοῦ τῶν ὁδηγῶν

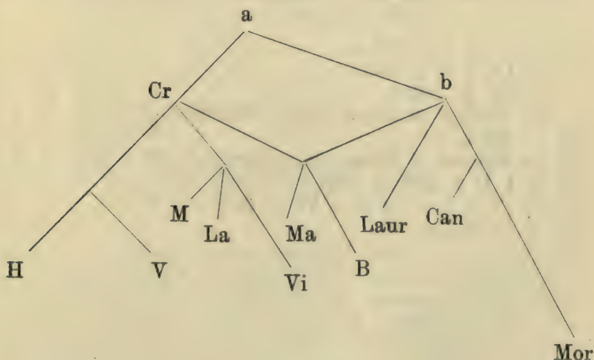
Ἰωάννου διακόνου εὐγενικοῦ μονοδία ἐπὶ τῇ τῆς θεσσαλονίκης ἁλώσει Inc. *Σὺ δὲ ὡς ἀληθῶς, σὺ καλλίστη καὶ θειοτάτη πόλεων.*

Codicem anno 1845 nescio in quo monasterio visum descripsit Porphyrius Uspenski in opere lingua russica

scripto „Oriens Christianus“ t. VII (Mosquae 1880) p. 95. In catalogo a P. Spyr. Lambro confecto eum non reperi. Fortasse in bibliotheca Batopaedii vel Laurae latet.

Ex his quidem quos in censum vocandos esse putavi decem codices *Cr H V M La Vi Ma B Laur Can* in duas discedunt familias. Prioris sunt codices *Cr H V M La Vi* sed pauca in *Cr* codice palimpsesto, fonte communi omnium huius familiae codicum, legi possunt, *V* demum sub finem (p. 331, 7) incipit, *M* paulo post initium (p. 308, 6) desinit. E *Cr* tria sunt facta apographa, e quorum uno *H* et *V*, secundo *M* et *La* et *Vi*, tertio *Ma* et *B* manaverunt. Sed tertium apographum etiam vim unius ex altera familia codicis expertum est. *Ma* igitur et *B* generi codicum mixtorum tribuendi sunt. Alterius familiae quae recensionem corporis Aristidei reddit sunt codices *Laur* et *Can* et codex ab hoc proximus e quo editio Morelliana fluxit.

Vinculum igitur necessitudinis quo hi codices inter se coniuncti sunt hoc tibi reddet stemma:

Atque in universum quidem etiam hic prior familia fide qua archetypum reddidit alteram superat.

Codicum multitudini respondet magnus numerus testimoniorum. Gregorius enim Corinthius tres locos

laudavit, Macarius Chrysocephalus[1]) octo, Thomas Magister qui aeque atque Macarius codicem alterius familiae adhibuit, septem, Andreas Lopadiota auctor lexici Vindobonensis qui codice generis mixti usus est, tredecim, auctor lexici Darmstadiensis[2]) et Maximus Planudes usus ille quidem codice et ipso alterius familiae in scholiis Aristideis[3]) singulos.

Declamatio in lucem protracta est anno 1606 a Fed. Morello Liban. opp. t. I p. 228—256 e codice, ut supra dixi, cum *Can* cognato, sed mendis scatente[4]). Quorum pauca ab editore ope alius codicis in margine nota *γρ* indicati[5]), permulta vero a Reiskio t. IV p. 47—80 cum e codice Wolfenbuttelano (= *Wolf*), quamquam is inter *Vi* et *Ma* stans parvae dignitatis est, ab ipso adhibito tum divinando sublata sunt.

Nonnulla correxit Fr. Iacobsius in Additamentis animadversionum in Athenaei deipnosophistas Ienae 1809 editis (= Add) et in 'Lectionibus' mense Octobri anni 1813 conscriptis (= Lect)[6]). Unum locum emendavit Sintenis.[7])

---

1) Cf. t. I p. 351 sq.
2) Cf. t. II p. 118.
3) Cf. p. 340, 6.
4) Videtur is fuisse codex Parisinus gr. 2988. Cf. p. 198 et 227 et 288 n. 10.
5) Videtur is fuisse codex Parisinus gr. 3014. Cf. p. 198 et 227 et t. II p. 379 et 380.
6) Cf. t. I p. 77 et t. IV p. 53.
7) Cf. t. I p. 78.

V.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΕΝ ΛΙΤΑΙΣ ΠΡΕΣΒΕΥΤΙΚΟΝ ΑΝΤΙΛΟΓΙΑ ΑΧΙΛΛΕΩΣ.

1. Ὅτε πρῶτον ὑμᾶς εἶδον ἐπὶ τὰς θύρας ἥκοντας, ὦ σοφώτατε Ὀδυσσεῦ, ἡγησάμην ὀψέ ποτε κοινωνοὺς ἀφῖχθαί μοι τῆς ἐφ' οἷς ὑβρίσθην ὀργῆς καὶ τοῦ γε λοιποῦ μεθ' ἡμῶν συνδιατρίψειν τῆς Ἀγαμέμνονος βδελυρίας εἰσάπαξ κατεγνωκότας. καί, μὰ τοὺς θεούς, R IV 47

Cr = Codex Hierosolymitanus S. Crucis 57
H = Hierosolymitanus S. Sepulcri 107
V = Vaticanus gr. 940
M = Marcianus gr. 439
La = Laurentianus LVII 44
Vi = Vindobonensis phil. 82
Ma = Matritensis N 49
B = Barberinus II 41
Can = Bodleianus Canonicianus 84
Laur = Laurentianus LXXXV 9

---

1 *Πρὸς — Ἀχιλλέως* scripsi ex *HLa* sed in hoc *ἀχιλλέως* om, *Can* *Ἀχιλλέως πρὸς — ἀντιλογία* edd *πρὸς τὸν ὀδυσσέως ἐν λιταῖς πρέσβιν ἀντιλογία ἀχιλλέως MVi* *ἀπολογία παρὰ ἀχιλλέως πρὸς τὸν ὀδυσσέως πρεσβευτικόν B* *λιβανίου ἀντιλογία παρ' ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα πρεσβεύοντα ἀποθέσθαι τὴν μῆνιν Laur* *Ἀντιρρητικὸς πρὸς τὸν προηγησάμενον λιβανίου Ma* 5 post *ὀδυσσεῦ* ras 2 litt *Can* 7 *γε* inser *Ma*² | *γρ συνδιατρίβειν* suprascr *Ma*² et in marg Mor | *τῆς* — 8 *κατεγνωκότας* praemissis verbis *Λιβάνιος ἐν μελέτῃ τῇ Ὅτε πρῶτον ὑμᾶς εἶδον* citat Thom. M. s. v. *καθάπαξ* p. 217, 19 R *εἰσάπαξ δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ἅπαξ καὶ ἀντὶ τοῦ παντελῶς καὶ διόλου* 8 *εἰσ ἅπαξ HLa* cf. p. 71, 15

οὐ τὸ νῦν ἐπὶ τούτοις ἥκειν ὑμᾶς θαυμαστὸν ἐποιούμην, ἀλλὰ μᾶλλον ὅτι μὴ πάλαι μετέστητε, τοῦτ' ἐθαύμαζον. 2. *ἐπεὶ δὲ καὶ τῶν λόγων ἤκουσα τῶν καλῶν καὶ πολλῶν καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν ἠδικηκότων ἐθεασάμην σπουδὴν καὶ τὴν κατ' ἐμοῦ τοῦ τὰ δεινότατα πεπονθότος τέχνην καὶ ὅτι με καθάπερ παῖδα προσεδόκησας οἰχήσεσθαι λαβών, νῦν πλέον ἢ πρότερον, εἰ καὶ παράδοξον εἰπεῖν, ἤλγηκα. τὸ γὰρ μηδὲ νοῦν ἔχειν* R IV 48 *δοκεῖν, ἀλλ' ἕτοιμον εἶναι | πρὸς ἀπάτην ὅτου τις ἂν εἴποι δεινοῦ τοῖς γε οὐκ ὄντως ἀνοήτοις δεινότερον. ἐγὼ δέ σε ἠξίουν φάσκοντα συνέσει νικᾶν μὴ τὸ πᾶσι πρόδηλον ἀγνοεῖν, ὅτι καὶ τῇ δεινότητι καὶ τῇ ῥώμῃ καὶ τῇ τῶν πολεμικῶν ἐμπειρίᾳ καὶ ταῖς ἄλλαις δυνάμεσιν οὐκ ἐπὶ τοὺς οἰκείους χρῆσθαι νόμος, ἀλλ' οὗ δεῖ τῶν ἐχθρῶν πλεονεκτεῖν.* 3. *ταύτης τοίνυν τῆς ῥητορείας ἕτερος ἦν ὁ καιρός, ἡνίκα ἦλθες εἰς τοὺς Τρῶας, Ὀδυσσεῦ, μετὰ τοῦ Μενέλεω τὴν Ἑλένην ἀπαιτήσων. νῦν δὲ ἐκείνοις μὲν οὕτως ἔδοξας*

11 Od. ι 19 17 Il. γ 205. cf. p. 232, 9

1 *τούτοις Ma* sed *τού* in ras m³ | *ὑμᾶς Ma* sed *υ* ex *η* corr m² om *BCan* Mor 2 *ἀλλὰ*] *ἀλλ' ὅτι Vi* | *ἀπέστητε MViCan* | *τοῦτο MaCan* Mor 3 *ἤκουσα Can* sed *α* in ras m² | *τῶν* in ras *Ma*² | *πολλῶν καὶ καλῶν BCan* Mor *πολλῶν τε καὶ καλῶν Laur* 4 *πολλῶν Ma* sed *ν* add m² 5 *ἐμαυτοῦ Ma* sed *ἐμοῦ* suprascr m² | *δεινότατα Can* sed *α*(1) in ras m² 6 *καὶ* — 7 *λαβών* in marg *Vi*² | *προσεδόκησε Vi* 7 *οἴχεσθαι B* Mor sed in hoc γρ *οἰχήσεσθαι* in marg | *καὶ* ante *πρότερον Laur* 8 *παρὰ δόξαν* Mor sed γρ *παράδοξον* in marg | *μὴ δὲ HMViMaBLaur* *μὴ δὲν οὖν La* sed in *μὴ δὲνοῦν* corr *n* 9 *δοκεῖν* om *Can* 10 *τίς LaVi* | *εἴπῃ Can* | *οὖσιν H* 12 *τοὺς πολλοὺς·* ante *μὴ Vi* 12 *τῇ δεινότητι* — 15 *πλεονεκτεῖν* praemissis verbis *τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς ἀντιλογίας παρ' ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα πρεσβεύοντα* citat Macar fol. 95ᵛ 13 *τῇ τῶν πολεμικῶν* Mor sed γρ *τῇ πολεμικῇ* in marg 14 *τοὺς οἰκείους Ma* sed *τὰς οἰκείας* suprascr m², Mor sed γρ *τοῖς οἰκείοις* in marg 15 *οὐ Ma* sed in *οὗ* corr m², Mor 17 *μενελάου Vi* 18 *νῦν* — 305, 1 *πιθανός* citat Lopadiota

εἶναι πιθανὸς ὥστε μικροῦ λαβόντες ἀπέκτειναν ἄν, εἰ μὴ παρελθὼν Ἀντήνωρ ἐξῃτήσατο, τὰς δὲ ἡμετέρας διαλλαγὰς πάντως που τοῖς ὑβρικόσιν ἐπηγγελμένος ἥκεις. οὕτω φαυλοτέρους ἡμᾶς τῶν βαρβάρων ὑπείληφας. 4. πάντων δέ μοι δοκεῖς ἐναντιώτατον πρᾶγμα ποιεῖν· τὴν μὲν γὰρ φιλοτησίαν προπίνων χαῖρε προσεφώνησας, λέγεις δὲ ἀφ' ὧν ἀνάγκη τὸν ἀκούοντα λυπεῖσθαι. πείθειν μὲν γὰρ ἐπιχειρῶν οὐκ ἂν ἔχοις μὴ μεμνῆσθαι τῶν ἔμπροσθεν, μεμνημένῳ δὲ τῶν ἔμπροσθεν οὐκ ἔστι σοι μὴ τὸν πεπονθότα λυπεῖν. καὶ τί λέγω τῶν ἔργων; πρὸς αὐτὸ τοὔνομα τοῦ πρεσβευομένου ταράττομαι. σὺ δ' ἐν Ἀγαμέμνονος ἔφθης ἑστιαθείς, ἐκεῖθεν δ' ὁρμηθεὶς ὡς ἡμᾶς ἐλθεῖν ὡς ἂν

1 Il. λ 139 sq. Dict. I 11 6 Dem. p. 380, 27 | Il. ι 225
12 Il. ι 177

3 τοῖς ὑβρικόσιν] ἤτοι τῷ Ἀγαμέμνονι in marg *Ma*[2]

lex. Vind. p. 44, 18 s. v. δοκῶ ἀντὶ τοῦ δόκησιν παρέχω· Λιβάνιος· | δ' *MaB*

2 δ' *B* 3 ποῦ *HMLaMaBLaur* 5 ἐναντιώτατον Mor sed γρ ἐναντιώτερον in marg 6 τὴν — προπίνων citat Thom M. p. 293, 7 s. v. πίνω· τὸ δὲ προπίνω ἀεὶ αἰτιατικῇ· Λιβάνιος ἐν τῷ πρεσβευτικῷ· | μὲν inser *Ma*[2] | προτείνων *Can* προτείνων (πι suprascr) *B* | προσεφώνησας Mor sed γρ προσεφώνησα in marg προσέφησας *Can* 7 ἐξ *MLaViMa* et γρ in marg Mor | τὸν ἀκούοντα om *Laur* 9 μὴ om *HVi* | μεμνημένῳ — 10 λυπεῖν citat praemissis verbis ἐν τῇ ἀχιλλέως ἀπολογίᾳ πρὸς τὴν ἀγαμέμνονος πρεσβείαν et in fine addito Λιβάνιος lex. Darmstad. fol. 245 in marg | μεμνημένῳ scripsi e *Ma* sed ος suprascr m[2], Darmst μεμνημένος *HMLa* sed in hoc ω suprascr *y*, *ViBLaur* edd | μεμνημένῳ δὲ τῶν ἔμπροσθεν] τούτων δὲ μεμνημένων *Can* τούτων δὲ μεμνημένος *BLaur* | τὸν (2) Darmst 10 [οὐκ ἔστιν] οὐκ ἔστι Mor καὶ ante τὸν *Vi* edd delevi 11 πρὸς Mor sed γρ παρὰ in marg | τὸ ὄνομα *Vi* 12 ταράσσομαι *Ma* | δὲ *HLaMa* | ἐν om Mor | ἔφης *MMa* sed in hoc ϑ inser m[2], et γρ in marg Mor Re εὐθὺς *B* 13 δ' om *HLaMaB* | ὁρμήθης *B* ὡρμήθης *Laur Can* | ὡς scripsi ex *HMLaMaBLaurCan* εἰς *Vi* edd

μάλιστα ἀνιάσαις. 5. *θαυμάζω δὲ ὅπως οὐ συνίετε τῇ πρεσβείᾳ μείζω ποιοῦντες, οὐ λύοντες τὰ ὑβρισμένα. δείκνυτε γάρ, εἰς οἷον ὄντα ὑβρίζετε, τῷ μόνον ἡγεῖσθαι σωτῆρα καὶ δι' ὧν, εἰ μὴ λάβοιτε βοηθόν, ἀπολεῖσθαι πεπιστεύκατε, τὸ τῇ παροινίᾳ κατὰ τοῦ πρώ-* R IV 49 *του | τῶν Ἑλλήνων κεχρῆσθαι μεμαρτυρήκατε. ὥστε ἐν οἷς ἱκετεύει παροξύνει καὶ ταῖς δεήσεσιν ἐλέγχει τὰ πονηρεύματα καὶ μονονοὺ βοᾷ πρὸς ἅπαντας ὡς ἐμοὶ μόνῳ τῶν ὑβριστῶν οὐκ ἔστι συγγνώμη· καὶ γὰρ ὕβρικα καὶ ὃν ἥκιστα ἐχρῆν.* 6. *ἐγὼ δὲ μάλιστα μὲν ⟨ἂν⟩ ᾤμην δεῖν μηδένα τῶν συμπεπλευκότων προπηλακίζεσθαι μηδ' εἰ τῶν πολλῶν εἴη καὶ τῶν ἔλαττον ἰσχυόντων, αὐτὴ γὰρ ἡ προθυμία, κἂν ἀπῇ τὸ κατορθοῦν, τιμῆς ἀξία· εἰ δ' οὖν ἀνάξιον ἡγεῖτο τῆς αὐτοῦ τύχης τὸ σωφρονεῖν καὶ τοῦτ' εἶναι κέρδος τῆς βασιλείας τὸ κακῶς τὸν πλη-*

5 Il. ι 110 10 Il. ι 116

1 *ἀνιάσαις* reposui e libris sed *ἀνιάσ^{η}αις M ἀνιάσῃς* edd sed *γρ ἀνιάσαις* in marg Mor 2 *ὑβρισμένα* scripsi ex *HLa Ma* sed in hoc *γρ ἐγκλήματα* in marg m², *BLaur ὑβρίσματα MCan ἐγκλήματα Vi* edd 3 *δείκνυται MLa δεικνύεται Vi δεικνύετε B* | *ὄντα* om *M τα La* | *ἡγεῖσθε HLa* 4 *ὧν* scripsi ex *HMLaLaur ὃν* reliqui libri edd | *λάβοιτε* scripsi ex *HMLaViMaBCan λάβητε Laur* edd | *κοινωνόν HMa* sed in hoc *γρ βοηθὸν* suprascr m², *BLaurCan* 5 *τὸ* inser *Ma² τῷ BLaur* Re 7 *ὥστε* scripsi ex *HMLaViMaLaur ὥστ'* reliqui libri edd 8 *μόνον οὐ MLa* sed in hoc in *μονονοῦ* corr *n μονονοῦ H* 9 *ὡς La* sed ex *ὥστ'* corr 10 *ἥκιστ' MLaViMa* 11 *δὲ* om *M* | *ἂν* inserui om libri edd 12 *μὴ δ' HMViMaLaurCan* 13 *αὐτὴ* — 14 *ἀξία* omissa *γὰρ* particula citat Macar fol 95ᵛ *καὶ* ante *αὐτὴ* Macar | *μόνη* ante *ἡ* Macar 14 *ἀπῆν Can* 15 *αὐτοῦ* scripsi, ut *γρ* in marg Mor *ἑαυτοῦ Laur αὐτοῦ* reliqui libri edd | *γνώμης Vi* et *γρ* in marg *Ma²* et Mor 16 *τοῦτο* Mor | *εἶναι* Mor sed *γρ εἶπον* in marg | *κακὸν H*

σίον ποιεῖν, εἰς τοὺς σκευοφόρους καὶ τελοῦντας εἰς δῆμον καὶ φρονήματος ἐστερημένους, εἰς τούτους ἀσελγαίνειν ἐχρῆν, εἴπερ ἄρα καὶ τοῦτο ἐχρῆν, οὐ κατὰ στρατηγοῦ μεθύειν καὶ τούτου φίλου τοῖς θεοῖς καὶ κυρίου τοῦ τὰς ναῦς εἶναί τε καὶ διεφθάρθαι κατὰ τὸν σόν, Ὀδυσσεῦ, λόγον.

7. *Ἐμοὶ μὲν οὖν ⟨ἂν⟩ ἤρκει τὰ πράγματα καὶ τὰ τῶν πολεμίων πάθη καὶ πρὸ τῶν ἄλλων Ἕκτωρ τότε μὲν τρέμων, νῦν δὲ φοβῶν, καὶ οὐδὲν ⟨ἂν⟩ ἐδεόμην λέγειν ἃ τοῖς ἔργοις ἐπεδειξάμην, τοῖς γὰρ εἰκότως μέγα φρονοῦσιν οὐ παρ᾽ αὑτῶν ἐπαίνους, ἀπὸ δὲ τῶν πεπραγμένων εἶναι δεῖ τὴν μαρτυρίαν· ἐπεὶ δὲ βουλόμενον σιωπᾶν οὐκ ἐᾷς, Ὀδυσσεῦ, πολέμου μεμνημένος πρὸς ἄνδρα κιθαρίζειν ἀντὶ τοῦ πολεμεῖν ἠναγκασμένον, ἀκούσατε, ὦ παρόντες, ἀνθ᾽ οἵων οἷα κεκόμισμαι, καὶ ταῖς εὐεργεσίαις ἀντίθετε τὰς ἀμοιβάς. εἴσεσθε γὰρ εἴτ᾽ ἔχει λόγον τὸ μὴ συμμαχεῖν εἴτε καὶ ἄλλως ἀγα-*

4 Il. ι 117 6 Il. ι 231. cf. Aristid. t. II p. 605, 17 Dind. 14 Il. ι 186 et 194 cf. p. 332, 12. Aristid. p. 601, 11

1 *ποιεῖν Ma* sed *γρ εἰπεῖν* suprascr m^2 | *εἰς* — 3 *ἐχρῆν*(1) citat Lopadiota lex. Vind. p. 167, 5 s. v. *σκευοφόρος ὁ τὰ σκεύη φέρων. Λιβάνιος* 3 *ἐχρῆν*(2) *Ma* sed *ἔδει* suprascr m^2 | *κατὰ* — 4 *μεθύειν* citat Thom M. p. 231, 11 s. v. *μεθύσῃ· οὐ μόνον δὲ ἐπὶ οἴνου τὸ μεθύω λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς ὑβρίζειν καὶ μὴ ἐθέλειν σωφρονεῖν ὑπό τινος τυχὸν ἐξουσίας ἢ πλούτου ἢ τοιούτου τινὸς ἄλλου, ὡς — καὶ Λιβάνιος ἐν τῇ τοῦ Ἀχιλλέως ἀπολογίᾳ* 4 *μεθύειν* Mor sed *γρ ἐπαίρεσθαι* in marg 5 *τοῦ* inserui e *MaCan* om reliqui libri edd 6 *τὸν* om Mor 7 *ἐκείνοις BCan* | post *μὲν* ras 3 litt *Ma* | *οὖν* om *Can* | 7 et 9 *ἂν* inserui om libri edd 8 *πολέμων* Mor | *ὁ* ante *ἕκτωρ Ma* edd delevi 10 *τοῖς* — 12 *μαρτυρίαν* omissa *γὰρ* particula citat Macar fol. 95^v 11 *αὑτῶν* scripsi e *MBLaur* Macar *αὐτῶν* reliqui libri edd 12 *δεῖ* inser Ma^2 | *μαρτυρίαν Ma* sed *μαρ* in ras m^2 | *δ᾽ ἐβουλόμην* Mor 14 *πολέμου*^{εῖν} *Can* 17 *εἴτε Laur* | *λόγου Vi*

νακτῶ. 8. *εἰ γὰρ ἐθέλοιτε σκέψασθαι, τί τὸ ποιῆσάν ἐστι τοὺς Ἀχαιοὺς ἐπὶ Τρωάδος ἱδρύσθαι γῆς καὶ μὴ τοῦτ' αὐτὸ πρῶτον ἀγνοεῖν, τὴν χώραν τῶν λελυπηκότων καὶ τίς ἡ Πριάμου πόλις καὶ ποῖ δεῖ προσβα-*
R IV 50 *λεῖν καὶ ποίαν κακοῦν, ἐμὲ τουτονὶ τὸν | ἄτιμον εὑρήσετε καὶ τὸ δόρυ τὸ πατρικόν. ὡς γὰρ ἀνήχθημεν ἀπὸ τῆς Αὐλίδος, ἀγνοίᾳ τῶν τόπων προσπεσόντες τῇ Μυσῶν τὴν ἀρχὴν κατεθέομεν Τηλέφου τὴν Ἀλεξάνδρου νομίζοντες, αἰσθόμενος δὲ ὁ Τήλεφος εὐθὺς ἐν ὅπλοις ἦν καὶ μετὰ τῆς δυνάμεως ἀπήντα, μάχης δὲ καρτερᾶς γενομένης καὶ τοῦ πράγματος προϊόντος ὁ τῶν Μυσῶν ἡγούμενος ὑπ' ἐμοῦ τιτρώσκεται. καὶ οἱ μὲν ᾤχοντο φεύγοντες, ἡμεῖς δὲ γνόντες τὴν πλάνην ἀποπλεύσαντες αὖθις ἦμεν ἐν Βοιωτίᾳ. καὶ τῷ συμβεβηκότι τὸ στράτευμα διελέλυτο.* 9. *χρόνου δὲ ἐγγινομένου καὶ τῆς ἀγνοίας μενούσης κομίζεται Τήλεφος εἰς Δελφοὺς τῷ θεῷ χρησόμενος ὑπὲρ τοῦ τραύματος ὡς*

3 cf. t. IV 932, 29 R 6 cf. t. IV 933, 10 R. Chor. Patr. t. IV p. 110, 3 R 8 Dict. II 1 sq. 14 Dict. II 7 15 Her. I 190 16 Dict. II 10 17 cf. t. IV 933, 5 R

17 *ὥσπερ φαμὲν χρῶ τὸ μαντείαν δίδωμι οἷον ἔχρησεν αὐτῷ ὁ θεός, οὕτω καὶ χρῶμαι τὸ μάντιν ποιοῦμαι· συντάσσονται δὲ καὶ ἀμφότερα δοτικῇ B* (= Thom. M. l. l. p. 400, 3)

1 *σκέψασθαι Ma* sed *αι* ex *ε* corr m² *σκέψασθαί τι Can* 2 *τῆς* ante *Τρωάδος* edd delevi | *ἱδρῦσθαι*? at cf. ad t. IV 283,18 3 *τὸ* ante *πρῶτον Vi* 4 *ἡ*] *τοῦ* Re | *πῆ Ma* *ποίᾳ* Iacobs Ach. Tat. 859 6 voce *πατρικόν* desinit *M* | *ὡς*] *καὶ Can* 7 *ἑλλάδος Ma* sed *γρ αὐλίδος* in marg m² | *ἀγνοίαι La* sed *ι* (2) add *n* 9 *εἶναι* post *νομίζοντες* e *Wolf* add Re delevi 10 *τῆς* om *ViMa* 11 *πράγματος* Mor sed *γρ πολέμου* in marg | *ὁ* in ras *Can*² 15 *διαλέλυτο LaVi* *διελύετο Ma* Mor | *ἐγγινομένου* scripsi e *LaViBLaurCan* *ἐγγιγνομένου H* edd *γινομένου Ma* 16 *ἀνίας Can* 17 *τῷ — τραύματος* citat Thom. M. p. 400,4 s. v. *χρῶ* praemissis verbis *Λιβάνιος ἐν τῇ τοῦ Ἀχιλλέως ἀπολογίᾳ*

τῆς τῶν ἰατρῶν τέχνης οὐκ ἀρκούσης τῷ πάθει. ὁ δὲ ἀνεῖλε παρὰ τῷ τρώσαντι καὶ τὴν ἴασιν ζητεῖν. ταῦτ' ἀκούσας εἰς Ἄργος ἔρχεται καὶ τῶν ἀλγηδόνων παύεται ταῖς ναυσὶν ὁμολογήσας ἡγήσεσθαι, καὶ γίνεται τῆς ἰατρείας μισθὸς ἡ τῆς ἀγνοίας τῶν τόπων ἀπαλλαγή. αὕτη πρώτη καὶ μεγίστη τῶν εὐεργεσιῶν γνῶναι τὴν Ἀλεξάνδρου πατρίδα καὶ μὴ καθάπερ ἐν μανίᾳ τὸν παραπεπτωκότα βλάπτειν ἀντὶ τῶν αἰτίων. 10. οὐκοῦν τῶν μὲν ἄλλων ἕκαστος τοῖς αὐτοῦ πράγμασι σεμνύνεται, ἐγὼ δὲ τοῖς τε ἐμαυτοῦ καὶ τοῖς ἁπάντων. καὶ γὰρ τὰ τῶν τοξοτῶν καὶ τῶν ὁπλιτῶν καὶ τῶν ἱππέων καὶ ὅλως ὅστις ὠφέληκέ τι τὸ κοινόν, πάντα ταῦτ' ἐστὶ τοῦ δεῦρο κεκομικότος τὴν στρατιάν. εἰμὶ δὲ οὗτος ἐγὼ τῷ τὴν ἀφορμὴν ἐνδοῦναι. εἰ τοίνυν τῶν μὲν νῦν εἰργασμένων οὐδὲν ἂν ἐπέπρακτο μὴ τὴν ἀρχὴν

3 sq. Dict. II 10

1 *ἀνεῖλον ἀντὶ τοῦ ἀνέλαβον λογογράφοι, ὡς τὸ ἀνελόμενος τὰ χρήματα. πάλιν ἀνεῖλεν ἀντὶ τοῦ ἐξέβαλεν, ὡς τὸ ἀνεῖλε πᾶσαν αἰτίαν. καὶ ἐπὶ τοῦ ἐμαντεύσαντο, ὡς ἐνταῦθα παρὰ τῷ Λιβανίῳ B* (= Thom. M. l. l. p. 23, 1)

1 *ἰατρῶν* om *Can* | *ὁ δὲ* — 2 *ζητεῖν* citat praemissis verbis *Λιβάνιος ἐν τῷ Ἀχιλλέως ἀντιρρητικῷ* Thom. Mag p. 23, 5 s. v. *ἀνεῖλεν· ἐπὶ τοῦ ἐμαντεύσατο* 2 *ἀνεῖλε MaB* sed *ἐμαντεύσατο* suprascr *Ma²B* *ἀνεῖται Vi* | *καὶ* — *ζητεῖν* in marg *Ma²* | *ταῦτ'* scripsi ex *HLaViMa* *ταῦτα* reliqui libri edd 4 *ἡγήσεσθαι Ma* sed *γρ συστήσασθαι* in marg m² *ἡγήσεσθε La* *ἡγήσασθαι ViCan* Mor | *γίγνεται Vi* *γίνεταί μοι B* 5 *ἡ* — 6 *εὐεργεσιῶν* praemisso *κείμενον* in marg *Vi²* | *τόπων Ma* sed *γρ τρόπων* suprascr et del m² *τρόπων La* 8 *οὐκοῦν* reposui e libris sed *οὐκ οὖν La* *οὐκ οὖν* edd 9 *αὐτοῦ* scripsi e *MaLaur* *ἑαυτοῦ B* *αὑτοῦ* reliqui libri edd 10 *καὶ* ante *τοῖς*(1) *La* | *τ' MaCan* *ὑπ' HLa* 11 *τῶν*(1) om *La* | *τῶν*(3) om *Ma* 12 *ὅστις*] *ὅπερ* e *Wolf* Re | *τις* e *Wolf* Re 13 *ταῦτ'* scripsi ex *HLaViMaBLaur* *ταῦτα Can* edd | *κομίζοντος Ma* | *στρατιάν Ma* sed *γρ στρατόν* in marg m² *στρατίαν Can* *στρατείαν HLaVi* 14 *ἐνδοῦναι Ma* sed *ν* e *κ* corr m² | *εἰ* in ras *Ma²* 15 *εἰργασμένων νῦν H* | *την B*

ἐλθόντων, τοῦτο δὲ οὐκ ἂν ὑπῆρξε μὴ τοῦ Τηλέφου τρωθέντος, ἐτρώθη δὲ ὑφ' ὅτουπερ ἴστε, τοῦ τὴν ὑπόθεσιν παρασχόντος καὶ τὰ ἔργα γίγνεται. παρ' ἀμφοτέρων τοίνυν ὀφείλεταί μοι χάρις, | τῶν τε ἠριστευκότων αὐτῶν καὶ τῶν δοκούντων ἐφεστάναι τοῖς πράγμασι, τῶν μὲν ἀντὶ τῆς ἀρετῆς ἣν ἐπεδείξαντο, τῶν δὲ ἀντὶ τῆς παρὰ πάντων ὠφελείας. 11. οὐ τοίνυν τοῦ μὲν ἐλθεῖν τὴν στρατιὰν αἴτιος ἐγενόμην, ἐπεὶ δὲ ἀφικόμην, ἀρκεῖν ἡγησάμην ἢ ταὐτὰ τοῖς ἄλλοις ποιεῖν ἢ μικρῷ τῳ τοὺς ἄλλους ὑπερβάλλειν, ἀλλ' ὁρῶν τοῖς μὲν Τρωσὶν ἐν τοῖς περιοίκοις τὴν ἰσχὺν οὖσαν τοῦ πολέμου καὶ τῇ τούτων εὐνοίᾳ μεγάλην ὑπάρχουσαν αὐτοῖς ἀποστροφὴν τάς τε νήσους τὰς ἐπικειμένας καὶ τῆς ἠπείρου πόλεις οὐκ ὀλίγας, τὰ δὲ ἡμέτερα τῇ πενίᾳ πρὸς ἀσθένειαν ἥκοντα, ταῦτα ἐνθυμηθεὶς Κύκνου μὲν ἤδη

R IV 51 (margin, beside line 4)

15 Dict. II 12

15 Κύκνου] οὗτος τοῦ τῶν Τρώων ναυτικοῦ ἡγεμὼν ὢν ἱστάμενος ἐν τοῖς πορθ[μοῖς] τῆς Τενέδου ἀπείργ[ει] τὸ τῶν Ἑλλήνων να[υ]τικόν. ὃν πρῶτον καταπολεμήσας Ἀχιλ[λεὺς] ἄδειαν εἰργάσατο ταῖς ἑλληνικαῖς ναυσίν *Ma*²

1 ὑπῆρξε reposui e libris ἦν *Can* edd | τοῦ inserui e libris om edd 2 ὅτουπερ reposui e libris sed οὗ περίεσται *Can* οὗπερ edd 3 γίνεται *LaurCan* edd | οὖν *Laur* 4 γρ ὀφείλετέ μοι χάριν in marg Mor 5 αὐτῶν inser *Ma*² 6 ἣν *Ma* sed ἧς suprascr et del m² ἧς *Laur* γρ ὧν in marg Mor | περὶ *ViB* παρ' edd 7 πάντων reposui e libris ἁπάντων edd 8 στρατείαν *HLaVi* | ἕτοιμος *Vi* | δ' *LaurCan* edd | ἀρκεῖν *B* (γεῖν suprascr) ἀργεῖν *Can* et coni Mor Not f II b 9 ἡγούμην *Ma* sed γρ ἡγησάμην in marg m² ἠτησάμην *Can* | ταῦτα *La* ταυτὸν *Can* | ἕλλησι *Laur* | μικρῶν *Can* | τῳ inserui e *BLaur* τῶ *ViMa* sed ˜ del m², et inser *Lav* om reliqui libri edd 12 εὔροία *H* | ὑπάρχουσαν *Ma* sed άρ in ras m² | αὐτοῖς] εὐθὺς Mor | ἀποτροφήν *B* (στρο suprascr) sed ρο in ras ὑποτροφήν *Ma* 14 δ' *BLaurCan* edd 15 ταῦτ' *ViMa*

πεπτωκότος, τῶν δὲ Τρώων εἰς τὸ τεῖχος κατακλεισθέντων, ἀδείας δὲ οὔσης ἐνδιαιτᾶσθαι τῷ πεδίῳ νῦν μὲν πεζαῖς στρατιαῖς, νῦν δὲ ταῖς ναυσὶ χρώμενος περικόπτω τὴν τῶν ἐχθρῶν συμμαχίαν. 12. καί μοι τὰς πόλεις ἐξαρίθμει τὰς ἠρημένας. εἷλον Φώκαιαν, Κολωνάς, Κλαζομενάς, Τῆνον, Κύμην, τὴν Χρύσαν, τὴν Κίλλαν, τὴν Τένεδον, Σκῦρον, Θήβας, Πήδασον, Πύρραν, Λέσβον ὅλην. μακρὸν ἐπελθεῖν λόγῳ τὰς πόλεις ἃς ἐγὼ παρεστησάμην. καὶ σιωπῶ Τρωίλον καὶ Λυκάονα καὶ βοῦς ἐξ Ἴδης ἐληλαμένας. ἐντεῦθεν τοῖς Τρωσὶν ἀκριβὴς ἡ πολιορκία τῷ πάντ' ἐξηρημῶσθαι

5 Il. ι 328 sq. Strab. XIII p. 584. Aristid. p. 599, 6 sq. Chor. Patr. t. IV p. 100, 11 sq. R (267, 1 Boiss.) 6 Il. α 37 sq. 7 Il. λ 625 | Il. ι 668 c. schol. Paus. I 22, 6. Dict. II 16 | Il. β 690 | Il. ζ 416 | Il. υ 92. Dict. II 17 8 Il. ι 129 et 271 cf. p. 331, 13. Dict. II 16 9 Dict. IV 9. Il. ω 257 10 Il. φ 35 sq. | Il. υ 91

7 Θῆβαι τὸ νῦν καλούμενον Ἀτραμύτιον. τρεῖς γάρ εἰσι Θῆβαι, αἱ Ὑποπλάκιοι ὧν νῦν μέμνηται ἐνταῦθα, αἱ καλμίαι (corr Καδμεῖαι) καὶ αἱ τῆς Αἰγύπτου *Ma*[2] (= Schol. ad Il. α 367) 9 Τρωίλον καὶ Λυκάονα] καὶ οὗτοι παῖδες Πριάμου *Ma*[2]

2 ἐνδιαιτεῖσθαι Re 3 στρατιαῖς πεζαῖς *Ma* | στρατείαῖς *Can* στρατείαις *LaViBLaur* | ταῖς om *LaurCan* 4 περικόπτων *Vi* | καί et 5 ἐξαρίθμει reposui e libris τίς et ἐξαριθμοῖ edd 5 εἰρημένας *HVi* | φωκέαν *HLa* sed in hoc in φώκαιαν corr *n*, *Ma* Φωκαῖαν edd 6 Κολωνάς reposui e *ViMaBCan* κολώνας reliqui libri sed in κολωνὰς corr *La*, edd sed γρ Κελαινάς in marg Mor | Κλαζομενάς scripsi e *LaViMaB* κλαζομένας *H* κλαζομενήν *Laur* κλαζομένην *Can* edd | τῖνον *Vi* πῖνον *HLa* sed in hoc τ supra π *n* 7 κίλλαν *La* sed λ(1) eras | πήδας *La ViLaur* 8 πυρράν *Can* num Λυρνησσόν scribendum coll Il. β 690; τ 60; υ 92. Aristid. p. 600, 6. Dict. II 17? | ὅλας *Ma* sed ην supra ας m[2] | μακρὸν — 9 παρεστησάμην citat Lopadiota lex. Vind. p. 148,9 s. v. παρεστησάμην ἀντὶ τοῦ ἐδουλωσάμην | μακρὸν *Ma* sed ον ex οῦ corr m[2] 9 ἐγὼ *Ma* sed ἐ in ras 2 litt m[2] et γρ ἔργω in marg m[2] ἔργω *Can* Mor Τρωίλον scripsi ex *H* τρωῖλον reliqui libri sed ˜ in ´ corr *La*[n] Τροΐλον edd 10 ἐληλεγμένας *Vi* 11 τὸ *H* | πάντα *BCan* Mor | ἐξηρημῶσθαι scripsi e *MaLaurCan* ἐξερημῶσθαι *B* ἐξερημώσασθαι *HLaVi* edd ἐξηρημῆσθαι coni Re

κύκλῳ. αἱ μὲν οὖν πόλεις εἰς ἔδαφος, ὁ δὲ πόνος ἐμός, τὰ δὲ χρήματα κοινά. 13. *οὐκοῦν τῇ Κύκνου μὲν τελευτῇ τὴν ἀπόβασιν τοῖς Ἕλλησιν ἔδωκα, ταῖς δὲ τῶν πόλεων ἁλώσεσι τοὺς Τρῶας συνέστειλα, τῇ περιουσίᾳ δὲ τῶν χρημάτων τὴν προσεδρείαν ἐμήκυνα.*
R IV 52 *οὐ γὰρ ἐνῆν ἐν ἐνδείᾳ | καὶ τροφῆς ἀπορίᾳ μακρὸν οὕτω πόλεμον διενεγκεῖν, ἐπεὶ καὶ τὴν Χερρόνησον οἱ γεωργοῦντες τῶν μὲν ἤδη κατεσκαμμένων, τῶν δὲ τῷ φόβῳ τὴν ἡσυχίαν ἀγόντων κατὰ πολλὴν ἀσφάλειαν περὶ τὰ ἔργα διέτριβον, ὥστε οὐχ ἧττον αἱ διὰ τῆς γεωργίας ἀφορμαὶ τῶν ἀπὸ τοῦ πολέμου πόρων ἐμοὶ προσήκουσι.*

14. *Φέρε δὴ καὶ περὶ τῆς αἰτίας ὅθεν προσκεκρούκαμεν Ἀγαμέμνονι μνημονεύσωμεν. οἶμαι γάρ, εἰ καὶ μηδὲν πρότερον εὖ πεποιηκὼς τοὺς ὁμοφύλους ἐτύγ-*

2 Dict. II 12 sq.

15 *Ἰστέον ὅτι ἡ Χρυσηὶς οὐκ ἐκ τῆς Χρύσης πόλεως ᾐχμαλωτίσθη, ὅπερ ἄν τις ὡς εἰκὸς ὑπολάβοι, ἀλλ' ἐκ τῆς Ὑποπλακίου Θήβης. ἀποσταλεῖσα ἐκεῖ, φασίν, παρὰ τοῦ πατρὸς Χρύσου ὡς εἴς τι κρησφύγετον ἐρυμνόν, κατὰ δέ τινας εἰς ἑορτὴν τῆς Ἀρτέμιδος ἐκεῖσε ἀπελθοῦσα. ὁ μέντοι Ἀχιλλεὺς πολεμαρχῶν καὶ τὰ περὶ Φρυγίαν ληιζόμενος καὶ ταύτην τὴν Θήβην εἷλε καὶ τὴν Χρυσηίδα μετὰ τῶν ἄλλων ἠνδραποδίσατο Ma²* (= Eustath. ad Il. α 366 p. 118, 42)

1 *τὰ* ante *κύκλῳ* e *Wolf* Re delevi 2 *οὐκοῦν* reposui e libris *οὐκ οὖν* edd | *μὲν κύκνον Ma* 5 *τὰς πόλεις Ma* sed del et *γρ τὴν προσεδρείαν* in marg m² *προσεδρίαν* Mor 6 *οὐ*] *καὶ Can* | *οὐκ ἐνῆν* post *ἐνῆν HLa* sed in hoc in marg del *y* | *ἐνενδεία H* *ἐνδεία La* sed *ἐν ἐνδεία* in marg *y* 7 *χερρόννησον La* *χερόννησον H* 9 *τῷ* om *MaBCan* Mor *τῶν Vi* | *χρόνῳ B* 10 *περὶ Ma* sed *παρὰ* in marg m² *εἰς Can* Mor | *ὥστ' BLaurCan* edd 11 *διὰ* om *H* 12 *προσήκουσαι Can* | post *προσήκουσι* lac 7 litt *Laur* 13 *καὶ* om *Vi* | *προσκεκρούκαμεν La* sed *προσεκρούσαμεν* in marg *y* *προσεκρούσαμεν MaCan*

χανον, ἀλλὰ πάντων ἀργότατα καὶ ῥᾳθυμότατα τῷ πολέμῳ κεχρημένος καὶ μηδὲν ἐποίουν βέλτιον, ἀπό γε ταύτης προσήκειν ἡμῖν ἰσοθέων ἀξιωθῆναι τιμῶν. 15. σκοπεῖτε γάρ· εἶχεν Ἀγαμέμνων τὴν Χρύσου παῖδα λαβών, ὁ δὲ Χρύσης οὗτος ἦν ἱερεὺς Ἀπόλλωνος. βουλόμενος οὖν ἀνασῶσαι τὴν θυγατέρα πρὸς τὸ στρατόπεδον ἧκεν οὔτε λύτρων φειδόμενος τῷ τε θεῷ δοθῆναι τὴν χάριν ἱκετεύων. ὁ δὲ μετρίως καὶ καλῶς ὑπὲρ τῶν κοινῶν βεβουλευμένος οὔτ' ἀφῆκεν οὔτε πρᾴως ἀπέπεμψεν, ἀλλ' ἠπείλησεν ἀποκτενεῖν, εἰ μὴ φύγοι, λῆρον εἶναι φήσας τὴν τοῦ θεοῦ συμμαχίαν. 16. ἐμοὶ μὲν οὖν εὐθὺς δεινὸν τοῦτ' ἐφαίνετο καὶ μεγάλων ἀρχὴ συμφορῶν, οὔτε γὰρ ἐκεῖνον μὴ κατεύξεσθαι τῶν Ἀχαιῶν εἰκὸς ἦν οὔτε μὴν τὸν Ἀπόλλω μὴ συναλγήσειν τῷ πρεσβύτῃ, τοῦ δὲ μὴ δοκεῖν οὔπω τῶν δεινῶν παρόντων ἐξεπίτηδες συγκρούειν τὸν ἄνθρωπον τοῖς Ἀχαιοῖς ἐσιώπων. ἀλλ' οὐκ ἔφθη παροινήσας εἰς τὸν Ἀπόλλω, καὶ τὸ στρατόπεδον ἐξαίφνης ἀνηλίσκετο νόσῳ καὶ τὸ ἔργον ἡμῖν ἦν αἱ τῶν ἀπιόντων ταφαὶ καὶ τῷ

---

6 Il. α 13 sq. Dict. II 28 10 Il. α 28 13 Plat. rep. III p. 393 A. Il. α 42 14 Il. α 43 16 Thuc. I 44, 2 19 Il. α 52

---

1 *πάντων Ma* sed ν e ς corr m[2] 2 *εἰ* ante *καὶ H* 3 *προσήκειν* reposui ex *HLaViMaLaurCan* *προσῆκεν B* edd | *ἡμῖν* reposui e libris *ἐμοὶ* edd 5 *ἱερεὺς ἦν Ma* | *τοῦ* ante *ἀπόλλωνος Laur* 6 *οὖν* inser *Ma*[3] 7 *δώρων Can* | *δοθῆναι* reposui e libris sed *γρ δοῦναι* suprascr *Ma*[3] *δοῦναι* edd 9 *βεβουλευμένους Can* | *πράως ViMa* Mor 10 *ἔπεμψεν H* *φύγῃ Ma* 11 *τοῦ θεοῦ*] *θεῶν* Mor | *συμμαχίαν* Mor sed *γρ θεραπείαν* in marg 12 *οὖν* om *Can* Mor | *τι* ante *τοῦτ' La Vi* et inser *Ma*[3] | *τοῦτο Can* Mor 13 *κατεύξεσθαι* scripsi *κατεύξασθαι* libri edd 14 *τὸν* inser *Ma*[3] 15 *πράγματι Can* | *τοῦ*] *τῷ Laur* 16 *ἐξεπίτηδες* om *B* 18 *ἐξαίφνης Ma* sed *ἐξα* in ras m[3] 19 *ἡμῖν* reposui e libris *ἡμῶν* edd

πολέμῳ κρατοῦντες ἑνὸς ἀνδρὸς ἐφθειρόμεθα δυσσεβείᾳ. 17. *ἔδει μὲν οὖν, εἰ καὶ πάντες ὀλιγώρως εἶχον* R IV 53 *τῶν συμβαινόντων καὶ τοῦ καθ' αὐτὸν | ἕκαστος μόνου φροντίζων τῆς κοινῆς κατημέλει σωτηρίας, Ἀγαμέμνονα περιθεῖν ἄνω καὶ κάτω καὶ πρὸς τὰς σκηνὰς ἰόντα τῶν ἐν τέλει συγκαλεῖν, συνάγειν, δεῖσθαι, πάντα ποιεῖν ὥστε τὴν λύσιν εὑρεθῆναι τοῦ κακοῦ· νῦν δὲ ὥσπερ τῶν πολεμίων ἁπτόντων τοῖς νεκροῖς τὰς συνεχεῖς πυρὰς καὶ συμφορὰς ἀκούων ἀλλοτρίας, οὐ τὰς οἰκείας ὁρῶν οὐ λόγον εἶπεν, οὐ σύλλογον ἐποίησεν, οὐκ ἀνέστησε σύμβουλον, οὐκ ἤρετο μάντιν, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀφῆκεν ἀποθνήσκειν, αὑτῷ δὲ ἱκανὴν εὐδαιμονίαν ἔκρινεν, εἰ τρυφᾶν ἐξείη.* 18. *τί τοίνυν ἐχρῆν με πράττειν, Ὀδυσσεῦ, τοῦ λοιμοῦ μὲν ἐπικειμένου, τῶν δὲ καταλόγων κενουμένων, ῥᾳθυμοῦντος δὲ τοῦ κρατοῦντος, σιωπῶντος δὲ σοῦ, σιωπῶντος δὲ Νέστορος, ὃν ἤγαγεν εἰς Τροίαν τὸ δοκεῖν δύνασθαι τὰ δέοντα*

5 Luc. Tox. 56 11 Il. κ 55 14 Il. η 325; κ 57

---

3 *καθαυτὸν Can* | *αὐτὸν H* 4 *μόνον MaB* 5 *περιθεῖν* scripsi ex *HLaLaur* *παραθεῖν Ma* *περιθέειν B* edd *παραθέειν Vi* *παρὰ θέειν Can* 6 *τῶν ἐν τέλει*] *τὰς μάντεις Can* | *συγκαλεῖν* om *B* 7 *λύσιν Ma* sed *λ* in ras 2 litt m² *φύσιν HLaurCan* | *δ'* edd 8 *ἁπτόντων* scripsi *ἀπτόντων La* *ἀπόντων* reliqui libri sed in *ἀπτόντων* corr *Ma*³, edd *ἀπιόντων* coni Re et Iacobs Add 226 Anth Pal III 471 | *ἐπιούσας* ante *τοῖς Vi*, *ἐπιθήσας* edd sed *γρ ἐπιθεὶς καὶ ἐπιούσας* in marg Mor delevi *ἐπιούσας ἀγνοῶν* coni Re *ἐπινήσας* Iacobs | *τῶν νεκρῶν B* 10 *λόγων* (ο suprascr) *Can* | *ἐποίησε Can* *ἐποιήσατο B* 11 *ἀνεζήτησε La* 12 *αὐτῷ HLaBCan* edd | *δ' BLaurCan* edd | *ἱκανὴν Ma* sed *ὴν* in ras m² 13 *τρυφῶν Ma* sed *ᾶν* suprascr m² | *ἐξήει Ma* sed *ηει* in *ειη* corr m², *Vi* *ἐξῇ Can* Mor | *τοίνυν La* sed *οὖν* suprascr *p* *οὖν Ma* | *με* om *Can* Mor 14 *ἐπικειμένου Ma* sed *γρ ἐπεκτεινομένου* in marg m² 15 *κινουμένων* Mor 16 *δὲ* (2) om *Can* 17 *ἐσήγαγεν Can*

παραινεῖν; ἐᾶν ἔδει τὸ δεινὸν χωρεῖν καὶ μὴ ζητεῖν ὅπως στήσεται; καὶ τίς ἂν ἐμήνυσε τοῖς οἴκοι τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς; οὐδὲ γὰρ ἄγγελον ἂν κατέλιπεν ἡ νόσος. ἀλλ' ἔδει σκοπεῖν εἴ τις ἴασις ἔσται καὶ φανῆναί τινα ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀτυχημάτων ἀχθόμενον. 19. ἐφάνην τοίνυν τηνικαῦτα ἐγὼ καὶ παρελθὼν εἶπον οὐδὲν οὔτε προπετὲς οὔτε ἀπαίδευτον, οὐ γὰρ ἰσχυρισάμην εὐθὺς ἐκ τῆς περὶ τὸν Χρύσην ἀτιμίας τὸ στρατόπεδον νοσεῖν, ἀλλ' ὃ δίκαιον πάντες ἂν εἶναι· φαῖεν πλὴν Ἀγαμέμνονος, ἐπὶ τοὺς μάντεις ἠξίουν καταφεύγειν καὶ παρ' ἐκείνων μανθάνειν, πῶς ἂν πριαίμεθα τοῦ λοιμοῦ τὴν λύσιν, καί τινων αἰγῶν καὶ θυσιῶν | ἐμνημόνευον. ὁ δὲ Χρύσης οὐκ ἦν ἐν τοῖς ἐμοῖς R IV 54 λόγοις. καλούμενος δὲ ὁ Κάλχας ὑπὸ τοῦ καιροῦ λέγει τὰ παρὰ τῆς τέχνης, ὡς ὁ θεὸς παρώξυνται καὶ τιμωρεῖ τῷ πρεσβύτῃ καὶ ζητεῖ τὴν κόρην. 20. τί τοίνυν ἐπλημμέλουν; δεῖξον, Ὀδυσσεῦ. ἠδίκουν φυλάττων Ἀγαμέμνονι τὴν ἀρχήν; ὁ γὰρ τοὺς ἀρχομένους φυ-

10 Il. α 62 12 Il. α 66 14 Il. α 92 sq.

εἰσήγαγεν Mor | Τροίαν scripsi ex *HLaViMaBLaur* ἴλιον *Can* edd | τῶ *HCan* et γρ in marg Mor

1 συναινεῖν *Vi* 2 στήσηται *La* sed ε supra η *y* 3 ἂν om Mor | κατέλιπεν *Ma* sed έλι in ras m² 4 εἴ] ἤ *LaCan* ἢ *Vi* 7 οὔτ' *LaurCan* | ἰσχυρισάμην *Ma* sed ἰσχυρῶς εἶπον in marg m² 9 ἂν πάντες ἂν *Can* | εἶναι inser *Ma*³ | φαῖεν *Ma* sed ˜ εν in ras m³ 10 καταφεύγειν scripsi ex *HLaViMaB Laur* καταφυγεῖν *Can* edd 12 καί τινων αἰγῶν reposui e libris καὶ τιμῶν edd | θυσίων *LaLaur* θυσίας *HMa* 14 λογισμοῖς *Vi* 15 τὰ παρὰ Mor sed γρ τὰ συμβάντα in marg | περὶ *Vi* | παροξύνεται *HVi* 16 verbis τῷ πρεσβύτῃ incipit *Cr* fol. 83ᵛ sed pauca posteriore scriptura non obtecta dispici queunt | τὴν κόρην *Ma* sed ην bis in ras m³ 17 ἐπλημέλουν *ViMa* | ὀδυσσεῦ δεῖξον *Laur* 18 οὐ. (*neutiquam.*) post ἀρχήν; excidisse coni Re

λάττων ἐκείνῳ συνεῖχε τὸ σχῆμα. ἠδίκουν ἐπὶ τὸν μάντιν ἄγων τὸ πρᾶγμα; τί οὖν εἵπετο τῇ στρατιᾷ μέλλων ἐν τοῖς ἀπόροις ἄφωνος ἔσεσθαι; καὶ μὴν ἐπ' αὐτῆς τῆς ὀργῆς ἐμαρτύρησεν Ἀγαμέμνων ταὐτά με σπεύδειν ἃ μάλιστ' ἂν αὐτὸς βούλοιτο. τί γὰρ ἔφησε;

βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι.

οὐκοῦν καὶ αὐτὸς σῶον εἶναι τὸν στρατὸν ἐθέλων μᾶλλον ἢ ἀπολωλέναι τὴν ἐκκλησίαν συνῆγον. πῶς οὖν ὑβριζόμην ὡς ἀδικῶν ὁ τὴν ἐπιθυμίαν Ἀγαμέμνονι πληρῶν; 21. πῶς δ' οὐκ αὐτὸς παρ' αὐτοῦ λαμβάνει δίκην, εἰ τὸ βούλεσθαι σώζεσθαι τὸν στρατὸν ἀδικεῖν ἐστιν; ἐχρῆν γὰρ ἢ καὶ αὐτὸν ἀτιμοῦν ἢ καὶ ἐμὲ θαυμάζειν. εἰ γὰρ μὴ Κάλχας ἦν ὁ μνησθεὶς τῆς γυναικός, ἀλλ' ἐγώ, τί δεινὸν ἦν ἀποστάντα τῆς κόρης θαρρεῖν ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ; οὐ τιμωρίας ἀξίαν ⟨ἂν⟩ ἐδεδώκειν τότε γνώμην, Ὀδυσσεῦ, ἀλλὰ στεφάνων καὶ

1 Aristid. p. 589, 9 6 Il. α 117 8 Aristid. p. 590, 4

1 ἔκνω *Ma* sed in ἐκείνω corr m³ | συνεῖχε scripsi ex *H La* sed in hoc συνέχει suprascr *y*, *Vi* συνέχει reliqui libri edd | τὸ σχῆμα *Ma* sed τὴν ἀρχὴν suprascr m² 2 στρατείᾳ *HLa* 3 ἐν om *Can* | μὴ *Can* 4 ταὐτά scripsi ταῦτά libri edd 5 μάλιστ' ἂν] μάλιστα *Can* Mor | ἐβούλετο *CrHLa* | ἔφησ *Can* 6 σόον *La* sed ό in ῶ corr *p* σῶον *CrHViMa* 7 οὐκ οὖν *La* edd | σῶν *Laur* | τὸν στρατὸν inserui ex *HLaViMaLaur* om reliqui libri edd | μᾶλλον ἐθέλων *Laur* | ἐθέλων scripsi ex *HLaViBLaurCan* θέλων reliqui libri edd 10 δὲ *CrHLa* | αὐτοῦ scripsi e *Laur* αὑτοῦ reliqui libri edd | λαμβάνει *Ma* sed ει in ras m³ 11 τῶ *H* | τὸν στρατὸν scripsi e *CrHLaVi MaB* τὸ στρατόπεδον *LaurCan* edd sed γρ στρατὸν in marg Mor 12 ἐστι *HLaB* Mor | χρῆν *CrHLa* sed in hoc ἐ antepos *n*, *B* χρὴ *Can* | καὶ om *CrHMa* | αὐτὸν scripsi e *Laur* αὑτὸν reliqui libri edd | καὶ om *Ma* 15 ἂν inserui om libri edd 16 ἐδεδώκειν — Ὀδυσσεῦ scripsi e *CrHLaVi* ἐδεδώκειν γνώμην ὀδυσσεῦ *Ma* ἐδεδώκειν ὀδυσσεῦ τότε γνώμην *BCan* Mor ὀδυσσεῦ ἐδεδώκειν τότε γνώμην *Laur* ἐδεδώκειν γνώμην τότε Ὀδυσσεῦ Re | ·οὐ· post γνώμην *B* | καὶ ante στεφάνων *Vi*

τιμῶν καὶ δωρεῶν. 22. δῆλον δὲ ἐκ τοῦ παρόντος. τίς γὰρ ἡ πρόφασις τουτωνὶ τῶν δώρων; ἡ σωτηρία τῶν Ἑλλήνων. οὐκοῦν καὶ τότε τοὺς Ἕλληνας ἔσωζον ὅπως ἀπαλλάξονται τοῦ λοιμοῦ προνοῶν. ὥστε καὶ τότε | τοῦ δικαίου νικῶντος ἐτιμώμην ἄν. οὐ γὰρ δὴ R IV 5 τὸ σιδήρῳ μὲν πληγέντα πεσεῖν ἀφόρητον, λοιμῷ δὲ ἀπενεχθῆναι κοῦφον, ἀλλὰ τοσούτῳ τοῦτ' ἐκείνου χαλεπώτερον, ὅσῳ τὸ μὲν ἐπαινεῖται, τὸ δὲ οἰκτείρεται, καὶ τῷ μὲν ὑπάρχει τι δόξης, τὸ δὲ σημεῖόν ἐστι τῆς τῶν θεῶν δυσμενείας. εἰ δὴ τὸ τοὺς πολεμίους ἀπώσασθαι δωρεῶν ἄξιον, τό γε λῦσαι τὸν λοιμὸν πῶς οὐ μειζόνων; οὔκουν ἀντὶ τούτων ὑβρίζειν δίκαιος ἦν, ἀλλ', εἰ καὶ πρότερον ὑβρισμένος ἐτύγχανε, τούτων εἵνεκα διαλλάττεσθαι. ὁ δὲ ταῦτ' ἐν ἐγκλήμασιν ἐποιεῖτο, δι' ἃ καὶ παλαιὰ χρῆν ἀνελεῖν ἐγκλήματα. 23. καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνο δῆλον ὑπῆρχεν, ὡς μόνης τῆς Χρυσηίδος ὁ λοιμὸς ἀφέξοιτο. πότερον οὖν κρεῖττον

---

2 Il. ι 263 sq.

---

1 δ' *Ma* 2 τί Mor | γὰρ om *Ma* | τούτων *HLa* τούτων ἢ *Vi* | δωρεῶν *LaViMaLaur* 3 οὐκοῦν om *LaVi* οὐκ οὖν edd 4 ὅπως *Ma* sed πῶς suprascr m³ | ἀπαλλάξονται scripsi ἀπαλλάξωνται libri edd 5 νικῶντος *Ma* sed νικ in ras m³ | post ἂν ras 10 litt *La* in qua οὐ n | δὴ om *BCan* Mor 6 τῶι *CrHCan* Mor 7 ἀπενεχθῆναι *Ma* sed ἀποθανεῖν suprascr m³ | τοσοῦτον *LaurCan* | τοῦτο *MaBLaurCan* Mor 8 ὅσον *LaurCan* | το (2) *Can* 9 τῷ scripsi e *CrLaMa LaurCan* τὸ reliqui libri edd | τι inserui e *Can* τί *CrHLa* sed in hoc inser *p*, *ViMaLaur* om *B* edd 10 τοῦ θεοῦ *Vi* | δὲ *Can* | τὸ om Re | πολέμους *Vi* 11 λύσαι *HMa* sed in hoc ´ corr e ˜ 12 οὔκουν reposui e libris οὐκ οὖν edd | δίκαιον Mor 13 ἐτύγχανον *Ma* 14 ἕνεκα *ViBLaurCan* 15 παλαιᾶ *La* | χρῆν scripsi ἐχρῆν libri edd | ἀνελεῖν ἐγκλήματα] ἐγκλήματα συγχωρεῖν *Ma* sed συγχωρ in ras m³ et γρ ἀνελεῖν in marg m², *Laur* 17 ὁ λοιμὸς — 318, 3 χρυσηίδος praemisso κείμενον in marg *Ma*²

ἦν καὶ λυσιτελέστερον μετὰ τῶν ἄλλων τεθνάναι τὴν κόρην ἢ σῶσαί τε τοὺς ἄλλους καὶ αὐτὴν σεσῶσθαι; 24. *ἔτι τοίνυν, εἰ μὲν ἐμοὶ παραχωρήσεσθαι τῆς Χρυσηίδος ἔμελλεν ἢ Αἴαντι ἢ Ἰδομενεῖ ἢ σοὶ ἢ ὅλως ἀνθρώπων τινί, οὐδ' οὕτω μὲν ἐχρῆν ἀγανακτεῖν, εἰ τοῦ συμφέροντος ὁ λογισμὸς ἐνταῦθα ἦγεν, ἔδοξε δ' ἂν οὐκ ἔξω φύσεως ἀνθρωπίνης εἶναι τὸ πάθος· νῦν δὲ θεὸς ἦν ὁ τὴν ἄνθρωπον ἀπολαμβάνων. θεῶν δὲ ἡττᾶσθαι ποῦ λυπηρόν; ἢ τίς αἰσχύνη; εἰ γὰρ τὸ σκῆπτρον ἐκέλευεν ἀποθέμενον ἐν ὑπηρέτου μέρει διάγειν, οὐκ ἐχρῆν ἀγαπᾶν καὶ τοῦτο νομίζειν καλόν τε καὶ γενναῖον ὅπερ ἐκεῖνος προσέταττε; καὶ μὴν εἰ μὲν ἄκων ἠφίει τὴν κόρην, ἐχθρὸς ἦν τῷ θεῷ· εἰ δ' ἑκὼν*
R IV 56 *ἀνεβίβαζεν εἰς τὴν ναῦν, πῶς ἃ μεθ' ἡδονῆς | ἔπραττε, τούτων εἰσεπράττετο δίκην;*

25. *Συλλογίσασθαι δὴ βούλομαι τὰς εὐεργεσίας*

4 Il. α 145 14 Il. α 310

1 *λυσιτελέστατον* Mor 2 *τε* reposui e libris (*τὲ καὶ Vi*) om edd 3 post *μὲν* ras 3 litt *Ma*[2] | *παραχωρήσεσθαι* scripsi e *CrHLaBLaur* *παραχωρήσασθαι Can* *παραχωρήσειν Ma*[2] edd *παραχωρῆσαι Vi* 4 *ἢ*] *καὶ Cr* | *τῶ* ante *αἴαντι Can* | *ἢ* inser *Can*[2] | *σοὶ ἢ* om *Can* 5 *ἀνθρώπω LaViCan* | *οὐδὲ La* | *οὕτως LaViMaLaurCan* | post *εἰ* ras 1 litt *Ma* 6 *ἔδειξε δ' ἂν Can* *ἔδειξεν ἂν* Mor sed *γρ ἔδοξε δ'* in marg 7 *τὸ πρᾶγμα εἶναι Vi* | *πάθος Ma* sed *γρ πρᾶγμα* suprascr m[3] 8 *ὁ* ante *θεὸς CrH* | *λαμβάνων CrHLaur* *αἰτῶν Ma* sed *γρ ἀπολαμβάνων* suprascr m[3] | *θεὸν Vi* *θεῶν* Mor sed *γρ θεοῦ* in marg 9 *ποῦ Ma* sed *οὐδαμῶς* suprascr m[3] 10 *ἐκέλευσεν Ma* | *μέρει Ma* sed *γρ μοίρα* suprascr m[3], Mor sed *γρ μοίρα* in marg *μέρος Can* *μοίρα Vi* 11 *ἐχρῆν La* sed *η* ex *ει* corr *n* | *τοῦτον La* | *νομίζων Ma* 13 *ἠφίει ἄκων* Mor | *ἐχθρὸς* reposui e libris *ἐχθρὸν B* edd | *ἀπόλλωνι Vi* | *δὲ B* 14 *ἀνεβίβαζεν* scripsi e *CrHMaLaurCan* coll. Il. l. l. *ἐνεβίβαζεν* reliqui libri edd 16 *Συλλογίσασθαι* — 319,4 *μάντεως* citat praemissis verbis *καὶ πάλιν* post *βούλομαι-εἰπεῖν* (p. 333, 7) Gregor. Corinth. *εἰς τὸ περὶ μεθόδου δεινότητος* Hermog. ed. Walz rhet. t. VII p. 1224, 24 — 1225, 4

καὶ διελθεῖν ἐν βραχεῖ. ἔδωκα τὸν ἡγεμόνα τῷ στόλῳ Τήλεφον, ἐτρεψάμην τοὺς ἀνείργοντας τὴν ἀπόβασιν, ἐψίλωσα τοὺς Τρῶας τῶν περιοίκων, μετήνεγκα τὸν πλοῦτον εἰς ὑμᾶς, ἔπαυσα τὸν λοιμὸν διὰ τοῦ μάντεως. τίνες οὖν αἱ τούτων ἀμοιβαί; ἐστέρημαι τοῦ γέρως, ἀφῄρημαι τὴν τιμήν, ὑπὲρ τοὺς ἀτίμους ὕβρισμαι. ποῦ νῦν Βρισηίς, Ὀδυσσεῦ; παρὰ τῷ πέμψαντι τὴν πρεσβείαν. οὐ γέγονεν ἐκ τοῦ παντὸς χρόνου προπηλακισμὸς δεινότερος. 26. μαρτυρήσατέ μοι, πρὸς Διός, ὦ κήρυκες, οἳ τοῖς ἐπιτάγμασιν Ἀγαμέμνονος ᾐσχύνεσθε καὶ τῷ μὴ τολμῆσαι προσελθεῖν τοῦ τολμήσαντος ἀποστεῖλαι κατεγνώκειτε. ἐξῆγε μὲν ὁ Πάτροκλος τὴν κόρην κύπτων εἰς γῆν, ἐδέχετο δὲ ὁ Ταλθύβιος ἐρυθριῶν, εἵπετο δὲ ἡ Βρισηὶς στένουσα, ἐγὼ δ' ἐγκαλυψάμενος ἀπεχώρουν, Ἕκτωρ δὲ ἴσως ἐγέλα. 27. ὦ πόνοι καὶ μάχαι καὶ πόλεων ἀνδραποδισμοί. ἀνανεοῦμαι τῇ μνήμῃ τὴν ὕβριν καὶ πάλιν ἐμπίπλαμαι τοῦ θυμοῦ. φεῦγε μάλ' ἤκουον ἐπὶ τοῦ συλλόγου. τί οὖν ἐνοχλεῖ τῷ πεφευγότι; τὸ ἐκείνου μέρος ἀνῆγμαι καὶ

---

5 Il. α 356 10 Il. α 338 11 Il. α 331 12 Il. α 346
15 Il. ι 325 18 Il. α 173 19 Aristid. p. 589, 3

---

1 τὸν inserui e libris et Greg om edd 2 ἐνείργοντας *Vi* 3 ἐτόξευσα ante ἐψίλωσα *Can* ἐστέρησα Mor sed γρ ἐψίλωσα in marg 4 ὡς *Ma* | ἡμᾶς *Laur* Greg 6 τῶν τιμῶν *Laur* 8 καὶ *Ma* sed οὐ suprascr m³ | τοῦ om *Laur* 9 βαρύτερος *CrHMa* 10 οἳ reposui e libris cum Sinteni οἱ edd 11 τὸ *La* sed ὁ in ῶ corr *n* | παρελθεῖν *Ma* 12 καταγνώκειτε *Ma* sed γρ κατέγνωτε in marg m² | πρόκλος *Can* 13 δὲ ὁ om *Can* Mor 14 ἡ om Re | στενάζουσα *Ma* (et Bodl. Misc. 186 fol. 235r) | ἔγωγ' *Vi* | δὲ *HBLaurCan* edd
15 ὑπεχώρουν *BCan* | δ' *CrHMa* 16 πόνοι scripsi e *CrHLaViMa* πόλεμοι reliqui libri edd 17 τὴν ὕβριν τῇ μνήμῃ *LaurCan* | τῇ μνήμῃ *Ma* sed γρ τῇ γνώμῃ suprascr m³ | πάλιν reposui e libris πᾶς edd 18 μάλλ' *Can* μᾶλλον *LaVi*
19 πεφευγότι *Ma* sed γρ φεύγοντι in marg m² | ἐπὶ ante τὸ

νῦν εἰμι μετὰ τοῦ πατρός. πάρεισιν αὐτῷ βασιλεῖς ἐπιεικεῖς καὶ πρᾷοι καὶ μισοῦντες φιλονεικίας, ἐγὼ δὲ χαλεπός τις καὶ δύσερις. μὴ ζητείτω δὴ τοῦτον οὗ φαυλίζει τὸν τρόπον.

28. *Ἀλλ' Ἕκτωρ, φησί, μέγας γέγονε καὶ φοβερὸς καὶ ταῖς ἀπειλαῖς πάντας ἐλαύνει τὸ θαρρεῖν ἔχων παρὰ τοῦ Διός. μηδὲ παύσαιτό ποτε τοιαῦτα δρῶν, ὦ Ζεῦ πρόγονε. ταῦτα γάρ ἐστιν ἃ μετὰ τὴν ὕβριν ηὐξάμεθα, τὸν μὲν κρατῆσαι τοῦ πεδίου, τοὺς δὲ ἀεὶ πρὸς θάλατταν βιασθῆναι, τὸν δὲ κίνδυνον ταῖς ναυσὶ προσελθεῖν. εἰ τοίνυν ταῦτ' ᾐτοῦ-*
R IV 57 *μεν, ταῦτα δὲ πέπρακται, | οὐκ ἀφ' ὧν λυπήσεις ἀπήγγελκας, ἀλλ' ὧν εἰς ἡδονὴν πάντα ἐλάττω.* 29. *εἰ μὲν οὖν τέρψαι βουλόμενος ἀθυμοῦντα τὴν Ἕκτορος διηγοῦ λαμπρότητα, καλῶς εὗρες ὅθεν παραμυθήσῃ· εἰ δ' οἴει τούτοις κινήσειν, λίαν εὐήθως ἔχεις. πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον βούλεσθαι μὲν Ἕκτορα γενέσθαι*

1 Il. ι 394; σ 434. Od. μ 495 sq. | Il. α 174   3 Il. α 177
5 Il. ι 237 sq. Aristid. p. 601, 9 sq.   8 Il. φ 189

---

inser *Ma*³ „*malim τὸ γὰρ ἐκείνου*“ Re | *'κείνου BLaur* *κείνου LaCan*

2 *πρᾷοι HVi* Mor | *φιλονεικίας* scripsi e *LaViMaLaurCan* *φιλονεικίαν B* *φιλονεικείαν CrH* edd   3 *ζητείτω δὴ* scripsi e *CrHLaViMa* sed in hoc *δὴ* inser m³ *δὴ ζητείτω B* edd *ζητείτω* reliqui libri   6 *πάντα Ma* sed *ς* add m³, *BCan* 7 *ἀπὸ Can* | *μηδὲ* scripsi *μὴ δὲ* libri edd | *παύσαιτο* Mor sed *γρ παύσαιο* in marg   8 *τοιαῦτα ποτὲ Vi* | *τοῦτο LaViMa* *τοιαῦτα Can*   9 *ὃ HLaViMa* | *εὐξάμεθα Laur*   10 *ἀεὶ πρὸς θάλατταν* scripsi e *CrHLaViMaB* *πρὸς θάλατταν* (*θάλασσαν Can*) *ἀεὶ LaurCan* edd   11 voce *ναυσὶ* des *Cr* fol 83ʳ 12 *λυπήσοις* Mor   15 *διηγοῦ* scripsi ex *HLa* sed in hoc *ῇ* suprascr *y*, *Laur* *διηγῇ* reliqui libri edd | *λαμπρότητα Ma* sed *τη* inser m³ | *γὰρ* post *καλῶς H*   16 *τούτους La* sed *τούτοις* suprascr *y*, *Vi*   17 *ἕκτορα μὲν βούλεσθαι Laur*

μέγαν, γενομένῳ δὲ φθονεῖν, καὶ συνεύχεσθαι μὲν αὐτῷ πολέμου κράτος· ἐπεὶ δὲ κρατεῖ, κωλύειν, καὶ ταπεινοὺς μὲν τοὺς Ἕλληνας ἰδεῖν ἐπιθυμεῖν, ἡττωμένους δὲ πάλιν ὀρθοῦν, καὶ ταὐτὰ ποθεῖν τε ἀπόντα καὶ παρόντα διαφθείρειν, ὥσπερ ἂν εἴ τις παρὰ τῆς Δήμητρος αἰτήσας εἰς πλῆθος αὐτῷ γενέσθαι τοὺς καρπούς, εἶτα τυχὼν ἄχθοιτο τῇ φορᾷ; 30. *εἰ ⟨μὲν⟩ συμμαχοῦντος ἐμοῦ καὶ κοινωνοῦντος τῶν πόνων, Ὀδυσσεῦ, ταῦθ' ἃ νῦν Ἕκτωρ ἐτόλμα, εἶχεν ἄν τινά μοι τοῦτο παροξυσμὸν καὶ οὐκ ἂν ἠξίωσα ζῆν ἐκείνου ζῶντος· εἰ δὲ τότε μὲν ὑπὸ τῷ τείχει παρετάττετο καὶ τὰς ἐξόδους ὡρίζετο τῇ δρυί, νῦν δὲ οὐδὲν αὐτῷ τὴν μανίαν χωρεῖ, τί τοῦτο πρὸς τὸν ἐν τῇ σκηνῇ καθήμενον; καταφρονεῖται γὰρ οὐχ ὁ τῶν πραγμάτων ἀποστὰς διὰ τὴν ὕβριν, ἀλλ' οἱ μὴ τοῖς πράγμασιν ἱκανοὶ παρόντες βοηθεῖν.* 31. *ἐγὼ δὲ τοσοῦτον ἀπέχω τοῦ*

---

12 sq. Il. ι 352 sq. cf. p. 359, 11 et Chor. Patr. t. IV p. 99, 25 R (p. 266, 16 Boiss.) 13 Il. ι 238

---

1 *γενομένῳ* scripsi ex *HLaViMaLaur* *γινομένῳ* reliqui libri edd | *συνεύχεσθαι Ma* sed *γρ συνέχεσθαι* in marg scr et del m[2] 3 *ἡττημένους BLaur* 4 *ἀνορθοῦν Vi* *ἐπορθοῦν* Mor *ἐπανορθοῦν* coni Re | *ταὐτὰ* scripsi e *Can* *ταῦτα* reliqui libri edd 5 *ὥσπερ* — 7 *φορᾷ* citat praemisso *Λιβάνιος* Lopadiota lex. Vind. p. 188, 13 s. v. *φορὰ ἡ ἐπιτυχία τῶν καρπῶν* 6 *εἰς Ma* sed *'ς* in ras m[3] | *αὐτῷ* scripsi cum Lopad *αὑτῷ* libri edd | *τοὺς* inser *Ma*[3] 7 *τυχὸν Can* | *φθορᾷ Can* sed *θ* eras *μὲν* inserui om libri edd 8 *πόνων* scripsi ex *HLaViMa* *ἀγώνων* reliqui libri edd 10 *τοῦτο* scripsi e *LaViMaBLaur* *τούτων HCan* edd 11 *ὑπὸ* scripsi e *B* *ἐπὶ* reliqui libri edd 12 *δ' BLaurCan* edd | *αὐτῷ* reposui ex *HLaViBLaur Can*, ut coni Re *αὐτοῦ Ma* edd | *τῇ μανίᾳ Ma* sed in *τὴν μανίαν* corr m[2] 13 *τὸν Ma* sed *ο* in ras m[3] 14 *γὰρ* in ras *Ma*[3] | *οὐχ ὁ*] *οὐχὶ* Mor | *ὁ τῶν*] *ὅταν Vi* 16 *ἐγὼ* — 322, 1 *ἀριστείαν* citat praemisso *Λιβάνιος* Lopadiota lex. Vind. p. 15, 5 s. v. *ἀπέχω· ἐνεργητικῶς ἀντὶ τοῦ διίσταμαι.* | *ἄρα* ante *τοσοῦτον* edd delevi | *τοιούτως ἔχω τὸ Can*

μισεῖν Ἕκτορα διὰ τὴν νῦν ἀριστείαν, ὥστε καὶ χάριν αὐτῷ φαίην ἂν εἰδέναι τοῦ θράσους. εἰ μὲν γὰρ ἐπὶ τῆς προτέρας εὐλαβείας ἔμενε, πολλοὺς ἂν Ἑλλήνων ἐδόκει δεδιέναι· νῦν δὲ ἀναθαρρήσας, ἐπειδὴ μετέστην, ἔδειξέ με μόνον φοβούμενος. κἀκεῖνο μὲν τῆς αὐτοῦ δειλίας ἦν ἂν σημεῖον, τοῦτο δὲ τῆς ἐμῆς ἀνδρείας τεκμήριον, κἀκείνως μὲν οὐκ ἂν ἐφάνη τοῖς Ἕλλησι
R IV 58 | τῆς ἀπουσίας τὸ βλάβος, νῦν δ' ὁ πολέμιος διδάσκει τὴν τοῦ παροινηθέντος ἀξίαν κρατῶν ἁπάντων τοσοῦτον ὁπόσον ἑνὸς ἡττᾶτο. τοῦτον οὖν ἀναστὰς ἐγὼ παύσω χαριζόμενον ἐμοὶ καὶ δίκην ὑπὲρ ἐμοῦ πραττόμενον; οὐκ ἄρα σωφρονεῖν δόξω. 32. καί μοι δοκεῖς οὐκ ὀρθὴν δόξαν ἐσχηκέναι καὶ καθ' ἡμῶν, Ὀδυσσεῦ. τούτους γὰρ δὴ σὺ τοὺς λόγους ἐπήρθης εἰπεῖν τοὺς περὶ τῆς μανίας Ἕκτορος ἐκεῖνο ἐνθυμούμενος ἴσως· φιλότιμος ὁ ἀνήρ. ὑπερβολὴ τοῦ πάθους παρ' Ἀχιλλεῖ. ἂν ἀκούσῃ τοῦ πολεμίου γενναῖον ἔργον, ἁρπάσεται τὰ ὅπλα. ἐγὼ δὲ τῆς μὲν ἐμαυτῷ προσηκούσης ἀντιποιεῖσθαι τιμῆς ὁμολογῶ κἂν ἀφαιρῶμαι ταύτην, οὐκ οἴσω μετρίως, οὐ μὴν

1 νῦν om *Can* Lopad 2 *φαίην ἂν αὐτῷ Ma* 3 *ἔμενεν* edd | *Ἑλλήνων* reposui e libris *Ἕλληνας* edd 4 *δ'* edd | *μετέστησεν HLa* sed in hoc *μετέστην* suprascr *y*, *ViMa* sed in hoc *σεν* add m[3], *Can* 5 *ἔδοξε Vi* | *με* om *HLaVi* | *δὲ Laur* 6 *ἂν* in marg inser *Ma*[2] | *ἀνδρίας B* 7 *κἀκεῖνος H* *κἀκεῖνο ViMa* sed in hoc in *κἀκείνως* corr m[3], *Can* *κἀκείνως* Mor sed *γρ κἀκείνῳ καὶ κἀκεῖνος* in marg | *ἂν* om *HLa* 8 *δὲ LaurCan* Mor | *ὁ* om Mor | *πόλεμος ViMa* sed in hoc in *πολέμιος* corr m[2], et *γρ* in marg Mor 10 *τοσοῦτον ἁπάντων Ma* 12 *δόξω σωφρονεῖν BLaurCan* | *κἀμοὶ H* 13 *καὶ* om *MaLaurCan* 16 *ὁ* inserui ex *HLa* sed in hoc inser *y*, *Ma B* | *ὑπερβολῆ H* sed ˜ in ras, *La* | *τοῦ πάθους Ma* sed *τῆς φιλοτιμίας* suprascr m[3] 17 *πολέμου BCan* Mor 18 *ἁρπάζεται* Mor | *δὴ* Mor 19 *τιμῆς ἀντιποιεῖσθαι Laur* 20 *ἀφαιρῶμαι* scripsi *ἀφῄρημαι* libri sed *αι* supra *ῄ* et *ρῶ* supra *ρη B*, edd | *οἴσεσθαι* Mor sed *γρ οἴσω* in marg

οὕτω μικροψύχως ἔχω καὶ μειρακιωδῶς ὥστ', εἴ τις εὐδοκιμεῖ δικαίως, ἀποπνίγεσθαι. 33. καὶ μὴν εἰ καὶ σφόδρα τοῦτ' ἔπασχον, οὐκ ἔσθ' ὅπως ἂν ἧττον ἐκινήθην ἢ τοιαῦτα ἀκούων. λέγεις γὰρ αὐτὸν τῇ τοῦ Διὸς συμμαχίᾳ τὰ μέγιστα δύνασθαι. τοῦτο δέ ἐστιν εὐτυχεῖν, οὐκ ἀγαθὸν εἶναι τὰ πολέμια. καὶ γίνεται τὰ κατορθώματα τῆς παρασχούσης Τύχης. φιλοτιμία δὲ ἀνθρώπου πρὸς μὲν τοὺς ἀρετῇ χρωμένους κἂν πάθοι τι καὶ παροξυνθείη, τοὺς δ' εὐπραξίᾳ τι δυνηθέντας οὐκ ἂν ζηλωτοὺς ἡγήσαιτο τῇ δούσῃ θεῷ λογιζόμενος τὰ ἔργα, ἐπεὶ καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἀτυχοῦντας οὐ φαύλους παρὰ τὰ πταίσματα κρίνομεν. καὶ νῦν Ἕκτωρ, εἴπερ ὄντως τῇ τύχῃ μέγας | ἐστί, πόρρω τοῦ R IV 59 θαυμάζεσθαι γίγνεται.

34. Ἀλλὰ γὰρ εὖ ποιῶν προσέθηκας τὸν Δία καὶ τὴν εὔνοιαν ἣν εἰς τοὺς Τρῶας ἔχει. ἐν γὰρ τούτῳ τῷ λόγῳ τὰς καθ' ἡμῶν ἀνῄρηκας αἰτίας. τίνα γὰρ μάρτυρα μείζω παράσχωμαι τοῦ δικαίως τὴν ἡσυχίαν ἄγειν ἢ τὸν ἄριστον τῶν θεῶν, ὃν σὺ φῂς ταὐτά μοι περὶ ὑμῶν φρονεῖν καὶ συνοργίζεσθαι καὶ τὴν ῥοπὴν

4 sq. Il. ι 236 sq.

2 *δικαίως* Mor sed *γρ γενναίως* in marg 3 *ἔπασχον τοῦτο Laur* | *τοῦτο BCan* Mor 4 *τοιαῦτ' LaurCan* 5 *δ' ἔστιν ViMa* 6 *γίγνεται LaViMa* 7 *Τύχης* scripsi *τύχης* libri edd | *τύχης φιλοτιμίᾳ. πῶς δὲ ἄνθρωπος πρὸς μὲν τοὺς* coni Re 8 *τῇ* ante *ἀρετῇ* Mor del Re | *ἀλκῇ Ma* sed *γρ ἀρετῇ* suprascr m[3] | *ἂν πάθῃ τί Vi* 9 *κἂν*? *δὲ LaVi* 10 *τις* post *ζηλωτοὺς* e *Wolf* Re delevi 12 *περὶ LaVi* 14 *θαυμάζεσθαι Ma* sed *εσθαι* in ras m[2] | *γίνεται HLaur* 17 *γὰρ* om *Can* 19 *τὸν θεὸν Ma* sed *θεὸν* in marg m[2] et in *τῶν θεῶν* corr m[3] | *φῂς* scripsi *φῇς MaB* Re *φῆς H* Mor *φὴς LaViLaur* *ἔφασκε Can* cf. ad p. 213, 7; 328, 11 20 *ὑμῶν Ma* sed *υ* in ras m[2] *ἡμῶν Vi*

ἄγειν ἐπὶ τοὺς ἐναντίους. πῶς οὖν ἀδικῶ χαλεπαίνων, εἰ τῷ χαλεπαίνειν ὁμολογῶ τῷ Διί; πῶς δὲ οὐ σεμνύνει μοι τὴν ὀργὴν ὁ κοινωνῶν μοι τῆς καθ' ὑμῶν ὀργῆς, μᾶλλον δέ, καὶ μειζόνως ἀγανακτῶν, εἴπερ ἐγὼ μὲν οὐ βοηθῶ τοῖς Ἕλλησιν, ὁ δὲ καὶ πολεμεῖ τοῖς Ἕλλησιν; εἰ τοίνυν τὸ τοῖς θεοῖς ἀκολουθεῖν δίκαια ποιούντων ἐστίν, αἱ μὲν διαλλαγαὶ τὴν μέμψιν, τὸ δὲ φυλάττειν τὴν ὀργὴν ἔπαινον ἔχει.

35. *Πάνυ τοίνυν ἤχθόμην, ὅτε με τοῦ πατρὸς ἀμνημονεῖν ἔφησθα· τὸν μὲν γὰρ κελεύειν θυμοῦ κρατεῖν, ἐμὲ δὲ ἥττω πεφηνέναι. οὐ γὰρ δὴ τοῖς μὲν ἄλλοις ἦν τότε ὦτα, ἐμοὶ δὲ οὐκ ἦν, Ὀδυσσεῦ, ἀλλ' ἴσμεν ἃ περὶ θυμοῦ λέγοντος ἀκηκόαμεν. σὺ δὲ σοφίζῃ καὶ διαστρέφεις τὸν λόγον. ἔλεγε τοίνυν τότε ἐκεῖνος· ὦ παῖ, μὴ καταμέλει τοῦ τοὺς Ἕλληνας ὡς οἰκειότατα πρὸς αὑτὸν διατεθῆναι. τούτου δ' ἂν ἐπιτυγχάνοις, εἰ μηδενὸς ἄρχοις ἀδίκου μήτ' ἔργου μήτε ῥήματος θυμῷ δουλεύων.* 36. *ἐκεῖνα δὲ οὐκ ἀκήκοα οὐδὲ ὁ Πηλεὺς ἐπέτελλεν· ὦ παῖ, μικρὰ φρόνει, ταπεινὸς γίνου, εἰς γῆν κύπτε, μὴ δόξης ὀρέγου, μετὰ τῶν ἀνδραπόδων ἀριθμοῦ, προσκύνει τοὺς ὑβρίζοντας, κἂν ἐπὶ κόρρης*

9 Il. ι 259 15 sq. Il. ι 254 sq.

1 *ἴα* post *ἐναντίους* *Ma* sed del m[2] 2 *τὸ* *LaViLaur* Mor | *ὁμολογεῖ* Mor | *δ'* *LaurCan* *οὖν* *Vi* 3 *μοι* (1) inserui ex *HLaViMaBLaur* om *Can* edd | *οὐ* *Can* 8 post *ἔχει* lac 4 litt *Laur* 9 *τοίνυν*] *μὲν οὖν* *Laur* 10 *γὰρ* om Mor 11 *οὐ*] *εἰ* *Can* 15 *καταμέλειν* Iacobs Add 285 16 *πρὸς* om *Can* | *αὐτὸν* *HLaViBCan* Re quod correxit Iacobs l. l. *διατιθέναι* *HLaViMaBLaur* et *γρ* in marg Mor 17 *ἄρχοις* scripsi ex *HLaCan* *ἄρχεις* reliqui libri edd 19 *ὁ* om *HVi* 20 *γίγνου* *H* 22 *κἂν* — 325, 1 *χαλέπαινε* citat praemissis

σε πατάξῃ τις, μὴ χαλέπαινε, κἂν ἀποστερήσῃ γέρως, σιώπα. πέμπω σε νῦν ἐπ' Ἴλιον οὐ κτησόμενον εὔκλειαν, ἀλλ' αἰσχυνοῦντα τὸ γένος. τούτων οὐδὲν ἀκήκοα τῶν λόγων οὐδὲ Πηλεὺς ἐπέτελλεν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπιεικείας αὐτὸν ἐκεῖνον ἔφασκεν εἶναι τὸν μισθὸν τὴν παρ' ἑκατέρας τῆς ἡλικίας | R IV 60 τιμήν, καὶ νέων καὶ γερόντων. 37. ὁ δὴ τὴν πρᾳότητα καλὸν ἡγούμενος διὰ τὴν ἀπ' αὐτῆς τιμὴν πῶς ἂν οὗτος ἔπειθεν ἀνάλγητον εἶναι πρὸς ἀτιμίαν; ἀλλ', ὅπερ ἔφην, ἄρχειν μὲν ὕβρεως ἀπέτρεπε, λυπεῖσθαι δὲ παθόντα κακῶς οὐκ ἐκώλυεν, ἀλλ' οὐδ' ἂν τὴν ἀρχὴν ἔπεμψεν, εἰ ταῦτ' ᾔδει πεισόμενον. 38. εἰ μὲν οὖν ἐγὼ τὰ δίκαια τῶν Ἑλλήνων πρὸς ἐμὲ ποιούντων ἠγροικισάμην εἰς ὁντινοῦν ἢ τῶν νέων ἢ τῶν πρεσβυ-

1 cf. ad t. IV 263, 13 8 Il. ι 257 sq. 14 Il. ι 258

14 *ἀγροικίζομαι τὸ ἀπαιδεύτως πρός τινα διατίθεμαι B*[2] (= Thom. M. l. l.)

verbis *Λιβάνιος ἐν τῇ πρὸς Ὀδυσσέα ἀπολογίᾳ Ἀχιλλέως* Thom M p. 106, 4 s. v. *ἐπὶ κόρρης πατάξαι λέγουσιν Ἀττικοὶ τὸ γνάθον πλατείᾳ πλῆξαι χειρί, οὐ ῥάπισμα δοῦναι* | *κόρης HCa*

1 *σε* om *MaBLaurCan* Thom | *πατάξῃ σέ Vi* Re | *ἀποστερήσῃ* scripsi ex *HLaViMaLaur* *ἀποστερῇ* reliqui libri edd 2 *ἐπ' Ma* sed *π'* in ras m[3] *ἐπὶ BLaurCan* Mor | *ἴλιον Ma* sed *ἴ* in ras m[3] 3 *εὔκλειαν Ma* sed *κλει* in ras m[3] 4 *οὐδὲ Πηλεὺς ἐπέτελλεν* om *BLaurCan* 5 *αὐτῆς* e *Wolf* Re | *ἔφασκε τὸν μισθὸν εἶναι Laur* 6 *τῆς* om *LaurCan* 7 *καὶ*(1) — 8 *τιμὴν* in marg *Vi*[2]*Ma*[2] | *δὲ LaurCan* Mor 8 *ἀπάντων* post *καλὸν Vi*[2]*Ma*[2] sed in hoc eras m[3], et *γρ* in marg Mor 9 *ἂν* om *B* | *ἔπειθεν οὗτος Vi* 10 *ἀπέτρεπε Ma* sed *οὐκ ἐπέτρεπε* in marg m[2] 11 *ἂν* inser *Vi*[2] | *τηναρχὴν B* 12 *ταῦτα MaLaurCan* Mor | *εἰ* — 14 *πρεσβυτέρων* citat praemissis verbis *Λιβάνιος ἐν τῷ λόγῳ τῷ πρεσβευτικὸς πρὸς τὸν Ἀχιλλέα* Thom M p. 40, 17 s. v. *ἀγροῖκος* | *μὲν* — 13 *ποιούντων* om Thom 14 *ἠγροκισάμην Ma* sed *οι* supra *ο* m[2] et *ἠ* in ras m[3] | *εἰς* —

τέρων ἢ τῶν ἡγεμόνων ἢ τῶν πολλῶν, εἰ κακῶς εἶπον, εἰ περιέρρηξα χλανίσκιον, εἰ τὸ σκῆπτρον εἰς πληγὴν ἀνετεινάμην, εἰ γέρας ἀφειλόμην ὡς ἂν αὐτὸς τοῖς ἐμαυτοῦ κινδύνοις ταῦτα κομίσας, εἰ μικρὸν ἢ μεῖζον ὧν οὐκ ἄμεινον θυμῷ προήχθην ἐργάσασθαι, ἀδικῶ μὲν ὑμᾶς, ἀδικῶ δὲ Πηλέα, ὁ δὲ θυμὸς παρ' ἐμοὶ τὰ πρῶτα ἔχει, λήθη δέ μοι τοῦ πατρὸς οὐκ οἶδ' ὅπως ἐγγέγονεν.

39. *Ἀλλ' ἐπάνειμι πρὸς τὰς παραινέσεις καὶ σωφρονῶ καὶ λαμβάνω τὰ ὅπλα. εἰ δ' ἥμαρτον μὲν οὐδέν, ὑβρισμένος δὲ ἀλγεῖν ἐπίσταμαι, ποῦ Πηλέως αἱ συμβουλαὶ παρορῶνται; δοκῶ δέ μοι τρόπον ἕτερον ἐπιλελῆσθαι Πηλέως ἔτ' ἔχων ἐν τῇ γῇ τὰς ναῦς καὶ μέλλων καθέλκειν, ἀλλ' οὐ συνάψας τῷ προπηλακισμῷ τὸν ἀπόπλουν. εἰ γὰρ αὐτῷ τις ἀγγείλειεν,*

---

2 *γρ χλανίδιον καὶ χλανίσκιον. Εὐριπίδης ἐν Ὀρέστῃ·* (42) *χλανιδίων δ' ἔσω κρυφθεὶς καὶ Αἰσχίνης·* (p. 18, 30) *εἰ γάρ τίς σου τὰ κομψὰ ταῦτα χλανίσκια περιελόμενος B*² (= Thom. M. s. v. p. 399, 13)

326, 1 *πολλῶν* praemisso *κείμενον* in marg *Ma*² | *πρὸς* Thom *ὅντιν' οὖν H ἐντιναοῦν Can*

1 *ἡγουμένων Ma*² 2 *χλανίδιον La* sed *χλανίσκιον* in marg *y*, *Vi* 4 *ἢ*] *εἰ Vi* | *μείζω H* 5 *ὧν* in marg *Vi*² om *H LaCan* 6 *μὲν ὑμᾶς Vi* sed *μὲν ὑ* in ras m² | *παρ'* om *Vi* | *τὰ πρῶτα ἔχει παρ' ἐμοὶ Laur* 7 *δέ μοι Vi* sed *έ μοι* in ras m² | *γ'* post *πατρὸς* Mor del Re 8 *ἐγγέγονεν* scripsi e *LaLaur εἰ γέγονεν H ἐγεγόνει MaB γέγονεν* reliqui libri edd | *ἐπάνειμι* — 10 *ὅπλα* citat praemissis verbis *καὶ ὁ Λιβάνιος δὲ ἐν τῇ πρὸς τὸν Ὀδυσσέα ἐν λιταῖς πρεσβευτικῇ ἀντιλογίᾳ ταῦτά φησι καὶ καλεῖ τὴν ἐπανακεφαλαίωσιν καὶ ἐπάνοδον καὶ συλλογισμόν* Gregor. Cor. *εἰς τὸ περὶ μεθόδου δεινότητος* Hermog. ed. Walz Rhet. gr. t. VII p. 1224, 21 | *ἐπὶ* Gregor
10 *ὅπλα Ma* sed *ὅπ* in ras m³ | *δ'* om Mor 12 post *παρορῶνται;* lac 4 litt *Laur* 13 *ἔτ' ἔχων* scripsi ex *HLaViMa* *ἔτι ἔχων Laur κατέχων BCan* edd | *τῇ* om *BLaurCan*
15 *τίς HLaVi*

οἷα παθὼν οἵους δέχομαι λόγους, μέγα ἂν οἰμώξειεν ὡς ἀπολωλότος μοι τοῦ φρονήματος. 40. σὺ δὲ μὴ λέγε τὸν θυμὸν ἁπλῶς, ἀλλ' εἰ μὴ λόγον ἔχει, τοῦτ' ἐπίδειξον, μηδὲ ψιλὴν πρόφερε τὴν ὀργήν, ἀλλ' εἰ μὴ τάξιν ἔχει τιμωρίας, τοῦτ' ἐξέταζε. εἰ δ' ἐγὼ φαῦλος τῷ θυμῷ, φαῦλοι μὲν οἱ τὴν στρατιὰν ἀγείραντες, φαῦλοι δὲ οἱ τούτοις ὑπακούσαντες καὶ τοσαύτην ποιησάμενοι τὴν ὀργὴν ὥστε καὶ γονέων ⟨καὶ γυναικῶν⟩ καὶ παίδων καὶ συγγενείας καὶ κτημάτων καὶ κατασκευῆς λαμπρᾶς | καὶ γῆς καὶ πατρίδος καὶ ἱερῶν καὶ τάφων καὶ R IV 61 πάντων ἃ κατέχειν ἰσχύει τὴν τῶν λελυπηκότων τιμωρίαν ποθεινοτέραν ἡγήσασθαι. 41. καὶ μὴν ἐμοὶ μὲν οὔπω πεντεκαίδεκα ἡμέραι τοῦ θυμοῦ, κοινῇ δὲ τοῖς Ἕλλησι δέκατον ἔτος. τί οὖν οὐ ταῦτα πρὸς Ἀγαμέμνονα ἔλεγες·

λη γέμεναι δ' ἔριδος κακομηχάνου, ὄφρα σε μᾶλλον
τίωσιν Τρώων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες;

δῆλον γὰρ ὡς, εἴπερ ἀπαίρειν ἐβούλετο πάλαι καὶ μὴ παρέχειν πράγματα, κἂν εὔξατο τῷ Ποσειδῶνι παρα-

12 Il. α 493; β 48; η 421; ϑ 1 et 565 16 Il. ι 257

1 *μέγ' B* 2 *δὴ HLa* sed in hoc *η* in *ε* corr *n* 3 *τοῦτο BLaurCan* Mor 4 *μὴ δὲ HViMaBCan* 5 *τοῦτο LaurCan* | *δὲ La* sed *ὲ* in ' corr *n*, *BLaurCan* | *φαῦλος εἴκων τῷ θυμῷ* coni Re 6 *τὴν* om *Vi* | *στρατείαν HLaB* Mor *στρατειὰν Vi* 8 *καὶ γυναικῶν* inserui om libri edd | *καὶ παίδων* om *B* *καὶ παίδων* — 9 *κτημάτων* om Mor 9 *καὶ*(3) om *Can* 11 *ἰσχὺς HLaLaurCan* et *γρ* in marg Mor 12 *ἡγήσασθι Can* *ἡγήσεσθαι HLa* sed in hoc *α* supra *ε* *n* 13 *πέντε καὶ δέκα Ma* edd 16 *δ'* inser Ma^{2} 19 *ὡς* — 20 *πράγματα* citat praemisso *Λιβάνιος* Lopadiota lex. Vind. p 146, 2 s. v. *πράγματα ἀττικῶς αἱ ἐνοχλήσεις* | *ἐπαίρειν Vi* | *ἠβούλετο Vi* Lopad *πάλαι* om *Vi* Lopad 20 *εὔξατο* scripsi e *Laur* sed post *α* ras 1 litt *εὔξαιτο Ma* *εὔξαιντο* reliqui libri edd | *παραπέμψειν Can*

πέμψαι τὰς ναῦς. ἀλλ', οἶμαι, τὸ δευτέρους ἥκειν ἐπὶ τὸ λυπεῖν κοσμεῖ τὸν θυμόν. ἔστι γὰρ δούλου μὲν σιγῇ παθεῖν, ἐλευθέρου δὲ παθόντα ἀμύνασθαι. 42. χωρὶς δὲ τούτων πῶς ἔνεστι ταῦτα ἀμφότερα συνελθεῖν, τάς θ' ὑπὲρ Ἀγαμέμνονος ἱκετείας καὶ τὰ καθ' ἡμῶν ἐγκλήματα; εἰ μὲν γὰρ ἐγὼ τοῦ Πηλέως ἀμνημονῶ, τί τὸ κατηγορεῖν ἀφέντες εἰς συγγνώμην καταφεύγετε; εἰ δὲ ὑμῖν ἡ παραίτησις πρέπουσα, ταῖς καθ' ἡμῶν αἰτίαις οὐκ ἔστι χώρα. δεῖ τοίνυν δυοῖν θάτερον, ἢ συγγνώμην αἰτεῖν ἢ μέμφεσθαι.

43. Ἀλλὰ δῶρα, φής, τὰ μὲν δίδωσι, τὰ δ' ὑπισχνεῖται. καὶ τούτοις ὑβρίζων, φαίην ἄν, εἰ πεπίστευκεν ἐπ' ἐμαυτῷ με τὰ χρήματα λήψεσθαι καὶ τὴν ἐπιτιμίαν ἀποδόσεσθαι. καὶ τί κωλύσει καὶ τοῦτον

1 Od. μ 72. Dem. p. 96, 9; 1213, 1 11 Il. ι 261 cf. Aristid. p. 585, 6 sq.

14 ἐπιτιμία λέγεται ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἀτιμία καὶ ἡ ἐπίπληξις. ἐνταῦθα δὲ τὴν ἀτιμίαν λέγει *Ma*[2]

1 δευτέρους scripsi ex *HLaViMaLaurCan* δεύτερον *B* edd 2 τῶ *HLa* sed in hoc ῶ ex ὸ corr *n*, *Vi* Mor | ἔστι — 3 ἀμύνασθαι omissa γὰρ particula citat Macar fol 95[v] | μὲν γὰρ δούλου *H* 3 ἀμύνεσθαι *Ma* 4 ἔνεστιν *La* | ταῦτα om *La* ταῦτ' *Ma* τ' *H* | τάς τε *Laur* ταῦθ' Mor 5 ἱκετείας Mor sed γρ ἱκεσίας in marg 6 μὲν om *Can* Mor 7 ἄλογον post καταφεύγετε *Vi* 8 δ' *B* edd | ἡ om *HLaVi* | πρέπουσα *LaMa* sed εὔλογος suprascr *La*[y] *Ma*[3] 9 τοίνυν *Ma* sed δὴ suprascr m[3], Mor sed γρ δεῖ in marg δὴ *HLa* sed in hoc τοίνυν suprascr *y*, *Vi* | δυεῖν *Vi* 11 φής scripsi e *Laur* φῆσ *LaCan* φὴς reliqui libri edd | δὲ *HLaVi* 12 ὑβρίζειν Iacobs Add 231 quod ipse improbavit Lect 93 | φαίη *Vi* 13 γρ ἐμαυτὸν μὲν μετὰ χρημάτων in marg Mor ἐμαυτῶ *Ma* sed ex αὐτὸ corr m[2] ἐμαυτοῦ *La* | με τὰ] με *MaB* μὲν *Can* μετὰ reliqui libri Re quod correxit Iacobs | χρημάτων ἅψεσθαι *Can* 14 ἀπολήψεσθαι *Ma* sed γρ ἀποδόσεσθαι suprascr m[3], *B LaurCan* Mor sed in hoc γρ ἀποδόσεσθαι in marg

αὐτὸν καὶ τῶν εὐπορούντων ἕκαστον ἀδεῶς ὑβρίζειν, εἴπερ ἐξαρκέσει χρήματα καταθέντι παῦσαι τῶν ἠδικημένων τὸν θυμόν; καλόν γε, οὐ γάρ; πλοῦτον συλλέγειν ἐξ ἀσωτίας | καὶ χρηματίζεσθαι τοῖς ἀσελγαί- R IV 62 *νειν βουλομένοις αὐτὸν προθέντα.* 44. *καὶ πότερον δῶρα ταῦτα χρὴ καλεῖν ἢ δουλείας ἀρχήν; οὐ γὰρ δὴ πρὶν μὲν γενέσθαι καταφανές, εἰ τὴν ὀργὴν ἐπὶ χρήμασιν ἀναιρήσω, ῥᾳδίως οὕτως Ἀγαμέμνων ὕβριζεν· ἔργῳ δὲ γνούς, ὅτι πάντ' ἂν ὑπομείναιμι χρημάτων, αἰδοῖ χρήσεται πρὸς τοῦτον ὃν ἔξεστι πρίασθαι; ὅλως δέ, εἰ μὲν ἀδίκως ὀργίζομαι, τίς ὁ καιρὸς τῶν δώρων; εἰ δ' ἐν δίκῃ χαλεπαίνω, πῶς ἀξιοῖς με δώρων τὸ δίκαιον προέσθαι;* 45. *θαυμάζω δ' εἰ τὸν μὲν Χρύσην πολλὰ καὶ θαυμαστὰ λύτρα φέροντα μικροῦ διειργάσατο, ἡμᾶς δὲ ἀξιοῖ πρὸς τοὺς τρίποδας ἐκπλαγῆναι καθάπερ ἐν ἐνδείᾳ τραφέντας. εἰ δοῦλος ἦν, Ὀδυσσεῦ, περιουσίας, ἐξῆν ἂν ἐν Φθίᾳ μοι καθημένῳ τρυφᾶν,*

---

3 Dem. p. 616, 16; 673, 19; 674, 14 6 Il. ι 121; 261; 378 7 Il ι 261 14 Il α 13 15 Il ι 122 et 264

---

1 *εὐπορούντων La* sed *παρόντων* suprascr *y* *παρόντων Ma* 2 *καταθέντα Ma* | *ἀδικημάτων* Mor 3 ; inserui ex *HLy* punctum reliqui libri edd | *γε, οὐ γάρ;* scripsi *γε οὐ γὰρ* libri Re *γε* Mor sed *γρ γε, οὐ γὰρ* in marg | *συλλέξειν H* 4 *ἀσωτίας* scripsi ex *HLaViMaB* et *γρ* in marg Mor *ἀδικίας LaurCan* edd 5 *βουλομενοις Ma* sed *ις* in ras m[3] | *αὐτὸν Ma* sed ' ex ' corr m[2] *αὑτὸν LaLaurCan* *ἑαυτὸν HB* *τὸν Vi* | *προσθέντα Can* et coni Re *προσέθεσθε Ma* sed del et *προθέντα* suprascr m[2] | *πότερα H* 6 *καλεῖν χρὴ Ma* 7 *εἰς LaCan* sed in hoc ς eras 8 *ὕβριζεν* reposui e libris sed *ὑβρίζων La* sed ω in ras *n* et *έ* suprascr *s* et *ὕβριζεν* in marg *y* *ὕβρισεν* edd 9 *πάντα MaCan* Mor | *ἂν* om *Can* Mor 10 *εἰς Ma* | *πριᾶσθαι HMa* 12 *δὲ LaurCan* 13 *δὲ BLaurCan* edd | *μὲν* inserui e libris om edd 15 *δ' Ma* | *πρὸς* om *B* 16 *ἐν* om *ViCan* | *τραφέντες Can* 17 *ἐχρῆν Vi* | *ἂν* om *B* | *Φθίᾳ* reposui e libris sed ι ex ει corr *Ma*[2] *Φθιᾷ* edd

νῦν δ' ἔρωτι μὲν δόξης ὑπερεῖδον τῶν οἴκοι, τετελευτήκασι δέ μοι πρὸς ἀτιμίαν οἱ πόνοι. 46. φέρε, εἰ πρὸ τῆς ἀτιμίας Ἀγαμέμνων ὑπισχνεῖτο δῶρα δώσειν, εἰ παροινοῦντος ἀνασχοίμην, ἆρ' ἄν μοι συνεβούλευσας εὐπρεπεῖς οὕτω ποιεῖσθαι συνθήκας; οὐκ ἔστιν. οὐχ οὕτω ποτ' ἂν φθέγξαιο. εἶθ' ὑβρίζεσθαι μὲν ἐπὶ δώρων ἐλπίδι πολλῆς αἰσχύνης, ὑβρισθέντα δὲ χρημάτων λύειν τὴν ὀργὴν τῶν καλῶν ἕν τί ἐστι; καὶ μὴν τὸ λαβόντα καταλῦσαι τὸν θυμὸν ἴσον γίνεται τῷ παθεῖν ἐπὶ τῷ λαβεῖν. ἑκάτερον γάρ ἐστιν ἀνδρὸς τὸ παροινεῖσθαι πεποιημένου πρόσοδον.

47. Ὅλως δὲ γέλως τὰ δῶρα καὶ τὰ νῦν προκεχειρισμένα καὶ ἃ Τροίας ἁλούσης ἐπαγγέλλεται. καὶ περὶ μὲν τῶν μελλόντων ἐκεῖνο λέγω· ἐμοὶ μένοντι καὶ μετέχοντι τῶν ἀγώνων εἵμαρται πεσεῖν, Ὀδυσσεῦ, Πηλέα δὲ καὶ τὸν πατρῷον οἶκον οὐκ ὄψεσθαι. ταῦτ'

---

3 Od. ν 142 11 Luc. Sat. 8 12 Il. ι 277. cf. Dem. p. 85, 7 13 Il. ι 277 sq. 15 Il. ι 410 sq. α 416 sq.

---

1 δὲ *HLa* 2 μοι om *Laur* 3 ἀσελγείας *La Vi* et γρ in marg *Ma*[2] et γρ in marg Mor | Ἀγαμέμνων om *Vi* et γρ in marg Mor 4 ἀνάσχοιμι *BCan* | μοι om *Vi* 5 οὕτως *Ma* | οὐκ ἔστιν om *Laur* 6 πάντ' *La* sed αν in ο corr ras, *Ma* sed ό supra άν m[2] πάντα *HBLaur* πάντως *Can* | ἂν om *H* 7 ἐλπίσι *Vi* Mor | αἰσχύνης] ἂν εἴη μανίας *HLaViMa* et γρ in marg Mor | ὑβρισθέντι *Can* ὑβρισθέντος (α supra) *Ma* sed ος del 8 λύειν scripsi ex *HViLaur* λύσειν *Ma* sed ' ειν corr m[2] λῦσαι reliqui libri edd | καλῶν *Ma* sed λ in ras m[2] | ἕν τι om *B* ἓν τί *Ma* sed " add n et ί in ras n et post ι ras 1 litt 9 τὸν Mor | καταλῦσαι scripsi ex *HViLaur* καταλύσαι reliqui libri edd | ἴσον *HViMa* | γίγνεται *HCan* 10 λαβεῖν *Laur* | παθεῖν *Laur* | ἔσται *Ma* | τὸ *Ma* sed ὁ ex οῦ corr m[2] 12 τανῦν *Vi* | κεχαρισμένα *Ma* sed γρ προκεχειρισμένα suprascr m[2] 13 κατεπαγγέλλεται *Vi* 14 μὲν om *HMaCan* 15 μετέχοντι *Ma* sed οντι in ras m[3] | εἵμαρτο *MaBLaur* 16 τὸν om *HViMa* | πατρῶον *Ma* | ὄψεσθαι *Ma* sed γρ ὄψομαι suprascr

εἶπεν ἡ μήτηρ θεὸς οὖσα καὶ μὴ πιστεύειν οὐκ ἔνεστιν. | ἄνελε οὖν ἐκ τοῦ λόγου τὴν ναῦν τοῦ R IV 63 *χρυσοῦ καὶ τὰς εἴκοσι Τρῳάδας καὶ τὰς ἑπτὰ πόλεις καὶ τὴν κηδείαν. κεναὶ γὰρ ταῦτα ὑποσχέσεις, ὥσπερ ἂν εἰ καὶ τῷ Πρωτεσιλάῳ δῶρα νῦν ἔπεμπεν εἰς Ἐλεοῦντα.* 48. *περὶ μὲν οὖν τῶν μετὰ τὴν νίκην τοσαῦτα εἰρήσθω μοι· περὶ δὲ τῶν ἑτοίμων καὶ ὧν πρόχειρος ἡ δόσις, τί φημι; ταχέως Ἀγαμέμνων ἐπιλέλησται πόθεν ἔχει τὸ δῶρα διδόναι δύνασθαι. ταῦτα γὰρ οὐκ ἐκ Μυκηνῶν ἐνθέμενος εἰς τὰς ναῦς ἧκεν ἄγων, ἀλλὰ τοῖς μὲν ἐμοῖς κινδύνοις ἐκτήθη, μεγαλοψυχίᾳ δὲ εἰς τὸ κοινὸν ἀφείθη. ἣν οὖν λάβω, τἀμαυτοῦ λαβὼν ἔσομαι. φέρε γάρ, εἰ μὴ τὴν Λέσβον εἷλον, ἆρ' ἂν εἶχεν ὑπισχνεῖσθαι τὰς ἑπτὰ γυναῖκας τὰς Λεσβίδας; τί δ', εἰ μὴ τὰς ἄλλας ᾑρήκειν, ἆρ' ἂν*

---

2 Il. ι 137 et 279 cf. Chor. Patr. t. IV 89, 12 et 95, 13 R 3 Il. ι 139 et 281 cf. Aristid. p. 600, 15 | Il ι 149 et 291 4 Il. ι 142 et 284 5 Il. β 698 sq. Qu. Smyrn. VII 408. Her. VII 33; IX 116, 1; 120, 23. Thuc. VIII 102, 3 11 Il. α 165 14 Il. ι 129 et 271

---

6 Ἐλεοῦντα] *τόπος περὶ τὴν Τροίαν, εἰς ὃν ἀποθανὼν Πρωτεσίλαος κεῖτα[ι]· ἀπέθανε δὲ πρῶτος τῶν ἄλλων Ἑλλήνω[ν] ἀποβὰς τῶν νεῶ[ν] Ma*²

---

m³ *ὄψεσθε La ὄψομαι Vi* Re cf. t. III praef. XXIX | post *ὄψεσθαι* lac 3 litt *La* | *ταῦτα HLaVi*
4 *ταῦθ' HLaVi* 5 *καὶ* om *ViB* | *πρωτεσίλεω H πρωτεσιλέω La* 6 *ἐλεοῦντος Can* | *οὖν* inserui e libris om edd | *κατὰ Ma* sed del et *μετὰ* suprascr m² 7 voce *ἑτοίμων* inc *V* (fol. 8) | *καὶ* post *ὧν Laur* 8 *πρόχειρος* scripsi e *LaurCan ἐγγὺς* reliqui libri edd 9 *τὸ Ma* sed ο ex α corr m² 10 *ἐνθέμενος εἰς τὰς ναῦς* scripsi ex *HVLaViMa* sed in hoc *θε* in ras m³ *εἰς τὰς ναῦς ἐνθέμενος* reliqui libri edd | *ἦλθεν Vi* 11 *μὲν* om *BCan* 12 *ἀφήθη HV* Mor | *τὰ 'μαυτοῦ H Laur* 14 *ἆρα* Mor *ἄρα Can* 15 *λεσβίτιδας Laur* | *δὲ H LaVi* | *τἄλλα H τἆλλα La τ' ἄλλα* edd *τὰ ἄλλα* Iacobs Phil. 409 at cf. 114, 1

εἶχεν ὑπισχνεῖσθαι τἄλλα; εἰ τοίνυν ἃ παρ' ἐμοῦ γέγονεν ἐκείνῳ, ταῦτ' ἐμοὶ παρ' ἐκείνου, παρ' ἐμαυτοῦ μοι γίνεται τὰ δῶρα, καὶ χάριν εἰδέναι δίκαιος ἐκεῖνος ἐμοὶ πάντων, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ τοῦ μέρους ἐκείνῳ. 49. *δοκεῖ δέ μοι μηδὲ τοὔνομα τῶν δώρων προσήκειν τῷ παρόντι πράγματι. ὁ μὲν γὰρ ὧν οὐ κατέστη κύριος, ταῦτα λαμβάνων δῶρα λαμβάνει, ὁ δ' ὧν ἐγκρατὴς ὑπῆρχε, ταῦτα δεχόμενος ἃ πρότερον εἶχε κομίζεται. ὥστ' οὐδὲ πάντων ἀφιστάμενος τῶν ἐν τῇ σκηνῇ δώρων μέμνητ' ἂν εἰκότως. οὐ γὰρ δοῦναι τοῦτ' ἔστιν, ἀλλ' ἀποδοῦναι. νῦν δὲ ποιεῖ παραπλήσιον ὥσπερ ἂν εἰ καὶ τὴν κιθάραν ταύτην εἰς δωρεάν μοι λογίζοιτο.*

50. *Χωρὶς δὲ τούτων μὴ θαυμάζοντα μὲν τὰ δῶρα τὴν ὀργὴν ἐξαλείφειν οὐκ ἔνι, θαυμάζειν δὲ ὧν τις ὑπερεῖδεν οὐχ οἷόν τε. ἐμοὶ τοίνυν κατέχειν μὲν ἐξῆν*
R IV 64 *ἑλόντι, τίς γὰρ ἂν ἄκοντος ἥψατο; | κοινὰ δὲ ποιεῖν τῶν Ἑλλήνων τὰ τῶν ἐχθρῶν ἀγαθὰ πρέπειν*

---

12 cf. ad p. 307, 14 17 Il. ι 331

---

2 *ταῦτα LaurCan* Mor 3 *γίγνεται Vi γέγονε HVLa οἶδε Ma* sed *γρ εἰδέναι* in marg m² | *δίκαιος* reposui e libris *δικαίως Ma* sed *γρ δίκαιος* in marg m², Mor sed *γρ δίκαιος* in marg, Re sed *δίκαιος* in nota | *ὁ* ante *ἐκεῖνος* edd delevi ut delendum coni Re *ἐκεῖνος* om *LaVi* et *γρ* in marg Mor 4 *ἀλλ'* om *Ma* | *ἐμὸν Can* | *τῶν σκύλων* supra *τοῦ μέρους Ma*³, post *τοῦ μέρους* edd delevi 5 *μὴ δὲ HLaViMaB* 6 *οὐ κατέστη*] *οὐκ ἔστι HVMaLaur* 7 *ὅ ViCan* 8 *εἶχε Ma* sed *γρ εἷλε* suprascr m³ *εἶχεν* Mor | *ταῦτα* ante *κομίζεται Vi* 9 *τῇ* om *La* 10 *μέμνητ'* reposui ex *HVLaViBCan μέμνηται Ma μεμνῆτ' Laur* edd | *οὐ*] *καὶ Can* | *ταῦτ' Can τοῦτο LaVi* | *ἔστιν* scripsi *ἐστιν VLaMa ἐστὶν HLaur ἐστίν Vi ἂν ᾖ Can ἂν ἦν B* edd 12 *ἐμοὶ LaVi* | *λογίζηται* Mor 13 *θαυμάζοντι* (*ὀργὴν* supra) *B* 14 *δωρεὰν B* | *τίς LaViCan* 15 *οὐκ ἔνι Can* | *ἐξῆν ἑλόντι* reposui e libris *ἦν ἐξελόντι* edd 16 *ἂν* om *Vi* | *ἄκοντας Can* 17 *τῶν Ἑλλήνων* reposui e libris *τοῖς Ἕλλησι* edd | *πρέπον Laur*

ᾠήθην. εἶτ' ἐν χεροῖν μὲν ὄντα ῥᾳδίως ἐξέβαλον, ζητῶ δ' ἀπόντα; καὶ τῷ δοῦναι σεμνυνόμενος ἐπιθυμῶ λαβεῖν; καὶ πάντα μὲν ἡγησάμην μικρά, μικρὰ δ' ἐξ ἁπάντων θαυμάζω; τί οὖν αἰτεῖ συγγνώμην Ἀγαμέμνων; εἰ γὰρ ἐφέλκεταί με τὰ δῶρα, καλῶς ἐκεῖνος ὕβριζε. πᾶς γὰρ ἐλάττων κέρδους ἀτιμαζέσθω.

51. *Βούλομαι τοίνυν ἐπανελθὼν ὅσα φρονῶ περὶ τῆς κηδείας εἰπεῖν. θῶμεν γὰρ καὶ βιώσεσθαί με παρὰ τὴν τῆς μητρὸς μαντείαν καὶ πάλιν ἐπιβήσεσθαι τῆς οἰκείας. εὐθὺς οὖν Ἀγαμέμνων ἐγγυήσει τὸ θυγάτριον; τί λέγεις; ὁ τὴν οὖσαν ἀφαιρούμενος τὴν αὑτοῦ δώσει καὶ τῆς αἰχμαλώτου φθονῶν ἐγχειριεῖ τὴν παῖδα; καὶ τοῦ πολέμου τελευτὴν εἰληφότος ἔσται χρηστὸς ὁ μηδ' ἐν τῇ χρείᾳ σωφρονῶν; οὐκ ἔστιν. ὁρῶ τὸ μέλλον τοῖς ἤδη πεπραγμένοις καὶ γίγνεταί μοι τῶν δευτέρων ἃ πέπονθα διδαχὴ καὶ τοῖς ἐγνωσμένοις τἀφανὲς ἐξελέγχεται.* 52. *ἀλλ', εἰ δοκεῖ, καὶ τοῦτο θῶμεν, ἐμμενεῖν οἷς ὑπισχνεῖται καὶ πληρώσειν τὸν γάμον. τί τοίνυν*

---

1 *ἐξέβαλλον HVi* 2 *δὲ H* | *σεμνυνομένας Can μεμνημένος Ma* sed del m³ et *σεμνυνόμενος* in marg m³ | *ἐπιθυμῶν Can* | *λαβεῖν* scripsi ex *HVLaViMaLaur λαμβάνειν BCan* edd
3 *δὲ LaurCan* Mor 5 *ἐκεῖνον Can* 6 *ὕβριζεν Ma* Mor | *πῶς HV* Mor | *γὰρ* om *Ma* 7 *Βούλομαι* — 8 *εἰπεῖν* citat praemissis verbis *καὶ πάλιν* post *ἐπάνειμι* — *τὰ ὅπλα* (p. 326, 8) Gregor. *εἰς τὸ περὶ μεθόδου δεινότητος* Herm. Rhet. gr. VII p. 1224, 23
8 *βιώσασθαι Can* | *περὶ Vi* | *παρὰ τῆς μητρὸς τὴν Laur*
9 *μου* post *μητρὸς H* 10 *οἰκείας* scripsi e *MaBCan* ut coni Re et Iacobs Ach. Tat. 800 *οἰκίας* reliqui libri edd
11 *τί λέγεις;* om *Can* | *αὐτοῦ La* sed ʽ corr *n* *αὐτοῦ HVViB Can* edd *ἀποῦσαν* Iacobs Add 350 Lect 93 12 *τὴν αἰχμάλωτον* Mor *τὴν αἰχμαλώτου* Re 13 *μὴ δ' HLaViMaLaur Can μηδὲν* Mor 14 *ἐν* om Mor | *ὁρῶ La* sed *ω* ex *ων* corr *n* 15 *γίνεται MaLaur* 16 *τἀφανὲς* scripsi ex *HVLaMaB Laur τἀφανῆ ViCan* edd | *ἐλέγχεται Laur* 17 *ἐμμενεῖν* scripsi auctore Re *ἐμμένει Can* edd *ἐμμένειν* reliqui libri 18 *πληρώσειν* scripsi ex *HLaViMaBLaur πληρώσει VCan* edd

ἐν τῇ παιδὶ τοιοῦτον, δι' ὃ δεῖ προκινδυνεῦσαι τοῦ δυσμενοῦς; πλοῦτον ἐποίσεται μέγαν. ἀλλ' οὐ θαυμάζω τὸ πλουτεῖν. ὥρᾳ λάμπει σώματος. ἀλλ' οὐκ ἀσφαλὲς τὸ κτῆμα καὶ δείκνυσιν Ἑλένη. τρόπων ἤσκηκεν ἀρετήν. καὶ πότερον τὴν τήθην ἢ τὴν τηθίδα μεμίμηται; γένους ἕνεκα, νὴ Δία. καὶ πότερον Αἰακὸς
R IV 65 *Ταντάλου χείρων ἢ | Πηλεὺς Ἀτρέως; ὧν ὁ μὲν εὐχῇ τὸν λιμὸν ἔλυσεν, ὁ δὲ τὴν τῶν Κενταύρων ὕβριν*

---

6 Aristid. p. 607, 3 et 12 sq. 7 cf. t. II 545, 15 8 cf. ad t. III 243, 2

---

5 *τὴν τήθην ἢ τὴν τηθίδα] τίθην λέγουσι τὴν τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς μητέρα, ἀλλ' οὐ μάμμην. οὐδεὶς γὰρ τῶν ἀρχαίων εἶπε. μᾶλλον μὲν οὖν τὴν μητέρα τινὲς αὐτῶν μάμμιον ἐκάλεσαν, σὺ δὲ μητέρα λέγε. τὴν δέ γε τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς ἀδελφὴν τιθίδα φασίν. ἐδήλωσε δὲ Λιβάνιος ἐνταῦθα ἀμφότερα λέγων τοὺς τῆς Ἀγαμέμνονος θυγατρός· τρόπων ἤσκησεν ἀρετὴν καὶ πότερον τὴν τίθην ἢ τὴν τιθίδα μεμίμηται· ἢ τὴν μάμμην αὐτῆς, τὴν Εὐρόπην* (corr *Ἀερόπην*) *δηλαδὴ ἢ τὴν Λήδαν, ἢ τὴν θείαν αὐτῆς Ἑλένην τὴν τῆς μητρὸς ἀδελφὴν δηλονότι κτλ.* (= Thom. M. l. l. p. 360, 4—361, 2 *υἱέων*) *B*[2]

τὴν τήθην] τὴν Ἀερόπην λέγει τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος μητέρα, ἣν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Ἀτρεὺς μοιχευομένην λαβὼν τῷ ἀνδραδέλφῳ αὐτῆς Θυέστῃ εἰς θάλασσαν ἔρριψεν Ma[2]

τὴν τηθίδα] τὴν τοῦ Πέλοπος γυναῖκα Ἱπποδάμειαν λέγει. καὶ αὕτη γὰρ ἐμοιχεύετο τῷ Μυρτίλῳ. Ma[2]

---

1 *διὸ LaViCan* | *δὴ HVi* | *προκινδυνεῦσαι Ma* sed *εῦ* in
οῦ *οῦς*
ras m[3] | *τὸν δυσμενῆ Vi* 2 *μέγαν Laur* 3 *τῶ Can* | *ὥρᾳ* scripsi e *LaLaur* *ὥρα* reliqui libri edd | *ἀλλ'* om *Laur* 4 *Ἑλένην* Mor | *τρόπων — 6 μεμίμηται* citat praemissis verbis *ἐδήλωσε δὲ Λιβάνιος ἀμφότερα ἐν τῇ τοῦ Ἀχιλλέως ἀπολογίᾳ λέγων περὶ τῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος θυγατρός* Thomas M. p. 359, 10 s. v. *τίθην* | *τῶ τρόπω Can* *τρόπω Vi* | *ἤσκησεν Vi* 5 *τήθην* scripsi ex *HVMaLaurCan* coll t. II 559, 11 cum Iacobsio Phil. 298 *τηθὴν La* *τίθην ViB* Thom edd | *τηθίδα* scripsi e *Can* cum Iacobsio *τητθίδα H* *τητθύδα V* *τιτθίδα* reliqui libri edd *τιθίδα* Thom 8 *εὐχῇ*] *τὸν Laur* | *λιμὸν* scripsi ex *HVLaViB* coll. t. II 545, 15 *λοιμὸν* reliqui libri edd sed *λιμὸν* coni Mor Not fol. f III | *ἔλυσεν* scripsi ex *HVLaMaBLaurCan* *διέλυσεν Vi* Re | *τῶν* om *Can*

κατέλυσε καὶ δι' ἀρετὴν τρόπων τῷ Θέτιδος ἐτιμήθη γάμῳ. 53. *ἐξεταζέτω τοὺς προγόνους Ἀγαμέμνων καὶ πάντας ἐκ τῶν ἀδικημάτων βεβοημένους εὑρήσει. Τάνταλος ἐξειπὼν τὰ ἀπόρρητα καὶ τεθνεὼς κολάζεται, δικάζει δὲ ὑπὸ γῆν Αἰακός. Πέλοψ τὸν συναγωνιστὴν Μυρτίλον ἐν Γεραιστῷ κατεπόντισεν. Ἀτρεὺς ἀδελφὸν ἀπέκτεινε καὶ παῖδας ἀδελφοῦ, τὴν δὲ θοίνην σιωπῶ. οὗτος αὐτὸς Ἀγαμέμνων εἰς τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἀσελγής. ὥστ' οὐκ οἶδ' εἰ προσῆκεν οἰκίαν θαυμάζειν τοσούτου γέμουσαν τοῦ μύσους.* 54. *κεφάλαιον δέ, βάρβαρος Ἀγαμέμνων τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἐγὼ δὲ Αἰγινήτης. γίνεται οὖν ἡ μίξις τοῖν γενοῖν ὄνειδος*

---

1 Ovid. Met. XII 366 sq. [Apollod.] bibl. III 13, 3 5 cf. t. IV 338, 19 | Soph. El. 508 c. schol. Eur. Or. 989 sq. Hyg. fab. 84. Tzetz. Lyc. 157 6 Chrysippum cf. Hyg. fab. 85. Schol. ad Il. β 105 7 Tantalum et Plisthenem cf. Hyg. fab. 88 | Soph. Ant. 1293 11 Soph. Ant. 1292

---

6 *ἀδελφὸν*] *ἤτοι τὸν Χρύσιππον* suprascr *Ma*² 7 *ἀδελφοῦ*] *τοῦ Θυέστου* suprascr *Ma*² 11 *βάρβαρος*] *Τάνταλος γὰρ ὁ πρόγονος τούτου Λυδὸς ἦν Ma*² 12 *Αἰγινήτης*] *ἀπὸ Αἰγίνης τῆς Ἀσωποῦ ποταμοῦ Θηβῶν Αἰακός, Αἰακοῦ δὲ Τελαμὼν καὶ Πηλεύς, Πηλέως δὲ Ἀχιλεύς Ma*²

---

1 *ἀρετῆς τρόπον La* sed *ῆς* in ras *n*, *ViMaLaur* | *τῆς* ante *Θέτιδος Vi* 4 *τ' ἀπόρρητα* Re 5 *δ' B* | *τὴν* ante *γῆν Laur* 6 *μυρτῖλον LaMaBLaurCan* | *προς Can* *πρὸς Laur* *πρὸς τῶ B* | *Γεραιστῷ* scripsi e *La* sed *ι* inser *n*, *ViMaB* *γεραίστω Laur* *γεραστῶ Can* edd *γεράστω HV* cf. t. I 89, 8 | *κατεπόντωσεν B* | *δὲ* post *ἀτρεὺς Laur* 7 *ἀδελφοῦ* Mor sed *γρ Θυέστου* in marg 8 *Ἀπόλλω* reposui e libris *Ἀπόλλωνα* edd
9 *ἀσελγής* reposui e *HVLa* sed in hoc ` e ˜ corr *n*, *Ma* sed in hoc *βὴς* supra *λγὴς* m², *BLaurCan* *ἀσεβὴς Vi* *ἠσέλγησεν* edd | *ὥστε La* | *οἶδα Laur* | *ἦν Can* 10 *τοῦ* cum *Wolf* del Re
11 *τὸ ἐξαρχῆς VCan* *τοεξαρχῆς ViMaB* | *δ' Ma* *δέ γε La Vi* *δέ τε HV* 12 *γίγνεται VLaLaur* edd *γίνηται Can* | *δυοῖν* ante *γενοῖν Ma*

μὲν τοῖς Αἰακίδαις, κόσμος δὲ τοῖς Πελοπίδαις. οὔκουν ἐκεῖνος θεραπεύσει τὴν ὕβριν τῷ γάμῳ, ἀλλ' αὐτὸς ἁμαρτὼν οὕτως ἂν φῄμην τὴν ἁμαρτίαν λύσειν φάσκων αὐτῷ κηδεύσειν ἐπὶ ταῖς διαλλαγαῖς.

55. *Εἰ δ' ὥσπερ Ὀρέστην με τιμήσει, τῷ μὴ μᾶλλον ἐμὲ τιμᾶν ἀδικήσει. πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον παρ' ἐμοῦ μὲν ἔχειν τὸ τὸν Ὀρέστην αὖθις ἰδεῖν, τῆς δ' αὐτῆς ἄγειν ἐκείνῳ τιμῆς; Ὀρέστῃ τε γὰρ τοῦ πατρὸς ἐντι-* R IV 66 *μότερος ἐγώ, δι' ὃν οὐκ ὀρφανὸς | ἐκεῖνος, τούτῳ τε Ὀρέστου, δι' ὃν ἕξει τοῦ παιδὸς ἀπολαύειν. οὕτω τῶν ὑποσχέσεων αἱ μὲν ἐλάττους τοῦ δέοντος, αἱ δὲ δωρεῶν ἀφεστᾶσιν, ἐν δὲ ταῖς ἐκεῖνος πλεονεκτεῖ. ἀλλ' ἔστων καὶ μεγάλαι καὶ καλαὶ καὶ θαυμασταί, ἐχθροῦ δέ γέ εἰσι καὶ οὐ πεφύκασιν εὐφραίνειν.*

56. *Ὧι τοίνυν ἡμᾶς μάλιστα κάμψειν ἤλπισας, ὅτι τὴν κόρην ἀποπέμψει, τοῦτο τοῦ μηδενὸς ἄξιον εἰς τὴν σπουδήν ἐστί σοι. τίς γὰρ οὕτως εὐήθης ὃς οὐ*

---

5 Il. ι 284 16 Il. ι 132 et 274

---

1 *οὔκουν* scripsi e *LaViMaBLaurCan* *οὐκοῦν H* *οὐκ οὖν V* edd 2 vocibus *ἐκεῖνος θεραπεύσει* incipit *Cr* fol. 45[v] sed scriptura paene tota erasa est | *θεραπεύει VLaVi* | *τῶν γάμων H* | *ἀλλ'* om *Can* Mor 3 *λύειν LaMa* *λύσιν Vi* 5 *με ὀρέστην Ma* | *τὸ B* | *μὴ* om *Ma* | *μηδὲν Ma* sed *γρ μᾶλλον* suprascr m[2] 7 *τὸ* inser *Ma*[2] | *δ' αὐτῆς* scripsi ex *HVMaB* *δὲ αὐτῆς LaVi* *αὐτῆς δ' Laur* edd *αὐτῆς Can* 8 *ἄγειν ἐκείνῳ τιμῆς* scripsi ex *HVLaViMaB* *ἐκείνῳ τιμῆς ἄγειν Laur Can* edd | *τιμῆς ὀρέστη. ὀρέστη V* | *Ὀρέστῃ* — 10 *Ὀρέστου* in marg *B* | *τε* inser *Ma*[2] om *V* *ὅτω H* 12 *ἐκεῖνον Can* *πλεονεκτεῖν BCan* | *ἀλλ'* — 13 *θαυμασταί* praemisso *Λιβάνιος* citat Lopadiota lex. Vind. p. 64, 16 s. v. *ἔστων ἀντὶ τοῦ ἔστωσαν* 13 *ἔστων Ma* sed *ν* add m[2] *ἔστωσαν Can* *ἔστω HV* Mor | *καλαὶ* om *Ma* *πολλαὶ LaViLaur* et *γρ* in marg Mor *καὶ* om *Ma* | *ἐχθροῦ δέ γε* Mor sed *γρ ἐχθρὰ* in marg 14 *γε* om *MaBLaurCan* *γ' V* 15 *μάλιστα* om *LaurCan* 16 *τοῦτο τοῦ* in ras *Ma*[3] | *τοῦ* om *Can* Mor | *εἰς* in ras *Ma*[3] 17 *ἔστι HVLaMa* *ἔστω LaurCan*

τῆς ἀφαιρέσεως ἀλγήσει μᾶλλον ἢ τῆς ἀποδόσεως εἴσεται χάριν; τὸ μὲν γὰρ ἐκ τῶν δικαίων ὑπῆρχε, τὸ τῶν αὑτοῦ κρατεῖν· ὃν δ' ἀφήρηταί τις χρόνον, ἠδίκηται. καὶ τὸ μέν ἐστιν ἔγκλημα, τὸ δὲ οὐκ ἔστιν εὐεργεσία. ὃ γὰρ ἐχρῆν συνεχῶς παρ' ἐμοὶ μένειν, τοῦτο ἁρπάσας, εἶτ' ἀποδούς, τῷ μὲν ἐλύπεις, τῷ δὲ οὐ χαρίζῃ. τίς γὰρ ἡ χάρις ἀποστῆναι τῶν ἀλλοτρίων;
57. *ὅτι τοίνυν οὐχ οἷόν τε λύσιν τῶν ἀδικημάτων διὰ τῆς ἀποδόσεως γενέσθαι γνοίης ἂν ὡδί. νῦν ἐπάνεισί μοι Βρισηίς. καλῶς. πόθεν οὖν ἐπάνεισι; παρ' Ἀγαμέμνονος. τοῦτ' οὖν αὐτὸ τὸ παρ' Ἀγαμέμνονος ἐπανήκειν τίς λύσει μηχανή; ἕως δ' ἂν ἀπὸ τῆς ἐκείνου σκηνῆς ἐξίῃ, μένει τὸ λυποῦν ἀνίατον. χωρὶς δὲ τούτων, οὐ τὸ σῶμα τῆς ἀνθρώπου τότ' ἀφῃρεῖτο μόνον, ἀλλὰ καὶ προσῆν ὕβρις τοῖς πραττομένοις, μᾶλλον δέ, ὅλον ὕβρις ἦν τὸ πρᾶγμα. ἡ μὲν οὖν ἄνθρωπος αὖθις ἔσται παρ' ἡμῖν, τὸ δὲ μὴ πεπαρῳνῆσθαι πόθεν προσ-*

---

2 *τῶν* om *Vi* 3 *αὑτοῦ* scripsi e *Laur* *αὐτοῦ* reliqui libri edd | *χρόνου Can* 4 *τὸ δὲ* scripsi ex *HVLaVi* cum Iacobsio Lect 93 (*τὸ δ'*) *τό δ'* reliqui libri edd 5 *νουνεχῶς* Mor 6 *τοῦθ' MaB* | *ἐλύπησας La* sed *ας* in ras *y*, *Ma* sed *ησας* ex *εις* corr m^2 *ἐλύπει Can* *ἐλύπησε* Mor sed *γρ ἐλύπει* in marg | *δ' MaBLaur* 7 *χαρίζει Can* *χαρίζεται* Mor 9 *ἀποδώσεως La* *ἀπογνώσεως Vi* | *εἶναι HVLaMa* sed in hoc *γρ γενέσθαι* in marg m^2 | *δ'* ante *ἂν Laur* | *ὡδί* reposui e libris *ὧδε* edd 10 *οὖν* om *HVLaMa* *δ' Vi* | *παρὰ Ma* | *Ἀγαμέμνονος*; edd 11 *τοῦτο MaLaurCan* Mor | *γοῦν Laur* | *τὸ* inserui e *HVLaViMaLaurCan* om *B* edd 12 *μοι* ante *μηχανή H* edd et inser *Ma*^{3} 13 *σκηνῆς Ma* sed *σκην* in ras m^3 | *ἐξῇ Laur* *ἐξήει Can* *ἔξεισι Ma* | *παράπαν* Mor sed *γρ λυποῦν* in marg 14 *οὐδὲ B* | *τότ'* scripsi e *VLaViLaur* et inser *Ma*^{2} *τότε B* edd *τοῦτ' H* om *Can* | *ἀφήρητο Vi MaB* 15 *καὶ* om *Can* | *δ' HB* 16 *τὸ* ante *ὅλον Can* | *ὕβρις ἦν τὸ πρᾶγμα ὅλον Vi* 17 *πεπαρῳνεῖσθαι La* *παρῳνεῖσθαι Vi* *πεπαρωνηκέναι Can* sed *γρ πεπαρωνῆσθαι* in marg

ἔσται μοι; εἰ τοίνυν ὑπὲρ οὗ τὴν κόρην ἀπέσπα, τοῦτο οὐκ ἀναιρήσει, σώζεται τὸ ἀδίκημα, κἂν ἀποπέμπῃ
R IV 67 τὴν κόρην, ἡ ὕβρις μένει. 58. εἰ προσελθών | τις τῶν Ἑλλήνων ⟨σε⟩ τρώσειεν ἐπιβουλεύων, οὐ καθυφήσεις τῆς ὀργῆς ὁρῶν κομίζοντα τῷ τραύματι φάρμακον. ἕτοιμον γὰρ ἅμα καὶ δίκαιον εἰπεῖν· ὦ κάκιστε ἀνδρῶν, τί γὰρ κατεσκεύαζες τῷ φαρμάκῳ τὴν χρείαν ἐξὸν ὅλως ἔχειν παρὰ σαυτῷ τὼ χεῖρε; τί δ' ἀντὶ τοῦ μὴ πλῆξαι τὴν πληγὴν ἐπανορθοῖς; εἶτα σὺ μὲν οὕτως, ἂν δ' Ἀγαμέμνων εἴπῃ· λέλυται τὸ δεινόν, ἐπάνεισιν ἡ κόρη, προσδραμὼν ἐγὼ περιπτύξομαι τὸν ἄνδρα καθάπερ ὄντως οὐδὲν ἠδικημένος; 59. ἀλλ' οὐχ οὕτως ἀνόητός εἰμι καὶ κατὰ σὲ σοφός. ἐγὼ γὰρ ἡγοῦμαι τὴν ἀπόδοσιν αὐτὴν δεῖγμα εἶναι τῆς ἀδικίας. ἐν ᾧ γὰρ ἀφίησί τις τοῖς ἐξ ἀρχῆς κυρίοις ἃ τέως ἀπεστέρει, τὸ μὴ προσηκόντως ἀφελέσθαι δείκνυσιν. ὅταν οὖν ἀκούω τὴν ἀπόδοσιν, ἐννοῶ τὴν ἀφαίρεσιν καὶ συνεισέρχεται τὸ λυποῦν. 60. πρὸς τῶν θεῶν, εἴ τις αὐτοῦ τὴν τιμὴν ἀφελόμενος ἡμέρας ἢ πλείους ἢ ἐλάττους, εἶτ' αὖθις

---

1 ἀπέσπασε *La* ἀπέωσα *Vi* 4 σε inserui auctore Re („*aut pone* εἰ *addendum aut pone* Ἑλλήνων, σε") om libri edd | οὐ om *BLaur* | καθυφήσῃ *Can* καθυφήσει Mor 6 κάκιστ' *Vi* 7 κατασκευάζεις *Ma* | τὴν χρείαν τῷ φαρμάκῳ *Laur* 8 ὅλως om *Vi* | κατέχειν *LaurCan* | τὼ χεῖρε inser *Ma*³ 9 τί — 10 οὕτως praemisso κείμενον in marg *Ma*² | δὲ *HVLaVi* | ἂν ante ἀντὶ *Can* 10 δὲ edd | εἴποι *Vi* εἶπε *Can* κότα 12 ὅπως *Can* 13 μηδὲν *LaurCan* | ἠδικημένος *B* | οὗτος *V* 14 καὶ] εἰ καὶ μὴ *Ma* | μὲν ante γὰρ *HVLa* | οἶμαι *Laur* 15 τῆς ἀδικίας εἶναι *HV* 16 ἐξαρχῆς *LaViCan* 17 ἀκούω scripsi ex *HLaViLaurCan* ἀκούσω *VMaB* edd 18 ἐννοῶ τὴν ἀναίρεσιν in ras *Ma*³ | συνέρχεται *Can* 19 τῶν om *ViMaCan* | θεοῦ *Vi* | τιμὴν scripsi ex *HVLaViMa* ἀρχὴν *BLaurCan* edd 20 ἢ ante πλείους inserui ex *HVLaViMa* om *BLaurCan* edd

ἑκὼν ἀπαλλάττοιτο τὴν βασιλείαν ἀποδούς, ἆρ' ἂν ἡγήσαιτο μηδὲν ἄξιον δίκης πεπρᾶχθαι; τί δ' εἴ τις τῇ Κλυταιμνήστρᾳ συνοικοίη, μέχρις ἂν οὗτος ἀπῇ, φανέντος δὲ μηκέτι προσίοι τῇ γυναικί, ἆρ' ἂν εὐγνώμονα καὶ βέλτιστον κρίνεις τὸν οὐκ ἄχρι παντὸς ἀδικοῦντα; 61. σὺ δέ, πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς, εἰ τὴν Πηνελόπην ἀνὴρ Ἰθακήσιος ἀποσπάσας τῶν σῶν βασιλείων οἴκαδε ὡς αὑτὸν ἀγαγὼν ἔχοι, εἶτα πυθόμενός σε κατηρκέναι πάλιν καταστήσειεν εἰς τὰ πρότερα, ἆρ' οὐκ οἰήσῃ τοῦ ξίφους δεῖν ἐπ' αὐτὸν οὐδ' ἐκεῖνα μισήσεις, ἀλλὰ τούτων εἴσῃ χάριν; μέγα μεντἂν ὑπάρξειε τοῖς πονηροῖς, εἰ τρυφῶντες ἐν τοῖς ἀλλοτρίοις ὁπόσον ἐθέλουσιν, εἶτ' ἀποδόντες ἐν | R IV 68 τοῖς ἐπιτηδείοις γεγράψονται. ἀλλ' οὐδ' Αὐτολύκῳ τῷ πάππῳ τῷ σῷ τοῦτ' ἂν ἤρκεσεν εἰπεῖν, εἴπερ ἑάλω κλοπῆς, ἀποδίδωμι, κομίζεσθε τὰ φώρια. τί κεκράγατε;

4 Xen. conv. 4, 38   6 Dem. p. 762, 18   11 cf. t. II 104, 11   14 cf. p. 67, 12

2 δὲ *HLaVi*   3 συνοικεῖ *LaurCan* Mor | ἀπείη *H* ἀπίη *VLaVi*   4 προσίοι scripsi e *B* coll. Xen. l. l. προσίη *Laur* προσίοιτο *Can* edd ἐπείη *HV* ἐπίη *LaVi* ἀπείη *Ma* | ἄρ' *Can* | εὐγνωμόνως καὶ βελτίως *Can*   5 κρίνειεν *La* | τὸν — ἀδικοῦντα citat praemisso Λιβάνιος Lopadiota lex. Vind. p. 15, 3 s. v. ἄχρι παντὸς ἀντὶ τοῦ διόλου | τοῦ et ἀδικοῦντος *Can*   7 ἰθακήσιος ἀνὴρ *MaBCan* | ἀνὴρ om *HV*   8 οἴκαδε — ἀγαγὼν citat praemisso Λιβάνιος Lopadiota lex Vind. p. 195, 14 s. v. ὡς ἀττικῶς ἀντὶ τῆς εἰς προθέσεως | αὑτὸν scripsi e *ViMa* αὐτὸν reliqui libri Lopad edd | ἔχει Mor | πειθόμενος *Vi*   9 κατηρ$^{\tau\iota}$:κέναι *H* | οὖν post ἆρ' *Vi*   10 τὸ *Can* | ἐκεῖνα *La* sed α in ω corr *y* ἐκείνων *MaB*   11 τούτω *Can* | μεντἂν scripsi μὲν τἂν *H* μέν τἂν reliqui libri μέν τ' ἂν edd   12 ἐπ' *Vi* | τοῖς om *Vi*   13 ὅσον *Can* ὅσονπερ *Laur* παρεθέλουσιν *Can* | εἶτα *BCan* Mor | ἀποδιδόντες *Laur*   14 γράψονται *HV* | voce ἀλλ' incipit *Cr* fol. 45r at pleraque abrasa   15 εἰπεῖν om *HMaBLaurCan*   16 κομίζεσθε —

τί ἠδίκησθε; δεῖ γὰρ ἐξ ἀρχῆς εἶναι χρηστόν, οὐκ ἀδικοῦντα σοφίζεσθαι. 62. ἀξιῶ δέ σε μὴ δυσχερῶς ἀκούειν, μετὰ Πηνελόπης καὶ Κλυταιμνήστρας εἰ μνημονεύοιμι τῆς Βρισέως. ἑκάστῳ γὰρ ὅ τι φίλον, τοῦτ' ἔντιμον. ἐμοὶ δὲ ἦν ἐκείνη περὶ πολλοῦ καὶ οὐδὲν ἐκώλυεν ἡ τύχη. ὥσπερ οὖν ὑμῖν ἀπολαμβάνουσιν οὐκ ἂν ἀπέχρησεν, οὐδ' ἑτέρῳ.

63. Καὶ μὴν εἰ λύσιν τῆς ὕβρεως οἰησόμεθα τὴν ἀπόδοσιν, πονηρὸν ἔθος εἰς τὸ στρατόπεδον εἰσάγοντες λήσομεν. ἀφαιρήσεται μὲν τὸ σὸν γέρας ὁ Διομήδης, Αἴας δὲ τὸ Αἴαντος οὑτοσὶ τὸ τοῦ Λοκροῦ, Μενέλεως δὲ τὸ Νέστορος, ἄλλος δὲ τὸ τοῦ δεῖνος. εἰ δ' ἀγανάκτησις γένοιτο, πάντες ἀποδώσουσι, τοῖς δ'

---

6 Her. VII 148 11 Il. ι 169 et 623

φώρια citat praemisso Λιβάνιος Lopadiota lex. Vind. p. 187, 3 s. v. φώριον τὸ κλέμμα | κομίζεσθαι *HVViMaLaurCan* Lopad

1 δὲ post τί edd delevi | ἐξαρχῆς *Laur* | οὐδ' Mor 2 ἀξιῶ — 4 Βρισέως citat praemisso Λιβάνιος Lopadiata lex. Vind. p. 14, 12 s. v. ἀξιοῖ ἀντὶ τοῦ καθικετεύει 3 εἰ ante μετὰ, non ante μνημονεύοιμι *BLaurCan* Re 4 βρισηίδος *Laur Can* | ἑκάστῳ — 5 ἔντιμον omissa γὰρ particula citat Macar. fol. 95ᵛ | ὅτι *Vi* | τοῦτο *LaurCan* Macar Mor 5 ἐμοὶ — 6 ἡ τύχη citat praemisso Λιβάνιος Lopadiota lex. Vind. p. 145, 16 s. v. περὶ πολλοῦ ἀντὶ τοῦ φροντίδος ἄξιον | ἐκώλυσεν Lopad

6 ὥσπερ — 7 οὐδ' ἑτέρῳ citat Planudes in scholiis codicis Palatini 129 (v. t. I p. 73) ad Aristid. Panath. p. 16, 11 sq. ed. Frommel ἔστι δὲ ἡ παραβολὴ ἀναπόδοτος νοουμένης τῆς ἀποδόσεως. ποιοῦσι δὲ τοῦτο ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ παρὰ Λιβανίῳ ἔστιν εὑρεῖν ἐν τῇ 'Αχιλλέως ἀντιλογίᾳ. λέγει γάρ· ὥσπερ κτλ. | ἡμῖν *MaCan* 7 οὕτως ante οὐδ' *La* sed del *y* et οὕτως οὐδ' εμοι in marg *y* | οὐδετέρῳ *MaBCan* Plan οὕτω κἀμοί post οὐδετέρῳ *Ma* 8 εἰσόμεθα *Ma* 9 εἰσαγαγόντες *Ma* 10 voce ἀφαιρήσεται incipit *Cr* fol. 82ᵛ sed pleraque abrasa | γὰρ post μὲν *ViMa* | τὸ om *Can* 11 τοῦ ante αἴαντος *MaBLaur* et inser *Lav* | δὲ ante τὸ *Laur* | μενέλαος *Ma* 12 τοῦ ante νέστορος *Laur* | δὲ τὸ om Mor | δὲ *LaVi* 13 πάντες *La* sed ες in ras *f* | δὲ *HVLaVi*

ὑβρισμένοις σιωπᾶν καταλελείψεται. ἀλλ' οὐκ ἔσται τοῦτο μηδὲ γένοιτο, ὦ Πόσειδον. ἀλλ' ἐνταῦθα δὴ καὶ τὸ τούτου δεινότερον, εἰ πέπονθα μόνος ἃ μηδεὶς ἔτι τολμήσει. 64. χθὲς ὑμεῖς ἐπῃνεῖτε τὸν Τυδέως, ἔγνων γάρ, ἔγνων, ἐπειδὴ μάλα νεανικῶς ἀπεκρίνατο πρὸς Ἰδαῖον ὡς οὔτε τὰ χρήματα οὔτε τὴν Ἑλένην ἀποδοῦσιν ἔσται τοῦ πολέμου πέρας, καὶ ὡς οὐκ ἀπήρεσκε τοῖς Ἀτρείδαις ὁ λόγος, ἐμαρτύρησεν Ἀγαμέμνων οὐ ζητήσας ἑτέρας ἀποκρίσεις. μὴ τοίνυν οὕτω πλεονεκτικῶς ἐχόντων ὥστε τούτοις ἀξιοῦν στέργειν ἐμὲ ὧν αὐτοῖς γιγνομένων οὐκ ἂν ἠγάπησαν.

65. Καὶ δῆτα στέργει Μενέλεως Ἑλένην ἀπολαμβάνων καὶ πόλεμος οὐκ ἔσται. ἀλλ' οὐδέν τι μᾶλλον ἐμοὶ ταῦτα ποιητέον. διὰ τί; ὅτι πρῶτον μὲν Μενέλεως ὑπ' ἀλλοφύλων ἠδίκηται καὶ οἷς ἡ φύσις πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀθάνατον ἔστησε τὴν ἔχθραν, ὥστ' ἐλάττων ὁ θυμὸς γίγνεται τῷ τὸ εἰκὸς συμβῆναι. ἔπειτ' Ἀλέξανδρος οὐκ εἰς εὐερ-

2 Arist. Av. 1131. Pac. 564. Plut. 1050 6 Il. η 402 9 Il. η 407

1 *καταλελείψεται* scripsi *καταλείψεται BLaurCan καταλείπεται CrHVLaViMa* edd 2 *μὴ δὲ HMaBCan μὴ LaVi Laur* | *ὦ* om *CrHVLa* inser *Ma*² | *καὶ* om *LaViLaur* | *τὸ* inser *Ma*² 3 *δεινότατον CrHVLaCan* | *ἔτι*] *ἄλλος B* 4 *ἐπαινεῖτε V* | *τὸν* (sed *ν* add m³) *τοῦ τυδέως Ma* 7 *ἀπήρκεσε Vi* 8 *μὴ Laur* 9 *ἀποκρίσεως H* | *μὴ τοίνυν οὕτω πλεον* in ras *La*ᶠ 10 *ἐχέτων Laur ἐχέτω Ma* sed del m² et *γρ ἐχόντων* in marg m² | *ὲ ὧν αὐτοῖς γιγνομένων* in ras *La*ᶠ | *αὑτοῖς* scripsi *αὐτοῖς* libri edd 11 *γινομένων Vi* 12 *μενέλεως La* sed *ω* in ras *f μενέλαος Vi* sed *εω* supra *αο μενέλαος Can* | *Ἑλένην* om *CrHV LaViMaLaurCan* 14 *ποιητέον διατί; ὅτι πρῶ* in ras *La*ᶠ | *διὰ τί* om *B διατί La*ᶠ*ViLaurCan* 15 *τὸ* ante *πρῶτον Can* edd delevi | *μὲν* om *CrH* | *Μενέλεως* scripsi e *CrHVLaViBLaur μενέλαος MaCan* edd | *ὑπὸ CrHVLaVi* | *καὶ — 16 ἕλλη* in ras *La*ᶠ 16 *ἔτικεν Vi* 17 *ὥστε BCan* Mor | *γίνεται ViBLaur Can* | *ται τῷ τὸ εἰκὸς* in ras *La*ᶠ 18 *ἔπειτα MaCan* Mor

γέτην ἡμάρτανεν. οὐ γὰρ ἐκείνῳ συνανήχθη Μενέλεως
R IV 69 | οὐδὲ στρατείας ἐκοινώνησε καὶ πόνων οὐδὲ συνήρατο πράγματα οὐδὲ παρεῖχε καθεύδοντι τῶν δυσμενῶν κρατεῖν. οὔκουν εἶχεν ἀφορμὰς εἰς ὀργὴν μεγάλας. 66. ἐγὼ δὲ Ἕλλην ὑφ' Ἕλληνος ὑβριζόμην σύμπλους, συστράτηγος, ὑπὲρ τῶν ἐκείνῳ διαφερόντων κοπτόμενος, τῆς μὲν βουλῆς κοινωνῶν, τὰ δ' ἐν τοῖς ὅπλοις μόνος μοχθῶν, τὰς δ' εὐπορίας εἰς μέσον παρέχων. ὅσῳ τοίνυν εὖ ποιῶν ἠλαυνόμην, τοσούτῳ πλέον ἀλγῶ. καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν μὴ τοῖς ἴσοις διαλλάττεσθαι τοὺς οὐκ ἴσα πεπονθότας· ᾧ μὲν γὰρ ἡ λύπη μικρά, τούτῳ τὸ κομίσασθαι μέτριον, ᾧ δὲ ὑπερβάλλουσα, τούτῳ πάλιν λαβεῖν οὐκ ἀπόχρη. 67. ἄνευ δὲ τούτων ἀκούω τὸν Μενέλεων οὐ τοῦ κάλλους τῆς Ἑλένης ἐπιθυμεῖν, ἀλλὰ τῆς παρ' αὐτῆς δίκης. βούλε-

3 Dem. p. 16, 5 7 Il. ι 374 8 Il. ι 331

1 την ἡμάρτανεν. οὐ γὰρ ἐκεί in ras *La f* | γε ante συνανήχθη *BCan* Mor delevi | μενέλαος *Can* 2 ώνησε — οὐδ in ras *La f* | καὶ om *Ma* 3 πράγματα *La* sed ραγματα in ras *f* et πράγματος in marg *y* πράγματος *Ma* πραγμάτων *Can* 4 ενῶν κρατεῖν in ras *La f* | οὔκουν reposui ex *HVLaViMaLaur Can* οὐκ οὖν *B* edd | ὀργὴν *Ma* sed ὰς suprascr m² ὀργὰς *HVLaVi* | μεγάλας reposui e libris μεγάλην edd 5 δ' *Ma* ὑφ' — συμ in ras *La f* sed συνμνους supra σύμπλους *y* sed postea del et μ in π corr et σύμπνους in marg *y* σύμπλους *Ma* sed σύμπνους in marg m² σύμπλους σύμπνους *ViCan* et γρ in marg Mor 6 συστρατηγός *HMaCan* στρατηγός *Vi* | ντων κοπτόμενος τῆς in ras *La f* 7 τὰ Mor sed γρ τῆς in marg | δὲ *B* 8 τὰς — εἰς in ras *La f* | εὐποιίας *La* et γρ in marg Mor 9 ὅσον *Ma* | τοσούτω — 10 ἀλγῶ in ras *La f* | τοσοῦτο *Vi* 11 ἶσα *La* sed in ras *f*, *MaCan* | παθόντας *VLa Vi* | γὰρ om *MaB* οὖν *CrHVLaurCan* Mor | ἡ om Mor 12 σμικρά *LaurCan* | τὸ om *Can* inser *Ma²* | δὲ ὑπερβάλλουσα in ras *La f* ὑπερβαίνουσα *Ma* sed γρ ὑπερβάλλουσα suprascr m³ 13 τὸ παλινλαβεῖν coni Re 14 μενέλεω *ViMa* sed in hoc ν add m² | οὐ τοῦ] οὔτε *Can* 15 παρ' — βούλεται in ras *La f*

ται γὰρ λαβὼν αἰκίσασθαι, λιμῷ πιέσαι, κατακόψαι. ταύτῃ γὰρ ἐγκαλεῖ πλέον ἢ τῷ τοῦ Πριάμου. μὴ γὰρ ἐθέλουσαν οὐκ ἂν ἐκ μέσης ἁρπασθῆναι Λακεδαίμονος. ἣν τοίνυν μᾶλλον ἢ Τρῶας μισεῖ, ταύτην εἰ λάβοι παρ' ἑκόντων, οὐκ ἔτ' ἂν Τρωσὶ χαλεπαίνοι. ἐγὼ δὲ τί χρήσωμαι τῇ κόρῃ; τὸ μὲν γὰρ συνοικεῖν αἰσχρόν, τὸ δ' ἀποκτείνειν οὐ δίκαιον. εἶδον γὰρ ἑλκομένην ἀφιεῖσαν δάκρυον. οὐκοῦν ἐκείνῳ μὲν ἵστησι τὴν λύπην Ἑλένη δοῦσα δίκην, ἐμοὶ δὲ οὐκ ἔστιν ὃ παύσει τὸν θυμόν.

68. *Παρὰ πάντα δὲ ταῦτα ἐκεῖνο λέγω. νῦν ὁ καιρός μοι τὴν Βρισέως ἀποδίδωσιν, ὁ κίνδυνος, ὁ φόβος, ἡ ταραχή, τὰ τῶν βαρβάρων | εὐτυχήματα. μὴ* R IV 70 *οὖν ὡς Ἀγαμέμνονος ἐπιεικοῦς γεγενημένου χρῶ τοῖς λόγοις. ὃ γὰρ ἑκὼν οὐ ποιεῖ, πῶς ἂν τούτῳ χρηστὸς εἶναι δοκοίη;* 69. *εἰ μὲν οὖν οὔπω τῶν πραγμάτων εἰς δυσκολίαν ἡκόντων μετεβάλλετο καὶ πρέσβεις πέμ-*

---

1 Arist. Lys. 155. cf. Michaelis Parthenon p. 139. Gaz. arch. VI tab. 7 et 8   7 Il. *α* 348

---

1 *πιέσασθαι Can* Mor sed in hoc *γρ πιέσαι* in marg   2 *ταύτῃ — πλέον* in ras *La*^f | *τοῦ* inserui e *CrHLaViMa* om reliqui libri edd | *πριάμῳ Can*   3 *ἐθέλουσα ἐκ μέσης οὐκ ἦν Ma* | *ἦν B* | *ἁρπασθῆναι λακεδαί* in ras *La*^f   4 *καὶ* post *εἰ* Mor | *παρ' — 5 τρω* in ras *La*^f   5 *οὐκέτ' ViMa οὐκέτι Laur Can* | *ἔτ'* om *CrHV* | *χαλεπαίνει HV*   6 *χρήσωμαι* scripsi e *Laur χρήσομαι* reliqui libri edd | *γὰρ* inserui e libris om edd | *συνοικεῖν — τὸ* in ras *La*^f   7 *δὲ LaViBCan* | *καὶ* ante *ἑλκομένην Laur*   8 *οὐκ οὖν La* | *ἑλένη στήσει τὴν λύπην Laur* | *στήσει Ma* sed *γρ ἵστησι* in marg m², *BLaurCan στήσῃ* Mor   9 *ὅπως Can*   11 *ταῦτα δὲ πάντα B* | *λέγω* Mor sed *γρ βλέπω* in marg   12 *ὁ κίνδυνος* inserui e libris om edd   13 *εὐτυχήματα Ma* sed *εὐ* in ras m³   14 *γενομένου B*   15 *ἑκὼν] ἐκεῖνος B* | *ἄρα B* (*ἂν* suprascr.) *ἐν Can*   16 *δοκεῖ B* (*οίη* suprascr.) | *οὖν* om *Can* Mor

πων ἀπελογεῖτο, τάχ' ἂν εἶχε λόγον ἐνδοῦναι καὶ νομίσαι βελτίω γεγονέναι τὸν ἄνθρωπον· ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἔπραξεν ἐπιεικὲς πρὸ τοῦ θορύβου, μὴ ποιείσθω τὰ τῆς ἀνάγκης ἑαυτοῦ. ὥσπερ γὰρ οὐ τῶν κηρύκων ἡγούμην τὴν ἀφαίρεσιν, εἰ καὶ λαβόντες ἀπήγαγον τὴν κόρην, οὕτως οὐδὲ τούτου τὴν ἀπόδοσιν, εἰ καὶ σφόδρα ἀποπέμψει, ἀλλ' ἦν ἐκεῖνο μὲν Ἀγαμέμνονος, τοῦτο δὲ τῆς ἥττης, αὐτὸ δέ γε τὸ τοὺς Τρῶας τῷ πολέμῳ κρατεῖν παρὰ τὴν ἐμὴν ἡσυχίαν. ὥστ' ἀκριβεῖ λόγῳ παρ' ἐμαυτοῦ λαμβάνω τὴν κόρην, εἴ γε τὴν μὲν ἀπόδοσιν ἡ ἀνάγκη, τὴν δ' ἀνάγκην ἐγὼ πεποίηκα.

70. Λογίζου δὲ κἀκεῖνο. νῦν Ἕκτωρ ἐπὶ ταῖς ναυσὶ στρατοπεδεύεται καὶ μόνον οὐ προσάγει τὸ πῦρ, καὶ τοῖς δεινοῖς ἡ νὺξ ἀναβολὴ μόνη. τῶν τοίνυν σκηνῶν ἐμπιπραμένων ἀνάγκη καὶ τὴν κόρην τεθνάναι. δίδωσιν οὖν ἣν οὐχ οἷός τέ ἐστιν ἔχειν καὶ φιλοτιμεῖται τούτοις ὧν ἐκπεσεῖται πάντως, ὥσπερ ἂν εἴ τις χειμῶνι χρησάμενος καὶ τῶν σκευῶν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας

9 cf. p. 345, 18; t. II 92, 11; III 438, 14; IV 281, 15 sq. 14 sq. Il. ϑ 498 sq. ι 241 sq. cf. Aristid. p. 605, 5 sq.

1 τάχα *B* Mor 2 ἐπεὶ in ras *Ma*[3] | δ' *BLaurCan* edd 3 προτοῦ *La* 4 ἑαυτοῦ *Ma* sed υτοῦ in ras m[3] 5 ἡγοῦμαι *Can* | ἀπήγαγον scripsi e *CrHVLaViLaur* ἀπήγο *Ma* sed ο ex α corr m[3] et supra ras ἀπῆγον *BCan* edd | τὴν κόρην om *CrHV* 8 γε inserui e libris om edd | κρατεῖν τῷ πολέμῳ *B* 9 περὶ *Vi* | ὥστε *HVLaVi* | ἀκριβολογῶν *HVLa* sed in hoc ἀκριβεῖ λόγῳ suprascr *y* 11 δὲ *Laur* 12 ἕκτωρ *Ma* sed ωρ in ras m[3] | μὲν post ἕκτωρ *Vi* | τὰς ναῦς *B* | ναυσὶν *LaurCan* edd 13 στρατοπεδεύεται scripsi ex *HVLaViMaBLaur* ἐστρατοπέδευται *Can* edd | μόνον οὐ scripsi e *CrHVMa* μονονοὺ reliqui libri edd 16 ἐστι συνέχειν *Laur Can* edd 17 τοῖς *Can* | πάντων *LaViMa* om *B* 18 καὶ om *Can* ἐκ *Laur* | τῆς inserui ex *HVLaViMa* om reliqui libri edd

ἐκβαλὼν τινα εἰς χαριστήριον ταῦτα τῷ Ποσειδῶνι λογίζοιτο. ἆρ' αἰσθάνῃ τῆς τῶν λόγων ἀνωμαλίας, Ὀδυσσεῦ, ὡς μὲν πάντων στερησόμενος ἱκετεύει, ὡς δὲ βεβαίων κύριος ὢν ὑπισχνεῖται καὶ τῆς ἀλαζονείας οὐδ' ἐν τοῖς φόβοις πέπαυται.

71. *Ναί, φησίν, ἀλλ' οὐχ ὡμίληκα τῇ κόρῃ καὶ ὑπὲρ τούτων ὀμοῦμαι. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ δεινόν, ὅτι μηδὲν χρῄζων τῆς γυναικὸς ὑβρίζων ἀπέσπα.* | *εἰ* R IV 71 *μὲν γὰρ εὐθὺς ἔχων ἐπλησίαζεν, ἦν εἰπεῖν ὡς ἔρωτι δουλεύων πολλὰ ὧν οὐκ ἐβούλετο ποιεῖν ἠνάγκαστο καὶ τὸ πάθος ἐνίκησε τὴν γνώμην· ἐπεὶ δὲ ἔνδον οὔσης οὐχ ἥπτετο, μία ἐστὶν ἡ αἰτία τῆς ἀφαιρέσεως ἡ περὶ ἡμᾶς ἀτιμία. οὐ γὰρ αὐτῷ χαριζόμενος, ἀλλ' εἰς ἐμὲ παροινῶν ἐλάμβανεν. ὥστ' ἐπιορκῶν μὲν τὸ τῆς ἀπολογίας ἰσχυρὸν διαφθείρει, ὀμνὺς δὲ τὰ εὔορκα χείρω ποιεῖ τὰ ἐγκλήματα.* 72. *δῶμεν τοίνυν αὐτὸν οὐκ ἐπιορκεῖν, ἀλλ' ὑποπτεύεταί γε, τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος καὶ τοιαύτης ἐν ἑκάστῳ δόξης ὑπαρχούσης οὐδὲν παρὰ τὸν ὅρκον*

---

5 Il. ι 132 et 274

---

1 *τινα* inserui e *LaViMa* sed in hoc inser m[3], *BLaur* om reliqui libri edd | *εἰς* om Mor *εἶναι Can* | *χρηστήριον Can* *εὐχαριστήριον V* Mor | *τοῦτο Can* 2 *χαρίζοιτο Ma* sed *γρ λογίζοιτο* in marg m[2] 3 *στερησαμένου* Mor sed *γρ στερησόμενος* in marg | *ἱκετεύεις Vi* 4 *ἀλαζονείας* reposui e libris *ἀλαζονίας* edd 5 *οὐδὲ ἐν Ma* *οὐδὲν HVi* | *φόνοις La* sed *φόβοις* suprascr *y* 6 *ὡμίληκε Vi* 7 *τούτου Can* | *τὸ* Mor sed *γρ τὶ* in marg 8 *μὴ δὲ HVMaBLaur* *οὐδε Can* | *ἀπέσπασεν La* sed *σεν* add *y*, *MaB* 9 *ἦν* scripsi ex *HVLaVi MaLaur* *ἐνῆν BCan* edd 10 *ποιεῖν πολλὰ ὧν οὐκ ἐβούλετο Can* vocibus *ὧν οὐκ* des *Cr* fol. 82[r] | *ἠβούλετο Laur* | *ποιεῖν* inser *Ma*[3] om *LaBLaur* 11 *δ' VMaCan* edd 12 *ἡ*(1) inserui ex *HVLaVi* om reliqui libri edd | *ὕβρις Vi* 13 *αὐτᾷ* scripsi e *Laur* *αὐτῷ* reliqui libri edd | *ἐπ' BLaurCan* Mor 14 *ὥστε Can* 15 *ὀμνὺς La* | *ἔνορκα H* | *ποιεῖται Vi* 18 *δόξης ἐν ἑκάστῳ LaurCan* Mor | *οὐδὲ Can* | *περὶ La* sed in *παρὰ* corr *y*, *Vi* | *τῶν ὅρκων LaurCan* Mor

ἐξαλείφεται τοὔνειδος, ἐπεὶ καὶ ταῖς ὕβρεσιν ἀχθόμεθα καὶ τὰς τιμὰς ἀγαπῶμεν καὶ κινδυνεύειν αἱρούμεθα καὶ προιέμεθα τὰς ψυχὰς καὶ πάντα δρῶμεν εἰς ἓν ἐκεῖνο βλέποντες, ἥντινα γνώμην τοῖς πολλοῖς ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν παραστήσομεν. 73. *καὶ νῦν ὀμεῖται μὲν Ἀγαμέμνων, δεδόσθω δὲ ὡς ἀληθῆ, πείσει δὲ οὐδένα, μένει δὲ τὸ τῆς αἰσχύνης, ὅλως δὲ οὐδαμόθεν ἡ πίστις οἷς ὄμνυσι. πρῶτον μὲν γὰρ ὁ καιρὸς τὴν ἐπιορκίαν ἐλέγχει. τὸ γὰρ ἐπικεῖσθαι μὲν τοὺς Τρῶας, τετάχθαι δὲ μετ' ἐκείνων τὴν Τύχην, πλησίον δ' εἶναι τοὺς Φόβους, μικρὰν δὲ τὴν τάφρον, οὐδὲν δὲ ὄφελος τὸ τεῖχος, ἐπὶ ξυροῦ δὲ ἀκμῆς τὰ πράγματα ἑστάναι, μίαν δὲ σωτηρίας ὁδὸν ὑποφαίνεσθαι μόνην, εἰ διαλλαγείην, οὐκ ἐᾷ προσέχειν οἷς ὀμεῖται.* 74. *ἐν μὲν γὰρ ἀσφαλείᾳ καὶ τῶν πραγμάτων εὖ κειμένων κἂν φυλάξαιτό τις ἐπιορκεῖν οὐκ οὔσης ἀνάγκης εἰς τὸ γενέσθαι πο-*
R IV 72 *νηρόν· ὅτῳ δὲ τὰ μὲν ἄλλα | ἀπέγνωσται, εἷς δὲ ὑπολείπεται πόρος ὃν οὐκ ἔστι μὴ ψευσάμενον ἔχειν, ὁ δὴ τοιοῦτος τολμᾷ κίνδυνον ἀνταλλαττόμενος κινδύνου τὸν μὲν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφύλακτον εἰδώς, ὑπὲρ*

---

11 Il. ν 299 | Il. ϑ 336 17 Dem. p. 358, 13

---

3 *πᾶν HLaMa* 4 *ἐκείνω La* sed o supra ω *n* 5 *παραστήσωμεν H* | *εἰ* ante *ὀμεῖται LaViMa* sed in hoc inser m², Re delevi | *ὀμεῖται La* sed ʼ e ʽ corr *n* *ὁμεῖται V* Mor 6 *δὲ* om *Can* | *ἀληθῆ* scripsi ex *HVLaViMaBLaur* *ἀληθῶς Can* edd 7 *μενεῖ BLaur* | *δὲ* (1) om *HVLaVi* del Re 8 *ὄμνυσι* scripsi ex *HVLaViMaLaur* et γρ in marg Mor *ὀμνύει BCan* edd cf. t. IV 97, 9 10 *δὲ BLaurCan* edd 11 *Φόβους* scripsi *φόβους* libri edd | *δ' Vi* | *εἶναι* ante *τὴν ViLaur* edd delevi | *δ' Ma* | *τοῦ τείχους LaurCan* 13 *μόνον Vi* | *διαλλαγείη Can* 14 *ὁμεῖται VLaMa* Mor 15 *κἂν* scripsi ex *HVLaViMaB Laur* om *Can* *καὶ* edd 17 *ἀλλ' B* | *ἀπέγνωστο Can* 18 *λέλειπται Can* *λείπεται B* 19 *δὴ* om *Ma* *δὲ Can* Mor 20 *ἀφύλακτον* reposui e libris *ἄφυκτον* edd sed γρ *ἀφύλακτον* in marg Mor

δ' ἐκείνου πολλοῖς αὐτὸν ἀπατῶν, ὡς καὶ θυσίαι καὶ θεραπεῖαι καὶ εὐχαὶ καὶ ἱερεῖα καὶ κάλλος ἀναθημάτων συγγνώμονας ἂν κατασκευάσαι τοὺς θεούς. 75. *ἔπειτα τοῦ μὲν τὴν δίκην μέλλειν ἡγεῖται, τοῦ δὲ τὸ δεινὸν εὐθὺς ἐφεστάναι, ἐλάττω δὲ τῆς ἐπικειμένης τὴν οὔπω παροῦσαν κρίνει κατ' αὐτὸν τὸν χρόνον. τὸ γὰρ μὴ νῦν, ἀλλ' εἰς ὕστερον παθεῖν ἐν τῷ μέλλειν ἔχει τὸ κέρδος, ἄλλως θ' ὅταν ἄνθρωπος ᾖ πάλαι πεπαιδευμένος τῶν θεῶν ὀλιγωρεῖν, οἷος ὁ τοσούτου πολέμου προστάτης, καὶ παρὰ τῶν κρειττόνων αἰτῶν Τροίαν ἑλεῖν.* 76. *δοκίμαζε γάρ, Ὀδυσσεῦ, τίς ποτε πρὸς τὸ δαιμόνιον ὁ μεμνημένος ὅρκων, κἂν μὲν εὑρίσκῃς εὐλαβείᾳ παρὰ πάντα τὸν βίον εἰς τὸ θεῖον κεχρημένον, καὶ σὺν ὅρκῳ πιστὸν ἡγοῦ καὶ πρὸ τῶν ὅρκων πολλάκις· ἂν δ' ἀσελγῆ καὶ θρασὺν οὐχ ἧττον εἰς ἐκείνους ἢ εἰς ἡμᾶς καὶ μήτε λόγῳ μήτ' ἔργῳ ὀκνοῦντα δυσσεβεῖν, κἂν σφάττῃ κάπρον κἂν αἱμάττῃ τὸ ξίφος κἂν*

1 Plat. Prot. p. 323 A   12 Il. ι 132 et 272

1 *δὲ BLaurCan* Mor | *πολλοῖς* scripsi ex *HVLa* sed in hoc *πολλάκις* in marg *y*, *Ma* sed *γρ πολλάκις* suprascr m², *Laur πολλάκις* reliqui libri edd | *αὐτὸν HVLaMa* sed in hoc ʼ in ʽ corr m² | *ὡς* Mor sed *γρ δύνασθαι* in marg inser *Ma*³ | *θυσίαι καὶ θεραπεῖαι καὶ εὐχαὶ καὶ ἱερεῖα καὶ κάλλος* reposui e libris *θυσίαις καὶ θεραπείαις καὶ εὐχαῖς καὶ ἱερείοις καὶ κάλλει* edd 3 *γρ κατασκευάσθαι* in marg Mor 4 *τοῦτο Can* | *μὲν* om *Can* | *μέλλειν* Mor sed *γρ μέλειν* in marg | *ἥγηται Ma* 6 *κρινειν ViMa* sed in hoc *ν* eras | *τῶ B* 7 *εἰς* om *BCan* | *εἰσύστερον MaLaur* | *πάθει B* 8 *τε Ma* 9 *οἷος Ma* sed *ς* add m² *οἷς HV* | *οὗτος* ante *ὁ BLaurCan* edd sed om *γρ* Mor | *τοῦ BLaurCan* edd sed *γρ τοσούτου* in marg Mor 10 *αὐτῶν* post *κρειττόνων* Mor 12 *μνημονεύων Vi* et *γρ* in marg Mor | *ὅρκων* Mor sed *γρ ὅρκου* in marg | *εὑρίσκῃς Ma* sed *εὑρήσῃς* suprascr m³ 15 *δὲ LaVi* | *ἐπ' B* 16 *ἢ εἰς* om *H* | *εἰς* om *La* Mor | *μήτ' ἔργῳ μήτε λόγῳ MaB* | *μήτε LaurCan* Mor 17 *ταῦρον Laur*

διὰ τῶν τομίων πορεύηται, πάνθ' ἡγοῦ τὰ φρικώδη λῆρον τῇ τοιαύτῃ κεκρίσθαι ψυχῇ. 77. *τῆς ποίας οὖν μερίδος Ἀγαμέμνων εἶναί σοι φαίνεται; πότερον τῆς οὐδὲν ἀνωτέρω τῶν θεῶν ἀγούσης ἢ τῆς ἐν γέλωτι πεποιημένης τἀκείνων; σὺ μὲν οὐκ ἂν εἴποις ἃ φρονεῖς, ἐγὼ δὲ οὐκ ἀποκρύψομαι. οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ*
R IV 73 | *πρῶτον μὲν ἐν Αὐλίδι τῆς Ἀρτέμιδος ἀμαθίαν εἰς τοξικὴν καταγνοὺς καὶ φήσας οὐδὲν εἶναι πρὸς ἑαυτὸν ἐκείνην ἐν ἀφέσει βελῶν, ἐξ οὗ δὴ καὶ τὸν στόλον ἐπέσχεν ἡ θεὸς χαλεπήνασα; καίτοι τί τῆς μανίας τὸ κέρδος; ἔτυχες τοῦ θηρίου. τί οὖν ὑπέρλαμπρον; οὐ γὰρ Ἀλεξάνδρου τετύχηκας. ἀλλὰ καὶ τοῦτο γενναῖον. οὐκ οὖν ἀρκεῖ βεβληκέναι, ἀλλὰ καὶ σεμνύνεσθαι τῷ βλήματι δεῖ; Τεύκρῳ σαυτὸν ἀντίθες. ἀλλ' οὐχ ἱκανὸν τοῖς ζῶσιν. Ἴδᾳ τῷ παλαιῷ. σὺ δὲ ἀφεὶς τὴν γῆν τοῖς θεοῖς πολεμεῖς.* 78. *πάλιν τοίνυν ἥκοντος ἔναγχος ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς τοῦ Χρύσου καὶ πρὸς Ἀπόλλωνος ἱκετεύοντος ὁ καλὸς κἀγαθὸς οὑτοσὶ*

---

4 cf. t. IV 251, 21 | Luc. hist. conscrib. 32 7 cf. p. 335, 9. Chor. Patr. t. IV p. 91, 4 R (p. 254, 8 Boiss.) 15 cf. ad t. IV 317, 1

---

1 *τομίων Ma* sed *θυμῶν* in marg m[3] *τομιῶν BCan τιμίων ViLaur* 2 *κεχρῆσθαι HVLaViMaB* 3 *εἶναί* inserui ex *HVLaMaBLaurCan* om *Vi* edd 6 *δ' Ma* | *μέν* ante *ἐστιν LaurCan* 7 *μὲν* om *Can* 9 *αὑτὸν Laur* 10 *ἔσχεν Can* | *χαλεπήνασα La* sed *ένουσα* suprascr *y* *χαλεπαίνουσα Ma* 11 *ἔτυχε Can* | *γοῦν Laur* 13 *οὐκοῦν HBLaurCan οὔκουν ViMa* 14 *σεμνύνασθαι Vi* | *τῷ* om *HVLa* sed in hoc inser *n*, *Ma* sed *γρ* in marg m[2], *BLaurCan* | *ῥήματι Ma* sed *γρ βλήματι* in marg m[2], *BLaur* et *γρ* in marg Mor | *σαυτὸν* scripsi ex *HVLaViMaLaur* *ἑαυτὸν BCan* edd 15 *Ἴδᾳ* om *B* *ἴδε εἰς Can* *ἴδ' ἐς HV* Mor | *τὸ παλαιὸν HVCan* Mor *τινὶ* post *παλαιῷ B* | *δ' VMaBCan* edd 16 *ὀργὴν* Mor sed *γρ γῆν* in marg | *γε* post *πάλιν* edd delevi 17 *ὑπὲρ* Mor sed *γρ περὶ* in marg 18 *κἀγαθὸς* scripsi ex *HVViMaBLaur καὶ ἀγαθὸς LaCan* edd

καὶ τοὺς θεοὺς δεδιὼς ὀλίγου τὸν πρεσβύτην αὐτῷ σκήπτρῳ καὶ στεφάνοις ἐμβαλὼν εἰς τὴν θάλατταν ἀπέπνιξεν ἀσθενεῖ φήσας αὐτὸν συμμάχῳ πεπιστευκέναι τῷ θεῷ. καίτοι τὴν τῶν Γιγάντων ἀπόνοιαν τί χρὴ δοκεῖν ἕτερον ἢ ταῦτα εἶναι; ἃ δὲ Κάλχας ἤκουεν, ἐπειδὴ τἀληθὲς οὐκ ἔκρυψεν, οὐκ εἰς αὐτοὺς ἀνῄει τοὺς θεοὺς παρ' ὧν εἶχεν ἐκεῖνος τὴν τοῦ πάντ' ἐπίστασθαι τέχνην; τοσοῦτόν ἐστι κακὸν ἄνθρωπος ὀνόματι μὲν Ἕλλην, φύσει δὲ βάρβαρος.

79. Ἡμεῖς οὖν ἐκεῖνα εἰδότες ταῦτα πιστεύσομεν, ὥσπερ ἀγνοοῦντες ὅτι πᾶς ὅρκος ἐκ τοῦ πρὸς τοὺς θεοὺς φόβου τὴν ἰσχὺν λαμβάνει, τῇ δ' εἰς ἐκείνους ὀλιγωρίᾳ πίστις οὐχ ἕπεται; Ἀγαμέμνων τοίνυν, εἰ μὲν ἐδεδοίκει τοὺς θεούς, οὐδ' ἂν ἐκεῖνα ὕβριζε, καταφρονῶν δὲ ὅλως οὐδ' ἂν τοὺς ὅρκους δείσειεν. ὥσπερ γὰρ ὁ τολμῶν τὸν ἐντυγχάνοντα παίειν κἂν εἴποι τὸν αὐτὸν κακῶς οὐδὲν ὑποστειλάμενος, τῆς γὰρ αὐτῆς ἄμφω θρασύτητος, οὕτως ὁ φαυλίζων τοὺς θεοὺς κἂν

3 Il. α 28 4 cf. ad t. I 129, 4; IV 401, 4 5 Il. α 106 sq.

1 ὀλίγω *HVLaVi* 2 στεφάνω *Can* | θάλασσαν *Ma* 3 αὐτῶ *HV* 5 δοκεῖν *Ma* sed δοκ in ras m[3] | ταῦτ' *Ma* 6 ἀπέκρυψεν *B* | ἀνῄει scripsi auctore Iacobsio Add 268 App Pors 308 ἄνεισι ἢ *V* ἂν ἦν *Ma* sed ν(2) eras ἂν ἢ *HLaVi Laur* ἂν εἴη *BCan* edd sed ἄνεισι coni Re 7 εἶχεν ἐκεῖνος scripsi ex *HVLaViMaB* ἐκεῖνος εἶχε *LaurCan* edd | πάντα *BCan* Mor πάντων *Vi* 8 τοσοῦτον — 9 βάρβαρος citat Macar fol 95[v] | τοσοῦτόν ἐστι] μέγα Macar 10 ἰδόντες *LaVi* | πιστεύσωμεν *HV* 12 φόβον in ras *Ma*[3] | δὲ *VB* edd 14 οὐδὲ Mor | ἐκείνους *Ma* sed α supra ους m[3] | ὕβριζεν *Ma* 15 οὐκ *Can* Mor 16 τὸν om *Can* | εἴποι reposui ex *HVLaViBLaur Can* εἴπῃ *Ma* edd 17 ἀποστειλάμενος *Can* | αὐτῆς γὰρ *Vi* 18 ἄμφω — 350, 2 αὐτῆς om *Can* | θρασύτητος ἄμφω *LaVi*

ὀμόσαι ῥᾳδίως τὰ ψευδῆ μέλλων ὀμεῖσθαι, τῆς γὰρ R IV 74 | αὐτῆς ὕβρεως ἀμφότερα. 80. εἰ μὲν οὖν ἐτίμα τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν ἀδελφὴν τοῖς τ' ἐν Αὐλίδι καὶ πρῴην ἐνθάδε, μὴ διαβάλλωμεν τὸν ὅρκον· εἰ δ' ἑκατέρου τοῦ τολμήματος κοινῇ τὴν δίκην ἐτίσαμεν, τότε μὲν ὑπὸ τῶν πνευμάτων ἀνειργόμενοι, νῦν δὲ τῷ λοιμῷ φθειρόμενοι, πῶς ὧν ὑπερεῖδεν ἀεί, τούτους ὀμνὺς οὐ δόξει φενακίζειν;

81. Ἔτι τοίνυν, εἰ μὲν ἡ μίξις ἐποίει τὴν ὕβριν, εἶχεν ἂν λόγον ὑπὲρ τῆς μίξεως τῶν ὅρκων γιγνομένων μηδὲν ὑβριστικὸν πεπρᾶχθαι νομίζειν· ἐπεὶ δ' ἀρχὴ τῆς ἀσελγείας ἦν τὸ τοὺς κήρυκας ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν κόρην καὶ πρὶν ἰδεῖν τὴν ἄνθρωπον ἀποσπῶν ἐλύπει, οὐδὲν ἧττον εἴη ἂν ὑβριστὴς καὶ μὴ συγκαθεύδων τῇ Βρισέως. ὥσθ' ὁ περὶ τῆς μίξεως ὅρκος οὐ τοῦ παντὸς ἴασις γίγνεται, ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὀμεῖται, τῶν δ' ἐν μέσῳ κακῶν τίς ἔσται λόγος εὐπρεπής;

---

1 ὀμόσαι (ση suprascr) *B* ὀμόσαι edd | ψεύδη *HV* | μέλλων *Ma* sed ε in ras m[3] μέλλων (ειν suprascr) *B* | ὀμεῖσθαι *VMa* ὀμεῖται *Can* ὀμεῖται *La* sed σθαι suprascr *y*, *Vi* 2 αὐτῆς γὰρ *Laur* 3 τε *HLaVi Ma* | καὶ del Iacobs Add 268 4 πρῴην scripsi cum Cobeto Coll 279 πρώην *HVViMaLaurCan* Mor Iacobs πρώτην *LaB* Re | διαβάλωμεν *MaLaur* 5 τοῦ inserui ex *HVLaViMa Laur* om *BCan* edd | κοινῇ om *Laur* κοινὴν *Can* 6 εἰργόμενοι *ViB* 7 διαφθειρόμενοι *B* | οὓς *BCan* οὖν οὓς Mor 8 οὐ δόξει φενακίζειν ὀμνὺς *Vi* | ὀμνὺς *La* 10 συνάξεως Mor sed γρ μίξεως in marg | γινομένων *ViMa LaurCan* 11 τὸ ante μηδὲν *Laur* | δὲ *HLaViMa* 14 ἦν ante ἧττον *Can* edd delevi | εἴη ἂν inserui ex *HVLa ViMaLaur* ἦν *B* om *Can* edd | συγκαθεύδων *Ma* sed συγ praepos m[2] 15 ὥσθ' reposui ex *HVLaViMaLaurCan* ὡς θ' *B* ὡς δ' edd | τῶν ὅρκων *Can* λόγος *Ma* sed γρ ὅρκος suprascr m[2] 16 γίνεται *BLaurCan* | μὲν om *Vi* | τῶν om *Can* | ἐπὶ om *LaurCan* | τῆς om *VVi* 17 ὀμεῖται *V* Mor | ἐν τῷ μέσῳ *B* | εὐπρεπὴς ἔσται λόγος *B* | ἔστι *Laur*

82. Ὅτι, φησί, τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας ἄξιον ἐλεεῖν. τί λέγεις; οἷς ἤρεσκε τὰ τότε πραττόμενα; πῶς γάρ, εἴπερ οὐκ ἤρεσκε, πέπρακται; εἰ γὰρ ἐκεῖνοι συστραφέντες καὶ τὰ ὅπλα θέμενοι καὶ περιστάντες τὴν σκηνὴν Ἀγαμέμνονος καὶ βοῆς ἐμπλήσαντες τὸν ναύσταθμον ἐχρήσαντο δικαίοις καὶ συμφέρουσι λόγοις, οὐκ ἂν οὕτω μετεπεπτώκει τὰ πράγματα, ἔλεγον δ' ἂν ὅτι, ὦ βασιλεῦ τῶν Μυκηνῶν, οὐ καλῶς ὑπὲρ τῶν ὅλων βουλεύῃ. Πριάμῳ στρατηγεῖς διὰ τῶν ὑβρισμάτων. ἡμᾶς προδίδως. τοὺς ἐναντίους αἴρεις. εὐχὰς Ἕκτορι πληροῖς. ἄνδρα τῆς συμμαχίας ἀπελαύνεις καὶ ποιεῖς ἐχθρὸν τοῖς πράγμασι δι' ὃν ἀφίγμεθα, δι' ὃν ἀπέβημεν, δι' ὃν εὐποροῦμεν, δι' ὃν εἴσω πυλῶν οἱ Τρῶες, ὃς ἀντὶ τείχους τοῖς Ἀχαιοῖς γεγένηται. ὅρα μὴ νῦν μὲν χαρίσῃ ταῖς ἡδοναῖς, μικρὸν δ' ὕστερον δακρύσῃς. ἀποδέδωκας | R IV 75
τῷ θεῷ τὴν κόρην, ὁ γὰρ λοιμὸς ἐβιάζετο, ἔα μένειν παρ' Ἀχιλλεῖ τὸ γέρας. οὐ γὰρ ἀναγκάζῃ λαβεῖν. ποῖ Ταλθύβιον τοῦτον ἐκπέμπεις; μέμψῃ ταύτην τὴν διακονίαν. 83. εἰ μὲν οὖν κατείχετο

---

1 Il. ι 300 sq. 9 Il. α 117 14 Thuc. IV 9, 3 et 12, 1 15 Thuc. II 3, 2

---

1 φήσει *LaViMa* 4 θέμενοι *Ma* sed γρ περιτιθέμενοι in marg m² 6 τὸ *Laur* | καὶ ante δικαίοις *HVLaVi* 7 οὕτω om *Laur* | μεταπεπτώκει *LaViMa* 10 τῶν ὑβρισμάτων reposui e libris τοῦ ὑβρίσματος edd 14 ἐπέβημεν *Vi* | εὐποροῦμεν *Ma* sed εὐ in ras m³ | οὗ *Ma* sed υ in ν corr m³ 17 δὲ *LaVi* | δακρύσῃς *Ma* sed ῃς corr m² δακρύσεις *V* Mor | ἀποδέδωκας scripsi ex *HVLaViMaLaur* ἀπέδωκας *B Can* edd 18 τὴν om *Vi* 19 παρὰ *Ma* | ἀναγκάζῃ Mor sed γρ ἀνάγκη in marg ἀναγκάζειν *Can* 21 εἰ — 352, 1 λόγοις post ὕβρις *BCan*

τοῖς λόγοις, εἶχεν ἂν συγγνώμην ἡ ὕβρις· εἰ δ' οὐ προσεῖχε τὸν νοῦν, ἄκων ἂν ἐποίει τὰ δίκαια τῶν Ἑλλήνων ὡς ἀληθῶς τοῖς γιγνομένοις ἀχθομένων. τί γὰρ ἂν ἔδρασεν ἐναντιουμένους ὁρῶν; ἐμπεσὼν ἂν εἰς μέσους ἐτρέψατο. πάνυ γε, εἰ τὸν ἀδελφὸν συναγωνιστὴν εἶχεν. ἀλλ' ὥπλισεν ἂν τοὺς Μυκηναίους ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι. καὶ ποῦ νῦν οἱ Μυκηναῖοι; μωρία ταῦτα καὶ γέλως. 84. ἀλλ', οἶμαι, τῷ μηδεμίαν ἐπιστροφὴν πεποιῆσθαι μηδ' ἐνδείξασθαι τοῦθ' ὅτι οὐ χαίρων ὑβριεῖ, παρέσχον ἐπ' ἐξουσίας τολμῆσαι. καὶ μηδεὶς εἴπῃ· βασιλεὺς γὰρ ⟨ὁ⟩ ἄνθρωπος καὶ κύριος τῶν ὅλων. πρῶτον μὲν γὰρ ἅπας βασιλεὺς ἐν τοῖς ὑπηκόοις ἰσχύει καὶ πρὸς τὴν τούτων γνώμην τἀκείνου φέρεται καὶ κρατεῖ καὶ καθῄρηται, καὶ δέδοικε καὶ θαρρεῖ καὶ τοῦτο ἔστιν ὅ τι ἂν τοῖς ἀρχομένοις δοκῇ. οὐ γὰρ ἑνὶ σώματι καὶ ψυχῇ μιᾷ κρατεῖ τοσοῦτον πλῆθος, ἀλλὰ τῇ τῶν πολλῶν βουλήσει τὸ

9 Dem. p. 439, 14 10 Plat. Gorg. p. 510 D

1 τοῖς om *Ma* | εἶχεν — ὕβρις in marg *V²Lay* om *H* et *Wolf* probante Re | δὲ *HVLaVi* 2 προσεῖχον *Can* | ἄλλων *Ma* | γε post τῶν edd delevi 3 ὡς inserui ex *HVLaVi Ma* om *LaurCan* edd ὡσαληθῶς *B* | ἀληθῶς om *Laur* | γινομένοις *Laur* 4 ἂν (1) inser *Ma³* om *Can* 5 καὶ ante εἰ *Can*, post εἰ *Vi* 6 εἶχε συναγωνιστήν *MaLaur* | τοὺς *Ma* sed γρ αὐτοὺς suprascr m³ αὐτοὺς *Vi* 8 γέλως] οὐδὲν ὑγιὲς *Vi* | τὸ *LaurCan* | μὴ δὲ μίαν *HLaCan* 9 μὴ δ' *HLa ViMa* μηδὲ *Can* Mor 10 χαίρων scripsi auctore Re χαιρόντων libri edd | ἐπεξουσίας *Ma* sed in ἐπ' ἐξουσίας corr m³ 11 ὁ inserui om libri edd | ἄνθρωπος Sintenis | ἐστι post ἄνθρωπος inser *Lay* 15 δέδοικε *Ma* sed ε (1) in ras m² | τοῦτο ἔστιν scripsi τοῦτο ἐστιν *Ma* sed ˜ ex ´ et ο ex ω corr m³ τοῦτ' ἐστὶν *Laur* τοῦτό ἐστιν reliqui libri edd | ὅ τι scripsi cum *Laur* ὅτι reliqui libri edd 16 δοκῇ reposui ex *HVLaViMaLaurCan* δοκεῖ *B* edd | καὶ ante σώματι *Vi* | μιᾷ ψυχῇ *Ma* | κρατεῖ om *Laur* 17 τοσούτων *MaBLaur* τοσούτον *Can* | τὸ ante πλῆθος *La MaB* | πλήθους *Can* | ἄρχει post πλῆθος *Laur* | γὰρ post ἀλλὰ *Laur*

σχῆμα λαμβάνει. καὶ τῶν αὐτῶν δήπου δοῦναί τε καὶ πάλιν ἀφελέσθαι καὶ παρασχεῖν καὶ μηκέτ' ἐᾶν ἔχειν. 85. τῷ μὲν οὖν δοκεῖν ἐκ τῆς ἐκείνου γνώμης τὰ τῶν ἀρχομένων ἤρτηται, τὸ δὲ ἀληθὲς ἐν τῇ τούτων τἀκείνου κεῖται, κἂν τούτοις ἀπειθεῖν παραστῇ, τό γε ἐπιτάξον οὐκ ἔσται. εἰ γὰρ Μυκηναῖοι σφᾶς αὐτοὺς ἑτέρῳ προσένεμον, οὐκ ἂν ἦν εὐθὺς ἰδιώτης Ἀγαμέμνων; ἢ τὸν μὲν Ἀτρέα μετὰ τὴν Εὐρυσθέως τελευτὴν τύραννον ἐξ ἰδιώτου κατέστησαν, εἰς δὲ τὸν ἐκείνου παῖδα τἀναντία ποιεῖν οὐ τῆς αὐτῆς ἐξουσίας; 86. ἀλλ' ἐῶ Μυκηναίους καὶ συγχωρῶ μηκέθ' αὐτῶν εἶναι κυρίους, οὐ μὴν καὶ κατὰ | πάντων γε τὴν αὐτὴν κέκτηται R IV 76 δυναστείαν, ἀλλὰ τὸ μὲν ἐκείνων ἐστὶ πατρικὴ βασιλεία, τὸ δὲ παρὰ τοῦ κοινοῦ τιμή τις ὑπὸ τοῦ πολέμου δοθεῖσα. ἥκομεν δὲ εἰς Τροίαν οὐ παραδώσοντες ἑτέρῳ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν ἕκαστος, ἀλλ' εἰσὶ μὲν Βοιωτοῖς ἡγεμόνες, εἰσὶ δὲ Φωκεῦσιν, εἰσὶ δὲ Ἀργείοις, εἰσὶ δὲ

---

3 cf. t. II 526, 13 8 Thuc. I 9, 2 16 Il. β 494 17 Il. β 517 | 559

---

2 μηκέτι *MaLaur* μήτ' *Vi* | ἂν *ViCan* 3 τὸ *LaViMa* 4 δ' *MaBLaurCan* 5 ἂν *Laur* 6 ἐπιτάξαι *Ma* sed ον suprascr m[2] | ἔστιν *Can* 7 προσήνεγκον *Vi* et γρ supra προσένεμον *Ma*[3] | ἦν εὐθὺς ἰδιώτης Ἀγαμέμνων scripsi ex *HVLaViMa* εὐθὺς ἦν ἀγαμέμνων ἰδιώτης *BLaur* sed in hoc ἦν om, *Can* edd | καὶ παρ' αὐτῶν τῆς ἐπομένης post ἰδιώτης *Vi* (cf. p. 354, 3) 10 πρῶτα ante ποιεῖν *Can* 11 μηκέτ' αὐτῶν *HVLaVi* μηκέτ' αὐτῶν *Laur* μηκέτι αὐτῶν *Can* μὴ καθ' αὑτοὺς *B* 12 κατὰ πάντων scripsi ex *HVLaViBLaur* καθ' ἁπάντων *Can* edd sed γρ μετὰ πάντων in marg Mor πάντων *Ma* | γε scripsi ex *HVLaMaB* om *ViCan* ἂν *Laur* edd | γε κέκτηνται *Can* 13 ἡ *Ma* sed τὸ suprascr m[3] 14 πολεμίου *Can* 15 ἡ μὲν *Can* 16 αὐτοῦ scripsi cum *Laur* ἑαυτοῦ *LaViMa* αὑτοῦ reliqui libri edd | εἰ ante ἕκαστος *Can* | τοῖς ante βοιωτοῖς *Can* 17 ἔστι δ' *Ma* | δὲ inserui e libris om edd

Λοκροῖς, Εὐβοεῦσιν, Ἀθηναίοις, Σαλαμινίοις, Κεφαλλῆσι, Κρησί, Πυλίοις, τῶν ἄλλων ἑκάστοις. εἰς τούτους οὖν ὁρῶσι, καὶ παρὰ τούτων τοῖς ἑπομένοις τὰ παραγγέλματα, καὶ οὐ σκοποῦσιν Αἰτωλοί, τί δέδοκται τοῖς Ἀτρέως, ἀλλ' ὁ Θόας αὐτοῖς τοῦ τί δεῖ ποιεῖν ὁριστής, ἐπεὶ καὶ τὴν στρατιὰν συνήγαγεν οὐχ ὁ φόβος Ἀγαμέμνονος, ἀλλὰ τὸ δόξης ἐπιθυμεῖν. 87. μέγα δέ σοι καὶ σαφὲς ἐρῶ τεκμήριον. οἱ τὴν ἡσυχίαν τῆς φιλοτιμίας προθέντες οὐκ ἐπηναγκάσθησαν πλεῖν, οἷον ἐβούλοντο Μεθωναῖοι μετ' ἀσφαλείας μᾶλλον τῶν ὄντων ἀπολαύειν ἢ κοινωνεῖν ἔργων μεγάλων. καὶ μένουσιν οἴκοι Μεθωναῖοι καὶ Μενέλεως παρακαλῶν ἀπῆλθεν ἄπρακτος. ἤρεσκε τῷ Ταναγραίων ἄρχοντι μήτε λαμπρότητος μήτε κινδύνων μετέχειν καὶ τοὺς Ταναγραίους ὥπλισεν ἐπ' αὐτὸν τὸν καλοῦντα περιεργαζόμενον λαβών, καὶ εἰ μὴ σὺ παρὼν ἔτυχες, ἔκειτο ἂν ὁ τοῦ δεσπότου τῶν Ἑλλήνων ἀδελφός.

88. Ἀλλ', οὐ γὰρ ἠνάγκασμαι πρὸς σὲ λέγειν ὧν

---

1 Il. β 527 | 536. 546 2 Il. β 557 | 631 | 645 | 591 5 Il. β 638 10 Eustath. ad Il. β 716 13 Euphor. fr. 80 Mein. Anal. Alex. p. 115 apud Schol. Ven. A. et Eustath. ad Il. β 498

---

1 καὶ ante εὐβοεῦσιν *Ma* | σαμίοις, νίοις *Laur* | κεφαλῆσι *Vi Ma* 3 παρ' αὐτῶν *VMaLaur* παρ' αὐτοῦ *H* 5 ἀλλὰ θόας *BCan* 6 στρατιὰν Re στρατείαν libri Mor | οὐ φόβος *HV LaViMaB* Re 9 ἐπηναγκάσθησαν scripsi ex *HVLaViMaB Can* ἀπηναγκάσθησαν *Laur* Mor ἠναγκάσθησαν Re 10 οἱ μεθωναῖοι *V* οἱ μοθωναῖοι *H* | μετὰ *Ma* 11 καὶ om *Can* | ἔμενον *LaLaur* 12 μοθωναῖοι *H* | καὶ — 13 ἄπρακτος citat praemisso Λιβάνιος Lopadiota lex. Vind .p. 148, 12 s. v. παρακαλῶ ἀντὶ τοῦ καθικετεύω· 13 παναγραίων et 15 παναγραίους *La* sed τ supra π *y*, *Vi* 16 λαβεῖν *Ma* et e *Wolf* Re | ἔκειτο scripsi ex *HLaViMaLaur* ἔκειτ' *VB* edd ἐκεῖτ' *Can* 18 Ἀλλ', οὐ scripsi auctore Re ἀλλὰ libri edd

αὐτόπτης γεγένησαι, τὸ δὲ καθ' ἡμᾶς τοῦτο τίνος σοι φαίνεται σημεῖον; ἀπέστην τοῦ συμμαχεῖν καὶ Μυρμιδόνες ἀργοῦσιν. ἐξάγει δὲ οὐδεὶς ἄκοντας. ἥκετε δὲ ὑμεῖς ἱκετεύσοντες, οὐκ ἐπιτάξοντες. ὁ δὲ πείρᾳ | R IV 77 *πρὸς τοὺς Ἕλληνας χρώμενος καὶ περὶ μὲν φυγῆς ἐν μέσῳ παραινῶν, διὰ δὲ τῶν ἡγεμόνων τῶν κατεσκευασμένων αὐτῷ τὴν ὁρμὴν κωλύων, καὶ φανερῶς μὲν οὐ τολμῶν ἃ φρονεῖ λέγειν, τέχνῃ δὲ χρώμενος πρὸς τὸ πλῆθος μεγάλην γε καὶ γενναίαν τὴν δεσποτείαν ἐμφαίνει.* 89. *ὁρᾷς ὡς οὔτ' ἐκεῖνος πάντα κελεύειν κύριος τούτοις τε πάνθ' ὑπηρετεῖν οὐκ ἀνάγκη; βουληθῆναί γε ἔδει καὶ οὐδὲν ἂν ὑβρίσμην. εἰ γάρ, ἡνίκα τὴν ἀφαίρεσιν ἠπείλει, τὴν ἀπόστασιν παρὰ τῶν ἐθνῶν ἀντήκουσε, σώφρων ἂν ἐγένετο τῷ φόβῳ. νῦν δ' ἐγὼ μὲν ἠτιμαζόμην, οἱ δὲ ἐσιώπων. καὶ τὸν μὲν Χρύσην ἐκέλευον αἰδεῖσθαι καλῶς γε ποιοῦντες, ὑπὲρ ἡμῶν δὲ οὐ τὰς αὐτὰς ἀφῆκαν φωνὰς οὐδ' εἰ μηδὲν τῶν ἄλλων, αὐτὴν τὴν τῆς*

---

5 Il. *β* 140 6 Il. *β* 186 sq. 16 Il. *α* 22 cf. Aristid. p. 589, 20 sq.

---

4 *ἱκετεύοντες Laur* | *πεῖρα Can* 6 *ἡγουμένων Laur* | *κατασκευασμένων B* *κατασκευαζομένων* Mor *μετασκευαζομένων Can* *ὁρμὴν*
7 *βουλὴν B* 9 *γε* scripsi auctore Re *τε* libri edd
10 *ἐμφαίνειν Laur* | *οὐκ Can* 11 *κελεύει Can* | *τούτοις* in ras *V* *τοῖς HMa* | *δὲ Ma* *τὸ Vi* 12 *ἦν* ante *ἀνάγκη Can* | *τὲ HVLaViCan* | *ὑβρίσθην Can* 13 *ἠπείλει Ma* sed *ιλ* in ras m[3] *ἠπόλει Can* 14 *περὶ La* sed *ε* et *ι* eras | *ἐχθρῶν Laur* | *ἀντήκουσε* scripsi *ἀντήκουσεν VB* edd *ἀντήκουσα Can* *ἀντήκουε ViMa* *ἀντήκουεν HLaLaur* | *σωφρονῶν* Mor
15 *δὲ LaurCan* 17 *δὲ VLaVi* | *δὲ* om *HVLaVi* | *οὐ* scripsi e *Laur* *οὐδὲ* reliqui libri edd 18 *οὐδὲ Laur* | *αὐτὴν* inserui ex *HVLaViMaBLaur* om *Can* edd

ὕβρεως αἰτίαν ᾐσχύνθησαν. ἡ δὲ ἦν τὸ τῶν Ἑλλήνων κήδεσθαι. εἰ δ', ὥσπερ τῶν ἄλλων ἕκαστος, μηδὲν ἐφρόντιζον, οὐκ ἄν, ὥσπερ οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδείς, ὑβριζόμην οὐδὲ προὐπηλακιζόμην παντάπασιν. 90. οὐκοῦν ὁ μὲν ἠσέλγαινεν, οἱ δὲ ἐπέτρεπον, καὶ ὁ μὲν ἀπεστέρει τοῦ γέρως, οἱ δὲ οὐκ ἐκώλυον. κοινὸν οὖν ἦν τὸ ἀδίκημα τοῦ τε τολμῶντος καὶ τῶν οὐκ ἐπεχόντων, οὓς ἀξιοῖς ἐλεεῖν. μᾶλλον δ' εἰς ἐκείνους τὸ πλέον ἔρχεται. ὁ γὰρ τῷ πονηρῷ δοὺς ἀδικεῖν παῦσαι παρὸν μᾶλλον αὐτὸς εἴργασται τὸ πραχθέν. ἂν προδοσίαν αἰσθόμενος μὴ προαναστείλω, δίκην ὀφείλω τοῖς προδοθεῖσιν. ἂν φονεὺς ἐμοῦ συγχωροῦντος δράσῃ τὸ ἔργον, οὔκ εἰμι καθαρός. ἂν Ἀγαμέμνων ὑβρίζων μὴ λυπῇ τὸν στρατόν, ὑπ' ἀμφοτέρων ἠδίκημαι. 91. νόμος δὲ κοινὸς Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἀμύνεσθαι τὸν ὑπάρξαντα. ἐτιμώμην πρότερον καὶ παρὼν ὠφέλουν. ὑβριζόμην ὕστερον καὶ μεταστὰς ἀμύνομαι. οὔτ' ἀμοι-
R IV 78 βῶν | ἀποστερῶ καὶ δίκην οἶδα λαμβάνειν. λυπεῖ

2 cf. Il. α 56 4 Aristid. p. 607,1. Dem. p. 126, 9; 610,29
15 Od. ω 286

1 ἡ δὲ scripsi ex *HLaViMaB* ἥδε reliqui libri edd 2 δὲ *HLaVi* | μηδενὸς Mor 3 ἄλλων inser *Ma*² 4 οὐδὲ — παντάπασιν inserui coll. Dem. et Aristid. ll. οὐδὲ προπηλακιζόμην παντάπασιν in marg *La*ʸ οὐδ' ἐπροπηλακιζόμην παντάπασιν *ViMa* sed in hoc παν in ras m³, *Laur* om reliqui libri edd | οὐκ οὖν *Ma* 5 ἠσέλγαινεν *Ma* sed ἠ in ras m³ | δ' *LaViMaB* 6 δ' *B* 7 ἦν inserui ex *HVLaViMaBLaur* om *Can* edd | τε τολμῶντος scripsi ex *HVLaViMaLaur* τετολμηκότος *BCan* edd 8 δ' om *Can* 9 τῷ πονηρῷ — 10 πραχθέν citat Macar fol. 95ᵛ 10 εἴργασθαι *H* 12 ὁ ante φονεὺς *ViBCan* edd delevi | συνεργοῦντος *V* 15 λόγος *Can* et supra νόμος *Ma*³ | ἀμύνασθαι *Can* 16 ἀπάρξαντα Mor | παρὸν *Ma* sed ο corr m² 18 ἀποστερῶ scripsi ex *HVLaVi* ἀποστερῶν reliqui libri edd | εἰδὼς coni Re

τὸν ἄνθρωπον τῶν Ἑλλήνων ὁ φόνος. εἶτ' ἐμὲ πείθεις παῦσαι τοῦτο δι' οὗ στένειν ἐκείνῳ πάρεστι; καὶ βουκόλον μὲν μισῶν οὐκ ἂν τὴν νόσον τῆς ἀγέλης ἀπήλλαξα, τούτῳ δὲ ἐγκαλεῖν ἔχων ἐξαιρήσομαι τῶν δεινῶν τὸν στρατόν; 92. καὶ τίς οὐκ οἶδεν ὡς ὁμοῦ τε τούτοις ἐν καλλίονι τὰ πράγματα κἀκεῖνος ἡδίων ἐμοί τε ὃ μόνον εἰς τιμωρίαν ἀπόλλυται; εἰ μὲν γὰρ ἦν τοὺς μὲν Ἕλληνας σώζειν, ἐκείνῳ δὲ μὴ χαρίζεσθαι, πονηροῖς μὲν ἂν καὶ οὕτως ἐβοηθοῦμεν, ἴσως δ' ἂν ὑπεμένομεν· εἰ δὲ ἡ τούτων σωτηρία φαιδρὸν ἐκεῖνον ποιεῖ, τίς λόγος ἂν εἴη δυσμενεῖ παρασκευάζειν ἡδονήν; 93. οὐδὲν δεινόν, Ὀδυσσεῦ, τὸν Ἀπόλλω μιμεῖσθαι, ἐσχάτης μὲν οὖν ἀρετῆς τῶν θεῶν εἶναι ζηλωτήν. ἐκεῖνος ὑπέρ τε αὑτοῦ καὶ τοῦ πρεσβύτου παροξυνθεὶς λοιμὸν ἐμβαλὼν εἰς τὸν στρατὸν τῇ φθορᾷ τῶν Ἀχαιῶν ἐκόλαζε τὸν ὑβρίσαντα καίτοι τῶν Ἑλλήνων πολλὰ καὶ φιλάνθρωπα πεποιηκότων εἰς τὸν Χρύσην. ἀλλ' ὅμως, ἐπειδὴ τὸ ἐκείνους ἀναλοῦσθαι συμφορὰν ἔχον

---

16 Il. α 22

---

1 ὁ ante τῶν, non ante φόνος *Laur* 2 τοῦτο om *Ma* τοῦτον *Can* | τοῦτο ante στένειν *Ma* sed τοῦ del et ' supra ο(2) m[3] | βουκόλος *Ma* sed ς corr m[3] 3 τῆς νόσου τὴν ἀγέλην *MaB* | ἀπήλλαξα *Ma* sed α(3) in ras m[3] ἀπήλασα *Vi* 4 δ' *Can* | τὸν στρατὸν τῶν δεινῶν *Laur* 5 τούτω *B* 6 ἡδίων Mor sed γρ ἥδεται in marg 9 ἂν] γὰρ *V* | ἴσως — ὑπεμένομεν om *Laur* | ὑπεμένομεν scripsi ὑπέμεινα *B* ὑπεμείναμεν reliqui libri edd 10 δ' *B* 11 εἴη reposui ex *HV LaViMaBLaur* ᾖ *Can* edd 13 τῶν inserui ex *HVMa* sed in hoc ῶν ex ὸν corr m[3], *Laur* τὸν *Vi* om reliqui libri edd | θεῶν *Ma* sed ῶν in ras m[3] θεὸν *Vi* 14 αὑτοῦ *HV LaViCan* | πρεσβυτέρου *HV* 16 ἐκόλαζε reposui e libris ἐκόλασε edd | ὑβρίζοντα *HV* 18 τὸ κείνους *La* τὸκείνους *Vi* | ἀναλῶσθαι*Ma* ἁλῶσθαι *La* sed ἀνα praepos *y* ἁλῶσθαι *Vi* | ἔχον *La* sed ει supra ο *s* ἔχειν *Ma* sed ων supra ειν m[3]

εὕρισκεν Ἀγαμέμνονι, κοινῇ νόσῳ μετῄει τὸν ἄρχοντα. ποτέρου δὲ χρῄζουσι καὶ νῦν, ὦ πρὸς Διός; εἰ μὲν γὰρ σωτηρίας, ἔξεστιν αὐτοῖς μετὰ Μυρμιδόνων τουτωνὶ καταφρονεῖν Ἕκτορος· εἰ δὲ ὑπὲρ τῶν Ἀτρειδῶν τρέμουσιν, οὔπω δέονται τῆς ἐμῆς ἐξόδου.

94. *Ἀλλ' αἱρήσω τὸν Ἕκτορα θρασυνόμενον, πρᾶγμα σεμνόν. πῶς, ὦ σοφώτατε, σεμνόν; εἰ γάρ, ὅτι μου φανεῖται χείρων, πάλαι τοῦτο πέφηνεν οὐ ταῖς ἐμαῖς οὐδὲ σαῖς, ἀλλ' αὐταῖς ταῖς ὁμολογίαις Ἕκτορος. ὁ γὰρ τὰ μὲν πολλὰ τειχήρης, τολμηρὸν δ' ἡγούμενος παρακύψαι, μένων δ' ὑπὸ τοῖς πύργοις, ὀρρωδῶν δὲ τὴν πρὸς ἐμὲ μάχην πλέον ἢ γυναῖκες*
R IV 79 *οὐκ ἀμφισβητήσιμόν | μοι τὴν νίκην πεποίηκεν. ἔστι δὲ πολλῷ μεῖζον εἰς δόξαν τοῦ μένοντα τὸν ἀντίπαλον κτεῖναι τὸ φεύγοντα δεῖξαι. τὸ μὲν γάρ ἐστιν ἀνδρείᾳ χρώμενον τῇ τύχῃ βλαβῆναι, τὸ δὲ μὴ συμμῖξαι πρόφασιν οὐκ ἔχει πλὴν δειλίας. καὶ κτείνει μὲν πολλάκις τὸν ἀγαθὸν ὁ χείρων, φοβεῖ δὲ μόνος ὁ βελτίων. ὥστε εἰ τῆς τοῦ κρείττων ὑπειλῆφθαι δόξης*

---

6 Il. ι 304 9 Il. υ 434; χ 136

---

1 *ηὕρισκεν Can* 2 *χρῄζουσι καὶ νῦν* scripsi *καὶ χρῄζουσι νῦν HVViMaBLaur καὶ χρῄζουσιν La* edd *χρῄζουσιν Can* | *ὦ* om *Laur* 3 *σωτηρίας* om *Can* | *τούτων HLaVi* 4 *δ' BLaurCan* edd 6 *ἂν* ante *αἱρήσω MaB* edd delevi | *αἱρήσω La* sed *ἑλλεῖν* suprascr *y* *αἱρῆσαι VMa* sed in hoc *ἑλεῖν ἢ ἐπισχεῖν* in marg m², *Laur* *ἐρήσω H* 8 *φανεῖταί μου MaLaur* | *σοῦ Can* | *φαίνεται B* | *χείρωνι Can* 9 *ταῖς* ante *σαῖς Vi* et inser coni Re | *ἀλλὰ Laur* Mor | *αὐταῖς* om *Laur* Mor | *ταῖς* om *Ma* 10 *ὁ* scripsi ex *HLaViMaLaur Can* *οὐ VB* edd | *μὲν* ante *γὰρ*, non ante *πολλὰ LaVi* | *δὲ Ma* 11 *δὲ LaViB* edd 12 *γυναῖκα B* 15 *τὸν Vi* 16 *ἀνδρία Ma* sed *ι* in ras 2 litt m³ | *μὴ* om *Vi* | *συμμῖξαι* cf. ad t. II 28, 19 et 258, 2 17 *καὶ* inserui ex *HVLaViMaLaur* om *BCan* edd 19 *ὁ βελτίων μόνος Can* | *ὥστε* scripsi ex

ἐπιθυμῶ, πάλαι τετύχηκα. 95. καὶ μὴν οὐδὲ λαβεῖν τὸν ἄνδρα τῶν ῥᾴστων, εἰ καὶ σφόδρα δεῖ τοῦ λαβεῖν ἐπιθυμεῖν. εἰπὲ γάρ μοι· τί κατήγαγεν αὐτὸν ἐπὶ τὰς ναῦς; οὐ τὸ μὴ κοινωνεῖν με τῶν ἔργων; οὐκοῦν, εἰ κοινωνοῦντα γνοίη, φεύξεται. πῶς οὖν εἰς χεῖρας ἀφίξεται; ὁ γὰρ τοῦ θαρρῆσαι τὸν καιρὸν εἰδὼς οὐκ ἀγνοήσει τὸν τῆς φυγῆς, ἀλλ' εἴσεται μὲν κινουμένας τῶν Μυρμιδόνων τὰς τάξεις, ὄψεται δὲ ἀπὸ τοῦ Σιγείου προσιούσας τὰς φάλαγγας, ἐμὲ δὲ ὀξέως μηνύσει τὰ ὅπλα τεθέντα, πάλιν δ' ἐκεῖνος ἐπανήξει πρὸς τὴν δρῦν.

96. Λογίζου δὲ καὶ τοῦτο. νῦν οἱ Πριαμίδαι μὲν τοὺς Ἀτρείδας ἀδικοῦσιν, ἐγὼ δὲ ὑπ' ἐκείνων μὲν οὐδέν, ὑπὸ δὲ τῶν Ἀτρειδῶν ἠδίκημαι. πῶς οὖν οὐκ ἄλογον ὑπὲρ τοῦ τὰ ἔσχατα λελυπηκότος τὸν ἀναμάρτητον εἰς τἀμὰ διαφθεῖραι καὶ δόξαν θηρεύοντα ῥώμης τὴν τῆς ἀναισθησίας μὴ δεῖσαι; ἢ τὸ μὲν Ἕκτορα κτεῖναι καλόν, τὸ δ' εὐχερῶς φέρειν ἀτιμίαν οὐκ αἰσχ-

4 Il. ε 789; ι 352 sq. 9 Aristid. p. 587, 8 11 Il. ι 354 cf. p. 321, 12 et Chor. Patr. t. IV p. 99, 24 R (p. 266, 16 Boiss.)

HLaViMaBLaur ὡς τ' *VCan* edd | τοῦ om *BLaur* | κρείττονος libri Mor corr Re
1 πάλαι om *B* 2 δεῖ om *HVLa* 3 ἐπιθυμεῖ *H* ἐπιθυμῶ *V* | κατήγαγεν *Ma* sed γρ κατῆγεν suprascr et rursus del m[3] κατῆγεν *HVLaVi* 4 τοῦ *Vi* | με *Ma* sed ε in ras 2 litt m[3] μὲν *La* μοι *Vi* 8 δ' *BCan* edd 9 προσιούσας scripsi auctore Re προιούσας libri edd | δ' *BLaurCan* edd | ταχέως *B* 10 δὲ *BCan* edd 12 τοῦτο νῦν· *LaVi* | νῦν om *B* 13 διώκουσιν *BCan* Mor | δ' *VBCan* edd 15 ἄλογον *Ma* sed γρ ἄτοπον in marg m[3] ἄτοπον *La* sed ἄλογον in marg s, *ViLaur* | λελυπηκότων *Can* 16 ῥώμης *Ma* sed γρ γνώμης suprascr et rurs del m[3] γνώμης *Can* 17 τὴν om *Can* | μηδὲ *Can* Mor | δεῖσθαι *Can* | τὸν *Ma* 18 τὴν ante ἀτιμίαν *Laur* ἀτιμίασ *Can*

ρόν; ἤσκηκεν Ἀγαμέμνων Ἕκτορα καὶ δεχέσθω τὸν ἄνδρα. ἐξελήλακεν ἐμὲ τῶν πραγμάτων, μὴ καλείτω τὸν ἄτιμον. 97. ἤδη καθέλκω τὰς ναῦς, ὁ δὲ σβεννύτω τὸ πῦρ. κρείττων γάρ, κρείττων σοφία ῥώμης εἰς πολέμου τέλος, Ὀδυσσεῦ. Ἰδομενεὺς παρ' ὑμῶν εὑρεθήτω τοῖς δεινοῖς τὸ κώλυμα. νῦν δεικνύτω | Νέστωρ τὴν σύνεσιν, νῦν σὺ τὴν εὐβουλίαν, νῦν μεθ' ὑμῶν ὁ Διομήδης τὸ δόρυ.

R IV 80

3 Aristid. p. 602, 6

1 ἤσκησεν *Vi* | τὸν ante ἕκτορα *Laur* | δεδέχθω *Vi* 4 γάρ, κρείττων inserui e *BLaurCan* om reliqui libri edd | κρείττων (2) — 5 τέλος citat Macar fol. 95[v] οὕτως ante κρείττων Macar | κρεῖττον *Vi* 5 Ὀδυσσεῦ om *VLaViMa* | ὑμῖν *MaB* sed in hoc ί ex ω corr, *Laur* 6 τὸ inserui e libris om edd

8 λιβανίου ἀντιλογία παρ' ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα πρεσβεύοντα ἀποθέσθαι τὴν μῆνιν subscr *Laur*

Sequitur Orestis defensio. Nam quae in editionibus (Mor. I p. 257; Reisk. IV p. 80) huic antecedit Patrocli declamatio aeque atque Ῥήτορος λόγος (Mor. I p. 700; R. IV p. 512) et Πατρὸς ἀπολογία (R IV p. 771) non Libanii sed Choricii est. Ut sub huius nomine integra una cum διαλέξει, quam in Philologo LIV p. 122 sq. edidi, codice Matritensi N-101 fol. 176 servata est et octo loci in florilegio Ioannis Georgidis traditi sunt, ita stilus imprimisque clausularum norma illum aversatur, hunc clamat, id quod mox dissertatione Vratislaviensi a Georgio Pietsch conscripta omnibus probatum iri spero. Saepius in declamationibus antecedentibus quarum usum ostendit, quae sine dubio causa fuit ut aetate satis vetusta cum illis consociaretur, ad eam provocavi, declamatio vero ipsa quam etiam Boissonadius p. 239 sq. Choricio tribuit, una cum duabus reliquis in volumine demum quo huius opera comprehendentur locum inveniet.

VI.

Orestis declamatio qua ille matricidii accusatus apud iudices, (non, ut apud Demosthenem Aristocr. § 66 et 74 p. 641, 27 et 644, 24, atque Aristidem Panath. t. I p. 172, 6 Dind. cum schol., deos[1]) causam suam agit, etsi non aeque atque antecedentes omnibus in deliciis habita scholisque tractata est, tamen propter ἦθος multos allexit. Itaque non solum in 'corpore' mansit sed etiam in complures eclogas recepta magnoque numero codicum ad nostram aetatem propagata est. Qui hodie supersunt 49 codices ita enumerabo ut quantum licet ordinem teneam quem supra p. 150 sq. in Menelai et Ulixis declamationibus secutus sum. Sunt autem:

1. Hierosolymitanus bibliothecae patriarchalis S. Sepulcri 107 (= H) saec. XIV fol. 30. Vide supra p. 150 sq. Contuli.

2. Vaticanus gr. 940 (= V) saec. XIII/XIV fol. 20. Vide supra p. 152 sq. Contuli.

3. Vaticanus gr. 82 (= Va) saec. XIV fol. 135. Vide t. I p. 48 sq. Contuli.

4. Barberinus II 41 (= B) saec. XV fol. 304. Vide t. I p. 30 sq. Contulit mihi Pius Franchi de Cavaleriis.

5. Laurentianus LVII 44 (= La) saec. X fol. 50. Vide t. I p. 224 sq. Folium 53 (p. 385, 6 ἀπόντος — 389, 14 εὐεργετεῖ) manu saeculi XVI suppletum est. Contuli.

6. Laurentianus LVII 21 saec. XIV/XV fol. 81[v]. Vide supra p. 158 sq.

7. Parisinus gr. 3019 saec. XIV/XV fol. 57. Vide t. IV p. 306.

1) Cf. p. 373, 4 sq. Neque vero, ut in Aeschyli Eumenidibus, Areopagitae vel, ut in Euripidis Oreste (48 sq.), Argivi iudices indicantur neque, ut in hac fabula (456 sq.), Tyndareus sed alius quispiam (cf. p 397, 7 sq. 401, 13; 402, 8) accusatoris partes agit. Nihilo minus cum priorem tum alteram tragoediam imprimisque in hac Orestis orationem (554 sq.) Libanio usui fuisse compluribus locis apparet.

8. Athous Iberon 193 saec. XIV/XV fol. 36^{v}. Vide t. II p. 227 sq.

9. Cremonensis 12228 saec. XV fol. 59^{v} si non ex Athoo Iberon 193 ipso certe ex eodem fonte derivatus. Vide t. II p. 186 sq.

10. Vaticanus Palatinus gr. 275 saec. XV fol. 51. Vide t. II p. 192 sq.

11. Escurialensis Σ-I-14 (70) saec. XV fol 48. Fluxit ex eodem exemplari quo Palatinus 275. Vide t. II p. 187 sq.

12. Mutinensis II D 7 (CVI) saec. XV fol. 48^{v}. Vide t. II p. 53 sq.

13. Vaticanus Palatinus gr. 154 saec. XVI fol. 239. Vida supra p. 160.

14. Parisinus Coislinianus 180 saec. XV/XVI fol. 36^{v}. Vide t. II p. 54.

15. Marcianus gr. 422 saec. XV fol. 196. Vide t. II p. 3.

16. Ambrosianus C 47 sup. saec. XV fol. 79^{v}. Vide t. II p. 56 sq.

17. Bodleianus Baroccianus gr. 63 saec. XIV fol. 132. Vide t. II p. 51 sq.

18. Marcianus gr. 439 (= M) saec. XII/XIII fol. 125. Vide supra p. 168 sq. Contuli.

19. Vindobonensis Philos. et Philol. 82 (= Vi) saec. XIV fol. 141. Vide supra p. 169 sq. Contuli.

20. Matritensis 4679, olim N-49 (= Ma) saec. XIV fol. 42^{v}. Vide t. I p. 362 sq. et t. IV p. 410. Contuli.

21. Berolinensis gr. 195 olim Claromontanus (= Cl) saec. XIV fol. 15^{v}. Fluxit ex eodem quo Matritensis exemplari. Vide t. IV p. 410 sq. Contuli.

22. Vaticanus gr. 84 anno 1425 exaratus fol. 99. Vide t. I p. 415 sq.

23. Ambrosianus I 49 sup. anno 1488 exaratus fol. 203^{v}. Vide t. I p. 363 sq.

24. Parisinus gr. 3017 saec. XV fol. 190^{v} ex eodem quo Ambrosianus I 49 exemplari descriptus. Vide t. II p 4 sq.

25. Parisinus gr. 854 saec. XIV fol. 300. Vide supra p. 172 sq.

26. Parisinus gr. 3018 saec. XV fol. 60. Vide supra p. 173 sq. Contulit Bastius. Cf. p. 396, 15 et Append. epist. crit. p. 41.

27. Athous Laurae S. Athanasii Ω 123 saec. XIII fol. 151^{v}. Vide t. I p. 323 sq.

28. Parisinus gr. 3015 saec. XIV fol. 61^{v}. Vide supra p. 175 sq.

29. Laurentianus LVII 23 saec. XIV fol. 66. Vide supra p. 176 sq.

30. Ambrosianus E 92 sup. saec. XIV/XV fol. 33. Vide supra p. 178 sq.

31. Mosquensis 489 saec. XV fol. 191^{v}. Vide supra p. 180 sq.

32. Parisinus gr. 2998 saec. XIV fol. 259^{v}. Vide supra p. 182 sq.

33. Vaticanus Palatinus gr. 213 saec. XIV fol. 264^{v}. Vide supra p. 183 sq.

34. Matritensis N-130 saec. XVI fol. 43. Vide t. I p. 428 sq. et Rel. Acad. Berol. 1896 p. 1339 sq.

229 35. Monacensis gr. 96 chartaceus formae folii saeculi XVI olim in bibliotheca Alberti V ducis Bavariae plutei V codex 16[1]) ex eodem quo Matritensis N-130 descriptus codice, qui fuit Vaticanus gr. 940 (supra n. 2) vel huius simillimus, continet

fol. 1 *Φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν θαλλοῦ στέφανον καὶ ἀποκηρύσσεται παρὰ τοῦ ἰδίου πατρὸς* (t. IV p. 622 R)

8^{v} *πλούσιος ἐν λιμῷ θρέψειν ὑπισχνεῖτο τὴν πόλιν, εἰ ἐκδιδοίη τὸν ἐχθρὸν αὐτῷ· ἡ μὲν οὐκ ἔδωκεν· ὁ δὲ ἀξιοῖ ἀποθανεῖν κατὰ τὸν τοῦτο διδόντα νόμον* (227)

13^{v} *Οἱ ποτιδαιάται ἀλλήλων ἐγεύσαντο πολιορκούμενοι ὑπὸ τῶν ἀθηναίων καὶ κρίνονται ἀθηναῖοι ὑπὸ κορινθίων ἀσεβείας* (348)

24^{v} *ἀφαιρεθεὶς ἀχιλλεὺς βρισηίδος* Choricii (cf. p. 361)

---

1) In 'Catalogo graecorum manuscriptorum codicum qui asservantur in bibliotheca Bavariae Ducis' impresso Ingolstadii 1602 p. 76 et repetito a Montefalconio Bibl. Manuscr. t. I p. 591 d est codex CCXI: *Libanii declamationes.*

37^v *μετὰ τὴν τῆς τροίας ἅλωσιν καὶ τὸν ἀγαμέμνονος φόνον ὀρέστης ἀπεκτονὼς τὴν αὐτοῦ μητέρα κρίνεται φόνου* (110)

48 *Μετὰ τὰ ἐν χερωνεία* (266)

54 *Μετὰ τὰ ἐν χερωνεία — ἀποθανεῖν* (817)

59^v *ἐκδοθεὶς φιλίππω* (280)

75^v *Διέσωσέ τις* (739)

90 *φθονερὸς τοῦ γείτονος* (159)

100^v *παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον* (150)

104 *δύσκολος ὤλισθεν* (612)

108 *φιλάργυρος ἐρασθεὶς* (827)

116^v *νόμος τὸν ξενίας* (323)

121^v *ἐγράψατό τις τὸν ἑαυτοῦ* (841)

128 *νόμος τὸν θορύβου* (708)

136 *νόμος τὸν τύραννον μὴ θάπτεσθαι* (447)

142 *λοιμὸς ἐπεῖχε* (723). Desinit folio 149.

Sequuntur inde a folio 150 *Ἀχιλέως ἀλεξανδρέως τατίου τῶν περὶ λευκίππην καὶ κλειτοφῶντα*

230 *Τὸ καθ υσμίνιον καὶ ὑσμινίαν δραμα ποίημα εὐσταθίου φιλοσόφου*

278 *ἡλιοδώρου αἰθιοπικῶν.* Desinit folio 322 in verba *τῶ τὴν βου|λὴν ἐ|παγ|γει|λά|μενος τέλος ἀμήν* cum subscriptione:

θ
ἐξισῶ λόγοι τρεῖς τῶν ἡλιοδώρου αἰθιοπικῶν, οἱ δὲ λοιποὶ οὐ
π
μετεγράφησαν ἐπειδὴ εὑρίσκονται ἐν τύ. διὰ λάθο γὰρ καὶ αὐτοὶ μετεγράφησαν.

Contulerunt Reiskius, qui eum *Bavaricum secundum* (= *Bav*) appellavit (t. I praef. p. XXXVI), et Parisiis[1]) reducem factum anno 1816 Fr. Iacobsius. Ipse inspexi et e parte contuli.

36. Vaticanus Ottobonianus gr. 69 saec. XVI/XVII fol. 183^v. Vide t. I p. 222 sq.

37. Marcianus gr 445 saec. XV fol. 152. Initio priva declamatio incipit verbis p. 376, 7 *πάντες ἐπίστασθε.* Vide t. II p. 51.

1) In folio 1 exstat sigillum: *Bibliothèque Nationale.*

38. Neapolitanus II E 19 saec. XV fol. 58. Vide t. I p. 331 sq.

39. Laurentianus LVII 27 anno 1392 exaratus fol. 108. Vide t. I p. 59 sq.

40. Wolfenbuttelanus 511 saec. XV e Laurentiano LVII 27 descriptus fol. 119^{v}. Vide t. I p. 64 sq. Contulit Reiskia.

41. Chalcenus *Θεοτόκου* 158 saec. XV fol. 237. Vide supra p. 222 sq.

42. Ambrosianus P 116 sup. saec. XV fol. 146. Vide supra p. 223.

43. Vaticanus Palatinus gr. 278 saec. XV fol. 252^{v}. Vide t. II p. 195 sq.

42. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 240^{v}. Vide t. I p. 211 sq.

43. Chalcenus S. Trinitatis 145 saec. XV fol. 352. Idem codex folio 370^{v} iterum praebet initium declamationis manu saeculi XVII exaratum. Vide supra p. 224 sq.

46. Ambrosianus L 64 saec. XIV fol. 281^{v}. Vide t. I p. 427 sq.

47. Matritensis N-186 saec. XV fol. 70^{v}. Vide supra p. 299.

48. Mutinensis III F 3 (CLXXXI) saec. XV fol. 44^{v}. Vide t. II p. 48 sq.

230 49. Escurialensis T-II-11 (147 in catalogo Milleriano) chartaceus formae folii scriptus eadem manu saeculi XVI qua Escurialensis T-II-15 (vide supra p. 7) ex insula Cypro advectus a Francisco Patritio[1]) teste inscriptione folii 1: '*de los de Francisco Patricio*' continet Libanii declamationes.

Fol. 1 incipit verbis *Ὁ φιλίᾳ τὸ πᾶν ἐπιστρέψας* quae

---

1) In folio 1 exstat inscriptio „*Libanii orationum volumen primum*“, qua eadem codex indicatur in „cathalogo librorum graecorum manuscriptorum quorum plerosque Franciscus Patricius e Cypro advexit alios ex insulae direptione Venetias allatos coemit“ sub numero 26 (Zentralbl. f. Bibl. XXV p. 37). Cf. quae supra p. 7 dixi.

sunt protheoriae declamationis Chorieianae Patrocli (t. IV 82, 20 R = p. 242, 12 Boiss.) et pergit usque ad finem *ἰσχύειν τὸ στράτευμα* (83). Sequitur praemisso titulo *Ἀφαιρεθεὶς ὁ Ἀχιλλεὺς* declamatio ipsa.

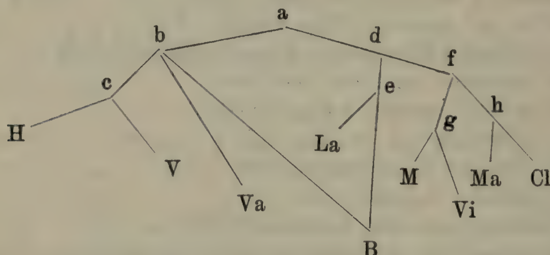
12 *μετὰ τὴν τροίας ἅλωσιν* cum theoria
21 *Τίμων ἐρῶν ἀλκιβιάδου ἑαυτὸν προσαγγέλλει* (181)
28ᵛ *μετὰ τὰ ἐν σαλαμῖνι ἀναλαμβάνειν ἀξιοῖ νεοκλῆς τὸν θεμιστοκλέα, ὁ δὲ ἀντιλέγει* (374)
34ᵛ *ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ θεμιστοκλῆς* (388)
40ᵛ *Κίμων αἰτῶν ὑπὲρ τοῦ πατρὸς δεθῆναι* (335)
44ᵛ *Δικάζεται ποσειδῶν ἄρει* (402)
47ᵛ *ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ ἄρης* (410)
51ᵛ *φθονερὸς τοῦ γείτονος* (159)
60 *δύσκολος λάλον γήμας* (134)
66 *δύσκολος ὤλισθεν* (612)
69 *φιλαργύρου παῖς ἀριστεύσας* (622)
75ᵛ *φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κάμνοντος* (654)
81ᵛ *νόμος τὸν εὑρόντα θησαυρὸν* (198)
88 *φιλάργυρος ἐρασθεὶς ἑταίρας* (827)
95 *νόμος ἐν λακεδαίμονι τὸν εἴσω τριάκοντα ἐτῶν* (420)
99ᵛ *ἐξήτησεν ὁ φίλιππος τὸν δημοσθένην* (253)
104ᵛ *ἐκδοθεὶς φιλίππῳ δημοσθένης* (280)
117 *νόμος ξενίας ἁλόντα* (323)
120ᵛ *νόμος τὸν ἄνδρα τὴν προῖκα τῆς μοιχευθείσης* (582)
132 *ἐν κορίνθῳ γέγονεν ἑταίρα* (430)
138ᵛ *τῷ κατορθώσαντι πόλεμον* (512)
150 *νόμος τὸν θορύβου καὶ στάσεως* (707)
156 *διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ γενομένου* (739)
168 *νόμος τὸν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας* (478) post quinque lineas desinit in verba *τοὺς θεοὺς ἐφαίνετό μοι* (479, 7).

Inspexi anno 1880.

Ex his quos in censum vocandos esse duxi codices novem *HVVaLaBMViMaCl* hic quoque in duas discedunt familias, quarum prior codicibus *HVVa*, altera codicibus *LaBMViMaCl* continetur, ita tamen ut hic quoque *B* simul vim codicis prioris familiae expertus sit. *H* et *V* ad idem

redeunt exemplar quod ex eodem manavit fonte quo *Va* codex sublestioris quam illi fidei ac ne interpolamentis quidem liber (cf. p. 382, 2). Exemplar e quo *B* fluxit proxime a *La* stetit. Ex eodem illo exemplari duo facta sunt apographa quorum unum codicibus *MVi*, alterum *MaCl* continetur.

Rationem igitur quae inter hos codices intercedit hoc tibi reddet stemma:

In universum hic quoque prior familia alteram fide superat. Cf. p. 389, 16 sq.

Non solum apographum (g) e quo *M* et *Vi* manaverunt imprimis in verborum collocatione multa novavit sed ne *M* quidem ipse ab interpolamentis, ut p. 408, 16 verbis *πῶς αἱ χεῖρες ὑπηρετήσουσι*, liber ist. In codice *Ma* corrigendo manus secunda si minus *B* ipsum certe codicem huic cognatum, manus tertia codicem familiae *MVi* adhibuit. Cf. p. 378, 13; 373, 13; 375, 12; 379, 7; 397, 19.

Numero codicum respondet copia testimoniorum.

Maximus Planudes[1]) non minus quattuordecim locos laudavit, Macarius Chrysocephalus[2]) decem, auctor florilegii quod codice Neapolitano II C 32 (non 33, ut est in catalogo Cyrilliano sub XCI)[3]) chartaceo saeculi XV continetur (= Neap) tres, Ioannes Glycys unum p. 378, 16 sq.

---

1) Cf. supra p. 196. t. I p. 73.
2) Cf. t. I p. 351 sq.
3) Fuit is olim in bibliotheca Augustinensium S. Ioannis ad Carbonariam, cuius in indice publici iuris a Fa-

Declamatio primum in lucem protracta est a Fed. Morello Lib. opp. t. I p. 281—299; e quo codice, ipse non profitetur, sed eum, ut in declamatione quinta [1]), Parisinum gr. 2988 fuisse conicio. Certe is fuit cum codice *Vi* cognatus [2]), sed etiam magis vitiis scatebat. Quorum magna pars cum ope codicum Bavarici i. e. Monacensis gr. 96, qui proxime a *V* stat, et Wolfenbuttelani tum divinando a Reiskio sublata est, sed uxor quae editionem fecit t. IV p. 110—133 partem tantum emendationum in textu reponere maluit. Nonnulla correxerunt Fr. Iacobsius, qui et ipse codice illo Monacensi usus est, cum alibi tum in Lectionibus (= Lect) [3]), Boissonadius, qui initium codicis Parisini 3017 contulit, [4]) Sintenis [5]), Cobetus; pauca tentavit Maur. Schmidtius.

---

bricio-Harles Bibl. gr. t. V p. 796 facto sub numero 15 indicatus est verbis: *Χρηστομαθεῖαι ex variis auctoribus. Cod. bomb. s. XIV.* Auctor in eligendis sententiis similiter atque Planudes non solum sententiarum sed etiam elocutionis rationem habuit. Excerpta e Libanio inscripta *ἐκ τοῦ λιβανίου* medio in folio 271 incipiunt ab epistulis, e quibus maximam partem delibata sunt ordinem codicis Vaticani 83 tenentia, et inscripta *ἐκ τῶν μελετῶν* in folio 284ᵛ finiunt declamationibus, quae non, ut Cyrillus (t. II p 6) dicit, folio 314, sed iam folio 285ʳ desinunt. Incipiunt a declamatione *διέσωσέ τις* (IV 756, 13 R) et desinunt *λόγῳ κατὰ μοιχῶν* (IV 575, 13 R). Excipiuntur in folio 285ʳ inscriptione privis excerptis e Pausania quae aeque atque excerpta e Dione Cassio Cyrillum fugerunt. Apographum excerptorum Libanianorum debeo Reinholdo Schoener, Thomae Stangl, Carolo de Boor.

1) Cf. supra p. 302.
2) Cf. p. 380, 4; 395, 10 et 12.
3) Cf. t. I p. 77 et supra p. 302.
4) Cf. t. I p. 78.
5) Cf. t. I 78.

VI.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

R IV 110 *Μετὰ τὴν τῆς Τροίας ἅλωσιν καὶ τὴν Ἀγαμέμνονος τελευτὴν Ὀρέστης ἀπεκτονὼς τὴν μητέρα ὡς ἀνδροφόνον κρίνεται φόνου. ἀντέγκλημα.*

Προθεωρία.

1. Ἡ τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων ὕλη ἄλλοτε ἄλλως
R IV 111 ἔχουσα καὶ πρὸς τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν ἀμειβομένη τεχνίτου πρὸς θεωρίαν δεῖται τοῦ ῥήτορος.

H = Hierosolymitanus S. Sepulcri 107
V = Vaticanus gr. 940
Va = Vaticanus gr. 82
La = Laurentianus LVII 44
B = Barberinus II 41
M = Marcianus gr. 439
Vi = Vindobonensis phil. 82
Ma = Matritensis 4679 olim N-49
Cl = Berolinensis gr. 195 olim Claromontanus

ΟΡΕΣΤΗΣ om libri *ἀντέγκλημα Va* 1 *τὴν* inserui ex *HVaBM* om *VLaViMaCl* edd | *τῆς* inserui e *VaM* om *HVLaBViMaCl* edd | *τὴν* inserui e *M* *τὸν HVVa* om *LaBViMaCl* edd 2 *φόνον HV* *θάνατον Va* | *ἀπεκτονὸς La* *ἀποκτείνας HVVa* 3 *αὐτοῦ* ante *μητέρα HV*, *ἑαυτοῦ Va* | *ὡς ἀνδροφόνον* inserui e *VaM* om *HVLaBViMaCl* edd | *φόνου κρίνεται MaCl* Mor | *φόνῳ HV* | *ἀντέγκλημα* om *HVLaBViMa* sed in hoc inser m², *Cl* *ἀντίστασις Va* 5 *Προθεωρία* scripsi ex *HVVaMMa* sed in hoc in marg m² *θεωρία LaBVi* *ἡ θεωρία Cl* sed in marg, edd 6 *ὑπ$^{\vartheta}$ὸ La* 8 *προσθεωρίαν La*

ὃς καὶ τοῦτο πρῶτον ἐπισκεψάμενος πρεπόντως ἁρμόσει τὰς τῶν λόγων ἰδέας, ζητήσει δὲ μή τι πρόσωπον ἢ καιρὸς ἤ τι ἕτερον ἐναντίας ὄντα ποιότητος ἐφ' ἑτέραν βιάζηται τὸν λόγον ἰδέαν. 2. τὸ τοίνυν προκείμενον ἡμῖν ζήτημα παθητικὴν μὲν ἔχει τὴν ὕλην, καταφορικὴν δὲ τὴν ἰδέαν, ὅσον ἐκ τῆς φύσεως ἀπαιτεῖ. Ἀγαμέμνων γὰρ ἐν τῷ λόγῳ καὶ Κλυταιμνήστρα καὶ τὰ δεινὰ διηγήματα ἐξ ὧν πλήρεις αἱ σκηναὶ καὶ τραγῳδίαι συνίστανται. 3. τί οὖν ἐκ τῶν πραγμάτων ἀκόλουθον; ἀντεγκαλοῦντα τὸν Ὀρέστην τῇ μητρὶ τῷ κατ' αὐτῆς θυμῷ σφοδροτέραν τὴν κατηγορίαν ποιεῖσθαι. μίαν γὰρ ἀπολογίαν ἔχει τὰ κατ' αὐτῆς ἐγκλήματα καὶ δι' ὧν αὔξει ταῦτα τὴν ἑαυτοῦ πρᾶξιν ἀνεύ-

6 Schol. in Hermog. de id. t. VII p. 903, 23 W; Anon. de fig. t. VIII p. 622, 20

7 *Ἀγαμέμνων κατὰ μὲν Ὅμηρον* (Il. λ 131) *Ἀτρέως τοῦ Πέλοπος, μητρὸς δὲ Ἀερόπης, κατὰ δὲ Ἡσίοδον* (cf. Tzetz. exeg. in Il. p. 68, 20 H) *Πλεισθένους τὸ γένος Μυκηναῖος ὃς ἤγαγε χιλίας σ̄ν̄ ναῦς εἰς Ἴλιον, ἐκπορθήσας δὲ αὐτὸ δὴ τὸ Ἴλιον καὶ ὑποστρέψας οἴκαδε ἀναιρεῖται ὑπὸ Αἰγίσθου* (*αἰγίστου* cod) *τοῦ Θυέστου δόλῳ. οὗτος γὰρ παρὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀποδημίας ἐμοίχευσε τὴν Ἀγαμέμνονος γυναῖκα Κλυταιμνήστραν* (*κληταιμνήστραν* hic et infra cod) (Od. γ 264 sq. et 305). *κατὰ δὲ τοὺς τραγικοὺς αὐτὴν τὴν Κλυταιμνήστραν ἀνελεῖν αὐτὸν χιτῶνι μὴ ἔχοντι ἔκδοσιν τραχήλου* (Aesch. Ag. 1381 sq. Eum. 634. Eur. Or. 25). *ἐξ αὐτῆς δὲ ἔσχεν υἱὸν τὸν Ὀρέστην, ἀφ' οὗ καὶ ἀνηρέθη αὕτη, καὶ θυγατέρας δ̄ Λαοδίκην Χρυσόθεμιν Ἰφιγένειαν καὶ Ἠλέκτραν* (Il. ι 145. Eur. Or. 23) *Ma*[2]

1 *καὶ* om *Cl* inser *Ma*[3] 3 *ἢ τί HLaMaCl* | *ἑτερόν τι B* | *ὄντα* inser *Va* *ὂν MaCl* *„malim ὂν, tametsi illa plura modo dicta facile numero plurali ὄντα comprehendantur“* Re 4 *βιάζεται LaMaCl* Mor | *τῶν λόγων MaCl* 6 *καταφορητικὴν B* | *αἰτίαν Va* sed *αἰτι* del m[1] et *ἰδέαν* suprascr m[2] 7 *ἐν* om *HV* 9 *αἱ* ante *τραγῳδίαι M* 11 *θυμῶ La* sed post ω ras 1 litt 13 *ἀνεύθυνον τὴν ἑαυτοῦ πρᾶξιν HVVa* Re

θυνον δείκνυσιν. 4. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ παῖς αὐτὸς καὶ μήτηρ ἐκείνη, ⟨εἰ⟩ καὶ τὰ δεινὰ διεπράξατο, τοῦτο τὴν ἄγαν παρρησίαν ἀνείργει καὶ ψιλῆς οὐκ ἀνέχεται λοιδορίας. εἰ δὲ μή, πρὸς μῖσος καθ' ἑαυτοῦ τοὺς δικαστὰς ἐπισπάσεται μετὰ τιμωρίαν τοσαύτην κατὰ μητρὸς θρασυνόμενος. πᾶς γὰρ ἂν ὑποπτεύσειεν ὡς διὰ τρόπων ὠμότητα μᾶλλον ἢ τῷ πατρὶ τιμωρῶν κατὰ τῆς τεκούσης ἑτοίμως ὡπλίσατο. εἰ δὲ φανείη τῆς κατὰ τῆς μητρός, ὡς οἷόν τε, φειδόμενος βλασφημίας καὶ ἄκων μέν, ἀναγκαίως δὲ τὴν κατηγορίαν ποιεῖσθαι, δόξει μὲν εἶναι φιλάνθρωπος φύσει, ἐκ δὲ τῶν πραγμάτων βεβιασμένος εἰργάσθαι τὸν φόνον. οὕτω δὲ μᾶλλον καὶ λεληθότως αὐξήσει τὸ ἔγκλημα. τοιοῦτον γὰρ εἶναι δόξει ὥστε καὶ παρὰ φύσιν εἰς οὕτως ἀνήμερον φόνον ἑλκύσαι τὸν παῖδα.

R IV 112 5. Δεῖ τοίνυν μεθόδων αὐτῷ καὶ δεινότητος | δι' ἧς οὐδὲν ἧττον τὰ πραχθέντα κατηγορῶν ἄχθεσθαι δόξει τοῖς λεγομένοις καὶ τῇ μητρὶ τὸ πρέπον ἀποδιδόναι. ἔσται δὲ τοῦτο, εἰ τὸ πικρὸν τῶν ἐγκλημάτων

---

2 *εἰ* inserui om libri edd | *καὶ* scripsi e *La* *κἂν* reliqui libri edd 3 *εἴργει MaCl* 4 *καθ' ἑαυτοῦ* scripsi e *MaCl* *καθ' αὑτοῦ La* *κατ' αὐτοῦ* reliqui libri edd | *ἐπισπάσεται* reposui e libris *ἐπισπάσηται* edd 5 *τοιαύτην Va* *τοσαῦτα V* 7 *ὠμότητα* reposui e libris *ὠμότητος Va* edd | *τεκούσης* reposui e libris *μητρὸς Va* edd 8 *ὡπλίσατο ἑτοίμως Va* *ὡπλίζετο Ma* sed *σα* supra *ζε* m³ | *τῆς*(1) *Ma* sed *τις* suprascr m³ *τίς B* | *τῆς* om *LaBMaCl* 9 *φεισάμενος Va* | *καὶ* — 10 *ποιεῖσθαι* om Mor 10 *μέν*] *οὐκ M* | *δόξει, δόξει Vi* 11 *πεπραγμένων Va* 12 *βεβιασμένος Ma* sed *ο* in *ω* corr m³ | *εἰργάσασθαι Vi* 13 *αὐξήσει* scripsi ex *HVVa* *αὐξῆσαι* reliqui libri sed *αὐξήσει* suprascr *Ma*³, edd | *τοιοῦτο Cl* 14 *δόξει* scripsi *δόξειεν* libri edd | *εἰς* om *HVVaLaBViMa* sed in hoc inser m², *Cl* Mor | *οὕτω La* | *ἀνήμερον* scripsi e *MViMa* sed in hoc in ras m² *σήμερον HVLa* *ἥμερον Va* sed *γρ ἀνήμερον* in marg m², *BMaCl* edd | *εἰς* ante *φόνον HVVaLaBViCl* Mor 17 *ἧς* reposui e libris *ὧν* edd | *ἔχεσθαι V*

ἐν ἤθους προφέροιτο σχήματι μίξας εἰς ἓν ἀμφότερα καὶ τῷ πράγματι καὶ τῷ προσώπῳ τὸ προσῆκον ἀποδιδούς.

6. Οὐκ ἀγνοοῦμεν δὲ ὡς ἐπὶ θεῶν δικαστῶν καὶ πρὸς τὰς Ἐριννῦς συνίστησιν αὐτῷ τὴν κρίσιν ἀτόπως ὁ μῦθος ὥσπερ τῶν κρειττόνων πρὶν ἀκοῦσαι τὸ δίκαιον ἀγνοούντων καὶ μαθεῖν ἐκ τῆς κρίσεως ἀναμενόντων ὅπερ ἔδει ψηφίζεσθαι. ἐπεὶ οὖν μύθων ἀρχαίων, πλὴν εἰ μὴ πάρεργον, ῥητορικὸς οὐκ ἀνέξεται λόγος, τούτοις χαίρειν εἰπόντες τὸ πρέπον κἀνταῦθα φυλάξωμεν.

Ἡ μελέτη.

1. Ὤιμην μέν, ὦ ἄνδρες, μόλις ποτὲ τὴν Τύχην ἡμῖν ἐνδιδόναι καὶ καιρὸν ἔσεσθαί μοι λοιπὸν κατ' ἐμαυτὸν ἀδεῶς γενέσθαι καὶ τὰς ἐμὰς δὴ ταύτας ὀδύρεσθαι συμφοράς, ἤλπιζον γὰρ ἡμᾶς, οἷα τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, τὰ μὲν δυστυχεῖν, τὰ δὲ καὶ πεπαῦσθαι,

4 cf. p. 362. Aesch. Eum. 397 sq.

12 Ἡ μελέτη] αὕτη ἡ μελέτη μάλιστα εὐπορεῖ δεινότητός τε καὶ σχήματος ἄγαν ῥητορικοῦ καὶ δεινῶς ὁ ἀναγιγνώσκων σπουδῆς καὶ νοῦ κεκαθαρμένου. εἰ γὰρ αἴσθοιτο τῆς μελέτης ταύτης τὸ ὑπερβάλλον κάλλος, σοώη (σοβοίη?) καὶ πηδῴη καὶ ἀλλοῖος ἂν ἐξ ἀλλοίου γένοιτο La[3]

1 προσφέροιτο LaMa sed in hoc σ inser m[3] φέροιτο HV Va | καὶ ante μίξας Va | εἴπη Va sed εἰς ἓν suprascr m[2] 5 ἐρινύς La cf. ad t. IV 197, 12 7 καὶ ante ἀναμενόντων B 8 ψηφίσασθαι MaCl | μύθων ἀρχαίων scripsi ex HVVa LaBMaCl μῦθον ἀρχαῖον MVi edd 9 ῥητορικῆς Vi | ἀνέχεται? 10 ἐνταῦθα Ma 11 φυλάξωμεν scripsi ex HVaViMa Cl φυλάξομεν VLaBM edd 12 Ἡ μελέτη Ma[2] om VVa μελετῶμεν τὸν ὀρέστην rubr M | Ὀρέστους post μελέτη edd delevi 13 μέν om MVi inser Ma[3] | ἀθηναῖοι post ἄνδρες Va 14 ἐκδιδόναι HV 15 δὴ scripsi e B et Par 3017 cum BoissonadioAnecd. IV 421 δὲ reliqui libri edd 17 δυστυχεῖν La sed εῖν in ras n | καὶ om HVVa | πεπαύσεσθαι?

καὶ μίαν ἔσεσθαί μοι τότε παραμυθίαν εἰπεῖν τι πρὸς τὴν Τύχην ἀεὶ τῶν ἐξ αὐτῆς μεμνημένῳ καὶ τῷ πλήθει τῶν δακρύων τῆς διανοίας ἐπικουφίσαι τὰ δυσχερῆ· ἐπειδὴ δὲ σφοδρῶς οὕτω καθ' ἡμῶν ἔπνευσε τὸ δαιμόνιον ὡς μηδὲ κόρον τῶν εἰς ἡμᾶς λαμβάνειν ἀτυχημάτων, ἀλλὰ μετὰ πατρὸς φόνον καὶ μητρὸς πρᾶγμα ὅπερ ἐπίστασθε μὲν ὑμεῖς, ἐγὼ δὲ λέγειν αἰσχύνομαι, οὐ τοὺς συναχθομένους ἡμῖν συγκαλεῖν καὶ παραμυ- R IV 113 *θίαν τινὰ πειρωμένους εὑρίσκειν, | ἀλλὰ δικαστὰς καὶ κατήγορον, φέρειν ἀνάγκη καὶ ταῦτα μετὰ τῶν ἄλλων, εἰ καὶ μέτρον εἰς ἡμᾶς οὐκ οἶδεν ἡ Τύχη.*

2. *εὐξαίμην δ' ἄν μοι τήμερον παραστῆναι παρὰ τουτὶ τὸ βῆμα τήν τε τοῦ πατρὸς ψυχὴν καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον καὶ ἐναντίον ὑμῶν τοῦτο τοῖς δικάζουσιν ὑμῖν ἐμβαλεῖν ὅπερ ἐμοὶ παρὰ τοὺς τρίποδας ἐκέλευσέ τε καὶ πράττειν ἠξίου. οὕτω γὰρ ἂν ἐκεῖνος μὲν τοῦθ' ὅπερ ἐστὶ σύμβουλος ἀγαθὸς εἶναι νομίζοιτο ἐγώ τε πεισθεὶς ἐπαινοίμην, ὑμεῖς δὲ μετὰ τὸν Ἀπόλλω δικάζοντες οὐκ ἐναντίαν οἴσετε ψῆφον.*

---

15 Aesch. Eum. 64 sq. Eur. Or. 29. 591 18 cf. p. 382, 7

---

1 *τί HLaViMaCl* 2 *μεμνημένῳ* scripsi *μεμνημένος* libri sed *ω* supra *ος Ma*[3], edd 4 *ἐπεὶ HVVa* | *οὕτω σφοδρῶς Vi* | *ἐνέπνευσε M* sed *ἐν* eras 5 *μὴ δὲ HBViMaCl* | *εἰς* om *M* 6 *μητρὸς πρᾶγμα* scripsi ex *HVa* *μητρός, πρᾶγμα* reliqui libri edd 8 *συγκαλεῖν* scripsi e *M* *συγκαλεῖ* reliqui libri edd 9 *εὑρίσκει La* sed *ει* in ras *n* 11 *μέτριον HVa* sed in hoc *γρ μέτρον* in marg m[2] 12 *δ' ἄν μοι* om *VVa* sed in hoc *δὲ* in marg m[2] *δέ μοι LaMaCl* Mor *δὲ H* | *μοι* post *τήμερον* inser *Va*[2] | *περὶ HVB* 13 *τοῦ* om *MaCl* Mor 14 *ἡμῶν HV* | *εὔχομαι* ante *τοῦτο* libri edd delevi cum Sinteni | *τοῦτο* om *B* 15 *περὶ HVLa* | *τὰς Va* sed *οὺς* supra *ὰς* m[2] | *ἀνέδωκε Va* 16 *μὲν*] *νῦν HV* 17 *σύμβουλος Ma* sed *υ*(2) inser m[3] et *ς* in ras m[3] 19 *ἂν* ante *ἐναντίαν HVVaLaBMVi* edd delevi

3. *Ὃ δέ με μάλιστα λυπεῖ περὶ τουτονὶ τὸν ἀγῶνα, τοῦτο πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἀποκρύψομαι, ὅτι[περ] ἡ τῶν παρόντων πάντων αἰτία, δι' ἣν οἴχεται μὲν οἰκτρῶς ὁ πατήρ, ἐγὼ δὲ παραδόξως κρίνομαι σήμερον, αὕτη μοι μήτηρ εἶναι δοκεῖ. κἂν μὲν αἰδούμενος τὰς οἰκείας συμφορὰς σιωπήσωμαι, οὐκ ἔχειν ⟨ἂν⟩ δόξαιμι δι' ὧν τὴν ἀπολογίαν πληρώσω· ἂν δ' ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τἀληθῆ λέγειν προάγωμαι, δόξω τὰς ἡμετέρας προφέρειν ἐγὼ συμφοράς, ὃν ἐρυθριᾶν ἔδει διηγουμένων ἑτέρων, καὶ μηδὲ περιστέλλειν εἰδέναι τὰ σιωπῆς ἄξια.* 4. *τούτου μὲν οὖν αἴτιος ὁ κατήγορος ὥσπερ τοῖς ἡμετέροις ἐπεντρυφῶν ἀτυχήμασι καὶ εἰς τοιαύτην ἡμᾶς αἵρεσιν καταστήσας ὥστε καὶ τῶν λεγομένων αὐτὸς ἂν ἔχοι τὴν αἰτίαν εἰκότως. ἐγὼ δὲ πειράσομαι μετρίως τοῦτο ποιεῖν, ὡς ἂν οἷός τε ὦ. παραιτήσομαι δὲ τοσοῦτον ὑμᾶς μέτριον, ὡς ἐμαυτὸν πείθω· ἂν μεταξὺ λέγων ἀναμνησθῶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν καλῶν τῆς μητρὸς*

---

1 *ὁ La* sed ' add *n* et post *o* ras 1 litt | *δέ με* scripsi e *LaB* Par 3017 cum Boissonadio Pachym. 165 *δέ μοι Ma δὲ* reliqui libri edd | *περὶ* scripsi ex *HV παρὰ* reliqui libri sed del et *περὶ* in marg *Vi*², edd | *τοῦτον Cl* Re 2 *ὅτι* scripsi *ὅτιπερ HLaMaCl ὅ τι περ VVaBMVi* edd 3 *ἣν La* sed ῾῀ in ras *n* | *ὁ πατὴρ οἰκτρῶς LaBMViMaCl* Mor 4 *τήμερον LaMaCl* 5 *εἶναι ἡ μήτηρ HVVa* 6 *σιωπήσωμαι Vi* sed *ἀποκρύψωμαι* in marg m² | *ἂν* inserui om libri edd 7 *τὴν* om Mor | *δὲ M* edd 8 *ἐγὼ προφέρειν HVVa* | *προφέρειν* om Re 9 *ὃν Vi* sed *ἃς* in marg m², *Ma* sed *ἃς* suprascr m³ *ἃς B ὧν HV* | *διηγημένων Cl* | *ἑτέρων Ma* sed *ἑ* in ras m³ 10 *μὴ δὲ HBVi μὴ Ma* sed *δὲ* inser m³, *Cl* 11 *οὖν* om *ViCl* inser *Ma*² 12 *ἐπεντρυφῶν Vi* sed *φανῶν* in marg m² *ἐπιτρυφῶν Ma* sed *ι* in *εν* corr m³, *Cl* | *ἀτυχήμασιν* edd *ἀδικήμασι MaCl* | *καὶ* om Mor | *ὑμᾶς HVB* 13 *ἔχει* Re 15 *παραιτήσομαι M* sed *ζητήσω* suprascr *m*, *Ma* sed *ζητήσω καὶ* suprascr m² 16 *μέτριον* scripsi *μετρίως Ma* sed del et *γρ μέτρια* in marg m², *Cl μέτρια* reliqui libri edd 17 *τῶν καλῶν τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς Ma Cl* | *τῆς μητρὸς τῶν καλῶν* Mor | *τοῦ πατρὸς Vi* sed *τῆς μητρὸς* in marg m²

ἐπιτηδευμάτων καὶ μεταβάλω τοὺς λόγους εἰς δάκρυα, R IV 114 *μή με νομίζειν ἀποφυγήν τινα πρὸς σωτηρίαν* | *διὰ τούτων θηρᾶσθαι, τούτου γὰρ ἥττων ἐμοὶ λόγος οὕτως ἠτυχηκότι, ἀλλὰ γενέσθαι περὶ τὰ συμβάντα τῇ διανοίᾳ καὶ σκοπεῖν ὅσον τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων ἐν οἷς ἠδικήμεθα, ὡς μηδὲ τοὺς περὶ αὐτῶν λόγους ἀδακρυτὶ διηγεῖσθαι. λέξω δ' ἅπερ ἐμοῦ μᾶλλον πάντες ἐπίστασθε. εἰ δέ τι παραλείψω τῶν εἰρῆσθαι δεόντων ἢ λέγειν αἰδούμενος ἢ συγκεχυμένος τῷ πάθει τὴν γνώμην, ὑμέτερον ἂν εἴη σκοπεῖν οὐ χαλεπῶς ἐκ τῶν εἰρημένων τὰ τιμηθέντα σιγῇ.*

5. *Ὁ γὰρ ἐμὸς πατήρ, ὦ ἄνδρες, ἵνα τὰς ἡμετέρας τύχας ἄνωθεν διηγήσωμαι, ἦν μὲν εὐτυχὴς καὶ λαμπρός, ἀλλὰ τὰ πρῶτα τοῦ βίου. γένει τε γὰρ αὐτῷ φρονεῖν ὑπῆρχε Τάνταλον ἔχοντι πρόγονον, ὡς δέ φασι, καὶ τὸν Δία, καὶ βασιλείας ἐκοσμεῖτο μεγέθει. καὶ γήμαντι δέ, ὡς μήποτε ὤφελε, παῖδές τε ἦμεν πολλοὶ καὶ ἡ γυνὴ τέως ἐσωφρόνει. καὶ διὰ πάσης ᾔδετο γλώττης*

---

13 Eur. Or. 17 15 Eur. Or. 5 17 Eur. Iph. A. 70

---

12 *ἡ διήγησις ἁπλῆ Ma*[2]

---

1 *καὶ — δάκρυα* inser *My* | *μεταβάλω* scripsi ex *HVViMa Cl* *μεταβάλλω VaLaBMy* 2 *τε HV* | *πρὸς σωτηρίας ἀποφυγὴν τινὰ διὰ τούτων νομίζειν θηρᾶσθαι* Mor 3 *τοῦτο Cl* 4 *περὶ* scripsi ex *HV* *παρὰ* reliqui libri sed del et *περὶ* in marg pos *Vi*[2] et *πρὸς* suprascr *Ma*[2], edd sed „*malim περὶ*" Re 5 *σκοπεῖν Ma* sed *γρ σκοπεῖτε* in marg m[2] *σκοπεῖτε HVVaBVi* Mor 6 *μὴ δὲ HVaBViMaCl* 7 *δὲ Cl* | *ἅπερ Ma* sed *ἅ* in ras m[3] *ὑπὲρ Cl* 9 *ἢ La* | *αἰδούμενος* et *συγκεχυμένος Ma* sed *ος* in ras m[3] 11 post *σιγῇ* lac 6 litt *Va* 12 *ὑμετέρας Va* 14 „*ἀλλὰ sine dubio corruptum est; sententia postulat εἰς*" Re | *τε* om *Va* 16 *καὶ*(2) om *VaM* | *ἐγήματο Va* 17 *μήποτε* reposui e libris *μήποτ'* edd 18 *ἡ* om *B* | *καὶ — 377, 1 μυκηναῖος* citat Plan fol 104[v] | *ἤδετο Vi* | *γλώσσης HVaViMa* Plan

Ἀγαμέμνων ὁ Μυκηναῖος. 6. *πόθεν οὖν ἐδυστυχοῦμεν καὶ τίς ἡμῖν ἡ τῶν κακῶν ἁπάντων ἀρχή; Τροία καὶ Πάρις καὶ γάμος Ἑλένης καὶ Μενελάου φιλοξενία. ὡς γὰρ ἐκ Τροίας ποθὲν ἐλθὼν ὁ Πριάμου παριδὼν ξενίου Διὸς δίκην ἀδίκοις ὄμμασιν εἶδε τὴν Ἑλένην καὶ τὸ γύναιον εἰς μοιχείαν ἀνήρπαστο, δεινὸν μὲν ἦν τοῦτο τῷ πεπονθότι, πῶς γὰρ οὐκ ἔμελλε; δεινὸν δὲ καὶ τὠμῷ πατρί. καὶ πρὸς ἔκδημον στρατείαν συνεκρότουν τοὺς Ἕλληνας βαρβάρους λέγοντες καὶ μοιχείαν, καὶ ἡ Ἑλλὰς ἐκεκίνητο καὶ πάντα κατὰ τῆς Ἀσίας ἐχώρει οὐ τῆς μιᾶς εἵνεκα γυναικός, τί γὰρ ἐκείνης ἔμελε τοῖς μηδ' ὁτιοῦν πεπονθόσιν; ἀλλὰ σωφρονοῦντες Ἑλληνικῶς καὶ τῆς μοιχείας ⟨καὶ⟩ τοὔνομα βδελυττόμενοι.* 7. *ὁ δ' ἐμὸς πατήρ, | ὦ ἄνδρες,* R IV 115 *κοινῇ ψήφῳ τοῦ στόλου παντὸς ἡγεμὼν αἱρεθεὶς καὶ*

---

5 cf. p. 240, 6 15 Eur. Iph. A. 84

---

1 *πῶς οὖν καὶ* ante *πόθεν Va* 2 *ἡμῖν* om *VaViCl* inser *Ma*² | *ἁπάντων* inser *Va*² | *ἀπαρχή Va* 4 *ξενίου Ma* sed ´ *υ* in ras m³ 5 *ἀδίκοις — Ἑλένην* citat Plan fol 104ᵛ | *εἶδε* reposui ex *HVaLaBMCl* Plan auctore Re *εἶδεν ViMa* et coni Iacobs Anth Pal III 595 *οἶδε V* edd | *τὴν* om Re | *τὴν Ἑλένην*] *τὸν ἄνθρωπον* Plan 6 *ἀνήρπαστο* scripsi e *M ἥρπαστο* reliqui libri edd | *μὲν* in ras 4 litt inser *Ma*² | *ἦν Vi* sed *οὖν* in marg m² *οὖν ἦν HV* sed in hoc *οὖν* eras *γὰρ ἦν Cl* 7 *τῷ πεπονθότι τοῦτο MVi* 8 *καὶ* om *B* | *τῷ ἐμῷ H V τῷ 'μῷ B τοὐμῷ MaCl* | *ἔκδημον* scripsi ex *HVVaB* auctore Re coll. t. II 138, 9 *ἔνδημον La* sed *ν* in *κ* corr *s*, *M ViMa* sed in hoc *ν* in *κ* corr m³, *Cl* edd | *στρατιὰν MaCl* | *ἐκρότουν Ma* sed *συν* antep m³ et *καὶ συνῆγον* suprascr m², *Cl*

10 *πᾶσα* Iacobs Phil 202 | *κατὰ* om Re 11 *εἵνεκα La* sed ε(2) ex *αι* et *α* ex *αι* corr ras *s* *ἕνεκα HVBVi ἕνεκεν MaCl* 12 *ἐκείνοις Vi* et coni Iacobs Lect 95 | *ἔμελλε HVa LaMViCl* | *μηδ' ὁτιοῦν* scripsi e *VaMMaCl μὴ δ' ὁτιοῦν H VBVi μηδοτιοῦν La* edd 13 *καὶ* inserui auctore Re om libri edd 14 *δὲ HVVa* 15 *κοινῇ — αἱρεθεὶς* citat Plan fol 104ᵛ | *καὶ* om *Cl* inser *Ma*

μέλλων ἀνάγεσθαι καλέσας φιλανθρώπως οὑτωσὶ τὴν μητέρα καὶ παραστησάμενος μικροὺς ἡμᾶς ἔτι τοὺς παῖδας πρῶτον μὲν ἐδάκρυσε πρίν τι λέγειν, εἶτα μεταξὺ δακρύων, εἰπέ, πρὸς Διός, Ἠλέκτρα, τοὺς λόγους ἐκείνους οὕς μοι πολλάκις ἀπήγγειλας, οὔπω γὰρ τότε τῆς φρονούσης ἐτύγχανον ἡλικίας. ἀλλὰ σὺ μὲν αὖθις αἰδουμένη δακρύεις, ἐγὼ δὲ πάλιν δυστυχῶς διηγήσομαι. 8. μεταξὺ τοίνυν δακρύων ὁ μὲν πλοῦς, φησίν, ὡς ὁρᾷς, ὦ γύναι, μακρός, αἱ δὲ περὶ τοῦ ζῆν ἡμῖν ἐλπίδες ἄδηλοι· δεῖ γάρ, ἢν δέῃ, πάντα παθεῖν, ὅπως σωφρονῶσιν ἡμῖν αἱ γυναῖκες. σὲ δὲ τί ποιεῖν βούλομαι; ταυτί σοι παρακατατίθεμαι τὰ παιδία, λέγων ἡμᾶς. οἰκούρει καὶ φύλαξ τῆς οἰκίας ἔσο πιστή. καὶ μεῖνον ἀπόντι τἀνδρὶ γυνὴ καὶ τοῖς παισὶ μήτηρ καὶ πατὴρ ἀντ' ἐμοῦ. ἴσως ἐπανήξω καὶ ἐπαινέσο-

---

13 Eur. Iph. T. 23 14 Aesch. Ag. 914 | cf. t. IV 1137, 25 R = Nicol. t. I 419, 28 ed. Walz

---

2 *μητέρα* scripsi ex *HVVaLa* sed in hoc *γιναίκα* in marg *f*, *BMVi* *γυναῖκα* *MaCl* edd | *παραστησάμενος* *Vi* sed *στήσας* suprascr m² | *μικροὺς ἡμᾶς* reposui e libris *ἡμᾶς μικροὺς* edd | *τοὺς* om *VaB* num *ὄντας*? 3 *πρῶτον* reposui e libris *πρῶτα* edd | *πρὶν τί* *HVaVi* | *καὶ* ante *λέγειν* *MViMaCl* delevi 5 *οὐ* *HVVa* sed in hoc in *οὔπω* corr m² 6 *τότε τῆς* in ras 3 litt *Ma* | *τῆς* om *Cl* | *ἡλικίας ἐτύγχανον* *MaCl* Mor 7 *δακρύεις* *Va* sed *εις* in ras m² 9 *ὦ* om *MaCl* 11 *εἰ πάντα δέοι* *MaCl* et in marg *La*³ 12 *δέ τι* *H* | *ταυτί* *Ma* sed *αυτί* in ras m³ *ταύτη* *La* sed in *ταυτι* corr, *Cl* sed *γρ ταυτὶ* suprascr | *σε* *Vi* 13 *παρακατατίθημι* *HV* | *οἰκούρει* *Ma* sed *οἰκουρεῖν* suprascr *οἰκουρεῖν* *B* 14 *ἔσο τῆς οἰκίας* Mor | *ἔσο* in ras *Ma*³ | *πιστή* *La* sed *πιστὸς ἡμῶν* suprascr *f* 15 *τἀνδρὶ* scripsi *πάλιν* libri edd *ἢ πάλαι* Iacobs Add 357 16 *ἴσως* — 379, 5 *Ἀγαμέμνονα* citat Ioannes Glycys de vera syntaxeos ratione ed. Alb. Iahn Bernae 1849 p. 52, 19 *ἔτι τῇ παρεμβολῇ καὶ τῇ ἐξ αὐτῆς διακοπῇ καὶ ὁ σοφιστὴς Λιβάνιος ὕστερον ἐχρήσατο ἐν τούτοις· τοῦ Ὀρέστου ἀπολογουμένου ὑπὲρ τοῦ φόνου τῆς μητρὸς καὶ*

μαί σε τῆς οἰκουρίας. εἰ δέ τι περὶ ἡμῶν ἕτερον δόξει τῇ Τύχῃ, ἀνδρωθεὶς Ὀρέστης ὁ παῖς οὑτοσί, καί με λαβὼν ἐνέθηκε ταῖς ἀγκάλαις, τοῦτον ἕξεις, φησίν, ἀντ' ἐμοῦ καὶ μὴ ζήτει τὸν Ἀγαμέμνονα. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα διαλεχθεὶς καὶ περιβαλὼν τῇ μητρὶ τὰς χεῖρας καὶ μετ' ἐκείνην ἡμῖν χρόνῳ ποτὲ καὶ μόλις ἀπηλλάττετο. 9. *αὕτη τῶν καθ' ἡμᾶς ἀτυχημάτων ἀρχή. ταύτην ἂν εἴποι τις τὴν ἡμέραν ἄρξαι καὶ τῇ μητρὶ ὧν διεπράξατο | καὶ τῷ* R IV 116 *πατρὶ τοῦ πάθους καὶ ⟨ἡμῖν⟩ ὧν πεπειράμεθα. ὁ μὲν γὰρ τὸ Ἴλιον καταλαβών, πόλιν ἀλλοδαπήν, ὑπὲρ ἑτέ-*

---

3 *ζήτει πῶς ἐν ἐπαναλήψεσι τρέπουσιν οἱ Ἀττικοὶ τὴν σύνταξιν οἳ βούλονται· δέον γὰρ ἐνταῦθα εἰπεῖν πρὸς τὸ ὁ παῖς οὑτοσίν, οὗτος ἔσται σοι ἀντ' ἐμοῦ, ὁ δὲ τοῦτον ἕξεις φησὶν ἀντ' ἐμοῦ M*m

ἐν ταῖς ἐπαναλήψεσιν οὐ μόνον πρὸς τὴν προηγουμένην μετοχὴν ἐπάγομεν τὴν ἀπόδοσιν, ἀλλὰ καὶ ὡς βουλόμεθα, ἐκείνην μὲν ἀναπόδοτον ἐῶντες, ποιοῦντες δ' ἑτέραν ἀπόδοσιν. εἰπὼν γὰρ ἐνταῦθα ἀνδρωθεὶς ὁ παῖς οὑτοσὶ καὶ τὰ ἑξῆς, εἶτα ἐπανάληψιν ποιησάμενος, διὰ τοῦ εἰπεῖν τοῦτον (τοῦτο Ma) ἑτέρως τὴν σύνταξιν ἔτρεψεν εἰπὼν τοῦτον (τοῦτο Ma) ἕξεις, φησίν, ἀντ' ἐμοῦ Ma[2]*B*

διεξιόντος λόγους ἐν τῷ ἀπιέναι τοῦ πατρός, ὡς δὴ πρὸς τὴν μητέρα, φησὶν ὡς ἐκείνου λέγοντος ἄλλα τε δὴ καὶ ταῦτα· ἴσως κτλ. πλὴν οὕτω μὲν καὶ οὗτος τῇ διακοπῇ χρησάμενος ἐνταῦθα τὸ ἀσφαλὲς ἐτήρησεν, ἐν ἄλλοις δὲ καινοτομεῖν τε καὶ αὐτὸς προῄρηται καὶ τῆς διακοπῆς χωρὶς τὴν σύνταξιν συνῆψε | τῆς οἰκουρίας σε ἐπαινέσομαι Va

1 *δ' HVLa δή Ma* | *ἕτερόν* (*ἑτέρως V*) *τι περὶ ἡμῶν HV* | *ἔτι La* | *ἑτέρως V* Mor 2 *δόξῃ* Glyc „*aut δόξῃ aut δόξειε leg.*“ Re 3 *ἀνέθηκε BMVi* sed in hoc *ἐ* supra *ἀ* m[2] | *ἀγγάλαις Va* sed *γ* (2) in *κ* corr m[2] 5 *ταῦτα καὶ τὰ* om *HV* inser *Va*[2] *ταῦτα*] *τοιαῦτα Cl* 6 *περιβάλλων HLaBMViMa* sed in hoc ´ del et ` supra *ω* m[3], *Cl* Mor 7 *ἡμῶν* ante *ἀπηλλάττετο M* et in marg inser *Ma*[3] Re *ἀπηλλάττητο B* | *καθ' ἡμᾶς* om *Va* 8 *τίς HLa* | *ἡμετέραν La* sed *ετ* eras 10 *πένθους B* | *καὶ* om *LaBMaCl* | *ἡμῖν* inserui ut in marg inser *Vi*[2] om reliqui libri edd

ρου γυναικὸς ἠγωνίζετο καὶ πᾶσα ἦν αὐτῷ μηχανὴ τὴν Τροίαν ἑλεῖν, τὸ δ' ἔγκλημα, ὅτι μοιχὸς ὁ βάρβαρος καὶ σωφρονεῖν οὐκ ἠπίστατο, ἐλάνθανε δ' οἴκοι καταλιπών, πῶς ἂν εὐπρεπῶς εἴποιμι; Ἑλένην ἄλλην καὶ Πάριν δεύτερον, τάχα καὶ Τροίαν ἑτέραν. 10. *πλὴν ἀλλ' ἐκείνην μὲν εἷλε καὶ τοὺς ἀδικοῦντας ἠμύνατο καὶ ἐπανῆλθεν ὡς οὐκ ἔδει, ἐνταῦθα δὲ πέπτωκεν, οἴμοι, περὶ τὴν πατρῴαν τράπεζαν, περὶ τοὺς κρατῆρας αὐτούς, γυμνός, ἄοπλος μετὰ τοὺς πολλοὺς πολέμους, μετὰ τὰς πολλὰς μάχας καὶ ἀριστείας καὶ τρόπαια καὶ θάλατταν ὅσην. πέπτωκεν, ὦ Ζεῦ, ὁ στρατηγὸς τῶν Ἑλλήνων, ὁ τὴν Τροίαν ἑλών, ὁ πανταχοῦ τῇ φήμῃ βοώμενος, ὁ μέχρι τοῦ τὴν οἰκείαν ἰδεῖν εὐτυχής. οὐδὲ γὰρ ἤρκεσεν, ὡς ἔοικε, τὰ προλαβόντα τῇ πικρᾷ τύχῃ, ἵνα μὴ τῇ μητρὶ λέγω, ἀλλὰ τὴν μοιχείαν διεδέξατο φόνος.* 11. *ποῖος ἤνεγκε τοιαῦτα χρόνος; τί παράδειγμα τῶν ἡμετέρων κακῶν; τί δὲ τῶν μετὰ ταῦτα δεινότερον ἔσται; οὐκ ἤνεγκαν οἱ θεοὶ*

8 Od. λ 418. Philostr. im. II 10

1 *γυναίον HV* | post *ἠγωνίζετο* lacuna 5 litt *Va* | *πᾶσαν M* 4 *πῶς ἂν εὐπρεπῶς εἴποιμι, καταλιπὼν Vi* Mor 5 *πάριν Ma* sed *΄ριν* in ras m[3] 6 *εἶδε La* sed *δ* in *λ* corr *s* 7 *ἐνταῦθα* — 8 *τράπεζαν* omissis vocabulis *δὲ* et *οἴμοι* citat Plan fol 104[v] *ἐνταῦθα Ma* sed *ἐν* in ras m[3] 8 *περὶ* scripsi ex *HVVaLa* coll. Od. λ 419 *παρὰ BMVi* sed in hoc *περὶ* suprascr m[2], *Ma Cl* Plan edd | *πατρώαν HVaBCl* | *περὶ* scripsi ex *HVVaLa* *παρὰ BMVi* sed in hoc *περὶ* in marg m[2], *MaCl* edd 10 *καὶ ἀριστείας* in marg *Ma*[2] om *Cl* 11 *θάλασσαν HVa* *θάλατταν ἀμήχανον ὅσην* coni Re | *τόσην* Iacobs Lect 95 num *τοσαύτην*? at cf. p. 404, 12 13 *τῇ* om Mor | *βυώμενος Vi* sed *περιαδόμενος* in marg m[2] *περιβοώμενος B* | *οἰκείαν* scripsi auctore Re *οἰκίαν* libri edd et tuetur Iacobs Ach Tat 500 14 *γὰρ* inserui e libris om edd | *ἤρκεσεν Ma* sed *ν* add m[3] | *ὡς ἔοικε* inser *Ma*[3] 16 *ἤνεγκε Ma* sed *ε*(2) in ras m[3] | *τοιαῦτα* scripsi *ταῦτα* libri edd 18 *τοῦτο B*

τὴν ἀτοπίαν τοῦ πάθους. ἐδίκασεν Ἀπόλλων φθεγξάμενος καὶ ψῆφος ἦν ἡ φωνή. ἠλέει γὰρ τὸν ἀνῃρημένον οἰκτρῶς καὶ σύμμαχον ἐκάλει τὸν παῖδα.

12. *Τί οὖν ἐχρῆν με ποιεῖν; ἤδη γὰρ ἐρέσθαι βούλομαι τὸν κατήγορον καὶ μαθεῖν τι τῶν προσηκόντων, παριδεῖν μὲν ἀνῃρημένον ὑφ' ὧν ἥκιστα ἐχρῆν ἐμὲ τὸν πατέρα τὸν ἐμαυτοῦ, ἀπιστεῖν δὲ θεῷ τοσούτῳ καὶ καλοῦντι μὴ πείθεσθαι, συνεῖναι δὲ τοῖς δεδρακόσι καὶ τὴν γνώμην ἐπαινεῖν καὶ θαυμάζειν τὰ πεπραγμένα; ταῦτά με ποιεῖν ἔδει; ἀλλ' οὐχ οὕτως ἂν εἴποι τις εὐσεβεῖν | εἰδὼς καὶ βουλόμενος ἔχειν οἶκον εὐ-* R IV 117 *τυχῆ καὶ παῖδας ἀγαθοὺς καὶ σωφρονοῦσαν γυναῖκα.* 13. *τί δὲ μὴ καὶ τοῦ Πυθίου κατηγορεῖς καὶ καινὸν ἡμῖν κατὰ θεοῦ συγκαλεῖς δικαστήριον; μᾶλλον δέ, κρίνομαι μὲν ἐγὼ τήμερον, ἐκεῖνος δὲ τοῖς ἔργοις τὴν κατηγορίαν ὑφίσταται. ἐφ' ἃ γὰρ ἄν τις προσταχθεὶς ἔλθῃ, τούτων τὴν αἰτίαν, ἥτις ποτ' ἐστίν, οὐκ αὐτὸς ἂν ἔχοι δικαίως, ἀλλ' ὁ προστάττειν λαχών, ἐπεὶ κἂν*

---

1 Aesch. Eum. 622. Eur. Or. 591 sq.

---

2 *ἐλέει Vi* sed *ἠλέει* in marg m² 4 *μοι HV* | *ἔρεσθαι HVVaLa* sed in hoc in *ἐρέσθαι* corr *s*, *MViMa* sed in hoc ex *ἐρέσθαι* corr m³ 5 *καὶ μαθεῖν* om *Cl* inser *Ma*³ 6 *τὸν* ante *ἀνῃρημένον MaCl* | *ἥκιστα* scripsi ex *HVVaBVi* *ἥκιστ' MMaCl* edd | *ἐμὲ* om *M* „*abesse malim*" Re 7 *τὸν*(1) om *B* 8 *μὴ* reposui e libris *μὲν* edd 9 *τὴν γνώμην VaMa* sed *γρ τὸν φόνον* in marg *Va*²*Ma*² 10 *μοι HV* | *ἔδει ποιεῖν M* | *ἀλλ'* inserui ex *HV* om reliqui libri edd | *τίς La* 11 *οἶκον ἔχειν εὐτυχῆ MMaCl* *οἶκον εὐτυχῆ ἔχειν Vi* 13 *μὴ* del *Ma* | *κοινὸν Ma* 14 *τοῦ* ante *θεοῦ Va* 15 *μὲν* om *HV* 16 *ἐφ'* usque ad 382, 4 *κρίσις* citant Plan fol 104ᵛ et praemisso titulo *τῆς μελέτης ἐν ᾗ φαίνεται ἀπολογούμενος Ὀρέστης μελέτ. κβ* Macar fol. 84ʳ, usque ad 18 *λαχών* floril. Neapol. fol. 284ᵛ | *ἅπερ* Neap | *γε* Neap 17 *ἔλθοι HVVaLaB* Plan Macar | *τὴν αἰτίαν* om *Cl* inser *Ma* | *εἴ τίς MaCl* Mor | *ποτέ LaViMaCl* Plan Macar Neap 18 *πράττειν HV* sed in hoc in *προστάττειν* corr m²

οἰκέτης ἁμάρτῃ δεσπότου γνώμῃ καὶ στρατιώτης τοῦτο κελεύοντος τοῦ στρατηγοῦ, ἐπ' ἀμφοτέρων δήπουθεν κἀπὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὁ μὲν πράξας ἀνεύθυνος, κατὰ δὲ τῶν ἐφεστηκότων ἡ κρίσις. μὴ δὴ λέγε τὸ πεπραγμένον, ἀλλὰ σκόπει τὴν αἰτίαν καὶ λογίζου τὸν Πύθιον κἂν εὕρῃς ἡμᾶς διακονήσαντας τῇ τοῦ θεοῦ βουλήσει, γνῶθι αὐτοῦ τὴν γνῶσιν καὶ τίμα μεθ' ἡμῶν τὸν Ἀπόλλω.

14. Ναί φησιν, ἀλλ' ἀπέκτεινας σαυτοῦ τὴν μητέρα. δακρύειν αὖθις ἀνάγκη καὶ τῇ μνήμῃ τῶν ἐμῶν συμφορῶν ὀλοφύρεσθαι. πολλὰ γάρ με λυπεῖ, καὶ κατηγόρου φωνὴ καὶ πατρὸς φόνος καὶ μήτηρ ἐκ τῶν οἰκείων κακῶν τὴν ἀπολογίαν μοι χορηγοῦσα. πῶς γὰρ ⟨οὐκ⟩ ἂν παῖς ὑπάρχων παριδεῖν ὅλως ἐπεχείρουν τὴν ἐπ' ἐμοὶ τὰς ὠδῖνας ἀνασχομένην, εἰ μὴ τοῖς ἔργοις τὴν φύσιν ἠρνήσατο; ἐπειδὴ δὲ ἀντὶ τῆς μητρὸς

6 Aesch. Eum. 579. 594   7 cf. p. 374, 18 sq. | Dem. p. 949, 21

1 ἁμάρτῃ scripsi e *LaBViMaCl* Plan Macar ἁμάρτῃ[οι] *M* ἁμάρτοι *HVVa* edd | κἂν Macar   2 καὶ μαθητὴς τοῦ μυσταγωγοῦ post στρατηγοῦ *Va*   4 δὲ *Va* | ψέγε vel ἔλεγχε coni M. Schmidt Philol. X 615   7 αὐτοῦ scripsi σαυτὸν *HVLaViMaCl* σαυτῷ *MB* σαυτοῦ edd at „*aut ante aut post* γνῶθι *deest* ἄκυρον *vel simile quid*" Re cui oblocutus est Iacobs Lect 95 dicens in verbo γιγνώσκειν ipso inesse quod Re desiderabat collato Xen. Hell. II 4, 40 at cf. Dem. l. l. μετάγνωθι σαυτοῦ τὴν γνῶσιν vel σύγγνωθι καὶ αὐτὸς τῇ γνώσει M. Schmidt l. l. | τῇ γνώσει *HV*   9 ἀπέκτονας *B* | τὴν σαυτοῦ *Va*   10 ἀνάγκη *Ma* sed γκη in ras m^3 ἀνάψεως *Cl*   11 ἐμοῦ Mor   12 καὶ (1) om *M* del Re   14 οὐκ inserui om libri edd   15 ὀδύνας *B* | ἀνασχομένην *Ma* sed καὶ ὑπομείνασαν suprascr m^3, Mor sed γρ ὑπομείνασαν in marg | εἰ] καὶ *Cl*   16 post ἠρνήσατο ras fere 45 litt *V* | ἐπειδὴ δὲ scripsi ἐπεὶ δὲ καὶ *Vi* ἐπὶ δὲ *HVaB* ἐπειδὴ *LaCl* Mor ἐπειδὰν καὶ *Ma* Re καὶ *VM* et coni Iacobs Anth Pal III 701 Ach Tat 680 | ἀντὶ — 383, 1 ἠλλάξατο post 383, 2 τύχῃ *H* et praemisso καὶ *VaLaMaCl* et praemisso κἂν *B* | ἀντὶ et μητρὸς in ras *M*

ἑτέρας προσηγορίας ἠλλάξατο, τὰς ἡμετέρας συμφορὰς οὐδὲ σιωπᾶν ἀφῆκεν ἡ Τύχη. 15. τί οὖν τὴν αἰτίαν σιωπῶν γυμνὴν καθ' ἡμῶν προφέρεις τὴν πρᾶξιν ὁ | τοῦ παιδὸς περὶ τὴν μητέρα φιλανθρωπότερος R IV 118
ὤν; πολλὰ γὰρ τῶν πραγμάτων αὐτὰ μὲν καθ' ἑαυτὰ δόξειεν ἂν εἶναι δεινὰ οὐμενοῦν ἔχοντα κακίας ὑπερβολήν, προσλαβόντα δὲ τὴν πρόφασιν μεθ' ἧς γέγονε, τὸ πρῴην ἔγκλημα πρὸς εὐφημίαν μετάγει. οἷον εἴ τις λωποδύταις περιπεσὼν φθάσας ἀνέλοι τοὺς ἐπιόντας, ὡς μὲν οὐ φόνος τὸ πραχθὲν οὐδεὶς ἂν ἀντείποι. ἆρ' οὖν διὰ τοῦτο χρὴ τιμωρίαν ὑπέχειν τὸν δεδρακότα; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. τὸ γὰρ δίκαιον τῷ πράγματι προστεθὲν ἐπαινουμένην τὴν πρᾶξιν ποιεῖ. καὶ εἴ τις πολέμιον ἀμυνόμενος κτείνει, οὐ τὸ πραχθέν τις καθ'

---

1 Eur. Or. 557

---

3 ὁ] σὺ δηλονότι suprascr *M*

---

1 ἑταίρας *H* Iacobs | προσηγορίαν *V* τὴν προσηγορίαν Iacobs Anth | τὰς — 2 Τύχη om *VM* | ἐπειδὴ ante τὰς Mor sed γρ ἐπὶ τῆς in marg, ἐπεὶ δὲ δὴ Iacobs Anth, ἐπεὶ δὲ Ach Tat ἐπὶ δὲ ταῖς ἡμετέραις συμφοραῖς coni Re 2 ἡ τύχη, τί οὖν Iacobs 3 σκοπῶν Iacobs Anth | πρᾶξιν reposui e libris cum Iacobsio κρίσιν edd sed „*malim* γνῶσιν" Re 5 πολλὰ usque ad 384, 2 θαυμάσει citat Plan fol 104ᵛ, usque ad 13 ποιεῖ Macar fol 84, usque ad 8 μετάγει floril. Neapol. fol 284ᵛ | γὰρ om Macar | αὐτὰ *Ma* αὐτὰ *La* 6 δόξει εὖ εἶναι Neap | ἂν om *LaMaCl* | οὔμεν οὖν *La* Neap 7 δι' Neap | γέγονε reposui e libris Plan Macar Neap ἐγεγόνει edd 8 πρώην libri edd 9 λωποδύταις *Ma* sed αις in ras m³ | ἀνέλοι scripsi e *MaCl* Plan ἀνέλῃ reliqui libri Macar edd 10 φθόνος Macar | ἂν inserui ex *HVVaLaMVi* om *BMa Cl* Plan Macar edd | ἀντείπῃ *MaCl* | γε post ἀντείποι edd delevi 11 χρὴ διὰ τοῦτο Re | διατοῦτο *Ma* Macar 13 ποιεῖ scripsi ex *HV* ἐποίει *VaLaMa* sed in hoc in ἐμποιεῖ corr m³, *Cl* ἐμποιεῖ *BMVi* Plan Macar edd 14 ἀμυνόμενον *Vi* sed ος suprascr m² | κτείνει scripsi ex *HVVaViMaCl* Plan cum Iacobsio Ach Tat 892 κτείνῃ *LaBM* edd

αὐτὸ λογιζόμενος κατηγορήσει τοῦ φόνου, ἀλλὰ τὴν τούτου γνώμην εἰδὼς ὡς ἀριστέα μᾶλλον θαυμάσει. 16. καὶ τὸ δὴ μέγιστον, εἴ τις ἐπὶ γυναικὶ μοιχὸν εἰληφὼς δικαίῳ θυμῷ τοῦτον ἀμύνεται καὶ τοῦτον εἰς δικαστήριόν τις παράγων ὡς ἐπὶ φόνῳ δήπου τὴν κατηγορίαν ποιοῖτο, οὐκ ἂν εἴποι δίκαια λέγων ὁ τὴν κρίσιν ὑπομένων; ἐγὼ τοῦτον εἰληφώς, ὦ ἄνδρες, ὀλιγωροῦντα τῶν νόμων καὶ ἐνυβρίζοντα τῇ σωφροσύνῃ καὶ διαφθείροντά μοι τὰ τιμιώτατα, γυναικὸς γάμον, ἣν ἐπὶ χρησταῖς ἐλπίσιν ἠγαγόμην καὶ διεψεύσθην ὑπὸ τούτου, καὶ τὴν τῶν παίδων μοι γονὴν οὐ καθαρὰν ἐργαζόμενον καὶ ἄνω κάτω ποιοῦντά μοι τὴν οἰκίαν οὐκ ἤνεγκα τὸ δεινόν, διεταράχθην ⟨δὲ⟩ τῇ θέᾳ καὶ πρᾶξιν εἴργασμαι πρέπουσαν θεοῖς γαμηλίοις καὶ σωφροσύνῃ καὶ νόμοις ἀποκτείνας τὸν ἀλιτήριον προσθεὶς τούτῳ καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ κοινῶς ἀμφοτέρους ἁμαρτάνοντας κοινὴ διεδέξατο τελευτή. 17. εἰ ταῦτα, πρὸς θεῶν, εἴποι, οὐκ ἂν ἐπὶ τούτοις θαυμάζοιτο; οὐκοῦν κἀμοὶ δήπου τοι-

1 *αὐτὸν HVCl* 2 *τούτου* om Plan | *γνώμην Vi* sed *δύναμιν* in marg m² | *θαυμάσει* scripsi e *M* cum Iacobsio *θαυμάζει HVB* *θαυμάζοι VaLaViMa* sed in hoc *σοι* suprascr m³, *Cl* edd *θαυμάζεις* Plan 3 *ἐπιγυναικὶ La* | *τῇ* ante *γυναικὶ* inser *Ma*³ 4 „*praestat utique ἀμύνοιτο B* (Bavar. cod.), *malim tamen ἀμύναιτο*“ Re | *δικαστήριον τίς HVa* 5 *παράγων Vi* sed *παραγαγὼν* in marg m² 8 *τὸν νόμον Vi* | *ἐνυβρίζοντα Va* sed *ἐνυ* in ras m² 11 *διεψεύσθην* reposui e libris *ἐψεύσθην* edd 12 *γονὴν τῶν παίδων μοι M* | *μου HB* | *μὴ M* 13 *καὶ* ante *κάτω MMaCl* 14 *οὐκ ἤνεγκα Ma* sed *υκ ἤνε* in ras m³ | *καὶ* ante *διεταράχθην M* | *δὲ* inserui om libri edd | *θέᾳ* scripsi ex *HVVa* sed in hoc *ωρία* suprascr m², *LaBMaCl* *θεωρίᾳ M Vi* sed in hoc *θέᾳ* in marg m², edd 18 *ἁμαρτόντας Va* | *κοινοὺς H* | *καὶ* post *κοινὴ LaMaCl* 19 *τελευτήν LaMa* sed in hoc *ν* inser m² 20 *οὐκοῦν Ma* sed *ουν* in ras m³

αὗτα λέγειν ἁρμόσει. ἀλλ' οὐ μόνα τοιαῦτα. | οὐ R IV 119 γὰρ μέχρι τούτων ἐδυστυχοῦμεν, ἀλλ' εἴθε τις προλαβὼν εἶπεν ἅπερ ἔδει με λέγειν, ἐγὼ δὲ μόνον ἀκούων ἐδάκρυον. πλὴν τοσοῦτον ἂν εἴποιμι· ἡμῖν, ὦ ἄνδρες, τὰ τῆς οἰκίας ἐνόσει δεινῶς. ἐν λήθῃ μὲν ἦν Ἀγαμέμνων καὶ λόγος ἦν ἀπόντος οὐδείς, οἱ δὲ παῖδες ἀπερριμμένοι ἀντὶ τοῦ πατρὸς ἕτερον ἐπὶ τῆς οἰκίας δρῶντες, Αἴγισθος δ' ἦν, οὐκ οἶδ' ὅπως, ἀντ' Ἀγαμέμνονος τῇ μητρί. καὶ εἴ ποτέ τις ἡμῶν οἷα δὴ παῖς πρὸς μητέρα λέγων ἐφθέγξατό τι τῶν τῆς ἡλικίας ῥημάτων ὧν ἂν εὔξαιτο γνησία μήτηρ ἀκούειν, πλήρης ἦν εὐθὺς τοῦ θυμοῦ καὶ δεινὸν ἠπείλει καὶ τοιοῦτος ἂν ἡμῖν ἀπήντησε λόγος· ὡς ἀπόλοισθε μὲν ὑμεῖς, ἀπόλοιτο δὲ καὶ ὁ φυτεύσας πατήρ, πίπτοι δὲ μαχόμενος καὶ Τρωικὸς ἐκεῖνον δέξαιτο τάφος.

18. Ἀλλ', ὦ πάτερ, εἴθε τοιούτων ἔτυχες καὶ τὴν ἄδικον ταύτην εὐχὴν θεῶν τις ἀκούων ἐπλήρωσεν. οὕτως ἂν ἦμεν εὐδαίμονες. ἔκεισο γὰρ ⟨ἂν⟩ ἐν κατα-

---

2 *μέχρι γὰρ Va* | *μόνον* ante *μέχρι Ma* sed del *Cl* | *εἴθε τις* scripsi e *La* *εἴθέ τις Va* *εἴθε τίς* reliqui libri edd | *προσλαβὼν La* 4 *τοσοῦτον* scripsi ex *HVVaLaBViMaCl* *τοῦτο M* edd | *ὑμῖν ViMa* 6 voce *ἦν* des fol 52ᵛ in *La*, *ἐντὸς ὧδε λείπει φύλλον ἓν καὶ ζήτει τοῦτο εἰς τὸ τρίτον φύλλον τῆς ἀρχῆς* in margine inferiore *y* voce *ἀπόντος* inc fol 53 manu s. XVI suppletum 7 *τοῦ* inserui ex *HLaMViMaCl* om *VVaB* edd

9 *εἴ ποτέ τις* reposui e libris *εἴποτε τίς* edd 10 *λέγων* in marg *Ma* *λέγειν* Mor | *τι* om *Ma* 12 *μὲν* ante *ἦν Ma Cl* 13 *ὑπήντησε MaCl* | *ἀπόλλυσθε HV* *ἀπόλλοισθε MaCl* | *ὑμεῖς* reposui e libris sed *εῖς* in ras *Ma*³ *ἡμεῖς* edd

14 *ἀπόλλυτο HV* *ἀπόλλοιτο VaLaMaCl* | *πίπτει HV* *πίπτει* (οι supra) *Va* 15 *διαδέξαιτο La* sed *δια* praep m¹, *ε* vero in ras m² *διαδέχοιτο Ma* sed *γρ*^αι^ *δέξαιτο* in marg m³, *Cl* | *τάφος La* sed *ς* in ras m² 16 *εἴτε La* 17 *ταύτην εὐχὴν Ma* sed *ην εὐ* in ras m³ | *ταφὴν μᾶλλον ἢ* ante *εὐχὴν* Mor | *τις La* sed *ις* in ras m² *τίς H* | *ἐπλήρωσε Ma* 18 *ἂν* inserui auctore Re om libri edd

λόγῳ τῶν ἀριστέων σὺν Ἀντιλόχῳ, σὺν Αἴαντι, μετ' Ἀχιλλέως τοῦ Θέτιδος, καί σου τῷ τάφῳ πάντες ἂν ἐπέγραψαν Ἕλληνες· Ἀγαμέμνων οὗτος ὁ Μυκηναῖος ὁ στρατηγήσας ἐν Τροίᾳ καὶ ὑπὲρ ἀριστείας πεσών. 19. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὕτω δίκαια παρεῖδεν ἡ Τύχη, ἐπανήρχου δὲ μετὰ Τροίαν. πάντως. καὶ θυσίαν ἀνάγεσθαι μέλλων ἐποίεις καὶ τοὺς θεοὺς ἐκάλεις δοῦναί γέ σοι χρονίῳ μετὰ Τροίαν τὰς Μυκήνας ἰδεῖν καὶ τὸν οἶκον εὐτυχῆ καὶ λοιπὸν ἀκμάζοντας ἤδη τοὺς παῖδας καὶ τὴν γυναῖκα τοσούτου χρόνου τὸν ἄνδρα ποθοῦσαν. οὐ γὰρ ἐλογίζου τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας, R IV 120 οἴμοι, δεινότερα | τῶν ἐπὶ Τροίας ἀτυχημάτων. ἐκεῖ φανερὰ τὰ τῆς μάχης, ἐνταῦθα λανθάνοντες οἱ πολέμιοι. 20. ἀλλ', οἴμοι, πῶς ἂν εἴπω τὰ μετὰ ταῦτα καὶ τὴν μητέρα σιγήσαιμι; μόνος γάρ, ὡς ἔοικε, τῶν κρινομένων ἐγὼ καὶ λέγων καὶ σιωπῶν δυστυχής. πῶς ἂν οὖν εἴποιμι; τράπεζα ἦν ἐκείνη καὶ δαιτυμόνες καὶ ξίφος καὶ μήτηρ καὶ Αἴγισθος, καὶ ἀλάστορές τινες

---

1 Od. γ 112 4 Soph. El. 1. Eur. Or. 574 10 Od. λ 431 17 Od. λ 411 et 419 18 Themist. or. III p. 43 a

---

1 *τῶν* inserui e libris om edd 2 *πάντως La* sed *ως* in ras m², *MaCl* *πάντα B* 4 *καὶ* om *M* Re 5 *οὕτως B* 6 *τὴν* ante *τροίαν Va* ¦ *δὲ* post *πάντως MaCl* et inser *La* 7 *ἄγεσθαι* Mor 8 *γέ* scripsi *τέ VVaLa* sed in hoc eras, *B MViMaCl* edd *τέως H* | *χρονίῳ* scripsi auctore Cobeto Coll. 280 coll. t. II 264, 3 et 285, 1 *χρονίως* libri edd | *τὴν* ante *τροίαν Va* 9 *λοιπὸν* om *HVVa* 10 *καὶ* om *M* | *τὴν γυναῖκα* reposui e libris *γυναῖκα τὴν* Re *γυναῖκα* Mor | *τοσούτω χρόνω Ma* *τοσοῦτον χρόνον* Mor 11 *πονοῦσαν La* 12 *ἀτυχημάτων* scripsi ex *HVaMaCl* *εὐτυχημάτων La* *ἀδικημάτων VBMVi* edd 13 *φανερὰ* om sed *διὰ δηλα·* post *μάχης Va* 14 *ἂν* om *MaCl* | *μεταταῦτα VaLaBVi* 17 *οὖν ἂν BMaCl* 18 *τινες* inserui e libris cum Iacobsio Philostr. 630 (e Mon. 96) om edd

καὶ παλαμναῖοι τῇ πράξει συνεπεμίγνυντο. οὕτως, ὦ θεοί, τὸν Ἀτρέως ἔδει πεσεῖν˚ ὑπὸ γυναικὸς συνοικούσης, ἐξ ἧς παῖδας εἶχεν, ἣν ἐκ παρθενίας ἠγάγετο; ἐπὶ δὲ τούτοις ἔδει τὴν οἰκίαν ἰδεῖν;

21. *Ταῦτα λογιζόμενος ἐδάκρυον μὲν τὸν πατέρα, τῆς δὲ μητρὸς ἐφειδόμην καὶ οὔτε παριδεῖν ἐκεῖνον οὔτε ταύτην ἀμύνασθαι παρεῖχεν ἡ φύσις· μέσος δὴ γίνομαι τοῖν κακοῖν καὶ ἠπόρουν καί μοι πάντα πρὸς τὴν γνώμην ˙εἰσῄει˙ παρίδω τὸν πατέρα; τῆς μητρὸς ἅψωμαι; ἐμαυτὸν ἀνέλω; τίς δὴ καὶ γένωμαι; ὢ κρίσεως ἐκείνης δυστυχοῦς καὶ πανταχόθεν λυπούσης. ἐδόκει δή μοι τὸ πρᾶγμα κρείττονος δεῖσθαι βουλῆς. ἔλεγον γὰρ ὡς ὅσα τῶν βουλευμάτων τὴν τῶν ἀνθρώπων γνώμην νικᾷ, ταῦτα τοῖς θεοῖς ἐπιτρέπειν προσήκει.* 22. *ἐζήτουν δὴ περὶ τούτων οὐ συμβόλοις, οὐ φήμαις, οὐ μαντείαις ἀνθρώπων, καίτοι καὶ διὰ τού-*

---

1 Od. δ 530 7 cf. t. II 485, 7

---

1 *πράξει* scripsi ex *HV* et Mon. 96 cum Iacobsio *τραπέζῃ* reliqui libri sed *πράξει* in marg *Vi*², edd 2 signum interrogationis post *πεσεῖν Vi* | *ὑπὸ* corr *Ma*³ *ἐκ Cl* 3 *ἐξῆς La* | *εἶχεν* scripsi, ut in marg Mor *οἶδεν Va* *εἶδεν* reliqui libri edd | signa interrogationis inserui e *ViMa*, 4 ex *HLaViMa* 6 *παριδεῖν La* et e Bav Re *παρὸν HVVa* sed in hoc *παρὼν* in marg m², *M* *παρὼν BViMa* sed in hoc *παριδεῖν* suprascr m², *Cl* Mor 7 *δὲ H* 8 *γίγνομαι LaM* | *τοῖν κακοῖν* scripsi coll. t. II 18, 15; 342, 12; 485, 7 et t. IV 392, 21 R *τοῖς κακοῖς* libri edd | *καί* — 9 *εἰσῄει* citat Plan fol 105 | *πάντα*] *τόδε καὶ τόδε* Plan 9 *παρίδω* scripsi ex *HVVaLaMViMa* *περίδω B* edd *περείδω Cl* 10 *ἅψομαι τῆς μητρὸς MaCl* | *ἅψομαι HVVa* sed in hoc o in ω corr, *LaBViMaCl* | *τί* M. Schmidt Philol. X 617 auctore Cobeto Var. Lect. 106 cf. p. 399, 14 | *γίνομαι LaMa* 12 *δέ HCl* 13 *ὡς* om *LaM* | *ὅσα* — 14 *προσήκει* citat Macar fol 84 | *ὧν La* | *τῶν* om *MaCl* 15 *συμβούλοις HVVaLaVi* *συμβούλους MaCl* 16 *φήμας MaCl* *φοίβαις HV* | *μαντείας MaCl* | *καὶ* inserui ex *HVBMaCl* om *VaLaMVi* edd

των οἱ θεοὶ σημαίνουσι τὰ δοκοῦντα, ἀλλ᾽ οὐκ ἐκ τούτων ἠξίουν εἰδέναι, ἀλλ᾽ εἰς Δελφοὺς ἀφικόμενος, ὦ Ἄπολλον, ἐγὼ μὲν ἠρώτων, σὺ δὲ προὔτρεπες, καὶ ἐτιμώρησα τῷ πατρὶ τηλικαῦτα δυστυχοῦντι. δεινὸν γάρ, δεινὸν καὶ καθ᾽ αὑτὴν ἡ μοιχεία τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ λυμαινομένη, χωροῦσα δὲ καὶ διὰ φόνου τῶν οἰκειοτάτων πάντων δὴ κακῶν εἰς ἓν συνελθόντων οὐκ ἂν ἔχοι ὃ μεῖζον, ἥ γε δι᾽ ὑποψίας ἄγει τοὺς βίους καὶ διασπᾷ τὰ γένη καὶ νόθα δείκνυσι καὶ με- R IV 121 *ρίζει τὰς γνώμας ἐκπολεμοῦσα | τὰ φίλτατα κατ᾽ ἀλλήλων.* 23. *ὦ πόσων οἴκων εὐδαιμονίας διέλυσεν. ὦ πόσαι διὰ ταύτης μετέβαλον εὐτυχεῖς παστάδες εἰς θρῆνον. τί δὴ καὶ μέγιστον ἅπαντες νομίζομεν ὧν ἂν ἐργάσαιντο κρείττους γεγονότες οἱ δυσμενεῖς; τὰς τῶν γυναικῶν ὕβρεις καὶ τὰς κατὰ τῶν προσηκόντων σφαγὰς οἶδ᾽ ὅτι πάντες ἂν εἴποιτε. τίνος δὲ χάριν ὅπλα φέρουσι καὶ πολέμων ἀνέχονται καὶ προκινδυνεύειν ἐθέλουσιν ἄνθρωποι; ὅπως ἔχωσι σώφρονας τὰς γυναῖ-*

---

6 Eur. Or. 566 sq. 15 Isocr. Paneg. p. 64 d

---

2 *ἀφικόμην Ma* sed *ἀφικόμενος* in marg m^3, *Cl* 3 *καγὼ MaCl* | *δὲ προὔτρεπες* scripsi *δ᾽* (*δὲ H*) *ἐπέτρεπες* libri edd 4 *ἐτιμώρησα Ma* sed *ἐτ* in ras m^3 | *δεινὸν* — 11 *ἀλλήλων* omissa *γὰρ* particula citant Plan fol 105 et Macar fol 84 | *μὲν* post *δεινὸν* Macar et in marg add *La* 5 *ἡ μοιχεία καὶ καθ᾽ αὑτὴν* Mor | *ἑαυτὴν Va* *αὑτὸ Vi* sed *αὑτὴν* in marg m^2, *MaCl* 6 *δὲ* om *HV* *δὴ Ma* | *διαφόνου M* 7 *δὴ* Mor *δὲ HVVaVi* om *LaBMMaCl* Plan Macar | *τῶν* ante *κακῶν Cl* et in marg *La* 8 *ἔχοι ὃ* scripsi *ἔχοι* (*ἔχοιμι Va*) *τὸ* libri Re *ἔχοιτο* Mor | *ἄλλο* ante *ὃ Vi* | *ἥ γε Ma* sed *εἴ* supra *ἥ* m^3 10 *ἐκπολεμῶσα VaMViMa* sed in hoc *ω* in *ου* corr m^3, *Cl* | *κατ᾽ ἀλλήλων τὰ φίλτατα HVVa* Re 12 *ὦ* — 13 *θρῆνον* citat Plan l. l. | *μετέβαλλον HVVaLa* 15 *κατὰ* inserui ex *HVVaLa* sed in hoc in marg, *BMaCl* om *MVi* edd 16 *οἶδ᾽ Ma* sed *οι* in ras m^3 *εἶδ᾽ Cl* | *ἂν* in ras La^2 17 *καὶ προκινδυνεύειν ἐθέλουσιν* om Mor 18 *οἱ* ante *ἄνθρωποι Vi* | *ἂν* ante *ἔχωσι MaCl* et in marg *La* | *ἔχουσι HV*

κας καὶ διωρισμένους τοὺς παῖδας καὶ πατέρες γνησίως καὶ σύνοικοι καλῶνται. 24. *πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον, τοὺς μὲν ἔξω πολεμίους ὅπως ἀμυνώμεθα, πάντα κινεῖν καὶ χρήματα διδόναι καὶ σωμάτων ὑπερορᾶν, τοὺς δ' ἐν μέσῃ τῇ πόλει τὰ τῶν πολεμίων ποιοῦντας τοσούτῳ δεινοτέρους ὅσῳ λανθάνοντας οὐδ' ἂν φυλάξασθαι δύναιτό τις, τοὺς δὲ τοιούτους εἴ τις καταλαβὼν ἀμύνοιτο, δικαστήριον ὁρᾶν καὶ κατηγόρου πειρᾶσθαι, ὥσπερ ἐγκαλούμενον, ὅτι, τὸ ἐφ' ἑαυτῷ, φυλάττει μὲν τὴν σωφροσύνην τῇ πόλει οὐ μόνον τοὺς νῦν ὄντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς μέλλοντας ἀσελγεῖς προαναστέλλων τῷ παραδείγματι, ἀπαλλάττει δὲ καὶ αὑτὸν ὀνείδους συνεῖναι τοῖς τοιούτοις εἶναι δόξας οὐκ ἀνεκτόν, ἤδη δὲ καὶ τοὺς πεπονθότας αὐτοὺς εὐεργετεῖ ἐπονειδίστου βίου πέρας αὐτοῖς ἐπιθεὶς καὶ τῆς ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ἀδοξίας ἀναισθήτους ποιῶν;* 25. *ἂν δ' ἄρα τις αὐτοῖς ποτε αἴσθησίς τε καὶ μεταμέλεια τοῦ τολμήματος γίνηται, καὶ τῷ βάρει τῆς διαβολῆς ὁ θάνατος τῆς ζωῆς αἱρετώτερος. τίς γὰρ ἐν | τῇ* R IV 122

---

11 cf. p. 356, 11

---

1 *διωρισμένους*] *ἐγνωσμένους καὶ κεχωρισμένους* suprascr *M*^{y}

---

2 *καλοῦνται HV* *καλοῖντο La* sed *οῖντο* in ras m^2, *Ma* sed *ῶν* supra *οιν* m^2, *Cl* 6 *τοσοῦτο Cl* | *ὅσον LaMaCl* 8 *καὶ* om *V* 9 *ἐγκαλούμενος Ma* sed *νος* in ras m^3 10 *τὴν σωφροσύνην τῇ πόλει* reposui e libris *τῇ σωφροσύνῃ τὴν πόλιν* edd 12 *αὑτὸν* scripsi e *VaViMa* sed in hoc ʽ e ʼ corr m^3 *αὐτὸν* reliqui libri edd 14 *πεποιθότας* Mor 15 voce *ἐπονειδίστου* rursus inc man. saec. X fol 54 in *La* 16 *ἂν* — 19 *αἱρετώτερος* om *LaMViMaCl* Mor 17 *δ'* om *VaB* | *τίς HB* *τὶς Va* | *ποτὲ αὐτοῖς Va* | *αὐτοῖς* om *B* 18 *γίνηται* scripsi *γίνοιτο HVVa* Re *γένοιτο B* 19 *τῆς ζωῆς* om *B*

πόλει τούτους ἰδὼν οὐκ ἀγανακτήσει; καὶ ὁ μὲν ⟨ἂν⟩ ἀποστραφείη τὴν θέαν, ὁ δὲ τοῖς ἀγνοοῦσι δεικνὺς ἐπ' αὐτοῖς ἐνέγκοι τὴν γλῶτταν ἐκεῖνα δήπου λέγων· ἥδε τοῦ δεῖνος ἡ σωφρονεῖν οὐκ ἐπισταμένη, ἡ Ἀγαμέμνονος, φήσει, σύνοικος, τυχὸν γὰρ ἐκ τῶν ἡμετέρων κακῶν τὸ παράδειγμα, ἡ παριδοῦσα τοὺς παῖδας, ἡ ἀνελοῦσα τὸν Ἀγαμέμνονα ὄντος Ὀρέστου παιδός, ὦ θεοί, καὶ παρορῶντος τὰ πεπραγμένα. ταῦτα λέγοντος οὐκ ἂν ἕλοιτό τις ἀποθανεῖν πολλάκις ἢ τούτων ἀκούειν; οὐκ ἂν εὔξαιτο τὴν γῆν αὐτῷ διαστῆναι; τοιούτων ἀπήλλαξα συμφορῶν ἐμαυτὸν ὁμοῦ καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἡνίκα ἐσωφρόνει μητέρα.

26. Ἀλλὰ δίκαιος ἦν, φησίν, Ἀγαμέμνων ταῦτα παθεῖν αἰτούσῃ τῇ Ἀρτέμιδι τὴν Ἰφιγένειαν ἐπιδοὺς καὶ περὶ τὴν Τροίαν βοῶν ὡς τὴν Χρύσου παῖδα προτέραν ἄγει τῆς Κλυταιμνήστρας καί, ἐπειδὴ τῆς Τροίας ἐπανῆλθε, παλλακὴν ἄγων τὴν Κασάνδραν ἐφ' ὕβρει τῆς γυναικός. 27. ἔδει καὶ τοῦτο προστεθῆναι ταῖς Ἀγαμέμνονος συμφοραῖς καὶ πικροτέραν γενέσθαι τοῦ πάθους τὴν

---

11 cf. ad t. II 328, 20; t. III 215, 14 16 Il. α 113. Aesch. Ag. 1393 19 Aesch. Ag. 1395

---

1 ἂν inserui om libri edd 3 αὐτοὺς? | γλῶτταν scripsi ex *HVaBMaCl* γλῶσσαν *VLaMVi* edd 4 ἡ δὲ *Cl* | ἡ reposui ex *HVaLaMaCl* ἢ reliqui libri edd 5 φύσει *Cl* et e Mon. 96 Iacobs Ach T 997 | τυχὼν *Cl* 8 ὦ θεοὶ ὀρέστου παιδὸς *MVi* 10 πολλάκις *Ma* sed άκις in ras m[3] πολλῶν *Cl* | ἀκούειν *Ma* sed γρ ἀκούων in marg m[2] 11 γυναῖκα *Cl* | αὐτῷ scripsi τῷ *Cl* αὐτῷ reliqui libri edd | τούτων *HV* 14 ὁ ante ἀγαμέμνων *B* | τοῦτο *MVi* 15 τε ante ἀρτέμιδι *B* 16 περὶ scripsi ex *HVVaLaMaCl* παρὰ *BMVi* edd 17 ποτέραν *H* | ἄγοι *Vi Ma* 18 ἐπειδὰν Re | ἐπανῆλθεν *Va* 19 ἐπὶ *Ma*

τοῦ κατηγόρου φωνήν. ἀφαιρεῖται γὰρ τηλικαῦτα δυστυχοῦντα καὶ τὸ δοκεῖν ἀδίκως αὐτὸν πεπονθέναι καὶ ἐπιχαίρει κειμένῳ καὶ γίνεται μετ' Αἰγίσθου τῇ γνώμῃ. 28. ἀλλ' οὐ πείσει σωφρονοῦντας, οἶμαι, δικαστὰς ἀδίκοις λόγοις θαρρῶν. δῶμεν γάρ, πρὸς Ἀπόλλωνος, εἰ δοκεῖ, ἡμαρτηκέναι τὸν πατέρα καὶ τοσοῦτον αὐτῷ περιεῖναι δυνάμεως ὡς αἰτοῦσι τοῖς κρείττοσιν ἀντιλέγειν ἐξεῖναι καὶ μὴ τῇ τῶν θεῶν ὑπηρετῆσαι βουλῇ, ἀλλ' ἑκόντα καὶ καθ' αὑτὸν ἐπιδοῦναι τὴν θυγατέρα ἣν ἔτικτεν, ὦ θεοί, καὶ παῖδα προσεῖπε, καὶ προσαγαγεῖν τῷ βωμῷ καὶ πρὸς σφαγὴν ἐπιθεῖναι τὸ ξίφος. ἔστω δὴ ταῦτα καὶ τὰ ἐντεῦθεν σκοπῶμεν. 29. τί οὖν ἔδει τὴν μητέρα ἀνθ' ὧν ἐνεκάλει μείζοσι περιπεπτωκέναι ταῖς ἀτοπίαις ὥσπερ δεινοτέροις κακοῖς τὰ προλαβόντα διορθουμένην; καὶ τίς ὕβρεώς τινα κρίνων καὶ διορθοῦσθαι | βουλόμενος τοῦτον αὐτὸς τοῦ R IV 123 λοιποῦ τὸν προσιόντα πάντα ῥαδίως πατάξει; τίς δὲ κλοπῆς κατηγορῶν φόνου κοινωνεῖν αὐτὸς ἂν ἐθέλοι; ἀλλ' οὐδὲ μοιχείαν τις ἐπάγων ἑτέρῳ καὶ τοῦτον τι-

11 cf. t. I 316, 2; IV 492, 4; Rel. acad. Berol. 1885, 917
13 Eur. Or. 576 sq.

1 τοῦ om *M* 2 καὶ om *M* | αὐτὸν ἀδίκως Mor 3 ἐπιχαίρειν *B* | γίγνεται *M* 7 „*malim* ὥστ'" Re 8 τῶν om *M* | ὑπηρετῆσαι scripsi ὑπηρετεῖσθαι (ὑπηρετῆσθαι *La*) libri edd 9 ἑαυτὸν *B* 10 ἔτεκεν *HVVa* | παῖδα om *Cl* inser *Ma*² παῖδα ⟨πρώτην⟩ coni Porson Adv 255 ed Lips ex Eur. Iph. A. 1229 11 προσαγαγεῖν scripsi προσάγειν libri edd 12 ἐνταῦθα *B* 15 προσλαβόντα Mor signum interrogationis reposui e libris om edd | τίς *Ma* sed ίς in ras m³ 16 διορθοῦσθαι βουλόμενος] διορθούμενος *Va* | τουλοιποῦ *VaBViMa* sed in hoc e τοῦ λοιποῦ corr 17 „*malim* πατάξειε" Re obloquitur Iacobs Lect 95 | τίς *Ma* sed ίς in ras m³ τῆς *Cl* | δὲ om *HV* 18 φόνος *Cl* φωρίου M. Schmidt Philol. X 612 | ἂν αὐτὸς *MCl* | ἐθέλοι (η supra οι) *Va* θέλοι *La* 19 ἐπάγων τίς *B* | τίς *HVaBMViMaCl*

μωρεῖσθαι νομίζων ἐπὶ πολλαῖς τοιαύταις αὐτὸς ἂν ἁλίσκοιτο. 30. πῶς οὖν κακώσεως ἡ μήτηρ ἢ καὶ ὕβρεως κρίνειν ἔχουσα τὸν πατέρα αὐτὴ μᾶλλον τὰ μὴ προσήκοντα διεπράττετο; οὕτω γὰρ εὔφημον ἴσως εἰπεῖν. πῶς δὲ μιᾶς φειδομένη παιδός, οἷα μήτηρ ἀγαθή, τοὺς ἄλλους ᾔσχυνε παῖδας; εἰ γὰρ ἐγκαλεῖν εἶχεν Ἀγαμέμνονι καὶ οἷα πέπονθε λέγειν, ἀλλ' οὐ δήπου καὶ ἡμεῖς αὐτὴν ἠδικοῦμεν ὥστε τῆς τοσαύτης ἀπολαύειν αἰσχύνης καὶ μηδ' ἐλευθέρως ἔχειν εἰς τοὺς ἀπαντῶντας ὁρᾶν. οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἥτις ὑπὲρ παιδὸς ἀμύνασθαι βουλομένη τὸν ἀδικοῦντα τραπείη πρὸς μοιχείαν, ἐξ ἧς ἡ τῶν παίδων γονὴ διαφθείρεται. 31. καλήν γε παρὰ τῆς μητρὸς Ἰφιγένεια τὴν χάριν ἔσχεν, εἰ ὑπὲρ ὧν συγγινώσκειν ἐχρῆν τῷ πατρὶ πρὸς ἀνάγκην αὐτὴν ἐπιδόντι, ἐκεῖνον μὲν ἀνεῖλεν οἰκτρῶς, δέον δὲ θρηνεῖν ἀεὶ τὴν ἀπελθοῦσαν, ὁπωσοῦν ᾤχετο, καὶ τοῦ γάμου λοιπὸν μηδὲ προσίεσθαι τοὔνομα τοῦτο μὲν οὐκ ἐποίει, ἀλλ' ἅπερ ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν εἴποιμι,

---

1 cf. p. 402, 12

---

1 νομίζων *Ma* sed γρ θέλων in marg m[2] θέλων *M* | αὐτὸς om *HVVa* 2 ἢ om *MaCl* 4 διεπράττετο *Vi* sed διεπράξατο in marg m[2] 6 εἶχεν in ras *V*[2] εἶ *H* 7 Ἀγαμέμνονα Mor 8 ἀδικοῦμεν *HVVaLa* | τῆς inserui e *VVaLaViMaCl* om *HBM* edd | αἰσχύνης ἀπολαύειν *MaCl* 9 μὴ δ' *VaLa ViMaCl* μὴ δὲ *B* | 'λευθέρως *B* ἐλευθέρας *La* sed ας ex ως ras corr *s* 10 γὰρ ἔστιν scripsi e *VaCl* γάρ ἐστιν reliqui libri edd | εἴ τις *MVi* Re 11 ἀμύνεσθαι *MaCl* 12 πρὸς] τὴν Mor 13 παρὰ *La* sed α bis in ras *f*, *Vi* sed περὶ in marg m[2], *Ma* sed ex ὑπὲρ corr m[2], *Cl* περὶ *HV* sed in hoc in παρὰ corr m[2], *Va* 14 εἶχεν *HV* 15 ἐπιδιδόντι *B* | μὲν om *MaCl* 16 ἀεὶ θρηνεῖν *MVi* Mor | ὁπωσοῦν scripsi ὅπως ἂν libri edd sed „*malim* ὅπως ἀπώλετο *ob miserabile mortis genus quo sublata esset*" Re 17 μὴ δὲ *HVaBViMaCl* 18 μὲν (2) om *MaCl*

ἄλλος δέ τις ἴσως, ὡς δι' ἐκείνην οὐκ ἐσωφρόνει. ἆρ' οὖν ἀχθομένης ταῦτα καὶ ζητούσης τὴν παῖδα;

32. *Τί οὖν αἰσχροῖς πράγμασιν αἰτίας οὐ προσηκούσας ἁρμόζεις καὶ τὸν σύλλογον ἡμῖν αὖθις τὸν ἐπὶ Τροίας προφέρεις καὶ τὴν αἰχμάλωτον κόρην; ἐχρῆν γὰρ ἐκεῖνο δήπουθεν ἐνθυμεῖσθαι, ὡς θυμοῦ καιρὸς ἦν ἐκεῖνος καὶ φιλονεικίας οἱ λόγοι, | ὅτε* R IV 124 *τις καὶ τῶν ἄγαν ἐν λόγοις μετρίων ἔφθασέ τι τῶν μὴ προσηκόντων εἰπὼν καί τι προήκατο ῥῆμα παρὰ γνώμην οὕτω κελεύοντος τοῦ θυμοῦ, ὅς γε καὶ τὸ σμικρὸν ἄγαν ἐπαίρει καὶ τὰ μεγάλα ποιεῖ τοῖς λόγοις ἐλάττω.* 33. *οὐ μὴν ἀλλ' εἰ κἀκεῖνά τις ἐπ' ἀληθείας σκοπεῖν ἐθέλοι, εὑρήσει πρὸς ἐπαίνου μᾶλλον ἢ λοιδορίας. ἴστε γὰρ δήπου πάντες ὡς τὰ τῶν ἀγαθῶν φαῦλα καὶ μικρὰ τῇ τῶν μειζόνων ἀντεξετάσει λαμπρότερα δείκνυται. καὶ διὰ τοῦτο πάντες ἄνθρωποι πρὸς τὰς*

5 Il. α 54 12 Dem. p. 323, 25; 384, 27; 538, 4

1 *ἄλλο Ma* | *ὡς* om *Va* 2 *τὸν* Mor | signum interrogationis posui ex *HVaLaViMa* colon reliqui libri edd 3 *αἰσχροῖς Ma* sed *αἰσχρ* in ras m^3 4 *ἁρμόζεις* reposui e libris *ἁρμόττεις* edd 5 *προσφέρεις HVa* sed in hoc *σ* eras, *LaCl* *φέρεις* Mor 6 *δὲ Ma* | *δήπουθεν ἐκεῖνο Va* | *δήπου MVi* 8 *τίς VaLaVi* | *ἄγων Vi* sed *ἄγαν* in marg m^2 | *λόγοις Ma* sed *λό* in ras m^3 9 *καί τι* scripsi e *V* sed *τι* in ras m^2 *καί μην HVa* *καὶ μὴ La* *καὶ BMViMaCl* edd | *προσήκατο La* sed *ο*(2) in ras *s* | *παρὰ Vi* sed *κατὰ* in marg m^2 *περὶ Va M* 10 *ὅς γε* scripsi auctore Iacobsio Lect 95 *ὅτε* libri edd sed „*malim ὃς aut ὅστις*“ Re 11 *μικρὸν M* | *τοῖς λόγοις V* sed *οῖς λόγοις* in ras 3 litt m^2 *λόγοις* om *H* 12 *ἐλάττωσιν Va* sed *ἐλάττω* in ras et *σιν* del m^2 | *κἀκεῖνα τίς HVaLaVi MaCl* | *ἀληθείας* reposui e libris *ἀληθείᾳ* edd 13 *λόγοις* ante *ἐθέλοι HV* sed in hoc del, *Va* sed eras | *ἐθέλει VaCl* | *ἔπαινον HVVa* 14 *ἴστε* — 16 *δείκνυται* citat floril. Neap. fol 285, — 394, 7 *κόσμον* Plan fol 109 | *τὰ* — 394, 7 *κόσμον* citat Macar fol 84^v 15 *σμικρὰ M* 16 *δείκνυνται HV* *γίνεται Ma* *γίνονται Cl* | *δια τοῦτο H* *διατοῦτο VaBViMa*

ὑπερβολὰς τῶν πραγμάτων χωροῦσι τῇ πρὸς ἐκεῖνα παραθέσει τὰ παρόντα σεμνύνειν βουλόμενοι. οἷον πᾶς τις ἂν εἴποι τὸν τεταγμένον τῷ βίῳ καὶ σώφρονα καὶ βδελυττόμενον τοὺς αἰσχροὺς ὥσπερ τινὰ τῶν θεῶν ἐν ἀνθρώποις ἐνδιαιτᾶσθαι οὔτε τούτους καθυβρίζων, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον σέβοιτο, κἀκείνῳ συμπληρῶν διὰ τῆς πρὸς τούτους ὁμοιότητος τὸν δέοντα κόσμον. 34. ὁ τοίνυν ἐμὸς πατὴρ τὴν Χρύσου παῖδα κοσμεῖν τῷ λόγῳ ζητῶν γυναικὸς ἀρίστης παράδειγμα τὴν καλὴν μητέρα προὐβάλλετο μὴ χείρω ταύτης ἐκείνην εἰπών, ὥστε καὶ σεμνοτέραν ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων ἐποίει. εἰ γὰρ τὴν ὁμοίαν οὕτως ἐθαύμαζε, πόσῳ γε μᾶλλον ἐκείνην πρὸς ἣν ἀπεικάζετο. εἰ δὲ δὴ καὶ πρὸς ὕβριν ἦσαν οἱ λόγοι, δῶμεν γάρ, δῶμεν τούτου χάριν εἰρῆσθαι, ἆρα συμβαλεῖν ἄξιον ἀντὶ τῶν ψιλῶν ἐκείνων ῥημάτων ὅσα πάθη τὴν Ἀγαμέμνονος οἰκίαν ἐπλήρου;

35. Θαυμάζω δὲ τοῦ κατηγόρου μὴ συνιέντος ὅτι
R IV 125 διὰ τούτων | τῶν λόγων μείζω τῇ μητρὶ τὴν κατηγορίαν προσάπτει. τίς γὰρ γυνὴ σωφρονοῦσα τοσ-

9 Il. α 113 cf. p. 390, 16

2 πᾶς *Ma* sed ᾶς in ras m³ πῶς Plan 3 τις *Ma* sed ις in ras m³ 4 αἰσχροὺς *Vi* sed ἐχθροὺς in marg m² ἐχθροὺς *Ma* sed αἰσχροὺς suprascr m³, *Cl* 5 ἐν inserui e *VaLaBM ViMaCl* Plan Macar om *HV* edd | τοῖς ante ἀνθρώποις *MVi* | διαιτᾶσθαι *HVB* Plan Macar | οὔτε *V* sed ου in ras m² 6 μὴ om *Cl* inser *Ma*³ | κἀκείνους *Va* κἀκεῖνο *Vi* κἀκεῖνα Plan 7 ὁμοιότητος om *Cl* inser *Ma*³ 8 τοῦ ante Χρύσου edd delevi coll p. 390, 16; 395, 14 9 „*aut ante* ζητῶν *deest* βουλόμενος, *aut pone* ζητῶν *addendum est sive* ὡς *sive* εἰς“ Re | μητέρα *Ma* sed γρ καὶ γυναῖκα suprascr m² 10 προὐβάλετο *HBM* | μὴ] οὐ *Ma* καὶ *Cl* οὐ μὴν Iacobs Lect 95 | ταύτην ἐκείνης *M* | „*circa* ὥστε *videtur aliquid deesse, e. c.* τοσούτου δεῖ“ Re 12 πόσῳ] τῷ *Ma* 13 δὴ om *B* δεῖ *Cl* 14 δῶμεν(2) *V* sed μεν suprascr m² | ἄρα *HVa* | συμβαλεῖν *B* sed συμ in lac m²

αύτης ἐστὶν ἀλαζονείας μεστὴ ὡς μηδ' ἂν ἑτέραν οἴεσθαί που κρείττω γενέσθαι, ἀλλὰ τοσοῦτον ἀγανακτεῖν, εἴ τις καλὴν ἑτέραν ἐξ ἴσου προσαγορεύει; πρέπων γὰρ γυναικὶ κόσμος οὐ τὸ κάλλος, ἀλλ' ἡ σωφροσύνη. περὶ ἧς ὁ πατὴρ οὐδένα πεποίηται λόγον, ἀλλ' ὥσπερ τι γέρας ἐξαίρετον ἀπέλιπε τῇ μητρί. τοῦτο γὰρ ᾤετο. οὐ γὰρ εἶπε σωφρονεστέραν ἐκείνην ἢ κατ' αὐτό γε τοῦτο παραπλησίαν, ἀλλ' ἐξ ὧν ἄν τις καὶ θεράπαιναν καὶ τὴν τυχοῦσαν ῥᾳδίως θαυμάζοι τὸν ἔπαινον ἐποιεῖτο ἰδέαν λέγων καὶ κάλλος καὶ ὅσα ταῖς χερσὶ διαπράξαιτο. 36. σὺ δὲ ὡς ἐν ἐπαίνου μέρει ζηλοτυποῦσαν ἡμῖν τὴν μητέρα πρὸς αἰχμαλώτους καὶ δυστυχεῖς ἀποφαίνεις νῦν μὲν τὴν Χρύσου, νῦν δὲ τὴν Πριάμου παῖδα προφέρων ὥσπερ ἐγκαλῶν τῷ πατρὶ ὅτι Τροίαν εἷλε καὶ λαφύρων μετείληφε Τρωικῶν. τοῦτο γὰρ δεῖγμα τῆς τῶν ἀγαθῶν ἀρετῆς αἰχμαλώτους ἄγειν καὶ θεραπαίνας τῶν λελυπηκότων τοὺς

12 cf. t. IV 134, 20

1 *ἀλαζονείας* reposui e libris *ἀλαζονίας* edd | *μὴ δ' HVa BViMaCl* 2 *που* scripsi ex *HVVaMaCl* *ποι La* sed *ου* suprascr *y*, *BMVi* edd 3 *ἑτέραν V* sed *τέραν* inser m² | *ἐξίσου VaLaMViMa* | *προσαγορεύοι MaCl* „*malim προσαγορεύῃ aut προσαγορεύοι*" Re, cui oblocutus est Iacobs Add 147 Lect 95 | *πρέπων — 5 σωφροσύνη* omissa *γὰρ* particula citat Macar fol 84ᵛ | *τρόπων H* 4 *γυναικὶ Ma* sed *αικὶ* in ras m³ *γυνῇ Cl* 5 *ὁ* om Re 6 *ὥσπερ τι* scripsi cum Iacobsio Lect 96 *ὥσπέρ τι* libri *ὥσπερ τὸ* edd 9 *ἂν* ante *καὶ La* | *καὶ τὴν τυχοῦσαν Vi* sed *κατὰ τὴν τύχην* in marg m² | *δυστυχοῦσαν* e Wolf Re | *θαυμάζοι* in marg *V²* *θαυμάζει HV* *θαυμάζῃ Va* om Mor 10 *ἰδίαν* Mor sed *εἰδυῖαν* coni 11 *διαπράξαιτο Vi* sed *ατο* suprascr m² | *ἐν* om *Vi* Mor sed hic inserendum coni 13 *τοῦ HVVa* 14 *τοῦ HV* | *προσφέρων La* *φέρων B* | *τῷ* om Re 15 *τὴν* ante *τροίαν B* | *εἴληφε M* *κατείληφε* Mor | *λαφύρων — τρωικῶν* citat Plan fol 105ʳ | *μετείληφε Vi* *μετείληχε La* sed *φ* supra *χ s*

παῖδας. οὑμὸς δὲ πατὴρ ἀντὶ τῶν ἀριστείων ἔγκλημα φέρει, καὶ ξίφη τοῦτον ἐδέξατο μετὰ τροπαίων ἐπανελθόντα. 37. *τίς τῶν ἀπὸ Τροίας Ἑλλήνων τοιούτων ἐπιβατηρίων ἀπήλαυσε χρόνῳ καὶ μόλις τὴν πατρίδα, τὸ γύναιον, τοὺς παῖδας τεθεαμένος; οὐκ ἔστιν οὐδείς. ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλοι πανηγυρίζουσιν, αἱ μὲν γυναῖκες διὰ τοὺς ἄνδρας, διὰ δὲ τοὺς πατέρας οἱ παῖδες, καὶ πλείονος ἡδονῆς πρόφασιν τῶν λαφύρων ποιοῦνται τὸ*
R IV 126 *πλῆθος· ἡμεῖς δὲ μόνοι | ξίφει τὸν Ἀτρέως δεδέγμεθα.* 38. *οὕτως ἐθαυμάσαμεν ἐκεῖνον ἐπανελθόντα, καὶ εἰς μόνην ταύτην τὴν οἰκίαν τὰ τῆς Τροίας μετῆλθε κακά. εἰ γάρ τι καὶ τῶν λυπούντων ὁ πατὴρ ἐτύγχανε πράξας, οὐ συμβουλεύειν μᾶλλον ἐχρῆν; οὐ μεταπείθειν πειρᾶσθαι καὶ τῶν παίδων ἀναμιμνήσκειν; πάντως ἂν ἐπεκάμφθη καὶ οἶκτος αὐτὸν ὑπεισῆλθε τῶν λόγων καὶ μετεβέβλητο. νῦν δὲ πρότερον ἀνθ'*

2 Aesch. Eum. 592 4 Synes. ep. 57 p. 196 b. Et. M. s. v. *Βουτρωτός* p. 210, 23 16 cf. t. IV 605, 6 R

1 *οὑμὸς* scripsi cum Iacobsio Ach Tat 912 (e Mon. 96) *οὗμὸς Ma οὐμὸς HVVaLaCl ὁ ἐμὸς BMVi* edd | *ἀριστειῶν VaMViMa* sed in hoc in *ἀριστείων* corr m[3], *Cl* 2 *ἐδέξατο* scripsi cum Iacobsio Add 228 *ἐδέξαντο* libri edd | *τῶν* ante *τροπαίων MaCl* 3 *τῶν* om *Va* | *ἀπὸ Vi* sed *ἐπὶ* in marg m[2] 4 *ἀπήλαυσε* scripsi ex *HVVaLaBViMaCl* coll. p. 406, 14 et t. IV 168, 7 *ἀπέλαυσε M* edd 7 *τοῦτο* (1 et 2) Mor 8 *τὸ* ante *πλῆθος* posui ex *HVVaMaCl*, ante *τῶν LaBMVi* edd 9 *ἡμᾶς δὲ μόνον* Mor | *τὸν ἀτρέως ξίφει MVi* 11 *καὶ* — 12 *κακά* citat Plan fol 105 | *μόνην — οἰκίαν*] *τόνδε* Plan | *μόνον* Mor | *οἰκεῖαν V* | *τῆς Τροίας*] *τοῦδε* Plan 12 *τοι V* 15 *ἐπεκάφθη Vi* sed *καμ* in marg m[2] *ἐκάμφθη Va* | *αὐτὸν* om *Cl* inser *Ma*[3] | *εἰσῆλθε Ma* sed *ὑπ* antepos m[3], *Cl ὑπεισήει Va ὑπῆλθε „codex Parisinus“* (3018) teste Bastio Gregor. Corinth. p. 375 ed. Schaefer 16 *μεταβέβλητο Vi* | *πρότερον La* sed *οὐκ ἄπορον* suprascr *n πότερον Va* sed *γρ πρότερον* in marg m[2] *γρ οὐκ ἄπειρον* *πρῶτον Ma* sed *γρ πρότερον* suprascr m[2] | *ἀνθ' ὅτου* scripsi ex *HVLaBViMa ἀνθότου VaMCl* edd

ὅτου γέγονε ταῦτα. πρὶν γὰρ ἀφικέσθαι τὸν πατέρα καὶ τὴν αἰχμάλωτον ἄγειν ἀδήλου τοῦ μέλλοντος ὄντος Αἴγισθος ἦγεν ἡμῖν τὴν οἰκίαν καὶ πάντα ἦν αὐτὸς τῇ μητρί.

39. Ἀλλὰ κρίνειν ἔδει τὴν μητέρα καὶ δικαστηρίῳ παραδιδόναι. τοῦτο γὰρ καὶ τὸν θεὸν δηλοῦν τιμωρεῖν λέγοντα τῷ πατρί. ἔοικεν ὁ κατήγορος ἀντιλέγειν μόνον ἐσπουδακέναι καὶ πάντα λέγειν ἑτοίμως, εἰ δὲ δικαίως ἢ ἀδίκως, οὐ πάνυ φροντίζειν. νῦν μὲν γὰρ δι' αἰσχρᾶς ἀπολογίας ἐπειρᾶτο καλύπτειν τὰ πεπραγμένα, νῦν δὲ μόλις μετατίθεται καὶ τὴν αἰτίαν ὁμολογῶν ὧν εἰργάσμεθα περὶ τοῦ τρόπου τῆς τιμωρίας ἡμῖν ἀντιλέγει. 40. οὐ μὴν ἀλλ' ἐρέσθαι τοῦτον ἐναντίον ὑμῶν βούλομαι· εἰπέ, πρὸς Διός, πότερον ἐπ' ἀδήλοις ἐγκλήμασιν ἡ μήτηρ ἀνῄρηται; τοῦτο μὲν οὐκ ἂν εἴποι παρ' εἰδόσιν ὑμῖν. τοσοῦτον γὰρ δυστυχοῦμεν ὡς τὰς ἡμετέρας δυσπραγίας πᾶσιν ἐγνῶσθαι. τῶν γὰρ ἐκ τύχης ἐπισήμων, εἴθε δὲ τούτων οὐκ ἦμεν, καὶ τὰ πάθη πᾶσι κηρύττεται. 41. εἰ δὲ ὁμολογῶν τὰ ἐγκλήματα δικα-

---

2 *μέλλοντος Ma* sed *ἑλλον* in ras m³ *με La* 3 *ἡμῶν Ma* sed *ῖν* supra *ῶν* m³ | *ἐπὶ* ante *τὴν* inser M. Schmidt Philol. X 616 coll. Dem. p. 608, 15 7 *τιμωρεῖν δηλοῦν HV* 10 *γὰρ* om *Vi* 11 *καλύπτειν Vi* sed *κρύπτειν* in marg m² *κρύπτειν B* | *κατατίθεται Ma* sed *με* supra *κα* m³ 12 *αἰτίαν Vi* sed *ἀξίαν* in marg m² *ἀξίαν BMaCl* | *ὁμολογῶ H* 13 *τιμωρίας Vi* sed *πονηρίας* in marg m² 14 *ἔρεσθαι HVVaLaViMaCl* | *τούτους* Mor 16 *οὖν* ante *οὐκ La* 17 *τοσοῦτον* — 20 *κηρύττεται* citat Plan fol 105ʳ | *δυσπραγοῦμεν MVi* sed in hoc *δυστυχοῦμεν* in marg m², Re 18 *τῶν* — 20 *κηρύττεται* particula *γὰρ* omissa citat Macar fol 84ᵛ 19 *ἡμεῖς* post *ἐπισήμων M* et inser *Ma*³ Re om reliqui libri sed in lac 11—12 litt *Vi*, Plan Macar Mor delevi | *εἴθε* — *ἦμεν* om Macar 20 *δικαστῶν* om *Cl* inser *Ma*³

στῶν φησι δεῖν ἡμᾶς ἀναμεμενηκέναι ψῆφον, οὐ πάνυ μοι δοκεῖ γινώσκειν τίνος εἵνεκα τὴν ἀρχὴν δικαστήρια συνεκρότησαν ἄνθρωποι. οὐχ ἵνα παρελθόντες τὰ πᾶσι δῆλα κατηγορῶμεν, οὐδεὶς γὰρ δικαστὴς ἅπερ ἐπίσταται R IV 127 *παρ' ἑτέρου λέγοντος μανθάνειν ἐθέλει, ἀλλ'* | *ἵνα τὰ μὴ φανερὰ τῶν ἐγκλημάτων τοῖς ἀγνοοῦσι διὰ τῶν ἐλέγχων γίνηται δῆλα. τὰ μὲν γὰρ ἀφανῆ κρίσιν ἀπαιτεῖ, ἐπὶ δὲ τοῖς προδήλοις μόνη λείπεται τιμωρία.* 42. *εἰ δὲ δὴ καὶ γνοὺς Αἴγισθος τὸ μέλλον κατ' αὐτῶν δικαστήριον καὶ πείρᾳ τὴν τῆς μητρὸς ἐπιστάμενος γνώμην, ὡς ἀναιρεθέντος τοῦ συνοίκου ῥᾳδίως ἤνεγκε καὶ ὡς εἰς ὄνειδος αὐτοῖς ὁ ἐξ Ἀγαμέμνονος παῖς ἐσωζόμην, εἰ ταῦτα λογισάμενος ἔδεισέ τε τὸ μέλλον κἀμὲ προαναρπάζειν ἐγνώκει, οὐκ ἂν προσέθηκε τῷ πατρί, καὶ ἡ μήτηρ ἐπῄνεσεν ἴσως, καὶ τοὐμὸν δικαστήριον ὁ παρ' ἐκείνων ἔφθασε φόνος;* 43. *ἀλλὰ γὰρ τούτων μὲν ἔστω μηδέν, ἔδει δέ με τὴν μητέρα παράγειν εἰς δικαστήριον· τί οὖν ἐχρῆν παρελθόντα λέγειν, ἐπειδή με καὶ κηρύττειν ἀπῄτεις τὰς ἐμαυτοῦ*

---

3 Schol. ad Hermog. rhet. ed. Walz Rhet. t. IV p. 14, 1
14 Eur. Or. 581 sq.

---

1 *δεῖν φησιν MaCl* | *φησι* in marg inser *Va²* | *ἀναμεμενηκέναι Ma* sed *μεμεν* in ras m³ *ἀναβεβηκέναι Cl* *ἀναμεμνηκέναι V* 2 *δοκεῖν Vi* sed *δοκεῖ* in marg m² | *ἕνεκα VaMVi* cf. t. I 269, 17 | *δικαστήριον Ma* 3 *οἱ ἄνθρωποι MaCl* 5 *ἐθέλοι MaCl* 6 *τὰ* inser *La* ſ 7 *δῆλα γένηται Ma* | *γένηται Cl* *γίνεται H* *γένηται Va* (ι suprascr.) | *μὲν* om *MaCl* 9 *μὴ Cl* 12 *ἤνεγκεν MaCl* | *εἰς* om *VaB* inser *Vi²* | *αὐτοῖς ὁ* om *B* 13 *τε* om *HVVa* sed inser *V²Va²* 14 *προσαναρπάζειν Ma* sed *σ* del m³ *προσαρπάζειν Vi* 15 *ἡ* om *Cl* inser *Ma³* | *ἴσως ἐπῄνεσε HVVa* Re 16 *ὁ* scripsi ex *HLaViMaCl* ὃ reliqui libri edd | *ἐκείνου HVVa* | *νόμος Ma* sed *φόνος* suprascr m³, *Cl* | signum interrogationis posui e *LaMVi*, colon reliqui libri edd 17 *τὸν πατέρα Cl* 18 *τοίνυν HVa* 19 *κρύπτειν Vi* sed *κηρύττειν* in marg m²

συμφοράς, ὥσπερ καὶ νῦν οὐδὲ τὴν σιωπὴν ἡμῖν εἰς παραμυθίαν ἀφῆκας, ἀλλὰ καὶ ταύτην ἡμᾶς ἀφείλου μετὰ τῆς τύχης; οὐκοῦν ἐκεῖνα τότε λέγειν ἐχρῆν; ἄνδρες δικασταί, τὰ δεινότατα τῶν ἐν ἀνθρώποις, μοιχεία καὶ φόνος ἐμφύλιος, τὴν ἡμετέραν οἰκίαν κατείληφε. κεῖται μὲν Ἀγαμέμνων ἔνδον ἀνῃρημένος, ὃ μήποτ' ἂν ἤλπισεν ἐκεῖνος παθεῖν, ἡ δὲ μήτηρ, ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἴσως αἰσχυνθεὶς ἐσιώπων. 44. *καὶ τίς οὐκ ἂν ἀπήντησέ μοι τῶν δικαστῶν; ὡς ἀγνοοῦσιν ἡμῖν, ὦ παῖ, διαλέγῃ; ἔργων, οὐ λόγων σοι νῦν ὁ καιρός. ἀλλ', ὡς ἔοικεν, ὀκνεῖς τὴν πρᾶξιν καὶ παρορᾷς τὴν μητέρα καὶ πρόσχημά σοι τῆς δειλίας τὸ δικαστήριον. λογίσασθε, πρὸς Διός, τίς ἂν ἐγενόμην τούτων ἀκούων. οὐκ ἂν εὐθὺς κατέδυν καὶ ἰδεῖν εἰς ἀνθρώπους οὐκ ἂν ἠνεσχόμην;* 45. *ὅθεν οἶμαι τὸν Ἀπόλλω καὶ τὰ λανθάνοντα, μήτι γε τὰ πᾶσι πρόδηλα, καλῶς ἐπιστάμενον οὐχ ὡς ἀδήλου τῆς πράξεως οὔσης κατηγορεῖν ὑποθέσθαι, ἀλλ' ἀμφότερα βουλόμενον, ὅπως*

---

5 Pind. Pyth. II 32

---

19 *ὑποθέσθαι*] *συμβουλεῦσαι* suprascr *My*

---

3 *ἐκεῖνα*] *καὶ B* | *λέγειν* in marg *Vi*[2] | *ἐχρῆν* in ras *Ma*[3] 6 *καὶ* ante *κεῖται M* 7 *ἀνῃρημένος ἔνδον Va* | *μήποτε Vi* 9 *ἂν* om *Ma* | *ἀπήτησέ HV* | *τῶν* om *B* 10 *διαλέγη La* sed *η* in ras *n* | signum interrogationis posui e *LaM* colon reliqui libri edd 11 *οὐ*] *καὶ H* | *σοι Ma* sed *μοι* suprascr m[2] om *HV* | *ὁ* om *HV* 12 *ἔοικε κινεῖς MaCl* 14 *τί* M. Schmidt Philol. X 617 cf. p. 387, 10 15 *ἀνθρώπους* scripsi ex *HVVa* sed in hoc *γρ οὐρανοὺς* in marg m[2], *LaBCl* cum Iacobsio Ach T 811 et Philostr 571 (e Mon. 96) *οὐρανοὺς MVi* sed in hoc *ἀνθρώπους* in marg m[2], *Ma* edd 16 *καὶ* ante *τὸν ViMa* sed in hoc del m[3], *Cl* 17 *καὶ* om *Vi* | *μήτοι HVMaCl* | *κακῶς* Re 18 *τῆς* om *V*

οἵ τε ἀσεβοῦντες δίκην ὑπόσχοιεν καὶ τοῦτο πρὸς θεραπείαν ἔσται μᾶλλον τῷ πεπονθότι τὸ τοὺς οἰκειοτάτους εἶναι τοὺς αὐτῷ τιμωροῦντας, ἐμὲ τὸν ἐκεί- R IV 128 *νου παῖδα | καλεῖν πρὸς τὴν πρᾶξιν καὶ τὴν κατὰ τῶν ἀδικούντων ἐνδείκνυσθαι τιμωρίαν. εἰ γὰρ δίδως τὸν Πύθιον εἰδέναι τὰ πεπραγμένα, τὸ δὲ δικαστήριον ἑκατέρῳ τῶν κρινομένων ἄδηλον ἔχει τὸ πέρας, πῶς ἂν ὁμολογουμένων ἐγκλημάτων ἄδηλον τὴν ἐκ τοῦ δικαστηρίου παρέσχετο τιμωρίαν;* 46. *τί δ' ἂν ἐκώλυσε τὸν θεὸν εἰδότα με τῷ χρησμῷ μέλλειν, ὡς αὐτός που φῄς, ἀπατᾶσθαι καὶ τὰ δεινότατα πράττειν ἀντὶ τοῦ τιμωρεῖν τὸ δικάζεσθαι μετειληφότα σαφῶς οὑτωσὶ λέγειν· κρῖνον τὴν μητέρα καὶ κατηγόρει καὶ τὴν ἐκ τῶν δικαζόντων ἀνάμενε ψῆφον; οὐ γὰρ ἂν εἰδὼς τὸ μέλλον παρεῖδεν ἄτοπον πρᾶξιν ὥσπερ σαφεστέρου φειδόμενος ῥήματος καὶ ταῦτα μέλλων αὐτὸς τῶν ἐσομένων ἀποφέρεσθαι τὴν αἰτίαν. παντὸς γὰρ πράγματος ὁ τὴν πρόφασιν παρασχὼν οὗτος, οἶμαι, τῶν ἐκβησομένων αἴτιος ἂν εἴη δικαίως.* 47. *πῶς οὖν*

---

2 cf. t. II 326, 12 sq. 10 Aesch. Eum. 584

---

2 *μᾶλλον ἔσται Ma* 3 *αὐτῶ Ma* 5 *ἐνδείκνυσθαι La* sed *ἐδέξασθαι* suprascr *s* *δέξασθαι Ma* sed *ἐνδείξασθαι* in marg, *Cl* sed *ἐνδείκνυσθαι* in marg 7 *ἑκατέρῳ* scripsi e *Ma* auctore Re („*malim ἑκατέρῳ*") *ἑκατέρων* reliqui libri edd | *γινομένων Ma* sed *κρι* supra *γι* m³, *Cl* 8 *τοῦ* om *Cl* inser *Ma*³ 11 *αὐτοῦ BLa* sed in hoc *τοῦ* in *τὸς* corr *f*, *Vi* | *φὴς H VaCl*Mor *φῆς La* 12 *ἀντὶ — μετειληφότα* in formam mutat *ἀντὶ τοῦδε μετείληφε τόδε* Plan fol 105 | *δικάζεσθαι τὸ τιμωρεῖν* Re 13 *κρῖνον* scripsi e *LaCl* *κρίνον* reliqui libri edd cf. t. III 186, 16; IV 143, 3 14 *ἐκ* om *M* 15 *εἰδὼς ἂν M* Mor 17 *παντὸς — 19 δικαίως* citat Macar fol 84ᵛ 18 *γὰρ*] *οἶμαι* Macar | *οὕτως Cl* | *ἂν* ante *οἶμαι MaCl* | *οἶμαι Ma* sed *οἰ* in ras m³ 19 *ἐκβεβησομένων HV*

δέον τὸ τοῦ πατρὸς πάθος ὡς ἐνῆν μάλιστα θεραπεύειν ἕτερον ἂν ἀδίκως παρεῖδε γενέσθαι ὥσπερ ἐφηδόμενος τῇ συνεχείᾳ τῶν φόνων; οὔπω, πρὸς Διός, λογισμὸν λαμβάνεις ὡς τοῦ θεοῦ μᾶλλον κατηγορεῖς καὶ μονονουχὶ βοᾷς, ἀλλ' οὐκ ἐμὸς ὁ λόγος, ὦ Πύθιε, ὡς ἠδίκησεν Ἀπόλλων, ὡς ἐναγῆ πεποίηκε φόνον, ὡς αἴτιος κακῶν τῇ μητρὶ καὶ μετ' ἐκείνην ἐμοί;

48. *Οὐκοῦν ταύτην προβάλλομαι μεγίστην ἀπολογίαν, ὥς γε μετ' ἐκείνου κρίνομαι τήμερον καὶ λεγόμενος ἡμαρτηκέναι κοινωνὸν ἔχω τῶν πλημμελημάτων τὸν Πύθιον. τοῦτον σύμβουλον ἔχων οὔτε δικαστηρίοις ἐνοχλεῖν προσῆκον ἡγούμην οὔτε δήμου πρόσταγμα μένειν, ὡς ἂν ὁ κατήγορος εἴποι. εἰ γὰρ μὴ παῖς ἦν Ἀγαμέμνονος μηδὲ προσήκων κατὰ μηδὲν τῷ πεπτωκότι μηδὲ περὶ τῆς μητρὸς παντὸς ἂν οἰκειότερον ἐβουλευσάμην, ἀλλὰ ξένος ποθὲν ἥκων, καί με δόξαν | αὐτῷ πρὸς τὴν πρᾶξιν Ἀπόλλων ἐκάλει, οὐκ* R IV 129 *ἔδει δήπουθεν τοῖς τοῦ θεοῦ πειθαρχεῖν ἐπιτάγμασιν,*

---

4 Eur. Or. 28. 594 sq.

---

1 *ἐνῆν*] *νῦν HV* | *θεραπεύσειν Ma* sed *σ* del m[3], *Cl* 2 *ἐφηδόμενος V* sed *η* ex *ει* corr m[2] 3 num *ἐπὶ λογισμὸν* ut p. 409, 17? at cf. p. 407, 1 6 *ἀπόλλω La* 7 *αἴτιος Ma* sed *αἴτι* in ras m[3] | *ἐκείνην Ma* sed *σ* supra *ν* m[3] 9 *ὅσγε H VVaMVi* Re | *τήμερον* scripsi ex *HVVaLaMaCl* *σήμερον BMVi* edd 10 *πλημελημάτων VaMViMa* 11 *οὔτε* scripsi *οὐ τὸ* libri edd | *δικαστηρίοις* reposui e *VVaLaBMViMa Cl* *δικαστήριον H* edd 12 *ἐνοχλοῦν V* | *προσήκειν* (ο͂ν supra) *Ma* *προσήκειν Cl* | *οὐδὲ Va* *εἰ δὲ HV* | *δήμου Ma* sed *οι* supra *ου* m[3] | *πρόσταγμα* scripsi e *Ma* sed *πρᾶγμα* suprascr m[3], *Cl* *πρᾶγμα V* *πράγματα* reliqui libri edd sed „*malim προστάγματα*“ Re 13 *εἴπῃ Va* 14 *μὴ δὲ HVaB* *μὴ Ma* sed in *μὴ δὲ* corr m[3], *Cl* | *προσῆκον HVCl* | *καταμηδὲν Vi* 15 *μὴ δὲ HVa BViMaCl* | *περὶ* om *Vi* | *πάντως HVVa* sed in hoc in *παντὸς* corr m[2] | *ἀνοικειότερον La* 16 *ἐβουλεύσαμεν* Mor

ἀλλὰ συμβούλους ἀναμένειν ἑτέρους ὥσπερ κριτὰς τῆς ἐκείνου ποιούμενον γνώμης; εἰ μὲν γὰρ ταὐτὰ λέξειν ἔμελλον, τί πλέον ἐντεῦθεν ὑπῆρχεν; εἰ δὲ τὴν ἐναντίαν Ἀπόλλωνι ψῆφον ἐκφέρειν, τίνι με προστίθεσθαι ἔδει; εἰπέ, πρὸς Διός· τουτὶ λέγε μόνον, καὶ σιωπήσομαι.

49. *Ἀλλὰ γὰρ δέδοικα, δέδοικα, εἰρήσεται γὰρ πρὸς ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες, μὴ ὁ κατήγορος ἡμῖν οὐ πάνυ τι σωφρονεῖν παρεσκεύασται, ἀλλὰ μιμεῖσθαι τὸν Αἴγισθον καὶ τὸ παράδειγμα δεδιὼς τῆς πονηρίας ἐν ἑτέρων κατηγορίαις μελλούσης ἑαυτῷ πονηρίας ἄδειαν εὐτρεπίζει. οὐ γὰρ ἂν οὕτω προθύμως παρίστατο τοῖς ἐπ' ἀσελγείᾳ καὶ τοῖς δεινοτάτοις ἑαλωκόσι καὶ παρ' ὧν τεθνηκότων μηδεμίαν ἔχει κέρδους ἐλπίδα, εἰ μή τινος τῶν καθ' αὑτὸν προὐνοεῖτο.* 50. *ὅπερ ὑμῖν οὐχὶ προσῆκον, ὦ ἄνδρες, τοῖς εἰς ὑμᾶς ἁμαρτησομένοις καὶ τὴν τῶν ὑμετέρων*

---

10 Dem. p. 12, 29   12 cf. p. 392, 1

---

1 *τοὺς* ante *τῆς* *Ma* sed del m[3], *Cl*   2 *ταῦτα* *HVLaB* *Ma* sed in hoc ˋ supra *α* add m[3], *Cl* *ταὐτὰ* *Va*   3 *ἤμελλον* *HCl* | *ἐνταῦθα* *Ma* sed in *ἐντεῦθεν* corr m[3], *Cl* | *ἐναντίον* *Vi*   4 *ἐκφέρειν* om *MVi*   5 *δεῖ* *Ma* sed *ἒ* praepos m[3], *Cl* | *διὸς* *Vi* sed *θεῶν* in marg m[2] *θεῶν* *B* | *λέγε μόνον*] *λεγόμενον* *HVMa* sed in hoc *λέγε μόνον* suprascr m[3], *Cl* *τὸ λεγόμενον* *Va* *μόνον* *M* Re | *αὐτός* post *σιωπήσομαι* *Va*   7 *δέδοικα* (2) om *H* del *Vi*[2]*Ma*[3] | *δὲ* *V*   8 *ἡμῖν* scripsi ex *HVVaLaBMa* *Cl* *ὑμῖν* *MVi* edd | *τοι* *BCl* *τὸ* *Ma*   10 *ἑτέρων* *Ma* sed *ων* in ras m[3]   11 *εὐτρεπίζει* reposui e libris (sed *ει* in *η* corr *My* *εὐτρεπίζειν* *B*) *προευτρεπίζει* edd   12 *οὕτως* *VaMaCl*   13 *παρὰ* *Ma* sed *γρ* *παρ' ὧν* suprascr m[3], *Cl* | *μὴ δὲ μίαν* *HVVaCl*   14 *ἔχειν* *HVVaVi* sed in hoc *ει* supra *ειν* m[2], *Ma* sed *ν* suprascr m[3] | *ἐλπίδα* scripsi ex *HVVaLaBMa* sed in hoc *γρ' ὠφέλειαν* in marg m[3], *Cl* *ὠφέλειαν* *MVi* sed in hoc *ἐλπίδα* in marg m[2], edd   15 *ἡμῖν* *ViMa* sed in hoc *ὑ* supra *η* m[3], *Cl* | *οὐδὲ* *HVVa* | *προσῆκον* scripsi e *Ma* *προσῆκεν* reliqui libri sed *ον* supra *εν* *La*[n], edd   16 *ἡμᾶς* *ViMaCl* | *ἁμαρτησομένους* *La* *ἁμαρτησαμένοις* *Vi* | *ἡμετέρων* *MaCl*

γυναικῶν σωφροσύνην πρόφασιν διδόναι δι' ἧς ἂν ῥᾳδίως γένοιτο ταῦτα. τίς γὰρ οὐκ ἔσται πάλιν Αἴγισθος τῶν φύσει μὲν πονηρῶν, σωφρονεῖν δὲ νῦν διὰ τοὺς νόμους βιαζομένων, ὅταν ἴδωσιν ἐξ ὑμῶν προελθοῦσαν τὴν ἄδειαν ἐν οἷς ἔστι κυρίους ἢ μὴ τῆς πόλεως ὑπάρχειν τοὺς νόμους; οὐ γὰρ ἐγὼ κρίνομαι τοσοῦτον ὅσον ὑμεῖς δοκιμάζεσθε, πῶς ἔχετε πρὸς τὸ μισεῖν πονηρίαν καὶ ἀποδέχεσθαι τοὺς τῆς σωφροσύνης ἐρῶντας. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, διὰ μιᾶς ψήφου ταύτης τὰ τῆς πόλεως κινδυνεύεται δίκαια πρὸς τὸ εἶναι ταῦτα καὶ ἀνῃρῆσθαι.

51. *Σκοπεῖτε δὲ κἀκεῖνο. ὑμῶν ἴσως πολλοὶ τῶν ἐπ' Ἴλιον στρατευσαμένων ἐγένοντο, καὶ εἴ τις ὑμᾶς ἔροιτο τὴν αἰτίαν | τοῦ τότε πολέμου, εἴποιτ' ἂν* R IV 130
μηδὲν ἀναμείναντες ὅτι σωφρονεῖν οὐκ ἐβούλοντο Τρῶες. πῶς οὖν οὐκ αἰσχρόν, εἰ τότε μὲν πλεῖν ἡγεῖσθε καὶ τῶν οἰκείων ἀπεῖναι καὶ πίπτειν ἐπ' ἀλλοτρίας, ἢν δέῃ, ἵνα σωφρονεῖν διδάξητε τοὺς βαρβάρους, νυνὶ δὲ τῆς αὐτῆς ὑμῖν προφάσεως οὐκ ἐν

---

10 Dem. p. 432, 26 16 sq. Eur. Or. 565 sq.

---

1 *σωφροσύνης Vi* | *ἂν* om *Ma* sed post *ῥᾳδίως* inser m³, *Cl* 2 *γὰρ* om *B* 3 *νῦν* inserui e *LaBMaCl* om *HVVaMVi* sed in hoc in marg inser m², edd 5 *κύριος Ma* sed in *κυρίους* corr m³, *Cl* | *μὴ* om Re quod inserendum viderunt Iacobs Add 183 et Sintenis 7 *τοιοῦτον H* | *δοκιμάζεσθαι LaMa* sed in hoc *αι* in *ε* corr m³ | *ἔχητε V* 8 *ἀποδέχεσθαι* scripsi e *VVaBViMa Cl* *ἀποδέχεσθε HLaM* sed in hoc *ε*(3) in *αι* corr *y*, edd sed „*malim καὶ εἰ ἀποδέχεσθε*“ Re 10 *κινδυνεύεται* scripsi ex *H VVaLaMa* sed in hoc *κινδυνεύει* suprascr m³, *Cl* *κινδυνεύει BMVi* edd | *πρὸς τὸ εἶναι*] *προσεῖναι Vi* 13 *ἐπίλιον La* 15 *ἠβούλοντο HVLaMMa* sed in hoc *ἠ* in ras m³ 16 *οὖν* om *Cl* inser *Ma*³ 17 *ἡγεῖσθαι V* sed *αι* in *ε* corr m² | *ἐπὶ* Mor 19 *ἡμῖν MaCl*

ὅπλοις, οὐκ ἐν ἀποδημίᾳ μακρᾷ κειμένης, ἀλλ' ἐν ψήφῳ μόνῃ καὶ τῷ τὰ δίκαια κρῖναι καὶ προσέτι τούτῳ τῷ τοὺς πολίτας γενέσθαι σωφρονεστέρους, ᾧ μάλιστα διαφέρειν τῶν βαρβάρων δοκοῦμεν, εἰ τὰ νῦν παρίδοιτε τὸ πρᾶγμα δι' ὃ τότε κινδυνεύειν ἠθέλετε; δόξετε γὰρ οὐδὲ τότε τοῦ καλοῦ ποιούμενοι λόγον, ἀλλὰ πλεονεξίας ἕνεκα καὶ τῶν μὴ προσηκόντων ἐφιέμενοι τὴν στρατείαν πεποιῆσθαι, Ἑλένη δὲ καὶ μοιχεία καὶ Πάρις πρόφασις ἦν ἄλλως καὶ μάτην ἐλέγετο. 52. *οἶμαι δὲ καὶ τοὺς ἐκεῖ τετελευτηκότας τῶν Ἑλλήνων, εἴ τις αἴσθησις, τὰ παρ' ἡμῶν ἐγνωκότας ἡλίκον δακρύσαι ἄν, εἰ ὑπὲρ ὧν ἀποθνήσκειν εἵλοντο μαχόμενοι τοῖς βαρβάροις, ταῦτα παρ' ἡμῖν ἀνέδην ἐν μέσῃ πράττεται τῇ Ἑλλάδι κἂν εἰσπράξηταί τις δίκην, τοῦτον εὐθὺς εἰς μέσους ἄγουσι δικαστὰς καὶ κατηγορεῖ μὲν ὁ βουλόμενος, οἱ δὲ παρορῶσι.*

---

1 *οὐκ*] *οὐδ' HV* 2 *τὸ Vi* | *κρίναι HVaViMaCl* | *προσέτι LaMa* sed in *πρόσεστι* corr *La*^{y} *Ma*^{3} 3 *τὸ Vi* 4 *τῶν βαρβάρων διαφέρειν MVi* Mor | *εἰ τὰ νῦν Ma* sed *ὰ ν* in ras m^{3} *εἶτα νῦν MViCl* *τα νῦν HVVa* sed in hoc *γρ εἶτα νῦν* in marg m^{2} 5 *παρίδοιτε* scripsi e *Va* *παρίδητε* reliqui libri sed *η* ex *οι* corr *B*, *η* in *οι* corr *M*^{y}, edd | *διὸ HLaMa* sed in hoc in *δι' ὃ* corr m^{3}, *Cl* | *προείλεσθε Ma* sed *γρ ἠθέλετε* suprascr m^{3}, *Cl* 6 *γὰρ* inserui ex *HVVaLaBViMa* sed in hoc del m^{3}, *Cl* om *M* edd | *οὐ Va* | *τοῖς καλοῦσι H* 7 *εἵνεκα B* *ἕνεκεν Cl* | *μὴ* om *Cl* inser *Ma*^{3} 8 *τὴν* om *Va* | *στρατίαν V* *στρατιὰν LaMaCl* | *ποιεῖσθαι Vi* sed *πεποιῆσθαι* in marg m^{2} 10 *ἑλλήνων Vi* sed *ἕλληνας* in marg m^{2} *ἕλληνας B*
11 *αἴσθησις Va* sed *σις* in ras m^{2} | num *θαυμάσιον ἡλίκον* scribendum coll. Dem. p. 348, 24 et 469, 18? at cf. p. 380, 11
12 *δακρύσαι ἂν* scripsi *δακρύσαιεν HVVaBViMa* sed in hoc *αιεν* in ras m^{3}, *Cl* *δακρύσαι LaM* edd cf. ad t. II 355, 17
13 *ὑμῖν BMa* sed in hoc *υ* ex *η* corr m^{3} 14 *ἀνέδην* scripsi ex *HV* sed in hoc *αι* suprascr m^{2}, *La* *ἀναίδην* reliqui libri sed *αι* in ras *M*, edd cf. t. II 174, 9; IV 476, 12
15 *δίκην* om *LaBMViMaCl* Mor cf. t. II 144, 3 | *μέσους* et *δικαστὰς* scripsi ex *HVa* sed in hoc *ον* supra *ους* et *ῶν* supra

53. *Καίτοι οὐδ' ἀξία τῶν ἀδικημάτων τιμωρία δόξει τοῖς εὖ φρονοῦσι λογιζομένοις ἅπερ εἴποι τις ἄν, κἂν ἐγὼ σιωπήσω, μοιχείαν καὶ φόνον κατὰ τοῦ συνοίκου, κατ' Ἀγαμέμνονος, οὐδὲ γὰρ τοῦτο μικρὸν εἰς προσθήκην, οἴκου τε τοῦ πρὶν εὐδαίμονος ἐρημίαν καὶ παίδων ὕβριν καὶ τὴν εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον αἰσχύνην πρὸς μίαν τῶν τηλικαῦτα τετολμηκότων ἀναίρεσιν. οἱ γὰρ τοιοῦτοι πολλάκις, εἴπερ ἐνῆν, οὐχ ἅπαξ ἀπολωλότες μόλις ἂν τύχοιεν τῆς ἀξίας.* 54. *ποῦ δὲ φήσει τις δίκαιον εἶναι φόνον τὸν | τοιοῦτον* R IV 131 *προσαγορεύειν, ἀλλ' οὐ τιμωρίαν δικαίαν καὶ τοῖς ἐφορῶσι τὰ τοιαῦτα θεοῖς ἀντ' ἄλλου τινὸς ἀνακειμένην; εἰ γὰρ ἀρετὴ τούτοις ἀρέσκει καὶ τὰ πραττόμενα κόσμῳ, δῆλον ὡς τοῖς ἐναντίοις ἀγανακτοῦσι καὶ βούλοιντ' ἂν μάλιστα μὲν μὴ γενέσθαι τι τῶν οὐχ ὁσίων, εἰ δὲ μή, τοὺς γοῦν δεδρακότας τιμωρουμένους τῷ παραδείγματι σωφρονίζειν τοὺς ἄλλους καὶ γνῶναι*

ὰς m², *LaB* *μέσον* et *δικαστῶν VMVi* edd *μέσον* et *δικαστὰς Ma* sed *ους* supra *ον* et *ὰς* in *ῶν* corr m³ *μέσον* et *δικασταὶ Cl* 16 *κατηγορεῖται HV* sed in hoc *ται* del m², *Va* *κατηγορεῖν Cl*

2 *ἂν εἴποι τίς MVi* Mor 3 *σιωπήσομαι HV* *σιωπήσωμαι VaMaCl* | *καὶ* om *Ma* 5 *ἐρημία Vi* 7 *προςμίαν La* | *τὴν* ante *ἀναίρεσιν B* 8 *ἐνῆν* scripsi *ἦσαν HV* sed in hoc *γρ' ἦν* in marg m², *VaLaBViMaCl* *ἦν M* edd 10 *φησὶ τίς HVVa Ma* sed in hoc ` eras et ´ supra *η* m³, *Cl* *φησί τις La* | *δίκαιος La* sed *ν* supra *ς f*, *B* | *τὸ HVaVi* 11 *δίκαιον HVaLaViMa* sed in hoc in *δικαίαν* corr m³, *Cl* 12 *τὰ τοιαῦτα* scripsi ex *HVVaLaBMa* sed in hoc in marg inser, *Cl* *ταῦτα MVi* edd | *ἀνακειμένην ἀντ' ἄλλου τινὸς MVi* Mor | *ἄλλου τινὸς*] *ἀλλαγῆς* Iacobs Lect 96 App Pors 325 13 *εἰ* — 14 *ἀγανακτοῦσι* omissa particula *γὰρ* citat Macar fol 84ᵛ | *τούτοις*] *θεῷ* Macar 14 *δῆλον ὅτι Va* *δηλονότι HV* | *ἀγανακτεῖ* Macar 15 *μὴ γενέσθαι τι*] *μηδέν τι γενέσθαι HVVa* | *γίγνεσθαι MVi* 16 *τιμωρουμένους La* sed *οι* supra *ους f* *τιμωρούμενον Ma* sed *μένους* suprascr m³

καλῶς ὡς ἄρα δίκη τις θεῶν ἐν ἀφανεῖ κειμένη κατοπτεύει τἀνθρώπινα καὶ τοὺς λυποῦντας ἀμύνεται. ὅθεν καὶ τῶν πόλεων αἷς μάλιστα σωφροσύνη τιμᾶται καὶ οὐκ ἐν ἡδονῇ τὰ φαῦλα, πάντα πρὸς εὐδαιμονίαν χωρεῖ, εἰρήνη καὶ γῆς εὐφορία καὶ γένη διωρισμένα καὶ παίδων γοναὶ τῇ παρ' ἀλλήλων διαδοχῇ μέχρι παντὸς ἀκωλύτως ἀεὶ προιοῦσαι, πόλεμοι δὲ καὶ νόσοι κοιναὶ καὶ ὅσα τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει λυμαίνεται ἐκείνους ἔχει, εἴ τις πόλις τῇ τῶν ἐνοικούντων ἀσελγείᾳ τὰ τῶν θεῶν τεμένη μὴ καθαρὰ διασώζει. 55. *καὶ μάρτυς ἡ Τροία. πρὸ τῆς Ἀλεξάνδρου μοιχείας εὐδαίμων καὶ πόλις, οὐ νῦν, οἴχεται γὰρ καὶ ἦν ποτε ταῦτα, καὶ πρόσχημα τῆς Ἀσίας πρότερον οὖσα, ἐπειδὴ ἑνὸς ἀνδρὸς ἀπήλαυσεν ἀτοπίας, ἀνήρπασται τοῖς δεινοῖς*

13 Her. V 28. Aristid. Panath. t. I p. 158, 8 Dind.

13 *πρόσχημα τὸ καλλώπισμα, ὡς ἐνταῦθα καὶ Ἀριστείδης ἐν τῷ Παναθηναικῷ τὸ τῆς Ἑλλάδος [εὐ]πρόσχημα καθαρῶς ἀνῄρηται* (= t. I p. 187, 8 Dind.). *λέγεται πρόσχημα καὶ ἡ πρόφασις καὶ τὸ οἱονεὶ προκάλυμμα. B* (cf. Thom. M. s. v. p. 285, 14 sq.)

1 *τίς HLaVi* | *κατοπτεύει* scripsi e *VaLaBMViMaCl* *κατοπτεύοι HV* edd 2 *τἀνθρώπεια MaCl* *ἀνθρώπινα* Mor 3 *καὶ* (1) — 10 *διασώζει* citat Macar fol 84ᵛ | *ἐν* ante *αἷς* (*οἷς H V*) *HVVa* | *αἷς* in ras *Ma*³ 4 *πάντως V* 5 *χωρεῖ* scripsi *ὁρᾷ* (*ὁρᾶν Vi* sed *ὁρᾶ* suprascr m²) libri Macar edd 7 *ἀεὶ* inserui e libris Macar om edd | *προσιοῦσαι LaMaCl* | *πολέμιοι H* 8 *τὴν* et *φύσιν HVVa* 11 *ἡ* inserui e libris cum Iacobsio Add 326 om edd punctum post *Τροία* posui ex *H*, comma reliqui libri edd | *πρὸς M* sed *ς* eras, Re quod correxerunt Iacobs et Sintenis | *τοῦ* ante *ἀλεξάνδρου B* 12 *οὐκ ἦν* in ras *Ma*³ sed *γρ οὐ νῦν* in marg m³ *ἦν νῦν Cl* | *γε* post *νῦν* inser *Laf* | *γὰρ οἴχεται Ma* sed in *οἴχεται γὰρ* corr m³, *Cl* 13 *πρόσχημα Ma* sed *σχη* in ras m³ | *δὲ* post *ἐπειδὴ HVVa* sed in hoc eras *δ'* Mor del Re 14 *ἀπήλαυσεν V* sed *ν* del m² *ἀπήλαυσαν Va* *ἀπέλαυσεν Cl* cf. p. 396, 4

καὶ κεῖται παράδειγμα δυστυχίας. εἰ δὲ λαβόντες οἱ Τρῶες σώφρονα λογισμὸν τὸν μὲν ἀδικοῦντα διέφθειραν ὡς ἐναγῆ καὶ ποινήν τινα συνεπαγόμενον τῇ πατρίδι, ἀποδεδώκεσαν δὲ τὴν Ἑλένην τοῖς ὑβρισμένοις ἀφοσιοῦντες πρὸς τοὺς θεοὺς τὸ καθ' αὑτοὺς καὶ τὴν πόλιν, οὐδὲν ἂν ἐκώλυσε καὶ νῦν ἑστάναι τὴν Τροίαν. 56. *καίτοι μέχρι μοιχείας ἐκείνοις τὸ ἔγκλημα, καὶ φόνος τοῖς Ἀλεξάνδρου πλημμελήμασιν οὐ προσῆν.*
| *ὧν ἀμφοτέρων ἡμῖν ὑπαρξάντων, εἰ μὴ δικαία* R IV 132
τιμωρία τοῦ μύσους τὴν πόλιν ἀπήλλαξε, σκοπεῖτε, πρὸς Διός, εἰς τί ποτ' ἂν ἦν ἐλπὶς ἡμᾶς ἀφικέσθαι. ἆρ' οὐ μέχρι τῶν δεινοτάτων; καὶ χρησμὸς ἂν ἐπὶ τούτοις ἐκήρυττε τὴν αἰτίαν, ὡς κεῖται μὲν Ἀγαμέμνων, ὁ δὲ τιμωρῶν οὐδείς. εἶτα τούτων ἐπικειμένων τίνι προσήκειν ἂν ἡγεῖσθε τὸ πρᾶγμα καὶ τίνι ταῖς μέμψεσιν ἐπεφέρεσθε καλοῦντες ἄνανδρον καὶ τὴν τιμωρίαν ἀνατιθέντες; οὐχ ὅτῳ πατὴρ μὲν ὁ ταῦτα παθών, δυστυχὴς δὲ αὐτὸς ἐν αἰσχύνῃ μετ' ἐκεῖνον;

---

5 Plat. leg. XI p. 873 B. Euthyphr. p. 4 C   16 Thuc. III 23, 3

---

1 *δυστυχέστερον V* | *λαμβάνοντες Vi* sed *λαβόντες* in marg m^2 3 *πόρνην B* et in marg Vi^2 4 *ἀποδεδώκεσαν* scripsi *ἀποδεδώκασι HVVaLaBMVi* edd *ἀπέδωκαν MaCl* | *δὲ* om *B*
5 *τὸ καθ' αὑτοὺς καὶ τὴν πόλιν* scripsi ex *HVVaLaBM Cl* *καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ καθ' αὑτοὺς MVi* edd   6 *ἂν* et *τὴν* om *Cl* inser Ma^3 8 *πλημελήμασιν VaMViMaCl* 10 *μίσους HVMa* sed in hoc *σ* in ras m^3, *Cl* | *ἀπήλλαξεν Ma*
11 *ἂν Vi* sed *ἦν* in marg m^2 om *HVLaBMaCl* Mor | *ἦν ἐλπὶς* om *Vi* | *ἡμῖν Va*   12 *οὖν Vi*   13 *ἐκήρυττεν Ma* | *μὲν* inser Ma^3 14 *τιμωρῶν δὲ Va* | *προσήκειν Va* sed post *ἡγεῖσθε* in marg m^2 *προσήκει VLa* *πρ σήκη H* *προσῆκεν Ma* sed *ήκειν* suprascr m^3, *Cl*   15 *ἡγεῖσθαι VMa* sed in hoc *ε* supra *αι* m^3, *Cl* | *τὸ πρᾶγμα* om *Cl* inser Ma^3 | *τίνι LaMa* sed *α* supra *ι* La/Ma^3 16 *ἐπιφέρεσθε BM* *ἐπιφέρεσθαι MaCl* | *μωρίαν MaCl*   17 *οὐ τούτῳ ὦ VVa*

57. Ἡ δὲ μήτηρ, ἐγὼ μὲν αὖθις καὶ λέγειν ὀκνῶ, ἀλλ οὕτως ἔδοξε τῷ κατηγόρῳ καὶ τῆς ἀνάγκης πάλιν ὁ λόγος, αὕτη τοίνυν, ὥσπερ οὐκ ἀρκουμένη τοῖς προλαβοῦσιν, ἔτι πρὸς ἐκείνοις ἐβουλεύσατο μετ' Αἰγίσθου τὸν φόνον. αὕτη μονονουχὶ τὸ ξίφος ἐγύμνου, τὴν δεξιὰν ἀνέσχεν, ἐπήνεγκε τὴν πληγήν, γύναιον, ὦ θεοί, κατ' ἀνδρὸς συνοικοῦντος αὐτῇ, νενικηκότος, μόλις ὀφθέντος, μόλις ἀπηλλαγμένου τῶν ἔξω κακῶν. οὐκ ἐλογίσατο παρὰ τὴν πρᾶξιν· ἐγὼ τὸν ἄνδρα τὸν ἐμαυτῆς, ὅς με παρθένον ἠγάγετο, παίδων ὄντων, μηδὲν ἐγκαλεῖν ἔχουσα, παρὰ τὴν πατρῴαν ἑστίαν; ἐνταῦθα μετ' ἐκείνου γαμήλιον εἶδον λαμπάδα. εἶτα νῦν ἀντὶ ταύτης αἰρόμενον ἴδω ξίφος; καὶ παρὰ τὴν παστάδα θεάσομαι πεπτωκότα; ποίοις ὄμμασιν ἴδω; πῶς φέρῃ τὴν τόλμαν ἡ θέα; 58. τούτων οὐδὲν εἰς νοῦν εἰσῆλθεν, ἀλλ' ἐτόλμα καὶ διεπράξατο. καὶ κεῖσαι νῦν, ὦ πάτερ, οἰκτρῶς. ὡς ἀνομοίαν εἶδες ταύτην τὴν ἡμέραν ἢ ὅτε τὴν ἐπὶ Τροίας ἡγήσω. τότε βασιλεὺς ἀνηγορεύθης

---

4 Od. δ 92. Eur. El. 9 5 Aesch. Eum. 582 9 cf. ad t. IV 135, 1 17 Od. λ 420 | Soph. El. 102

---

1 αὖθις inser *Va*^{2} 2 καὶ — 3 λόγος in marg *H* 3 αὖθις *M* | ἀρνουμένη Mor 4 προσκείμενον *Ma* sed πρὸς ἐκείνοις suprascr m^3 προσκειμένοις *Cl* 9 περὶ *HVLa* κατὰ *Va* sed παρὰ suprascr m^2 10 με om Mor 11 περὶ *HV* om *Va* | πατρῷαν *HVaLa* 12 ἐνταῦθα reposui e libris ἔνθα edd | ἦδον *Ma* sed η in ει corr m^3 13 εἶτα νῦν] εἶτ' *MaCl* 14 περὶ *VaMaCl* | θεάσομεν *Ma* sed εν in αι corr m^3 15 φέρῃ scripsi φέροι *Vi* φέρει reliqui libri edd 16 πῶς αἱ χεῖρες ὑπηρετήσουσι· post θέα; *M* | εἰς νοῦν οὐδὲν *HVVa* Re | εἰσῆλθεν scripsi ἐπῆλθεν libri edd 17 καὶ (2) inser *Ma*^{3} 18 ὡς — 409, 2 φήμη citat Plan fol 105 | ἀνομοίαν *Ma* sed οι in ras m^3 ἀνομίαν *VViCl* | τὴν om *VaM* 19 τὴν om Mor „*malim* τῆς *scil.* ὁδοῦ *vel* στρατείας“ Re

κοινὸς καὶ ἀπεβλέπου καὶ τὴν Ἑλλάδα ἦγες καὶ περὶ σοῦ πάντα κατεῖχεν ἡ | φήμη. ἦλθες εἰς Τροίαν R IV 133 καὶ πολέμους εἶδες καὶ μάχας καὶ τὴν Ἕκτορος οὐκ εὐτυχῶς διέφυγες δεξιάν, ἀλλ' ἐπανιόντος Ἐριννύες ἡγήσαντο. 59. εἴθε σε μετ' Ὀδυσσέως ἀπήγαγον αὖραι καὶ πανταχοῦ πλανώμενος μᾶλλον εὐτύχεις ἢ τὴν οἰκίαν ἰδών. νῦν δὲ σὺ μὲν ἐπανῆλθες θᾶττον τοῦ δέοντος ὥσπερ πρὸς τὸ παθεῖν ἠπειγμένος, ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ὅσον ἐπὶ τῇ γυναικὶ κατ' οἶκον εὐτυχῶν πόρρω ποι φέρεται. ἀλλ' ἐπανέλθοι ποτὲ καὶ φανείη τῇ Πηνελόπῃ καὶ θεάσαιτο πῶς οἱ μνηστῆρες τὴν οἰκίαν κατειληφότες γυναικὸς ἡττήθησαν σώφρονος.

60. Ἀλλὰ δακρύων μὲν ἴσως καὶ αὖθις ἔσται καιρός, ὑμεῖς δέ, ὦ ἄνδρες, ὅσοι πατέρες ἐστὲ καὶ παῖδας ἔχετε καὶ γυναικῶν σωφροσύνης λόγος ὑμῖν ὅσοι τε παῖδες εὐτυχῶν πατέρων καὶ μητέρας ἔχετε σώφρονας, ἐπὶ λογισμὸν τὸν ἡμέτερον πατέρα λαβόντες καὶ τὴν ἐμὴν ὑπὲρ ἐκείνου σπουδὴν παρθένον τε ταύτην Ἠλέκτραν σὺν ἐμοὶ δυστυχοῦσαν ἥτις ἕστηκεν ἀνακαλουμένη τὸν πατέρα καὶ δακρύων οὐκ ἀπαλλάττεται, ταῦτα

1 Arist. Eccl. 726 sq. 9 Dem. p. 278, 12 | Eur. Or. 588 19 Soph. El. 137

1 κοινὸς om *M* κοινῶς *Ma* | „*malim* καὶ ἡ περὶ σοῦ“ Re 2 πάντως Plan 4 ἐπανιόντος *Va* sed ι supra ος m[2] ἐπανιόντι *MVi* Re | ἐρριννύες *Va* sed ´ in ˜ corr m[2] ἐρινύες *La* ἐρριννύες *Vi* 5 μετοδυσσέως *La* 6 μᾶλλον scripsi ex *HVVaLaBMaCl* πάντως *MVi* Mor et e Bav. Re sed adnotat: „*non male utrumque copules* πάντως μᾶλλον ἂν εὐτύχεις“ | ηὐτύχεις *V* 8 ἠπειγμένος *Ma* sed in ἐπειγόμενος corr m[3] ἐπεισμένος *Va* 9 κατ' οἶκον *Ma* sed κατ' οἶ in ras m[3] τοσοῦτον *Cl* 10 που *H* 11 πῶς οἱ] πόσοι *MVi* 13 καὶ ἴσως *Va* | καὶ om Mor 15 ἔχετε *Ma* sed ἕ in ras m[3] | γυναικὸς *Ma Cl* | ἡμῖν *V* 17 λογισμὸν scripsi e *HVVa* sed in hoc ὸν in ῶν corr, *B* λογισμοῦ *LaVi* sed in hoc μὸν suprascr m[2], *Ma* sed ὸν suprascr m[3], *Cl* edd 20 ἀπαλλάσσεται *MaCl*

λογισάμενοι καὶ ὡς οἰκτρὸν ταῖς ἡμετέραις περιπεσεῖν συμφοραῖς καὶ δόξαντες ὑμῖν παρεστάναι τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον καὶ κρίσιν ἐφορᾶν τὴν παροῦσαν καὶ χαλεπαίνειν εἰκότως, εἰ τοῖς ἐκείνου πεισθεὶς ἐπιτάγμασι πείσομαί τι τῶν οὐχ ὁσίων, ψῆφον ἐνέγκατε σήμερον πρέπουσαν εὐσεβείᾳ καὶ σωφροσύνῃ καὶ νόμοις.

---

1 ὡς om *Vi* 2 ἡμῖν *HMa* sed in hoc υ supra η m^{3}, *Cl* 3 τὸν in marg inser *Vi*^{2} | ὑφορᾶν *Va* 5 ἐξενέγκατε *La BMa* sed in hoc ἐξ antepos m^{3} | τήμερον *M*

VII. VIII.

Succedit par declamationum mythologicarum cuius cum antecedenti commune est quod caedis iudicium fit, etsi non, ut in illa, coram hominibus, sed diis in Areopago (cf. p. 431, 4 sq.) iudicibus.

VII. VIII.

Actio Neptuni, qua is Martem ob Halirrothium filium ipsius trucidatum accusat, et defensio Martis, qua is iure illum quod Alcippam filiam ipsius virginem violaverit, a se occisum esse demonstratum it[1]), etsi multo minorem quam Orestes tamen haud exiguum plausum tulerunt[2]) et in eclogas declamationum receptae sunt. Satis igitur magnus est numerus codicum quibus ad nostram aetatem pervenerunt. Sunt enim hi 26:

1. Hierosolymitanus bibliothecae patriarchalis S. Sepulcri 107 (= H) saec. XIV fol. 138 et 140. Vide supra p. 150 sq. Contuli.

2. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIII/XIV fol. 26 et 28. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

3. Vindobonensis Philos. et Philol. IV 82 (= Vi) saec. XIV fol. 23ᵛ et 26. Vide supra p. 169 sq. Contuli.

---

1) Causae celeberrimae a qua etiam Areopagum nomen accepisse ferebatur frequens mentio facta est apud atthidographos (Hellan. I fr. 69 et 82; Philochor. II fr. 16 M), tragicos (Eur. El. 1258 sq. Iph. T. 945 sq.), oratores (Dem. c. Aristocr. § 66; Dinarch. c. Dem. § 87; Aristid. Panath. t. I p. 170, 22 cum schol. t. III p. 64, 17 sq. ed. Dind.; Aeschin. ep. XI 8), mythographos (Apollod. bibl. III 14, 2; Paus. I 21, 7 et 28, 4), lexicographos (Lex. Seguer. ed. Bekker Anecd. p. 444, 1 sq. = Et. M. et Suidas s. v. Ἄρειος πάγος. Steph. Byz. s. v.). Narratio autem Libanii copiosior est reliquis; ad quam concinnandam eum Atthida inspexisse quam tantum e lexico mythologico hausisse probabilius est. Ab ea quam scholiasta Aristidis l. l. praebet nonnihil recedit. Cf. p. 450.

2) A. Gasda, Kritische Bemerkungen zu den Declamationen des Libanios p. 15 cum declamationes fetum immaturum fortasse rhetoris Byzantini esse dixit mirum quantum a vero aberravit.

4. Vaticanus gr. 82 (= Va) saec. XIV fol. 25 et 27. Vide t. I p. 48 sq. Praeter manum secundam correctricem de qua dixi t. I p. 53 haud raro etiam tertia hac recentior conspicitur. Contuli.

5. Barberinus II 41 (= B) nunc Vaticanus saec. XV fol. 321^{v} et 323^{v}. Vide t. I p. 24 sq. Contulit mihi Pius Franchi de Cavaleriis.

6. Laurentianus LXII 21 saec. XIV/XV fol. 245 et 248^{v}. Vide supra p. 158 sq.

7. Matritensis 4679, olim N-49 (= Ma) saec. XIV fol. 98^{v} et 100. Vide t. I p. 362 sq. et t. IV p. 410. Contuli.

8. Berolinensis gr. 195 olim Claromontanus (= Cl) saec. XIV fol. 122^{v} et 124. Vide t. IV p. 410 sq. Fluxit ex eodem quo Matritensis exemplari. Quod in initio utriusque declamationis aeque atque multarum aliarum manu recentiore margini adscriptum est ἔχω virum doctum de Libanii declamationum editione cogitantem sapit, quem Fr. Morellum fuisse conicere proclive est. Contuli.

9. Ambrosianus I 49 sup. anno 1488 exaratus fol. 227 et 230. Vide t. I p. 363 sq.

10. Parisinus gr. 3017 saec. XV fol. 208^{v} et 211^{v} ex eodem quo Ambrosianus I 49 exemplari descriptus. Vide t. II p. 4 sq. Contulerunt Bastius (App. ep. crit. p. 51. Greg. Corinth. ed. Schaefer p. 266) et Boissonadius.

11. Parisinus gr. 3018 saec. XV fol. 100 et 203. Vide supra p. 173 sq. et 364.

12. Athous Laurae S. Athanasii Ω 123 saec. XIII fol. 123 et 126. Vide t. I p. 323 sq.

13. Laurentianus LVII 23 saec. XIV fol. 167 et 169. Vide supra p. 176 sq.

14. Ambrosianus E 92 sup. saec. XIV/XV fol. 112^{v} et 115^{v}. Vide supra p. 178 sq.

15. Mosquensis 489 saec. XV fol. 223^{v} et 233. Vide supra p. 180 sq.

16. Neapolitanus II E 19 saec. XV fol. 158 et 161^{v}. Vide t. I p. 331 sq.

17. Laurentianus LVII 27 anno 1392 exaratus fol. 45 et 48. Vide t. I p. 59 sq.

18. Wolfenbuttelanus 511 saec. XV e Laurentiano LVII 27 descriptus fol. 48^{v} et 52^{v}. Vide t. I p. 64 sq. Contulit Reiskia.

19. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 280^{v} et 283. Vide t. I p. 211 sq.

20. Ambrosianus L 64 saec. XIV fol. 87^{v} et 91^{v}. Vide t. I p. 426 sq.

21. Escurialensis T-II-11 (147) saec. XVI fol. 44^{v} et 47^{v}. Vide supra p. 365 sq.

22. Vaticanus gr. 937 saec. XV fol. 101^{v} et 104^{v}. Vide t. I p. 329 sq.

23. Laurentianus LIX 30 saec. XIV fol. 253 et 256^{v}. Vide t. I p. 417 sq.

24. Laurentianus LVII 47 saec. XV fol. 8^{v} et 12. Vide t. IV p. 302.

231 25. Vaticanus gr. 956 chartaceus formae octavae maioris saeculi XIV[1]) continet Libanii declamationes

fol. 1 *Δικάζεται ποσειδῶν ἄρει ὑπὲρ ἁλιρροθίου*

3^{v} *ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ ἄρης*

8 *νόμος τὸν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ὀφθέντα ξένον ἀποθνήσκειν* (323 R)

17 *παράσιτος ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς* (150)

19^{v} *δύσκολος ὤλισθεν* (612) titulus insertus est manu saeculi XVI

23 *φιλάργυρος ἐρασθεὶς ἑταίρας* (827) titulus eadem manu saeculi XVI insertus est

Sequitur inde a folio 26 *Φιλοστράτου εἰς τὸν Τυανέα Ἀπολλώνιον λόγος α'* usque ad verba *ὁπότε μελετῴη* p. 14, 18 ed. Turicensis Kayseri (fol. 36).[2])

1) In indice codicum Vaticanorum Rehdigerano ab Haasio edito sub numero 603 verbis *Λιβανίου τοῦ σοφιστοῦ μελέται. Φιλοστράτου εἰς τὸν Τυανέα Ἀπολλώνιον* (Serap. XII p. 263) descriptus est, quem eundem atque Vaticanum gr. 940 esse supra p. 153 iniuria dixi.

2) Cf. Kayser Flavii Philostrati quae supersunt ed. Turici 1844 p. XIII.

Codice usus est Leo Allatius et lectiones varias declamationis *φιλαργύρου* margini codicis Barberini adscripit.[1])

Inspexi anno 1868.

Agmen claudat qui codex perhibetur, revera non est

26. Smyrnaeus bibliothecae scholae evangelicae 232
B-9 chartaceus formae quartae saeculi XVIII donatus a Tarasio episcopo Heliopolitano miscellaneus qui continet post varia quae recenset Papadopulus Kerameus[2]) inde a

folio 348 *ἑτέρα μελέτη. προθεορίας: ἐζήτησεν ὁ φίλιππος τὸν δημοσθένην* (253)

358 *προθεορία. τύραννος ᾔτησεν ἐξ ἀστυγείτονος πόλεως μειράκιον* (459)

373 *προθεωρία. νόμος τὸν εὑρόντα θησαυρὸν χιλίας τῇ πόλει διδόναι δραχμάς* (198)

385v *προθεωρία. Ἀλκίππη θυγάτηρ Ἄρεος ἦν· ἐτύγχανε δὲ Ποσειδῶνος υἱὸς Ἀλιρρόθιος ἐρῶν αὐτῆς· ὃ μαθὼν Ἄρης τοῦτον ἀπέκτεινε καὶ δικάζεται Ποσειδῶν Ἄρει ὑπὲρ Ἀλιρροθίου.*

390v *ἑτέρα μελέτη ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ Ἄρης*

397 *Προθεωρία. πλούσιος ἀριστεύσας ᾔτησεν εἰς τὴν δωρεὰν τοὺς φυγάδας ἐπανελθεῖν* (540)

404 *προθεωρία. δύο τὶς ἔχων παῖδας τὸν ἕτερον ἀπεκήρυξεν* (687)

418 *Μελέτη πραγματικὴ προθεωρία. ἔχων τὶς δύω παῖδας πρὸς τὸν ἕτερον ἐχθρῶς διέκειτο* (669)

429v *Ὅρος τὸ ζήτημα τὰς πλείους ψήφους κρατεῖν* (502). *Μελέτη Λιβανίου.*

435 *φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτῷ κάμνοντος ηὔξατο. προθεωρία. μελέτη λιβανίου.* Des. fol. 439v *ἂν ὑπάρχῃ ἡ τροφὴ* (669, 4).

Descriptus est ex editione Morelliana. Inspexi anno 1896

Ex his quos in censum vocandos esse duxi codices sep-

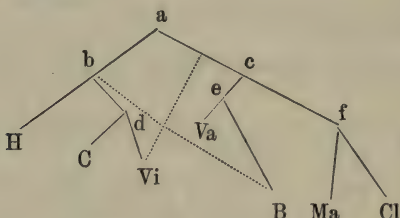
1) Cf. t. I p. 33.

2) *Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς ἐν Σμύρνῃ βιβλιοθήκης τῆς εὐαγγελικῆς σχολῆς, Σμύρνῃ* 1877 p. 32 sq.

tem *HCViVaBMaCl* in duas discedunt familias, quarum prior codicibus *HCVi*, altera *VaBMaCl* continetur, ita tamen ut *B* etiam vim codicis prioris familiae expertus sit[1]) et in *Vi* etiam multae lectiones alterius familiae transierint.

Artior autem intercedit ratio inter codices *C* et *Vi*, *Va* et *B*, *Ma* et *Cl*.

Necessitudinis igitur vinculum quo coniuncti sunt hoc tibi reddet stemma:

Prius codicem *d* e quo *C* et *Vi* manaverunt, tum denuo codicem *Vi* manum interpolatricem expertum esse documento sunt plures loci (p. 436, 19; 443, 3; p. 440, 18). Sed etiam codex *b* saepius quam in declamationibus antecedentibus neglegentiae librarii vestigia praebet. Unde factum est ut fides prioris codicum familiae non, ut in illis, maior sit quam alterius. Sed ne *Va* quidem interpolationibus liber est. Cf. p. 425, 14 sq.

Neque parvus est numerus testimoniorum. Macarius enim Chrysocephalus[2]) locos septem laudavit, Thomas Magister quattuor, Georgius Lacapenus[3]) tres, auctor[4]) libelli *περὶ τῆς συντάξεως τῶν ῥημάτων* e codice Augustano a God. Hermanno editi qui plerumque cum Lacapeno facit, et auctor florilegii Neapolitani[5]) singulos.

---

1) Cf. supra p. 367.
2) Cf. t. I p. 351 sp.
3) Cf. t. I p. 73.
4) Hunc Maximum Planudem fuisse contendit Bastius Greg. Cor. ed. Schaefer p. 42 nescio quo iure.
5) Cf. supra p. 368 sq.

In lucem protractae sunt declamationes a Fed. Morello Liban. opp. t. I p. 540 et 548 sq. e codice cum *Va* cognato[1]). Plurima huius editionis menda cum ope codicis Wolfenbuttelani tum divinando a Reiskio sublata sunt, sed uxor eius quae editionem curavit t. IV p. 402 et 410 sq. vitia illa fere retinere quam emendationes in textu reponere maluit, ut vel p. 429,9 non quod Reiskius legi iussit *ἀνθήσειε* sed monstrum Morellianum *ἂν θήσειε* compareat.

Pauca eaque fere levia menda ope codicis Parisini 3017 ab ipsis collati a Bastio[2]) et Boissonadio, plura eaque graviora a Fr. Iacobsio in 'Lectionibus'[3]) aliisque libris et ab Aug. Gasda[4]) sublata sunt.

---

1) Cf. p. 425, 14; 445, 1.

2) In appendice ad Bastii epistulam criticam edita a Schaefero Lipsiae 1809 p. 51, cuius nanciscendae aeque atque ipsius epistulae criticae ad Boissonadium datae et cum auctoris emendationibus et additamentis manuscriptis e lingua gallica in latinam versae a Carolo Alberto Wiedeburg Lipsiae 1809 nunc demum copia mihi facta est.

3) Cf. t. I p. 76 sq. et supra p. 198.

4) Cf. supra p. 198.

VII.

R IV 402 *Ἀλκίππη θυγάτηρ Ἄρεος ἦν, ἐτύγχανε δὲ Ποσειδῶνος υἱὸς Ἁλιρρόθιος ἐρῶν αὐτῆς, ὃ μαθὼν Ἄρης τοῦτον ἀπέκτεινε. καὶ δικάζεται Ποσειδῶν Ἄρει ὑπὲρ Ἁλιρροθίου.*

Ποσειδῶν.

1. *Ἀπολωλεκώς, ὦ θεοί, τὸν ἐμαυτοῦ παῖδα Ἁλιρρόθιον, ὃν ἴστε, διὰ τὴν ὠμότητα τοῦ ῥᾳδίως τούτου*

H = Codex Hierosolymitanus S. Sepulcri 107
C = Chisianus R VI 43
Vi = Vindobonensis philos. et philol. IV 82
Va = Vaticanus gr. 82
B = Barberinus II 41
Ma = Matritensis 4679 (N - 49)
Cl = Berolinensis gr. 195 olim Claromontanus

---

1 *Προθεωρία* titulus ante *Ἀλκίππη MaCl* edd delevi | *Ἀλκίππη* — 3 *καὶ* om *HCVaBMaCl* Macar fol. 85r (v. p. 423, 9) Thom M (v. p. 427, 6; 435, 1; 448, 5. cf. tamen infra l. 3) 2 *ἁλιρρόθειος Vi* 3 *καὶ* — 4 *Ἁλιρροθίου* citat Thom s. v. *δικάζω* p. 85, 10 *δικάζομαι δὲ τῷ δεῖνι φόνου ἀντὶ τοῦ παρὰ δικασταῖς ἐγκαλῶ, ὡς ἔχει τὸ παρὰ Λιβανίῳ ἐν ἐπιγραφῇ μελέτης· καὶ δικάζεται Ποσειδῶν Ἄρει ὑπὲρ Ἁλιρροθίου* 4 *Ποσειδῶν* scripsi e *VaB* *ποσειδὼν HCViMaCl* edd 4 *ἁλλιρροθίου CVa Ma* 5 *Ποσειδῶν* om libri 6 *Ἀπολωλεκώς* — *Ἁλιρρόθιον* citant praemisso *παρὰ Λιβανίῳ* Georg. Lacapenus gramm. cod. Mosqu. 316 (olim 304) ed. Matthaei Lect. Mosq. p 72, 14 s. v. *ὄλωλα* et auctor libelli de constr. verb. cod. Augustani ed. G. Hermann de emend. rat. gramm. graec. p. 385, 15 | *ἐμὸν* Lacap | *ἁλλιρρόθιον* Lacap 7 *διὰ* — 419, 1 *ληψόμενος* citat praemisso *παρὰ λιβανίῳ* Lacapenus l. l. p. 63, 21 s. v. *ἔρχομαι* | *τούτου* om Lacap

κινοῦντος τὸ ξίφος ἥκω δίκην παρ' αὐτοῦ ληψόμενος, ὃ μόνον τοῖς ἠδικημένοις εἰς παραμυθίαν λείπεται. δεῖ δὲ ἕκαστον ὑμῶν ἣν ἂν εἶχεν ὀργὴν αὐτός τι τοιοῦτον πεπονθώς, ταύτῃ χρήσασθαι καὶ νῦν ἐν τῷ δικάζειν ἐπὶ τοῦτον. τὸ γὰρ αὐτὸ καὶ δίκαιον καὶ λυσιτελοῦν καὶ φυλάττον τῇ τιμωρίᾳ τοῖς ἄλλοις θεοῖς τοὺς ἑαυτῶν.

2. *Τὴν μὲν οὖν ἐπιείκειαν τὴν ἐμὴν ἐξ αὐτοῦ τοῦ νῦν γινομένου πάρεστιν ὑμῖν ὁρᾶν. δικαστηρίῳ χρῶμαι παρὸν τῇ χειρί. καὶ γὰρ εἰ θεὸς καὶ οὗτος, ὥσπερ ἡμῶν ἕκαστος, ἀλλ' ἔνι μοι πολλαχόθεν τὸ δύνασθαί τι πλέον. ὅμως δὲ οὐκ ᾠήθην δεῖν ἐπ' ἔργον ἐλθεῖν ἀντὶ λόγων. ὃ δὴ δίκαιον ὑμᾶς αἰσχυνθέντας βοηθῆσαι τῷ τὴν τιμωρίαν ἐφ' ὑμῖν πεποιημένῳ.* 3. *ἡ μὲν οὖν ἀγανάκτησις ὑμῶν, ἥν, ὡς ἠκούσατε τὸ πρῶτον εὐθὺς τετολμῆσθαι τὸν φόνον, ἐσχήκατε, καλή τε καὶ πρέπουσα θεοῖς, ὧν ἐστιν, οἶμαι, μηδὲν ὠμὸν ἐπαινεῖν, ἄξιον δὲ κἂν τῇ ψήφῳ τηρῆσαι τὴν γνώμην τήμερον καὶ μὴ πρὶν μὲν δεῦρ' ἥκειν μισεῖν τὸ πεπραγμένον, ἑτέρους δὲ ἐν τῷ δικαστηρίῳ γενέσθαι καὶ φανῆναι τῷ κρινομένῳ | παραπλησίους τὸν τρόπον. ὃν εἰ* R IV 403

---

13 [Lys.] epit. p. 193, 8 21 Il. ε 831 et 889

---

3 *ἡμῶν Vi* | *αὐτός τι τοιοῦτον* scripsi e *ViVaBMaCl* *αὐτὸς τοιοῦτο HC* edd 7 *αὐτῶν B* *αὑτῶν HVaMaCl* 9 *γινομένου* scripsi ex *HBCl* *γιγνομένου ViVa* edd *γενομένου C* sed *ι* supra *ε* m¹, *Ma* sed *γε* in ras m² 10 *καὶ*(2) om *B* | *ὥσπερ Cl* sed *σπ* in ras m² 11 *ὑμῶν B* 15 *ὡς* inser *Cl²* | *τοπρῶτον B* 16 *φόνον Ma* sed *γρ φθόνον* suprascr m² 18 *κἂν HVaB* edd | *τήμερον* scripsi ex *HViVaBMa* *σήμερον CCl* sed in hoc *σ* in *τ* corr m², edd 19 *με ViB* 20 *καὶ φανῆναι* om *Vi*

ἀφήσετε νῦν, τὰ αὐτὰ ἂν τούτῳ καὶ αὐτοὶ δρᾶσαι πρὸς ἅπαντας ὡμολογηκότες ἔσεσθε.

4. Ἀκούσατε δὲ τὰ τῷ νεανίᾳ τούτῳ περί τε ἐμὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς πεπραγμένα καὶ σκέψασθε εἰ φορητά. Ἦν μοι παῖς Ἁλιρρόθιος, ὃν οὐδὲ ὑμεῖς ἀγνοεῖτε. οὗτος ἤκουε πολλάκις μου λέγοντος μεμνῆσθαι τοῦ πατρὸς καὶ πειρᾶσθαι κτᾶσθαι τήν τε παρὰ τῶν θεῶν τήν τε παρὰ τῶν ἀνθρώπων εὔνοιαν τῷ τοὺς μὲν αἰδεῖσθαι, τοὺς δ' ὅ τι δύναιτο εὖ ποιεῖν. καὶ ἦν οὐ κακός. θυγατέρα δὲ ὡς εἶδε τούτου καλήν τε καὶ μεγάλην καὶ λάμπουσαν καὶ οἵαν αὐτῆς ἐμβαλεῖν ἔρωτα νεανίσκῳ ἔπαθέ τι καὶ ἐθαύμασε καὶ ἦν ἐραστής. 5. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἀπάγειν ἐπειρᾶτο τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπ' αὐτῆς καὶ κρείττων γίνεσθαι τοῦ πάθους καὶ ἐπέπληττεν αὐτὸς αὑτῷ καὶ τὰ μὲν ἔπειθε, τὰ δὲ οὐκ ἴσχυεν, ἀλλὰ νῦν μὲν ἐκράτει, νῦν δὲ ἐκρατεῖτο. καὶ πάλιν νικῶν ἠλέγχετο πάλιν καὶ πολλάκις ἑκάτερον, ὦ δικασταί, τελευταῖον δὲ εἶξεν. οὐκ ἀντέσχεν. ἀπεῖπεν. ἔκαμε μαχόμενος τοσούτῳ θεῷ. συνεχώρησε τῷ πεφυκότι κρατεῖν. προσῆλθεν. ἔδρασε. δράσας ᾐσχύνετο. κατηγόρει τῶν πεπραγμένων. οὐκ εἶχεν ὅστις γένηται

---

1 τοῦτο *Cl* | αὐτὸ Mor | δρᾶσαι scripsi δράσαι libri edd 5 ἀλλιρρόθιος *Va* | οὐδὲ scripsi e *ViVaBMaCl* οὐδ' *HC* edd sed γρ οὐχ in marg Mor 7 παρὰ — 8 εὔνοιαν om *Va* 9 τούς *HViBMaCl* | ὅ τι scripsi e *B*, ut coni Re ὅτε reliqui libri edd | δύναιντο *B* 10 οἶδε *H* 11 λάμπουσαν ⟨ὥρᾳ⟩? | καὶ om libri et γρ in marg Mor | οἵαν scripsi auctore Re οἷον libri edd | αὑτῆς scripsi αὐτῆς libri edd | ἔρωτα ἐμβαλεῖν *Ma* 14 γίνεσθαι scripsi e *ViBMaCl* γίγνεσθαι *HC Va* edd 15 ἔπληττεν et ἑαυτὸν *MaCl* | ἔπειθεν *B* | τὰ δὲ scripsi ex *HViVaMaCl* τά δ' *CB* edd τὰ δ' Iacobs Lect 119 17 καὶ (2) om *H* | πάλιν *Ma* | ἑκάτερα *Vi* 18 τὸ ante τελευταῖον *MaCl* | οὐκ ἀντέσχεν scripsi e *ViVaBMa* cum Gasda οὐ κατέσχεν *HCCl* edd

λογιζόμενος πῶς μὲν ἐμέ, πῶς δὲ τοῦτον ὄψεται. 6. *ἐγὼ μὲν οὖν ὡς ἐπυθόμην, ἠχθέσθην καὶ περὶ τιμωρίας πρεπούσης τοῖς τοιούτοις ἐβουλευόμην, ὁ δὲ εὐθὺς ἐπὶ τὸ ξίφος χωρεῖ ὑπερβὰς μὲν ἐμὲ καὶ τὸ μέμψασθαι παρ' ἐμοὶ τὸν υἱόν, ὑπερβὰς δὲ ὑμᾶς καὶ τὸ παρ' ὑμῖν, ὑπερβὰς δὲ καὶ τὸ δι' ἑτέρων τινῶν δίκην λαβεῖν ὄντων μυρίων. ἆρ' ὑμῖν οὐκ ἠδικῆσθαι δοκῶ; ἆρ' οὐκ ἐπεξιέναι δικαίως; ἆρ' οὐ πολλῷ τούτου μετριώτερος εἶναι τὸ δικάσασθαι προκρίνας ἢ ῥώμῃ χρήσασθαι;*

7. *Εἶτ' ἀξιώσει τὴν αἰτίαν ἐξετάζεσθαι τοῦ φόνου,* | *εἰ φθονῶν μοι τοῦ παιδὸς τοῦτ' ἔδρασεν ἢ* R IV 404 *μηδὲν ἔχων δίκαιον ἐγκαλεῖν; εἰ δὲ οὐ φθονῶν μέν, Ἄρες, ἀπέκτεινας δέ, ἧττον ἐγώ τι παρὰ τοῦτο τοῦ παιδὸς ἐστέρημαι; καὶ εἰ φαυλοτέρα γνώμῃ τῆς σφαγῆς ἡγήσατο, σκοπεῖν ἀξιώσει. πάνυ γε, φαίην ἄν, εἰ φαύλης ἐστὶ γνώμης ἐρᾶν φόνων καὶ σφάττειν εὐχερῶς. ἀφ' ἧς γάρ, οἶμαι, γνώμης ἥδεται πολέμοις καὶ μάχαις, ἔνθα πολλοὶ μὲν νεκροί, πολὺ δὲ αἷμα γῆν τε φοι-*

---

10 sq. cf. decl. VIII p. 437, 3 sq. 17 cf. decl. VIII p. 437, 16 sq.

---

3 *ἐβουλευόμην Va* sed *γρ' ἐλογιζόμην* in marg | *ὅ Vi* | *δ' ViBCl* | *ὑπὸ Vi* 4 *χωρεῖ* inserui e *ViMaCl* om *HCVaB* edd 5 *καὶ* ante *ὑμᾶς* inser *Va*² et edd delevi 7 *μυρίων Ma* sed *γρ' μυστηρίων* suprascr m² 9 *εἶναι* inser *Ma*² om *Cl* *εἰμὶ Vi* | *τὸ* om *C* | *δικάσασθαι Ma* sed *σα* del et *ζε* suprascr | *ἡ Cl* | *οὐ* ante *ῥώμη H* 10 *ἐξετάσασθαι VaCl* *ἐξετάσαι Ma* 11 *εἰ* scripsi e *Ma* sed *καὶ* antepos m² *εἰ Cl* (*ἢ* suprascr) *ἢ ViVaB* et *γρ* in marg Mor *καὶ H* *καὶ γὰρ C* edd 12 *ἐγκαλεῖν Ma* sed *ειν* del et *ῆ* suprascr m² | *φθονῶ Ma* sed *ν* add m², *Cl* 13 *Ἄρες* scripsi ex *HViCl* *ἆρες CVaBMa* sed in hoc *ἄρης* suprascr m², Re | *δέ* om *B* | *παρὰ τοῦτο Va* sed *παρὰ τοῦ παιδὸς* in marg *παρὰ σοῦ Vi* 14 *κἂν MaCl* 15 *ἀξιώσῃ MaCl* 16 *φόνου ViVaB* et *γρ* in marg Mor 17 *οἶμαι* om *CViB* 18 *πολὺ*(1) *Ma* | *φοινίττον Ma* sed *γρ πεφοινιττον* suprascr m² *φοινίττων H*

νίττον καὶ χρωννύον ποταμοὺς καὶ ποιοῦν ῥύακας, ἀπὸ ταύτης καὶ αὐτὸς ὃν ἂν τύχῃ κτείνει. καὶ δεινὸν οὐδὲν οἴεται ποιεῖν, ἂν ἀφελόμενός τινα τὴν ψυχὴν δείξῃ κείμενον, ἀλλ' ἔστι μεγίστη τοῦτ' αὐτῷ φιλοτιμία, κἄν τις αὐτὸν προσείπῃ βροτολοιγὸν ἢ μιαιφόνον, ἐπήνεσε. ταῦτά σε ποιεῖ φονέα πολλῶν καὶ οὐκ ἂν ἀρνηθείης οὐκ εἶναι φιλαίματος.

8. *Ἐπὶ τούτοις ἐρεῖς τὴν Ἀλκίππην καὶ ὡς ἥπτετο αὐτῆς, ἐγὼ δὲ τὸν Ἔρωτα καὶ ὡς ἦγεν ἐπ' αὐτήν. εἰ μὲν γὰρ ὕβρει τοῦτο Ἁλιρρόθιος ἐποίει καὶ ἀσελγείᾳ καὶ λυπεῖν ἐθέλων, ὡς ἄν τις ὑπερορῶν καὶ καταφρονῶν, καλῶς τέθνηκεν, οὐκ ἀντιλέγω· εἰ δ' οὐχ οὕτως ἐμαίνετο καὶ παρεφρόνει ὥστ' οὐκ οὔσης ἀνάγκης τῇ μὲν προσιέναι, σὲ δὲ μὴ δεδιέναι, μὴ τοῦ δράσαντος μᾶλλον ἡγώμεθα τὸ ἔργον ἢ τοῦ ἀναγκάσαντος.* 9. *τὴν*

---

1 cf. t. II 112, 15; III 373, 21 5 Il. ε 31. 455. 844 cf. p. 438, 13 7 Anacr. epigr. fr. 100 ed. Bergk Poet. lyr[4]. Anth. Pal. VII 226, 3 8 cf. p. 444, 11 sq.

---

1 *χρωννύον Ma* sed *ρων* in ras m[3] *χρωννύων H χωννύον Cl χραῖνον Vi* sed *γρ χρωννύον* suprascr m[2] | *τοὺς* ante *ῥύακας HCVi* edd delevi cum Gasda 2 *τύχοι VaCl* et *γρ* in marg Mor | *τε* post *κτείνει* inser *Va*[2] 3 *ἂν Va* sed *ν* in ras m[2]
4 *δείξῃ* scripsi ex *HViVa* sed in hoc *η* ex *οι* corr, *BMa Cl* Par 3017 cum Boissonadio Anecd. IV 424 *δείξοι C* edd | *ἀλλ'* in ras *Va*[2] | *τοῦτ'* scripsi e *ViVaBMaCl* et *γρ* in marg Mor *τούτων HC* edd sed „*aut τούτῳ tolle aut αὐτῷ*" Re
5 *αὐτῶ H* | *προσείπῃ* scripsi ex *HViVa* sed in hoc *η* ex *οι* corr, *B προσείποι CMaCl* edd 6 *ἐλύπησε HC* et *γρ* in marg Mor *οὐκ ἐλύπησε Vi* et legendum coni Re 8 *ὡς* om *Cl*
9 *Ἔρωτα* et 423, 1 *Ἔρωτος* scripsi *ἔρωτα* et *ἔρωτος* libri edd | *αὐτῆς Ma* sed *ῆς* in *ήν* corr m[2], *Cl* 10 *τοῦτο* scripsi ex *HViVaBMaCl τοῦθ' C* edd 12 *καὶ* ante *οὐκ Vi* 14 *δεδοικέναι B* 15 *ἡγούμεθα Vi* | *ἢ* scripsi *ὡς* libri edd cf. G. Hermann ad Aesch. Prom. 629 | *τὴν* — 423, 1 *ἀνίκητος* citat praemissis verbis *ἄμαχον τὸ ἀνίκητον, ὡς καὶ Λιβάνιος* Georgius Lacapenus gramm. ed. Matthaei Lect. Mosquenses p. 55, 23.

δὲ τοῦ Ἔρωτος δύναμιν ὡς ἄμαχος ὁ θεός, ὡς ἀνίκητος, ὡς πάντας αὐτοῦ ποιῶν ἀσθενεστέρους, τίς ἀγνοεῖ; ὅς γε ἴσον δύναται κατὰ ἀνθρώπων καὶ θεῶν. ἴσμεν δὲ ὅσοι ἠράσθημεν, οἵ τε ἄλλοι καὶ ὁ κορυφαῖος αὐτός, [καὶ] ὅτι γε τῶν ἀνθρώπων ἄρχοντες ὑπ' αὐτοῦ μετ' αὐτῶν | ἀρχόμεθα καὶ οὐκ ἀντιτείνομεν οὐδὲ ὅπλα R IV 405 *ἀνταιρόμεθα, ἀλλ' ὁ δεξάμενος τῶν βελῶν ἐφ' ὅπερ ἂν ὑπ' αὐτοῦ κινηθῇ κάλλος, ἐπὶ τοῦτο φέρεται. οὕτω δὲ ἴσμεν αὐτοῦ τῆς δυναστείας τὸ μέγεθος καὶ ὡς τὸν ἁλόντα πάντα ἀνάγκη ποιεῖν, ὥστε καὶ ὀμόσας ἐρᾶν παραβὰς τὸν ὅρκον δίκην οὐ δίδωσιν, ἀλλὰ καὶ τούτῳ τετίμηται τὰ ἐρωτικά.* 10. *καὶ τί δεῖ τἄλλα λέγειν; οὐδὲ γὰρ αὐτὸς σύ γε δυνατώτερος εἶ ἡμῖν ὁ ὁπλίτης τοῦ τοξότου. οὐ βούλομαι πάντα ἀκριβῶς ἐξετάζειν ὅσα σοι διὰ τουτονὶ πέπρακται τὸν θεόν, ἐν οἷς ἐστι καὶ τὰ πρὸς τὴν Ἀλκίππης ταυτησὶ μητέρα, καὶ οὐκ ὀνειδίζω. μέγας γὰρ ὁ θεός, μέγας ἐν ἅπασι γένεσι, καὶ ἐμὴ*

1 Soph. Ant. 781 et 800   3 Hes. theog. 121. Soph. Ant. 787   7 cf. t. I 162, 22   16 Aglaurum cf. [Apollod.] bibl. III 14, 2. Hellan. fr. 69 apud Suidam s. v. *Ἄρειος πάγος*

1 *δὲ* om Lacap | *φύσιν* Lacap   2 *αὐτοῦ* scripsi e *C* *αὐτοῦ* reliqui libri edd   3 *ἴσον* scripsi *ἶσον* libri edd | *θεῶν, ἴσμεν. ἴσμεν δὲ* coni Re   4 *ὅσοι* scripsi *ὅσα HCMaCl* sed in hoc *ὅ* in ras m² *καὶ ὅσα ViVaB* edd *καὶ ὅσοι* Iacobs Add 349 5 *καὶ* cancellavi | *ὑπ' αὐτοῦ* scripsi e *ViVaBMaCl* et *γρ* in marg Mor *ὑπὸ τούτου HC* edd   7 *ἀνταιρόμεθα Va* sed *αιρο* in ras m² | „*lego τῶν τι βελῶν*“ Re praetulerim *ἓν τῶν βελῶν*   9 *τὸν* — 12 *ἐρωτικά* citat praemisso titulo *τῆς μελέτης ἐν ᾗ δικάζεται ποσειδῶν ὑπὲρ ἁλιρρ̈οθίου μελέτ.* $\overline{\kappa\varsigma}$ Macarius fol 85ʳ   10 *ἔρωτι* ante *ἁλόντα* Macar | *ὁ* ante *ὀμόσας Va* | *ἐρᾶν* scripsi *ἐρῶν* libri Macar edd   11 *καὶ*] *λέγει B*   12 *καὶ* om *HCVi* | *τἄλλα Va* sed ante et post *τ* ras 3 litt *τἄλλα Cl τὰ ἄλλα Vi*   13 *ἦ HC ἤ Vi* | *ἡμεῖς CVi* | *ὁ* om *C*   14 *τόξον HC*   15 *τουτονὶ* scripsi ex *HCViBMaCl* *τοῦτον Va* edd 16 *ἀλκίππην Vi* | *οὐ HC* om *Vi* | *ὀνειδίζω* — 424, 1 *θάλαττα* om *HCVi*   17 *μέγας* — *θεός* om Mor | *ἐμοὶ Va* Re quod correxit e Par. 3017 Boissonade Anecd. V 241 *ἐμοῦ* coni Gasda

μὲν ἡ θάλαττα, Διὸς δὲ οὐρανός, ἡ γῆ δὲ κοινή, τούτου δὲ πάντα. διὰ πάντων γὰρ ἡ τοῦδε διήκει δύναμις μετὰ Χάος τε καὶ Γῆν γενομένου θεοῦ, πρεσβυτέρου μὲν σοῦ, πρεσβυτέρου δὲ τοῦ σοῦ πατρὸς καὶ ἔτι γε τοὐκείνου πατρός, καὶ τί θαυμαστόν, ἐπεὶ καὶ αὐτοῦ γε Οὐρανοῦ; 11. ὑπηρετηκότα οὖν τοσούτῳ δαίμονι τὸν ἐμὸν Ἁλιρρόθιον ἔδει τεθνάναι καὶ μήτε συγγνώμης μήτε ἐλέου μήτε φιλανθρωπίας μηδεμιᾶς παρὰ σοῦ τυχεῖν; ἃ κἀν τοῖς ἀνθρώποις ὁρῶμεν τιμώμενα, καί τις ἔς τινα ἁμαρτών τι μέγα πολλάκις ἀθῷος ἀπῆλθε καταφυγὼν εἰς οἶνον ἢ θυμὸν ἢ προπέτειαν ἢ λήθην ἤ τι τοιοῦτον. καίτοι τί τῶν ἄλλων ἃ συγγνώμην δύναται φέρειν οὐκ Ἔρωτος εἰς ἀνάγκης λόγον λείπεται; ἡδέως οὖν ἄν σε ἐροίμην, πότερον οὐδενὶ τῶν ἁπάντων ἐπ' οὐδενὶ συγγνωσόμεθα; χείρους μέν, ὡς ἔοικε, τῶν ἀνθρώπων, ὅμοιοι δὲ ἐσόμεθα τοῖς

3 Hes. theog. 116 sq. 6 Hes. theog. 126 sq.

1 *θάλαττα* scripsi e *MaCl* *θάλασσα VaB* edd | *τοῦ* ante *διὸς Vi* | *μὲν Vi* | *ὁ* ante *οὐρανός B* edd delevi | *τοῦ Vi* 2 *γὰρ πάντων VaMaCl* | *τῶδε* (*οῦ* supra) *Va* 3 *καὶ* inser *Va*² 4 *καὶ* — 5 *πατρός* om *B* 5 *τοὐκείνου* scripsi e *ViMaCl* *τοῦ 'κείνου Va* *τοῦ κείνου H* *τοῦ ἐκείνου C* edd | *γε* post *ἐπεί*, non post *αὐτοῦ VaMaCl* et *γρ* in marg Mor 8 *ἐλέου* scripsi e *ViVaBMaCl* *ἐλέους HC* edd | post *ἐλέου* ras 4 litt *Va* | *μὴ δὲ μιᾶς HCl* 9 *κἀν* reposui ex *HCViMaCl* *κἂν* reliqui libri edd 10 *γάρ* ante *τις CVi* edd delevi | *ἔς τινα* om *CVi* *ἐστὶν H* | *τί HCl* | *ἀθῶος HViMaCl* cf. p. 31, 5; 248, 1; 445, 1 11 *ἀπῆλθε καταφυγὼν εἰς οἶνον* scripsi e *ViVaMa* *ἀπῆλθεν καταφυγὼν εἰς οἶνον BCl* *ἀπῆλθεν εἰς οἶνον καταφυγὼν HC* edd 12 *ἢ τί HViMaCl* | *καίτι Vi* | *τί* om *B* 13 *ἀνάγκησ Ma* sed *σ* e *ν* corr m² 14 *λείπεται λόγον MaCl* | *οὖν ἂν* scripsi ex *HVaMaCl* et *γρ* in marg Mor *ἂν οὖν CViB* Re *οὖν* Mor | *οὐδὲν B* 15 *πάντων HCVi* | *θεῶν* post *πάντων Vi* | *οὐκοῦν* ante *χείρους B* „*malim ἀλλὰ χείρους*“ Re

θηρίοις οἱ θεοί. ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἄλλων τοῦτο ποιοῦντες ἐνταῦθα ἐσόμεθα | πικροί; καὶ τίνα ἂν ἔχοι τὸ πρᾶγμα λόγον; R IV 406

12. *Ἀλλ᾽ ἔδει πάντως δίκην λαβεῖν καὶ οὐκ ἦν τὸ πρᾶγμα ἐνεγκεῖν. καλῶς. λάμβανε τοίνυν ἣν τῶν τοιούτων εἰκός· δῆσον, μαστίγωσον, λιμῷ καὶ δίψει καὶ πολλοῖς ἑτέροις πιέσαι δυναμένοις παράδος. ὃ δὲ πεποίηκας τοῦτο τὸ νῦν, ἀπείλησον μέν, ποιήσῃς δὲ μή· οὕτω γὰρ καὶ δίκην ἂν εἰλήφεις καὶ τὸν αἰτιασόμενον οὐκ εἶχες. νῦν δ᾽ οὐ μείνας ἐν ὅροις αὐτὸς τῶν ὀφειλόντων δίκην γεγένησαι. ὁ γὰρ ἐν τῷ πράττεσθαι τιμωρίαν ἐκβὰς τὸ μέτρον ἀδικεῖ τῷ πλείονι.* 13. *τί δ᾽ ἂν ἐποίεις ἕτερον, εἰ ἀπεκτόνει τὴν Ἀλκίππην ταύτην Ἁλιρρόθιος; ἆρ᾽ οὐκ ἂν ἐπὶ ταὐτὸ ᾔεις; [δεινὸν δέ, εἰ τὸν μὲν Ἁλιρρόθιον τὴν Ἀλκίππην ἀπεκτονότα ταύτην ἀπαιτήσεις τὴν δίκην, νῦν δ᾽ οὐ τοῦτο πεπραχότα τὴν αὐτὴν ἀπαιτήσεις]. εἶθ᾽ ἦν ἂν*

---

1 *τῶν θηρίων B* 2 *πονηροί B* 3 *καὶ* om *Ma* 4 *ἣν* scripsi e *VaBMaCl* et *γρ* in marg Mor *ἦν H* *μίαν C Vi* edd 5 *τὸν τοιοῦτον BMaCl* *γρ τὸν τοιούτων* in marg Mor *τοῖς τοιούτοις Va* | *εἰκός* inserui ex *HVaBMaCl* om *CVi* edd 6 *δίψῃ ViB* sed in hoc *η* in *ει* corr, *MaCl* | *πίεσον B* 7 *δὲ* om *HVaBMaCl* *δὴ Vi* | *τοῦτο* scripsi ex *HCViVaMaCl* et *γρ* in marg Mor *τοῦτον B* edd | *τονῦν C* *τὸ* om *VaMaCl* et *γρ* in marg Mor | *ποιήσεις HViBMa* 8 *γὰρ* om *Cl* inser *Ma*² | *αἰτησάμενον H* 10 *δίκην Va* sed *ν* add m² | *ὁ* — 11 *πλείονι* citat Macarius fol 85ᵛ *ὁ* — 11 *ἐκβὰς*] *ὃς ἐν* — *ἐκβαίνει* Macar | *πράττεσθαι* scripsi e *VaBMaCl* et *γρ* in marg Mor et Macar *ἀπαιτεῖν HCVi* edd 11 *τῷ πλείονι* scripsi e *ViVaB Ma* sed in hoc ·· supra *ω* et *ον* et *τὸ πλέον* suprascr m², *Cl* *γρ τῷ πλέονι* in marg Mor *τὸ πλέον HC* Macar edd sed „*praefero τῷ πλέονι*“ Re 12 *ἀπεκτόνει Ma* sed *ο* in ras m² *ἀπεκτείνει Cl* 13 *ἁλιρρόθιος ταύτην Va* | *ᾔεις* scripsi e *Vi MaCl* Par 3017 cum Boissonadio Anecd. V 33 et Gasda *εἴῃς HCVaB* edd sed „*lege aut ᾔεις aut potius ἴῃς*“ Re 14 *δεινὸν* — 16 *ἀπαιτήσεις* in marg *Va* edd desunt in reliquis libris cancellavi 15 *ἀπαιτῆσαι σε Va* | *οὐχ οὕτω Va* 16 *ἀπαιτεῖν Va* | *αὐτὸς* post *ἂν* inser *Va*²

ἀπητεῖτο φόνου δίκην, ταύτην δέδωκε τῶν νῦν. καὶ σὺ μὲν ἔχεις τὴν σαυτοῦ, ὁ δὲ ἐμὸς οἴχεται. 14. *πόσῳ βελτίων ἂν ἦσθα τὸν μὲν καθείρξας, ἐμοὶ δὲ προσιὼν καὶ λέγων· Πόσειδον, ἀδικεῖ με Ἁλιρρόθιος· οὐκ ἔστι μοι παρθένος Ἀλκίππη. δότω μοι δίκην τοῦ τολμήματος. αὐτὸς ἡμῖν δίκασον. εἰ ταῦτα ἤκουον, οὐκ ἂν ὑμῖν τοῦτον μὲν ἐπαινέσαι δοκῶ, χαλεπὸς δ' ἂν ἐκείνῳ γενέσθαι καὶ πλὴν τοῦ κτεῖναι πᾶσιν ἂν ἐπ' αὐτὸν χρῆσθαι λύων τούτῳ τὴν λύπην τοῖς ἐκείνου κακοῖς;* 15. *ὁ δὲ τοῦτο μὲν ταπεινὸν ἡγήσατο καὶ οὐ τῆς αὑτοῦ φύσεως [καὶ] τό γε καθίσαι δικαστήριον αὐτῷ θεῶν, ὅπερ ἐγὼ τούτῳ νῦν, ὥσπερ δὲ* R IV 407 *ἀτιμίας μου κατεψηφισμένης ὑφ' | ἁπάντων θεῶν καὶ δεδομένης τοῖς βουλομένοις ἐξουσίας κακῶς ποιεῖν καὶ ἐμὲ καὶ τοὺς ἐμούς, συνελόντι δὲ εἰπεῖν, ὡς οὐκέτ' ὄντος ἐμοῦ Ποσειδῶνος οὗτος οὐδὲ ῥήματος ἀξιώσας ἐμὲ δραμὼν ἐπὶ τὸν υἱὸν ἀπέκτεινε. διὰ τί; δεινὸν ἦν τὸ πεπραγμένον καὶ οἷον οὐχ ἕτερον; ἄνθρωπος ἡμίθεον ἐβιάζετο κόρην; ἄνθρωπος ἀνώνυμος, ἄδοξος τὴν οὐκ ἐκ τοιούτων; οὐχ ἡ μὲν ἐξ Ἄρεος ἦν, ὁ δὲ ἐκ Ποσειδῶνος; οὐκοῦν συγγενεῖς, οὐκοῦν ἴσοι, οὐκοῦν ὁμότιμοι. δεδόσθω γὰρ καὶ οὐκ ἂν προσθείην*

---

1 *δέδωκε* scripsi ex *HViVaBMaCl* *ἔδωκε C* edd | *τοῦ νῦν Ma* sed *ων* supra *ου* m², *Cl* *τὸ νῦν Va* *τονῦν B* edd 7 *ἡμῖν Vi* | *τοῦτο H* Mor | *μὲν* om *Vi* 9 *λύω μὲν B* 10 *ἐκείνου Va* sed in *ἐκεῖνον* corr m² *εἰς ἐκεῖνον BMaCl* et *γρ* in marg Mor 11 *αὑτοῦ* scripsi e *C* *αὐτοῦ HViVaB* edd *αὐτῆς MaCl* | *καὶ* cancellavi 12 *αὐτῷ* scripsi *αὑτῷ* libri edd | *ὥσπερ* coni Gasda | *τοῦτο HCVa* sed in hoc in *τούτω* corr m² 13 *μου* om *Vi* | *κατεψηφισμένης Va* sed *η*(2) in ras 2 litt m² | *τῶν* ante *θεῶν MaCl* 15 *ὡς* om *HVi* 16 *μου VaBMa* | *οὗτος* scripsi e *MaCl* *οὕτως HCViVaB* edd 17 *διατί HMaCl* 20 *τὴν οὐκ*] *οὐ γὰρ VaBMaCl* | *ἄρεως H* 21 *ἡ B* sed ex *ὁ* corr, *Ma* | *οὐκοῦν συγγενεῖς* om *Ma* | *ἶσοι HCMaCl*

ὃ λέγειν, εἴπερ ἐβουλόμην, εἶχον ἄν. 16. τί οὖν ἐκ τῶν νῦν εἰρημένων δείκνυται; τὸ δίκης μὲν μὴ εἶναι καιρὸν μήτε μείζονος μήτε ἐλάττονος, γάμων δὲ καὶ παστάδων, ὃ καὶ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ὁπόταν τι πραχθῇ τοιοῦτον, κρατεῖ καὶ χρῶνται τῷ συμβάντι πρὸς γάμον. πάντως οὐκ ἔμελλες ἐρυθριάσειν Ἁλιρροθίου κηδεστὴς καλούμενος οὐδέ γε πάππος τῶν ἐκ τούτου φύντων.

17. *Καὶ διὰ τί*, φησίν, *οὐκ ἐρᾶν ὁμολογῶν διὰ σοῦ γαμεῖν ἠξίου*; ὅτι ᾐσχύνετο, φαίην ἄν, ὅτι ἐδεδίει. τὰ δὲ τῶν παίδων πρὸς τοὺς πατέρας ἴσμεν. αἰσχύνης οὖν καὶ φόβου τοσαύτην ἔδει γενέσθαι τιμωρίαν; ὁ δὲ καὶ σεμνολογήσεται καὶ φήσει βελτίους τῷ φόνῳ πεποιηκέναι τοὺς ἐκ τῶν θεῶν. οἱ δέ, ἕως μὲν ἂν ⟨ᾖ⟩ κάλλη τε σωμάτων καὶ ἔρως καὶ τὰ ἔρωτος, καὶ θαυμάσονται τὰς ἐν ὥρᾳ καὶ προσίασιν, ὁ δ' ἐμὸς τηνάλλως τέθνηκεν οὐκ ὢν ἐπὶ τοιούτοις ἄξιος, ὡς ἄρτι διδάσκων ἑώρων ὑμᾶς προσιεμένους τὸν λόγον.

---

3 cf. p. 442, 22 13 cf. p. 446, 1 sq. 18 cf. t. III 430, 24

---

1 ἂν τί *Ma* sed ἂν ex οὔ corr m[2] ἄντι *Cl* 3 κύριον *HCVi* et γρ in marg Mor 4 ὁπότ' ἂν *HCl* ὁπόταν ἂν *Va* 5 πραχθῇ τι *B* πραχθείη *VaMaCl* 6 πάντως — 8 φύντων citat Thom M s. v. τίθην p. 360, 15 ὁ μέντοι τοῦ πατρὸς πατὴρ οὐ μόνον πάππος, ἀλλὰ καὶ πάτρως λέγεται. Λιβάνιος ἐν τῇ Δικάζεται Ποσειδῶν Ἄρει ὑπὲρ Ἁλιρροθίου μελέτῃ· πάντως — φύντων ἤτοι πάππος τῶν τούτου υἱέων 7 πάππος scripsi e *BMa* sed in hoc inser m[2], cum Iacobsio Lect 119 πάτρος *Va* sed supra τρος ras πατρὸς *H* et γρ in marg Mor πατὴρ *CVi* edd om in lac 6 litt *Cl* πάτρως e Thom Rutgers Var. lect. I p. 34 | τῶν ἐκ scripsi e *ViB* auctore Re ἐκ τῶν *HC Va* Thom edd quod defendit Iacobs: *a filiae liberis appellari* τῶν *MaCl* πατὴρ ἐγὼ τοιούτου φύντος coni Gasda 9 οὐκ om *B* 12 γενέσθαι ἔδει *Va* 13 φησὶ *H* 15 ἂν om *MaCl* ¦ ᾖ inserui om libri edd 16 τὰς (ᾶ supra) *Va* | προσι ᾶσιν *Va*

18. *Οὗτος μὲν ὑμῖν ὡς συμφέροντα τοῖς ἡμιθέοις* R IV 408 *ἐπαινεῖ τὸν φόνον, | ἐγὼ δ' αὐτὸν ἀποφαίνω χείρους τούτῳ πεποιηκότα καὶ τούτους καὶ τοὺς ἀνθρώπους. τὸ γὰρ ἑτοίμως ἔχειν πρὸς τὸ ψυχῆς ἀποστερεῖν καὶ ἀποκτιννύναι πολλῷ δήπου δεινότερον ὧν οὗτος παῦσαί φησιν οὐ παύσας. τούτου τοίνυν τοῦ τοσούτου κακοῦ γέγονεν Ἄρης διδάσκαλος μονονοὺ κηρύττων εἰς ἅπαντας καὶ θεοὺς καὶ ἡμιθέους καὶ τὸ τρίτον αὖ γένος, ὅτι πάσης αἰτίας μία ἔστω δίκη σφαγὴ καὶ θάνατος.* 19. *ἀλλ' ὑμεῖς αὐτοὺς διδάξατε ταῖς ψήφοις ὡς οὐ δεῖ προσέχειν τῷ κακῷ τούτῳ διδασκάλῳ. εἰ γὰρ διδοίη δίκην καὶ πονηρὸν ὑμῖν εἶναι δόξειε τὸ γεγενημένον, καὶ περιέσται τῶν τοῦδε τὰ παρ' ὑμῖν καὶ μᾶλλον ὑμῖν οὖσι [περ] τοσούτοις οἰήσονται δεῖν ἀκολουθεῖν ἢ ἑνὶ τούτῳ καὶ βελτίους γε ἐλπίδας ἕξουσιν ὑπὲρ αὐτῶν,*

5 cf. p. 438, 14

| *δὲ B* 17 *τηνάλως HCViVaCl* | *ὧν* in ras Ma^2 *ἂν HC* et *γρ* in marg Mor | *τούτοις HCVi* et *γρ* in marg Mor | *ἀξίως CVi* et *γρ* in marg Mor | *ὡς* om *CVi* „*mallem* ὅ" Iacobs Lect 120
1 *οὗ HCVi* | *ὑμῖν* om *MaCl* *οὖν Va* et *γρ* in marg Mor | *συμφέροντος Vi* 2 *ἀποφανῶ* coni Gasda fortasse recte
3 *τούτων CVi* | *τούτω B* 4 *τῆς* ante *ψυχῆς C* edd delevi
5 *ὧν* — 6 *παύσας* om *C* | *οὗτος παῦσαί*] *οὐ πᾶσαι H*
6 *οὐ παύσας* om *Vi* | *παύσασαι H* *πάντας Cl* | *τούτου τοίνυν τοῦ τοσούτου κακοῦ* scripsi e *CVi* *τούτου τοίνυν τοῦ κακοῦ τοσούτου κακοῦ H* *τοίνυν τούτου τοῦ κακοῦ τοσούτου κακοῦ BMa* sed in hoc *τοῦτον* supra *τούτου* m^2, *Cl* *τοίνυν τοῦτο τὸ κακὸν τοσούτου κακοῦ Va* sed *τὸ* — *κακοῦ* in ras m^2, edd 7 *ἄρης γέγονε Va* | *μόνον οὐ BCl* 9 *ἐστὶ Vi* | *δίκη* om *B* *τιμωρία MaCl* 10 *οὖν* post *ὑμεῖς Cl* et inser *Ma*
11 *κακῷ* reposui e libris *καλῷ* edd sed *γρ κακῷ* in marg Mor | *τούτω* inser Va^2 12 *δοίη Vi* Mor sed in hoc *γρ διδοίην* in marg *δὴ δοίη MaCl* | *ἡμῖν Vi* | *εἶναι* om *MaCl* | *δόξειεν Ma*
13 *καὶ* om *VaBMaCl* | ; post *τοῦδε* Re delevi | *τὰ* om *Vi B* *τι Cl* | *ὑμῖν Cl* sed *ῖν* n ras m^2 *ἡμῖν Vi* 14 *περ* libri sed *παρὰ H*, edd cancellavi 15 *αὑτῶν* scripsi *αὐτῶν* libri edd

εἰ τουτονὶ γνοῖεν κατεγνωσμένον, ὅτι ἔσται καὶ αὐτοῖς ἁμαρτοῦσι σωθῆναι. 20. ὃ καὶ νῦν, ὦ δικασταί, γίγνεται. οἱ μὲν οὐκ ὀλίγα πλημμελοῦσιν, οἱ κεραυνοὶ δὲ τοῦ Διὸς οὐχ ἑκάστῳ κινοῦνται, ἀλλ' οὐδὲ ἡ γῆ παρ' ἐμοῦ. καίτοι τὸ φῦλον ἐξαλήλιπτο ἄν, εἰ πάντως ἐχρῆν ἁμαρτόντα τινὰ κεῖσθαι, ἀλλ' ἔστι μὲν ⟨ἐν⟩ οἷς παιδεύονται, τοῖς δὲ ἀφεῖνται. διὰ τοῦτο καὶ πρὸς ἀλλήλους οὕτω τὰ πολλὰ προσφέρονται καὶ τὸ ἀποθνήσκειν τοῖς ἀνηκέστοις τετήρηται. 21. φέρε, εἰ θέατρα ἀνθήσειε τοῦ χρόνου προϊόντος καὶ παννυχίδες καὶ ποιητῶν ἀγῶνες καὶ περὶ κόρας γίγνοιτο θεωμένας νεανίσκων ἔργα τοιαῦτα, καλὸν τοῖς τῶν κορῶν νομοθετῆσαι πατράσι ξίφη λαμβάνειν ἐπὶ τοὺς μωραίνοντας; τοῦτο δὲ γένοιτ' ἂν Ἄρεος ἀποφυγόντος. εἰ δὲ ἁλοίη, τοὐναντίον. τὰ γὰρ παρὰ τοῖς θεοῖς κριθέντα καλῶς ἔχειν καὶ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εὐδοκιμεῖν ἀνάγκη. 22. εἰ δὴ προσήκει | τῆς τῶν ἀνθρώπων ἐπιεικείας R IV 409
ἐπιμέλειάν τινα ποιήσασθαι, πρῶτοι τιμῶντες αὐτὴν

5 Aesch. Cho. 503

1 *γένοιτο B* | *ἀπελθεῖν* ante *ὅτι B* | *ἔσται* scripsi *ἔστι* libri edd | *αὐτοῖς* scripsi *τούτοις* libri edd 2 *ὦ* om *HC* | *γίνεται B* 3 *πλημελοῦσιν VaMa* 5 *ἐξελήλιπτο H* *ἐξήλειπτο B* *ἐξέλειπεν Va* sed *ἐξήλειπτο* in marg, et *γρ* in marg Mor *ἐξέλιπεν MaCl* 6 *τινὰ κεῖσθαι*] *τι κεῖσθαι BMa* sed in hoc *τινα* supra *τι* m^3, et *γρ* in marg Mor *τί κεῖσθαι Cl* *τί κινεῖσθαι H* *τιμωρεῖσθαι Vi* | *ἔστιν Va* *ἐν BMaCl* „*malim ἐπὶ*“ Re | *μὲν* inser *Va*^{2} | *ἐν* inserui coll. t. I 475, 10; III 258, 9 om libri edd | *πάλλονται* coni Gasda 7 *τῆς Vi* *τὴν H* | *ἀφεῖνται* scripsi ex *HVaBMaCl* *ἀφίενται CVi* edd | *διατοῦτο HBCl* 8 *φέρονται BCl* 9 *ἀνθήσειε* scripsi e *CMaCl* ut coni Re *ἂν θήσειε HViVa* sed in hoc *τε* supra *σει* m^2, edd *ἂν* cum spatio 6 litt *B* 10 *παννυχίδες Ma* sed *ε* in ras m^2 11 *καὶ* om *ViB* | *γίγνοιτο* scripsi *γίγνοιντο* libri edd 12 *τοῖς* om Re 14 *γένοιτο ViBCl* | *ἄρεως H* | *δ' CVa* edd 15 „*lego et distinguo: καλῶν* (corr *καλῶς*) *ἔχειν καὶ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις καὶ εὐδοκιμεῖν ἀνάγκη*“ Re 17 *δὲ Cl* 18 *αὐτοὶ B*

φαινώμεθα. οὐκ ἦν μοιχὸς Ἁλιρρόθιος, Ἆρες, οὐδὲ ἐλυμαίνετο γάμον οὐδὲ γονὰς ἠδίκει οὐδ' ὕβριζε τὰς ἀπὸ τῶν σπερμάτων διαδοχὰς οὐδὲ τοῦ συνοικοῦντος ἠξίου κρείττων εἶναι παρὰ τῇ γυναικί, ἀλλ' εἰς οὔπω γημαμένην ἅπαν ἦν τὸ δρώμενον γάμον, ὅπερ ἔφην ἤδη, ποιῆσαι δυνάμενον. σὺ δ' οὐδὲν διακρίνων πανταχοῦ ταῖς ψυχαῖς ἐπιπηδᾷς. 23. ὢ τῶν λόγων, οὓς ἀφεῖναί φασιν Ἁλιρρόθιον πληττόμενον· μή, πάτερ Ἀλκίππης τῆς καλῆς, μή, πρὸς τῆς συγγενείας. ἐξ ἀδελφῶν γεγόναμεν, σὺ μὲν ἐκ Διός, ἐγὼ δὲ ἐκ Ποσειδῶνος. δὸς ταύτην τῷ θείῳ τῷ σεαυτοῦ τὴν χάριν. μικρὸν ἐπίσχες. ἂν μή σε ἐλθὼν μεταπείσῃ, χρῆσαί μοι τότε ὅ τι βούλει. ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγεν, ὁ δὲ κατέκοπτεν ὁ χρηστός. ἀκούω καὶ τὴν Ἀλκίππην αὐτὴν δακρύσαι τούτων γιγνομένων καὶ τολμῆσαι μὲν πρὸς τοῦτον εἰπεῖν οὐδέν, δρᾶσαι δὲ μετὰ τοῦ πειρᾶσθαι λανθάνειν ὁπόσα ἐπὶ νυμφίῳ κειμένῳ.

24. Εἶτ' ἀπὸ τοιούτου μιάσματος εἰς οὐρανὸν ἀναβήσεται καὶ βουλῶν ὑμῖν κοινωνήσει καὶ ἀμβροσίας

5 p. 427, 4 sq.

1 φαινόμεθα HVaMaCl | οὐκ ἦν] οὔκουν Ma | ἄρες HCB Re 2 τοὺς et 3 διαδοχούς Va sed ὰς et άς suprascr m^2 4 οὔπω Ma sed ύπ in ras m^2 | γημαμένην Va sed in ras maiore m^2, Ma sed ημα in ras m^2 γεγαμημένην B γεγενημένην Cl 5 γάμον — 6 δυνάμενον in marg Ma^2 | ἤδη om B 7 τύχαις Va sed τ' in ras m^2 et accent. ras. supra ι, MaCl Mor sed in hoc γρ ψυχαῖς in marg 7 ὢ om HCVi et γρ in marg Mor | ὁ δ' αὖ ante τῶν H δ' αὖ post τῶν CVi et γρ in marg Mor 8 φησὶν VaBMa | πάτερ] πρὸς in ras Va^2 9 ἐξαδελφῶν Vi 11 θεῷ HVaB Par 3017 (Bast append. ep. crit. p. 51) | τῶν Va 12 τε HCVi με B 13 χρήσῃ HVi BMaCl | ὅτι Vi 15 αὐτὴν inser Ma^2 | δακρῦσαι? at cf. ad t. IV 320, 8 | γινομένων VaBMaCl 16 εἰπεῖν πρὸς τοῦτον οὐ μηδὲν B | δρᾶσαι scripsi ex H δράσαι reliqui libri edd 19 ἡμῖν VaMa sed in hoc υ supra η m^2, Cl

καὶ νέκταρος, ἄνθρωπος δὲ τὴν χεῖρα οὐ καθαρὸς ἱερῶν εἴργεται νόμῳ; καθήρατε τοίνυν τουτονὶ τῇ δίκῃ καὶ ποιήσατε σωφρονέστερον, εἰ δύνασθε, καὶ παραμυθήσασθε μὲν ἐμέ, φανῆτε δὲ ἀλγοῦντες ὑπὲρ Ἁλιρροθίου, φυλάξατε δὲ τοὺς οὔπω τεθνεῶτας. παραινῶ δὲ καὶ τούτοις τοῖς Ἀθηναίοις ἁγνίσαι τουτονὶ τὸν πάγον ὃν μύσους ἐνέπλησεν ὁ φονεὺς οὗτος ἐπ' αὐτοῦ σταθείς.

---

6 Soph. Ai. 655

---

2 *ἱερέων H* | *νόμῳ* scripsi ex *HMaCl* Par 3017, ut coni Re Koen Bast (Greg. Cor. p. 266 ed. Schaefer) Boissonade (Anecd. IV 469) *νόμων CViVaB* edd | *καθάρατε ViVa* Mor cf. t. III 304, 10 4 *φανῆτε* scripsi ex *H* *φάνητε* reliqui libri edd
5 *φυλάξατε*^{σθε} *Ma* *φυλάξασθε HCViVa* | *δὲ* om *Vi* 6 *τούτοις* om *C* | *τοῖς* om *HViMaCl* 7 *μίσους HCMaCl* Mor

VIII.

Ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ Ἄρης.

R IV 410 1. Ἀκηκόατε μὲν λοιδορίας μᾶλλον ἢ κατηγορίας, ὦ θεοί, καίτοι καὶ ὑμᾶς ἡγοῦμαι δεῦρ' ἥκειν οὐ ταῦτα ἐλπίσαντας, ὅτι Ποσειδῶν ὁ μέγας οὑτοσὶ πλείοσι βλασφημίαις ἢ περὶ ὧν ἔλαχέ μοι τὴν δίκην χρήσεται λόγοις. ὁ δ' οὕτως αὐτὸ πάνυ πεποίηκεν ὥστε καὶ προσίστατο τὸ γιγνόμενον ὑμῖν, ᾐσθόμην γάρ. ἐγὼ δὲ οὐ ταὐτὸν ποιήσω πρὸς τοῦτον. ἄτοπον γάρ, εἰ ἃ μὴ καλῶς πεπρᾶχθαί φημι μιμήσομαι. ἀλλ' ὅπερ ἐστὶ καὶ δίκαιον καὶ θεῷ πρέπον, πειράσομαι δεῖξαι μηδὲν ἠδικηκότα ἐμαυτόν, καλῶς δὲ ἃ δέδρακα δράσαντα. περὶ δὲ τούτου, κἂν ᾖ μοι τι πικρὸν ἔξω τοῦ ἀγῶνος εἰπεῖν, φείσομαι.

7 Dem. p. 1363, 16 | cf. p. 427, 18

1 *Μελέτη* ante *Ἐκ* Re delevi | *ἐκ — ἄρης* in marg *H* declamatione ipsa antecedentem media in linea excipiente | *ὁ* om *H* 3 *καὶ* om *HVaMaCl* 4 *ἐλπίσαντος H* | *ποσειδὼν HCVaB* Re 5 *μοι Cl* sed *οι* in ras m² 6 *ὅδ' HViMaCl* | *αὐτῶν H* 7 *προσίστατο* scripsi auctore Re *προίστατο* libri sed *το* in ras *Ma*², edd *προσέστη* Wyttenbach ep. crit. ad Ruhnk. (Iulian. in Constant. or. ed. Schaefer p. 274) cf. Bast Greg. Cor. p. 41 ed. Schaefer | *τῶν γινομένων Va* sed *τῶν* in ras et *ομένων* ex *όμενον* corr m² *γινόμενον Cl* | *ἡμῖν B* 9 *μεμνήσομαι Va* sed *γρ' μιμήσομαι* in marg m³ 12 *ᾖ μοι τι* scripsi e *Va* *ᾖ μοι τί BMa* sed in hoc ´ add m², *Cl* *ᾖ τι Vi* *εἴ τι HC* et *γρ* in marg Mor edd | *μικρὸν Ma* 13 *ᾖ* post *εἰπεῖν CVi* et *γρ* in marg Mor, *ᾖ μοι* edd delevi | *οὐ* ante *φείσομαι B*

2. Ἔδει μὲν οὖν τὸν κατήγορον τοῦτον, εἴπερ ἐβουλεύετο καλῶς, κἂν εἴ τις ἕτερος ἐπεχείρει με κρίνειν καὶ τὰ τετολμημένα Ἁλιρροθίῳ φέρειν εἰς μέσον, αὐτὸν πάσῃ σπουδῇ κωλύειν καὶ ὅπως μηδεὶς ὑμῶν ταῦτ' ἐνταῦθ' ἀκούσεται ζητεῖν· νῦν δ' αὐτὸς ὢν ὁ τὴν δίκην μοι λαχὼν ἔοικεν οὐχ ὁρᾶν ἐχθροῦ τῷ τεθνεῶτι μᾶλλον ἢ πατρὸς ἔργον ποιῶν εἰς τὸ δικαστήριον εἰσάγων τὴν τοῦ παιδὸς κακίαν. ἐν οἷς γὰρ ἔχω τὴν ἀπολογίαν, Ἁλιρροθίου ταῦτ' ἔστι κατηγορία, ἃ οὔτ' ἂν μὴ λέγειν δυναίμην | καὶ ἐμαυτὸν προ- R IV 411 δοῦναι λέγοντός τε πᾶσα ἀνάγκη πονηρὸν ἐκεῖνον δοκεῖν. οὕτως ἀμείνων ἂν ἦν πατὴρ τὴν ἡσυχίαν ἄγων ἢ τῷ κήδεσθαι δοκεῖν τοιούτων αἴτιος αὑτῷ καθιστάμενος.

3. Αὐτὰ δὲ ὑμῖν τὰ πεπραγμένα μετὰ τῆς ἀληθείας διηγήσομαι, ὃ καὶ τὸν κατήγορον ἠξίουν πεποιηκέναι, νῦν δ' οὐδὲν ἀδικεῖν ἡγεῖται ψευδόμενος καὶ ταῦτα ἐν θεοῖς δικασταῖς.

4. Ἔστι μοι θυγάτηρ Ἀλκίππη, ἣν καὶ ὑμεῖς ἴστε.

---

10 Ar. Ran. 42

---

2 *ἐβουλεύετο* scripsi e *Cl* ut coni Mor Re *ἐβούλετο* libri edd | *εἴ τις* om *B* | *ἐπιχειρῇ H* *επειχείρῃ* (ε suprascr.) *C* | *μοι MaCl* 5 *ἐνταῦθα ViVaBMaCl* | *ἀκούσατε H* | *δὲ Vi* 6 *λαχών μοι Va* | *ὁρῶν MaCl* | *ἐχθροῦ Va* sed *ἐχθ* in ras m² 8 *ἐν* om *Va* 9 *κατηγορίαν* in ras *Va²* | comma post *ἀπολογίαν* posui e *MaCl* ut coni Re, post *ἀλιρροθίου* reliqui libri edd | *ταῦτα HCVi* | *κατηγορεῖ HCV* *γρ κατηγορεῖν* in marg Mor 10 *οὔτ' ἂν δυναίμην μὴ λέγειν* in ras *Va²* | *ὅταν BMaCl* | *λέγειν μὴ BMaCl* *λέγων* coni et *καὶ* del Gasda | *καὶ ἐμαυτὸν προδοῦναι* del *Va²* 11 *τε* in ras maiore *Va²* 12 *ὁ* ante *πατὴρ Vi* 13 *τοιούτων Cl* sed *΄των* in ras m² *τούτων B* | *αὐτῶ Cl* sed *ῶ* ex *ὸς* corr m² 15 *τῆς* om *B* 16 *ἠξίου Va* sed *ν* add m² 17 *ἀδικεῖν ἡγεῖται* Mor sed *γρ ἀδικεῖται* *ἀδικεῖται CVi* 19 *θυγάτρα Cl* | *καὶ* om *Ma*

ταύτην λέγω τὴν περὶ τὰ μέγιστα ἠδικημένην, τὴν καλήν, οὐ γὰρ ἀρνοῦμαι. ἡ δ' ὅσῳ μᾶλλον ἦν καλή, τοσούτῳ πλείονας ἤκουε παρ' ἐμοῦ περὶ σωφροσύνης λόγους καθ' ἑκάστην ὡς εἰπεῖν τὴν ἡμέραν, ὅτι, ὦ θύγατερ, ἀπόβλεπτος μὲν εἶ διὰ τὴν ὥραν καὶ πολλοὺς ἕξεις διὰ τοῦτο τοὺς ἐπιβουλεύσοντας, νίκησον δὲ κάλλει κάλλος τῷ τῆς ψυχῆς τὸ τοῦ σώματος. κάλλος δὲ ψυχῆς ἐν παρθένῳ σωφροσύνη καὶ τὸ διατηρῆσαι τοῦτο ἀκριβῶς μέχρι γάμων. ἐπῄνει ταῦτα καὶ ἐδέχετο καὶ πρὸς αὐτὴν πολλὰ τοιαῦτα διειλέχθαι πολλάκις ἀπεκρίνετο καὶ ἐσωφρόνει. 5. παῖδα δὲ οὗτος ἐσχηκὼς ὃν ὀδύρεται νῦν Ἁλιρρόθιον ἔθρεψε κακὸν ἀφόρητον πατράσι καὶ κόραις, τῶν δ' ἀπὸ τῆς κακίας καὶ αὐτός, ὦ θεοί, ἱκανῶς πεπείραμαι. ὃς δὴ πολλὰς ἀνθρώπων θυγατέρας

5 Eur. Hec. 355

2 ἀρνοῦμαι Mor sed γρ ἀρνήσομαι in marg | ἦ *HViCl* | ὅσον et 3 τοσοῦτον *Vi* 4 καθεκάστην *ViCl* | ὡς inser *Ma*² om *Cl* 5 ἀπόβλεπτος *B* sed πτος ex πε corr ἀπόβλεπτε *Va* sed ος supra ε m² ἀπόβλεπε *HCVi* | εἶ inserui e *MaCl* ut coni Re εἰ inser *B*² om *HCViVa* edd 6 διὰ τοῦτο τοὺς ἐπιβουλεύσοντας (ἐπιβουλεύοντας *HVa*) scripsi ex *HVaBMaCl* τοὺς ἐπιβουλεύοντας διὰ τοῦτο *CVi* edd | διατοῦτο *HViBMaCl* 7 τὸ *Cl* | τὸ] τῷ *C* 8 κάλλος — 10 γάμων citat praemisso titulo Τῆς ἄρεως ἐκ τοῦ ἐναντίου μελέτ κζ Macarius fol 85ᵛ | δὲ om Macar 9 τὸ om *Vi* | τούτω *Va* sed in τοῦτο corr m² ταύτην coni Gasda at cf. t. II 254, 4; 368, 20 10 γάμον *MaCl* | τιμιώτατον post γάμων Macar | αὐτὴν scripsi e *Vi* αὐτῆς *B* αὐτὴν reliqui libri edd 11 ἀπεκρίνετο *Ma* sed ε(2) in ras m² ἀπεκρίνατο *Cl* 12 νῦν om *Ma* 14 τῶν δ' ἀπὸ scripsi e *VaBMaCl* et γρ in marg Mor τὸν δὲ ἀπὸ *H* τοῦ δὲ *CVi* sed in hoc το post ῦ eras, edd | ὦ θεοὶ καὶ αὐτὸς *Vi* | καὶ αὐτός om *Ma* | ἱκανῶς πεπείραμαι scripsi e *ViVa* sed in hoc ἱκανῶς inser m², *BMaCl* πεπείραμαι ἱκανῶς *HC* edd

δυστυχεῖς ἀπέφηνε τὸ Ποσειδῶνος εἶναι παῖς ἐφόδιον πρὸς τὸ ἀδικεῖν ἔχων. τοῦτο γὰρ καὶ σιωπῇ στένειν τοὺς κακῶς παθόντας ἠνάγκαζεν. οὐδὲν δὲ λαμπρὸν οὐδὲ νεανικὸν ἡγούμενος ἐν ἀνθρώπων τέκνοις ἐπιδείκνυσθαι τὸ θράσος εἶδεν εἰς Ἀλκίππην τὴν ἐμὴν ἀδίκοις ὄμμασι καὶ ἰδὼν οὐκ ἐπέπληξεν ἑαυτῷ μὴ τῶν τοιούτων ἐπιθυμεῖν, ἀλλ' ὡς ἢ μηκέτ' ὄντος | R IV 412 *ἐμοῦ ἢ μὴ δυναμένου τοῖς ἐμαυτοῦ βοηθεῖν ἢ δόγματος παρ' ὑμῖν νενικηκότος ἐξεῖναι τοῖς βουλομένοις εἰς ἡμᾶς ὑβρίζειν πρῶτον μὲν προσέπεμπε τοὺς περὶ τοιούτων αὐτῇ διαλεξομένους οἰόμενος αὐτὴν εὐθέως ἐνδώσειν ὑβρίζων πρώτῃ τῇ ἐλπίδι.* 6 *ὡς δ' ἦν παῖς ἐμὴ καὶ ἀπεπήδα μᾶλλον ἀλγοῦσα τοῖς ῥήμασιν ἢ εἰ ἐτέτρωτο, τὸ μὲν αἰσχυνθῆναι καὶ κατασχεῖν ἑαυτὸν ταπεινὸν ἐνόμισεν, ἐπελθὼν δὲ δρόμῳ καὶ λαβόμενος φευγούσης, ἐπειδὴ πείθειν οὐκ εἶχε, προσῆγε τὴν βίαν αἰσχύνῃ περιβάλλων τὴν κόρην πρᾶγμα ἀφαιρούμενος οὗ πάντα ὕστερα παρθένῳ.*

7. *Τί οὖν ἔδει με ποιεῖν, ὦ Πόσειδον, τούτων τετολμημένων; τὸν μὲν ἐπαινεῖν, τὴν δὲ πείθειν μὴ*

---

6 cf. ad p. 377, 5

---

1 *δυστυχεῖς ἀπέφηνε* scripsi e *CVi* *ἀπέφηνε HCl* *ἀπέφθειρε Va* sed *φθειρ* in ras m² et *γρ ἐρίμους ἀπέφηνε* in marg m³ *ἀπέφηνε Ma* sed *γρ' ἀπέφθειρε* suprascr m² in lac 8—9 litt om *B* *ἀπέφθειρε καὶ δυστυχεῖς ἀπέφηνε* edd sed *ἀπέφθειρε καὶ δυστυχεῖς τοὺς γονέας ἀπέφηνε* coni Re | *τὸ* — 2 *ἔχων* citat praemisso titulo *Λιβάνιος ἐν μελέτῃ τῇ Δικάζεται Ποσειδῶν Ἄρει ὑπὲρ Ἁλιρροθίου* Thom M s. v. *ἐφόδια* p. 110, 17 | *εἰς* Thom 2 *δὴ* post *γὰρ VaBMaCl* 6 *ἀδίκοις τοῖς ὄμμασι* coni Gasda at cf. l. l. | *ἐπέταξεν* Gasda | *αὐτῷ HBMaCl* 8 *ἑαυτοῦ VaBMa* sed in hoc *ἑ* in *ἐμ* corr, *Cl* 11 *τούτων B MaCl* 12 *ὑβρίζων Ma* sed *ων* in ras m² 13 *εἰ* om *HVaB* 15 *ἐνόμισε C* 18 *οὗ* — *παρθένῳ* citat Macarius fol 85ᵛ *οὗ*] *σωφροσύνης* Macar 19 *τυιούτων B*

χαλεπαίνειν καὶ τὸν μὲν καλόν τι πεποιηκέναι νομίζειν, τὴν δ᾽ οὐκ εἰκότως δακρύειν; ἢ καὶ στεφανοῦν Ἁλιρρόθιον ἐχρῆν ὡς τὰ μέγιστα ἡμῖν κεχαρισμένον; δικαίως μεντἂν τότε ἐκρινόμην καὶ δίκην ὑπεῖχον τὴν ἐσχάτην ὡς ἁπάντων θεῶν καταισχύνων τὸ γένος. ἀλλ᾽ ἔδει με μετὰ πρεπούσης ὀργῆς τὴν προσήκουσαν ἐπιθεῖναι δίκην ἐλεήσαντα μὲν τὴν ἠδικημένην, μισήσαντα δὲ τὸν ἠδικηκότα. πῶς οὖν κρίνομαι πεποιηκὼς ἃ μὴ δράσας εἰκότως ἂν ἐνεκαλούμην; 8. *ἀλλ᾽ ὅμως οὕτως οὔσης δικαίας τῆς πράξεως φόνου δίκην ἀπαιτήσων ἥκει καὶ παιδὸς ἐστερῆσθαί φησιν ὑπ᾽ ἐμοῦ καὶ εἰ μὴ τὸν Ποσειδῶνος Ἁλιρρόθιον ἀπέκτεινα ἐρωτᾷ πρᾶγμα συκοφάντου ποιῶν ὁ τοῦ Διὸς ἀδελφὸς τὸ μὲν ὅτι τέθνηκε λέγων, τὸ δὲ ἐφ᾽ ὅτῳ παραλείπων, καὶ τὸ μὲν τῆς χειρὸς ἔργον τραγῳδῶν, τὴν γνώμην δὲ ᾗ ἡ χεὶρ ὑπηρέτησε πρὸ τῶν ἀπὸ χειρὸς οὐ βουλόμενος ἐξετάζειν.* 9. *καίτοι τοσαύτην ἰσχὺν ἔχουσαν ὁρῶμεν πανταχοῦ τὴν αἰτίαν ὥστε καὶ βουλόμενός τις δρᾶσαι κακῶς οὐ δυνηθεὶς μισεῖται*

---

16 Xen. comm. II 1, 28. Cic. de off. I 23, 79

---

1 *πεποιηκότα MaCl* 2 *τήνδ᾽ HMaCl* 4 *μεντἂν* scripsi coll. p. 339, 11 *μέν τἂν HCl* *μέν τ᾽ ἂν CVaBMa* edd *μὲν τ᾽ ἂν Vi* | *τότε* scripsi ex *HVaMaCl* *τότ᾽ CViB* edd 5 *ὑπέσχον Va* sed *εἶχον* suprascr m² 7 *τὴν* om Re 8 punctum post *ἠδικηκότα* posui, colon *HVi*, comma *Cl*, signum interrogationis *CVaBMa* edd 9 *δράσαι B* | *ἂν* om *B* 10 *τῆς πράξεως* om Re 11 *ἧκεν Vi* 12 *εἰ μὴ* in lac 6 litt om *B* 13 *ἐρωτᾷ* in lac 5 litt om *B* *ἔρωτα Ma* 14 *παιδὸς C δ᾽ Ma* 16 *δὲ γνώμην Va* | *ὑπηρέτησε* scripsi ex *HMaCl* *ὑπηρέτησεν CViVaB* edd | *πρὸ* — 17 *χειρὸς* om *CVi* 17 *ἀπὸ Ma* sed *ὑπὸ* suprascr m² 18 *ὁρῶμεν ἔχουσαν Ma* sed ·· supra *ἔχουσαν*, *Cl* | *ἔχουσαν* in marg inser *Va*³ 19 *δρᾶσαι* scripsi ex *HVi* *δράσαι* reliqui libri edd | *μὴν δὲ* post *οὐ CVi* edd delevi *δὲ* delendum censet Re *μήν γε* coni Gasda

καὶ βλάψας εὖ ποιῆσαι βουληθεὶς | ἐν εὐεργέταις R IV 413 *ἐστίν. οὕτως ἀεὶ τοῦ τέλους ἡ γνώμη πλέον ἔχει. κατὰ ταῦτα δὴ καὶ τὸ νῦν τοῦτο κρινέσθω. ἀπέκτεινα. διὰ τί; φθονῶν τούτῳ τοῦ παιδὸς μηδὲν ἔχων ἐγκαλεῖν; ἐμαυτοῦ κέρδος ἡγούμενος τὴν τούτου ζημίαν; τερπόμενος εἰ ἀνιῷτο; χαίρων εἰ λυποῖτο; γεγηθὼς εἰ στένοι; ἐχθρὸς ὢν Ποσειδῶνος παλαιὸς καὶ διάφορος καὶ δυσμενὴς καὶ τρυφῶν ἐν ταῖς τοῦ θείου συμφοραῖς;* 10. *εἰ μέν τις ἔχει ταῦτα ἐπιδεικνύναι, πονηρός εἰμι καὶ φαῦλος θεὸς καὶ δίκην ὀφείλω καὶ σιωπῶ καὶ καταψηφίσασθε· εἰ δ' οὐδὲν μὲν ἂν τούτων ἐξελεγχθείη, Ἁλιρροθίου δὲ ἀμφότερα, καὶ ἃ δέδρακε καὶ ἃ πέπονθεν, ἃ γὰρ οὐκ ἂν ἔπαθεν οὐκ ἀδικῶν, ταῦτα αὐτὸν ἔδρασεν ἠδικηκώς, τί μου διαβάλλεις τὸν τρόπον ὑπερβὰς τὸν ἀναγκάσαντα;*

11. *Πῶς δ' εἰς φόνων ἐπιθυμίαν ἀναφέρεις τὸ πεπραγμένον οὐδὲν ἄλλο πείθων τούτους ἢ ὅτι μαίνομαι καὶ τοῦ κάκιστος εἶναι ἐπιθυμῶ; τὸ γὰρ τηνάλλως*

4 cf. p. 421, 11 7 Dem. p. 849, 10 8 Dinarch. or. I § 36 p. 94, 41 16 cf. p. 421, 17

1 *βλάψας* om *CVi* *βλέψας HVa* sed in hoc *ε* in *α* corr m², *MaCl* „*aut delendum est βλάψας* (*et abest quoque a Wolf.*) *aut sic leg. οὐ μὴν δυνηθεὶς, μισεῖται, καὶ μηδὲν βλάψας exosus est, etiam si damnum nullum dederit. καὶ πάλιν εὖ ποιῆσαι βουληθείς*“ Re | *καὶ μὴ δυνηθεὶς* post *βουληθεὶς CVi* edd sed deest in *γρ* in marg Mor 3 *διατί HViMaCl* 4 signum interrogationis post *παιδός CViVaBCl* edd delevi 6 *λυποῖτο Va* sed *οιτο* in ras m² | *εἰ στένοι* scripsi ex *HViVaBMaCl* *ἢν στένῃ C* edd 7 *Ποσειδῶνος* reposui e libris *Ποσειδῶνι* edd sed *γρ Ποσειδῶνος* in marg Mor | *ὃς* ante *καὶ* (1) *H* | *καὶ*] *ἢ CVi* 8 *καὶ* om *CVi* | *θείου* scripsi e *VaBMaCl* ut e Par 3017 Bast app ep crit 51 *βίου HCVi* edd sed *patrui* vertit Mor *τουτουὶ* coni Gasda 11 *αὐτῶν CVi* | *ἐξελεγχθείη* scripsi *ἐξελεγχθείην* libri edd 13 *ἂν* om Mor | *πέπονθεν Ma* | *αὐτὸν HViCl* Mor 18 *τηνάλως HCViVaMaCl* cf. p. 272, 13

φόνων ἐρᾶν μανίας. ἐμοὶ δὲ ἀρχὴ μέν εἰσιν οἱ πόλεμοι, σκοπῶ δὲ καὶ ἐν ἐκείνοις τούς τε ἀδικοῦντας τούς τε ἀδικουμένους καὶ τῶν ἠδικηκότων ὑπὸ τῶν ἠδικημένων πιπτόντων ἥδομαι. κοινωνοὶ δὲ τῆς ἀρχῆς ταύτης εἰσί μοι καὶ ἄλλοι θεοί, ὥσπερ ἀμέλει καὶ ἡ Ἀθηνᾶ. καὶ ὅπουπερ ἂν συμπεσόντα στρατόπεδα μάχηται, χωροῦμεν ἐπὶ τὴν τούτων θέαν καὶ ταῖς ἀρεταῖς τῶν ἀριστευόντων τερπόμεθα, ἀλλ' οὐκ εἰς τὰς πόλεις διὰ τοῦτο εἰσιόντες τοὺς προστυγχάνοντας σφάττομεν οὐδὲ ἐπερχόμεθα τὴν γῆν τὴν μὲν εἰρήνην ἐξελαύνοντες, εἰς πολέμους δὲ καὶ ταραχὰς ἄκοντας τοὺς ἀνθρώπους ὠθοῦντες, ἀλλ' ἔδοξε τῷ Διὶ καὶ τοῦτο βασιλεύεσθαι τὸ μέρος. 12. εἰ δὲ μιαιφόνον με φῂς καὶ μίαν ταύτην ἡδονὴν ἔχειν τό τινα ἀποκτιννύναι, εἰσὶ τῶν θεῶν
R IV 414 οὐκ ὀλίγοις | ἐκ θνητῶν παῖδες. τούτων τίς τὸν ἑαυτοῦ διὰ τὴν ἐμὴν ἀπολώλεκε δεξιάν; ἐῶ τοὺς ἄλλους, ἀλλ' αὐτὸς οὗτος Ἁλιρρόθιος διὰ τί μὴ πρὸ τῶν ἔργων ἀπέθανεν ὑπ' ἐμοῦ, εἴπερ αὐτὸ τοῦτο ἔργον ἐστί μοι τό τινα ἀποσφάττειν; εἰ μὲν γὰρ φύσει τοιοῦτος ἐγώ, πάλαι με ἔδει φανῆναι τῇ φύσει χρώμενον·

---

13 cf. p. 422, 5 14 cf. p. 428, 1 sq.

---

2 καὶ om *B* 8 τερπώμεθα *MaCl* | διατοῦτο *BMaCl* διατούτου *HC* 10 ἐπερχόμεθα *Ma* sed ερχο in ras m[3] 11 ταραχὰς reposui e libris sed αρ in ras *Va*[2] et γρ μάχας suprascr *Ma*[2] μάχας edd 12 ὠθοῦντες *Va* sed ντες in ras m[2] | βουλεύεσθαι *Va* sed γρ´ βασιλεύεσθαι in marg m[3], *MaCl* 13 φῂς scripsi φῇς *MaCl* φής reliqui libri edd cf. ad p. 213, 7 et 323, 19 14 ἡδονὴν ἔχειν scripsi ex *HCVi* ἔχειν ἡδονὴν *Va* edd ἡγούμενον ἡδονὴν *MaCl* ἡδονὴν *B* 15 τὸν *Va* sed ὸν in ras m[2] 16 αὐτοῦ *Va* | δεξιὰν ἀπολώλεκε *B* | ἀπολώλεκε *Ma* sed ώλεκ in ras m[3] ἀπόλωλε *HC* 17 διατί *HViMaCl* | μὲν *Vi* 18 τὸ ante ἔργον *Ma* 19 γὰρ om *H C* 20 με scripsi ex *HCViCl* μὲν *VaBMa* edd | τῇ φύσει φανῆναι *CVi*

εἰ δὲ νῦν ἠρξάμην, πῶς ἅπας ὁ χρόνος ἀκούει κακῶς;

13. *Ἀλλ' οὐ τοῦτ' ἐποίησεν, ὦ θεοί, τὸν θάνατον, ἀλλ' ὃ πάλιν ἀναγκάζομαι λέγειν. οὗτος ὁ βοηθῶν, ὥς φησι, τῷ τεθνεῶτι δυσμενοῦς ἔργον ποιεῖ λέγεσθαι πολλάκις ἀναγκάζων τὰ ἐκείνου κακά. ἰδοὺ δὴ λέγω καὶ πάλιν ἀκουέτω· ἀπέκτεινα, ἀλλὰ βιαζόμενος. τὸν παῖδα οὐκ ἔχεις, οὐδ' ἐγὼ τὴν παῖδα παρθένον. ὤφειλον ἂν δίκην, εἰ μὴ ἀμυνόμενος ἀπεκτόνειν. νῦν δὲ δίκαιον ποιεῖ τὸν φόνον τὸ τετιμωρῆσθαι. ἤδη τις γῆν τινα ἀποτεμνόμενον κωλύειν πειρώμενος ἀποκτείνας οὐκ ἔδοξεν ἀδικεῖν. ἕτερος ἕτερον νύκτωρ ἁπτόμενον τῶν αὑτοῦ διαφθείρας ἐπῃνέθη. καὶ λοιδορία πολλάκις ἔδειξε φόνον καὶ οὐδεὶς ἐμέμψατο.* 14. *διὰ τί γάρ, φησίν, οὐκ ἐσωφρονεῖτε; καὶ οὐκ ἂν ἦν ὁ ἀμυνόμενος. εἰ δὲ ἀντ' ἐκείνων ἤδη τινὲς τεθνᾶσι, τί πάσχοιεν ἂν εἰκότως οἱ ἀδικοῦντες οἷα Ἁλιρρόθιος; οὐκ ἴστε ὅτι παρθένῳ πάντα ἐστὶν ἡ παρθενία; γάμος, ἀνήρ, παῖδες, ἐλπίδες, βίος, τὸ δύνασθαι γυναιξὶν ὁμιλεῖν;*

15. *Ὁ δὲ ὡς ὑπερβολὴν ἐχούσης ἐπιλαμβάνεται τῆς*

---

5 cf. p. 419, 1 11 cf. t. III 405, 23 20 sq. cf. p. 425, 3 sq.

---

2 *κακός H* 3 *τοῦτ'* scripsi ex *HCViVaMaCl* *τοῦτο B* edd 4 *οὗτος* scripsi ex *HCVaMaCl* ut coni Re *οὕτως Vi B* edd *οὗτος δὲ* coni Gasda 6 *τἀκείνου HC* 7 *βιαζόμενον ViBMaCl* | *τὸν* — 8 *παρθένον* in marg *Va*[3] 8 *οὐδ'* scripsi e *ViMaCl* *οὐδὲ* reliqui libri edd | *ὤφελον B* 10 *το* post *ποιεῖ Cl*, ras 2 litt *Ma* | *τότε τιμωρεῖσθαι Vi* | *τίς HViCl* 11 *ἀποτεμόμενον CVi* *ἀποτεμνόμενος B* | *κωλύειν* — 12 *ἁπτόμενος* in marg *Ma* | *ἀποκτεῖναι Ma* 13 *αὐτοῦ H ViVaMa* sed in hoc *οῦ* ex *ὁ* corr m[2], *Cl* 14 *διατί HViMa Cl* 16 *ἂν* inserui ex *HCViMa* ut coni Gasda om *VaBCl* edd 17 *ὁ* ante *ἀλιρρόθιος MaCl* 18 *παρθένῳ* — 19 *ὁμιλεῖν* citat Macarius fol 85[v] 19 *τὸ* in ras *Va*[2] | *γυναικὶ Vi* 20 *ὡς ὑπερβολὴν* scripsi cum Iacobsio in Wolfii Liter.

δίκης. καὶ ἣν ἄν, φησί, καὶ μαστιγῶσαι καὶ δῆσαι. ταῦτα, ὦ Πόσειδον, ἐπὶ τηλικούτοις; ταῦτα Ἀλκίππης βεβιασμένης; οὕτω σοι μικρὰ τἀμὰ φαίνεται; ἡ μὲν ἀπόλωλε, τὸν δ' ἔδει παθόντα οὐδέν, τί γὰρ καὶ
R IV 415 *ταῦτα ἃ λέγεις; γελᾶν; καλά γε* | *νομοθετεῖς.*
16. *ἀπειχόμην ἂν Ἁλιρροθίου κατὰ πετρῶν ὤσαντος τὴν παρθένον, ὀφθαλμὸν ἐκκόψαντος, χεῖρα πεπηρωκότος, ἄλλο τι μέρος τοῦ σώματος, αὐτὴν ἀφελομένου τὴν ψυχήν, εἰ καὶ δεινότατόν σοι τοῦτο εἶναι φαίνεται; ἐμοὶ μὲν γὰρ τὸ ζῶντα ὀδυνᾶσθαι μᾶλλον ἢ τὸ μηκέτ' εἶναι. τὸ μὲν γάρ ἐστιν οὐδενὸς αἰσθανόμενον κεῖσθαι, τὸ δὲ τηκόμενον ἐπιθυμεῖν θανάτου. οὕτως ἡ ζῶσα αὕτη τοῦ τεθνεῶτος ἐκείνου δι' αὐτὸ τὸ ζῆν ἀθλιωτέρα. οὐ γὰρ ἀπαλλάττει τῆς γῆς τὸ πρόσωπον οὐδὲ παύει κλάουσαν αὐτὴν οὐδεὶς λόγος. ἴσον δὲ πέτρᾳ καὶ Ἀλκίππῃ διαλέγεσθαι. κεῖται δ' ἄσιτος ἐκδοῦσα τὸ σῶμα κακοῖς. ἆρ' οὐ δυστυχεῖ περιοῦσα; εἰ δὲ ἐμοίχευεν Ἁλιρρόθιος, καὶ τότ' ἂν αὐτὸν ἔδει μαστιγοῦν ἢ δεῖν, ἀποκτείνειν δὲ μή; καίτοι δεινὸν μὲν κἀκεῖνο, πολλῷ δὲ δήπου δεινότερον τοῦ γημαμέ-*

Anal. I 379 Lect 120 App Pors 327 et Gasda *ὥσπερ βουλὴν* libri sed *ὡς ὑπερβολὴν* in marg *C* et *γρ' ἐπιβουλὴν* in marg *Va*[3], edd
1 *ἣν ἄν*] *ἐνῆν* coni Gasda 3 *οὕτω Ma* sed *γρ ὄντως* suprascr m[2] *οὕτως H* 4 *δ' ἔδει* scripsi e *Vi* ut coni Re et Iacobs Lect 120 *δὲ δεῖ* reliqui libri edd 5 *γελᾶν* om *B*
6 *ἀπειχόμην Va* sed *ει* in ras m[2] 8 *αὐτὴν* — 9 *εἶναι* in marg *Va* 9 *τὴν ψυχήν, εἰ καὶ* inser *Ma*[2] | *δεινοτάτη Cl*
10 signum interrogationis posui ex *H* colon reliqui libri edd | *δεινὸν* ante *μᾶλλον* edd delevi 11 *μηκέτι Vi* 13 *δι'* — 14 *ἀθλιωτέρα* om *B* | *ἀθλιώτερον Cl* 15 *κλάουσαν* scripsi ex *HCViBMaCl* *κλαίουσαν Va* edd | *ἶσον HCViMaCl*
18 *μὴ ὕβριζεν εἰς αὐτὴν παρθένον οὖσαν, ἀλλ' ἀνδρὶ συνοικοῦσαν ἐμοίχευεν· εἰ δὲ* ante *ἐμοίχευεν Vi* | *ἂν* om *B* 19 *δῆσαι, ἀποκτεῖναι B* 20 *δήπου* om *B*

νην ἀδικηθῆναι τὸ κωλυθῆναι γάμου τυχεῖν, ὥσπερ τοῦ χρημάτων ἅ τις εἶχεν ἐκπεσεῖν τὸ μηδὲ κτήσασθαι τὴν ἀρχήν.

17. *Ἠράσθη γάρ, φησι, καὶ τὴν Ἔρωτος μεγάλην τέ τινα καὶ πολλὴν εἶναι δύναμιν καὶ μηδενὸς ἀπέχεσθαι μηδὲ αὐτῶν τῶν θεῶν. καὶ οὐκ ᾐσχύνετο τοῖς κατὰ τῶν θεῶν λόγοις ὑπὲρ τῆς ἀκρασίας Ἁλιρροθίου χρώμενος. ἐγὼ δὲ θαυμάσαιμ' ἂν εἰ θεὸς ὢν ὁ Ἔρως κακῶν αἴτιος οὐ λέγω θεοῖς, ἀλλ' ἀνθρώπων τινὶ γίγνεται. θεοῦ γάρ, οἶμαι, παύειν κακά, σὺ δ' αὐτὸν λέγεις ἀναγκάζειν μαίνεσθαι. ὁ δὲ φιλίας μὲν δικαίας ἐνεργάζεται τοῖς ἀνθρώποις, ἀδίκοις δὲ μίξεσιν ἐκείνων οὐ φιλοτιμεῖται, ἀλλὰ ὑπὸ τῶν οὐ δυναμένων σωφρονεῖν ἀδικεῖται τῆς αὑτῶν μέθης ἐκεῖνον αἰτιωμένων, οἳ καὶ τῶν ἐν τοῖς τοιούτοις ἐπιορκιῶν οὐκ εἶναί φασι δίκας αὑτοὺς ἐξαπατῶντες.* 18. *ὅταν οὖν ὡς ἐπεθύμησε λέγῃς, αὐτὸ τὸ ἀδίκημα λέγεις καὶ δι' ὃ τὴν δίκην ἔδωκεν. αὐτὸ γὰρ τοῦτο ἐγκαλοῦμεν ὅτι τῶν οὐ προσηκόντων ἐπεθύμησεν,*

---

4 cf. p. 422, 9 sq. 16 cf. p. 423, 10 sq.

---

2 *τὸ Vi* et *γρ* in marg Mor | *ἅ τίς H* | *εἶχεν* inser *Ma* om *Cl* | *τὸ Va* sed ras 1—2 litt post *ο* *τοῦ Vi* et *γρ* in marg Mor | *μὴ δὲ HViBMaCl* *γρ δὲ μὴ* in marg Mor | *κτήσασθαι τὴν ἀρχήν* reposui e libris (*τηναρχὴν B*) *τὴν ἀρχὴν κτήσασθαι* edd 4 *ἴστε* post *καὶ* excidisse coni Gasda 6 *μὴ δὲ HVi BMaCl* 8 *τοῦ* ante *ἁλιρροθίου B* 9 *ἀλλ'* reposui e libris *ἀλλὰ* edd 10 *ἀνθρώπω B* | *γίνεται VaMaCl* | *μὲν* ante *γὰρ C* 11 *μαίνεσθαι; HCVi* 13 *ἀλλ' CViB* 14 *αὑτῶν* scripsi e *CVi* *αὐτῶν* reliqui libri edd 15 *αἰτιωμένων Ma* sed *αἰτιώμενον* suprascr m[2] 16 *αὑτοὺς* scripsi e *CViMa* *αὐτοὺς* reliqui libri edd 17 *ὅτι* Iacobs Lect 120 | *ὡς* om *C* | *λέγῃς* reposui e libris *λέγεις* edd et Iacobs 18 *διὸ BMa Cl* | *ἔδωκεν* scripsi ex *HCViMaCl* *ἔδωκε B* *δέδωκεν Va* edd

ὥσθ' ὁμολογῶν αὐτὸν ἐπιτεθυμηκέναι βεβαιοῖς τὸ δι-R IV 416 καίως αὐτὸν τεθνάναι. | εἰ δ' ἐπιθυμῶν ἀεὶ παρθένων καὶ τὰ αὐτὰ δρῶν προῄει καὶ οὐκ ἐπαύετο, τοῦτ' αὐτὸν ἔσωζεν ⟨ἂν⟩ ἡ ἐπιθυμία καὶ τοὺς ἠδικημένους δίκης τυχεῖν ἐκεκώλυτ' ἂν τῇ τοῦ ἠδικηκότος ἐπιθυμίᾳ. ἀλλ' οὐ τὸ τῶν ἀδικημάτων αἴτιον σωτηρίαν εἶναι δεῖ τοῖς πονηροῖς, μίαν δὲ ἀπολογίαν μόνην τὸ μὴ πεπονηρεῦσθαι. εἰ γὰρ συγγνωσόμεθα τοῖς δι' ἐπιθυμίαν κακὰ ἐργαζομένοις, συγγνωσόμεθα καὶ τοῖς διὰ τὸ δεῖσθαι χρημάτων κακὰ ἐργαζομένοις. 19. ἐν τούτῳ δὲ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀδικημάτων ἀπολοῦνται δίκαι, τοίχων διορυχῆς, τάφων, ἱερῶν. καὶ παρὰ τῶν τὰ ὄρη κατειληφότων ἐπὶ λῃστείᾳ καὶ παρὰ τῶν τὴν θάλατταν ἀκουσόμεθα κρινομένων· *πτωχείας ἐγενόμην κληρονόμος, οὐκ εἶχον, ἠπόρουν, ἔχρῃζον.* ἀλλὰ δεῖ πρὸς τοὺς τοιούτους λέγειν ὅτι *ἦν μὲν πολλαχόθεν ἀποζῆν, ὥσπερ ἕτεροι μυρίοι πένητες, ἦν δὲ καὶ λιμῷ πρότερον ἀποθανεῖν ἢ τοιαῦτα ἀδικεῖν.*

20. *Καὶ οὐκ ἐχρῆν ἐπειχθῆναι, φησίν, ἀλλὰ μετ' ἐμοῦ βουλεύσασθαι περὶ τοῦ πράγματος,* καὶ ἠκούετε μεμνημένου καὶ γάμου. καλός γε ὁ γάμος

14 Dem. p. 603,29 20 cf. p. 426,2 sq. 22 cf. p. 427,10

2 δὲ *VaBMaCl* edd 3 ἀεὶ ante προῄει *MaCl* 4 ἂν inserui om libri edd | καὶ τοὺς in ras *Va*² 5 ἐκεκώλυτ' *Va* sed ἐκε in ras m² οὐκεκώλυτ' *HCVi* 6 οὐ — 8 πεπονηρεῦσθαι citat Macarius fol 85ᵛ 9 κακῶς *Ma* sed ῶς in ras 12 τοίχων *Ma* sed οίχ in ras | διορυχαῖς *MaCl* | 12 et 13 περὶ in ras *Va*² 13 ἐπιληστεία *Cl* | θάλασσαν *Vi* 15 ηὐπόρουν *C* | ἔχρηζον libri edd cf. ad p. 71, 4 16 τοὺς om *B* 18 πρότερον scripsi auctore Re πρῶτον libri edd 20 φησὶν *Va* sed η in ras m² 22 καὶ — γάμου om *B* | ἠκούετε ἂν coni Gasda

διαφθεῖραι πρότερον, εἶτα γαμεῖν. λέγει δὲ οὐ ταῦτα ὁ νόμος, ἀλλ' αὐτὸς ὁ γάμος ποιεῖ τὴν μίξιν καὶ ὁ καιρὸς συνάγει τὰ σώματα διδοὺς πράττειν ἃ μήπω τοὔνομα τοῦτ' ἔσχε. σὺ δέ με ἠξίους καὶ τοὺς θεοὺς ἐπὶ τούτους συνάγειν τοὺς γάμους καὶ τὸν Ἀπόλλω παρακαλεῖν ἐπ' ᾠδήν. καὶ τίς ἂν ἦν μου γελοιότερος νύμφην παραδιδόντος τῷ πρὸ τοῦ πατρὸς ἑαυτῷ δεδωκότι τὴν κόρην; 21. *θαυμάζω δὲ ὅπως ἐμὲ μὲν ᾤου δεῖν μηδὲν ἄνευ σοῦ ποιεῖν, τὸν δὲ σὸν υἱὸν οὐδὲν ἠδικηκέναι νομίζεις ἀφέντα μὲν ἐμὲ καὶ τὸ πεῖσαι καὶ τὸ διαλεχθῆναι, καταπαλαίσαντα δὲ τὴν ἀθλίαν παρθένον. ἔδει με πρὸς σὲ εἰπεῖν; Πόσειδον, ἀδικεῖ με Ἁλιρρόθιος. διὰ τί δὲ μὴ 'κεῖνον πρὸς ἐμὲ ταῦτα εἰπεῖν πρότερον; βούλομαί σοι κηδεῦσαι. τὴν ὥραν Ἀλκίππης τεθαύμακα. πρίν τι οἷον οὐκ ἄξιον συμβῆναι | πείθου. εἰ δ' ἀναιδὲς τοῦτο ἦν,* R IV 417 *ἀλλ' οὐ τό γε πρὸς τὸν πατέρα εἰπεῖν· εἰ δὲ καὶ τοῦτο, θαυμαστὸν εἰ ἃ λέγειν ᾐσχύνετο, ταῦτα ποιεῖν οὐκ ὤκνει.* 22. *εἰ δὲ ἐκείνῳ μὴ δυνηθέντι τὸν ἔρωτα ἐνεγκεῖν συγγνώσῃ, σύγγνωθι καὶ τῷ μὴ δυνηθέντι*

---

1 *διαφθεῖραι Va* sed *ειρ* in ras m^2 *διαφθαρῆναι B* 3 *ἃ* — 4 *ἔσχε*] *νόμιμα CVi* 4 *τοῦτο VaMaCl* | *ἔσχεσ Cl* *ἔχετ* cum ras 2 litt *Va* 5 „*lege τούτοις*" Re | *γάμους Ma* sed *γα* in ras m^2 *νόμους ClC* 6 *ἐπωδὴν B* | *μοι Va* sed *ι* in *υ* corr m^2, *BMaCl* 8 *μὴ Ma* sed *μὲν* suprascr m^2 9 *οὐδὲν* in marg *Va*^{2} *μηδὲν Ma* sed *οὐδὲν* suprascr m^2 10 *ἠδικηκέναι* scripsi ex *HCViB* *ἠδικημένον Va* sed *γρ ἠδικηκότα* in marg m^3, *MaCl* *ἠδικηκότα* edd 11 *τὸ* inserui ex *HCVi* om *Va BMaCl* edd 12 *ἔδει* ⟨*δέ*⟩ *με* Gasda | *εἰπεῖν πρὸς σὲ, πόσειδον Va* sed *πρὸς σὲ, πόσειδον* in ras m^2 | *πρὸς σὲ* om *B* 13 *διατί HViMaCl* | *ἐκεῖνον μὴ B* | *'κεῖνον* scripsi ex *HCMaCl* *ἐκεῖνον ViVaB* edd 14 *εἰπεῖν ταῦτα B* 15 *οἷος* Re quod correxerunt (e Parisino 3017) Boissonade Anecd. IV 418 et Gasda 17 *τοῦτο BMaCl* | *καὶ* inser *Va*^{2} 18 *εἰ* om *CVi* *πῶς Va* 19 *δ' VaMaCl* edd 20 *συγγνώμη Vi* | *τῶ Va* sed e *τὸ* corr m^2

τὴν ὀργὴν ἐνεγκεῖν, ὀργὴν δεινοτάτην, σφοδροτέραν εἰς ἀνάγκην ἔρωτος. ὁ μὲν γὰρ δίδωσί τι καὶ βουλεύσασθαι καὶ πρὸς ἑαυτὸν εἰπεῖν, ἡ δὲ ἐκταράξασα τὴν καρδίαν ἐγγὺς μανίας ἄγει τὸν κεκινημένον καὶ μέχρις ἂν αὐτῇ χαρίσηται, ζέει. αὕτη με κατήπειξεν, αὕτη με μέλλειν οὐκ εἴασεν, αὕτη με δικαστὴν ἐποίησε. 23. *τί δ' ἂν ἔδει καὶ δικαστῶν ἑτέρων ἐπὶ τοιούτοις; οὐ βωμὸν ἀνέσπασεν ἐμὸν Ἁλιρρόθιος οὐδὲ θυσίαν ἐκώλυσεν οὐδὲ τῶν ἱερέων τινὰ τῶν ἐμῶν ἐπάταξεν. ἦν μὲν γὰρ ἂν καὶ ταῦτα δεινά, τοῦ παρόντος δ' ἐλάττω. θυγάτηρ ἀπόλωλέ μοι, θυγάτηρ βεβίασται, θυγάτηρ πεπόρθηται· παίδων δὲ οὐδὲν τιμιώτερον πατράσιν.* 24. *ὁρᾶτε καὶ τοὺς ἀνθρώπους οὐ μόνον τὰ ἄλλα ὑπὲρ αὐτῶν πονοῦντας τὰ μὲν ἐν γῇ, τὰ δὲ ἐν θαλάττῃ, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐν τοῖς ὅπλοις ἡδέως δεχομένους θάνατον. καὶ οὔπω τοῦτο μέγα, νοῦς γὰρ ἐν αὐτοῖς καὶ φρόνησις. ἀλλὰ καὶ τὰ θηρία πάντα ὑπὲρ ὧν ἔτεκε δρῶντα ὁρῶμεν. καὶ αὐτὰ μὲν εἰ πλήξαις, τάχ' ἂν ἡσυχάσαι· τῶν δ' ἐγγόνων εἰ προσάψαιο, μέγας ὁ κίν-*

---

12 Eur. Phoen. 565 | cf. t. III 256, 20

---

2 *μέν γε HCVi* | *δίδωσι τί MaCl* | *καὶ* in ras *Va*[2] 3 *καὶ ταράξασα Ma* 4 *μέχρι H* 5 *αὐτῇ* libri corr Mor | *χαρίζηται ViB* | *ζέει Va* sed *ει* in ras m[2] | *αὕτη Va* sed *αὖ* in ras m[2] *αὐτή HC* | 5 et 6 *αὐτὴ HC* | *με* scripsi e *MaCl* cum Iacobsio Lect 120 et Gasda *δὲ HCViVaB* edd 6 *μέλειν HC* 10 *παρόντος δ'* scripsi e *VaMaCl* *παρόντος δ' ἂν HCVi* *παρόντος B* *δὲ παρόντος* edd 12 *δὲ* om *B* 13 *τἆλλα HC* 14 *αὐτῶν H* *αὐτοῦ B* | *πονοῦντας* reposui e libris ut Bast (Boissonad. Eunap. II 321) e Par 3017 *ποιοῦντας* edd sed „*malim πονοῦντας*“ Re | *θαλάττῃ* scripsi ex *HViBMaCl* *θαλάσσῃ CVa* edd 15 *ἀλλὰ* om *B* 16 *μὲν* post *νοῦς HC Vi* edd delevi 17 *ἔτεκεν Ma* 19 *ἡσυχάσαιεν Vi* | *δὲ Va BMaCl* edd | *ἐκγόνων HCViB*

δυνος καὶ ἀθῷον ἀπελθεῖν οὐ ῥάδιον. ἐμὲ δὲ οὐκ ἐχρῆν Ἀλκίππης καταπεπολεμημένης καὶ ἀνθρώπων καὶ θηρίων εἰς τὴν ἐμαυτοῦ παῖδα γενέσθαι χείρονα. ἢ σὲ μὲν ἔδει καὶ δίκην λαχεῖν καὶ τιμωρίαν ζητεῖν λαβεῖν καὶ διὰ τοῦτο δεῦρο συναγαγεῖν τοὺς θεούς, ἐμὲ δὲ τοιούτων πεπραγμένων καθεύδειν; 25. *καὶ τίνες ἂν ἦσαν προσδοκίαι παρ' ἐμοῦ τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθῶν ἢ τιμαὶ διὰ τοῦτο παρ' ἐκείνων ἐμοὶ τοσαύτῃ μου περὶ τοὺς οἰκειοτάτους ὀλιγωρίᾳ κεχρημένου; πῶς γὰρ ἔμελλον δόξειν ἀνθρώποις ἔσεσθαι χρήσιμος καὶ βοηθεῖν ἐθελήσειν τὰ πρὸς τὴν ἐμαυτοῦ παῖδα δίκαια | προδεδωκώς; παρ' ὑμῖν* R IV 418
δὲ τοῖς θεοῖς τίς ἂν εἴη μοι δόξα πρᾴως ἐνηνοχότι τηλικαύτην αἰσχύνην; ἴσης γάρ, οἶμαι, κακίας τό τε μὴ τὰ μικρὰ παρορᾶν εἰδέναι τό τ' ἐπὶ τοῖς μεγίστοις μὴ χαλεπαίνειν. 26. *οὐκ αἰσθάνῃ σαυτὸν διαβάλλων, ὦ Πόσειδον, τῇ κατ' ἐμοῦ κατηγορίᾳ καὶ διδάσκων τούτους ὡς καλὰ τὰ τοιαῦτα νομίζεις; εἰ γὰρ ὑπὲρ τοῦ βιασαμένου διδόντος δίκην ἀγανακτεῖς, τὸν δὲ ἀμυνόμενον ἀπαιτήσων δίκην ἥκεις, πῶς οὐ νομοθετεῖς ἐξεῖναι τὰ τοιαῦτα ποιεῖν; δεικνύεις δὲ τοῖς τοιούτοις ὡς οὐδ' ἂν αὐτὸς φύγοις τὰς τοιαύτας ἡδονάς.*

---

1 *ἀθῷον* libri edd cf. ad p. 424, 10 | *οὐκ* inserui e libris sed eras *Va* om edd 2 *καταπεπολεμωμένης Va* 3 *τὴν Va* sed *ην* in ras m^2 | *ἑαυτοῦ VaMaCl* 4 et 7 *διατοῦτο H ViBMaCl* 9 *δείξειν CVi* 10 *ἐθέλειν CVi* 12 *πράως* libri edd 13 *ἴσης* — 15 *χαλεπαίνειν* omissa *γὰρ* particula citat Macarius fol 85^v 15 *διαβάλλων* om *HCVi* | *ὦ πόσειδον* non post *διαβάλλων* sed post *κατηγορίᾳ Va* 16 *καὶ* om *C* | *διδάσκων*^{ειν} *Ma* 17 *καλὰ Ma* sed *καλ* in ras m^2 *πολλὰ Va* sed *κα* supra *πολ* m^2 et *καλὰ* in marg m^3, *BCl* | *τὰ* om *C* 18 *ἀμυνόμενον* scripsi ex *HCViVaMaCl* *ἀμυνάμενον B* edd | *δίκην ἀπαιτήσων HCVi* 19 *ἥκες*^{ει} *Va* 20 *τὰ ταῦτα Va* *τὸ ταῦτα BMa* sed in hoc *γρ´ τὰ τοιαῦτα* suprascr m^2,

27. *Ἀλλὰ μὴ ὑμεῖς γε, ὦ θεοί, τῇ ψήφῳ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν διαβάλητε. τοῦτο δ᾽ ἂν εἴη, εἰ καταγνοίητέ μου τὸ θρασὺ μειράκιον τετιμωρημένου. δώσετε γὰρ τοῖς ἀνθρώποις περὶ ὑμῶν εἰκάζειν ἃ μηδὲ εἰπεῖν καλόν. πρέποι δ᾽ ἂν ὑμῖν οὖσι θεοῖς διδασκάλους γενέσθαι σωφροσύνης ἀνθρώποις. διδαχὴ δὲ τὸ τὴν δίκην ὑφ᾽ ὑμῶν ἣν ἔλαβον ἐπαινεθῆναι τῇ ψήφῳ.* 28. *εἰ δ᾽ ἄλλο τι γνοίητε, μεστὰς ἀκρασίας ποιήσετε τὰς πόλεις καὶ φθάσονται τοὺς γάμους αἱ ὕβρεις, ὥστ᾽ ὀλίγας ἐκ πολλῶν εἰς ἀνδρὸς ἰέναι παρθένους. μαρτυρία γὰρ ἔσται τοῖς ἀσελγεστέροις τῶν νέων τοῦ μὴ δεῖν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἀποθνήσκειν τὸ τὸν ἀπεκτονότα ἐμὲ δίκην τοῦ κτεῖναι δεδωκέναι. ποῦ τοίνυν καλὸν παράκλησιν γενέσθαι τοῖς νέοις ἐπὶ τὰς φυλαττομένας γάμοις τὴν ὑμετέραν γνῶσιν; παιδεύειν γάρ ἐσμεν δί-*

---

10 Il. ω 482

Cl | *τοῖς τοιούτοις*] *τούτοις HCViB* 21 *φύγης CMaCl* *φεύγης Va* sed *ευ* in ras m^2 et *γρ φύγη* in marg m^3

1 *γε* inser *Va*^{2} | *τὰ ὑμέτερα αὐτῶν* scripsi *τῶν ὑμετέρων αὐτῶν B* *τῶν ὑμετέρων αὐτὸν HCViMa* *τῶν ἡμετέρων αὐτὸν VaCl* *τὰ ἡμέτερα αὐτῶν* edd 2 *διαβάλητε* scripsi e *CVi* *διαβάλοιτε B* *διαβάλλοιτε HVaMaCl* edd | *ἀγανακτοίητε Ma* sed *γρ´ καταγνοίητέ* suprascr m^2, *Cl* 3 *τοῦ ViB* 4 *τοὺς ἀνθρώπους B* | *περὶ ὑμῶν εἰκάζειν* scripsi ex *HCViB* *εἰκάζειν περὶ ὑμῶν VaMaCl* edd | *μὴ δὲ HViBMaCl* 5 *πρέποι* scripsi ex *HCViMaCl* auctore Re *πρέπει VaB* edd | *διδασκάλοις CVi*

6 *γίνεσθαι HVi* | *τὸ* om *Vi* 9 *φοβηθήσονται HCViVa* sed in hoc *γρ´ φοβήσονται* in marg m^3, *BMa* sed in hoc *γρ´ φθάσονται* in marg m^2, *Cl* corr Mor | *οἱ* (sed in ras et *τοὺς* suprascr m^2) *γάμοι* (sed *οι* in ras m^2) *τὰς* (sed *αἱ* suprascr m^2) *ὕβρεις Va* sed *τοὺς γάμους αἱ ὕβρεις* in marg m^3 10 *ἀνδρὸς* scripsi ex *HCViVa* sed in hoc *ἄνδρας* in marg m^3, *B* Par 3017 (Bast Greg. Cor. p. 46 ed. Schaefer) *ἄνδρας MaCl* edd 11 *μηδὲν Ma* sed *γρ´ μὴ δεῖν* suprascr m^2 12 *τοῖς* om *HC* | *τῶ HC* 13 *ποῦ Ma* sed *ου* ex *ως* corr m^2 15 *τοῖς* ante *γάμοις MaCl* | *ὑμετέραν* reposui e libris *ἡμετέραν* edd

καιοι τοὺς ἀνθρώπους σωφρονεῖν, ἀλλ' οὐκ ἐπαίρειν ὑβρίζειν. 29. *καὶ διὰ τοῦτο εὕρηνται καὶ οἱ λιμοὶ καὶ οἱ λοιμοὶ καὶ τὰ ἐξ οὐρανοῦ βέλη, ὅπως ὁ φόβος τοῖς ἀνθρώποις ἀμείνους ποιῇ τὰς γνώμας. μαθέτωσαν δὴ τῶν ἐπιθυμιῶν περιεῖναι καὶ τῶν παρθένων ἀπέχεσθαι καὶ πασῶν καὶ πανταχοῦ καὶ διὰ πάντων καιρῶν νήφοντες, μεθύοντες, ἐν νυξίν, ἐν ἡμέραις, ἐν ἀγροῖς, ἐν ἄστεσι, πλουσίων, πενομένων. εἰ δὲ οὐκ ἂν δύναιντο, ξίφη τοῖς | πατράσιν* R IV 419 *ἑλκέσθω.*

30. *Τούτων ἔπρεπέ σε νομοθέτην, ὦ Πόσειδον, εἶναι. σὺ δὲ τῶν ἐναντίων ἐθέλεις Κρόνου παῖς ὢν καὶ Διὸς ἀδελφός, ὅνπερ, εἰ καὶ αὐτὸς εἶχον παρ' ἐμαυτῷ τὴν χεῖρα, ἐχρῆν ⟨τὸν⟩ ἀποκτιννύντα γενέσθαι συνηδικημένον ἡμῖν. κακία γὰρ παιδὸς αἰσχύνη πατρός. ἧς ὁ πονηρὸς υἱὸς ὀφείλει τῷ γεγεννηκότι δίκην.* 31. *σὺ δὲ ἐκλιπὼν τὴν θάλατταν καὶ βοῆς ἐμπλήσας τὸν οὐρανὸν ἐνταῦθα ἥκων στένεις μὲν τεθνεῶτος οὗ ζῶν-*

---

1 *τοὺς Ma* sed *οὺς* in ras m^{2} | *ἀλλ'* om *CVi* 2 *δ'* ante *ὑβρίζειν CVi* | *διατοῦτο HCBMaCl* | *καὶ οἱ* inserui e libris om edd | *λιμοὶ καὶ οἱ λοιμοὶ* scripsi ex *HCViCl* *λοιμοὶ καὶ οἱ λιμοὶ Ma* *λοιμοὶ VaB* *λοιμοὶ καὶ λιμοὶ* edd 4 *φόρος Vi* | *τοὺς ἀνθρώπους CVi* | *ποιῇ* reposui e libris sed *η* in ras *H* auctore Re *ποιεῖ* edd 5 *δὴ* scripsi ex *HCViMaCl* *δὲ VaB* edd 7 *διαπάντων HVi* | *τῶν* ante *καιρῶν VaB* edd delevi | *μὴ* ante *μεθύοντες* inserendum male coni Gasda 9 *πατράσιν Va* sed *πᾶσιν* in marg m^{3} 11 *σοι B* 12 *τούτων ἐναντίον B* 13 *ὅνπερ* scripsi auctore Re *οὐ γὰρ* libri sed om *B*, edd 14 *τὸν* inserui auctore Re om libri edd | *συγγενέσθαι* coni Iacobs Lect 120 15 *ὑμῖν CVi* | signum interrogationis post *ἡμῖν VaBMaCl* edd Iacobs delevi | *κακία — πατρός* citat floril. Neapol. fol 285^{r} 18 *στένεις Ma* sed *εις* in ras m^{3} *στένει Cl* | *οὐ*^{ὂν} *ζῶντος*^{α} *C*

τος ἐχρῆν, ἐχθρὸν δὲ βίαιον τὸν εὐεργέτην ἡγῇ τὸν ἀπηλλαχότα σε τοῦ μὴ τοσοῦτον κακὸν δρᾶν. ἀλλ᾽ οὐκ ἐν ἐμοὶ τοῦτο ἔστι. ζῇ γὰρ Ἀλκίππη καὶ ὁρᾶται καὶ τὸν περὶ ὧν πεπόνθαμεν οὐκ ἐᾷ λῆξαι λόγον.

32. Ἐγὼ δὲ τἄλλα μὲν καὶ αἰδοῦμαι τουτονὶ τὸν θεῖον καὶ τιμῶ τὰ γιγνόμενα, ἐν δὲ ἐξετάσει τοῦ δικαίου δέομαι μὴ γενέσθαι πλεονεξίαν τὴν ἡλικίαν αὐτῷ. ὃς ἐτόλμησε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ συκοφαντῆσαι τὴν ἀθλίαν Ἀλκίππην λέγων αὐτὴν πληγῆναι τὴν ψυχὴν τῇ τοῦ ἠδικηκότος δίκῃ προστιθεὶς ὕβριν ὕβρει τὴν παρ᾽ αὑτοῦ τῇ παρὰ τοῦ παιδός, τὴν ἀπὸ τῶν λόγων τῇ παρὰ τῶν ἔργων. ἐκείνη δέ, εἰ τοῦτο πύθοιτο, νῦν μᾶλλον ἀμύξει τὸ πρόσωπον ἢ ὅτε ἔπασχεν ἃ πέπονθεν.

9 cf. p. 430, 14 sq.

6 *γιγνόμενον οὐ μόνον τὸ ἐνεργούμενον ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνῆκόν τινι καὶ ἁρμόζον οἱονεὶ τὸ πρὸς αὐτὸν ἐρχόμενον καὶ αὐτῷ συμβαῖνον ὡς ἐνταῦθα τιμῶ τὰ γιγνόμενα· ἤγουν ὅσον ἀνήκει καὶ ἐπιβάλλει τῷ θείῳ B* (= Thom. M. l. l.)

1 *τὸν εὐεργέτην ἡγῇ* scripsi ex *HCVi* *ἡγῇ VaB* *ἡγῇ τὸν εὐεργέτην MaCl* edd 3 *ἐν* om *HCViMa* | *τοῦτο ἔστι* scripsi *τοῦτό ἐστι* libri edd 4 *ὃν Va* sed in *ὧν* corr m² 5 *τἄλλα HC* | *αἰδοῦμαι — 6 γιγνόμενα* citat praemissis verbis *Λιβάνιος ἐν τῇ Δικάζεται Ποσειδῶν Ἄρει ὑπὲρ Ἁλιρροθίου μελέτῃ* Thomas M. p. 73, 8 s. v. *γιγνόμενον* | *αἰδοῦμαι — 6 θεῖον*] *θεῖος γὰρ οὗτος* Thom 6 *γινόμενα VaMaCl* 9 *ἀθλίαν* inserui ex *HCVi* om *VaBMa* sed in hoc in marg inser m², *Cl* edd | *αὐτῆς HCVi* 11 *αὑτοῦ* scripsi *αὐτοῦ* libri edd 14 *πέπονθεν* reposui e libris *πέπονθε* edd

Succedunt declamationes argumenti ex historia Attica sumpti. Quarum agmen ducit par declamationum Neoclis et Themistoclis.

IX. X.

Declamatio inscripta *Μετὰ τὰ ἐν Σαλαμῖνι ἀναλαμβάνειν ἀξιοῖ Νεοκλῆς τὸν Θεμιστοκλέα* qua Neocles a iudicibus petit ut Themistocles filius quem adulescentem abdicaverat,[1]) post victoriam vero Salaminiam recipere voluit, ad ipsum redire iubeatur, et antilogia qua Themistocles id recusat, inter eas sunt quae minus plausum tulerunt.

Numerus igitur codicum quibus ad nostram aetatem pervenerunt non ita magnus est. Sunt enim hi 19:

1. Hierosolymitanus Sanctae Crucis 57 (= Cr) palimpsestus saeculi XI/XII continet e priore declamatione folio 15ʳ verba inde a p. 473,15 *ἀλγεῖν μὲν* usque ad 475,14 *εἰδόσιν ὡς*, folio 43ᵛʳ verba inde a p. 479,10 *τῶν περιεστηκότων* usque ad 483,5 *καρπούσθω*, folio 42ᵛʳ verba sequentia inde a p. 483,5 *τίς ταῦτα* usque ad finem p. 483,15 *τῆς ἑορτῆς* atque ex altera declamatione initium usque ad 487,15 *δυνάμενος*, folio 12ᵛ verba inde a p. 491,10 *τί ταῦτα* usque ad 492,2 *λαβεῖν*, folio 17ᵛʳ verba inde a p. 503,11 *τὰ ἔργα* usque ad finem 507,13 *ὧν ἔπαθον*. sed pleraque abrasa sunt, pauca certo legi possunt. Vide supra p. 154 sq. Excussi.

2. Chisianus R VI 43 (= C) saec. XIII/XIV fol. 30 et 34. Vide t. I p. 10 sq. Contuli.

3. Matritensis 4679, olim N-49 (= Ma) saec. XIV fol. 193. Vide t. I p. 362 sq. et t. IV p. 410. Declamatio Themistoclis deest. Pluribus manibus correctus est. Contulit mihi Henricus Schenkl.

---

1) Argumentum eodem fonte Neanthe Cyziceno? (cf. decl. XII p. 529 vel Idomeneo? (cf. p. 463, 7) nititur ad quem Cornelius Nepos Them. 1, Plutarchus Them. 2, Valerius Maximus VI 9 ext. 2, Aelianus var. hist. II 12, alii (cf. Plut. Them. ed. Bauer p. 11) redeunt. Cf. Ad. Bauer, Themistokles p. 133 et Meier-Schoemann-Lipsius Att. Proceß p. 535 sq. Multas vero res Libanius ex Herodoto et Aristidis *ὑπὲρ τῶν τεττάρων* orationet. II p. 238 sq. ed. Dind. libavit.

4. Barberinus II 41 (= B) nunc Vaticanus saec. XV fol. 312^v et 316^r. Vide t. I p. 24 sq. Contulit mihi Pius Franchi de Cavaleriis.

5. Ambrosianus I 49 sup. anno 1488 exaratus fol. 400 et 407^v. Vide t. I p. 363 sq.

6. Parisinus gr. 3018 saec. XV fol. 189 et 194^v. Vide supra p. 173 sq. Contulit Bastius (cf. p. 476, 18).

7. Athous Laurae S. Athanasii Ω 123 saec. XIII fol. 156 et 161. Vide t. I p. 323 sq.

8. Laurentianus LVII 23 (= L) saec. XIV fol. 156 et 161^v. Vide supra p. 176 sq. Interpolatus est manu secunda. Contuli.

10. Ambrosianus E 92 sup. saec. XIV/XV e Laurentiano LVII 23 descriptus fol. 101 et 107. Titulo et principio priva prior declamatio incipit a verbis p. 459, 10 *καθάπερ ἠδικημένος*. Vide supra p. 178 sq.

11. Hierosolymitanus S. Sepulcri bibliothecae patri- 233
archalis 79[1]) (= I) olim conventus S. Sabae, anno 1800 a Carlylio ex itinere cum Huntio facto permissu patriarchae in Angliam transvectus eoque mortuo a Mannerso Sutton archiepiscopo Canterburiensi bibliothecae archiepiscopali quae est in aedibus Londinensibus (Lambeth Palace) emptus sed anno 1816 a patriarcha vindicatus et anno proximo redditus et in bibliotheca patriarchali repositus[2]) chartaceus

1) Cf. Papadopulus Kerameus, *Ἱεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη* I p. 160 sq.

2) Huntius scribit in Rob. Walpolei Memoirs relating to European and Asiatic Turkey Londini 1817 p. 85: *The greek Patriarch of Jerusalem who resides at Constantinople behaved to us to take any of the Mss. we might wish to send to England for the purpose,* et Carlylius ipse ibidem p. 176: *We have only gotten three Mss. on profane litterature. viz. a Libanius etc.* In bibliotheca archiepiscopali codex numero 1206 signatus erat teste catalogo a Toddio concinnato (A catalogue of the archiepiscopal manuscripts in the library of Lambeth Palace, London 1812 p. 262), cuius exemplari in Museo Britannico asservato a Maddeno olim bibliothecario adscripta sunt verba: *This Ms. was also returned to the Patriarch of Jerusalem in 1817. It came from the Convent of Mar Saba near Jerusalem* (cf. ad

formae octavae saeculi XV continet post Luciani dialogos *πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν* (inde a verbo *παραθεῖ* § 57 usque ad finem), *Ἱππίαν ἢ βαλανεῖον* (fol. 4), *περὶ πένθους* (fol. 10) annis 1769 et 1774 a Constantino Peloponnesio in insula Patmo exaratos

I. primum reliquias codicis declamationum Libanii. Atque a folio 1[1]) inscripto *Λιβανίου σοφιστοῦ μελέται* (rubr.) incipit [*Νεοκλῆς*]. Antecedit hypothesis sex lineas implens sed iam ita prorsus detrita ut nihil dispici queat nisi verba *Νεοκλῆς — ἀποκηρύξας πρότερον θεμιστοκλέα — καὶ πατὴρ εἶναι τούτου — ἀξιοῖ. μελετῶμεν τὸν ῥήτορα.* Inc. *Ἄνδρες δικασταὶ ἀποδίδωσί μοι.* Folium 3 (*πόνων καὶ παρεδίδου* 478, 18 — *κατέγνωσται καὶ* 482, 4) culpa bibliopegi locum invenit ante folia 4—7 (*ἐπανορθώσαις* 465, 4 — *τῆς τοῦ πατρὸς* 482, 4).

Fol. 8v [*Θεμιστοκλῆς*] rubr. *ἑτέρα μελέτη ἀπολογητικὴ ὡς ἀπὸ προσώπου θεμιστοκλέους πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα νεοκλέα, ἐν ᾗ καὶ ἐνίσταται καὶ αἰτεῖ μὴ οἴκαδε μετὰ τοῦ πατρὸς ἀπελθεῖν δύσκολον μᾶλλον δὴ μωρὸν φάσκων μετὰ τὴν ἀποκήρυξιν εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν ἐλθεῖν.* Inc. *Ὤμην μὲν ὦ ἄνδρες.* Folium 9v desinit verbis *τὴν ἀποκήρυξιν* (488, 20) quae excipiuntur

---

n. 1180: *claimed by the Patriarch of Jerusalem in 1816 and restored to him 1817*), quae nituntur commentariis Toddii manuscriptis in bibliotheca archiepiscopali conservatis et inscriptis: „An account of Greek Mss. chiefly biblical which had been in the possession of the Late Prof. Carlyle, the greater part of which are now deposited in the archiepiscopal library at Lambeth Palace, London" p. 8. 57. 68. 70). Coxius codicem in bibliotheca patriarchali anno 1857 a se visum in „Report of Her Majesty's Government on the greek Mss. yet remaining in Libraries of the Levant, London 1858" p. 51 sub numero 80 ita describit: *Collecta ex Libanio, Demosthene, Herodoto et aliis. chart. in 4to sec. XV carefully written and not unworthy of notice.* Cf. quae dixi Francesco Zambeccari p. 139 et Rel. Acad. Berol. 1885 p. 903 sq.

1) In inferiore margine foliorum 1, 9, 17, 25 exstant numeri quaternionum $\bar{\alpha}^{ov}$, $\bar{\beta}^{ov}$, $\bar{\gamma}^{ov}$, $\bar{\delta}^{ov}$, quorum ultimus etiam in folio 34v fine quaternionis repetitus est.

verbis *πολλὰ μὲν ἐμοῦ λέγοντος* folii 26ʳ. Folium 26ᵛ desinit verbis *ἐξ ἀριστείας ἥκων* (492, 3) quae excipiuntur verbis *αἰτοίη τυχεῖν τινος* folii 12ʳ. Folium 12ᵛ desinit verbis *τὸν οὐχ ἅμαρ* 495, 4 quae excipiuntur verbis *τησόμενον τὰ ἐκείνων* folii 29ʳ. Folium 30ᵛ desinit verbis *ὧν οὐδεὶς ἤβου* 501, 12 quae excipiuntur verbis *λήθη δυσμενής* folii 13ʳ. Folium 13ᵛ desinit verbis *ταῦτα ἀκίνητα* 504, 17 quae excipiuntur verbis *φυλάττω, πῶς* folii 33ʳ. Desinit declamatio verbis *ὧν ἔπαθον* 507, 13 in folio 33ᵛ cuius reliqua pars vacua relicta est.

Fol. 28ᵛ [*λόγος πλουσίου φεύγοντος*] rubr. *ἐν δημοκρατίᾳ τινὶ δοροδοκηθέντες τινὲς ἐξόρισαν τιμὰς* (corrige *τινὰς*) *τῶν πολιτῶν ἀσεβεῖς αὐτοὺς κρίναντες ἀδίκως· τὶς ἀναστὰς εἶπε τούτοις ἐναντία· καὶ κατάξας ἐκείνους μετ' ἐκείνων τοὺς πολεμίους ἐτρεπώσατο· καὶ τροπώσας ἑτέρους δεσμώτας ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἐκβάλλει· καὶ κρίνεται ὡς βουλόμενος τυραννεῖν*: Inc. *Ὁ μὲν εὐσεβὴς* (540, 1). Folium 28ᵛ desinit verbis *τὴν ὁμόνοιαν* (540, 10) quae excipiuntur verbis *καὶ τυραννίδος ὑποψίαν* folii 11ʳ. Folium 11ᵛ desinit verbis *εἰκών· συρραξάντων* 542, 26 quae excipiuntur verbis *δὲ ἡμῶν τοῖς ἐπελθοῦσιν* folii 14ʳ. Folium 14ᵛ desinit verbis *γεγόνασι· καὶ τὴν* 544, 15 quae excipiuntur verbis *προθυμίαν ἡ ὕβρις ἐνέκοπτε* folii 31ʳ. Folium 32ᵛ desinit verbis *πολλῶν ὅπλων* 548, 12 quae excipiuntur verbis *πρὸς ταῦτα. καὶ μεγάλης* folii 34ʳ. Folium 34ᵛ desinit verbis *τυραννίδος ἐρῶσιν* 550, 21 quae excipiuntur verbis *ἀλλὰ καὶ φιλανθρωπίας χάριν* folii 10ʳ. Declamatio desinit verbis *ἐάσας πολίτας* 552, 2 folii 10ᵛ.

Sequitur spatio trium linearum intermisso [*Κορινθίων λόγος*]. Inc. [*Π*]*ολλὰ ἐβουλευσάμεθα* 348, 1. Folium 10ᵛ desinit verbis *καὶ πάντας ἀνθρώπους* 349, 13. Reliqua perierunt. Folium 15 est vacuum relictum.

Folium 16 incipit rubr. *ὡς ἀπὸ τοῦ κίμωνος. Ἀληθὲς ἦν ἄρα ὦ ἄνδρες* 335, 1. Desinit verbis *γένοισθε πρᾶοι* 348, 8 in folio 21ʳ cuius reliqua pars vacua relicta est.

In folio 21ᵛ incipit post spatium unius lineae titulo relictum [*λόγος κατὰ μοιχῶν*]. Inc. *Ἐπειδὴ τῆς τῶν νέων εὐκοσμίας*

(568, 1). Folium 25ᵛ desinit verbis *μοιχοὺς ψευσάμενοι* 577, 27 quae excipiuntur verbis *καὶ τίς οὕτως* folii 27ʳ. Declamatio desinit in folio 28ᵛ verbis *δεήσομαι βοηθεῖν: τέλος καὶ ταύτης.*

In textu corrigendo temere manus secunda versata est.

II et III. Sequuntur fragmenta duorum codicum Herodoteorum diversa manu exaratorum, quorum prius comprehensum foliis 35—58 continet verba inde ab *ὑπῆρχεν ἐόντα* (I 193) usque ad *τὸ τάχιστον δατέονται* quae sunt finis libri I cum subscriptione rubricata *ἡροδότου ἱστοριῶν πρώτη* (fol. 40ᵛ) et verba libri secundi inscripta *εὐτέρπη β′* inde a *τελευτήσαντος δὲ κύρου* (1, 1) usque ad *τῆς κεφαλῆς ἱστᾶσι* (65, 2), alterum comprehensum foliis 59—66 continet ultima verba libri VIII 144 inde ab *(ο)ἵ μὲν ταῦτα ὑποκριναμένων ἀθηναίων* et librum IX inde ab initio usque ad verba *ἔστασαν ἑρμιονέες* capitis 28, 2.

IV. Sequitur fragmentum codicis alia manu exarati Demosthenis quod comprehensum foliis 67—74 continet primum finem orationis contra Philippum quartae inde a verbis *οὐ κολακείας* (p. 151, 22—27 R) cum subscriptione *τέλος τοῦ κατὰ φιλίππου τετάρτου*, tum *πρὸς τὴν φιλίππου ἐπιστολὴν* (67—69ᵛ), denique praemissa hypothesi Libanii (fol. 70ʳ inc. *Τεῖχος μὲν ὑπὲρ ἀθηναίων — τοῦτο ψηφίσηται ὁ ῥήτωρ* (220, 1 — 222, 18) orationem *περὶ τοῦ στεφάνου* inde ab initio usque ad verba *ὅτι ὑμεῖς μὲν οὐκ ἀφ᾽ ἧς* (233, 29) (fol. 70ᵛ—74ᵛ).

V. Sequitur fragmentum alia manu exarati codicis quod comprehensum foliis 75 (quatern. *κα′*) — 123 continet Simplicii commentarium in Aristotelis categorias inde a verbis *ἑνός· περὶ δὲ τὸ ἓν τὸ πλῆθος* usque ad *ὡσὰν αὐτὸς αὐτὰ συμπαραίνων* (ed. Basil. 1551 p. 69ᵛ 5—91ᵛ 12 = p. 272, 6 — 361, 9 ed. Kalbfleisch)[1]).

VI. Sequitur fragmentum alia manu quae similis est primae exaratum quod comprehensum foliis 124—131 continet Heracliti allegorias Homericas inde a verbis *δι᾽*

1) Cf. Kalbfleisch suppl. praefat. p. X.

οὗ τὰ μέγιστα σφαιροειδεῖ παρέδωκε c. 48 p. 104, 5 ed. Mehler usque ad *τούτοις ἐξανάγκης συγκαταινεῖ* (= p. 152, 1).[1])

VII. Sequitur fragmentum codicis alia manu exarati Demosthenici quod comprehensum foliis 133[2])—169 continet praemissis hypothesibus Libanii (fol. 133r Inc. *Ὄλυνθος ἦν πόλις* usque ad *ὑπείληπται θρασύνων ἐπ' αὐτὸν* p. 6,1 — 8,4 R; fol. 44 *ὑπόθεσις ὀλυνθιακοῦ δευτέρου λόγου: λιβανίου* p. 17 R; fol. 155 *ὀλυνθιακοῦ ὑπόθεσις τρίτου λόγου* p. 27) orationes tres Olynthiacas, quarum tertia folio 169v in verba desinit *εἶπον ὡς δεῖ νέμειν* (38, 19).

VIII. Sequitur alia manu exaratum fragmentum rhetoricae quod comprehensum foliis 170—177 incipit verbis *Οἱ τῆς ῥητορικῆς τέχνης ἐξηγηταί, πρὶν ἅψασθαι τοῦ κειμένου ζητοῦσί τινα κεφάλαια*[3]) et desinit verbis *ὃ λέγεται καὶ δημηγορικόν.*

IX. Sequitur fragmentum alia manu exarati codicis Demosthenici quod comprehensum foliis 178—193 continet orationem Philippicam primam inde a verbis *μὴ δὲ δισμυρίους ξένους* p. 45, 12 usque ad finem p. 55, 6 et hypothesin orationis *περὶ εἰρήνης* (fol. 191 *ὑπόθεσις τοῦ περὶ εἰρήνης λόγου· προθεωρία.* Inc. *Μηκυνομένου τοῦ πολέμου τοῦ περὶ ἀμφιπόλεως* (= p. 55 R). Fol. 193v desinit verbis *παραβαίνειν εἰρήνην. μὴ δὲ*).

X. Sequuntur fol. 194—201 alia manu exaratae decem Libanii epistulae quarum prima *Μοδέστῳ· Εἰ περὶ τὰς τῶν δυνατῶν* (532), secunda *Μοδέστῳ· Ἄκουε δὴ καὶ ἕτερον* (197), ultima anepigrapha *Εἰ δὲ Μίδας ἦν* (758) desinit in folio 291v verbis *δεήσονταί σου, ληροῦσι· καὶ ὡς* cum glossis interlinearibus.

XI. Sequuntur fol. 202—239 Matthaei Camariotae *τὰ προγυμνάσματα τῆς ῥητορικῆς.* Inc. *Ὅρος προγυμνάσματος. Προγύμνασμά ἐστιν ἄσκησις μετρίων* (Rhet. gr. ed. Walz I 121)[4]).

---

1) Codex Vaticanus 871 eodem vocabulo desinit. Cf. Mehler p. V.

2) Folium 132 vacuum est relictum.

3) Cf. Theonis progymnasmata ed. Walz Rhet. gr. I 145 sq.

4) Cf. supra p. 164.

Finem (fol. 240—241^{r}) veteris codicis facit fragmentum ethicum capite privum quod incipit verbis: *Ἀναπολήσας ἐγὼ κατὰ νοῦν ὡς οἱ πλεῖστοι δὴ τῶν ἀνθρώπων τῆς τῶν ἠθῶν ὁδοῦ παρατρέπονται.* Folium 241^{v} vacuum est relictum.

Quae sequuntur folia septem carmen continent manu eadem Constantini Peloponnesii scriptum quae folia prima 11 codici praefixa exaravit.

Codicem anno 1896 examinavi et Neoclis Themistoclisque declamationes excussi, reliquas anno 1908 a me rogatus Maximilianus Loehr, collega carissimus, contulit.

234 12. Codex Musei Britannici Burneianus 513 chartaceus formae quartae quem catalogus ita describit: „*Caroli Burnei collatio argumentorum, quae in codicibus quibusdam anonymis habentur. Auctores sunt veteres Graeci; nempe*

α. Demosthenes. fol. 1.
β. Libanius. ff. 3, 58.
γ. Simplicius. fol. 31.
δ. Heraclides fol. 32"

nihil continet nisi descriptionem fusam codicis Hierosolymitani 79 dum in bibliotheca archiepiscopali Londinensi est a Carolo Burneio factam et paucis mutatis vel omissis publici iuris factam ab Henrico Ioanne Todd in „Transactions of the Royal Society of Literature of the United Kingdom vol. I part. I Londini 1827 p. 158—170: „*An Account of a Codex containing several Greek Mss., belonging to the Patriarch of Jerusalem*".

235 13. Alterum exemplar huius descriptionis exstat manuscriptum in bibliotheca archiepiscopali Londinensi. (Vide supra p. 452 not).

Utrumque inspexi anno 1880.

14. Laurentianus LIX 30 (= Lau) saec. XIV fol. 229 et 235. Vide t. I p. 417 sq. Contuli.

15. Mosquensis 489 saec. XV fol. 217 et 223^{v}. Vide supra p. 180 sq.[1])

1) Sed in paginae 182 linea 8 excidit: fol. 223 *ἐκ τοῦ ἐναντίου* et in linea sequenti pro fol. 223^{v} legendum est: 229^{v} *Δικάζεται κτλ.*

16. Neapolitanus II E 19 saec. XV fol. 79ᵛ et 85ᵛ. Vide t. I p. 331 sq.

17. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 270 et 275ᵛ. Vide t. I p. 211 sq.

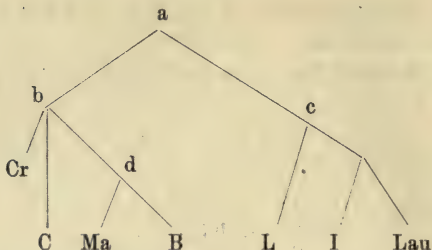
18. Ambrosianus L 64 saec. XIV fol. 123 et 130ᵛ. Vide t. I p. 426 sq.

19. Escurialensis T-II-11 (147) saec. XVI fol. 28ᵛ et 34ᵛ. Vide supra p. 366 sq.

Ex his quos in censum vocandos duxi codices septem *CrCMaBLILau* in duas discedunt familias, quarum prior codicibus *CrCMaB*, altera codicibus *LILau* continetur. In universum quidem hic quoque priori familiae maior debetur auctoritas. Sed codicis *Cr* pleraque pars periit, atque in iis quae certo dispiciuntur singularia sunt peccata, ut p. 485, 1 *ἐλάττονα* pro *ἐλάττωμα*, 485, 6 *κινεῖ* pro *καλεῖ*. Item *C* plurima neglegentiae vestigia praebet, ut p. 466, 7 *δήμῳ* pro *μήδῳ*, p. 464, 2 *ἀθυμίαν* et p. 492, 1 *οἶμαι* — 2 *λαβεῖν* om, p. 468, 4 *δεῖξον* pro *ἔλεγξον*. Ac ne *MaB* quidem codicum fons communis prorsus ab emblematis ut *ἐν* p. 477, 4 liber est. Et Themistoclis antilogia in *Ma* omnino desideratur.

Maior vero numerus est lectionum in *LILau* perversarum. Nam cum *L* ipse multa novavit tum manu secunda correctrice nonnusquam interpolatus est. Et fons codicum *ILau* communis multa omisit vel mutavit, codicis autem *I* librarius sine ulla religione textum traditum interpolavit, ut p. 467, 5 *φροντιστήριον* pro *τὰ διδασκαλεῖα*, p. 470, 2 *οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνα φέρει τὴν τῶν παίδων στέρησιν* pro *στέργοντα, κηδόμενα, προπολεμοῦντα τῶν τέκνων* scribendo vel p. 466, 2 verba *καλῶς ἔργον ποιεῖν* inserendo. Denique etiam *Lau* ipse numerum corruptelarum auxit ut p. 481, 23 *ὦτα* pro *σοῦσα*.

Necessitudinis vinculum quo singuli codices inter se coniuncti sunt hoc tibi reddet stemma

Nec magnus est numerus testimoniorum. E priore enim declamatione singulos locos laudaverunt Macarius Chrysocephalus[1]) atque is quidem, ut haud raro, vel in titulo p. 464, 1 peccans, Thomas Magister, Georgius Lacapenus,[2]) auctor florilegii Neapolitani,[3]) ex altera quattuor Macarius, duos auctor florilegii Neapolitani.

Declamationes in lucem protractae sunt a Fed. Morello Liban. opp. t. I p. 511—525 et p. 526—539 ex uno[4]), ut videtur, codice quem aut *L* manu secunda correctum ipsum aut fontem e quo correctus est fuisse suspicandum est. Scatet vitiis quorum partem etsi minorem quam in declamationibus antecedentibus quovis codicum subsidio privatus divinando sustulit Reiskius. Sed textum Morellianum quamvis vitiosum repetere quam certas emendationes mariti recipere maluit uxor quae editionem fecit t. IV p. 374—388 et 388—401.

Nonnulla ad textum corrigendum contulerunt Fr. Iacobsius et Aug. Gasda[5]), pauca Sintenis[6]) et Cobetus.

1) Cf. t. I p. 351 sq.
2) Cf. t. I p. 351 sq.
3) Cf. supra p. 368 sq.
4) Cuius rei indicium est quod aliter atque alibi lectio nulla praemisso γρ margini adscripta est.
5) Cf. supra p. 198.
6) Cf. t. I p. 78.

IX.

Μετὰ τὰ ἐν Σαλαμῖνι ἀναλαμβάνειν ἀξιοῖ Νεοκλῆς τὸν Θεμιστοκλέα, ὁ δὲ ἀντιλέγει.

Ὁ Νεοκλῆς.

1. *Ἄνδρες δικασταί, ἀποδίδωσί μοι τὰ κατωρθωμένα τὸν υἱὸν καὶ πάλιν βούλομαι ψήφῳ καλεῖσθαι Θεμιστοκλέους πατήρ. καὶ βραχέος μὲν ᾤμην δεήσειν μοι πρὸς τοῦτο λόγου καὶ τοσούτου μόνον ὅτι τὸν παῖδα πρὸς τὸν κλῆρον εἰσάγω· ἐπειδὴ δὲ φεύγει με Θεμιστοκλῆς καὶ τὴν περὶ ταῦτα χάριν οὔτε λαβεῖν οὔτε δοῦναι βούλεται καθάπερ ἠδικημένος τι παρ' ἡμῶν, ἐὰν ἐπιδείξω αὐτὸν τὰ μέγιστα δι' αὐτῶν ὧν ἠδικῆσθαι νομίζει κεκερδακότα, ὑμεῖς ἡμῖν ἀμφοτέροις, ὦ* R IV 374

Cr = Codex Hierosolymitanus Sanctae Crucis 57
C = Chisianus R VI 43
Ma = Matritensis 4679 (N-49)
B = Barberinus II 41
L = Laurentianus LVII 23
I = Hierosolymitanus S. Sepulcri 79
Lau = Laurentianus LIX 30

1 *Μελέτη πραγματική. θεωρία* ante *Μετὰ* edd om libri sed *πραγματική* in marg *L* | *Μετὰ* — 2 *ἀντιλέγει*] inser *Lau*[2] *Νεοκλῆς — ἀποκηρύξας πρότερον θεμιστοκλέα — καὶ πατὴρ εἶναι τούτου — ἀξιοῖ. I* cf. supra p. 452 3 *Ὁ Νεοκλῆς* om *C* *μελετῶμεν τὸν νεοκλέα I* 4 *ἀποδίδωσί* — 5 *υἱόν* citat praemissis verbis *Λιβάνιος ἐν τῇ τοῦ Νεοκλέους μελέτῃ* Thomas M. p. 204, 12 s. v. *κατορθῶσαι ἐπὶ πολέμου καὶ τῶν τοιούτων· κατόρθωμα δὲ οὐκέτι, εἰ καὶ Ἀριστείδης ἅπαξ, ἀλλ' ἀντὶ τούτου κατωρθωμένον λέγε.* | *κατορθώματα I* 6 *μὴ Ma* sed *καὶ* suprascr m[2] 7 *τοσούτου* scripsi *τοσοῦτον* libri edd 8 *αὖθις* ante *εἰσάγω* inser *I*[2] | *ἐπειδὴ* scripsi e *CBILau* *ἐπεὶ MaL* edd | *δὴ I* 9 *με* om *ILau* | *Θεμιστοκλῆς* praemisso *κείμενον* in marg *L*[2] 11 *ἐὰν* — 12 *ὑμεῖς* in marg *L* | *ἐὰν* om *C* | *δὲ* post *ἐπιδείξω Ma* 12 *ἠδικῆσθαι* om *ILau* | *νομίζει* in marg *L*[2] *κεκερδακότα B* sed post *α*(1) ras 1 litt (*γ*?) *κεκερδηκότα C* cf. p. 206, 9; t. III 93, 20 | *δὲ* post *ὑμεῖς C*

ἄνδρες δικασταί, βοηθήσατε, τούτῳ μὲν τὸ μηκέτ' ἔξω τῶν πατρῴων εἶναι παρέχοντες, ἐμοὶ δὲ τὸ τούτῳ συνοικεῖν.

2. *Ἐνόμιζον μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῦ Μήδου πεφευγότος αὐτόν μοι προσελθόντα Θεμιστοκλέα καὶ τὴν δεξιὰν ἐμβαλόντα μεμνήσεσθαί τε τῆς οἰκίας καὶ ταῦτα ἀξιώσειν ἔχειν ἐφ' ἃ καλεῖται νῦν παρ' ἡμῶν, καὶ γὰρ εἰ πολλὰ καὶ μεγάλα αὐτῷ καὶ κρείττονα ἐλπίδος τὰ πεπραγμένα, ἀλλ' οὐδὲν αὐτὸν τῶν πάντων ἡγούμην ἀποστήσειν τῆς πρὸς τὸν οἶκον τὸν πατρῷον εὐνοίας· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῦ μου προσιόντος καὶ δεομένου τῶν ἐμῶν εἶναι δεσπότην οὐ προσδέχεται τοὺς λόγους, ἀλλ' ἀποπηδᾷ καὶ καταφρονεῖ καὶ τὰς δεήσεις ἀτιμάζει, πεισθήτω παρ' ὑμῶν εἶξαι καὶ συγχω-*
R IV 375 *ρῆσαι τῷ πατρὶ καὶ μὴ διαβαλλέτω τὴν ἐκ | τοῦ πολέμου λαμπρότητα τῇ πρὸς ἐμὲ χαλεπότητι.*

3. *Τῇ μὲν οὖν δόξῃ καὶ τῇ δεινότητι χαίρω Θεμιστοκλέους, τί γὰρ ἂν ἥδιον γένοιτο πατρὶ τοῦ τηλικαῦτα μὲν αὐτῷ δεδυνῆσθαι τὸν υἱόν, ἐπαίνων δὲ πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης τυγχάνειν, αὐτὰ δὲ ταῦτα οἷς εὐφραίνομαι μεγάλα μοι πρὸς τὴν παροῦσαν σπουδὴν ἐναντιώματα γίγνεται· δέος γάρ ἐστιν, ὦ ἄνδρες*

---

1 *μηκέτι C* 2 *τὸ* om *C* 5 *ἐμβαλόντα* scripsi auctore Cobeto Coll 292 coll t. II p. 300, 15 *συμβαλόντα* libri edd | *μεμνήσεσθαι* scripsi e *L* cum Gasda et Cobeto *μεμνῆσθαι* reliqui libri edd | *τε τῆς*] *τῆς τε Ma* | ante *τῆς* ras 2 litt et *τῆς* in ras L^2 10 *ἐπειδὴ δὲ L* sed *ὴ δὲ* in ras m^2 | *αὐτῶ Ma* 11 *δεσπότην Ma* sed *η* in ras m^5 | *οὐ* in ras L^2 12 *ἀποπέμπεται C* | *καὶ* (2) inserui e *CMaB* om reliqui libri edd 13 *καὶ* ante *ἀτιμάζει L* sed del m^2, *Lau* edd delevi 14 *διαβαλλέτω I* sed *μεταβαλλέτω* suprascr rubr *διαβαλέτω Ma* *διαμελέτω C* 15 *τῇ* inser Ma^5 16 *τῇ* inser Ma^5 | *μὲν* om *Ma* | *δόξῃ I* sed *τῇ ἀπὸ τοῦ πολέμου* suprascr m^2 | *δεινότητι I* sed *φρονήσει* suprascr m^2 17 *τοῦ* om *Ma* 18 *αὐτοῦ?* 19 ante *ταῦτα* ras 3 litt *L* 20 *μεγάλα Ma* sed in *μέγα* corr m^5 21 *ἐναντίωμα Ma* *γίγνεται CI* | *δέος* — 461, 1 *παραχθέντες* citat praemissis verbis

δικασταί, μὴ τὰ μὲν τῇ σοφίᾳ τῇ τούτου παραχθέντες, τὰ δὲ τὴν δόξαν τὴν ἀπὸ τῶν ἀγώνων αἰσχυνθέντες τὴν Θεμιστοκλέους ἄδικον φιλονεικίαν ἰσχυροτέραν ὧν ἡμεῖς παρεχόμεθα δικαίων ποιήσησθε. 4. οὐ μὴν ἀλλ' εἰ ἐμοὶ μὲν ταῦτα ἥδιστα, τούτῳ δὲ ἐγίγνετο βλαβερά, λόγον ἂν εἶχεν ὑμῖν ἡ πρὸς τὸν εὐεργέτην χάρις· ἐπειδὴ δὲ οἷς ἂν αὐτὸς ἡσθείην, ταῦτα τούτῳ λυσιτελοῦντα φανήσεται, μὴ κατὰ Θεμιστοκλέους, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τιμήσητε τὴν Θεμιστοκλέους δόξαν μηδὲ θῆσθε ψῆφον ᾗ νῦν οὗτος ἡσθεὶς μετὰ ταῦτα μέμψεται. 5. ὁ μὲν οὖν ἀνὴρ θυμοῦ μεστός, ὡς ὁρᾶτε, καὶ δυσχεραίνει μου τὸν λόγον, ἀκουσάτω δὲ ὅμως διὰ τέλους καὶ τοῦτο ὑπομεινάτω καὶ τάχα ἔσται πρᾳότερος. καλείτω δὲ τὸν λόγον, εἰ μὲν βούλεται, νουθεσίαν, εἰ δ' ἐθέλει ἥδιον, ἀπολογίαν. παραιτοῦμαι δὲ αὐτόν, ἐὰν ἀναγκασθῶ μνησθῆναί τινος ὧν οὐκ ἂν ἠβουλόμην, τῶν ἀναγκασάντων ἡγεῖσθαι τὰ ῥήματα.

6. Ἐποιησάμην, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτον ἐκ

---

4 Plat. apol. p. 20 D; Phaed. p. 87 B; Parm. p. 128 B 18 cf. p. 487, 15. Plut. Them. 1, 1. Val. Max. VI 9 ext. 2. Ael. var. hist. XII 43

ὡς καὶ Λιβάνιος Lacapenus cod. Mosq. fol. 30 s. v. *παράγει τὸ φενακίζει καὶ ἐξαπατᾷ*

1 *τῇ τούτου σοφίᾳ* Lacap 4 *παρεχόμεθα δικαίων* reposui e libris *παρέχομεν* edd | *ποιήσασθε Ma ποιήσητε I* 5 *μὲν* ante *ἐμοὶ* libri edd delevi auctore Sinteni | *μὲν* om *MaI* | *ἐγίνετο C Lau γίνεται I* 6 *λογισμὸν I* 7 *ἡσθείην Lau* sed *ν* del sequente *τ* vocis *ταῦτα ἡσθείη CMa* sed in hoc *ν* add m[5] 9 *μὴ δὲ BLILau* 10 *θῆσθε* scripsi e *CMaB* coll t. II 64, 3; IV 104, 2; 269, 16 *θῆτε LILau* edd | *ᾗ* — 11 *ὁρᾶτε* in *Ma* detrita et *μετὰ* — *ὁρᾶτε* in marg add m[2] | *μέμψεται* reposui e libris sed *μέμφεται* in marg *Ma*[2], ut coni Re *μέμφεται* edd 12 *ἀκουέτω I* 15 *δ' ἐθέλει* scripsi e *C δὲ θέλει BLILau* edd sed *θέλει* delendum coni Re *δὲ βούλεται Ma ἥδιστον Ma* 16 *ἐβουλόμην CLau* 17 *ἀναγκασάντων L* sed *σα* in ras m[2] *ἀναγκασόντων CI ἀναγκαζόντων Lau* 18 *διήγησις* in marg *I*

γυναικὸς ἧς ἐδόκει τῇ Τύχῃ κἀκείνην τε, ὥσπερ ὑμῶν ἕκαστος ἣν ἔχει κατὰ τοὺς νόμους ἔστεργον καὶ τοῦτον ἔτρεφον, ὥσπερ ὑμεῖς τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν, τά τε ἄλλα καὶ παρὰ τοὺς διδασκάλους ἔπεμπον εἰδὼς ὅτι μέγα ταῖς ψυχαῖς ἡ παίδευσις ἀγαθόν. 7. ἐνταῦθα οὗτος ἰσχὺν μὲν φύσεως ἐδείκνυ καὶ πολὺ ταύτῃ παρῄει τοὺς συμφοιτῶντας, ἐπείθετο δὲ οὐ πάντα τοῖς ἄγουσιν, ἀλλ' αὑτὸν ἐν τοῖς πολλοῖς ἐποίει κύριον καὶ
R IV 376 πρὸς τὰς ὁρμὰς | τῆς γνώμης αἱ τῶν παραινούντων ἐπῳδαὶ μικρὸν ἴσχυον. εἰς ἃ βλέπων τις τῶν διδασκάλων οὗτος ὁ νέος, πολλάκις ἔφη, ποτέροις μὲν αὑτὸν δώσει τῶν ἔργων, εἴτε τοῖς χείροσιν εἴτε τοῖς ἀμείνοσιν, οὐκ ἂν εἴη προειπεῖν. ὁποτέρωσε δ' ἂν ἀποκλίνῃ, μέγα τι ποιῶν ἐν ἐκείνῳ φανεῖται. καὶ οὐκ ἐψεύσατο. ὁρᾶτε γοῦν ἡλίκους ὑμῖν ἔλυσε φόβους. 8. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον, τότε δέ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πολλὰ τούτου πράττοντος ἐφ' οἷς ὑπὸ τῶν φίλων ἐνεκαλούμην ἐγώ, παρ' ἐμοῦ γὰρ ἡγοῦντο δεδόσθαι τὴν ἐξουσίαν, ἔλεγον πρὸς τοῦτον· ὦ παῖ, παῦσαι τούτων τῶν ἔργων ἃ τοὺς μὲν ἐπιτηδείους ἡμῖν ἀνιᾷ, τοὺς δὲ δυσμενεῖς εὐφραίνει. κράτει τῶν ἡδονῶν αἷς ἀκολουθεῖ ψόγος. μέγα φρονοῦσιν οἱ τῶν ἄλλων πατέρες

5 Plut. Them. 2, 1 10 cf. p. 488, 8 sq.; 496, 18. Plut. Them. 2, 2

1 *τῇ* inserui e libris om edd 2 *τοὺς* inserui e *CBL* om reliqui libri sed verba usque ad *τοῦτον* in *Ma* detrita, edd 3 *αὐτῶν CI* sed in hoc ʽ e ʼ corr m^2 4 *παρὰ* reposui e libris sed in *Ma* detrita et in *L* utrumque *α* in ras m^2 *περὶ* edd sed „*lege παρὰ aut πρὸς*" Re 11 *πολλάκις ἔφη* scripsi e *CMaBILau* *ἔφη πολλάκις L* edd 12 *ἐπιδώσει I* 14 *ὑποκλίνῃ I* | *τί C* 15 *καὶ* om *Ma* | *γὰρ C* 16 *ὑμῖν* scripsi e *CBILau* *ἡμῖν MaL* edd 18 *τὸν φίλον Ma* 19 *ἡγεῖτο C* | *ἂν* post *ἔλεγον CMaLILau* edd delevi 21 *ὑμῖν Ma*

ἐπὶ τοῖς υἱέσιν, ἐγὼ δὲ ἐρυθριῶ. καὶ πρὸς Διός, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἴ τι ψεύδομαι τούτων, οὗτος αὐτὸς ὑφ' ὑμῶν ἐρωτάσθω. φήσει γὰρ ὡς ἀκήκοε καὶ ταῦτα καὶ ἔτι πλείω. μάτην δὲ ἄρα ἔλεγον. ἑαυτῷ γὰρ ἠξίου προσέχειν, ἀλλ' οὐ τῷ πατρί. 9. *τὰ μὲν οὖν ἄλλα καὶ φέρειν οἷός τε ἦν ἀχθόμενος μέν, ὅμως δὲ πείθων ἐμαυτὸν ἀνέχεσθαι· ἐφ' ᾧ δὲ λίαν ἐπλήγην τότε μὲν ἐπράχθη, νῦν δὲ οὐκ εἰρήσεται. ὧν γὰρ καὶ ὑμᾶς εὐξαίμην ἂν ἐπιλήσεσθαι, πῶς ἂν ταῦτα δίκαιος εἴην εἰς μέσον φέρειν; ἀλλ' οὗτός γε μέμνηται καὶ τί τὸ πεπραγμένον καὶ ποῦ καὶ πότε.* 10. *τότ' οὖν ἐλογιζόμην πρὸς ἐμαυτόν, ὡς, εἰ μὲν ἐπιτρέποιμι ταῦτα ὁδῷ βαδίζειν, γενναῖος ἀπολεῖταί μοι παῖς καὶ οὐκ ἐμοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ πατρίδι· εἰ δὲ ἐπιστροφήν τινα ποιησαίμην καὶ λυπήσαιμι καὶ δίκην ἐπιθείην δυναμένην βοηθῆσαι τῇ φύσει, κερδανῶ μὲν αὐτός, κερδανεῖ δὲ ἡ πόλις, ἔσται δὲ ἡ δόξα μὲν τῆς οἰκίας, ὁ καρπὸς δὲ κοινός.* 11. *σκοπῶν δὴ παρ' ἐμαυτῷ πῶς ἂν τοῦτο γένοιτο καὶ τὰς ἐκ λόγων βουλὰς ὑπεροφθείσας ὁρῶν ἦλθον ἐπὶ τὴν ἀπὸ τῶν πραγμάτων καὶ τοὺς δικαστὰς λαβὼν συνοργιζομένους διέστησα τοῦτον ἐμαυτοῦ πολλὰ μὲν πρὸ τοῦ δικαστηρίου, νὴ Δία, δακρύσας, πολλὰ δὲ ἐν αὐτῷ παρὰ πάντα | τὸν λόγον, πολὺ δὲ* R IV 377

7 sq. cf. p. 488, 16 sq. Idomen. fr. 5 ed. Mueller Fr. hist. II 491 15 cf. p. 281, 12

1 *δὲ* om *I* 2 *αὐτὸς οὗτος ἐρωτάσθω C* 3 *ἐφ' Ma ἀφ' Lau παρ' I* | *ὅσ' C* | *ἀκήκοεν Lau* 6 *οἷός τ' Ma* 8 *ἐπράχθη L* sed *η* in ras m² *ἐπράχθην Lau ἐταράχθην B* 10 *γε* om *I* 11 *τότ'* scripsi e *Lau* cum Gasda *τό τ' B τοῦτ' CMaI* edd *τοῦτο L* 14 *δ' BI* 19 *δε* (*η* supra) *L* | *ἐμαυτὸν Lau* 20 *παιδείας C* 21 *ἀπὸ* inser *Ma²* 24 *τὸν* om *C*

πλείω μετὰ τὰς ψήφους οἴκοι. τὰς γὰρ ἀποκηρύξεις οὐ τῶν ἐκβαλλομένων μᾶλλον εἶναι δεῖ νομίζειν ἀθυμίαν ἢ τῶν ἠναγκασμένων ἐκβαλεῖν. ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἔχει τὴν οἰκίαν, ὁ δὲ οὐκ ἔχει τὸν υἱόν. 12. *διῆγον οὖν ἐν οἷσπερ οἱ συμφοραῖς κεχρημένοι πότους μὲν καὶ σύνδειπνα καὶ τὰ τέρψιν ἔχοντα πάντα ἁπλῶς ἀποδιδράσκων, αἰτῶν δὲ νύκτα καὶ ἡμέραν παρὰ τῶν θεῶν ἐπιθυμίαν βελτιόνων ἔργων ἐνθεῖναι Θεμιστοκλεῖ. καὶ οὐκ ἠτύχησα. γενόμενος γὰρ ἐφ' ἑαυτοῦ καὶ τὴν ψυχὴν ἀλγήσας καὶ καταστὰς εἰς τὴν ὑπὲρ τῶν ἀναγκαίων φροντίδα κάλλη μὲν σωμάτων καὶ τοὺς περὶ ταῦτα ἔρωτας καὶ τὰς οὐκ ἐπαινουμένας ἡδονὰς οὐκέθ' ὁμοίως ἐδίωκεν οὐδ' ἠμέλει παντελῶς τῆς διανοίας, ἀλλὰ καὶ χρηστῶν ἔργων ἐμέμνητο καὶ μεθίστη τινὰ καὶ μετέβαλλε καὶ τὴν φύσιν οὐχ ὁμοίως ἀπώλλυε καί τινα ἀγρυπνίαν ἠγρύπνει βελτίω τῶν προτέρων εἰς Μιλτιάδην βλέπων καὶ τὸ Μαραθῶνι τρόπαιον. ἐφ' οἷς αὐτὸν ὁρμήσας ἀναλαβεῖν ἐπέσχον τοῦ ῥιζωθῆναι τὴν*

1 cf. Meier-Schoemann-Lipsius, Att. Prozeß p. 535 sq. 6 Plat. conv. p. 172 B 14 Plut. Them. 2, 5 cum nota Baueri p. 10 sq.

1 *τὰς* — 3 *ἐκβαλεῖν* citat floril. Neapol. fol. 285r, — 4 *υἱόν* praemissis verbis *τῆς μελέτης ἐν ᾗ ἀντιλέγει Θεμιστοκλῆς ἀξιοῦντος Νεοκλέους ἀναλαμβάνειν αὐτὸν καὶ μελετῶντος* Macarius fol. 85v | *γὰρ* om Macar 2 *ἀθυμίαν* om *C* 3 *ἐκβάλλειν* *BILau* 4 *δ' Ma* Macar 5 *πότους Ma* sed in *τούτους* corr m² | *δὲ Ma* | ante *καὶ* ras 4 litt *L* 6 *τὰ* om *C* *τέρψιν* reposui e libris cum Cobeto Coll. 293 *τρέφειν* edd *τέρπειν* Iacobs Add 45, *τρυφὴν* Anth Pal III 68 10 *εἰς τὴν* om *Ma* 11 *ὑπὲρ CI* sed in hoc *γρ περὶ* suprascr m², *Lau* 12 *οὐκ* om *Lau* | *ἡδονὰς* om *Ma* | *οὐκ ἔθ' MaI* edd 14 *μεθίστατο* vel *μεθίστη αὐτὸν* legendum coni Gasda | *μετέβαλε* Re 15 *οὐχ* om *BILau* 16 *καὶ* ante *ἀγρυπνίαν* *CL* | *καὶ* ante *εἰς I* 17 *καὶ* om *ILau* | *τῷ Lau* 18 *τοῦ* scripsi cum Gasda *τὸ C* *τῷ* reliqui libri edd cf. ad t. III 161, 21

ἀρετήν. 13. τούτων, ὦ ἄνδρες δικασταί, γιγνομένων πολλοί μοι προσιόντες καὶ τῶν ἀναγκαίων καὶ τῶν ἐπιτηδείων εὖγε, ὦ Νεόκλεις, ἔλεγον. καλῶς εἶδες ὅθεν ἂν ἐπανορθώσαις τὸν υἱόν. εἰς δέον, ὡς ἔοικε, πάντα ἐκεῖνά σοι πέπρακται. μεγάλας φροντίδας εἰς τὸν νοῦν ἐμβέβληκε καὶ προσδέχεται κίνησιν Περσικὴν καὶ πῶς ἂν τὴν προσβολὴν ἀποκρούσαιτο σκοπεῖ. 14. καὶ ταῦτα ἀκούων ἡδόμην τε καὶ τῶν ἐλπίδων εἰς λύσιν τῆς ἀποκηρύξεως ἀνέμενον τὸ τέλος. ὃ καλῶς ποιοῦν ἥκει. μέγας ἡμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Θεμιστοκλῆς ἐν βουλαῖς, ἐν ἔργοις, ἐν λόγοις, ἐν ὅπλοις, ἐν γῇ, ἐν θαλάττῃ, ἐν τοῖς Ἕλλησιν, ἐν τοῖς βαρβάροις. καὶ διὰ τὴν τούτου γνώμην οἷς ἠκολουθοῦμεν ἡγεμόσι, τούτων πεφήναμεν βελτίους. λύεται δὴ μετὰ τῶν κοινῶν φόβων καὶ τῆς ἀποκηρύξεως ἡ γνῶσις καὶ τὸ εἰκὸς ὁ καιρὸς λαμβάνει. ὥσπερ γὰρ πρότερον ἐκείνων ἔδει τῶν τοῦτον | σωφρονιούντων, οὕτω νῦν τῆς R IV 378
ἀρετῆς ἀνωμολογημένης πεπαῦσθαι χρὴ ταῦτα ὧν πρότερον ἔδει.

15. Ἀλλ' οὐ βούλομαί φησιν. ἀλλὰ βουλήθητι. τὸ γὰρ ἐθέλειν ἄμεινον, ἔνθα ἂν ᾖ τὸ μὴ βούλεσθαι

---

3 Plat. Gorg. p. 494 C 14 Thuc. I 94 sq.

---

1 *γινομένων I* 3 *νικόκλεις I* | *εἶδ' C* 4 *εἰ Ma* sed *ς* add m[6] 6 *ἐμβέβληται CMa* 8 *κίνησιν C* | *καὶ τοιαῦτα ἃ ἀκούων* coni Re 10 *ποιοῦν Lau* sed *ποιων* in marg 12 *ἐν ὅπλοις ἐν λόγοις Ma* sed *ἐν λόγοις ἐν ὅπλοις* corr m[2] 13 *τοῖς* bis om *I* 14 *τούτων* e *τούτου* corr *Lau* 15 *δὴ* scripsi e *MaB* *δὲ* reliqui libri edd 18 *τοιοῦτον Ma* | *σωφρονιούντων* scripsi cum Cobeto Coll 293 *σωφρονούντων* libri edd *σωφρονιζόντων* Gasda | *οὕτως ἐν τοῖς Ma* 21 *φὴσ Ma* 22 *μὴ* om *Ma*

κακόν. καὶ δεῖ δή που τὸν οὐχὶ βουλόμενον εἰκότως φαίνεσθαι μὴ βεβουλημένον. εἰ δὲ οἱ λογισμοὶ πρὸς τὴν πρᾶξιν ἐνάγοιεν, ὁ δὲ μάχοιτο, δικαίως ἂν ὅ γε τοιοῦτος καταναγκάζοιτο. σκόπει γάρ. ἐν ταῖς εἰσφοραῖς οἱ μὲν ἑτοίμως εἰσφέρουσιν, οἵ δ' ἥδιστ' ἂν μὴ θεῖεν, ἀλλ' ὅμως οὐδεὶς ἀνέξεται. 16. Θηβαῖοι δὲ δικαίως ἂν μεθ' ὑμῶν πολεμοῦντες ἔδοσαν αὑτοὺς τῷ Μήδῳ καὶ συνεπεστράτευον. οὐκοῦν τὰ προσήκοντα μὴ βουληθεῖσι μεταμέλει νῦν καί εἰσιν ἀθλιώτατοι πάντων ἀνθρώπων ἐξ ὧν οὐκ ἠθέλησαν. πάλιν ἥκοντος ἐκ Δελφῶν τοῦ ξυλίνου τείχους καὶ σοῦ τὸν νοῦν εὑρόντος τῶν λογίων καὶ τὰς τριήρεις ἐν τῷ τείχει τούτῳ δηλοῦσθαι λέγοντος καὶ παραινοῦντος ἐκλείπειν τὴν πόλιν ἦσαν οἱ μὴ βουλόμενοι τοῦτο. καὶ καταμείναντες ὡς δὴ τῆς ἀκροπόλεως ξύλοις τετειχισμένης ἀπώλοντο κακῶς οἵ μὴ βουληθέντες.

---

6 Her. VII 233 11 cf. p. 498, 15. Her. VII 141 sq. Aristid. pro IV viris t. II p. 249, 12 sq. ed. Dind. 15 Her. VII 142

---

1 καὶ] εἰ *Ma* | εἰκότως om *I* 2 μὴ inserui e *CMaL* sed in hoc eras, *I*, ut negationem postulavit Gasda om *BLau* edd | βεβουλημένον] βεβουλημένου (sed η in ευ corr m²) καλῶς ἔργον ποιεῖν *I* | δ' *MaB* | οἱ μοι *Ma* sed μοι in μὲν corr m² 3 οἱ *Ma* sed in ὁ corr m² | μάχοιντο *Ma* sed ν eras | ὅ γε *Ma* sed ὃ corr m² ὁ *Lau* 5 οἱ(2) scripsi οἳ *CBLLau* Re οἵ *MaI* Mor 6 ἀφέξεται Gasda | δὲ om *CMa* 7 ἡμῶν *Ma* | αὑτοὺς scripsi e *CLI* αὐτοὺς *MaBLau* edd | δήμῳ *C* 8 συνεστράτευον *ILau* | οὐκ οὖν *Lau* | βουληθεῖσι scripsi e *CMaBILau* βουληθέντες *L* sed θέντες in ras m², edd Iacobs Lect 116

9 μεταμέλει scripsi e *C* cum Iacobsio μετάμελοι *I* μεταμέλοι reliqui libri edd μεταμέλον coni et καὶ del Re μεταμέλονται Gasda 14 ἦσαν, οἳ Re 15 ξύλοις in ras *L²* πύργοις *ILau* | ἀπώλοντο, κακῶς μὴ vel ἀπώλοντο κακῶς, κακῶς μὴ coni Re 16 οἱ μὴ βουληθέντες *L* sed μὴ suprascr, *I* sed γρ οἱ μὴ βουληθέντες ἐξελθεῖν δῆλον suprascr m² βουληθέντες *Ma* sed ου et θ corr m² et γρ οἱ μὴ βουληθέντες in marg m³ οἱ βουληθέντες *Lau* οὐ βουληθέντες *CB* οἷα μὴ βουληθέντες coni Iacobs Lect 117 („*utpote non volentes*“)

17. *Ὅταν οὖν λέγῃς δεινὸν εἶναι τὸ τὴν οἰκίαν ἄκοντα κομίσασθαι καὶ τιμωρίας διαφέρειν οὐδέν, μάνθανε πολλὰ τῶν ἀκουσίων τοῖς ἠναγκασμένοις λυσιτελήσαντα. ὁρᾷς τοὺς παῖδας τοὺς κομιδῇ τοὺς ἄκοντας ἑλκομένους εἰς τὰ διδασκαλεῖα; οὗτοι καταρῶνται μὲν τοῖς παιδαγωγοῖς, ἄκοντες δὲ γιγνόμενοι βελτίους ὕστερον ἐπαινοῦσι τὰς ἀνάγκας.* 18. *καὶ τί λέγω τοὺς παῖδας; ἀλλὰ τὴν μεγάλην ταύτην καὶ θαυμαστὴν ναυμαχίαν πῶς συνήγαγες; ἆρ' ἑκόντων Ἑλλήνων καὶ βουλομένων συμπλέκεσθαι; καὶ μὴν ἐδέδοκτο φεύγειν καὶ ζητεῖν αἰσχρὰν σωτηρίαν,* | R IV 379 *ἀλλ' ὅμως ταῦτα ἐγνωκότας ἔδειξας ἐξαίφνης ἐν μέσῳ τῶν βαρβάρων ὥστ' ἀνάγκην εἶναι ναυμαχεῖν. καὶ οἷς ἔδρων οὐχὶ βουληθέντες ἐνίκων καὶ ὧν ἔλαβον ἄν, εἰ προῄσθοντο, παρὰ σοῦ δίκην, ἀντὶ τούτων σὲ σωτῆρα τῆς Ἑλλάδος καλοῦσιν. οὕτως οὐδὲν θαυμαστὸν τὸ αὐτὸ καὶ βαρὺ τοῖς ποιοῦσιν εἶναι καὶ λυσιτελέστατον. καὶ νῦν μή μοι τοῦτο λέγε μόνον, ὡς οὐκ ἂν βουλοίμην καὶ ἄκοντι χαριζόμενος ἐν οἷς χαρίζῃ λυπεῖς, ἀλλ' εἰ μὴ καλὸν ἀκολουθῆσαι τοῖς τῷ πατρὶ δοκοῦσι καὶ δοῦναι χάριν ἐν τῷ λαβεῖν.*

19. *Τί δὲ καὶ τοσοῦτον μεμφόμενος ἥκεις ἐναντιω-*

---

4 Dem. p. 539, 24 10 cf. p. 72, 3 et 73, 8. Her. VIII 75 sq.

---

1 *οἰκείαν I* 3 *τοῖς ἀκουσίοις I* | *τοῖς* om *I* 4 *λυσιτελήσοντα B* | *τοὺς*(1) om *L* sed in ras 4 litt in qua *ους* m[2] *τοὺς*(3) om *I* num delendum? 5 *εἰς φροντιστήριον I* 6 *γινόμενοι I* 9 *συνήγαγεν I* sed *γες* suprascr m[2] | *ἑκόντων* scripsi cum Iacobsio Add 201 Lect 117 Cobeto Coll 293 *ἑκόντων τῶν Ma* *ἐκ τῶν* reliqui libri edd 10 *ἑλλήνων Lau* sed *λην* in ras m[2] *ἐθελόντων* Gasda | *καὶ*(1) om in ras 1 litt *L* 14 *ἄν* om *I* 15 *προίσταντο I* 16 *ἐλπίδος ILau* 17 *καὶ βαρὺ* post *ποιοῦσι Ma*, post *εἶναι B* 18 *μή τι τοιοῦτο I* 20 *κακὸν I* 22 comma post *δὲ CMaBLLau* edd delevi cum Iacobsio

σόμενος; ἀντεῖπόν σου ταῖς δημηγορίαις; ἤλγησα τοῖς κατορθώμασιν; ἐφθόνησα τοῖς ἐπαίνοις; ἐξήνεγκά τι πρὸς τοὺς ἐναντίους τῶν ἀπορρήτων; εἰπὲ τὸ ἀδίκημα. ἔλεγξόν με πονηρὸν περὶ σεαυτόν.

20. *Ἀπεκήρυξάς με, φησί, καὶ τῆς οἰκίας ἐξέβαλες. λυπηρὸν τοῦτο, Θεμιστόκλεις, καὶ βαρὺ τοῖς παθοῦσιν. ἀνῃρήσθω τοίνυν τοῦτο τὸ λυπηρὸν τήμερον. εἰ μὲν γὰρ οὐκ ἠνιῶμεν τότε, τί χαλεπαίνεις; εἰ δ' ἐλυποῦμεν, ἐνταῦθα στήτω τὸ πρᾶγμα. σὺ δὲ ποιεῖς ἄτοπον ἐν ἐγκλήματι μὲν προφέρων τὴν ἀποκήρυξιν, αὐτὴν δὲ ταύτην ὅπως μενεῖ ποιῶν καὶ δι' ὁμοίας ὀργῆς ἀμφότερα λαμβάνων, τό τε τῆς οἰκίας ἀπελθεῖν τό τε αὖθις ἐκεῖσε ἄγεσθαι, ὥσπερ ἂν εἴ τις τὸν ὧν ἀπεστέρησε χρημάτων ταῦτα ἀποδιδόντα πάλιν δυσμενῆ κρίνοι παραπλησίως ἔν τε ἐκείνῳ καὶ τούτῳ.*

21. *Χωρὶς δὲ τούτων, ὅταν τὴν ἀποκήρυξιν λέγῃ, πόθεν ἐπὶ ταύτην ἦλθον, ἐρωτᾶτε αὐτόν. κἂν μὲν ὠμότητα ἐμὴν εὕρητε καὶ θυμὸν λόγον οὐκ ἔχοντα, ἐξέστω Θεμιστοκλεῖ μὴ μόνον φεύγειν τὴν οἰκίαν, ἀλλὰ*

---

10 cf. t. I 276, 4. Dem. p. 311, 2

Anth Pal III 296 | *ἐναντιωσόμενος* praemisso *κείμενον* in marg *Ma*[3] *ἐναντιωσάμενος I*

1 *σου* scripsi e *MaB* cum Gasda *σοι* reliqui libri edd *τῆς δημηγορίας ILau* 3 *τῶν* om *I* | *ἀπορρήτων I* sed *γρ ἀπόρρητον* suprascr m[2] 4 *δεῖξον C* | *σεαυτῷ C* 5 *ἐξέβαλλες I* sed *λ* secundum inser m[2], Re 6 *καὶ βαρὺ θεμιστόκλεις I* 7 *πυθοῦσιν I* *παθοῦσι CMaL* edd 8 *ἠνιῶμεν* scripsi e *C* coll. p. 469, 3 *ἠνίων* reliqui libri edd | *ἐλυπούμην ILau* *ἐλύπουν* Cobet Coll 293 10 *ἐν* inserui auctore Re („*f. ἐν ἐγκλήματι id est ἐν ἐγκλήματος μέρει, aut ὡς ἔγκλημά τι*") om libri edd 11 *μενεῖ* scripsi cum Gasda *μένοι B* *μένῃ CMaLI* edd *μέλλῃ Lau* | *ποιῶν L* sed *ι* in ras m[3] 12 *τότε LLau* 13 *τ' Ma B* | *ἂν* om *MaILau* | *τὸν*] *τῶν ILau* | *ἂν* post *ὧν CILau* 17 *ἦλθον* scripsi e *CB* coll. p. 463, 21 et 473, 7 *ἦλθεν MaLILau* edd

καὶ δίκην ἑτέραν ἣν βούλεται λαμβάνειν· ἂν δὲ παρὰ τούτῳ τὸ τῆς αἰτίας ᾖ καὶ ὁ μὲν ἀναγκάσας ὁ παῖς, ὁ δὲ ἠναγκασμένος ἐγώ, συγγνώμην ἐχέτω τοῖς βιασθεῖσιν ἡμῖν. 22. *ἢ σὺ νομίζεις, Θεμιστόκλεις, ὅτι μισότεκνός τις ὢν ἐγὼ καὶ Σκύθης τὸν τρόπον καὶ τῆς φύσεως ἀλιτήριος καὶ τὸ μή σοι συνοικεῖν | εὐδαιμονίαν* R IV 380 *τιθέμενος ἐδεήθην τότε δικαστῶν; οὐκ ἔστιν. ἀνὴρ Ἕλλην, Ἀθηναῖος, τῆς ἡμερωτάτης πόλεως, ἐν τοῖς ἤθεσι τῆς δημοκρατίας τραφείς, ὃν ἐγέννησα, ὃν ἀνέθρεψα, ὃν ἐν ταῖς ἐμαυτοῦ χερσὶν οὐκ ὀλιγάκις ἤνεγκα, ἐν ᾧ τὰς τοῦ γήρως εἶχον ἐπικουρίας, τοῦτον ὁρῶν εὔτακτον, κόσμιον, σώφρονα, τοῖς ὅλοις ἄμεμπτον ἐμίσουν. ἐξήλαυνον, ἐποίουν ἀλλότριον; ποῖον φάρμακον πιών; ἐκ ποίας μανίας κατ' ἐμαυτοῦ φέρων τὴν πληγήν;* 23. *οὐκ*

---

4 Aeschin. p. 64, 41 Andoc. myst. 51 p. 7, 44 6 Arist. Eq. 445. Thuc. I 126, 7. 7 Plat. rep. IV p. 430 B

---

6 *ἀλιτήριος· ἀνόσιος. ὁ ἐνεχόμενος μιάσματι καὶ ἐξημαρτηκὼς εἰς θεούς. ἐκλήθη δὲ ἀπὸ τούτου. λιμὸς κατέλαβέ ποτε τοὺς Ἀθηναίους καὶ οἱ πένητες τὰ τῶν ἀλούντων ἄλευρα διήρπαζον. ἀπὸ γοῦν ἐκείνων καταχρηστικῶς τοὺς πονηροὺς ἀλιτηρίους ἐκάλουν.· παρέτεινε δὲ τὸ ὄνομα καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ βίας τι ποιούντων ἀπὸ τῆς σιτοδείας τῆς κατὰ τὸν Αἰτωλικὸν πόλεμον γενομένης. παράγεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἀλιτραίνειν ὃ ἔστιν ἁμαρτάνειν B* (cf. Suid. s. v. *ἀλιτήριοι*)

---

1 *περὶ C* 2 *ᾖ* scripsi *ἡ C ἦν* reliqui libri edd 6 *ἀλιτήριος MaI* | *μὴ σοὶ CB* 7 *ἡγούμενος CMaB* 9 *τοῖς* ante *τῆς CMa* | *ἀνέθρεψα* scripsi e *MaBL* sed in hoc *ἀνεθρ* in ras m², *Lau* cum Cobeto Coll 293 *ἀνέθρεψεν* (α suprascr.) *I ἔθρεψα C ἐνέτρεψα* edd sed *ἔτρεψα* coni Re 10 *ἐπὶ Ma* | *ἐμαυτοῦ I* sed γρ *ἑαυτοῦ* suprascr m² | *ἤνεγκεν* (α suprascr.) et 11 *εἶχεν* (ο suprascr.) *I* 11 *ἐπικουρίας Ma* sed *κουρίας* corr m² 12 *σώφρονα, κόσμιον I* | *ἐμίσουν L* sed *ἐμί* in ras m² *ἐμίσει* (ουν suprascr.) et 13 *ἐξήλαυνεν* (ον suprascr.) et *ἐποίει* (ουν suprascr.) *I* 13 *λαυνον — ἐκ* in marg add *Ma*⁴ 14 *ἐμοῦ CMa*

ἦν ἀγριώτερος ἐγὼ τῶν θηρίων, οὐκ ἦν οἷος παραβῆναι τῆς φύσεως τὸν νόμον ὃν ἐκεῖνα τηρεῖ στέργοντα, κηδόμενα, προπολεμοῦντα τῶν τέκνων. οὐδ' ἠγνόουν ὅτι πᾶσα ἀποκήρυξις κοινὴ τοῦ τε ἀπιόντος τοῦ τε ἀπελαύνοντός ἐστι λύπη. ὥσπερ γὰρ ὁ λοιδορῶν ἐκεῖνον τὸν ἔξω τῆς οἰκίας ἂν εἴποι, οὕτως ὁ τοῦτον καὶ οὗτος ἂν εἴποι τὸν τοιοῦδε πατέρα. 24. πῶς οὖν ταῦτα ἑκὼν ὑπέμεινα; οὐχ ἑκών, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὰ τοὺς θεούς· ἀλλὰ τί δὴ παθών; αὐτὸν ἐρωτησάτω Θεμιστοκλῆς, οἶδε γάρ, καὶ ῥαδίως ἀποκρίναιτ' ἂν αὐτὸς αὑτῷ. τί οὖν ἐχρῆν με ποιεῖν; ἐπαινεῖν τὰ ἁμαρτήματα καὶ παρακαλεῖν ἐπ' αὐτῶν διατρίβειν καὶ χορηγεῖν εἰς αὐτά; καὶ τίς οὐκ ἂν ἔκρινέ με δικαίως; πῶς δ' οὐκ ἂν οὗτος αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων ἁπάντων, εἰ κατέχειν δέον παρεῖχον εἰς ἃ μὴ προσῆκεν ἄδειαν, καὶ βελτίω ποιεῖν, ἐγὼ δὲ προσετίθην τοῖς χείροσι; 25. τίς δ' ἂν ἔδοξα περὶ τὸν δῆμον εἶναι ῥάθυμος ὢν ἐν τοῖς ἐμαυτοῦ καὶ κακός; τίς δ' ἂν φίλου παίδων ἐπίτροπος πονηρὸς τῶν ἐμαυτοῦ γεγονώς; πατρὸς δὴ ποιῶν ἔργον ἐπηνώρθουν τὸν υἱόν. καὶ τὸ μὲν ὄνομα

---

1 comma post θηρίων posui colon *ILau* signum interrogationis reliqui libri edd | οἷος scripsi auctore Gasda ὡς libri edd 2 στέργοντα — 3 τέκνων] οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνα φέρει τὴν τῶν παίδων στέρησιν *I* 3 οὐκ *I* 4 τ' (1 et 2) *C* 5 ὥσπερ — 7 πατέρα labem contraxisse censet Gasda 6 οὗτος *Ma* | τοῦτον *Lau* sed ο(2) in ras m² 7 οὕτως *L* sed ex οὗτος corr m², *ILau* num αὐτὸς? | τοῦ ante τοιοῦδε *Lau* sed τοῦ τοι in ras m², in marg inser *Ma*⁴ edd delevi 8 αὐτὰ *C* 9 αὐτὸν *Lau* 10 καὶ om *B* | ἀποκρίναιτο *C* 11 αὑτῷ reposui e *C BL* sed in hoc ' in ras m², *ILau* αὐτῷ *Ma* edd 12 αὐτὰ *I* 13 ταῦτα *MaB* 14 αὐτὸς *L* sed αὐ in ras m² | καὶ ante πρὸ *L* et inser *Ma*⁴ edd delevi 15 εἰς ἃ scripsi e *B* ὡς ἂν *CILau* ἃ *Ma* ὧν in ras *L*² edd 16 num ποιεῖν ⟨δέον⟩ ἐγὼ προσετίθην? | προσετίθην *I* sed ν add m² 17 δὲ *B* edd 19 ἐμαυτοῦ scripsi e *CMaBILau* ἐμῶν *L* edd | δὲ *B*

ἀηδές, ἀποκήρυξις, τὸ δὲ ἔργον καλόν, ἐπανόρθωσις. πεῖθε τούτους ἢ ὡς ἐν καλοῖς |τότε διετρίβομεν ἢ ὡς οὐ κωλύειν ἀπὸ τῶν φαυλοτέρων ἔδει. εἰ δὲ μισοῦντος τὰ τοιαῦτα εἶναι φήσεις, ἐν τοῖς μισοῦσιν, οἶμαι, καὶ τοὺς διδασκάλους θήσομεν, οἳ σκύτος κάθηνται φέροντες καὶ τοὺς ἀργοτέρους τῶν νέων ἐπεγείρουσι πληγαῖς καὶ οὐδεὶς αὐτοῖς τῶν πατέρων | χαλεπαίνει, R IV 381 *ἀλλ' ἴσασιν οὐχ ἧττον χάριν τῶν πληγῶν ἢ τῶν μαθήσεων.* 26. *ἀλλ' οὐδὲ γὰρ τοὺς οἰκέτας, ὅταν πέδαις, ὦ Θεμιστόκλεις, καὶ μύλωνι κολάζωμεν, οὐκ ἀπολλύναι βουλόμενοι ταῦτα ποιοῦμεν, ἀλλ' ὅπως ἂν ἀμείνοσι τούτοις χρησαίμεθα. καὶ οὕτω πανταχοῦ τοῦτο τῶν κηδομένων ἐστίν, ὥσθ' οἱ πάντων εἶναι δοκοῦντες ἡμερώτατοι τροφεῖς καὶ βοῇ καὶ ἀπειλῇ καὶ τῷ ῥαπίσαι καὶ πολλοῖς ἑτέροις ἃ τρέφουσι λυποῦσι καὶ διὰ τῶν δακρύων τῶν ἐφ' ἑκάστῳ τούτων φερομένων εἰς τὴν τῶν βελτιόνων ἐγκαθιστᾶσι συνήθειαν.* 27. *τί οὖν ἠδίκουν ἀλγῶν μὲν ἐφ' οἷς ἠτύχουν, πειρώμενος δὲ λῦσαι τοῦτο τὸ δυσχερές; οὐ κοινὸν Ἑλλήνων καὶ*

---

6 cf. t. IV 186, 2 sq.

---

2 *πεῖθε τούτους* scripsi auctore Re *πείθῃ τούτοις* libri sed in *πεῖθε τούτους* corr L^2, edd *πεῖθε ἐν τούτοις* Iacobs Lect 117 | *ἢ* inserui e *CMaILau* om *BL* edd | *διατρίβων* Iacobs | *ἐγκαλεῖς C* | *κακοῖς I* 3 *ἀποφαυλοτέρων I* | *μισοῦντος* reposui e *CBLILau* cum Iacobsio Gasda Cobeto Coll 293 coll. p. 497, 20 *μισοῦντα Ma* edd 5 *σκῦτος I* cf. t. II 151, 20; IV 186, 4 8 *ἧττον* scripsi e *CILau* *ἧττω MaBL* sed in hoc ʹ et *ω* in ras m^2, edd 9 *ἀλλ'* om *Ma* | *οὐδὲ* om *Ma* *οὐ C* *καὶ B* 10 *ὦ θεμιστόκλεις πέδαις C* | *μύλωνι* cf. ad t. II 543, 10 | *κολάζωμεν* reposui e *CMaLLau* *κολάζομεν B* edd *κολάζοιμεν I* 12 *τούτοις* reposui e *CBLILau* *τούτους Ma* edd | *χρησώμεθα Ma* et Gasda at cf. t. II 21, 9 | *τοῦτο* om *B* 14 *ἡμερώτεροι C* 17 *ἐγκαθιστῶσι BI* sed in hoc *ω* ex *α* corr m^2 19 *λῦσαι* (*λύσαι BI*) *τοῦτο* scripsi e *CMaBILau* *τοῦτο λῦσαι L* edd

βαρβάρων αὐτοῖς καὶ παισὶ τὰ βελτίω προξενεῖν; οὐ τοὺς μὲν ἀναμαρτήτους τῶν παίδων ἐπαινεῖν, τοὺς δὲ ὀλισθαίνοντας παιδεύειν; οἱ δὲ νομοθέται, πρὸς Διός, οὐ πατέρων ὡς ἀληθῶς γνώμῃ χρώμενοι τὰς τιμωρίας ἔγραψαν ἢ ζῶντας ποιοῦντες βελτίους ἢ μὴ δυναμένοις δέξασθαι μεταβολὴν ἀμείνω κρίνοντες τὸν θάνατον; 28. λέγεται δὲ καὶ τοὺς θεοὺς τοῖς ἀδικοῦσιν ἐπιπέμπειν ζημίας ὑφ' ὧν ἐπὶ τὸ τὰ δίκαια τιμᾶν προτρέπονται. καίτοι τοὺς θεούς, ὧν ἄνθρωποι κτήματα, ποῦ προσῆκόν ἐστιν οἴεσθαι τὰ αὑτῶν ἐθέλειν φθείρειν; ἀλλ' ὅμως κολάζουσιν. οὐκοῦν προνοουμένων ὁ λογισμός. οὐδεὶς δέ, οἶμαι, νοῦν ἔχων τοῖς οὕτω διακειμένοις ἀφεὶς εἰδέναι χάριν ἐπιτιμᾷ.

29. Ναί φησιν, ἀλλ' ἐξῆν ἄλλως ἐπανορθοῦν, ῥήμασι πικροῖς, λόγοις ἀνιαροῖς, ὀργῇ μεγάλῃ, θυμῷ πολλῷ. καὶ τί τούτων οὐκ ἀνάλωται; τί δὲ οὐ πέπρακται; τί δὲ παραλέλειπται; πόσαι μὲν ταῦτα ἔσχον ἡμέραι, πόσαι δὲ νύκτες βοῶντος, ἀγανακτοῦντος, ἀπειλοῦντος, στένοντος, ὡς ἀποκηρύξω λέγοντος μέν, μέλλοντος δέ; ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἔχω τί χρήσωμαι. λυπεῖν τε γὰρ οὐκ ἐθέλω τουτονὶ καὶ δι' ὧν ἀπολογοῦμαι, ἀνάγκη τοῦτο συμβαίνειν. ὅπερ οὖν ἐξ ἀρχῆς ἐδεήθην, ἔστω μοι παρρησία. μόνως γὰρ ἂν οὕτω τύχοιμι τῶν

1 αὐτοῖς scripsi e *CBL* sed in hoc ʽ in ras m², *I* αὑτοῖς *MaLau* edd | τοῖς ante παισὶ *I* 5 δυναμένους *CBILau* 8 ζημίας scripsi e *CBLLau* ut coni Re ζημίαν *MaI* edd | ἐφ' *Lau* | ἐπὶ τὸ om *I* 9 οἱ ante ἄνθρωποι *C* | κτήματά που *C*
10 αὐτῶν scripsi e *C* αὑτῶν reliqui libri sed ' in ʽ corr *I*², edd 11 κομίζουσιν *Ma* sed γρ κολάζουσιν in marg m⁴ | οὐκ οὖν *Lau* 12 οὕτως ἠδικημένοις *Ma* 17 καὶ post δὲ in ras *I*² 18 ἐμοῦ post βοῶντος inserendum coni Gasda at cf. t. II 91, 12; 454, 14; IV 89, 18; 104, 11; 348, 17 20 χρήσωμαι scripsi cum Gasda χρήσομαι libri edd 22 τοῦτο ἀνάγκη *CMaB* | ἐξαρχῆς *CMaBL* edd 23 ἂν om *C*

διαλλαγῶν. 30. *ἀναμνήσθητι τοίνυν ὡς οὐκ εὐθὺς | συνῆψα ταῖς πρώταις αἰτίαις τὴν ἀποκήρυξιν,* R IV 382 *ἀλλ' ἠρξάμην μὲν ἐκ δεήσεων, προὔβην δὲ εἰς βλέμμα χαλεπόν, ἔπειτα εἰς ῥῆμα, τρίτον ἐπὶ τούτοις, οὐκ ἐκοινώνησα τραπέζης, οὐ προσεφθεγξάμην, εἶθ' ὡς ἄν τις ἀπειπών, παρέδωκα τοῖς οἰκείοις τὰς νουθεσίας. τοῦ πράγματος δ' οὐ λήγοντος ἦλθον ἐπὶ τὸ μόνον δυνάμενον κωλύσαι τὴν νόσον, οὐχ ἵνα ἀποστερήσαιμι τῶν πατρῴων τοῦτον, ἀλλ' ἵνα ἀγαθὸς κληρονόμος φανείη.* 31. *καὶ οὐκ ἔδοξα τοῖς δικασταῖς ληρεῖν οὐδ' ἀδικεῖν ἐν τῷ μιμεῖσθαι τοὺς ἰατρούς. τί οὖν ἐστι τὸ ἐκείνων; ὅταν μὲν εἴκῃ τὰ πάθη τοῖς φαρμάκοις, οὕτως ἀπίασι καὶ πλέον οὐδὲν ἐνοχλοῦσιν· ἐπειδὰν δὲ μεῖζον ᾖ τὸ κακὸν τῆς ἀπ' ἐκείνων βοηθείας, ἔκαυσαν, ἔτεμον, οὐδὲν ὤκνησαν τῶν ἀλγεῖν μὲν ποιούντων, τοῦ δεινοῦ δὲ κρατούντων. καὶ ἡμῖν τοίνυν εἰ μὲν ἀπέχρη τὰ ἄλλα, τοῖς προτέροις ἂν ἐχρώμεθα μόνοις· καλούμενοι δὲ ἐπὶ μείζω τί ἐμέλλομεν ποιεῖν; οὐχ ὧν ἐμεμνήμην ἰατρῶν ἄρτι, τούτοις ἀκολουθεῖν, ὧν τοῖς ἀρρωστοῦσιν οὐδὲν οὔτε λυπηρότερον οὔτε χρησιμώτερον;* 32. *ὁρῶ δέ τι παραπλήσιον καὶ περὶ τοὺς*

---

1 *διαλλαγῶν Ma* sed *ῆς* supra *ῶν* | ante *ἀναμνήσθητι* ras 4—5 litt *Lau* 7 *δ'* inserui *δὲ* ante *πράγματος* Gasda om libri edd 8 *κωλῦσαι CMaBLLau* edd at cf. t. I 272, 5; 402, 3; 487, 12; t. II 260, 8; 411, 5; t. III 211, 8; 285, 18; t. V 116, 12 | *κωλύσαιμι I* sed *γρ ἀποστερήσαιμι* suprascr m[2] 9 *τοῦτον τῶν πατρῴων I* | *τούτων B* 10 *οὐκ C* 11 *ἔστι C* | *τὸ* scripsi e *CBILau* *τὰ MaL* edd 12 *οὕτως* scripsi *οὕτω* libri edd 13 *ἀπίασι* scripsi cum Gasda coll Soph. Phil. 1067. Ant. 315. Eur. Alc. 680. Soph. Oed. Col. 1279 *ποιοῦσι* (*ποιοῦσιν B*) libri edd | *καὶ — ἐνοχλοῦσιν* om *B* | *πάλιν I* 15 voce *ἀλγεῖν* incipit *Cr* fol. 15[r] sed pauca dispici queunt 16 *ἀπέχρῃ Ma* sed *ε* corr m[4] 17 *πραοτέροις Ma* 20 *λυπηρότερον L* sed *ρότερον* e *ρὸν* corr m[2] *λυπηρὸν CMaBILau* 21 *τι* cum ras 3 litt *C*

ἵππους συμβαῖνον. καὶ γὰρ ἐκείνων τὰς ἀταξίας ὁ ἱππεύων πρῶτον μὲν πειρᾶται φωνῇ κατασχεῖν, ἔπειτα μάστιγι, τούτων δὲ οὐκ ἀποχρώντων τῷ χαλινῷ τὴν γνάθον καθήμαξεν, ὁ δ' ἐσωφρόνησε. καὶ οὐδεὶς αὐτόν φησι λυμαίνεσθαι τὸ θρέμμα τούτοις, ἀλλ' εἶναι διδάσκαλον ἵππου σπουδαῖον. 33. εἰς ταῦτα καὶ τὰ τῆς ἀποκηρύξεως, ὦ Θεμιστόκλεις, φέρει, τὴν ἀταξίαν ἀποθέσθαι τὸν νέον καὶ γενέσθαι καλὸν κἀγαθόν. τοῦτο οἱ πατέρες ζητοῦσι, τοῦτο πρὸ τῶν πατέρων ὁ νόμος. οὐ γὰρ δή που κατὰ τῶν γενῶν ἐγράφη διασπῶν τε αὐτὰ καὶ τέμνων. οὐ γὰρ τοῦτ' ἔργον νόμου βλάπτειν τοὺς θεμένους, ἀλλ' εὖ ποιεῖν, οὐδ' ἵνα αὐτὸς ἀντὶ τῶν ἐκβαλλομένων γίγνοιτο τῶν χρημάτων κύριος, γελοῖον γάρ, ἀλλ' ὅπως ἐπανίοιεν εἰς τὸν πατρῷον οἶκον ὑγιαινούσαις ταῖς γνώμαις. σημεῖον δέ, οὐ γὰρ
R IV 383 ἄλυτον | ἔγραψεν εἶναι τὴν ἀποκήρυξιν, ἀλλ' οἷς ἐκβάλλειν, τούτοις ἔδωκεν ἀπολαβεῖν καὶ τοῖς αὐτοῖς ἀποστῆναί τε τῆς τοῦ πατρὸς τάξεως καὶ πάλιν αὐτὴν κομίσασθαι.

---

4 Plat. Phaedr. p. 254 E

---

1 ὁ ἱππεύων τὰς ἀταξίας *I* 2 τῇ ante φωνῇ *I* 4 ὁ δ' scripsi cum Iacobsio Lect 117 ὅδ' libri edd | καθήμαξε καὶ ὧδ' Iacobs Add 127 | αὐτῶν *C* 5 τὸ θρέμμα τούτοις λυμαίνεσθαι *I* 6 ἵππου reposui e libris ἵππον *Cr* edd ἵππων coni Re 8 τῶν νέων *I* sed in τὸν νέον corr m[2] 10 γὰρ om *C* | νεῶν *Ma* 11 αὐτὸν *Lau* | καὶ γὰρ οὐ τοῦτ' *I* 12 χρωμένους *L* sed χρω in ras 14 ὅπως reposui e *Ma BLILau*, ut coni Re ὅπερ *Cr* edd ὥσπερ *C* | ἐπανίοιμεν *Ma* sed εν supra μεν m[4] | πατρῶον *I* 15 ὑγιαινούσῃ *Ma* | οὐδὲ *I* 16 ἔγραψεν εἶναι scripsi e *CMaBLILau* ἔγραψε *Cr* edd 17 „*fort.* τούτοις ἔδωκε καὶ ἀπολαβεῖν *scil.* τοὺς παῖδας. *Alias si* οἷς *non ad* γονεῦσι *referatur, sed ad* ῥήμασι, *tum leg. erit* ἐμβάλλει [leg. ἐκβάλλει]. *quibus verbis eiicit h. e. eiiciendi liberos facultatem dat patribus, iisdem verbis etiam eos resumendi dat facultatem*" Re

34. *Ἀλλ' εἰσὶν οἳ παίδων κακίας εὐχερῶς ἤνεγκαν. οὐ λέγεις μοι πατέρας, ὦ Θεμιστόκλεις, ἀλλ' ἐχθροὺς καὶ πολεμίους καὶ ὧν ἐγέννησαν ὀλέθρους καὶ οὓς ἐγὼ φαίην ἂν εἶναι τῶν ἀνδροφόνων κακίους, οὓς οὐδὲ τὰ δίκαια τῆς φύσεως ἠνάγκασε γενέσθαι χρηστούς. σὺ μὲν οὖν φὴς εἶναί τινας οἳ παισὶν ἐπέτρεψαν ὅ τι βούλονται δρᾶν, εὕροι δ' ἄν τις ἴσως καὶ παιδὸς πατέρα προαγωγόν, εἰ καὶ μὴ παρ' ἡμῖν, μὴ γὰρ εἴη τις τοιοῦτος Ἀθήνησιν, ἀλλ' ἑτέρωθι.* 35. *τί οὖν; παρὰ τοῦτο τοὺς πονηροὺς μιμησόμεθα; καὶ σὺ μὲν οὐκ ἐμιμοῦ τοὺς δειλοὺς τῶν στρατηγῶν, ἐμὲ δὲ ἠξίους τοὺς κακοὺς τῶν πατέρων; καὶ μὴν τοῖς μὲν τῶν οὐκ εὖ πεφυκότων πατράσι κἂν συγγνοίη τις οὐκ ἀποκηρύττουσιν εἰδόσιν ὡς ἀμήχανον μεταστῆσαι τὴν φύσιν καὶ ποιῆσαι μεγάλην ἐκ μικρᾶς· ἡμῖν δὲ ὑπὲρ μεγίστων ἦν, ὦ Θεμιστόκλεις, ὁ λόγος τῆς σῆς φύσεως, ἣ μαντεύεσθαι παρεῖχεν ἃ δὴ δέδεικται. οὔκουν ἄξιον ἦν αὐτὴν παριδεῖν ἀπολλυμένην παρ' ἐμοί;* 36. *πάντως δὲ καὶ τοὺς γεωργοὺς ὁρᾷς οὐ τὸν αὐτὸν ὑπὲρ ἁπάσης γῆς ἔχοντας λόγον, ἀλλὰ τῆς μὲν λεπτῆς ἀμελοῦντας, τὴν δ' ἀγαθὴν ἐκκαθαίροντας. ἴσασι γὰρ τὴν*

---

4 *ἂν ἐγὼ φαίην I* 5 *ἠνάγκασαν C* 6 *φὴς* libri edd cf. ad p. 33, 7 8 *πατέρα* om *B* | *ἡμῖν* reposui e libris, ut coni Re *ἡμῶν* edd 9 *τίς Cr τὶς ILau* | *τοιοῦτος* om *Ma* 10 signum interrogationis om *CILau* punctum *Ma* | *τοῦτο* inser *Ma*[4] | *μιμούμεθα C* 12 *δειλοὺς I* | *μὴ Ma* 13 *τῶν* om *I* inser *Ma*[2] | *κἂν* inserui e *C* *καὶ Ma* om reliqui libri edd | *ἂν* post *τις Ma* 14 vocibus *εἰδόσιν ὡς* desinit *Cr* fol 15[r] quae in folio 15[v] exstant erasa sunt ut dispici iam non queant 17 *δὴ* inserui e *MaBILau* om *CL* edd | *δέδοκται L* sed o in *ει* corr m[2], *ILau* 18 *ἣν αὐτὴν C* *ἢ ναύτην LILau* | *ἢ ναῦν* post *αὐτὴν* libri edd delevi auctore Iacobsio Lect 117 ut orta e dittographia duarum vocum antecedentium *ἣ ναῦν* (*ceu tamquam*) coni Re | *ἐμοὶ* ex *ἐμοῦ* corr *Lau* | signum interrogationis posui colon libri edd

μὲν οὐδὲν ἢ μικρὸν ἀντὶ τῶν πόνων παρέχουσαν, τὴν δὲ λαμπρῶς ἀμειβομένην τὰς περὶ αὐτὴν σπουδάς. ἐμιμούμην δὴ τοὺς γεωργοὺς περὶ τὴν σὴν φύσιν διὰ τῆς ἀποκηρύξεως καὶ κατ' ἐκείνους ἐθεράπευον τὰς τῆς φορᾶς ἀφορμάς, ὅπως ἀναδοθεῖεν εὖ καὶ καλῶς οἱ R IV 384 *καρποὶ τῶν ἐμποδισμάτων ἀπαλλαγέντες | ἁπάντων.* 37. *ἀντὶ τούτων οὖν ἀγανακτεῖς καὶ τῶν ἔργων μοι μαρτυρούντων οὐ συγχωρεῖς ταῦτα πεπρᾶχθαι καλῶς; εἰ μὲν γὰρ μὴ συνήνεγκέ σοι τῆς παιδείας ὁ τρόπος, μάλιστα μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τί τοῦτο πρὸς τὸν ὀνῆσαι προαιρούμενον; εἰ γὰρ ὁ μὲν διδάσκαλος ἐπιμελοῖτο τοῦ χοροῦ καὶ δι' ὧν ἂν ὡς ἄριστ' ἐπιδιδοῖ δεικνύοι, μαλακίζοιντο δὲ οἱ χορευταὶ καὶ μὴ προσέχοιεν ἢ καὶ νὴ Δί' ἐρίζοιεν πρὸς ἀλλήλους ἀντὶ τοῦ συμπνεῖν, οὐ τοῦ διδάξαι βουληθέντος τοῦτο ἔγκλημα, τῶν δὲ οὐκ ἐθελησάντων μαθεῖν.* 38. *νῦν δ' οὐδὲ τοῦτ' ἔστιν εἰπεῖν ὡς οὐκ ἔτυχον τοῦ σκοποῦ. τετύχηκα γὰρ τῶν θεῶν συλλαβόντων ὑπὲρ ἅπαντα τοξότην. παρὰ γὰρ τῆς λυπηρᾶς ἐκείνης ἀποκηρύξεως,*

---

1 *μικρὸν* scripsi e *CMaBLLau* *μικρὰν I* edd 2 *παρ' C* 3 *τοὺς γεωργοὺς L* Mor et coni Gasda, nisi *αὐτοὺς* scribatur *τὸν γεωργὸν CMaBILau* *γεωργοὺς* om Re *τούτους* coni Sintenis | *τὴν φύσιν τὴν σὴν C* | *σὴν* om *L* 4 *καὶ* om *Ma* 5 *συμφορᾶς C* | *ἂν δοθεῖεν C* 7 *γοῦν C* 9 *συνήνεγκε I* sed ʹ supra ε eras | *σοι* eras *I* 11 *γὰρ ὁ μὲν* scripsi e *CMaBILau* *μὲν γὰρ ὁ L* edd 12 *ἐπεμελεῖτο B* | *ἂν* om *B* | *ἄριστα διδοῖ CMa* sed in hoc ος supra α(2) m[4], *BILau* 13 *δεικνύη C* *δεικνύει B* 14 *καὶ* om *C* | *δία I* 15 *διαλάξαι* (λ supra) *I* *διαλλάξαι Ma* *διαλέξαι Lau* 17 *δὲ I* | *τοῦ* reposui e libris, ut coni Re *ποῦ* Mor *που* Re 18 *τετύχηκα L* sed α in ras m[2] | *συλλαβόντων* scripsi e *CMaBLLau* Par 3018 cum Bastio append. ep. crit. ed. Schaefer Lipsiae 1809 p. 41 coll. p. 276, 8 *συμβαλόντων I* *συμβαλλόντων* edd 19 *παρὰ* in ras *L[2]* | *γὰρ* inserui e *CMaBILau* om *L* edd

ὦ Θεμιστόκλεις, πάντα ἡμῖν τὰ πανταχοῦ γῆς καὶ θαλάττης θαυμαζόμενα, οἱ περὶ τῶν ἐκ Λαυρίου χρημάτων λόγοι δι' ὧν ἔπεισας Ἀθηναίους ἀντὶ τοῦ νέμεσθαι ναῦς ποιεῖν, ὁ τοῦ Μαραθῶνι τροπαίου ζῆλος, ῥημάτων ἐξήγησις, ναυμαχίαι δύο περὶ Εὔβοιαν καὶ νῖκαι, ψήφισμα μετοικίζον εἰς τὴν θάλατταν τὴν πόλιν, ὁ τῶν ἔργων κολοφών, ἡ Σαλαμίς, περὶ ἣν τὴν Ἀσίαν ἐβάπτισας. 39. *σὺ τὸν νομισθέντα θεὸν τῷ πλήθει τῆς δυνάμεως ἣν ἦγε, τὸν ἀναλώσαντα πινομένους ποταμούς, τὸν ὑπὸ γῆν μὲν δείξαντα θάλατταν, τριήρεις δὲ πλεούσας δι' ὀρῶν μέσων, τὸν τὰ τῶν νεφῶν πρὸς τὸν ἥλιον ἐργαζόμενον τοῖς βέλεσι, σὺ τοῦτον ἀνέστησας μὲν ἐκ τοῦ θρόνου ναυμαχῶν, ἠνάγκασας δὲ πλεῦσαι τὸν τοῦ τρέμοντος πλοῦν.*

40. *Τούτων ἴσθι μὲν καὶ τῇ σαυτοῦ σοφίᾳ καὶ τοῖς ἀνέμοις χάριν, ἴσθι δὲ καὶ τῇ τοῦ πατρὸς ὀργῇ.*

---

3 Her. VII 144. Aristid. t. II p. 231, 11 4 Her. VII 143 5 Her. VIII 11 et 16. Aristid. l. l. p. 251, 22 6 Her. VIII 61 7 Her. VII 21 9 cf. p. 499, 2. Her. VII 21 10 cf. p. 499, 4. Her. VII 22. Aristid. p. 242, 1 11 Her. VII 226. Aristid. p. 242, 3 sq. 12 cf. p. 499, 3 13 Her. VIII 90 14 Aristid. p. 239, 7 sq.

---

1 *πάντα*] *ταῦτα* coni Gasda 2 *περὶ* inserui e *CB* ut coni Re om reliqui libri edd | *λαβρίου Lau λαυτίου I Λαυρείου* coni Re 3 *οἱ* ante *λόγοι Ma* sed del | *λόγιοι I* 4 *ποιεῖν* om *C* inser *Ma*[4] | *ἐν* ante *μαραθῶνι MaB* cf. p. 464, 17 | *μαραθῶνι L* sed *ι* inser m[2] | *τρόπαιον I* 5 *ἡ τῶν* ante *ῥημάτων* Gasda *χρημάτων* libri sed *χρ* in *ῥ* corr *L*[2] corr Mor | *αἱ* ante *ναυμαχίαι* Gasda | *ὑπὲρ I* 6 *νίκαι* libri edd | *καὶ* ante *ψήφισμα CI*, *τὸ* Gasda *ψήφισμα L* sed *ψη* in ras m[2] *ψηφίσματα B* | *μετοικίζοντα B* | *θάλασσαν LI* 7 *καὶ* ante *ἡ L* sed eras, *I Lau* 10 „*ὑπὸ aut delendum aut cum ὁπλίταις permutandum*" Jacobs Add 354 *ὑπὲρ* coni Gasda | *θάλατταν* scripsi e *MaB* *θάλασσαν* reliqui libri edd 11 *πλεούσας L* sed *λε* in ras m[2] 12 *τὸν* om *MaI* 13 *τοίνυν* ante *τοῦτον C* | *θρόνου L* sed *θ* in ras m[2] *χρόνου CMa* sed in hoc *γρ θρόνου* suprascr m[4], *BILau* 16 *ἀνέμοις* scripsi e *CMaB* *ἐμοῖς LILau* edd

καὶ νόμιζε σπέρμα τούτων γενέσθαι τὴν ἀποκήρυξιν. ἦν ὥρα πεπαῦσθαι. οὐ γὰρ ἀπὸ τῶν πρώτων ἔδει, R IV 385 *φησίν, ἢ | δευτέρων ἢ τρίτων; πάνυ γε. καὶ παρ' ἐμοί γε ἐπέπαυτο καὶ τῇ ἐμῇ ψήφῳ μετῆν σοι τῆς οἰκίας. ἔχαιρον γὰρ ἐφ' ἑκάστῳ καὶ ἠβρυνόμην, ὥσπερ ἂν εἰ παρ' ἐμοῦ ταῦτα ἐξιὼν ἔπραττες, καὶ πρὸς τοὺς συνήθεις ταῦτ' ἔλεγον· ὁ παῖς μοι νενίκηκε, καὶ πάλιν· ὁ παῖς μοι κεκράτηκε. τοὐμοῦ παιδὸς ὁ μέγας ἥττηται στόλος. εἶπεν οὖν οὑμὸς υἱὸς καὶ πέπεικε. πείσας τὸ ἔργον προσέθηκεν. εὔδαιμον ἀπέφηνε τοῖς κατορθώμασι τὸ γένος.* 41. *ταῦτα ἔλεγον, ταῦτα ἤκουον. καί τινες προσιόντες μοι καὶ μεμνημένοι τῶν σῶν ἀντὶ τοῦ Θεμιστοκλέους τὸν παῖδα τὸν ἐμὸν ὠνόμαζον παρ' ἐμοῦ τοῦ προσρήματος τὰς ἀρχὰς εἰληφότες. δικαστήριον δὲ ὁρᾶν καὶ δικαστὰς καθίζειν καὶ καλεῖν ἐπὶ τὸν οἶκον τῶν μικρῶν τούτων οὐκ ἐδίδου τὰ μείζω καιρόν, πυκνὴ γὰρ ἡ διαδοχὴ τῶν φροντίδων καὶ πόνων. καὶ παρεδίδου σε τὰ βουλεύματα μὲν ἔργοις, ἔργα δὲ πάλιν*

---

3 *τρίτων*] *ἐπαύσω δηλονότι* suprascr *I*[2]

---

sed „*aut delenda sunt vocabula καὶ τοῖς ἐμοῖς aut deest aliquid*" Re *θεοῖς* coni Iacobs Lect 118 et Sintenis *ἔργοις* Cobet Coll 294 | *ἴσως I* | *στοργῇ L*

1 *γεγενῆσθαι MaB* 2 *ἔδει* om *I* 3 *τῶν* ante *δευτέρων L* edd delevi 4 *πέπαυτο Ma* 5 *ἠβρυνόμην MaLI Lau* cf. ad t. II 265, 7 et 327, 9 6 *ἐμοὶ C* 7 *ταῦτα CMa* | *νενίκηκε* scripsi e *CB* *νενίκηκεν* reliqui libri edd | *καὶ πάλιν* inserui e *C* *πάλιν MaB* om *LILau* edd 8 *τοὐμοῦ* scripsi e *CI* *τοῦ ἐμοῦ* reliqui libri edd 9 *οὖν* inser *Ma*[4] | *οὑμὸς* scripsi *ὁὐμὸς L* *οὐμὸς CBILau* *ὁ ἐμὸς Ma* edd 10 *πέπεικε* reposui e libris (*πέπεικεν Ma*) *πεποίηκε* edd 12 *ταῦτ'* (2) *I* 13 *μοι* inserui e *CMaBILau* om *L* edd | *μεμνημένοι C* | *τοῦ* et 14 *τὸν* (1 et 2) om *I* 16 *λαλεῖν Ma* 19 *ἔργα I* sed *γ* inser m[2]

βουλεύμασι, καὶ ἐῴκεις νηὶ κῦμα τὸ μὲν διαφευγούσῃ, πρὸς δὲ τὸ μαχομένῃ. καὶ ἦν ἀνάγκη τοὺς μὲν ἐρωτᾶν, τοῖς δὲ ἀποκρίνεσθαι, τοῖς δὲ προστάττειν, τοὺς δὲ καλεῖν, τοὺς δὲ ἐκπέμπειν, καὶ τοῖς μὲν ἐπιτιμᾶν, τοὺς δὲ ἐπαινεῖν, τοῖς δὲ πιστεύειν, τοῖς δὲ ἀπιστεῖν, τοὺς μὲν ὑφορᾶσθαι, τοῖς δὲ θαρρεῖν, τοῖς μὲν ἅπερ ἐφρόνεις λέγειν, πρὸς δὲ τοὺς ἀπάτῃ χρῆσθαι. καὶ οὐδεὶς ἂν ἐξαριθμήσειεν ἃ τότε σου τὴν γνώμην καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ ὦτα ἐζήτει. ᾧ τοίνυν οὐκ ἐνῆν ὑπὸ πλήθους τῶν περιεστηκότων πραγμάτων οὐδ᾽ ἀναπνεῖν, τούτῳ προσῆκε προστιθέναι φορτίον, λόγους ἀναβολὴν δεχομένους; καὶ τοῖς οὐκ ἐπείγουσι τὰ κατεπείγοντα βλάπτειν ἔδει; καὶ τίς οὐκ ἂν ἔφησέ με μηδὲ καιρὸν εἰδέναι; 42. *διὰ τοῦτο τὴν συνέχειαν ἐκείνην τῶν πραγμάτων οὐδενὶ διακόψας μετὰ τὴν βασιλέως φυγὴν τῷ καιρῷ χρῶμαι. οὐδὲ γάρ, εἰ παλαιστὴς ὢν ἐτύγχανέ μοι Θεμιστοκλῆς, εἶτ᾽* | *ἐν τῷ τῆς ἀποκηρύξεως* R IV 386 *ἠγωνίζετο χρόνῳ, ἐγὼ δ᾽ ἐθεώμην, ὁ δὲ ἐπῃνεῖτο μέν, οὔπω δὲ εἶχε τὸν στέφανον, εἰσελθὼν ἂν εἰς τὸν ἀγῶνα τὴν ἀποκύρυξιν ἔλυον πρᾶγμα ἐμβαλὼν πολὺ τῶν ἐν ταῖς χερσὶ κεχωρισμένον, ἀλλὰ τοῦτ᾽ ἂν εἰκότως ἐποίουν ἐπὶ τῷ κηρύγματι. τοῦτ᾽ οὖν καὶ νῦν ἐπὶ τῷ στεφάνῳ ποιῶ, στέφανον γὰρ ἔγωγε καλῶ σὸν τὸν βασιλέως δρασμόν.*

7 cf. ad p. 72, 2

1 *βουλεύμασιν L* | *φευγούσῃ C* 2 *πρὸς* om *I* *τὸ* (*πρὸς* supra) *Ma* 6 *τοὺς* e *τοῖς*(1) corr *B* | *ἐφρόνει B* 7 *καὶ* om *CMa* 8 *σου* scripsi e *C* *σοι* reliqui libri edd 10 vocibus *τῶν περιεστηκότων* rursus inc *Cr* fol 43ᵛ 13 *ἔφησεν Cr* 15 *φυγὴν Ma* sed *σι* suprascr m² *σιγὴν LILau* 18 *ὅδ᾽ I* 19 inde a voce *στέφανον* scriptura in *Cr* valde evanuit 21 *κεχωρισμένων C* 22 *τοῦτο BL* sed in hoc *ο* e *᾽* corr 23 *τῷ* inser *Ma²* | *καλῶ σὸν* scripsi e *Ma* sed *σοι* supra *σου* m³, *BILau* *καλῶ σοι L* sed *οι* in ras m², edd *κολοσσὸν C*

43. *Εἶξον δή, πρὸς τῶν θεῶν, πρὸς τῶν ναυμαχιῶν, πρὸς τοῦ Πυθίου, πρὸς Ἰάκχου, πρὸς Βορέου, πρὸς τῆς θείας Σαλαμῖνος, σβέσον τὴν ὀργήν, γνώρισον τὸν πατέρα. πατὴρ ἐγὼ σός, εἰ καὶ παρωξύνθην ποτέ. οὐ γὰρ τὸ παρ' ἐμοῦ σε γεγονέναι δύναται λυθῆναι νόμῳ, ἀλλὰ κἂν πάντα συγχυθῇ, Νεοκλῆς σε γεγέννηκεν, ὦ παῖ, καὶ τοῦτο οὐκ ἂν ἄλλως σχοίη ποτέ.* 44. *πατέρα οὖν ἀνιῶν θεοῖς οἴει κεχαρισμένα ποιεῖν; οὐκ οἶσθ' ὅτι μεθ' ἡμῶν ἑστήκασιν ἐν ταῖς πρὸς τὰ τέκνα διαφοραῖς; οὐκ ἤκουσας Ὁμήρου τοιοῦτόν τι λέγοντος; θεῶν δὲ καὶ τῆς παρ' ἐκείνων εὐνοίας ἅπασι μὲν ἀνθρώποις οἶμαι δεῖν, μάλιστα δὲ τοῖς τὰ μέγιστα πράττουσιν ὑμῖν, ἐπεὶ καὶ νῦν συμμαχίαν ἴσμεν δαιμόνων Ἐλευσινόθεν ἀφικομένων τῇ πόλει. ταύτης τοίνυν μηδαμῶς σαυτὸν ἀποστερήσῃς πρὸς τὰ λοιπὰ τῶν ἔργων.* 45. *ἀλλὰ μηδὲ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις τὴν χείρω δόξαν ἐνέγκῃ. τίς γὰρ οὐκ ἐρεῖ*

---

2 Her. VIII 65. Plut. Them. 15. Aristid. t. II p. 282, 18 | Her. VII 189 3 Her. VII 141—143. Anth. Pal. XIV 93. Aristid. l. l. p. 282, 13 11 Il. ι 453 sq.; ο 204; Od. β 134; λ 280 14 cf. ad l. 2 17 Plat. leg. VI p. 762 A

---

1 *ἧξον MaI* sed in hoc *ἧ* in *εἶ* corr m^2 2 *τοῦ* ante *ἰάκχου L* sed eras, *ILau* | *τοῦ* ante *βορέου I* 4 *γὰρ* ante *ἐγὼ C* | *σὸς Ma* sed *ς* e *ν* corr m^2 5 *οὐ* — 8 *ποτέ* praemisso *κείμενον* in marg *L*^{2} 6 *συγχυθῇ* scripsi e *CMaBILau* *συγχοῖς* in marg *L*^{2} *συγχῇς* edd *συγχέῃς* Gasda 7 *γεγέννηκεν* reposui e libris (sed scriptura in *Cr* incerta) cum Gasda *γεγένηκεν* edd 8 *οἴην Ma* sed *γρ οἴει* suprascr m^3 | *κεχωρισμένα Ma* 10 *ἀκήκοας CMa* 12 *δεῖ L* sed *ν* add m^2, *Lau*, fortasse recte | *δὲ τοῖς τὰ* om *C* 13 *τοῖς τὰ* om *Ma* | *τὴν* ante *νῦν C* 14 *δαιμόνων ἴσμεν Ma* | *ἔλευσιν ὅθεν CLau* *ἔλευσιν I* | *ἀφικομένων* scripsi cum Gasda *ἀφικνουμένων* libri edd 15 *τοίνυν* reposui e *CrCMaBILau* *νῦν L* edd | *σαυτὸν* om *I* *αὐτὸν Lau* 16 *μὴ δὲ BILau* 17 *ἐνέγκῃς CB*

τῶν πρεσβυτέρων πρὸς τὸν πλησίον; ὁρᾷς τὸν ὑβριστήν; ὁρᾷς τὴν ὑπερηφανίαν; ἐπῆρεν αὐτὸν ἡ Σαλαμίς. ἐξώγκωται τῇ νίκῃ. τὸν πατέρα διαπτύει. τοῦ γένους ὑπερφρονεῖ. νῦν μὲν ὁ πατὴρ αὐτῷ φαῦλόν τι φαίνεται, μικρὸν δὲ ὕστερον ἐγὼ καὶ σὺ οἱ γείτονες, εἶτ' ἄλλοι πλείους. τούτους μὴ ποιήσῃς κατὰ σοῦ γενέσθαι τοὺς λόγους. 46. ἀλλ', ὃ δοκεῖ σπανιώτατον εἶναι, σωφρονῶν ἐν ταῖς εὐπραξίαις φάνηθι, ὥστ' ἀμφοτέρωθεν εὐδοκιμεῖν εἶναί σοι, τῇ τε τῶν βαρβάρων φθορᾷ τῇ τ' ἐπιεικείᾳ τῶν τρόπων. εἰ γὰρ μέτοικος ἦν, εἰ γὰρ ξένος, εἰ γὰρ ἀπελεύθερος, ἐδεόμην δὲ οὕτω δίκαια, πατὴρ ὢν οὐκ ἂν εἰκότως ἐτύγχανον; 47. νῦν μέν, ὦ Θεμιστόκλεις, ἔχεις ἅπαντας ὑπιόντας καὶ θεραπεύοντας, ἄρτι γὰρ ἐκ μεγάλων | ἥκεις, νόμιζε δὲ παρὰ τοῖς αὐτοῖς R IV 387
τούτοις ἀνθρώποις καὶ φθόνον εἶναι πρὸς τὸν εἰργασμένον, ὃς νῦν μὲν κρύπτεται, καιρὸν δὲ ἀναμένει. παρελώμεθα δὴ τούτων τοὺς τοιούτους τῶν λόγων· τὸν σκληρόν, τὸν ἀγνώμονα, τὸν ἀδιάλλακτον, τὸν ἐχθρὸν τῆς οἰκίας. μὴ τοίνυν δεδόσθω χώρα τοῖς ἀηδεστέροις τῶν λόγων, ἀλλ' ἔστων ἅπαντες εὔφημοι καὶ λαβὴ μηδεμία τινὶ τῶν κακοηθεστέρων. 48. τοῦτο καὶ Ξέρξην εἰς Σοῦσα κομισθὲν ἀνιάσει. νῦν μὲν

3 Her. VI 126 19 Dem. p. 100, 13; 135, 12; 702, 11

10 τῆσ et φθορᾶσ *L* sed σ bis add m² | φορᾶ *C* | τε *ILau* 13 „*fort.* ἀπετύγχανον repulsam ferrem" Re 16 πρὸς τὸν εἰργασμένον scripsi e *CBILau* πρὸς τὸν εἰργασμένων *Ma* τῶν εἰργασμένων *L* sed τῶν in ras et ω ex ο corr m² 18 τοῦτον *CMa* | τοῖς τοιούτοις *Ma* 19 δὲ post τὸν(1) *CBL* 21 ἀκηδεστέροις Re 22 μηδεμία τινὶ] μηδενὶ *LILau* 23 ξέρξη *I* | σοῦσαν *Ma* ὦτα *Lau*

γάρ αὐτόν, ὡς εἰκός, οἱ παραμυθούμενοι λέγουσιν ὡς ἐκεῖνος μέντοι Θεμιστοκλῆς ὁ παρ' Ἕλλησι λαμπρὸς κακὸς εἶναι παρὰ τῶν δικαστῶν κατέγνωσται καὶ τῆς τοῦ πατρὸς οἰκίας ἀπεκλείσθη· εἰ δὲ πύθοιτό σε καὶ ταύτην κεκομισμένον, ἑτέρα τοῦτο τῷ Πέρσῃ συμφορά. 49. καὶ μήν, εἰ μὲν δι' εὐτυχίας τὸν λοιπὸν πορεύσῃ βίον, καλὸν αἰτίας ἁπάσης σαυτὸν καθαρεύειν· εἰ δ' ἀνάγκη τι καὶ προσπταῖσαι, χαλεπὸν γὰρ ἄνθρωπον διὰ τέλους εὐτυχεῖν, τὸ δοκεῖν τῆς νῦν ἀτιμίας ὑπέχειν δίκην διαφύγωμεν. 50. πῶς με βούλει νῦν ἀπελθεῖν ἀτιμασθέντα; καρτεροῦντα καὶ φέροντα καὶ φαιδρόν; οὐκ ἂν δυναίμην. ἀλλὰ σκυθρωπὸν καὶ δακρύοντα καὶ συνεσταλμένον; εἶτ' οὐ δεινὸν ἐμοὶ σὲ τούτων αἴτιον καταστῆναι, Νεοκλεῖ Θεμιστοκλέα; αὐτὴν οἷον τὴν οἰκίαν φωνὴν λαβοῦσαν δεῖσθαί σου καὶ ἱκετεύειν· ἐγώ σε ἐδεξάμην τικτόμενον, ὦ παῖ, καὶ παρ' ἐμοὶ τὴν πρώτην ἔρρηξας φωνὴν καὶ τὸν ἥλιον εἶδες καὶ μαστοῦ μετέσχες καὶ τῆς ἄλλης τροφῆς καὶ γραμμάτων ἥψω καὶ τὴν πρώτην ἡλικίαν διεγένου. καὶ τῶν δυσχερῶν ἐκείνων

---

8 cf. t. II 143, 3. Her. III 40, 1

---

1 ὡς om *CMaBILau* | λέγουσιν scripsi e *CMaBILau* λέγοιεν *L* edd (γὰρ) ἂν — λέγοιεν „*nisi λέγειν scriptum fuit*" Iacobs Lect 118 5 ταύτην κεκομισμένον scripsi e *BLau*, ut coni Re ταύτην κεκομισμένην *C* ταύτῃ κεκομισμένον *Ma* ταύτῃ κεκοσμημένον *IL* sed in hoc κο in ras m², edd τοῦτο *L* sed e τούτῳ corr m² 6 εὐτυχίας *L* sed εὐ in ras m² 8 σαυτὸν scripsi e *C* αὐτὸν *MaBLI* sed in hoc in σαυτὸν corr m², edd αὑτὸν *Lau* 10 διαφύγωμεν *L* sed υ in ras m² 13 καὶ (2) om Re | γε *Ma* 14 καταστῆναι om *ILau* inser *L²* | αὐτὴν — 16 ἱκετεύειν om *I* 15 οἰκείαν *Ma* sed ει in ι corr m² 16 ἱκετεύειν *Ma* sed γρ οἰκετεύειν in marg m³ 19 τροφῆς *L* sed τρο in ras m² 20 διεγένου scripsi cum Cobeto Coll 294 et Sinteni ἐγένου libri edd sed „*aut deest hic*

συμπεσόντων ἤλγουν καί σε ἤλπιζον ἀπολήψεσθαι πάλιν. ἥκει δὴ τὸ προσδοκώμενον καὶ τὸν εἰσάγοντα ἔχεις. μὴ τοίνυν ἀντίτεινε μηδὲ τὸν ἐμοὶ κόσμον ὀφειλόμενον ἑτέρα οἰκία καρπούσθω τις.

51. *Ταῦτα αἰδεσθεὶς | τὰ ῥήματα βάδιζε οἴ-* R IV 388 *καδε μετ' ἐμοῦ. κἂν ἐπὶ τὴν Ἀσίαν πλέῃς καὶ τοὺς αὐτοὺς ἀντεπάγῃς τῇ βαρβάρῳ κινδύνους, ἀπὸ τῆς πατρῴας ἐξελθὼν οἰκίας ἐπίβαινε τῆς νεώς, κἂν ἐπανελθὼν ⟨τὸ⟩ ἀριστεῖον λάβῃς, ἐνταῦθα τοῦτο ἄγε.*

52. *Εἴθε σοι καὶ ἡ μήτηρ, ὦ Θεμιστόκλεις, περιῆν, ὡς οὐκ ἂν πολλῶν ἐδεόμην λόγων. νῦν δ' ἡ τότε τοῦ καιροῦ δυσκολία καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων ἠδίκησεν. ἀλλ' ὅμως, εἴ τις αἴσθησις τοῖς ἀπελθοῦσι, συνησθήσεται καὶ κοινωνήσει τῆς ἑορτῆς.*

---

8 Dem. p. 118, 7. Thuc. II 97, 3

---

aliquid, aut voc. hoc in vitio cubat. sententia postulat διῆγες aut tale quid" Re

1 *καί σε* scripsi e *C* *καὶ σὲ* reliqui libri edd | *ἀπολείψεσθαι Lau* 3 *μὴ δὲ BLILau* 4 *ἑτέρᾳ οἰκίᾳ C* 5 *τίς· ταῦτα Cr* 6 *βάδιζε* reposui e *CMaBLI*, ut coni Re *δίκαζε Lau* edd 7 *πλεύσῃς Lau* 8 *τῷ CB* 9 *ἀπελθὼν B* 10 *τὸ* inserui auctore Gasda coll Her. VIII 11 om libri edd | *λάβῃς I* sed *γρ λαμβάνῃς* suprascr m² 15 *συνθήσεται Lau* *συνθήσει τὲ I*

X.

Ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁ Θεμιστοκλῆς.

R IV 388 1. Ὤιμην μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, αὖθις κατηγορήσοντά μου Νεοκλέα καὶ τῶν πρότερον ἐκείνων πολὺ μείζους αἰτίας ἐποίσοντα πρὸς τουτὶ συλλέξαι τὸ δικαστήριον ὑμᾶς, ἐκ γὰρ ὧν ἐπεπόνθειν ταῦτα ἐλπίζειν εἶχον· ἐπεὶ δὲ βραδέως ἀνέμνησεν ἑαυτὸν ὡς ἐξ αὐτοῦ γενοίμην καὶ φιλάνθρωπος εἶναι πρὸς ἐμέ φησι, ταύτης μὲν αὐτῷ τῆς δόξης οὐ φθονῶ, ἀλλ' ἔστω πατέρων πρᾳότατος καὶ καλείσθω τοῦτο παρ' ὑμῖν, ἐμὲ δὲ ἐπὶ τῆς συνηθείας ἐν ᾗ κατέστησεν αὐτὸς ἐάτω καὶ τὸν ἄλλον διάγειν χρόνον, ὡς μὴ κατ' ἄμφω λυποίη, τότε μὲν ἐκβάλλων ὠμῶς, νῦν δὲ οὐ βουλόμενον εἰσάγων.

Cr = Codex Hierosolymitanus Sanctae Crucis 57
C = Chisianus R VI 43
B = Barberinus II 41
L = Laurentianus LVII 23
I = Hierosolymitanus S. Sepulcri 79
Lau = Laurentianus LIX 30

---

1 *ἑτέρα μελέτη ἀπολογητικὴ ὡς ἀπὸ προσώπου θεμιστοκλέους πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα νεοκλέα, ἐν ᾗ καὶ ἐνίσταται καὶ αἰτεῖ μὴ οἴκαδε μετὰ τοῦ πατρὸς ἀπελθεῖν δύσκολον μᾶλλον δὴ μωρὸν φάσκων μετὰ τὴν ἀποκήρυξιν εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν ἐλθεῖν I* | *μελέτη* ante *ἐκ* edd delevi | comma post *ἐναντίου* Mor, punctum *CBLLau* Re delevi 2 *αὖθις* non post *δικασταί*, sed post *μὲν CB*, post *ἄνδρες LLau* *αὐτὸς C* | *κατηγορήσαντα Cr* sed *α*(2) in *ο* corr ras, *I* 5 *ἐπεπόνθειν Lau* sed *ειν* ex *ει* corr m² | *ταῦτ' I* 9 *πραότατος I* | $\overset{η}{ὑ}$*μῖν I*

2. *Οὗτος μὲν οὖν τὴν ἐμὴν δόξαν ἐλάττωμα πρὸς τὸν ἀγῶνα νενόμικεν ἑαυτῷ, ἐγὼ δὲ τὸ τοῦ πατρὸς ὄνομα καὶ τὸ πατέρας ὑμᾶς εἶναι τοὺς δικάζοντας δέδοικα. ἔστι γὰρ φόβος οὐ μικρὸς μὴ τοῖς δικαίοις αὐτοῖς περιὼν καὶ δεικνύειν ἔχων ὡς εἰκότως ἂν διωθοίμην ἐφ' ἅπερ οὗτος καλεῖ δόξω τραχύς | τις* R IV 389 *εἶναι καὶ χαλεπὸς ταῖς προσηγορίαις ὑμῶν τὸ πρᾶγμα κρινόντων. δεῖ δέ, οἶμαι, τούς γε βουλομένους ὀρθὴν θέσθαι τὴν ψῆφον πάντα ἀνελόντας ἐκ μέσου πρὸς ἓν ἐκεῖνο βλέπειν, πότερος δικαιότερα λέγει, κἂν μὲν εὑρίσκητε τοῦτον, τούτῳ δοῦναι τὰς ψήφους, ἂν δὲ ἐμέ, ἐμοί.*

3. *Εἰ μὲν οὖν ἦν μοι καλόν τε καὶ συμφέρον τὸ τὴν τοῦ παιδὸς καὶ τὴν ἀρχαίαν κομίσασθαι τάξιν, οὐκ ἂν οὗτος ἧκέ με παρακαλῶν καὶ δεόμενος δοῦναί μοι χάριν, ἀλλ' αὐτὸς ἂν τὴν ὑπὲρ τούτων ἐποιούμην σπουδὴν καὶ προσέπεμπον ἂν τοὺς μάλιστα αὐτῷ χρωμένους δι' ἐκείνων ἀξιῶν μοι γενέσθαι τὰς διαλλαγάς· νῦν δὲ ἐξ αὐτῶν ὧν αὐτὸς μὲν βούλεται παρασχεῖν, ἐγὼ δὲ ὀκνῶ λαβεῖν σκέψασθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὴν θαυμαστὴν δωρεάν. εἰ γὰρ μηδεὶς ἂν εὖ φρονῶν φύγοι τὸ λυσιτελοῦν, μαρτύριον ὑμῖν ἔστω τοῦ μὴ*

---

5 cf. t. 157, 5

---

1 *ἐλάττονα Cr* 4 *μοι* ante *μὴ* inserendum coni Gasda 5 *περιὼν L* sed *ρι* in ras m² *περὶ ὧν ILau* 6 *καθ' I* | *καλεῖ* scripsi e *CBLILau* *κινεῖ Cr* *κινοῖ* edd 8 inde a voce *ὀρθὴν* scriptura in *Cr* fere abrasa 11 *ἂν* scripsi e *CBILau* *ἐὰν L* edd 13 *ἦν μοι* scripsi e *CrC* *ἦν B* *τι LILau* edd sed *ἦν τι* coni Re 14 *καὶ τὴν* in ras *L²* | *κομίσαι I* 15 *με* om *C* 16 num *οἱ* scribendum coll p. 491, 20? 18 *γίνεσθαι C* 19 *δ' CL* edd 21 *ἂν* om *I* 22 „*fort. τοῦ μή με οἴεσθαι λυσιτελεῖν ἐμοὶ συνοικεῖν*" Re *τοῦ οἷον μὲν*

συνοικεῖν με Νεοκλεῖ τῷδε τὸ ταῦτα ἐφ' ὧν νῦν εἰμι προτιμᾶν ὧν οὗτος δίδωσι. καὶ μηδὲ ἐμὲ βλάψαντες ἀντιστῆτε κατὰ τῶν ἐμοὶ συμφερόντων.

4. Δοκεῖ δέ μοι Νεοκλῆς οὐχ ἅ φησιν ἐθέλειν οὐδ' ἐπιθυμεῖν αὖθις ἡμᾶς συνελθεῖν, πάλαι γάρ μου κατέγνωκε τὴν ἐσχάτην κακίαν, ἀλλ' ἡ μὲν ἐπὶ τὸν οἶκον παράκλησίς ἐστι παραπέτασμα, τὸ δὲ τῆς σπουδῆς ἀπολογία τις περὶ τῶν εἰς ἐμὲ πεπραγμένων πρὸς ὑμᾶς τε καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας. αἰσθάνεται γὰρ τῶν τε πολιτῶν πολλοὺς τῶν τε Ἑλλήνων οὐκ ὀλίγους κατηγοροῦντάς τε αὐτοῦ καὶ τοιαῦτα λέγοντας· οἷον ἄρα ἠδίκησεν ἐν παιδὶ Νεοκλῆς. ὡς ἄγριος καὶ θηριώδης καὶ προδότης τό γε αὑτοῦ μέρος τῆς
R IV 390 τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας. τοῦτον ἡγήσατο | κακὸν οὕτως ὄντα ἀγαθόν, τοῦτον ἀποκηρύξεως ἄξιον, ὃν καὶ ποιήσασθαι υἱὸν μέγα κέρδος ἄν τις ἡγήσαιτο νοῦν ἔχων. 5. καὶ πολλὰ

---

7 Dem. p. 1107, 1   13 cf. p. 319, 19; t. IV 289, 14

ἦν συνοικεῖν coni Iacobs Lect 118 at post μὴ inserendum nisi tantum cogitatione repetendum λυσιτελεῖν | με inserui e *CrB* μοι *C* om *LILau* edd

2 οὗτος scripsi e *CrCB* αὐτὸς *LILau* edd | μηδὲ scripsi μήτε libri sed τε eras *I*, edd | ὑμεῖς ante ἐμὲ *L* edd delevi ἐμοί *I* 3 ἀντιστῆτε scripsi ἀναστῆτε libri edd sed „*malim* ἂν στῆτε (*ne resistatis meis emolumentis*)" Re ἀναστήσητε coni Gasda

4 δέ scripsi e *CBILau* τε *L* edd 7 παράκλησίς ἐστι scripsi ἐστὶ παράκλησις *CBILau* ἤδη παράκλησις *L* sed ἤδη in ras, edd et Iacobs Add 19 pro ἤδη „*malim* ἥδε" Re probante Iacobsio Anth Pal III 257 | „*malim* τῶδε" Re 8 καὶ ante vel τε post ἀπολογία inserendum coni Gasda 11 αὐτοῦ scripsi αὑτοῦ libri edd | τὰ ante τοιαῦτα *BL* edd delevi 12 παιδὶ scripsi cum Gasda παισὶ libri edd | verba inde a voce ἄγριος aegre in *Cr* dispici queunt 13 τό γε αὐτοῦ μέρος om *C* 15 τὸν ante οὕτως inser, sed ὄντα om *I* 17 ἡγήσαιτο scripsi auctore Gasda ἡγήσατο libri edd

πρὸς τούτοις ἕτερα λέγεται μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, παρ' ἄλλων, ταράττει δὲ τοῦτον καὶ ποιεῖ δεδοικέναι μὴ τούτων εἷς καὶ αὐτὸς γένωμαι τῶν αἰτιωμένων καὶ πρὸς τὸν δῆμον οἷα ἔπαθον διαλεχθῶ. διὰ ταῦτά μοι μεταδίδωσι τῆς οἰκίας. ἀλλὰ θάρρει, Νεόκλεις, ὅτι οὔτ' αὐτὸς ἐκείνων ἐν μέρει κατηγορίας οὔτ' ἐμνήσθην οὔτε μνησθήσομαι τῶν τε ἄλλων ὅσους ἂν οἷός τε ὦ παύσω τούτων τῶν λόγων. σύ τε μηδὲν ὢν οὐκ ἐθέλεις ἀνάγκῃ ποίει τόν τε τοῦ βίου τύπον ἐφ' οὗ νῦν εἰμι μένειν ἀκίνητον ἔα, ὡς νῦν ἀδύνατά τε ζητεῖς καὶ λόγους οὓς αὐτὸς διῆλθες σιγᾶσθαί σοι κρεῖττον κἀμὲ καταναγκάζεις εἰπεῖν ἐφ' οἷς οὐχ ἡδέως διακείσῃ.

6. Ὁρᾶτε δέ. παῖς ἐγενόμην ἐγὼ τούτῳ παρ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί. καὶ ἴσως μὲν εὐθὺς ἠχθέσθη πρὸς τὸν τόκον ὡς ἂν ἐκ βελτιόνων παιδοποιεῖσθαι δυνάμενος. τοῦτο μὲν οὖν οὐκ ἐγκαλῶ, μεγάλων γὰρ αὐτὸν ἀξιῶν οὐκ ἠδίκει, ἐκεῖνο δέ, ὅτι γνώμης οὕτως ἔχων μή τινος αἰσχύνης τῷ πράγματι προσούσης οὐκ ἐξέθηκεν οὐδ' ἔρριψεν ἑτέροις ἀνελέσθαι καὶ τρέφειν, οἳ τῆς ἐμῆς ἴσως ἂν ἠνέσχοντο κακίας, ἀλλ' εἶχεν αὐτὸς καὶ ἔτρεφεν ἐπὶ δεινοτέροις τοῖς μέλλουσι. 7. τὰ μὲν

15 cf. p. 461, 18 sq. | cf. p. t. I 202, 7

2 καὶ ante τοῦτον *C* 4 διαταῦτά *B* 5 θαρρεῖ νεοκλῆς *ILau* 6 αὐτὸς om Re 8 τούτων τῶν] τοιούτων *C* τῶν τοιούτων *B* 9 γε post νῦν *B*, τὲ *I* 11 τε post αὐτός *C* | κρείττονας *CBILau* at κρεῖττον *Cr* 13 διήγησις in marg rubr *I* 14 εὐθὺς om *ILau* 15 ἐκ βελτιόνων *I* sed γρ οὐκ ἐκ βελτιόνων suprascr m² | παιδοποιῆσαι *C* | voce δυνάμενος des fol 42ʳ *Cr* 16 αὐτὸν scripsi αὑτὸν libri sed ' in ʽ corr *I*², edd 17 ἐκεῖνο scripsi e *CBLLau*, ut coni Re ἐκεῖνος *I* edd 18 μή scripsi καὶ libri edd | τίνος *C* „*sententia postulat* οὐδεμιᾶς" Re | ἐξέθηκας οὐκ ἔρριψα *C* 19 τρέφεσθαι *I* 20 ἠνείχοντο *CB* 21 χειροτέροις *I*

οὖν πρῶτα καὶ τὰ παρ' αὐτὸν τοῦ γάλακτος τὸν χρόνον οὐκ ἂν εἰδέναι φαίην, ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸς μαθήσεων ἡλικίαν ἧκον, ἔπεμπέ με πρὸς τοὺς διδασκάλους, ὁμολογῶ, ἤρεσκε δ' αὐτῷ τῶν ἐμῶν οὐδὲν οὐδ' ὅσα παρὰ τῶν ἄλλων ἐπῃνεῖτο. τῆς φύσεως δὲ δοκούσης τι πλέον τῶν ἄλλων ἔχειν καὶ παρὰ τοῖς συμφοιτηταῖς ὄντος τούτου τοῦ λόγου καὶ κατὰ τὴν ἄλλην πόλιν, ὡς εὐφυέστατος ἄρ' ἐγώ, καὶ τοῦ διδασκάλου τοῦτο βοῶντος καὶ προστιθέντος γε μεγάλων ἔσεσθαί με δημιουργὸν ἢ χρηστῶν ἢ τῶν ἑτέρων, οὐ γὰρ ἀρνοῦμαι, δέδειγμαι γὰρ | R IV 391 ἴσως κακοῦ μὲν αἴτιος οὐδενός, ἀγαθῶν δὲ μεγάλων, τοῦ δὲ φιλοτιμεῖσθαι πρὸς τοὺς ἄλλους πατέρας ἢ χάριν εἰδέναι τοῖς θεοῖς τῆς κατὰ τὴν φύσιν τύχης ὡς πλεῖστον ἀπεῖχε. 8. παρετήρει δὲ νύκτα καὶ ἡμέραν, εἴ που δοίην αὐτῷ πρὸς ὀργὴν ἡντινοῦν ἀφορμὴν καὶ λαβών με πεπονθότα τι τῶν συμβαινόντων νέοις οὐκ αἰτιασάμενος, οὐ μεμψάμενος, οὐχ ὅσοις ἐχρῆν εἰς τὸ μεταστῆσαι χρησάμενος πολλά τε τῶν δικαστηρίων ἐμέμνητο καὶ μίαν ἀπαλλαγὴν ἔφασκεν ὁρᾶν τὴν ἀποκήρυξιν πολλὰ μὲν ἐμοῦ λέγον-

---

8 cf. p. 462, 10 16 cf. p. 463, 7

---

3 ἔπεμπέν edd | πρὸς τοὺς διδασκάλους scripsi e *BLau* coll p. 462, 4 et 10 πρὸς τοῦ διδασκάλου *I* edd ὡς τοῦ διδασκάλου *C* εἰς διδασκάλου *L* sed εἰς in ras 5 litt m[2], εἰς τοῦ διδασκάλου aut πρὸς τὸν διδάσκαλον Gasda 6 ἔχειν τῶν ἄλλων *I* | τῶν ἄλλων] ἑτέρων *CB* 7 ἄλλην om *I* 9 με post ἔσεσθαί inserui e libris (μοι *B*), ut post γε inserendum coni Re, cum γε commutandum Gasda om edd 10 τῶν ante χρηστῶν edd delevi 11 γὰρ om *C* | κακοῦ reposui e libris, ut coni Gasda καλοῦ edd | αἴτιος κακοῦ μὲν *B* 12 δὲ (2) inserui e *CBILau* om *L* edd 14 πλεῖστα *C* | ἀπεῖχεν *B* 16 ἀφορμὴν ἡντινοῦν *I* | με scripsi νέον libri edd 17 τοῖς ante νέοις *B* 18 ἐξῆν *C* | πολλά τε τῶν scripsi πολλὰ δὲ τοῦ τῶν *CBILau* om (in ras 12 litt) *L* edd

τος καὶ ὑπισχνουμένου, πολλὰ δὲ τῶν οἰκείων καὶ φίλων ποῖ φέρῃ, Νεόκλεις; τί τῷ πνεύματι τῆς ὀργῆς ἐνδίδως; τί τὰ τῶν νέων πάσχεις τηλικοῦτος ὤν; νῦν μὲν ὑπὸ θυμοῦ τὸ παραστὰν ἡγῇ βέλτιστον, ὕστερον δὲ γνώσῃ σαυτῷ πεπολεμηκώς. ἀποστερεῖς τὸν οἶκον οὕτω γενναίας φύσεως καὶ θησαυρὸν τοσοῦτον ἐκβάλλων σωφρονεῖν δοκεῖς; οὐκ ἐπισχήσεις; οὐκ ἐν σαυτῷ γενήσῃ; 9. πολλὰ τοιαῦτα ἐλέγετο μάτην, ὦ ἄνδρες δικασταί. ληρεῖν γὰρ ἡγεῖτο τοὺς κατέχοντας καὶ μόνος αὐτὸς εὖ φρονεῖν καὶ δεῖν ἐλευθερῶσαι τὴν οἰκίαν τοῦ νοσήματος. αἰσθομένης δὲ τῆς μητρὸς καὶ ἐκπλαγείσης καὶ πρὸς τὰ γόνατα αὐτῷ προσπεσούσης καὶ ἱκετευούσης ἢ μὴ ταῦτα ποιεῖν ἢ καὶ αὐτὴν προσεκβάλλειν, μᾶλλον δὲ ἀποκτεῖναι γυναικὸς ἔφη ταῦτα εἶναι φλυαρούσης, τῷ δὲ οἴκῳ λυσιτελεῖν ἕτερα. καὶ καλῶς ἔλεγεν. οὐ γὰρ ἄν τι μεῖζον ὠφέλησεν αὐτὸν ἢ παιδὸς ἀπαλλαττόμενος πονηροῦ. 10. ἧκεν ἐπὶ τούτοις εἰς τὸ δικαστήριον, εἶπέ με κακῶς ὅσα ἠθέλησεν. ἐσίγων ἐγὼ λόγον ἔχων μέν, ἀντειπεῖν δὲ οὐ βουλόμενος, αὐτῷ τούτῳ πρώτῳ δεικνὺς ὡς εἰπεῖν κακός. καὶ ἅμα ἐνεθυμούμην ὡς, εἰ καὶ τὸ

---

2 Aesch. Prom. 884

---

2 *ποῦ ILau πῆ C* | *φέρῃ L* sed *ῃ* in ras m² *φέρεις I* ῃ *φέρεις Lau* 4 *τοῦ* ante *θυμοῦ B* 9 *σεαυτοῦ* Cobet Misc 146 at cf. t. IV p. 662, 19 R | *ἐγένετο C* 10 *λέγοντας I* 12 *αἰσθανομένης C* 13 *αὐτοῦ I* 14 *τοιαῦτα B* 15 *ἔφη ταῦτα εἶναι* scripsi e *CBI* *εἶναι ταῦτα ἔφη LLau* edd 16 *ἑτέρα L* sed in *ἕτερα* corr m² 18 *αὐτὸν* libri sed ’ in ‘ corr *L²I²* corr Mor 19 *εἶπε I* sed *ε*(2) in ras m² | *με* om *I* | *ὁπόσα C* 21 *πρῶτον I*

παρὸν διαφύγοιμι, πάλιν ἐπ' ἄλλοις τισὶν ἥξει φέρων ἀποκήρυξιν. ῥᾴδιον γὰρ εἶναι μισοῦντι πατρὶ συνθεῖναι κατὰ παιδὸς αἰτίας. ἄμεινον οὖν εἶναι μεταστάντα R IV 392 ζῆν ὅπως ἂν συμβαίνῃ | ἢ πράγματα ἔχειν καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ ἀπειλῶν ἀκούειν καὶ συζῆν ἀποκηρύξεως φόβῳ οἴκοθεν. 11. τοῦ δὲ μὲν πολλὰ εἰπόντος, ἐμοῦ δὲ οὐ φθεγγομένου τὸ εἰκὸς ἐγίνετο παρὰ τῶν δικαζόντων καὶ κατεψηφίσαντο. εἶθ' οὗτος μὲν ἀπῄει φαιδρός τε καὶ γεγηθώς, ὥσπερ οἱ τὰ τρόπαια ἱστάντες, ἐγὼ δὲ μετρίως φέρων τὴν τύχην. καὶ οὐκ ἂν φαίην ὡς ἠπόρουν τῶν ὑποδεχομένων οὐδ' ὡς ἤλεγξεν ὁ καιρὸς τοὺς φάσκοντας εἶναι φίλους, ἦσαν γὰρ ὡς ἀληθῶς κἀν ταῖς συμφοραῖς. καὶ τοσοῦτον ἀπέσχε τοῦ δυνηθῆναι πεῖσαι φυγεῖν τὰς μετ' ἐμοῦ διατριβὰς τοὺς ἡλικιώτας ὥσθ' οἱ πολλοὶ τῶν γένει λαμπρῶν ἐρρῶσθαι τοῖς αὐτῶν φράσαντες γυμνασίοις εἰς Κυνόσαργες ἔτρεχον. ἐφ' οὓς ὅπως οὐ παρώξυνε τοὺς πατέρας οὑτοσὶ Νεοκλῆς οὐδὲ ἔπεισεν ἀποκηρύξαι λέγων ὅτι διαφθερῶ τοὺς υἱεῖς αὐτοῖς καὶ ἐμαυτῷ ποιήσω παραπλησίους τεθαύμακα. 12. ἐγὼ μὲν οὖν

---

17 Plut. Them. 1. cf. Dem. or. XXIII § 213

---

1 ἐν τούτῳ ante διαφύγοιμι *C* et in ras 2 litt *L*² edd delevi τοῦτον (Neoclem) coni Re 2 ante ἀποκήρυξιν ras 2 litt *L* 4 συμβαίνοι *C* | καθ' ἑκάστην *L* sed ' ' add m² 6 τοῦ δὲ μὲν πολλὰ εἰπόντος scripsi e *B* τοῦδε (sed ` supra ε *Lau*²) μὲν (μὴν *C*) πολλοῦ (πολοῦ *I*) ῥηθέντος *CILau* πολλῶν μὲν οὖν παρὰ τοῦδε ῥηθεντων *L* sed πολλῶν μὲν οὖν παρὰ τοῦδε in ras m², edd 7 ἐγίγνετο *BLau* 8 οὕτως *Lau* 11 ὑποδεξομένων Cobet Coll 261 coll t. IV 686, 5 R 13 ὡς om *C* 15 ὥστ' edd | γένει om *I* 16 αὑτῶν scripsi e *CI* αὐτῶν *BLLau* edd 17 οὐκ ἔσθ' ante ὅπως *I* 19 διαφθείρω *C* | τοῖς υἱοῖς *Lau* | αὐτῶν *I* 20 τεθαύμακα om *I*

ἐπεμελούμην ἐμαυτοῦ τό τε σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν γυμνάζων, οὗτος δὲ ὡς ἥδιστα διῆγεν. ἡ δὲ μήτηρ ἠσθένει, τῶν δὲ ἰατρῶν λεγόντων ὡς λύπῃ τῇ κατ' ἐμὲ κάμνοι καὶ οὐκ ἂν διαφύγοι, τούτων οὕτως ἐχόντων σιγήσας οὗτος ἀφῆκε τὴν μητέρα τῇ νόσῳ καὶ δυοῖν ἀπήλλακτο κακοῖν, ἐμοῦ τε κἀκείνης. χρόνος μετὰ ταῦτα πολὺς καὶ γράμματα μυρία καὶ Νεοκλῆς ὁ αὐτός.

13. *Ἀλλὰ νῦν μεταβάλλεται καὶ καλεῖ με πρὸς αὐτὸν καὶ ἀγαπᾶν φησι καὶ ἔχειν βούλεται. τί ταῦτα; γέρων ἀνὴρ οὐκ ἐπὶ τῶν αὐτῶν μένει; οὐδ' ἃ καλῶς ἔκρινεν ἔχειν τηρεῖ; οὐ δείκνυσι βεβαιότητα τρόπων; οὐ δέδοικε μή τις αὐτὸν Εὔριπον ἐν σκώμματι καλέσῃ; ἀλλ' εἰ μὲν τῶν νεωτέρων τις τοῦτ' ἐπεπόνθει, κάκιστος ἂν ἦν καὶ κατηγόρεις εὐθὺς καὶ ἀπεκήρυττες· αὐτὸς δὲ τοῖς δευτέροις τὰ πρότερα διαβάλλων οὐκ αἰσχύνῃ; ἔα γνῶσιν καλὴν καὶ προσήκουσάν σοι μένειν καὶ μὴ τὴν εὐδοξίαν ἣν ἐκτήσω διὰ τῆς ἀποκηρύξεως ἀνέλῃς.*

14. *Χάριν δὲ ἣν δίδως οὐ δέχομαι. ἧς γὰρ οὐδὲν δέομαι, ταύτην οὐχ ὁρῶ διότι δεῖ λαμβάνειν.* | R IV 393

3 cf. ad p. 504, 19   4 Thuc. II 49, 4   13 cf. ad t. II 566, 13; t. IV 191, 29 R

1 *ἑαυτοῦ I*   2 *οὑτοσὶ C*   4 *κάμνει C*   6 *ἀπήλλακτο* scripsi cum Gasda *ἀπήλλακται* libri edd   7 *μεταταῦτα BL* Mor | *ὁ* om *CBLau*   10 *αὑτὸν* libri edd | verbis *τί ταῦτα* incipit *Cr* fol 12ᵛ sed pleraque abrasa sunt   12 *τηρεῖν Cr* | *οὐ δείκνυσι*] *ὁ δείλαιος Cr*   13 *ἐν σκώμμασιν* (*σκώμματι C*) *εὔριπον CrC* | *καλέσῃ* scripsi e *CI*, ut coni Re *καλέσαι BLau* *καλέσει L* edd et tuetur Iacobs Lect 118 Ach Tat 973   14 *τοῦτ' ἐπεπόνθει* scripsi e *CBILau* *ἐπεπόνθει τοῦτο L* edd   15 *καὶ*(1)] *καίτοι C*   16 *πρότερα* scripsi e *BILau* *τρόπαια C* *πρῶτα L* edd   18 ante *τὴν* ras 2 litt *I*   19 *ἀνέλῃς* om *C* *ἀνέλοις I*   21 *λαβεῖν C*

οἶμαι δέ, οὐδὲ χάρις τοῦτό γέ ἐστιν ὅπερ ἄκοντα δεῖ λαβεῖν. ᾧ γὰρ λύπη συνέζευκται, πολὺ τοῦτο τῇ φύσει τῆς χάριτος ἀποστατεῖ. οἷον εἴ τις ἐξ ἀριστείας ἥκων αἰτοίη τιμῆς τυχεῖν τινος, ὁ δῆμος δὲ τοῦτο μὴ διδοίη, πλέθρα δὲ γῆς ἤ τι τοιοῦτον, ἆρ' οὐκ ἄν σοι δοκεῖ φυγεῖν τὸ τὴν γῆν λαβεῖν, εἰ δ' αὖ ἀναγκάζοιτο, διχόθεν ἀλγήσειν, ἔκ τε τοῦ μὴ τυχεῖν ὧν ἐβούλετο καὶ λαβεῖν ὑπ' ἀνάγκης οὗ μηδὲν ἔχρηζε; σαφῶς γὰρ τοῦτο τιμωρία τίς ἐστιν ὃ μὴ κατὰ νοῦν τῳ γίγνεται.

15. Εἰ μὲν οὖν ἐγκαλεῖ μοί τι καὶ νῦν Νεοκλῆς καὶ δίκην ἀπαιτεῖν ἐθέλει, τί τοῦτο ἔστιν εἰπάτω· εἰ δ' οὐδὲν αἰτιᾶσθαι δύναιτ' ἄν, μή με κολαζέτω τῷ τοῦ δοκεῖν χαρίζεσθαι σχήματι. χωρὶς δὲ τούτων, τὸ μὲν οἴκαδέ με καλεῖν τούτου, τὸ δ' ὑπακούειν ἢ μὴ τουτὶ τοῦ καλουμένου. δράσας τοίνυν ὅπερ ἦν αὐτοῦ καὶ τῆς ἐμῆς εἰς τὸ μὴ πείθεσθαι τοῖς καλοῦσιν ἐξουσίας ἀνεχέσθω καὶ μὴ τὸ μὴ πείθεσθαί με νομιζέτω θαυμαστόν, ἀλλ' εἰ τῆς ὕβρεως ἐκείνης [οὐκ] ἐπιλελησμένος εἰπόμην.

16. Ἡμάρτανες γάρ φησι καὶ τοῦτ' ἐποίει τὴν ἀποκήρυξιν. μόνος, ὦ Νεόκλεις, ἐγώ, τῶν δ'

1 οἶμαι — 2 λαβεῖν om *C* | γ' *L* | ὅπερ scripsi ἦν libri edd ὃ vel ὅ τι Gasda 2 λαμβάνειν *Cr* in quo inde ab hac voce iam nihil legi potest 3 οἷον in marg *L*² 4 τιμῆς inserui e *C* coll p. 552, 11 om reliqui libri edd | τινὸς om *C* | διδοίη scripsi διδοῖ *C* διδώη *BILau* δᾴη *L* edd 5 δὲ om *Lau* | δοκεῖ scripsi e *Lau* cum Gasda δοκῇ *CBIL* edd 8 ἔχρηζε *BLLau* edd 9 τοῦτο scripsi οὑτωσὶ libri edd | κατανοῦν *Lau* | τῷ *ILau* | γίνεται *I* 10 οὖν om *B* | μοι καὶ νῦν τὶ *I* | νῦν om *B* 11 ἐθέλοι *B* 12 δύναιτ' reposui e libris sed αιτ' in ras *L*² δύναιτο edd | ἄν delendum censet Iacobs Lect 118 at cf. p. 447, 9 15 τουτίδε *C* | αὐτοῦ *L* sed ου in ras m² αὐτῷ *B Lau* 16 καὶ in ras *L*² | πείθεσθαι *L* sed σθαι in ras m² 17 μὴ(2) inser *L*² om *CBILau* | τοῖς καλοῦσι ante νομιζέτω edd delevi 18 οὐκ cancellavi cum Sinteni 20 ἡμάρτανες reposui e *CLILau* ἡμάρτανε *B* edd

ἄλλων νέων οὐδείς; οὐ ταῦτ' ἔστι τῆς νεότητος ἐπιεικῶς ἐκφέρεσθαι τῶν προσηκόντων ἀγνοῆσαί ⟨τέ⟩ τι τῶν πρεπόντων; οὐ τούτοις ἡ συγγνώμη παρὰ πάντων ἕτοιμος, οὐ μόνον τῶν πατέρων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων, [καὶ] τῶν πολιτῶν καὶ ξένων; ὧν οὐκ ὀλίγοι πολλὰς πολλάκις προπετείας ἤνεγκαν εἰς ἓν μόνον βλέψαντες, τὴν ἡλικίαν. 17. *καὶ οὐ μόνον τοῖς ἐλευθέροις, ἀλλὰ καὶ δούλοις ἤδη που τοῦτο τὸ δίκαιον συγγνώμην ἐνήνοχε. καί τις, οἶμαι, δεσπότης πρᾴως ἔχων ὤφθη πρὸς ἁμαρτίαν οἰκέτου νέου. ἔοικε γὰρ ἡ μὲν νεότης θαλάττῃ κεκινημένῃ, τὸ γῆρας δὲ γαλήνης ἡσυχίᾳ. καὶ τοῦτο οὐ παρὰ μὲν ἡμῖν οὕτω νενόμισται, συγγνώμης δὲ ἀπεστέρηται παρὰ τοῖς βαρβάροις, ἀλλ' ὅπουπερ ἀνθρώπων γένος, ἐκεῖ καὶ παραίτησις τοῖς νεωτέροις ὁ χρόνος.* 18. *φέρε, εἴ τις ἁλοίη τῶν πρεσβυτέρων μεθύων καὶ παροινῶν καὶ μαχόμενος ὑπὲρ ἑταίρας καὶ τύπτων καὶ πληγὰς λαμβάνων, ἆρ' οὐκ ἂν τοῦτο μείζω ποιοῖ τὴν κατηγορίαν, ὅτι σωφρονεῖν δέον καὶ τῆς ἡλικίας ῥᾷστον αὐτῷ | τὸ σωφρονεῖν ποιούσης* R IV 394 *ἔξωρος ὢν τὰ τῶν νέων πλημμελεῖ; εἶτα τοῖς πρεσβυτέροις οὐ μεταδώσομεν συγγνώμης ὡς τῶν νέων τοῦτο ὄν, πάλιν δ' αὖ τοῖς νεωτέροις ἀσυγγνώμονες ἐσόμεθα*

---

20 Luc. Tim. § 22   22 Dem. p. 547, 8

---

1 *νέων* om *I* | *ταῦτ'* — 15 *χρόνος* praemissis *τῆς θεμιστοκλέους ἐκ τοῦ ἐναντίου μελέτ. κθ̄* citat Macar fol 85^{v} 2 *ἀγνοεῖς ἔτι C* | *τέ* inserui om libri edd 3 *οὐ* — 4 *ἕτοιμος* om Macar | *πᾶσιν I* 5 *καὶ* cancellavi cum Gasda | *τῶν* ante *ξένων I* 9 *ἔχειν B* 10 *ἔοικε* — 11 *ἡσυχίᾳ* citat floril. Neapol. fol 285 | *μὲν γὰρ ἡ I* 11 *κεκινημένῃ L* sed *κινημένῃ* in ras m^{2} 16 *ἑτέρας* (*αι* superscr.) *Lau* 17 *οὐ τοῦτο I* 18 *ποιοῖ* scripsi e *Lau* *ποιῇ CL* sed in hoc *ῇ* in ras m^{2}, edd *ποιεῖ BI* *ποιοῖ* vel *ποιοίη* scribendum coni Gasda 20 *μὲν* post *τοῖς* inserendum coni Gasda 21 *συγγνώμονες BILau* 22 *οὐκ* ante *ἐσόμεθα I*

τὴν διὰ πάντων παρ' αὐτοῖς σωφροσύνην ζητοῦντες; διαγράψομεν ἄρα τὴν συγγνώμην ὅλως τοῖς μὴ οὐκ αἰτοῦσιν[, ὡς οὐκ ἐξὸν λαμβάνειν, τοῖς δ'], ὅτι χαλεπῶς ἔχομεν.

19. *Νεοκλῆς μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κρείττων ἔστω τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, πάσης αἰτίας καθαρὸς καὶ ὅσων βούλεται παῖς· ὑμεῖς δὲ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀναμνήσατε τῶν ἐπὶ τῆς νεότητος ἔργων. ἀλλ' οὐκ ἐμισεῖσθε ὑπὸ τῶν γονέων οὐδ' ἐξηλαύνεσθε τῶν πατρῴων οὐδ' ἐγίγνεσθε ῥᾳδίως τῶν γεγεννηκότων ἀλλότριοι. θαυμάζω δὲ εἰ μεθύουσι μὲν ἀνθρώποις [καὶ λυπουμένοις] καὶ θυμουμένοις ἔσται συγγνώμη πλημμελοῦσι διὰ τούτων ἕκαστον, τῇ νεότητι δὲ οὐκ ἔσται ⟨ἐν⟩ μεγίστῃ γε οὔσῃ μέθῃ καὶ ἰσχυροτάτῃ κατὰ τὸν ἀληθῆ λόγον.*

20. *Κηδόμενος γάρ σου, φησιν, ἀπεκήρυττον, ὅπως γένοιό μοι βελτίων. καὶ τί δὲ ἀδίκημα σωφρονίζειν υἱόν; οὐδέν, ἀλλ' εἰσίν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πολλοὶ τρόποι τοῦτο ποιοῦντες ἡμερώτεροί τε ἀποκηρύξεως καὶ μείζω τὴν ὠφέλειαν ἔχοντες. οἷς ὑμεῖς κέχρησθε πρὸς τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν. εἰσὶ μὲν*

---

2 *διαγράψομεν* scripsi e *B* *διαγράφομεν CILau* *διαγράψωμεν L* sed *ιαγραψωμ* in ras m^2, edd | *ὅλως* scripsi e *B* *ὁλωσὶ CLLau* edd *οὑτωσὶ I* | *μὲν οὐκ αἰτοῦσιν C* *πᾶσι τοῖς μὲν L* sed *πᾶσι* in ras m^2, edd 3 *ὡς οὐκ ἐξὸν λαμβάνειν, τοῖς δ'* in marg L^2 edd om *CBILau* cancellavi *ὅλως τοῖς πᾶσι* aut *ὦ λῶστε τοῖς πᾶσι* coni Re 6 *ἔσται C* | *ἀνθρωπείας C* | *καὶ* ante *πάσης C* 7 *ὅσον C* *ὧν B* *οἵων* coni Gasda *οἷον βούλεται παῖδα* coni Iacobs Lect 119 | *παῖς* om *I* 9 *οὐδὲ BLau*

10 *ἐγίνεσθε I* | *θαυμάζω* — 13 *λόγον* citat Macar fol 86^r
11 *μεθύουσιν C* | *μὲν* om *C* | *καὶ λυπουμένοις* suspecta vel in *καὶ λυποῦσι* mutanda coni Gasda ut dittographiam cancellavi

11 *θυμουμένοις καὶ λυπουμένοις I* | *πλημελοῦσι L* 13 *ἑκάστων I* | *ἐν* inserui om libri edd 15 *γάρ σου B* 17 *σω-*
οἷς *η*
φρονίζει I | *υἱόν* om *I* 19 *οὓς C* *οὓς I* 20 *ὑμεῖς Lau* | *κέχρησθε* scripsi auctore Gasda *ἐκέχρησθε* libri edd | *αὑτῶν C*

γὰρ ὑμῖν ἀγαθοὶ παῖδες, ἀλλὰ παῖδές γε, ὦ ἄνδρες δικασταί. τοῦτο δέ ἐστι τοὔνομα τῆς οὐ πάντα ἀναμαρτήτου καὶ πόρρω μέμψεως ἡλικίας. δεῖ γάρ, οἶμαι, τὸν οὐχ ἁμαρτησόμενον τὰ ἐκείνων ὑπερπηδῆσαι τουτονί πως, εἰ οἷόν τε, τὸν χρόνον καὶ πρὶν ἔφηβον εἶναι γηράσκειν. 21. *πῶς οὖν ὑμεῖς ἐπανορθοῦτε τοὺς υἱεῖς; ὡς πατέρας εἰκός. ὁ μὲν καθήψατο ῥήμασιν, ὁ δὲ εἶρξε τραπέζης, τῷ δὲ ἱμὰς ἤρκεσεν, ὁ δ' αὖ οὐ προσεφθέγξατο χρόνον τινά. πολλὰ ἂν δυνηθείη καὶ βλέμμα ἄγριον καὶ βοὴ μεγάλη καὶ τὸ τοῖς οἰκείοις ἐπ' αὐτὸν χρῆσθαι δὶς καὶ τρίς. ἀλλὰ δεῖ τινος καὶ μείζονος· ἀπείλησον τοῦτο ὃ πέπονθα ἐγώ, τὴν ἀποκήρυξιν. αὕτη | δὲ μελλέτω. καὶ γὰρ ὁ τὸν νόμον* R IV 395 *τεθεικὼς δοκεῖ μοι τοῖς πατράσι τὴν ἀπειλὴν τεθεικέναι μόνην, εἴπερ ἦν κηδεμὼν τῆς πόλεως.* 22. *ἔπρεπε δέ, οἶμαι, νομοθέτῃ γε ὄντι. οὐ γὰρ ἠγνόει δήπου τοῦθ' ὅτι πολλοὶ χείρους ἔσονται λαβόντες ἐλευθερίαν [καὶ] τοῦ ποιεῖν ὅ τι δόξειεν αὐτοῖς, εἴπερ αὐτοὺς οὐδὲ τὸ ζῆν ὑπὸ τοῖς πατράσιν ἴσχυσε κατασχεῖν. τροφῆς μὲν γὰρ ἔμελλον εὐπορήσειν καὶ πολλοὺς ἕξειν τοὺς*

---

11 cf. ad t. III 254, 4. Plat. Phaedr. p. 235 A 13 Dem. p. 1006, 19 sq. Plat. leg. XI p. 928 D sq.

---

1 *ἀγαθοὶ παῖδες*] *καὶ κακοὶ παῖδες* vel *οὐ μόνον ἀγαθοὶ παῖδες, ἀλλὰ καὶ κακοὶ* coni Gasda 2 *τὸ ὄνομα I* | *πάντη C* 3 *οὐ* ante *πόρρω I* | *δεῖ*] *οὐ I* | *οἶμαι*] *με B* 4 *τοῦτον C* 5 *οἷός* Re 7 *πατράσιν CI πατέρες Lau* | *γὰρ* ante *καθήψατο I* 8 *εἶρξε I* | *ἱμὰς* scripsi e *CI ἡμᾶς* in *ἱμὰς* corr *Lau ἱμὰς BL* edd | *ὁ δ'* scripsi *οὐδ' C ὅδ'* reliqui libri edd | *οὐ* om *C* 11 *καὶ*(1) inser *L*[2] om *CBILau* | *τις C τίς BILau* 12 *τούτω C* | *πέπονθ' C* 13 *μελέτω CI* 16 *δήπου* om *B* 17 *τοῦτο I* 18 *καὶ* cancellavi | *τοῦ* scripsi *τὸ* libri edd | *οὐδὲ τὸ ζῆν L* sed *τὸ ζῆν* in ras m[2] *οὐδὲ ζῆν B οὐδ' ἐξῆν C* sed *ὥς γ' ἐξῆν* in marg, *ILau* 20 *ἀπορήσειν C*

ἐπαρκέσοντας, συγγενεῖς, ἑταίρους, συνήθεις, φίλους τοὺς ἐλεεῖν εἰδότας, ὥστε τούτου γε εἵνεκα οὐδὲν ἔμελλον ἐπιτηδεύειν βέλτιον ὄντων μὲν πολλῶν τῶν διαφθειρόντων καὶ πρὸς τὰ χείρω παρακαλούντων, κωλύειν δὲ οὐδενὸς κυρίου, τῆς ἐξουσίας δὲ ὡς πλείστης. ταῦτ' οὐκ ἐλάνθανε τὸν νομοθέτην, ταῦθ' ὑμεῖς αὐτὸν ἡγεῖσθε σαφῶς εἰδότα τεθεικέναι τὸν νόμον φόβον μὲν ἂν γινόμενον, τοῖς γένεσι δὲ οὐ πολεμοῦντα. ἥττης γὰρ οἶμαι τῆς ἐν πολέμῳ τέλος διασπᾶσθαι γονέας ἀπὸ τέκνων. 23. *ὑμεῖς οὖν καλῶς στοχαζόμενοι τῆς γνώμης τῶν γραμμάτων τοῦ μὲν ὡς ἐκβαλεῖτε πολλάκις ἐμνήσθητε, τὸ δὲ ἔργον οὐχ ὑπεμείνατε, ἀλλ' ἐν τῷ κεκτῆσθαι ἐπεμελήθητε τῶν τρόπων. Νεοκλῆς δὲ μόνος τὰ μὲν ἄλλα πάντα ἡγήσατο ἀσθενῆ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα καὶ πολλοῖς ἀρέσκοντα, μίαν δὲ νουθεσίαν μόνην μηκέτ' εἶναί μου πατήρ.*

24. *Καίτοι τήν γε φύσιν τὴν ἐμὴν αὐτός τε ἐπῄνει καὶ τὸν διδάσκαλον ἔφη θαυμάζειν ὡς μεγάλα πράγματα ἀναιρησομένην καί τινα ἔχουσαν ἐν αὑτῇ γενναιότητα. ὅτι δὲ τὴν ὧδε ἔχουσαν οὐκ ἔστιν ἀτρεμεῖν, ἀλλ' ἀνάγκη ποιεῖν τὸ τῶν γενναίων πώλων, τοῦτο*

---

18 cf. p. 462, 10 19 Plat. leg. XI p. 921 A et D

---

1 *φίλους* om *I* 2 *ἕνεκα BI* 5 *δὲ* om *C* | *οὐδενὸς*] *οὐδενὸς οὐδὲ CB* *οὐδενὸς* cum ras 4 litt *L* *οὐδενὸς ὄνος I* sed *τ* suprascr m^2 *οὐδὲ Lau* corr Mor 8 *φοβερὸν* coni Re | *ἂν* inserui e *CBILau* ras 4 litt *L* om edd | *γιγνόμενον L* edd 9 *διασπασθε Lau* 10 *ὑμεῖς* ⟨*μὲν*⟩ *οὖν*? 11 *ἐκβάλητε C* 14 *πάντα* om *C* | *τοσαῦτα I* sed *ὄντα* suprascr m^2 16 *ἱκανὴν* post *μόνην* inserendum coni Gasda 17 *τε* om *I* 19 *ἀναιρησομένην* scripsi e *CBILau* *ἀνευρησομένην L* edd | *αὑτῇ* scripsi ex *I* *αὐτῇ CBLLau* edd 20 *τὲ C* | *τὴν* in ras L^2 21 *τοῦτ' Lau*

οὐκ ἐβουλήθη λογίσασθαι. τί οὖν ἐστι τὸ ἐκείνων; σκιρτῶσι, πηδῶσι, δυσχεραίνουσι τὴν ζεύγλην, καταράττουσι τὸν ἡνίοχον, ἐκβαίνουσί τι τῶν τεταγμένων. ἀλλ' οὔτ' ἀθυμεῖ τούτων γιγνομένων ἡνίοχος οὔτ' ἀχρήστους ἡγεῖται τοὺς ἐγρηγορότας, ἀλλ' ἔστιν αὐτῷ ταῦτα σημεῖα τῆς μελλούσης ἀρετῆς καὶ φέρει τὰ δύσκολα τῶν πώλων ἐπὶ τῇ τῶν δευτέρων ἐλπίδι, τοὺς δέ γε ὑπτίους καὶ καθεύδοντας | καὶ τὴν κεφαλὴν R IV 396 *οὐκ αἴροντας οὐδὲ θορυβοῦντας τὸν ἐλαύνοντα οὐ πρᾴους οὐδὲ σώφρονας, ἀλλὰ νωθεῖς νομίζει.* 25. *εἶτ' ἐπὶ μὲν τῶν ἵππων τοῦτο ποιοῦντες εὖ φρονεῖν δόξομεν, τοῖς δὲ υἱέσιν, ἂν ὑπὸ τῆς εὐφυίας ἐκτείνωνται, τὴν οἰκίαν ἀλλοτρίαν καταστήσομεν; καίτοι μᾶλλον ἔχει λόγον τοὺς βραδεῖς ἐκβάλλοντας τῶν ὀξέων ἔχεσθαι ἢ ἐκείνους ἀγαπῶντας τούτοις ὡς πονηροῖς μάχεσθαι. νῦν δὲ Μιλτιάδης μὲν στέργων διατελεῖ Κίμωνα ὃν ἴστε, καὶ οὐκ ἐποιήσατο τὴν εὐήθειαν τοῦ νεανίσκου πρὸς ἀποκήρυξιν αἰτίαν, τῶν δὲ ἐμῶν ὁ πατὴρ οὐκ ἠνέσχετο σκιρτημάτων, μᾶλλον δὲ τὰς ἄλλας νουθεσίας ἀτιμάσας ἀπεκύρυξε τῆς οἰκίας καὶ λέγει μὴ μισοῦντος*

2 Eur. Or. 45. Eubul. com. fr. III 242, 1, 6 M (II 1 p. 190, 75 K) Il. ζ 506; ο 263 sq.

1 *δὲ* ante *οὐκ* *C* | *ἠβουλήθη* *C* | *'κείνων* *C* 2 *τὴν ζεύγλην* scripsi *τὸ ζεῦγλον* libri sed *γρ τὴν ζεύγλην* suprascr *I*², edd *καταράττουσι* scripsi ex *ILau* *καταράττουσι* *B* *καταρράσσουσι* *CL* edd 4 *γινομένων* *BI* 7 *πόνων* *C* 8 *γε* om *I* 11 *τοῦτο ποιοῦντες* in ras *L*² 12 *κινῶνται* *C* *ἀκταίνωνται* Wyttenb. ep. crit. ad Ruhnk. p. 59 (Iul. in Const. ed. Schaefer p. 274) et Iacobs Add 70 *ἐξιστῶνται* Gasda *ἐντείνωνται* Ruhnken ep. ad Wyttenb. ed. Mahne p. 11 num *ἐκκινῶνται*? 13 *καίτοι* scripsi e *BLILau* *καί τινα* *C* *καὶ τί* edd *καίτοι τί* Gasda 15 *'κείνους* *C* 16 *δὴ* Gasda | *μὲν* om *Lau* 17 *ὅνπερ* *I* 20 *ἀπέρρηξε* *CILau* num ⟨*καὶ ἐξέβαλε*⟩ addendum coll p. 468, 5?

εἶναι τὸ ἔργον, ἀλλὰ καὶ παιδεύοντος καὶ βουλομένου με μετὰ τὴν θεραπείαν τῶν τρόπων κομίσασθαι.

26. Ὡς τοίνυν ψεύδεται καὶ μισοῦντος ἦν, οὐ μεταβολὴν ζητοῦντος ῥᾴδιον ὑμᾶς διδάξαι. εἰπὲ γάρ μοι· τὸ τῶν κοινῶν φροντίζειν καὶ τὴν πόλιν εὖ ποιεῖν ἤδη σωφρονοῦντος ἢ παροινοῦντός ἐστιν; οὐκ ἂν εἶναι φαίης τά γε τοιαῦτα μεθυόντων. ἐγὼ δὲ τὸ χθὲς τούτων ἡψάμην τῶν φροντίδων ἢ πάλαι; πῶς οὖν οὐχ ἅμα τε μετεβεβλήμην καὶ πρὸς τὸν οἶκον ἐκαλούμην; 27. πολλοὺς καιρούς, ὦ Νεόκλεις, διαλλαγῶν, πολλοὺς παραλέλοιπας. ἠγρύπνουν, ἐπεθύμουν ἐμαυτὸν ἐξισῶσαι τῷ Μιλτιάδῃ, σὺ δὲ ἐτήρεις τὴν ἀποκήρυξιν. τριήρεις ἑκατὸν Ἀθηναίοις ἐποίουν, σὺ δὲ οὐκ ἔλυες τὴν ἀπέχθειαν. διήλλαττον τοὺς Ἕλληνας πρὸς αὑτούς, σὺ δὲ οὐ διηλλάττου τῷ παιδί. τὴν γνώμην εὕρισκον τοῦ Πυθίου, σὺ δ' οὔπω με σωφρονεῖν ἡγοῦ. ἀντέσχον πρὸς τὴν φήμην ἐκείνην καὶ τὸν λόγον τῆς βασιλέως στρατείας· Ξέρξης ἐλαύνει τοὺς τὴν Ἀσίαν οἰκοῦντας μικροῦ πάντας ἐπὶ τὴν Εὐρώπην ἄγων,

11 cf. p. 464, 16 12 Plut. Them. 4, 2. Corn. Nep. Them. 2. Polyaen. I 30, 6. cf. Her. VII 144 14 Plut. Them. 6, 3. Her. VII 145. Aristid. Panath. t. I p. 248 Dind. 15 cf. p. 466, 11 sq. Her. VII 143. Plut. Them. 10. Polyaen. I 30, 1 sq. 18 Isocr. paneg. § 88. Her. VII 21

1 καὶ (1) om *C* 2 με inserui auctore Re coll p. 467, 2 om libri edd με ταύτην Iacobs Add 231 Lect 119 4 ὑμᾶς om *I* 6 signum interrogationis posui, punctum libri edd | ἄν, οἶμαι, εἶναι Iacobs Add 225 App Pors 302 7 φαίης scripsi, ut coni Mor φαίη libri edd | τοχθὲς *CBL* ὅτι (inser) οὐ χθὲς *I* 8 ἢ *I* sed in ἀλλὰ corr m² | ἢ πάλαι; πάλαι (*an iam dudum? iam dudum*) coni Re cui obloquitur Iacobs Lect 119 | δῆλον post πάλαι; inser *I* | οὖν inser *I*² 9 μεταβεβλήμην *LLau* 11 παραλέλοιπας *I* sed ιπας in ras 6 litt m² παραλελοιπότας *B* 14 αὑτούς scripsi e *LI* αὐτοὺς *CBLau* edd 16 δὲ *I* 17 ἐκστρατείας *I*

καλύπτεται δὲ καὶ ἡ γῆ πεζῷ | πολλῷ καὶ R IV 397 *ναυσὶ θάλαττα. ποταμοὺς δὲ ἤλεγξεν ἡ στρατιὰ πιοῦσα, τῶν τοξοτῶν δὲ ἀφιέντων βέλη τὸ ὑπὸ τούτοις σκιά, γῆν δὲ ποιεῖ τοῖς ὁπλίταις καὶ ταῖς τριήρεσι θάλατταν. καὶ δοκεῖ τοῖς ὁρῶσι θεῶν ὁ μέγιστος ἐν ἀνθρώπου τύπῳ πάντα κινεῖν, τῶν δ' Ἑλλήνων οἱ μὲν φόβῳ συνακολουθοῦσιν, οἱ δὲ ἡσυχάζειν ἐγνώκασι.* 28. *τούτων οὐδέν μου κατέσεισε τὴν γνώμην οὐδ' ἐξέπληξεν οὐδ' ἔπεισε καταλῦσαι τὰς ἀμείνους ἐλπίδας. οὐδ' ἐπὶ ξένια τοὺς ἐπὶ τὴν βῶλον ἥκοντας ἐκάλεσα κήρυκας ἀλλ' ἀπέκτεινα. καὶ οὐδὲ δι' οὗ ταῦθ' ὑμᾶς ἑρμηνέως ἐδίδασκον οὐδ' οὗτος διέφυγε τὴν δίκην, ἀλλ' ἦν μὲν ἡμέτερος ἄποικος, ὅμως δὲ ἀπέθνησκεν ἀντὶ τῆς φωνῆς αὑτοῦ.* 29. *ταῦτ' οὐκ ἦν, ὦ Νεόκλεις, ἱκανὰ τεκμήρια τοῦ καλῶς μοι τὴν ψυχὴν ἡρμόσθαι; τούτων ἕκαστον*

2 cf. p. 477, 9. Her. VII 21   3 cf. p. 477, 12   4 cf. p. 477, 10. t. IV 242, 27 R. Her. VII 24. Isocr. paneg. § 89 6 Her. VII 56. Gorg. apud [Longin.] subl. 3, 2   11 cf. t. IV 424, 4 R at cf. Her. VII 133. Paus. III 12, 7   12 cf. t. IV p. 821, 26 R. Plut. Them. 6, 2 | Mys Samius cf. Aristid. Panath. p. 198, 12 cum schol. t. III p. 125, 22 ed. Dind. (p. 47 ed. Frommel)

1 *πολλῷ πεζῷ B*   2 *στρατιὰ* scripsi e *L* sed *ατιὰ* in ras m[2], cum Gasda *στρατεία CBILau* edd   3 *τὰ* ante *βέλη I* *ὑπὸ L* sed *ὑπ* in ras m[2]   4 „*Voluit, opinor, Libanius γῆν δὲ ποιεῖ ταῖς τριήρεσι θάλατταν, καὶ θάλατταν τοῖς ὁπλίταις γῆν*" Wesseling ad Her. VII 56 p. 536, 33 lacunam statuit Gasda num *τὴν θάλατταν* post *ὁπλίταις* et *τὴν γῆν* post *καὶ* inserendum? | *δ' ἐποίει C*   5 *θάλασσαν I*   7 *δὲ CLau* edd | *συνηκολούθουν C*   8 *ἐγνώκασι* scripsi auctore Gasda *ἐγνώκεσαν* libri *ἐγνώκεισαν* edd   11 *ξένια* scripsi auctore Cobeto Misc. 153 coll Her. II 107. Xen. Anab. VII 6, 3 *ξενίᾳ* libri sed *ν* post *α* add *L*[2], edd   12 *ἡμᾶς CLau*   14 *ἀποθνήσκειν I* et *αὐτὸν ἡγούμην. δίκαιον* in marg m[2]   15 *αὑτοῦ* scripsi *αὐτοῦ LILau* edd
οὗ
αὐτῆς C αὐτῆς B | Νεόκλεις scripsi e *CBILau* *νεόκλης L* edd
16 signum interrogationis posui, comma libri edd

οὐκ ἦν ἀρκοῦν ἀποδοῦναί μοι τὴν οἰκίαν οὐδ' ἐμοὶ μὲν ἀρετὴν μαρτυρῆσαι, σὲ δὲ πεῖσαι μὴ χαλεπαίνειν; ἀλλ' Ἀθηναῖοι μὲν πάντες ἐπῄνουν καὶ παραπλησίως ἐπείθοντο τοῖς τε παρὰ τοῦ Πυθίου καὶ τοῖς ἐμοῖς ψηφίσμασι καὶ λόγοις καὶ τὴν τῶν ὅλων σωτηρίαν ἐν ταῖς ἐμαῖς εἶχον ἀνακειμένην γνώμαις· σοὶ δ' οὔπω καλὸς κἀγαθὸς ἐδόκουν οὐδ' ἀποχρώντως πεπαιδεῦσθαι, νὴ Δί', ἔργων γὰρ ἐπεθύμεις καὶ τροπαίων. 30. *ἀλλ', ὦ πρᾳότατε πατέρων, ὁ χρηστὸς καὶ σπουδαῖος ἀνὴρ τῇ γνώμῃ καὶ οἷς προείλετο κρίνεται, κἂν μὴ τὸ πέρας ἀκολουθήσῃ τῶν βεβουλευμένων ἄξιον, οὐδὲν ἧττόν ἐστι σπουδαῖος. τοῦτο μὲν γὰρ ἐκ τῆς Τύχης ἤρτηται, τῷ δὲ δεῖ μηδὲν ὧν ἐσκέφθαι προσῆκον λελεῖφθαι.*

31. *Ἔχων οὖν μου τῆς σωφροσύνης οὐ μικρὰς οὐδ' ὀλίγας τὰς ἀποδείξεις τί περιμένων οὐ διηλλάττου; μία γὰρ ἐκκλησία κρείττων οὐκ ἂν ἦν δικαίως τῆς ἀποκηρύξεως; ἀλλ' ἑνὶ τὸν ἀγαθὸν ἡγοῦ δείκνυ-*
R IV 398 *σθαι, ταῖς νίκαις. καλῶς. ταύτας | τοίνυν ἀνῃρήμην ἐπ' Ἀρτεμισίῳ καὶ πρώτῃ ναυμαχίᾳ καὶ δευτέρᾳ*

---

10 Dem. p. 320, 23   19 Her. VIII 9 et 15 sq. | Dem. p. 477, 20

---

1 post *ἀρκοῦν* ras 2 litt *L* | *οἰκίαν*; *C*   2 signum interrogationis posui ex *I* punctum reliqui libri edd   7 *ἀποχρῶντος I* | *πεπαιδεῦσθαι*; *Lau*   8 punctum posui, signum interrogationis libri edd   9 *πραότατε I* | *ἀνὴρ καὶ σπουδαῖος I*   10 *προείλετο* scripsi auctore Gasda coll Dem. l. l. *προείληπτο BILau* edd *προσείληπτο C* *προήρη το L* sed *ήρη το* in ras m²   15 *οὐδὲ CB* | *τι I*   16 *κριτῶν C* | „*οὐκ videtur delendum. una sola concio potuisset abdicationem iniustam rursus abrogare, et, si fecisset id iure merito*" Re sed simul *τῆς ἀδίκου ἀποκηρύξεως* coni   17 signum interrogationis posui, punctum libri edd   18 post *νίκαις* punctum posui, comma *Lau*, signum interrogationis reliqui libri edd   19 *ἐπ'* om *C* | *κάτω* post *ναυμαχίᾳ CBLau* ras 4 litt *L*

καταναυμαχῶν πρᾶγμα δείξας ἀνέλπιστον Ἕλλησι βαρβάρους ὑφ' ἡμῶν κατὰ θάλατταν ἡττωμένους. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἡττῶντο, τὸ δὲ σὸν πρὸς ἐμὲ μῖσος οὐκ ἐνικᾶτο. οὕτως ἦν πολὺ καὶ μέγα καὶ μόνιμον καὶ ἀήττητον.

32. Καίτοι πρὸς ὑμᾶς ἔλεγεν ὡς φίλος ἦν μοι καὶ διὰ ταῦτα παρ' αὐτῷ λελύκει τὴν ἀποκήρυξιν, εἰρωνευόμενος, ὦ ἄνδρες δικασταί· τίς γὰρ ἂν ἐκ δυσμενοῦς γεγονὼς φίλος καὶ πρᾷος ἐκ χαλεποῦ τοῦτ' αὐτὸ πρὸς ἐκεῖνον τὸν ἄνθρωπον πρὸς ὃν οὕτω διετέθη κατώκνησεν ἂν εἰπεῖν; οὐδείς. ἔχθραν μὲν γὰρ ἤδη τις ἔκρυψεν ὡς ἐν σχήματι φιλίας, φίλος δὲ ὢν οὐδεὶς ἠβουλήθη δυσμενὴς εἶναι δοκεῖν. ἐκ μὲν γὰρ ἐκείνου κακῶς τε ποιοῦντα λανθάνειν ἔστι καὶ μὴ παθεῖν, ἐν τούτῳ δὲ οὐ ποιοῦντα μισεῖσθαι. 33. τί γὰρ ἐκώλυεν ᾧ τότε πρὸς τὴν ἀποκήρυξιν ἐχρήσω τάχει, τούτῳ χρήσασθαι πρὸς τὰ ἠδίω; Μῆδοι καὶ Σάκαι καὶ Ὑρκάνιοι καὶ ἡ πολλὴ βασιλέως χεὶρ ἐκώλυε ταῦτα μὴ πραχθῆναι καὶ δεινότατα πάντων ἔπασχες ἀνθρώπων οὐκ ἐώμενος ἐπιδείξασθαι τὰς διαλλαγάς; ὃ νῦν δρᾷς, ὦ

---

8 [Dem.] p. 1394, 13

---

2 ὑφ' reposui e libris ut coni Re ἐφ' edd 3 τὸ σὸν δὲ I 4 καὶ ante πολὺ I | καὶ (1) om C 6 ὑμᾶς I sed υ ex η corr m² 7 διαταῦτα B | καὶ ante παρ' I | αὑτῷ scripsi αὐτῶ CBLau ἑαυτῶ I αὐτοῦ L edd 8 δυσμενῶν Lau 9 πρᾶος I 11 ἔχθραν — 13 δοκεῖν citat omissa γὰρ particula floril. Neapol. fol. 285 12 τίς Lau τὶς B | ὡς om Lau καὶ coni Gasda 13 ἐβουλήθη C 14 τε L sed ε in ι corr m², Lau sed ε ex ι corr 15 εὖ I 17 μὴ ante μῆδοι BLI Lau edd delevi οἱ vel οἱ δὴ coni Iacobs Lect 119 | καὶ Σάκαι inserui e C om BLILau edd 18 ἐκώλυε scripsi e CBLau ἐκώλυσε LI edd 19 καὶ om I 20 ἔχων C | signum interrogationis posui, punctum libri edd | ἃ I

Νεόκλεις, οὐκ ἐξῆν πρότερον; οὐ βραχέων ἔδει ῥημάτων; οὐ μικροῦ μέρους ἡμέρας; ἢ τοῦτ' ἂν ἦν ἐμπόδισμα ταῖς ναυμαχίαις καὶ τοῖς ⟨τοῦ⟩ πολέμου πράγμασιν; ἀλλ' οὐκ ἂν εὔφρανας οἷς ἐποίεις τὸν δῆμον; ἀλλ' οὐκ ἂν ἐμὲ τοῦτον ὃν τότε μὲν οὐκ ᾔδεις, νῦν δὲ βιάζῃ; οὐκ ἄν σε ἔφην καλήν τινα ταύτην εἰσφορὰν εἰσενηνοχέναι τῷ Καιρῷ; 34. *πῶς οὖν πρότερον σιγήσας νῦν γίνῃ πατήρ; οὐκ ἐμὲ κτήσασθαι βουλόμενος, ἀλλὰ δι' ἐμοῦ τὴν ναυμαχίαν, τὴν Σαλαμῖνα, τὴν νίκην, τὰ ναυάγια, τὸν τῶν βαρβάρων φόνον, τὸν βασιλέως δρασμόν. τῶν γὰρ ὑπὸ τῶν παίδων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατωρθωμένων κοινωνοῦσι τῆς δόξης οἱ γεγεννηκότες, καὶ τὸ μὲν θαῦμα τοῦ δράσαντος, ἡ* R IV 399 *φιλοτιμία δὲ | ἀμφοτέρων.* 35. *τοιοῦτον οὖν ἔργον ὑπ' ἐμοῦ πεπραγμένον οἷον οὔπω πρότερον ἐπεῖδεν ὁ ἥλιος, ὃ μεθ' ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τῶν ὑμετέρων ἀρετῶν πολὺ τοῦ Μαραθῶνι σεμνότερον, ἐκεῖ μὲν γὰρ ἡ πεῖρα διὰ σατραπῶν, τοῦτο*

---

11 Her. VIII 97. 100 19 cf. p. 515, 17. [Lys.] epit. § 21. Plat. Menex. p. 240 A. Schol. Aristid. t. III p. 126,16 Dind.

---

3 *τοῦ* inserui e *B* ut coni Gasda om reliqui libri edd 4 *ἀλλ' — δῆμον;* om *I* | *εὔφρανες C* 5 *νῦν δ'* ante *οὐκ CBI Lau* 6 *ἔφην L* sed *ν* add m² *ἔφη ILau* | *ταύτην* om *C* 7 *Καιρῷ* scripsi coll t. IV 361, 23 R *καιρῷ* libri edd 8 *γίγνῃ C* | *κτήσασθαι* scripsi e *CBILau* *αἰτήσασθαι L* edd 11 *τῶν — 14 ἀμφοτέρων* omissa *γὰρ* particula citat Macarius fol 86^r | *τῶν* om Macar | *ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι* om Macar 12 *κατορθωμένων L* sed *ο* in *ω* corr *κατορθουμένων CBLau* Macar 14 *τοιοῦτον* in ras *L* *εἰ Lau* | *μὲν* post *τοιοῦτον* et *τὸ* post *ἔργον I* 16 *ὃ*] *ὁ LLau* | *ὑμῶν* scripsi e *CBLLau*, ut coni Re *ἡμῶν I* edd *βουληθῇ* post *ἀρετῶν C*, *πέπρακται I* *κατειργασάμην* vel tale quid inserendum coni Re | *ἐν* ante *μαραθῶνι B* et coni Mor | *τροπαίου* post *μαραθῶνι B* cf. Arist. Vesp. 711 18 *μὲν* om *C*

δὲ αὐτοῦ βασιλέως στρατηγία, κἀκεῖ μὲν πεντήκοντα μυριάδες στρατιᾶς, ἐνταῦθα δὲ πεντακόσιαι, ταῦτ' οὖν ὁρῶν καὶ συλλογιζόμενος γέγονε μὲν οὐδὲν πρὸς ἐμὲ τῇ γνώμῃ βελτίων, εἰσάγει δ' αὑτὸν εἰς τὰ πεπραγμένα.

36. *Ἀλλ' ἔστω μέν, εἰ βούλεται, μερίτης, μᾶλλον δὲ περιιὼν ὡς αὑτοῦ τὰς νίκας ᾀδέτω κἂν εἰς τὸν δῆμον βούληται λέγειν ὡς ἐγὼ μέντοι τὸν ταῦτα δράσαντα παρεσχόμην ὑμῖν, ἐγὼ τὸν δυνατώτερον τοῦ βασιλέως πλούτου τοῖς τῶν Ἑλλήνων πράγμασιν ἔδωκα, λεγέτω, καλλωπιζέσθω, φθόνος οὐδείς, ἂν μὴ τῇ τῆς ἀποκηρύξεως ἡμέρᾳ ταῦτα λογίζηται. τοῦτο γὰρ οὐκ ἔτ' ἀνέξομαι, ὡς οὐ τῆς ἐμῆς τὰ ἔργα φύσεως, ἀλλὰ τῆς ἀτιμίας.* 37. *εἰπέ μοι, πρὸς θεῶν, ὦ Νεόκλεις, σὺ μόνος ἐχρήσω τούτῳ τῷ νόμῳ κατὰ παιδὸς ἤ τινα καὶ ἕτερον εἰπεῖν ἂν ἔχοις; εἰ μὲν γὰρ μόνος, ὅρα τί συμβαίνει καὶ τίνα σαυτὸν δεικνύεις Ἀθηναίοις· εἰ δ' εἰσὶν οἳ ταυτόν σοι πεποιήκασι, πολλοὺς ἔδει Θεμιστοκλέας εἶναι τῇ πόλει, εἰ τοῦτο ἔργον ἦν ἀποκηρύξεως τοιούτους ποιεῖν τοὺς νέους.* 38. *ἀλλὰ γάρ, ὅπερ ἔφην, ἔστω μὲν κοινωνός, εἰ βού-*

---

2 Her. VII 186   10 Plat. leg. I p. 641 D   11 cf. t. IV p. 362, 27 R

---

1 *πεντήκοντα* Mor *τριάκοντα* libri sed *πεντήκοντα* suprascr *L*², et *γρ τριάκοντα* in marg Mor   2 *στρατιᾶς* scripsi *στρατείας CBILau* edd *στρατ ι ὰς L* sed *ι ὰς* in ras m² cf. [Lys.] l. l.   4 *βέλτιον* Re | *αὑτὸν* scripsi e *L* sed ʽ in ras m², *I* *αὐτὸν CBLau* edd   5 *μερίτης*] *μερὶς τὶς αὐτῶ I*   6 *περιὼν C* | *αὑτοῦ* scripsi e *CI* sed in hoc ʽ ex ʼ corr m² *αὐτοῦ BLLau* edd   7 *βοῦ*^{λ} *C* *βούλεται Lau* | *δράσαντα* scripsi e *CB* *δεδρακότα LILau* edd   8 *παρέσχον I*   9 *πράγμασιν* om *C*   10 *δέδωκα C*   12 *οὐκέτ' LI*   14 *τῶ νόμω τούτω I*   15 *καὶ* om *B* | signum interrogationis posui punctum libri edd   17 *οἳ* scripsi e *CI* *οἱ BLLau* edd   18 *τοῦτ' Lau*

λεται, τῆς δόξης καὶ θαρρείτω γε ὡς οὐδὲν κακὸν ὑπ' ἐμοῦ πεισόμενος, οὐ γὰρ δὴ μνησικακήσω γε οὐδ' ἐπὶ τιμωρίαν τρέψομαι, μήποτε οὕτω γενοίμην κακός, ἀλλὰ κἂν εἴ τις ἄλλος ἐπηρεάζοι, καὶ χαλεπανῶ καὶ οὐκ ἐπιτρέψω καὶ παῖδα οὗτος ἐν τούτοις ὄψεταί με, τὴν δὲ οἰκίαν ἐχέτω καθ' αὑτὸν καὶ κληρονόμον ζητείτω χρηστόν τινα καὶ σώφρονα. πολλοὶ δὲ Ἀθήνησι καὶ ἴσως πλὴν ἐμοῦ | R IV 400 *πάντες. τί σαυτόν, ἄνθρωπε, καταισχύνεις; τί τῶν ὀνειδῶν ὧν ἀπήλλαξας τὸν οἶκον, ταῦτα πάλιν σαυτῷ περιάπτεις; εὐδοκίμησας ἐκβαλών με [καὶ] διαφύλαττέ σοι τὴν δόξαν.*

39. *Ἀλλὰ δέδοικας μή τι παρὰ τῶν θεῶν διὰ ταῦτα μοι προσπέσῃ; εἰ μέν σε προὐπηλάκιζον ἢ κακῶς ἔλεγον ἢ τοὺς πράγματά σοι παρέξοντας καθίην, ἴσως μὲν οὐδ' ἂν τότε περὶ πατέρα ἡμάρτανον, σὺ γὰρ τοῦτο ἐξήλειψας τὸ δίκαιον διὰ τοῦ δικάζοντος. πλὴν δῶμεν ἀπ' ἐκείνων ἂν γενέσθαι τινὰ παρὰ τῶν θεῶν ὀργήν, εἰ δὲ ἐν οἷς με σὺ κατέστησας, ταῦτα ἀκίνητα φυλάττω, πῶς τοῦτο τοῖς θεοῖς ἀηδές; δεινὸν τὸ μὴ χαρίσασθαί σοι; τὸ δὲ τὴν μητέρα προδοῦναι τὴν διὰ τὴν ἐπ' ἐμοὶ λύπην ἀποθανοῦσαν οὐ δεινόν; ἢ ταῦτα*

---

21 cf. p. 491, 3. Plut. Them. 2, 6. Valer. Max. VI 9 ext. 2

---

2 *οὐδὲ B* 3 *τιμωρίαν* scripsi e *LLau*, ut coni Gasda *τιμωρίας CBI* 4 *ἄλλος* om *Lau* | *ἐπηρεάζῃ CB* 6 *καθ' αὑτὸν* scripsi *κατ' αὐτὸν* libri edd 8 *χρηστοὶ* ante *πάντες* *I* 10 *ταῦτα* om *I* | *σαυτῷ* scripsi e *CBLau* *σεαυτῷ LI* edd *ἐκβάλλων C* 11 *καὶ* in *μένε* corr *I*[2] om in ras 1 litt *L* cancellavi | *διαφύλαττέ σοι* scripsi *διαφυλάττων ἔσο B* *διαφυλάττων CI* *διαφύλαττε LLau* edd 12 *παρατῶν I* | *διαταῦτα B* 14 *σοι* om *C* | *καθέξοντας I* | *καθίειν B* 15 *περὶ πατέρα* om *I* 17 *ἀπ'* scripsi *ἐπ'* libri edd 18 *δ' B* 19 ante *φυλάττω* ras 4 litt *I* | *γὰρ* post *δεινὸν I* 21 *ἐμὲ I*

οὐκ οἴει τοὺς θεοὺς εἰδέναι ἢ μὴ βούλεσθαι παρὰ τοῖς υἱέσιν εἶναί τι καὶ τὸ τῶν μητέρων; αὐτῶν δὲ ἐκείνην αἰσθανομένην οὐκ οἴει στενάξειν καὶ διαλέξεσθαι τοῖς τούτων ἐφόροις δαίμοσιν οἷα ἀνθ' οἵων κομίζεται; 40. πάνυ γε ταῦτα ἀκίνδυνα; καλόν γε εἰσελθεῖν ἐκεῖσε οὗ κατέκειτο ἡ ταλαίπωρος ἀρρωστοῦσα τίλλουσα τὰς τρίχας καὶ σπαράττουσα τὸ πρόσωπον καὶ τούτου δεομένη λῆξαι τοῦ θυμοῦ καὶ μὴ τυγχάνουσα οἴκτου καὶ τὴν ψυχὴν ἅμα δάκρυσιν ἀφιεῖσα, καλόν γε οὗ ταῦτα ἐπράχθη πίνειν ἐμὲ καὶ στεφανοῦσθαι καὶ τοὺς ἐπιτηδείους ἑστιᾶν καὶ λύρας ἀκούειν καὶ σκολίων καὶ ἄλλα ποιεῖν ὅσα ἐν συνδείπνῳ νόμος. καλῶν γε ὀνειράτων ἐπὶ τοιούτοις δείπνοις γευσόμεθα. τίς καὶ πρὸς ἑτέρους ἀγῶνας ἀπ' εὐσεβῶν πλεύσομαι τῶν ἔργων; δέδοικα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μή με τοῦτο τῆς εὐνοίας ἀποστερήσῃ τῆς τῶν Ἐλευσινίων θεῶν,

16 Her. VIII 65

2 τὸ om *Lau* | ὄνομα post μητέρων excidisse coni Gasda | αὐτὴν coni Gasda 3 ἐκείνην *I* sed ίνην ex ῖνον corr m[2] ἐκείνων *Lau* | στενάξειν scripsi e *L* στενάζειν *CBILau* edd sed „*fortasse* στενάξαι *ob insequens* διαλέξασθαι, *vel potius* στενάξειν καὶ διαλέξεσθαι" Re | διαλέξεσθαι scripsi e *BL* sed in hoc ε(2) in ras m[2] διαλέξασθαι *CILau* edd 5 πάνυ γε ταῦτα ἀκίνδυνα emblema lectoris orthodoxi perperam habet Gasda | signum interrogationis posui punctum libri edd 8 λῆξαι scripsi e *LLau* λήξαι *CBI* edd | σοῦ *L* 9 ἅμα σὺν δάκρυσιν ἀφῆκε *I* 10 γε om *I* | στενοῦσθαι *Lau* ἑστιᾶσθαι *C* 12 σκολιῶν libri sed om *I* et εἶδος ᾄσματα τὰ σκόλια in marg *L*[2], edd cf. t. II 370, 3 | καὶ om *I* | ἄλλα scripsi e *CI* ἀλλὰ *BLLau* edd | συνδείπνῳ Mor sed γρ συνδείπνων in marg 13 γευσόμεθα scripsi ut coni Re ἐσόμεθα libri edd μέτοχοι post ἐσόμεθα *I* 14 τίς] „*hic deesse nonnulla videntur, num leg.* τίσιν οἰωνοῖς καὶ πρὸς ἑτέρους ἀγῶνας ἀπ' ἀσεβῶν πλεύσομαι *ab impiis facinoribus*" Re cui oblocutus est Iacobs Lect 119 | πλεύσαιμι *C* ἐλεύσομαι coni Mor 16 ἔργων *B*

δέδοικα μή μοι δυσμενῆ ποιήσῃ τὰ πνεύματα, μὴ τοὺς R IV 401 *Αἰακίδας ἐχθρούς, | μὴ τὴν θάλατταν ἐναντίαν.*

41. *Ἥδιστον, ὦ Νεόκλεις, ἡ συνήθεια τοῖς ἀνθρώποις. βεβίωκας ἄνευ ἐμοῦ χρόνον ἤδη μακρόν· ἔχου τῆς τέρψεως. βεβίωκα τὸν αὐτὸν μηδενὸς τῶν σῶν μετέχων· οὐ προήσομαι τὴν ἀπὸ ταύτης τῆς μελέτης ἡδονήν. χωρὶς δὲ τούτων, οὐδ' ἄλλως ἡμῖν ἀσφαλὲς συνοικεῖν. λέγεται γὰρ τὴν φύσιν βέβαιόν τι καὶ πάγιον εἶναι. σὺ μὲν οὖν ἐπ' ἄκρον ἀρετῆς ἥκεις καὶ οὐδ' ἂν τοῖς φιλαιτίοις εἰς αἰτίαν ἀφορμὴν δοίης, ἐγὼ δὲ γέμω νοσημάτων, ἃ νῦν μὲν ἴσως ἡσυχάζει, χρόνου δὲ προϊόντος κινήσεται. ἀνάγκη δὴ πάλιν ταὐτὰ ποιεῖν, μέμφεσθαι, καταβοᾶν, ἐγκαλεῖν, κατηγορεῖν τῶν διαλλαγῶν, ἐπαινεῖν τὴν ἀποκήρυξιν, βουλεύεσθαι περὶ δευτέρας. ⟨καὶ⟩ οὐκέτ' ἂν ἐμὸν εἴη μόνον ὄνειδος, ἀλλὰ καὶ ὧν ἡγησάμην ἁπάντων Ἀθηναίων.* 42. *ἵν' οὖν μὴ χαλεπώτερα ἐπισπασώμεθα κακὰ μηδ' ἐπὶ πολλῷ συνέλθωμεν, στήσωμεν ἐνταυθοῖ τὸ πρᾶγμα. οὐδὲν δέομαι χρημάτων. ἀρκεῖ μοι τὸ μέχρι Σούσων ἀφιγμένον ὄνομα. οὐ δεῖ βασιλέα τοιοῦτον δέξασθαι λόγον, ὡς ἐγὼ μικρός τίς εἰμι τὴν γνώμην καὶ καλού-*

---

2 Her. VIII 64 17 cf. t. II 348, 3 19 cf. p. 481, 23

---

1 *με I* | *δυσμενῆ* reposui e libris ut coni Re *δυσμενεῖ* edd 3 *ἥδιστον — ἀνθρώποις* citat omissis verbis *ὦ Νεόκλεις* Macarius fol 86r 4 *ἤδη* om *C* 5 *τῶν αὐτῶν ἐγὼ μηδενὸς I* 7 *ἀσφαλῶς I* 11 *γέμων B* 12 *δὲ I* | *ταὐτὰ πάλιν I* | *ταὐτὰ* scripsi ex *I* *ταῦτα CBLLau* edd 14 *ἀλλαγῶν CB* *ἄλλων Lau* | *βουλεύεσθαι* scripsi e *CLau* ut coni Re *βούλεσθαι BLI* 15 ⟨*καὶ*⟩ inserui ex *I*, ut coni Gasda om *CBLLau* edd | *οὐκέτ' ἂν*] *τοῦτο, οὐ I* | *ἐμὸν εἴη μόνον* scripsi e *CB Lau* *εἴη ἐμὸν μόνον L* edd *μόνον ἐμὸν εἴη I* 16 *ἁπάντων* om *I* 17 *μὴ δ' LILau* 18 *κακῶ I* | *ἐνταυθοῖ στήσωμεν I* 19 *οὐ C* 20 *βασιλέων Lau*

μενος ὑπὸ τῶν ὑβρικότων ἐπὶ κλῆρον καὶ κέρδος τρέχω.

43. *Πατὴρ οὐκ ἔστι μοι Νεοκλῆς καὶ ταῦτα ζῶν ἔτι, ἀλλ' ἔστιν ἕτερος, εἰ δίδως εἰπεῖν, βελτίων, ὁ τὸ μέγα ἔργον ἐργασάμενος ὁ δῆμος, ὁ τῆς μὲν χώρας ἀνθελόμενος τὴν θάλατταν, τὴν χώραν δὲ αὐτὴν διὰ τῆς θαλάττης ἀπολαβών. τοῦτον θεραπεύων καὶ μείζω ποιῶν βιώσομαι. παρὰ τούτου τιμώμενος ἔχω τὴν μεγίστην οὐσίαν. σὺ δ' ἀνοικοδόμει μὲν τὴν οἰκίαν, ἔξεστι γάρ, ὅτῳ δὲ τὰ σαυτοῦ παραδῷς μετὰ τῶν φίλων σκόπει. ὡς ἔμοιγε οὐ μόνον εἰσελθεῖν ἐκεῖσε φοβερόν, ἀλλὰ κἂν παρὰ τὰς θύρας στῶ, πλήττομαι τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῆς μνήμης ὧν ἔπαθον.*

---

5 ὁ(1) om *C* 8 *ὁρμώμενος B* 9 *ἀνοικοδόμει* scripsi e *CLILau* ut coni Re *ἂν οἰκοδόμει B* edd 10 *ὅτῳ* scripsi e *CLILau* ut coni Re *οὕτω B* edd | *δὲ L* sed in *δηλονὼς* corr m[2] | ante *τῶν* ras 2 litt *I* 12 *στῶ* om *C*

XI.

Declamatio inscripta Ὁ Κίμων αἰτῶν ὑπὲρ τοῦ πατρὸς δεθῆναι qua Cimon ab Atheniensibus petit ut Miltiadis loco in vincula coniciatur[1]), quamquam in nonnullas eclogas recepta est, non ita multorum tulit plausum. Parvus igitur numerus est codicum quibus ad nostram aetatem pervenit; vetusti desunt. Superstites autem sunt hi 17:

1. Vindobonensis Philos. et Philol. IV 82 (= Vi) saec. XIV fol. 29. Vide supra p. 169 sq. Contuli.

2. Monacensis gr. 113 (= Mo) saec. XVI fol. 211. Vide t. I p. 413 sq. Descriptus est e Vindobonensi. E parte contuli.

3. Athous Laurae Ω 123 saec. XIII fol. 166. Vide t. I p. 323 sq.

4. Vaticanus Ottobonianus gr. 69 saec. XVI/XVII fol. 178ᵛ. Vide t. I p. 222 sq.

5. Barberinus II 41 nunc Vaticanus (= B) saec. XV fol. 319ᵛ. Vide t. I p. 24 sq. Contulimus ego et Pius Franchi de Cavaleriis.

---

1) Summa argumenti ficta est similiter atque apud Valerium Maximum V 4 ext. 2 *Ne te quidem, Cimo, silentio involvam, qui patri tuo sepulturam voluntariis vinculis emere non dubitasti* et Quintilianum declam. 302 *isti accusatores et Cimoni illi qui patris corpus vicario corpore redemit, crimini darent.* In rebus vero singulis Libanius Herodotum magis quam Ephorum (cf. tamen p. 526, 9) secutus est, etsi non illius vestigia tantopere pressit quantopere Choricius in tractanda simili causa, Miltiadis defensione, quam in indice lectionum universitatis Vratislaviensis per hiemem anni 1892/93 habendarum edidi et in Choricii operum editione repetam.

6. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 262ᵛ. Vide t. I p. 211 sq.

7. Laurentianus LVII 23 (= L) saec. XIV fol. 133ᵛ. Vide supra p. 176 sq.

8. Ambrosianus E 92 sup. saec. XIV/XV fol. 76ᵛ. Descriptus est e Laurentiano LVII 23. Vide supra p. 178 sq. et 451. Inspexi.

9. Mosquensis bibliothecae synodalis 489 saec. XV fol. 207ᵛ. Vide supra p. 180.

10. Parisinus gr. 3015 saec. XIV fol. 69ᵛ. Vide supra p. 175 sq. Ad idem exemplar redit atque

11. Parisinus gr. 3018 saec. XV fol. 163. Vide supra p. 173 sq.

12. Hierosolymitanus S. Sepulcri bibliothecae patriarchalis 79 (= I) saec. XV fol. 16. Vide supra p. 451 sq. Contulit mihi anno 1908 Maximilianus Loehr.

De excerptis Burneianis et Lambethianis vide supra p. 456 n. 12 et 13.

13. Laurentianus LIX 30 (= Lau) saec. XIV fol. 240ᵛ. Vide t. I p. 417 sq. et supra p. 457. Contuli.

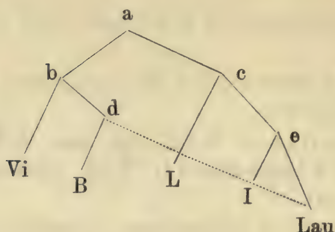
14. Neapolitanus II E 19 (154) saec. XV fol. 91ᵛ. Vide t. I p. 331 sq.

15. Escurialensis T-II-11 (147) saec. XVI fol. 40ᵛ. Vide supra p. 366 sq. Ad eundem fontem redit atque Neapolitanus II E 19.

16. Ambrosianus I 49 sup. anno 1488 exaratus fol. 234ᵛ. Vide t. I p. 363 sq.

17. Ambrosianus L 64 (485) saec. XIV fol. 100ᵛ. Vide t. I p. 426 sq.

Ex his quos in censum vocandos esse duxi codices quinque *ViBLILau* hic quoque in duas discedunt familias quarum prior codicibus *ViB*, altera *LILau* continetur, ita tamen ut *Lau* etiam codicis prioris familiae vim expertus sit qui ex eodem quo *B* fonte fluxit. Necessitudinis vinculum quo singuli codices inter se coniuncti sunt hoc tibi reddet stemma:

In universum hic quoque prior familia alteri fide praestat, sed nullus codex integritate praeter ceteros eminet, immo vero omnes ne *Vi* quidem excepto alius alia labis contractae signa ferunt.[1])

Si unum locum a Macario Chrysocephalo[2]) laudatum excipis, testimonia desunt.

Declamatio in lucem protracta est a Fed. Morello Liban. opp. t. I p. 479—488 qui aut ipsum *L* manu secunda correctum[3]) aut codicem e quo correctus est pro fundamento habuit, sed etiam codicem cum *B* cognatum adhibuit.[4]) Vitia quibus haec editio scatet multa cum ope codicis Monacensis, quem Bavaricum primum (B) appellavit, tum divinando sanavit Reiskius, sed hic quoque uxor quae editionem t. IV p. 336—348 fecit textum Morellianum servare quam emendationes mariti recipere maluit.

Nonnulla ad textum corrigendum contulerunt Fr. Iacobsius et A. Gasda.[5])

1) Cf. supra p. 457.
2) Cf. t. I p. 351 sq.
3) Cf. p. 514, 1 et supra p. 458.
4) Cf. p. 528, 3.
5) Cf. supra p. 198.

XI.

Ὁ Κίμων αἰτῶν ὑπὲρ τοῦ πατρὸς δεθῆναι.

1. Ἀληθὲς ἦν ἄρα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ R IV 335 λεγόμενον τοῦτο τὸ μηδὲν ἀνάγκης εἶναι δυνατώτερον. ἔγωγ' οὖν νέος τε ὤν, ὡς ὁρᾶτε, καὶ πραγμάτων ἄπειρος ἀπὸ τοῦ δεσμωτηρίου δεῦρ' ἥκω καταλιπὼν αὐτόθι τὸν ταλαίπωρον Μιλτιάδην νόσῳ τε καὶ δεσμῷ πιεζόμενον καὶ δεῖσθαι τολμῶ δήμου τοσούτου πρᾳότερόν τε ἡμῶν ἢ πρότερον ἀκοῦσαι καὶ δοῦναι χάριν ἢ τὸ μὲν τίμημα τῆς | πόλεως φυλάξει, τῷ δὲ ἠτυχη- R IV 336 κότι παραμυθίαν οἴσει τινά. 2. τὸ μὲν οὖν βέλτιον ἦν ἐν τῇ πρὸς τοὺς βαρβάρους μάχῃ τὸν πατέρα μοι

Vi = Codex Vindobonensis Philos. et Philol. IV 82
B = Barberinus II 41
L = Laurentianus LVII 23
I = Hierosolymitanus S. Sepulcri 79
Lau = Laurentianus LIX 30

---

3 Her. I 91, 1; IX 16, 3. cf. VII 172. Parmen. 8, 30 ed. Diels. Callim. h. IV 122

---

1 Ἄλλη μελέτη et ὑπόθεσις ante Ὁ Κίμων Κίμων post δεθῆναι edd delevi 2 ἄρα om *Vi* ἄρ' *Lau* 4 ἔγωγε *BLau* | γοῦν e γ' οὖν corr ras *L* | ὡς om Mor sed inserendum coni Not f VI e *Mo* inser Re 5 δεῦρο *Vi* | ἥκω scripsi ἥκων *LLau* sed in utroque ν eras, *I* edd sed „*malim* ἥκω" Re ἧκον *ViB* 6 δεσμῷ πιεζόμενον lacuna indicata om Mor sed γήρᾳ πιεζόμενον coni Not l.l. 7 καὶ om *LILau* Mor | πραότερον libri edd 8 τε om *I* | ἡμῖν Mor | ἢ πρότερον inserui e *BLILau* om *Vi* Re ἢ πρό* Mor sed πρότερον vel πρὸ τοῦ coni Not 10 τότε *Vi*

πεσεῖν καὶ τὴν αὐτὴν Κυναιγείρῳ τε καὶ Καλλιμάχῳ δέξασθαι τελευτήν· ἐπεὶ δὲ καὶ νενικηκὼς καὶ στήσας τὸ τρόπαιον οὐκ ἐδυνήθη τῆς ὑπὲρ ὑμῶν οὐδαμοῦ στῆναι προθυμίας, ἀλλ' ἕτερ' εὐθὺς ἐπενόει, ἐχρῆν αὐτὸν ἐν τοῖς δευτέροις γοῦν τούτοις ἀποθανεῖν μηχανώμενον ἑλεῖν τοὺς ὑμετέρους ἐχθρούς· ἐπεὶ δὲ ἐφιλονείκησεν ὁ δαίμων δεσμώτην δεῖξαι Μιλτιάδην καὶ θανάτου στρατηγῷ πρέποντος ἐφθόνησε τῷ πατρί, γένεσθε ἡμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φιλανθρωπότεροι τῆς Τύχης καὶ μετενέγκατε τὸν δεσμὸν ἀπὸ σώματος ἀπειρηκότος ἐπὶ τὸν ἴσως ἐνεγκεῖν δυνησόμενον, ἐμέ.

3. Ἴσως μὲν οὖν τινες ὑμῶν, ὡς ὤφθην ἐπὶ τοῦ βήματος ἐφ' οὗ ποτε ἔλεγε Μιλτιάδης καὶ ἐδημηγόρει καὶ μετὰ τοῦ πρώτου ῥήματος ἀφῆκα δάκρυον, εἶπον [ἂν] πρὸς ἀλλήλους· Κίμων οὗτος ἥκει νῦν ἱκετείαις τε καὶ θρήνῳ λύσων τῷ πατρὶ τὴν συμφοράν, οἶδε δὲ Ἀθηναίους ἐλεήμονας οὐ πρὸς τοὺς αὑτῶν πολίτας μόνον οἷς ἱερῶν καὶ πολλῶν ἑτέρων μεγάλων τε καὶ σεμνῶν κεκοινήκασιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ξένους οἷς ἓν μόνον ὑπάρχει δίκαιον τὸ πεπραγέναι κακῶς, ἥκει τοὺς

1 cf. t. IV 451, 25 R. Her. VI 114 | cf. ad t. II 358, 17
21 Dem. c. Aphob. I p. 835, 6

3 τρόπαιον στήσας *Vi* | τὸ inserui e *BL* sed in hoc eras, *I Lau* om *Vi* edd | ἠδυνήθη *B* 4 ἐπενόει *L* sed ει suprascr m² cf. libell. de constr. verb. cod. August. ed. G. Hermann de emend. rat. gramm. graec. p. 384, 20 ἐπινοῶ αἰτιατικῇ, ὡς καὶ Λιβάνιος | χρῆν *Vi* 5 γοῦν om *LI* Mor 7 δεῖξαι scripsi e *ViILau* et γρ in marg Mor θέσθαι *BL* sed in hoc γρ δεῖξαι in marg, edd 9 ὦ ἄνδρες ὦ *Vi* 11 ἐμέ om *Vi* 13 οὗ scripsi ᾧ libri edd | ἔλεγε om *B* 14 βήματος *Vi* 15 ἂν cancellavi αὖ *Vi* 17 οἶδε reposui e libris sed οἶδεν *La* εἶδε edd sed „*malim* οἶδε γάρ Re οἶδεν Ἀθηναίους Iacobs Ach T 814 18 αὑτῶν scripsi αὐτῶν libri edd 20 πρὸς *L* sed ὸς in ras 21 πεπραχέναι *Vi* | καλῶς *ViB*

αὑτοῦ προγόνους Κίμων οὑτοσὶ καταλέξων, Μιλτιάδας καὶ Στησαγόρας καὶ Κίμωνας. μέγα πεπίστευκεν ἔχειν εἰς τὸ πεῖσαι τὴν Χερρόνησον, οὐκ ἔλαττον τὴν Λῆμνον ἣν τῆς πόλεως ἐποίησε σοφίᾳ Πελασγοὺς ἐκβαλών. τὸ δὲ μέγιστον, ὁ Μαραθὼν | R IV 337 αὐτὸν δεῦρο ἤγαγεν ἅπαν ἔγκλημα νικῆσαι δυνάμενος, δι' ὃν σῶς μὲν ἡ πατρίς, σῶς δὲ ἡ Ἑλλάς, μέγα δὲ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ἠπείροις τὸ τῶν Ἀθηναίων ὄνομα, βασιλεὺς δὲ ὁ μέγας ἐδιδάχθη μὴ πάντα νομίζειν δύνασθαι. 4. παρ' ὑμῶν μὲν ἴσως τισὶ τοιαύτη δόξα περὶ τῆς ἐκεῖσε σπουδῆς, ἐγὼ δ' ἕνεκα μὲν τοῦ τῆς πόλεως ἤθους ἐχρησάμην ἂν ἐπὶ τούτῳ καὶ τούτοις καὶ ἔτι πλείοσι λόγοις, ἔστι γὰρ ἡμῖν τοιούτων ἀφθονία δικαίων· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀξιοῦμεν ἡμᾶς αὐτοὺς τοσούτου γινώσκοντες ἐξ οἵων οἷοι γεγόναμεν, τὸ μὲν τίμημα μενέτω, δότε δὲ ἡμῖν τὸ σῶμα ἀντὶ τοῦ σώματος δεθῆναι τοὐμὸν τοῦτο ἀντ' ἐκείνου τοῦ νυνὶ δεδεμένου.

5. Καὶ βραδέως μὲν ἴσως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

---

2 Her. VI 34 et 103, 1   5 Her. VI 140   10 cf. p. 499, 6

---

1 *αὑτοῦ* scripsi e *ViB* *αὐτοῦ* *LILau* edd | *οὑτωσὶ* *L* sed ω in ο corr ras, *Lau* sed ω corr m² 2 *Στησαγόρας* scripsi e *Lau*, ut coni Re, coll p. 526, 3. Her. l. l. *στησισαγόρας* *B* *τισαγόρας* reliqui libri sed *τι* in ras *L*², edd 3 *πεπίστευκας* *Vi* | *χερόνησον* *Vi* cf. p. 312, 7 4 *τὴν* scripsi e *ViBILau* *δὲ καὶ* *L* edd *καὶ τὴν* Iacobs Lect 111 5 *καὶ* ante *πελασγοὺς* *Vi*

8 *ἐν* om *B* 11 „*malim* *μὲν οὖν ἴσως*“ Re 12 *ἐκεῖθε*^ν *L* sed *θ* in ras et *ν* add m² *ἐκεῖ* Gasda | *δὲ* *Lau* edd 14 *τούτων* *Vi* | *ὑμῖν* *Vi* 16 *τοσοῦτον* *L* sed in *τοσούτου* corr m², *Lau* Mor „*possit quoque* *τοσούτων* *legi*“ Re | *γινώσκοντες* scripsi e *ViLau* *γιγνώσκοντες* *BLI* edd | *οἶδα* Mor sed *quales* vertit cf. Iacobs Anth Pal III 889

ταῦτα ἐν ὑμῖν λέγω, ἔδει γὰρ εὐθὺς ἐπ' ἐκείνης με τῆς ἐκκλησίας ἐμαυτὸν ἀντιδοῦναι· ἐπεὶ δὲ οἱ τότε ἐγκείμενοι τῷ πατρὶ καὶ παροξύνοντες ὑμᾶς καὶ τοῖς οὐκ ὀργιζομένοις ἐπιτιμῶντες οὐκ ἔδωκαν ἡμῖν ἰδεῖν ὅ τι ποιοῦντες ἀμείνους ἂν εἴημεν, νῦν γε ἀκούσατε καὶ δότε τὴν χάριν καὶ βοηθήσατε δι' ἐμοῦ τῷ δυστυχεῖ Μιλτιάδῃ. 6. ᾧ παρεκαθήμην μὲν δακρύοντι δακρύων, σιωπῶντι λαλῶν, ἔλεγον δέ· ὦ πάτερ, οἶδα μέν σοι χάριτας ὀφείλων τοῦ φῦναι, τοῦ τραφῆναι, τῆς ἄλλης ἐπιμελείας οὐδὲν φαυλοτέρας τῆς παρὰ τῶν ἄλλων εἰς τοὺς ἐξ ἑαυτῶν, ἀπορῶ δὲ ὅπως ἂν ἐπαμύνοιμί σοι. παρὰ τίνα γὰρ ἔλθω; παρὰ τίνος αἰτήσω; τίς δώσει πεντήκοντα τάλαντα; πόσην ἄν τις καταθείη τοὐμοῦ σώματος τιμήν; ὡς ἔμοιγε καὶ πεπρᾶσθαι κέρδος, εἴ τι τῶν σῶν δύναιτο τοῦτο ἐπανορθῶσαι· τί λέγω πεπρᾶ-
R IV 338 σθαι; | τεθνάναι μυριάκις δεξαίμην ἂν ἐπὶ τοιούτῳ μισθῷ. καὶ ἅμα τε ὀδυρόμενος ἐνενόησα τοῦτο ὃ νῦν ποιῶ καὶ πρὸς αὐτὸν εἶπον ὡς ἐφ' ὑμᾶς καταφεύξομαι καὶ περὶ δεσμῶν διαλέξομαι, καὶ οἶμαι πείσειν ἔφην. 7. ὁ μὲν οὖν διεκώλυε τοῦ παιδὸς φειδόμενος, ἐγὼ δὲ αὐτῷ τούτῳ μᾶλλον παρεκαλούμην,

13 Her. VI 136. Corn. Nep. Milt. 7, 6

1 *μὲν L* sed ʽν add m², Mor 3 *ἡμᾶς Vi* 4 *ἡμῖν L* sed *ἡμ* in ras m² *ὑμῖν Lau* 5 *ὅτι Vi* 7 *δακρύοντι* om Mor num ⟨*οὐ*⟩ *δακρύοντι*? 9 *τὰς* ante *χάριτας Lau* 10 *περὶ Vi* 11 *ἀπορῶν Vi* 12 *ἐπαμύνοιμι* scripsi e *ViB Lau* *ἐπαμύναιμι L* sed *αι* in ras m², *I* edd | (1 et 2) *περὶ Vi* 14 *τοὐμοῦ* reposui e *ViBL* *τοῦ μου ILau* edd *τοῦ ἐμοῦ* Gasda 15 *ἔμοιγε* scripsi auctore Re *ἐμοὶ δὲ* libri edd | et 16 *πεπρᾶσθαι* scripsi e *Vi* *πεπράσθαι* reliqui libri edd 16 *καὶ τί* coni Gasda 17 *ἂν* om Mor 18 *τε* scripsi *γε* libri edd 21 *μὲν οὖν*] *δὲ B*

τῇ τοῦ πατρὸς περὶ ἐμὲ προνοίᾳ, νομίζων πρέπειν μοι τά γε τοιαῦτα νικᾶν καὶ δεῖν καὶ μὴ βουλομένῳ πατρὶ τὴν τοιαύτην διδόναι χάριν. γινέσθω δή τι τῆς ἐμῆς προθυμίας ὄφελος καὶ μή μοι τὰς ἐλπίδας αἷς ὡς ἐντευξόμενος ἧκον ἐλέγξητε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.

8. Ἀλλ' οὐ κατὰ τὸν νόμον τοῦτο, φησί, λελύσθαι μὲν ὃν οὐ δεῖ, δεδέσθαι δὲ ὃν οὐ χρή. ὢ τῆς δυστυχίας τοῦ πατρός. ἔτι φθονεῖται καὶ οὐκ ἐνέπλησε τοὺς δυσκόλως πρὸς αὐτὸν ἔχοντας τοσοῦτο πλῆθος κακῶν. καίτοι πρός γε τοὺς πταίσαντας καὶ τοὺς ἄγαν δυσμενεῖς αἱ συμφοραὶ διαλλάττουσιν. ὥστε ἔγωγε τοὺς τότε κατηγόρους ᾤμην εὑρήσειν συνηγόρους τήμερον, οἱ δ' οὐχ ἱκανὸν νομίζουσιν, ὡς ἔστιν ἰδεῖν, εἰ μὴ καὶ γεύσαιντο τοῦ σώματος. 9. διὰ τί; οὐκ ἔστιν ἐκεῖνος Μιλτιάδης ὁ πέμπων εἰς Σπάρτην τὸν Φιλιππίδην οὐδ' ὁ καλῶν Λακεδαιμονίους οὐδ' ὁ μελλόντων τρέχων οὐδ' ὁ μυρίους ἄγων ἐπὶ τὰς πεντήκοντα μυριάδας οὐδ' ὁ πείθων μηδὲν τῶν δεινῶν δεδιέναι οὐδ' ὁ τοῖς κατηρκόσιν ὡς ἁρπασομένοις τὴν πόλιν

4 Plat. Prot. p. 310 E 15 Her. VI 105 16 Corn. Nep. Milt. 5, 1 17 cf. p. 502, 19

1 πρὸς *Vi* Re | comma post προνοίᾳ posui e *Mo* cum Sinteni colon *Vi* om reliqui libri edd 2 νικᾶν corruptum censet Gasda 3 γινέσθω scripsi, ut γιγνέσθω vel γενέσθω coni Gasda διδόσθω libri edd 4 αἷς scripsi ἃς libri edd | ὡς in ras *L*² om *BLau* | ἐντευξόμενος scripsi e *BLau* τευξόμενος *ViLI* edd 5 ἧκον scripsi e *BLau* ἥκω *I* et in ras *L*² edd εἶδον *Vi* 6 ἀλλ' *I* et inser *L*² om *ViBLau* | τοῦτον *B* 7 οὐ(1) om *ViBLau* delendum censet Re qui ἔδει δεδέσθαι, δεδέσθαι δὲ coni 9 τοσοῦτον *Vi* Re 11 δυσφοραὶ *Vi* 13 οἱ δ' om *Vi* 14 γεύσονται *Vi* „*quod verum videtur*“ Iacobs Lect 111 at cf. p. 516, 19 et ad t. IV 218, 1 15 φιλιππίδην *L* sed δην in ras m² 18 καλῶν *Vi* 19 κατηρτηκόσιν *L* sed τη eras, *Lau* | ἁρπασαμένοις *Vi* ἀναρπασομένοις Cobet Mnem. N. S. III 151 cf. t. II 165, 5

ἐν τῇ φυγῇ ποιῶν τὴν σωτηρίαν εἶναι; πέπτωκεν ὁ μέγας ἐκεῖνος, οἴχεται τὰ σεμνά. μετὰ τῶν κακούργων δέδεται. τίς ἔτ' ἂν ἀξιώσειε μὴ λίαν ὠμὸς ὢν τῷ R IV 339 *τοιούτῳ πολεμεῖν;* 10. *ὁ γὰρ | νόμος, φησίν, ἀδικηθήσεται λυομένου. ποῖος; εἰ μὲν γὰρ ἕτερός τις ἔγραφε· λελύσθω μὲν Μιλτιάδης, δεδέσθω δὲ Κίμων, εἴτε βούλεται εἴτε μή, καλῶς ἂν ἠγανάκτεις ὡς ἐπ' ἀδίκοις καὶ δεινοῖς καὶ δημοκρατίας ἀλλοτρίοις· εἰ δὲ ἐμαυτὸν τῷ δεσμῷ δίδωμι καὶ δέομαι καὶ ἱκετεύω δεθῆναι καὶ τὸ δυστυχὲς τοῦτο καὶ πικρὸν κέρδος ἐμοί, τίς ἐνταῦθα παραβαίνεται νόμος;* 11. *οὐδὲ γὰρ αὖ τοῦτ' ἔστιν εἰπεῖν ὡς ὁ πατὴρ ἐπέταξέ μοι καὶ ἃ φεύγω τῇ γνώμῃ, ταῦτ' αἰδούμενος φέρω. οὐ γὰρ Μιλτιάδου γε ταῦτα ἐπιτάγματα, μὰ τοὺς θεούς, οὐ μὰ τὴν Δήμητρα τὴν ἡμῖν δυσμενῆ. ἀλλ' ἔμοιγε δοκεῖ καὶ συμφορὰν ἑτέραν οὐ μείω τῆς προτέρας τοῦτο ἐκεῖνος ἡγήσεσθαι, εἰ ὃν ὡς ἡγησόμενον ὑμῶν καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἁμιλλησόμενον ἔτρεφε, τοῦτον ἐν δεσμοῖς θεάσαιτο. ἔστιν οὖν ἅπαν τοῦτ' ἐμόν. οὐδένα ἀδικῶ τῶν νόμων.* 12. *ἤδη τις ἰσχυρότερος ἕτερον*

---

15 cf. Her. VI 134. Schol. Aristid. de IV viris t. III 691, 21 sq. ed. Dind. Choric. Milt. § 61 p. 12, 9 sq.

---

3 *ἔτι Vi* 4 *φησίν* om *Vi* 5 *γὰρ* om *Vi* 9 *δ' Vi* 14 *ταῦτ' Vi* | *ἐπιτάγματα μὰ τοὺς θεούς, οὐ γὰρ μιλτιάδου γε ταῦτα* ante *οὐ Vi* et e *Mo* inser Re cui oblocutus est Iacobsius Lect 111 qui *μὰ τοὺς θεούς* servandum censet addens tamen: „*quodsi quis tamen ἐπιτάγματα servare voluerit, non equidem impedio: quamquam glossematis speciem habeat hoc vocabulum*“ om *BLILau* Mor *οὐ γὰρ μιλτιάδου γε ταῦτα* ut dittographiam delevi 15 *δήμητραν ViLLau* | *ἀλλ', ἔμοιγε δοκεῖ, καὶ* Iacobs Anth Pal III 526 17 *ἐκεῖνο Vi* | *ἡγήσεσθαι* scripsi e *BLau* *ἡγήσασθαι L* sed in hoc *α* in *ε* corr m², *I* edd *ἡγήσεται Vi* et tuetur Iacobsius l. l. | *ὡς* om *Vi* 20 *τίς Vi* | *ἕτερος I Lau* Mor

ἀσθενέστερον ὑπὸ φορτίου πιεζόμενον ἰδὼν αὐτὸς τοῦτο ὑπελθὼν ἔδωκεν ἀναπνεῦσαι τῷ μὴ δυναμένῳ φέρειν, τοσοῦτον δ' οὗτος ἀπέσχε τοῦ τινα αἰτίαν λαβεῖν ὥστε καὶ ἐπῃνέθη· εἰ δὲ καὶ περὶ τοὺς ἁπλῶς ἐντυγχάνοντας εἶναι τοιούτους καλόν, τίνας ἡμᾶς εἶναι δεῖ περὶ τοὺς τῷ γένει προσήκοντας; 13. εἰ δ' ἕτερος ἕτερον τριηραρχίας ἀφιεὶς αὐτὸς | ἠξίου δαπανᾶσθαι, R IV 340 τοῦτ' ἂν ὑμῖν, εἰπέ μοι, διέφερεν ἢ βλάπτεσθαι τοὺς νόμους ἐντεῦθεν ἐλέγετ' ἄν; τί δ' εἰ περὶ χορηγίαν ἐγίγνετο; παρὰ τοῦτ' αὐτὸν ἐκωλύετ' ἂν ὡς λυπήσοντα τούτῳ τὸν Διόνυσον; οὐκ ἔστι. 14. μὴ τοίνυν μηδὲ τὴν ἐμὴν ταυτηνὶ λειτουργίαν διαβαλλέτω τις, ἣ μάχεται μὲν οὐδενὶ τῶν γεγραμμένων νόμων, ὁμολογεῖ δὲ πολλοῖς τε καὶ καλῶς ἔχειν δοκοῦσιν, οὓς ὁ Σόλων τοῖς γονεῦσι βοηθοῦντας τέθεικε φόβῳ τῆς τιμωρίας καὶ τοὺς οὐ φύσει χρηστοὺς ἀναγκάζων ἃ

---

8 Plat. Lach. p. 187 D 14 Dem. p. 141, 29; 732, 20

---

1 φόρτον Mor | αὐτὸ Mor 2 ἀναπνεῦσαι *L* sed *να* in ras m² 3 *καὶ* ante *τοσοῦτον* inser *L* edd delevi | *δ'* inserui e *Vi* om *BLILau* edd | *ἀπέσχε L* sed *σχε* in ras m² *ἀπέχει BLau* 5 *τοιοῦτον Lau* | *ἡμᾶς* scripsi e *BLLau* *ὑμᾶς ViI* edd 6 *παρὰ Vi* | *τῷ* om *Vi* | *δὲ ILau* edd *δέ τις* coni Re | *ἑταῖρος* coni Re | *ἕτερον* scripsi auctore Iacobsio Anth Pal III 645 *ἑτέραν* libri edd *ἑταῖρον* coni Re 7 *τριηραρχίας* scripsi auctore Re cum Iacobsio l. l. *τριηραρχίαν* libri edd | *ἀφιεὶς* scripsi e *BL* sed in hoc *ι*(1) eras, *Lau* *ἀφεὶς ViI* edd 9 post *χορηγίαν* excidisse *χρηστὸς* aut *σπουδαῖος* aut tale quid coni Re, *τοιοῦτος* aut *ὁ αὐτός* Gasda 10 signum interrogationis posui e *Vi* colon *L*, comma *BILau* edd | *ὡς* om *Vi* | *συλλυπήσοντα Vi* 11 *ἔστιν L* sed *ν* del m² | *μὴ δὲ ViBL* 13 „*τῶν γεγραμμένων serves an τῶν οὐ γεγραμμένων legas, h. e. τῶν ἀγράφων νομίμων iuris naturalis, perinde est. habet utrumque cur probetur*“ Re | *νόμων* om *Vi* 14 *οἷς Vi* 15 *τέθεικε* reposui e libris *ἔθηκε* edd 16 *ἃ δεῖ B* sed *εῖ* in ras m², *L* sed *ει* in *η* corr m² *ἃ δὴ Lau* *ἃ νῦν Vi* *ἀεὶ* coni Re cui oblocutus est Iacobs Lect 111

δεῖ τοῖς γεγεννηκόσι φέρειν. πρὸ μὲν οὖν τοῦ δεσμοῦ διὰ τῶν ἄλλων τὸν πατέρα ἐθεράπευον καὶ οὐκ ἐγενόμην ἐνταῦθα κακός, ὁ δὲ νῦν καιρὸς ταύτην ἀπαιτεῖ τὴν θεραπείαν. 15. *δέξασθε δή με τῷ νόμῳ πειθόμενον καὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς Φύσεως. νομοθετεῖ δὲ αὕτη ταῦτα καὶ τοῖς θηρίοις. καὶ ὁρῶμεν δὴ τῆς θεοῦ καὶ ἐν ἐκείνοις τοῖς γένεσι τὴν ἰσχύν. ᾗ πειθόμενος Πύλιός τις νεανίσκος ἐπὶ τὸν πατέρα πληγὴν φερομένην ἰδὼν τῷ στήθει ταύτην δεξάμενος ἐκείνῳ μὲν ἔδωκεν οἴκαδε ἐπανελθεῖν, αὐτὸς δὲ ἐν πολεμίᾳ γῇ κείμενος ἀείμνηστον ἔχει τὸ κλέος. τοῦτο καὶ αὐτὸς ἂν ἐν ὁμοίοις κινδύνοις ἐποίησα καὶ οὐκ ἂν ὤφθην κακίων ὁ Ἀθηναῖος τοῦ Πυλίου. ὑπὲρ οὗ οὖν τὴν* R IV 341 *ψυχὴν* | *εἰκότως ἂν προείμην, ἐνὸν ζῶντα ὠφελεῖν τοῦ σώματος ἐν ἀνάγκῃ δεσμοῦ φείσομαι;* 16. *καίτοι καλὸν μὲν καὶ τὸ τοῦ Ἀντιλόχου, πλειόνων δ' ἐπαίνων ἄξιον καὶ τὸ γυναῖκα ὑπὲρ ἀνδρὸς ἐθελῆσαι τελευτᾶν. ὁρῶμέν γε δήπουθεν ἐν ταῖς τραγῳδίαις τὸ ἐμφερὲς τῆς Ἀλκήστιδος ἔργον. εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν θεῶν τις ἦν ὁ πράττων ὅμοια τοῖς τότε, χαίρων ἂν*

5 cf. t. IV 360, 21 R. Gothein Archiv f. Religionsw. IX 337. Preisendanz Philol. LXVII 474   8 Antilochus cf. Pind. Pyth. VI 28 sq. Qu. Smyrn. II 243 sq.   11 cf. p. 386, 1 | cf. t. I 503, 9   20 Eur. Alc. 10 sq.

1 *γεγενηκόσι L* Re | *δεῖ* post *φέρειν Vi*   4 *τῷ νόμῳ* om *Vi*   5 *Φύσεως* scripsi *φύσεως* libri edd   6 *αὕτη* scripsi auctore Re *αὐτὴ* libri edd | *δὲ* coni Re | *τοῦ Vi*   8 *ξίφος φερόμενον* et 9 *τοῦτο Vi*   10 *ἐπενελθεῖν Vi* *ἀπελθεῖν B* | *δ' Lau* edd   12 *κινδύνοις* om *I*   13 *οὖν* om *Vi*   14 *εἰκότως τὴν ψυχὴν I* | *προσήκειν Vi* | *τοῦτον* ante *ἐνὸν* inserendum et *τοῦ σώματος ὄντος ἐν ἀνάγκῃ δεσμοῦ ἐμαυτοῦ φείσομαι;* (vel *δεσμοῦ οὐ φείσομαι*) scribendum coni Gasda   16 *δὲ B*   17 *τὸ καὶ BLau*   18 *γε* scripsi e *Vi* auctore Gasda *δὲ BLILau* edd   19 *οὖν* om *Vi*

ἀπέθνησκον, ἵνα μὴ Μιλτιάδης· ἐπεὶ δὲ ὁ τοῦτο μὲν παρέξων οὐκ ἔστι, τῶν δὲ περὶ τὸν δεσμὸν ὑμεῖς κύριοι, δότε μοι τὴν χάριν ἧς καὶ τῷ κοινωνῆσαι δόξης ἀπολαύσετε. μὴ γὰρ οἴεσθε τῇ μὲν Μιλτιάδου στρατηγίᾳ τὴν πόλιν ἐνδοξοτέραν γεγενῆσθαι, τὸν δεσμὸν δὲ τοῦτον οὐκ εἴσεσθαι τοὺς ἐσομένους, ὅτι ἡ πόλις ἡ τῶν Ἀθηναίων πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς καὶ νέων ταῖς ὑπὲρ τῶν πατέρων ταλαιπωρίαις κεκόσμηται. καὶ γὰρ εἰ εἷς ὁ Κίμων, ἀλλ' ὅλης τῆς ἡλικίας ἔσται τὸ ἐγκώμιον.

17. Εἰ οὖν ἐκ τῶν αὐτῶν ἐγώ τε δίκαιος ἔσομαι καὶ ὑμεῖς σεμνότεροι, πῶς τοῖς οὐκ ἐῶσι ταῦτα οὕτω πραχθῆναι προσέξετε; οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνό γε ἔστιν εἰπεῖν ὅτι Μιλτιάδου μὲν δεδεμένου λήψεσθε τὰ χρήματα, Κίμων δ' εἰ δεθείη, στερηθήσεσθε. οὐδὲ γάρ, ἂν ἀμφοτέρους δήσητε καὶ πρὸς ἡμῖν γε τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμήν, τούς γε οὐ δυναμένους ποιήσετε δύνασθαι. ἴστε γὰρ δή, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ ἡμέτερα καὶ ὡς οὐδέν ἐσμεν λαμπρότεροι τῶν γειτόνων οὔτε ταῖς οἰκίαις οὔτε κατὰ τἄλλα. 18. | καίτοι παρῆν γε βουλο- R IV 342
μένῳ τῷ πατρὶ μηδενὸς ἐλάττω τῶν πάνυ πλουτούντων ἔχειν, εἰ τὰ αὑτοῦ μᾶλλον ἢ τὸ κοινὸν αὔξειν ἤθελεν.

16 Plut. Cim. 4. Nep. Cim. 1 21 Aristid. pro IV viris t. II p. 224, 5 sq. ed. Dind.

1 *θάνη* post *μιλτιάδης LI* edd, lac 28—29 litt *Vi* delevi 2 *τῶν L* sed *ν* add m² om *Vi* | *περὶ δὲ Vi* 3 *μοι* om *ViB* *δὴ Lau* | *τὸ ViBL* sed in hoc *ὸ* in *ῶ* corr m², *Lau* | *δόξαι Vi* | *ἀπελαύσετε Vi* *ἀπελαύσατε B* 5 *γενέσθαι B* 6 *οὐκ εἴσεσθε B* *οὐ κεῖσθαι τοῖς ἐσομένοις Vi* *λήσεσθαι ἢ οὐκ εἴσεθαι* coni Re 9 *ἐστὶ Vi* 10 *γοῦν Vi* 11 *οἱ* ante *σεμνότεροι Lau*, ras 2 litt *L* *σεμνότεροι B* sed *σε* ex *οἱ* corr m² | *οὕτω* om *B* 12 *ἔστιν* in ras *L²* 14 *δεθείη L* sed ras 1 litt ante *θ* | *στερήσεσθε Vi* *ἂν* om *B* 15 *πρὸς ἡμῖν γε*] *προσέτι I* | *γε* om *Vi* 17 *γὰρ* om *Vi* 18 *τῇ οἰκίᾳ Vi* Re 19 *κατ' ἄλλα Vi* 21 *αὑτοῦ* scripsi e *B* *αὐτοῦ* reliqui

ἀλλ' οὐκ ἦν, οἶμαι, τῆς Μιλτιάδου ψυχῆς ἐκκαρποῦσθαι τὰ ὑμέτερα, ἀλλ' ἕνα ἡγεῖτο πλοῦτον αὐτοῦ τὸ τὴν πόλιν μείζω τοῖς ὅπλοις ποιεῖν. διὰ τοῦτο ὃ τῶν πενομένων ἐστὶ πέπονθε, δέδεται. εἰ δ' ἦν αὐτῷ θεῖναι, δοκεῖ ποτ' ἂν ὑμῖν ἑλέσθαι δεθῆναι μᾶλλον ἢ θεῖναι; βεβόηται Μιλτιάδης ἀπὸ τοῦ Μαραθῶνος, οἶδα τοῦτο καλῶς, ἀλλ' ἕτερόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νίκην ἀνελέσθαι μαχόμενον καὶ τίμημα ἐκτίσαι δύνασθαι.

19. *Εἰ* τοίνυν οὔτε πλέον οὐδὲν ὑμῖν ἐκ τοῦ ἐκεῖνον δεδέσθαι οὔτ' ἔλαττον ἐκ τοῦ τὸν υἱὸν ἀντ' ἐκείνου, τί μὴ αὐτοῦ τῇ πόλει σωζομένου τὴν ἐπὶ φιλανθρωπίᾳ προσλαμβάνετε δόξαν; ἢ δέδοικέ τις ὑμῶν μὴ λυθεὶς ἐκεῖνος νομοθετῇ καὶ λέγῃ καὶ γράφῃ καὶ τῶν κοινῶν ἅπτηται πάλιν παρὰ τοῦ λελύσθαι νομίζων αὑτῷ καὶ τὴν εἰς ταῦτα ἐξουσίαν δεδόσθαι; ὃ δὲ μάλιστα μὲν οὐδ' εἰ σφόδρα ταῦθ' οἷός τε ἦν ποιεῖν, δοκεῖ μοί ποτ' ἂν ἑλέσθαι μεμαθηκὼς ἱκανῶς ὡς τὸ τὴν ἡσυχίαν ἄγειν καὶ τὰ αὑτοῦ πράττειν ἄμεινον· νῦν δ' εἰ καὶ λίαν ἄτοπός τις εἴη καὶ τῶν αὐτῶν ἐρ-

1 cf. t. III 134,19; t. IV 242,4   4 Dem. p. 607, 2; 610,15; 752, 22   20 Plat. rep. VIII p. 553 A

libri edd | *εἰ* ante *τὸ Vi* | *αὐξήσειν ViBL* sed in hoc in *αὔξειν* corr m², *Lau* | *ἤθελεν Lau* sed *λ* in ras m²
2 *πλοῦτον αὐτοῦ* scripsi *πλοῦτον αὐτοῦ ViBLau* *αὐτοῦ πλοῦτον LI* edd   3 *ὅλοις Vi* | *δια τοῦτο Vi* *διατοῦτο B*
4 et 6 *τίσαι* coni Mor   5 *ὑμῖν* om *Vi* | *δεδέσθαι Vi*   8 num *ἐκτῖσαι*? at cf. p. 522, 2; t. II 465, 3; III 181, 12   10 *οὐδὲν* om *Vi* | *ἐκεῖνον* scripsi auctore Gasda *κεῖνον Vi* *κἀκεῖνον B LILau* edd   12 *τί μὴ*] *μήτ' Vi* | *ταυτοῦ B*   16 *αὐτῷ — ἐξουσίαν*] *καὶ ταύτην αὐτῶ τὴν ἐξουσίαν I* | *αὐτῶ BLILau* | *ὃ Lau*   17 *ταῦτ' οἷός B*   18 *ὡς τὸ*] *ὥστε Vi*   19 *αὑτοῦ* scripsi e *ViI* *αὐτοῦ BLLau* edd   20 *δὲ Vi* | *αὐτοῦ Vi* | *ἐργμάτων Vi* *ἐργμάτων B*

μάτων ἐπιθυμοίη καὶ ναυαγίας δευτέρας, μέγα τὸ κωλύον ἕξει. 20. *τί τοῦτο; τὸ τραῦμα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὸ μηδὲ κεῖσθαι δύνασθαι μηδὲ ἔχειν ἐλπίζειν τι βέλτιον. τουτὶ γὰρ ἔστιν ἀκούειν τῶν ἰατρῶν λεγόντων καὶ πρόδηλον ὡς οὐκ εἰς μακρὰν οἰχήσεται. λύσετ' οὖν ὃν ὁ θάνατος λύσει καὶ χαριεῖσθε τοσοῦτον ὅσον μὴ ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου γενέσθαι τὴν ἐκφοράν, ἀλλ' οἴκοθεν, ὅθεν ἐξελθὼν ἐκεῖνος κατεγέλασε τῶν δεσμῶν οὓς ἐκόμιζον ἐν ταῖς ναυσὶν οἱ τοῦ Δαρείου σατράπαι. οὐκοῦν οὐδεὶς Ἀθηναίων μετ' Ἐρετριέων ἐδέθη. τοῦτ' ἔσται ἡ χάρις ἄδετον αὐτὸν* | R IV 343 *ἀποθανεῖν, ἐπὶ τῆς πατρῴας κλίνης ἀφεῖναι τὴν ψυχὴν τῆς θυγατρὸς αὐτῷ καθαιρούσης τοὺς ὀφθαλμούς, οὐ γὰρ δὴ τοῦ παιδός γε τοῦ δεδεμένου.*

21. *Εἰπέ μοι· ἢν δὲ δόξω φλυαρεῖν ὑμῖν καὶ δέξηται τὴν τελευτὴν ἐν τοῖς δεσμοῖς ὁ πατήρ, οὐκ αὐτὸν εὐθύς με δεήσει δεδέσθαι; πάνυ γε. τί οὖν δεινόν, εἰ ἀντὶ τοῦ τρισὶν ὕστερον ἡμέραις τήμερον τοῦτο ἔσται; ὅτι πονηρός, φησίν, ἐξελήλεγκται καὶ τὸν δῆμον ἠπατηκώς. οὐκοῦν ἐζημίωται διὰ τοῦτο χρήμασι, τὸ*

---

5 cf. t. II 338, 1; t. IV 353, 28 R 9 Her. VI 94. Aristid. l. l. p. 233, 10 sq. 10 Her. VI 101. Aristid. l. l. p. 226, 4 11 cf. t. III 376, 10 13 Il. λ 453. Od. λ 426. ω 296.

---

1 num *κωλῦον*? at cf. ad t. IV 100, 17 3 *μὴ δὲ ViB* 4 *τί ViBILau* edd 5 *ὡς* om *Vi* 6 *λύσετ'* scripsi e *ViL λύσατ' BILau* edd | *χαριεῖσθαι B* 8 *ὅθεν* om *Vi* 9 *τοῦ* om *BLau* 10 *οὐκοῦν* scripsi e *ViBLau οὔκουν LI* edd | *Ἐρετριέας* coni Gasda 11 *ἔσται* scripsi *ἐστι Vi ἔστι* reliqui libri edd *τούτου ἔστω* coni Iacobs Anth Pal III 669 13 *αὐτῷ* scripsi e *ViBL αὐτοῦ ILau* edd | *οὐ* — 15 *μοι* om *I* 15 *δόξη Vi* 16 *τοῖς* om *B* 17 *δεήσει* scripsi e *ViB δεήσῃ LILau* edd sed „*malim δεήσει*" Re | *εἰ* om *B* 19 *ἐξελήλεκται BLau* 20 *διατοῦτο ViB* | post *τὸ* ras 2 litt *L*

δεδέσθαι δὲ ἐκ τῆς ἀπορίας γέγονεν. εἰ γοῦν ἦν εὐθὺς ἐκτίσαι, οἴκοι ἂν ἦν, ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ. οὕτω χρήμασιν, οὐ δεσμῷ κεκόλασται. μένει τοίνυν ἐν ἐμοὶ τὸ ὄφλημα. τοῦτο δέ ἐστιν ὀφείλειν ὑμῖν Μιλτιάδην καὶ ζῶντα καὶ τετελευτηκότα.

22. *Καίτοι καὶ περὶ τῆς ἀπάτης καὶ τοῦ τὴν πόλιν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἠδικῆσθαι πολλὰ μὲν ὑπάρχει λέγειν, μάτην δ' ἂν ἴσως λέγοιτο. τίς γὰρ ὄνησις δικαίων λόγων τοῦ καιροῦ παρελθόντος; καὶ γὰρ ἂν μυριάκις ὡς οὐδὲν ἠδίκηκεν ἐπιδείξω, κατέγνωσται. οὐ μὴν ἀλλ', εἰ βούλεσθε, μικρὰ καὶ περὶ τούτου διαλέξομαι τοῦ μέρους, ἵν' εἰδῆτε τὸ ῥᾳδίως πείθεσθαι τοῖς παροξύνουσιν οἷόν ἐστι.* 23. *Μιλτιάδης τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων ἐπεθύμησε καταβλάψαι. πεπιστεύκατε μέν, ἴσως δὲ οὐκ ὀρθῶς. διὰ τί γάρ; τῶν ἀτίμων ἦν ἢ τῶν ἐλαυνομένων ἢ τῶν μισουμένων ἢ τῶν οὐδὲν γενναῖον εἰργασμένων ἢ τῶν ἐφ' οἷς ἔπραξαν οὐκ ἐπαινουμένων; εἰ γὰρ καὶ τῶν φαυλοτέρων πρότερον ἦν, οὐκ ἂν ὑπὸ τοῦ Μαραθῶνος ἐγένετο βελτίων; νῦν δὲ ὢν εἴπερ τις φιλόπολις καὶ κατωρθωκὼς ἃ μηδεὶς ἂν προσεδόκησε καὶ θαυμαζόμενος ὡς οὐχ ἕτερος αὐτὸς ἂν αὑτὸν ἀπώλλυ καὶ κακοῖς καλὰ διέφθειρε τοῖς δευτέροις τὰ πρῶτα; μαινομένου ταῦτα*
R IV 344 *καὶ παραφρονοῦντος.* 24. *τίς οὖν ἦν ὁ νοῦς* |

---

1 *ἦν* om *Vi* 2 *ἐκτίσαι* cf. ad p. 520, 8 | *ἂν ἦν*] *ἐνῆν* *Vi* 5 *καὶ ζῶντα* om Re 8 *ἴσθι Vi* | *καὶ* ante *λέγοιτο* inser *Lau* edd delevi cum Gasda | *δικαίων*] *τῶν Vi* 11 *καὶ περὶ τούτου μικρὰ B* 13 *οἷόν ἐστι*] *οἷον· ὅτι* coni Iacobs Lect 112 | *ἐστιν L* sed *ν* eras 14 *ἠβουλήθη I* | *πεπιστεύκαμεν· ἴσθι Vi*
15 *διατί Vi* | signum interrogationis post *γάρ* posui cum Gasda comma *BLILau* edd om *Vi* | *γάρ τις τῶν B* 17 *ἔπραξαν* scripsi cum Gasda $ἔπραξ^{εν}αν$ *Vi* *ἔπραξεν BLILau* edd 18 *τῶν πρότερον φαυλοτέρων* Gasda 20 *ὥσπερ Vi* 22 *αὐτὸν Lau* 23 *πρότερα?* 24 *ἦν* om *Vi*

τῶν λόγων ἐκείνων καὶ τῶν νεῶν καὶ τοῦ πλοῦ; Πάρον εἶδεν ἐκεῖνος συνευξαμένην τοῖς βαρβάροις καὶ τῆς ἐκείνων μερίδος αὑτὴν πεποιηκυῖαν καὶ νῆσον ἐπὶ τῷ γένει πλουτοῦσαν. πρᾶγμα δὴ ποιῶν δίκαιον ἐπὶ τιμωρίαν τῶν ἠδικηκότων ἔπλει νομίζων οὐ δεήσεσθαι πραγμάτων οὐδὲ τριβῆς, ἀλλ' ἀπὸ μόνης τῆς ὄψεως τἀκείνων ἕξειν. 25. *οὐκ ἦν δὲ ἄρα δοκοῦν τοῖς θεοῖς ἁλῶναι Παρίους τὴν αὐτῶν, οἶμαι, δύναμιν ἐνδεικνυμένοις καὶ ὅτι μὴ βουλομένων αὐτῶν ὁ πλείστων κεκρατηκὼς ὀλίγων ἡττήσεται. ἡττᾶται δὲ ὁ ἡττώμενος οὐ τοσοῦτον ὀλίγων, ὡς ἄν τῳ δόξειεν, ἀλλὰ τῶν θεῶν. τούτοις πολεμίοις Μιλτιάδης ἐχρήσατο καὶ γέγονεν αὐτοῦ κρείττων οὐχ ὁ Πάριος, ἀλλ' ἡ ταπεινοῦν ἀξιοῦσα τοὺς μεγάλα δεδυνημένους θεός, καὶ τὸ κακὸν τοῦτο τὸ ἐν τῷ μηρῷ τὸ ἀνίατον οὐ τοξότου τινός ἐστιν ἔργον οὐδ' ὁπλίτου οὐδ' ἀκοντιστοῦ, ἀλλ' ἡ κρίνασα θεὸς μὴ εὖ τελευτῆσαι τὸν μέγαν Μιλτιάδην αὕτη τοῦτο τὸ κακὸν ἔπεμψε.* 26. *ποῦ τοίνυν τὸ ἀδίκημα, εἰ ἡ μὲν προαίρεσις καλή, τοῦ τέλους δὲ ἕτερος*

---

1 sq. Her. VI 133   3 Choric. Milt. tit. p. 3, 5 et or. § 40 p. 10, 1   14 cf. p. 524, 11 et 526, 7

---

1 *παρ' ὃν Vi*   2 *ἐκείνων B* sed ´ et *ω* in ras m²   3 *αὐτὴν L* sed ῾ corr m² *αὐτὴν ViLau* | *καὶ νῆσον ἐπὶ τῷ γένει πλουτοῦσαν* non solum corrupta sed etiam subditiva censet Gasda perperam cf. Choric. ll. ll.   4 *γένει L* sed *ει* in ras m²   7 *οὐκ ἦν*] *οὔκουν Vi* | *δοκοῦν τοῖς*] *δοκοῦντας Vi*   8 *παριοῦσαν Vi* | *οὐ* ante *τὴν I* edd delevi auctore Re | *αὐτῶν* scripsi auctore Re *αὐτὴν* libri sed *ἣν* eras *L*, edd   9 *αὐτῶν* scripsi *αὐτῶν* libri edd | *ὅτι πλεῖστον Vi*   10 *ὀλίγον Vi* | *ἡττήσεται* scripsi e *ViBLau* *ἡττηθήσεται LI* edd   11 *τοσοῦτον L* sed ˜*το* in ras m² *τοσούτων Lau* | *τῳ* om *Vi*   12 *τούτοις* scripsi *τοιούτοις* libri edd | *ὁ* ante *μιλτιάδης BLau* Mor, del Re *καὶ Vi*   14 *τὰ* Mor   15 *τὸ*(1) om *ViLau*   16 *ὁπλιστοῦ Vi*   17 *οὐ Vi*   18 *αὕτη* scripsi e *Vi* *αὐτὴ BLILau* edd | „*malim ἐπέπεμψε*“ Re | *τὸ* in ras 2 litt om *L*

κύριος; πλουσίους ἡμᾶς ἔφη ποιήσειν. ᾤετο γάρ. ἀλλ' οὐκ ἐποίησε. κρείττων γὰρ ἦν ὁ μαχόμενος. ἐλπὶς δὲ οὐχ ἥδε πρώτη γέγονεν ἀτελής. καίτοι λόγον εἶχεν R IV 345 αὕτη πολύν. τί γὰρ θαυμαστόν, εἰ ῥᾷστον | ἐνόμισε τὸ Πάρον ἑλεῖν μετὰ τὰ ἐν Μαραθῶνι; 27. ὑμεῖς μὲν οὖν ἐξηπάτησθε, ἐκεῖνος δὲ οὐκ ἐξηπάτηκεν. ὁ γὰρ οὐ τοῦτο βουληθεὶς οὐδ' ἐξηπάτηκεν. εἰ μὲν γὰρ ἐπῆρεν ὑμᾶς ὑποσχέσει πεπεικὼς αὑτὸν ὡς ἐπ' ἀδύνατα πλεύσεται, παρεκρούετο καὶ ἠδίκει· εἰ δ' ἃ καταπράξειν ἐπίστευεν ἐπηγγείλατο, οὐκ Ἀθηναίους Μιλτιάδης, ἀλλ' ἀμφοτέρους ἠδίκησεν ἡ Τύχη, δι' ἣν καὶ Μεγαρεῦσιν ἀπέστη ποτὲ Σαλαμῖνος ἡ μεγίστη τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἡ ὑμετέρα. 28. ἢ οὖν ἐξεπίτηδες ὑμᾶς ἠπατηκὼς φανήτω ἤ, εἰ τοῦτο ἀμήχανον, πῶς ἀτυχημάτων ἐδίδου δίκην; πλὴν εἰ τοῦτο λέγοι τις ὡς ἠδίκει Ξανθίππῳ προσκρούων καὶ οὐ κολακεύων ἄνθρωπον πεῖσαι δυνάμενον ὅτι καὶ ὧν οὐκ ἔστιν ἐπιλαβέσθαι τῆς γνώμης, καὶ τούτους κολαστέον.

29. Καίτοι, φησί, πολλῶν ἐδέθησαν πατέρες,

---

12 Plut. Sol. 8. Arist. rep. Ath. 14 et 17   15 cf. t. II 316,9
16 Her. VI 136, 1. Choric. Milt. tit. p. 3,6; or. § 3 p. 4,18 sq.

---

1 ἡμᾶς scripsi e *ViB* ὑμᾶς *LILau* edd | ποιῆσαι *Vi* 2 „*fortasse* ὁ ἄνωθεν μαχόμενος *aut* ὁ ὑπὲρ Πάρου μαχόμενος" Re 3 γε ante λόγον *Vi* Re delevi 5 πάριον *Vi* | μετὰ μαραθῶνα *BLau* | ἐν inser *L* 6 ὁ — 7 ἐξηπάτηκεν om *ViB Lau* 8 αὐτὸν *ViLau* 10 ἐπηγγείλατο scripsi e *Vi* ἐπηγγέλετο *Lau* ἐπηγγέλλετο *BLI* edd 12 ἀπέστή *L* sed α et ή corr m² ἐπέστη *Lau* 13 πόλεων scripsi e *Vi* πόλις *BLI Lau* edd | ὑμετέρα scripsi e *ViBLau* ἡμετέρα *L* sed η in ras m², *I* edd 14 ὑμᾶς reposui e libris ἡμᾶς edd | φανείτω *Vi Lau* | πῶς δικαίως ἀτυχημάτων coni Re 15 τίς *Vi* 17 ὧν *L* sed ῶ ex ὸ corr m² 18 τῆς γνώμης ἐπιλαβέσθαι *B* 19 ἐδέθησαν Mor sed γρ ἐδεήθησαν in marg

ἀλλ' ὅμως οὐδὲν τοιοῦτον ἐζήτησαν οἱ παῖδες. εἰ δὲ ἐζητήκεσαν, οὐκ ἂν ἦσαν βελτίους. τί οὖν; εἴ τις ἔχει τινὸς ἄρξαι καλοῦ, κατοκνεῖν δεῖ δι' αὐτὸ τὸ ἄρχειν, ἀλλὰ μὴ προτέροις ἑτέροις ἀκολουθεῖν; [καὶ] πόσῳ δικαιότερον ἐκείνοις μὲν ἐπιτιμᾶν, τοῦτον δὲ ἐπαινεῖν ἢ τοῦτον κωλύειν ποιεῖν ὃ μὴ καλῶς ἐκείνοις παρῶπται; ὅλως δὲ | ἀρχή τις τῶν πραγμάτων R IV 346 *ἕκαστον εἰσήγαγεν. εἰ δ' ἀεί τινος ἔδει παραδείγματος, οὐκ ἂν ἀρχὴν οὐδὲ ἓν ἐλάμβανεν. ἀρχὴ τοίνυν αὕτη γενέσθω τοῦ καὶ ταῦτα γίνεσθαι τοῖς πατράσιν ἤ, εἰ βούλεσθέ γε, τοῖς παισίν, εἴ τινα τῶν πατέρων τοιαῦτα βεβουλευμένον τοιαύτη καταλαμβάνει τύχη.*

30. *Καὶ τί δεῖ περὶ τούτων πλείω λέγειν; εἰ γὰρ μὴ τοῖς εἰρημένοις πέπεισθε, ποίοις ἂν ἑτέροις λόγοις; ἐβουλόμην μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταύτην τὴν ἐκκλησίαν ἐπὶ τοῦ Μαραθῶνος παρ' αὐτὸ γεγενῆσθαι τὸ τρόπαιον, ἦν γὰρ ἄν μοι ταῦτα ἀντὶ συνηγόρων, καὶ νῦν δὲ τῇ διανοίᾳ πρὸς ἐκεῖνα βλέποντες οὕτω χειροτονεῖτε. πάντως δὲ δι' ὑμῶν ὁ στρατηγὸς ἐνίκα καὶ*

---

16 Dem. p. 441, 6 | Paus. I 32, 5

---

2 punctum post *βελτίους* posui ut coni Re, colon *Vi* signum interrogationis *BLILau* edd 3 *τίς Vi* | *εἴ* — 4 *ἀκολουθεῖν* praemissis verbis *τῆς μελέτης ἐν ᾗ Κίμων αἰτεῖ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς δεθῆναι* citat Macarius fol 86[r] *εἴ τις*] *οὐδαμῶς ὃς* Macar *κατοκνεῖν δεῖ* scripsi auctore Iacobsio Lect 112 *κατοκνεῖ* libri edd 4 *ἑτέροις* om Macar | *καὶ Vi* et inser L^2 edd cancellavi 7 *ἀρχὴ τίς Vi* 8 *ἤγαγεν BLau* 10 *γίγνεσθαι Vi* | *εἰ*] *οὐ Lau* 11 *οὐ πᾶσιν ἀλλ'* ante *βούλεσθε* inser *B* sed *οὐ* m^2 et *πᾶσ* in ras m^2 | *γε* in ras L^2 om *Vi* | *παισίν* scripsi auctore Re *πᾶσιν* libri edd | *ἀλλ'* ante *εἴ ViILau*, ras 2—3 litt *L* *πατέρων* scripsi cum Gasda *ἁπάντων* libri edd 12 *βεβουλευμένον L* sed *ον* in ras m^2 13 *τούτον I* 14 *πέπεισθε* scripsi e *Vi* *ἐπέπεισθε BLILau* edd 15 *μέν* om *Vi* 16 *γεγενῆσθαι B* sed *γε*(1) in ras m^2 17 *ἄν* om *BLau*

δικαίως ἂν αἰσχύνοισθε καὶ τὸν χῶρον καὶ τὸ τρόπαιον. 31. *καλείτω δή τις τοὺς ἕνδεκα. καὶ παραλαμβάνετε Κίμωνα τὸν Μιλτιάδου τοῦ Κίμωνος τοῦ Στησαγόρου, δήσατε, σπεύσατε, μὴ φθάσῃ τελευτήσας ἐν τοῖς δεσμοῖς ὁ πατήρ, πατὴρ γενναῖος, πατὴρ ἀτυχής, ἐγκαλεῖσθαι μὲν ὑπ' οὐδενὸς ἀνθρώπων δικαίως δυνάμενος, ἐγκαλεῖν δὲ αὐτὸς ἔχων τῇ Τύχῃ, οἵων ἡμᾶς ἐλπίδων ἐκβέβληκεν ἡ δαίμων.*

32. *Σὺ μέν, ὦ πάτερ, διενοοῦ μετὰ Πάρον καὶ τὰς ἄλλας νήσους διελθὼν τὰς μὲν πείσειν, τὰς δὲ ἀναγκάσειν πρὸς τὴν πόλιν βλέπειν καὶ τοῖς τῶν Ἀθηναίων ἄγεσθαι νεύμασι δεινὸν εἶναι νομίζων τῷ μὲν τούτων δρόμῳ τὴν Ἑλλάδα σεσῶσθαι, τὸ δ' ἄρχειν τῶν Ἑλλήνων ἑτέρων εἶναι, καὶ νεῶν δ' ἂν ἐνέπλησας τοὺς*
R IV 347 *ἡμετέρους λιμένας ἀπὸ χρημάτων | ὧν ἦγες, ἐβουλεύου δέ, ὡς ἔλεγες πολλάκις, ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν τοῦ Μήδου χώραν πρὶν ἐκεῖνον ἐφ' ἡμᾶς, ἄξειν δὲ καὶ*

3 Her. VI 34 et 103, 1 8 Choric. Milt. § 36 p. 9, 21 9 Ephor. fr. 107 apud Stephanum Byz. s. v. *Πάρος* (Mueller Fr. hist. gr. I 263) Nep. Milt. 7. Schol. Aristid. de IV viris t. III p. 678, 1 Dind.

1 *αἰσχύνεσθε Lau* 2 *καλείτω L* sed *ί* et *ω* in ras m² *καλεῖτε BLau* | *τις τοὺς ἕνδεκα*] *τινα ἐνθένδε BLau* | *καὶ* om *Vi* | *παραλαμβανέτω BLau* 3 *τοῦ κίμωνος* post *στησαγόρου Vi* | *Στησαγόρου* scripsi e *ViBLau* coll p. 513, 2 et Her. l. l. auctore Re *στρατηγοῦ LI* edd 4 *δήσατε*] *λύσατε B* | *τελευτήσας* scripsi auctore Re *τελευτῆσαι* libri sed *τελ* et *˜σαι* in ras *L*², edd 6 *ἀνθρώπου Vi* | *δικαίως* om *Vi* 8 *ἡ* scripsi e *L* sed *η* in ras m² coll t. I 124, 11 et Chor. l. l. *ὁ ViBILau* edd 9 *πάριον Vi* | *ἐπὶ Vi* | *τὰς* reposui e *ViBLLau* *τινὰς I* edd 10 *νήσους ἄλλας* Re | *διελθὼν L* sed *διελ* in ras m² *ἐλθὼν ViBLau* Re 11 *τῶν* om *B* 12 *ἄ γεσθαι* cum ras 2 litt *L* | *τον* ante *τούτων Lau*, ras 2 litt *L* 13 *στόλῳ* Gasda | *τῶ Lau* 14 *ἕτερον Vi* 15 *ὧν* om *Vi* | *ἐβουλεύου* reposui e libris *ἐβούλου* edd 16 *πολλοῖς B* 17 *μίδου Vi* | *ἀγαγεῖν* vel *ἄξαι* coni Gasda at cf. ad p. 330, 16

ἐμὲ τὸν υἱὸν ἐπὶ τῆς στρατηγίδος νεὼς μαθητὴν ἔργων πολεμικῶν. 33. ἀλλὰ ταῦτα πάντα τῇ πρώτῃ πείρᾳ συγκέχυται, καὶ οἰχήσῃ μὲν αὐτὸς οὕτως οἰκτρῶς, τεθνήξομαι δὲ αὐτὸς ἐν δεσμοῖς. περὶ δὲ τῆς ἀδελφῆς τί χρή με δρᾶσαι; τάχα βέλτιον αὐτὴν Πλαταιεῦσι παραδοῦναι. ἐκείνοις ὧν προσήκει τυχεῖν ἐλευθέρᾳ κόρῃ μελήσει καὶ οὐκ ἀμνημονήσουσιν ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐν ᾗ παρακαλοῦντος Μιλτιάδου τὰς ὑμετέρας ἀρετὰς ἐμιμοῦντο.

34. Ὦ μακάριε Δαρεῖε, δέδωκέ σοι δίκην ὁ τρώσας τὴν Ἀσίαν ἐν Σούσοις καθημένῳ καὶ οὐ πληρώσαντι ναῦς οὐδὲ καταπέμψαντι στρατηγοὺς οὐδ᾽ ἀναλώσαντι χρήματα οὐδὲ φροντίσαντι περὶ τῶν ἀπεσταλμένων. ἀλλὰ σὺ μὲν κἂν αὐτὸς ἡδέως ἐστρατήγεις ὑπὲρ τῆς τιμωρίας, ὁ δὲ οὐδὲ κινηθέντος ἀπόλωλε κατεγνωσμένος ὑπ᾽ αὐτῶν ὧν ἡγεῖτο καὶ πεποίηκε καὶ τοὺς ἄλλους ἀθυμοτέρους, παρ᾽ ὧν ἄν τι καὶ αὐτῶν ἐπράχθη τοῖς σοῖς ἐναντίον πράγμασι. καὶ καταπεπολέμηκας Ἀθηναίους δι᾽ Ἀθηναίων.

35. Ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἐκεῖνον μὲν εὔχομαι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γενέσθαι τινὰς ὑμῖν καὶ <ἄλλους> χρησίμους καὶ μὴ τὸν τοῦ οἰκήματος φόβον μεῖζον ἰσχύσαι τῶν συμφερόντων τῇ πόλει· ἡμᾶς δὲ ἐλεήσατε καὶ δείξατε πᾶσιν

1 Dem. p. 1162, 29. Thuc. II 84, 3   22 cf. t. III 365, 13

2 πάντα ταῦτα *Lau*   3 οὕτως — 4 αὐτὸς om *B* | τεθνηξόμεθα *Vi*   4 δὲ καὶ αὐτὸς coni Re   5 παραδοῦναι πλαταιεῦσι *Vi* | παραδοῦναι *L* sed αραδο in ras m²   6 παραδοῦναι ante ἐκείνοις *Vi* | προσῆκε *B*   12 οὐδὲ *LILau* edd   14 μὲν οὐκ ἂν *Vi*   15 μωρίας *Vi*   17 ὑπὲρ *BLau*   18 καὶ om *Lau* | ἀθηναίοις *Vi*   20 ἐκείνην *Vi*   21 ἄλλους inserui auctore Re om libri edd   22 τιμήματος coni Mor at cf. l. l. | ἰσχῦσαι? at cf. ad t. II 11, 5

ἀνθρώποις ὅτι τὸν Ἔλεον ὡς ἀληθῶς νενομίκατε θεόν. δείξετε δέ, εἰ πρὸς τῷ θύειν αὐτῷ καὶ χεῖρα ὀρέγοιτε τοῖς ἀπὸ σχήματος ὑψηλοῦ πεπτωκόσι. λύσατε τοίνυν R IV 348 *Μιλτιάδην, λύσατε, | πρὸς Ἡρακλέους καὶ Πανός, οἳ μέρος αὐτοὺς ἐποίησαν τῆς στρατιᾶς ἣν Μιλτιάδης ἦγεν. οὓς τίνα γνώμην [ὡς] εἰκὸς ἔχειν ὁρῶντας οἷα αὐτῷ γέγονε τῆς στρατηγίας ἆθλα; ὧν τῆς εὐνοίας μηδαμῶς ἀποστερήσητε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν πόλιν. χρὴ δὲ αὐτοὺς νομίζειν τοὺς αὐτοὺς ἔσεσθαι πρὸς ὑμᾶς, ἣν περὶ τὸν φίλον αὐτοῖς τὸν καὶ ὑμῖν ποτε ἀρέσκοντα τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν γένησθε πρᾷοι.*

---

1 cf. ad t. II 134, 20 sq. 4 sq. Polem. or. in Cyneg. § 35; in Call. § 41 et 62

---

1 *θεῖον ViBLau* 2 *δείξετε L* sed ε(2) in ras m² *δείξατε ViBLau* | *τῶ L* sed ῶ ex ὸ corr m² *τὸ Lau* | *ὀρέγοιτο Vi* *ὀρέγοισθε* coni Gasda at cf. t. I 261, 18; II 27, 8; 110, 6 3 *εὐτυχημάτων ὑψηλῶν B* et γρ in marg Mor *τῶν εὐτυχημάτων ὑψηλῶν Vi* 5 *καὶ* ante *μέρος Vi* et e *Mo* Re delevi | *αὐτοὺς L* sed ῾ m² *αὐτοὺς ViLau* | *στρατιᾶς L* sed ᾶς in ras m² *στρατείας ViBLau* 6 *ὡς* abest a *B* et „*abesse malim aut deest aliquid e. c. ἄτοπον aut ἀλλόκοτον. quam iis mentem et quam abhorrentem atque inimicam necesse est esse*" Re cui oblocutus est Iacobs Lect 112 cancellavi 7 *τὰ* ante *ἆθλα I* 9 *χρὴ* scripsi e *Lau* cum Gasda *χρῆν ViBLI* edd | *ἔσεσθε Lau* Mor 10 *ἡμᾶς Vi* | *ἣν* in ras *Lau²* | *παρὰ Vi* | *τὸν*(2) om *I* | *καὶ* om *Lau* 11 *γένησθε* reposui e *ViBLau* *γένοισθε LI* edd „*aut ἣν — γένησθε scrib. aut εἰ — γένοισθε*" Iacobs Lect 112 | *πρᾶοι Vi*

XII.

Declamatio inscripta *Τίμων ἐρῶν Ἀλκιβιάδου ἑαυτὸν προσαγγέλλει* qua Timon ille misanthropus a senatu Atheniensium (cf. p. 535,2; 537,10; 559,11) petit, ut quoniam in Alcibiadis amorem inciderit, capitis damnetur morteque sibi ipse constare cogatur[1]), quamquam in nonnullas eclogas recepta est, tamen non tot virorum doctorum gratiam[2]) iniit quot exspectes. Codicum igitur quibus ad nostram aetatem pervenit numerus, si cum Troianis nonnullisque ethicis declamationibus comparatur, parvus est. Sunt autem hi 24:

1) Summa argumenti hic quoque ficta est. Libanium vestigia epistulae misellae Alciphronis (ep. III 34) pressisse quomodo Helmius (Lucian. et Menipp. p. 185) contendere potuerit non intellego. Res vero quae ad Timonem et Alcibiabiadem spectant neque, quae fuit opinio Fritzschii (Luc. III 1 p. XXXIX sq.), Plutarchus (Ant. 70. Alc. 16) neque, ut Aeneas Piccolomini (Sulla leggenda di Timone il misantropo ricerche, Studi di filologia greca I fasc. 3 Torino 1884 p. 18 et 33) censuit, Luciani *Τίμων* ei praebere potuit — nam multo plures sunt quam quae in his leguntur — sed ex opere largiore quale fuit Neanthis Cyziceni *περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν* (Mueller fr. hist. III 2 sq.) eas fluxisse probabile est. Praeter hoc studium comoediae Atticae a Timonis persona deridenda haud alienae (Kock fr. com. II 100 n. 206. Bertram, Timonlegende, diss. Heidelberg. 1906 p. 4 sq.) eminet, quamquam Phrynichi *Μονοτρόπου* de Timone locus (II 587 M. II 375 K.) non in hac sed in *δυσκόλου γήμαντος λάλον γυναῖκα* declamatione t. IV 148, 1 R exstat (cf. Herm. XII 211). Ac ne Lucianeae quidem lectionis vestigia quae apud Alciphronem patent, apud Libanium negare ausim. — Prope ab hoc stat argumentum declamationis *Ἀλκιβιάδης δᾳσὶ μυστικαῖς ἐκώμασε καὶ κρίνεται ἀσεβείας*, cuius fragmenta ab Ioanne Siceliota Doxapatri servata in Mélanges Graux p. 634 sq. edidi.

2) Ausonium eam in idyllio XV suum in usum convertisse speciosior est quam verior coniectura Aeneae Piccolomini l. l. p. 51. Cf. Bertram l. l. p. 81.

1. Hierosolymitanus Sanctae Crucis 57 (= Cr) palimpsestus saeculi XI/XII continet folio 52 cum inscriptione *Τίμων ἐρῶν ἀλκιβιάδου* initium declamationis usque ad p. 538, 1 *στρατεία*, folio 47 verba p. 546, 5 *οὐκ εἰς τὸ βάραθρον* usque ad 551, 1 *δικαιότερον*, folio 16 verba 554, 13 *ἐξεβιάζετο* usque ad 558, 14 *τὸν ὀλύμπιον*, folio 3 verba 558, 14 *πόρνος* usque ad 563, 4 *τῆσ πολιτείασ*, folio 6 verba 563, 4 *τὴν φύσιν* usque ad finem p. 564, 15 *τὸν θάνατον*. Sed pleraque abrasa sunt et pauca certo legi possunt. Vide supra p. 154 sq. Excussi.

2. Hierosolymitanus S. Sepulcri 107 (= H) saec. XIV fol. 117v. Vide supra p. 150 sq. Contuli.

3. Vaticanus gr. 940 (= V) saec. XIII/XIV fol. 103v desinit folio 104v in verba p. 543, 8 *καὶ ἡ συνήθης ἐρημία*. Vide supra p. 152 sq. Contuli.

4. Laurentianus LVII 21 saec. XIV/XV fol. 198. Vide supra p. 158 sq.

5. Laurentianus LVII 44 (= La) saec. X fol. 98. Folium 99 desinit verbis p. 542, 13 *τὴν γῆν*; folium 100 incipit verbis p. 547, 13 *ὡς ἀπηλλάττετο*. Media uno folio amisso perierunt. Folium 100v desinit verbis p. 556, 8 *ἤγαγε τὸν*. Reliqua usque ad finem perierunt. Vide t. I p. 224 sq. Contuli.

6. Athous S. Dionysii 342 (= D) saec. XV fol. 58v. Vide t. II p. 117. Meum in usum anno 1884 contulit Spyr. Lambros.

7. Barberinus II 41 nunc Vaticanus (= B) saec. XV fol. 308v. Vide t. I p. 24 sq. Contulit mihi Pius Franchi de Cavaleriis.

8. Ambrosianus I 49 sup. anno 1488 exaratus fol. 213. Vide t. I p. 363 sq. Ex eodem exemplari descriptus est atque

9. Parisinus gr. 3017 saec. XV fol. 197v. Vide t. II p. 4 sq. Contulit Boissonadius. Cf. t. I p. 78.

10. Parisinus gr. 854 saec. XIV fol. 306. Vide supra p. 171 sq.

11. Parisinus gr. 3015 saec. XIV fol. 118ᵛ et 65. Vide supra p. 175 sq.

12. Parisinus gr. 3018 saec. XV fol. 157. Vide supra p. 173 sq.

13. Laurentianus LVII 23 saec. XIV fol. 128. Vide supra p. 176 sq.

14. Ambrosianus E 92 sup. (301 catal. Martin.) saec. XIV/XV fol. 71 initio privae declamationis continet verba inde a p. 538, 2 *ὁμογενέσι* usque ad finem. Vide supra p. 178 sq.

15. Mosquensis bibliothecae synodalis 489 saec. XV fol. 200ᵛ. Vide supra p. 180 sq.

16. Neapolitanus II E 19 saec. XV fol. 72ᵛ. Vide t. I p. 331 sq.

17. Neapolitanus II E 17 saec. XIV fol. 257. Vide t. I p. 211 sq.

18. Escurialensis T-II-11 (147) saec. XVI fol. 21. Vide supra p. 366 sq.

19. Laurentianus LVII 27 anno 1392 exaratus fol. 179ᵛ. Vide t. I p. 59 sq.

20. Wolfenbuttelanus 511 (= *Wolf*) saec. XV e Laurentiano LVII 27 descriptus fol. 193ᵛ. Vide t. I p. 64 sq. Anno 1771 a Reiskia, anno 1875 a me collatus est.

21. Vaticanus gr. 82 (= Va) saec. XIV fol. 371. Desinit folio 375ᵛ vocibus p. 563, 8 *πρὸς πεισίστρατον*. Duabus manibus correctus est. Vide t. I p. 48 sq. Contuli.

22. Matritensis 4679, olim N-49 (= Ma) saec. XIV fol. 55ᵛ. Vide t. I p. 362 sq. et t. IV p. 410. Contuli.

23. Berolinensis gr. 195 olim Claromontanus (= Cl) saec. XIV fol. 60ᵛ. Vide t. IV p. 410 sq. Contuli.

24. Parisinus gr. 3014 saec. XIV fol. 172ᵛ. Vide t. II p. 375 sq.

Ex his quos in censum vocandos esse duxi codices novem *CrHVLaDBVaMaCl* in duas discedunt familias quarum prior codicibus *CrHVLaD*, altera codicibus *BVaMaCl* continetur, ita tamen ut *B* hic quoque vim codicis prioris familiae cum *LaD* cognati expertus sit. In universum hic quoque prior familia alteram fide superat, ut dolendum sit

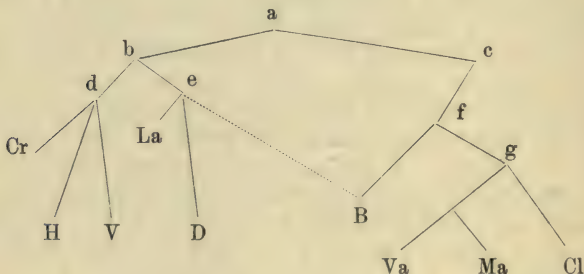
quod optimi testes illius *CrVLa* parum integri ad nostram aetatem pervenerunt. Unum locum p. 558, 8 solus *H* servavit. Prior vero familia et ipsa bipertita est. Nam ut *CrHV*, ita *LaD* ad communem fontem redeunt. Aeque alterius familiae duae sunt propagines, quarum altera codice *B*, altera codice hodie deperdito continetur e quo *VaMaCl* derivati sunt.

Hic quoque *Ma* cum *Cl* artam habet necessitudinem, sed etiam artiorem cum *Va*.

Multo maior fides est codicis *La* quam *D* qui non solum neglegentiae sed etiam interpolationis vestigia multa praebet. Cf. p. 536, 5; 539, 10; 548, 12; 540, 18; 550, 7; 560, 15.

Communem vero cum *VaMa* fontem habuit etiam Laurentianus LVII 27, e quo Wolfenbuttelanus descriptus est, sed minoris pretii est, quam ut eius lectiones in apparatum criticum recipiantur.

Necessitudinis vinculum quo singuli codices inter se coniuncti sunt hoc tibi stemma reddet

Testimonia, si Maximum Planudem excipis qui declamationem perquam gratam habuit, supersunt pauca. Ille codice usus alterius familiae[1]) non minus 11 locos laudavit,

1) Cf. t. I p. 73 et supra p. 196.

Macarius vero Chrysocephalus[1]) et auctor lexici Darmstadiensis[2]) singulos.

Declamatio in lucem protracta est a Fed. Morello Liban. opp. t. I p. 343—360, quem Parisino gr. 3014 codice cognato[3]) illo quidem cum *VaMaCl* fundamento usum esse, sed etiam alterum codicem prosapiae *D* adhibuisse maxime probabile est. Vitiorum quibus haec editio scatet magnam partem cum ope codicis Wolfenbuttelani tum divinando sustulit Reiskius, sed textum Morellianum repetere quam emendationes certas mariti in illo reponere maluit uxor quae editionem fecit t. IV p. 181—198.

Nonnulla ad textum corrigendum contulerunt Fr Iacobsius et Augustus Gasda[4]), pauca Boissonadius[5]) qui codice Parisino 3017 usus est, Sintenis[6]), Cobetus.

1) Cf. t. I p. 351 sq.
2) Cf. t. II p. 118.
3) Cf. quae t. II p. 380 exposui.
4) Cf. supra p. 198.
5) Cf. t. I p. 78.
6) Cf. t. I p. 78.

XII.

Τίμων ἐρῶν Ἀλκιβιάδου ἑαυτὸν προσαγγέλλει.

Προθεωρία.

R IV 181 Χαλεπὸν τὸ ζήτημα. δύο γὰρ | ἐναντία ἀλλήλοις ἤθη ὑποκρίνεσθαι δεῖ, μισάνθρωπον καὶ ἐρῶντα, καὶ ὁρᾶν χρὴ εἰ δι' ἑκατέρων πρόεισιν ὁ λόγος τῆς τῶν νοημάτων εἰσαγωγῆς οὐκ ἐλεγχούσης τὴν ἐναντίωσιν τὴν ἐν τοῖς ἤθεσι. δεῖ δὴ τὸν μισάνθρωπον πλεονάζεσθαι, δεῖ δὲ καὶ τὰ τῆς προσαγγελίας δοκεῖν χώραν ἔχειν. τὸ δὲ ἅψασθαι Ἀλκιβιάδου καὶ τὸν ἐκείνου βίον κακῶς εἰπεῖν πανταχοῦ καὶ ἐρῶντος ἂν εἴη καὶ μισανθρώπου.

Cr = Codex Hierosolymitanus Sanctae Crucis 57
H = Hierosolymitanus S. Sepulcri 107
V = Vaticanus gr. 940
La = Laurentianus LVII 44
D = Athous S. Dionysii 342
B = Barberinus II 41
Va = Vaticanus gr. 82
Ma = Matritensis 4679 (N - 49)
Cl = Berolinensis gr. 195 olim Claromontanus

---

2 *Προθεωρία* om *CrHVMaCl* *θεωρία La* 3 *Χαλεπὸν* — 11 *μισανθρώπου* om *Va* 7 *ἤθεσιν CrHVD* edd | *δὴ* scripsi auctore Gasda *δὲ* libri edd 8 *προσαγγελίας* scripsi coll. p. 537, 11; 551, 17; 553, 6 et 11 *εἰσαγγελίας* libri edd 10 *κακῶς* scripsi e *CrHLaDBMaCl* *καλῶς V* edd | *ἤει La*

Ἡ μελέτη.

1. *Πάλιν ὑμῖν Τίμων εἰς βουλευτήριον οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν τι διαπραξόμενος, οὐ γὰρ οὕτω μαίνομαι οὐδ' ἐπιλέλησμαί γε παντάπασιν ἐμαυτοῦ, μήποτε τοσοῦτον Ἀλκιβιάδης ἰσχύσειε καθ' ἡμῶν ὡς ἀποστῆσαί με δυνηθῆναι τοῦ τρόπου καὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς προθέσεως ἐκείνης ἣν ἐνεστησάμην, ἀλλ' ἐμαυτῷ τι χρήζων παρ' ὑμῶν ἐπαγγεῖλαι. τοῦτο δέ ἐστιν ὃ πάντως που καὶ ὑμῖν πρὸς ἡδονῆς, δοθῆναί μοι τήμερον παρ' ὑμῶν ἀποθανεῖν, ἵνα μὴ Ἀλκιβιάδην ἴδω τὸν καλὸν μηδ' ὑμῖν δι' ἐκεῖνον ἀναγκάζωμαι προσομιλεῖν.* 2. *ὡς ἕως μὲν ἐξῆν ἐπὶ τῆς ἐσχατιᾶς οἰκεῖν καὶ πόρρω τῆς ἀνθρώπων ὄψεως τυγχάνειν, τὸ ζῆν | ἠδυνάμην* R IV 182 *καρτερεῖν· ἐπεὶ δὲ ἀπάγει τῆς ἐρημίας ἡμᾶς Ἀλκιβιάδης καὶ κινδυνεύω μηκέτ' εἶναι Τίμων μηδὲ μισάνθρωπος, ἐπὶ τὸν θάνατον καταφεύγω καὶ τὴν καλὴν ἐρημίαν τοῦ σκότους. εἰ γὰρ καὶ ἐξέστηκα διὰ τὸν ἔρωτα καὶ*

---

7 Dem. p. 137, 2; 292, 26 12 Luc. Tim. § 6. Alciphr. ep. III 34, 2 17 cf. p. 551, 13

---

1 *Ἡ μελέτη* om *CrVaMaCl* 3 *ἡμῶν BMaCl* | *τί HMaCl* | *διαπραξόμενος Ma* sed *o* in ras m² *διαπραξάμενος CrHVCl* 4 *μήποτε* — 7 *ἐνεστησάμην* adscripto in marg *λιβ* citat lex. Darmstad. fol. 87ᵛ 5 *ἰσχύσει D* Darmst | *καὶ* ante *καθ' D* | *ἀποστῆσαι Ma* sed *ν* supra *σ*(2) m² *ἀπωσθῆναι* Darmst 6 *ἐξαρχῆς ClD* 7 *τί HMaCl τὶ D* | *χρήζων HDCl* Mor | *παρ'* — 8 *που* in marg *Ma²* om *Cl* 8 *ὑμῖν HVLaB* | *τοιοῦτο* Gasda | *μοι D* 9 *ἡδονήν D* et coni Iacobs Lect 96 at cf. t. IV 225, 21 R et Parthen. narr. 8, 5 | *παρ' ὑμῶν ἀποθανεῖν* reposui e libris sed *παρ' ὑμῶν* om *D* *ἀποθανεῖν παρ' ὑμῶν* edd | *ὑμῖν HMa* sed in hoc *ῶν* supra *ῖν* m³ 10 *μηδ'* scripsi *μήθ'* libri edd 11 *ἀναγκάζωμαι* reposui e libris cum Iacobsio Lect 96 *ἀναγκάζομαι* edd | *ὡς* om *VD* 12 *που* post *πόρρω Va* 14 *ἀπήγαγε*? cf. p. 548, 4 15 *μηδὲ* reposui e libris (*μὴ δὲ CrHDBVaMaCl*) *ἢ* edd sed „*verba ἢ μισάνθρωπος suspicor scholium esse, aut certe legendum ὁ μισάνθρωπος*“ Re 17 *ἐξέστην D*

παρῆκταί μοι τὰ τῶν λογισμῶν, ἀλλὰ τοσοῦτον γοῦν μοι καταλείπεται ἐπιγινώσκειν δύνασθαι τὴν συμφορὰν καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν ἥτις ἔσται ζητεῖν. 3. ἐρῶν δὲ Ἀλκιβιάδου διὰ τὴν ὥραν τοῦ σώματος καὶ μαινόμενος ἐπὶ τῷ μειρακίῳ, πολὺν γὰρ εἰς ἡμᾶς ἀνῆψε τὸν πυρσόν, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα φιλεῖν αὐτὸν ἀναγκάζομαι, ὅτι μοι παρέσχε θανάτου πρόφασιν καὶ βαδίζειν ἐνταυθοῖ κατηνάγκασε μήτ' αὐτὸν ἔτι μήτ' Ἀθηναίων μηδένα μήτ' ἄλλον τινὰ ἀνθρώπων ὀψόμενον. εὔχομαι δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἐρασταῖς Ἀλκιβιάδου τὸν αὐτὸν παραστῆναι λογισμὸν καὶ λῦσαι ἅπαντας ἐθελῆσαι τὸν ἔρωτα τῷ θανάτῳ καὶ τὸ κώνειον ἀλλάξασθαι τῶν παρ' ἐκείνου προπόσεων. οὐδὲν γὰρ ἐμοὶ προτιμότερον τοῦ μετὰ τῶν ἀντεραστῶν ἀπολωλέναι.

4. Ἐμακάριζον οὖν πρότερον ἐμαυτὸν ἐπὶ τῇ μισανθρωπίᾳ καὶ μέγα μοι τοῦτο ἐνόμιζον ὑπάρχειν ἀγαθὸν τὸ τὴν ἀνθρώπων φύσιν ἥτις ἐστὶν ἐπιγινώσκειν καὶ ὡς κακῶν ἀνώτατον ἁπάντων τυγχάνει· πολὺ

---

1 Lycurg. Leocr. § 92 p. 159, 20 5 Marian. schol. epigr. Anth. Plan. 201, 7

---

2 ⟨τὸ⟩ *ἐπιγινώσκειν* Gasda *ἐπιγινώσκειν Ma* sed *ν* (2) add m² 3 *ἐστὶ D* 5 *γὰρ — ἀνῆψε* in lac 15 fere litt om *D* 6 *καὶ* delendum vel post *μάλιστα* transponendum censet Gasda | *διατοῦτο HVaMaCl* | *αὐτὸν* om *V* 7 *παρέσχεν Cl* 8 *κατηνάγκασε La* sed *ν ἵνα* add *s* | *μήτ'* (2) parum certum in *Cr* *μὴ δ' HLa* *μηδ' V* 9 *ἄλλον* scripsi e *CrHVLaDB MaCl* *ἄλλων Va* edd | *ὄψομαι CrHVLaD* | *εὔχομαι* — 13 *προπόσεων* praemissis verbis *ἐκ τῆς τοῦ Τίμωνος* citat Plan fol 105[r] 10 *καὶ* — 11 *καὶ* om Plan 11 *λύσαι Cl* 12 *ἀλλάξασθαι* reposui e *CrHVLaDB* Plan *ἀνταλλάξασθαι VaMaCl* edd 13 *ἐκείνον La* | *προπώσεων Va* sed *π* (1) et *ω* (1) in ras m² et *προς* in marg *τροπώσεων MaCl* Plan 14 *ἀντεραστῶν Va* sed *γρ ἰσεραστῶν* in marg m² *ἐραστῶν D* 15 *ἐμαυτὸν πρότερον D* 17 *ἀγαθὸν ὑπάρχειν Va* | *ἥτις La* sed *τις* inser *s* 18 *κακὸν D* Mor | *πάντων D*

δ' εὐτυχέστερος ἡμῶν Ἀλκιβιάδης ἀναπέφηνεν. ἐμοὶ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ μισεῖν οὐδὲν ἦν πλέον πλὴν αὐτὸ τοῦτο μόνον τὸ φεύγειν ἀνθρώπους, βλάπτειν δ' ἠδυνάμην οὐδένα· Ἀλκιβιάδῃ δὲ τὸ κάλλος πρὸς ὄλεθρον ἀνθρώπων ἀρκεῖ καὶ τοσοῦτον δύναται μόνον ὀφθεὶς ὅσον τὴν Γοργόνα φασὶν οἱ μῦθοι. διαφέρει δ' οὐδὲν ἢ λίθον τινὰ γεγονέναι ἢ παρὰ τοῦ δημίου δέξασθαι τὸ κώνειον. ἓν γὰρ καὶ ταὐτὸν ἀφ' ἑκατέρου τούτου γίνεται.

5. *Ἀτυχῶ δ' οὐ νῦν πρῶτον, ὦ πεντακόσιοι, θανάτου καὶ προσαγγελίας ἄξια, οὐδ' ἐντεῦθεν ὅθεν τις οἴεταί μοι τὰ τῶν συμφορῶν ἐστιν, ἀλλ' ἀπ' ἐκείνης δυστυχῶ τῆς ἡμέρας ἀφ' ἧς παρελθὼν | εἰς* R IV 183 *ἀνθρώπους ἔτυχον τῆς φύσεως καὶ τῆς προσηγορίας· ὡς εὐτυχέστερόν γε ἦν μηδὲ τὴν ἀρχὴν γενέσθαι ἤ, ἐπειδήπερ ἀναγκαῖον ἦν τὸ τοιοῦτον εἰς φῶς παρελθεῖν, ἕτερόν τι ζῷον, ἀλλ' οὐκ ἄνθρωπον εἶναι.* 6. *τί γὰρ ἀνθρώπου μιαρώτερον; τί δέ; οὐχ ἥμερον μὲν τὸ ζῷον ἄχρι ῥήματος, ἄγριον δὲ καὶ ἀπηνὲς τοῖς ἔργοις;*

---

18 Luc. gall. § 27   19 cf. p. 548, 8; 551, 12. Thuc. V 111, 3

---

1 *δὲ HB* | *ἀλκιβιάδης Ma* sed *η* in ras m[3]   3 *μόνον* om *D* inser *Va*[2] | *δ'* om *D*   4 *ἀλκιβια*^δου *La* sed *ου* add *s* *ἀλκιβιάδου D*   5 *χωρεῖ D* (ἀρκεῖ)   6 *γοργῶνα La* | *δὲ HV*   8 *κώνειον* scripsi auctoribus Gasda et Cobeto Coll 283 coll p. 552, 13 *κακὸν* libri edd | *τούτων D*   9 *γίγνεται LaMaCl* sed in hoc *γνεται* in ras m[2]   11 *τίς HVaMaCl*   12 *τὸ B*   14 *τοὺς* ante *ἀνθρώπους* inser *Ma*[3]   15 *μὴ δὲ HDBVaMaCl*   16 *τὸν* Gasda | *φῶ παρελθὼν La*   17 *ἄνθρωπος La* sed *ς* in ras *s*

18 post *δέ* signum interrogationis posui colon *Ma* punctum *D* comma *VB* edd om *HLaVaCl* | *οὐχ ἥμερον* — 538, 9 *ἐστί* praemissis verbis *τῆς μελέτης ἐν ᾗ Τ-ξ-ων ἑαυτὸν προσαγγέλλει* (*μελέτ. κδ*) citat Macar fol. 85 | *οὐχ* — 19 *ῥήματος*] *ἄχρι μὲν ῥήματος ἥμερον ζῷον ὁ ἄνθρωπος* Macar

ποία γὰρ λεόντων ἐπ' ἀλλήλους στρατεία; τίς πόλεμος τοῖς ὁμογενέσι τῶν θηρίων πρὸς ἄλληλα; τίς ἐπιορκία παρ' ἐκείνοις; εἰπέ μοι. τίς συνθηκῶν παράβασις; τίς ἀπιστία τοσαύτη καὶ πλεονεξία; τίς χρυσοῦ παρ' ἐκείνοις καὶ πλούτου καὶ χρημάτων ἐπιθυμία; τίνας κώμους ἢ μέθας, τίνας ἴσασι καὶ μοιχείας; 7. *πάντων ἐλεύθερον τῶν τοιούτων κακῶν τὸ τῶν θηρίων γένος. τὸ δ' ὑμέτερον θησαυρός, ὡς ἂν εἴποι τις, τῶν χειρίστων ἐστί. θεοὺς μὲν γινώσκειν καὶ προσκυνεῖν ὑποκρίνεσθε, ἐπιορκεῖτε δὲ ῥᾷον ἢ φθέγγεσθε. καὶ θυσίας μὲν προσάγετε τοῖς βωμοῖς, ἀνατρέπετε δὲ αὐτοὺς ὀλίγον ὕστερον. τὸν δὲ βίον ἅπαντα τὸν ὑμέτερον πολέμων μεστὸν καὶ κακῶν ἐποιήσασθε. ἀρξάμενοι δὲ ἀπὸ τῶν αἰσχίστων καταλύετε τὸν βίον ἐν τοῖς δεινοτάτοις ἐπιτηδεύμασι.* 8. *τὰ πρῶτα τῆς ἡλικίας ὑμῖν πορνεῖαι καὶ μοιχεῖαι καὶ τὰ αἴσχιστα πληροῦσι, τὰ δ' ἐν ἀκμῇ φόνοι, λῃστεῖαι, ἱεροσυλίαι, πᾶν ὅ τι τις ἂν εἴποι κακόν, τὰ δὲ τοῦ γήρως εἰρηνικὰ μέν,*

8 Eur. Ion. 923

1 *ποῖα Cl* Macar | *ἀλλήλοις* Macar | voce *στρατεία* des *Cr* fol 52 reliqua usque ad *σαυτόν* p. 546, 5 perierunt *στρατιά H VLaBVaMaCl* Macar | *πολέμωνLa* sed in *πόλεμος* corr *s* 4 *τίς — ἐκείνοις* om Macar | *χρυσοῦ* scripsi *χρυσὸς* libri sed *οῦ* supra *ὸς La*[s], Macar edd 5 *πλούτου* scripsi ex *HVLaD* *πλοῦτος BVaMaCl* Macar edd 6 ⟨*δὲ*⟩ *ἴσασι* coni Gasda | *καὶ* inserui e libris Macar om edd 7 *κακῶν τῶν θηρίων τὸ γένος D* 8 *ὑμέτερον La* sed *ἡ* suprascr *s* *ἡμέτερον BVaCl* Macar | *τίς HCl* 9 *ἐστίν Cl* Macar | *γιγνώσκειν HV* Macar 10 *ψεύδεσθε Va* sed *φθέγγεσθε* in marg 12 *ἡμέτερον Va* 13 *μεστὸν* reposui e libris cum Gasda *μεστῶν* edd 16 *ὑμῖν Ma* sed *ὑ* in ras m[2] *ἡμῖν B* | *ληροῦσι Va* sed *π* antepos m[3] et *πληροῦσι* in marg, *Ma* sed ras 1 litt ante *λ* et *γρ φόνοι καὶ πληροῦσι* in marg m[3] 17 *φθόνοι BVaMa* *φθόνοι D* | *ὅτι VaCl* 18 *τις ἂν εἴποι* Mor sed *γρ ἄν τις εἴποι* in marg *ἂν εἴποι τις D* | *τίς HCl* | *εἴπῃ* Gasda

ὑπερβολὴν δ' οὖν ἔχοντα συμφορῶν. διαδέχεται γὰρ ὑμᾶς τὰ δικαστήρια κἀνταῦθα [ἔχοντες] συκοφαντοῦντες διαρρήγνυσθε δραχμῶν ἐλαχίστων τοὺς θεούς, τοὺς νόμους, τὴν ὁσίαν, πάντα ἀποδιδόμενοι.

9. *Λέγω δὲ οὐ καθ' ὑμῶν ταῦτα μόνον, κατὰ πάντων δὲ ἀνθρώπων ἁπλῶς καὶ τῆς κοινῆς φύσεως. ὥσπερ γάρ τινος ἐμπλησθέντες κακοῦ ταὐτὰ νοσεῖτε πάντες. φαίνεταί τις δυσειδής· ὀνειδίζεται. τὴν ὄψιν εὐπρεπής ἐστι· πορνεύει, μοιχεύει. πάλιν ἕτερος ὡραῖος τυγχάνων | ἑταιρεῖ, πορνεύεται. ἀνδρεῖός τίς ἐστι·* R IV 184
πρὸς ληστείαν ἀποχρῆται τῇ φύσει. δεινὸς εἰπεῖν· 11
συκοφαντεῖ. δικάζειν ἐγχειρεῖ· τὰ τῆς ἐπιορκίας ἕπεται.

---

1 *οὖν* scripsi coll Dem. p. 641, 16. Plat. Prot. p. 315 E *οὐκ* libri sed om *D*, edd delendum censet Gasda, nisi *οὖν* scribatur 2 *κἀνταῦθα* scripsi ex *HVLaDBVa* sed in hoc e *καντεῦθεν* corr m[2], *Cl* *καὶ ταῦτα Ma* sed in *κανταῦτα* corr m[3], et γρ in marg Mor *κἀνταῦτα* edd | *ἔχοντες* in lac 7 litt om *B* „*malim ἑκόντες*" Re cancellavi ut ex *ἔχοντα* (l. 1) ortum
6 *πάντων δὲ* scripsi ex *HVLaD* *δὲ πάντων BVaMaCl* edd 7 *τινος* om *D* | *ταυτα Va* sed ' suprascr m[2] 8 colon posui, comma *H*, signum interrogationis reliqui libri edd | punctum inserui colon *LaMa* et e Par. 3017 Boissonade (Matthiae Not. in Eur. Hec. 266) om reliqui libri edd | punctum post *ὄψιν HVBCl* edd delevi cum Boissonadio 9 *πορνεύει* ut scholium sequentis *μοιχεύει* delendum censet Re | *μοιχεύει* om *B* 10 *τυγχάνει D* | *πορνεύεται* ut scholium antecedentis *ἑταιρεῖ* delendum censet Re | *τίς* om *D* et γρ in marg Mor | *ἐστιν VaMa* 11 *ληστείαν HDVaMaCl* | comma posui e *VaMa*, colon *H* signum interrogationis reliqui libri edd 12 *συκοφαντεῖ* scripsi e *La* sed *ν* post *ι* eras, *Va* auctoribus Re et Cobeto Coll 283 *συκοφαντεῖν* reliqui libri edd | *δικάζειν*; (sc. *ἐστί τις δεινὸς*) coni Re *δικάζει* Cobet | *ἐγχειρεῖ* — *ἕπεται* in lac 20—25 litt om *B* *ἐγχειρεῖ* scripsi *ἐγχειρεῖσθαι HVMa* sed in hoc *δωροδοκεῖν* antepos m[3], *Cl* et γρ in marg Mor *ἐγχειρίσθαι D* *ἐγχειρεῖται Va* sed *ἐγχειρεῖτ* m[3] *ἐγχειρίζεται La* sed *ίζεται* in ras *s* et γρ' *ἐγχειρεῖ* suprascr *s* *δωροδοκεῖν* edd *δωροδοκεῖ* coni Re Cobet | *τὰ Ma* sed *τε* suprascr m[3] | *τῆς* scripsi e *La* *ἐσ Va* *εἰς* reliqui libri edd | *ἐπιορκίαν D* | *ἕτοιμος D*

φιλοσοφεῖν ἐπιχειρεῖ· γόης ἐστὶ καὶ τὰ οὐράνια πολυπραγμονεῖ. 10. Τίμων μισάνθρωπος, ἀλλ' Ἀλκιβιάδης οὐκ ἐᾷ σωφρονεῖν. ταύτης ἐγενόμην τῆς φύσεως, τοῦτον ἐπλήρωσα τὸν κατάλογον, ἐν τούτοις ἐξητάσθην τοῖς κακοῖς. ἆρ' οὖν οὐχ, ὅπερ ἔφην, ἐκ πρώτης ἡλικίας θανάτου καὶ προσαγγελίας ἔπραττον ἄξια; ἆρ' οὐ δικαίως μισάνθρωπος ἐγενόμην; νυκτὸς ληστεῖαι, μεθ' ἡμέραν τὰ δικαστήρια, μοιχεῖαι καὶ κῶμοι πάλιν ἀπὸ τῆς ἑσπέρας. Ἡράκλεις, τῆς διαδοχῆς τῶν κακῶν καὶ τῆς συνεχείας. 11. ἀλλ' ἐπειδὴ θεῶν τις ἀφείλετό μου τὴν ἀχλὺν καὶ τὴν ψυχὴν ἐκάθηρε τὴν ἐμὴν καὶ κατὰ τὸ γράμμα τὸ Δελφικὸν ἔγνων ἐμαυτὸν καὶ τί ποτ' ἐστὶν ἄνθρωπος καὶ ὅσον κακόν ἐστι συνεῖδον καὶ ὥσπερ φυγῆς σύνθημα λαβὼν πόρρω μὲν τῆς πρὸς ἀνθρώπους ὁμιλίας ἐγενόμην, τὴν δ' ἐσχατιὰν καταλαβὼν καὶ τὴν ἐρημίαν ἀσπασάμενος ἤμην ἐπ' ἐμαυτοῦ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ βῆμα καὶ τοὺς ἐνταυθοῖ θορύβους ἄστροις, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, τὸ λοιπὸν τεκμαιρόμενος, πόλεμον δ' ἄσπονδον πρὸς τὴν φύσιν

5 cf. p. 537, 10 10 Il. ε 127 12 Plat. Phaedr. p. 229 E
15 Alciphr. ep. III 34, 2 18 Soph. Oed. R. 795 c. schol. Suid. s. v. ἀστρονομία (Kock Herm. XXI 374. Nauck Mél. gr. VI 1 p. 54 not. 2). Eustath. ad Od. ε 276 p. 1535, 58. Diogen. prov. II 66. Luc. Icar. § 1. Ael. nat. an. VII 48. Synes. ep. 7
19 cf. ad t. III 261, 10 | Alciphr. l. l.

---

2 τίς (τις *B*) ἄνθρωπος *HVLaDB* 7 ληστεῖαι *VaMaCl*
8 ἐπὶ *Va* et ex ἀπὸ corr *Ma*[3] 10 τίς *HMaCl* 12 τὸ γράμμα om Re | ποτὲ *V* 13 καὶ(2) inserui e libris om edd
14 πόρρω — 15 καταλαβὼν om *V* 15 τὴν — 19 τεκμαιρόμενος citat Plan fol 105[v] | δὲ *VaMaCl* edd 16 ἐρημίαν *Va* sed η in ras 4 litt m[4] | ἐπ' in ras *Cl*[2] om *Va* | ἐμαυτοῦ *Cl* sed ἐμαυ in ras m[2] 17 ἐνταῦθα *V* 18 ἐκκλίνων ante ἄστροις *D* | τὸ inser *Va*[4] | τολοιπὸν edd

ἀναδεξάμενος, ζηλωτόν τινα καὶ μακάριον διῆγον βίον οὐ θεώμενος ἄνθρωπον, οὐκ ἀκούων οὐδενός, οὐ προσομιλῶν, ὀλίγα τῷ κυνὶ διαλεγόμενος, καὶ τοῦ πυρὸς εἴ τις προσίοι μετασχεῖν ἐθέλων, κἀκείνῳ φθονῶν, συστέλλων τὰς ὄψεις, πάλιν ἐπιβάλλων τὰς χεῖρας ταῖς ἀκοαῖς, εἴ πού τις ἀνθρώπων κτύπος προσιόντων ἠκούετο. 12. καὶ τὸν τοῖχον δ' ἐξώρυττον, εἴπου τινὰ γεγραμμένον ἴδοιμι ἄνθρωπον, καὶ τὴν ἐμαυτοῦ σκιὰν συνεχῶς ἀπεδίδρασκον, | ὅτι δὴ πολλάκις R IV 185 ἐφιστάμενος τοῖς νάμασιν ἄνθρωπον ἐμαυτὸν ἑώρων διὰ τῆς εἰκόνος. ἐμίσουν δὲ καὶ τῶν ὀνείρων ἐκείνους οἳ πρὸς τὴν τῶν ἀνθρώπων ὁμιλίαν ἡμᾶς ἦγον, καὶ συνεχῶς ἐκ μέσων ἀνεπήδων τῶν ὕπνων οὐ φέρων τὴν θέαν. καὶ ἐμαυτὸν δ' ἐμίσουν πολλάκις, ὅτι δὴ τὴν φύσιν ἄνθρωπος ἦν. ἐλύπει δέ με κἀκεῖνο, νὴ τοὺς θεούς, εἴποτ' ἐνθυμηθείην ὡς ἄρα μνήμην τινὰ ἔχουσι παρ' ὑμῖν τινές. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄχρι ῥήματος καὶ ψιλῆς ὑπονοίας ἠβουλόμην παρ' ὑμῖν μνημονεύεσθαι. 13. τοσοῦτον δέ μοι περιῆν τοῦ φίλτρου τοῦ πρὸς ἄνθρωπον ὥστε καὶ μέχρι θεῶν καὶ τῶν ἀγαλ-

19 cf. p. 561, 11   20 Luc. Tim. § 34. Arist. Av. 1547 sq.

3 *καὶ* — 7 *ἠκούετο* citat Plan l. l.   4 *προσήει Va* | *μετασχὼν D* | *ἐθέλων* om *D* | *κἀκείνῳ* scripsi ex *HVDVa* *κἀκεί*(ν) *B* *κἀκείνου LaMaCl* Plan edd   5 *συστέλλων τὰς ὄψεις* post 9 *ἀπεδίδρασκον* transponendum censet Gasda   6 *τίς HCl* | *προσιόντων κτύπος D* | *κτύπου V*   7 *ἤκουστο La* | *δ'* om *VaMa* | *ἐξορύττων Va*   13 *δείπνων V*   17 *ἡμῖν VVa* sed in hoc *η* in *υ* corr m[4] | *οὐδὲ* scripsi e *LaDMaCl* *οὐδ'* edd om *HVBVa*   18 *ἐπινοίας Va* sed *υ* supra *ε* m[2] | *παρ' ὑμῖν* ante *ἠβουλόμην* sed detrita *V* om *H* | *ἡμῖν Ma* sed *η* in *υ* corr m[3], *Cl*   20 *ἄνθρωπον* scripsi ex *HBVa* sed in hoc *ν* (2) in *σ* corr m[4], *Ma* sed in hoc *γρ ἀνθρώπους* in marg m[3], *Cl* *ἀνθρώπους VLaD* edd

μάτων ἐξετείνετο τὸ μῖσος, ὅτι δὴ τούτους οἱ κατάρατοι πρὸς τὴν αὑτῶν μορφὴν ἐξετύπουν ἄνθρωποι. καὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἐμίσουν μέν, τί γὰρ οὐκ ἔμελλον ἀνθρώπους ὄντας; καθ' ἓν δὲ τοῦτο ἀπεδεχόμην, ὅτι δὴ τὰ τῶν θεῶν ἀγάλματα οὐκ ἀνθρωποειδῆ, θηριωδέστερον δέ τινα ἔχοντα τὸν τύπον κατεσκεύαζον πολὺ ⟨πλέον⟩ τῶν ἀνθρώπων τοὺς κύνας πρέπειν θεοῖς πρὸς τὴν εἰκασίαν πιστεύσαντες. 14. ηὐχόμην δὲ τὴν Φαέθοντος διφρείαν ἐπιστῆναί ποτε καὶ τὸν πολὺν κατακλυσμὸν ἐκεῖνον ὃν οἱ ποιηταὶ θρυλοῦσιν. οὐδὲν γὰρ ἂν ἦν εὐτυχέστερον ἢ τὸ σύμπαν τῶν ἀνθρώπων γένος ἀφανισθῆναι πυρὶ καὶ σιδήρῳ καὶ ὕδατι καὶ τὴν γῆν ὥσπέρ τινος νοσήματος ἀπαλλαγῆναι καθαρθεῖσαν τῷ πυρί.

15. Ταῦτα ἐλογιζόμην, τοῦτον ἔζων τὸν βίον, ἐπὶ τοσαύτης διῆγον εὐδαιμονίας καὶ τὸ καλὸν πρόσρημα μισάνθρωπος ὠνομαζόμην, ἀλλ' οὐ Τίμων ἔτι, τὴν προσηγορίαν ἀπὸ τοῦ τρόπου μεταλαμβάνων. ἀλλ' ὁ φθόνος καθ' ἡμῶν ἴσχυσε καὶ δαίμων τις πονηρὸς ἀνέτρεψέ μου τὸν βίον καὶ κρείττων ἐγένετο τῆς ἐμῆς

---

6 Diod. Sic. I 86 et 87 8 Xen. comm. III 10, 1 9 cf. t. II 218, 2 | Luc. Tim. § 4

---

1 *μοι* post *ἐξετείνετό* *D* edd delevi, *ἐπὶ* inser *Ma*^{3} 2 *αὐτῶν* *HVaMaCl* 3 *ἐμισοῦμεν* Mor 4 *καθὲν* *La* 5 *δή* om *Va* 6 *ἔχοντα τὸν τύπον* scripsi ex *HVLaBVaMaCl* *τὸν τύπον ἔχοντα* *D* edd | *κατεσκευάζον* *La* sed *εσ* in ras et *ο* ex *ω* corr *s* | *πολὺ* *Va* sed *λ* in ras m^4 *πολλοὶ* *HV* 7 *πλέον* inserui om libri *πρότερον* edd 9 *διφρείαν* *Ma* sed *φ* in ras m^3 10 *θρυλλοῦσιν* *VBMaCl* edd *θρυλλοῦσι* *Va* cf. p. 555, 19; t. II 403, 3; IV 152, 14; 245, 13 11 *ἂν* om *D* 13 voce *γῆν* des *La* fol 99 quae sequuntur usque ad p. 547, 13 *διαρραγείς* uno folio amisso perierunt 18 *ἐκ* (supra *ἀπὸ*) *H* | *λαμβάνων* *Va* 19 *τίς* *HVaMaCl*

προθέσεως. καὶ θεῖόν τι φάντασμα καὶ κάλλος οὐράνιον τὴν Ἀλκιβιάδου μορφὴν ὑπελθὸν εἰς ἡμᾶς ἐκώμασε. καὶ τὸ αὐτὸ πέπονθα ταῖς Βάκχαις αἳ τῷ Διονύσῳ πληγεῖσαι οὐ δύνανται μένειν ἐφ' ἑαυτῶν, Τίμων εἰς ἄστυ, Τίμων εἰς ἐκκλησίαν | R IV 186 *πολλῶν ἀκούων, πάντας ὁρῶν, θορύβου καὶ κραυγῆς ἀνεχόμενος.* 16. *τῆς ἀπιστίας, Ἄπολλον, καὶ τῆς ἐξαίφνης μεταβολῆς. ἐσχατιὰ μὲν ἡ φιλτάτη καὶ ἡ συνήθης ἐρημία καὶ τὸ στερρὸν τοῦ τρόπου καὶ ὁ μισάνθρωπος καὶ πάντα ἐκποδών, κινδυνεύω δὲ ἀνθινὰς ἤδη φορεῖν καὶ στεφανοῦσθαι καὶ κωμάζειν καὶ ταινίαις ἀναδεῖσθαι καὶ πίνειν ἄκρατον καὶ μεθύειν μισάνθρωπος ὤν.* 17. *οὐκ ἦν ἄρα τὸ περὶ Ἡρακλέους λεγόμενον μῦθος ἄλλως καὶ ποιητῶν τις ἐξουσία, ἀλλὰ κἀκεῖνον βάρβαρός τις γυνὴ καὶ Λυδὴ τὴν λεοντῆν περιείλετο καὶ δουλεύειν ἠνάγκασεν ἑαυτῇ τῷ κάλλει δέσμιον ἔχουσα. ἀλλ' ἐκεῖ-*

---

15 cf. t. II 568, 20. Luc. hist. conscr. § 10

---

14 *Φασὶ* (*φησὶ Ma*) *περὶ Ἡρακλέους, ὡς ἄρα τις ἐν βαρβάροις γυνὴ φαρμακὶς Ὀμφάλη τοὔνομα ἐπῳδαῖς τισι* (*τί Ma*) *καὶ γοητείαις τοῦτον εἷλε καὶ ὥσπερ ἀνδραπόδῳ τούτῳ ἐχρῆτο κατὰ τὰ ἐρωτικά Va*[3]*Ma*[2]

---

2 *ὑπελθὸν Ma* sed *ὑπελθ* in ras m[3] *ὑπελθὼν Cl* 3 *τὸ αὐτὸ* reposui e libris *ταὐτὸ* edd 5 signum interrogationis post *ἐκκλησίαν HVBCl* edd colon *DVaMa* delevi 6 *κραυγῆς Cl* sed *κραυγ* in ras m[2] *κραυγῶν VaMa* sed in hoc *ῆς* supra *ῶν* m[3] 7 signum interrogationis post *ἀνεχόμενος Ma*, comma *Va*[2] | *ὢ τῆς* coni Gasda at cf. p. 540, 9 9 voce *ἐρημία* des *V* | *τὸ μισάνθρωπον* Gasda 10 *ἐκποδῶν H* | *ἀνθινὰς* scripsi ex *H* *ἀνθεινὰς D* *ἀνθίνας BVaMaCl* edd *ἀνθινὰ* Gasda *ἄνθινα* Cobet Coll 283 coll Athen. p. 521 *B* et Strab. p. 15 (Misc. crit. 107) 11 *ταινίαις* reposui ex *HDVaMaCl* *ταινίας B* edd 14 *ἄλλος Cl* | *τίς HMaCl* 16 *ἑαυτῇ Va* sed *η* ex *ὸν* corr m[2]

νος μὲν σωφρονῶν ἐπὶ τὴν πυρὰν ἐκεῖθεν ὥρμησεν, ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸ βάραθρον, ὅσον οὐδέπω. οὐ γὰρ ἐλάττων ὁ τοῦ Κλεινίου τῆς Ὀμφάλης εἰς τὸ διαφθείρειν ἐστίν.

18. *Ἕως οὖν ἔτι σωφρονῶ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἄπεστιν Ἀλκιβιάδης τῶν ἐμῶν, ἐπινεύσατε πρὸς τὴν χάριν. ὡς εἴ γε ὀφθείη μόνον, οὐδ' ἂν βούλησθε κατακρίνειν, ἀνέξομαι. δύο γὰρ ἔχω ψυχάς, τὴν μὲν τοῦ τρόπου, τὴν δὲ ὅλην Ἀλκιβιάδου καὶ τοῦ κακοῦ. ὅταν γὰρ τὸ κάλλος ἐνθυμηθῶ καὶ τὴν ὥραν Ἀλκιβιάδου καὶ τὸ βλέμμα καὶ τὸ βάδισμα καὶ τοὺς πολλοὺς κόλακας καὶ τοὺς ἀντεραστὰς τοὺς ἐμούς, ἐξανδραποδίζομαι καὶ παραδίδωμι δέσμιον ἐμαυτὸν καὶ πάντων προτιμότατον ἡγοῦμαι τὸ συνεῖναι τῷ μειρακίῳ.* 19. *τὴν φύσιν δὲ ὅταν λογίσωμαι πάλιν καὶ τὸ κακὸν ὅσον εἶσιν ἐπ' ἐμαυτόν καὶ ὡς ἄνθρωπος Ἀλκιβιάδης καὶ ὡς ἀνθρώπου Τίμων ἐρῶ, μισεῖν μὲν Ἀλκιβιάδην οὐδὲ οὕτω δύναμαι, μὰ τοὺς θεούς, κατ' ἐμαυτοῦ δὲ χρῶ-*

---

12 Her. VI 94

---

2 *δ' H* | *ἐπὶ τὸ* scripsi auctore Iacobsio Anth Pal III 250 coll p. 546, 5 et 560, 10 *ἐπί τι* libri edd | *ὅσον οὔπω* Iacobs l. l. at cf. Luc. merc. cond. § 31; Icar. § 22 7 *βούλοισθε Va Ma* 9 *ὅλην Ma* sed in *ἄλλην* corr m^3 *ἄλλην Va* | *καί* — 10 *Ἀλκιβιάδου* in marg inser *Ma* | *καὶ* om *H* 13 *ἑαυτὸν VaMa Cl* et *γρ* in marg Mor 14 *προτιμώτατον D* edd *προτιμότερον Va* 15 *ὅτ' ἂν Cl* | *πάλιν* om *D* 16 *εἶσιν* scripsi auctore Re qui adnotat: „*num εἶσιν* vadat, accedat? *an deest aliquid?*" *ἐστὶν* libri edd *ἔστη* Iacobs Lect 97 | *ἐμαυτὸν Ma* sed *κατ' ἐμαυτοῦ* suprascr m^2 *ἐμαυτοῦ B* *ἐμαυτῷ* coni Gasda

17 *ἐρᾶ* (ῶ suprascr) *D* | *οὐδὲ οὕτω* om in lac 8 litt *B* | *οὐδὲ Ma* sed *δὲ* in ras m^3 *οὔτε HCl* 18 *ἐμοῦ VaMa* | *χρῶμαι* scripsi ex *HD* *χρώμενος B VaMaCl* edd

μαι τῷ τρόπῳ καὶ τὸν δήμιον ἤδη καὶ τὸ κώνειον ὥσπερ ὤνιόν τι φάρμακον καὶ ἀλεξίκακον προσδοκῶ.

20. *Ὅθεν δ' εἰς τοῦτο ἤχθην, γελάσετε μὲν οἶδ' ὅτι πάντες ἀκούσαντες, λέξω δὲ ὅμως. τί γὰρ δεῖ τῷ λόγῳ παραιτεῖσθαι νῦν ἃ τοῖς ἔργοις ὑπέστην* | R IV 187 *ὁ κακοδαίμων;*

Ἦν ἐπ' ἐρημίας ἐμαυτῷ διαλεγόμενος καὶ τῆς ἡσυχίας ἀπολαύων καὶ πολλὰ καταρώμενος τῇ Τύχῃ, διότι μὴ πρὸ πολλοῦ ταύτην κατέστησέ μοι τὴν γνώμην καὶ τὸ μῖσος τὸ πρὸς ἀνθρώπους. ἤδη δὲ τῆς ὥρας οὔσης πρὸς ἑσπέραν ἐπέστη μεθύων Ἀλκιβιάδης καὶ μισάνθρωπον εἰπὼν καὶ Τίμωνα χαίρειν καὶ τὰ τοιαῦτα περὶ τὴν ἐσχατιὰν ⟨ἦν⟩ βαλλόμενος ὑπ' ἐμοῦ ταῖς βώλοις καὶ τὰς προσηκούσας αὐτῷ βλασφημίας ἀκούων, ἕως ἦλθε πάλιν. 21. *καὶ παρῆν Ἀλκιβιάδης σεμνὸς ἀφ' ἱματίου ὥσπερ πάγην τινὰ καθ' ἡμῶν τὸ κάλλος προβεβλημένος. καὶ τί φησιν; ὁμότροπός σοι, Τίμων, ἔφη, καὶ κοινωνὸς τῆς ἐσχατιᾶς ἥκω. μὴ δὴ μισάνθρ|ωπος ἄγαν καὶ*

---

13 cf. p. 559, 3. Luc. Tim. § 34. Alciphr. ep. III 34, 2

---

1 *δῆμον B* 4 *πάντες οἶδ' ὅτι H* | *δὴ* et 5 *παραιτεῖσθε Wolf* et *γρ* in marg Mor qui *δὴ* et *δεῖ παραιτεῖσθαι* coni 7 *αὐτῷ D* 8 *καταρώμενος Ma* sed *καταχρώμενος* suprascr m[3] 9 *ὅτι VaMa* | *πρὸ Va* sed *ρὸ* in ras m[2] | „*malim παρέστησε*“ Re | *με H* 10 *τὸ*(2) om *D* 11 *καὶ* ante *πρὸς VaMaCl* | *ὁ* ante *ἀλκιβιάδης H* 13 *περὶ* in ras *Ma*[2] „*num περιιὼν τὴν ἐσχατιὰν ἀπῄει βαλλόμενος?*“ Re *περιῄει* Iacobs Add 301 Anth Pal III 254 *παρῄει* Sintenis | *ἦν* inserui om libri edd 14 *ταῖς* scripsi ex *HBVaMa* sed in hoc *α* in ras m[3] cum Iacobsio ll. ll. coll p. 559, 3; t. IV 397, 9 et 618, 11 R *τοῖς D Cl* sed in hoc *ο* in *α* corr m[2], edd 15 *ἕως VaMa* sed *ἤτοι πρωία* in marg *Va*[3] et suprascr *Ma*[3] | *Ἀλκιβιάδης* om *D* 16 *ἐφ' Wolf* et *γρ* in marg Mor | *ἱματίων D* 18 *ἐπὶ* ante *τῆς Va* sed del m[2], *Ma*

πρὸς τοὺς ὁμοίους. καὶ τὰ τοιαῦτα πρὸς ἡμᾶς διελέγετο μειδιῶν. ἀλλ', ἔτι γὰρ ἐσωφρόνουν καὶ κρείττων ἦν ὁ λογισμὸς τοῦ κακοῦ καὶ πρὸς τὴν θέαν ἄτρωτος ἦν, [οὐκ] ἠνεσχόμην, οὐκ ἐκφθαρήσῃ δὲ ἔφην, οὐκ εἰς σαυτόν, οὐκ εἰς τὸ βάραθρον χωρήσεις; μαλακιζόμενος πολίτης εἰς Τίμωνος ἥκεις; ἢ ἐν τοῖς Καλλίου κωμάζειν νομίζεις ἢ πρὸς Σωκράτην ἀφῖχθαι καί τινι τῶν ἐραστῶν διαλέγεσθαι. 22. πολὺ τὸ καθ' ἡμᾶς, Ἀλκιβιάδη, τῶν σῶν ἐπιτηδευμάτων κεχώρισται, ἡ πενία τοῦ πλούτου, τῆς μέθης ἡ σωφροσύνη, τῶν κώμων καὶ τῆς ἀσελγείας ἡ παρ' ἐμοὶ καρτερία, τῆς πόλεως ἐν ᾗ κωμάζεις ἡ κακοδαίμων ἐσχατιὰ διὰ τὴν σὴν ἔφοδον. σὺ μὲν Ἀγάθωνα καὶ Σωκράτην, μᾶλλον δὲ τὸν δῆμον ὅλον ἐραστὴν

---

4 Luc. dial. mer. 15, 2 7 Xen. conv. 1, 2. Plat. apol. p. 20 A 14 cf. p. 558, 1

---

2 *ἐσωφρόνουν* scripsi coll p. 540, 3; 544, 5 *ἐγὼ ἐσωφρόνουν ἔτι B* edd *ἐφρόνουν ἔτι HDVa* sed in hoc *ἐγὼ* post *ἐφρόνουν* in marg add m², *MaCl* *γρ ἐφρόνουν· ἔτι* in marg Mor *ἐγὼ ἐφρόνουν* Gasda | *καὶ* inserui e libris et *γρ* in marg Mor om edd 4 *οὐκ* cancellavi *καὶ ἠνειχόμην* coni Gasda nisi ante *οὐκ ἠνεσχόμην* maior lacuna statuatur | *ἀποφθαρήσῃ* coni Re 5 *οὐκ εἰς αὑτὸν B* *εἰς αὑτὸν HMa* sed in hoc del, *Cl* om *Va* *οὐκ εἰς σκότον* coni Re cui obloquitur Iacobs Lect 97 Anth Pal III 250 | vocibus *οὐκ εἰς* rursus inc *Cr* fol 47ᵛ sed pleraque abrasa sunt | *χωρήσεις μαλακιζόμενος; D* et coni Re Iacobs qui *σὺ ὁ* ante *μαλακιζόμενος* inser 6 *πολίτης εἰς* scripsi om *D* *εἰς πολὺ HBVa* sed in hoc *γρ πολίτης* in marg m³, *MaCl* scriptura in *Cr* parum certa *πολίτης* edd sed *γρ εἰς πολύ*; in marg Mor „*pro πολίτης mallem ὁμιλητής*" Re probante Iacobsio at cf. l. 13 et p. 548, 3 7 *ἢ* (2)] *καὶ D* 8 *περὶ σωκράτους B* *τὸν* ante *σωκράτην D* 10 *σῶν* inser *Ma*³ et *γρ* in marg *Va*³ om reliqui libri sed scriptura in *Cr* parum certa | *ὅσον* ante *ἡ* inserendum coni Gasda *ἡ* om *HDBMaCl* 13 *ὡς BVa* sed in hoc in *ἡ* corr m³, *MaCl*

αὐχεῖς, ἐμοὶ δὲ ἀπεναντίον ὁ τρόπος. μισῶ γὰρ οὐκ Ἀθηναίους μόνον, ἀλλὰ καὶ πάντας ὅσοι τοιαύτης εἰσὶ φύσεως. 23. *τί δὲ τὴν Ταυρέου παλαίστραν καταλιπὼν* | R IV 188 *καὶ τὸ πολὺ τῶν ἐραστῶν σύνταγμα ἥκεις εἰς ἐρημίαν οὗ μηδείς σε ὄψεται; τί δ' ἐραστόν σοι παρ' ἐμοί; τί δέ σε ἤγαγεν ἐνταυθοῖ, πρὸς θεῶν; οὐ γὰρ παῖδας Δωριεῖς ἢ παρθένους ἐξ Ἰωνίας ἢ πολὺν ἄκρατον εὑρήσεις παρ' ἐμοί. τί οὖν ἐνοχλεῖς δωρεὰν Τίμωνα; τί δὲ τὸν ἐμὸν τρόπον ἐκφέρεις εἰς τοὺς πολλούς; τί δ' ἐξορχῇ τὸν ἡμέτερον βίον; οὐκ ἀρκεῖ τὰ μυστήρια;*

24. *Ταῦτα βοήσας καὶ διαρραγείς, ὡς ἀπηλλάττετο τὸ μειράκιον, μετοικίζεσθαι διενοούμην καὶ τὴν ἀποικίαν πορρωτάτω στέλλειν τῆς ἐρημίας. ὁ δ' ἐγγύθεν ἐφειστήκει πάλιν καιρὸν ἀναχωρήσεως οὐκ ἐνδιδούς. πολλὰς ἐφόδους ἤνεγκα, πολλὰς Ἀλκιβιάδου προσβολὰς ἀπεωσάμην. τὸ τελευταῖον δὲ μεγάλῳ τινὶ μηχανήματι τοῦ κάλλους κατασεισθεὶς κατηνέχθην. καὶ τρόπαιον καθ' ἡμῶν ἔστησεν Ἀλκιβιάδης καὶ τὸν ἐμὸν ἤλεγξε*

---

1 Her. VII 34 et 55 3 cf. t. II 303, 10. Luc. paras. § 43. Plat. Charm. p. 153 A 5 cf. p. 556, 14. Luc. Tim. § 58 8 Strab. X 483 sq. | cf. p. 550, 1. Ar. eq. 105 11 Luc. salt. § 15. pisc. § 33. Alciphr. ep. III 72 12 cf. decl. Alcib. Mélanges Graux p. 634 sq. 13 cf. p. 558, 11. Ar. eccl. 803

---

1 *ἀπ' ἐναντίον Ma ἀπεναντίων Cl* 3 *τῆς* ante *τοιαύτης D* | *Ταυρέου* scripsi e *Cr* sed scriptura parum certa, *HD* et *γρ* in marg Mor cum Gasda *ταυραίου B* sed *αι* corr, *VaMa Cl* edd cf. ad t. II 303, 10 et infra p. 561, 14 5 *οὗ* scripsi *οἷ HDBCl* edd sed „*malim οὗ*" Re scriptura in *Cr* parum certa *ἧ VaMa* 10 *τίμωνι*^α *Va* | *ἐμὸν Ma* sed *ἐ* in ras m^3 11 *δὲ H* 13 voce *ὡς* rursus inc *La* fol 100 15 *ὃ H VaMaCl* 16 *καὶ* ante *καιρὸν B* 20 *ἔστησε καθ' ἡμῶν D* | *ἀλκιβιάδου La* | *ἤλεγξεν Cl*

τρόπον καὶ τὴν φύσιν ἀσθενεστέραν τὴν ἐμὴν τῆς τοῦ σώματος ὥρας ἔδειξε. δέσμιος δὲ διὰ τὸν ἔρωτα οἰκτρός, αἰχμάλωτος ἀπὸ τῆς ἐσχατιᾶς ἐπὶ τὴν πόλιν ἤχθην ὁ μισάνθρωπος καὶ οὐχ ἑνός, τρισμυρίων δὲ θανάτων ἄξιος. 25. τίς κακοδαιμονέστερος Τίμωνος ἕτερος ἂν γένοιτο; βοῶν, ὦ κακὴ κεφαλή, λοιδορούμενος, μισάνθρωπος ὤν, ἀπελαύνων τοῖς λίθοις, μισῶν καὶ μέχρι ῥήματος Ἀλκιβιάδην τὸν ἔρωτα ἐδέξω καὶ πρὸς ἀνθρώπους ἐσπείσω καὶ πρὸς τὰ χείριστα ηὐτομόλησας ἀπὸ τῆς γενναίας ἐκείνης τάξεως τοῦ βίου. 26. μαίνομαι καὶ παραπαίω, νὴ τοὺς θεούς, καὶ τὰ παρόντα ὄναρ εἶναι δοκεῖ. ἄνθρωπόν τινα ἀγαπῶ; στέργω δέ τινα ταύτης ὄντα τῆς προσηγορίας; ἀλλ' οὐχ οὕτω ταῦτ' ἔχει. οὐκ ἔστιν Ἀλκιβιάδης Ἀθηναῖος οὐδ' ἄνθρωπος, μὴ τοῦτο ὑπολάβητε, θεῖον δέ τι φάντασμα ἐξ οὐρανόθεν ἧκον ἐν ἡμῖν πλανᾶται καὶ κάλλους τις ἀρχέτυπος εἰκὼν ἐν τοιούτῳ φαίνεται τῷ σχήματι. πάλιν ἐπιδημία θεῶν, πάλιν ἐπιφοίτησις εἰς τὴν Ἀττικὴν τῶν κρειττόνων. Ἀπόλλων τις ἕτερος ἐκ Δήλου

---

6 cf. p. 552, 16. Dem. fals. leg. p. 442, 4. Ar. Ach. 285
8 cf. p. 537, 19   16 Il. ϑ 19 et 21; ρ 548   17 cf. t. III 99, 3 sq. Plut. Alc. 1

---

2 *δὲ* om *HLaD* et *γρ* in marg Mor   4 *ἤχθη D*   6 *ἂν γένοιτο* scripsi ex *HLaD* et *γρ* in marg Mor scriptura in *Cr* parum certa *γέγονε BVaMaCl* edd | *βοῶν* om *B*   8 *προσρήματος Va* | *ἀλκιβιάδου D*   9 *ἐσπείσω Va* sed *σ* inser m²
10 punctum post *βίου* posui colon *La* signum interrogationis reliqui libri edd   12 *εἶναι* om *D* | *δοκῶ D* et *γρ* in marg Mor | *τινα* scripsi cum Gasda *τινὰ VaMaCl τίνα HLaDB* edd | *ἀγαπῶ* scripsi *ἄγω* libri edd *ἄγαμαι* Iacobs Lect 97
13 *δέ τινα* scripsi e *MaCl* cum Gasda *δὲ τίνα* reliqui libri edd
14 *ἀλλ'* ante *οὐκ D* et *γρ* in marg Mor | *οὐδὲ B*   15 *ὑπολάβοιτε Ma* | *δ' ἔτι La*   16 *ἐξ* om *B* | *ὑμῖν D*   17 *τούτῳ D* et *γρ* in marg Mor   19 *τίς LaVaCl*

πάλιν πρὸς ἡμᾶς | *ἀφῖκται.* 27. *Διόνυσός τις* R IV 189 *οὗτος δεύτερος ἐκ Θηβῶν εἰς τὴν Ἀττικὴν κωμάζει πλεῖστα φέρων τῆς θείας φύσεως γνωρίσματα καὶ τῆς πρὸς τὸν θεὸν ὁμοιότητος. κόμαι μὲν αὐτῷ τοῖς κροτάφοις ἐπισείονται Βακχικαὶ τοῖς στεφάνοις ἤδη καὶ τοῖς ἄνθεσι πρὸς κόσμον ἀνθοῦσαι, ὀφθαλμοὶ δ' ἀφιᾶσι βολὰς ταῖς ἡλίου μαρμαρυγαῖς ἁμιλλωμένας γαῦρον ἤδη καὶ προσηνὲς ὁρῶντες, καταλάμπονται δὲ παρειαὶ ταῖς γλήναις αὐτῷ, τὸ δ' ἐρύθημα τοῦ προσώπου τῷ τῶν λαμπάδων ἀνταστράπτει πυρί, γέλως δὲ τοῖς χείλεσιν ἐπανθεῖ. χορεύει δ' ἴσα τῷ θεῷ διάδετος μὲν ταινίαις καὶ τοῖς στεφάνοις τὰς κόμας, ποδήρει δὲ ἀστράπτων χιτῶνι καὶ καταπάστοις ἁλουρ-*

5 Callistr. stat. 6 p. 428, 21 ed. Kayser 6 Meleag. Anth. Pal. V 143, 2 13 Ar. Eq. 968

1 *ἀφικνεῖται Va* sed *ἀφῖκται* in marg | *διόννσος La* sed *ς* e *ν* corr *s* | *τίς VaCl* 2 *δεύτερος* inserui e *DBMaCl* *δεύτερον HLa* scriptura in *Cr* parum certa om *Va* edd 3 *τὰ* ante *γνωρίσματα LaD* 4 *τοὺς θεοὺς D* | *ἔκφρασις ἀλκιβιάδου* in marg *Va*[3]*Ma*[2] 5 *ἐπισείονται — στεφάνοις* in marg *Cl*[2] 6 „*malim κῶμον*“ Re cui obloquitur Iacobs Add 233 Anth Pal III 82 Philostr. 702 | *δὲ* edd 7 *ταῖς* e *τὰς* corr *La*[s] | *ἁμιλλωμένας* scripsi, ut coni Re *ἀμιλλωμένας Cl* *ἀμιλλώμεναι HMa* sed in hoc ´ et *αι* in ras m[3] *ἀμιλλώμενοι La* *ἁμιλλώμενοι B Va* edd scriptura in *C* parum certa 8 *αὐχένα* ante *γαῦρον* libri sed scriptura in *C* parum certa, *μεγάλαυχον ἤδη καὶ* edd delere quam in *αὐγῇ* mutare malui | *ἤδη* inserui e libris om edd | *ὁρῶντες Ma* sed *ες* in ras m[3] in ras om *D* 9 *τὸ δ' — 11 ἐπανθεῖ* citat Plan fol 105[v], — 10 *τῷ* in marg *Cl*[2] 10 *ἀνταστράπτει* scripsi ex *HLaVaMaCl* sed in hoc *α*(2) ex *ι* corr m[2] scriptura in *Cr* parum certa *ἀντιστράπτει* Plan edd *ἀπ·στράπτει D* *ἀπαστράπτει B* 11 *δὲ* edd | *ἶσα VaMaCl* | *τῷ* om *D* | *διάδετος La* sed *δ*(2) in ras *f* 12 *μὲν La* sed *ν* in ras *f* | *ταινίαις La* sed *ν* in ras *p* 13 *δὲ* om *La* *καὶ* Re | *καταπάστοις Ma* sed *καταστράπτοις* suprascr m[3] *καταπάτοις B* | *ἀλουργήμασιν HVaMaCl* (cf. t. II 22, 8; 320, 3; IV 224, 9) *ἀλουργίσιν D* *γρ ἁλουργῖδι* in marg Mor

γήμασιν ἐμπρέπων καὶ πολὺν ἄκρατον ἐπιχέων πανταχοῦ. 28. ὁ δὲ καὶ τοὺς κόλακας ἀντὶ τῶν Σατύρων ἔχει καὶ τὸν αὐλὸν ἐπάγεται πρὸς τὸν θίασον καὶ τὴν σύριγγα τὴν Πανικήν, καὶ γυναῖκες ἀντὶ τῶν Βακχῶν αὐτῷ πρὸς τὴν χορείαν ἀρκοῦσιν, ὁ δὲ εὐδαίμων Σειληνὸς ὁ τὸν Διόνυσον πολλάκις ὑπὸ τῷ τρίβωνι περιπτυξάμενος παρακολουθεῖ κωμάζων ὁ σοφὸς Σωκράτης. πολὺς δὲ καὶ πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος ὁ θεός. καὶ τὸν Ὀλύμπιον δὲ [καὶ] οὗτος εὐτυχεῖ πρὸς γένους καὶ πολιτειῶν, ὥσπερ φασὶ πρότερον τὸν θεὸν τὸν μυστικὸν βακχεύοντα καὶ δᾳδουχοῦντα καὶ τὰς ἐξ Ἀνακτόρου λαμπάδας αἰωροῦντα. ἀλλ' οὐ θεός, ἀλλ' ἄνθρωπος Ἀλκιβιάδης. ἀλλ' Ἀλκμαιωνίδης, ἀλλ' ἐξ Ἱππονίκου καὶ τῆς μεγάλης οἰκίας καὶ Μεγακλέα καὶ Κλεινίαν καὶ τὸ πρὸς μητρὸς Περικλέα καὶ τὴν Δεινομάχην αὐχῶν.

---

3 sq. cf. t. III 385, 20 sq. 5 Plat. conv. p. 216 D. 221 D 7 cf. decl. Alcib. ed. Mélanges Graux p. 635, 25 9 cf. p. 551, 8; 556, 8; 558, 14; 562, 1 et 14 10 Ar. ran. 340. Her. VIII 65 11 cf. decl. Alcib. l. l. p. 636, 19. Her. IX 65 13 Isocr. big. c. 10. Dem. Mid. § 144 14 Isocr. big. c. 13

---

9 Ὁ Περικλῆς γὰρ ὃς (ὡς *Ma*) διὰ τὰ ἔργα ὑπ' Ἀθηναίων Ὀλύμπιος ἐκλήθη συγγενὴς Ἀλκιβιάδου ἦν *Va*[3] *Ma*[2]

---

2 καὶ om *CrBVaMaCl* | τῶν om *D* 4 βάκχων *HBVa MaCl* 7 σοφιστὴς *D* et γρ in marg Mor 9 καὶ cancellavi | εὐτυχεῖ scripsi δυστυχεῖ libri (etiam *Cr*) sed in lac 8 litt om *B* δυστυχεῖς edd sed δυστυχεῖ scribendum monet Mor Not f V[v] „*ego locum hunc non intelligo*“ Re locus labem contraxit quae dubito utrum καὶ deleto et δυστυχεῖ in εὐτυχεῖ mutato plane sanata sit 10 κοτίνων? | τὸν(2)] τὸ *H* parum certa scriptura in *Cr* | μουσικὸν *D* parum certa scriptura in *Cr* 13 ἀλλ' ἀκμαιονίδης *Va* sed ὰ ἀλ supra 'ἀκ m[2] | ἀλκμεωνίδης *La* sed αι supra ε *y* ἀκμαιωνίδης *HCl* 15 τὸ scripsi ex *HLaD* parum certa scriptura in *Cr* τὸν *BVaMaCl* edd | περικλέους *D*

29. *Τί οὖν; βούλομαι ἀποθανεῖν. ἐρῶ δικαιότερον ἔρωτα πρέποντα* | *ἐμαυτῷ. τοῦ μὲν γὰρ Κλεινίου* R IV 190 *παιδὸς διὰ τὴν συμφορὰν ἐρῶ, τοῦ θανάτου δὲ διὰ τὸν τρόπον. εἰ γὰρ καὶ ἱπποτρόφος Ἀλκιβιάδης καὶ τὸν κότινον ταῖς ἱππικαῖς πολλάκις νίκαις ἀναδησάμενος καὶ ῥήτωρ ἄριστος καὶ δημαγωγὸς καὶ στρατηγὸς παρευδοκιμῶν ἤδη καὶ τὸν Νικίαν καὶ μείζω Περικλέους ἀξιῶν φρονεῖν καὶ τὸν Ὀλύμπιον δεύτερον ἀποφαίνων τῷ μεγέθει τῶν ἐγχειρημάτων καὶ κάλλιστος ὑπὲρ τὸν Νιρέα καὶ τὸν ἐκ Θετταλίας ἐκεῖνον ὃν Ὅμηρος εἰς ὥραν τὰ πρῶτα ἐπαινεῖ, ἀλλ' ἄνθρωπος Ἀλκιβιάδης, ὦ κακόδαιμον Τίμων, δυσμενὴς ἐκ προσηγορίας. σὺ δ' ἐξέστηκας καὶ μελαγχολᾷς· δεῖ σοι κωνείου.* 30. *καταφεύγω δὴ πρὸς τὸν νόμον ὃς τοῖς βουλομένοις ἀποθνήσκειν δίδωσι ῥᾳστώνην. καὶ τοῖς λίθοις ἤδη βάλλεσθαι ὑφ' ὑμῶν ἀξιῶ. δυστυχῶ δὲ θανάτου καὶ προσαγγελίας ἄξια καὶ πάντων δικαιότερός ⟨εἰμι⟩ ἀπολαύειν τούτου τοῦ νόμου ὃν πάντων παρ'*

---

4 Isocr. big. c. 14. Dem. Mid. § 145 5 Plut. Alc. 16. Athen. XII p. 534 D. Paus. I 22, 6 | Choric. Milt. § 73 p. 13, 14 6 Isocr. big. c. 15 10 cf. p. 554, 9 11 Il. *β* 674 12 cf. ad p. 537, 19. Dem. p. 72, 1 13 cf. p. 535, 17 16 Auson. id. 15. cf. Piccolomini l. l. p. 50 et supra p. 529 not. 2

---

1 signum interrogationis post *οὖν* inserui, post *ἀποθανεῖν* quod habent edd delevi | *ἐρῶι· La* | voce *δικαιότερον* des *Cr* fol 47[r] 2 „*malim ἔρωτα ⟨ἔρωτα μᾶλλον⟩ πρέποντα ἐμοί*“ Re 4 *καὶ* om *H* | *ἀλλ'* ante *ἀλκιβιάδης B* 5 *τὸ H* | *ταῖς ἱππικαῖς* scripsi e *VaMa* *τῆς ἱππικῆς HLaBCl* sed in hoc in *τοῖς ἱππικοῖς* corr, edd | *νίκης D* et coni Iacobs Lect 97 8 *φρονεῖν ἀξιῶν D* 9 *ἐγχειρημάτων* reposui e libris *ἐπιχειρημάτων* edd 11 *ὄναρ H* | *ταπρῶτα VaMa* 15 *ῥαστώνην HDBVaMaCl* edd | *τοῖς* om *DB* 16 *ὑφ'* scripsi ex *HLaDVa* *ἀφ' BMaCl* edd | *δυστυχοῦς H* 17 *προσαγγελίας Va* sed *αγγελι* in ras et *γρ προσαγγελίας* in marg m[2] | *δικαιότατος* Gasda | *εἰμι* inserui om libri edd 18 *ὃν* — 552, 1 *ὅτι* om *B*

ὑμῖν μᾶλλον ἐπαινῶ τῶν νόμων, ὅτι τοὺς ἀνθρώπους ἀποθνήσκειν βούλεται.

31. *Εἶεν· ἀλλ' ἀντιλαμβάνεταί τις συκοφάντης τῆς σωτηρίας τῆς ἐμῆς καὶ τί πέπονθας θανάτου ἄξιον ἐρωτᾷ καὶ τὸν νόμον ἐφ' ἑτέροις κεῖσθαί φησιν ἀτυχήμασιν. εἶτα οὐκ εἰκότως μισάνθρωπος ἐγενόμην; εἶτ' οὐ δικαίως ἀποθνήσκειν βούλομαι καὶ τῆς μετ' ἀνθρώπων ἀπαλλάττεσθαι κοινωνίας; βασκαίνεις ἀποθανεῖν βουλομένῳ; φθονεῖς μοι τοῦ θανάτου; μὴ γὰρ στέφανον ἢ δωρεὰν αἰτῶ παρὰ τοῦ δήμου; μὴ γὰρ σιτήσεως ἢ τιμῆς τινος βούλομαι τυχεῖν; σὺ δὲ ἀπόθνησκε παρελθὼν καὶ συνήγορον ἕξεις Τίμωνα, καὶ τὸ κώνειον εἰ βούλει παρ' ἐμοῦ λαμβάνειν καὶ δήμιον ἐπιγράφεσθαι Τίμωνα, διακονεῖν ἀντὶ παντὸς ἔσται*
R IV 191 *μοι.* 32. *τί δ' εὐνοίας | ἔχων πρός με τεκμήριον, τί δὲ φιλίας δίκαιον, τί δέ, ὦ κακὴ κεφαλή, κερδαίνων περιεῖναι Τίμωνα βούλει; συγγενής εἰμί σοι; ἀδελφός; ἑστιάσεως ἐκοινώνησά σοι; θυσιῶν; πανηγύρεων; οὐκ ἄνθρωπος μὲν ὑπάρχεις, μισάνθρωπος δ' ἐγώ; μὰ τοὺς θεούς, οὐδ' εἰ Ἀλκιβιάδης ἀντελαμβάνετο παρών, ἠνεσχόμην ἂν τὸ πρᾶγμα. προτιμότερα γάρ μοι τοῦ Κλεινίου παιδὸς τὰ τοῦ θανάτου παιδικὰ φαίνεται.*

---

16 cf. ad p. 548, 6 21 [Plat.] Eryx. p. 393 D

---

1 *μάλιστα* coni Gasda | *τὸν νόμον DVaMaCl* 3 *τις* e *τῆς* corr et *συκοφάντης* inser *Cl*[2] | *τῆς* inserui ex *HLaD* om *B VaMaCl* edd 4 *πέπονθα B* 5 *φησιν ἀτυχήμασιν* scripsi ex *HLaD* *ἀτυχήμασί φησιν BVaMaCl* edd 11 *σιτηρέσιον Va* sed *σιτήσεως* in marg m[3] quae eadem del | *τινὸς τιμῆς H*
14 *διακονεῖν* scripsi *ἧκον οἷς DBVaMaCl* edd *ἧκα οἷς HLa* *ἧκεν εἷς* coni Mor *ἡ διακονία* vel eiusmodi quid coni Iacobs Lect 97 18 *ἑστιάτωρ Va* 19 *δὲ D* 20 *εἰ* om *H*
21 *παρὼν* inser *Va*[2]*Ma*[3] | *ἀνεσχόμην H*

33. *Ἀλλὰ ποῖον ἀπολώλεκα παῖδα; ἐρωτᾷ πάλιν. τίς μοι τέθνηκε τῶν φιλτάτων; τί μέρος ἠκρωτηρίασμαι τοῦ σώματος; τίς ἐξάγει με τοῦ βίου συμφορά; τίς δὲ πρόφασις τοῦ θανάτου; τὸ δὲ ξυγομαχεῖν σοι νῦν, ὦ κακόδαιμον, καὶ διαλέγεσθαι, πρὸς θεῶν, οὐ προσαγγελίας καὶ θανάτου ἄξιον εἶναί σοι δοκεῖ; τὸ δὲ εἰς ἄστυ κατελθεῖν ὅλως, τὸ δὲ εἰς ἐκκλησίαν παρελθεῖν ὅλως καὶ τοσούτους ὁρᾶν ἀνθρώπους καὶ τοσούτων ἀνέχεσθαι οὐ μυρίων ἄν μοι πρόφασιν παράσχοι θανάτων; αὐτὸ δὲ τὸ δεῖσθαι προσαγγελίας καὶ τὸ μηδὲ αὐτόν τινα κύριον ἑαυτοῦ τυγχάνειν οὐκ ἀγχόνης ἄξιον τῷ σωφρονοῦντι;* 34. *ἐπιλέλησαι δὲ ὧν ἀρτίως ἔλεγον, ὧν ἔναγχος ὠδυρόμην; ἐρωτᾷς τὴν συμφορὰν ἥτις ἐστί; τάξιν ἔλιπον τοῦ βίου γενναίαν καὶ λογισμὸν σώφρονα δι' ἔρωτα οὐκ ἠδυνήθην φυλάξαι καὶ τὴν μισανθρωπίαν ὥσπερ τινὰ προβεβλημένος ἀσπίδα τοῦ βίου ταύτην ἀφῆκα καὶ παρεχώρησα τῆς νίκης Ἀλκιβιάδῃ. φιλοτιμίας μὲν ἐκράτησα καὶ πλούτου κρείττων ἐγενόμην, ὦ θεοί, καὶ δόξης ὑπερεῖδον, κατεφρόνησα δὲ καὶ τῶν παρ' ὑμῖν ἐπαίνων καὶ τιμῶν. οὐ πανηγύρεων, οὐ πομπῆς τινος,*

---

5 cf. t. IV 571, 8 R   12 cf. t. III 19, 3. Luc. Tim. § 45
13 Dem. p. 1470, 12. Isocr. paneg. p. 76 b

---

2 *τέθνηκεν Cl*   6 *ἄξιον* (*ἄξια Va*) *καὶ θανάτου DVa*
7 *ἐλθεῖν B* | *τὸ* — 8 *ὅλως* in marg inser *Va*[2] om *BMa*
11 *καὶ* Mor om libri | *μὴ δὲ HLaBVaMaCl* *μὴ δ' D* | *ἑαυτόν D*   13 *ὧν* (2) scripsi coll Dem. et Isocr. ll. ll. *ὡς* libri edd sed „*malim ὧν*" Re   14 *ἥτις* reposui e libris, ut e Par 3017 coni Boissonadius Anecd. IV 56 *εἴτις* edd sed „*malim ἥτις*" Re
17 *ἀφῆκα Ma* sed *α* (2) in ras m[3] *ἀφῆκεν Cl*   18 *παρεχώρησα* — *Ἀλκιβιάδῃ* respicit Plan fol 105[v] citans *παραχωρῶ σοι τῆς νίκης*   19 *Ἀθηναῖοι* Cobet Mnem. N. S. III 148 Coll crit 283 at cf. 561, 3; p. 552, 20; 553, 6; 556, 12; 559, 8; et alloquitur *ὦ πεντακόσιοι* p. 537, 10; 559, 11. cf. p. 529

οὐκ ἀγῶνος ἡττήθην. 35. ἀνάλωτος δὲ πρὸς πάντα μείνας τἀνθρώπινα ἔρωτι δουλεύω μειρακίου, καὶ ὥσπερ ἐν Εὐρίπῳ τὰ τῆς γνώμης ἐκ μεταβολῆς ἀνεστράφη μοι. πάλιν μειδιῶν ὁρῶμαι καὶ διαλεγόμενος ἀνθρώποις καὶ κωμάζων καὶ στεφανούμενος καὶ θεραπεύων Ἀλκιβιάδην καὶ πρὸς τοὺς κόλακας ἁμιλλώμενος τῇ R IV 192 θεραπείᾳ καὶ γέλωτα παρέχων | ἀνθρώποις ἐπ' ἐμαυτῷ τῶν ἀνθρωπίνων πρότερον ἁπάντων καταγελῶν. 36. ὑπὲρ τὸ μειράκιον τὸ Θετταλὸν τὰ τῆς μεταβολῆς ἐστί μοι, ὃ τὸ Πήλιον καταλιπὸν καὶ τὴν μελίαν ἐπὶ τὴν Σκῦρον ᾔει καὶ τὸν παρθενῶνα καὶ τῇ προσηγορίᾳ καὶ τῷ βλέμματι καὶ τῇ στολῇ πρὸς τὸ θῆλυ τὴν φύσιν ἐξεβιάζετο, ἐγὼ δ' ἐκ τῆς ἐρημίας ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐκ τῆς ἐσχατιᾶς ἐπὶ τὰς Ἀλκιβιάδου θύρας. καὶ κώμοις καὶ μέθαις ἐγκαλινδοῦμαι τὸν μονήρη βίον ἐκεῖνον ἀποθέμενος, καὶ τὰς χείρους ἀνταλλάττομαι προσηγορίας τῶν φιλτάτων κόλαξ ἀντὶ Τίμωνος ἀκούων, ἐραστὴς ἀντὶ μισανθρώπου. 37. ἐμπομπεύει δ'

3 cf. ad p. 491, 13 9 cf. p. 551, 10 10 Philostr. im. II 3; I 7. Themist. or. XXIV p. 308 c 11 cf. t. IV 455, 3 sq. 15 Luc. Tim. § 42 18 hypoth. ad Dem. Lept. p. 456, 17. Luc. adv. indoct. § 10. apol. § 4

1 ἀγώνων *HLa* 2 καὶ — 4 μοι citat Plan fol 105[v] 3 ἀναστρέφει *HLaD* et γρ in marg Mor ἀντεστράφη *Va* 6 ἀλκιβιάδη *D* | ἀμιλλώμενος *HVaCl* 7 ἐπ' ἐμαυτῷ non post ἀνθρώποις sed post 8 ἁπάντων *Va* 8 κατεγέλων *BMa* sed in hoc γρ καταγελῶν in marg m[3] καταγέλων *Cl* 10 ὃ τὸ] ὅτι *HBVa* sed in hoc ι ex ο corr, *MaCl* | Πήλιον scripsi e *La BVaMaCl* cum Iacobsio Phil 248 et Gasda πύλιον *HD* edd | καταλιπὼν *Va* καταλιπῶν *La* | ὅτε post μελίαν Mor del Re 11 Σκῦρον scripsi e *La* coll p. 311, 7 et Arcad. p. 69, 7 ed. Barker Σκῦρος ἡ νῆσος σκύρον reliqui libri edd | εἴη *B* 13 voce ἐξεβιάζετο inc *Cr* fol 16[v] at pleraque abrasa sunt | δὲ *DVaMaCl* 14 Ἀλκιβιάδου θύρας scripsi e *CrHLaDVaMaCl* ἀλκιβιάδου χεῖρας *B* θύρας Ἀλκιβιάδου edd 18 ἀντὶ *La* sed τὶ inser *s*

Ἀλκιβιάδης τῇ ἐμῇ συμφορᾷ καὶ πᾶσιν ἐπιδείκνυται ἀνθρώποις οἷον ἐραστὴν ἐκ τῆς ἐρημίας ἀναστήσας δέσμιον ἔχει παρακολουθοῦντα. καὶ τὸ κεφάλαιον τῶν συμφορῶν, τὸ τῶν ἐραστῶν πλῆθος τὸ μειράκιον ὑπεροπτικὸν πρὸς ἡμᾶς ἀπεργάζεται. πάντας γὰρ πανταχόθεν Ἀλκιβιάδης ἀναδησάμενος τῷ κάλλει, καθάπερ τὴν Διὸς σειράν φησιν ὁ λόγος, μετεώρους ἔχει καὶ βίον οὐκ ἀνθρώπινον ζῆν ἀναγκάζει τοὺς ὑπὸ τῇ τυραννίδι ταύτῃ κατεχομένους. τίς γὰρ Ἱππίας ἢ Πεισίστρατος, τίς Ἵππαρχος χαλεπὸς οὕτω τοῖς ὑπηκόοις ὡς Ἀλκιβιάδης τοῖς ἐρασταῖς ἡμῖν; 38. ἕωθεν ἐπὶ τὰς θύρας ἀπαντᾶν δεῖ τὰς προόδους καιροφυλακήσοντας καὶ δορυφορήσοντας τὸ μειράκιον καὶ προσκυνήσοντας, ἂν ὀφθῇ μόνον, ἐκεῖθεν ἕπεσθαι τοῖς νεύμασι καὶ ταῖς ὁρμαῖς ἀκολουθοῦντας εἰς Λύκειον, εἰς Ἀκαδημίαν, ἐπὶ τὰς παλαίστρας, πάλιν εἰς ἐκκλησίαν, εἰς βουλευτήριον, ἐπὶ τὸ θέατρον, πανταχοῦ παραγίνεσθαι, ἀγωνιζόμενον ἐπαινεῖν, δημηγοροῦντα θαυμάζειν, ἤδη δὲ καὶ τοὺς προγόνους καὶ τὰ σεμνὰ θρυλεῖν διηγή-

---

6 Luc. Iup. trag. § 45 7 Il. ϑ 19. Plat. Theaet. p. 153 C. Aristid. t. I p. 6, 17 Dind. (= t. II p. 343, 3 Keil.) 10 cf. p. 44, 13 sq. 12 Luc. necyom. § 12 | Dem. p. 678, 17. Luc. abdic. § 16

λ
3 κεφά in κεφαλαὶ corr Cl^2 4 ὑπεροπτικὸν πρὸς ἡμᾶς ἀπεργάζεται τὸ μειράκιον *Va* 5 πάντας — 7 ἔχει citat Plan fol 105ᵛ 8 ἀναγκάζειν *Cl* | τῇ om *Va* 10 ἴπαρχος *Cl* sed ʾ in ʿ corr m^4 ὕπαρχος *Va* | οὕτω scripsi e *VaMa* οὕτως *HL BCl* om *D* 12 καιροφυλακήσαντας *LaD* 13 δορυφορήσαντας *D* | προσκυνήσοντας *Cl* sed η in ras m^3 προσκυνήσαντας *D* 15 εἰς scripsi ex *HLaBVaMaCl* ἐς *D* edd scriptura in *Cr* parum certa | λύκιον *BVaMaCl* | εἰς scripsi e libris sed scriptura in *Cr* parum certa ἐς edd 17 τὸ ante βουλευτήριον *D* | παραγενέσθαι *D* 18 δημηγοροῦντα *La* sed τα suprascr *s* 19 θρυλεῖν scripsi ex *HLa* θρυλλεῖν reliqui libri edd cf. ad p. 542, 10

ματα ἃ κέρδος ἦν σιωπᾶν, τοὺς Ἀλκμαιωνίδας, τὴν τῶν τυράννων κατάλυσιν, τὸν μυστικὸν ὁπλίτην τὸν Καλλίαν, τὰς δᾳδουχίας αὐτοῦ, τὸν μετὰ τῶν λαμπάδων εἰς Μαραθῶνα δρόμον, τὴν ἐν Σαλαμῖνι Κλεινίου ναυμαχίαν ἐπαινεῖν, τὴν Ξανθίππου περὶ Μυκάλην στρατηγίαν θαυμάζειν, τὴν Ἀγαρίστην ἐκπλήττεσθαι,
R IV 193 τὴν | Δεινομάχην μακαρίζειν οἷον ἄγαλμα εἰς φῶς ἤγαγε, τὸν Ὀλύμπιον προσκυνεῖν, καὶ οὐκ ἀρκεῖ, τιμᾶν δὲ ἤδη καὶ Ἀσπασίαν μετὰ Σωκράτους τὴν ἐκ Μιλήτου τὴν ἐξ οἰκήματος ὡς Διοτίμαν ἐπαινεῖν τὴν σοφήν. ταῦτα γὰρ Ἀλκιβιάδης ἀπαιτεῖ παρ' ἡμῶν καὶ τοιούτοις ἥδεται. 39. τὰ δὲ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας, ἀποτρόπαιοι δαίμονες, τῆς συμφορᾶς. κολάκων μὲν ἐκεῖ πλῆθος εἰσρεῖ πανταχόθεν, ἐραστῶν δὲ ἕτερον σύνταγμα ἐπεισέρχεται, αὐλητρίδες, ὀψοποιοί, μαγείρων πλῆθος, οἰνοχόων, πάντα ἐπ' ἴσης μοίρας καὶ τάξεως μιᾶς, σοφισταί, κόλακες, φιλόσοφοι, μαστροποί, πόρνοι, μισάνθρωποι. διαφορὰ δ' οὐδεμία παρ' αὐτῷ οὐδ' ἐξαί-

---

1 Her. VI 121. Isocr. big. c. 10 3 schol. ad Arist. nub. 64 4 Her. VIII 17 5 Diod. Sic. XI 34. Plut. Per. 3 6 Her. VI 131. Plut. Per. 3 9 Plat. Menex. p. 235 E. Luc. imag. § 17; salt. § 25. Aristid. pro IV viris t. II p. 171, 6 Dind. 10 Plat. conv. p. 201 D. Luc. imag. § 18; eun. § 7 15 cf. p. 547,5

---

5 τὴν ἐξ ἵππου *B* | περὶ scripsi ex *HLaDCl* παρὰ *BVa Ma* edd scriptura in *Cr* parum certa 6 Ἀγαρίστην scripsi Mus. Rhen. XXXII 89 cum Cobeto Coll 283 διαρίστην (διάρίστην *La*) libri edd 8 voce τὸν des *La* fol 101 cuius in margine inferiore λείπει πολλά-*f* reliqua perierunt 9 δὲ ἤδη parum certa in *Cr* | καὶ ante ἤδη *H* 10 ὡς inserui e libris sed scriptura in *Cr* parum certa om edd | διοτίμην *D* 11 ταῦτα *Va* sed τα add m⁴ | αἰτεῖ *HD* 16 δ' ante ἐπ' *D B* edd delevi | ἐπ' ἴσης scripsi e *D* ἐπίσης reliqui libri edd | μιᾶς om *Ma* inser *Va*² 17 κόλακες σοφισταί *Va* 18 οὐδεμία scripsi e *B* Par 3017 cum Boissonadio Pachym. 144

ρετός τις τιμή, πᾶσι δ' ἴσα ἐρασταῖς καὶ δούλοις ἐπιτάττει. πολὺς δ' ὁ ζῆλος τοῖς κακοδαίμοσι πρὸς ἑαυτούς· τῷ δεῖνι προσεκολλήθη. μακάριος. ὑπεμειδίασεν ἑτέρῳ. ζηλωτὸς ἐκεῖνος. προὔπιε τῷ δεῖνι τὸ ἔκπωμα. ὅδ' ἀθάνατος διὰ τὴν τιμήν. 40. *ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι καὶ πανταχοῦ δεύτερος τυγχάνων ἄχθομαι καὶ παρευδοκιμούμενος οὐ φέρω. οὐ ταῦτά με ἐδίδαξεν ὁ τρόπος, ἐρᾶν, μεθύειν, αὐλητρίδι προσανακεῖσθαι, κωμάζειν, ἀλλὰ βιάζεται ἡ συμφορά, καὶ ὁ ἔρως ἄγει με πρὸς τὰ χείριστα. καὶ ταὐτὸν πέπονθεν ἡ ψυχὴ τὸν λογισμὸν ἀφαιρεθεῖσα τῶν ἁρμάτων ἐκείνοις ἃ τὸν ἡνίοχον οὐκ ἔχοντα ἀτάκτως φέρεται τῷ δρόμῳ πανταχοῦ.* 41. *εἰς οἵαν ἦλθον ὁ κακοδαίμων μεταβολήν. οἷα ὑπέστην ὁ δυστυχής. κολάκων ἀνέχομαι καὶ συγκατακλίνομαι τοῖς ἡταιρηκόσι καὶ αὐλητρίς μοι πρόσεισι καὶ ὀρχουμένους θεῶμαι καὶ τῷ Κλεινίου παρακολουθῶ | κωμάζοντι καὶ μεθύοντι τῶν νυκτῶν* R IV 194 *ἀωρὶ καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις δουλεύω ταῖς Ἀλκιβιάδου.*

---

3 Plat. leg. V p. 728 B 7 cf. p. 551, 7. Luc. Hermot. § 51 10 sq. [Isocr.] Demon. § 32 p. 9a 18 Luc. enc. Dem. § 1. Arist. eccl. 741. Antiph. tetral. A *α* § 4 p. 115, 8; *β* § 5 p. 117, 1; *δ* § 5 p. 119, 38

οὐδὲ μία CrVaMaCl οὐδ' ἐμία H οὐ μία D edd | *οὐ δεξαίρετός H*

1 *τις* inserui e *CrHBMaCl* Par 3017 cum Boissonadio l. l. om *DVa* edd | *δὲ CrH* | *ἴσα* scripsi *ὡς* libri edd | *ἐρασταῖς καὶ δούλοις* scripsi e *CrHDB δούλοις ἐρασταῖς VaMaCl* edd *ὡς δούλοις τοῖς ἐρασταῖς* coni Re 2 *δὲ Va* 3 *τῷ δεῖνι*] *προσωδίνει H προσωδύνει D* scriptura in *Cr* parum certa | *προσεκλήθη; DVa προσεκ λ ήθη Ma* sed *λ* in ras m[3] et ante et post *λ* ras 1 litt | *ἐπεμειδίασεν B* 4 *προὔπιε — ἔκπωμα* citat Plan fol 105[v] *προὔπιεν ἐκεῖνος* Plan 7 *παρευδοκιμούμενος Ma* sed *δο* in ras m[3] 9 *βιάζει με Va* 12 *δήμῳ B* 15 *πρόσεστι Va* sed *πρόσεισι* in marg m[2]

νῦν μὲν εἰς Ἀγάθωνος εἰσέρχεται κωμάσων. αὖθις ἐπικρούει Σωκράτην. πρὸς Καλλίαν ἀφικνεῖται μεθ' Ἱππονίκου. μεθύει πάλιν. 42. τὴν φύσιν δ' οὐδέπω καὶ τήμερον δύναμαι κατιδεῖν τῶν παιδικῶν οὐδὲ τὸν τρόπον. ἐπαινῶ τὸ κάλλος καὶ θαυμάζω τὴν ὥραν, ὁ δὲ ὑπερορᾷ καὶ καταφρονεῖ τῶν ἐγκωμίων τῶν ἐμῶν. τὴν ἀνδρίαν, τοὺς λόγους ἐκπλήττομαι, ὁ δὲ ὑπενόησεν εἰρωνεύεσθαί με. τὴν ἡσυχίαν ἄγω στένων κατ' ἐμαυτόν, ὁ δὲ ἄχθεταί μου τῇ σιωπῇ. τῷ τρόπῳ χρῶμαι καὶ τὸν μισάνθρωπον ὑποκρίνομαι καὶ λοιδορῶν αὐτὸν διαρρήγνυμαι, ὁ δ' ἐνταῦθα ἐγέλασε. πάλιν σεμνὸς ἐν Λυκείῳ φαίνεται καὶ Πρωταγόρου μᾶλλον καὶ Γοργίου τὰς ὀφρῦς ἀνεσπακώς, αὐθάδης ἐν ἐκκλησίαις καὶ δημηγόρος ὑπὲρ τὸν Ὀλύμπιον, πόρνος ἐν συμποσίοις καὶ κατεαγὼς ἐν ταῖς μέθαις, ἀνδρόγυνος ἐπὶ τῆς ἑσπέρας, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα τὴν φύσιν ἀμείβων. 43. τίς δὴ γένωμαι ἢ τίνα εὕρω τῶν κακῶν μεταβολήν; φεύγοντά με τὰς ἑαυτοῦ διατριβὰς μεταδιώκει, ἐγκείμενον

---

1 cf. p. 546, 14. Plat. conv. p. 212 C 11 cf. p. 547, 13 16 cf. t. II 41, 14; 312, 18

---

1 εἰσέρχομαι *H* scriptura in *Cr* parum certa | κωμάζων Gasda 2 σωκράτη *B* 4 κατιδεῖν τῶν παιδικῶν reposui e *CrHDVaMaCl* κατιδὼν τῶν παιδικῶν *B* τῶν παιδικῶν κατιδεῖν edd | οὐδὲ τὸν τρόπον *Ma* sed δὲ τὸν τρόπον in ras m[3] τὸν τρόπον τῶν τρόπων *D* 5 τούτου ante τὴν *Va* 7 ἀνδρείαν *DVa Ma* 8 punctum post με posui ex *HD* om reliqui libri edd | ἄγω — 9 σιωπῇ inserui ex *H* om *CrDBVaMaCl* edd pro emblemate habui Rel. Acad. Berol. 1896, 1333 | ἄγων *H* 10 τὸ *Va* 11 ὃ *Ma* οὐ *H* | ἐντεῦθεν *D* 12 λυκίῳ *VaMa Cl* | καὶ(1) om *H* | γοργίου *Ma* sed γορ in ras m[3] 17 δὲ *B* 18 ἑαυτοῦ scripsi αὐτοῦ *Va* ἐμαυτοῦ *HDBMaCl* edd sed πρὸς τὰς ἐμαυτοῦ coni Re | μὰ δία διώκει *Va* sed μὰ δία in μετα corr m[3], *MaCl* | ἀνακείμενον *D*

δὲ ὁρῶν καὶ ἀπολωλότα εἰρωνευόμενος ἐρωτᾷ· τί δέ, οὐ μισάνθρωπος ἦσθα; τί δέ, οὐκ ἐπὶ τῆς ἐσχατιᾶς ᾤκεις; τί δέ, οὐκ ἔβαλλες ταῖς βώλοις προσιόντα με; πῶς οὖν ἑάλως; εἰπέ μοι. ἢ τί δὴ πέπονθας; ἢ τίς σε ἤγαγεν ἐνταυθοῖ; ἆρα ὑποκρίνῃ τὸν ἔρωτα καὶ φιλεῖν Ἀλκιβιάδην προσποιῇ πεπονθὼς οὐδέν;

44. *Ἀποπνίγομαι, νὴ τοὺς θεούς, καὶ παραρρήγνυμαι τὴν χλεύην οὐ φέρων καὶ τὸν γέλωτα ἐκείνου τὸν πολύν. ἐκκόψατε δὴ τοὺς καταράτους ὀφθαλμούς, ὦ πεντακόσιοι, τοὺς ἐμοὺς τοὺς προδότας τῆς ἐμῆς ἀνδρίας γενομένους. οὗτοι γὰρ πρῶτοι τὸ κακὸν ἐδέξαντο καὶ τὸ κάλλος δι' αὐτῶν εἰσρυὲν τὸν λογισμὸν τὸν ἐμὸν κατεδουλώσατο.* 45. | *πάλαι μὲν δι'* R IV 195
ἔρωτα γυναικὸς καὶ κάλλος τὴν Ἑλλάδα κατὰ τῆς Ἀσίας ὁπλισθῆναι ποιητῶν ἀκούων μῦθον τὸν λόγον ἡγούμην καὶ τὴν ὑπόθεσιν οὐκ ἀξιόχρεων εἶναι τοῦ πολέμου καὶ τῶν ἡρωικῶν κατεγέλων συμφορῶν, εἰ δι' Ἔρωτα συνέβησαν τοῖς τότε. νυνὶ δὲ τί; πείθομαι τῷ

2 cf. p. 535, 12 3 cf. p. 545, 13 17 cf. p. 263, 15

3 *ἔβαλες HMaCl* scriptura in *Cr* parum certa | *τοῖς DMa* cf ad p. 545, 14 4 *ἢ*] *καὶ VaMa* 5 *τί D* | *σε* om *VaMa* | *ἄρα Va* 8 *παραρρήγνυμαι* scripsi coll. Plut. Ti. Gr. 2 *παραρριπτοῦμαι HBVaMaCl* edd *παρακρίπτοῦμαι D* (ο supra ι) scriptura in *Cr* parum certa 9 *ἐκίνουν D* 10 *καταροτάτους B καταρωτάτους Va καταρατοτάτους MaCl* 11 *φίλοι CrH* 12 *ἀνδρείας HDBMaCl* | *γενομένους* om *Va* | *δὴ* post *γὰρ D* 13 *καὶ* — 14 *κατεδουλώσατο* citat Plan fol 105v | *αὐτῶν*] *τῶν ὀφθαλμῶν* Plan | *εἰς τὴν ψυχὴν* ante *εἰσρυὲν Va* 14 *τὸν ἐμὸν λογισμὸν* Plan | *κατεδουλώσαντο Wolf* Mor *κατεδούλωσε D* | *μὲν* om *Cl* inser *Ma*[2] 16 *τῶν* ante *ποιητῶν Wolf* edd delevi 17 *ἡγοῦμαι Cl* 18 *τῶν* om *D* | *ἡρωικῶν* scripsi e *CrHBCl* et *γρ* in marg Mor coll p. 560, 4 *ἡρωικῶν Va* (τ supra) *τρωικῶν DMa* edd 19 *Ἔρωτα* scripsi *ἔρωτα* edd | *τοῖς* in ras *Va*[4] | *τί;* del Re

λόγῳ καὶ τὸν θεὸν μέγαν καὶ φύσεως ἀνθρωπίνης κρείττονα διὰ τῆς ἐμαυτοῦ συμφορᾶς ἐπιγινώσκω καὶ φιλῶ γε αὐτὸν τῆς μισανθρωπίας καὶ τὰ ἔργα θαυμάζω οἷα ἔδρασεν ἐξ ἀρχῆς. πολὺν ἐπὶ Τροίας ἡρωικὸν φόνον εἰργάσατο, πολλὰς Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων σφαγάς, πολλὰς κατήνεγκε πόλεις, πολλὰ κατέσκαψε τείχη, πολλὰς ἀκροπόλεις παρέδωκε πυρί, πολυτρόπως ἀνέτρεψε τὸν ἡμέτερον βίον. οὗτος ἐπὶ κρημνοὺς ἄγει, οὗτος ἀναγκάζει βαπτίζειν εἰς ἑαυτοὺς τὰ ξίφη, ἀγχόνῃ παραδίδωσιν, ἐπὶ τὸ βάραθρον ὠθεῖ Τίμωνα καὶ καλὴν παρ' ἐμοῦ λαμβάνει τῆς ὑπερηφανίας τὴν δίκην. 46. *ἀσθένειαν κατεγίνωσκον τῶν ἡττωμένων Ἀλκιβιάδου πρότερον, πολλὰς ἐποιούμην κατηγορίας, καὶ τῶν εἰς ἔρωτα ὑπαγομένων αὐτοῦ κατεγίνωσκον καὶ τὸν Σωκράτην πολὺς ἦν χλευάζων ἐπὶ τοῖς παιδικοῖς· πίνει δέ τις δι' ὅλης ἡμέρας; μειρακίου δε ἀνέχεται κωμάζοντος; φιλοσοφεῖν προσποιούμε-*

---

2 *ἐπιγιγνώσκω Ma* 4 *ἐξαρχῆς B* | *Τροίας* scripsi *τροία HVaCl* scriptura in *Cr* parum certa *τροίαν DBMa* edd *Τροίᾳ* coni Gasda | *ἡρωικὸν φόνον εἰργάσατο* scripsi e *CrHVaMa* sed in hoc *γρ τρωικὸν* in marg m³, *Cl* *ἡρωικὸν φόνον εἴργαστο B* *φόνον ἡρωικὸν εἰργάσατο D* et coni Gasda *φόνον ἡρωικὸν εἴργαστο Wolf* edd 6 *πολλὰ — τείχη* om *Va* 7 *τῷ* ante *πυρί D* | *ἀνέτρεψε Va* sed *τ* in *ς* corr m⁴ 10 *ὠθεῖ Ma* sed *ὦ θεοὶ* suprascr m³ | *καὶ* inserui ex *HDB* scriptura in *Cr* parum certa om *VaMaCl* edd 11 *ὑπὲρ HBVa* sed in hoc *παρ'* suprascr m², *MaCl* scriptura in *Cr* parum certa *ὑπ' D* 12 *ἀσθένειαν — ἡττωμένων* respexit Plan fol 105ᵛ citans *καταγινώσκω σου ἀσθένειαν* | *τῶν* — 14 *κατεγίνωσκον* praemisso *κείμενον* in marg *Ma²* 13 *πολλὰς ἐποιούμην κατηγορίας τῶν* — 14 *αὐτοῦ* scribendum et *κατεγίνωσκον* delendum coni Gasda 15 *θαυμάζων καὶ* ante *χλευάζων Va* | *ἐν H* scriptura in *Cr* parum certa | *πολεμικοῖς D* et *γρ* in marg Mor 16 et 17 signa interrogationis posui e *Ma* auctore Re colon et comma reliqui libri edd 17 *χλευάζοντος D* (*κωμά* suprascr)

νος ἄνθρωπος καὶ τρίβωνα ἔχων στεφανοῦται καὶ τὸν Ἔρωτά φησιν εἶναι θεόν; ἀλλὰ νῦν κακήν τινα ταύτην, ὦ θεοί, παλινῳδίαν ᾄδειν ἀναγκάζομαι. 47. *οὐ νέμεσις Σωκράτην οὐδὲ Ἀγάθωνα οὐδὲ Ἀθηναίους ἅπαντας ἀμφὶ τοιῷδε μειρακίῳ κόπτεσθαι καὶ πάσχειν κακῶς μετὰ τὸ ἆθλον τῆς κολακείας καὶ τὸν κῶμον τὸν οὐκ ἀγεννῆ. ὑπὲρ Νάρκισσον, ὑπὲρ τὸν Ἀμυκλαῖον ἐκεῖνον ἔφηβον Ἀλκιβιάδης, ὑπὲρ τὸν Ἡρακλέους ἐρώμενον τὴν ὥραν. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν* | R IV 196 *προὔλαβον τοὺς ἐραστὰς τῷ θανάτῳ, ἐγὼ δὲ ἀντιστρόφου πειρῶμαι τῆς τύχης.* 48. *τοσοῦτον δέ μοι περίεστι τοῦ πρὸς αὐτὸν ἔρωτος ὥστε ἕτεροι μὲν τοὺς ὁρῶντας αὐτὸν μακαρίζουσιν, ἐγὼ δὲ καὶ Ἀγαθάρχῳ φθονῶ τῆς ὕβρεως καὶ Ταυρέαν ζηλῶ τῆς πληγῆς ἣν ἐπὶ κόρρης ἐδέξατο[. ἔπαισε] χορηγὸς ὢν καὶ στεφανούμενος.*

---

1 cf. decl. Alcib. ed. Mélanges Graux p. 635, 26 7 Ovid. met. III 353. Luc. Charid. § 24. cf. t. IV 448, 10 8 cf. t. IV 450, 16
11 cf. p. 541, 19 13 cf. decl. Alcib. l. l. p. 635, 28. Andoc. c. Alcib. § 17. Dem. Mid. § 147. Plut. Alcib. 16 14 Andoc. l. l. 21. Dem. l. l. Plut. l. l.

---

3 *ᾄδειν ἀναγκάζομαι* scripsi ex *HD* scriptura in *Cr* parum certa *ἀναγκάζομαι ἄδειν BVaMaCl* 4 *οὐδ'*(2) *VaMa* 7 *τὸν οὐκ ἀγεννῆ*] *τῶν κώμων καὶ* (om *H*) *οὐκ ἀγεννὲς HD* scriptura in *Cr* parum certa *τὸν οὐκ ἀγεννῆ Ma* (*καὶ* supra) sed *ὲς* supra *ῆ* m² *καὶ οὐκ ἀγεννὲς B* | *ἀγενῆ* Mor cf. t. I 95, 12 7 *ὑπὲρ Ma* sed *τὸ* antepos m² | *Νάρκισσον* scripsi *τὸ ὑπερνίκιον H* *τὸ ὑπερνίκιον D* scriptura in *Cr* parum certa *νικίαν BVaMaCl* edd quominus *Νικίαν* Aristophanis eccl. 428 significari credas obstat l. 10 *Νιρέα* coni Iacobs Phil 353 at obstat iterum l. 10
8 *ἔφηβον* scripsi *ἔφηβος* libri edd | *τῶν* et 9 *ἐρωμένων HDB* scriptura in *Cr* parum certa | *τὴν ὥραν*] *τὸν Ὕλαν* Gasda
10 *ἐγὼ* — 14 *ὕβρεως* citat Plan fol 105ᵛ 12 *αὐτῶν Ma* (*ὸν* supra) *αὐτῶν Cl* *φίλτρον Va* 13 *καὶ* om *H* 14 *Ταυρέαν* scripsi e *CrHD* *ταυραίαν BVaMaCl* edd 15 *ἐδέξατο χορηγὸς* scripsi auctore Re *ἐδέξατο . ἔπαισε χορηγὸς* libri edd

καὶ τὸν Ὀλύμπιον ἐπὶ τούτῳ μᾶλλον ἢ τῇ προσηγορίᾳ μακαρίζω. μέγα δὲ καὶ τοῦτο ἐμαυτῷ πρὸς φιλοτιμίαν ἡγοῦμαι τὸ δι' Ἀλκιβιάδην ἀπόλλυσθαι τήμερον καὶ πρόφασιν ἔχειν τοῦ θανάτου τὸν ἔρωτα.

49. Ἄγε δή, ὦ γενναία κεφαλή, τῶν καλλίστων γὰρ ἄρχεις, τοὺς ἐραστάς, πολλοὺς ἐπὶ τὸ βάραθρον, πολλοὺς ἐπὶ τὸ κώνειον Ἀθηναίων, ἐπὶ τὸ Τίμωνος παράδειγμα τοὺς σοὺς ἐραστὰς ἄγε. ζήλωσον τὸν ἡμέτερον βίον. μισάνθρωπον σαυτὸν καὶ Τίμωνος ἐρώμενον γνήσιον ἀπόδειξον. ἅλις ἐχέτω σοι τὰ τῆς πορνείας καὶ τῆς πρὸς ἀνθρώπους ὁμιλίας. μηδενὶ τῶν ἐραστῶν ἐπινεύσῃς μηκέτι μηδ' ἂν σοφώτατός τις ἀνθρώπων ἁπάντων τυγχάνῃ καὶ τὴν παρὰ τοῦ Πυθίου μαρτυρίαν προσειληφὼς μηδ' ἂν τοῦ Διὸς ἔχῃ τὴν προσηγορίαν. 50. ἐπὶ τὰς γυναῖκας τῶν Ἀθηναίων τῇ ὥρᾳ, ἐπὶ τὰς μοιχείας ἀπόχρησαι τῇ φύσει. πάντας Ἀλκμαιωνίδας ἀπόφηνον τοὺς Ἀθηναίων παῖδας. ὅλου μοι γενοῦ τοῦ δήμου πατήρ. καὶ τοὺς Λακεδαιμονίων βασιλεῖς εἰς τὸ Ἀττικὸν μετάστησον γένος ἀνθ' Ἡρακλέους αὐτὸν Ἀλκμαίωνα ἐπιστήσας προστά-

8 Phryn. Monotr. com. fr. II 587, 2 M (II 375 K) 13 cf. p. 117, 15 20 Her. VII 208, 1

1 τοῦτο *Wolf* et Mor qui τούτῳ scribendum coni Not f. V[v] 6 εἰς ante τοὺς libri edd delevi „*malim* ἄρχεις τοῖς ἐρασταῖς" Re 7 Ἀθηναίων reposui e libris sed scriptura in *Cr* parum certa et ους supra ων *Ma*[3] Ἀθηναίους edd sed γρ Ἀθηναίων in marg Mor 10 ἀπόδειξον scripsi e *CrHD* et γρ in marg Mor ἀνάδειξον *BVaMaCl* edd 12 ἐπινεύσαις *B* | μὴ δ' *HVaMaCl* 13 ἀνθρώπων ἁπάντων scripsi e *D* et γρ in marg Mor ἀνθρώπων *CrH* ἁπάντων *BVaMaCl* edd 15 τῶν] τὰς *H* scriptura in *Cr* parum certa 16 τὴν ὥραν *CrHDB* 17 ἀπόφηναι *D* 19 μετάστησον γένος scripsi auctore Re μετάστησον. γενοῦ libri edd 20 αὐτὸν scripsi e *CrHDVa* ἑαυτὸν *Ma* σαυτὸν *Cl* αὐτῶν *B* edd αὐτοῖς coni Re

την. ἀντὶ σκηπτοῦ τινος καὶ λοιμοῦ καὶ θείας προσβολῆς ὤφθητι τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει. 51. δύνασαι δὲ ἀρκέσαι πρὸς τὴν | Τίμωνος ἐπιθυμίαν. στοχάζομαί R IV 197
σου τῆς πολιτείας. τὴν φύσιν ἐπιγινώσκω τὴν σήν, Ἀλκιβιάδη. μείζω φρονεῖς τῶν νόμων. ταπεινὴν ἡγῇ τὴν δημοκρατίαν καὶ τοὺς νόμους τοῦ Σόλωνος, μικρὸν Περικλέα καὶ φαῦλον νομίζεις τὸ Θεμιστοκλέους παράδειγμα, τὴν ἀκρόπολιν περινοεῖς, τὸν ζῆλον ἄγεις πρὸς Πεισίστρατον, τυραννίδος ἐραστὴς τυγχάνεις. τὰς Λακεδαιμονίων περιμένεις εἰσβολάς. 52. ἀλλὰ μικρὸν τὸ ἐνθύμημα μίαν ἀπολέσαι πόλιν, ἕνα διαφθεῖραι δῆμον. σὺ δὲ ἐπὶ τὴν στρατηγίαν παρελθὼν καὶ τριήρων, ὅπλων, καταλόγων, ἱππέων, χρημάτων καταστὰς κύριος, δυνάμεως τοσαύτης, συμμαχίας, τῆς κατὰ θάλατταν ἀρχῆς κατὰ πάντων ἀνθρώπων ὤφθητι γενναῖος καὶ πρὸς ἅπαντας μισάνθρωπος. 53. μή μοι μέχρι τῶν ὅρων τῆς Ἑλλάδος τὰς πράξεις μηδὲ εἴσω Πελοποννήσου τὴν Ἀλκιβιάδου καθείρξῃς δυναστείαν. ὑπὲρ τὸν Αἰγαῖον πόντον, ὑπὲρ τὸν Ἰόνιον, Ἀλκιβιάδη, νεῶν στόλον ἐξαγαγεῖν ⟨ἐπὶ τὴν ἕω⟩, ἐπὶ τὴν ἑσπέραν. πολλὰς

---

1 Luc. Tim. § 37 8 Her. I 59, 4. Thuc. I 126, 3. Arist. ran. 958 19 cf. p. 92, 10

---

1 *λιμοῦ VaMaCl* 2 *γὰρ* (*δὲ* supra) *D* 4 *τῆς πολιτείας* reposui e libris ut coni Re *τὴν πολιτείαν* edd 6 *ποιῆι* post *νόμους* *Cr*, *ποιῇ HBCl* sed in hoc *ῇ* in ras m[2], *ποιεῖ Va* sed *ει* in *η* corr m[2], *ἐν βραχεῖ ποιεῖ D* | *τοῦ* (*τοὺς* supra) *Va* *τοὺς DMa* sed in hoc *τοῦ* suprascr m[2] 7 *περικλέους CrH* 9 voce *πεισίστρατον* des *Va* 11 *μίαν Ma* sed *μ* in ras m[3] | punctum posui colon *Cl* signum interrogationis reliqui libri edd 12 *δ' H* | *προελθὼν CrH* | *τριηρῶν Cl* 16 *πάντας D* 17 *μὴ δὲ HDB* 19 *αἴγιον H* | *ἰώνιον MaCl* | *Ἀλκιβιάδη* scripsi *ἀλκιβιάδης* libri edd | *νεῶν* scripsi *οὖν* libri om edd 20 *ἐξαγαγεῖν* scripsi

κατὰ Σικελίαν, πολλὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ σφαγὰς καὶ πόλεων ἀναιρέσεις πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης ἀπεργασάμενος ἅπαντας ἀνάστησον. κοινὸν ἅπασιν ἀπόδειξον τὸν πόλεμον, βασιλεῖ, Λακεδαιμονίοις, Ἀθηναίοις, τοῖς ἐκ Σικελίας, τοῖς ἀπὸ τῆς Ἀσίας, σατράπαις, βαρβάροις, Ἕλλησι, πᾶσιν ἀνθρώποις. 54. *μίμησαι τὴν Ἔριν ἐκείνην τὴν Ὁμηρικὴν ἣ τὰ πρῶτα ἐκ φαύλων ὁρμηθεῖσα πᾶν τὸ μέσον οὐρανοῦ τε καὶ γῆς προϊοῦσα ἐπλήρωσε. τοῦτόν μοι τὸν κῶμον κατὰ τῆς οἰκουμένης ἁπάσης,* R IV 198 *Ἀλκιβιάδη, κώμασον. ταῦτα ἔχε Τίμωνος τὰ | συνθήματα. τούτων μέμνησο τῶν λόγων. παραχωρῶ σοι τῆς τοῦ μισανθρώπου προσηγορίας. καὶ σὲ μὲν ἐντεῦθεν θεοὶ φυλάττοιεν ταῖς μελλούσαις ἀνθρώπων συμφοραῖς, ἐμὲ δὲ ἤδη τις ἐπὶ τὸν ἕτερον ἐρώμενον ἀγέτω, τὸν θάνατον.*

---

7 Il. δ 442 sq.

ἐξήγαγεν CrHBMaCl et γρ in marg Mor *ἐγήγαγε D* *ἐξαγαγέτω* edd cf. ad t. II 553, 1 et t. IV 422, 18 | *ἐπὶ τὴν ἕω* inserui auctoribus Iacobsio Add 130 Lect 97 et Gasda om libri edd 1 *ἐλησπόντῳ CrH* | *σφαγὰς* scripsi auctore Re *φυγὰς* libri edd | *καὶ πόλεων ἀναιρέσεις* om *D* 2 *σφαγὰς* post *ἀναιρέσεις CrHBMaCl* delevi auctore Re | *τῆς Ma* sed *ῆς* in ras m² | *ἀπεργασόμενος* coni Gasda 7 *ταπρῶτα Ma* 11 *παθήματα B* 12 *τοῦ* inserui e libris om edd 13 *οἱ* ante *θεοὶ B* | *φυλάττοιεν Cl* sed *εν* add m²

ADDENDA ET CORRIGENDA.

P. 1 not. 1 lin. 2 legas 606 pro 306

P. 3 lin. 30 lege *κατηγορίαν* pro *ἀπολογίαν*

P. 4 not. 5 dissertationis quam propediem editum iri dixi interim pars prior prodiit inscripta: Hier. Markowski, De Libanio Socratis defensore, Vratislaviae 1909 (Breslauer Philol. Abhandlungen fasc. 40), cui non solum multi loci sed etiam nonnulla praeclare observata in his Addendis debentur

Ad p. 19 l. 19 cf. Luc. Anach. § 22

Ad p. 21, 2 cf. Arist. nub. 1400. Xen. comm. I 2, 9

Ad p. 21 l. 19 cf. Plat. apol. p. 29 B; 34 E; Gorg. p. 470 E

Ad p. 22 l. 1 addas locos Plat. Gorg. p. 470 E; 522 E; 526 D; 527 C

Ad p. 22 l. 6 addas Plat. apol. p. 36 B

P. 23 l. 2 verbis *ὡς ὁ μιαρὸς σοφιστής* Euenum Parium Platonis apol. p. 20 BC significari mihi probavit H. Markowski

Ad p. 24 l. 2 addas Xen. comm. I 3, 5

Ad p. 24 l. 4 cf. Xen. comm. I 6, 2

Ad p. 24 l. 5 cf. Dio Chr. or. VI § 12

Ad p. 24 l. 9 cf. Plat. apol. p. 31 B

Ad p. 24 l. 10 cf. Plat. rep. III p. 412 C

Ad p. 25 l. 1 cf. Dem. or. I § 22

Ad p. 25 l. 15 cf. Plat. apol. p. 29 D sq.

Ad p. 27 l. 9 addas Iul. or. p. 81 A

Ad p. 29 l. 6 addas Porphyr. hist. phil. fr. 10 ed. Nauck

P. 29 l. 11 Xenoclem poetam tragicum (Nauck frr. trag. p. 770²) significari coniecit Markowski

Ad p. 30 l. 3 cf. Arist. nub. 247. 367. 827 sq. 1477. Plat. apol. p. 26 B et Arist. nub. 1321 sq.

Ad p. 30 l. 8 cf. Plat. Gorg. p. 456 B

Ad p. 30 l. 14 addas Plat. Gorg. p. 490 E. Xen. comm. IV 4, 6

P. 33 l 5 legem Cannoni (Xen. Hell. I 7, 20) respici coniecit Markowski p. 6

Ad p. 34 l. 1 cf. Plat. rep. II p. 378 A

Ad p. 37 l. 15 addas Isae. or. XV § 38 p. 54, 41

P. 38, 8 *κώπας* retinendum esse vidit Markowski collato [Dem.] or. XIII § 14 p. 170, 11 *κώπας τις ὑφείλετο*

Ad p. 39, 4 cf. Xen. Hell. I 6, 33 sq.

Ad p. 40 l. 5 cf. Plat. Euthyph. p. 2 A; Euthyd. p. 271 A

Ad p. 40 l. 8 cf. Plat. Hipp. mai. p. 282 B

Ad p. 42 l. 3 addas Luc. tyrann. § 12

P. 43 l. 18 legas 53 pro 54

Ad p. 45 l. 3 cf. Xen. comm. I 2, 56

Ad p. 52 l. 16 sq. cf. Plat. Alc. I p. 118 B

P. 53 l. 12 post *λέγοντι* pro puncto signum interrogationis ponas

Ad p. 53 l. 15 cf. Aesch. Tim. § 23; Ctes. § 2

Ad p. 54 l. 13 cf. Plat. Lys. p. 208 D; Phaed. p. 90 B; rep. X p. 597 A

Ad p. 54 l. 16 addas t. II p. 29, 15 sq.

Ad p. 54, 16 *πολιτῶν* e Parisino gr. 3017 scribendum etiam Bastius app. ep. crit. p. 54 vidit

Ad p. 55 l. 14 addas Thuc. II 38. Isocr. paneg. § 42

P. 55 l. 19 *θεῷ* pro *θεῶν* scribendum et *τῇ ἐν ἀκροπόλει* subintellegendum censuit Bastius ep. crit. p. 235

Ad p. 56 l. 7 cf. Plat. conv. p. 176 E sq. Xen. conv. 3, 2. Dem. or. XLVI § 27; prooem. 35

Ad p. 56 l. 13 cf. Luc. am. § 27

Ad p 57, 11 addas Paus. I 8, 4

Ad p. 58 l. 8 cf. Thuc. II 42, 1

Ad p. 58 l. 10 cf. Plat. Gorg. p. 457 A

Ad p. 58 l. 12 cf. Plat. Gorg. p. 466 C. Dem. or. XVII § 3

Ad p. 62 l. 13 cf. Diog. L. VI 10

Ad p. 63 l. 16 cf. Thuc. II 37, 1. Plat. Prot. p. 319 B sq.

Ad p. 64 l. 6 sq. cf. Theogn. 179 sq.

Ad p. 64 l. 15 cf. Dem. or. XXXII § 25

Ad p. 65 l. 1 cf. Dem. or. IV § 34

Ad p. 65 l. 5 cf. Her. IX 5. Lyc. Leocr. § 71. Dem. or. XVIII § 204

Ad p. 67 l. 12 sq. cf. p. 339, 14; ep. 49

Ad p. 68 l. 11 not. addas *δέον* etiam Bastium ep. crit. p. 262 reponendum censuisse

Ad p. 71 l. 5 cf. Plat. Gorg. p. 522 B

Ad p. 72 l. 2 addas t. IV p. 378, 25 sq. R

Ad p. 73 l. 7 addas Eur. El. 718 sq.

Ad p. 73 l. 8 addas t. IV p. 378, 25 R

Ad p. 74 l. 13 cf. Isocr. or. I § 23

Ad p. 79 l. 17 sq. cf. Plat. Charm. p. 155 D

Ad p. 83 l. 1 addas Xen. comm. I 2, 62; apol. § 25

Ad p. 85 l. 6 cf. Dem. or. VIII § 26

Ad p. 85 l. 8 cf. Dem. or. XVIII § 112

Ad p. 85 l. 12 pro VIII legas IX
Ad p. 85 l. 13 cf. Plat. Gorg. p. 477 B
Ad p. 86, 1 sq. cf. [Plat.] Clit. p. 407 A sq.
Ad p. 87, 7 cf. Plat. apol. p. 23 C. Xen. comm. I 2, 1; oec. 11, 3
Ad p. 87, 8 cf. Plat. conv. p. 178 E et 219 E
Ad p. 87, 15 cf. Plat. conv. p. 220 B
Ad p. 88 l. 3 cf. Plat. conv. p. 220 A
Ad p. 88 l. 6 cf. Plat. conv. p. 221 A; Lach. p. 181 B
Ad p. 90 l. 10 cf. Plat. Tim. p. 121 A
Ad p. 91 l. 2 cf. Isocr. or. XVI § 3

P. 93 l. 8 *τὸ βάραθρον* e Parisino 3017 reponendum esse etiam Bastius app. ep. crit. p. 48 vidit

Ad p. 94 l. 3 addas Isocr. or. XVI § 20
P. 94 l. 9 cf. Isocr. or. XVI § 21
Ad p. 94 l. 10 addas Thuc. VIII 97, 2
P. 94 l. 11 addas Xen. Hell. I 4, 20
Ad p. 95 l. 16 cf. Plat. Gorg. p. 456 D — 457 C

Ad p. 101 l. 9 addas Plat. Men. p. 88 A; Prot. p. 330 B; Defin. p. 411 D sq.

P. 101, 18 perperam impressum est *εἰσηγάγετο* pro *εἰσηγήσατο* cf. Diog. L. I § 45

Ad p. 103 l. 10 addas Arist. av. 1071 c. schol.
Ad p. 104 l. 12 cf Isocr. or. XV § 235. Dem. or. LXI § 45
Ad p. 104 l. 13 addas Thuc. I 127, 2; 139, 4
Ad p. 105 l. 14 cf. Diog. L. I § 44 et 82
Ad p. 107, 1 cf. Dem. or. LXI § 45
Ad p. 107, 4 cf. Plat. leg. VII p. 804 A
Ad p. 107, 10 cf. Xen. comm. I 2, 64

P. 107 l. 11 signum interrogationis non post *πόλις*, sed post *θεραπεύειν* poni vult Markowski

Ad p. 108 l. 14 cf. Xen. comm. I 5, 6
Ad p. 108 l. 16 sq. cf. Plat. conv. p. 182 B sq.
Ad p. 110 l. 8 addas ep. Socr. 1
Ad p. 111 l. 8 cf. Plat. apol. p. 36 B
Ad p. 111 l. 16 cf. Plat. apol. p. 40 E; Phaed. p. 63 C
Ad p. 111 l. 22 addas Xen. comm. I 1, 16
Ad p. 112 l. 5 cf. Plat. Phaed. p. 60 A
Ad p. 112 l. 8 sq. cf. Paul. ep. ad Cor. I 2, 9
Ad p. 112 l. 21 sq. cf. Plat. rep. IX p. 572 C
Ad p. 115 l. 10 cf. ep. Socr. 16
Ad p. 115 l. 11 cf. Diog. L. II § 106 et III § 6
Ad p. 115 l. 12 cf. Diog. L. II § 53 et § 105 et 126
Ad p. 116 l. 9 cf. ep. Socr. 15
Ad p. 118 l. 6 cf. Paus. I 3, 3

Ad p. 118 l. 8 cf. Dem. or. VIII § 51 et 68; XIX § 159; XXI § 209

P. 119 l. 13 *Λειβήθριοι* reponendum esse etiam Bastius ep. crit. p. 266 vidit

P. 120 l. 8 scribas 183 et l. 15 : 184

Ad p. 120 l. 13 addas [Plat.] Axioch. p. 368 E

Ad p. 121 l. 3 post 105 addas: et 31. Gell. II 18

Ad p. 123 not. 1 ansam declamationi praebuisse videri verba Platonis Phaed. p. 58 C *τίνες οἱ παραγενόμενοι τῶν ἐπιτηδείων τῷ ἀνδρί; ἢ οὐκ εἴων οἱ ἄρχοντες παρεῖναι, ἀλλ' ἔρημος ἐτελεύτα φίλων* observavit Markowski

P. 129 l. 1 *δύο φύσεων* tuetur Markowski cogitans de iracundia et mulierositate quas Socrati opprobrio datas esse testatur scriptor aetate suppar Cyrillus c. Iul. VI p. 185 A et 186 D

P. 134 l. 3 *ἀθώων* quod e *MaB* scripsi in *ἀθρόων* corrigendum esse e loco Platonis apologiae p. 32 B *ὅτε ὑμεῖς τοὺς δέκα στρατηγοὺς τοὺς οὐκ ἀνελομένους τοὺς ἐκ τῆς ναυμαχίας ἐβούλεσθε ἀθρόους κρίνειν* vidit Markowski

P. 139 l. 11 *Ἄμμωνος* tutatur Markowski Hipponicum intellegens coll. Athen. XII p. 537 A

Ad p. 146, 17 cf. ep. Socr. 16

P. 153 in nota l. 5 legas 263 pro 623. De re ipsa tamen cf. p. 414 not. 1

P. 158 l. 15 legas: Contulit Pius Franchi de Cavaleriis.

P. 182 post l. 7 excidit: 223ᵛ *ἐκ τοῦ ἐναντίου* et in l. 8 legas 229ᵛ pro 223ᵛ

P. 202 in ultima linea addas notam Bastii ep. crit. p. 152: „*optimi codices exhibent τοῦτο σύνηθες*"

P. 223 l. 12 legas 57 pro 54

Ad p. 284 l. 5 *ἀπολλυμένων* scribendum esse etiam Bastius ep. crit. p. 136 monuit

Ad p. 305, 13 cf. Chor. Patr. p. 244, 3 ed. Boiss.

Ad p. 323, 20 cf. Chor. Patr. p. 254, 16

Ad p. 324, 9 cf. Chor. Patr. p. 247, 7 sq.

Ad p. 328, 2 cf. Chor. Patr. p. 273, 16

Ad p. 334, 8 cf. Chor. Patr. p. 265, 7

P. 346 l. 8 *ὄμνυσι* pro *ὀμνύει* scribendum esse etiam Bastius ep. crit. p. 136 monuit

Ad p. 351, 1 cf. Chor. Patr. p. 274, 14 sq.

Ad p. 357, 12 cf. Chor. Patr. p. 260, 9

P. 413 l. 8 pro LXII legas LVII

P. 416 not. 2 legas: sq.

P. 450 not. 1 l. 1 legas: eodem fonte (Neanthe Cyziceno? (cf. decl. XII p. 529) vel Idomeneo? (cf. p. 463, 7)

Ib. l. 7 legas: oratione t. II

